Kalin Apo Dios

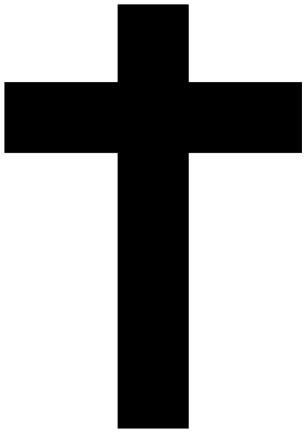

New Testament in Kankanay, Northern

Kalin Apo Dios

New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534

Contents

Mateo 1
Marcos 63
Lucas 101
Juan 165
Aapostolis 210
Roma 269
1 Corinto 299
2 Corinto 327
Galacia 345
Efeso 356
Filipos 366
Colosas 373
1 Tesalonica 380
2 Tesalonica 387
1 Timoteo 391
2 Timoteo 400
Tito 406
Filemon 410
Hebreo 412
Santiago 435
1 Pedro 443
2 Pedro 452
1 Juan 457
2 Juan 465
3 Juan 467
Judas 469
Naipagtek 472

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Mateo

Nan Maipanggep Isnan Insolat Mateo

Nan naay ay insolat Mateo et ipagtekna ay si Jesus nan inkalin Apo Dios isnan Daan ay Tolag ay mangisalakan ken datako. Nan naay gawis ay damag et baken kedeng isnan Judio ay kailiyan Jesus isdin kad-ana isnan batawa is menpaayana nodi pala isnan am-in ay ipogaw.

Gawis nan naiolnosan nan insolat Mateo ay naay tay inlogina ay mangibaga isnan naiyanakan Jesus, isnan nabonyagana ya isnan nangdoldologan Satanas ken siya esanapay ibaga nan nin-is-isolowana ya nan nangpagawgawisana isnan masaksakit id Galilea. Danat abes ibaga nan inmayayan Jesus ay nin-isolsolowan ay menlogi id Galilea enggana id Jerusalem ya nan inom-ommat ken siya isnan naodi ay natatagowana isnan batawa ay nan nateyana ya nan kasina natagowan.

Ipailan nan naay ay naisolat ay si Jesus nan osto ay men-is-isolo ay nagapo ken Apo Dios isonga siya nan makaipakaawat isnan linteg Apo Dios ya makaibaga isnan maipanggep nan mentolayana. Kaadowan isnan insolsolon Jesus et naponok ay menbasal isnan kayatda ay kanan. Siya dana nan lima ay nadagopanda. (1) Nan pamagbaga isnan bilig ay maipanggep isnan ogali, nan obla, nan lebbengen ya nan gon-oden nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 5-7) (2) Nan inbagbagan Jesus isnan simpoo ya dowa ay papasolotna isnan nangibaaana ken daida. (Kapitolo 10) (3) Nan deeyday pangngalig maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 13) (4) Nan insolsolon Jesus isnan mangkayat ay maitapi ta menpasolotna. (Kapitolo 18) (5) Nan insolsolon Jesus maipanggep nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios ya nan makombosan nan naay ay timpo. (Kapitolo 24-25)

Nan wada isna

Nan alal-apon Jesu Kristo ya nan naiyanakana 1:1-2:23
Nan inik-ikkan Juan ay Menbonbonyag 3:1-12
Nan nabonyagan Jesus ya nan nangdoldologan Satanas ken siya 3:13-4:11
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea 4:12-18:35
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 19:1-20:34
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 21:1-27:66
Nan kasin natagowan Apo Jesus ya nan ninpailaana 28:1-20

Nan Alal-apon Jesu Kristo
Luc. 3:23-28

1 Naay nan kaibagaan din alal-apon Jesu Kristo. Siya nan apon din si Ali
David ay apon abes din si Abraham.
2 Si Abraham et siya nan aman din si Isaac. Si Isaac et aman Jacob. Si Jacob
et aman din si Juda ya nan bebsatna.
3 Si Juda et aman da Pares ken Zara et din si Tamal nan inada. Si Pares et
aman Esrom ya si Esrom et aman Aram.
4 Si Aram et aman Aminadab ya si Aminadab et aman Naason ya si Naason
et aman Salmon.
5 Si Salmon et aman Booz et si Rahab nan inana. Si Booz et aman Obed et
si Ruth nan inana. Si Obed et aman Jesse.
6 Si Jesse et aman Ali David.
Si David et aman Solomon. Nan inana et din asawan din si Urias.
7 Si Solomon et aman Roboam. Si Roboam et aman Abias. Si Abias et aman
Asa.
8 Si Asa et aman Josafat. Si Josafat et aman Joram. Si Joram et aman Ozias.

9 Si Ozias et aman Joatam. Si Joatam et aman Acaz. Si Acaz et aman Ezekias.
10 Si Ezekias et aman Manases. Si Manases et aman Amon. Si Amon et
aman Josias.
11 Si Josias et aman Jeconias ya nan bebsatna et issan deey ay timpo nan
nang-alaan nan iBabilonia isnan Judio ay baa daida.
12 Isdin kad-an nan Judio id Babilonia et naiyanak si Salatiel ay si Jeconias
nan amana. Si Salatiel et aman Zorobabel.
13 Si Zorobabel et aman Abiud. Si Abiud et aman Eliakim. Si Eliakim et
aman Azor.
14 Si Azor et aman Sadoc. Si Sadoc et aman Akim. Si Akim et aman Eliud.
15 Si Eliud et aman Eleazar. Si Eleazar et aman Matan. Si Matan et aman
Jacob.
16 Si Jacob et siya nan aman Jose ay nang-asawa ken Maria ay nangiyanak
ken Jesus ay makwani en Kristo ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan ken
datako.
17 Isonga simpoo ya epat nan kaap-owan ay nagapo ken Abraham enggana
ken David. Ya wada abes nan simpoo ya epat ay kaap-owan ay nagapo ken
David enggana isdin nang-alaan nan iBabilonia isnan Judio. Ya wada abes
nan simpoo ya epat ay kaap-owan ay ninlogi isdin ninteanda id Babilonia
enggana ay naiyanak nan Kristo.

Nan Naiyanakan Jesu Kristo
Luc. 2:1-7

18 Siya na nan inommat isnan naiyanakan Jesu Kristo. Si Maria ay awnit
mangiyanak ken Jesus et naitoya ay makiasawa ken Jose. Ngem sadapay
mentipon et naliton si Maria gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo.
19 Si Jose et nalinteg ay ipogaw ngem adina layden ay maibabain si Maria
isonga adina kayten ay mangidalom ken siya nodi kanana en apedna isiyan
si Maria ay maid mangtek.
20 Ngem idi nemnemnemena pay nan ikkana dat menpaila ken siya isnan
iitawna nan anghel ay nagapo ken Apo Dios ay mangwani en, “Jose, ay apon
Ali David, adika madanagan ay mang-asawa ken Maria tay nan malitonana
et gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo.
21 Awnit omanak siya is lalaki dakayot ngadnan siya is Jesus tay siya
nan awnit mangisalakan isnan kaipoipogaw ta adida kadosdosa gapo isnan
basbasolda.”
22 Inommat am-in dana tapno matongpal din inpasolat Apo Dios isdin
mamadtona id kasin en,
23 “Awnit maliton nan babai dapay maid nangiseyseyep ken siya et awnit
omanak is lalaki ay mangadanan is Emmanuel. Nan kanan nan naay ay
ngadan et wada si Apo Dios ken datako.”
24 Magido pay si Jose danat tongpalen san kinwanin san anghel ken siya
ay asawaena si Maria.
25 Ngem egayna inid-idlen si Maria engganay binmala nan anakna. Dat
ngadnan Jose siya is Jesus.

2

Nan Bisita Ay Nagapo Isnan Balaan Di Agew

1 Isdin kaalin Herod et siya nan naiyanakan Jesus id Betlehem ay esay ili
isnan probinsiya ay Judea. Issan deey ay timpo et inmey id Jerusalem nan
mamasilib ay aamam-a ay nagapo isnan balaan di agew. Daida nan mang-
ad-adal isnan maipanggep nan talaw. Omdanda pay dadat sooten,

2 “Into nan onga ay naiyanak ay awnit men-ali isnan Judio? Tay isnan kad-
anmi isnan balaan di agew et inilami nan talaw ay nangipagtek ken dakami
isnan naiyanakana isonga inmali kami ay mangdayaw ken siya.”
3 Issan nangdengngan Ali Herod issan kinwanida dat pilmi nan egyatna
tay kanana en waay awnit masokatan siya ay ali ya madanaganda abes nan
kailiyana id Jerusalem isnan awnit ommat.
4 Danat padagop nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios et sootena ken daida mo into nan maiyanakan nan makwani
en Kristo ay insolat din mamadton Apo Dios.
5 Dadat ibaga en, “Id Betlehem isnan naay probinsiya ay Judea tay siya na
nan insolat din mamadton Apo Dios id sang-adom ay mangwani en,
6 ‘Nan ili ay Betlehem isnan probinsiya ay Judea et awnit siya nan
kadadayawan isnan am-in ay ili isnan Judea tay isdi nan awnit
maiyanakan nan mentolay isnan ipogawko ay Judio et siya nan mang-
ay-ayowan ken daida.’ ”
7 Dinngen pay Herod di danat ayagan san bisita ay mamasilib ay aamam-
a et sootena ken daida ay maiwed mangdedenge no ngan nan timpo ay
binmalaan nan talaw.
8 Idi gintek Herod danat ibaa daida id Betlehem danapay ibaga ken daida
en, “Anapenyo ay gawis san onga. No das-anyo siya dakayot somagong isna
ta ipagtekyo ken sak-en tapno omeyak abes ay mangdayaw ken siya.”
9-10 Dadat menlobwat ay omey id Betlehem. Issan mendad-aananda dadat
ilaen kasin san talaw isonga palalo nan gasingda. Dat ipangpangon san
talaw daida engganay inomdanda isnan kad-an san onga.
11 Omdanda pay dadat songgep isnan baey et ilaenda san onga ya si Maria
ay inana. Dadat menpalintomeng ay mangdayaw issan onga dadapay ited
ken siya nan ninkangingina ay sagotda ay balitok ya nan menbango ay
insinso ya mira.
12 Nakwas di dat ipaiitaw Apo Dios issan mamasilib ay adida somagsagong
isnan baey Herod. Isonga dadat idaan isnan teken ay daan ay somaa isnan
ilida.

Nan Inmayan Da Jesus Id Egipto

13 Idi kinmaan san mamasilib dat kasin menpaila nan anghel Apo Dios
isnan iitaw Jose ay mangwani ken siya en, “Bomangonka ta eyeymo ay
dagos nan onga yas inana id Egipto dakayot mentee isdi engganay ibagak
en somagong kayo kasin. Tay ipaan-anap Herod nan onga ta ipapateyna.”
14 Dat bomangon si Jose isnan tengan di labi et ilobwatna san onga ya si
inana et omeyda id Egipto.
15 Dadat mentee isdi engganay natey si Ali Herod et siya nan natongpalan
din inpasolat Apo Dios isnan mamadtona en, “Awnit ayagak nan Anakko ay
magapo id Egipto.”

Nan Nangipapateyan Herod Isnan Oongong-a

16 Issan nanggetkan Herod ay sinikapan san mamasilib ay aamam-a siya
dat dadama nan ligetna isonga danat ibilin ay mapatey am-in ay oongong-a
ay lalaki id Betlehem ya isnan am-in ay ili ay sag-ena. Pinateyda am-in ay
lalalaki ay kabalbala engganay mentew-en is dowa tay doway tew-en san
nallos issan nang-ilaan san mamasilib ay aamam-a issan talaw.
17 Isonga natongpal tet-ewa din insolat din mamadto ay kangadan is
Jeremias ay mangwani en,
18 “Adoado nan men-ag-aga isnan ili id Rama. Men-ag-aga nan iin-a ay aap-
on Rakel tay natey nan an-akda. Et adida polos maliwliwa tay epdas
natey nan an-akda.”

Nan Kinmaananda Id Egipto

19 Idi natey si Herod dat menpaila kasin nan anghel isnan iitaw Jose id
Egipto ay mangwani en,
20 "Bomangonka ta isaam nan onga ya si inana id Israel tay nateyda et nan
mangwani en mangpatey isnan onga."
21 Bomangon pay si Jose danat eyey san onga ya si inana id Israel.
22 Ngem dat dengngen Jose ay si Arkelao ay anak Herod nan mentolay id
Judea isonga dat omegyat siya ay somagong isdi. Ngem dat kasin menpai-
itaw si Apo Dios ken siya et ibagana en omeyda isnan probinsiya ay Galilea
ta isdi nan menteanda.
23 Dadat omey mentee isnan esa ay ili ay makwani en Nazaret. Et siya nan
natongpalan nan kinwanin din deeyday mamadto id kasin maipanggep ken
Jesus en, "Awnit kananda en siya nan iNazaret."

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag
Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-20; Juan 1:19-28

1 Nakwas pay nan kaat ay tew-en dat omey si Juan ay Menbonbonyag isnan
bilbilig id Judea et ilogina ay mangibagbaga isnan ipogaw en,
2 "Ibabawiyo nan ngawi ay ik-ikkanyo tay nganngani ay omali nan men-
tolayan Apo Dios."
3 Si Juan et siya nan inbagan din mamadto id sang-adom ay si Isaias ay
mangwani en,
"Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw en, 'Isaganayo nan daanen nan
Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana.' "
4 Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil
nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dilo.
5 Adoado nan om-omey isnan kad-ana tapno dengngenda nan it-itdona.
Wadada nan nagapo id Jerusalem ya isnan probinsiya ay Judea ya isnan
kailiili ay sag-en nan ginawang ay Jordan.
6 Dadat ibabawi nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dada-
pay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.
7 Ngem isnan nang-ilaan Juan isnan adoado ay Fariseo ya Saduceo ay omey
menpabonyag ken siya danat kanan ken daida en, "Dakayo ay aginsosolot
ken Apo Dios, ay kananyo en omanay nan mabonyaganyo is kaisalakananyo
isnan awnit mendosaan Apo Dios?
8 Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyo dokogan nan ngawi ay
ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyo nan basbasolyo.
9 Et adiyo kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo din
si Abraham ay nangtongtongpal ken Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi
ken dakayo tay olay nan bato ay naay et mabalin ay menbalinen Apo Dios is
ap-on Abraham."
10 Dat itoloy Juan ay mangwani en, "Nan awnit idosan Apo Dios et siya nan
kaneg nan wasay ay naisasagana ay mangpoyo isnan kaiw. Am-in ay kaiw
ay adi bomgas is gawis et mapoyo dat mapoowan. Et dakayo nan kaneg nan
kaiw ay adi bomgas."
11 Danat itoloy ay mangwani en, "Danom nan ibonyagko ken dakayo ay
mangipagtek en inbabawiyo nan basbasolyo. Ngem wada nan wedweda mo
sak-en ay omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay
mangkaan isnan sapatosna. Siya nan awnit mangibonyag ken dakayo isnan
Ispirito Santo ya nan apoy.

12 No omali siya awnitna mensiyanen nan mamati ken siya isnan adi
mamati et kaneg waday ligao ay mangtap-ana isnan pagey danat idolin
isnan agamang nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan apoy ay adi
katkatkatey."

Nan Nabonyagan Jesus
Mar. 1:9-13; Luc. 3:21-22

13 Daan ay menbonbonyag si Juan isnan ginawang ay Jordan dat omdan si
Jesus ay nagapo id Galilea ay menpabonyag ken siya.
14 Ngem kinwanin Juan en, "Ay sak-en nan mangbonyag ken sik-a dapay
lebbengna ay sik-a koma nan mangbonyag ken sak-en?"
15 Ngem dat kanan Jesus, "Olay, tay gawis no ikkanta nan layden Apo Dios."
Isonga dat bonyagan Juan si Jesus.
16 Nabonyagan pay si Jesus daet domaka isnan ginawang daet mapewak
id daya danat ilaen nan Ispirito Santo ay lomayog ken siya ay kaneg kalapati
et pomatong ken siya.
17 Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, "Si tona nan
Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken siya."

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mar. 1:12-13; Luc. 4:1-13

1 Nakwas pay di dat ipangon nan Ispirito Santo si Jesus isnan bilbilig tapno
dologen Satanas siya.
2 Epatpoo ay agewna isdi ay egay nangnangan isonga naowaowat siya.
3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken siya ay mangwani en, "No tet-ewa
ay Anak Apo Dios sik-a dakan adi kanan ta maboliw nan naayda ay bato is
makan?"
4 Dat songbatan Jesus ay mangwani en, "Kanan nan naisolat ay kalin Apo
Dios en baken makan et kedeng di katagowan di ipogaw nodi masapol ay
patiyenda am-in nan kankanan Apo Dios."
5 Dat ipangon Satanas si Jesus id Jerusalem danat eyey siya isnan toktok di
Templo
6 danat kanan ken siya, "No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a kadya
lomabtokka isna. Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en bilinena nan
aanghelna ta ayowananda ay mangtapaya ken sik-a ta adi masogatan nan
dapanmo isnan bato."
7 Ngem dat songbatan Jesus siya ay mangwani en, "Nan naisolat ay kalin
Apo Dios et kanana gedan en adiyo dologen si Apo Dios ay Apoyo."
8 Nakwas di dat ipangon kasin Satanas si Jesus isnan ataatakdag ay bilig et
ipailana nan am-in ay ili isnan batawa ya nan kinabaknangda.
9 Danat kanan, "Idyak am-in dana ken sik-a no menpalintomengka ay
mangdayaw ken sak-en."
10 Dat kanan Jesus, "Komaanka Satanas tay kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya mensilsilbiyanyo et
kedeng."
11 Dat komaan si Satanas dapay domateng nan aanghel Apo Dios et
badanganda si Jesus.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mar. 1:14-15; Luc. 4:14-15

12 Idi dinngen Jesus ay naibalod si Juan ay Menbonbonyag, sinmagong siya
isnan probinsiya ay Galilea ay men-isolo.

13 Ngem egay nintee id Nazaret ay ilina nodi inmey id Capernaum ay esay
ili isnan benget di baybay ay Galilea isnan sakopen nan dagan Zabulon ya
dagan Neftali.
14 Naikkan dana tapno matongpal din insolat din mamadto ay si Isaias id
sang-adom ay naay,
15 "Id Galilea isnan dagan da Zabulon ken da Neftali isnan benget di baybay
ya isnan bas-ang di ginawang ay Jordan et siya gedan nan kad-an di
baken Judio.
16 Nan ipogaw isdi et menbolinget nan nemnemda isonga kanegda natey tay
adida getken si Apo Dios. Ngem awnit isdi nan mentanggewan nan silaw tay
omey nan mangisolo ken daida et awnit matanggewan nan nemnemda."
17 Natongpal san deey ay kali tay isnan deey ay timpo inlogin Jesus ay men-
isolo ay mangmangwani en, "Ibabawiyo nan basbasolyo tay nganngani ay
omali nan mentolayan Apo Dios."

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mar. 1:16-20; Luc. 5:1-11

18 Isnan esa ay agew ay mendad-aan si Jesus isnan benget di baybay ay
Galilea danat ilaen nan doway sin-agi ay da Simon ay makwani en Pedro ya
si Andres. Mensidsidokda isnan baybay tay siya nan oblada.
19 Dat kanan Jesus ken daida en, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en.
Id kawni ninsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay
mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."
20 Dadat taynan nan sidokda et ikamoda ay omonod ken siya.
21 Idi mendad-aanda dat ilaen Jesus da Santiago ken Juan yas amada ay
Zebedeo ay mangitotokdo isnan bangkada ay mang-es-eset isnan sidokda.
Dat ayagan Jesus da Santiago ken Juan ta maitapida abes ken siya.
22 Dadat taynan abes nan bangkada yas amada et ikamoda ay omonod ken
siya.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit
Luc. 6:17-19

23 Inmey si Jesus isnan il-ili isnan probinsiya ay Galilea et men-is-isolo
isnan kasinasinagoga. Inpagpagtekna nan gawis ay damag ay maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios ya pinagawisna nan natkenatken ay saksakit di
ipogaw.
24 Nindinamag nan inikkan Jesus isnan am-in ay ili ay sakop nan Siria
isonga dadat eyey ken siya nan ipogaw ay wada nan sakitda ay kaneg nan
kinapet di anito ya nan menkedas ya nan napilay et inpagawisna am-in
daida.
25 Isonga inmonod nan adoado ay ipogaw ken siya. Wadada nan nagapo
isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya wadada gedan nan nagapo id
Jerusalem ya Decapolis ya isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan.

5

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Nagasat
Luc. 6:20-26

1 Inilan Jesus nan adoado ay ipogaw ay omey ken siya dat tomikid isnan
bilig danat itokdo et somag-en nan papasolotna ken siya.
2 Dat ilogin Jesus ay men-isolo ken daida ay mangwani en,
3 "Nagasat nan mangtek ay kolang nan kabaelana ay mang-ikkan isnan
layden Apo Dios tay daida nan awnit maitapi isnan mentolayana.

4 Nagasat nan menseseg-ang gapo isnan basbasolda tay awnit liwliwaen Apo
Dios daida.
5 Nagasat nan mangipababababa isnan nemnemda tay awnit ited Apo Dios nan
am-in ay inkalina ken daida.
6 Nagasat nan manglaylayad ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios tay awnit
mapnekda.
7 Nagasat nan managseg-ang isnan iib-ada tay awnit seg-angan Apo Dios
daida.
8 Nagasat nan ipogaw ay kedeng nan layden Apo Dios is nemnemnemenda
ay ikkan tay awnitda ilaen siya.
9 Nagasat nan mang-ol-olnos isnan iib-ada tay awnitda maibilang ay an-ak
Apo Dios.
10 Nagasat nan mang-it-itpe isnan ligat gapo isnan mang-ik-ikkananda isnan
layden Apo Dios tay awnitda maitapi isnan mentolayana id daya.
11 Nagasat kayo no aamisen di ipogaw dakayo ya palpaligatenda dakayo
dadapay kanan am-in nan ngawi maipanggep ken dakayo gapo isnan mang-
patpatiyanyo ken sak-en.
12 Men-gasing kayo od tay olay no adoado nan ligatyo id wani et awnit
dakkel nan ganabenyo ay idyan Apo Dios ken dakayo ay insaganana id daya.
Tay nan ikkanda id wani ken dakayo et siya gedan nan inik-ikkan din alal-
apoda id sang-adom isdin mamadton Apo Dios isonga men-galalasing kayo
isnan maiyisowanyo ken daida."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Mamati Ken Siya
Mar. 9:50; Luc. 14:34-35

13 Dat itoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Gawis nan asin ay os-osalen
tako tay pagawisena nan makan. Et dakayo ay mamati ken sak-en et kaneg
dakayo nan asin di kaipoipogaw isnan batawa tay nan mangisolsolowanyo
ken daida et pagawisenyo nan ogalida. Ngem no epdas tinmamnay nan asin
et adi mabalin ay makaasin ya maid silbina nodi maiwasit ay gatgatinan nan
ipogaw."
14 Dat kasin kanan Jesus, "Nan ili isnan bilig et adi polos maigago. Siya
nan kanegyo tay dakayo nan kaneg silaw ay mangtanggew isnan nemnem
di ipogaw.
15 Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba tasiyay adi kaila nan
silangna nodi ipatangna tapno masilawan am-in nan baey.
16 Et siya abes nan masapol ay ikkanyo ta adiyo igagago nan mangsol-
solotanyo ken Apo Dios nodi ipailayo tapno getken nan kaipoipogaw nan
gawis ay ogaliyo dadat mendayaw ken Amayo id daya."

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Linteg Moses

17 Dat kanan Jesus en, "Adiyo nemnemnemen ay inmaliyak ay mangpa-
maid isnan linteg Moses ya nan insolsolon nan mamadto nodi inmaliyak
tapno tongpalek nan am-in ay inbagbagada.
18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay engganay wada pay laeng nan batawa
ya nan daya et adi polos mabalin ay mamaid nan linteg Apo Dios is olay
bassit engganay matongpal nan am-in.
19 Et nan ipogaw ay adi mangtongpal isnan olay teeteen ay linteg Apo
Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno makiikkanda abes ken daida et
awnit siya nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios. Ngem nan ipogaw
ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno
tongpalenda abes et awnit siya nan kaaamedan isnan mentolayan Apo Dios.

20 Isonga ibagak ken dakayo en adi kabalin ay maitapi kayo isnan mento-
layan Apo Dios no baken napaspasnek nan ikkanyo ay mangtongpal isnan
laydena mo nan ik-ikkan nan Fariseo ya nan men-is-isolo is linteg.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Liget

21 Intoloy Jesus ay mangwani, “Getkenyo nan naibaga isnan linteg id sang-
adom ay adi kayo menpatpatey tay nan ipogaw ay menpatey et maiyeyda
isnan pagbistaan.
22 Ngem ibagak ken dakayo ay nan ipogaw ay makaliget isnan ib-ana et
awnit maiyeyda isnan pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangiiyaw isnan ib-
ana et awnit maiyeyda isnan nangatngato pay ay pagbistaan. Ya nan ipogaw
ay mangbab-aos isnan ib-ana et awnit omey isnan kad-an di apoy ay adi
katkatey.
23 Isonga no wada nan itedyo isnan Templon Apo Dios dayot nemnemen
omona no waday mangliliget ken dakayo
24 et masapol ay taynanyo nan itedyo ken Apo Dios ta enkayo omona
makitoya isnan mangliliget ken dakayo sakayopay omey ited nan itedyo ken
Apo Dios.
25 No wada pay gedan di mangidalom ken dakayo dakayot omey omona
ken siya tapno aliglowenyo sadapay eyey dakayo isnan pagbalodan. Tay
no epdasda eyey dakayo isnan howis et waay itedna dakayo isnan polis et
ibalodna dakayo.
26 Et adi kayo makabala isnan pagbalodan engganay bayadanyo am-in nan
moltayo.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makikamkamolala

27 “Dinngeyo gedan nan kinkinwanida id sang-adom en adi kayo
makikamkamolala.
28 Ngem ibagak na ken dakayo, no wada ken dakayo nan mang-ila isnan
babai danat nemnemnemen ay mangiseyep ken siya et law-en Apo Dios tay
kaneg gedan mamabai.
29 Isonga no nan pang-ilan nan esa ay matam is makabasolam et gawis no
soklatem laengen tay gag-awis no es-esang nan matam id wani ngem wada
nan biyagmo ken Apo Dios ay enggana mo nan awakmo ay maid kolangna
ngem omey isnan apoy ay adi katkatey.
30 Wenno nan ikkan nan esa ay ledengmo di makabasolam et gawis no
pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no es-esa nan ledengmo mo nan awakmo
ay maid kolangna ngem omey isnan apoy ay adi katkatey.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makiidang
Mar. 10:11-12; Luc. 16:18

31 “Kinkinwanida id sang-adom abes en nan lalaki ay makiidang et mas-
apol ay waday kasolatan is mangipagtek ay ninsiyanda.
32 Ngem ibagak ken dakayo en bomasol nan lalaki ay aped makiidang
dapay egay makikamkamolala nan babai. Tay no makiasawa kasin san
babai et bomasol san asawana tay pinabalina siya ay makilalalaki. Ya nan
maikadwa ay asawaena et bomasol gedan tay kanega mamabai.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mensapata

33 “Getkenyo gedan nan linteg id sang-adom ay adiyo dokdokogan nan
insapatayo tay no waday insapatayo ken Apo Dios et masapol tongpalenyo.
34 Ngem ibagak ken dakayo en no waday ibagayo is ikkanyo et adi kayo
mensapsapata. Adi kayo aped mensapsapata id daya tay siya nan kad-an
Apo Dios

35 wenno isnan batawa tay siya nan men-gagatinan nan sikina wenno id
Jerusalem tay siya nan ilin nan kangatowan ay Apo.
36 Olay nan oloyo et adiyo gedan isapsapata tay maid kabaelanyo ay
mangipapolaw wenno mangipangitit is olay esay book.
37 Nodi gag-awis no kananyo en owen no tet-ewa wenno adi no baken tay
magapgapo ken Satanas nan kompolmi ay itaptapiyo."

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Luc. 6:27-36

38 "Dinngeyo abes nan kinkinwanida id sang-adom ay no waday mangted-
kaw isnan matan nan ib-ana et awnitda tedkawen abes nan matana ya no
waday mangpogopog isnan bab-an nan ib-ana et awnitda pogopogen abes
nan bab-ana.
39 Ngem ibagak ken dakayo en adi kayo ibab-aes nan kompolmi ay ikkan
nan ib-ayo ken dakayo. Nodi no waday mangtipak isnan ipingmo dakat idoo
nan topakna.
40 No waday mangidalom ken dakayo ta mamolta kayo is bado dakayot
agtan is abito gedan.
41 No waday mangipapati ken dakayo en awitenyo nan awitna is esay
kilometro dakayot awiten is doway kilometro.
42 Ya no waday menkedaw dakayot agtan ya no waday menbolod dakayot
pabolodan.
43 Getkenyo abes ay naibaga id sang-adom ay laylaydenyo nan iib-ayo
dayopay adyan nan mang-aamis ken dakayo.
44 Ngem ibagak ken dakayo en masapol ay laylaydenyo nan olay mang-
aamis ken dakayo dayopay ilowalowan nan mangpalpaligat ken dakayo.
45 Tay no siya dana nan ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak Ama tako
id daya dakayo. Tay ipalpalobos Apo Dios nan agew ay mangtangtanggew
isnan am-in ay ipogaw ay gawis nan ogalida ya nan ngawi gedan. Kaneg
abes nan odan et it-itedna isnan kaipoipogaw ay gawis nan ik-ikkanda ya
isnan ngawi gedan.
46 Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglay-
layad ken dakayo is laylaydenyo? Tay olay nan mensingsingil is bowis ay
sowitik et siya abes nan ik-ikkanda.
47 Ngan ngalod di katekenyo isnan adi mamati no kedeng nan iib-ayo
is toytoyaenyo ay gawis dapay olay nan adi mangtek ken Apo Dios et ik-
ikkanda gedan.
48 Si Ama tako id daya et kedeng nan gawis is ik-ikkana isonga masapol ay
siya nan solsoloten tako tapno menbalin tako ay kaneg ken siya."

6

Nan Gawis Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Jesus

1 Intoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Makailanyo ta baken kedeng isnan
mangiilaan nan ipogaw ken dakayo is mang-ik-ikkananyo is gawis. Tay no
siya na nan wada isnan nemnemyo et awnit maid polos ganabenyo is ited
Amayo id daya ken dakayo.
2 Isonga no waday badanganyo isnan kodokdo et adiyo ipapaila ya
iwalwalagawag ay kaneg nan ik-ikkan nan aginsisingpet ay ipogaw. Tay
ipagpagtekda nan gawis ay ik-ikkanda isnan sinagoga ya nan tap-in di om-
ombonan di ipogaw tapno dayawenda daida. Ibagak ken dakayo en nan tet-
ewa et epdasda ginanab nan ligaloda.
3 Ngem no waday badanganyo isnan iib-ayo et adiyo ipagpagtek isnan olay
bebsatyo

4 tapno maid polos makagtek. Et si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay
ik-ikkanyo et siya nan mang-ited isnan ganabenyo."

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Menlowalo
Luc. 11:1-13

5 "No menlowalo kayo et adiyo koma toltoladen nan ik-ikkan nan aginsis-
ingpet ay ipogaw. Tay gagalaenda ay tomakdeg ay menlowalo isnan paggi-
monganda ya isnan tengan nan daan tapno boyaen nan ipogaw. Ibagak ken
dakayo en nan tet-ewa et epdasda ginanab nan ligaloda.
6 Ngem dakayo no menlowalo kayo ken Apo Dios et songgep kayo isnan
baeyyo dayot emban tapno maid mangiila ken dakayo. Et si Apo Dios ay
mangiila isnan am-in et awnitna agtan dakayo is ligaloyo.
7 Isnan menlowalowanyo et adi kayo andoandowen ay kaneg nan ik-ikkan
nan adi mamati ken Apo Dios tay kananda en no andoandowenda et madnge
nan lowaloda.
8 Adiyo toltoladen daida tay getken Amayo id daya nan masapolyo sayopay
ilowalo.
9 Isnan menlowalowanyo ngalod ken Apo Dios et siya na nan kananyo,
'Amami ay wada id daya,
Madaydayaw koma nan ngadanmo.
10 Omdan koma ay dagos nan mentolayam tapno matongpal nan laydem
isnan batawa ay kaneg id daya.
11 Agtam dakami is menkatagomi isnan inagew.
12 Pakawanem nan basbasolmi ay kaneg nan mangpakawananmi abes
isnan nakabasol ken dakami.
13 Adim ipalobos dakami ay bomasol nodi badangam dakami ta adi kami
madoldolog.' "
14 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No pakawanenyo nan makabasol ken
dakayo et pakawanen abes Amayo id daya nan basbasolyo.
15 Ngem no adiyo pakawanen daida et adi abes pakawanen Amayo id daya
nan basbasolyo."

Nan Gawis Ay Ikkan No Mentepe

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Isnan menteptepeanyo no menlowalo
kayo ken Apo Dios et adiyo koma toltoladen nan ik-ikkan nan aginsisingpet.
Tay isnan menteptepeanda et laydenda ay getken nan ipogaw nan ik-
ikkanda isonga adida mendad-aop ya mensagsagaysay dadapay aginsese-
gang. Ibagak ken dakayo en nan tet-ewa et epdasda dinawat nan ligaloda.
17 Ngem no mentepe kayo et mendaop kayo dayopay sagaysayen nan
bookyo
18 tapno adi madlaw ay menteptepe kayo nodi kedeng si Apo Dios ay adi
kaila is mangtek tay siya nan mangiila isnan am-in ya siya abes nan mang-
ited isnan ganabenyo."

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Luc. 12:32-34

19 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Adi kayo nemnemnemen ay men-
ol-olnong is bomaknanganyo isnan kad-anyo isnan naay batawa. Tay nan
kokwayo isnan batawa et nalaka ay dadaelen nan ataming ya lati ya akewen
pay nan mangakew.
20 Isonga nan layden Apo Dios di ik-ikkanyo koma tay no siya di nan
ikkanyo et awnit wada nan kinabaknangyo id daya ay maid polos makaakew
ya makadadael.

21 Tay no id daya nan kad-an nan kinabaknangyo et siya gedan nan kad-an
nan nemnemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an
nan nemnemyo.”

Nan Silaw Nan Awak
Luc. 11:33-36

22 Dat itoloy Jesus et kanana en, “Nan mata et siya nan kaneg nan silaw
nan awak isonga no gawis nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-a
nan awakmo tay gawis nan wada isnan nemnemmo.
23 Ngem no ngawi nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan
awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo.”

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako
Luc. 16:13, 12:22-31

24 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Nan baa et adi mabalin ay madodowa
nan apona tay awnitna laylayden nan esa danapay aamisen nan esa isonga
wada nan paam-amdena ken daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan
kinabaknangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo et makaikkan isnan
layden Apo Dios.
25 Siya di nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is
menkatagoyo ya is ibadoyo tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan
awak mo nan bado.
26 Ilaenyo pod nan koyat. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda
is mangidoldolinanda is menkatagoda dapay kayet pakpakanen Amayo
id daya daida. Ay baken am-amed nan mang-ayowanana ken dakayo?
Napatpateg kayo adi mo nan koyat.
27 Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaan-ando is
biyagmo is olay esay olas?
28 Dakayon abes aped madanagan is ibadoyo? Ilaenyo pod nan sabsabong
ay tomotobo isnan bilbilig. Adida men-obla ya adida men-abe is badoda.
29 Ngem ibagak ken dakayo en palalo ay mabmabgew nan sabsabong mo
din kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sang-adom.
30 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomoto-
bowanda is sin-awyan dadat maango et mapoowanda, ay adi am-amed nan
mangnemnemana ay mangbado ken dakayo? Kolang bawet nan talekyo ken
Apo Dios.
31 Isonga adi kayo madanagan is kanenyo ya badoyo.
32 Tay siya na nan nenenenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem
dakayo et gegetken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo.
33 Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo
Dios ya nan laydena ay ikkanyo et awnitna ited ken dakayo nan am-in ay
masapolyo.
34 Isonga adi kayo madanagan id wani isnan ligat ay waay awnit ommat is
wakgat. Awni ta mawakgat. Tay amedyo taptapiyan nan ligatyo id wani no
itaptapiyo ay mangnemnemnem isnan ligat ay awnit ommat is wakgat.”

7

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Iib-ada
Luc. 6:37-42

1 Intoloy Jesus ay men-isolo ay mangwani en, “Adiyo pabasbasolen nan ib-
ayo tapno adi abes pabasolen Apo Dios dakayo.
2 Tay nan ikkanyo ay mangpabasol isnan ib-ayo et siya abes nan ikkan Apo
Dios ay mangpabasol ken dakayo.”

3 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-
ada et kanana, “Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay
adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam?
4 Ngan nan ikkam ay mangwani en, ‘Pangaasim besatko ta kaanek nan
bota isnan matam,’ dapay wada nan kega domet ay bota isnan matam?
5 Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem omon-ona nan dakkel ay bota isnan
matam tapno makaila ay gawis esakapay kaanen nan teeteen ay bota isnan
matan nan besatmo.”
6 Dat itoloy Jesus, “Adiyo ipapati ay mangisolo isnan kalin Apo Dios isnan
adi mangidnge tay kanegda aso ay olay gawis nan itedyo et ketbanda kayet
dakayo. Ya kanegda gedan beteg ay mo maitep-a nan napateg ay oway isnan
sagangda dadat aped gatigatinan.”

Adi Somadsadot Koma Nan Mendawat Ken Apo Dios
Luc. 11:9-13

7 Dat kanan Jesus pay, “No waday masapolyo, menlowalo kayo ay men-
dawat ken Apo Dios et awnitna ited nan masapolyo ta no waday an-
anapenyo et awnityo datngan. Kaneg no menkogkog kayo isnan segpan et
tokabana ta songgep kayo.
8 Tay am-in ay kadadanawat ya kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna
agtan. Ya nan kakakanogkog et awnitna tokaban nan eneb ta songgepda.
9 Waay maid ama ken dakayo is mang-idya is bato isnan anakna no
mendawat siya is kanena
10 wenno agtana siya is oweg no mendawat is ikan.
11 Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et getkenyo ay mang-ited is gawis
isnan an-akyo. Isonga am-amed nan ikkan Amayo id daya ay mang-ited
isnan gawis ken daida ay mendawat ken siya.
12 Isonga ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo. Tay
siya nan osto ay kayat ay kanan nan linteg din si Moses ya siya nan init-itdon
din mamadton Apo Dios id sang-adom.”

Nan Nalipit Ay Segpan
Luc. 13:24

13 Kinwanin Jesus gedan en, “Masapol ay songgep kayo isnan nalipit ay
segpan tay siya nan omey isnan kad-an di biyag ay maid patenggana. Nan
segpan ay omey isnan apoy ay adi katkatey et nalawa dapay nalaklaka nan
daan isonga adoado nan ipogaw ay om-omey isdi.
14 Ngem nan segpan ay omey isnan kad-an di biyag ay maid patenggana et
nalipit dapay naligat ay masolotan nan daan isonga at-atik nan makaey.”

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

15 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Makailanyo nan baken tet-ewa ay
mamadton Apo Dios ay omali ken dakayo. Tay naanos nan kaiilaanda ay
kaneg nan kalnilo ngem nan tet-ewa et kanegda naangnganga ay aso.
16 Isonga nan ik-ikkanda ay baken gawis et siya nan mangilasinanyo ken
daida. Kaneg isnan kaiw ay nan begasna nan mangilasinanyo. Tay adi
mabalin ay bomgas nan kawayan is papaya ya nan sibit is alomani.
17 Nan gawis ay kaiw et gawis nan ibgasna ngem nan ngawi ay kaiw et
ngawi nan ibgasna.
18 Tay nan gawis ay kaiw et adi kabalin ay bomgas is ngawi ya siyang na
gedan isnan ngawi et adi makabegas is gawis.
19 Am-in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et awnit mapoyo dat mapoowan.

20 Isonga mabalin ay mailasinanyo nan baken tet-ewa ay mamadton Apo
Dios gapo isnan ik-ikkanda."

Nan Adi Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios
Luc. 13:25-27

21 "Baken am-in nan mangwani en sak-en nan Apoda is maitapi isnan
mentolayan Apo Dios nodi kedkedeng nan mang-ik-ikkan isnan layden Ama
id daya nan awnit maitapi.
22 Isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan kaipoipogaw et ado nan
awnit mangmangwani en, 'Apo, itapim dakami isnan mentolayam tay insol-
solomi nan maipanggep ken sik-a ya inosalmi nan ngadanmo ay nang-ikkan
isnan ado ay kaskasdaaw ya nangpakak-aan isnan anito ay kinmapet isnan
ipogaw.'
23 Ngem awnit kanak ken daida en, 'Adiyak getgetken dakayo. Komaan
kayo ay managbasol.' "

Nan Dowa Ay Ninsaad
Luc. 6:46-49

24 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Am-in ay mangidnge ya mangpati
isnan ibagbagak et kanegda nan masilib ay ipogaw ay ninsaad ay nangikaob
ay gawis isnan tokodna enggana ay maipegnad isnan bato esanapay saaden
nan baeyna.
25 Isonga no lomemlem ya men-inewang et adi polos maiyanod nan
baeyna tay naipegnad isnan bato.
26 Ngem am-in ay mangdenge ngem adida patiyen nan ibagbagak et
kanegda nan ipogaw ay nangsaad isnan baeyna isnan lota ay egayna peg-
nadan is bato.
27 Isonga no lomemlem ya men-inewang et makibet ay matokang san
baeyna tay egayna pegnadan ay gawis."
28 Issan nakwasan san inbagan Jesus et nasdaaw am-in nan ipogaw ay
nadagop isdi
29 tay nan insolsolona et naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo
isnan linteg tay maila nan lebbeng Jesus isnan ikkana ay men-isolo.

8

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mar. 1:40-45; Luc. 5:12-16

1 Issan kinmaanan Jesus isnan bilig ay deey et inmonod nan adoado ay
ipogaw ken siya.
2 Dat somag-en nan am-ama ay nakolit isnan kad-an Jesus dat menpal-
intomeng ay mangwani en, "Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan
sakitko no kayatmo."
3 Dat gen-an Jesus siya danapay kanan, "Kayatko ay maagasanka." Dat
dagos ay makaan nan kolitna.
4 Danat kanan ken siya, "Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a. Basta
idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay ma-
palti ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di iRoma
Luc. 7:1-10

5 Idi inomdan si Jesus id Capernaum dat sab-aten nan esa ay iRoma ay
kapitan di ado ay soldado. Inmey ken Jesus ay menseg-ang ken siya en,
6 "Apo, wada nan baak id baey ay pilmi nan sakitna et adi makakiwi."
7 Dat kanan Jesus ken siya, "Owen, omaliyak ta pagawisek siya."

8 Ngem dat kanan san kapitan, “Olay adika omali tay adi maibagay ay
songgepka isnan baeyko tay bakenak Judio. Omanay nan kalim ay mangi-
pagawis ken siya.
9 Tay olay sak-en et wada nan nangatngato ay opisyal ay mangbab-aa
ken sak-en. Et wada gedan nan sosoldado ay bab-aaek et patiyenda nan
kankanak. No ibagak isnan esa en, ‘Omeyka,’ dat omey ay dagos ya no ibagak
isnan esang en, ‘Omalika,’ dat omali ya no ibagak isnan esa en, ‘Ikkam na,’
danat ikkan tet-ewa. Isonga getkek ay omanay nan kalim is mangpagawis
ken siya.”
10 Nasdaaw si Jesus isnan dinngena danat kanan isnan ipogaw ay omon-
onod ken siya en, “Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdas-ak is napig-
pigsa ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan naay kapitan.
11 Et ibagak ken dakayo en adoado ay ipogaw ay baken Judio ay magapo
isnan natkenatken ay ili nan awnit maitapi isdin alal-apo tako ay da Abra-
ham, Isaac yas Jacob isnan men-gasgasinganda isnan mentolayan Apo Dios
id daya.
12 Ngem nan bebsatko ay Judio ay maitapi koma isnan mentolayan Apo
Dios et awnitda maitep-a isnan kad-an nan menbolinget et men-ag-ag-agada
dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda.”
13 Dat kanan Jesus isnan kapitan en, “Somaaka tay gapo isnan talekmo et
matongpal nan dawdawatem.”
Et tinmet-ewa tay issan menkalkaliyan Jesus et ginmawis ay dagos nan
sakit san baa.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mar. 1:29-34; Luc. 4:38-41

14 Dat omey si Jesus isnan baey Pedro et inilana ay pomopodan nan
katogangan Pedro ay babai tay menpodpodot.
15 Dat sag-enen Jesus siya et gen-ana nan ledengna dat maganawis siya.
Dat bomangon et pakanena daida.
16 Isnan sedemna dadat iyey ken Jesus nan ipogaw ay kinapet di anito.
Et olay no kali nan inosalna et kedeng et inpakaana am-in ay anito ya
pinagawisna gedan nan masaksakit.
17 Nan inikkana ay naayda et siya nan natongpalan din insolat di mamadto
ay si Isaias ay mangwani en, “Siya ay mismo nan manglak-am isnan ligat
tako ya mangkaan isnan sakit tako.”

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Luc. 9:57-62

18 Isnan esa ay sedem et al-alibongbongan kayet di adoado ay ipogaw si
Jesus isonga danat ibaga isnan papasolotna en omeyda isnan bas-ang di
baybay.
19 Ngem sadapay menlobwat dat somag-en ken siya nan esay men-is-isolo
isnan linteg et kanana, “Apo, omon-onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam.”
20 Dat kanan Jesus ken siya en, “Owen, ngem nemnemem ay gawis tay
naligat nan ik-ikkak. Tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda
dapay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omil-
illengak.”
21 Dat kanan nan esay pasolot Jesus en, “Apo, awnika od ta makilebenak
ken Ama sakpay omonod ken sik-a.”
22 Ngem dat kanan Jesus ken siya, “Gag-awis no id wani nan mang-onodam
ken sak-en. Tay nan iib-an amam ay adi mamati ken Apo Dios et kanegda
natey isonga olay daida nan mangileben isnan ib-ada.”

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mar. 4:35-41; Luc. 8:22-25

23 Dat menlogan si Jesus ya nan papasolotna isnan bangka.
24 Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay dagem et masepyatan nan bangkada et nganngani ay malimonda.
25 Dat omegyat nan papasolot Jesus et gidowenda siya dadapay kanan en, "Apo, isalakam dakami tay naay malimon tako."
26 Dat kanan Jesus, "Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan talekyo." Dat tomakdeg et ipakin-ena nan dagem ya nan danom et omnengda.
27 Nasdanasdaawda am-in et kananda en, "Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay tay olay nan dagem ya nan danom et tongpalenda siya."

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 5:1-20; Luc. 8:26-39

28 Issan inomdan da Jesus isnan demang di baybay ay lakon di Gadareno dat sab-aten nan dowa ay lalalaki ay kinapet di anito ay nagapo isnan liyang ay kad-an di natey. Pilmi nan kedseda isonga omegyat nan ipogaw ay mendaan isdi.
29 Dadat ibobogaw ay mangwani ken Jesus en, "Sik-a nan Anak Apo Dios, ay ngan di ngotom ken dakami isna? Ay inmalika ta dosaem dakami id wani dapay egay omdan nan osto ay timpo?" Siya nan inpakalin nan anito ken daida.
30 Dat wada nan adoado ay beteg ay mangmangan isnan pondag ay sag-enda
31 isonga dat menseg-ang san anito ken Jesus et kananda en, "No pakaanem dakami et ipalobosmo ngalod ta nan deeyday beteg nan kaptenmi."
32 Dat kanan Jesus en, "Enkayo." Dadat taynan san lalalaki et kaptenda san deeyday beteg. Dat kanega naong-ong san kabetebeteg et kasida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag isnan baybay et malimonda.
33 San mangbanbantay issan deeyday beteg et tinmagtagda ay somaa isnan ilida dadat ibaga san inommat issan dowa ay lalalaki ay kinapet di anito.
34 Dat omey nan omili ken Jesus et dawatenda ay taynana nan ilida.

9

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mar. 2:1-12; Luc. 5:17-26

1 Isonga dat menlogan da Jesus isnan bangkada et somagongda isnan basang di baybay isnan ilina.
2 Idi omdanda isdi dat domateng nan mangaatangay isnan lalaki ay napalalais. Gintek Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan napalalais en, "Adika omegyat tay napakawan et nan basolmo."
3 Dat kankanan nan men-is-isolo isnan linteg isnan nemnemda en, "Aytay dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios?"
4 Gintek Jesus nan wada isnan nemnemda danat kanan en, "Dayon nen-emnemen nan ngawi?
5 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan 'Mapakawan nan basolmo,' wenno nan 'Ibangonmo ta mendaanka?'
6 Ngem gapo tay adiyo patiyen et paneknekak ngalod ken dakayo ay wada nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga danat kanan issan napalalais en, "Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka."

7 Dat mabanangon san am-ama et somaa.
8 Am-in san wada isdi ay nangiila et nasdaawda dadapay inmegyaegyat.
Isonga dadat dayawen si Apo Dios is nang-itedana is kaneg todi ay kabaelan
isnan ipogaw.

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Mateo
Mar. 2:13-17; Luc. 5:27-32

9 Kinmaan si Jesus isdi et issan mendad-aanana et inilana si Mateo ay esay
mensingsingil is bowis ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di bowis. Dat
kanan Jesus ken siya en, “Omalika ta maitapika ken sak-en.” Daet tet-ewa
omonod et maitapi ken siya.
10 Inmey da Jesus ya nan papasolotna isnan baey Mateo ay makikan. Dat
domateng nan ado ay ib-an Mateo ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di
managbasol et makikanda.
11 Idi inilan nan Fariseo daida dadat kanan isnan papasolot Jesus en, “Dan
makikikan nan apoyo isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is
bowis ya nan managbasol?”
12 Dinngen Jesus nan kankananda danat songbatan isnan pangngalig et
kanana en, “Nan ipogaw ay maid sakitda et adida masapol nan doktol ngem
nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol.
13 Isonga inmaliyak isnan batawa tapno badangak nan mangtek ay
nakabasolda ngem baken nan mangnenemnem en gawisda. Nemnenem-
nemenyo tapno maawatanyo nan inpasolat Apo Dios en, ‘Nan mangseg-
anganyo isnan iib-ayo nan laylaydek mo nan apedyo menpalpaltiyan ta
tongpalenyo nan linteg.’ ”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mar. 2:18-20; Luc. 5:33-35

14 Nakwas di dat omey nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ken Jesus
dadat sooten ken siya en, “Dan wada nan mentepeanmi ya nan Fariseo
dapay nan papasolotmo et adida mentepe?”
15 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe
nan papasolotna et kanana, “Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no
daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin. Ngem no omdan nan agew ay
maapitan nan lalaki ay nadawak et siya di nan mentepeanda gapo isnan seg-
angda.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mar. 2:21-22; Luc. 5:36-39

16 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay
maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, “Maid mangi-
takop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan
takop et am-amed mabisngat nan natakopan.
17 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan
naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et
bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay
tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid
makawas.”

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Onga Ya Nan Nangipagawisana Isnan Inina
Mar. 5:21-43; Luc. 8:40-56

* **9:17** Nan kodil di kalding et siya nan kaneg gosin di Judio ay mangipaypay-anda is tapey.

18 Daan ay menkalkali si Jesus dat omey nan esay apon di Judio ken
siya. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus et kanana en, “Katkatey nan
anakko ay babai ngem omalika kad Apo, ta gen-am siya ta matago.”
19 Dat makkey si Jesus ya nan papasolotna.

20 Dat wada nan in-ina ay egay somalsaldeng nan basana is simpoo ya
doway tew-en. Inmey isnan dodokogan Jesus issan mendad-aananda danat
sikgaden nan benget nan badon Jesus
21 tay kanana isnan nemnemna en, “Olay no apedak sikgaden nan badona
et gomawisak.”
22 Ngem gintek Jesus ay wada nan nangsikgad ken siya isonga dat menligos
et ilaena san in-ina. Danat kanan en, “Laton sa. Gomawiska gapo isnan
pammatim ken sak-en.” Dat maganawis siya.

23 Inomdan da Jesus isnan baey san apon di Judio danat ilan nan menbay-
bayao ya nan adoado ay ipogaw isnan pantew ay menseseg-ang ya men-ag-
aga.
24 Danat kanan ken daida en, “Komaan kayo tay egay katey nan onga ay
sana nodi maseseyep et kedeng.” Dadat sayoten siya.
25 Danat pabalaen daida et songgep siya. Danat gen-an nan ledeng san
onga daet bomangon siya.
26 Dat mendinamag nan inikkan Jesus isnan am-in ay il-ili isdi.

Inpagawis Jesus Nan Dowa Ay Kowap

27 Kinmaan si Jesus isdi dat issan mendad-aanana et inmonod nan dowa
ay kowap ay lalaki ay mangibogbogaw en, “Sik-a ay apon din si Ali David,
seg-angam kad dakami.”
28 Ngem dat itoltoloy kayet Jesus ay mendaan engganay inomdan isnan
baey dat songgep dat makisgep nan dowa ay kowap gedan. Dat sooten Jesus
ken daida, “Ay mamati kayo ay makaipagawisak ken dakayo?” Dadat kanan,
“Owen Apo.”
29 Dat kapposen Jesus nan matada et kanana en, “Gapo isnan pammatiyo
et matongpal nan laydenyo.”
30 Dadat makaila. Dat bilinen Jesus daida et kanana, “Adiyo ibagbaga
isnan iib-ayo nan inikkak ken dakayo.”
31 Ngem dadat komaan et enda ipagtek isnan kailiili nan inikkan Jesus ken
daida.

Inpakalin Jesus Nan Naomel

32 Issan komak-aanan nan dowa ay lalaki dat wada nan mang-eyey ken
Jesus isnan am-ama ay inomel di anito.
33 Dat pakaanen Jesus san anito et dadlo makakali san am-ama. Nasdaaw
san nangiila isdi et kananda en, “Maid polos inilami isnan am-in ay iyIsrael
is kaneg nan inikkana.”
34 Ngem kanan nan Fariseo ay wada isdi en, “Nan kabaelana ay mangi-
pakaan isnan dimonyo et nagapo ken Satanas ay apon di dimonyo.”

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan Kaipoipogaw

35 Nakwas di dat omey si Jesus isnan il-ili ay men-isolsolo isnan kasinasin-
agoga. Inpagpagtekna nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios ya pinagawisna nan natkenatken ay saksakit di ipogaw.
36 Isnan nang-ilaan Jesus isnan kaipoipogaw dat maseg-ang siya isnan
maligligatanda tay kanegda kalnilo ay maid mang-ay-ayowan ken daida.

37 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, “Adoado nan egay pay laeng na-
mati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolsolo
isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan men-ani ngem atiatik kayo.
38 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omibaa is
mangbadang ken dakayo.”

10

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna
Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luc. 6:12-16, 9:1-6

1 Nakwas di dat ayagan Jesus nan simpoo ya dowa ay papasolotna danat
agtan daida is kabaelan ay mangipakaan is anito ya mangipagawis isnan
natkenatken ay saksakit.
2 Siya na nan ngadngadan nan simpoo ya dowa ay apostolis Jesus. Si Simon
ay makwani en Pedro yas Andres ay besatna, da Santiago ken Juan ay an-ak
Zebedeo,
3 da Felipe ken Bartolome, da Tomas ken Mateo ay mensingsingil is bowis
ya si Santiago ay anak Alfeo. Si Tadeo,
4 si Simon ay mangisaksakit isnan ilida ya si Judas Iscariote ay awnit
mangisipsip ken Jesus.
5 Inbaan Jesus daida et kanana en, “Enkayo ngem adi kayo om-omey isnan
il-ili id Samaria ya isnan tap-in di ili ay kad-an di baken Judio
6 nodi omey kayo isnan iib-a tako ay Judio tay kanegda nan naamas ay
kalnilo.
7 Ibagayo ken daida en nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios.
8 Intedko nan kabaelanyo isonga pagawisenyo gedan nan masaksakit ya
tagowenyo nan natey. Pagawisenyo nan nakolit ya pakaanenyo nan anito ay
kinmapet isnan ipogaw. Maid inbayadyo isnan am-in ay wada ken dakayo
isonga adiyo abes ipabaybayad nan ibadangyo.
9 Adi kayo omikawkawit is siping
10 ya makan ya is mensokatanyo ay bado ya sapatos ya is sokodyo. Tay
lebbengna ay ited nan ipogaw nan masapolyo tay badbadanganyo daida.
11 No omdan kayo isnan esa ay ili dakayot omanap is makayat ay mangsan-
gaili ken dakayo dakayot mentee ken daida engganay taynanyo nan ili ay
deey.
12 No songgep kayo isnan esa ay baey dakayot kanan en, ‘Si Apo Dios nan
mangbadang ken dakayo.’
13 Et no men-gasingda ay mangsangaili ken dakayo et tet-ewa ay badangan
Apo Dios daida. Ngem no adida sangailiyen dakayo et somagong ken dakayo
nan badang Apo Dios ken daida.
14 Ngem no nan omayanyo ay ili wenno baey et adida idnge dakayo
dakayot komaan dayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay
adyanda nan isoloyo.
15 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, isnan mangbanagan Apo Dios is-
nan ipogaw et am-amed nan dosan nan mang-adi isnan insoloyo mo nan
iSodoma ya iGomora ay pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan
dadama ay basolda.”

Nan Ligat Ay Awnit Omali
Mar. 13:9-13; Luc. 21:12-17, 12:2-9, 51-53, 14:26-27

16 Intoloy Jesus ay mangwani, “Dengngenyo na. Ibaak dakayo ay kaneg
nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso
isonga masapol ay makailanyo dayopay gagawisen nan ikkanyo.

17 Makailanyo tay awnit wada nan mangdepap ken dakayo dadat eyey
dakayo isnan pagbistaan dadapay baigen dakayo isnan sinagogada.
18 Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnitda idalom dakayo isnan aali
ya gogobilnadol et siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay damag
isnan Judio ya nan baken Judio.
19 No somalyaenda dakayo et adi kayo madanagan isnan awnityo isong-
songbat tay kigad si Apo Dios.
20 Isonga nan awnityo kankanan et baken isnan nemnemyo is maga-
powana nodi isnan Ispiriton Apo Dios ay Amayo.
21 Isnan deey ay timpo et awnit idalom nan ipogaw nan olay besatna ay
mangipapatey ken siya. Olay nan am-a et awnit papateyda nan an-akda ya
awnit pabasolen nan an-ak nan am-ada dadat ipapatey daida.
22 Awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en.
Ngem nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat engganay makwas nan am-
in et isalakan Apo Dios daida.
23 No wada nan mangpaligat ken dakayo isnan esa ay ili dakayot men-aton
isnan teken. Tay ibagak ken dakayo et tet-ewa ay adiyo lepasen nan inbagak
ay ikkanyo isnan am-in ay ili id Israel engganay omali nan Iyon-an Am-in di
Ipogaw."
24 Dat itoloy Jesus ay men-isolo maipanggep isnan awnit ommat ken daida
et kanana en, "Maid maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken
siya ya maid baa is nangatngato mo nan apona.
25 Isonga masapol ay maawatanyo ay nan awnit ommat isnan men-is-
isolo et paliso nan ommat isnan isolsolowana. Kaneg isnan baa et awnit
ommat ken siya nan kaneg nan ommat isnan apona. Isonga no kananda en
Satanasak et am-amed nan pangwanida ken dakayo ay papasolotko.
26 Ngem adi kayo omeg-egyat ken daida. Tay nan am-in ay ikkan nan
ipogaw ay adi kagtek et awnit magtek met laeng.
27 Nan ibagak ken dakayo id wani ay maid makadenge et masapol ay
awnityo ibaga tapno dengngen nan am-in ay ipogaw.
28 Adi kayo omeg-egyat isnan menpatpatey tay kedeng nan awak is
pateyenda nodi si Apo Dios nan omegyatanyo tay siya nan wada nan
kalebbengana ay mang-igwa isnan awak ya nan ab-abiik di ipogaw isnan
apoy ay adi katkatey.
29 Ngem dakdak-e abes nan layadna tay olay nan biding ay malakowan
nan dowa is esay siping et adi kalkalingkingan Apo Dios daida tay no matey
nan esang ken daida et getkena.
30 Am-amed kayo ay ipogaw et nenemnemen Apo Dios dakayo tay olay nan
bookyo et getkena nan kabibilangda.
31 Isonga adi kayo omegyat tay am-amed kayo is ipatpateg Apo Dios mo
nan adoado ay biding."
32 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan mangibagbaga isnan kaipoipogaw
en mamati ken sak-en et awnitko ibaga abes ken Ama id daya en ipogawko
daida.
33 Ngem nan mangibagbaga ay adyana sak-en et awnitak adyan abes siya
ken Ama id daya.
34 Adiyo kanan en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa. Tay
baken talna nan inyalik nodi nan mensiyanan nan kaipoipogaw tay mamati
nan tap-ina ken sak-en dapay adi mamati nan tap-ina.
35 Isonga awnit men-innapos nan sin-am-a ya sin-in-a. Et men-innapos
gedan nan menkakatogangan.
36 Et awnit nan kasapen nan ipogaw et nan met laeng pamilyana.

37 Isonga kanak en nan mangpaam-amed isnan amana ya inana mo sak-
en et adi maibagay ay pasolotko. Olay nan mangpaam-amed isnan anakna
mo sak-en et adi maibagay gedan ay pasolotko.
38 Et nan adi makaitpe isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan
pammatina ken sak-en et adi mabalin gedan ay menpasolotko.
39 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey
met laeng. Ngem nan ipogaw ay adi mangnemnemnem isnan awakna gapo
ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana."

Nan Maganab Ken Apo Dios
Mar. 9:41

40 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Am-in ay mangsangaili ken dakayo et
kaneg sak-en nan sinangailida ya nan nangibaa ken sak-en.
41 Et nan mangsangaili isnan mamadton Apo Dios gapo tay si Apo Dios nan
men-ob-oblaana et awnit makiganab isnan ganaben san mamadto. Ya nan
mangsangaili isnan ipogaw ay gawis nan ogalina tay getkena ay tet-ewa ay
nagapo ken Apo Dios nan kagawisna et awnit makiganab isnan ganaben san
gawis nan ogalina.
42 Ibagak ken dakayo en olay nan aped mangpainom is danom isnan
kababaan ay pasolotko gapo tay pasolotko et awnit wada nan ganabena."

11

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Luc. 7:18-23

1 Nakwas pay ay binilin Jesus nan simpoo ya dowa ay apostolisna dadat
komaan dapay omey si Jesus isnan il-ili ay naisasag-en et men-isolo.
2 Daan ay naibabalod si Juan ay Menbonbonyag ngem isnan nangdengn-
gana isnan ik-ikkan Kristo danat ibaa nan papasolotna ken siya ta sootenda
en,
3 "Ay sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios wenno waday teken is
sedsed-enmi?"
4 Dat kanan Jesus ken daida, "Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan
dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak.
5 Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et
ginmawisda. Nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay
nan kodokdo et dinngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag.
6 Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi men-
dowadowa ay mamati ken sak-en."

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Luc. 7:24-35

7 Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus isnan kaipoipogaw,
"Isdin inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig ay ngan nan kaytenyo ay
ilaen? Ay ninemnemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwkiwiyen di
dagem?
8 Baken. Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esa ay ipogaw ay ninbado
is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis et
nan makitetee isnan ali.
9 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen,
ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et nangatngato mo is mamadto.
10 Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en,
'Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem.' "

11 Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid
nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et
nangatngato mo si Juan.
12 Isnan login nan men-is-isolowan Juan enggana id wani et dadama nan
panglayad nan ipogaw ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios. Et olay nan
mang-ik-ikkan is ngawi et ipapatida abes ay maitapi.
13 Am-in nan mamadton Apo Dios ya nan lintegna ay insolatda et ibagada
nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay awnit omali. Dat domateng
si Juan ay inmona ay mangtongpal isnan inbagada.
14 Tay no patiyenyo nan tet-ewa et maawatanyo ay si Juan nan Elias ay
inbagada en awnit omali.
15 Isonga dakayo ay mangdedenge et nenemnemenyo nan dinngeyo.”
16 Intoloy Jesus en, “Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo ay ipogaw id
wani? Men-ap-apos et kedeng nan getkenyo. Kaneg kayo nan oongong-a ay
adi polos mapnek. Tay no men-ay-ayamda isnan malkitan et kankanan nan
ib-ada ken daida en,
17 ‘Nin-ganggangsa kami ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem
egay kayo nakiaga.’
18 Kanak en kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek. Inmali si Juan et
at-atik nan kinkinana ya egay polos inmin-inom is bomoteng ay mainom
dakayot kanan en, ‘Matawtawaw siya.’
19 Inmaliyak abes et nakikikanak ya nakiin-inomak ken dakayo. Dakayot
kanan en, ‘Ilaenyo kod nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-inom danapay
gayyem nan mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol.’
No siya ngalod sa is kankananyo et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay
mangpagasing ken dakayo. Ngem olay no adyanyo nan initdok ya nan init-
itdon Juan et mailanto isnan ogalin nan mamati ken Apo Dios ay nan it-
itdomi et siya nan silib Apo Dios.”

Nan Mang-adi Ay Mamati Ken Jesus
Luc. 10:13-15

20 Dat sagiiten Jesus nan mentetee isnan il-ili ay nang-ikkanana isnan
adoado ay kaskasdaaw tay daida nan nang-il-ila dadapay egay inbabawi nan
basbasolda.
21 Kanana en, “Kaseseg-ang kayo ay iCorazin ya iBetsaida tay egayyo
inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom et palalo nan dosan Apo Dios isnan
iTiro ya isnan iSidon ngem no daida koma nan nang-ila isnan kaskasdaaw ay
inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay
itotokdo isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda.
22 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, no omdan nan mangbanagan Apo Dios
isnan ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon.
23 Dakayo abes ay iCapernaum ay mangipapangato isnan nemnemyo et
awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatey. Tay no naikkan
nan adoado ay kaskasdaaw id Sodoma ay kaneg nan inikkak isnan iliyo et
waay inbabawida nan basbasolda et egay pinoowan Apo Dios daida.
24 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en no omdan nan mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw et awnit am-amed nan dosayo mo nan iSodoma.”

Nan Omibbayan Nan Mapalpaligatan
Luc. 10:21-22

25 Dat menlowalo si Jesus et kanana en, “Ama, sik-a nan Apo id daya
ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a tay inpagtekmo isnan egay
nakaadal nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem egaymo inpagtek
isnan mangwani en nalaing ya masilib tapno adida maawatan.

26 Owen Ama, tay siya nan kayatmo ay maikkan."
27 Nakalowalo si Jesus danat kanan isnan papasolotna en, "Inyalin Ama
nan am-in ay wada ken sak-en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in ay
maipanggep ken sak-en nodi kedeng si Ama ya maid gedan mangtek isnan
am-in ken Ama nodi kedengak ay Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek
isnan maipanggep ken siya."
28 Danat kanan en, "Dakayo ay nabbay ya mapalpaligatan et omali kayo
ken sak-en ta paibbayek dakayo.
29 Dawatenyo nan it-itdok et solowenyo nan am-in ay maipanggep ken
Apo Dios tay siya nan mangdatnganyo isnan tet-ewa ay talna ay nagapo ken
sak-en. Tay isnan men-it-itdowak et naanosak ya adiyak ipapangato nan
awakko.
30 Et nalaka ay tongpalenyo nan ibagbagak tay adiyak palpaligaten
dakayo."

12

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mar. 2:23-28, 3:1-6; Luc. 6:1-11

1 Sinabado ay obayan di Judio et issan esay Sabado indaan da Jesus isnan
paypayewan. Naowat nan papasolotna dadat menlosing is kotimenda.
2 Idi inilan nan Fariseo dadat kanan ken Jesus en, "Ilam pod nan ik-ikkan
nan papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay law-en nan linteg
tako nan men-ani isnan obaya?"
3 Dat kanan Jesus, "Aytay dayon pabasolen daida? Ay egayyo polos binasa
din inikkan da David isdin linmayawanda?* Naowaowatda
4 isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen David nan tinapay
ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan
nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo
Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay
pabasolen Apo Dios daida.
5 Nan esa pay et ay egayyo polos binasa din insolat Moses en law-enda
no men-obla nan ipogaw isnan obaya tako? Dapay am-amed nan obaya is
men-oblaan nan papadi isnan Templo ngem adi pabasolen Apo Dios daida
tay masapol ay ikkanda nan oblada.
6 Ngem ibagak ken dakayo en nan wada isna id wani et napatpateg mo nan
Templo.
7 Naisolat isnan kalin Apo Dios en, 'Nan managseg-anganyo isnan iib-ayo
nan laylaydek mo nan menpalpaltiyanyo ay mangtongpal isnan linteg.' No
maawatanyo nan kayat tona ay kaliyen et egayyo idalom nan maid basolda.
8 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay
maik-ikkan isnan obaya."
9 Nakwas pay di dat komaan si Jesus et omey isnan sinagoga.
10 Wada isdi nan am-ama ay nabingoy ya wada isdi gedan nan mangkayat
ay mangidalom ken Jesus isonga dadat kanan, "Ay law-en nan linteg tako
nan men-agas is sakit isnan obaya?"
11 Dat kanan Jesus, "Ngan nan ikkanyo no waday talakenyo is natekdag
isnan tengey isnan obaya? Ay adiyo en alaen?
12 Napatpateg nan ipogaw mo nan talaken isonga ipalobos nan linteg tako
ay badangan tako nan ib-a tako ay olay no obaya."

---

* **12:3** Id kasin et din si Saul nan alin di Judio ngem gapo tay ngawi nan inkana et kinwanin Apo Dios ay awnit men-ali si David ngem kanan Saul en pateyena siya isonga linmayaw da David.

13 Danat kanan isnan nabingoy en, “Oyadem nan ledengmo.” Inoyadna
dat maoyad tet-ewa ay kaneg nan esa ay ledengna.
14 Ngem mamaslat nan Fariseo dadapay komaan et omeyda mentotya no
ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Ipogaw Ay Pinilin Apo Dios

15 Gintek Jesus ay kaytenda ay mangpatey ken siya danat taynan nan ili ay
deey. Dat omonod nan adoado ay ipogaw et pagawisena daida am-in.
16 Ngem binilina daida ay adida ibagbaga isnan iib-ada nan maipanggep
ken siya.
17 Et siya nan natongpalan din inpasolat Apo Dios isnan mamadtona ay si
Isaias ay mangwani en,
18 “Ilaenyo nan naay ay pinilik ay inbaak. Siya nan laylaydek ya siya nan
mangipagasgasing ken sak-en. Itedko ken siya nan Ispiritok ta siya
nan mangipadamag isnan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en isnan
baken Judio abes.
19 Adina ibib-iyad nan kalina ay makisongbat isnan iib-ana isnan om-
ombonanda ya adina bogbogawan daida.
20 Adina dokogan nan ipogaw ay teteteteen nan pammatida ya badangana
nan kaseseg-ang. Itoltoloyna engganay abakena nan am-in ay ngawi isnan
batawa.
21 Et siya et kedeng nan namnamaen nan am-in ay ipogaw ay mangisalakan
ken daida.”

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus
Mar. 3:20-30; Luc. 11:14-23

22 Isnan esa ay agew inyeyda ken Jesus nan am-ama ay adi makaila ya adi
makakali tay kinapet di anito. Dat pakaanen Jesus nan anito et makakali ya
makaila dadlo nan am-ama.
23 Nasdaaw san nangiila isnan inikkan Jesus dadat kanan en, “Ay siya ngen
nan apon David ay sedsed-en tako?”
24 Ngem idi dinngen nan Fariseo san kinwanida dadat kanan, “Baken, tay
si Beelzebub ay Satanas ay apon di dimonyo nan nang-idya ken tosa isnan
kabaelana ay mangipakpakaan isnan dimonyo.”
25 Gintek Jesus nan nemnemda isonga danat kanan, “Iyalig tako isnan
sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi mentoloy nan om-
ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey ya nan kakailiyan ay no maid olnosda
et mabokada.
26 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no
isapena daida awnit mamaid nan tolayna.
27 Kananyo en si Satanas nan nangiyali isnan kabaelak ay mangipak-
pakaan is anito. No siya di, into pay nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo
ay Judio ay mangipakak-aan is anito? Tay nan ik-ikkan nan iib-ayo et siya
nan mangipaila ay baken si Satanas is mangbadbadang ken sak-en.
28 Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangiyali isnan kabaelak ay
mangipakpakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan
mentolayan Apo Dios.”
29 Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpigsa nan panakabalina
mo si Satanas. Kanana, “Nan mangakew et adi mabalin ay songgep isnan
baey nan napigsa ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay kowana no adina
omon-ona galotan dat mabalin et ay alaena nan kayatna.
30 Am-in ay adi maitapi ken sak-en et daida nan mang-ap-apos ken sak-
en. Ya am-in ay adi bomadbadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan
mangipaad-addawi isnan ipogaw ken sak-en.

31 Tet-ewa nan kanak ken dakayo en mabalin ay mapakawan am-in nan
basbasol di ipogaw ken Apo Dios ya nan mangmangwani isnan ngawi
maipanggep ken siya. Ngem nan komalkali is ngawi maipanggep isnan
Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan ay eng-enggana.
32 Olay nan mangmangwani is ngawi maipanggep ken sak-en ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw et mabalin ay mapakawan nan basolna ngem nan
menkalkali is ngawi maipanggep isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay
mapakawan tay basolna ay eng-enggana."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

33 Dat menpangngalig si Jesus ay mangwani en, "Nan gawis ay kaiw et
gawis nan ibgasna ngem no ngawi nan kaiw et ngawi abes nan ibgasna. Tay
nan begasna nan mangipaila isnan kakaiwna.
34 Ay apo kayo ay ngananganangwi. Ayke mabalin ay kananyo nan gawis
dapay ngawi nan nemnemyo? Tay nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada
isnan nemnemna.
35 Isonga nan gawis nan nemnemna et gawis gedan nan kankanana. Ngem
nan ngawi nan nemnemna et ngawi gedan nan kankanana.
36 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay isnan agew ay mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw et wasdin kigad ay mangsongbat isnan am-in ay ngawi
ay kinkinwanina.
37 Tay am-in ay kinkinwaniyo et siya nan mangipaila no awnit madosa
kayo wenno adi."

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-12; Luc. 11:29-32

38 Et wada isdi nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo ay mangwani
en, "Apo, kadya omipailaka is kaskasdaaw tapno getkenmi ay tet-eway
nagapoka ken Apo Dios."
39 Ngem dat kanan Jesus, "Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani tay
dinokoganda si Apo Dios. Kaytenyo ay omipailaak is kaskasdaaw sakayopay
mamati ken sak-en ngem maid polos ipailak nodi kedeng nan kaneg din
kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas.
40 Tay din si Jonas et nintee isnan eges di dakkel ay ikan isnan tolo ay agew.
Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitak maikakaob is
tolo ay agew.
41 Isonga isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et pabasolen nan
iNineve dakayo tay inbabawida nan basbasolda isnan nangdengnganda
isdin insolsolon Jonas dapay nan inmali ken dakayo et nangatngato mo din
si Jonas dapay adiyo kayet patiyen.
42 Et isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et wada abes nan in-
ina ay reyna id Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id sang-adom et
nagapo siya isnan addaaddawi ay ili ngem inmey kayet ay mangdenge isnan
insolsolon nan kasiliban ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo
tay adiyo polos idnge ya patiyen nan inmali ken dakayo dapay nangatngato
mo din si Solomon."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Luc. 11:24-26

43 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani en, "Wada nan ipogaw ay ki-
napet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilig ay maid
polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid dinatngana.
44 Isonga kanana en, 'Somagongak isnan ipogaw ay nagapowak.' Dat
somagong et datngana san nagapowana ay maid mentetee dapay nadalos.

45 Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et
komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-amed ngawi et nan ommat
issan ipogaw mo san damo. Et kaneg todi gedan ken dakayo ay ngawi ay
ipogaw id wani tay awnit am-amed nan kangawiyanyo mo adiyo dawaten
nan gawis."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mar. 3:31-35; Luc. 8:19-21

46 Daan ay menkalkali si Jesus dat omdan da inana ya nan bebsatna. Idi
wadada isnan pantew dadat ipaayag si Jesus.
47 Dat wada nan mangwani ken siya en, "Wada da inam ya nan bebsatmo
isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a."
48 Dat kanan Jesus en, "Owen, ngem sinoda pay nan inak ya bebsatko?"
49 Danat tamaangen nan papasolotna et kanana en, "Ilaenyo naayda nan
kanegko ina ya bebsat.
50 Tay am-in nan mamati ay mang-ikkan isnan layden Ama id daya et
kanegko gedan ina ya bebsat."

13

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mar. 4:1-20; Luc. 8:4-15

1 Issan agew ay deey kinmaan si Jesus isnan baey dat omey isnan benget
di baybay. Danat itokdo et ilogina ay men-isolo isnan kaipoipogaw.
2 Adoadoda ay nadagop ken siya isonga dat omey tomokdo isnan bangka
et tomatakdeg nan mendenge isnan benget di baybay.
3 Dat menpangngalig si Jesus ay men-isolo et kanana en, "Wada nan am-
ama ay en ninbonobon isnan om-a.
4 Idi insapowakna nan bonobon isnan om-a dat maekdag nan tap-ina
isnan daan. Dat topken di koyat.
5 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dadat dalas ay tomobo tay
baken adaem nan lota.
6 Ngem idi naagewanda dadat maango tay nalabaw nan linmamotanda.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit. Dat solinen di sibit nan
tinmobo et mateyda.
8 Ngem nan tap-ina ay naekdag isnan gawis ay lota et tinmobo dadapay
bomgas am-in. Wada nan binomgas is sin-gagsot, nan tap-ina et sag-
eenempoo ya nan begas nan tap-ina et sagtotolompoo.
9 Dakayo ay mangdedenge isnan sodokko et dengngenyo no waday in-
gayo."
10 Nakasodok pay si Jesus dat sooten nan papasolotna en, "Daen pangn-
galig nan osalem ay men-isolo isnan ipogaw?"
11 Dat kanan Jesus, "Owen, tay naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek
id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem egay naipagtek
isnan tap-in di ipogaw.
12 Tay nan mamati isnan isolsolok ta maawatana et taptapiyan Apo Dios
nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et awnit mamaid nan atiatik ay
getkena.
13 Et pangngalig nan ik-ikkak ay mangisolo ken daida tay olay no iilanda
adida getken nan tet-ewa ya olay no dedengngenda et adida maawatan.
14 Isonga natongpal din inpasolat Apo Dios ken Isaias ay mamadtona ay
mangwani en,

‘Olay no dengedengenda et adida maawatan. Ya ilailaenda ngem adida
makaimaton isnan tet-ewa.
15 Owen, tay adida layden ay mangnemnem isnan tet-ewa isonga totowen-
genda dadapay bobolagen. Tay no adida ikkan dadi modiyet makailada
ya makadengeda adi pay maawatanda nan tet-ewa dadat menbabawi et
pakawanek nan basolda.’ ”

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ngem dakayo et nagasat kayo tay
makaila kayo ya makadnge kayo isnan tet-ewa.

17 Ibagak ken dakayo ay adoado din mamadton Apo Dios ya nan tap-in di
ipogaw id sang-adom ay nangtongtongpal isnan laydena et kakakayatda ay
mang-ila isnan il-ilaenyo id wani ngem egayda naila ya kaytenda gedan ay
mangdenge isnan dengdengenyo ngem egayda nakadnge.”

18 Danat itoloy ay mangwani, “Dengngenyo tay siya na nan kayat ay kanan
san sinodokko ay ninbonobon.

19 Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan mangdedenge
isnan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ngem adina maawatan. Dat
omey si Satanas et kaanena isnan nemnemna san dinngena tapno adina
patiyen.

20 Nan kabatbatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya men-
galalasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios

21 ngem adi lomamot nan kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyena is
sin-awyan danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina.

22 Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan mangdenge isnan kalin Apo Dios
ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya men-
gasgasingana is nenemnemena isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo
Dios et kalingkingana.

23 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et kanegna nan
ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan
nemnemna danapay itotoloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan
kaad-adon nan gawis ay ik-ikkana et siya nan kaneg nan begasna.”

Nan Awnit Ommat Isnan Mentolayan Apo Dios

24 Dat kasin menpangngalig si Jesus isnan kaipoipogaw et kanana en, “Nan
ommat isnan mentolayan Apo Dios et kanegna nan inommat isnan gawis ay
padog ay intoned nan esa ay am-ama isnan payewna.

25 Isnan esa ay labi ay maseseyepda dat omey nan bosona et men-esek is
logam issan natondan.

26 Dat tomobo nan pagey et menlogi ay bomgas dapay maigiddan abes san
logam ay tomobo.

27 Isonga dat omey nan baa isnan apoda et kananda en, ‘Apo, ay baken
gawis nan padog ay intoned tako isnan payewmo? Into pay nan nagapowan
nan tinmobo ay logam?’

28 Dat kanan san apoda, ‘Wada nan men-apos ay nang-ikkan issa.’ Dat
kanan san baana, ‘Ay omey kami menlogam?’

29 Ngem kanan san apoda en, ‘Adi, ta maid magabot isnan tinoned

30 isonga bay-anyo nan logam ay makisiken isnan pagey engganay maani.
Awnitko ibaga isnan men-ani ta nan logam di omon-ona is gabotenda dadat
bedbeden ta poowanda esadapay aniyen nan pagey et kapinenda isnan
agamangko.’ ”

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mar. 4:30-34; Luc. 13:18-21

31 Dat kasin menpangngalig si Jesus et kanana en, “Naay pay di esay sodok
ay mangibaga isnan kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay
awnit maitapi ken siya. Nan kanegna et nan masikenan nan teeteen ay bowa
ay inis-ek nan am-ama isnan om-ana.
32 Siya di nan kateteenan isnan am-in ay bowa ngem no masiken et siya
nan kadakkelan isnan am-in ay esek engganay kanega kadakkelan ay kaiw.
Isonga mabalin ay bomaey nan koykoyat isnan pangana.”
33 Dat kasin menpangngalig et kanana en, “Naay pay abes nan kaneg nan
mentolayan Apo Dios. Kanegna nan bobod ay intapin nan in-ina isnan
tinapay ay olay bassit et bomma isnan kaibobodana.”
34 Pangngalig nan os-osalen Jesus ay men-isolo isnan kaipoipogaw et maid
polos nangisolowana ken daida ay egay ninpangngalig.
35 Et siya na nan natongpalan din insolat di esay mamadto id kasin ay
mangwani en,
“Pangngalig nan awnitko osalen ay menkali ken daida. Awnit ibagak ken
daida nan egay naipagtek isdin nawad-an nan batawa enggana id
wani.”

Nan Kayat Ay Kanan Nan Pangngalig San Logam

36 Nakwas pay di dat taynan Jesus nan adoado ay ipogaw daet songgep
isnan baey ay mamakkey nan papasolotna. Dadat sooten ken siya, “Ibagam
kad ken dakami nan kayat ay kanan san pangngalig ay maipanggep issan
logam isnan payew.”
37 Dat kanan Jesus en, “San am-ama ay inmey mentoned et sak-en ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw.
38 San payew nan naiyaligan nan batawa. Nan gawis ay padog et daida
nan an-ak Apo Dios tay naitapida isnan mentolayana. Nan logam et daida
nan ipogaw Satanas.
39 Nan boso ay nin-esek is logam et si Satanas. Nan panag-ani et siya nan
mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw. Nan men-ani et daida nan aanghel.
40 Isnan mangponokan nan baa isnan logam ay mapoowan et siya nan
kaneg nan awnit ommat isnan adi mamati isnan mangbanagan Apo Dios
isnan kaipoipogaw.
41 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitko ibaa nan aanghelko
ay omey mangdagop isnan am-in ay nangipabasbasol isnan ipogaw ya nan
am-in ay nang-ik-ikkan is ngawi.
42 Dadat itep-a daida isnan apoy ay adi katkatey et men-ag-ag-agada
dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda.
43 Ngem nan an-ak Apo Dios et awnitda makitee ken siya ay Amada id daya.
Et awnitda somilang ay kaneg nan agew tay nakaan am-in nan basbasolda.
Isonga dakayo ay mangdedenge et dengngenyo no waday ingayo.”

Nan Kagawisan Ay Maitapiyan Di Ipogaw Isnan Mentolayan Apo Dios

44 Intoloy Jesus ay men-isolo ay mangwani en, “Nan kagawis nan
maitapiyan di ipogaw isnan mentolayan Apo Dios et kanegna nan napateg
ay gameng ay naikakaob isnan om-a. Dinatngan nan esay am-ama et palalo
nan gasingna danat igago kasin ta omeyna on-ona ilako am-in ay kowana
esapay somagong et lakowana san deey om-a.
45 Naay gedan nan kaneg nan kagawis nan maitapiyan di ipogaw isnan
mentolayan Apo Dios. Kanegna nan ipogaw ay oman-anap is kanginaan ay
apang.
46 No waday ilaena is kagawisan ay apang dat somagong et ilakona am-in
ay kowana esanapay lakowan san apang.”

Baken Am-in Ay Ipogaw Et Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios

47 “Nan mentolayan Apo Dios et kaneg nan ommat isnan mensidsidok is
adoado ay kalasin di ikan.
48 No mapno nan sidok dadat goyoden et idakada dadat piliyen nan gawis
et igwada isnan labbada dadapay iwasit nan adyanda.
49 Awnit kaneg todi nan ommat isnan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw. Omey nan aanghel ay mangisiyan isnan kaipoipogaw ay gawis nan
ogalida isnan ngawi nan ogalida.
50 Dadat iwasit nan ngawi nan ogalida isnan apoy ay adi katkatey et men-
ag-ag-agada dadapay men-oowakis isdi tay pilmi nan ligatda.”
51 Dat sooten Jesus isnan papasolotna, “Ay maawatanyo nan kayat ay
kanan nan sodsodokko?” Dadat kanan “Owen, maawatanmi.”
52 Danat kanan, “Isonga maawatanyo gedan ay nan men-is-isolo isnan
linteg no patiyena nan isolsolok ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios
et kanegna nan kabaey ay mangtek ay mang-osal isnan indodolina ay logak
ya balo ay maosal.”

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mar. 6:1-6; Luc. 4:16-30

53 Nakasodok pay si Jesus dat komaan
54 et omey isnan ilina. Dat omey ay men-isolo isnan sinagogada et
nasdaaw san ipogaw ay nangdenge issan insolsolona dadat kanan, “Into nan
aped nang-alaan tona isnan silibna ya nan kabaelana ay mang-ikkan isnan
kaskasdaaw?
55 Ay baken kad anak Jose ay alawagi si tona? Ay baken anak Maria ya
besat da Santiago, Jose, Simon, yas Judas?
56 Et nan bebsatna ay bababai et wadada gedan isna. Into ngen nan
nangsolowana isnan am-in ay getkena?”
57 Isonga dadaet adi mamati ken siya. Dat kanan Jesus ken daida, “Am-in
ay ipogaw et patpatgenda nan mamadto ay bakenda kailiyan ngem nan osto
ay kailiyanda et adi patpatgen nan kakailiyana ya nan papamilyana.”
58 Et gapo tay adida mamati ken siya egay inmipaila si Jesus is ad-ado ay
kaskasdaaw ken daida.

14

Nan Nateyan Juan Ay Menbonbonyag
Mar. 6:14-29; Luc. 9:7-9

1 Isnan deey ay timpo dinngen Herod ay mentoltolay id Galilea nan ik-
ikkan Jesus.
2 Danat kanan isnan opisyalna en, “Nan naay ipogaw et waay din si
Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago isonga mabalin ay ik-ikkana nan
kaskasdaaw.”
3-4 Kinwanin Herod di tay nan inommat id kasin et inpabalodna si Juan
gapo tay iniyaw Juan siya isnan nang-asawaana isnan aydona ay si Herodias
dapay daan nan asawana ay innodin Herod ay si Felipe.
5 Isonga kayten Herod ay ipapatey si Juan ngem omegyat isnan ipogaw tay
kananda en mamadton Apo Dios si Juan.
6 Dat omdan nan agew ay kanemnemneman nan naiyanakan Herod
isonga dadat lagsakan. Dat songgep nan babassang ay anak Herodias et
mensala isnan sagang nan kaipoipogaw. Dat gomasing si Herod isnan
ninsalaana
7 isonga dat mensapata si Herod ken siya et kanana en, “Idyak ken sik-a
nan kompolmi ay ibagam.”

8 Dat ibagan inana isnan babassang ta kanana ken Herod en, “Paiyalim
ngalod nan olon Juan ay Menbonbonyag ay mapapalato.”
9 Menseseg-ang si Herod ngem gapo tay adoado nan nangdedenge isnan
sapatana et inbilina ay matongpal san kinwanin san babassang
10 ay mapotowan nan olon Juan isnan pagbalodan.
11 Dadat ippey isnan palato et idyada issan babassang danat eyey ken
inana.
12 Idi dinngen nan papasolot Juan dadat omey et alaenda san awakna et
ikaobda. Dadat omey ibaga ken Jesus nan inommat.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

13 Issan nangdengngan da Jesus issan damag ay maipanggep ken Juan
dadat komaan et menloganda isnan bangka ay gomdang ta omey isnan
pondag tapno makekedengda koma isdi. Ngem idi gintek nan ipogaw
nan inmayan Jesus dadat mendaan isnan benget di baybay ay omey isnan
inmayana.
14 Idi domaka da Jesus et inilana nan kaipoipogaw ay inmonod ken siya
isonga dat maseg-ang ken daida et pagawisena nan wada nan sakitda.
15 Masmasdem pay dat omey nan papasolotna ken siya ay mangwani en,
“Nasdem datakopay wada kayet isnan pondag. Ibagam kad ken datona ta
was-in omey isnan naisasag-en ay il-ili ta lomakoda is kanenda.”
16 Ngem dat kanan Jesus ken daida en, “Adi masapol ay omeyda nodi
dakayo nan mangpakan ken daida.”
17 Dadat kanan en, “Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada ken
dakami et kedeng.”
18 Dat kanan Jesus, “Iyaliyo ngalod ken sak-en.”
19 Danat patokdowen nan kaipoipogaw. Danat alaen san limay tinapay
ya nan doway ikan dat mentangad id daya et men-iyaman ken Apo Dios
esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwatwatda.
20 Dadat mangan am-in et nabsogda dapay napno kayet nan simpoo ya
doway lowa isnan binay-anda ay tinogop san papasolotna.
21 Et waay limay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan
bababai ya oongong-a.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mar. 6:45-52; Juan 6:16-21

22 Nakwas di dat ibaan Jesus nan papasolotna ay menlogan isnan bangka
ta omon-onada isnan demang nan baybay danapay pasaaen nan ipogaw ay
nadagop isdi.
23 Idi inpasaana daida daet mentikid isnan bilig ta menlowalo. Nalabi et
daan si Jesus isnan bilig
24 dapay nan papasolotna et wadada et isnan tengan di baybay ngem adida
makaipadaan isnan bangkada tay napigsa nan dagem ya dalloyon.
25 Natan-o pay dat mendaan si Jesus isnan danom ay mangsab-at isnan
papasolotna.
26 Dadat ilaen siya ay mendad-aan isnan danom dat palalo nan egyatda tay
kananda en waay anito. Dadat kabanogaw gapo isnan egyatda.
27 Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, “Laton, laton sa. Sak-en na.
Adi kayo omegyat.”
28 Dat kanan Pedro, “Apo, no tet-ewa ay sik-a sa ipalobosmo es sak-en ay
mendaan isnan danom ta enak datngan sik-a.”

29 Dat kanan Jesus, “Aka isna.” Dat tet-ewa domaka si Pedro isnan bangka
et omey ken Jesus.
30 Ngem idi liknaena ay napigsa nan dagem dat omegyat et ilogina ay
malimon. Dat kabanogaw en, “Apo, badangam sak-en.”
31 Dat dagos ay gen-an Jesus siya et kanana, “Kolang pay laeng obpay nan
talekmo. Dakan mendowadowa kayet ken sak-en?”
32 Dadat somakyat isnan bangka dat somaldeng nan dagem.
33 Dat dayawen nan papasolotna siya ay mangmangwani, “Tet-ewa ay sik-
a nan Anak Apo Dios.”

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret
Mar. 6:53-56

34 Nakagdangda pay et omdanda isnan dagan di Genesaret
35 dat inmamatonan nan ipogaw isdi si Jesus. Dadat ipadamag isnan il-ili
ay eyeyda nan masaksakit ken Jesus.
36 Dadat menseg-ang ta olay kedeng nan benget nan badona is sikgaden
nan masaksakit daet am-in ay nangsikgad et ginmawisda.

15

Nan Nateknan Nan Isolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mar. 7:1-13

1 Isnan esay agew inmey ken Jesus nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan
linteg ay nagapo id Jerusalem. Dadat sooten ken siya en,
2 “Dan adi tongpalen nan papasolotmo nan ogalin din alal-apo tako tay
adida menboo sadapay mangan dapay lawa di ken datako?”
3 Dat kanan Jesus, “Dakayo pay, dayon adi tongpalen abes nan linteg Apo
Dios dapay nan isolsolon di ipogaw et tongtongpalenyo?
4 Tay kanan nan linteg Apo Dios en, ‘Masapol ay tongpalenyo da amayo
ken inayo,’ ya kanana gedan en, ‘Nan komali is ngawi isnan amana wenno
inana et maipapatey.’
5 Ngem nan apedyo isolsolo et kananyo en mabalin ay alaen nan ipogaw
nan ibadangna koma isnan amana ya inana dat menlason ken daida en,
‘Epdasko inted ken Apo Dios.’
6 No siya di nan ikkana et adi pay adiyet masapol ay badangana da amana.
Isnan mang-ik-ikkananyo is dana et dokdokoganyo nan linteg Apo Dios
dayopay tongtongpalen nan aped isolsolon di ipogaw.
7 Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tet-ewa nan kalin Apo Dios
maipanggep ken dakayo ay inpasolatna ken Isaias id sang-adom ay mang-
wani en,
8 ‘Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda sak-en isnan kalida ngem ad-
daaddawi nan nemnemda ken sak-en.
9 Maid kapaayan nan mangdaydayawanda ken sak-en tay nan isolsoloda et
nan aped bilin di ipogaw dadat aped kankanan en siya nan lintegko.’ ”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mar. 7:14-23

10 Nakwas ay kinwanin Jesus di danat ayagan nan kaipoipogaw et kanana
ken daida en, “Dengngenyo tapno maawatanyo nan ibagak ken dakayo.
11 Baken nan songgep isnan topek di ipogaw is mangipangawi ken siya
nodi nan bomala isnan topekna.”
12 Dat somag-en nan papasolotna ken siya et kananda en, “Ay egaymo
gintek ay naokos nan Fariseo isnan nangdengngnganda isnan kinwanim?”

13 Dat kanan Jesus, “Awnit magabot am-in ay esek ay egay inis-ek Ama id
daya.
14 Isonga bay-anyo san deeyday Fariseo tay kanegda nan nakowap ay
mangipangpango isnan ib-ada ay kowap isnan daan et no siya di et
maekdagda ay dowa isnan ketang.”
15 Dat kanan Pedro en, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kayat ay
kanan nan songgep isnan topek di ipogaw.”
16 Dat kanan Jesus, “Ay adiyo maawatan kayet?
17 Ay adiyo getken ay nan songgep isnan topek et kedeng nan makan
isonga omey isnan eges dat bomala kasin.
18 Ngem nan ngawi ay kali ay bomala isnan topek di ipogaw et siya nan
wada isnan nemnemna et siya nan mangipangawi ken siya.
19 Tay nan nemnem di ipogaw nan magapgapowan nan am-in ay dakes ay
ik-ikkana ay kaneg nan pomatey, lomalaki ya mamabai, mangakew ya nan
menkamkampot ya menpabpabasol isnan ib-ana.
20 Siya dana am-in nan mangipangawi isnan ipogaw. Ngem nan mangan
ay adi menboo et baken di is mangipangawi ken siya.”

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mar. 7:24-30

21 Nakwas pay dadi dat komaan da Jesus et omeyda isnan sakop nan ili ay
Tiro ya Sidon.
22 Dat omey ken siya nan in-ina ay iCanaan ay baken Judio danat ibibiyad
ay mangwani en, “Apo, ay apon din si Ali David, maseg-angka ken sak-en tay
pilmi nan ligat nan anakko ay babai ay kinapet di anito.”
23 Ngem egay inkaskason Jesus siya dat kanan nan papasolotna,
“Pakaanem kitdin ta adi tomaktak tay omon-on-onod ken datako dapay
menbogbogbogaw.”
24 Dat kanan Jesus, “Nan nangibaaan Apo Dios ken sak-en et kedeng isnan
Judio tay kanegda naamas ay kalnilo.”
25 Ngem inpapatin san in-ina ay omey ken Jesus et menpalintomeng isnan
sagangna danapay kanan, “Apo, badangam adi sak-en.”
26 Ngem dat kanan Jesus, “Baken osto no maipakan nan kanen di an-ak
isnan aso.”
27 Dat kanan san in-ina en, “Tet-ewa sa, Apo. Ngem olay nan aso et kanenda
nan kamogay ay matekdag isnan dao.”
28 Dat kanan Jesus, “Ina, napigsa nan talekmo ken sak-en isonga ikkak nan
laydem.” Dat tet-ewa maganawis san anakna.

Inpagawis Jesus Nan Adoado Ay Masaksakit

29 Kinmaan si Jesus isdi dat mendaan isnan benget di baybay ay Galilea.
Dat tomikid isnan bilig et tomokdo.
30 Dat omey nan adoado ay ipogaw ken siya ya nan inbobowegda ay
masaksakit. Wada nan pilay, nan bingoy, nan kowap, nan omel ya nan tap-
ina. Inyeyda daida isnan sagang Jesus danat pagawisen am-in daida.
31 Nasdanasdaaw san nadadagop isdi. Dadat dayadayawen si Apo Dios ay
nangbadbadang isnan Judio tay menkalkali et nan omel ya ginmawis nan
bingoy, nan pilay et makadaan ya nan kowap et makaila.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mar. 8:1-10

32 Maikatlo ay agew ay daanda isdi dat ayagan Jesus nan papasolotna
et kanana ken daida en, “Maseg-angak isnan naayda ay ipogaw tay tolo

ay agewda isna dapay naamin et nan baonda. No ipasaak daida waay maolawda is owatda isnan somaaanda."
33 Dat kanan nan papasolotna en, "Into pay omalaanmi is makan is
omanay is ipakanmi isnan naayday kaipoipogaw dapay ilit isna?"
34 Dat kanan Jesus, "Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo?" Dadat kanan,
"Pito ay tinapay ya nan atiatik ay ikan."
35 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw
36 danat alaen san pito ay tinapay ya san ikan et men-iyaman ken Apo Dios
esanapay amam-asen danat idya isnan papasolotna et iwatwatda.
37 Dadat mangan am-in et nabsogda. Dat togopen nan papasolotna nan
binay-anda et napno kayet nan pito ay lowa.
38 Waay epat ay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay naibilang nan
bababai ya oongong-a.
39 Dat pasaaen Jesus daida dapay menlogan da Jesus isnan bangka et
omeyda isnan sakop di Magadan.

16

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-13; Luc. 12:54-56

1 Isnan esa ay agew wada nan inmey ay Fariseo ya Saduceo ken Jesus tay
laydenda ay allilawen siya. Kinwanida en omipaila koma is kaskasdaaw ay
mangpaila ay siya nan tet-ewa ay inbaan Apo Dios.
2 Ngem dat kanan Jesus, "No men-gadangdang nan daya isnan masdem
dakayot kanan en maegew is wakgat.
3 Isnan abes wakgawakgat no men-gadangdang nan daya ya
bomobolinget dakayot kanan en waay omodan. Mabalinyo ay ibaga no
awnit omodan wenno adi no ilaenyo nan daya ngem adiyo maimatonan
nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani.
4 Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani ay timpo tay adida polos
nemnemen si Apo Dios. Laydenyo ay omipailaak is kaskasdaaw ngem maid
polos maipaila ken dakayo nodi kedeng nan kaneg nan kaskasdaaw ay
inommat ken Jonas id sang-adom." Kinwanin Jesus di danat taynan daida.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo
Mar. 8:14-21

5 Isnan inomdanan da Jesus isnan demang di baybay dat nemnemen nan
papasolotna ay kinalingkinganda ay omala is baonda ay tinapay.
6 Dat kanan Jesus ken daida, "Makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya
Saduceo."
7 Dat men-asikwani nan papasolotna en, "Waay kinwanina di tay kinal-
ingkingan tako ay omala is baon."
8 Getken Jesus nan kankananda danat kanan ken daida en, "Kolang nan
talekyo. Dayon aped ap-apaten nan kamaid di kanenyo?
9 Ay adiyo kayet maawatan nan kabaelak? Kanegyo kinalingkingan din
limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin solok is limay libo ay ipogaw.
Dapay kaat ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?
10 Et san pito ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw, kaat
gedan ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?
11 Aytay dan adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak
issan nangibagaak ken dakayo en makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya
Saduceo?"

12 Dadat maawatan en baken obpay nan bobod di tinapay is ipanem-
nemnemna nodi makail-ilanda nan baken osto ay isolsolon di Fariseo ya
Saduceo.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mar. 8:27-30; Luc. 9:18-20

13 Dat itoloy da Jesus isnan sakop nan ili ay Cesarea Filipos. Wadada
pay isdi dat sooten Jesus isnan papasolotna, "Ay ngan nan pangwanin nan
ipogaw ken sak-en?"
14 Dat kanan nan papasolotna en, "Wada nan mangwani en sik-a din si
Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias
dapay kanan kayet nan tap-ina en sik-a din si Jeremias wenno din ib-an di
mamadton Apo Dios."
15 Dat sooten Jesus ken daida, "Dakayo pay abes ay ngan nan pangwaniyo
ken sak-en?"
16 Dat kanan Simon Pedro en, "Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana
en awnit omali ay men-apo."
17 Dat kanan Jesus en, "Nagasatka Simon ay anak Jonas tay baken nan
ipogaw is nagapowan nan mangtekam ken sak-en nodi si Amak id daya nan
nangipanemnem ken sik-a.
18 Isonga ngadanak sik-a is Pedro tay kanegka bato. Et nan kinwanim
ay maipanggep ken sak-en et siya nan kanega bato ay maipegnadan nan
pammatin nan am-in ay maitapi ken sak-en. Et gapo isnan pammatida et
maid polos makaabak ken daida ay olay nan tetey.
19 Et agtak sik-a is lebbengem ay kaneg mamanggen isnan tolbek ay
manglokat isnan mentolayan Apo Dios. Et am-in ay iyadim ay maikkan
isnan batawa et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosmo ay maikkan
isnan batawa et maipalobos abes id daya."
20 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna en adida ibagbaga isnan olay sino ay
ipogaw ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios ay omali ay men-apo.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mar. 8:31-33; Luc. 9:22

21 Enggana isnan deey ay timpo et inbagan Jesus isnan papasolotna nan
awnit ommat ken siya. Kinwanina ken daida, "Masapol ay omeyak id
Jerusalem et awnit paligaten nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato
ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg sak-en ya awnitda mangipapatey
ngem isnan katlon di agew et kasinak matago."
22 Dat ipagay-ed Pedro si Jesus et kanana ken siya, "Apo, adi koma ipalobos
Apo Dios dana ay ommat ken sik-a."
23 Dat kanan Jesus, "Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas.
Adim dologen sak-en ay adi mang-ikkan isnan kayat Apo Dios. Nan ninem-
nemmo et baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi isnan ipogaw."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mar. 8:34-9:1; Luc. 9:23-27

24 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, "No sino nan manglayad ay
maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan awakna ta baken
nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan
mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en.
25 Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit
matey met laeng ngem no baken nan awakna is nemnemnemena gapo
isnan mangsolsolotana ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-
enggana ken Apo Dios.

26 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabaknang
isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi. Tay maid
polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna.
27 Awnitak omali ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. Isnan omaliyak et somi-
langak ay mangipaila isnan kangaton Ama et mamakkey nan aanghelko. Et
awnitak sobalitan nan kaipoipogaw ay menbasal isnan inik-ikkanda.
28 Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng eng-
ganay ilaenda nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay."

17

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mar. 9:2-13; Luc. 9:28-36

1 Nallos nan enem ay agew dat ayagan Jesus si Pedro ya nan sin-agi ay da
Santiago ken Juan ta ikekedengda ay omey isnan atakdag ay bilig.
2 Dat tomeken nan mangiilaanda ken Jesus id isdi tay mensilsilang nan
angasna ay kaneg nan agew ya pinmolapolaw nan badona ay kaneg silang
di silaw.
3 Dadat men-ila da Moses ken Elias ay makitoytoya ken Jesus.
4 Dat kanan Pedro ken Jesus, "Apo, gawis tay wada tako isna. No kayatmo
omesetak is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa
ya pala ken Elias nan esa."
5 Daan ay menkalkali si Pedro daet mawanada nan somili ay liboo ay
manglingeb ken daida. Dadat dengngen nan kali ay nagapo isnan liboo ay
mangwani, "Si tona nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken
siya isonga dengngenyo nan kankanana."
6 Isnan nangdengngan nan papasolotna isnan kali dat dadama nan egy-
atda et menlokbobda isnan lota.
7 Dat somag-en si Jesus et kapposena daida et kanana, "Bomangon kayo.
Adi kayo omegyat."
8 Mentangadda pay dat maid teken is inilada nodi kedeng si Jesus.
9 Issan lomayoganda isnan deey ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en,
"Adiyo polos ibagbaga san inilayo engganay matagowak kasin."
10 Dat sooten nan papasolotna, "Owen. Ngem dakan kanan en matagoka
kasin dapay kanan nan men-is-isolo isnan linteg en masapol ay omon-ona
ay omali si Elias mo si Kristo?"
11 Dat kanan Jesus, "Owen, tet-ewa ay omali omon-ona si Elias ta isaganana
nan am-in.
12 Ngem epdas inmali si Elias dapay egay inmatonan nan ipogaw isonga
inik-ikkanda nan ngawi ken siya. Et awnit kaneg todi gedan nan ikkanda ay
mangpaligat ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw."
13 Dat maawatan nan papasolotna ay si Juan ay Menbonbonyag nan
kankanana en Elias.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mar. 9:14-29; Luc. 9:37-43

14 Issan linmayoganda et dinatnganda nan adoado ay ipogaw dat omey
nan esay am-ama ken Jesus et menpalintomeng isnan sagangna danapay
kanan,
15 "Apo, seg-angam kad nan anakko ay menkedas. Tay no domateng nan
kedasna et palalo nan ligatna et namin ado ay naek-ekdag isnan apoy ya
isnan danom.
16 Inyeyko ay mangipaagas isnan papasolotmo ngem adida kabaelan."

17 Dat kanan Jesus, “Palalo kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto nan
nemnemyo tay nabayagak ay nakitetee ken dakayo et palalo nan anosko
ngem adi kayo kayet pomati.” Danat kanan issan aman san onga, “Iyalim
isna.”
18 Dat bilinen Jesus nan anito ta komaan isonga dat maganawis san onga
ay lalaki.
19 Maaw-awni pay dat ikekedeng nan papasolot Jesus ay omey mensoot
ken siya en, “Aytay dakamin adi makaipakaan issan deey ay anito?”
20 Dat kanan Jesus, “Gapo tay kolang pay laeng nan pammatiyo ken Apo
Dios. Ngem ibagak nan tet-ewa et no waday pammatiyo ken siya ay olay
teeteen ay kaneg nan kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo isnan bilig
ay naay en, ‘Omeyka isdi,’ dat tet-ewa omey. Maid polos adi mabalin is adiyo
ikkan.
21 Ngem nan kaneg todi ay anito et adi maipakaan no adiyo ipapasnek ay
menlolol-owalo ay olay adi kayo mangan.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mar. 9:30-32; Luc. 9:44-45

22 Isnan namingsan ay nadagop nan papasolot Jesus ken siya id Galilea
danat kanan, “Nganngani ay maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan
mangdepap ken sak-en
23 et awnitda mangpatey. Ngem awnitak matago kasin isnan maikatlo ay
agew.” Dat dadama ay menseseg-ang nan papasolotna isnan inbagana ken
daida.

Binayadan Da Jesus Nan Bowisda Isnan Templo

24 Inomdan pay da Jesus id Capernaum dat omey nan mensingsingil is
bowis di Templo ken Pedro et sootenda, “Ay menbaybayad is bowis di
Templo nan apom?”
25 “Owen,” insongbat Pedro.
Idi sinonggep si Pedro isnan baey ay kad-an Jesus dat menkali omon-ona
si Jesus ay mangwani, “Pedro, ay ngan nan nemnemmo, ay into nan men-
alaan di aali is sipingda? Ay isnan an-akda wenno isnan teken ay ipogaw?”
26 Dat kanan Pedro, “Nan teken ay ipogaw adi.” Dat kanan Jesus, “No siya
sa et adi masapol ay menbayad nan an-akna.
27 Ngem adita koma paligten nan ipogaw isna isonga enka laengen men-
banniit isnan baybay. Et nan damo ay banniitam dakat takawen nan
topekna ta das-am nan siping ay omanay is maibayad. Dakat alaen et enka
bayadan nan bowista.”

18

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mar. 9:33-37; Luc. 9:46-48

1 Isnan deey ay agew dat omey nan papasolot Jesus ken siya et kananda,
“Sino ken dakami nan kapatgan isnan mentolayan Apo Dios?”
2 Dat ayagan Jesus nan esa ay onga et ipatakdegna isnan sagang nan
papasolotna
3 danat kanan, “Ilaenyo nan naay onga et adina polos nemnemnemen ay
ipangato nan awakna. Ibagak ken dakayo nan tet-ewa no adiyo sokatan nan
nemnemyo ta kaneg nan nemnem di onga et adi kayo polos maitapi isnan
mentolayan Apo Dios.
4 Isonga nan kapatgan isnan mentolayan Apo Dios et nan mangipabababa
isnan awakna ay kaneg nan naay onga.

5 Et nan manglayad ya mang-ayyew isnan kaneg nan naay ay onga gapo
isnan pammatina ken sak-en et siya gedan nan kaneg nan layadna ken sak-
en."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol
Mar. 9:42-48; Luc. 17:1-3

6 "Ngem no wada nan mang-aw-awis isnan esa ay kapatpati ken sak-en
ay menbasol et gag-awis no maitaked nan losongan ay bato isnan bagangna
dat maibkas isnan baybay mo nan mangipaypay-owana ay menbasol nan
ib-ana.
7 Kaseseg-ang am-in nan ipogaw isnan batawa tay adoado nan maaw-
awisanda ay bomasbasolanda. Kanayon ay wada nan mang-aw-awis ay
mangipabasbasol isnan ipogaw ngem kaseseg-ang nan mang-aw-awis isnan
iib-ana tay palalo nan dosana.
8 No nan ikkan nan ledengmo wenno sikim di makabasolam et gawis no
pokolam ta iwasitmo. Tay gag-awis no makolangka isnan ledeng wenno
siki id wani basta wada nan biyagmo ay eng-enggana mo nan dowa nan
ledengmo ya nan sikim dakat mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey.
9 Et no nan pang-ilan nan esa ay matam di makabasolam gawis no
soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esa nan matam et kedeng mo nan
dowa nan matam dakat mapaligatan isnan apoy ay adi katkatey.
10 Et maipanggep abes isnan oongong-a ay naayda et makailanyo ta adiyo
aamisen daida. Tay ibagak ken dakayo ay nan aanghel Apo Dios ay mang-
ay-ayowan ken daida et wawawadada isnan sagang Apo Dios id daya.
11 Et sak-en gedan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et inmaliyak ay
mangisalakan isnan adi mangtek ken Apo Dios."

Nan Naamas Ay Kalnilo
Luc. 15:3-7

12 Kinwas Jesus ay nangwani is dana danat itoloy ay menpangngalig et
kanana, "Ngan nan ikkan nan ipogaw ay wada nan sin-gasot ay kalnilona
dat maamas nan esa? Ay adina taynan nan siyampoo ya siyam isnan
pagpastolan ta ena anapen san naamas?
13 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa en isnan mangdatngana isnan naamas
ay daan ay natatago et dadama nan gasingna mo nan gasingna isnan
siyampoo ya siyam ay egay naamas.
14 Paliso abes ken Amayo id daya tay adina layden no waday maisiyan ken
siya is esa ay olay no nan kababaan ay ipogaw."

Nan Ikkan Isnan Nakabasol Ken Datako

15 "No wada nan ib-am ay mamati ken Apo Dios ay nakabasol ken sik-a
dakat omey ta mentoya kayo ay dowa ta ibagam ken siya nan basolna. No
idngena nan ibagam ya maawatana ay basolna et mabalin ay men-gayyem
kayo kasin.
16 Ngem no adyana nan ibagam dakat omayag is esa wenno dowa ay ib-
am ay makkey ken sik-a isnan omayam kasin ay makitoya ken siya tapno
matongpal nan naisolat ay bilin ay masapol ay wada nan dowa wenno tolo
ay mang-aboloy isnan tet-ewa ay kankanam.
17 Et no adyana pay laeng ay idnge daida dakat ipagtek isnan iib-am ay
mamati isnan pagdagdagopanyo. Ngem no adyana kayet nan kanan nan iib-
am ay mamati dakayot ibilang siya ay kaneg nan adi mamati ay ngawi nan
ogalina.
18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan am-in ay iyadiyo ay maikkan isnan
batawa et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosyo ay maikkan isnan
batawa et maipalobos abes id daya.

19 Wada pay nan ibagak ken dakayo. No eesaen nan dowa ay mamati nan
dawatenda et awnit ikkan Amak id daya.
20 Tay olay no kedkedeng nan dowa wenno tolo is madagop gapo isnan
mamatiyanda ken sak-en et wadaak gedan ken daida."

Nan Ommat Isnan Adi Mangpakawan Isnan Ib-ana

21 Nakwas pay di dat omey si Pedro ken Jesus et kanana en, "Apo, no
wada nan ib-ak ay mang-ik-ikkan is ngawi ken sak-en et mamin kaat ay
pakawanek siya? Ay mamin pito?"
22 Dat kanan Jesus, "Adiyak kanan en mamin pito et kedeng ay pakawa-
nenyo nan ib-ayo nodi olay mamin ado pay.
23 Tay no iyaligko nan mentolayan Apo Dios et kaneg nan esay ali ay
makitolag isnan ipogawna gapo isnan otangda ken siya.
24 Kailoglogina ay makitolag dat omey ken siya nan esa ay kalibolibo nan
otangna.
25 Ngem adi makabayad isnan otangna isonga inbilin san ali ay mailako
siya ya nan asawana ya nan an-akda tapno menbalinda is baa. Et masapol
abes ay mailako am-in ay kowana tapno maibayad isnan otangna.
26 Dat menpalintomeng san am-ama isnan sagang san ali et mendawat ken
siya ay mangwani en, 'No maseg-angka ken sak-en et awnitak bayadan am-
in nan otangko.'
27 Dat maseg-ang san ali issan am-ama ay deey isonga pinakawana nan
otangna et pinalobosana siya.
28 Issan nangtaynanan san am-ama issan baey san ali danat ilaen nan
esay ib-ana ay nakaotang ken siya is kolang ay sin-gasot. Danat ikawe siya
danapay seen ay mangwani en, 'Bayadam nan otangmo ken sak-en.'
29 Dat menpalintomeng nan ib-ana isnan sagangna et mendawat ken siya
ay mangwani en, 'Maseg-angka ken sak-en et awnitak bayadan nan otangko
ken sik-a.'
30 Ngem egayna idnge san kinwanin san ib-ana nodi inpabalodna siya
engganay bayadana nan otangna.
31 Idi inilan nan iib-ana nan inikkan san am-ama dat mensakit nan
nemnemda isonga dadat omey ibaga issan ali nan inommat.
32 Dat ayagan san ali san am-ama et kanana ken siya en, 'Ngawingawi nan
ogalim. Am-in ay otangmo et pinakawanko tay nindawatka ken sak-en.
33 Aytay damen egay seg-angan san ib-am ay nindawat ken sik-a ay kaneg
nan inikkak ay nangseg-ang ken sik-a?'
34 Dat makaliget san ali et ipabalodna san am-ama et paligatenda siya ta
engganay bayadana am-in nan otangna."
35 Dat kanan Jesus en, "Keg todi nan ikkan Amak id daya no adi kayo
pakawanen ay tet-ewa nan basol di ib-ayo ken dakayo."

19

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang
Mar. 10:1-12; Luc. 16:18

1 Nakwas si Jesus ay nin-isolo danat taynan nan probinsiya ay Galilea et
omey isnan bas-ang di ginawang ay Jordan ay sakop di Judea.
2 Adoado nan ipogaw ay inmonod ken siya et inpagawisna nan wada nan
sakitda.
3 Isnan esa ay agew et wada nan Fariseo ay inmey ken Jesus tay kaytenda
ay mangsikap ken siya. Dadat kanan, "Ay kanam en ipalobos nan linteg tako
ay idangan nan lalaki nan asawana isnan kompolmi ay lason?"

4 Dat kanan Jesus, “Ay egayyo binasa isnan kalin Apo Dios ay isnan login
di batawa et isnan nangboliwana isnan ipogaw et sinapona nan lalaki ya
babai.
5 Dat kanan Apo Dios en gapo is dana et taynan nan lalaki nan amana ya
inana et maitapi isnan asawana et menbalinda ay esa.
6 Et bakenda et dowa nodi es-esangda. Isonga baken osto no men-idang
nan tinipon Apo Dios.”
7 Dat kanan san Fariseo, “Owen, ngem aytay dan insolat ngalod Moses
nan linteg ay mangwani en mabalin ay men-ited nan lalaki is kasolatan ken
asawana ay mangipagtek ay nin-idangda danat pakaanen siya?”
8 Dat kanan Jesus, “Gapo tay nasokil kayo isonga inpalobos Moses ay
makiidang kayo ngem enggana isdin damo et adi layden Apo Dios di.
9 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan lalaki ay makiidang dapay egay
makikamkamolala nan asawana et kaneg mamabai no makiasawa is teken.”
10 Dat kanan nan papasolot Jesus, “No keg todi ngalod nan sin-asawa et
gag-awis no adiyet makias-asawa.”
11 Dat kanan Jesus, “Owen, ngem baken am-in ay ipogaw nodi kedeng
isnan deeyda ay nang-itedan Apo Dios is makaanos.
12 Tay wada nan natkenatken ay gapo ay adi makiasawa nan ipogaw.
Nan esa ay gapo et naiyanakda ay kanegda naibobotowan ya nan tap-
ina et inbotowan nan ipogaw daida. Ya nan tap-ina et adida makiasawa
tapno itoltoloyda ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Apo Dios. Nan
makaanos ay mangsolot et daida koma nan mang-ikkan.”

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mar. 10:13-16; Luc. 18:15-17

13 Isnan esay agew et wadada nan nangyey isnan oongong-a ken Jesus
tapno kapposena ya ilowalowana daida ngem inyadin nan papasolotna.
14 Ngem dat kanan Jesus, “Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-
en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday
oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios.”
15 Dat kapposen Jesus daida dat komaan.

Nan Kadangyan
Mar. 10:17-31; Luc. 18:18-30

16 Isnan namingsan et wada nan esa ay ipogaw ay inmey ken Jesus et
kanana, “Apo, ngan nan osto ay ikkak tapno matagotagowak ken Apo Dios?”
17 Dat kanan Jesus, “Damen sos-ooten ken sak-en nan maipanggep isnan
gawis dapay kedkedeng si Apo Dios is gawis? Ngem no kayatmo ay matago-
tago ken Apo Dios et masapol ay tongpalem nan lintegna.”
18 Dat kasin sooten san lalaki, “Ngan pay ay linteg?” Dat kanan Jesus,
“Adika menpatpatey, adika mamabai, adika menpabpabasol isnan ib-am.
19 Masapol ay tongpalem da amam ken inam ya laylaydem nan iib-am ay
keg nan pananglayadmo isnan awakmo.”
20 Dat kanan san lalaki, “Tinongtongpalko met am-in dana. Ngan pay laeng
di masapol ay ikkak?”
21 Dat kanan Jesus, “No kayatmo ay ikkan nan ostoosto et ilakom am-in
nan kokwam damet ipakdaw nan lakona isnan kodokdo. Dakat mang-onod
ta maitapika ken sak-en et awnit wada nan kinakadangyanmo id daya.”
22 Idi dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat komaan ay menseseg-ang
tay adina kayten ay taynan nan kinakadangyana.
23 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, “Tet-ewa nan ibagak ken dakayo,
naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.

24 Owen, kasinak kanan en nalaklaka pay nan songgepan nan dakkel
ay camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan di kadangyan isnan
mentolayan Apo Dios."
25 Nasdaaw nan papasolotna isnan nangdengnganda issan kinwanin Jesus
dadat sooten, "Sino pay obpay nan mabalin ay maisalakan?"
26 Dat inenengneng Jesus daida danapay kanan, "Nan adi mabalin ay
ikkan di ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan
isonga am-in ay mangpati ken siya et maisalakan, kadangyan man wenno
kodo."
27 Dat kanan Pedro, "Ilam dakami et tinaynanmi am-in ay kokwami ta
maitapi kami ken sik-a. Ngan pay es nan awnitmi ganaben?"
28 Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, awnit ipabalon Apo
Dios nan batawa et awnit sak-en nan mentolay et dakayo ay simpoo ya dowa
ay papasolotko nan tomokdo isnan tokdowan di ali ay mangbanag isnan am-
in ay Judio ay aap-on din simpoo ya doway an-ak din si Israel.
29 Nan am-in ay mangtaynan isnan baeyna, nan bebsatna, da amana, nan
an-akna ya nan payewna gapo isnan maitapiyana ken sak-en et adoado nan
ganabena dapay wada nan biyagna ay maid patenggana.
30 Ngem ado isnan kapapatgan id wani et awnit daida nan kababaan. Ya
ado isnan kababaan id wani et awnit daida nan kapapatgan."

20

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Awnit Ganaben Nan Ipogaw

1 Intoloy Jesus ay menpangngalig et kanana en, "Nan awnit ited Apo Dios
isnan ipogaw isnan mentolayana et kaneg nan ikkan nan kakwa isnan
adoado ay payew. Isnan esa ay wisngit dat omey men-anap is agagena
2 dat makitolag isnan deeyday dinas-ana isnan osto ay lagbo isnan sin-
agew dadat lomokso.
3 Idi napatpat-a dat omey kasin san am-ama isnan pag-ag-aggongan danat
ilaen ay wadada nan men-ag-aggong tay maid oblada.
4 Danat kanan ken daida en, 'Enkayo abes makiobla isnan payewko et
awnitak ited nan osto ay lagboyo.'
5 Dadat tet-ewa omey.
Idi nakag-aw dat omey kasin san am-ama isnan pag-ag-aggongan danat
paeyen kasin san deeyday dinatngana isdi. Idi alas tres danat ikkan kasin.
6 Nasdem pay dat kasin omey danat ilaen ay wadada kayet nan men-ag-
aggong. Danat sooten ken daida en, 'Aytay dakayon men-ag-aggong? Ay egay
kayo linmokso?'
7 'Maid met mangipaobla ken dakami,' insongbatda. Dat kasin kanan san
am-ama ken daida en, 'Enkayo ngalod men-obla isnan payewko.'
8 Maaw-awni pay dat kanan san am-ama isnan apon di baana en, 'Ayagam
nan men-ob-obla ta bayadam nan lagboda. Ilogim isnan naodi ay inmey
enggana isnan inmona.'
9 Dat omey san kaodiyan ay nin-obla et nan lagbo isnan sin-agew nan
inlagbona ken daida.
10 Isonga ninemnem san ninlogi issan wisngit en ad-ado nan lagboda
ngem dat obpay paliso isnan lagbon nan naod-odi.
11 Inalada nan lagboda dadat iyagotoot san nangipaobla ken daida
12 ay mangwani en, 'Nan deeyda et es-esa ay olas nan nin-oblaanda dapay
dakami et dadama nan poos dakami pay inmaagew. Into nan ikkana ay aped
paliso nan lagbomi?'

13 Dat kanan san nangipaobla issan esa, ‘Owen gayyem, ngem egayak
logiyen dakayo tay nintolag tako isnan osto ay inagewyo.
14 Alaem bawet nan lagbom dakat somaa. No kayatko ay paliso nan lagbo
nan naodi is ken dakayo ay ngan di ngotoyo od?
15 Ay maid kalintegak ay mang-ikkan isnan kayatko isnan sipingko? Ay
mensakit nan nemnemmo tay manag-itedak?’ ”
16 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Siya di nan kaneg nan mentolayan Apo
Dios tay nan ipogaw ay kababaan id wani et awnit daida nan kapatgan. Et
nan ipogaw ay kapatgan id wani et awnit daida nan kababaan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mar. 10:32-34; Luc. 18:31-34

17 Isnan omay-ayan da Jesus id Jerusalem danat ipaigid san simpoo ya
dowa ay papasolotna
18 danat kanan ken daida en, “Dengngenyo. Omey tako id Jerusalem et
maidyaak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan menkangangato ay papadi ya
nan men-is-isolo isnan linteg. Et awnit kananda en masapol ay maipap-
ateyak.
19 Dadat idya sak-en isnan baken Judio et awnit mangselaselatda ya
mangbaibaigda dadat omilansa isnan kros. Ngem awnitak kasin matago
isnan maikatlo ay agew.”

Nan Nindawatan Nan Inan Da Santiago Ken Juan
Mar. 10:35-45

20 Nakwas di dat omey ken Jesus nan asawan Zebedeo ya nan dowa ay an-
akna dat menpalintomeng san in-ina isnan sagang Jesus ta mendawat koma.
21 Dat sooten Jesus, “Ngan nan kayatmo?” Danat kanan, “Apo, no mabalin
ta isnan mentolayam et makitokdo koma nan doway an-akko ken sik-a isnan
makanawan ya nan makanigidmo.”
22 Dat kanan Jesus issan dowa ay an-ak Zebedeo ay papasolotna en, “Adiyo
getken nan dawdawatenyo. Ay makaitoled kayo ay mang-okmon isnan ligat
ay awnitko ligaten?” Dadat kanan, “Owen. Makaitoled kami.”
23 Dat kanan Jesus en, “Tet-ewa ay awnit kayo maligatan ay kanegko.
Ngem bakenak is kalebbeng ay menpili is tomokdo isnan makanawan ya
makanigidko. Tay si Amak nan kalebbeng ay mangpili is tomokdo is dana.”
24 Issan nangdengngan san simpoo ay ib-ada ay pasolotna isnan dinawat
san sin-agi ya nan inada dadat ligten daida.
25 Dat ayagan Jesus daida am-in et kanana en, “Getkenyo nan maik-ikkan
isnan aali ya nan tap-in di mentolay isnan batawa. Igagatinda nan ipogawda
gapo tay wada nan kalinteganda ken daida.
26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan manglayad ay
ngomato ken dakayo et masapol ay siya nan menpababa ta badangana nan
iib-ana.
27 Owen, nan manglayad ay kapatgan ken dakayo et masapol ay mensilbi
ay kaneg baa isnan iib-ana.
28 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et egayak inmali ay
masilbiyan nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw. Isonga awnitak matey
tapno masbot nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Dowa Ay Kowap
Mar. 10:46-52; Luc. 18:35-43

29 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerico et adoado nan inmonod ken daida.

30 Et wada nan dowa ay kowap ay tinmotokdo isnan benget nan daan.
Issan nangdengnganda ay lomaos da Jesus dadat menbogaw ay mangwani
en, “Sik-a ay apon din si David, seg-angam kad dakami.”
31 Dat sagiiten nan ipogaw daida ta igiginekda. Ngem am-amedda kayet
ninbogaw ay mangwani en, “Sik-a ay apon din si David, seg-angam kad
dakami.”
32 Dat isaldeng Jesus et ayagana daida danat kanan, “Ay ngan nan kayatyo
ay ikkak ken dakayo?”
33 Dadat kanan en, “Apo, kayatmi ay makaila koma.”
34 Dat seg-angan Jesus daida et kapposena nan matada dadat maganawis
et makailada dadlo. Dadat makkey ken siya.

21

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan sinmag-enan da Jesus id Jerusalem et nganngani ay omdanda isnan
ili ay Betfage ay sag-en nan bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan dowa ay
papasolotna
2 et kanana, “Enkayo isnan ili ay deey et awnit ilanyo nan kabayo ay wada
nan anakna. Dayot okasen nan baodda ta iyaliyo isna.
3 No waday mensoot isnan ik-ikkanyo dayot kanan en masapol nan apoyo
et ipalobosna ay dagos.”
4 Naikkan dana ta matongpal nan inbagan nan esay mamadton Apo Dios
en,
5 “Ibagayo isnan iJerusalem en, ‘Ilaenyo. Naay omal-ali nan Aliyo ay nangi-
pababa isnan awakna ay mensasakay isnan anak di kabayo.’ ”
6 Dat omey nan papasolotna et ikkanda nan inbagan Jesus ken daida.
7 Inyeyda nan kabayo ya nan anakna dadat ap-apan isnan badbadoda dat
sakayan Jesus san anak di kabayo.
8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daanen Jesus dapay
iyaplag nan tap-ina nan tobon di kaiw ta ipailada ay daydayawenda si Jesus.
9 Nan inmon-ona ya naod-odi et menbogbogawda ay mangmangwani
en, “Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali tako ay apon din si David.
Mabindisyonan nan inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako. Madaydayaw
nan ngadan Apo Dios id daya.”
10 Issan inomdanan da Jesus id Jerusalem dat men-giyaw nan omili isdi ay
mangmangwani, “Sino nan ipogaw ay deey?”
11 Dat kanan nan ipogaw ay nakkey ken siya en, “Siya na si Jesus ay
mamadton Apo Dios ay nagapo id Nazaret isnan probinsiya ay Galilea.”

Nan Inmayan Jesus Isnan Templo
Mar. 11:15-19; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

12 Id Jerusalem et sinonggep si Jesus isnan Templo danat pabalaen nan
men-il-ilako ya lomaklako is awnitda ited ken Apo Dios danapay tokangen
nan lamisaan di mensoksokat is siping ya nan tokdowan di men-ilaklako is
kalapati.
13 Danat kanan ken daida en, “Naisolat isnan kalin Apo Dios en, ‘Nan
baeyko et paglol-owalowan di ipogaw.’ Siya di nan inbagan Apo Dios ngem
ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay pagsos-owitikan?”
14 Dat omey nan kowap ya nan pilay ken Jesus issan Templo.
15 Ngem issan nang-ilaan nan menkangangato ay papadi ya nan men-
is-isolo isnan linteg issan kaskasdaaw ay inikkan Jesus et dadama nan

ligetda. Dadat am-amed lomiget issan nangdengngganda isnan oongong-a ay menbogbogaw isnan Templo ay mangmangwani en, “Dayawen tako nan apon din si David.”

16 Dadat sooten ken Jesus, “Ay adim dengngen nan kankanan nan oongong-a?” Dat kanan Jesus, “Dedengngek ya. Ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios en initdowana nan oongong-a tapno ostoosto nan mangdaydayawanda ken siya?”

17 Kinwanin Jesus di danat taynan daida et omey omapa id Betania.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mar. 11:12-14, 20-22

18 Kawakgatana isnan sinmagongan da Jesus id Jerusalem et naowat siya.

19 Danat ilaen nan esay kaiw ay higos dat omey ta ilana no waday begasna ngem kedeng nan tobona is wada. Danat kanan, “Adika kasin bombomgas.” Dat maango ay dagos san kaiw.

20 Nasdaaw nan papasolotna isnan nang-ilaanda et kananda en, “Ine. Dan aped naango ay dagos nan naay ay kaiw?”

21 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo no mamati kayo ken Apo Dios ay maid dowadowana et makaikkan kayo abes isnan kaneg nan inikkak isnan naay ay kaiw. Baken pay kedeng di is maikkanyo nodi mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tet-ewa.

22 Tay no ostoosto nan pammatiyo ken Apo Dios et am-in ay dawatenyo ken siya et tongpalena.”

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mar. 11:27-33; Luc. 20:1-8

23 Dat somagong si Jesus isnan Templo ay men-isolo dat omey ken siya nan aamam-a ya nan menkangangato ay papadi et kananda en, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam. Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?”

24 Dat songbatan Jesus daida en, “Sootek na od ken dakayo et no makasong-bat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko.

25 Siya na nan sootek. Into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw?” Dadat men-asisoot et kananda en, “Ay sino nan isongbat tako? No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, ‘Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan?’

26 Ngem no kanan tako en nagapo isnan ipogaw et kaeegyat nan ikkan nan ipogaw ken datako tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan.”

27 Isonga dadat kanan en, “Adimi getken.” Dat kanan Jesus, “Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak.”

Nan Pangngalig Isnan Doway Sin-agi

28 Dat menpangngalig si Jesus et kanana en, “Ngan nan nemnemyo isnan naay? Wada nan esay am-ama ay doway lalalaki nan anakna. Kinwanina isnan iyon-a en, ‘Kadya enka mensaba.’

29 ‘Adiyak,’ insongbatna. Ngem maaw-awni pay danat sokatan nan nem-nemna et omey men-obla.

30 Dat omey nan am-ama isnan innodi et paliso nan inbagana ken siya. Danat kanan ken amana en, ‘Owen Ama, omeyak.’ Ngem egay obpay inmey.

31 Sino issan dowa nan nangtongpal isnan bilin amada?” Dadat kanan, “Nan iyon-a adi.” Dat kanan Jesus, “Owen et ibagak ken dakayo ay aap-apon di Judio, nan managbasol ay kaneg nan mensingsingil is bowis ya nan

makilalalaki et awnitda maitapi isnan mentolayan Apo Dios esakayopay maitapi.
32 Tay inmali si Juan ay Menbonbonyag et inbagana ken dakayo nan
osto ay ikkanyo tapno gomawis nan ogaliyo ngem egayyo pinati siya dapay
pinatin nan mensingsingil is bowis ya nan makilalalaki siya. Olay no inilayo
nan ninbabawiyanda et egayyo sinokatan nan nemnemyo ta patiyenyo nan
inbagan Juan."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mar. 12:1-12; Luc. 20:9-19

33 Dat sodoken Jesus na, "Dengngenyo nan tap-in di pangngalig. Wada
nan esay am-ama ay nin-esek is adoado ay onas. Danat bakden nan om-ana
dat omset is paglebkan is mangsetset isnan danom di onas dapay mensaad
is atakdag ay baey is mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan isnan
ipogaw esapay omey isnan addaaddawi ay ili.

34 Inomdan pay nan maapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan baana
ta enda alaen nan pigasna.
35 Ngem dinpap san men-ay-ayowan san inbaana et baibaigenda nan esa
dadat pateyen nan esa dadapay gayangen nan esa.
36 Dat kasin omibaa san kakwa is ad-ado mo san damo ngem paliso nan
inikkan san men-ay-ayowan ken daida.
37 Isonga danat ibaa nan anakna tay kanana en sigolado ay siya nan
idngeda.
38 Ngem issan nang-ilaan san men-ay-ayowan issan anak san kakwa dadat
mentotya et kananda en, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-
a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidna.'
39 Isonga dadat depapen et ibalada isnan onasan dadat pateyen."

40 Dat kanan Jesus isnan mangdedenge en, "No omali san kakwa isnan
deey ay onasan ay ngan ngata nan ikkana isnan deeyda ay men-ay-ayowan?"
41 Dadat kanan, "Kaeegyat nan ikkana ay mangpatey ken daida tay palalo
nan kangawida danat ipaayowan nan onasana isnan teken ay matalek ya
makaited isnan pigasna."
42 Dat kanan Jesus ken daida en, "Tet-ewa sa. Ngem ay egayyo binasa nan
naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,

'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw
ken datako.' "

43 Intoloy Jesus en, "Ibagak ken dakayo en olay no nan Judio nan pinilin Apo
Dios id sang-adom ngem gapo isnan mang-adyananyo isnan inbaana et adi
kayo et maitapi isnan mentolayana nodi nan ipogaw ay mangtongtongpal
isnan kayatna.
44 Et nan maipakpak isnan deey ay kapatgan ay bato ay naiyaligak et ma-
sogasogatan ya no matekdag gedan san deey ay bato et mamekmemekmek
nan pontaana."

45 Isnan nangdengngan nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo
isnan pangngalig Jesus et naawatanda ay daida nan kankanana ay nang-
adi isnan inbab-aan nan kakwa issan onasan ya nan napateg ay bato tay
adyanda siya.
46 Isonga laydenda ay depapen siya ay dagos ngem omegyatda isnan
ipogaw tay kananda en mamadton Apo Dios siya.

22

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Babayas
Luc. 14:15-24

1 Dat kasin menpangngalig si Jesus ken daida et kanana en,
2 “Nan awnit maitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios et kaneg
nan ikkan nan esay ali ay mangisagana isnan bomayasan nan anakna.
3 Insaganana nan am-in danat ibaa nan baana ay omey mendekat ngem
adyan nan nadkat ay omey.
4 Isonga inbaana kasin nan tap-in di baana ta ibagada en, ‘Kadya, omali
kayo tay pinaltimi nan baka ya nan tap-in di menlalmes ay talakenmi.
Nakasagana et am-in isonga omali kayo et.’
5 Ngem nan inayaganda et adida polos idnge nodi itoltoloyda kayet nan
ik-ikkanda. Wada nan linmokso ya wada nan inmey nin-ilako
6 dapay depapen nan tap-ina san deeyday baa et baigenda ay mangpatey
ken daida.
7 Dadama nan liget san ali issan nangdengngana is dadi isonga danat
ibaa nan sosoldadona ay omey mangpatey isnan ngawi ay ipogaw dadapay
poowan nan ilida.
8 Dat kasin kanan san ali isnan baana en, ‘Naisagana nan am-in isnan
babayas ngem nan inayagak et adida maibagay ay maitapi.
9 Enkayo ngalod isnan madagdagopan di ipogaw ta ayaganyo am-in daida.’
10 Isonga dadat omey ayagan am-in nan das-anda olay no ngawi wenno
gawis nan ogalina daet napno nan baey san ali.
11 Maaw-awni pay dat songgep san ali ay makitoya isnan sangailina danat
ilaen nan esa ay egay nangibado isnan pala bodana.
12 Dat kanan san ali ken siya en, ‘Gayyemko, aytay dakan wada isna
dakapay egay ninbado isnan pala bodam?’ Ngem aped gomiginek san am-
ama.
13 Dat kanan san ali isnan baana en, ‘Ogdenyo nan naay ipogaw dayot itep-
a siya isnan menbolinget. Et men-ag-ag-aga ya men-oowakis isdi gapo isnan
pilmi ay ligatna.’ ”
14 Dat kanan Jesus en, “Adoado nan ayagan Apo Dios ngem atiatik nan
mapili ay maitapi ken siya.”

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mar. 12:13-17; Luc. 20:20-26

15 Nakwas di dat komaan nan Fariseo ta enda mentotya is ikkanda ay
mangsikap koma ken Jesus isnan mensootanda ken siya.
16 Dadat ibaa nan iib-ada ya nan ib-an Ali Herod ta omeyda ken Jesus.
Dadat kanan, “Apo, getkenmi ay adika polos al-allilawen nan ipogaw nodi
isolsolom nan osto ay layden Apo Dios ay ikkanda ya maid paam-amdem
isnan nangato ya nababa ay ipogaw.
17 Isonga ibagam kad ken dakami no ngan nan kanam isnan naay. Ay
iyadin nan linteg tako nan mangbayadanmi is bowis ken Cesar ay ali id
Roma?”
18 Ngem getken Jesus ay siksikapanda siya isonga danat kanan, “Dakayo
ay aginsosolot ken Apo Dios, aytay dayon layden ay mangsikap ken sak-en?
19 Omyali kayo is siping ay maibayad is bowis.” Dadat idya ken siya nan
siping
20 danat sooten, “Sino nan kaangas ya kangadan isna?”

21 “Si Cesar,” insongbatda. Dat kanan Jesus ken daida en, “No siya ngalod
sa et kowan Cesar nan siping isonga ikkanyo ken Cesar nan kalebbengana
dayopay abes ikkan ken Apo Dios nan kalebbengana.”
22 Nasdaaw san Fariseo issan nangdengnganda isnan kinwanin Jesus
isonga dadat komaan.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mar. 12:18-27; Luc. 20:27-40

23 Isnan deey ay agew et wada nan Saduceo abes ay inmey ken Jesus ay
mangpadas ay mangsikap ken siya. Datona nan Judio ay adi mamati ay kasin
matago nan natey.
24 Kinwanida ken Jesus, “Apo, insolat Moses id sang-adom en no matey nan
lalaki ay inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat
san natey nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.
25 Kadya, id kasin et wada nan pito ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna.
Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda. Dat asawaen nan maisned
san aydona
26 dat matey gedan ay maid anakda. Et siya gedan nan inommat isnan
maikatlo enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda.
27 Kaodiyan ay natey san balo.
28 Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey ay sino pay nan osto ay
asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?”
29 Dat songbatan Jesus et kanana, “Baken osto nan nemnemyo tay adiyo
od getken nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo gedan getken nan
kabaelana.
30 Tay isnan matagowan nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel
id daya ay adi makias-asawa.
31 Et maipanggep isnan matagowan nan natey ay egayyo binasa nan
naisolat isnan kalin Apo Dios? Tay kanana en,
32 ‘Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham ken Isaac ya si Jacob.’
Ngem epdas natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi. Et siya
di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios
tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda
natago kasin.”
33 Dat nasdaaw nan ipogaw isnan nangdengnganda isnan isolsolon Jesus.

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mar. 12:28-34; Luc. 10:27

34 Issan nangdengngan nan Fariseo ay inabak Jesus nan Saduceo isnan
mensos-ootanda dadat omey abes ken siya.
35 Dat padasen nan esay men-is-isolo isnan linteg ay mangsikap ken Jesus
et kanana en,
36 “Apo, ngan nan kapatgan isnan linteg tako?”
37 Dat kanan Jesus, “Masapol ay laylaydenyo ay ostoosto si Apo Dios ay
Apoyo isnan nemnem ya posoyo ya isnan am-in ay ik-ikkanyo.
38 Siya na nan kapatgan isnan am-in ay linteg.
39 Et nan maikadwa ay kapatgan et laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan
pananglaylayadyo isnan awakyo.
40 Nan naay dowa et daida nan poon nan am-in ay linteg Moses ya nan am-
in ay isolsolon nan mamadton Apo Dios.”

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mar. 12:35-37; Luc. 20:41-44

41 Esapay komaan san deeyday Fariseo et ninsoot abes si Jesus ken daida
et kanana,
42 "Ngan nan pangwaniyo ken Kristo ay inbagan Apo Dios ay awnitna ibaa
ay mentolay? Sino nan kaapo ken siya?" Dadat kanan, "Apon din si David."
43 Dat kanan Jesus, "No apon din si David si Kristo ayta ngalod dan kanan
din si David en si Kristo nan Ap-apona? Tay inpakalin nan Ispiriton Apo Dios
si David ay mangwani en,
44 'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko engganay abakek am-in nan bosom.' "
45 Dat kasin mensoot si Jesus ken daida et kanana, "No kanan David en Ap-
apona si Kristo, dayon aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-
apon David si Kristo?"
46 Dadat adi makasongbat isnan soot Jesus isonga enggana issan agew ay
deey et egayda et kasin ninsos-oot ken siya.

23

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Mar. 12:38-39; Luc. 20:45-46

1 Dat ibagan Jesus isnan ipogaw ay nadagop ya isnan papasolotna en,
2 "Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo et daida nan kalebbeng ay
mangisolo isnan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses
3 isonga masapol ay tongpalenyo am-in ay isoloda ken dakayo. Ngem
adiyo solsoloten nan ik-ikkanda tay adida ik-ikkan nan isolsoloda.
4 Tay taptapiyanda is adoado ay bilin nan linteg engganay mapaligatan
nan mangtongpal ay kanegda men-ipaaw-awit is mendagsen dadapay adi
polos badangan daida.
5 Am-in nan ik-ikkanda et ikkanda isnan mangiilaan di ipogaw tapno it-it-
ekda daida. Isonga inpadakdak-eda nan papil ay naisolatan nan kalin Apo
Dios ay ibebedbedda isnan kitongda ya isnan takkayda dadapay ipaando
nan pagaypay nan badoda ta ipailada isnan ipogaw nan kagawisda.
6 Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan enda makikanan ya
isnan sinagoga.
7 Kaytenda abes ay malispito isnan enda menpasyalan ya kaytenda abes
ay makmakwani en mistolo.
8 Ngem dakayo et adiyo ipalobos nan ib-ayo ay mangwani ken dakayo en
mistolo tay sinbebsat kayo am-in et kedengak is mistoloyo.
9 Et adiyo abes kankanan isnan ib-ayo isnan naay batawa en Ama tay wada
nan es-esay amayo ay si Apo Dios id daya.
10 Adiyo gedan ipalobos nan ib-ayo ay mangwani en Apo ken dakayo tay
sak-en ay Kristo nan Apoyo ay inbaan Apo Dios.
11 Nan kapatgan ken dakayo et masapol ay siya nan mangbadbadang
isnan ib-ana.
12 Et nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng.
Ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato."

Nan Nangiiyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Luc. 11:39-42,44,52

13 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Aye nan awnityo dosa, dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo tay aginsosolot kayo ken Apo Dios.
Seseyatanyo nan maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios gapo isnan
isolsoloyo ya isnan ik-ikkanyo. Adi kayo polos maitapi gapo isnan ogaliyo
dayopay adi ipalobos nan mangkayat ay maitapi.

14 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo
ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay tagikowaenyo nan kokwan di na-
balo ay bababai. Dayot lingban nan ngawi ay ik-ikkanyo isnan mang-
andoandowanyo isnan lowaloyo. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan
dosayo.

15 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Tay nan ikkanyo et olay nan baybay isnan teken
ay ili et bas-angenyo ta omanap kayo is olay es-esa ay awisenyo ta men-ib-
ayo. Ngem no waday awisenyo et am-amedyo ipangawi isonga am-amed
nan maipaeyana isnan apoy ay adi katkatey mo dakayo.

16 Aye nan awnityo dosa tay dakayo koma nan men-isolo ngem kanegyo
nan kowap ay mangipangpango isnan ib-ada. Tay isolsoloyo en no waday
mangisapata isnan Templon Apo Dios et baken basol no adina tongpalen.
Ngem kananyo en no nan balitok isnan Templo nan isapatana et masapol ay
tongpalena nan sapatana.

17 Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid nemnemyo. Ngan nan kapatgan, nan
balitok wenno nan Templo ay kabindisyonan nan balitok?

18 Kananyo abes en no nan mangisapata isnan altar ay maipaypay-an
nan maited ken Apo Dios et baken basol no adina tongpalen ngem nan
mangisapata isnan naited ken Apo Dios et masapol ay tongpalena nan
insapatana.

19 Tet-ewa ay nakowap kayo ya maid getkenyo. Ay ngan nan kapatgan, nan
naited ken Apo Dios wenno nan naipay-ana ay kabindisyonan nan naited?

20 Ngem no isapatan nan ipogaw isnan naipay-an nan naited ken Apo Dios
et itapina abes nan naited ken siya.

21 Et no isapatana abes nan Templon Apo Dios et isapatana gedan si Apo
Dios ay wada isdi.

22 Et no wada nan mangisapata isnan daya ay kad-an Apo Dios et isapatana
abes si Apo Dios ay mentotolay isdi.

23 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Tet-ewa ay dalonyo tongpalen nan linteg Apo Dios
ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya is bingayna ay olay nan kaatikan
ay ap-apitenyo ay mangipabango isnan madengdeng ngem kalingkinganyo
nan kaam-amedan isnan lintegna ay nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya
nan mangbadanganyo isnan makasapol is badang ya nan mang-ikkananyo
isnan ikkan di matalek. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan bingayna ngem
masapol ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay kaam-amedan isnan
linteg.

24 Tet-ewa ay kowap kayo ay men-ipangpango. Kanegyo nan mangsagat is
lingew isnan inomena danapay men-okmon nan baka tay eestenyo ay mang-
ik-ikkan isnan kababaan ay bilin dayopay adi tongpalen nan kapatgan.

25 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo
ay aginsosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan mang-owas isnan tasa ya nan
palato ay kedkedeng nan maiila is owasana. Kanegyo datona tay gawis nan
ipap-ailayo ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan nemnemyo ay kinaagom
ya sowitik.

26 Dakayo ay Fariseo et kaneg kayo kowap. Masapol ay dalosanyo omon-
ona nan ngawi ay adi mamaila ta madalosan abes nan mamaila.

27 Aye nan awnityo dosa, dakayo ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay
aginsosolot ken Apo Dios. Kanegyo nan pantiyong ay napintolan is polaw.
Gawis nan boyana ngem isnan leemna et kaingiingit di natey nan mentetee
dapay menpeleleteg.

28 Siya di tet-ewa nan kanegyo tay isnan mangiilaan nan ipogaw et gawis
kayo ngem kedeng nan ngawi is wada isnan nemnemyo."

Nan Awnit Madosaan Nan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Luc. 11:47-51

29 Intoloy Jesus ay mangwani ken daida en, "Aye nan awnityo dosa, dakayo
ay men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios. Tay om-
omset kayo is gawis ay pantiyong isnan naikaoban din mamadton Apo Dios
dayopay altialtiyan nan tap-in di naikaoban din gawis di ogalida.
30 Dayopay kanan en, 'No wada kami koma issan timpon din alal-apomi et
egay kami nakiik-ikkan isdin inik-ikkanda ay nangipapatey isdin mamadton
Apo Dios.'
31 Siya nan kananyo na ngem gapo isnan ngawi ay nemnemyo et ipailayo
ay dakayo nan tet-ewa ay aap-on din nangpatey isdin mamadton Apo Dios
id sang-adom.
32 Sigi ngalod. Kewasenyo et ay mang-ikkan isnan inlogin din alal-apoyo
id sang-adom.
33 Kaneg kayo oweg tay nasikap ya manag-allilaw kayo. Ay kananyo en
mailisi kayo isnan dosa isnan apoy ay adi katkatey? Ngem adi.
34 Tay awnitak ibaa nan mamadto ya nan mamasilib ya nan men-isolsolo
ay mangisolo koma ken dakayo. Ngem awnityo pateyen ya ilansa isnan kros
nan tap-ina. Nan tap-ina et baigenyo isnan sinagoga dayopay kedagen nan
tap-ina ay mangpaligat olay intoy omayanda.
35 Isonga dakayo nan awnit mangikalo isnan dosan nan nangpatpatey
isnan am-in ay ipogaw ay maid basolda menlogi isdin napateyan Abel ay
esay lalaki ay gawis nan ogalina enggana isdin napateyan din anak Barakias
ay si Zacarias isnan pantew ay ninbaetan nan Templo ya nan altar.
36 Ibagak ken dakayo ay tet-ewa en awnit madosa nan ipogaw id wani gapo
ken daida am-in ay napatpatey."

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Luc. 13:34-35

37 Dat kanan Jesus en, "Dakayo ay i Jerusalem et maseg-angak ken dakayo
tay ginaygayangyo ya pinatpateyyo nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay
mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay kayatko ay ponoken dakayo koma
ay kaneg nan mangsakokowan nan manok isnan an-akna ngem adyanyo.
38 Isonga id wani kigad kayo et tay adiyet mentetee si Apo Dios ay mang-
badang ken dakayo.
39 Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin mang-il-ila engganay kananyo en,
'Madaydayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan Apo Dios.' "

24

Nan Mabakasan Nan Templo
Mar. 13:1-2; Luc. 21:5-6

1 Isnan kinmaanan Jesus isnan Templo dat somag-en nan papasolotna ken
siya ay mangipaila isnan kagawis nan Templo ya nan bab-aey ay sag-ena.
2 Ngem dat kanan Jesus, "Owen, ilanyo am-in nan naayda ngem awnit
domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esa ay batona tay
awnit mapokada am-in."

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mar. 13:3-13; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo.
Idi wadada isdi dat ikekedeng nan papasolotna ay omey ken siya et kananda

en, “Kadya, ibagam ken dakami no tongona nan maikkanan san kinwanim id kawni. Ngan nan awnit kailasinana ta getkenmi ay nganngani nan omaliyam ya nan menpatenggaan nan batawa?”

4 Dat kanan Jesus ken daida en, “Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken dakayo.
5 Tay adoado nan awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios et awnit allilawenda nan ado ay ipogaw.
6 Awnit dengngenyo nan ngalawngaw di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya nan damag ay wada nan gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat dana ngem baken di is menpatenggaan nan batawa.
7 Awnit men-asigobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit wada gedan nan kabitibitil ya yegyeg isnan natkenatken ay il-ili.
8 Am-in dana et siya nan menlogiyan nan ligat ay kaneg nan damo ay menpasikalan nan omanak.

9 Et awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Et awnit depapenda dakayo dadapay paligaten nan ib-ayo ya pateyen nan tap-iyo.
10 Gapo is dana et ado nan mangdokog isnan pammatida dadat meninamis dadapay isipsip nan ib-ada.
11 Et awnit omdan ken dakayo nan mamadto ay baken tet-ewa ay mamadton Apo Dios et allilawenda nan ado ay ipogaw.
12 Gapo isnan kapalalon nan ngawi isnan batawa et awnit mamaid nan layad nan ipogaw isnan ib-ada.
13 Ngem nan makaanos ay adi mangdokdokog isnan pammatina engganay makwas nan am-in et wada nan biyagna ay maid patenggana.
14 Et awnit maibaga isnan kaipoipogaw isnan batawa nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios engganay dengngenda am-in et siya dinto et nan menpatenggaan nan batawa.”

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mar. 13:14-23; Luc. 21:20-24

15 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, “Wada nan inbagan din si Daniel ay esay mamadton Apo Dios id sang-adom en, ‘Awnit ilaenyo nan kadodogis isnan pangiilaan Apo Dios ay tomakdeg isnan Templo ay adina bagay ay tomakdegan.’ (Nan mangbasa isnan naay et maawatanyo koma.)
16 Isonga isnan mang-ilaanyo is dana et masapol ay nan ipogaw id Judea et menbakwitda isnan bilbilig.
17 Et nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna.
18 Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna ay mang-ala isnan badona.
19 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan deey ay timpo.
20 Isonga menlowalo kayo ken Apo Dios tapno baken isnan timpon di lemlem wenno isnan obaya nan ommatana.
21 Tay nan ligat isnan deey ay timpo et siya nan kaam-amedan isnan am-in ay ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa ay enggana id wani dat maid et kasin domatdateng is kaneg todi isnan batawa ay eng-enggana.
22 Ngem maseg-ang si Apo Dios isnan pinilina ay ipogaw isonga inat-atikna nan agew ay menligatan tay no egayna geddengan nan agew et maid mabayan isnan batawa.”

23 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Isonga no wada nan mangwani en,
‘Ilam, naay si Kristo,’ wenno ‘Deey siya,’ et adi kayo kadi patpatiyen.
24 Tay awnit wadada nan mangwani en daida kano si Kristo ya nan tap-
ina et kananda en mamadton Apo Dios kano daida. Et awnit omipailada is
kaskasdaaw ay kabaelanda tapno men-allilawda pati nan pinilin Apo Dios
ay ipogawna no mabalin.
25 Ipaon-onak ay mangibaga ken dakayo isnan naayda tapno nenemne-
menyo ta adi kayo maal-allilaw.
26 Isonga no kananda en, ‘Ilam, wada si Kristo isnan bilig,’ dakayot adi kadi
om-omey isdi. Ya no kananda en, ‘Wada isna ay mentatabon,’ dayot adi kadi
patpatiyen.
27 Tay isnan omaliyak kasin ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et kaneg nan
kimat ay menpangsilaw isnan daya.
28 Awnit matongpal dana tay kaneg nan kananda en, ‘No intoy kad-an di
natey ay egay naikaob et siya nan maponokan di koyat ta topekenda.’ ”

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mar. 13:24-27; Luc. 21:25-28

29 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Isnan makwasan san deey ay ligat et
awnit bomolinget nan agew ya adiyet somilang nan bowan. Matekdag nan
talaw ya maikiweg nan am-in ay wada id daya.
30 Et siya na nan mailaan nan sinyal id daya ay somagongak. Et am-in
nan ipogaw isnan batawa et pilmi nan egyatda ya men-agada isnan mang-
ilaanda ken sak-en. Tay siya na nan lomayogak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya et somisilangak ay mangipaila
isnan kangaton Apo Dios ya nan kabaelan ay wada ken sak-en.
31 Et wada nan tanggoyob ay napigsa daket ibaa nan aanghelko isnan am-
in ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta dagopenda am-in nan ipogaw ay
pinilin Apo Dios.”

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mar. 13:28-31; Luc. 21:29-33

32 “Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay wada nan masoloyo. No sombo
nan tobona et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.
33 Kaneg abes no ilaenyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san
inbagak ken dakayo et getkenyo ay nganngani nan omaliyak.
34 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan
am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
35 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay
kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana.”

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyan Kristo
Mar. 13:26-44; Luc. 17:26-36

36 “Maid polos mangtek isnan osto ay agew ya olas ay ommat san inbagak.
Olay nan aanghel et adida getken ya olay sak-en ay Anak Apo Dios et adiyak
getken gedan nodi kedeng si Ama is mangtek.
37 Din inik-ikkan nan ipogaw isdin timpon din si Noah et siya gedan nan
ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin.
38 Tay esapay mapsong nan batawa et maid egyatda nodi ginan-ganasda
nan biyagda ay apedda mangmangan dadapay omin-inom ya men-as-asawa
engganay sinonggep da Noah isnan bapor.
39 Egayda ninemnemnem nan ommat ken daida engganay linmayos nan
batawa et nalimonda am-in. Et awnit kaneg todi gedan nan ommat no
somagongak.

40 Tay isnan deey ay timpo et no wada nan doway lalalaki isnan payewda
et maala nan esa dapay mataynan nan esa.
41 Et no wada nan doway babai ay menbaybayo et maala gedan nan esa
dapay mataynan nan esa.
42 Isonga mensasagana kayo ay kanayon tay adiyo getken nan osto ay agew
ay omaliyan nan Apoyo.
43 Tay kaneg nan mangakew, no getken nan akinbaey nan osto ay olas ay
omaliyana et adi polos kaseyep ta adi makasgep nan mangakew.
44 Isonga dakayo abes et masapol ay kanayon ay mensasagana kayo tay
maid mangtek no tongona nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Luc. 12:41-48

45 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep nan somagongana isnan
batawa et kanana en, "Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan pinilin nan
apona ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mang-
ited isnan kanenda.
46 Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apona no inikkana
nan inbilina.
47 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et gapo tay matalek siya et awnit siya
nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana.
48 Ngem nan adi katalek ay baa et nenemnemena ay waay madmadney
nan somaaan nan apoda
49 isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa ya aped
makikikan isnan ipogaw dapay menboteng.
50 Dat somaa nan apoda isnan agew ay adi getgetken san baana.
51 Daet dosaen nan apoda siya et itapina siya isnan dosan nan aginsosolot
ken Apo Dios isnan kad-an nan pilmi ay ligat. Et men-ag-ag-aga dapay men-
oowakis isdi gapo isnan pilmi ay ligatna."

25

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Simpoo Ay Bababassang

1 Dat itoloy Jesus et kanana en, "Iyaligko nan ikkan di nakasagana ya nan
egay isnan somagongak. Kanegda nan simpoo ay bababassang ay mang-ala
isnan silawda ta enda sab-aten nan lalaki ay makiasawa.
2 Nan lima et adida osalen nan nemnemda ngem nan lima et masilibda.
3 San lima ay egay nang-osal isnan nemnemda et inmeyda ay egayda
inmaala is pondon di silawda.
4 Ngem san lima ay masilib et inmaalada is pondon di silawda.
5 Nalabiyan ay inmey san lalaki ay makiasawa isonga dadat mentom-e.
6 Tengan di labi esapay wada nan menbogaw ay mangwani en, 'Naay omali
nan makiasawa. Omaliyo sab-aten.'
7 Isonga dat mabanangon san simpoo ay bababassang et isaganada nan
silawda.
8 Dat kanan san limay maid pondoda isnan iib-ada ay masilib en, 'Agtanyo
kad dakami is tap-in nan igasyo tay matmatdok nan igas nan silawmi.'
9 Ngem sinmongbat san limay masilib en, 'Adi kabalin tay adi omanay nan
pondomi ken datako am-in. Omey kayo lomako isnan masapolyo.'
10 Dadat omey. Wadada isnan daan dapay omdan san sesed-enda. Dat
makkey san limay nakasagana ay makikan dat maemban nan segpan.
11 Maaw-awni pay dat domateng san limay en linmako is igas dadat
menbogaw isnan segpan et kananda en, 'Apo, songgep kami kad.'

12 Ngem sinmongbat san lalaki en, ‘Adi kayo, tay adiyak getgetken
dakayo.’ ”
13 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, “Isonga masapol ay men-
sasagana kayo tay adiyo getken nan agew ay omaliyak kasin.”

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw
Luc. 19:11-27

14 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, “Iyaligko kasin nan ommat isnan awni-
tak omaliyan. Kanegna nan inikkan nan kadangyan ay ninsagana isnan
omayana isnan addawi ay ili. Esapay omey et inayagana nan kabaabaana
ta ibagana nan ikkanda isnan gamengna.
15 Nan esang et inagtana is limay libo ay siping, nan maikadwa et doway
libo ya nan maikatlo et sinlibo tay sigon isnan kabaelan di wasdin esa ken
daida. Dat komaan san kadangyan.
16 San naagtan is limay libo et inigosyona ay dagos dat men-galansiya is
limay libo abes.
17 Siyang na gedan nan inikkan san naagtan is doway libo et doway libo
abes nan galansiyana.
18 Ngem san naagtan is sinlibo et inkaobna san inalana ta igagona.
19 Nabayag pay dat somaa san apoda danat paayagan san deeyday baana
ta sootena nan inikkanda issan siping.
20 Dat omey san naagtan is limay libo et kanana en, ‘Apo, inagtam sak-en
is limay libo et naay gedan nan limay libo ay inyanakna.’
21 Dat kanan san apoda, ‘Gawis nan inikkam. Tet-ewa ay matalekka ay baa.
Gapo tay matalekka isnan atiatik et taptapiyak nan kalebbengam isnan ado
ya makigasingka isnan gasingko.’
22 Dat omey abes san naagtan is doway libo et kanana en, ‘Apo, inagtam
sak-en is doway libo et naay gedan nan doway libo ay inyanakna.’
23 Dat kasin kanan san apoda, ‘Gawis nan inikkam. Tet-ewa ay matalekka
abes ay baa. Gapo tay matalekka isnan atiatik et taptapiyak abes nan
kalebbengam isnan ado ya makigasingka gedan isnan gasingko.’
24 Dat abes omey san naagtan is sinlibo et kanana en, ‘Apo, getkek ay
makedseka tay ap-apitem nan egaymo inis-ek dakapay men-galansiyaan
nan egaymo ninligatan.
25 Isonga daket ikaob nan sipingmo tay omegyatak ken sik-a et naay
isagongko et ken sik-a nan sipingmo.’
26 Dat kanan san apoda en, ‘Ngawika is baa tay sadotka ay pilmi. Getkem
ay ap-apitek nan egayko inis-ek ya men-galansiyaak nan egayko ninligatan.
27 Ayta damen egay ngalod inbangko tapno no somagongak damet isagong
nan sipingko ya nan binisna?’
28 Danat kanan isnan tap-in di baana en, ‘Alaenyo san intedko ken siya ta
itedyo issan baa ay nakasimpoo ay libo.
29 Tay nan matalek isnan naidya ken siya et mataptapiyan pay is ad-ado
ngem nan adi katalek et olay nan atiatik ay wada ken siya et mamaid.
30 Nan naay pay maid silbina ay baa et itep-ayo isnan kad-an nan men-
bolinget et men-ag-ag-aga dapay men-oowakis isdi tay pilmi nan ligatna.’ ”

Nan Maodi Ay Kabanagan Di Kaipoipogaw

31 Intoloy Jesus ay mangwani en, “Isnan omaliyak ay men-ali et mamakkey
nan aanghel ta maila nan kangaton Apo Dios ken sak-en daket tomokdo
isnan tokdowan di mentolay.

32 Dat madagop isnan sagangko nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Daket
mensiyanen daida ay kaneg nan ikkan nan menpaspastol ay mangisiyan
isnan kalnilo isnan kalding.
33 Daket ipaey nan ipogaw ay gawis nan ogalida isnan makanawanko ya
nan ngawi nan ogalida et ipaeyko abes isnan makanigidko.
34 Daket kanan isnan wada isnan makanawanko en, ‘Akayo tay dakayo
nan binadangan Amak ta maitapi kayo isnan mentolayana ay naisasagana
enggana isdin naboliwan di batawa.
35 Tay isdin naow-owatak ya naew-ewewak et nangpakpakan kayo ya
nangpap-ainom kayo. Ya isnan inmay-ayak isdin il-iliyo et sangsangailiyak
dayopay inayagan kayet sak-en isnan bab-aeyyo.
36 Et isdin kamaid badok et nangbadbado kayo gedan ya nang-ay-ayowan
kayo isdin nasaksakitak dakayo pay inmal-ali ay nangtoytoya isdin naibal-
balodak.’
37 Dat kanan san gawis nan ogalida ken sak-en en, ‘Tongona nan nang-
ilaanmi ken sik-a ay maid kanem ya inomem dakamit pinakan ya pinainom
sik-a?
38 Tongona nan nangsangailiyanmi ya nangbadowanmi ken sik-a?
39 Tongona nan nasakitam ya naibalodam dakamit omey ay makitoytoya
ken sik-a?’
40 Sak-en ay ali et awnitak kanan ken daida en, ‘Ibagak ken dakayo et tet-
ewa ay olay no nan kababaan ay mamati ken sak-en nan nang-ikkananyo et
kaneg sak-en gedan nan naikkanana.’
41 Daket kanan abes isnan wada isnan makanigidko en, ‘Komaan kayo tay
dakayo nan dosaen Apo Dios. Maitep-a kayo isnan apoy ay adi katkatey ay
naisagana ken Satanas ya nan baana ay aanghel ay nangdokog ken Apo Dios.
42 Tay isdin naow-owatak ya naew-ewewak et egay kayo nangpakpakan
ya nangpap-ainom.
43 Isdin sangsangailiyak et egay kayo nang-ayag dakayo pay egay nangbad-
bado isdin kamaid badok ya egay kayo nang-ay-ayowan isdin nasaksakitak
ya naibalbalodak.’
44 Dadat kanan en, ‘Apo, tongona nan nang-ilaanmi ken sik-a ay naow-
owat ya naew-ewew ya sangsangailika dakapay ninlalabos, nasaksakit ya
naibalbalod damipay egay badangan sik-a?’
45 Daket kanan ken daida en, ‘Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et isdin nang-
adyanyo ay badangan nan kababaan ay mamati ken sak-en et kaneg sak-en
nan inadyanyo.’
46 Isonga datona nan omey isnan dosa ay maid patenggana. Ngem nan
gawis nan ogalida et matagotagoda ken Apo Dios.”

26

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Kinwas Jesus ay mangibaga is dana isnan papasolotna danat kanan ken
daida en,
2 “Gegetkenyo ay isnan dowa ay agew et omdan et nan Fiestan di Lin-
maosan di Anghel. Isnan deey ay agew et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et maitedak ay mailansa isnan kros.”

3 Isnan deey gedan ay timpo et naponok isnan baey Caifas ay kanga-
towan ay padi nan am-in ay menkangangato ay papadi ya menlelebbeng ay
aamam-a

4 ta mentotyada isnan ikkanda ay mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay
maid mangtek is ipogaw.
5 Tay kananda en, “Adi mabalin ay ikkan tako na isnan timpon di fiesta
modatya golowen nan ipogaw datako.”

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mar. 14:3-9; Juan 12:1-8

6 Issan kawad-an da Jesus id Betania isnan baey Simon ay inpagawisna
nan kolitna
7 dadat mangan. Dat songgep nan esay babai ay nananggen isnan gaw-
igawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo danat ibokbok am-
in isnan olon Jesus.
8 Dat menkakaslat nan papasolotna et kananda en, “Ayyew pay na. Kawas
nan bangbanglo.
9 No mailako koma adi di et ado nan bayadna ay maited isnan kodo.”
10 Ngem getken Jesus nan kankananda danat kanan, “Bay-anyo siya tay
gawigawis nan inikkana ken sak-en.
11 Olay ket wawawawada nan kodo ken dakayo ngem sak-en et adiyak
mabayag ay makitetee ken dakayo.
12 Nan nangibokbokana et isaganana nan awakko isnan maikaobak.
13 Osto nan ibagak ken dakayo, olay no into nan maiwalasan nan gawis ay
damag isnan batawa et maipagpagtek abes nan inikkana ta kanemnemne-
mana.”

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mar. 14:10-11; Luc. 22:3-6

14 Dat omey isnan menkangangato ay papadi si Judas Iscariote ay esa isnan
simpoo ya dowa ay pasolot Jesus
15 danat kanan, “Kaat nan ilagboyo ken sak-en no itedko si Jesus ken
dakayo?” Dadat bilangen nan tolompoo ay napateg ay pilak et itedda ken
siya.
16 Ninlogi isdi dat mennemnemnem si Judas is gawis ay timpo is mangi-
padepapana ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mar. 14:12-26; Luc. 22:7-20; Juan 13:21-30; 1 Cor 11:23-25

17 Isnan omona ay agew nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et siya
nan mangkakananda is egay kabobodan ay tinapay ya siya gedan nan
mangpaltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan din alal-apoda ay Judio
isdin nanglaosan di anghel isnan bab-aeyda id Egipto tapno adina itapi ay
mangpatey ken daida. Inmey nan papasolot Jesus ay mangsoot ken siya en,
“Into nan laydem ay enmi mangisaganaan isnan kanen tako is fiesta?”
18 Dat kanan Jesus, “Omey kayo isnan esay am-ama id Jerusalem dakayot
kanan ken siya en, ‘Kanan nan Apo tako en nganngani kano nan mateyana.
Omali kano siya ya dakami ay papasolotna isnan baeymo ta isna nan mang-
isdaanmi isnan kalnilo.’ ”
19 Dat omey nan papasolotna et ikkanda nan inbagana ken daida ay
mangisagana isnan kanenda.
20 Nasdem pay dat menlikob da Jesus ya nan simpoo ya doway papa-
solotna.
21 Mangmanganda dat kanan Jesus ken daida, “Ibagak ken dakayo en
awnit isipsip nan esa ken dakayo sak-en.”
22 Dadat madanagan ay pilmi dadapay men-asisoot en, “Ay sak-en ngen di
mang-ikkan, Apo?”

23 Dat kanan Jesus, “Maid teken is mang-ikkan nodi nan makisiwsiwsiw
isnan kanena ken sak-en isnan malakong.
24 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey tay siya
nan naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip
ken sak-en. Gepgepes et di egay kaiyanak siya.”
25 Dat kanan Judas Iscariote, “Apo, ay sak-en nan mang-ikkan is dana?”
Dat kanan Jesus, “Sinoy teken nodi sik-a?”
26 Mangmanganda pay laeng dat omala si Jesus isnan tinapay et men-
iyaman ken Apo Dios danat amam-asen et idyana isnan papasolotna. Danat
kanan, “Alaenyo na ta kanenyo tay siya na nan awakko.”
27 Danat abes alan nan inomenda dat men-iyaman ken Apo Dios. Danat
idya isnan papasolotna danapay kanan, “Ominom kayo am-in.
28 Tay siya na nan basak ay mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios
isnan ipogaw. Ipailana nan men-ayosan nan basak ay mang-owas isnan
basbasol nan ipogaw.
29 Et ibagak ken dakayo en adiyak kasin omin-inom is basi engganay kasin
tako menkakadwa ay ominom isnan balo ay basi isnan mentolayan Amak id
daya.”
30 Dadat menkanta ay mangdayaw ken Apo Dios dadat bomala et omeyda
isnan bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

31 Isnan omay-ayanda dat kanan Jesus ken daida en, “Isnan labi met
laeng ay naay et awnit lomayaw kayo am-in ay mangtaynan ken sak-en. Et
siya nan matongpalan nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
‘Awnitko pateyen nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et maiwakatda am-
in.’ ”
32 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ngem isnan matagowak et awnitak
omon-ona id Galilea daket sesed-en dakayo.”
33 Dat kanan Pedro ken Jesus en, “Olay no lomayaw am-in nan iib-ak et
adiyak kayet taytaynan sik-a.”
34 Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak ken sik-a, esapay mentan-o nan manok
is wakgat et mamitlo ay mangisotka en adika mangtek.”
35 Dat kayet kanan Pedro, “Adi polos mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay
no maitapiyak ken sik-a ay matey.” Et paliso nan kinwanin nan am-in ay
papasolotna.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mar. 14:32-42; Luc. 22:39-46

36 Dat omey si Jesus ya nan papasolotna id Getsemani. Danat kanan ken
daida en, “Sosom-ed kayo isna ta omeyak menlowalo isnan gaygay-edna
issa.”
37 Inkawitna si Pedro ya nan sin-agi ay an-ak Zebedeo. Dat liknaen Jesus
nan pilmi ay seg-ang isnan nemnemna gapo isnan awnit ommat ken siya.
38 Danat kanan ken daida en, “Pilmi nan seg-ang nan nemnemko et
nganngani ay omisokba. Mentee kayo isna ta mangkakadwa kayo.”
39 Inaddawiyana bassit daida dat menlokbob et menlowalo ay mangwani
en, “Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken kadi
nan laydek is matongpal nodi nan laydem.”
40 Dat somagong isnan kad-an san tolo ay ib-ana danat ilan daida ay
naseseyep. Danat gidowen si Pedro et kanana en, “Dakan adi makaitpe
obpay ay makilowalo is olay esa ay olas?

41 Makailanyo ay gawis ya menlowalo kayo tapno adi kayo kadolog ay
menbasol tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan isnan gawis ngem nan
awakyo et nakapsot."
42 Dat kasin en menlowalo si Jesus ay mangwani en, "Ama, no masapol ay
liliknaek nan mendagsen ay ligat ay naay et ikkak tapno maikkan am-in nan
laydem."
43 Idi kasin mensagong isnan kad-an nan iib-ana danat ilan ay
maseseyepda kasin tay adida makaitpe isnan seyepda.
44 Dat kasin taynan Jesus daida et omey menlowalo isnan maikatlo et
paliso met laeng nan linowalona.
45 Idi kasin mensagong danat ilan ay daanda ay maseseyep danat kanan,
"Ay daan kayo pay laeng ay omiilleng ya maseseyep aya? Inomdan et nan
maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan managbasol.
46 Ibangonyo ta omey takot tay naay omal-ali nan mangisipsip ken sak-en."

Nan Nadpapan Jesus
Mar. 14:43-52; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng si Judas ay esa isnan simpoo
ya doway papasolotna. Inpangolona nan adoado ay iib-ana ay inbaan nan
menkangangato ay papadi ya aamam-an di Judio ay nananggen isnan ispada
ya pat-o.
48 Esadapay omdan isnan kad-an da Jesus et inbagan Judas isnan iib-ana
en, "Nan bisitowek et siya nan depapenyo."
49 Dat menneneknek si Judas ken Jesus et kanana en, "Apo," danat bisi-
towen siya.
50 Dat kanan Jesus ken siya en, "Sigi, gayyem. Ikamom ay mang-ikkan
isnan ikkam." Dat depapen nan sosoldado si Jesus et ikaweda.
51 Dat asoten nan esay ib-an Jesus nan ispadana et menpingasana nan
ingan nan esay baan nan kangatowan ay padi.
52 Ngem dat kanan Jesus ken siya en, "Isiklangmo nan ispadam tay nan
mang-os-osal isnan ispada et ispada met laeng nan mangpatey ken siya.
53 Ay adiyo getken ay no mendawatak is badang et ipaalin Amak nan
adoado ay aanghel?
54 Ngem no ikkak di et adi matongpal nan naisolat isnan kalin Apo Dios en
ommat."
55 Dat kanan Jesus isnan deeyda ay wada isdi en, "Aykeak pomatey ta men-
aalmas kayo ay mangdepap ken sak-en? Kaageagew ay tomotokdowak ay
men-is-isolo isnan Templon Apo Dios et egay kayo nangdepdepap.
56 Ngem masapol ay ommat dana tapno maikkan nan insolat nan ma-
madto isnan kalin Apo Dios." Dat lomayaw am-in nan papasolotna et
taynanda siya.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mar. 14:53-65; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

57 Dadat eyey si Jesus isnan baey Caifas ay kangatowan ay padi ay
nadadagopan nan men-is-isolo isnan linteg ya aamam-an di Judio.
58 Omon-onod si Pedro ngem maiyaaddawi. Inomdanda pay isnan
nangyanda ken Jesus dat makitokdo si Pedro isnan pantew ay kad-an di
sosoldado tapno getkena nan ommat.
59 Dat men-anap nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-an di Judio
is ikkanda ay mangipabasol ken Jesus tapno waday gapo ay ipapateyda siya.
60 Ngem maid maanapanda olay no ado nan en mangpabpabasol ken siya.
Dat omey nan dowa ay lalaki

61 et kananda, “Kinwanin nan naay ay ipogaw ay mabalin ay bakasena nan
Templon Apo Dios danat kasin kano kewasen ay mangsaad isnan maikatlo
ay agew.”
62 Dat tomakdeg nan kangatowan ay padi et kanana ken Jesus, “Ay maid
isongbatmo isnan kinwanin nan mangipabasbasol ay naayda ken sik-a?”
63 Ngem aped igiginek Jesus. Dat kasin kanan nan kangatowan ay padi,
“Isapatam isnan ngadan nan natatago ay Dios ta ibagam no sik-a si Kristo ay
Anak Apo Dios.”
64 Dat kanan Jesus, “Tet-ewa nan kinwanim. Ngem ibagak ken dakayo ay
no makwas na et ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomotokdo
isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin ya maitaptapi isnan liboo ay
magapo id daya.”
65 Idi dinngen san kangatowan ay padi san kinwanin Jesus danat mensin-
gat nan badona tay dadama nan ligetna danapay kanan, “Adi masapol
pay laeng di mangpaneknek isnan basolna tay dinngeyo et ay apedna
ipapangato nan awakna tay kankanana en siya nan Anak Apo Dios.
66 Ngan nan kananyo?” Dadat kanan, “Nakabasol adi et masapol ay
matey.”
67 Dadat tobbatobbaan dadapay tipatipaken nan angasna. Dat kanan san
nangtipak ken siya,
68 “Sik-a ay Kristo kano. No tet-ewa ay mamadtoka, kadya ibagam no sino
met laeng nan nangtipak ken sik-a.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mar. 14:66-72; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

69 Daan ay tomotokdo si Pedro isnan pantew dat somag-en nan esay babai
ay baan di padi et kanana, “Esaka samet ay ib-an Jesus ay iGalilea.”
70 Ngem dat isot Pedro tay adoado nan ipogaw isdi et kanana, “Maid getkek
isnan ibagbagam.”
71 Dat men-aton isnan malilingban. Dat abes ilaen nan esay babai ay baa
danat kanan isnan lalalaki isdi en, “Ib-an Jesus sa ay iNazaret.”
72 Ngem kasin inisot Pedro et kanana en, “Isapatak ay adiyak getgetken si
tosa.”
73 Maaw-awni pay dat kanan nan deeyday tomatakdeg isdi ken Pedro en,
“Tet-ewa ay ib-ana sik-a. Adi mabalin ay is-isotmo tay mamagtek isnan
menkalkaliyam.”
74 Dat kanan Pedro en, “Dosaen Apo Dios sak-en no menkamkampotak.
Tet-ewa ay adiyak getgetken nan lalaki ay sana.”
Dat katanan-o nan manok.
75 Dat nanemnem Pedro san inbagan Jesus en, “Esapay mentan-o nan
manok et nangisotka is mamitlo.” Dat dadama nan babawin Pedro issan
nangisotana ken Jesus dat bomala et men-ogaog.

27

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mar. 15:1-2; Luc. 23:1-2; Juan 18:22-38

1 Kawakgatana dat mentotya nan menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a no ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.
2 Dadat galoten nan ledengna esadapay eyey ken Pilato ay gobilnadol.

Nan Nateyan Judas
Apos. 1:18-19

3 Dat si Judas ay nangisipsip ken Jesus et menbabawi isnan ngawi ay
inikkana issan nangtekana ay pateyenda et si Jesus. Danat isagong nan
tolompoo ay siping isnan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a
4 danapay kanan, “Binmasolak tet-ewa tay insipsipko nan ipogaw ay maid
basolna.” Ngem dadat kanan, “Ngan di ngotomi is inikkam. Kigadka adi.”
5 Dat men-ibkas Judas san siping isnan Templo dat komaan et omey
mensakkey.
6 Dat piditen nan menkangangato ay papadi san siping et kananda en,
“Iyadin nan linteg tako ay maitapi nan naay isnan siping di Templo tay
naibayad isnan biyag di ipogaw.”
7 Dadat mentotya is mang-osalanda issan siping dadat lakowan nan om-
an nan esay men-al-alamid is banga ta maikak-aoban nan matey ay baken
Judio.
8 Et nangadanan san deey ay om-a is om-a ay nabasaan enggana id wani
tay nan siping ay inbayadda et bayad di biyag di ipogaw.
9 Siya na nan natongpalan din insolat din si Jeremias ay mamadton Apo
Dios id sang-adom ay mangwani en,
“Inalada nan tolompoo ay siping ay osto ay bayadna isnan panangkalkolon
di Judio
10 dadat lakowan nan om-an di men-al-alamid is banga tay siya di nan
kinwanin Apo Dios en awnit ommat.”

Nan Ninsootan Pilato Ken Jesus
Mar. 15:2-5; Luc. 23:3-5; Juan 18:29-40

11 Inyeyda si Jesus ken Pilato ay gobilnadol danat sooten ken siya en, “Ay
sik-a nan alin di Judio?” Dat somongbat si Jesus et kanana en, “Osto nan
kinwanim.”
12 Ngem olay no pabasbasolen nan menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a et egay sinmongsongbat.
13 Isonga dat kanan Pilato en, “Ay adim dedengngen nan ipabasbasolda
ken sik-a?”
14 Ngem egay sinmongsongbat si Jesus isnan adoado ay ipabasbasolda ken
siya isonga am-amed nasdaaw san gobilnadol.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mar. 15:6-15; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

15 Tinew-en ay Fiestan di Linmaosan di Anghel et wada nan ogalida ay
omipalobos nan gobilnadol is esay balod ay piliyen nan ipogaw.
16 Isnan deey ay timpo et wada nan kangadan is Jesus Barabas ay getgetken
am-in nan ipogaw gapo isnan ngawi ay inik-ikkana.
17 Isonga isnan nadagopan nan ipogaw dat sooten san gobilnadol en, “Sino
nan kayatyo ay ipalobosko? Ay si Jesus Barabas wenno si Jesus ay makwani
en Kristo?”
18 Ngem gegetkena ay nan nang-itedanda ken Jesus is ken siya et gapo
isnan apalda isnan inik-ikkan Jesus.
19 Daan si Pilato isnan pagbistaan dat wada nan bilin asawana ay mang-
wani en, “Adika makidosdosa isnan lalaki ay maid basolna. Tay isnan
iitawko id labi et napaligatak maipanggep ken siya.”
20 Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et dinologda nan
kaipoipogaw ay mendawat ken Pilato ta si Barabas di palobosana dapay
maipapatey si Jesus.
21 Ngem dat kasin sooten Pilato ken daida, “Sino ken datona ay dowa nan
kayatyo ay palobosak?” Dadat kanan en, “Si Barabas.”

22 Dat kanan Pilato, “Ngan ngalod nan ikkak ken Jesus ay makwani en
Kristo?” “Ipalansam isnan kros,” insongbatda.
23 Dat kasin kanan Pilato ken daida en, “Aytay? Ngan nan ngawi ay
inikkana?” Dadat amed men-giyaw ay mangwani en, “Ipalansam isnan
kros.”
24 Gintek Pilato ay maid teken is mabalin ay ikkana modatya am-amed
menngalawngaw nan ipogaw isonga dat omala is danom et menboo is-
nan sagangda danapay kanan, “Siya na nan ikkak tapno ipailak ay maid
bibiyangko isnan maipapateyan nan naay ipogaw nodi dakayo nan kigad.”
25 Dadat ibobogaw ay mangwani en, “Olay tay dakami ya nan aap-omi nan
manglikna no wada nan dosa isnan maipapateyana.”
26 Dat ipalobos Pilato si Barabas danapay ipabaig si Jesus danat ited isnan
sosoldado ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus
Mar. 15:16-20; Juan 19:2-3

27 Dat isgep nan sosoldadon Pilato si Jesus isnan baey di gobilnadol et
madagopda am-in ay sosoldado isdi.
28 Dadat kaanen nan badona et sokatanda is men-gadangdang ay kaneg
nan badon di ali.
29 Dadat komawikaw is sibit et ipabedbedda ken siya. Dadat omipag-en is
pao ay kaneg nan ikakkan di ali. Dadat menpalintomeng isnan sagangna ay
mangsayot ken siya ay mangwani en, “Madayaw kano nan alin di Judio.”
30 Dadat tobbatobbaan siya dadapay alan nan pao ay ginegen-ana et
ibaigda isnan toktokna.
31 Idi nakwas nan mangsaysayotanda ken siya dadat kaanen nan men-
gadangdang ay bado et ipabadoda kasin san sigod ay badona dadat eyey ay
mangilansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

32 Isnan omay-ayanda et sinab-atda nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene
dat ipapati nan sosoldado ay mangipaawit isnan kros Jesus.
33 Dadat itoloy engganay inomdanda id Golgota ay makwani en ingit di
toktok.
34 Dadat painomen si Jesus isnan basi ay natapiyan is menpait ay agas ay
mangpaon-onina isnan mensakit. Pinadasna ngem adyana ay mang-inom.
35 Dadat ilansa siya isnan kros. Dat menbobonot nan sosoldado ay
mangbingay isnan badona.
36 Nakwas pay di dadat tomokdo ay mangseed isnan kateyana.
37 Inpaeyda isnan ngangatowen nan toktokna nan naisolat ay mangibaga
isnan inpabasolda ken siya ay mangwani en, “Siya na si Jesus ay alin di
Judio.”
38 Wada gedan nan doway mangakew ay inlansada isnan krosda isnan
makanawan Jesus ya isnan makanigidna.
39 Nan lomal-aos et iwegwegda nan toktokda dadapay gilgilawen si Jesus
40 ay mangmangwani en, “Sik-a nan nangwani en bakasem nan Templon
Apo Dios esakapay kasin esten isnan maikatlo ay agew. No tet-ewa ay sik-a
met laeng nan Anak Apo Dios kadya isalakanmo nan awakmo ta lomayogka
isnan krosmo.”
41 Paliso gedan nan ik-ikkan nan menkangangato ay papadi ya nan men-
is-isolo isnan linteg ya nan aamam-an di Judio.

42 Kankananda en, “Insalakana kano nan tap-in di ipogaw ngem adi
makaisalakan isnan awakna dapay siya kano nan alin di Judio. No lomayog
siya isnan krosna id wani et mamati kami ay siya nan Kristo ay alin di Judio.
43 Talkena si Apo Dios kano isonga ilaen tako kadya no kayten Apo Dios ay
mangisalakan ken siya. Tay kinkinwanina en siya nan tet-ewa ay Anak Apo
Dios.”
44 Olay nan mangakew ay nailalansa isnan krosda et maitaptapida gedan
ay makisaysayot ken siya.

Nan Nateyan Jesus
Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

45 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bomolinget nan batawa engganay
inmalas tres isnan sedem.
46 Dat menbogaw si Jesus ay mangwani en, “Eli Eli lama sabaktani.” Nan
kayatna ay kanan et, “Apo Dios ay Diosko, aytay damen taynan sak-en.”
47 Et nan nangdedenge ay wada isdi et kananda en, “Kanegna ay-ayagan
din si Elias.”
48 Dat ikakamon nan esa ay omala is galot et itab-awna isnan basi danat
igalot isnan pao danat ipangato ken Jesus ta sopsopana koma.
49 Ngem kinwanin nan iib-ana en, “Awnika od ta ilaen tako no omali si
Elias ay mangisalakan ken siya.”
50 Dat kasin menbogaw si Jesus dat maoyos nan leng-agna.
51 Isnan Templo et nan menselelede ay koltina ay manglilingeb isnan
nasantowan ay kowalto et aped mabisngat ay menlogi isnan ngato ay
menpababa. Dapay menyegyeg et magpak nan dadadadakke ay bato.
52 Dat malokatan nan lil-iyang ay naikaoban nan natnatey ay ipogaw Apo
Dios et matagoda kasin
53 dadat taynan nan naikaobanda. Issan natagowan kasin Jesus dadat
omey id Jerusalem et adoado nan ipogaw ay nang-ila ken daida.
54 Nan kapitan ya nan sosoldadona ay mangbanbantay ken Jesus et
liniknada nan yegyeg ya inilada nan am-in ay inommat dat dadama nan
egyatda. Dadat kanan en, “Tet-ewa obpay ay Anak Apo Dios siya.”
55 Wadada gedan nan ado ay bababai isdi ngem egayda sinmag-en. Daida
nan naknakkey ya nangbadbadang ken Jesus isdin nagapowana id Galilea.
56 Et nan iib-ada et da Maria Magdalena ya si Maria ay inan da Santiago
ken Jose ya nan asawan Zebedeo.

Nan Naikaoban Jesus
Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

57 Nasdem pay dat omdan si Jose ay iyArimatea ay esay baknang ya pasolot
Jesus.
58 Dat omey ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. Dat ibilin Pilato
ta itedda.
59 Dat omey si Jose ay mang-ala isnan awak Jesus et bongonena isnan balo
ay galot.
60 Danat eyey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal. Nan bato
ay naay et siya nan awnitna koma maikaoban no matey. Danat seyatan is
dakkel ay bato nan segpana dat komaan.
61 Si Maria Magdalena ya nan ib-ana ay Maria et wadada isdi ay tomotokdo
ay mangsasagang isnan segpana.

Nan Mangbanbantay Isnan Naikaoban Jesus

62 Kawakgatana ay Sabado et obayan di Judio dat omey nan menkangan-
gato ay papadi ya nan Fariseo ken Pilato

63 et kananda, “Apo, ninemnemmi nan inbagan san deey managkampot
esapay matey en isnan maikatlo ay agew et kasin matago kano.
64 Isonga gawis no bomilinka is omey mangbantay isnan naikaobana
enggana isnan maikatlo ay agew. Tay waay awnit omey nan papasolotna
ay mang-ala isnan awakna dadat aped kanan en kasin natago. No siya na
nan ommat et maam-amed nan komampotanda mo isdin damo.”
65 Dat kanan Pilato, “Owen, ayaganyo ngalod nan sosoldado isdi ta ban-
tayanda ay gawis.”
66 Isonga dat omey nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et
estenda ay gawis san seyatna dadapay malkaan tapno getkenda no waday
mangkaan isnan bato ay segpan dadat komaan dapay mataynan nan sosol-
dado ay menbantay.

28

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-9

1 Nakwas nan obayada ay Sabado dat omey da Maria Magdalena ya nan
esay kangadan is Maria isnan naipay-an Jesus isnan wisngit di Domingo.
2 Dat menyegyeg is napigsa dat wada nan anghel Apo Dios ay nagapo id
daya ay nang-olin isnan bato ay segpan danat tokdowan.
3 Mensilsilang nan angasna ya mapomapolaw nan badona.
4 Issan nang-ilaan nan menbanbantay ken siya dadat menpayegpeg gapo
isnan dadama ay egyatda dadat matomba ay kaneg natey.
5 Dat kanan san anghel isnan iinin-a id isdi en, “Adi kayo omegyat. Getkek
ay an-anapenyo si Jesus ay nailansa isnan kros
6 ngem maid siya isna tay kasin natago ay kaneg din inbagana ken dakayo.
Akayo isna ta ilaenyo nan nangipopodanana.
7 Dakayot ikamo ay omey ay mangibaga isnan papasolotna en tet-ewa ay
kasin natago si Jesus et inmon-ona et id Galilea et sayo ilaen id isdi. Adiyo
kalkalingkingan nan inbagak ken dakayo.”
8 Dadat bomala ay dagos. Omeegyatda ngem wada abes nan gasingda.
Dadat tomagtag ay omey mangibaga isnan papasolot Jesus.
9 Ngem isnan mentagtagtaganda dat sab-aten Jesus daida et kanana en,
“Menlamlamnin kayo.” Isnan nang-ilaanda ken siya dadat menpalintomeng
ay dagos isnan sagangna ay mangdayaw ken siya.
10 Dat kanan Jesus ken daida en, “Adi kayo omegyat. Enkayo ibaga isnan
bebsatko ta omeyda id Galilea ta men-asiila kami id isdi.”

Nan Inbagan Nan Menbanbantay

11 Issan kinmaanan san iinin-a dapay abes omey nan tap-in di menban-
bantay id Jerusalem ta ibagada isnan menkangangato ay papadi nan am-in
ay inommat.
12 Daet madagop nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a et
mentotyada is ikkanda. Dadat agtan is siping san deeyda ay menbanbantay
13 et ibagada ken daida en, “Siya na nan kananyo isnan ipogaw, ‘Naseseyep
kami dat omali nan papasolot Jesus isnan tengan di labi et alaenda nan awak
Jesus.’
14 No dengngen nan gobilnadol nan naay et kigad kami tay dakami nan
mangtoya ken siya tapno maid dosayo.”
15 Dat alaen san menbanbantay san siping et tongpalenda nan naibilin ken
daida. Isonga enggana id wani et siya nan maipagpagtek isnan Judio.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna
Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

16 Inmey nan simpoo ya esa ay papasolot Jesus id Galilea isnan esay bilig
ay inbagan Jesus ay mangsab-atana ken daida.
17 Issan nang-ilaanda ken siya dadat dayawen. Ngem nan tap-ina et
kanegda adi mamati ay siya si Jesus.
18 Dat somag-en si Jesus ken daida et kanana, “Naited ken sak-en nan am-in
ay kabaelan id daya ya isnan batawa.
19 Isonga omey kayo isnan kaipoipogaw isnan am-in ay il-ili isnan batawa
ta isolowanyo daida tapno mamatida ken sak-en. Dakayot bonyagan daida
isnan ngadan Ama ya is ken sak-en ay Anakna ya isnan Ispirito Santo.
20 Isolowanyo ay gawis daida tapno tongpalenda am-in nan inbagak ken
dakayo. Ya adiyo kalkalingkingan ay wadaak ken dakayo ay eng-enggana.”

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Marcos

Nan Maipanggep Isnan Insolat Marcos

Nan logiyan nan insolat Marcos et kanana en, “Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios.” Inpailan Marcos isnan naay nan panakabalin Jesus ya nan kalebbengana ay nagapo ken Apo Dios. Mapaneknekan dana isnan inikkan Jesus ay men-isolo, isnan makapakaanana isnan anito ay nangkapet isnan ipogaw ya nan nakapakawanana isnan basbasol di ipogaw. Nan pangwanin Jesus isnan awakna et siya nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay inmali ay napaligatan isnan mangitedana isnan awakna tapno maisalakan am-in ay mamati ken siya isnan basbasolda.

Am-amed nan nangsodokan Marcos isnan inik-ikkan Jesus mo nan kinkinwanina ya insolsolona. Inbagana nan atik ay maipanggep ken Juan ay Menbongonyag ya nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana danat dagos ay sodoken nan mangpagawisan Jesus isnan masaksakit ya nan ninisolsolowana. Nan papasolot Jesus et ginmag-awis nan nang-awatanda ken siya ngem nan deeyday mang-adi ken siya et am-amedda inaamis siya. Isnan kombosna et ibagana nan naodi ay nintetean Jesus isnan naay ay batawa ay nan nateyana isnan kros ya nan kasina natagowan.

Wada nan naitapi ay waay baken si Marcos nan nangisolat et siya nan 16:9-20.

Nan wada isna

Nan login nan gawis ay damag 1:1-13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 1:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 10:1-52
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 11:1-15:47
Nan kasin natagowan Jesus 16:1-8
Nan ninpail-ilaan Jesus ya nan sinmagongana id daya 16:9-20

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag
Mat. 3:1-12; Luc. 3:1-18; Juan 1:19-28

1 Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios.

2 Nan logiyana et kaneg din insolat Isaias ay mamadton Apo Dios id sangadom isnan nangwaniyan Apo Dios isnan Anakna en,

“Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem isnan
omayam.

3 Et siya nan wada isnan bilbilig ay mangibogbogaw en isaganayo nan daanen nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana.”

4 Et natongpal di tay inmey si Juan isnan bilig ay nin-isolsolo ya ninbonbonyag. Kankanana, “Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kailasinan nan ninbabawiyanyo tapno pakawanen Apo Dios dakayo.”

5 Dat omey nan adoado ay i Judea ya i Jerusalem ay mangdenge ken Juan. Dadat ibaga nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dadapay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.

6 Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dilo.

7 Siya na nan kinwanina, “Wada nan wedweda mo sak-en ay omononod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna.

8 Danom nan ibonyagko ken dakayo. Ngem siya nan awnit mangibonyag
ken dakayo isnan Ispirito Santo."

Nan Nabonyagan Jesus Ya Nan Nangdoldologan Satanas Ken Siya
Mat. 3:13-4:11; Luc. 3:21-22, 4:1-13

9 Issan menbonbonyagan Juan dat wada si Jesus ay nagapo id Nazaret ay ili
isnan probinsiya ay Galilea ay omey menpabonyag ken siya isnan ginawang
di Jordan.
10 Nakwas pay ay mabonyagan si Jesus dat domaka isnan danom et ilaena
ay mapewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ken siya ay kaneg
kalapati.
11 Dat kanan Apo Dios, "Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak
gapo ken sik-a."
12-13 Dat dagos ay ipangon nan Ispirito Santo si Jesus isnan bilig ay kad-
an di ayawan dat mentetee isdi is epatpoo ay agew. Isnan kakad-ana isdi et
pinadpadas Satanas ay mangdoldolog ken siya ngem egay patpatiyen Jesus
siya. Wadada nan aanghel ay mangbadang ken Jesus.

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mat. 4:12-22; Luc. 4:14-15, 5:1-11

14 Naibalod et si Juan dat omey si Jesus id Galilea ay mangibagbaga isnan
gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios.
15 Kanana en, "Inomdan et nan osto ay timpo tay nganngani ay omali nan
mentolayan Apo Dios. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patiyenyo nan
ibagbagak ay gawis ay damag."
16 Issan mendad-aanan Jesus isnan benget di baybay id Galilea et inilana
nan doway sin-agi ay da Simon ken Andres ay mensidsidok isnan baybay tay
siya nan oblada.
17 Dat kanan Jesus ken daida, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en. Nin-
sidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok
is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."
18 Dadat taynan ay dagos nan sidokda et makkeyda ken siya.
19 Ginmaygay-edda dat ilaen Jesus da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo
ay mang-es-eset isnan sidokda isnan bangkada
20 dat ayagan Jesus daida dadat taynan da Zebedeo ya nan men-ob-
oblaenda et makkeyda ken Jesus.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Luc. 4:31-37

21 Inmey da Jesus id Capernaum. Sinabado nan obayan di Judio isonga
isnan Sabado dat omey da Jesus isnan sinagoga dat men-isolo siya.
22 Nasdaaw nan nangdenge isnan insolsolona tay naiitken mo nan insol-
solon nan men-is-isolo isnan linteg dapay maila nan kabaelan Jesus isnan
ikkana ay men-isolo.
23 Sinonggep isnan sinagoga nan am-ama ay kinapet di makedse ay anito
dat menbogaw
24 ay mangwani, "Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay
dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan napateg ay inbaan Apo Dios."
25 Ngem dat kanan Jesus issan anito, "Igiginekmo. Taynam bawet si tosa."
26 Dat menkedas san ipogaw dapay men-oowakis nan anito ay mangtayan
ken siya.
27 Nasdaaw nan nangiila dadapay men-asikwani, "Ay ngan ngen nan wada
ken tosa? Ay balbalo sa is solsolo? Dan kabaelana ay mangbilin isnan anito
et patiyenda?"

28 Dat masodsodok isnan kailiili id Galilea nan inik-ikkana ay kaskasdaaw.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Luc. 4:38-41

29 Kinmaan da Jesus isnan sinagoga et makkey da Santiago ken Juan dadat
omey am-in isnan baey da Simon ken Andres.
30 Nan katogangan Simon et inpopodana tay menpodpodot dadat ipagtek
ay dagos ken Jesus.
31 Dat sag-enen Jesus san in-ina et gen-ana nan ledengna ay mangpatokdo
dat maganawis siya. Dat bomangon et pakanena daida.
32 Isnan sedemna dat iyey nan kaipoipogaw nan am-in ay masaksakit ya
nan deeyday kinapet di anito.
33 Nab-on nan am-in ay omili isnan pantew nan baey da Simon
34 dat pagawisen Jesus nan wada nan sakitda danapay pakaanen nan
anito issan kinapetda. Inyadina pay nan komaliyan nan anito ta bakenda
is mangipagtek ay siya nan nagapo ken Apo Dios.

Nan Nin-isolowan Jesus Id Galilea
Luc. 4:42-44

35 Isnan tan-o dat bomangon si Jesus et omey isnan bilig ay menlowalo.
36 Bomangon pay da Simon dadat ilaen ay maid si Jesus isonga dadat omey
anapen siya.
37 Das-anda pay dadat kanan ken siya, “An-anapen nan kaipoipogaw sik-
a.”
38 Dat kanan Jesus, “Entako et isnan tap-in di ili ta men-isolowak abes isdi
tay siya nan gapo ay inmaliyak.”
39 Dadat omey isnan il-ili id Galilea et men-isolo si Jesus isnan kasinasina-
goga danapay pakaanen nan kaanianito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Luc. 5:12-16

40 Dinmateng nan esay nakolit isnan kad-an Jesus dat menpalintomeng ay
menseg-ang en, “Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no
kayatmo.”
41 Naseg-ang si Jesus danat gen-an siya danapay kanan, “Kayatko ay
maagasanka.”
42 Dat dagos ay makaan nan kolitna.
43 Ngem esanapay papikaen siya et binilina omon-ona
44 ay mangwani, “Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a. Basta
idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo
ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay
ginmawiska.”
45 Ngem sinodokna kayet et naiwalagawag nan inommat ken siya. Siya et
di nan gapo ay adi menlanoy nan songgepan Jesus isnan il-ili. Isonga isnan
ilit nan inmay-ayana ngem in-inmey kayet nan ipogaw ken siya ay nagapo
isnan kailiili.

2

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Luc. 5:17-26

1 Nallos nan kaat ay agew dat somagong da Jesus id Capernaum et nindi-
namag isnan ipogaw ay sinmaada.

2 Dat madagop nan kaipoipogaw engganay maid tean olay isnan segpan
ya nan pantew. Dat isolon Jesus nan gawis ay damag ay maipanggep isnan
mentolayan Apo Dios.
3 Dat domateng nan epat ay nang-aatangay isnan lalaki ay napalalais.
4 Ngem adida makasag-en ken Jesus tay napno nan baey isonga dadat ikay-
at isnan atep. Dadat lokawan nan babatogen Jesus et oy-oyenda nan abek ay
nangipopodanana isnan sagang Jesus.
5 Getken Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan napalalais en,
"Gayyemko, napakawan et nan basolmo."
6 Wadada isdi nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios ay mangnemnem-
nem en,
7 "Sino pay na? Aytay dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios dapay
kedkedeng si Apo Dios is makapakawan is basol?"
8 Ngem getken Jesus nan nenemnemenda danat kanan, "Ngan nan apedyo
nemnemnemen?
9 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan 'Mapakawan nan basolmo' wenno
nan, 'Ibangonmo. Alam nan dayonmo ta somaaka.'
10 Ngem gapo tay adiyo patiyen et paneknekak ngalod ken dakayo ay wada
nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan
makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw." Isonga danat kanan isnan napalalais
en,
11 "Ibangonmo. Alam nan dayonmo ta somaaka."
12 Dat bomangon et alaena nan dayona daet bomala. Am-in san wada
isdi ay nangiila et nasdaawda dadat daydayawen si Apo Dios ay mangmang-
wani, "Kedengna is nakail-an tako is makapabangon is napalalais."

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Luc. 5:27-32

13 Inmey kasin si Jesus isnan benget di baybay dat madagop nan ipogaw
danat isolowan daida.
14 Maaw-awni pay dat mendaan si Jesus et ilaena nan mensingsingil is
bowis ay anak Alfeo ay si Levi ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di
bowis. Dat kanan Jesus ken siya en, "Omalika ta maitapika ken sak-en." Daet
tet-ewa omonod et maitapi ken siya.
15 Inmey da Jesus isnan baey da Levi ay makikan dat domateng nan ado
ay ib-an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di managbasol ay
makikan gedan tay ado nan inmon-onod ken Jesus ay kaneg datona.
16 Nan ib-an di Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et inilada si Jesus ay
makikikan isnan mensingsingil is bowis ya isnan tap-in di managbasol. Da-
dat sooten isnan papasolot Jesus, "Dan makikikan nan apoyo isnan sanada
ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol?"
17 Dinngen Jesus nan kankananda danat songbatan isnan pangngalig et
kanana en, "Nan ipogaw ay maid sakitda et adida masapol nan doktol ngem
nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol. Isonga
inmaliyak isnan batawa tapno badangak nan mangtek ay nakabasolda
ngem baken nan mangnenemnem en gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Luc. 5:33-35

18 Isnan namingsan et nintepe nan papasolot Juan ay Menbonbonyag ya
nan papasolot nan Fariseo tay menngilinda. Dat wada nan omey ken Jesus
ay mangsoot, "Dan dakami ya nan Fariseo et mentepe kami dapay nan
papasolotmo et adida menteptepe?"

19 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe
nan papasolotna. Et kanana, “Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no
daan nan nadawak ken daida? Adi mabalin tay adi mentepe nan nadkat no
daan nan nadawak ken daida.
20 Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya
di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Luc. 5:36-39

21 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay
maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, “Maid mangi-
takop is balo ay galot isnan logak ay bado tay no malabaan dat komsen nan
takop et am-amed mabisngat nan natakopan.
22 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan
naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay no menlowag nan tapey et
bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan. Nan balo ay
tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay mabinbinat et maid
makawas.”

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mat. 12:1-14; Luc. 6:1-11

23 Issan esay Sabado ay obayan di Judio et indaan da Jesus isnan pay-
payewan dat menlosing nan papasolotna is kotimenda.
24 Dat kanan nan Fariseo ken Jesus en, “Ilam pod nan ik-ikkan nan
papasolotmo. Dadan menlosing is kotimenda dapay law-en nan linteg tako
nan men-ani isnan obaya?”
25 Dat kanan Jesus, “Aytay dayon pabasolen daida? Ay egayyo polos binasa
nan inikkan da David isdin linmayawanda isdin timpon padi Abiatar?
26 Naowaowatda isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios dat alaen
David nan tinapay ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan
iib-ana. Dapay kanan nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan
tinapay ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo
tay naowatda et egay pabasolen Apo Dios daida.”
27 Danat itoloy ay mangwani, “Egay aped boliwen Apo Dios nan ipogaw
ta matongtongpal nan obaya nodi sinapona nan obaya pala isnan ipogaw ta
waday omillenganda.
28 Et sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan kalebbeng isnan mabalin ay
maik-ikkan isnan obaya.”

3

1 Kasin inmey si Jesus isnan sinagoga danat ilan nan nabingoy ay am-ama.
2 Wada isdi nan mangkayat ay mangidalom ken Jesus isonga sis-iimenda
siya mo agasana san nabingoy tapno pabasolenda siya tay law-enda nan
men-obla isnan obaya ay olay nan men-agas.
3 Dat kanan Jesus issan nabingoy, “Omalika isna.”
4 Danat sooten isnan deeyday ipogaw, “Ngan nan linteg tako isnan obaya?
Ay ikkan nan gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenno
kawasen?” Ngem apedda igiginek.
5 Dat mainge si Jesus isnan nang-il-ana ay maid somongbat ken daida tay
ikekedseda ngem seg-angana met laeng daida. Danat kanan isnan nabingoy,
“Oyadem nan ledengmo.” Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et.

* **2:22** Ilaem Mat. 9:17.

6 Dat komaan nan Fariseo et enda makitoya isnan papasolot Ali Herod mo
ngan nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus.

Nan Inmayan Nan Kaipoipogaw Isnan Benget Di Baybay

7 Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna isdi dadat omey isnan benget di
baybay. Et inmonod ken daida nan adoado ay i Galilea ya i Judea.
8 Adoda ay i Jerusalem ya iyIdumea. Wada pay nan nagapo isnan bas-ang
nan ginawang ay Jordan ya nan i Tiro ya i Sidon. Inmonodda tay didinngeda
nan am-in ay inik-ikkan Jesus.
9 Gapo tay adoado nan ipogaw et inbagan Jesus isnan papasolotna ta
isaganada nan bangka isnan danom ay tomokdowana ta adi lipiten di
kaipoipogaw.
10 Tay inagasan Jesus nan adoado ay ipogaw isonga men-innipit nan
mensaskit ay omey manggeen ken siya ta moke makaan nan sakitda.
11 Issan nang-il-an nan kinapet di anito ay ipogaw si Jesus dadat menpal-
intomeng ay mangibogbogaw en, "Sik-a nan Anak Apo Dios."
12 Ngem binilin Jesus nan deeyday anito ta adida ipagtek siya.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna
Mat. 10:1-4; Luc. 6:12-16

13 Isnan namingsan et tinmikid si Jesus isnan bilig danat ayagan nan tap-in
di ipogawna. Omeyda pay
14 danat piliyen nan simpoo ya dowa ay nginadnana is apostolis. Danat
kanan, "Pinilik dakayo ay makitee ken sak-en. Awnitak bab-aaen dakayo ta
enyo ibagbaga nan gawis ay damag
15 dakpay idya ken dakayo nan kabaelan ay mangipakaan isnan anito."
16 Datona nan simpoo ya dowa ay pinilina. Si Simon ay nginadnan Jesus is
Pedro,
17 nan dowa ay an-ak Zebedeo ay da Santiago ken Juan ay nginadnan Jesus
is Boanerges ay makwani en an-ak di kido
18 ya si Andres, si Felipe, si Bartolome, si Mateo, si Tomas ya si Santiago ay
anak Alfeo, si Tadeo ya si Simon ay mangisaksakit isnan ilida
19 ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken Jesus.

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus
Mat. 12:22-32; Luc. 11:14-23

20 Nakwas di dat somaa da Jesus et madagop kasin nan ipogaw isonga maid
wayada ay mangan.
21 Dinngen pay nan ag-ina ay adi mangmangan si Jesus dadat omey ayagan
koma siya tay wada nan mangmangwani en naong-ong siya.
22 Wadada abes nan nagapo id Jerusalem ay men-is-isolo isnan linteg ay
mangmangwani en, "Linoganan Satanas ay apon di dimonyo et siya nan
nang-idya isnan kabaelana ay mangipakpakaan isnan anito."
23 Dat ayagan Jesus nan deeyday ipogaw dat men-apat ay mangwani,
"Ayke sapeen Satanas nan awakna met laeng?
24 Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi
mentoloy nan om-ombonanda.
25 Kaneg abes nan sinbaey ay no maid olnosda et mabokada.
26 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no
isapena daida awnit mamaid nan tolayna."
27 Dat itoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna en napigpigsa nan panaka-
balina mo si Satanas. Kanana, "Nan mangakew et adi mabalin ay songgep

isnan baey nan napigsa ay ipogaw ay mang-ala isnan napateg ay kowana no adina omon-ona ogden siya tapno mabalin ay alaena nan kayatna.
28 Tet-ewa nan kanak ken dakayo, mabalin ay mapakawan am-in nan basbasol di ipogaw ken Apo Dios ya nan kankananda ay ngawi maipanggep ken siya
29 ngem nan komalkali is ngawi maipanggep isnan Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan ay eng-enggana."
30 Siya di nan songbat Jesus tay wada nan mangwani en nan kabaelana et baken nan Ispirito Santo is nang-idya nodi si Satanas.

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Luc. 8:19-21

31 Dat domateng da inan Jesus ya nan bebsatna. Wadada isnan pantew dadat ipaayag si Jesus.
32 Dat kanan nan ipogaw ay manglilikob ken siya, "Wada da inam ya nan bebsatmo isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a."
33 Dat kanan Jesus, "Owen, ngem sinoda pay nan inak ya nan bebsatko?"
34 Danat tamaangen nan deeyday tomotokdo danapay kanan, "Ilanyo, naayda nan kanegko ina ya bebsat
35 tay am-in nan mamati dadapay ikkan nan layden Apo Dios et kanegko gedan ina ya bebsat."

4

Nan Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Luc. 8:4-15

1 Kasin nin-isolo si Jesus isnan benget di baybay daet madagop nan kaipoipogaw isonga tinmokdo si Jesus isnan bangka ay wada isnan danom dapay nan kaipoipogaw et wadada isnan benget di baybay.
2 Adoado nan insolon Jesus isnan pangngalig. Dat men-isolo et kanana,
3 "Dengngenyo pod. Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a.
4 Idi insapowakna nan bonobon dat maekdag nan tap-ina isnan daan dat topken nan koyat.
5 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dadat dalas ay tomobo
6 ngem idi naagewanda dadat maango tay nalabaw nan linmamotanda.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan tinmobo et mateyda isonga egayda bomgas.
8 Nan tap-ina et naekdagda isnan gawis ay lota dadat tomobo dadapay menliliton et bomgasda am-in. Wada nan binomgas is sin-gagsot, nan tap-ina et sag-eenempoo ya nan tap-ina et sagtotlompoo.
9 Dakayo ay mangdedenge isnan sodokko et dengngenyo no waday in-gayo."
10 Kinmaan nan adoado ay ipogaw dapay san deeyda ay simpoo ya dowa ay papasolot Jesus ya nan tap-in di ipogaw ay nabay-an et inpootda ken Jesus no ngan nan kayat ay kanan nan sinodokna.
11 Dat kanan Jesus, "Owen, naipagtek ken dakayo nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Ngem isnan tap-ina et pangngalig nan ik-ikkak ay mangisolo ken daida.
12 Isonga iilanda ngem adida getken nan tet-ewa ya dedengngenda ngem adida maawatan tay adyanda ay somagong ken Apo Dios ta mapakawan nan basolda."

13 Danat sooten ken daida, “Ay adiyo es maawatan nan naay sinodokko?
Into pay ngalod esayo ikkan ay mang-awat isnan tap-in di sodsodok? Nan
kanan nan sinodokko et siya na.
14 Nan kalin Apo Dios et siya nan inbonobona.
15 Nan daan ay natekdagan di bonobon et siya nan kaneg nan ipogaw
ay mamannge isnan kalin Apo Dios dat omey si Satanas et kaanena isnan
nemnemna san dinngena tapno adina patiyen.
16 Nan kabatbatowan et kanegna nan mangdenge ya men-gasgasing ay
mangdawat isnan kalin Apo Dios
17 ngem adi lomamot isnan nemnemna isonga patiyena is sin-awyan
danat dokogan ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina.
18 Nan ginsatan ay sibit et kanegna nan mangdenge isnan kalin Apo Dios
19 ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya
nan men-gasgasingana is nenemnemena dapay omanap kayet is tap-in di
mangipagasing ken siya. Isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo Dios
et kalingkingana.
20 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et kanegna nan
ipogaw ay mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan
nemnemna danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas isonga nan
kaad-adon nan gawis ay ik-ikkana et siya nan kaneg nan begasna.”

Nan Naipatang Ay Silaw
Luc. 8:16-18

21 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “No pasgedan tako nan silaw, ayke tako
ippey isnan timba wenno isnan silok di kama? Ipatang tako adi tapno
makasilaw.
22 Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit
magtek met laeng.
23 Dakayo ay mangdedenge, dengngenyo ngalod no waday ingayo.
24 Masapol ay ikkanyo nan dinngeyo tay no siya nan ikkanyo et am-amed
mataptapiyan nan panang-awatyo isnan dengdengngenyo.
25 Tay nan mamati isnan isolsolok ta maawatana et taptapiyan Apo Dios
nan getkena. Ngem nan adi mangidnge et olay nan atiatik ay getkena et
mamaid.”

Nan Ikkan Nan Mentolayan Apo Dios Ay Somika
Mat. 13:31-35; Luc. 13:18-19

26 Kasin ninsodok si Jesus ay mangwani, “Nan ikkan nan mentolayan Apo
Dios ay somika et kaneg nan ikkan di esek ay tomobo ay adi kagtek.
27 Tay no epdas inis-ek di ipogaw et kigad san esek ay tomobo tay olay no
ngan di ik-ikkan san nin-esek ay maseyep wenno bomangon siya et tomobo
kayet nan inis-ekna ay adi kagtek nan inikkana ay tinmobo.
28 Nan lota nan makigad isnan am-in ay tomobo. Bomgi nan esek dat
tomobo dat maliton dat bomgas.
29 Mo pay mensedang dat kanan nan nin-esek, ‘Entako men-ani.’ ”
30 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Naay nan kaiyaligan nan kaneg nan
mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya.
31 Nan kanegna et nan kateteenan ay bowa.
32 Ngem no nais-ek dat tomobo et siya nan kadakkelan ay kaiw isonga
malilinongan nan bomaey ay koyat.”
33 Adoado nan kaneg tona ay sinodsodok Jesus isnan ipogaw maipanggep
isnan kalin Apo Dios. Insolona isnan getkena ay mabalin ay maawatanda.

34 Maid polos nin-isolowana ay egay ninpangngalig. Ngem no makeke-
dengda isnan papasolotna danat ikwani am-in nan kayatna ay kaliyen ken
daida.

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Luc. 8:22-25

35 Nagisbet pay dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Entakot isnan bas-ang
nan baybay.”
36 Dadat taynan nan adoado ay ipogaw et menloganda issan bangka ay
nintotokdowan Jesus et omeyda am-in. Wada gedan nan tap-in di bangka
ay nangboboweg ken daida.
37 Dat domateng nan napigsa ay dagem dat menkeyasaw nan danom et
maisepyat isnan bangka et nganngani ay malimonda.
38 Dapay maseseyep kayet si Jesus isnan solin di bangka ay ninpopongan.
Dadat bangonen ay mangwani, “Apo, ay maseseyepka kayet dapay naay
malimon tako?”
39 Dat bomangon si Jesus et bilinena nan dagem ya danom ay mangwani,
“Ikin-eyo.” Dat ikin-en nan dagem dapay omneng nan danom.
40 Danat kanan isnan papasolotna, “Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan
talekyo ken sak-en.”
41 Nasdanasdaawda isnan inikkana dadat men-asikwani, “Manakabalin
obpay si tona tay tongpalen nan dagem ya nan danom nan kanana.”

5

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Luc. 8:26-39

1 Inomdan da Jesus isnan demang di baybay isnan lakon di Geraseno
2 et issan dinmakaanda isnan bangka dat sab-aten nan am-ama ay kinapet
di anito.
3 Tawaw nan inidyada ken siya isonga nan lil-iyang ay kad-an di natey nan
nintet-eeana. Maiwed makaikawe ken siya olay mo kawalanda.
4 Namin ado ay binalbalodda nan ledengna ya nan sikina ngem apedna
soksokpoten nan kawal di ledengna danapay engewen nan balod di sikina.
Maiwed makaipakin-e ken siya.
5 Inagew ya linabi ay menbogbogaw isnan liyang ya nan bilig dapay
apedna tegtegtegen nan awakna is bato.
6 Issan nang-il-ana ken Jesus et naiyaaddawi siya isonga dat tomagtag et
en ninlokbob isnan sagang Jesus.
7-8 Dat kanan Jesus, “Sik-a ay anito, taynam siya.” Dat menbogaw san am-
ama, “Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom ken sak-en?
Maseg-angka ta adika mangdosdosa.”
9 Dat sooten Jesus isnan anito, “Sino nan ngadanmo?” Dat kanan nan anito,
“Nan ngadanko et Linibo tay adoado kami.”
10 Dat menseg-ang nan kaanianito ta adina palayawen daida isnan lakon
di ili ay deey.
11 Adoado ay beteg nan mangmangan isnan deey pondag
12 isonga dat kanan nan anito ken Jesus, “Ipalobosmo ta nan deeyday beteg
nan kaptenmi.”
13 Dat ipalobos Jesus et taynanda san am-ama et kaptenda nan kabete-
beteg. Dat kanega naong-ong san kabetebeteg et asida tatagtag ay omey
isnan deppas dadat matekdag am-in isnan baybay et malimonda. Waay
doway libo nan kabibilang san beteg ay natey.

14 Dat maboka nan menbanbantay isnan kabetebeteg dadat asitatagtag ay
omey mangibaga isnan kailiili. Dat omey san deeyday nangdenge ta ilaenda
mo ngan nan inommat.
15 Dadat datngan da Jesus dadapay ilaen san am-ama ay kinapet di anito ay
ninbabado dadlo dapay ginmawis nan nemnemna. Dadat menkakikibtot.
16 Dat sodoken san nang-ila nan inommat isnan am-ama ya nan kabete-
beteg ken daida.
17 Dadat ipapati ay komaan da Jesus isnan ilida gapo isnan inommat.
18 Sinmagong pay da Jesus isnan bangkada dat menseg-ang nan am-ama
ay kinapet di anito ken Jesus ta makkey koma ken daida.
19 Ngem dat iyadin Jesus et kanana, “Somaaka bawet ta ibagam isnan agiyo
nan gawis ay inikkan Apo Dios ya nan nangseg-angana ken sik-a.”
20 Dat somaa san am-ama et ipagtekna isnan lakon di Decapolis nan
inikkan Jesus ken siya. Et nasdaaw am-in nan ipogaw.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina

Mat. 9:18-26; Luc. 8:40-56

21 Issan nanggedangan da Jesus isnan baybay ay omey isnan demangna et
nadagop nan adoado ay ipogaw isdi.
22 Dat domateng nan am-ama ay kangadan is Jairo ay esay apon di
sinagoga. Inmey ken Jesus dat menpalintomeng isnan sagangna
23 et menseg-ang ken siya en, “Apo, matmatey nan anakko. Omalika kad
ta gen-am siya ta gomawis.”
24 Dat makkey si Jesus dapay omon-onod kayet nan kaipoipogaw ay mang-
al-alibongbong ken siya.
25 Wada gedan nan in-ina isdi ay egay somalsaldeng nan basana is simpoo
ya doway tew-en.
26 Dadama ay naligatan isnan adoado ay nang-ag-agas ken siya et
naamin nan kokwana dapay kayet adi kaagasan nan sakitna nodi ket aped
masepsep.
27 Dinngena nan damag ay maipanggep ken Jesus isonga dat omey isnan
dodokogan Jesus danat sikgaden nan badona.
28 Tay kanana isnan nemnemna en, “Olay no apedak sikgaden nan badona
et gomawisak.”
29 Idi sinikgadna nan badon Jesus dat masanaldeng nan basana danat
liknaen ay nakaan nan sakitna.
30 Dat liknaen abes Jesus ay wada nan pinagawis nan panakabalina danat
sagongen nan kaipoipogaw et sootena, “Ay sino nan nangsikgad isnan
badok?”
31 Dat kanan nan papasolotna, “Iilam ay kaipoipogaw nan mang-al-
alibongbong ken sik-a. Damen kayet sooten mo sino nan nangsikgad isnan
badom?”
32 Ngem nintamaang kayet ay mangimatmaton mo sino nan nangsikgad
ken siya.
33 Gintek san in-ina nan inommat isnan awakna dat omey ay menpay-
payegpeg is egyatna. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus et ibagana
nan tet-ewa.
34 Dat kanan Jesus ken siya, “Ina, ginmawiska gapo isnan pammatim
ken sak-en. Somaaka ay menlamlamnin tay adi kasin somagsagong nan
sakitmo.”

35 Daan ay mentoytoya da Jesus issan in-ina dat domateng nan nagapo
issan baey Jairo et kananda ken siya, “Somaa tako bawet Jairo, ta adim
taktaken nan Apo tako.” Danat getken ay natey et san anakna.
36 Ngem dinngen Jesus san kinwanida danat kanan ken Jairo, “Adika
menseseg-ang. No waday talekmo ken sak-en et awnit gomawis siya.”
37 Kedeng da Pedro ya nan sin-ag-i ay da Santiago ken Juan is pinakkeyna
ken siya.
38 Idi inomdanda isnan baey Jairo dadat dengngen nan ngalawngaw ya
nan agan di ado ay ipogaw.
39 Dat songgep si Jesus et kanana ken daida, “Dakayon menngalawngaw
ya men-ag-aga? Egay katey nan sana ay onga nodi aped maseseyep.”
40 Dadat sayoten siya isonga dat pabalaen Jesus daida danat ayagan san
tolo ay papasolotna ya nan sin-asawa ay kaanak issan onga et omeyda isnan
kad-an san onga.
41 Dat gen-an Jesus nan ledeng san onga danapay kanan isnan kalida,
“Talita kom.” Nan kayatna ay kanan et, “Ibangonmo ay anakko.”
42 Dat mabanangon san babassang ay simpoo ya dowa nan tew-ena et
mendaan. Dat masdamasdaaw nan kaipoipogaw.
43 Dat ipoot Jesus ken da amana ya nan inana ta adida ap-apaten isnan
ipogaw danapay ibaga en pakanenda san onga.

6

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mat. 13:53-58; Luc. 4:16-30

1 Kinmaan da Jesus ya nan papasolotna isdi dadat somaa isnan ilina.
2 Isnan Sabado dat men-isolo si Jesus isnan sinagoga et masdaaw nan
adoado ay wada isdi ay nangdedenge dadat kanan, “Into nan aped nang-
alaan tona isnan isolsolona? Into ngen nan inikkana ay nang-ala isnan
silibna? Kaskasdaaw pay am-in nan ik-ikkana.
3 Ay baken kad siya san alawagi ay anak Maria ya besat da Santiago, Jose,
Judas ya si Simon? Wada pay nan bebsatna ay bababai id isna.” Isonga
dadaet adi mamati ken siya.
4 Dat kanan Jesus ken daida, “Am-in ay ipogaw et patpatgenda nan
mamadto ay bakenda kailiyan ngem nan osto ay kailiyanda et adi patpatgen
nan kakailiyana ya nan pangbona ya nan bebsatna.”
5 Gapo tay adida mamati ken siya et egay omipaila si Jesus is ado ay
kaskasdaaw. Kedeng nan atiatik ay masasakit ay mamati ken siya is ginen-
ana ta makaan nan sakitda.
6 Nasdaaw si Jesus tay adi patiyen nan ipogaw siya.

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Simpoo Ya Dowa Ay Papasolotna
Mat. 10:5-15; Luc. 9:1-6

Inmey si Jesus isnan kailiili ay men-is-isolo
7 danat ayagan nan simpoo ya dowa ay papasolotna et ibaana daida ay
sindodwa et inagtana daida is panakabalin ay mangipakaan is anito.
8 Danat ibaga ken daida ta kedeng nan soksokodda is gegen-anda
isnan menbaatanda. Adida mensengsenget, mensangsangi ya adida
omikawkawit is siping
9 ya adida omikawkawit is mensokatanda ya sapatos.
10 Kinwanina pay ken daida en, “No waday mangsangaili ken dakayo isnan
baeyda dakayot adi men-at-aton engganay taynanyo nan ili ay deey.

11 Ngem no adida idnge dakayo isnan ili ay omayanyo dakayot komaan
dayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan
isoloyo."
12 Dat omey nan papasolotna ay mangibagbaga isnan ipogaw ta doko-
ganda nan basbasolda.
13 Inpakaanda nan adoado ay anito dadapay lanaan nan wada nan sakitda
ta pagawisenda daida.

Nan Nateyan Juan ay Menbonbonyag
Mat. 14:1-12; Luc. 9:7-9

14 Gintek et am-in nan ipogaw nan ik-ikkan Jesus tay nasodsodok isonga
dinngen et Herod ay alin di Judio nan maipanggep ken Jesus. Wada nan
nangwani, "Nan naay ipogaw et si Juan ay din ninbonbonyag ay kasin natago
isonga mabalin ay ik-ikkana nan kaskasdaaw."
15 Nan tap-in di ipogaw abes et kananda en siya si Elias ay kasin natago.
Nan tap-ina et kananda en si Jesus et mamadton Apo Dios ay kaneg nan
deeyda ay mamadto id kasin.
16 Ngem isnan nangdedengngan Herod isnan inikkan Jesus danat kanan,
"Nan ipogaw ay deey et si Juan ay pinapotok ay kasin natago."
17-18 Kinwanin Herod di tay siya nan nangipabalod ken Juan id kasin tay
iniyaw Juan siya isnan nang-asawaana isnan aydona ay si Herodias dapay
daan nan asawana ay innodin Herod ay si Felipe.
19 Isonga dat nakaliget si Herodias ken Juan et laydena ay ipapatey siya.
Ngem adi mabalin
20 tay iyegyat Herod od si Juan tay getkena ay gawis nan kaipogaw Juan
isonga inbalbaliwana. Makokolkol nan nemnem Herod no dedengngena
nan kankanan Juan ngem laydena kayet ay dengngen.
21 Dat omdan nan agew ay lagsakanda nan naiyanakan Herod danat
paayagan am-in nan oopisyal ya nan ap-apon di soldado ya nan kakadan-
gyan id Galilea. Et siya nan nawayaan Herodias ay mangipapatey ken Juan
22 tay dat songgep nan anak Herodias ay babassang ay mensala. Dat
gomasing da Herod ya nan ib-ana isonga danat kanan isnan babassang,
"Ngan nan laydem? Ibagam ta idyak ken sik-a."
23 Dalos ninsapata ay mangwani, "Olay ngan di ibagam et idyak olay mo
nan kagedwan di kinakadangyanko."
24 Dat bomala nan babassang et sootena ken inana en, "Ay ngan di
dawatek?" Dat kanan inana en, "Nan olon Juan ay Menbonbonyag nan
dawatem."
25 Dat ikakamon tet-ewa san babassang ay songgep et ibagana ken Herod
en, "Laydek ay paiyalim nan olon Juan ay Menbonbonyag ay napapalato."
26 Menseseg-ang nan ali ngem gapo tay adoado nan nangdedenge isnan
sapatana et mabain ay teknena nan kinwanina.
27 Isonga dagos ay binaana nan esay soldado ta alana nan olon Juan. Dat
omey et potowana nan olon Juan isnan pagbalodan.
28 Danat ippey nan olo isnan palato et idyana isnan babassang danat es
idya ken inana.
29 Idi dinngen nan papasolot Juan nan inommat dadat omey alaen nan
awakna et ikaobda.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

30 Sinmagong nan papasolot Jesus ay binaana dadat ibaga am-in nan inik-
ikkanda ya nan insolsoloda.

31 Dat kanan Jesus ken daida, “Ikekedeng tako ay omey isnan maid ipogaw
ta omilleng kayo is sin-awyan.” Tay adoado nan om-omey isnan kad-anda et
maid wayada is ikkanda ay mangan.
32 Dadat menlogan isnan bangka ta makekedengda koma isnan
omayanda.
33 Ngem inmamatonan kayet nan ado ay ipogaw nan ninlologan isnan
bangka isonga dadat tomagtag ay magapo isnan il-ilida et las-iyanda daida
et omon-onada isnan omayan da Jesus.
34 Idi domaka da Jesus dadat ilaen nan kaipoipogaw dat maseg-ang ken
daida tay kanegda kalnilo ay maid mang-ay-ayowan ken daida. Danat ilogi
ay men-isolo et adoado nan insolsolona ken daida.
35 Masdem pay dat omey nan papasolotna ken siya ay mangwani, “Naay
masdem datakopay wada kayet isnan pondag.
36 Ibagam et ken datona ta was-in omey isnan naisagsag-en ay il-ili ya
isnan bab-aey isnan ilit ta enda lomako is kanenda.”
37 Ngem kinwanin Jesus ken daida, “Dakayo nan mangpakan ken daida.”
Dadat sooten, “Ay enkami lomako is tinapay is pasal di dowanggasot ay
ipakanmi ken daida?”
38 Danat sooten ken daida, “Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo? Kadya
enkayo ilan.” Enda pay ilan dadat kanan, “Limlima ay tinapay ya dod-owa
ay ikan nan wada et kedeng.”
39 Danat patokdowen nan kaipoipogaw isnan logam et malikobda.
40 Nalikob nan tap-ina is sin-gagsot ya nan tap-ina is sinlilmampoo.
41 Dat alan Jesus san limay tinapay ya nan doway ikan dat mentangad
id daya et men-iyaman ken Apo Dios. Danat amam-asen et idyana isnan
papasolotna et iwatwatda. Danat es ipawatwat nan ikan ken daida.
42 Dadat mangan am-in et nabsogda
43 dapay napno kayet nan simpoo ya doway lowa isnan tinogopda ay
nabay-an ay tinapay ya ikan.
44 Waay limay libo ay lalalaki san nangan isdi ay egay kaibilang nan
oongong-a ya bababai.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Juan 6:16-21

45 Nakwas di dat ibagan Jesus isnan papasolotna ta menloganda isnan
bangka ta omon-onada ay omey isnan demangna ay id Betsaida ta danapay
es pasaaen nan ipogaw ay nadadagop isdi.
46 Nakapakadada pay ken siya dat omey si Jesus isnan bilig ta menlowalo.
47 Nalabi et dapay daan nan papasolotna isnan tengan di baybay ya si Jesus
et daan es isnan bilig.
48 Dat ilan Jesus daida ay adida makaipadaan isnan bangka tay napigsa
nan dagem. Natan-o pay dat mendaan si Jesus isnan danom ay mangsab-at
ken daida. Laosana koma daida
49 ngem inilada siya ay mendad-aan isnan danom dat palalo nan egyatda
tay kananda en waay anito. Dadat kabanogaw
50 is egyatda issan nang-il-anda am-in ken siya. Ngem dat komali si Jesus
ken daida ay mangwani, “Laton, laton sa. Sak-en na. Adi kayo omegyat.”
51 Dat somakyat isnan bangka et kasanaldeng nan dagem. Dadat am-amed
masdaaw
52 tay adida maawatan nan kabaelan Jesus olay no inilada nan inikkana
ay nangipaad-ado isnan tinapay tay adida makaipasnek ay gawis isnan
nemnemda.

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret
Mat. 14:34-36

53 Nakagdangda pay et omdanda isnan dagan di Genesaret dadat ipad-an
nan bangkada isnan lota isnan benget di baybay.
54 Issan dinmakaanda dat inmatonan ay dagos nan ipogaw si Jesus
55 dadat asitatagtag isnan bab-aey ay kad-an di masakit ta dangeyenda
daida ay mangyey isnan olay intoy getkenda ay kad-an Jesus.
56 Et olay mo into nan omayan Jesus ay dadakkel ay ili wenno baban-
eg ya olay mo isnan bab-aey isnan ilit et inyeyda kayet nan masaksakit
isnan malkitan di ili ay inmayana. Dadapay menseg-ang ken siya ta olay
kedeng nan benget nan badona is sikgaden nan masaksakit daet am-in ay
nangsikgad et ginmawisda.

7

Nan Nateknan Nan Insolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mat. 15:1-9

1 Nakilikob ken Jesus nan deeyda Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg
ay nagapo id Jerusalem.
2 Dadat ilaen ay egay ninboo nan tap-in di papasolot Jesus esadapay
mangan ay kaneg nan ogalin di Judio.
3 Tay nan Fariseo ya nan tap-in di Judio et adida mangan no adida menboo
omon-ona ta makaan nan lawada tay siya nan ogalin din alal-apoda.
4 Nan esa pay et adida kanen nan minalkitanda engganay owasanda
omon-ona. Et wada pay nan nateketeken ay ogalida isnan mang-owasanda
isnan tasa ya nan banga ya nan kandiloda.
5 Isonga san deeyda ay Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg et kin-
wanida ken Jesus en, “Dan adi tongpalen nan papasolotmo nan ogalin di
alal-apo tako? Tay manganda dapay adida menboo omon-ona dapay lawa.”
6 Dat kanan Jesus ken daida, “Tet-ewa nan kalin Apo Dios ay maipanggep
ken dakayo ay aginsosolot ken siya isnan inpasolatna ken Isaias id sang-
adom ay mangwani en,
‘Nan naayda ay ipogaw et daydayawenda sak-en isnan kalida ngem addaad-
dawi nan nemnemda ken sak-en.
7 Maid kapaayan nan mangdaydayawanda ken sak-en tay nan isolsoloda et
nan aped bilin di ipogaw dadat aped kankanan en siya nan lintegko.’
8 Et tet-ewa ay ik-ikkanyo nan insolat Isaias ay naay tay baybay-anyo nan
linteg Apo Dios tapno tongpalenyo nan isolon nan aped ipogaw.”
9 Danat itoloy ay mangwani, “Ipipinoyo ay mangisiksikap isnan kaadyan
nan linteg Apo Dios ta nan ogaliyo nan ik-ikkanyo.
10 Tay inbagan din si Moses isdin inpasolat Apo Dios ken siya en, ‘Masapol
ay tongpalenyo da amayo ken inayo,’ ya kanana gedan en, ‘Nan komali is
ngawi isnan amana wenno inana et maipapatey.’
11 Ngem nan apedyo isolsolo et kananyo en mabalin ay alaen nan ipogaw
nan ibadangna koma isnan amana ya inana dat menlason ken daida en,
‘Korban nan naay,’ et siya nan mangwaniyana en intedna et san inalana ken
Apo Dios.
12 No siya di nan ikkana dayot tet-ewa itan-oy nan adina et mangbadangan
ken da amana.
13 Isnan mang-ik-ikkananyo is dana et dokdokoganyo nan linteg Apo Dios
tay nan isolsolon di ipogaw nan apedyo tongtongpalen ya ado pay nan kaneg
tona ay ik-ikkanyo.”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mat. 15:10-20

14 Kasin inayagan Jesus nan ipogaw danat kanan ken daida, “Am-in kayo
et dengngenyo ta maawatanyo nan ibagak.
15 Baken nan songgep isnan topek di ipogaw is mangipangawi ken siya
nodi nan bomala isnan topekna.
16 Dakayo ay mangdedenge et dengngenyo no waday ingayo.”
17 Dadat taynan nan ipogaw et songgepda isnan baey. Dat sooten nan
papasolotna no ngan nan kayat ay kanan san kinwanina.
18 Danat kanan, “Ay adiyo es maawatan? Ay adiyo getken ay baken nan
songgep isnan topek di ipogaw is mangipangawi ken siya?
19 Tay nan makan et baken nan nemnemna is omayana nodi omey isnan
egesna dat bomala kasin.” Isnan nangwaniyan Jesus isdi et siya nan mang-
itdowana en maid lawa isnan makan.
20 Danat itoloy ay mangwani, “Nan ngawi ay kali ay bomala isnan topek ya
nan ngawi ay ikkana et siya nan mangipangawi isnan ipogaw.
21 Tay nan nemnem di ipogaw nan magapgapowan nan am-in ay dakes
ay ik-ikkana ay kaneg nan lomalaki ya nan mamabai, nan mangakew, nan
pomapatey, nan makikamkamolala,
22 nan men-ag-agom ya nan am-in ay natkenatken ay sokil. Magapo am-
in dadi isnan nemnem. Wada abes nan men-al-allilaw, nan somisikap, nan
men-ap-apal, nan men-ap-apos, nan men-et-etek ya nan adi mang-osal isnan
nemnemna.
23 Datona am-in nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw ay magapo isnan nem-
nemda et siya dana nan mangipangawi isnan ipogaw.”

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mat. 15:21-28

24 Kinmaan si Jesus isdi dat omey isnan sakop di Tiro. Dat songgep
isnan esay baey tay adina layden ay waday mangtek isnan kad-ana tasiyay
makailleng ngem adi kabalin ay men-gago.
25 Wada nan esay in-ina isdi ay kinapet di anito nan anakna ay babai.
Issan nangdengngana ay wada si Jesus isdi dat omey menpalintomeng isnan
sagangna.
26 Baken Judio san in-ina tay id Fenisia id Siria nan ilina ngem ninseg-ang
kayet ken Jesus ta pagawisena nan anakna.
27 Ngem dat kanan Jesus, “Masapol ay mangan nan an-ak omon-ona tay
baken osto no maipakan nan kanen di an-ak isnan aso.”
28 Naawatan nan in-ina nan kinwanina ay masapol ay badangana nan
Judio esanapay badangan nan tap-in di ipogaw isonga danat kanan, “Owen
Apo, ngem olay nan aso et kanenda nan kamogay nan an-ak.”
29 Dat kanan Jesus, “Osto nan insongbatmo. Somaaka tay kinmaan nan
anito et ginmawis nan anakmo.”
30 Dat somaa nan in-ina et datngana nan anakna ay maseseyep isnan kama
tay tet-ewa ay tinaynan nan anito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Awew

31 Tinaynan Jesus id Tiro danat laosan id Sidon ya id Decapolis et omey
kasin isnan baybay id Galilea.
32 Dat wadada nan mangyey isnan am-ama ay awew dadat menseg-ang
ken Jesus ta gen-ana siya.

33 Dat ayagan Jesus san awew et omeyda ay dowa isnan kamaid ipogaw.
Dat pay-en Jesus nan gomotna isnan ingan san am-ama dat mentobba danat
kapposen nan dilan san am-ama.
34 Dat mentangad id daya et menpog-es danapay kanan isnan kalida,
“Eppata.” Nan kayatna ay kanan et makadngeka.
35 Dat tet-ewa makadnge ya makadiladil dapay domawes nan
menkaliyana.
36 Dat ibilin Jesus ta adida sodsodoken nan inommat. Ngem am-amedda
sodsodoken nan inik-ikkana.
37 Nasdanasdaaw san nangdedenge dadat kanan, “Ay-ay. Gawigawis am-
in nan ik-ikkana. Olay nan natoweng et makadngeda ya nan omel et
makakalida.”

8

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mat. 15:32-39

1 Isnan namingsan ay agew et kasin nadagop nan adoado ay ipogaw ken
Jesus dat naamin nan kanenda. Dat ayagan Jesus nan papasolotna et kanana
ken daida,
2 “Maseg-angak isnan ipogaw ay naayda tay tolo ay agewda isna dapay
naamin et nan baonda.
3 No ipasaak daida dadapay egay nangan et waay maolawda is owatda
isnan daan dapay addaaddawi nan saaen nan tap-ina.”
4 Dat kanan nan papasolotna, “Into pay nan mang-al-an tako is makan
isnan naay bilig?”
5 Dat kanan Jesus, “Kaat nan tinapay ay wada ken dakayo?” “Pitpito,”
kinwanida.
6 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoipogaw danat alaen san tinapay et men-
iyaman ken Apo Dios danat amam-asen danat ipawatwat isnan papasolotna
ta kanen san kaipoipogaw.
7 Wada gedan nan nagabis ay baban-eg ay ikan. Dat men-iyaman ken Apo
Dios danat ipawatwat es isnan kaipoipogaw.
8-9 Waay epat ay libo nan kabibilangda ay nangan dadapay nabsog. Dadat
togopen nan nabay-an et napno nan pito ay lowa. Danat pasaaen nan
kaipoipogaw.
10 Dat menlogan da Jesus isnan bangka et omeyda isnan sakop di Dal-
manuta.

Nan Nindawatan Nan Fariseo Ken Jesus Is Kaskasdaaw
Mat. 12:38-42, 16:1-4

11 Dinmateng nan Fariseo ay mensoot ken Jesus ta padpadasenda siya.
Kananda en omipaila is kaskasdaaw ay mangipaila ay siya nan tet-ewa ay
inbaan Apo Dios.
12 Ninpog-es si Jesus danat kanan, “Dan aped is kaskasdaaw nan daw-
dawaten nan ipogaw id wani ay timpo? Tet-ewa nan ibagak ay maid polos
maipaila is kaskasdaaw ken dakayo.”
13 Dat taynan et da Jesus daida isdi dadapay kasin menlogan isnan bangka
et omeyda isnan demangna.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo
Mat. 16:5-12

14 Kinalingkingan nan papasolot Jesus ay omala is baonda et es-esa ay
tinapay nan inkakawitda isnan bangka.

15 Dat bagbagaan Jesus daida ay mangwani, “Makail-ilanyo nan bobod
Herod ya nan deeyda ay Fariseo.”
16 Dat men-asikwani nan papasolotna en, “Waay kinwanina di tay kinal-
ingkingan tako ay omala is baon.”
17 Gintek Jesus nan kankananda danat kanan, “Dayon aped ap-apaten nan
kamaid di baonyo? Ay adi kayo kayet maawatan nan kabaelak? Ay maid
maiyoloyo?
18 Wada nan iilanyo dayopay adi maimatonan. Wada nan dedengngenyo
dayopay adi maawatan. Ay kinalingkinganyo
19 din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin limay libo ay
ipogaw? Kaat ay lowa din nangtogopanyo isdin nabay-an?” “Simpoo ya
dowa,” kinwanida.
20 “Din pay es pito ay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo
ay ipogaw et kaat ay lowa din nabay-an isdi?” “Pito ay lowa,” kinwanida.
21 Danat kanan, “Ay adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak
nodi nan baken osto ay isolsolon di Fariseo?”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakowap

22 Inmey da Jesus id Betsaida dat wada nan nangyey ken siya isnan kowap
dadat menseg-ang ta kapposena nan matana ta makaila.
23 Dat pedngen Jesus et ipangona isnan benget di ili. Dat tobbaan Jesus nan
matana danat kapposen. Danat sooten, “Ay waday mailam?”
24 Daet mentamaang san kowap danat kanan, “Wada. Iilak nan ipogaw
ngem kanegda kaiw ay mendad-aan.”
25 Dat kasin kapposen Jesus nan matana. Dat menbotag san kowap et
pinmat-a dadlo nan iilaena.
26 Dat pasaaen Jesus ay mangwani, “Somaaka ngem adika somagsagong
isnan ili ay tinaynanta.”

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mat. 16:13-20; Luc. 9:18-21

27 Inmey si Jesus ya nan papasolotna isnan kailiili id Cesarea Felipe. Issan
nindad-aananda dat sooten Jesus en, “Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw
ken sak-en?”
28 Dadat kanan, “Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbon-
bonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan
nan tap-ina en sik-a nan esa isdin tap-in di mamadton Apo Dios.”
29 Dat sooten Jesus ken daida, “Dakayo pay abes, ay ngan nan pangwaniyo
ken sak-en?” Dat kanan Pedro, “Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana
en awnit omali ay men-apo.”
30 Dat bilinen Jesus daida ta adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mat. 16:21-23; Luc. 9:22

31 Inlogin Jesus ay men-isolo ken daida ay masapol ay mapaligatan siya ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw tay nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato
ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit adyanda siya dadapay
ipapatey siya ngem is katlon di agew et matago kasin.
32 Inpootna pay ay mangibaga. Dat ipagay-ed Pedro siya et yamyamana si
Jesus gapo isnan inbagana ken daida.
33 Dat menligos si Jesus danat ilan nan papasolotna danapay abes yamya-
man si Pedro et kanana, “Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas.
Nan ninemnemmo et baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi isnan
ipogaw.”

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Luc. 9:23-27

34 Dat ayagan Jesus nan papasolotna ya nan ado ay ipogaw et kanana
ken daida, “No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay
ibilangna ay kaneg natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana
nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan
krosna ta omonod ken sak-en.
35 Tay nan mangnemnemnem isnan awakna et kedeng et awnit matey
met laeng. Ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-
en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag et olay no matey ngem
matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.
36 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa isnan am-in ay kinabak-
nang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi.
37 Tay maid polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna.
38 Ngawingawi nan ipogaw id wani tay ado nan mangdokdokog ken Apo
Dios. Isonga no sinoy mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes
adyan daida isnan omaliyak ay mangipaila isnan kangatok ya nan kangaton
Ama ya nan kaangheanghelna.”

9

1 Danat kanan pay ken daida, “Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo
nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan
mentolayana.”

Nan Nateknan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-13; Luc. 9:28-36

2 Nallos nan enem ay agew dat ayagan Jesus da Pedro ken Santiago ya si
Juan danat ipango daida isnan atakdag ay bilig. Dat tomeken nan kaiilaan
Jesus ken daida
3 et pinmolapolaw ay sinmilang nan badona ay maid is-isona isnan batawa
4 dat menpaila da Elias ken Moses ay makitoytoya ken Jesus.
5 Dat kanan Pedro ken Jesus, “Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami
is toloy bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken
Elias nan esa.”
6 Ngem apedna kinwani di tay pilmi ay nasngangda et adina getken nan
kankanana.
7 Dadat malilingban isnan liboo dadat dengngen nan kali ay nagapo isnan
liboo ay mangwani, “Si tona nan Anakko ay laylaydek. Dengngenyo nan
kankanana.”
8 Dat menpangatamaang da Pedro ngem daet nakekedeng si Jesus ay maid
da Elias ken Moses.
9 Issan lomaylayoganda issan deey ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en,
“Adiyo polos ibagbaga nan inilayo engganay kasinak matago.”
10 Egayda sinodsodok ngem asida popoot mo ngan nan kankanana ay
kasina matagowan.
11 Dadat sooten abes ken Jesus en, “Dakan kanan en kasinka matago dapay
kanan nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en masapol ay omon-ona ay
omali si Elias mo si Kristo?”
12 Dat kanan Jesus, “Tet-ewa ay omali omon-ona si Elias ta isaganana nan
am-in. Ngem ayta ngalod dan naisolat isnan kalin Apo Dios en masapol ay
mapaligatanak ya maamisak?
13 Ibagak ken dakayo ay epdas inmali si Elias ngem inikkan nan deeyday
ipogaw nan kinaykayatda ken siya tay pinateyda ay kaneg nan naisolat id
kasin ay ommat ken siya.”

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-21; Luc. 9:37-43

14 Sinmagong da Jesus issan kad-an san tap-in di papasolotna dadat ilaen
ay adoado nan ipogaw dapay makisongsongbat nan men-is-isolo isnan
linteg issan deeyday papasolot Jesus.
15 Kaanila nan ipogaw ken Jesus dadat nasdaaw dadapay tomagtag ay
mangsab-at ya mangtoya ken siya.
16 Dat kanan Jesus ken daida, “Ngan nan mangsongsongbatanyo ken da
todi?”
17 Dat kanan nan esay am-ama, “Apo, iyalik koma ken sik-a nan naay
anakko tay wada nan anito ay mang-om-omel ken siya.
18 No kapten san anito siya danat tokangen et omosab nan topekna
dat menngilet nan bab-ana dapay komenteg nan awakna. Inbagak isnan
papasolotmo en pakaanenda nan anito ngem adida kabaelan.”
19 Dat kanan Jesus ken daida. “Dakayo od id wani et adi kayo polos mamati.
Nabayagak ay nakitetee ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo
kayet pomati. Aye pay di anosko ken dakayo. Iyaliyo isna.”
20 Dadat eyey san onga ken Jesus. Idi inilan nan anito si Jesus danat
pakedasen san onga et matokang dat menbalibalin dapay men-osab nan
topekna.
21 Dat kanan Jesus, “Tongona nan nangkapetan nan anito ken tona?” Dat
kanan san aman di onga, “Enggana isdin kaong-ongana.
22 Namin ado ay binkasna siya isnan apoy no baken et isnan danom ta
matey koma. Maseg-angka ta badangam nan anakko no kabaelam.”
23 Dat kanan Jesus, “Damen aped kanan en no kabaelak? Nan mamati ken
Apo Dios et maid adi mabalin is maikkana.”
24 Dat pigsaan san am-ama nan kalina ay mangwani, “Mamatiyak. Ngem
kolang nan pammatik isonga mangbadangka ta maanayan nan pammatik.”
25 Dat ilan Jesus ay madagdagop nan ipogaw ay manglikob ken daida danat
bilinen nan anito ay mangwani, “Sik-a ay toweng ya omel ay anito, taynam
siya ta adim kasin kapkapten.”
26 Dat men-owakis nan anito et dadama nan ikkana ay mangpakedas issan
onga dat komaan et taynana siya. Dat kega natey nan kaiil-an san onga
isonga kanan san deeyday ipogaw en natey.
27 Ngem dat gen-an Jesus nan ledengna danat bangonen et tomakdeg.
28 Dat makekedeng da Jesus ya nan papasolotna ay songgep isnan baey
dat sooten nan papasolotna, “Aytay dakamin adi makaipakaan issan deey
ay anito?”
29 Dat kanan Jesus, “Nan anito ay kaneg todi et adi maipakaan no adiyo
ipapasnek ay menlowalo.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 17:22-23; Luc. 9:44-45

30 Kinmaan da Jesus isdi dadat laosan id Galilea tay kayat Jesus ay maid
mangtek isnan menteteanda
31 ta isolowana nan papasolotna. Danat ibaga ken daida en, “Nganngani
ay maitedak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan mangdepap ken sak-en et
awnitda mangpatey. Ngem isnan maikatlo ay agew et awnitak matago
kasin.”
32 Egayda maawatan nan kayatna ay kanan ngem mabainda ay mangsoot.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mat. 18:1-5; Luc. 9:46-48

33 Inomdanda pay id Capernaum dadat songgep isnan baey dat sooten
Jesus no ngan nan kinkinwanida isnan daan.
34 Ngem igiginekda tay nan kinkinwanida et mo sino nan kapatgan ken
daida.
35 Dat tomokdo si Jesus et palikobena daida ay simpoo ya dowa ken
siya. Danat isolowan daida ay mangwani, “Nan manglayad ay siya nan
kapatgan ken dakayo et masapol ay iyoy-oyana danapay badbadangan am-
in ay ipogaw.”
36 Danat ayagan nan esay onga et daingena danapay kanan,
37 “Nan manglayad ya mang-ayyew isnan kaneg nan naay ay onga gapo
isnan pammatina ken sak-en et siya nan kaneg nan layadna ken sak-en. Et
nan manglayad ken sak-en et bakenak kedeng is laydena nodi laydena gedan
nan nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios.”

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang
Luc. 9:49-50

38 Dat kanan Juan, “Apo, inilami nan esay am-ama ay mangipakpakaan is
anito isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano ken sik-a. Ngem inyadimi
tay baken tako ib-a.”
39 Dat kanan Jesus, “Adiyo iyadi siya tay nan mang-osal isnan ngadanko ay
mang-ikkan is kaskasdaaw et adi mabalin ay aposena sak-en ay dagos.
40 Tay nan adi mang-ap-apos ken datako et daida nan bomadbadang.
41 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo en olay nan aped mangpainom is danom
ken dakayo gapo tay ib-ayo sak-en ay si Kristo et awnit wada nan ganabena.”

Nan Mang-aw-awis Ay Mangipabasbasol
Mat. 18:6-11; Luc. 17:1-3

42 “Ngem no wada nan mang-aw-awis ay menbasol nan esa ay kapatpati
ken sak-en et gag-awis no maitaked nan losong ay bato isnan bagangna dat
maibkas isnan baybay.”
43 Dat itoloy Jesus en, “Mo nan ikkan nan ledengmo di makabasolam et
gawis no pokolam ta iwasitmo tay gag-awis no kolang nan ledengmo id wani
basta wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan
ledengmo id wani dakat mapaligatan isnan impilno ay kad-an di apoy ay adi
katkatey.
44 (-)
45 Ya no nan ikkan nan esa ay sikim di makabasolam, gag-awis no pokolam.
Tay gag-awis mo es-esang nan sikim id wani basta wada nan biyagmo ken
Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan sikim dakapay omey isnan apoy
ay adi katkatey.
46 (-)
47 Et no gapo abes nan pang-ilan nan esay matam is makabasolam et gawis
no soklatem laengen. Tay gag-awis no es-esang nan matam id wani basta
wada nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-enggana mo nan dowa nan matam
dakat omey isnan apoy ay adi katkatey.
48 Tay id isdi ay impilno et adi katkatey nan bogis isnan awakda ya adi
kasebsebseban nan apoy ay eng-enggana.
49 Kaneg nan mang-osalan nan ipogaw isnan asin ay mangpagawis is
makan et nan ligat abes nan osalen Apo Dios ay mangpagawis isnan ogalin
di ipogaw.
50 Gawis nan asin ngem no epdas nakaan nan sidekna et maid et kaos-
alana. Isonga dakayo et menpinagawis kayo ta menbinadang kayo ay kaneg
nan mangipaimisan nan asin isnan makan.”

10

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang
Mat. 19:1-12; Luc. 16:18

1 Kinmaan da Jesus isdi dadat omey isnan bas-ang nan ginawang ay Jordan
ay sakop di Judea. Dat kasin madagop nan kaipoipogaw ken siya danat
isolowan daida tay siya nan sigod ay ogalina.
2 Dat wada abes nan tap-in di Fariseo ay omey mangpadas ay mangsikap
ken Jesus isonga dadat kanan, “Ay ipalobos nan linteg tako ay idangan nan
lalaki nan asawana?”
3 Dat kanan Jesus, “Ngan nan bilin ay insolat din si Moses?”
4 Dadat kanan, “Inpalobosna met. Ngem masapol kano ay men-ited nan
lalaki is kasolatan ken asawana ay mangipagtek ay nin-idangda sanapay
pakaanen siya.”
5 Dat abes kanan Jesus, “Gapo tay gintekna od ay adi kayo maisolowan
isonga siya nan insolatna.
6 Ngem wada isnan naisolat ay maipanggep isdin login di batawa en,
‘Binoliw Apo Dios nan ipogaw ay lalaki ya babai.
7 Isonga taynan nan lalaki da amana ken inana et maitapi ken asawana.
8 Et nan deeyda ay sin-asawa, menbalinda ay es-esang,’ kanana. Tet-ewa
bakenda dowa nodi es-esang.
9 Isonga baken osto no men-idang nan tinipon Apo Dios.”
10 Sinmagongda isnan baey dat sooten nan papasolotna no ngan san
kayatna ay ibaga issan kinwanina.
11 Danat kanan ken daida, “Nan lalaki ay makiidang dat makiasawa is
teken et kaneg gedan mamabai.
12 Kaneg abes nan babai et makabasol no makiidang dat makiasawa is
teken.”

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Luc. 18:15-17

13 Wadada nan nangyey is oongong-a ken Jesus ta mokena kapposen daida
ta mabindisyonanda ngem inyadin nan papasolot Jesus daida.
14 Ngem idi inilan Jesus danat sagiiten daida ay mangwani, “Palobosanyo
nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek
ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan
mentolayan Apo Dios.
15 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mento-
layan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan mangtalkan nan
oongong-a isnan am-ada.”
16 Danat sag-es-angen ay manglak-ey isnan oongong-a et ipatangna nan
ledengna isnan oloda ay mangwani en, “Bindisyonan Apo Dios dakayo.”

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Luc. 18:18-30

17 Isnan nalobwatan da Jesus et nintagtag nan esay lalaki dat menpal-
intomeng isnan sagang Jesus danat kanan, “Apo, gawigawiska ay ipogaw
isonga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak ta matagotagowak ken Apo
Dios.”
18 Dat kanan Jesus, “Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios
et kedeng nan kagawisan.
19 Getkem met nan linteg Apo Dios ay kanana, ‘Adika menpatpatey, adika
mamabai, adika mangak-akew, adika menpabpabasol isnan ib-am, adika
men-al-allilaw ya masapol ay tongpalem da amam ken inam.’ ”

20 Dat kanan san lalaki, “Apo, am-in dana et tinongtongpalko enggana
isdin kaongak.”
21 Palalo nan layad Jesus issan nang-ilaana ken siya danat kanan, “Wada
pay nan esang ay kolangmo. Enka ilako am-in nan kokwam damet ipakdaw
isnan kokodokdo nan lakona dakat omali et maitapika ken sak-en. Tay no
siya nan ikkam et awnit wada nan kinakadangyanmo id daya.”
22 Ngem isnan nangdengngana issan kinwanin Jesus et maiila isnan
angasna ay menbabawi nan nemnemna. Dat menseseg-ang ay komaan tay
adina kayat ay taynan nan kinakadangyana.
23 Dat menligos si Jesus ay mang-ila isnan papasolotna danat kanan,
“Naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.”
24 Nasdaaw nan papasolotna issan kinwanina. Dat kasin kanan Jesus,
“Gagayyemko, tet-ewa ay naligat nan kaitapiyan nan ipogaw isnan mento-
layan Apo Dios.
25 Nalaklaka pay nan songgepan nan camel isnan lokaw di dagom mo nan
maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.”
26 Dadat am-amed masdaaw dadat kanan, “Apo, sino pay obpay nan
mabalin ay maisalakan?”
27 Dat iilan Jesus daida danapay kanan, “Nan adi mabalin ay ikkan di
ipogaw et mabalin ay ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan isonga
am-in ay mangpati ken siya et maisalakan, kadangyan man wenno kodo.”
28 Dat kanan Pedro, “Ilam dakami. Tinaynanmi nan am-in ta maitapi kami
ken sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Owen. Ibagak nan tet-ewa ken dakayo et nan
mangtayan isnan baeyna, bebsatna, inana, amana, an-akna ya nan payewna
isnan maitapiyana ken sak-en ya nan mangibagaana isnan gawis ay damag
Apo Dios
30 et awnitda maagtan is am-amed id wani ay timpo. Maagtanda is ad-
ado ay baey, bebsat, in-a, an-ak ya paypayew mo nan tinaynanda ngem
mapaligatanda abes. Ngem maagtanda abes is biyag ken Apo Dios ay maid
patenggana.
31 Et ado isnan kapapatgan id wani et awnit daida nan kababaan ya ado
isnan kababaan id wani et awnit daida nan kapapatgan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 20:17-19; Luc. 18:31-34

32 Issan omay-ayanda id Jerusalem et inyon-onan Jesus ay mangidadawes.
Nasdaaw nan papasolotna ya omeegyat am-in nan ipogaw ay nangboboweg
tay omey si Jesus id Jerusalem ay kad-an nan bosona. Dat kasin ayagan Jesus
san simpoo ya dowa ay papasolotna danat ibaga ken daida nan awnit ommat
ken siya.
33 Kanana, “Dengngenyo, naay omey tako id Jerusalem et maidyaak ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan menkangangato ay papadi ya nan men-is-
isolo isnan linteg. Awnitda kanan en masapol ay maipapateyak esadapay
idya sak-en isnan baken Judio.
34 Et awnitda mangsaysayot, mangtobbatobba ya mangbaibaig esadapay
mangpatey. Ngem awnitak matago kasin isnan maikatlo ay agew.”

Nan Nindawatan Da Santiago Ken Juan Ken Jesus
Mat. 20:20-28

35 Inmey da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo ken Jesus dadat kanan,
“Apo, wada koma nan dawatenmi ken sik-a.”
36 Dat kanan Jesus, “Ngan nan laydenyo ay ikkak ken dakayo?”

37 Dadat kanan, “Apo, no mabalin ta isnan men-aliyam et tomokdo kami
koma isnan makanawan ya nan makanigidmo.”
38 Ngem dat kanan Jesus, “Adiyo getken nan dawdawatenyo. Ay
makaitoled kayo ay mang-okmon isnan ligat ay awnitko ligaten? Ay maka-
toled kayo isnan tetey ay kaneg nan ikateyko?”
39 Dadat kanan, “Owen. Makaitoled kami.”
Dat kanan Jesus, “Tet-ewa ay awnit kayo maligatan ay kanegko. Et awnityo
itoled nan tetey ay ikateyko.
40 Ngem bakenak is kalebbeng ay menpili is tomokdo isnan makanawan
ya makanigidko tay si Apo Dios nan mangpili isnan tomokdo is dana.”
41 Issan nangdengngan nan simpoo ay ib-ada ay papasolotna isnan di-
nawat da Santiago dadat ligten daida.
42 Isonga dat ayagan Jesus daida am-in et kanana, “Getkenyo nan maik-
ikkan isnan makwani en apo ya nan tap-in di mentolay isnan batawa.
Igagatinda nan ipogawda gapo tay wada nan kalinteganda ken daida.
43 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan manglayad ay
ngomato ken dakayo et masapol ay siya nan menpababa ta badangana nan
iib-ana.
44 Owen, nan manglayad ay kapatgan ken dakayo et masapol ay mensilbi
ay kaneg baa isnan iib-ana.
45 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et egayak inmali ay
masilbiyan nodi tapno mensilbiyak isnan ipogaw. Isonga awnitak matey
tapno masbot nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Kowap
Mat. 20:29-34; Luc. 18:35-43

46 Inomdan da Jesus ya nan papasolotna id Jerico dapay kayet on-onoden
nan adoado ay ipogaw. Isnan kinmaananda isdi et wada nan esay kowap
ay anak Timeo ay si Bartimeo ay nangitotokdo isnan benget di kalsa ay
menlimlimos.
47 Issan nangdengngana ay si Jesus ay iNazaret nan lomaos dat menbogbo-
gaw ay mangmangwani, “Jesus ay apon din si David, seg-angam kad sak-en.”
48 Dat ibagan nan ado ay ipogaw ta iginekna. Ngem am-amed kayet
ninbogaw en, “Apon din si David, seg-angam adi sak-en.”
49 Dat itakdeg Jesus et kanana, “Ayaganyo siya.” Dadat ayagan san kowap
ay mangwani, “Gomasingka tay naay paayagana sik-a.”
50 Danat men-itep-a nan ewesna et katanakdeg dat omey ken Jesus.
51 Dat kanan Jesus ken siya, “Ay ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?”
Danat kanan, “Apo, kaytek ay makaila koma.”
52 Dat kanan Jesus, “Enka. Gomawiska gapo isnan pammatim ken sak-en.”
Dat maganawis nan matana et makaila dadlo dat makkey ken Jesus.

11

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan om-omdanan da Jesus id Jerusalem ay nganngani da laosan id
Betfage ya id Betania ay gogowaben nan bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan
dowa ay pasolotna
2 ay mangwani, “Enkayo isnan ili ay deey et awnityo ilaen nan koyaw di
kabayo ay egay kasaksakayan ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta
iyaliyo isna.

3 No waday mangsoot en, ‘Dayon aped alaen sa?’ dayot kanan en, ‘Masapol
nan apo tako ngem sin-awyan danat ipasagong.’ ”
4 Inmeyda dadat tet-ewa datngan nan koyaw di kabayo isnan kalsa ay
naibabaod isnan segpan di baey dadat okasen nan baodna.
5 Wadada nan nang-ila dadat sooten, “Dakayon kak-aanen nan baod tosa?”
6 Dadat ibaga san kinwanin Jesus dat itan-oy san nang-ila ken daida.
7 Inyeyda san kabayo ken Jesus dadat iyap-ap nan badbadoda isnan edeg
san kabayo dat mensakay si Jesus.
8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daan ay daanen Jesus
ta mangipaila ay daydayawenda siya. Nan tapina et inmalada isnan lamos
ay tinmotobo isnan benget di daan et iyaplagda isnan daanena.
9 Dat menbogbogaw nan ipogaw ay inmon-ona ya nan omon-onod ay
mangmangwani, “Hosanna. Madayaw nan naay Ali tako. Mabindisyonan
nan inbaan Apo Dios ay mentolay ken datako
10 ya gawigawis abes nan mentolayana tay awnitna isagong din ninto-
layan din alapo tako ay si Ali David. Madaydayaw si Apo Dios id daya.”
11 Dadat omdan id Jerusalem et songgep si Jesus isnan Templo danat
tamaangen am-in nan wada isdi. Gapo tay nasdem dadat komaan ay omey
id Betania ay nanakkey nan simpoo ya dowa ay papasolotna.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mat. 21:18-19

12 Kawakgatana isnan nagapowanda id Betania ay omey kasin id
Jerusalem et naowat si Jesus.
13 Danat ilaen isnan naiyad-addawi nan kaiw ay higos ay adoado nan
tobona. Isonga dat omey si Jesus ay mang-ila no waday begasna tay nan
higos et bomgas isnan bomalaan nan tobona. Ngem idi ilaena dat maid polos
begasna tay baken timpon di panagbebegas di higos.
14 Danat kanan, “Adika kasin makabegas.” Didinngen nan papasolotna
nan kinwanina.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo
Mat. 21:12-13; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

15 Isnan inomdanda id Jerusalem dat kasin omey si Jesus isnan Templo.
Danat pabalaen nan men-il-ilako ya nan lomaklako isnan awnitda ited ken
Apo Dios danapay tokangen nan lamisaan di mensoksokat is siping ya nan
tokdowan di men-ilaklako is kalapati.
16 Inyadina gedan nan men-aawit ay mangidaan isnan Templo.
17 Danat isolowan daida ay mangwani en, “Naisolat isnan kalin Apo Dios
en, ‘Nan baeyko et paglol-owalowan am-in di ipogaw.’ Siya di nan inpasolat
Apo Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen ay pagsos-
owitikan nan baeyna?”
18 Dinngen pay nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan
linteg dadat anapen nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus. Ngem omegyatda
ay mang-ikkan tay nasdaaw am-in nan ipogaw isnan insolona.
19 Nasdem pay di dat taynan da Jesus nan ili.

Nan Maadal Issan Kaiw Ay Higos
Mat. 21:20-22

20 Issan kawakgatana et linaosanda kasin san kaiw ay higos ay maid
begasna. Ilan pay nan papasolotna ay naango enggana isnan lamotna
21 dat nemnemen Pedro din kinwanin Jesus danat kanan, “Apo, ilam pod
san kaiw ay binaosmo et naango.”

22-23 Dat kanan Jesus ken daida, “Nenemnemenyo nan kanak. No mamati
kayo ay maid dowadowana ken Apo Dios et mabalin ay ibagayo isnan deey
ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tet-ewa.
24 Isonga ibagak ken dakayo, olay mo ngan nan dawatenyo ken Apo Dios,
no talkenyo siya awnit tongpalena tet-ewa nan dawatyo.
25 Ya abes no menlowalo kayo et masapol ay pakawanenyo nan nakabasol
ken dakayo ta pakawanen abes Amayo id daya nan basbasolyo.”
26 (-)

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mat. 21:23-27; Luc. 20:1-8

27 Inmeyda id Jerusalem kasin dat isnan mendad-aanan Jesus isnan Tem-
plo et inmey ken siya nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo
isnan linteg ya nan aamam-a.
28 Dadat sooten, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay
mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam? Ay sino nan nang-ited ken sik-a
isnan lebbengmo?”
29 Danat kanan abes ken daida, “Sootek od na ken dakayo et no maka-
songbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko. Siya na nan
sootek.
30 Into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken
Apo Dios wenno isnan ipogaw? Ibagayo.”
31 Dadat men-asisoot ay mangwani, “Ay ngan nan isongbat tako? Mo
kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, ‘Ayta ngalod dayon
egay pinatpati din si Juan?’
32 Ngem ayke tako kanan en nagapo isnan ipogaw?” Siya nan kinwanida
tay omegyatda isnan kaipoipogaw tay kananda en tet-ewa ay mamadton
Apo Dios din si Juan.
33 Isonga dadat kanan en, “Adimi getken.” Daet kanan Jesus, “Adiyak
ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan
isnan ik-ikkak.”

12

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mat. 21:33-46; Luc. 20:9-19

1 Dat menpangngalig si Jesus ken daida ay mangwani, “Wada nan am-
ama ay nin-esek is adoado ay onas danat bakden nan om-a. Dat omset is
paglebkan ay mangsetset isnan danom di onas dapay mensaad is atakdag
ay baey ay mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan esapay omey isnan
addaaddawi ay ili.
2 Inomdan pay nan kaapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan esay
baana ta ena alaen nan pigasna.
3 Ngem dinpap san men-ay-ayowan san inbaana dadat baibaigen esada-
pay ipasaa ay maid polos ginegen-ana.
4 Dat kasin omibaa san kakwa is esa. Ngem ginongayanda nan olona
dadapay baibainan siya.
5 Dat kasin omibaa nan kakwa is teken. Dadat pateyen. Et adoado pay nan
inik-ikkanda ay ngawi isnan tap-in di baan di kakwa. Binaigda nan tap-ina
ya pinateyda nan tap-ina.
6 Kamaodiyana et kedeng nan kalalayadna ay anak is nabay-an danat ibaa
tay kanana en modatya siya nan idngeda.

7 Ngem kanan san deeyda ay mang-ay-ayowan en, ‘Naay omali nan awnit
mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan
mangkowa isnan tawidna.’
8 Isonga dadat depapen et pateyenda dadat ibala isnan onasan.”
9 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ngan pay nan ikkan et san kakwa
ken daida? Awnit omey et pateyena nan deeyday mang-ay-ayowan danat
ipaayowan isnan teken ay ipogaw san om-a.
10-11 Waay binasayo met nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani
en,
‘Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw
ken datako.’ ”
12 Gintek san deeyday aap-apon di Judio ay daida nan kankanan Jesus ay
nang-adi issan inbab-aan nan kakwa issan onasan ya nan napateg ay bato
tay adyanda siya. Isonga laydenda ay depapen siya. Ngem omegyatda isnan
ipogaw isonga dadat komaan et taynanda si Jesus.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mat. 22:15-22; Luc. 20:20-26

13 Nakwas di dadat ibaa nan tap-in di Fariseo ya nan ib-an Ali Herod
ta enda sikapan koma si Jesus isnan mensootanda ta waday mangipaba-
solanda ken siya.
14 Inomdan san nabaa ken Jesus dadat kanan, “Apo, getkenmi ay tet-
ewa am-in nan kankanam tay adika polos al-allilawen nan ipogaw nodi
isolsolom nan layden Apo Dios ay ikkanda ya maid paam-amdem isnan
nangato ya nababa ay ipogaw. Isonga ibagam kad ken dakami no iyadin nan
linteg tako nan mangbayadan tako is bowis ken Cesar ay ali id Roma.
15 Ay menbayad kami wenno adi?” Ngem getken Jesus ay agindasosoot
isonga danat kanan, “Aytay dayon padpadasen ay mangsikap ken sak-en?
Omyali kayo is esay siping ta ilaek.”
16 Dadat omidya. Dat sooten Jesus, “Sino nan kaangas ya kangadan isna?”
Dadat kanan, “Si Cesar.”
17 Dat kanan Jesus en, “No siya ngalod sa et kowan Cesar nan siping isonga
ikkanyo ken Cesar nan kalebbengana dayopay abes ikkan ken Apo Dios nan
kalebbengana.” Dadat masdaaw gapo isnan laingna ay somongbat.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mat. 22:23-33; Luc. 20:27-40

18 Inmey ken Jesus nan tap-in di Saduceo ay mangpadas ay mangsikap ken
siya. Datona nan tap-in nan Judio ay adi mamati en kasin matago nan natey.
19 Kinwanida ken Jesus, “Apo, insolat Moses id sang-adom en mo matey
nan lalaki ay inmasawa dapay maid anakna et masapol ay asawaen nan
besat san natey nan balo ta omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.
20 Kadya, id kasin et wada nan pito ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna.
Inmasawa nan iyon-a dat matey ay maid anakda.
21 Dat asawaen nan maisned san aydona ay balo dat matey abes ay maid
anakda. Et siya gedan nan inommat isnan maikatlo
22 enggana isnan maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda. Kaodiyan ay
natey san balo.
23 Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey ay sino pay nan osto ay
asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?”
24 Dat songbatan Jesus daida ay mangwani, “Baken osto nan nemnemyo
tay adiyo od maawatan nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo getken
abes nan kabaelana.

25 Tay isnan matagowan nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel
id daya ay adi makias-asawa.
26 Et maipanggep isnan matagowan nan natey, ay egayyo binasa nan
insolat din si Moses? Inpagtekna ay gintekna ay kasin matago nan natey
isdin nangisolatana isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya
isdin menbidbidang ay kaiw. Tay insolatna nan kinwanin Apo Dios ken siya
en, 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham ken Isaac ya si Jacob.'
27 Siya na nan insolatna dapay epdas natey da Abraham issan nang-
waniyan Apo Dios isdi. Et siya di nan manggetkan tako ay matago kasin
nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en day-
dayawenda siya kayet no egayda natago kasin. Isonga tet-ewa ay naillado
kayo."

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mat. 22:34-40; Luc. 10:27

28 Inmey ken Jesus nan esay men-is-isolo isnan linteg. Dinngena nan
kinkinwanin san Saduceo et gintekna ay gawis nan insongbat Jesus ken
daida isonga danat sooten, "Apo, ngan nan kapatgan ay linteg Apo Dios?"
29 Dat kanan Jesus, "Nan kapatgan ay linteg Apo Dios et siya na. 'Dakayo ay
Judio, dengngenyo. Nan Ap-apo tako ay si Apo Dios et siya nan Dios ay maid
teken.
30 Masapol ay laylaydenyo siya ay ostoosto isnan nemnem ya posoyo ya
isnan am-in ay ik-ikkanyo ya isnan kabaelanyo.'
31 Nan maikadwa ay kapatgan et, 'Laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan
pananglaylayadyo isnan awakyo.' Maid teken is napatpateg ay linteg Apo
Dios mo datona."
32 Dat kanan san men-is-isolo isnan linteg, "Osto Apo. Tet-ewa nan
kinwanim en esa et kedeng si Apo Dios ay maid teken is dios.
33 Et tet-ewa abes ay masapol ay laylayden tako siya isnan nemnem, poso
ya nan am-in ay kabaelan tako. Et osto gedan nan kinwanim ay masapol ay
laylayden tako nan ib-a tako ay kaneg nan manglaylaydan tako isnan awak
tako. Tet-ewa ay napatpateg di is ikkan tako mo nan am-in ay ik-ikkan tako
ay men-id-idya is pala ken Apo Dios ay kaneg nan mapalti ya nan tap-ina."
34 Gintek Jesus ay nanemneman di ay ipogaw tay gawis nan songbatna
isonga danat kanan, "Nganngganika ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios."
Inmegyat et nan tap-in di ipogaw ay mensos-oot ken Jesus tay gawis am-in
nan songbatna.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Luc. 20:41-44

35 Issan nin-isolowan Jesus isnan Templo et sinootna en, "Dan kanan nan
men-is-isolo isnan linteg en alapon Kristo din si David
36-37 dapay inbagan David nan initdon Ispirito Santo ken siya ay kanana
en Ap-apona si Kristo? Tay siya na nan kinwanin David,
'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko engganay abakek am-in nan bosom.' "
Dat itoloy Jesus en, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dadan aped
kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Luc. 20:45-47

Men-gasing nan deeyday kaipoipogaw ay mangdedenge isnan kankanan
Jesus
38 danat itoloy ay men-isolo et kanana, "Makail-ilanyo nan deeyda ay
men-is-isolo isnan linteg. Tay laylaydenda ay menbabado is gawigawis ay

maisagsagayad tasiyay mailalasinda ya laydenda abes ay lislispitowen nan ipogaw daida ay mangmangwani en, 'Omayanyo, Apo?' no enda menpasyal.
39 Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya kagawisan ay kad-an no enda makikan.
40 Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay babababai. Ngem kayatda ay lingban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga andoandowenda nan lowaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan dosada."

Nan In-gasing Nan Balo
Luc. 21:1-4

41 Tinmokdo si Jesus et sagangena nan maig-igwaan di siping isnan Templo danat ilan nan mang-ip-ippey isnan siping. Ado ay kakadangyan nan mang-ip-ippey is sag-aado ay siping.
42 Dat omey abes nan balo ay babai ay kodokodo et ippeyna nan dod-owa ay galak ay sipingna.
43 Dat ayagan Jesus nan papasolotna et kanana ken daida, "Ibagak ken dakayo en ad-ado nan inippey nan naay kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-ina.
44 Tay kedeng nan soblan di kinabaknangda is inidyada ngem san balo et olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona."

13

Nan Mabakasan Nan Templo
Mat. 24:1-2; Luc. 21:5-6

1 Issan binmalaan da Jesus isnan Templo dat kanan nan esay pasolotna, "Apo, ilam pod nan naayda ay ganaganagwis ay bato ay naisaad isnan ganagwis ay bab-aey ya Templo."
2 Dat kanan Jesus, "Owen, ilam nan naayda menbebgew ay baey ngem awnit domateng nan timpo ay maid polos mabaybay-an is olay esa ay batona tay awnit mapokada am-in."

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mat. 24:3-14; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id Jerusalem dadat omey isnan bilig ay Olivo et tomokdo si Jesus ay mangdedemang isnan Templo. Dat somag-en da Pedro, Santiago, Juan ya si Andres ken Jesus et kananda,
4 "Kadya, ibagam ken dakami mo tongona nan omdanan san kinwanim id kawni ya nan kailasinan nan omdanana."
5 Dat ilogin Jesus ay men-isolo et kanana, "Makailanyo ta maid mang-al-allilaw ken dakayo.
6 Tay ado nan awnit omali ay aped mangwani en daida si Kristo et awnit adoado nan allilawenda.
7 Awnit dengngenyo nan ngalawngaw di gobat ay maisasag-en ken dakayo ya nan damag ay wada nan gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem adi kayo makibkibtot tay masapol ay ommat dana ngem baken di is menpatenggaan nan batawa.
8 Awnit men-asigogobat nan kailiili ya kaneg abes nan kagobigobilno ya awnit wada gedan nan adoado ay yegyeg ya kabitibitil isnan natkenatken ay il-ili. Am-in dana et siya nan menlogiyan di ligat ay kaneg nan menpasikalan di omanak.
9 Dakayo abes, makailanyo nan ikkanyo tay awnit wada nan mangdepap ken dakayo dadat eyey dakayo isnan pagbistaan dadapay baigen dakayo isnan sinagoga. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnitda idalom

dakayo isnan gogobilno ya aali et siya nan wayayo ay mangipagtek isnan gawis ay damag ken daida.
10 Tay masapol ay maipagtek nan gawis ay damag isnan am-in ay kailiili isnan batawa esapay omdan nan menpatenggaana.
11 No somalyaenda dakayo et adi kayo madanagan isnan awnityo isong-songbat tay kigad si Apo Dios. Isonga nan awnityo kankanan et baken nan nemnemyo is magapowana nodi isnan Ispirito Santo.
12 Isnan deey ay timpo et awnit idalom nan ipogaw nan olay besatna ay mangipapatey. Olay nan am-a et awnit ipapateyda nan an-akda ya awnit pabasolen nan an-ak nan am-ada dadat ipapatey daida.
13 Awnit aamisen nan ipogaw dakayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Ngem nan mang-an-anos ay olay ngan di ommat engganay makwas nan am-in et isalakan Apo Dios daida."

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mat. 24:15-28; Luc. 21:20-24

14 Dat itoloy Jesus, "Awnit ilanyo nan kadodogis isnan pangiilaan Apo Dios ay tomakdeg isnan Templo ay adina bagay ay tomakdegan. (Nan mangbasa isnan naay et maawatanyo koma.) Isonga isnan mang-ilaanyo is dana et masapol ay nan ipogaw id Judea et menbakwitda isnan bilbilig.
15 Et nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay mang-ala isnan bonagna.
16 Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa isnan baeyna ay mang-ala isnan badona.
17 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay deey.
18 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ta adi kaitimpo nan ligat isnan pinaglemlem.
19 Tay nan ligat isnan deey ay timpo et awnit siya nan kaam-amedan isnan am-in ay ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa ay enggana id wani dat maidet kasin domatdateng is kaneg todi isnan batawa ay eng-enggana.
20 No egay geddengan Apo Dios nan agew ay menligatan et awnit maid mabay-an is ipogaw isnan batawa ngem gapo tay maseg-ang siya isnan pinilina ay ipogaw isonga awnit at-atikena nan agew ay menligatanda.
21 Isonga no wada nan mangwani ken dakayo, 'Ilam. Naay si Kristo,' wenno 'Deey siya,' et adiyo kadi patpatiyen.
22 Tay awnit wadada nan mangwani en daida kano si Kristo ya nan tapina et kananda en mamadton Apo Dios kano daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw ay kabaelanda tapno men-allilawda pati nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no mabalin.
23 Makailanyo. Ipaon-onak ay mangibaga ken dakayo isnan am-in tapno nenemnemenyo ta adi kayo maal-allilaw."

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Luc. 21:25-28

24 Intoloy Jesus ay mangwani, "Ngem isnan makwasan nan deey ay ligat et awnit malingban nan agew et bomolinget ya adiyet somilang nan bowan.
25 Nan talaw et awnit maekdagda ya nan am-in ay wada id daya et awnit maikiweg.
26 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya et somilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya nan kabaelana ay wada ken sak-en.

27 Esak ibaa nan aanghelko isnan am-in ay kad-an di ipogaw isnan batawa
ta dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Luc. 21:29-33

28 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay
wada nan masoloyo. No sombo nan tobona et getkenyo ay nganngani nan
pinag-odan.
29 Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san
inbagak et getkenyo ay nganngani nan omaliyak.
30 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan
am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
31 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay
kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyana
Mat. 24:36-44

32 "Maid polos mamangtek isnan osto ay agew ya olas ay ommatan san
inbagak. Olay nan aanghel et adida getken ya olay sak-en gedan ay Anak
Apo Dios et adiyak getken nodi kedeng si Ama isnan mangtek.
33 Isonga mensasagana kayo ay kanayon ya makail-ilanyo tay adiyo
gegetken nan ommatana.
34 Nan is-isona et kaneg nan ipogaw ay menbaat ay esapay komaan et
ibilina omon-ona nan biyang di wasdin esa ken esa isnan baana danat
abes ibaga isnan gowaldiya ta adi aped maseyseyep nodi sesed-ena nan
somaaana.
35 Isonga mensasagana kayo ay kanayon tay adiyo getken nan somaan nan
kabaey no sedem, tengan di labi, tan-o wenno wakgat.
36 Mensagana kayo ta no golpi nan omaliyak et adi kayo kadatngan ay
maseseyep.
37 Nan ibagak ken dakayo et ibagak abes isnan am-in ay ipogaw ta wasdin
mensasagana."

14

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mat. 26:1-5; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et siya gedan di nan agew ay
mangkakananda is tinapay ay egay kabobodan. Doway agew esapay omdan
nan fiesta dat anapen nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo
isnan linteg nan ikkanda ay mangdepap ay mangpatey ken Jesus ay maid
mangtek is ipogaw.
2 Tay kananda en, "Masapol ay adi tako iyas-aspo isnan timpon di fiesta ta
modatya golowen nan ipogaw datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mat. 26:6-13; Juan 12:1-8

3 Wada da Jesus id Betania isnan baey da Simon ay din nakolit ay inpagaw-
isna. Isnan mangmangananda dat songgep nan esay babai ay nananggen
isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo danat
gepaken nan olon di palanggo ay mangtokab esanapay ibokbok am-in isnan
olon Jesus.
4 Ngem naslat nan tap-in di ipogaw et kananda en, "Ayyew pay sa. Danan
aped kawkawasen nan bangbanglo?

5 Mo nailako di koma et waay solok ay lagbo is makatew-en ta maibadang
koma isnan kodo." Dadat iyawen san babai.
6 Ngem dat kanan Jesus ken daida, "Bay-anyo siya tay gawigawis nan
inikkana ken sak-en.
7 Olay ket wawawawada nan kodo ken dakayo et ado ay agew nan mabalin
ay mangbadanganyo ken daida. Ngem sak-en pay et adiyak mabayag ay
makitetee ken dakayo.
8 Isonga inikkana nan kabaelana ken sak-en. Nan nangibokbokana et
isaganana nan awakko isnan maikaobak.
9 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, olay no into nan maiwalasan nan gawis
ay damag isnan batawa et maipagpagtek abes nan inikkana ay kanemnem-
nemana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mat. 26:14-16; Luc. 22:3-6

10 Nalpas am-in dadi dat omey si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya
dowa ay papasolot Jesus isnan menkangangato ay papadi et makitolag ay
awnitna isipsip si Jesus ken daida.
11 Palalo nan gasing san papadi isnan nangdengnganda isnan kinwanin
Judas dadat tolagen siya ay awnitda agtan is siping. Dat ilogin Judas ay
mennemnem is gawis ay timpo is mangipadepapana ken Jesus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mat. 26:17-30; Luc. 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Cor. 11:23-25

12 Inomdan et nan agew ay mangkakanan di Judio is egay kabobodan ay
tinapay. Et siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan
din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan di anghel isnan bab-aeyda id Egipto
tapno adina itapi ay mangpatey ken daida. Dat kanan nan papasolot Jesus
ken siya, "Into nan laydem ay enmi mangisaganaan isnan kanen tako is
fiesta?"
13 Dat baaen Jesus nan dowa ay papasolotna et kanana, "Enkayo id
Jerusalem et awnityo sab-aten nan mangbobolig is sinakdona dayot onoden
siya
14 isnan baey ay segpena dayot kanan isnan kabaey, 'Kinwanin nan Apo
tako en into kano nan kowalto ay esana manganan ya nan papasolotna is
fiesta?'
15 Et awnit itdon nan kabaey ken dakayo nan dakedake ay kowalto isnan
maikadwa ay galado dayot isagana nan kanen tako tay wada am-in nan
masapol tako isdi."
16 Dat omey san dowa ay papasolot Jesus isnan ili et naikkan san kinwan-
ina dadat isagana nan kanenda.
17 Nasdem pay dat omey da Jesus ya nan simpoo ya dowa ay papasolotna
issan baey.
18 Mangmanganda pay dat kanan Jesus ken daida, "Ibagak ken dakayo
nan tet-ewa et wada nan esang ay makikikan ken datako isna ay awnit
mangisipsip ken sak-en."
19 Dadat menseseg-ang dapay wasdin mensoot ken siya, "Ay sak-en ngen?"
20 Dat kanan Jesus, "Owen, nan esa ken dakayo ay simpoo ya dowa ay
makisiwsiwsiw isnan tinapayna ken sak-en.
21 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey tay siya
nan naisolat id kasikasin ngem kaseseg-ang nan sanay awnit mangisipsip
ken sak-en. Gepgepes et di egay kaiyanak siya."

22 Mangmanganda dat alaen Jesus nan tinapay et men-iyaman ken Apo
Dios esanapay amam-asen et idyana ken daida. Danat kanan, “Alaenyo na
ta kanenyo tay siya na nan awakko.”
23 Danat alaen abes nan inomenda et men-iyaman ken Apo Dios. Danat
idya ken daida am-in et inomenda.
24 Dat kanan Jesus ken daida, “Naay nan basak ay mangipaila isnan balo
ay nakitolagan Apo Dios isnan ipogaw. Ipailana nan omayosan nan basak
ay mangsakbot isnan ipogaw.
25 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo et adiyak kasin omin-inom is basi eng-
ganay omdan nan agew ay ominomak isnan balo ay basi isnan mentolayan
Apo Dios.”
26 Dadat menkanta ay mangdayaw ken Apo Dios esadapay bomala ay
omey isnan bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mat. 26:31-35; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

27 Issan mendad-aananda dat kanan Jesus ken daida, “Awnit lomayaw
kayo am-in ay mangtaynan ken sak-en et siya nan matongpalan din naisolat
isnan kalin Apo Dios ay, ‘Awnitak pateyen nan mang-ay-ayowan isnan
kalnilo et maiwakatda am-in.’ ”
28 Dat itoloy Jesus et kanana, “Ngem isnan matagowak kasin et awnitak
omon-ona id Galilea daket sesed-en dakayo.”
29 Dat kanan Pedro, “Olay no lomayaw am-in nan iib-ak et adiyak kayet
taytaynan sik-a.”
30 Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak ken sik-a en id wani ay labi esapay
mentan-o nan manok is mamin dowa et namitlo ay mangisotka ay adika
mangtek.”
31 Dat kayet kanan Pedro, “Adi mabalin ay awnitak ikkan sa tay olay no
maitapiyak ken sik-a ay matey.” Et siya gedan nan kinkinwanin nan iib-ana.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani
Mat. 26:36-46; Luc. 22:39-46

32 Inmeyda id Getsemani dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Sosom-ed
kayo isna ta omeyak menlowalo ken Apo Dios.”
33 Danat ipakkey da Pedro ken Santiago ya si Juan. Dat liknaen Jesus nan
dadama ay seg-ang ya sakit di nemnemna gapo isnan awnit ommat ken siya.
34 Danat kanan ken daida, “Palalo ay menseseg-ang nan nemnemko ay
nganngani ay omisokba. Mentee kayo isna ta mangkakadwa kayo.”
35 Dat gomay-ed si Jesus et menlokbob ay mendawat ken Apo Dios ta no
mabalin et adi matoloy nan nganngani ay ommat ken siya
36 et kanana, “Ama, Ama. Maid adi mabalin ken sik-a. Kaanem koma nan
naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem.”
37 Dat somagong si Jesus et ilana ay maseseyep san tolo ay papasolotna
danat gidowen si Pedro et kanana en, “Simon, ay maseseyepka? Ay adika
makakadwa ken sak-en is olay esay olas?
38 Makailanyo ay gawis ya menlowalo kayo tapno adi kayo kadolog ay
menbasol tay kayat nan nemnemyo ay mang-ikkan isnan gawis ngem nan
awakyo et nakapsot.”
39 Dat kasin omey si Jesus ay mendawat ken Apo Dios ay kaneg san
dinawatna issan damo.
40 Dat somagong et ilaena nan papasolotna ay maseseyep kasin. Dadat adi
makanemnem is kananda ken siya.

41 Dat omey menlowalo is maikatlo esapay kasin mensagong et ilaena
nan papasolotna danat kanan, “Ay daan kayo pay laeng ay omiilleng ay
maseseyep aya? Ad-o sa tay inomdan et nan maitedak ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw isnan managbasol.
42 Ibangonyo ta entakot tay naay omal-ali et nan mangisipsip ken sak-en.”

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

43 Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng si Judas ay esa isnan simpoo
ya dowa ay pasolotna. Ipapangolona nan ado ay iib-ana ay inbaan nan
menkangangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-an
di Judio et gegen-anda nan ispada ya pat-o.
44 Esadapay omdan isnan kad-an da Jesus et inbagan Judas isnan bowegna
en, “Nan bisitowek et siya nan depapenyo dayot ikaan et bantayanyo ay
gawis.”
45 Idi inomdanda dat idadawes Judas ken Jesus et kanana, “Apo,” danat
bisitowen siya.
46 Dadat depapen et ikakaweda.
47 Ngem inasot nan esay pasolot Jesus nan ispadana et menpingasana nan
ingan nan esay baan nan kangatowan ay padi.
48 Dat kanan Jesus isnan deeyda ay wada isdi en, “Aykeak pomatey is
ipogaw ta men-aalmas kayo ay mangdepap ken sak-en?
49 Kaageagew ay nin-isolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo
nangdepdepap. Ngem olay ta matongpalan nan naisolat isnan kalin Apo
Dios id kasin.”
50 Dat lomayaw am-in nan papasolotna et taynanda siya.
51 Ngem wada kayet nan omon-onod ken Jesus ay baballo ay nin-eewes et
kedeng. Pinadas nan sosoldado ay mangdepap ken siya
52 dat matekdag nan ewesna ngem linmayaw kayet ay ninlalabos.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-68; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

53 Inyeyda si Jesus isnan baey di kangatowan ay padi ay nadadagopan am-
in nan menkangangato ay papadi, nan aamam-an di Judio ya nan men-is-
isolo isnan linteg.
54 Inmon-onod si Pedro ken daida ngem maiyaaddawi engganay inom-
danda isnan pantew danat itokdo et makianido isnan gogowaldiya.
55 Nan menkangangato ay papadi ya nan menlelebbeng ay Judio et men-
anapda is mangipabasolanda ken Jesus tapno maipapatey siya ngem maid
maanapanda.
56 Wada nan ado ay nin-ibagbaga is baken tet-ewa ay maipanggep ken
Jesus ngem adi men-iiso nan kankananda.
57 Dat tomakdeg nan tap-in di ipogaw et menkampotda ay mangwani,
58 “Dinngemi nan kinwanina ay awnitna bakasen kano nan Templo ay
sinaad di ipogaw danat sa kasin saaden isnan katlon di agew ay awnit baken
ipogaw nan mangsaad.”
59 Ngem olay da todi et egay napalloy nan kinwanida.
60 Dat tomakdeg nan kangatowan ay padi ay mangsagang ken daida
et kanana ken Jesus, “Ay maid isongbatmo isnan kinwanin da tona ay
mangipabasbasol ken sik-a?”
61 Ngem igiginek Jesus. Dat kasin sooten nan kangatowan ay padi, “Ay sik-
a si Kristo ay Anak nan madaydayaw ay si Apo Dios?”

62 Dat kanan Jesus, “Sak-en. Et awnityo ilan sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw ay tomotokdo isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin. Et
awnityo ilan gedan nan omaliyak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id
daya.”
63 Idi dinngen san kangatowan ay padi san kinwanin Jesus danat mensin-
gat nan badona tay dadama nan ligetna danapay kanan, “Adi masapol pay
laeng di mangpaneknek isnan basol tona
64 tay dinngeyo ay apedna kanan en siya nan Anak Apo Dios. Ngan nan
kananyo?”
Dadat am-in kanan en masapol ay matey.
65 Dat ilogin nan tap-in di ipogaw ay mangtobba ken Jesus dadat komonan
nan matana et tipakenda siya dadapay kanan, “No tet-ewa ay mamad-
toka, kadya ibagam no sino nan nangtipak ken sik-a.” Dat maitapi nan
gogowaldiya et sogtowenda siya.

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

66 Daan kayet si Pedro isnan pantew dat lomaos nan babassang ay baan
nan kangatowan ay padi.
67 Issan nang-ilaana ken Pedro ay men-an-anido danat inengneng siya
danapay kanan, “Esaka samet ay ib-an san iNazaret ay si Jesus.”
68 Ngem dat isot Pedro ay mangwani, “Bakenak. Adiyak getken nan
kankanam.” Dat men-aton si Pedro isnan segpan nan pantew. Dat mentan-o
nan manok.
69 Dat kasin ilan san babai et kanana isnan mentetee isdi, “Nan sana ay
ipogaw et siya nan esay ib-an Jesus.”
70 Ngem dat kasin isot Pedro. Maaw-awni pay dat kanan nan wada isdi,
“Tet-ewa ay ib-ana sik-a tay iGalileaka.”
71 Dat kanan Pedro en, “Dosaen Apo Dios sak-en no menkamkampotak.
Tet-ewa ay adiyak polos getken nan lalaki ay sana.”
72 Dat pomindowa ay mentan-o nan manok daet maipanemnem ken Pedro
din kinwanin Jesus en, “Esapay pomindowa ay mentan-o nan manok et ep-
dasmo inisot sak-en is namitlo.” Dat menbabawi si Pedro issan nangisotana
ken Jesus dat bomala et men-aga.

15

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Luc. 23:1-5; Juan 18:28-38

1 Wiit dat kasin madagop nan menkangangato ay papadi ya nan aamam-a
ya nan men-is-isolo isnan linteg ya nan tapin di menlelebbeng nan Judio ta
mentotolagda is esada ikkan. Dadat galotan nan ledeng Jesus esadapay eyey
ken Pilato ay gobilnadol.
2 Dat sooten Pilato ken Jesus, “Ay sik-a nan alin di Judio?” Dat kanan Jesus,
“Osto nan kinwanim.”
3 Nan deeyday menkangangato ay papadi et adoado nan mangpabasba-
solanda ken Jesus.
4 Dat kanan Pilato ken Jesus, “Ay maid isongbatmo? Ilam et adoado nan
mangpabasbasolanda ken sik-a.”
5 Ngem egay sinmongbat si Jesus isonga am-amed nasdaaw si Pilato.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mat. 27:15-26; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

6 Tinew-en isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel et nan ogalida et omi-palobos nan gobilnadol is esay balod ay piliyen di ipogaw.
7 (-)
8 Isonga nadagop nan adoado ay ipogaw ay mendawat ken Pilato ta palobosana nan esay balod.
9 Dat kanan Pilato ken daida, “Ay laydenyo ta nan lobosak et nan naay alin di Judio?”
10 Tay gintekna ay aped inbalod nan menkangangato ay papadi si Jesus gapo is apalda ken siya.
11 Ngem nan deeyday menkangangato ay papadi et dinologda nan nadagop ay ipogaw ta si Barabas nan dawatenda ay bomala ta baken si Jesus. (v 7) Si Barabas et nakitapi ay nakigobat isnan gobilno isonga nabalod et wada nan pinateyna isnan nin-golowanda.
12 Dat kanan Pilato kasin isnan nadagop, “Ngan pay ngalod nan ikkak isnan kananyo en alin di Judio?”
13 Dadat asigigiyaw ay mangwani, “Ipalansam isnan kros.”
14 “Ayta ay? Ngan nan ngawi ay inikkana?” kinwanin Pilato. Ngem am-amedda men-giyaw, “Ipalansam isnan kros.”
15 Kayten Pilato ay mapnek nan ipogaw isonga inpalobosna si Barabas danapay ipabaig si Jesus danat ited isnan sosoldado ta ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus
Mat. 27:27-31; Juan 19:2-3

16 Dat eyey nan sosoldado si Jesus isnan makwani en Preterio ay bangsal nan baey di gobilnadol. Dadat ayagan nan iib-ada ay sosoldado
17 dadat badowan si Jesus isnan men-gadangdang ay bado ay kaneg nan badon di ali. Dadat komawikaw is sibit et ipabedbedda isnan olona.
18 Dadat kankanan en, “Madayaw kano nan alin di Judio.”
19 Dadat menpalintomeng ay agindadayaw ken siya. Dadat ibaibaig nan pao isnan olona dadapay tobbatobbaan siya.
20 Naomada pay ay mangselselat ken siya dadat kaanen san men-gadangdang ay badona et kasinda ipabado san sigod ay badona esadapay eyey ay mangilansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

21 Issan mendad-aananda et sinab-atda nan esay lalaki ay si Simon ay iCirene ay aman da Alejandro ken Rufo. Nagapo si Simon isnan ilit ay omey koma id Jerusalem ngem dat ipapatin nan sosoldado ay mangipaawit ken siya isnan kros Jesus.
22 Dadat eyey si Jesus id Golgota ay makwani en ingit di toktok.
23 Dadat painomen koma si Jesus is basi ay natapiyan is agas ay mira ay mangpaon-onina is sakit di awakna ngem adyana.
24 Dadat ilansa siya isnan kros. Dat menbobonot nan sosoldado is mang-bingay isnan badona.
25 Nakag-aw ay alas nowibi nan nangilansaanda ken Jesus.
26 Inippeyda isnan ngangatowen nan olona nan naisolat ay basolna ay mangwani en, “Alin di Judio.”
27 Wada abes nan dowa ay mangakew ay inlansada isnan krosda isnan makanawan ya makanigid Jesus.
28 (-)

29 Nan lomal-aos et gilgilawenda si Jesus dadapay iwegweg nan oloda
dadapay kanan, “Essem, sik-a od nan nangwani en bakasem nan Templon
Apo Dios esakapay kasin esten isnan maikatlo ay agew.
30 Kadya, lomayogka isnan krosmo ta isalakam nan awakmo.”
31 Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et
sinaysayotda si Jesus gedan dadapay kankanan, “Insalakana kano nan tap-
in di ipogaw ngem adi makaisalakan isnan awakna.
32 No lomayogka isnan krosmo id wani et mamati kami ay sik-a si Kristo
ay alin di Judio.” Olay nan dowa ay nailansa isnan krosda et nakisaysayotda
gedan ken Jesus.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

33 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bomolinget nan batawa enggana ay
inmalas tres isnan sedem.
34 Dat menbogaw si Jesus ay mangwani, “Eli, Eli lama sabaktani.” Nan
kayatna ay kanan et, “Apo Dios ay Diosko, aytay damen taynan sak-en?”
35 Et nan nangdedenge ay wada isdi et kananda, “Kanegna ay-ayagan din
si Elias.”
36 Dat ikakamon nan esa ay omala is galot et itab-awna isnan basi danat
igalot isnan pao danat ipangato ken Jesus ta sopsopana. Danapay kanan,
“Ilaen tako mo omali si Elias ay mangkaan ken siya isnan krosna.”
37 Dat kasin menbogaw si Jesus dat maoyos nan leng-agna.
38 Isnan Templo et nan menselelede ay koltina ay manglilingeb isnan
nasantowan ay kowalto et aped mabisngat ay menlogi isnan ngato ay
menpababa.
39 Nan kapitan di sosoldado ay tomatakdeg isnan sagang nan kros Jesus
et inilana nan nakateyana danat kanan, “Tet-ewa obpay ay Anak Apo Dios
siya.”
40 Wada abes nan babababai ay naiyaaddawi ay mangiila ken siya, ay da
Maria Magdalena ya si Maria ay inan da Jose ken Santiago ya si Salome.
41 Daida nan naknakkey ya nangbadbadang ken Jesus isdin nagapowana
id Galilea. Wada gedan nan tap-in di babababai et daida nan nang-on-onod ken
Jesus isnan inmayana id Jerusalem.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

42 Esapay magisbet isnan Biyalnis ay mensaganaan di Judio pala isnan
obayada
43 et intotoled Jose ay iyArimatea ay omey ken Pilato ay mangdawat isnan
awak Jesus. Si Jose et wada nan saadna tay esay ap-apon di Judio. Siya abes
nan nangses-eed isnan mentolayan Apo Dios.
44 Nasdaaw si Pilato issan nangwaniyana en natey et si Jesus isonga danat
ayagan nan kapitan di sosoldado ta sootena no tet-ewa.
45 Kinwanin nan kapitan en natey et si Jesus dat ipalobos Pilato ay alaen
Jose nan awak Jesus.
46 Danat kaanen si Jesus isnan krosna et bongonena isnan linakowana ay
balo ay galot danat eyey isnan nakakaongan ay bato. Danat seyatan nan
segpana is dakdake ay bato.
47 Wada da Maria Magdalena ken Maria ay inan Jose ay mangiila isnan
nangipay-ana.

16

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-10

1 Nakwas nan obayada ay Sabado dat omey da Maria Magdalena ken
Maria ay inan Santiago ya si Salome ay lomako is agas ay menbango ta
iyapowapda isnan awak Jesus.
2 Wiit pay isnan Domingo dadat omey isnan naipay-an nan awak Jesus
dadat omdan isdi isnan ostoy bomala nan agew.
3 Nintoytoyada isnan mendad-aananda ay mangwani, “Sino ngen nan
mang-olin isnan bato ay naitangeb isnan liyang?”
4 Ngem idi dinmangda dadat ilan ay naolin san dakedake ay bato.
5 Dadat songgep isnan liyang dadat men-ila nan baballo ay tomotokdo
isnan makanawan ay ninbabado is andoando ay polaw dadat ninkakikibtot.
6 Danat kanan ken daida, “Adi kayo omegyat. Getkek ay an-anapenyo
si Jesus ay iNazaret ay nailansa isnan kros ngem maid siya isna tay kasin
natago. Ilanyo nan naipay-ana et maiwed siya.
7 Enkayo et ta ibagayo ken da Pedro ya nan tap-in nan papasolot Jesus ta
onodenda tay inmon-ona id Galilea. Et isdi nan mang-il-anda ken siya ay
kaneg met laeng san inbagbagana ken daida.”
8 Dat bomala ay dagos san iinin-a dadat lomayaw tay menpaypayegpegda
ya nasngangda. Ngem in-giginekda et maid polos nangibagaanda gapo
isnan egyatda.

(Nan Naitapi Isnan Kombosna) Nan Nang-ilaanda Ken Jesus Ay Kasin Natago
Mat. 28:9-20; Luc. 24:13-49; Juan 20:11-23 Apos. 1:6-8

9 Issan kasin natagowan Jesus ay wiit issan Domingo et nan inmona ay
ninpail-ana et si Maria Magdalena ay din nangipakaanana isnan pito ay
anito.
10 Dat omey si Maria issan papasolot Jesus ay daanda ay menseseg-ang ya
men-ag-aga danat ibaga nan nang-il-ana ken Jesus.
11 Ngem olay dinngeda nan nangwaniyana en inilana si Jesus et egayda
kayet patiyen ay kasin natago.
12 Nakwas pay di dat menpaila si Jesus isnan dowa ay papasolotna ay
nindaan isnan ilit ngem natken nan nang-il-anda ken siya.
13 Dadat somagong ay mangibaga isnan iib-ada ngem egayda patiyen.
14 Dat menpaila si Jesus isnan simpoo ya esa ay papasolotna isnan mang-
mangananda. Danat sagiiten daida tay egayda patiyen nan kinwanin nan
inmona ay nang-ila ken siya ay kasin natago. Kega kinmenteg nan oloda.
15 Danat kanan, “Omey kayo isnan kailiili isnan batawa ay mangibaga
isnan gawis ay damag isnan kaipoipogaw.
16 Nan mangpati isnan gawis ay damag dadat mabonyagan et
maisalakanda ta makiteteeda ken Apo Dios ay eng-enggana. Ngem nan
adi mangpati et madosada tay awnit dosaen Apo Dios daida tay egay
nakaan nan basolda.
17 Et nan mangpati ken Apo Dios et awnitda ik-ikkan nan kaskasdaaw
tapno maipagtek ay naitapi si Apo Dios ken daida. Siya dana nan awnitda
ik-ikkan, pakaanenda nan anito ay kinmapet isnan ipogaw gapo isnan
kabaelan nan ngadanko dadapay makakali isnan teken ay kali ay egayda
solowen
18 ya no bangten nan oweg daida ya no ominomda is kedet et maid ommat
ken daida. Ya mo gen-anda nan awak nan mensakit et gomawisda.”

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Luc. 24:50-53; Apos. 1:9-11

19 Nakwas ay binagbagaan Apo Jesus nan papasolotna dat ipangaton Apo
Dios siya id daya et tomotokdo si Jesus isnan makanawana.
20 Dat omey nan papasolotna ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan
kailiili et badbadangan Apo Jesus daida ay mang-idya isnan kabaelana
ken daida ay mang-ikkan isnan kaskasdaaw ta kagtekana ay tet-ewa nan
ibagbagada.
Siya dadi nan inom-ommat.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Lucas

Nan Maipanggep Isnan Insolat Lucas

Nan naay ay insolat Lucas et ipailana ay si Jesus nan naikali isnan Judio ay mangisalakan ya siya nan mangisalakan gedan isnan am-in ay ipogaw ay mamati ken siya. Insolat Lucas ay si Jesus nan pinilin nan Ispirito Santo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kodokdo ay mabalin ay maisalakanda isonga maipaila isna ay isakit Jesus nan kaipoipogaw ay natkenatken nan masapolda. Kagagasing nan inpailan Lucas isna ay am-amed isnan logiyana ay nangipagtekana isnan inmaliyan Jesus ya isnan kombosna ay nan naipangatowan Jesus id daya. Isnan esa pay ay insolat Lucas ay "Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis" et intoloyna nan sodok isnan mangipanggep nan naetengan ya naiwalagawagan nan pammatin nan mamati ken Jesus issan nakwasan san sinmagongana id daya.

Ado nan banag ay kedeng isnan naay ay nailiblo ay Lucas is kad-ana ay kaneg nan kantan nan aanghel ya nan inmayan nan menpaspastol ken Jesus isnan naiyanakana, nan inmayan Jesus isnan Templo isdin kaongana ya nan pangngalig maipanggep isnan layad ay kaneg nan esay iSamaria ya nan maipanggep isnan naamas ay anak. Isnan naay ay insolat Lucas et dalona inbaga nan kaam-amed nan lowalo, nan Ispirito Santo, nan pateg nan bababai isnan men-is-isolowan Jesus ya nan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-4
Nan naiyanakan da Juan ay Menbonbonyag ken Jesus ya nan kaongan Jesus 1:5-2:52
Nan nin-isolsolowan Juan ay Menbonbonyag 3:1-20
Nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana 3:21-4:13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 4:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 9:51-19:27
Nan naodi ay nintetean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 19:28-23:56
Nan kasin natagowan Jesus, nan ninpail-ilaana ya nan sinmagongana id daya 24:1-53

Login Nan Solat

1-4 Gayyem Teofilo,

Naay di sodsodok ay maipanggep ken Jesus ay isolatko ken sik-a. Nan ipogaw ay naknakkey ken Jesus ay nang-il-ila isnan am-in ay inik-ikkana enggana isdin damo et daida nan nangibaga isnan am-in ay inom-ommat isdin kad-ana isna tay daida nan nangipagpagtek isnan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus. Issan nangdengngak is dana daket ipoot ay gawis ay mangsolo isnan am-in ay inom-ommat enggana isdin logiyana tay getkek ay adoado nan nangisolat isna ngem kanak en gawis no sak-en nan mang-eset ay mangisolat abes tapno getkem ay tet-ewa am-in nan dindinngem.

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Juan

5 Naay da nan inom-ommat. Isdin nintolayan Herod isnan probinsiya ay Judea et wada nan esay padi ay kangadan is Zacarias ay ib-an nan papadi ay kaapo isdin si Abias. Nan asawan Zacarias et si Elisabet ay anak gedan di padi.

6 Gawis nan ogalida ay sin-asawa isnan pangiilaan Apo Dios tay pinat-patida am-in nan bilina.

7 Ngem maid anakda tay adi makaanak si Elisabet dadapay gedan nain-ina
ya naam-ama.
8 Isnan esay agew inomdan nan biyang da Zacarias ay mensilbi isnan
Templo.
9 Nan ogalin di papadi et menbonotda no sino nan songgep isnan Templo
ay mangpoo isnan insinso ay menbango et si Zacarias san nabonotan.
10 Idi pop-oowana nan insinso, menlol-owalo abes nan kaipoipogaw isnan
pantew.
11 Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken siya ay tinmatakdeg isnan
makanawan nan kapop-oowan nan insinso.
12 Nasngang si Zacarias isnan nang-ilaana ya palalo nan egyatna.
13 Ngem dat kanan san anghel ken siya, “Adika omegyat Zacarias. In-
maliyak ay mangibaga ken sik-a en dinngen Apo Dios nan lowalom et awnit
omanak si Elisabet ay asawam is lalaki dakat ngadanan is Juan.
14 Isnan maiyanakana et men-galalasing kayo ya nan ado ay ipogaw
15 tay awnit madaydayaw siya ken Apo Dios. Masapol ay adi omin-inom is
bomoteng. Olay isnan kaililitonana et wada et nan Ispirito Santo ken siya.
16 Awnit adoado nan pasagongena ay Judio ken Apo Dios ay Diosda.
17 Siya nan ibaan Apo Dios ay mangisagana isnan kaipoipogaw isnan esa
omaliyan Kristo ay mangisalakan. Kaneg nan kabaelan ya silib din si Elias ay
mamadton Apo Dios id kasin nan kabaelana. Awnit paolnosena nan nasis-
iyan ay sin-am-a et pasagongena nan ipogaw ay adi mamati tapno gomawis
nan nemnemda. Siya di nan ikkana ay mangipasagana isnan kaipoipogaw
isnan omaliyan nan Apoda.”
18 Dat kanan Zacarias issan anghel, “Ay ngan di manggetkak ay tet-ewa ay
ommatna dapay naam-amaak ya nain-ina si asawak?”
19 Kinwanin san anghel en, “Getkem tay sak-en si Gabriel ay esay bab-
aaen Apo Dios et binaana sak-en ay mangibaga ken sik-a isnan naay gawis
ay ommat.
20 Ngem gapo tay adika patiyen nan kinwanik et maomelka enggana
ay omdan nan agew ay ommatana tay tet-ewa ay ommat isnan osto ay
timpona.”
21 Isnan pantew di Templo et masmasdaaw nan kaipoipogaw ay mangses-
eed ken Zacarias tay adi bomalbalbala.
22 Ngem issan binmalaana dat mensinsinyas ken daida tay adi makakali
isonga getkenda ay wada nan ninpaila ken siya.
23 Nakwas pay san talabakona isnan Templo dat somaa.
24 Egay pay nabayag daet maliton si Elisabet et limay bowan ay nin-
lolololokok is baeyda.
25 Danat kanan, “Men-gasingak tay sineg-angan Apo Dios sak-en et ki-
naana nan maibabainak isnan ipogaw.”

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Jesus

26 Issan maikan-em ay bowan nan liton Elisabet dat kasin ibaan Apo Dios
si Gabriel ay anghel isnan ili ay Nazaret isnan probinsiya ay Galilea
27 ta omey isnan babassang ay kangadan is Maria ay naitoya ay makiasawa
ken Jose ay esay apon din si Ali David. Dat menpaila si Gabriel ken Maria et
kanana,
28 “Men-gasingka. Nagasatka ay babai tay sik-a nan pinilin Apo Dios.”
29 Pilmi ay madanagan si Maria issan inbagan san anghel et nemnemne-
mena mo ngan nan kayatna ay kanan.

30 Ngem dat kanan san anghel, “Adika omegyat Maria tay tet-ewa ay
pinabolan Apo Dios sik-a.
31 Awnit malitonka et omanakka is lalaki dakayot ngadnan is Jesus.
32 Awnit kangangatowan siya ay makwani en Anak Apo Dios ay kanga-
towan ya patolayen Apo Dios siya ay kaneg din alapona ay si Ali David id
kasin
33 et siya nan men-alin di Judio ay eng-enggana.”
34 Dat kanan Maria issan anghel, “Ngem intoy ikakkana ay malitonanak
dapay maid polos kaseyseyepko is lalaki?”
35 Dat kanan san anghel, “Nan Ispirito Santo nan awnit omali ken sik-a
isonga nan panakabalin Apo Dios nan mangtakdo ken sik-a. Siya na nan
kakwaniyan nan anakmo en Anak Apo Dios ay maid polos basbasolna.
36 Kaneg si Elisabet ay agiyo ay makwani en adi omanak et enem ay bowan
nan litona id wani dapay nain-ina.
37 Tay am-in et kabaelan Apo Dios ay ikkan.”
38 Dat owenan Maria et kanana, “Owen. Maikkan ken sak-en nan inbagam
tay baan Apo Dios sak-en.” Dat komaan san anghel.

Nan Nangsangailiyan Elisabet Ken Maria

39 Nakwas pay nan kaat ay agew dat ikakamon Maria et omey isnan baey
da Zacarias ay wada isnan esay ili id Judea isnan bilbilig.
40 Omdan pay danat kanan ken Elisabet, “Inmaliyak ay mang-ila ken
dakayo.”
41 Issan nangdengngan Elisabet isnan kalin Maria dat menkiwi nan
onga isnan egesna et takdowen nan Ispirito Santo siya ay mang-itdo isnan
kanana.
42 Dat ibiyad Elisabet ay mangwani, “Isnan am-in ay bababai et sik-a nan
kagasatan tay sik-a nan pinilin Apo Dios ya nan awnitmo iyanak abes nan
kagasatan.
43 Nagasatak tay inmalika ay inan Kristo ay Apok.
44 Tay nan nangdengngak isnan kalim dat menkiwi nan onga isnan egesko
gapo isnan gasingna.
45 Kaneg ken sik-a abes men-gasingka tay patiyem ay awnit tomet-ewa nan
inbagan Apo Dios ken sik-a.”

Nan Nangdaydayawan Maria Ken Apo Dios

46 Dat kanan Maria,
“Dadama nan panangdayawko ken Apo Dios
47 et men-gasingak ken siya ay mangisalsalakan ken sak-en.
48 Tay nenemnemena sak-en ay baana. Et menlogi id wani kanan am-in nan
ipogaw en nagasatak
49 gapo isnan kaskasdaaw ay inikkan nan manakabalin ay Dios ken sak-en
isonga madaydayaw nan ngadana.
50 Maseg-ang isnan am-in ay mangdayaw ken siya enggana isnan ipogaw id
sang-adom ya nan awnit maiyanak.
51 Inpailana nan panakabalina danapay bokaen nan ipogaw ay mangipa-
pangato isnan nemnemda ya nan nemnemnemenda ay ikkan.
52 Inpababana nan ninkangangato ay ali danapay pangatowen nan na-
pakombaba ay ipogaw.
53 Inagtana nan kaseseg-ang is masapolda danapay pakaanen nan babak-
nang ay maid polos gegen-anda.

54-55 Badbadangan Apo Dios nan ipogawna ay datako ay Judio ay eng-
enggana tay egayna kinalkalingkingan din inkalina ken Abraham ya
nan an-akna ay alal-apo tako. Tay kinwanina en seg-angana daida ya
datako ay ap-oda ay eng-enggana."
56 Nakitetee si Maria is toloy bowan ken da Elisabet esapay somaa.

Nan Naiyanakan Juan Ay Menbonbonyag

57 Inomdan nan omanakan Elisabet dat omanak is lalaki.
58 Issan nangdengngan nan sagsagogongda ya nan ag-ida issan kaskas-
daaw ya kagagasing ay inikkan Apo Dios ken siya dadat omey am-in maki-
gasgasing.
59 Nan ogalin di Judio et no maikawao ay agew nan onga dat madagop
nan ag-ida et segyatanda dadapay ngadnan. Sinegyatanda san onga et
ipangadanda koma nan ngadan amana ay Zacarias
60 ngem dat kanan inana en, "Baken sa. Nan ngadana et Juan."
61 Dadat kanan ken siya, "Ayta? Dapay maid polos apo tako is kangadan is
Juan."
62 Dadat isinyas ken amana ay mangsoot no sino nan kayatna ay ngadan
nan onga.
63 Dat menpaala si Zacarias is mensolatana et isolatna, "Nan ngadana et
Juan." Et nasdaawda am-in ay wada isdi issan nangbasaanda.
64 Dat makanali si Zacarias ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
65 Am-in nan sagogongda et nasdaawda isnan inommat dadat ibaag isnan
am-in ay il-ili isnan bilig id Judea.
66 Am-in nan nangdenge et getkenda ay wada nan panakabalin Apo Dios
ken Juan dadat men-asisoot, "Ay ngan ngata nan menbalinan nan onga ay
naay?"

Nan Nangdaydayawan Zacarias Isnan Ik-ikkan Apo Dios

67 Si aman Juan ay Zacarias et tinakdon nan Ispirito Santo danat kanan en,
68 "Madaydayaw si Apo Dios ay Dios tako ay Judio tay inmali ay mangbadang
isnan ipogawna danapay sobten daida ta adida madosdosa gapo
isnan basbasolda.
69 Inbaana nan manakabalin ay apon din si David ay mangisalakan ken
datako.
70-72 Si tona din inbagana id kasin ay awnit mangisalakan ken datako isnan
am-in ay mang-aamis. Tay inbagan Apo Dios id kasin ay kanan
din mamadtona en awnit badbadangana nan alal-apo tako et adina
kalkalingkingan nan nasantowan ay tolagda.
73-75 Inkalin Apo Dios id sang-adom ken Abraham ay alapo tako ay siya
nan awnit mangilisi isnan mang-aamis ken datako tasiyay adi tako
omegyat ay mensilbi ken siya ya ta maid il-ilaena is kolang wenno
ngawi ay ik-ikkan tako engganay matey tako."
76 Dat itoloy Zacarias ay mangwani,
"Sik-a ay anakko et awnitka makwani en mamadton nan Kangatowan ay si
Apo Dios. Tay awnit mang-on-onaka mo nan Apo tako ta isaganam
nan ipogaw isnan omaliyana
77 tay omeyka ay mangibaga isnan ipogawna en awnit maisalakanda isnan
kapakawanan nan basbasolda.
78-79 Nan Dios tako et managseg-ang ya naanos. Isonga awnit omali nan
mangisalakan ken datako. Kaneg siya nan silaw ay nagapo id daya
tay silawana nan ipogaw ay kaneg natey ay maisisiyan ken Apo Dios

tay menbolinget nan nemnemda. Et siya nan mangsilaw isnan daan
tako ay omey isnan gawis," kinwanin Zacarias.
80 Nasiken si Juan ay masilib ya mamati ken Apo Dios dat omey mentetee
isnan bilig engganay inomdan nan menpailaana ay men-isolo isnan Judio.

2

Nan Naiyanakan Jesus
Mat. 1:18-25

1 Isdin nawad-an Juan et wada nan bilin nan ali id Roma ay si Cesar
Augusto ay omey am-in nan ipogaw ay menpalista isnan il-ilida.
2 Siya na din damdamo ay ninpalistaan di ipogaw isdin kagobilnadol
Kirenio isnan probinsiya ay Siria.
3 Daet wasdin omey menpalista isnan ilin di alal-apoda id sang-adom.
4 Si Jose abes ay nagapo id Nazaret ay esay ili id Galilea et inmey men-
palista id Betlehem ay esay ili id Judea ay ilin din si Ali David. Siya nan
inmayana tay siya et apon din si Ali David.
5 Si Maria et nakkey ken Jose ay menpalista tay naitoya ay men-asawada.
Maliton si Maria
6 et isnan kawad-anda id Betlehem dat padongen san onga ay bomala
7 ngem maid somya is menteanda isnan pag-abangan ay baey tay nanapno
is ipogaw isonga dadat omey isnan kolongan di bakbaka. Et isdi nan
nangiyanakana isnan damo ay anakna ay lalaki danat ewesan et papoda-
nena isnan pangpanganan di baka.

Nan Ninpailaan Nan Anghel Isnan Menpaspastol

8 Issan labi issan deey ay ili et wadada nan menpaspastol isnan pondag ay
mangbanbantay isnan kakalnikalniloda.
9 Dat menpaila nan esay anghel Apo Dios ken daida et matanggewanda
isnan silang Apo Dios dat palalo nan egyatda.
10 Ngem dat kanan san anghel ken daida, "Adi kayo omegyat. Tay wada
nan gawis ay ipadamagko ken dakayo ay mangpagasing isnan am-in ay
ipogaw.
11 Siya na nan ipadamagko, id wani ay labi et naiyanak si Kristo ay Apo
tako isnan ilin din si David et siya nan mangisalakan isnan ipogaw.
12 Nan pangilasinanyo et nan awnityo datngan ay onga ay naeewesan ay
aped naipapapodan isnan pangpanganan di baka."
13 Daet menpaila nan adoado ay anghel ay mangdaydayaw ken Apo Dios
ay mangmangwani en,
14 "Madaydayaw si Apo Dios ay wada id daya tay binmala si Kristo ay
mangipasingpa isnan ipogaw isnan batawa ay mangipagasing ken
Apo Dios."
15 Issan ninsagongan san aanghel id daya et nin-asikwani san menpas-
pastol en, "Omey tako ilan nan onga id Betlehem ay inpagtek Apo Dios ken
datako."
16 Dadat ikakamo ay omey et datnganda da Maria ken Jose ya san onga ay
naipapapodan isnan pangpanganan di baka.
17 Issan nang-ilaanda issan onga dadat sodoken san inbagan san anghel
maipanggep ken siya
18 et nasdaaw am-in nan nangdenge.
19 Ngem si Maria et ninenemnemna am-in nan inommat ya nan inbagan
nan menpaspastol.

20 Dat somaa san deeyday menpaspastol ay menkankanta ay mangday-
dayaw ken Apo Dios tay inilada san onga et tet-ewa am-in san inbagan san
anghel ken daida.

Nan Nangadnan Jesus

21 Issan maikawao ay agew san onga dadat segyatan dadapay ngadnan tay
siya nan ogalin di Judio. Nan inpangadanda et Jesus tay siya san inbagan di
anghel esapay mainginaw.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Templo

22-24 Inomdan pay nan mangtongpalan da Jose ken Maria isnan bilin Apo
Dios ay insolat din si Moses id kasin maipanggep isnan babai ay kaan-anak
dadat omey id Jerusalem. Tay kanan san bilin en masapol ay omyeyda
is ilimosda is mapalti ay doway tala wenno doway anak di kalapati isnan
Templo tay siya nan kadalosan nan kaan-anak. Inyeyda gedan si Jesus ta
idatonda ken Apo Dios. Tay nan bilin Apo Dios et am-in ay damo ay anak ay
lalaki et masapol ay maidaton ken siya ay kaneg siya nan kaanak.

25 Id Jerusalem wada nan esay am-ama ay kangadan is Simeon ay
mangses-eed isnan kaisalakanan nan Judio. Gawigawis nan ogalina tay
patiyena nan bilin Apo Dios ya daydayawena siya. Tinakdon nan Ispirito
Santo siya
26 ay nangipagtek ken siya en adi matmatey enggana ay ilana nan inkalin
Apo Dios ay awnit omali ay si Kristo.
27 Issan kad-an da Jose ken Maria id Jerusalem inpangon nan Ispirito Santo
si Simeon isnan Templo dat isgep abes da Maria ken Jose si Jesus ta ikkanda
nan linteg ay inbilin Apo Dios.
28 Dat akwaen Simeon nan onga dapay mendayaw ken Apo Dios ay
mangwani en,

29-31 “Apo, id wani et tinmet-ewa nan inpagtekmo gapo isnan naay onga
isonga mang-apitka et tay naay inilak nan inbagam ay awnit omali ay
mangisalakan isnan ipogaw, ay siya nan inbaam tapno getken am-in
nan ipogaw.

32 Kaneg siya nan silaw ay mang-itdo olay isnan baken Judio tapno ilaenda
nan daan ay omey ken sik-a. Isonga gapo isnan onga ay naay awnit
madayaw nan Judio.”

33 Nasdaaw da Jose ken Maria isnan kinwanin Simeon maipanggep ken
Jesus.
34-35 Binindisyonan Simeon daida danapay kanan ken Maria, “Nan onga
ay naay et siya nan kadadaelan nan ado ay Judio ya kaisalakanan nan tap-
ina. Maila gedan ken siya ay tet-etet-ewa nan am-in ay inbagan Apo Dios
ngem adoado nan mang-adi ken siya et siya nan kagtekan nan ngawi ay
nemnemda. Ngem ken sik-a, Maria, awnitmo liknaen nan sakit di nemnem
ay kanega waday naitbek isnan pagaewmo gapo isnan ommat ken siya.”
36 Wada id sidi gedan si Ana ay nain-iin-ina ay mamadton Apo Dios. Siya
et anak Panuel ay apon din si Aser. Pitoy tew-en ay nin-aasawa da Ana ken
asawana
37 et waompoo ya epat ay tew-ena ay nabalo. Wedweda ay mentetee
isnan Templo tay inagew ya linabi ay menteptepe ay menlol-owalo ya
mendaydayaw ken Apo Dios.
38 Isdin nangisgepanda ken Jesus et wada gedan si Ana isdi ay nin-
iyaman ken Apo Dios maipanggep isnan onga danat sodsodoken nan onga
isnan ipogaw ay mangses-eed isnan mangsobotan Apo Dios isnan ipogaw id
Jerusalem.

39 Issan nakwasan san inkanda ay inbagan san linteg Apo Dios et sin-
magongda isnan ilida id Nazaret ay sakop di probinsiya ay Galilea.
40 Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib tay nan badang Apo Dios et wada
ken siya.

Nan Nataynanan Jesus Isnan Templo

41 Tinew-en ay omey da Jose ken Maria id Jerusalem isnan Fiestan di
Linmaosan di Anghel.
42 Et issan maikasimpoo ya doway tew-en Jesus, inmeyda kasin tay siya
nan ogalida.
43 Issan nakwasan san fiesta dadat menlobwat ay somaa ngem dat obpay
mataynan si Jesus id Jerusalem et adi getken da inana ay nataynan
44 tay kananda en waay naiboweg isnan bowegda. Esay agew nan nin-
daananda esadapay getken ay maid siya dadat omey anapen isnan ag-ida
ngem maid.
45 Dadat somagong id Jerusalem ay mang-anap ken siya.
46 Isnan maikatlo ay agew, dinas-anda siya isnan Templo ay makitotokdo
isnan men-is-isolo isnan linteg. Dedengngena nan kankananda dapay
mensos-oot ken daida.
47 Nasdaaw am-in nan mangdedenge ken siya gapo isnan silibna tay
ostoosto nan isongsongbatna ya kankanana.
48 Nasdaaw gedan da inana issan nang-ilaanda ken siya danat kanan,
“Anakko, dakan egay naiboweg ken dakami? Madadanagan kami ken amam
ay mang-an-anap ken sik-a.”
49 Ngem dat kanan Jesus, “Dakayon mang-an-anap? Ay adiyo getken ay
masapol ay wadaak isnan baey Ama?”
50 Ngem adida maawatan nan kankanana ken daida.
51 Dat makkey si Jesus ken da inana et somaada id Nazaret et pinatpatina
am-in nan inbagbagada ken siya. Si inana et egayna kinalkalingkingan am-
in nan inom-ommat.
52 Nasiken si Jesus ay napigsa ya masilib et laylayden Apo Dios ya nan
kaipoipogaw siya.

3

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-28

1-2 Isdin maikasimpoo ya lima ay tew-en ay mentolayan Cesar Tiberio et
wada nan inpaliknan Apo Dios isnan anak Zacarias ay si Juan ay mentetee
isnan bilig. Siya na gedan din kagobilnadol nan epat ay naayda; si Poncio
Pilato id Judea, si Herod id Galilea, nan besat Herod ay si Felipe id Iturea ya id
Traconite ya si Lisanias id Abeline. Nan kangatowan ay papadi id Jerusalem
issan deey ay tew-en et da Anas ken Caifas.
3 Si Juan et inmeyna sinolsol am-in nan sakop nan ginawang ay Jordan
ay mangibagbaga, “Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay men-
pabonyag tay siya nan kail-an nan kakaanan di basol.”
4 Nan inikkan Juan et siya nan nangtongpalana isnan insolat din si Isaias
ay mamadton Apo Dios ay kanana en,
“Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw en isaganayo nan daanen nan
Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana.
5 No nadodontog ya nakakaongan et masapol ay simpaenyo. No abes
natikotiko et paletgenyo ya nan ngawi ay daan et estenyo.

6 Tapno am-in ay ipogaw et ilaenda nan ibaan Apo Dios ay mangisalakan ken
daida."
7 Adoado nan ipogaw ay inmey ken Juan ay menpabonyag danat kanan
ken daida, "Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios, ay kananyo en omanay nan
mabonyaganyo is kaisalakananyo isnan awnit mendosaan Apo Dios?
8 Ngem adi kayo aped mabonyagan mo adiyo dokogan nan ngawi ay
ogaliyo tay masapol ay ipailayo ay tet-ewa ay inbabawiyo nan basbasolyo.
Et adiyo kanan en mailisi kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo din si
Abraham ay baan Apo Dios. Ngem baken di is mangilisi ken dakayo tay olay
nan bato ay naay et mabalin ay menbalinen Apo Dios is ap-on Abraham."
9 Dat itoloy Juan ay mangwani en, "Nan awnit idosan Apo Dios et siya nan
kaneg nan wasay ay naisagsagana ay mangpoyo isnan kaiw. Am-in ay kaiw
ay adi bomgas is gawis et mapoyo dat mapoowan. Et dakayo nan kaneg nan
kaiw ay adi bomgas."
10 Dat sooten nan kaipoipogaw ken siya, "Ay ngan ngalod nan ikkanmi?"
11 Sinmongbat si Juan, "Nan dowa nan badona et idyana nan esa isnan
maid badona ya nan wada nan kanenda et agtanda nan ib-ada ay maid
kanenda."
12 Inmey abes nan ib-an di mensingsingil is bowis ay menpabonyag dadat
sooten ken Juan, "Apo, ay ngan nan masapol ay ikkanmi?"
13 "Adi kayo mensingsingil is sobla nodi nan ostoosto nan singilenyo,"
insongbatna ken daida.
14 Dat abes sooten nan sosoldado, "Dakami pay abes ay ngan nan
ikkanmi?" Danat kanan, "Adiyo paeg-egyaten ya pabasbasolen nan ipogaw
ay aped mangkikikil ken daida ya masapol od ay mapnek kayo isnan
lagboyo."
15 San kaipoipogaw ay nangdenge issan kinkinwanin Juan et nasdaawda
ya inpagalopda ay siya nan Kristo ay inbagan Apo Dios id sang-adom en
awnit omali.
16 Ngem kinwanin Juan ken daida, "Bakenak si Kristo. Ngem wada siya ay
omon-onod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan
isnan sapatosna. Danom nan ibonyagko ken dakayo ngem awnit bonyagana
dakayo isnan Ispirito Santo ya nan apoy.
17 No omali siya et awnitna mensiyanen nan mamati ken siya isnan adi
mamati et kaneg waday ligao ken siya ay mangtap-ana isnan pagey danat
idolin isnan agamang nan mabgas danapay igwa nan kipit isnan apoy ay adi
katkatkatey."
18 Siya na ya adoado pay nan inbagbagan Juan isnan kaipoipogaw isnan
mang-it-itdowana ken daida isnan gawis ay damag tapno getkenda ay
mensagana isnan omaliyan Kristo.
19 Olay si Gobilnadol Herod et iniyaw Juan gedan tay apedna inasawa
nan aydona ay si Herodias dapay daan nan asawana ay innodin Herod ya
iniyawna gedan nan tap-in di ngawi ay inik-ikkana.
20 Ngem dat am-amed somokil si Herod et paibalodna si Juan.

Nan Nabonyagan Jesus
Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

21-22 Issan nangbonyagan Juan issan kaipoipogaw dat menpabonyag abes
si Jesus. Issan nabonyagan Jesus dat menlowalo ken Apo Dios et issan
menlol-owalowana et napewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ay
kaneg kalapati et pomatong ken siya. Dat wada nan kali ay nagapo id daya
ay mangwani en, "Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo
ken sik-a."

Nan Alal-apon Jesus
Mat. 1:1-17

23 Si Jesus et waay tolompoo nan tew-ena esanapay ilogi ay men-isolo. Siya
nan anak Jose, kanan nan kaipoipogaw. Naay nan ngadngadan nan alal-
apon Jose. Si Jose, anak Eli.
24 Si Eli, anak Matat; si Matat, anak Levi; si Levi, anak Melki; si Melki, anak
Jane; si Jane, anak Jose;
25 si Jose, anak Matatias; si Matatias, anak Amos; si Amos, anak Nahum; si
Nahum, anak Esli; si Esli, anak Nage;
26 si Nage, anak Maat; si Maat, anak Matatias; si Matatias, anak Semei; si
Semei, anak Jose; si Jose, anak Juda;
27 si Juda, anak Joana; si Joana, anak Resa; si Resa, anak Zorobabel; si
Zorobabel, anak Salatiel; si Salatiel, anak Neri;
28 si Neri, anak Melki; si Melki, anak Adi; si Adi, anak Cosam; si Cosam,
anak Elmodam; si Elmodam, anak Er;
29 si Er, anak Josue; si Josue, anak Eliezer; si Eliezer, anak Jorim; si Jorim,
anak Matat; si Matat, anak Levi;
30 si Levi, anak Simeon; si Simeon, anak Judas; si Judas, anak Jose; si Jose,
anak Jonan; si Jonan, anak Eliakim;
31 si Eliakim, anak Melea; si Melea, anak Mena; si Mena, anak Matata; si
Matata, anak Natan; si Natan, anak David;
32 si David, anak Jesse; si Jesse, anak Obed; si Obed, anak Booz; si Booz,
anak Salmon; si Salmon, anak Naason;
33 si Naason, anak Aminadab; si Aminadab, anak Aram; si Aram, anak
Arni; si Arni, anak Esron; si Esron, anak Fares; si Fares, anak Juda;
34 si Juda, anak Jacob; si Jacob, anak Isaac; si Isaac, anak Abraham; si
Abraham, anak Tare, si Tare, anak Nacor;
35 si Nacor, anak Serug; si Serug, anak Ragau; si Ragau, anak Peleg; si Peleg,
anak Heber; si Heber, anak Selah;
36 si Selah, anak Cainan; si Cainan, anak Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem; si
Sem, anak Noah; si Noah, anak Lamec;
37 si Lamec, anak Matusalem; si Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak
Jared; si Jared, anak Mahalaleel; si Mahalaleel, anak Cainan;
38 si Cainan, anak Enos; si Enos, anak Set; si Set, anak Adam; si Adam, anak
Apo Dios.

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

1 Tinakdon nan Ispirito Santo si Jesus issan nabonyagana isnan ginawang
ay Jordan danat ipango siya isnan bilig.
2 Omdan pay issan bilig dat padasen Satanas ay mangdoldolog ken siya
isnan epatpoo ay agew. Egay nangnangan si Jesus isnan deeyday agew et
naowaowat siya issan nakwasana.
3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog ken siya ay mangwani en, “No tet-ewa
ay Anak Apo Dios sik-a dakat kanan ta maboliw nan naay bato is makan.”
4 Dat songbatan Jesus ay mangwani en, “Kanan nan naisolat ay kalin Apo
Dios en baken makan et kedeng di katagowan di ipogaw.”
5 Dat ipangon Satanas si Jesus isnan ataatakdag ay bilig danat ipaila ken
siya is sin-awyan nan am-in ay ili isnan batawa.

6 Dat kanan Satanas, “Idyak ken sik-a am-in dana ya nan kinabaknangda
tay kowak am-in datona et mabalin ay idyak isnan olay sino ay laydek ay
mang-idyaan.
7 Kowam am-in datona no sak-en nan dayawem ay apom.”
8 Ngem sinmongbat si Jesus et kanana, “Kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en, ‘Sak-en ay Diosyo nan daydayawenyo ya mensilsilbiyanyo et
kedeng.’ ”
9 Dat kasin ipangon Satanas si Jesus id Jerusalem danat eyey siya isnan
toktok di Templo danat kanan ken siya, “No tet-ewa ay Anak Apo Dios sik-a,
kadya lomabtokka isna.
10 Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en bilinena nan aanghelna ta
ayowananda ay
11 mangtapaya ken sik-a ta adi masogatan nan dapanmo isnan bato.”
12 Ngem dat songbatan Jesus siya ay mangwani, “Nan naisolat ay kalin Apo
Dios et kanana gedan en adiyo dologen si Apo Dios ay Apoyo.”
13 Nakwas pay san nangpadpadasan Satanas ay nangdoldolog ken Jesus
danat taynan siya ta enggana is mamingsan kasin.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

14 Sinmagong si Jesus id Galilea et wada nan kabaelan nan Ispirito Santo
ken siya isonga mendinamag isnan kailiili nan inik-ikkana.
15 Nin-is-isolo siya isnan kasinasinagoga et daydayawenda am-in siya.

Nan Nang-adyanda Ken Jesus Id Nazaret
Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6

16 Inmey si Jesus isnan nasiknana ay ili ay Nazaret. Sinabado ay obayan di
Judio dat isnan esay Sabado et inmey siya isnan sinagoga tay siya nan sigod
ay ogalina. Dat tomakdeg ay mangibasa isnan kalin Apo Dios
17 isonga dadat ited nan insolat nan mamadto ay din si Isaias danat bilagen
et datngana nan naisosolat ay naay,
18 “Wada nan Ispirito Santon Apo Dios ken sak-en tay pinilina sak-en ay
mangipagtek isnan gawis ay damag isnan kodokdo. Inbaana sak-
en ay mangbadang isnan maligligatan ta mapalobosan nan balod ya
makaila kasin nan kollaw
19 ya mangipagtek isnan awnitna mangisalakanan isnan ipogawna.”
20 Linolon Jesus san mabasbasa danat isagong isnan mensilsilbi dat
tomokdo et men-isolo. Am-in nan ipogaw issan sinagoga et inenengnengda
siya.
21 Danat ilogi ay mangwani ken daida, “Tinmet-ewa id wani ay agew san
dinngeyo ay binasak ay naisosolat ay kalin Apo Dios.”
22 Laylayden am-in nan ipogaw siya gapo isnan gawis ay inbagbagana
ngem nasdaawda dadat kanan, “Ay baken kad na san anak Jose ay kailiyan
tako?”
23 Danat kanan ken daida, “Waay nenemnemenyo nan kankanan nan
ipogaw isna ay nan men-ag-agas et masapol ay agasana nan awakna esapay
mamati nan ipogaw isnan agasna. Kaneg todi nan nemnemyo tay kaytenyo
ay ikkak abes isna nan dinngeyo ay inik-ikkak id Capernaum.
24 Ngem kanak ken dakayo en am-in ay ipogaw et patpatgenda nan
mamadto isnan nateketeken ay ili ngem isnan osto ay ilina et adi patgen nan
kailiyana siya.
25 Kaneg din timpon Elias ay mamadto ay egay polos omod-odan is toloy
tew-en ya kagedwa dat menbitil am-in ay ili id Israel. Wada nan ado ay balo
issan deey ay ilida

26 ngem egay inbaan Apo Dios si Elias ay mangbadang ken daida ay Judio
nodi kedeng nan esa ay balo ay iSerepta is binadangana isnan ili id Sidon.
27 Dat kaneg abes din timpon Eliseo ay esay mamadto et ado nan nakolit
ay kailiyana id Israel dapay maid olay esa ken daida is inpagawisna nodi
kedkedeng si Naaman ay iSiria is pinagawisna."
28 Palalo nan liget am-in nan ipogaw issan sinagoga issan nangdengn-
ganda issan kinwanin Jesus tay kailiyana daida.
29 Dadat tomakdeg et goyodenda si Jesus ay mangibala dadat iyey isnan
toktok di bilig ay benget di ilida ta tekdagenda koma siya isnan deppas.
30 Ngem dat kayet idaan Jesus isnan tengan nan napoponokanda et ko-
maan.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 1:21-28

31 Linmayog si Jesus id Capernaum ay esay ili isnan probinsiyan di Galilea
dat men-isolo isnan sinagoga isnan Sabado ay obayan di Judio.
32 Nasdaawda issan inikkan Jesus ay men-isolo tay inpailana nan kabae-
lana.
33 Issan deey ay sinagoga et wada nan am-ama ay kinapet di makedse ay
anito dat menbogaw is napinapigsa,
34 "Ine. Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay dadaelem
dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios."
35 Ngem dat kanan Jesus issan anito, "Igiginekmo. Taynam si tosa."
Dat men-idogos san anito san am-ama et matokang isnan sasagangenda
danapay taynan siya ay maid inommat.
36 Nasdaawda am-in san nangiila dapay wasdin mangwani, "Ay ngan ngen
nan wada ken tona? Dan kabaelana ay mangipakaan isnan makedse ay
anito?"
37 Siya di nan inikkan Jesus isonga nindinamag isnan am-in ay ili isdi.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

38 Tinaynan Jesus san sinagoga et omey isnan baey da Simon. Nan
katogangan Simon isdi et menpodpodot dadat ibaga ken Jesus en mensakit
siya.
39 Dat sag-enen Jesus san in-ina et pagawisena san podotna dat mabanan-
gon san in-ina et pakanena daida.
40 Nakwas et nan obayada issan naonogan di agew isonga dat iyey nan
omili nan am-in ay wada nan sakitda ken Jesus danat sag-es-aen ay mang-
egen ken daida dat gomawis nan sakitda.
41 Nan anito gedan et tinaynanda nan ipogaw ay kinapetda dadapay
ibogbogaw, "Sik-a nan Anak Apo Dios." Daet paginken Jesus daida tay adina
layden ay daida nan mangipagtek en siya nan Kristo.

Nan Nin-isolsolowan Jesus Isnan Kasinasinagoga
Mar. 1:35-37

42 Issan kawakgatana et nasapa si Jesus ay inmey isnan bilig ngem omey
kayet an-anapen nan ipogaw siya. Dadat datngan siya et adida ipalobos ay
taynana daida.
43 Ngem danat kanan, "Masapol ay omeyak abes isolo isnan teken ay ili
nan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios tay siya nan
nangibaaana ken sak-en."
44 Isonga dat omey men-isolo isnan kasinasinagoga ay paggimongan di
Judio.

5

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Tolo Ay Papasolotna
Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

1 Issan namingsan ay nin-isolowan Jesus isnan benget di baybay id Genesaret et natogop nan kaipoipogaw isnan kad-ana et mendindinogosda tay kayatda ay dengngen nan kalin Apo Dios ay isolona.
2 Maid somya is tomakdegan Jesus danat ilaen nan doway bangka ay ninbebenget isnan baybay ay tinaynan nan mensidsidok tay inmeyda inowasan nan sidokda.
3 Dat omey si Jesus issan bangkan nan esay mensidsidok ay si Simon danat ibaga ken siya ta iyad-addawina is bassit isnan benget di baybay tasiyay tomokdowana ay mangisolo isnan kaipoipogaw.
4 Nakwas pay ay nin-isolo danat kanan ken Simon, “Ipagawgawam nan bangkam isnan kaadaeman nan baybay ta mensidok kayo.”
5 Dat kanan Simon, “Apo, inlalabimi ay ninsidsidok dapay maid polos inalami ngem no siya say kanam et ikkanmi.”
6 Dadat oy-oyen nan sidok et adoado nan inalada ay ikan et nganngani ay mabakas nan sidok isonga adida makaipangato.
7 Dadat wag-eyan san iib-ada issan esay bangka ta badanganda daida. Inmeyda binadangan daida et pinopinoda san doway bangka is ikan et gistayda malimon.
8 Idi inilan Simon Pedro san inommat dat menpalintomeng ken Jesus et kanana, “Apo, mabainak ken sik-a tay managbasolak isonga taynam sak-en.”
9 Nasdaaw am-in san wada issan bangkan Simon issan nang-ilaanda isnan kaad-adon san sinidokanda
10 ya olay gedan san ib-an Simon issan esay bangka ay da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo. Dat kanan Jesus ken Simon, “Adi kayo mabain ay maitapi ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios.”
11 Isonga dadat ipakni nan bangkada dadapay taynan am-in nan kowada et omonodda ken siya.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

12 Isnan namingsan ay kad-an Jesus isnan esay ili et sinmag-en nan am-ama ay nabayag ay nakolit dat menlokbob ay menseg-ang, “Apo, getkek ay kabaelam ay mangkaan isnan sakitko no kayatmo.”
13 Dat gen-an Jesus siya danapay kanan, “Kayatko ay maagasanka.” Dat dagos ay makaan nan kolitna.
14 Danat kanan ken siya, “Adim ibagbaga nan inikkak ken sik-a isnan teken ay ipogaw. Basta idadawesmo ta enka menpaila isnan padi damet idya nan limosmo ay mapalti ay kaneg din inbilin Moses ta pangtekan nan ipogaw ay ginmawiska.”
15 Ngem dinngen kayet nan kaipoipogaw san inikkan Jesus ken siya dadat omey et enda dengngen nan kankanana ya ta pagawisena nan wada nan sakitda.
16 Ngem no mamingsan et komaan si Jesus tay omey isnan bilig ay menlowalo.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

17 Issan esay agew ay men-is-isolowan Jesus isnan esay baey et wadada nan nangitotokdo ay Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay nagapo

isnan probinsiya ay Galilea ya Judea ya isnan ili ay Jerusalem. Nan panaka-balin Apo Dios ay mangipagawis isnan sakit et wada ken Jesus.
18 Dat domateng nan mang-aatangay isnan napalalais ay kayatda ay eyey issan baey ay kad-an Jesus.
19 Ngem nanapno nan baey is ipogaw et maid polos ikkanda ay mangisgep ken siya isonga insakyatda isnan atep san baey ay nadadata dadat lokaben nan atep dadat oy-oyen san napalalais et ompa issan tengan nan ipogaw ay sasagangen Jesus.
20 Getken Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan am-ama, “Gayyem, napakawan et nan basolmo.”
21 Dat kasiaagasaas nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo ay mang-wani en, “Sino pay nan lalaki ay naay? Ayta dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios dapay kedkedeng si Apo Dios is makapakawan is basbasol?”
22 Ngem getken Jesus nan kankananda danat kanan, “Ngan nan apedyo nemnemnemen?
23 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan ‘Mapakawan nan basolmo’ wenno nan ‘Ibangonmo ta mendaanka?’
24 Ngem gapo tay adiyo patiyen et paneknekak ken dakayo ay wada nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyon-an Am-in di Ipogaw.” Isonga danat kanan issan napalalais en, “Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka.”
25 Nabanangon et san am-ama danat alaen san dayona et somaa ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
26 Am-in san wada isdi ay nangiila et nasdaawda dadapay inmegyaegyat dadat dayawen si Apo Dios ay mangwani en, “Kaskasdaaw nan inilami id wani.”

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17

27 Nakwas pay san nin-agasan Jesus dat bomala et ilana si Levi ay esay mensingsingil is bowis ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan Jesus, “Omalika ta maitapika ken sak-en.”
28 Dat taynan Levi nan oblana ya am-in ay kokwana isnan opisina daet omonod ken Jesus et maitapi ken siya.
29 Inmeyda isnan baey Levi dat menpalti siya ta makikan da Jesus ya nan iib-an Levi ay mensingsingil is bowis ya nan tap-in di ipogaw.
30 Idi inilan san ib-an san Fariseo ya san men-is-isolo is linteg ay makikikanda dadat kanan issan papasolot Jesus, “Aytay dakayon makikikan isnan sanada ay mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managba-sol?”
31 Ngem si Jesus nan sinmongbat et kanana ay mangiyalig, “Nan ipogaw ay maid sakitna et adina masapol nan doktol ngem nan ipogaw ay mensakit et daida nan makasapol isnan doktol.
32 Isonga inmaliyak tapno badangak nan mangtek ay nakabasol tapno menbabawida ngem baken nan mangnenemnem ay gawisda.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20

33 Sinootda ken Jesus ay mangwani en, “Nan papasolot Juan et wada nan mentepeanda ay adi mangan isnan obaya dadapay menlol-owalo ay kaneg abes nan papasolot nan Fariseo dapay nan papasolotmo et adida mentepe.”
34 Dat menpangngalig si Jesus ta ilawlawagna nan gapo ay adi menteptepe nan papasolotna et kanana, “Ay kananyo en adi makikan nan nadkat no daan pay nan nadawak ken daida? Adi mabalin.

35 Ngem no omdan nan agew ay maapitan nan lalaki ay nadawak et siya
di nan mentepeanda gapo isnan seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22

36 Intoloy Jesus ay mensodok ta ipagtekna ken daida en adi kabalin ay
maitapi nan nabayag ay sinoloda isnan isolsolona. Kanana, "Maid mangi-
takop is balo ay bado isnan logak. No ikkana na et kawasena nan balo ay
bado dapay gedan nan baloy galot et adi maibagay ay maitakop isnan logak.
37 Siya gedan isnan tapey. Maid mang-igwa is kabobobod ay tapey isnan
naosal ay kodil* tay epdas kinmenteg dapay mo menlowag nan tapey et
bomtak nan kodil et makawas nan tapey ya nan kodil gedan.
38 Nan balo ay tapey et masapol ay maigwa isnan balo abes ay kodil tay
mabinbinat et maid makawas.
39 Maid abes mangkayat ay ominom is olay gawis ay kapewpewak ay tapey
no epdas inminom isnan nabayag ay tapey tay kanana en gawgawis nan
nabayag mo nan balo."

6

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28, 3:1-6

1 Sinabado ay obayan di Judio et isnan esay Sabado indaan da Jesus isnan
paypayewan. Dat menlosing nan papasolotna is kotimenda.
2 Dat kanan nan tap-in di Fariseo, "Aytay dakayon menlosing is kotimenyo
dapay lawaen nan linteg tako nan men-ani isnan obaya?"
3 Dat kanan Jesus, "Ayta dayon pabasolen daida? Ay egayyo binasa din
inikkan da David isdin linmayawanda?* Naowaowatda
4 isonga dadat songgep isnan baey Apo Dios et alaen David nan tinapay
ay pala ken Apo Dios danat kanen danapay agtan nan iib-ana. Dapay kanan
nan linteg tako en adi mabalin ay maipakan nan tinapay ay pala ken Apo
Dios isnan ipogaw no bakenda padi. Ngem gapo tay naowatda et egay
pabasolen Apo Dios daida."
5 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan
kalebbeng isnan mabalin ay maik-ikkan isnan obaya."
6 Isnan esay Sabado kasin, sinonggep si Jesus isnan sinagoga ay men-isolo.
Dat wada nan am-ama ay nabingoy nan kanawan ay ledengna.
7 Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, kaytenda ay mangidalom
ken Jesus isonga sis-iimenda siya no pagawisena nan nabingoy tay lawaenda
nan men-agas is sakit isnan obaya tay kananda en obla di.
8 Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan issan nabin-
goy, "Omalika ta itakdegmo isnan sasagangenmi." Dat omey san nabingoy.
9 Dat sooten Jesus ken daida, "Ngan nan linteg tako isnan obaya? Ay ikkan
nan gawis wenno nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag wenno kawasen?"
10 Danat inengneng daida danat kanan issan nabingoy, "Oyadem nan
ledengmo." Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay naagasan et.
11 Ngem mamaslat nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg dadapay
men-asitoya no ngan nan ikkanda ken Jesus.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna
Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

* **5:37** Ilaem Mat. 9:17. * **6:3** Ilaem Mat. 12:3.

12 Issan esay agew tinmikid si Jesus isnan bilig ta omey menlowalo danat
ilalabi ay menlol-owalo ken Apo Dios.
13 Kawakgatana pay danat ayagan nan papasolotna et piliyena nan simpoo
ya dowa ay nginadnana is aapostolis.
14 Datona nan ngadngadan nan pinilina. Si Simon ay nginadanan Jesus
is Pedro ya nan besatna ay si Andres ya da Santiago ken Juan, si Felipe, si
Bartolome,
15 si Mateo, si Tomas, si Santiago ay anak Alfeo, si Simon ay mangisaksakit
isnan ilida,
16 si Judas ay anak Santiago ya si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip ken
Jesus.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit
Mat. 4:23-25

17 Linmayog si Jesus ya nan papasolotna ay nagapo issan bilig et omdanda
pay isnan nasisimpa dat isaldeng Jesus ya nan ado ay pasolotna. Wadada
gedan nan adoado ay nagapo id Judea ya id Jerusalem ya isnan il-ili isnan
benget di baybay ay id Tiro ya Sidon.
18 Inmeyda ay mangdenge isnan kankanana dapay ta pagawisena nan
wada nan sakitda et olay nan deeyday pinalpaligat di anito ay inmey et
ginmawisda gedan.
19 Am-in nan ipogaw et kaytenda ay somag-en ay mangsikgad ken siya tay
wada nan panakabalina ay magapo ken siya ay mangpagawis isnan am-in
ay sakitda.

Nan Kinwanin Jesus Isnan Nagasat Ya Kaseseg-ang
Mat. 5:1-12

20 Inilan Jesus san papasolotna danat kanan,
“Nagasat kayo ay mangtek isnan kolangyo tay awnit kayo maitapi isnan
mentolayan Apo Dios.
21 Nagasat kayo ay manglaylayad ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios tay
awnit kayo mapnek.
Nagasat kayo ay menseseg-ang gapo isnan basolyo tay awnit kayo men-
gasgasing.
22 Nagasat kayo no kaliliget nan ipogaw dakayo ya aamisenda
ya bab-ainanda dadapay kanan en ngawi kayo gapo isnan
mangpatpatiyanyo ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.
23 Men-gasing kayo tay olay no adoado nan ligatyo id wani et awnit dakkel
nan ganabenyo ay idyan Apo Dios ken dakayo ay insaganana id daya.
Tay nan ik-ikkanda id wani ken dakayo et siya gedan nan inik-ikkan
din alal-apoda id sang-adom isdin mamadton Apo Dios isonga men-
galalasing kayo isnan maiisowanyo ken daida.
24 Ngem kaseseg-ang kayo ay kedeng nan kinabaknangyo is nenemnemenyo
tay epdasyo ginanaganas nan biyagyo.
25 Kaseseg-ang kayo ay mamapnek id wani tay awnit kayo maowat.
Kaseseg-ang kayo ay men-gasgasing id wani tay awnit kayo menseseg-ang
ya men-ag-aga.
26 Kaseseg-ang kayo no it-it-ek nan ipogaw dakayo olay baken tet-ewa ay
kaneg din inik-ikkan din alal-apoyo ay nang-it-it-ek isdin baken tet-
ewa ay mamadto.”

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Mat. 5:38-48

27 “Dakayo ay mendedenge isnan kankanak et masapol ay laylaydenyo
nan mang-aamis ken dakayo ya ipailayo gedan nan gawis isnan mangliliget
ken dakayo.
28 No waday mang-aamis ken dakayo kananyo en badangan Apo Dios
daida dayopay ilowalowan daida.
29 No waday mangtipak isnan esa ay ipingmo dakat idoo nan topakna ya
no waday mang-ala isnan abitom, bay-am ta alaena gedan nan badom.
30 No waday menkedaw ken sik-a dakat agtan ya no waday mang-ala isnan
osalmo adim kankanan en isagongna.
31 Ikkanyo isnan ib-ayo nan kaytenyo ay ikkanda ken dakayo.
32 Ay kananyo ngen en it-it-ek Apo Dios dakayo no kedeng nan manglay-
layad ken dakayo is laylaydenyo? Adi tay olay nan adi mamati ken Apo Dios
et laylaydenda gedan nan manglaylayad ken daida.
33 Ngan ngalod nan naitkenanyo no kedeng nan mang-ikkan is gawis ken
dakayo nan mang-ikkananyo abes is gawis? Olay nan adi mamati ken Apo
Dios et siya gedan di nan ik-ikkanda.
34 Ya no kedeng nan mangisagsagong isnan bolodenda ken dakayo is
pabolbolodanyo ay it-it-ek ngen Apo Dios dakayo? Olay nan adi mamati et
menpabolodda gedan isnan ib-ada tay getkenda ay maisagong met laeng san
inpabolodda.
35 Isonga baken dana is ikkanyo koma nodi laylaydenyo nan mang-aamis
ken dakayo dayopay ikkan nan gawis ken daida. Menpabolod kayo olay
getkenyo ay adida isagong nan bolodenda tay no siya dana nan ik-ikkanyo
et ipailayo dadlo ay an-ak Apo Dios dakayo et awnit gawis nan idyana ken
dakayo. Tay maseg-ang siya olay isnan adi mangtek ay men-iyaman ya nan
naimot.
36 Masapol abes ay managseg-ang kayo ay kaneg nan Amayo ay managseg-
ang.”

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Ib-ada
Mat. 7:1-5

37 “Adiyo banbanagen nan ib-ayo ta adi abes banagen Apo Dios dakayo.
Adiyo abes pabasbasolen nan ib-ayo ta adi gedan pabasolen Apo Dios
dakayo. Nodi pakawanenyo nan ib-ayo ta pakawanen abes Apo Dios dakayo.
38 Agtanyo nan ib-ayo et agtan gedan Apo Dios dakayo. Tay nan kaad-adon
nan in-intedyo et siya gedan nan kaad-adon nan idyana ngem nasolsolok
pay tay olay itamtamedna ya ibasbasbasna ay mangisedsed et lomoslosoy
kayet.”
39 Dat sodoken Jesus nan naay, “Nan kowap et adi makaipango isnan
kanegna ay kowap tay no ikkana na et maekdagda ay dowa isnan ketang.
40 Maiwed maisolsolowan is nangatngato mo nan men-is-isolo ken siya
ngem am-in nan oskila ay mangkewas isnan ad-adalena et awnit kanegna
abes nan mistolona.”
41 Dat menpangngalig si Jesus maipanggep isnan menkalkali is basol di ib-
ada et kanana, “Damen delawen nan bota isnan matan nan besatmo dapay
adim madlaw nan kega sindomet ay bota isnan matam?
42 Ngan nan ikkam ay mangwani en, ‘Pangaasim besatko ta kaanek nan
bota isnan matam,’ dapay adim malikna nan kega sindomet ay bota isnan
matam? Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem omon-ona nan dakkel ay bota isnan
matam tasiyay makailaka ay gawis esakapay kaanen nan teeteen ay bota
isnan matan nan besatmo.”

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Mat. 7:16-20, 12:33-35

43 “Nan gawis ay kaiw et adi bomgas is ngawi ya adi abes bomgas nan
ngawi is gawis.
44 Nan kailasinan nan am-in ay kaiw et nan ibgasda tay adi mabolas nan
papaya isnan kawayan wenno nan alomani isnan sibit.
45 Kaneg abes datako ay ipogaw, no nan gawis nan nemnemna et gawis
nan ik-ikkana ngem no nan ngawi nan nemnemna et ngawi abes nan ik-
ikkana. Tay nan kalin di ipogaw et ipailana nan wada isnan nemnemna.”

Nan Dowa Ay Ninsaad
Mat. 7:24-27

46 “Dayon kankanan en sak-en nan Apoyo dakayopay adi patpatiyen nan
ibagbagak?
47 Am-in ay omali ken sak-en ay mangidnge ya mangpati isnan ibagbagak
et siya na nan kaiyaligana.
48 Kanegna nan esa ay ipogaw ay ninsaad is baeyna. Inkaobna ay gawis
nan tokod enggana ay maipegnad isnan bato sanapay saaden nan baeyna.
Isonga no men-inewang et dalaposena san baey ngem egay natokang tay
menkeneg.
49 Ngem nan ipogaw ay mangdedenge isnan kankanak danapay adi
patiyen et kanegna nan nangsaad is baeyna isnan lota ngem egayna peg-
nadan is bato ay menpatangan nan tokodna. Isonga idi men-inewang dat
makibbek ay matokang san baeyna tay egay kasaad ay gawis.”

7

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di Kapitan Ay iRoma
Mat. 8:5-13

1 Issan nakwasan pay san am-in ay kayatna ay ibaga isnan kaipoipogaw
dat omey si Jesus id Capernaum.
2 Id sidi et wada nan iRoma ay kapitan di adoado ay soldado. Wada nan
baana ay laylaydena ay matmatey.
3 Dinngen san kapitan nan maipanggep ken Jesus danat ibaa nan aamam-
a ay Judio ta enda ayagan si Jesus ta omeyna pagawisen nan baana.
4-5 Dadat omey ken Jesus ay menseg-ang ay mangwani en, “Nan naay
kapitan et olay baken Judio ngem laylaydena datako ay Judio dapay gedan
ninpasaad is sinagoga isonga gawis abes no badangam siya.”
6 Dat makkey si Jesus ken daida. Idi naisag-enda isnan baey san kapitan,
inbaan san kapitan nan gagayyemna ay mangibaga ken Jesus en, “Apo, olay
adika kano songgep tay mabain ken sik-a
7 isonga baken siya is nangsab-at ken sik-a. Getkena gedan ay omanay nan
kalim is mangipagawis isnan baana
8 tay siya kano et kanegmo gedan ay wada nan nangatngato ay opisyal
ay mangbab-aa ken siya ngem wada gedan nan sosoldadona ay bab-aaena.
Et no ibagana isnan esay bab-aaena en, ‘Omeyka,’ dat omey ay dagos, ya
no ibagana isnan esang en, ‘Omalika,’ dat omali, ya no ibagana is esa en,
‘Ikkam na,’ danat ikkan tet-ewa. Isonga getkena ay omanay nan kalim is
mangpagawis ken siya.”
9 Nasdaaw si Jesus issan dinngena dat menligos ay mangwani isnan
ipogaw ay omon-onod ken siya, “Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdas-
ak is napigpigsa ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan sana ay kapitan.”
10 Dat somagong et san deeyda ay binaan san kapitan issan baey dadat
datngan ay ginmawis san baa ay masaksakit.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Di Balo

11 Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan ili ay Nain et nakkey nan
papasolotna ya nan adoado ay ipogaw.
12 Omdanda pay isnan soban di ili dadat sab-aten nan mabob-oweg ay
omey mangikaob isnan natey. San deey lalaki ay natey et dalos kedkedeng
is anak nan esay balo isonga adoado nan omili ay binmadang.
13 Olay si Jesus et palalo gedan nan seg-angna isnan nang-ilaana issan balo.
Danat kanan ken siya, “Laton sa. Adika men-ag-aga.”
14 Daet somag-en si Jesus et gen-ana san inaawitda ay koong dat itakdeg
san deeyday mang-aawit. Dat kanan Jesus, “Baballo, bomangonka.”
15 Dat tet-ewa mabanangon san natey dapay komali. Dat kanan Jesus issan
balo, “Naay san anakmo.”
16 Am-in ay wada isdi et palalo nan egyatda dadat dayawen si Apo Dios
ay mangmangwani en, “Esay mamadton Apo Dios nan naay inmali ken
datako.” Dapay kanan es nan ib-ana, “Inmali si Apo Dios ay mangisalakan
ken datako ay ipogawna.”
17 Daet maibaag san inik-ikkan Jesus id Judea ya isnan am-in ay naliliwes
ay il-ili.

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Mat. 11:2-6

18 Si Juan ay Menbonbonyag et wada isnan pagbalodan ngem getkena met
laeng san ik-ikkan Jesus tay ibagbagan san papasolotna.
19 Danat ayagan san dowa et ibaana daida ta omeyda sooten ken Jesus no
siya nan Kristo ay inbaan Apo Dios wenno waday teken is awnit omali is
mamas-ed.
20 Idi inomdanda ken Jesus kinwanida en, “Inbaan Juan ay Menbonbonyag
dakami ta sootenmi no sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios ay si
Kristo wenno waday teken is sedsed-enmi.”
21 Issan inmayanda ken Jesus et adoado nan pagawgawisena ay masak-
sakit ya ipakak-aana nan anito ay kinmapet ken daida.
22 Danat kanan issan papasolot Juan, “Somagong kayo ken Juan ta ibagayo
nan dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak. Tay nan kowap et makailada,
nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginmawisda, nan toweng et
makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dinngeda nan
naibagbaga ay gawis ay damag.
23 Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi men-
dowadowa ay mamati ken sak-en.”

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Mat. 11:7-19

24 Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus issan kaipoipogaw,
“Isdin inmayanyo isdin kad-an Juan isnan bilig, ay ngan nan kaytenyo ay
ilaen? Ay ninemnemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwkiwiyen di
dagem? Baken.
25 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay ipogaw ay ninbado is
gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis ya
naganas nan biyagna et nan makitetee isnan ali.
26 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen,
ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et nangatngato mo is mamadto.
27 Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin
en, ‘Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem isnan
omaliyam.’ ”

28 Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid
nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et
nangatngato mo si Juan.
29 Nan adoado ay ipogaw ya olay nan mensingsingil is bowis et dinngeda
san kinkinwanin Juan. Da tona nan nangtongpal isnan kayten Apo Dios
isonga dadat menpabonyag ken Juan.
30 Ngem nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg et egayda tinongpal
nan kayten Apo Dios ay ikkanda isonga adyanda ay menpabonyag ken Juan.”
31 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo
ay ipogaw id wani? Men-ap-apos et kedeng nan getkenyo.
32 Kaneg kayo oongong-a ay adi polos mapnek tay no men-ay-ayamda
isnan malkitan et kankanan nan ib-ada ken daida en, ‘Nin-ganggangsa kami
ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem egay kayo nakiaga.’
33 Kanak en kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek. Inmali si Juan
ay Menbonbonyag et at-atik nan kinkinana ya egay polos inmin-inom is
bomoteng ay mainom dakayot kanan en, ‘Matawtawaw siya.’
34 Inmaliyak abes et nakikikanak ya nakiin-inomak ken dakayo dakayot
kanan en, ‘Ilaenyo pod nan ipogaw ay naay. Bokatot ya men-inom danapay
gayyem nan mensos-owitik ay mensingsingil is bowis ya nan managbasol.’
No siya ngalod sa di kankananyo et maid mabalin is ikkanmi ken Juan ay
mangpagasing ken dakayo.
35 Ngem olay no adyanyo nan initdok ya nan init-itdon Juan et mailanto
isnan ogalin nan mamati ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya nan silib Apo
Dios.”

Nan Inmayan Jesus Isnan Baey Di Fariseo

36 Inayagan nan esay Fariseo ay kangadan is Simon si Jesus ta omey
makikan isnan baeyna. Dat omey si Jesus et makilikob.
37 Issan deey ay ili et wada nan babai ay managbasol. Idi dinngena ay
wada si Jesus ay makikikan issan baey di Fariseo dat omey ay mangikakawit
isnan gawigawis ay palanggo ay kad-an di nangina ay bangbanglo.
38 Dat menpalintomeng isnan kad-an Jesus ay men-ag-aga dat mentedted
nan agana isnan sikin Jesus. Danat ponasan isnan bookna danat bisitowen
danapay bokbokan is bangbanglo.
39 San Fariseo ay nang-ayag ken Jesus et inilana danat kanan isnan nem-
nemna, “No tet-ewa ay mamadtona et getkena koma no ngan nan kaipogaw
nan babai ay naay ay manggeg-een ken siya.”
40 Dat kanan Jesus, “Simon, wada nan ibagak ken sik-a.” Dat kanan Simon,
“Apo, ay ngan di ibagam?”
41 Dat kanan Jesus, “Wada nan doway aamam-a ay nin-otang is siping
isnan kadangyan. Nan esa et limang gasot nan otangna ya nan esang abes et
limampoo.
42 Ngem gapo tay adida makabayad danat kaanen san otangda. Kadya
ibagam ken sak-en no sino ken daida ay dowa nan dakdake nan layadna
issan kadangyan?”
43 Sinmongbat si Simon en, “Kanak en waay san ad-ado nan otangna ay
nakaan.” “Tet-ewa nan songbatmo,” kinwanin Jesus.
44 Dat ilaen Jesus san babai danat kanan ken Simon, “Ay iilaem nan babai
ay naay? Sinangailim sak-en isnan baeymo ngem maid inbaam is mang-
owas isnan sikik dapay siya nan ogali tako ngem si tona et inowasana nan
sikik isnan agana danapay iponas nan bookna.

45 Egaymo sinab-at sak-en ay mangbisito ay kaneg gedan nan ogali tako
ngem siya et egay somalsaldeng ay mangbisbisito isnan sikik enggana issan
inmaliyak.
46 Egaymo linanaan nan bookko ay kaneg nan ogali tako ngem siya et
binokbokana nan sikik is nangina ay bangbanglo.
47 Ibagak ngalod ken sik-a, gapo tay getkena ay adoado nan basolna ay
mapakawan isonga siya na nan inikkana ay mangipaila isnan dakkel ay
layadna ken sak-en. Ngem nan ipogaw ay mangwani en bassit nan basolna
ay napakawan et bassit abes nan layadna."
48 Dat kanan Jesus issan babai, "Napakawan nan basbasolmo."
49 Nan ib-ada ay mangmangan et kinwanida isnan nemnemda, "Ay sino
ngen nan ipogaw ay naay ay olay nan basol et pakawanena?"
50 Ngem dat kanan Jesus issan babai, "Nan pammatim nan nangisalakan
ken sik-a. Somaaka et ay menlamlamnin."

8

Nan Iinin-a Ay Nakkey Ken Jesus

1 Egay pay nabayag dat omey si Jesus isnan kailiili ay mangibagbaga
isnan gawis ay damag maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. Nakkey san
simpoo ya dowa ay pasolotna
2 ya san pinagawis Jesus ay iinin-a ay nasaksakit ya tinoyan di anito. Naay
nan ngadanda. Si Maria Magdalena ay tinaynan di pito ay anito,
3 si Juana ay asawan Cusa ay ap-apo isnan baey Herod ya si Susana ya nan
adoado pay ay iinin-a ay nang-idya isnan tap-in di kokwada ta badanganda
si Jesus ya nan papasolotna.

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Mar. 4:1-20

4 Inmali nan kaipoipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay ili dadat
madagop tay kaytenda ay dengngen nan kalin Jesus. Dat mensodok si Jesus
ken daida et kanana,
5 "Wada nan am-ama ay en ninbonobon isnan om-a. Idi insapowakna
nan bonobon isnan om-a, naekdag nan tap-ina isnan daan et gatgatinan nan
ipogaw dapay topken di koyat.
6 Nan tap-ina et naekdagda isnan kabatbatowan dat tomobo ngem nam-
gaan nan lota isonga dadat maango.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan ginsatan ay sibit dat solinen di sibit nan
tinmobo et mateyda.
8 Ngem nan tap-ina ay natekdag isnan gawis ay lota et tinmoboda dadapay
bomgas is adoado." Dat ibiyad Jesus ay mangwani en, "Dengngenyo ngalod
no waday ingayo."
9 Dat sooten nan papasolot Jesus ken siya nan kayat ay kanan nan sin-
odokna.
10 Sinmongbat si Jesus ay mangwani, "Owen tay naipagtek ken dakayo
nan egay naipagtek id kasin ay maipanggep isnan mentolayan Apo Dios
ngem isnan tap-ina et ipangpangngaligko nan ikkak ay mangisolo ken daida
tasiyay olay il-ilaenda et adida getken nan tet-ewa ya olay dengdengngenda
et adida maawatan.
11 Siya na nan kayat ay kanan san sinodokko. Nan bonobon et siya nan
kanega kalin Apo Dios.
12 Nan daan ay natekdagan di bonobon et kanegna nan ipogaw ay mang-
denge isnan kalin Apo Dios ngem dat omey si Satanas et kaanena isnan
nemnemna san dinngena tapno adi mamati ya maisalakan.

13 Nan kabatbatowan et kanegna nan ipogaw ay mangdenge ya mengasgasing ay mangdawat isnan kalin Apo Dios. Ngem adi lomamot nan
kalin Apo Dios isnan nemnemna tay patiyena is sin-awyan danat dokogan
ay dagos no mapaligatan gapo isnan pammatina.
14 Nan ginsatan ay sibit et siya nan mangdenge isnan kalin Apo Dios
ngem makolkol nan nemnemna tay wedweda nan bomaknangana ya mengasgasingana is nenemnemena isonga adi bomgas tay nasolin nan kalin Apo
Dios et kalingkingana.
15 Ngem nan gawis ay lota ay natekdagan di bonobon et siya nan ipogaw ay
mangdedenge isnan kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis isnan nemnemna
danapay itoltoloy ay mangpatpati engganay bomgas nan kalin Apo Dios
isnan biyagna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Mar. 4:21-25

16 Danat itoloy ay mensodok, "Maid mangpasged is silaw danat salinan is
timba wenno igwana isnan silok di podanan tasiyay adi kaila nan silangna
nodi ipatangna tapno menpat-a no songgep nan ipogaw.
17 Siya abes nan kaneg nan epdas naikkan ay olay egay kagtek et awnit
maipabala ya nan nenemnemen nan ipogaw et awnit magtek met laeng.
18 Isonga dengngenyo ay gawis nan isolok tay nan mamati isnan isolsolok
et masilawan nan nemnemna ta maawatana dat taptapiyan Apo Dios nan
getkena. Ngem nan ipogaw ay adi mangidnge ya adi mamati et awnit
mamaid nan atiatik ay getkena."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

19 Inmey si inan Jesus ya nan bebsatna isnan kad-ana ngem adida
makasag-en ken siya tay adoado nan ipogaw.
20 Dat wada nan mangwani ken Jesus, "Wada da inam ya nan bebsatmo
isnan pantew ay mangpaay-ayag ken sik-a."
21 Dat kanan Jesus ken daida am-in en, "Owen, ngem bakenda kedeng is
inak ya bebsatko tay am-in nan mangidnge isnan kalin Apo Dios et daida
gedan nan inak ya bebsatko."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

22 Isnan namingsan et ninlogan si Jesus ya nan papasolotna isnan bangka
tay kinwanin Jesus en omeyda isnan bas-ang di baybay.
23 Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay
dagem et masepyatan nan bangka et nganngani ay malimonda dat omegyat
nan papasolotna
24 isonga dadat gidowen si Jesus ay mangwani, "Apo, Apo, naay malimon
tako."
Dat bomangon siya et ipakin-ena nan dagem ya dalloyon.
25 Danat kanan isnan papasolotna, "Dakayon omegyat? Ay maid talekyo
ken Apo Dios?"
Ngem nasdaawda ya nakibtotda am-in dadat men-asikwani, "Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay. Danan bilinen nan dagem ya danom dadat
tet-ewa tongpalen?"

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

26 Intoloyda ay men-gedang isnan baybay id Galilea ay omey isnan dedemangena ay lakon di Geraseno.

27-29 Dinmaka si Jesus isnan benget di baybay dat sab-aten nan esay
lalaki ay kinapet di anito. Tawaw nan inidyada issan lalaki et nabayag ay
aped menlalabos ya adi kasala isnan baey ay aped nan lil-iyang ay kad-
an di natey nan nintet-eeana. Et nabayag ay pinalpaligat san anito siya et
olay ibalodda ya galotenda nan ledengna ya sikina is kawal, mensokpotna
kayet dat patagtagen san anito siya isnan pondag. Issan nang-ilaana ken
Jesus nin-owakis dapay menlokbob isnan sasagangena danapay ibibiyad ay
mangwani, “Jesus ay Anak Apo Dios ay kangatowan, ay ngan di ngotom ken
sak-en? Maseg-angka ta adika mangdosdosa.” Kinwanina di tay inbilin Jesus
en komaan san makedse ay anito ken siya.
30 Dat sooten Jesus ken siya, “Ay sino nan ngadanmo?” “Nan ngadanko et
Linibo,” kinwanina tay kalibolibo nan anito ay kinmapet ken siya.
31-32 Dat menseg-ang san kaanianito ken Jesus en adina paeyen daida
isnan longok ay kadosdosaanda.
Ngem isnan sasag-enenda adoado nan beteg ay mangmangan isnan bilig
isonga dat kanan san kaanianito ken Jesus en palobosana daida tasiyay enda
kapten nan kabetebeteg. Danat palobosan daida
33 isonga dadat taynan san lalaki et kaptenda san kabetebeteg. Dat kanega
naong-ong am-in san beteg et kasida tatagtag ay omey isnan deppas dadat
matekdag isnan baybay et malimonda.
34 Issan nang-ilaan san mangbanbantay isnan beteg issan inommat dadat
tomagtag et omeyda ibaga isnan kailiili.
35 Dat omey nan nangdenge et enda ilan nan inommat dadat datngan san
lalaki ay tinaynan di anito ay tinmotokdo isnan sag-en Jesus et ninbabado
dadlo dapay gawis nan nemnemna dadat menkakikibtot am-in.
36 San deeyda ay nang-ila et inbagada isnan kadatdateng ay ipogaw nan
inkakkan san lalaki ay ginmawis.
37 Gapo isnan dadama ay egyat san iGeraseno et inbagada ken Jesus en
olay komaan isnan ilida.
38-39 Ngem san lalaki ay tinaynan di kaanianito et ninseg-ang ken Jesus en
makaey koma ken siya. Ngem dat kanan Jesus ken siya, “Somaaka bawet ta
enka ibaga nan gawis ay inikkan Apo Dios ken sik-a.” Dat menlogan da Jesus
issan bangka et taynanda daida. Dat somaa san lalaki et ena ibaga isnan am-
in ay kailiyana san inikkan Jesus ken siya.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina

Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

40 Sinmagong da Jesus isnan demang di baybay dat men-gasing nan
kaipoipogaw isdi tay sisin-edda siya.
41 Dat domateng nan am-ama ay kangadan is Jairo ay esay apon di
sinagoga isdi. Dat menpalintomeng isnan sagang Jesus ay menseg-ang ken
siya ta omey id baeyda
42 tay matmatey nan bogtong ay anakday babai ay simpoo ya dowa nan
tew-ena. Dat makkey si Jesus et omon-onod kayet nan kaipoipogaw ay
mang-al-alibongbong ken siya.
43 Dat wada gedan nan in-ina isdi ay egay somalsaldeng nan basana is
simpoo ya doway tew-en. Inamina am-in nan kokwana ay inbaybayadna
is mang-agas ken siya ngem maid polos nakaagas.
44 Inmey isnan dodokogan Jesus danat sikgaden nan benget nan badon
Jesus dat masanaldeng nan basana.

45 Dat sooten Jesus, “Ay sino nan nangsikgad ken sak-en?” Dat was-in
mangwani isnan kaipoipogaw isdi en bakenda. Dat kanan Pedro, “Apo,
adoado nan mang-al-alibongbong ken sik-a isonga nasikgadka adi.”
46 Ngem dat kanan kayet Jesus, “Wada nan teken ay nangsikgad ken sak-en
tay gegetkek ay wada nan masaksakit ay pinagawis nan panakabalinko.”
47 Gintek san in-ina ay nasokalan siya dat menpaypayegpeg ay omey
menpalintomeng isnan sasagangen Jesus. Et isnan sasagangen am-in di
ipogaw, inbagana ken Jesus nan gapo ay nangsikgadana ken siya ya nan
dagos ay ginmawisan nan sakitna.
48 Dat kanan Jesus ken siya, “Ina, ginmawiska gapo isnan pammatim ken
sak-en. Somaaka ay menlamlamnin.”
49 Daan ay mentoytoya da Jesus issan in-ina dat domateng nan nagapo
issan baey Jairo et kanana ken siya, “Somaa tako bawet Jairo, ta adim aped
taktaken nan Apo tako.” Danat getken ay natey san anakna.
50 Ngem dinngen Jesus san kinwanina danat kanan ken Jairo, “Adika
menseseg-ang. No waday talekmo ken sak-en et awnit gomawis siya.”
51 Inomdanda issan baey et maid inpasgep Jesus is teken ay ipogaw nodi
kedeng da Pedro, Juan, Santiago ya san aman ya inan nan onga.
52 Men-ag-aga am-in nan ipogaw issan pantew ngem dat kanan Jesus,
“Adi kayo men-ag-aga tay egay katey nan onga ay sana nodi maseseyep et
kedeng.”
53 Dadat sayoten siya tay getkenda ay natey et.
54 Ngem dat songgep si Jesus et gen-ana nan ledeng san onga danat kanan,
“Anakko, ibangonmo.”
55 Dat somagong nan ab-abiikna et bomangon tet-ewa. Dat ibagan Jesus
en pakanenda.
56 Nasdaaw da amana ngem inbagan Jesus ken daida en adida ibab-aag
isnan ipogaw.

9

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna
Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

1 Issan esay agew inayagan Jesus san simpoo ya dowa ay apostolisna
danat agtan daida is panakabalin ay mangipagawis isnan masaksakit ya
mangipakaan isnan am-in ay anito.
2 Danat ibaa daida ta omeyda ay mangibaga ay nganngani ay omali nan
mentolayan Apo Dios dadapay pagawisen gedan nan masaksakit.
3 Inbagana ken daida en, “Adi kayo omikawkawit is olay sokod, sangi,
makan, siping ya mensokatanyo no menbaat kayo.
4 No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot adi men-at-
aton enggana ay taynanyo nan ili ay deey.
5 Ngem no adida idnge dakayo isnan ili ay omayanyo dakayot komaan
dakayopay pokpoken nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay adyanda nan
isoloyo.”
6 Dat omey san papasolotna isnan am-in ay il-ili ay mangibagbaga isnan
gawis ay damag dadapay pagawisen nan wada nan sakitda.

Nan Nakolkolan Nan Nemnem Herod
Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29

7 Si Herod ay mentoltolay id Galilea et dinngena am-in nan inik-ikkan Jesus
et nakolkol nan nemnemna tay wada nan mangwani en si Jesus et waay siya
din si Juan ay Menbonbonyag ay kasin natago.

8 Kanan nan ib-ana en siya din si Elias ay ninpaila dapay kanan kayet nan
ib-ana en siya din esa ay mamadto id kasin ay natago.
9 Dat kanan Herod, “Dakpay inpapoto nan olon Juan ngem ay sino ngata
nan ipogaw ay ibagbagada ay sana?” Enggana isdi et kaytena ay mang-ila
ken Jesus.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14

10 Issan sinmagongan san simpoo ya doway apostolis ay inbaan Jesus
dadat ibaga ken siya am-in nan inik-ikkanda. Danat ipakkey daida et
kedkedengda is inmey isnan pondag id Betsaida
11 ngem idi gintek nan ipogaw ay inmeyda dadat omonod. Dat ayagan
Jesus daida et isolowana daida isnan maipanggep nan mentolayan Apo Dios
danapay pagawisen nan masaksakit.
12 Masmasdem pay dat omey san simpoo ya doway pasolot Jesus ken siya
et kananda en, “Nasdem datakopay daan isnan pondag. Ibagam kad ken da
tona ta was-in omey isnan naisagsag-en ay il-ili ya isnan bab-aey isnan il-ilit
ta enda makilang-ay dadapay omapa.”
13 Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Dakayo nan mangpakan ken daida.”
Dadat kanan, “Limlima ay tinapay ya dod-owa ay ikan nan wada ken dakami
et kedeng. Ay omey kami lomako is kanen nan naayda ay ipogaw?”
14 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna ta patokdowenda daida is saglilimam-
poo. Waay limay libo ay lalalaki san wada isdi ngem egay kaibilang nan
bababai ya nan oongong-a.
15 Dadat patokdowen nan kaipoipogaw.
16 Dat alaen Jesus san limay tinapay ya doway ikan dat mentangad id
daya et men-iyaman ken Apo Dios esanapay amam-asen danat idya isnan
papasolotna et iwatwatda.
17 Dadat mangan am-in et nabsogda dapay napno kayet nan simpoo ya
doway lowa isnan binay-anda ay tinogop san papasolotna.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

18 Isnan namingsan ay kedkedeng da Jesus ya nan papasolotna dat men-
lowalo si Jesus. Nakwas pay ay makalowalo danat sooten ken daida, “Ay
ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?”
19 Dadat kanan, “Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbon-
bonyag. Kanan nan tap-ina en sik-a din si Elias dapay kanan kayet nan tap-
ina en kasin natago nan esa isdin mamadto id kasin.”
20 “Dakayo pay abes, ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?” sinootna ken
daida. Dat kanan Pedro, “Sik-a si Kristo ay din inbagan Apo Dios ay awnit
omali ay men-apo.”
21 Dat ibilin Jesus ken daida en masapol ay adida ibagbaga isnan olay sino
ay ipogaw
22 danat itoloy ay mangwani, “Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et
masapol ay awnitak mapaligatan. Nan aamam-an di Judio ya nan menkan-
gangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et awnit adyanda sak-en
dadapay mangipapatey ngem kasinak matago isnan maikatlo ay agew.”

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

23 Isnan namingsan et kinwanina ken daida am-in, “No sino nan
manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan

awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en.
24 Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng ngem nan adi mangnemnemnem isnan awakna gapo ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.
25 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi.
26 No sinoy mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok et awnitko abes adyan daida isnan omaliyak ay mangipailaan isnan kangatok ya nan kangaton Ama ya nan kaangheanghelna.
27 Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng eng-ganay ilaenda nan panakabalin Apo Dios isnan mentolayana."

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8

28 Nallos nan waay esay domingo dat ayagan Jesus da Pedro, Juan ya si Santiago et omeyda menlowalo isnan bilig.
29 Issan menlol-owalowan Jesus daet mateken nan angasna ya nan badona et pinmolapolaw ay mensilsilap.
30-31 Dat nawanada nan ninpaila ay mensilsilang ay doway amam-a ay makitoytoya ken Jesus ay da Moses ken Elias ay ap-on di Judio id kasin. San kankananda et maipanggep isnan nganngani ay kateyan Jesus id Jerusalem.
32 Da Pedro et naseypanda ngem dadat magido et ilanda ay mensilsilang si Jesus ya san dowa ay amam-a ay makitatakdeg ken siya.
33 Idi komak-aan san doway amam-a issan kad-an Jesus, kinwanin Pedro ken siya, "Apo, gawis tay wada tako isna. Omset kami is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa." Ngem aped kinwanin Pedro di tay nasngang et adina getken nan kankanana.
34 Daan ay menkalkali si Pedro daet kanaliboo et lingbana daida isonga inmegyat san papasolot Jesus.
35 Dadat dengen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Siya na nan Anakko ay pinilik ay mentolay isonga dengngenyo nan kanana."
36 Idi sinmaldeng san kali, kedeng si Jesus is inilada. San papasolotna et egayda inbagbaga san inilada engganay sokod natago kasin si Jesus.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

37 Kawakgatana ay ninlayogan da Jesus issan bilig et adoado nan ipogaw ay nangsab-at ken siya.
38 Dat wada nan esay am-ama ay mangibogbogaw, "Apo, seg-angam kad nan naay kedkedeng ay anakko
39 tay wada nan anito ay mangkakapet ken siya et aped menbogbogaw dapay menkedas et tomaltalabotab nan topekna. Pakalokalowena ay adina taytaynan siya.
40 Mensegseg-angak isnan papasolotmo ta pakaanenda koma nan anito ngem adida kabaelan."
41 Dat kanan Jesus, "Palalo kayo od ay ipogaw id wani. Baken osto nan nemnemyo tay nabayagak ay nakitetee ken dakayo et palalo nan anosko ngem adi kayo kayet pomati." Danat kanan issan aman san onga, "Iyalim nan anakmo isna."
42 Idi somagsag-en san onga ken Jesus dat pakedasen san anito danapay ibkas siya. Ngem dat bilinen Jesus san anito ta komaan isonga dat gomawis san onga dat kanan Jesus ken amana, "Naay nan anakmo."

43 Am-in san nang-ila et nasdaawda isnan panakabalin Apo Dios.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Daan ay masmasdaaw nan kaipoipogaw issan am-in ay inikkan Jesus
danat kanan issan papasolotna,
44 "Adiyo kalkalingkingan nan naay ibagak ken dakayo. Sak-en ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw et nganngani ay maitedak isnan mangdepap ken sak-en et
kigadda ay mang-ikkan isnan kaytenda ay ikkan ken sak-en."
45 Ngem adi getken nan papasolotna nan kayatna ay kanan tay egayna
inpagtek ken daida. Ngem mabainda ay mangsoot ken siya.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

46 Nan papasolot Jesus et nintotyada no sino nan kapatgan ken daida.
47 Ngem getken Jesus nan kankananda isonga danat ayagan nan esay onga
et patakdegena isnan sag-ena
48 danat kanan ken daida, "Nan manglayad ya mang-ayowan isnan kaneg
nan naay onga gapo isnan pammatina ken sak-en et siya gedan nan kaneg
nan layadna ken sak-en. Et nan manglayad ken sak-en, laydena abes nan
nangbaa ken sak-en ay si Apo Dios. Tay nan kababaan ken dakayo et siya
nan kapatgan ken Apo Dios."

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang
Mar. 9:38-40

49 Dat kanan Juan, "Apo, inilami nan esay am-ama ay mangipakpakaan is
anito isnan ipogaw gapo isnan pammatina kano ken sik-a. Ngem inyadimi
siya tay baken tako ib-a."
50 Dat kanan Jesus ken siya ya isnan iib-ana, "Adiyo iyad-adi siya tay nan
adi mang-ap-apos ken dakayo et daida nan bomadang."

Nan Nang-adyan Nan iSamaria Ay Omapa Da Jesus Isnan Ilida

51 Idi nganngani nan kateyan Jesus ya nan katagowana kasin ya nan
maipangatowana id daya, ninemnemna ay masapol ay omey siya id
Jerusalem.
52 Isonga inpaon-onana nan papasolotna ay mangisagana isnan awnitda
omapaan isnan esay ili isnan probinsiya ay Samaria tay laosanda ay omey
id Jerusalem.
53 Ngem nan ipogaw isdi et adyanda ay omapa da Jesus tay id Jerusalem
nan omayanda dapay adi patiyen nan iSamaria ay id Jerusalem nan osto ay
pangdayawan ken Apo Dios.
54 Issan nangtekan san papasolotna ay da Santiago ken Juan ay adyan nan
iSamaria daida dadat kanan ken Jesus, "Apo, ay dawatenmi ken Apo Dios ta
poowana daida?"
55 Danat sagongen daida et sagiitena daida
56 dadat omey isnan teken ay ili.

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Mat. 8:19-22

57 Issan mendad-aananda kinwanin nan esay am-ama ken Jesus, "Omon-
onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam."
58 Dat kanan Jesus ken siya, "Owen, ngem nemnemem ay gawis tay naligat
nan ik-ikkak tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda dapay sak-en
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omil-illengak."

59 Danat kanan abes isnan teken ay am-ama, “Omonodka ken sak-en.”
Ngem kanan san am-ama, “Apo, awnika od ta makilebenak ken ama sakpay
omonod ken sik-a.”
60 Dat kanan Jesus, “Nan iib-an amam ay adi mamati ken Apo Dios et
kanegda natey isonga olay daida nan mangileben isnan iib-ada. Ngem sik-a,
omeyka bawet ibagbaga nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.”
61 Wada kayet nan esay am-ama ay nangwani ken Jesus, “Apo, makkeyak
abes ken sik-a ngem omeyak od ipagtek isnan ag-ik.”
62 Ngem daet kanan Jesus, “Nan mensamsama ay mangsagosagong isnan
dokogna et baken gawis nan samaena. Kaneg abes nan makmakkey ken
sak-en ay mangsagosagong isnan dodokogana et adida mappay isnan men-
tolayan Apo Dios.”

10

Nan Inbaan Jesus Ay Pitompoo Ya Doway Pasolotna

1 Nakwas pay di dat piliyen Jesus nan teken ay pitompoo ya dowa ay
pasolotna danat ibaa daida ay sindodwa ta omon-onada ay omey men-isolo
isnan tonggal ili ay awnitna omayan.
2 Dat mensodok si Jesus en, “Adoado nan egay namati ken Apo Dios et
kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo Dios
et kanegyo nan men-ani ngem atiatik kayo isonga dawatenyo ken Apo Dios
ay kakwa isnan maani ta omibaa is mangbadang ken dakayo.
3 Enkayo. Ibaak dakayo ay kanegyo nan naanos ay kalnilo ngem nan
omayanyo et kanegda nan makedse ay aso.
4 Adi kayo omikawkawit is siping, sangi ya sapatos dakayot idadawes ay
adi kayo mensaldesaldeng ay makitoya isnan ipogaw.
5 No songgep kayo isnan esay baey kananyo en, ‘Inmali kami ay mangi-
pagtek isnan gawis ay biyag ay maid patenggana tapno tet-ewa ay men-
lamnin kayo.’
6 No waday manglayad ay mamati isnan isoloyo et dawatena ken Apo Dios
nan gawis ay biyag ngem no adida patiyen et maid silbin nan insoloyo ken
daida.
7 No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot mentetee isdi
ay adi kayo men-atoaton is teken ay baey. Nan idyada ken dakayo et kanenyo
ya inomenyo tay lebbengna ay itedda nan kanegyo lagbo ay men-isolo.
8 Isonga siya nan ikkanyo isnan omayanyo isnan teken ay ili. Kanenyo nan
idyada
9 dayopay pagawisen nan masaksakit ya ibagayo ken daida en, ‘Ipagtekmi
ken dakayo ay inomdan nan mentolayan Apo Dios tapno maitapi kayo ken
siya.’
10 Ngem no omey kayo isnan esay ili ya adyanda dakayo, omey kayo isnan
kaponponokan nan ipogaw dakayot kanan,
11 ‘Pokpokenmi nan tapok ay pinomket isnan sikimi isnan iliyo ta mangi-
paila en maid teken is ikkanmi ken dakayo nodi inmali kami ay mangipagtek
en inomdan nan mentolayan Apo Dios ngem gapo tay adyanyo nan isol-
solomi et adi kayo maitapi ken siya.’
12 Ibagak ken dakayo en isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw
et am-amed nan dosan san mang-adi isnan isoloyo mo nan iSodoma ay
pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan dadama ay basolda.” Siya di
nan kinwanin Jesus issan pitompoo ya doway pasolotna.
13 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Aye nan awnityo dosa ay iCorazin ya
iBetsaida. Tay inilayo nan kaskasdaaw ay inik-ikkak isnan iliyo dayopay

egay inbabawi nan basbasolyo. Id sang-adom palalo nan dosan Apo Dios id Tiro ya id Sidon ngem no daida koma nan nang-ila isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay nabayag ay ninbadoda is mensampet ay sako dadapay itotokdo isnan dapo ay mangipaila en inbabawida nan basbasolda.

14 Isonga no omdan nan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed
nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon.

15 Dakayo pay abes ay iCapernaum ay mangipapangato isnan nemnemyo
et awnit kayo maibkas isnan kad-an di apoy ay adi katkatkatey."

16 Dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Nan mangidnge ken dakayo et
sak-en nan idngeda, et nan mang-adi ken dakayo, sak-en nan adyanda ya
nan mang-adi ken sak-en et si Apo Dios abes ay nangibaa ken sak-en nan
adyanda."

Nan Sinmagongan San Papasolot Jesus

17 Adi pay issan nadandan dat men-galalasing ay mensagong san pitom-
poo ya dowa ay inbaan Jesus dadat kanan ken siya, "Apo, olay nan anito et
pinatida dakami gapo isnan panakabalin ay wada ken dakami."

18 Dat kanan Jesus, "Getkek ay epdas naabak si Satanas tay inilak ay
naekdag ay nagapo id daya ay kaneg nan ikkan di kimat nan naekdagana.

19 Inidyak od nan panakabalinyo tasiyay olay gatgatinanyo nan oweg ya
nan minoong et maid ngawi is om-ommat ken dakayo ya abakenyo gedan
nan kabaelan Satanas.

20 Ngem baken nan mangpatiyan nan anito ken dakayo is men-gasinganyo
nodi nan men-gasinganyo et nan naisolatan nan ngadanyo isnan listaan di
ngadan id daya tay siya nan kail-ana ay matagotago kayo ay eng-enggana."

Men-gasgasing Si Jesus
Mat. 11:25-27, 13:16-17

21 Idi nakwas san ibagbagan Jesus ken daida dat menlowalo ken Apo Dios
tay inpagasing nan Ispirito Santo siya et kanana en, "Ama, sik-a nan Apo id
daya ya isnan batawa. Men-iyamanak ken sik-a tay inpagtekmo isnan egay
nakaadal nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en ngem egaymo inpagtek
isnan mangwani en nalaing ya masilib tapno adida maawatan. Owen Ama,
tay siya nan kayatmo ay maikkan."

22 Danat kanan isnan ipogaw isdi, "Inyalin Ama nan am-in ay wada ken
sak-en. Maid ipogaw is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken sak-en
nodi kedeng si Amak ya maid gedan mangtek isnan am-in ken Ama nodi
kedengak ay Anakna ya nan pinilik ay mangipagtek isnan maipanggep ken
siya."

23 Dat sagongen Jesus san papasolotna et kedengda isnan nangwaniyana
en, "Dakayo et iilaenyo nan ik-ikkak ya dedengngenyo nan kankanak

24 isonga nagasat kayo mo nan adoado ay mamadton Apo Dios ya ali id
kasin tay kakakayatda ay mang-ila isnan il-ilaenyo id wani ngem egayda
inila ya kaytenda abes ay mangdenge isnan dengdengngenyo id wani ngem
egayda nakadnge."

Sino Nan Makwani Ay Ib-a Tako

25 Dat wada nan esay men-is-isolo isnan linteg Apo Dios ay inmey ken Jesus
tay kayatna ay sikapan siya danat sooten, "Apo, ay ngan nan masapol ay
ikkak ta matagowak ay eng-enggana ken Apo Dios?"

26 Dat sooten abes Jesus ken siya, "Ngan nan kanan nan linteg isnan liblon
Apo Dios? Ngan nan mang-awatam?"

27 Dat songbatan san men-is-isolo, “Masapol ay laylayden tako ay ostoosto
si Apo Dios ay Apo tako isnan nemnem ya poso tako ya isnan am-in ay ik-
ikkan tako ya masapol gedan ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay kaneg
nan pananglayad tako isnan awak tako.”
28 Dat kanan Jesus, “Nan songbatmo et osto. Ikkam na et awnit matago-
tagoka.”
29 Ngem tapno adi kabainan san men-is-isolo sinootna kasin ken Jesus,
“Sino nan iib-ak?”
30 Dat mensodok si Jesus et kanana, “Wada nan am-ama ay Judio ay
nagapo id Jerusalem ay lomaylayog id Jerico dat sab-aten nan mangakew
et sogtosogtowenda dadapay pat-opat-owan dadat alaen am-in nan kowana
ya nan badona dadat taynan ay matmatey.
31 Dat wada nan Judio ay padi ay lomaos et inilana san matmatey ay am-
ama ngem dat omigid et teken nan idaana.
32 Dat wada kasin nan lomaos ay bomadbadang isnan Templon Apo Dios
ay makwani en Levite et dinatngana san matmatey ay am-ama danat aped
ilaen siya danapay laosan et kedeng.
33 Wada pay nan lomaos ay iSamaria ay kaliliget nan Judio et idi inilana
san am-ama dat dadama nan seg-angna.
34 Dat omey et agasana nan nasogatan danapay bedbeden danat isakay
san am-ama isnan kabayona et eyeyna isnan pag-abangan danat ay-
ayowanan siya.
35 Kawakgatana dat agtan san iSamaria is siping san kabaey isnan pag-
abangan danat ibaga ken siya en, ‘Banbantayam siya ta no somagongak
kasin isna ya no waday kolangna et awnitak anayan.’ ”
36 Dat sooten Jesus issan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios en, “Ken sik-
a, sino ken da tona ay tolo nan kanam en ib-an san am-ama ay pinaligat di
mangakew?”
37 Danat kanan, “San nangseg-ang adi ken siya.” Dat kanan Jesus, “Omeyka
et, ta ikkam abes nan gawis ay kaneg san inikkan san iSamaria.”

Nan Nangsangailiyan Da Marta Ken Maria Ken Jesus

38 Isnan nindad-aanan da Jesus ya san papasolotna, dinatnganda nan esay
ili ay kad-an nan in-ina ay kangadan is Marta ay nangsangaili ken da Jesus.
39 Wada nan innodin Marta ay si Maria ay mangdedenge isnan isolsolon
Jesus.
40 Dapay kedkedeng si Marta is mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla
isonga nabbay dat omey ken Jesus et kanana, “Apo, kedkedengak is men-
sonsoni ay mang-ik-ikkan isnan obla isonga no maseg-angka ken sak-en et
ibagam ken innodik ta omali ay bomadang.”
41 Dat kanan Jesus, “Marta, Marta, dakan aped madanagan is menson-
soniyam et kedeng ay adika od mendenge ken sak-en.
42 Si Maria et pinilina nan mapaay tay mendedenge ken sak-en et adi
makaan san dinngena.”

11

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Menlowalo
Mat. 6:9-13, 7:7-11

1 Isnan namingsan et ninlowalo si Jesus ken Apo Dios. Dat kanan nan
esay pasolotna ken siya, “Apo, itdowam dakami ay menlowalo ay kaneg nan
inikkan Juan ay nang-itdo isnan papasolotna.”
2 Dat kanan Jesus ken daida, “No menlowalo kayo siya na nan kananyo.

Ama, madaydayaw koma nan ngadanmo.
Omdan koma ay dagos nan mentolayam.
3 Agtam dakami is menkatagomi isnan inagew.
4 Pakawanem nan basbasolmi dakami pay pakawanen abes nan nakabasol
ken dakami.
Ya adim ipalobos dakami ay madoldolog ay menbasol."
5-6 Dat mensodok si Jesus ay mangwani, "Kadya no waday gayyemmo
dakat omey isnan baeyna isnan tengan di labi dakat kanan ken siya,
'Gayyem, kadya omatedka is binay-anyo tay wada nan dinmag-os ay sangai-
lik dapay maid ipakanko.'
7 Ngem sinmongbat san gayyemmo ay wada isnan baey, 'Adika
mangtawtaw tay epdas kami nindakig ya inpodanmi isnan an-akko et
adiyak layden ay bomangon.'
8 No ipapatim ay ngan ngata nan ikkana? Ibagak ken dakayo, olay
no gayyemmo, adi bomangon ay mang-ated ken sik-a isnan masapolmo
ngem gapo tay ipapatim et kapilitan ay bomangon et itedna nan am-in ay
masapolmo.
9 Kaneg todi nan ikkanyo ay menlowalo ken Apo Dios. No waday mas-
apolyo dayot dawaten ken siya et awnit itedna nan masapolyo. No waday
an-anapenyo et awnityo datngan. No menkogkogkog kayo isnan segpan et
awnit tokabana ta songgep kayo.
10 Tay am-in ay kadadanawat ya kalalanowalo ken Apo Dios et awnitna
agtan ya am-in ay menkogkog et awnit tokabana nan eneb ta songgepda.
11 Ken dakayo waay maid ama is en mang-idya is oweg isnan anakna no
mendawat is ikan
12 wenno agtana siya is gayaman no mendawat is itlog.
13 Adi, tay olay no ngawi kayo ay ama et getkenyo ay mang-ited isnan an-
akyo is gawis. Ngem am-amed adi nan ikkan Ama tako id daya tay nan itedna
isnan mendawat et nan Ispirito Santo."

Baken Si Satanas Is Mangbadbadang Ken Jesus
Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

14 Wada nan am-ama ay inomel di anito. Inilan Jesus danat pakaanen san
anito et kasin dadlo menkali san am-ama. Nasdaaw san nang-ila
15 ngem kanan nan tap-ina en, "Si Beelzebub ay Satanas ay apon di
dimonyo nan nang-idya ken tosa isnan kabaelana ay mangipakaan is di-
monyo."
16 Nan tap-ina et kayatda ay allilawen si Jesus isonga kananda en kasin
omipaila is kaskasdaaw no tet-ewa ay si Apo Dios nan wada ken siya.
17 Ngem getken Jesus nan nenemnemenda isonga danat kanan ken daida,
"Iyalig tako isnan sinpangbon. No mensaspe nan sinpangbon et adi men-
toloy nan om-ombonanda. Kaneg abes nan sinbaey, no maid olnosda et
mabokada.
18 Isonga adi mabalin ay sapeen Satanas nan bab-aana tay getkena ay no
isapena daida awnit mamaid nan tolayna. Ay kananyo en si Satanas nan
nangyali isnan kabaelak ay mangipakak-aan is anito?
19 No siya di into pay nan nagapowan nan kabaelan nan iib-ayo ay Judio ay
mangipakaan is anito? Tay nan ik-ikkan nan ib-ayo et siya nan mangipaila
ay baken si Satanas is mangbadbadang ken sak-en.
20 Siya nan kagtekana ay si Apo Dios nan nangyali isnan kabaelak ay
mangipakpakaan is anito. Et siya gedan nan mangipagtek ay inmali nan
mentolayan Apo Dios."

21 Dat mensodok si Jesus ta ipagtekna en napigpigsa nan panakabalina
mo si Satanas. Kanana, “Si Satanas et kanegna nan napigsa ay ipogaw
ay mangbanbantay isnan baeyna et menbabalbeg ya men-gagamig siya ta
maid mangakew isnan bonagna.
22 Ngem no sapeen ya abaken nan napigpigsa ay ipogaw san mangbanban-
tay is baeyna maalana nan balbeg ya gamig ay mangsalsalaknib koma issan
kasapena danat alaen gedan nan bonag san inabakna et iwalasna isnan iib-
ana.
23 Isonga am-in ay adi maitapi ken sak-en, daida nan mang-ap-apos ken
sak-en. Am-in nan adi bomadang ay mangponok isnan ipogaw et daida nan
mangipaad-addawi isnan ipogaw ken sak-en.”

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Mat. 12:43-45

24 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay mangwani, “Wada nan am-ama ay
kinapet di anito dat taynan san anito san ipogaw et omey isnan bilbilig ay
maid polos danom et men-an-an-anap is omillengana ngem maid datngana
isonga danat kanan en, ‘Somagongak issan ipogaw ay nagapowak.’
25 Dat somagong et datngana san nagapowana ay nadalosan.
26 Dat omey kasin men-ayag is pito ay anito ay makedkedse mo siya et
komapetda issan ipogaw ay tinaynana. Dat am-am-amed ngawi et nan
ommat issan ipogaw mo san damo.”

Sino Nan Nagasat

27 Idi menkalkali si Jesus, inbiyad nan esay in-ina ay makikib-on isnan
ipogaw ay mangwani en, “Nagasat nan ina ay nangiyanak ya nang-ay-
ayowan ken sik-a.”
28 Dat kanan Jesus, “Nagasgasat kayet nan ipogaw ay mangidnge ya
mamati isnan kalin Apo Dios.”

Nan Nindawatanda ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

29 Inaalibongbongan nan kaipoipogaw si Jesus danat itoloy ay mangwani,
“Palalo nan kangawin di ipogaw id wani ay timpo tay laydenda ay omi-
pailaak is kaskasdaaw sadapay mamati ken sak-en. Ngem maid polos ipailak
nodi kedeng nan kaneg din kaskasdaaw ay inommat isdin si Jonas.
30 Tay din si Jonas et nintetee isnan eges di dakkel ay ikan is toloy agew
et siya nan pangilaslasinan nan iNineve ay siya nan inbaan Apo Dios ay
mangibaga isnan kalina. Kaneg abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et nan awnit ommat ken sak-en nan pangilaslasinan nan ipogaw id wani.
31 Isnan awnit mabanagan nan ipogaw et wada nan in-ina ay reyna id
Seba ay mangpabasol ken dakayo tay id kasikasin et nagapo siya isnan
addaaddawi ay ili. Ngem inmey kayet ay mangdenge isnan insolon nan
kasiliban ay ali ay din si Solomon. Isonga pabasolena dakayo tay adiyo polos
idnge ya patiyen nan inmali ken dakayo dapay nangatngato mo si Solomon.
32 Isnan mabanagan nan ipogaw et pabasolen gedan nan iNineve dakayo
tay inbabawida nan basbasolda issan nangdengnganda isdin insolsolon din
si Jonas dapay nan inmali ken dakayo et nangatngato mo si Jonas dapay
adiyo kayet patiyen.”

Nan Silaw Nan Awak
Mat. 5:15, 6:22-23

33 Dat itoloy Jesus, “Maiwed mangpasged is silaw danat igwa isnan
masasalinan wenno tangbana is sokong nodi masapol ay ipatangna tapno
menpat-a no songgep nan ipogaw.

34 Nan mata et siya nan kaneg nan silaw nan awak isonga no gawis nan
pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada
isnan nemnemmo. Ngem no ngawi nan pangiilam isnan ib-am et kaneg
menbolinget nan awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo.
35 Makailanyo ngalod ta masilawan ay gawis nan nemnemyo.
36 Tay no gawis nan nemnemyo ay maiwed ngawi is ik-ikkanyo et menpat-
a nan awakyo ay kaneg nan kapat-an nan sisilangan nan silaw."

Nan Nang-iyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-36

37 Nakakali pay si Jesus dat ayagan nan esay Fariseo siya ta omeyda
mangan isnan baeyda. Dat omey si Jesus et makilikob.
38 Ngem nasdaaw san nang-ayag ken siya isnan nang-ilaana ay egay
ninboo si Jesus ay kaneg nan ogalida esadapay mangan.
39 Isonga dat kanan Jesus ken siya, "Dakayo ay Fariseo et kanegyo nan
mang-owas isnan tasa ya nan palato ay kedkedeng nan maiila is owasana.
Siya di nan kanegyo tay menboo kayo ngem adiyo dalosan nan ngawi isnan
nemnemyo ay kinaagom ya sowitik.
40 Ong-ong kayo. Si Apo Dios ay nangsapo isnan awak ay daldalosanyo et
sinapona gedan nan nemnem.
41 Isonga masapol ay dalosanyo nan nemnemyo tapno getkenyo ay
mangseg-ang isnan ib-ayo. Tay no gawis nan nemnemyo ay adi kaiila et
gawis abes nan ik-ikkanyo ay maiila.
42 Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo tay tet-ewa ay dalonyo tong-
palen nan linteg Apo Dios ay kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya is bin-
gayna ay olay nan kaatikan ay ap-apitenyo ay mangpabango isnan madeng-
deng ngem kalingkinganyo nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya nan mangi-
pailaanyo ay laylaydenyo si Apo Dios. Gawis nan mang-it-itedanyo isnan
bingayna ngem masapol ay adiyo kalkalingkingan nan naayda ay kaam-
amedan isnan linteg.
43 Aye nan awnityo dosa dakayo ay Fariseo. Kaykayatyo ay dakayo nan
wedweda ay tomokdo isnan kagawisan ay tokdowan isnan paggimonganyo
ya madaydayaw isnan kad-an nan adoado ay ipogaw.
44 Kaseseg-ang kayo. Kanan nan ipogaw en gawis no makikib-ada ken
dakayo ngem adida getken ay apedda maalisan isnan ngawi ay ogaliyo,"
kinwanin Jesus.
45 Dat kanan nan esay men-is-isolo isnan linteg ken Jesus, "Apo, isnan
mangmangwaniyam issa et maitaptapi kami ay mabab-ainan."
46 Dat kanan Jesus, "Aye nan awnityo dosa dakayo gedan ay men-is-isolo
isnan linteg. Kanegyo ipaawit isnan ipogaw nan mendagsen ay awit tay
ipapatiyo ay ikkanda nan lintegyo ay adi mabalin ay maikkan dayopay adi
badangan daida.
47 Kaseseg-ang kayo. Tay isapsapowanyo is pantiyong din mamadton Apo
Dios id kasin ay pinatpatey din alal-apoyo.
48 Nan pantiyong ay sapsapowenyo et siya nan kail-ana ay iyoowogyo din
nangpatpateyan din alal-apoyo isdin mamadto id kasin.
49 Siya na nan mangipaila ay tet-ewa nan kinwanin Apo Dios id kasin ay
naay, 'Awnitak ibaa nan mamadtok ya nan papasolotko ay mangisolsolo
isnan ipogaw ngem awnitda pateyen nan tap-ina dadapay aposen nan tap-
ina.'
50 Isonga nan ipogaw id wani et awnit madosada gapo isnan napatpateyan
nan am-in ay mamadto enggana isdin nakaboliwan nan batawa

51 ay menlogi isdin napateyan Abel enggana isdin napateyan Zacarias ay
pinateyda isnan pantew ay ninbaetan nan Templo ya nan altar. Owen,
ibagak ken dakayo ay awnit madosa nan ipogaw id wani gapo ken daida am-
in ay napatpatey.
52 Aye nan awnityo dosa dakayo ay men-is-isolo isnan linteg tay dakayo
nan lebbengna ay mangisolo isnan kalin Apo Dios ngem egayyo insolo tay
adi kayo od mamati ken siya dakayo pay iyad-adi nan ipogaw ay manglayad
ay mamati," kinwanin Jesus.
53 Idi binmala si Jesus isnan baey di Fariseo, linmiget san deeyday Fariseo
ya nan men-is-isolo is linteg isonga siya nan ninlogiyan nan adoado ay sos-
ootenda ken siya
54 tay kaytenda ay depapen no waday kanana is ngawi ta waday gapo is
mangipabasolanda ken siya.

12

Nan Aginsisingpet Ay Fariseo
Mat. 10:26-27

1 Napoposek nan ipogaw ay mang-al-alibongbong ken da Jesus isonga
men-gin-ginatinda. Dat kanan Jesus issan papasolotna, "Makail-ilanyo ta adi
kayo maalisan isnan aginsisingpet ay Fariseo ay kaneg nan bobod ay mang-
alis isnan kaibobodana ay tinapay.
2 Kananda en maid mangtek isnan ogalida ngem awnit gedan magtek. Tay
nan am-in ay egay kagtek ay naikkan et awnit magtek met laeng.
3 Ya olay nan kankananyo isnan labi et awnit magtek isnan kag-aw ya nan
am-in ay inyag-agasaasyo isnan naeemban ay kowalto et awnit maipabala
isnan pag-ag-aggongan."

No Sino Nan Omegyatan Tako
Mat. 10:28-31

4 "Ibagak ken dakayo ay gagayyemko, adi kayo omeg-egyat isnan menpat-
patey tay kedeng nan awak di ipogaw is pateyenda.
5 Si Apo Dios koma nan omegyatanyo tay no matey nan ipogaw et wada
nan kalebbengana ay mang-igwa ken daida id impilno. Owen, siya nan
masapol ay omegyatanyo.
6 Ngem dakdake abes nan layadna tay olay nan biding ay maiwed banolna
ay malakowan nan lima is dowa ay galak et adi kalingkingan Apo Dios daida.
7 Am-amed kayo ay ipogaw et nenemnemen Apo Dios dakayo tay olay nan
bookyo et getkena nan kabibilangda. Isonga adi kayo omegyat tay am-amed
kayo is ipatpateg Apo Dios mo nan adoado ay biding."

Nan Mamati Ya Nan Mang-ap-apos Ken Jesus
Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20

8 "Ibagak ken dakayo, nan mangibagbaga isnan kaipoipogaw en mamati
ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitko abes ibaga isnan aanghel
Apo Dios en ipogawko daida.
9 Ngem nan mangibagbaga ay adyana sak-en et awnitak adyan abes siya
isnan aanghel Apo Dios.
10 Am-in ay menkalkali is ngawi maipanggep ken sak-en et mabalin ay
mapakawan nan basolna ngem nan menkalkali is ngawi maipanggep isnan
Ispirito Santo et adi mabalin ay mapakawan.
11 No idalomda dakayo isnan apon di Judio ya isnan howis gapo isnan
pammatiyo ken sak-en et adi kayo madadanagan is awnityo isongsongbat
isnan sos-ootenda ken dakayo

12 tay nan Ispirito Santo nan awnit mangipagtek isnan isongbatyo," kinwanin Jesus.

Nan Sodok Maipanggep Isnan Kadangyan

13 Nan esay lalaki ay nakikib-on isnan kaipoipogaw et kinwanina ken Jesus, "Apo, ibagam kad isnan besatko ta agtana sak-en is kowak isnan tawidmi ta adina bobokodan."
14 Ngem dat kanan Jesus, "Kigad kayo adi tay egayak inmali ay mangbanag isnan tawidyo."
15 Danat itoloy ay mangwani ken daida am-in, "Makail-ilanyo ta adi kayo men-ap-apal. Tay nan tet-ewa ay katagowan di ipogaw et baken nan kaadadon di bonagna is kagapowana."
16 Dat sodoken Jesus ken daida nan naay, "Wada nan esay kadangyan ay gawis nan ap-apitena.
17 Danat nemnemen, 'Maiwed somya is mangidolinak isnan am-in ay apapitek. Ay ngan ngen nan ikkak?
18 A, siya na gayam nan ikkak. Bakasek am-in nan agamangko ta mensaadak is dadadakke tasiyay omanay nan mangidolinak isnan am-in ay apapitek ya nan bonagko gedan.
19 Daket kanan isnan awakko en nagasatak tay wada am-in nan gawis ay masapolko is katew-etew-en. Isonga mabalin ay gan-ganasek nan biyagko. Owen. Manganak, ominomak, dakpay gan-ganasen et kedeng.'
20 Ngem dat kanan Apo Dios ken siya, 'Tollolka tay mateyka is labi et sino ngen di esa mang-ala isnan am-in ay kokwam?' "
21 Dat kanan Jesus, "Siya na nan maikkan isnan deeyda ay ipogaw ay aped mangbobokod isnan kinabaknangda ngem bakenda baknang isnan pangiilan Apo Dios."

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako
Mat. 6:25-34

22 Dat kanan Jesus isnan papasolotna, "Siya na nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo.
23 Tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado.
24 Ilaenyo pod nan gayang. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda dapay pakanen kayet Apo Dios daida. Am-amed nan mangayowanana ken dakayo tay napatpateg kayo mo nan koyat.
25 Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaan-ando is biyagmo is olay esay olas?
26 No nan bassit et maid mabalinanyo is ikkan dakayon aped madanagan is teken?
27 Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomobtobo. Adida men-obla ya adida men-abe is badoda. Ngem ibagak ken dakayo en mabmabgew nan sabsabong mo nan kagawisan ay badon din si Alí Solomon ay kabaknangan id sang-adom.
28 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sin-awyan dat maango et mapoowan, am-am-amed nan mangnemnemana ay mangbado ken dakayo. Kolang bawet nan talekyo.
29 Adi kayo ngalod madadanagan is kanenyo.
30 Tay siya nan pilmi ay nenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et getken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo.
31 Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios et awnit itedna ken dakayo nan am-in ay masapolyo."

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Mat. 6:19-21

32 “Dakayo ay papasolotko ay ay-ayowanak, adi kayo omegyat olay at-atik
kayo tay si Amayo id daya et men-gasing ay mangitapi ken dakayo isnan
mentoltolayana.
33 Isonga ilakoyo nan kokwayo dayopay ited nan lakona isnan kokodokdo
et kanegyo isagana nan sopot ay adi madondonot tay id daya nan kad-an di
kinabaknangyo et isdi adi makeskesayan ya maiwed mangakew is makasag-
en ya maiwed ataming is mangbotbot.
34 Tay no id daya nan kad-an nan kinabaknangyo et siya gedan nan kad-an
nan nemnemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an
nan nemnemyo.”

Nan Nakasagana Ay Baa

35-36 Intoloy Jesus ay mangwani isnan papasolotna, “Masapol ay men-
sagana kayo ay kaneg nan mabab-aa ay mangses-eed isnan apoda ay inmey
nakibabayas. Menbabadoda ya mensisilawda ta no somaa nan apoda ya
menkogkog et ikakamoda ay mangtokab isnan eneb.
37 Men-galalasing nan mabab-aa no nagigidoda ya nakasaganada ay dat-
ngan nan apoda. Ibagak ken dakayo en awnit patokdowen nan apoda daida
isnan pagkakanan danat pakanen daida.
38 Olay no tengan di labi wenno maladladaw pay nan somaan nan apoda
et men-galalasing kayet nan sanaday mabab-aa no nagigidoda.
39 Adiyo kalkalingkingan nan naay, no getken nan akinbaey nan osto ay
olas ay omaliyan nan mangakew, adi polos kaseyep ta adi makasgep nan
mangakew.
40 Isonga dakayo et kanayon ay masapol ay mensasagana kayo abes tay
maid mangtek no tongona nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di ipogaw.”

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Mat. 24:45-51

41 Dat kanan Pedro, “Apo, ay dakami ngen nan mangibagbagaam isnan
sodsodokem wenno nan am-in ay ipogaw?”
42 Dat kanan Jesus, “Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan piliyen nan
apoda ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mang-
ited isnan kanenda.
43 Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apoda no inikkana
nan inbilin nan apoda ken siya.
44 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, gapo tay matalek siya et awnit siya nan
mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana.
45 Ngem nan adi katalek ay baa et nenemnemena ay waay madmadney
nan somaaan nan apona isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-
ana ay baa ay lalalaki ya bababai ya aped makikikan isnan ipogaw dapay
menboteng.
46 Daet somaa san apoda isnan agew ay adi getgetken san baa daet dosaen
nan apoda siya et ipaliknana ken siya nan dosan di adi katalek ay baa danat
pateyen.
47 Nan baa ay mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan ngem adina
tongpalen et madosa siya is mendagsen.
48 Ngem nan baa ay adi mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan dat
bomasol, mayapyap-ew nan dosana. Tay nan kaad-adon nan nait-ited ken
siya et siya abes nan kaad-adon nan magamgam ken siya. Isonga no ad-ado
nan nait-ited ken siya mo nan ib-ana et awnit ad-ad-ado pay nan magamgam
ken siya.”

Si Jesus Nan Gapo Ay Masis-iyan Nan Kaipoipogaw
Mat. 10:34-36

49 "Getkek ay nan inmaliyak isnan batawa et siya nan gapo ay makawas
nan olnos nan kaipoipogaw tay masis-iyanda ay kaneg nan ikkan nan apoy
ay mangkawas isnan poowana isonga kaytek ay epdas makwas koma.
50 Ngem masapol ay mapaligatak omon-ona et maol-olawak enggana ay
makwas.
51 Ay kananyo ngen en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa?
Ngem baken nodi inmaliyak ay mangsis-iyan isnan kaipoipogaw tay mamati
nan tap-ina ken sak-en dapay adi mamati nan tap-ina.
52 Menlogi id wani, nan sinbaey no limada et awnitda masis-iyan tay men-
innaposda et aposen nan tolo nan dowa, ya aposen abes nan dowa nan tolo.
53 Olay nan sin-ama ya sin-ina et awnit men-innaposda am-in ya olay nan
an-akda. Olay nan sinkatogangan et men-innaposda gedan."

Nan Kailasinan Nan Timpo
Mat. 16:2-3

54 Dat kanan gedan Jesus issan kaipoipogaw, "No ilaenyo nan menngitiyan
ay liboo ay magapgapo isnan kaonogan di agew kananyo en awnit omodan
dat omodan tet-ewa.
55 No abes getkenyo ay magapgapo nan dagem isnan abagatan kananyo en
awnit palalo abes nan atong dat pomoos tet-ewa.
56 Aginlalaing kayo tay mabalinyo ay ibaga nan timpo no ilaenyo nan
batawa ya nan daya. Ngem dakayon adi getken nan sinyal Apo Dios isnan
ommat id wani."

Makialiglo Esapay Maidalom
Mat. 5:25-26

57 "Dakayo ay aginsisingpet, dayon adi nemnemen nan masapol ay
ikkanyo?
58 Id wani mabalin pay ay ibabawiyo nan basbasolyo ta mamati kayo ken
sak-en. Tay kanegyo nan nakaotang ay awnit maidalom gapo isnan otangna.
Esanapay idalom sik-a et masapol ay ipakatmo nan kabaelam ay makialiglo
tapno adina eyey sik-a isnan howis tay nan howis et awnit eyeyna sik-a isnan
polis et nan polis awnit ibalod daka.
59 Ibagak ken sik-a en adika makabala isnan pagbalodan enggana ay
bayadam am-in nan otangmo. Kaneg todi nan awnit ikkan Apo Dios ken
dakayo no adiyo ibabawi nan basbasolyo esapay omdan nan pinagdosa."

13

Nan Nangibagaan Jesus En Masapol Ay Ibabawi Nan Basbasol

1 Issan nin-isolowan Jesus et wada nan tap-in di ipogaw ay inmey ken siya
ay mangibaga isnan inikkan Gobilnadol Pilato tay inpapateyna nan iGalilea
isnan mangpalpaltiyanda isnan idatonda ken Apo Dios.
2 Dat kanan Jesus ken daida, "No napateyda ay keg todi, waay kananyo en
siya nan mangipaila ay am-amed nan basolda mo nan ib-ada ay iGalilea.
3 Ngem ibagak ken dakayo en baken sa tay no adi kayo ibabawi nan
basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay kanegda.
4 Ngan pay abes nan kananyo isnan simpoo ya wao ay nagat-onan ay natey
id Siloe ay sakop di Jerusalem? Ay kananyo ngen en am-amed nan basolda
mo nan tap-in di kailiyanda?
5 Ngem baken gedan. Ibagak kasin ken dakayo, no adi kayo ibabawi nan
basbasolyo et awnit matey kayo am-in ay kanegda."

Nan Kaiw Ay Adi Bomgas

6 Dat ibagan Jesus nan naay sodsodok ken daida, “Wada nan kaiw ay
makwani en higos ay inis-ek nan esay am-ama. Idi omdan nan bomgasana
koma dat omey et ena ilaen no waday begasna ngem maid.
7 Isonga danat kanan issan mangbanbantay issan om-ana, ‘Ilam, toloy
tew-en ay inmal-aliyak ay nang-il-ila isnan mola ay naay dapay maid polos
begasna is dinasdas-ak. Poyowem na. Ay aped obpay tomotobona ay mang-
amin isnan abonon nan lota?’
8 Ngem dat kanan san mangbanbantay, ‘Apo, bay-am kadya ta kaobak od
nan liliwesena daket abonowan
9 et no is tew-en dat bomgas, gawis, ngem no adi dakat ipapoyo.’ ” Siya na
nan sinodok Jesus tay nan kaiw ay adi bombomgas et siya nan kaneg nan
Judio ay adi mamati ken Apo Dios.

Nan In-ina Ay Binakog Di Anito

10 Sinabado ay obayan di Judio. Issan esay Sabado men-is-isolo si Jesus
isnan sinagoga
11 dat wada nan in-ina ay binakog di anito is simpoo ya wao ay tew-en et
adi polos makatakdeg ay menleteg.
12 Issan nang-ilaan Jesus ken siya danat ayagan et kanana, “Ina, gomawis
nan sakitmo.”
13 Dat gen-an Jesus siya dat tomakdeg et menleteg dadlo danapay dayawen
si Apo Dios.
14 Ngem nan ap-apo isnan sinagoga et nakaliget ken Jesus tay apedna
pinagawis san in-ina dapay obaya. Isonga danat kanan isnan kaipoipogaw,
“Enem ay agew nan men-oblaan tako et siya dadi ay agew nan omaliyanyo
ay menpaagasan ay baken nan obaya.”
15 Ngem dat kanan Jesus ken siya, “Dakayo ay aginsisingpet. Isnan
obaya et men-obla kayo gedan tay ipokayyo nan nowangyo ya bakayo ay
mangipainom ken daida. No siya di nan ikkanyo,
16 ay ngawi ngen no men-oblaak isnan obaya ta pagawisek nan in-ina ay
naay ay apon din si Abraham dapay pinalpaligat Satanas is simpoo ya wao
ay tew-en?”
17 Gapo isnan kinwanin Jesus, nabainan am-in san mang-ap-apos ken siya.
Ngem san tap-in di ipogaw et men-gasingda isnan am-in ay kaskasdaaw ay
inik-ikkana.

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32

18 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Naay di sodsodokko ay mangibaga isnan
kaneg nan mentolayan Apo Dios ya nan adoado ay awnit maitapi ken siya.
19 Nan kanegna et nan teeteen ay bowa ay nais-ek dat tomobo et pomanga
is dadadadakke et masasalinan nan bomaey ay koyat.”
20 Danat kasin kanan, “Naay pay nan kaneg nan mentolayan Apo Dios.
21 Kanegna nan bobod ay intapin nan in-ina isnan tinapay ay olay bassit et
bomma isnan kaibobodana.”

Nan Nalipit Ay Segpan
Mat. 7:13-14, 21-23

22 Issan inmayan Jesus id Jerusalem et nin-isolsolo isnan linal-aosana ay
il-ili.
23 Dat wada nan mensoot ken siya, “Apo, ay awnit atiatik nan maisalakan
ay adi omey id impilno ay kadosdosaan di ipogaw?”
Dat kanan Jesus ken daida,

24 “Nan segpan isnan mentolayan Apo Dios et nalipit. Isonga ipakatyo nan
kabaelanyo ay songgep id wani tay tet-ewa ay awnit adoado nan mangpadas
ay songgep
25 ngem no epdas inemban nan kabaey et adi kayo makasgep. Olay
no menkogkog kayo dakayo pay mensegseg-ang en, ‘Apo, tokabam kad ta
songgep kami,’ ngem awnit kanana ken dakayo, ‘Adiyak getken dakayo.’
26 Dakayot kanan kayet, ‘Dapay nakikikan kami ken sik-a ya insolsolowam
dakami isnan ilimi.’
27 Ngem danat kasin kanan, ‘Adiyak getken no sino kayo tay bakenak ib-a
dakayo. Komaan kayo issa, dakayo am-in ay mang-ik-ikkan is ngawi.’
28 Awnit men-aga kayo dakayo pay men-owakis no ilaenyo da Abraham,
Isaac ya si Jacob ay alal-apoyo ya nan am-in ay mamadto isnan mentolayan
Apo Dios tay adi kayo makasgep.
29 Madagop gedan nan ipogaw isnan kailiili isnan batawa et manganda
isnan mentolayan Apo Dios ngem adi kayo kayet maitapi.
30 Tay nan kananyo en adi mapaay ay ipogaw et daida nan maitapi ken
Apo Dios ngem nan kananyo en mapaay ay ipogaw et daida nan adi maitapi
ken Apo Dios.”

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Mat. 23:37-39

31 Issan olas ay deey inmey nan tap-in di Fariseo ken Jesus dadat kanan,
“Gag-awis no komaanka isna tay kayat kano Ali Herod ay mangipapatey ken
sik-a.”
32 Dat kanan Jesus ken daida, “Enkayo ibaga isnan sanay nasikap ay ali en
isnan madandan ay agew et pakak-aanek nan anito dakpay pagawgawisen
nan masaksakit et nganngani ay kewasek nan oblak.”
33 Danat itoloy ay mangwani, “Masapol ay omeyak od id Jerusalem tay isdi
nan kateyan nan am-in ay mamadton Apo Dios isonga masapol ay isdi nan
kateyak gedan.
34 Mensakit nan nemnemko isnan ipogaw id Jerusalem. Kaseseg-ang kayo
ay iJerusalem tay ginaygayangyo ya pinatpateyyo nan mamadto ay inbaan
Apo Dios ay mangisolo ken dakayo. Namin kaat ay kayatko ay ponoken
dakayo ay kaneg nan ikkan nan manok ay mangsakoko isnan an-akna ngem
adyanyo.
35 Isonga id wani kigad kayo et tay si Apo Dios et adiyet mentetee ay
mangbadang ken dakayo. Ibagak ken dakayo en adi kayo kasin mang-il-ila
enggana ay kananyo en, ‘Madaydayaw si Kristo ay inmali isnan ngadan Apo
Dios.’ ”

14

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Am-ama

1 Esay Sabado ay obayan di Judio kasin dat omey si Jesus ay makikan isnan
baey di esay apon di Fariseo dat sis-iimen nan ipogaw isdi siya
2 tay wada nan am-ama isdi ay nabotot.
3 Dat sooten Jesus isnan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Ay
lawaen nan linteg tako ay maipagawis nan masaksakit isnan obaya?”
4 Ngem apedda igiginek. Dat kayet gen-an Jesus san am-ama et gomawis
danat pasaaen.
5 Dat kanan Jesus issan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Kadya,
no waday anakyo wenno bakayo is matekdag isnan bobon, ay adiyo ngen
padakaen isnan agew di obaya?”
6 Ngem adida makasongbat issan kinwanina.

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Madkat Ya Mendekat

7 Inilan Jesus nan tap-in di ipogaw issan baey di Fariseo ay mangpilpili is
kagawisan is mentokdowanda isonga danat bagbagaan daida et kanana en,
8 “No waday mangdekat ken daita isnan babayas, adita pilpiliyen nan
kagawisan ay tokdowan modatya waday nadkat is nangatngato pay mo
daita.
9 Tay mabainanta no kanan san nangdekat ken daita en, ‘Kadya ikoyam
nan tokdowam ken tona,’ datat en tomokdo isnan kaasiyan ay tokdowan.
10 Isonga gawgawis no tomokdota isnan kaasiyan ay tokdowan tapno
kanan san nangdekat ken daita en, ‘Gayyem, omalika isnan gawgawis ay
tokdowan.’ Et no siya di nan ikkam et ibilang daka isnan ipogaw isdi ay
nangatngato.
11 Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab. Nan
abes mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato.”
12 Dat kanan Jesus abes isnan nang-awis ken siya, “No men-ayagka is
makikan isnan baeymo, baken kedeng nan makasobalit ay gagayyemmo,
bebsatmo, ag-im ya nan baknang ay sag-ogongmo is ay-ayagam.
13 Nodi nan gawis ay ikkam et ayagam nan kaseseg-ang ay kaneg nan
nababakog ya nan kowap
14 tay adida makasobalit ken sik-a isnan ikkam ken daida et awnitka men-
galalasing tay si Apo Dios nan kigad ay mangsobalit isnan inikkam ken daida
no kasin matago nan nangpatpati ken siya.”

Nan Sodsodok Ay Laglagsak
Mat. 22:1-10

15 Dinngen nan esa ay makioobong san inbagan Jesus en kasin matago nan
mangpatpati ken Apo Dios danat kanan ken siya, “Aye, nagasat nan awnit
makiobong isnan mentolayan Apo Dios.”
16 Dat kanan Jesus ken siya, “Tet-ewa nan kanam ngem olay no adoda ay
naayagan et adída am-in makikan tay kanegda nan naay. Wada nan am-ama
ay nangisagsagana is laglagsak danat paayagan nan adoado ay ipogaw.
17 Nganngani pay nan panangan danat ibaa nan baana ay omey mendekat
isnan sangailiyena.
18 Ngem san deeyda ay naayagan was-inda ninlason. Nan damo ay
naayagan et kinwanina issan nabaa, ‘Ibagam kad en adiyak makaey tay
wada nan linakowak ay payew et masapol ay omeyak ilaen id wani.’
19 Nan esa et kinwanina, ‘Ibagam isnan apoyo en laydek ay omey ngem
wada nan linakowak ay simpoo ay nowang et masapol ay omeyak padasen
ay mangisama ken daida.’
20 Nan esa et kinwanina abes, ‘Adiyak mabalin ay omey tay kaas-asawaak.’
21 Dat somagong san nabaa et ibagana issan apona san kinkinwanin san
ena inayagan. Dat makaliget san apona danapay kanan, ‘Ala, ikakamom
ngalod ta omeyka isnan kaseseg-ang ay kodokdo ya olay nan nababakog,
kowap ya nan pilay ta ibagam en omalida ay makikan.’
22 Isonga inmey san baana ngem issan inmaliyan san deeyday inayagana
et inilana ay adoado kayet nan naisagana danat ipagtek isnan apona.
23 Dat kanan san apona ken siya, ‘Omeyka kasin omayag is tap-ina ta
mapno nan baeyko.
24 Tay maid polos olay esa issan damo ay naayagan is esa mangtamtam
isnan insagsaganak ay makan.’ ”

Nan Ligat Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 10:37-38, 5:13; Mar. 9:50

25 Issan omay-ayan Jesus id Jerusalem et adoado nan ipogaw ay mang-on-onod ken siya. Danat sagongen daida et kanana,
26 “Nan mangkayat ay maitapi ken sak-en et masapol ay paam-amdena sak-en mo nan am-in, ay kaneg da amana, nan asawana ya an-akna, nan bebsatna ya olay pay nan awakna.
27 Nan adi makaitpe isnan ado ay ligat ay olay matey gapo isnan pam-matina ken sak-en et adi mabalin ay menpasolotko. Isonga nan maitapi ken sak-en et masapol ay nemnemena omon-ona nan ligat sapay omonod.
28 Kaspangaligan no waday mensaad ken dakayo is baey et koblalena omon-ona nan banolna no omanay nan sipingna is gastowena enggana ay makwas.
29 Ngem no adina nemnemen danat aped saaden dapay adi omanay nan sipingna awnit adi makwas nan baey et am-in ay mang-ila et ammenganda siya
30 ya kananda en, ‘Ilanyo kod nan aped nangilogi ay mensapo is baey danat adi kewasen.’
31 Kaneg abes no omey makigobat nan ali ay simpooy libo nan soldadona isnan ali ay dowampoy libo nan soldadona. Ay adina ngen nemnemen omon-ona no makaabak isnan kagobatna?
32 Dat no adi makaabak et omibaa is mangsab-at isnan ali ay kagobatna ta mensoot no ngan nan ikkanda ta adida men-gobat.
33 Isonga kaneg todi nan ikkanyo gedan ta nemnemenyo omon-ona ay masapol ay taynanyo am-in nan laylaydenyo esakayopay omonod ken sak-en.
34 Nan mangmangwani en onodena sak-en ngem egayna tinaynan nan laylaydena et kanegna nan mentamnay ay asin tay gawis nan asin ngem no epdas tomamnay et adi kasin somidek.
35 Isonga maid kaosalana nodi maiwasit tay olay isnan lota wenno nan abono et adi kappay nan asin. Kaneg todi ay maid kapaayan nan pasolotko no adina paam-amden sak-en. Dengngenyo ngalod no waday ingayo.”

15

Nan Naamas Ay Kalnilo
Mat. 18:12-14

1 Nan mensingsingil is bowis ya nan ib-ada ay managbasol et om-omeyda ay mangdengdenge isnan isolsolon Jesus.
2 Dat menlili nan Fariseo ya nan men-is-isolo isnan linteg ay mangwani en, “Ilanyo kod nan ipogaw ay naay et laylaydena ay makitoytoya isnan naayda ay managbasol ya aped makikikan ken daida.”
3 Isonga dat sodoken Jesus nan naay ta ipagtekna nan layad Apo Dios isnan managbasol ay mangibabawi isnan basolna.
4 “Kadya, no wada ken dakayo nan kakwa is sin-gasot ay kalnilo dat maamas nan esa, ay ngan nan ikkana? Ay adina taynan nan siyampoo ya siyam isnan pagpastolan ta ena anapen san naamas enggana ay datngana?
5 No datngana san naamas ay daan ay natatago et men-galalasing. Danat boligan
6 et isaana danat ayagan nan gagayyemna ya nan sag-ogongna et kanana, ‘Men-gasgasing tako tay dinatngak nan naamas ay kalnilok.’
7 Idiligko san gasing san kakwa isnan kalnilo isnan gasing Apo Dios id daya tay am-amed nan gasingna no menbabawi nan esa ay managbasol mo nan gasingna isnan siyampoo ya siyam ay ipogaw ay mangwani en adi masapol ay menbabawida.”

Nan Naamas Ay Palata

8 Intoloy Jesus ay mensodok, “Kadya, no waday simpoo ay nabanol ay palatan di in-ina danat amasen nan esa, ay sino ngen nan ikkana? Pasgedana nan silaw danapay iyaamma ay mensigid ta anapena enggana ay datngana.
9 Et no datngana danat ayagan nan gagayyemna ya nan sagogongna et kanana en, ‘Makigasgasing kayo ken sak-en tay naay dinatngak san palatak ay naamas.’
10 Ibagak ken dakayo ay kaneg tona nan ikkan nan aanghel Apo Dios tay men-gasingda no menbabawi nan managbasol.”

Nan Naamas Ay Anak

11 Dat itoloy Jesus ay mensodok, “Wada nan am-ama ay kaanak is doway lalalaki.
12 Dat kanan nan innodi ken amana, ‘Ama, iyalim nan tawidko.’ Isonga dat pigasen amada nan tawidda ay sin-agi.
13 Adi pay nan nadandan dat ilakon san innodi am-in san tawidna danat alaen nan lakona et komaan. Inmey siya isnan addaaddawi ay ili danat gastogastowen san sipingna is komkompolmi.
14 Idi naamin san sipingna dat domateng nan bitil isnan ili ay kad-ana et maiwed polos nabay-an is ilakona is kanena.
15 Isonga dat omey menpabaa isnan esay baey di kadangyan isdi et pala banbantay di beteg.
16 Maoooowat siya et kayatna ay mangan isnan kankanen di beteg tay egay polos inag-agtan san kabeteg siya is kanena.
17 Dat dadlo mennemnem et kanana en, ‘Am-in nan baan Ama et mapnekda ay mangan dapay apedak wada isna ay matmatey is owatko.
18 Somagongak gayam ken Ama ta kanak, “Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken sik-a abes
19 isonga adiyak et makwani en anakmo. Ngem alaem kad sak-en ta maitapiyak isnan baam.” ’
20 Issan sinmagongana isnan kad-anda et egay pay laeng omdan dat ilaen amana ay omal-ali et palalo nan seg-angna dat tomagtag ay mangsab-at ken siya et sektena danapay bisitowen.
21 Danat tet-ewa kanan ken amana, ‘Ama, nakabasolak ken Apo Dios ya ken sik-a abes isonga adiyak et makwani en anakmo.’
22 Ngem dat bogawan amana san baana, ‘Ikamoyo ta alaenyo nan kagawisan ay bado ta ipabadoyo dayot pay-an nan ledengna is singsing dayopay pasapatosen.
23 Omey kayo gedan alaen nan menlames ay koyaw di baka ta paltiyenyo ta isda tako datakopay men-gasgasing
24 tay nan naay anakko kanak en natey ngem wada obpay ay matmatago. Naamas siya ngem kasin dinmateng.’
25 Ngem maiwed san iyon-ana tay linmokso. Idi somas-aa, dinngena ay wada nan men-ganggangsa isnan baeyda.
26 Isonga danat ayagan nan baada et sootena no dadan aped menganggangsa.
27 Dat kanan nan baada en, ‘Men-gasgasingda tay dinmateng dadlo nan innodim. Isonga inpapaltin amam nan menlames ay baka tay sinmagong nan anakna ay maid inom-ommat ken siya.’
28 Dat makaliget nan iyon-a et adiyet songgep isnan baeyda. Isonga dat bomala si amana et ayakena ta songgep.

29 Ngem danat kanan ken amana, ‘Ilam, kaat ay tew-en ay nin-ob-oblaak
ken sik-a ya pinatpatik nan inbilbilinmo ken sak-en ngem maid inyalim
is olay anak di kalding tapno waday igasingko is mang-ayagak isnan
gagayyemko.
30 Domateng pay nan anakmo ay inmeyna aped inam-amas nan
menkatagom ay ena inbababai dakat aped ipaltiyan is baka.’
31 Dat kanan amana en, ‘Anakko, adim kankanan sa. Wadaka ay mentetee
ken sak-en ay enggana. Sik-a am-in nan kakwa isnan wada ken sak-en.
32 Ngem gawgawis no men-gasgasing tako tay dinmateng nan naamas ay
innodim ay kanak en natey dat obpay daan ay matmatago.’ ”

16

Nan Nasikap Ay Menbanbantay

1 Nakwas di dat kanan Jesus abes isnan papasolotna, “Wada nan baa
ay am-ama ay mamanggen isnan am-in ay kowan nan esay kadangyan
ngem dat wada nan nangipagtek issan kadangyan en nan baana et apedna
gasgastowen nan siping ay ipapag-ena.
2 Isonga danat paayagan et kanana, ‘Ayta dan dinngek ay keg todi nan ik-
ikkam? Iyalim am-in nan listaan nan ay-ayowanam ay kokwak tay kaanek
et sik-a isnan oblam.’
3 Dat kanan san baa isnan nemnemna, ‘Ngan di esak pay ik-ikkan no
kaanen nan apok sak-en isnan oblak? Adiyak kabaelan ay menkamanilo ya
mabainak gedan ay menlimos.
4 A, owen, siya gayam na nan ikkak tasiyay waday gagayyemko is awnit
mang-aw-awis ken sak-en isnan bab-aeyda olay no makaanak isnan oblak.’
5 Isonga danat ayagan ay sin-es-a nan nakaotang isnan apona. Kinwanina
isnan omona, ‘Kaat nan inotangmo isnan apok?’
6 Dat kanan san nakaotang, ‘Sin-gasot ay bolnay ay mantika.’ ‘Naay ngalod
di lisibom. Itokdom ta isolatmo en limampoo et kedeng.’
7 Naisoblat san esa danat es kanan, ‘Sik-a pay abes, kaat nan inotangmo?’
Danat isongbat en, ‘Sinlibo ay sako ay pagey.’ ‘Naay di lisibom. Isolatmo en
waoy gasot,’ kinwanin san baa.
8 San apona et init-ekna nan kinasikap san baana. Tay nan ipogaw isnan
naay batawa ay adi mamati ken Apo Dios et nasiksikapda isnan ik-ikkanda
mo nan mamati,” kinwanin Jesus.
9 Danat itoloy ay mangwani, “Isonga ibagak ken dakayo en osalenyo nan
kinabaknangyo ay mangbadang isnan ib-ayo tay olay no maamin ngem
maitapi kayo isnan biyag ay maid patenggana.
10 Tay nan mang-ikkan is gawis isnan naited ken siya olay no bassit et
matalek isnan dadakke ngem nan adi katalek isnan bassit ay banag et adi
katalek isnan dadakke.
11 No ngalod adi kayo katalek ay mang-ayowan isnan kinabaknang isnan
batawa, intoy ikkana ay maitalek ken dakayo nan tet-ewa ay kinabaknang
ay wada ken Apo Dios?
12 No adi kayo matalek isnan bakenyo kowa et maid mang-ited ken dakayo
is awnityo menkowa.
13 Nan baa et adi mabalin ay madodowa nan apona tay awnit laylaydena
nan esa danapay aamisen nan esa isonga wada nan paam-amdena ken
daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan kinabaknangyo nan nemnemne-
menyo et adi kayo et makaikkan isnan layden Apo Dios.”

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Deeyda Ay Fariseo
Mat. 5:31-32; Mar. 10:11-12

14 San deeyday Fariseo et dinngeda san kinwanin Jesus isonga dadat
sayoten siya tay dadama nan layadda isnan siping.
15 Dat kanan Jesus ken daida, “Dakayo nan aped mangmangwani isnan
ipogaw en gawis kayo ngem getken Apo Dios nan kaipogawyo. Tay olay nan
mapaay isnan ipogaw et adi paayen Apo Dios.
16 Nan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses ya din mamadto id sang-
adom et siya nan osto ay nasolsolot engganay nawada si Juan ay Menbon-
bonyag. Ngem id wani et maibagbaga nan gawis ay damag maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios isnan kaipoipogaw isonga adoda nan aped
mangkayat ay maitapi olay ngawi kayet nan ogalida.
17 Ngem nalaklaka ay mamaid nan batawa ya nan daya mo nan esay kali
isnan linteg Apo Dios ay mangibaga isnan osto ay maikkan.
18 Naay nan esa ay adi mabalin ay mamaid. Nan lalaki ay makiidang isnan
asawana dat makiasawa is teken et kaneg makikamkamolala gedan ya olay
es nan lalaki ay mang-asawa isnan babai ay nakiidang.”

Nan Kadangyan Ya Si Lazaro

19 Dat mensodok si Jesus en, “Wada nan esay kadangyan ay menbababado
is kanginaan ay bado ya inagew ay gan-ganasena nan biyagna.
20 Wada abes nan kodokodo ay si Lazaro ay nakikilop nan awakna is yam-
an. Tinaynanda siya isnan segpan san kadangyan
21 ta kanena koma nan iwaswasit san kadangyan. Olay nan aso et omeyda
dildildilan nan yam-ana.
22 Dat matey san kodokodo et eyey nan aanghel nan ab-abiikna isnan kad-
an Abraham id daya. Matey pay san kadangyan dadat ikaob
23 et mapalpaligatan nan ab-abiikna id impilno. Idi mentangad danat
ilaen si Abraham isnan addaaddawi et wada gedan si Lazaro isnan kad-ana.
24 Isonga dat menbogaw, ‘Amay Abraham. Maseg-angka ken sak-en.
Ibaam kad si Lazaro ta itab-awna nan gomotna isnan danom ta tedtedana
nan dilak tay palalo nan ligatko ay mapopop-oowan isnan apoy.’
25 Ngem dat kanan Abraham, ‘Nemnemem anakko, issan natatagowam
et wada am-in nan kaykayatmo dapay si Lazaro et napalpaligatan ngem id
wani gan-ganasena isna dapay ta mapalpaligatanka abes issa.
26 Baken pay kedeng sa. Wada nan deppas isnan baet tako tapno nan
mangkayat ay omey isnan kad-am ay magapo isna et adi makaey ya adi abes
makaali isna nan magapo isnan kad-am.’
27 Dat kanan san kadangyan, ‘Dawatek ngalod ken sik-a, Ama, ta ibaam si
Lazaro isnan baey amak
28 ay kad-an nan limay bebsatko. Kanam ta omeyna bagbagaan daida
tapno adida awnit omal-ali isna ay kad-an di ligat.’
29 Dat kanan Abraham, ‘Nan bebsatmo et wada nan insolat din si Moses ya
din mamadton Apo Dios ay mangbagbaga ken daida. Bay-am nan bebsatmo
ta kigadda ay mangdenge isnan kankananda.’
30 Sinmongbat san kadangyan, ‘Adi omanay sa, Amay Abraham. Ngem no
waday matago is natey dat omey ken daida, et balbaliwanda nan ngawi ay
ik-ikkanda.’
31 Ngem dat kanan kayet Abraham, ‘No adida patiyen nan insolat din
si Moses ya din mamadton Apo Dios, adida kayet mamati olay no waday
matago is natey.’ ”

17

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Papasolotna
Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

1 Nakwas di dat kanan Jesus isnan papasolotna, “Tet-ewa ay wada nan
maawisan di ipogaw ay menbasol ngem kaseseg-ang nan mang-aw-awis
isnan iib-ana ay menbasol tay mendalalagsen nan dosana.
2 Gawgawis pay no naitaked nan losongan ay bato isnan bagangna dat
maibkas isnan baybay mo nan mangipaypay-owana ay menbasol isnan
esang ay kapatpati ken Apo Dios.
3 Isonga makail-ilanyo ta adiyo aw-awisen nan ib-ayo ay mang-ikkan is
ngawi.
No makabasol nan ib-am, sagiitem. Dat no menbabawi et pakawanem.
4 Olay no mamin pito ay bomasol ken sik-a isnan sin-agew ngem no
tonggal makabasol ay omey ken sik-a ay mangwani, ‘Ibabawik nan basolko,’
masapol ay pakawanem.”
5 Dat kanan nan apostolis, “No siya sa ngalod, padakdakkelem nan pam-
matimi tapno mabalin esa ay ikkanmi.”
6 Dat kanan Jesus ken daida, “Baken nan kadakdaken di pammati is
masapol nodi nan tet-ewa ay pammati tay olay no teeteen nan pammatiyo
ay kaneg nan kateteenan ay esek et mabalin ay kananyo isnan kaiw en,
‘Gabotem nan lamotmo dakat omey isnan baybay tasiyay tomobowam,’
danat tet-ewa tongpalen.
7 Kadya, no waday esa ken dakayo is waday baana is mensamsama wenno
mangipaspastol is kalnilo, no domateng ay magapo isnan payew, ay kanam
ken siya en, ‘Ikamom ta manganka’?
8 Adi. Nodi kanam ken siya, ‘Mensokatka dakat isagana nan kanek dakat
mangseed enggana ay makakanak esakapay mangan abes.’ Siya nan ikkam
tay baam siya.
9 Et adi masapol ay men-iyaman nan kabaa isnan baana no tongtong-
palena nan maibab-aa ken siya tay siya nan oblana.
10 Kaneg abes ken dakayo no kinwasyo am-in nan inbagan Apo Dios ay
ikkanyo et adiyo it-it-ek nodi kananyo en, ‘Aped tako is nabab-aa et inikkan
tako et kedeng nan masapol ay ikkan tako.’ ”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Simpoo Ay Nakolit

11 Issan inmayan da Jesus id Jerusalem et indaana isnan baet nan Samaria
ya Galilea.
12 Nganngani ay omdanda isnan esay ili dat sab-aten nan simpoo ay
nakolit daida. Tinmakdegda isnan ad-addawi bassit
13 dadat menbogaw, “Apo Jesus, maseg-angka kad ken dakami.”
14 Inilan Jesus daida danat kanan, “Enkayo ipaila nan awakyo isnan padi.”
Issan mendad-aananda ay omey dat gomawis nan kolitda.
15 Issan nang-il-an nan esa ken daida ay ginmawis nan awakna dat
mensagong ken Jesus danapay ibibiyad nan kalina ay mangdaydayaw ken
Apo Dios.
16 Dat menpalintomeng isnan sasagangen Jesus dapay men-iyaman ken
siya. San sinmagong et iSamaria.
17-18 Dat kanan Jesus, “Ay kedeng nan sangaili ay naay is makaali? Ay egay
obpay ginmawis am-in san simpoo ay lalalaki? Into pay san siyam? Ay adida
makaali ta men-iyamanda abes ken Apo Dios?”
19 Dat kanan Jesus ken siya, “Ginmawiska gapo isnan pammatim ken sak-
en. Itakdegmo ta somaaka.”

Nan Omaliyan Nan Mentolayan Apo Dios
Mat. 24:23-28, 37-41

20 Isnan namingsan et sinoot nan tap-in di Fariseo ken Jesus no tongon nan
omaliyan nan mentolayan Apo Dios. Dat kanan Jesus, “Baken nan mata nan
osalen tako ay mangtek isnan omaliyan nan mentolayan Apo Dios
21 tay adi kaila. Isonga adi kabalin ay kanan nan ipogaw en, ‘Ilam, naay,’
wenno, ‘Ilam, deey nan mentolayan Apo Dios.’ Ngem nan tet-ewa et epdas
inmali tay wada isna.”
22 Danat kanan isnan papasolotna, “Awnit wada nan agew ay kayakayatyo
ay ilaen sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw is olay sin-awyan ngem adi kayo
makaila.
23 Wadada nan awnit mangwani en, ‘Deey si Jesus. Ilaem kod isdi,’ wenno,
‘Ilaem kod isna.’ Ngem adi kayo kadi patpatiyen.
24 Tay nan omaliyak kasin et kaneg nan kimat ay menpangsilaw isnan
daya.
25 Ngem masapol ay menligatak omon-ona tay mang-adi nan ipogaw id
wani.
26 Din inik-ikkan nan ipogaw isnan batawa isdin timpon Noah et siya nan
ikkan nan ipogaw isnan awnitak omaliyan kasin.
27 Tay esapay mapsong nan batawa ay manglimon ken daida am-in et
kaneg maid egyatda nodi ginan-ganasda nan biyagda ay aped mangmangan
dadapay omin-inom ya men-as-as-awa enggana issan agew ay sinonggepan
da Noah issan bapor.
28 Kaneg abes isdin timpon Lot id Sodoma. Am-in nan ipogaw et maid
idngeda is kalin Apo Dios nodi apedda mangmangan dadapay omin-inom,
lomaklakoda dadapay ilaklako, men-es-esekda ya mensas-aadda
29 enggana issan agew ay tinaynan da Lot id Sodoma dat wada nan apoy
ya asopli ay kaneg niket ay nagapo id daya et mapoowanda am-in.
30 Kaneg todi abes nan ommat isnan agew ay kasinak omaliyan ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw.
31 Et isnan agew ay deey, nan wada isnan pantewna et adiyet songgep ay
mang-ala isnan bonagna. Kaneg abes nan epdas linmokso et adiyet makasaa
isnan baeyna.
32 Nemnemenyo din inommat isdin asawan Lot tay natey isdin
nangsagongana ay mang-ila isnan ilida.
33 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayyewana et awnit matey met
laeng ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna gapo ken sak-en et awnit
matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.
34 Ibagak ken dakayo ay isnan labi ay omaliyak et no waday dowa ay
lalalaki ay maseseyep isnan kama et maala nan esa ay maitapi ken sak-en
dapay mataynan nan esa.
35 No wada abes di doway bababai is menbaybayo et maala nan esa dapay
mataynan nan esa.
36 No waday doway lalalaki gedan isnan payew et maala nan esa dapay
mataynan nan esa.”
37 Dat sooten nan papasolotna ken siya, “Apo, intoy sana maikkanan?”
Dat kanan Jesus, “No intoy kad-an di natey ay egay kaikaob et siya nan
maponokan di koyat ta topkenda.”

18

Nan Balo Ya Nan Howis

1 Dat mensodok si Jesus ken daida ta itdona ay masapol ay menlol-owaloda
ay kanayon ya adida somadsadot.
2 Kinwanina en, “Wada nan esay howis isnan esay ili ay adi polos omegyat
ken Apo Dios ya maid gedan baina isnan ib-ana ay ipogaw.
3 Et isnan deey ay ili et wada gedan nan esay balo ay babai ay kanayon ay
omey issan howis ay menseg-ang isnan kalintegana ay mangmangwani en,
‘Badangam sak-en isnan mangbosboso ken sak-en.’
4 Nabayag ay egay inkaskason san howis ngem omanono pay danat kanan
isnan nemnema, ‘Olay no adiyak omegyat ken Apo Dios ya maid bainko
isnan ib-ak ay ipogaw
5 ngem gawgawis no idyak et nan dawdawatena tay no adi, awnit gedan
omaliali ay mangtaktataktak et maamin nan anosko.’ ”
6 Dat itoloy Jesus, “Ilanyo san inikkan san ngawi ay howis. Olay no maid
seg-angna et binadangana kayet san balo ta adi omeomey ay mangtaktatak-
tak ken siya.
7 Isonga si Apo Dios et am-amedna badangan nan ipogawna no
mensegseg-angda ken siya is inagew ya linabi
8 et itedna ay dagos nan dawatenda. Ngem olay no adoado nan badangan
Apo Dios et waay atiatik kayet nan mamati ken sak-en isnan kasinak
omaliyan ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.”

Nan Fariseo Ya Nan Mensingsingil Is Bowis

9 Naay di sodsodok Jesus isnan ipogaw ay mangnemnemnem ay gawisda
ya men-iyaiyaw isnan ib-ada.
10 Danat kanan, “Wada nan doway lalaki ay inmey ninlowalo isnan
Templo. Nan esa et Fariseo ya nan esa et mensingsingil is bowis.
11 Tinmakdeg san Fariseo dat menlowalo ay mangwani en, ‘Men-
iyamanak ken sik-a Apo Dios tay bakenak kaneg nan ib-ak ay ipogaw tay
agomda, lastogda ya makibababaida. Bakenak kaneg gedan nan naay
sowitik ay mensingsingil is bowis.
12 Gapo ken sik-a et dinomingo ay adiyak mangmangan is doway agew ya
id-idyak abes nan pigasmo ay pagkasimpoon nan lagbok.’
13 Ngem san mensingsingil is bowis et tinmakdeg isnan ad-addawi da-
pay egay nintangad id daya tay mabain danapay aped kegkegkegen nan
pagaewna gapo isnan sakit di nemnemna ay mangmangwani en, ‘Apo Dios,
maseg-angka ken sak-en tay adoado nan basolko.’ ”
14 Kinwanin et Jesus, “Ibagak ken dakayo esapay somaa san mensingsingil
is bowis et pinakawan Apo Dios siya ngem san Fariseo et egay napakawan.
Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng
ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato.”

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

15 Issan esay agew et wadada nan nangyey isnan an-akda ken Jesus tapno
kapposena daida ta mabindisyonanda. Ilaen pay san papasolot Jesus dadat
iyadi ta adida taktaken siya.
16 Ngem dat ayagan kayet Jesus san oongong-a danat kanan isnan papa-
solotna en, “Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi
daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et
daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios.
17 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan men-
tolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan onga ay
mangtalek isnan amana.”

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

18 Wada nan esay ap-apon di Judio ay nangwani ken Jesus en, “Apo,
gawigawiska ay ipogaw, isonga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak tapno
matagotagowak ken Apo Dios.”
19 Dat kanan Jesus, “Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios
et kedeng nan kagawisan.
20 Getkem nan linteg Apo Dios ay kanana en, ‘Adika mamabai, adika
menpatpatey, adika men-ak-akew, adika menpabpabasol isnan ib-am ya
masapol ay tongpalem da amam ken inam.’ ”
21 Dat kanan san lalaki, “Enggana isdin kaongak, tinongtongpalko am-in
nan naayday linteg.”
22 Dinngen pay Jesus danat kanan, “Wada pay nan esang ay kolangmo.
Ilakom am-in nan kokwam damet ipakdaw isnan kokodokdo nan lakona
dakat mang-onod ta maitapi ken sak-en et awnit wada nan kinakadan-
gyanmo id daya.”
23 Idi dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat menseseg-ang tay adina
kayat ay taynan nan kinakadangyana.
24 Inilan Jesus ay menseseg-ang san kadangyan danat kanan, “Naligat nan
maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.
25 Nalaklaka pay nan songgepan nan dakkel ay camel isnan lokaw di
dagom mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.”
26 Dinngen nan ipogaw san kinwanin Jesus dadat sooten, “Apo, sino pay
obpay nan maisalakan?”
27 Dat kanan Jesus, “Nan adi mabalin ay ikkan nan ipogaw et mabalin ay
ikkan Apo Dios tay maid polos adina kabaelan isonga am-in ay mangpatpati
ken siya et maisalakan, kadangyan man wenno kodo.”
28 Isonga dat kanan Pedro, “Ilam dakami et tinaynanmi nan bab-aeymi ta
maitapi kami ken sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Owen. Ibagak ken dakayo nan tet-ewa. Nan mangtay-
nan isnan baeyna, nan asawana, nan bebsatna, da amana wenno nan an-
akna gapo isnan maitapiyana isnan mentolayan Apo Dios
30 et adoado nan ganabena ken Apo Dios isnan naay batawa mo san
tinaynana dapay wada nan biyagna ken Apo Dios ay maid patenggana.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34

31 Nakwas ay kinwanin Jesus di danat ipaigid san simpoo ya doway
pasolotna danat kanan ken daida, “Dengngenyo. Omey tako id Jerusalem ay
matongpalan am-in din insolsolat din mamadto id sang-adom maipanggep
ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.
32 Maidyaak isnan baken Judio et awnitda mangselselat, mangbaibain
dadapay mangtobbatobba.
33 Awnitda mangbaibaig sadapay mangpatey. Ngem awnitak kasin
matago isnan maikatlo ay agew.”
34 Ngem adi polos getken san papasolotna san inbagbagana tay adida
maawatan nan kayatna ay kanan.

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Kowap
Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

35 Ngannganí ay omdan da Jesus id Jerico et wada nan kowap ay tinmo-
tokdo isnan benget di daan ay menlimlimos.

36 Dinngena nan lomal-aos ay kaipoipogaw danat sooten no ngan nan
maik-ikkan.
37 Dadat ibaga ken siya, “Naay lomaos si Jesus ay iNazaret.”
38 Dat ibogaw san kowap, “Jesus ay apon din si David, seg-angam kad sak-
en.”
39 Dat islat san nang-on-ona ay mendad-aan et kananda en igiginekna.
Ngem am-amed kayet ninbogaw ay mangwani, “Apon din si David, seg-
angam kad sak-en.”
40 Dat isaldeng Jesus et kanana en padangenda san kowap ta isag-enda ken
siya. Naisag-en pay san kowap dat sooten Jesus ken siya,
41 “Ay ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-a?” Dat kanan nan kowap, “Apo,
kaytek ay makaila koma.”
42 “Makailaka et,” kinwanin Jesus. “Nan pammatim ken sak-en nan gapo
ay makailaka kasin.”
43 Dat maganawis et makaila dadlo daet omonod ken Jesus ay mangday-
dayaw ken Apo Dios. Issan nang-ilaan san kaipoipogaw issan inommat
dadat abes dayawen si Apo Dios.

19

Si Jesus Ya Si Zakeo

1 Isnan mendad-aanan da Jesus id Jerico
2 et wada nan kangadan is Zakeo ay baknang tay siya nan apon di
mensingsingil is bowis.
3 Kayatna ay ilaen no sino nan kaneg Jesus ngem maid somya tay adoado
nan ipogaw dapay gedan aptiaptik siya et adi makaila.
4 Isonga dat tomagtag et omey komaab isnan esay kaiw ay sikamolo
tasiyay makaila isnan lomaosan Jesus.
5 Wada pay ay maibatog si Jesus issan kad-an Zakeo danat tangaden siya et
kanana, “Zakeo, ikamom ay lomayog tay is baeyyo nan omeyak omapaan.”
6 Dat malanayog si Zakeo issan kinokomabana ay kaiw et men-galalasing
ay mangipango ken Jesus isnan baeyda.
7 Am-in san nang-ila issan inommat et men-ag-agotootda ay mangmang-
wani en, “Dan aped omey si Jesus isnan baey nan managbasol ay deey?”
8 Ngem si Zakeo, tinmakdeg et kanana ken Jesus, “Ilam Apo, ipakdawko
isnan kokodokdo nan kagedwan nan kokwak. No wada abes di inallilawko
et isagongko is mamin epat nan kaad-adona mo san inalak.”
9 Dat kanan Jesus, “Id wani ay agew maisalakan kayo ay sinbaey isnan
dosa ay maid patenggana tay nan ikkam et kaneg din inikkan Abraham ay
nangtalek ken Apo Dios. Siya di nan kagtekana ay tet-ewa ay apon din si
Abraham sik-a.
10 Nan gapo ay inmaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et ta ayagak nan
ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tapno maisalakanda.”

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw
Mat. 25:14-30

11 Dandaney omdan da Jesus id Jerusalem et inpagalop nan nanangnge
ken siya en nganngani ay menpaila nan mentolayan Apo Dios. Dat sodoken
Jesus nan naay ta getkenda ay egay kayet ninpaila.
12 Kanana, “Wada nan nangato ay ipogaw ay inmey isnan addaaddawi ay
ili ta dotokanda siya ay men-ali isnan ilina.

13 Ngem esapay omey, inayagana nan simpoo ay baana et agtana daida
is sag-es-a ay palata ay balitok.* Danat ibaga ken daida en, ‘Ipaanakyo nan
naay siping isnan kamaidko.’
14 Ngem kaliliget nan kailiyana siya isonga dadat omibaa is mang-onod
ken siya ta enda ibaga isnan mangdotok ay adida layden siya is men-alida.
15 Ngem nadotokan kayet ay ali dat somaa danat ayagan san babaana ay
inagtana is siping tay kayatna ay getken no kaat nan inyanak nan intedna ay
siping ken daida.
16 Dat omey nan esa et kanana en, ‘Apo, inmanak is simpoo ay palata ay
balitok san inyalim.’
17 Dat kanan san ali en, ‘Gawis nan inikkam. Gawiska obpay is baa. Isonga
gapo tay matalekka isnan atiatik ay inpaikkak ken sik-a et mentolayka isnan
simpoo ay ili ay sakop nan mentolayak.’
18 Dat abes omey nan maikadwa ay baa et kanana en, ‘Apo, inmanak is
lima ay palata ay balitok san inyalim.’
19 Dat kanan san ali ken siya en, ‘Sik-a abes et mentolayka isnan lima ay
ili.’
20 Dat omey san esa ay baa et kanana en, ‘Apo, naay san inyalim ay siping.
Binongonko isnan panyo daket idolin.
21 Omegyatak od ken sik-a tay getkek ay masapol ay matongpal nan
kankanam dakapay men-galansiyaan nan egaymo ninligatan ya ap-apitem
gedan nan egaymo inis-ek.’
22 Dat kanan san ali en, ‘Ngawika is baa. Moltaek sik-a isnan am-in ay
kinwanim. Getkem ngalod ay masapol ay matongpal nan kanak et men-
galansiyaak nan egayko ninligatan ya apitek nan egayko gedan inis-ek.
23 Aytay ngalod damen egay ibangko ta no somaaak damet isagong nan
siping ya nan binisna.’
24 Dat kanan et san ali issan deeyday tomatakdeg isdi en, ‘Alaenyo nan
siping ken siya ta itedyo isnan nangipaanak is simpoo.’
25 Dadat kanan issan ali en, ‘Apo, dapay wada nan simpoo ay sipingna.’
26 Ngem kinwanin san ali en, ‘Ibagak ken dakayo no sino nan matalek
isnan naidya ken siya et mataptapiyan pay is ad-ado ngem nan adi katalek
et olay nan atiatik ay wada ken siya et mamaid.’
27 Danat kanan pay, ‘Nan deeyda ay mangbosboso ay adi mangkayat ay
men-aliyak et iyaliyo daida ta pateyenyo isnan sasagangek.’ ”

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

28 Nakwas ay ninkali si Jesus dat omon-ona ay omey id Jerusalem.
29 Wada nan doway ili ay Betfage ya Betania ay gogowaben nan bilig ay
makwani en Olivo tay adoado nan olivo ay kak-aiw et isnan inomdanan da
Jesus isdi danat ibaa nan dowa ay pasolotna et kanana,
30 “Enkayo isnan ili ay deey et awnit datnganyo nan koyaw di kabayo ay
egay kasaksakayan ay naibabaod. Dayot okasen nan baodna ta iyaliyo isna.
31 No waday mensoot no dayon kak-aanen nan baodna dayot kanan en
masapol nan apoyo.”
32 Dadat omey isdi et datnganda tet-ewa am-in san inbagan Jesus ken
daida.
33 Isnan mang-ok-okasanda isnan baodna dat kanan nan kakwa,
“Dakayon kak-aanen nan baod tosa?”

* **19:13** Esay palata ay balitok isnan naay sodsodok et siya nan kanega lagbon di esay ipogaw isnan tolo ay bowan.

34 Dadat kanan “Owen tay masapol nan apo tako.”
35 Dadat eyey ken Jesus dadat iyap-ap nan badbadoda isnan edeg nan
kabayo dadat ipasakay si Jesus.
36 Issan mendad-aanan san kabayo ay mensasakayan Jesus dat iyaplag
nan kaipoipogaw nan badbadoda isnan daan ay daanena ta mangipaila ay
daydayawenda siya.
37 Inomdan pay da Jesus isnan dedemangen di Jerusalem ay menpalayog
isnan bilig ay Olivo dat ilogin nan kaipoipogaw ay omon-onod ken Jesus ay
mangibibiyad isnan kalida ay men-iyaman ken Apo Dios dadapay dayawen
siya gapo isnan kaskasdaaw ay inilada ay inik-ikkan Jesus.
38 Kankananda en, “Hosanna. Mabindisyonan nan naay Ali tako. Maday-
dayaw nan ngadan Apo Dios isnan natalna ay daya.”
39 Nan tap-in nan Fariseo ay makikib-on isnan kaipoipogaw et adyanda
ay madayaw si Jesus isonga kinwanida ken siya, “Mistolo, paginkem nan
papasolotmo.”
40 Ngem dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo en no iginekda et olay nan
bato et mangdayawda gedan.”

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan iJerusalem

41 Issan sinmag-enan Jesus id Jerusalem dat men-aga gapo isnan seg-angna
isnan ipogaw isdi
42 danapay kanan, “Ay-ayyewka ay Jerusalem. No getkem koma id wani
nan masapol tapno tomalnaka ngem id wani adika et makaila.
43 Awnit domateng nan agew ay menligatka tay awnit likoben nan bosom
sik-a is baked et maseyatanka ya nan am-in ay solsolim.
44 Awnitda dadaelen sik-a ya nan ipogawmo et paapokenda am-in nan
batbatom tay inadyam nan inmaliyan Apo Dios ay mangisalakan ken sik-a.”

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo
Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-17

45 Inomdan si Jesus id Jerusalem dat omey isnan Templo danat pabalaen
san men-il-ilako isnan awnit ited nan ipogaw ken Apo Dios
46 danat kanan ken daida, “Naisolat isnan kalin Apo Dios en, ‘Nan baeyko
et paglol-owalowan di ipogaw.’ Siya di nan inbagan Apo Dios ngem ngan nan
ik-ikkanyo? Dakayon aped os-osalen is pagsos-owitikan?”
47 Dat men-is-isolo et si Jesus isnan Templo ay inagew. Ngem nan menkan-
gangato ay papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan ap-apon di ipogaw
et kayatda ay pateyen siya
48 ngem maid somya is ikkanda ay mangpatey ken siya tay am-in nan
ipogaw et laylaydenda ay dengdengngen am-in nan kankanana.

20

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

1 Isnan esay agew ay kad-an Jesus issan Templo ay men-isolsolo ya man-
gibagbaga isnan gawis ay damag dat omey ken siya nan menkangangato ay
papadi, nan men-is-isolo isnan linteg ya nan aamam-a
2 et kananda, “Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay
mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam. Ay sino nan nang-ited ken sik-a
isnan lebbengmo?”
3 Dat songbatan Jesus daida en, “Sootek na od ken dakayo. Ibagayo ken
sak-en

4 ay into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay
ken Apo Dios wenno isnan ipogaw?"
5 Dadat men-asisoot et kananda, "Ay sino nan isongbat tako? No kanan
tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, 'Ayta ngalod dayon egay
pinatpati din si Juan.'
6 Ngem no kanan tako abes en nagapo isnan ipogaw et am-in nan ipogaw
ay naayda et awnit gomayangda engganay matey tako tay kananda en tet-
ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan."
7 Isonga dadat kanan en adida getken nan nagapowan nan kalebbengan
din si Juan ay Menbonbonyag.
8 Dat kanan Jesus, "Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan
kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

9 Dat sodoken Jesus na isnan kaipoipogaw, "Wada nan esay am-ama ay nin-
esek is adoado ay onas danat ipaayowan isnan ipogaw esapay omey isnan
addaaddawi ay ili tay mabayag isdi.
10 Inomdan pay nan maapitan san onas dat ibaan san kakwa nan esa ay
baana ta ena alaen nan pigasna. Ngem sinogtosogton san mang-ay-ayowan
san baa dadat ipasaa ay maid polos ginegen-ana is onas.
11 Binaana kasin nan esay baana ngem am-amed nan inikkanda ken siya
mo san damo. Binaibainanda pay esadapay pasaaen ay maid intedda gedan
ken siya.
12 Pinitlowana ay nangibaa isnan baana ngem sinogatanda dadat ipabala
isnan onasan.
13 Dat kanan et san kakwa issan onasan, 'Ay ngan ngen et di ikkak? Ibaak
gayam nan laylaydek ay bogtong ay anakko et getkek ay awnitda idnge siya.'
14 Ngem isnan nang-ilaan san mang-ay-ayowan issan onasan ken siya
dadat mentotya et kananda, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay
om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidena.'
15 Dadat ibala isnan onasan et pateyenda."

Siya na nan sinodok Jesus danat kanan ken daida, "Ay ngan ngata nan
ikkan nan kakwa isnan onasan isnan deeyda ay mang-ay-ayowan?
16 Awnit omey et pateyena daida danat ipaayowan nan om-ana isnan
teken ay ipogaw."

Dinngen san kaipoipogaw dadat kanan, "Ay inayan. Baken koma keg tosa
abes nan ommat ken dakami."
17 Dat inengneng Jesus daida et kanana, "Ay sino ngalod nan kayat ay
kanan din naisolat id kasin ay naay,

'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay
ipakekenegna nan baey.'

18 Et nan maipakpak isnan naay ay bato et masogasogatan ya no matekdag
gedan nan naay ay bato et mamekmemekmek nan pontaana."

19 Getken nan men-is-isolo isnan linteg ya nan menkangangato ay papadi
ay daida nan kankanan Jesus ay nang-adi isnan inbab-aan nan kakwa issan
onasan ya san napateg ay bato tay adyanda siya. Isonga kaytenda ay
depapen ay dagos ngem omegyatda isnan kaipoipogaw.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

20 Enggana isdi et ninses-eedda is gawis ay timpo ay mangdepapanda ken
siya. Linagbowanda nan tap-in di lalalaki dadat ibaa daida ta omeyda agin-
sisingpet ay mang-allilaw ken Jesus tapno waday ikkanda ay mangdepap
ken siya ta eyeyda isnan gobilnadol.
21 Dat omey san lalalaki ken Jesus et kananda en, “Apo, getkenmi ay
ostoosto am-in nan kankanam ya it-itdom ya maid paam-amdem isnan
nangato ya nababa ay ipogaw nodi isolsolom nan tet-ewa ay kayat Apo Dios
ay ikkan di ipogaw.
22 Isonga ibagam kad no iyadin nan linteg tako nan mangbayadanmi is
bowis ken Cesar ay ali id Roma.”
23 Ngem getken Jesus ay siksikapanda siya isonga danat kanan,
24 “Omyali kayo is esay siping. Ay sino nan kaangas ya kangadan isnan
naay siping?”
25 “Si Cesar,” insongbatda. Dat kanan Jesus, “No siya sa ngalod et kowan
Cesar nan siping isonga ikkanyo ken Cesar nan kalebbengana dayopay abes
ikkan ken Apo Dios nan kalebbengana.”
26 Egayda nakaallilaw ken siya isnan kad-an nan adoado ay ipogaw ya
nasdaawda isnan insongsongbatna isonga dadat igiginek.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27

27 Inmey abes nan tap-in di Saduceo ken Jesus ay mangpadas ay
mangsikap ken siya. Datona nan tap-in di Judio ay adi mamati ay kasin
matago nan matey. Kinwanida ken siya,
28 “Apo, insolat din si Moses id sang-adom en no matey nan lalaki ay
inmasawa dapay maid anakda et masapol ay asawaen nan besat san natey
nan balo tasiyay omanakda et maibilang ay kaneg anak san natey.
29 Kadya, id kasin et wada nan pitoy sin-ag-i ay lalalaki. Inmasawa nan
iyon-a dat matey ay maid anakda.
30 Dat asawaen nan maisned san aydona ay balo dat matey gedan ay maid
anakda.
31 Et siyang na gedan nan inommat isnan maikatlo enggana isnan
maikapito. Nateyda am-in ay maid anakda.
32 Kaodiyan ay natey san balo.
33 Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey, ay sino pay nan osto ay
asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?”
34 Dat songbatan Jesus et kanana, “Men-as-as-awa nan ipogaw id wani
35 ngem adi men-as-as-awa nan awnit tagowen kasin Apo Dios ay paayena
ay makitetee ken siya
36 tay kanegda nan aanghel ay adi katkatey isonga adi masapol di
omanakda. Daida nan an-ak Apo Dios tay kasinda matago.
37 Adiyo patiyen nan kasin katagowan nan ipogaw ay natey ngem
pinaneknekan din si Moses ay kasin matago nan natey isdin nangisolatana
isnan inommat isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya isnan menbidbidang
ay kaiw en, ‘Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham, Isaac ya si
Jacob.’ Siya na nan insolat Moses dapay epdas natey da Abraham issan
nangwaniyan Apo Dios isdi.
38 Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw
Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no
egayda natago kasin.”
39 Nan tap-in san men-is-isolo isnan linteg et kinwanida ken siya, “Apo,
gawis nan insongbatmo,”
40 tay adida et maitoled ay mensoot ken Jesus.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

41 Dat sooten Jesus ken daida en, “Dadan kanan en alapon Kristo din si
David
42 dapay kanan David en madaydayaw ay Ap-apona si Kristo isnan
nangisolatana isnan naay isnan liblo ay Salmo,
‘Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko
43 engganay abakek am-in nan bosom.’ ”
44 Dat kasin sooten Jesus ken daida en, “No kanan David en Ap-apona si
Kristo, dadan aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon
David si Kristo?”

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Mar. 12:38-40

45 Issan nangdengan san kaipoipogaw dat kanan Jesus isnan papasolotna,
46 “Makail-ilanyo nan men-is-isolo isnan linteg. Kaykaytenda ay men-
babado is gawigawis ay maisagsagayad tasiyay mailalasinda ya kaytenda ay
lislispitowen nan ipogaw daida ay mangwani, ‘Omayam, Apo?’ no omeyda
menpasyal. Pilpiliyenda pay nan kagawisan ay tokdowan isnan sinagoga ya
nan kagawisan ay kad-an no enda makikan.
47 Dadapay tagikowaen nan kokwan di nabalo ay bababai. Ngem kaytenda
ay malingban nan ngawi ay ik-ikkanda isonga andoandowenda nan lol-
owaloda. Ngem gapo is dana et awnit am-amed nan dosada.”

21

Nan In-gasing Nan Balo
Mar. 12:41-44

1 Issan ninmoliyan Jesus danat ilaen nan babaknang ay mang-ip-ippey
isnan sipingda isnan maig-igwaan di siping issan Templo.
2 Inilana gedan nan kodokodoy babai ay balo ay nang-ippey isnan dod-
owa ay galak ay sipingna.
3 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo en ad-ado nan inippey nan naay
kodokodo ay balo mo san inigwan am-in san tap-ina.
4 Tay kedeng nan soblan di kinabaknangda is inigwada ngem san balo et
olay kodokodo et inigwana am-in ay menkatagona.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Ngawi Ay Om-ommat
Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

5 Nan tap-in san pasolotna et sodsodokenda nan Templo tay naalkosan
is ganaganagwis ay batbato ya nan inig-igwada ay igasingda ken Apo Dios.
Ngem dat kanan Jesus en,
6 “Owen. Ilanyo am-in nan naayda ngem awnit domateng nan timpo ay
maid polos mabaybay-an is olay esay batona tay awnit mapokada am-in.”
7 Dadat sooten ken Jesus, “Apo, ay tongon nan maikkanana? Ngan nan
kailasinana no ommat sa?”
8 Dat kanan Jesus, “Makailanyo ta adi kayo maallilaw. Tay adoado nan
awnit omali ay mangwani en daida nan Kristo ay inbaan Apo Dios ya kanan
nan tap-ina en nganngani ay omdan nan omaliyan kasin Kristo. Ngem adiyo
patpatiyen daida tay baken tet-ewa nan kankananda.
9 Awnit dengngenyo ay wada nan gobat ya golo ngem adi kayo mak-
ibkibtot tay masapol ay ommat da tona ngem baken di is menpatenggaan
di batawa.”

10 Danat itoloy ay mangwani en, “Awnit men-asigobat nan kailiili ya kaneg
abes nan kagobigobilno.
11 Awnit wada gedan nan adoado ay kaeegyat ay yegyeg, kabitibitil ya sakit
ay mangpatey isnan adoado ay ipogaw isnan natkenatken ay il-ili. Id daya et
wada abes nan kaeegyat ya kaskasdaaw ay kailasinan di awnit om-ommat.
12 Ngem esapay ommat da tona kayman awnit depapen ya paligaten nan
ipogaw dakayo. Awnit idalomda dakayo isnan sinagoga ay pagdalomanda ta
maibalod kayo. Gapo isnan pammatiyo ken sak-en et awnit kayo maidalom
isnan aali ya gogobilno.
13 Ngem olay tay awnit siya di nan wayayo ay mangibaga isnan gawis ay
damag.
14 Ipasnekyo isnan nemnemyo ta adi kayo madadanagan is awnityo
isongsongbat
15 tay sak-en nan awnit mang-itdo isnan kankananyo ya silibyo et adi polos
masopyat ya masongbatan.
16 Nan tap-ina ken dakayo et awnit idalom nan in-ayo ya am-ayo, nan
bebsatyo, nan ag-iyo ya nan gagayyemyo ya awnitda ipapatey dakayo.
17 Awnit aamisen am-in nan ipogaw dakayo gapo isnan kaitapiyanyo ken
sak-en.
18-19 Ngem no anosanyo olay ngan di ik-ikkanda ken dakayo et adi kayo
mabalin ay maisiyan ken sak-en.”

Nan Madadaelan Nan Ili Ay Jerusalem
Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

20 “No ilaenyo ay likoben di sosoldado id Jerusalem et getkenyo ay ngan-
ngani ay madadael
21 et masapol ay nan ipogaw id isna Judea et menbakwitda isnan bilbilig.
Isonga nan mentetee id Jerusalem masapol ay komaanda ya nan linmokso
abes et masapol ay adida somaa id Jerusalem.
22 Tay siya na nan pinagdodosa ay matongpalan nan am-in ay insolat din
mamadto id kasin.
23 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan
nan timpo ay naay tay domateng nan kaeegyat ay om-ommat isnan naay ay
ili tay dosaen Apo Dios nan naayda ay Judio.
24 Awnit mabetbet nan tap-ina ay mapatey dapay maiyey nan tap-ina
isnan natkenatken ay il-ili ta menbalinda ay baa. Dadaelen nan baken Judio
id Jerusalem engganay pasaldengen Apo Dios daida.”

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

25 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Awnit wada pay nan kaeegyat ay ommat
isnan agew, isnan bowan ya isnan taltalaw. Am-in ay ipogaw isnan batawa
et awnitda omegyat isnan dakkel ay dalloyon ya napigsapigsa ay ngengen
nan baybay.
26 Matalimodawda gapo isnan egyatda tay adida getken nan awnit ommat
pay isnan batawa tay am-in ay wada id daya et maikiwegda.
27 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya.
Et somisilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya wada ken sak-en
am-in nan kabaelana.
28 No ommat nan naayda et adi kayo omeg-egyat nodi gomasing kayo tay
siya nan manggetkanyo ay nganngani ay mapalobosan kayo isnan ligatyo.”

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

29 Dat sodoken Jesus na ken daida, “Nemnemenyo nan kaiw ay higos ya
nan tap-in nan kak-aiw
30 tay no sombo nan toboda et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.
31 Kaneg abes no ilanyo nan om-ommat isnan batawa ay kaneg san
inbagak ken dakayo et getkenyo ay nganngani ay omali nan mentolayan Apo
Dios.
32 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan
am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
33 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay
kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana.”

Nan Mensaganaan Nan Ipogaw Isnan Omaliyan Jesus

34 “Makail-ilanyo ta baken nan masapolyo isnan batawa is paam-amdenyo
ya adi kayo menbaybayanggodaw ya menboteboteng modatya madanaten-
gak ay adiyo getgetken.
35 Tay no omaliyak et awnit makibtot am-in nan ipogaw isnan batawa.
36 Isonga gawis no mensasagana kayo dakayo pay kanayon ay menlol-
owalo tasiyay waday pigsayo ya toledyo ay mang-itpe isnan awnit om-
ommat tapno maitapi kayo ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan
omaliyak kasin.”
37 Inagew ay nin-isolsolo si Jesus isnan Templo ngem no malabi dat omey
omapa isnan bilig ay Olivo.
38 Winakgat ay masapasapa ay omey nan kaipoipogaw isnan Templo ta
dengngenda nan kankanana.

22

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus
Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53

1 Nganngani ay omdan nan Fiestan di Linmaosan di Anghel. Siya gedan di
nan agew ay mangkakananda is tinapay ay egay kabobodan.
2 Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et nin-
totyada is ikkanda ay mangipapatey ken Jesus tay omegyatda ay mangpatey
ken siya no iilaen nan kaipoipogaw tay laylayden nan ipogaw si Jesus.
3 Daet kapeten Satanas si Judas Iscariote ay esa isnan simpoo ya dowa ay
pasolot Jesus
4 et ena tolagen nan menkangangato ay papadi ya nan aap-apon nan
gowaldiyan di Templo ay awnitna isipsip si Jesus ken daida dadapay men-
totolag isnan ikkanda ay mangdepap ken Jesus.
5 Palalo nan gasingda issan kinwanin Judas dadat kanan en awnitda agtan
siya is siping.
6 Inowenan Judas danat ilogi ay mennemnem is gawis ay timpo ay mangi-
padepapana ken Jesus ta adi iilaen nan ipogaw.

Nan Mensaganaanda Isnan Mangananda
Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan 13:21-30

7 Inomdan et nan agew ay mangkakanan di Judio is egay kabobodan ay
tinapay et siya gedan nan mangpaltiyanda is kalnilo ay kaneg din inikkan
din alal-apoda ay Judio isdin nanglaosan di anghel isnan bab-aeyda id Egipto
tapno adina itapi ay mangpatey ken daida.
8 Dat baaen Jesus da Pedro ken Juan ay mangwani en, “Enkayo isagana nan
kanen tako is fiesta.”

9 Dadat kanan, “Into pay nan laydem ay omey kami mensaganaan?”
10 Dat kanan Jesus, “Enkayo id Jerusalem et awnityo sab-aten isdi nan
lalaki ay mangbobolig is sinakdona. Dayot onoden isnan baey ay segpena
11 dayot kanan isnan kabaey en, ‘Inbaan nan apo tako dakami ta sootenmi
no into nan kowalto ay awnitmi manganan.’
12 Et awnit itdona ken dakayo nan dakedake ay kowalto isnan maikadwa
ay galado dayot isagana nan kanen tako tay wada am-in nan masapol tako
isdi.”
13 Dadat omey et naikkan nan kinwanin Jesus dadat isagana nan kanenda.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Cor. 11:23-25

14 Inomdan nan osto ay olas ay mangananda dat malikob da Jesus ya nan
aapostolisna.
15 Danat kanan ken daida, “Esakpay menligat et palalo nan layadko ay
makiobong ken dakayo isnan naay manganan tako ay mangipanemnem
isdin inommat id Egipto.
16 Ibagak ken dakayo en adiyak kasin mangmangan isnan keg tona ay
kikan enggana ay matongpal nan tet-ewa ay kakwaniyana isnan mento-
layan Apo Dios.”
17 Danat alaen nan inomenda dat men-iyaman ken Apo Dios danat kanan
ken daida, “Alaenyo na ta wasdin ominom
18 tay ibagak ken dakayo en adiyak kasin omin-inom is basi enggana ay
omali nan mentolayan Apo Dios.”
19 Danat alaen abes nan tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat amam-
asen et idyana ken daida ay mangmangwani, “Siya na nan awakko ay
maidya ay mangisalakan ken dakayo. Et siya na nan awnityo ik-ikkan ay
mangnemnemnem ken sak-en.”
20 Issan nakakananda danat idya kasin ken daida nan inomenda et
kanana, “Siya na nan mangipaila isnan balo ay nakitolagan Apo Dios isnan
ipogawna. Ipailana nan awnit men-ayosan nan basak ay mang-owas isnan
basbasolyo.”
21 Danat kanan, “Ngem ilaenyo. Nan awnit mangisipsip ken sak-en et
wada isna ay makioobong.
22 Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey ta
matongpal nan naisolat id sang-adom ay ommat ken sak-en ngem kaseseg-
ang nan sanay awnit mangisipsip ken sak-en.”
23 Dat men-asisoot san aapostolis no sinoy awnit mangisipsip ken siya.

Sino Nan Tet-ewa Ay Kangatowan

24 Maaw-awni pay dat mentotya nan papasolot Jesus no sino ken daida nan
makwani en kangatowan.
25 Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Nan ali isnan batawa et wada
nan kalinteganda isnan ipogaw dapay nan mentolay abes et kayatda ay
daydayawen di ipogaw daida.
26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi ken dakayo nodi nan kangatowan koma
ken dakayo nan mangbadbadang isnan ib-ana ay kaneg nan ik-ikkan nan
baa.
27 Sino aya nan nangatngato, ay nan tomotokdo ay mapakpakan wenno
nan baana ay mang-id-idya is kanena? Ay baken nan masilbiyan? Ngem
sak-en pay ay apoyo et mensilsilbiyak ken dakayo ay kanega baa.
28 Nakitetee kayo ken sak-en et inan-anosanyo nan ligatko ya egay kayo
nangtaytaynan.

29 Isonga awnitko mentolayen dakayo ay kaneg nan inikkan Ama ay
nangyali isnan kalebbengak ay mentolay
30 tapno makiobong kayo isnan manganak isnan mentolayak, dakayopay
tomokdo isnan tokdowan di ali ay mangbanag isnan am-in ay Judio ay aap-
on din simpoo ya doway an-ak din si Israel."

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

31 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Dengngem pod Simon. Layden Satanas
ay mangdolog ken dakayo tasiyay masis-iyan kayo ay kaneg nan matap-an
ay pagey et komaan nan taep dapay mataynan nan begasna.
32 Ngem inlol-owalowak sik-a, Simon, tapno adi mamaid nan pamma-
tim. Getkek ay awnitka mangdokog ngem no somagongka et masapol ay
papigsaem nan iib-am."
33 Ngem dat kanan Simon Pedro, "Apo, sak-en et adi kamam-aid nan pam-
matik et olay pay no maitapiyak ken sik-a isnan pagbalodan ya maitapiyak
ken sik-a ay matey."
34 Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak ken sik-a, Pedro, esapay mentan-o nan
manok is wakgat et mamitlo ay mangisotka en adika mangtek."

Nan Nangibagaan Jesus En Omikawit Nan Papasolotna Is Masapolda

35 Dat kanan Jesus ken daida en, "Isdin nangibab-aaak ken dakayo ay maid
inkawityo is sangi, siping ya sapatosyo, ay waday ninkolanganyo?" Dadat
kanan, "Maid."
36 Dat kanan Jesus, "Owen, maid tay laylayden nan ipogaw sak-en isdi
isonga inid-idyada nan masapolyo ngem id wani adyanda sak-en isonga nan
wada nan sangina ya sipingna danat ikkawit. Nan maid gamigna danat ilako
nan badona no maid sipingna ta lomako.
37 Tay masapol matongpal din naisolat id kasin ay maipanggep ken sak-
en isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, 'Siya et naitapi isnan dosan nan
ninpatpatey' et naay nganngani ay matongpal."
38 Dat kanan nan papasolotna, "Apo, naay di dowa ay gamig." Dat kanan
Jesus, "Osto et sa."

Nan Ninlowalowan Jesus Isnan Bilig Ay Olivo
Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

39 Kinmaan si Jesus ya nan papasolotna issan ili dadat omey isnan bilig ay
Olivo tay siya nan ogalina.
40 Inomdanda pay danat kanan ken daida, "Menlowalo kayo tasiyay adi
kayo kadolog ay menbasol."
41 Dat omad-addawi si Jesus ken daida dat menpalintomeng et menlowalo
ay mangwani en,
42 "Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan
laydek is matongpal nodi nan laydem."
43 Dat menpaila ken siya nan anghel ay nagapo id daya ay mangipapigsa
ken siya.
44 Gapo isnan palalo ay ligatna danat ipapasnek ay menlowalo et kaneg
basa nan lingetna ay nintedted isnan lota.
45 Nakalowalo pay dat somagong isnan kad-an san papasolotna danat
ilaen ay maseseyepda tay nabbayda gapo isnan dadama ay seg-angda ken
siya.
46 Dat kanan Jesus ken daida, "Dakayon aped maseseyep? Igidoyo ta
menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol."

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng nan kaipoipogaw ay inpan-
golon Judas ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolotna. Dat somag-en ken
Jesus ta bisitowena
48 ngem dat kanan Jesus, “Judas, ay mangbisitoka tapno ipailam ay sak-en
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan depapenda?”
49 Wada pay ay ilaen nan papasolotna nan ommat ken Jesus dadat kanan,
“Apo, ay makibinetbet kami?”
50 Dat menpingasan nan esay pasolotna nan kanawan ay ingan nan baan
nan kangatowan ay padi.
51 Ngem dat kanan Jesus, “Ad-o sa.” Danat kapposen nan ingan san baa dat
gomawis.
52 Dat kanan Jesus isnan menkangangato ay papadi, nan aap-apon nan
gowaldiyan di Templo ya nan aamam-a ay inmey mangdepap ken siya en,
“Aykeak pomatey ta men-aalmas kayo ay omali ay mangdepap ken sak-en?
53 Kaageagew ay nin-isolsolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo
nangdepdepap. Ngem id wani inpalobos Apo Dios dakayo ay mangdepap
isonga nan layden Satanas ya nan laydenyo nan matongpal.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Mar. 14:66-72; Juan 18:15-18, 25-27

54 Dinpapda si Jesus dadat eyey isnan baey san kangatowan ay padi et
omon-onod si Pedro ngem omaaddawi.
55 Dinentanda nan pag-anidowan isnan pantew dat makianido si Pedro.
56 Dat ilaen nan esay baa si Pedro ay sisilangan nan apoy danat inengneng
siya danapay kanan, “Naay di esay ib-an Jesus.”
57 Dat isot Pedro ay mangwani isnan babai en, “Dapay adiyak getken si todi
ay ipogaw.”
58 Maaw-awni pay dat imatonan kasin nan esay lalaki si Pedro danat
kanan, “Esaka gedan ken daida.” Ngem dat kanan Pedro, “Bakenko ib-a
daida.”
59 Maid pay esay olas dat wada kasin nan lalaki ay mangipapati en, “Tet-
ewa ay ib-an nan lalaki ay naay si Jesus tay iGalilea siya gedan.”
60 Dat kasin kanan Pedro, “Adiyak polos getken nan kankanam.” Daan ay
menkalkali dat matanan-o nan manok.
61 Dat sagongen Jesus si Pedro et inengnengna. Dat maipanemnem ken
Pedro san inbagan Jesus en, “Esapay mentan-o nan manok id wani ay agew
et mamitlo ay nangisotka.”
62 Menbabawi si Pedro issan nangisotana ken Jesus isonga dat bomala et
men-ogaog.

Nan Nangselselatanda Ya Nangtiptipakanda Ken Jesus
Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

63 Dat ilogin nan mangbanbantay ken Jesus ay mangselselat dadapay
tipaken siya.
64 Kinobotanda nan matana dadat kanan, “Ibagam no sino nan nangtipak
ken sik-a no tet-ewa ay mamadtoka.”
65 Adoado pay nan kinkinwanida ay nangbaibain ken siya.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24

66 Kawakgatana pay dat madagop nan menlelebbeng ay Judio ay menkan-
gangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg dat maeyey si Jesus isnan
kad-anda et somalyaenda siya.
67 Dadat kanan, “Kadya, ibagam no sik-a si Kristo ay inbaan Apo Dios.” Dat
kanan Jesus, “No ibagak et adi kayo met laeng patiyen sak-en
68 ya no mensootak et adi kayo met laeng songbatan.
69 Ngem enggana id wani et tomokdo nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay
mentolay isnan makanawan Apo Dios ay manakabalin.”
70 Dadat kanan am-in, “Adi pay sik-a ngalod nan Anak Apo Dios?” Danat
kanan, “Osto nan inbagayo.”
71 Dadat kanan, “Adi masapol pay laeng di mangpaneknek isnan basolna
tay dinnge tako am-in ay apedna kankanan en Anak Apo Dios siya.”

23

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

1 Am-in san wada isdi ay nangidalom ken Jesus et tinmakdegda dadat eyey
si Jesus ken Pilato ay gobilnadol
2 et kasinda idalom ken siya ay mangmangwani en, “Sinokalanmi si tona
ay mang-al-allilaw isnan kailiyanmi ta adida kano baybayadan nan bowis
ken Cesar danapay kankanan en siya si Kristo ay ali.”
3 Dat sooten Pilato, “Ay sik-a nan alin di Judio?” Dat kanan Jesus, “Osto nan
kinwanim.”
4 Isonga dat kanan Pilato isnan menkangangato ay papadi ya nan kaipoi-
pogaw, “Maid met masokalak is basol nan naay lalaki.”
5 Ngem ipapatida kayet ay mangwani en, “Dapay it-itdona isnan ipogaw
en men-goloda. Inlogina id Galilea et enggana id isna Judea.”

Nan Naeyeyan Jesus Ken Herod

6 Issan nangdengan Pilato isna danat sooten no iGalilea siya.
7 Issan nangtekana ay nagapo si Jesus isnan ili ay sakop di Galilea ay
mentoltolayan Herod danat paeyen siya ken Herod tay wada si Herod id
Jerusalem issan fiesta.
8 Men-galalasing si Herod isnan nang-ilaana ken Jesus tay nabayag ay
dinngena nan maipanggep ken siya isonga laydena ay mang-ila isnan
kaskasdaaw ay ik-ikkana.
9 Adoado nan sinos-oot Herod ngem egay polos sinmongsongbat si Jesus.
10 Nan menkangangato ay papadi ya nan men-is-isolo isnan linteg et
tinmakdegda ay mangpabasbasol ken Jesus.
11 Dat saysayoten ya selselaten da Herod ya nan sosoldadona si Jesus.
Dadat badowan siya is badon di ali esadapay pasagongen ken Pilato.
12 Enggana isdi ay agew dat men-gayyem da Herod ken Pilato dapay
ninbinbinosoda id kasin.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:39-19:16

13 Dat paayagan Pilato nan menkangangato ay papadi ya nan ib-ada ay
menlelebbeng ay Judio ya nan kaipoipogaw.
14 Danat kanan ken daida, “Indalomyo si tona ken sak-en ay mangwani en
ipangpangolona nan ipogaw ay manggolo isnan gobilno. Ngem sinomalyak
ay iilaenyo et maid nasokalak is ngawi ay mangipabasbasolanyo ken siya.

15 Olay si Herod et maid sinokalana is basolna tay inpasagongna siya ken
dakami. Maid basol tona is apedna kapateyan.
16 Ipasaplitko et kedeng esakpay palobosan."
17 Kinwanina di tay nan ogalida et tinew-en isnan fiesta ay deey et
omipalobos nan gobilnadol is esay balod.
18 Dat igig-iyaw nan kaipoipogaw en, "Ipapateymo kayet siya. Tay si
Barabas nan kayatmi ay palobosam."
19 Si Barabas et naibalod gapo tay nin-golo id Jerusalem dapay ninpatey.
20 Gapo tay kayten Pilato ay mangipalobos ken Jesus isonga nakikali kasin
ken daida
21 ngem in-giyawda kayet en, "Pailansam isnan kros. Pailansam isnan
kros."
22 Dat pitlowan Pilato ay mangwani ken daida, "Aytay? Ay ngan pay di
basolna? Maid getkek is inikkana is gapo is kapateyana. Pasaplitko et
kedeng daket palobosan."
23 Ngem am-amedda in-giyaw en mailansa si Jesus isnan kros et
nangabakda.
24 Isonga dat tongpalen Pilato nan laydenda.
25 Pinalobosana san nin-golo ya ninpatey tay siya nan laydenda danapay
kanan en mapatey si Jesus ay kaneg nan inbagada.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

26 Inkaanda si Jesus ay omey mangilansa isnan kros dadat sab-aten nan
esay lalaki ay si Simon ay iCirene ay nagapo isnan ilit. Omey koma id
Jerusalem ngem inpapatida ay mangipabolig isnan kros ken siya dadat
ipaonod ken Jesus.
27 Adoado nan ipogaw ay inmonod ken Jesus et nan tap-in di bababai et
men-ag-agada gapo isnan seg-angda ken siya.
28 Ngem dat sagongen Jesus daida et kanana, "Dakayo ay bababain di
iJerusalem et adiyo ag-agaan sak-en nodi nan aw-awakyo ya nan an-akyo
bawet nan agaanyo.
29 Tay awnit omdan nan timpo ay menligat nan ipogaw isonga awnit
kananda en nagasat nan bababai ay maid an-akda tay awnit maid ilaenda
is menligatan di an-akda.
30 Siya di gedan nan awnitda mangwaniyan isnan bilbilig en gawgawis no
magday ta gab-onanda daida gapo isnan palalo ay ligatda.
31 Tay no siya di nan ikkanda ken sak-en ay maid basolna et awnit am-
amed nan ikkanda ken dakayo ay managbasol," kinwanin Jesus.
32 Wada gedan nan dowa ay mangakew ay inbowegda ta mapateyda ay
maigisan ken Jesus.
33 Wada pay ay omdanda isnan bilig ay makwani en ingit di toktok wenno
Calvary dadat ilansa si Jesus isnan kros. Inlansada gedan san dowa ay
mangakew isnan krosda et wada nan esa isnan makanawan Jesus ya nan
esa isnan makanigidna.
34 Dat kanan Jesus, "Ama, pakawanem nan mang-ik-ikkan isnan ngawi
ken sak-en tay adida getken nan ik-ikkanda." Daet menbobonot nan sosol-
dado esadapay pigasen nan badon Jesus.
35 San kaipoipogaw et tomatakdegda ay mangboyboya dapay saysayoten
nan aap-apon di Judio ay mangmangwani en, "Insalakana kano nan tap-in di
ipogaw. Isonga isalakana koma abes nan awakna no tet-ewa ay siya si Kristo
ay inbaan Apo Dios."

36 Sinaysayot gedan nan sosoldado. Sinmag-enda ken Jesus et agindaiidya is basi
37 dadapay kanan, “Isalakanmo nan awakmo no sik-a tet-ewa nan alin di Judio.”
38 Kinwanida di tay wada nan naisosolat isnan ngangatowena ay, “Si tona nan alin di Judio.”
39 San esa abes ay mangakew ay nailansa et saysayotena si Jesus ay mangmangwani, “Ay baken sik-a si Kristo? Isalakanmo ngalod nan awakmo dakat abes isalakan dakami.”
40 Ngem san ib-ana ay mangakew et iniyawna san ib-ana ay mangwani, “Ay adika omegyat ken Apo Dios? Nais-o tako am-in ay madosdosa
41 ngem lebbengna ay madosata gapo isnan inikkanta. Ngem si tona et maid ngawi is inikkana dapay aped madosdosa.”
42 Danat kanan ken Jesus, “Apo, mangnenemnemka no awnitka omali ay men-ali.”
43 Dat kanan Jesus ken siya, “Ibagak ken sik-a, id wani ay agew maitapika ken sak-en ay makigasgasing id daya.”

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

44 Kag-aw ay tinmenga nan agew dat bomolinget nan batawa engganay inmalas tres isnan sedem.
45 Isnan Templo et nan menselelede ay koltina ay manglilingeb isnan nasantowan ay kowalto et aped nabisngat ay makadwa.
46 Dat ibiyad Jesus nan kalina, “Ama, idyak nan ab-abiikko ken sik-a.” Osto ay kinwanina di dat maoyos nan leng-agna.
47 Nan kapitan di sosoldado et inilana san inommat dat mendayaw ken Apo Dios ay mangwani, “Tet-ewa obpay ay maid basol nan ipogaw ay naay.”
48 Inilan gedan san kaipoipogaw ay inmey ninboya san inommat dadat somaa ay dadama nan seg-angda.
49 Ngem am-in san iib-an Jesus ya nan bababai ay naknakkey ken siya enggana id Galilea et nataynanda tay kayatda ay ilaen nan om-ommat.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

50-51 Wada nan am-ama ay kangadan si Jose ay iyArimatea ay sakop di Judea. Siya et gawis ay ipogaw tay osto nan ik-ikkana et sedsed-ena nan menlogiyan nan mentolayan Apo Dios. Siya et esay ap-apon di Judio ngem egay naitapi isnan ngawi ay inik-ikkan nan iib-ana ken Jesus.
52 Inmey si Jose ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus.
53 Danat kaanen nan awak Jesus isnan krosna et bongonena isnan balo ay galot danat ippey isnan nakakaongan ay bato ay egay kaos-osal.
54 Nganngani ay magisbet isnan Biyalnis et mensagana nan Judio tay siya nan menlogiyan nan obayada engganay magisbet kasin isnan Sabado.
55 San bababai ay nang-on-onod ken Jesus enggana id Galilea et inmon-odda ken Jose ta ilaenda nan maipay-an nan awak Jesus.
56 Dadat somaa ay mangisagana isnan lana ya nan menbango ay agas ay awnitda iyapowap isnan awakna. Inomdan nan obaya isonga dadat omilleng tay siya nan bilin nan lintegda.

24

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-9

1 Wakgawakgat isnan Domingo dat omey san bababai issan naipay-an san
awak Jesus et inkawitda nan menbango ay agas.
2 Dinatnganda ay naolin nan bato ay tangeb san naipay-an Jesus
3 isonga dadat songgep ngem maid dinatnganda issan awakna.
4 Nasngangda isnan inommat dat mawanada nan doway lalalaki ay men-
silsilang nan badoda.
5 Dadat menlokbob gapo isnan dadama ay egyatda ngem dat kanan san
lalalaki ken daida en, “Aytay dayon an-anapen nan natago isnan kad-an di
natey?
6 Maiwed si Jesus isna tay kasin natago. Ay kinalingkinganyo din inbagana
ken dakayo isdin kad-ana id Galilea en
7 siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et masapol ay maidya isnan managbasol
et ilansada isnan kros ngem dat kasin matago isnan maikatlo ay agew?”
8 Ninemnem san bababai din inbagan Jesus
9 isonga dadat somaa et ibagada issan simpoo ya esay pasolotna ya san iib-
ada san inommat.
10 Naay da san bababai ay nangibaga isnan aapostolis issan inommat, si
Maria Magdalena, si Juana ya si Maria ay inan Santiago ya nan tap-ida ay
bababai.
11 Ngem egay pinatin san aapostolis daida tay kananda en waay baken tet-
ewa nan inbagada.
12 Ngem si Pedro et tinmagtag ay omey issan naipay-an Jesus danat
osdongan et tet-ewa ay kedeng nan galot is inilana. Dat somaa ay mangnem-
nemnem isnan inommat.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Doway Pasolotna
Mar. 16:12-13

13 Issan deey met laeng ay agew et mendad-aan nan dowa ay pasolot Jesus
ay omey isnan ili ay Emaus. Waay nasolok ay simpoo ya esa ay kilometro
nan kaad-addawina id Jerusalem.
14 Sodsodokenda nan am-in ay inom-ommat ken Jesus.
15 Issan menkalkaliyanda dat somag-en si Jesus et maiboweg ken daida.
16 Inilada siya ngem egayda nakaimaton.
17 Dat kanan Jesus ken daida, “Ay ngan nan sodsodokenyo isnan mendad-
aananyo?” Dadat itakdeg et maiila isnan angasda ay menseseg-angda.
18 Nan esa ken daida ay kangadan is Cleofas et kinwanina ken Jesus, “Waay
kedengka is mentetee id Jerusalem is adi mangtek isnan inom-ommat isdi
isnan nadandan ay agew.”
19 Dat sooten Jesus, “Ay ngan di inom-ommat?” Dadat kanan, “San
inikkanda ken Jesus ay iNazaret. Siya nan tet-ewa ay mamadton Apo
Dios tay inilan am-in nan ipogaw nan panakabalina isnan kinagawis nan
insolsolona ya nan nakaskasdaaw ay inik-ikkana.
20 Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan menlelebbeng isnan ili
tako et indalomda siya isnan gobilnadol dadat pailansa isnan kros.
21 Dapay kananmi en siya koma nan mangisalakan id Israel. Owen, et
baken kedeng di. Id wani nan maikatlo ay agew enggana isdin nateyana.
22 Nan tap-in nan bababaimi et tinaada dakami tay inmeyda issan wak-
gawakgat issan naipay-an Jesus
23 ngem egayda kano dinatngan nan awakna. Dadat mensagong ay
mangmangwani en ninpaila kano nan aanghel ay nangwani en natago siya.
24 Inmey gedan nan iib-ami issan naipay-ana et pinaneknekanda ay tet-
ewa san kinwanin san bababai ay egayda inila si Jesus.”

25 Dat kanan Jesus ken daida, “Ay apo, menkenteg nan toktokyo. Naligat
nan mangpatiyanyo isnan am-in ay inbagbagan din mamadto.
26 Ay baken aya masapol ay menligat si Kristo esapay omey id daya?”
27 Danat ibaga nan maipanggep ken siya isnan naisolat id kasin ay kalin
Apo Dios enggana isnan liblon Moses ya nan insolsolat din mamadto.
28 Inomdanda pay issan ili ay omayanda dat itoloy Jesus ay mendaan
29 ngem dadat ipakod siya ay mangmangwani, “Omapaka isna tay naay
bomolinget.” Isonga dat makkey ken daida.
30 Wada pay ay manganda danat alaen nan tinapay et men-iyaman ken
Apo Dios danat amasen et idyana ken daida.
31 Dat kaneg natokaban nan matada et imatonanda siya ngem dat aped
namanaid si Jesus.
32 Dadat men-asikwani en, “Tet-ewa obpay ay siya si Jesus iso gayam nga
gawis nan nemnemta issan daan issan nangibagbagaana isnan maipanggep
ken siya ay wada isnan liblon Apo Dios.”
33 Dadat ikakamo ay mensagong id Jerusalem dadat datngan san simpoo
ya esay pasolot ya nan tap-ina ay nadagop isdi
34 ay mangmangwani en, “Tet-ewa obpay ay natago si Apo Jesus tay
ninpaila ken Simon.”
35 Dat abes ibagan san dowa san inommat issan daan ya san nangimato-
nanda ken Jesus issan nang-amasana issan tinapay.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Tap-in Nan Papasolotna
Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

36 Daan ay sodsodokenda na ken daida dat mawanada si Jesus et kanana
ken daida, “Somingpa nan nemnemyo.”
37 Dat dadama nan egyatda tay kananda en ab-abiik Jesus nan iilanda.
38 Ngem dat kanan Jesus ken daida, “Dakayon omegyat ya mendowadowa
no sak-en wenno bakenak?
39 Ilaenyo nan sikik ya adpak et sak-en tet-ewa. Mangkappos kayo tasiyay
mapnek kayo. Tay nan ab-abiik et maid awakna ya ingitna ngem wada ken
sak-en ay iilanyo.”
40 Kinwanina di danapay ipaila nan nalansaan ay adpana ya sikina.
41 Masmasdaawda ya men-galalasingda ngem mendodowada kayet
isonga dat sooten Jesus, “Ay waday makan isna?”
42 Dadat agtan is dinawkis ay ikan
43 danat isda dadapay iilaen.
44 Danat kanan ken daida, “Nan nateyak ya nan natagowak kasin et siya
din inbagbagak isdin kawad-ak ken dakayo. Tay masapol ay matongpal am-
in din naisolat ay maipanggep ken sak-en isnan insolat din si Moses ya din
tap-in di mamadton Apo Dios ya nan naisolat gedan isnan liblo ay Salmo.”
45 Danat ipalawag ken daida nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ta
maawatanda
46 danat kanan, “Siya na nan naisolat ay maipanggep ken sak-en, ‘Masapol
ay menligat si Kristo esapay matey dat matago isnan maikatlo ay agew
47 isonga am-in ay mamati ken siya dadapay ibabawi nan basbasolda et
pakawanen Apo Dios daida.’ Masapol ay maibagbaga nan naay gawis ay
damag isnan am-in ay il-ili isnan batawa menlogi id isna Jerusalem.
48 Et dakayo ay nang-ila is dadi et masapol ay dakayo nan mangibagbaga
en tet-ewa da tona.
49 Ngem sesed-enyo id Jerusalem enggana ay dawatenyo nan panakabalin
ay magapo id daya tay awnitak ibaa nan Ispirito Santo ay inbagan Amak.”

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Mar. 16:19-20; Apos. 1:9-11

50 Danat eyey nan papasolotna id Betania danat ipangato nan ledengna et
bindisyonana daida.
51 Daan ay binbindisyonana daida danat taynan daida et maipangato id
daya.
52 Dinaydayawda siya dadat somagong id Jerusalem ay dadama nan
gasingda.
53 Kanayon ay omeyda isnan Templo ay mendaydayaw ken Apo Dios.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Juan

Nan Maipanggep Isnan Insolat Juan

Nan naay ay insolat Juan et ipailana ay si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada ken Apo Dios esapay naboliw nan batawa dat menbalin is ipogaw et makitee isnan ipogaw isnan batawa. Intapin Juan nan gapo ay insolatna nan naay isnan nangibagana isnan menbasa en, "...nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay eng-enggana." (20:31)

Nakwas ay inbagan Juan en si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada danat ilogi ay mangibaga isnan inom-ommat isdin kad-an Jesus isna. Ibagana nan nateketeken ay nakaskasdaaw ay inik-ikkan Jesus ay mangipaila ay siya nan naikali ay mangisalakan ken datako danat ipagtek nan kayat ay kanan san kaskasdaaw isnan mangibagbagaana isnan sodsodok ya insolsolon Jesus. Insolat Juan gedan nan inkakan nan tap-ina ay namati ken Jesus dadat menbalin ay pasolotna dapay ligten nan tap-ina siya et adida patiyen. Isnan kapitolo 13 enggana isnan 17 et naibaga nan menkakadwaan da Jesus isnan papasolotna isdin labi esapay madpap ya nan inbagbagan Jesus ken daida issan deey ay labi ta mensaganada ya papipigsaenda nan nemnemda ay olay no ngan di ommat. Isnan kombosna et inbagan gedan Juan nan nadpapan Jesus ya nabistaana, nan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan ninpailaana isnan papasolotna isdin kasina natagowan.

Dalon inbagan Juan isnan naay ay insolatna nan maipanggep isnan biyag ay maid patenggana ay gon-oden tako no mamati tako ken Kristo. Et siya nan namnama nan am-in ay mangpati ay si Jesus nan daan ay omey ken Apo Dios, nan mangibagbaga isnan tet-ewa ya nan mang-ited is biyag. Nan naiitken ay insolat Juan et nan ad-ado ay inbagana maipanggep isnan nangidildiligan Jesus isnan sigod ay wada isnan insolsolona ay kaneg nan danom, makan, silaw, kalnilo, nan kaiw ya nan begasna, pagey ya nan tapina pay.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-18
Si Juan ay Menbonbonyag ya nan damo ay papasolot Jesus 1:19-51
Nan nin-isolsolowan Jesus 2:1-12:50
Nan kad-an Jesus id Jerusalem esapay madpap 13:1-19:42
Nan kasin natagowan Jesus ya nan ninpailaana 20:1-31
Nan ninpailaan Jesus id Galilea 21:1-25

Si Jesus Nan Kali Ay Ninbalin Ay Ipogaw

1 Isdin loglogina ay esapay mawada nan batawa et nawawada nan Kali ay
si Kristo et nawawada ken Apo Dios san Kali ya Dios gedan siya.
2 Owen, nawawada siya ken Apo Dios esapay mawada nan naboliw.
3 Inpaboliw Apo Dios ken siya nan am-in et maiwed nawada no egayna
boliwen.
4 Magapo ken siya nan biyag ya siya nan mangtangtanggew isnan nem-
nem di ipogaw ay kaneg silaw.
5 Tatanggewan nan silaw nan menbolinget et adi polos makaabak nan
bolinget isnan silaw.
6 Wada gedan nan inbaan Apo Dios ay kangadan is Juan.*

* **1:6** Si Juan ay naay et siya san menbonbonyag ay baken nan pasolot Jesus ay nangisolat isna.

7 Inmali ay mangipagtek issan silaw tasiyay dengen am-in di ipogaw dadat
patiyen san silaw.
8 Baken si Juan san silaw ngem inmali ay mangipagtek issan silaw ay si
Jesu Kristo.
9 Owen, siya nan tet-ewa ay silaw ay inmali isnan batawa ay mangtanggew
isnan am-in ay ipogaw.
10 Inmali san makwani en Kali isnan batawa et olay no naboliw gapo ken
siya et egay kayet inmatonan nan ipogaw siya.
11 Inmali isnan osto ay ilina ngem inadyan nan kailiyana siya.
12 Ngem wadada nan nangdawat ya nangpati ken siya et daida nan
inagtana is kalintegan ay menbalin ay an-ak Apo Dios.
13 Et baken kaneg nan ikkan nan sin-asawa ay omanak is ikkanda ay
menbalin ay an-ak Apo Dios nodi isnan kabaelana ay Amada.
14 San Kali et ninbalin is ipogaw ay si Jesu Kristo dat makitee ken dakami.
Am-in ay kinkinwanina et tet-ewa ya gawigawis nan inik-ikkana ay nangi-
paila isnan layadna. Inilami nan panakabalina ay inidyan Amana ken siya
ay kedkedeng is Anakna.
15 Siya nan inpagtek Juan isdin nangwaniyana en, “Si tona din inbagak ken
dakayo en awnit wada nan somosokat ken sak-en ay nangatngato mo sak-en
tay nawawada esakpay mawada.”
16 Gapo isnan dadama ay layadna ken datako et id-id-idyana nan gawis
ken datako.
17 Nan linteg Apo Dios nan inpagtek din si Moses ngem nan inpagtek Jesu
Kristo et nan kinatet-ewan nan maipanggep ken Apo Dios ya nan layadna
ken datako.
18 Maiwed nakail-ila ken Apo Dios nodi nan kedkedeng ay Anakna ay
makitetee ken Amana et siya nan nangipagtek.

Nan Inpagtek Juan Ay Menbonbonyag
Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-18

19 Naay nan inommat isdin nangipagtekan Juan isnan maipanggep ken
Jesus. Inbaan nan aap-apon di Judio id Jerusalem nan papadi ya nan iib-ada
ay makwani en Levite ta sootenda ken Juan no sino siya.
20 Dat songbatan Juan et ibagana nan tet-ewa ay mangwani en, “Bakenak
si Kristo ay inbaan Apo Dios.”
21 Ngem dadat kayet sooten, “Sinoka pay obpay? Ay sik-a din si Elias
ay mamadto ay kasin natago?” “Bakenak,” kinwanin Juan. “Ay sik-a
nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay sesed-enmi?” kinwanida. “Baken,”
kinwanin Juan.
22 Dadat kanan, “Ibagam ngalod ken dakami no sinoka tay masapol ay
ibagami isnan nangbaa ken dakami. Ay ngan pay nan pangwanim isnan
awakmo?”
23 Dat kanan Juan, “Sak-en nan mangtongpal isdin kinwanin Isaias ay
mamadto id kasikasin ay nangwani en,
‘Wada isnan bilbilig nan mangibogbogaw en enkayo menletgen nan daanen
nan Apo tako ay awnit omali.’ ”
24 Dat kayet sooten nan Fariseo ay tap-in di inbaan nan aap-apon di Judio
en,
25 “Ngan nan kalebbengam ay menbonbonyag no bakenka si Kristo, si
Elias ya no bakenka san mamadto?”
26 Dat kanan Juan, “Ibonyagko nan danom ngem wada nan naiddom ken
dakayo ay adiyo getgetken

27 et siya nan awnit mangsokat ken sak-en. Et gapo isnan kawedwedana
et adiyak maibilang ay mangkaan isnan olay sapatosna."
28 Inommat am-in dana id Betania ay dedemangen di ginawang ay Jordan
ay menbonbonyagan Juan.

Si Jesus Nan Mangkaan Is Basol

29 Kawakgatana dat ilaen Juan si Jesus ay somagsag-en danat kanan, "Si
todi nan mangkaan isnan basbasol di ipogaw isnan batawa gapo isnan
awnitna kateyan. Inyalin Apo Dios siya ay kaneg kalnilo ay mapalti ta
kaanena nan basol.
30 Si todi san kinwanik en awnit wada nan mangsokat ken sak-en ay
nangatngato mo sak-en tay nawawada esakpay mawada.
31 Egayak gintek no sino siya ngem inmaliyak ay mangibonbonyag is
danom tasiyay ipagtekko siya isnan Judio."
32-33 Danat kanan ay mangipagtek isnan inommat, "Egayak gintek siya ay
sokod inbagan Apo Dios ay nangibaa ken sak-en en, 'Awnitmo ilaen nan
Ispirito Santo ay lomayog ay pomatong isnan esay lalaki et siya nan awnit
mangibonbonyag isnan Ispirito Santo.' Et tinmet-ewa tay inilak nan Ispirito
Santo ay linmayog ay nagapo id daya ay kaneg kalapati dat pomatong ken
Jesus.
34 Siya nan inilak isonga ipaneknekko ken dakayo ay siya tet-ewa nan
Anak Apo Dios."

Nan Inmon-ona Ay Papasolot Jesus

35 Kawakgatana kasin dat wada da Juan ya nan dowa ay pasolotna
36 danat inenengneng si Jesus ay lomaos danapay kanan, "Ilaenyo. Si tona
nan kalnilon Apo Dios ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw."
37 Dinngen pay san doway pasolotna san kinwanina dadat omonod ken
Jesus.
38 Dat mensagong si Jesus et ilaena daida ay omon-onod danat sooten,
"Ay waday ibagayo?" Dadat kanan, "Rabbi, ay into nan menteteam?" (Nan
kanan nan Judio isnan rabbi et mistolo.)
39 Danat kanan ken daida, "Akayo ta entako ilaen." Isonga dadat makkey
ken siya et enda ilaen nan menteteana dadat makitetee ken siya issan sedem
engganay nagisbet.
40 San esa ken daida ay dowa et si Andres ay besat Simon Pedro.
41 Dat ikakamon Andres ay mang-anap ken Simon ta ibagana en, "Dinas-
anmi nan Mesias." Nan kayatna ay kanan et dinas-anda si Kristo ay sedsed-
enda tay inbagan Apo Dios en awnitna ibaa.
42 Dat bowegen Andres si Simon et omeyda ken Jesus. Dat inengneng Jesus
siya danat kanan, "Sik-a si Simon ay anak Juan ngem menngadanmo et nan
Cefas." (Nan ngadan ay naay isnan kalin di Judio et paliso nan kanana isnan
ngadan ay Pedro ay makwani en bato.)

Nan Namatiyan Abes Da Felipe Ken Natanael

43 Issan kawakgatana dat kanan Jesus en omey isnan probinsiya ay
Galilea. Dinatngana si Felipe danat kanan, "Makkeyka ken sak-en."
44 Si Felipe et kailiyan da Andres ken Pedro ay nagapo id Betsaida id
Galilea.
45 Dat anapen Felipe si Natanael danat kanan, "Dinas-anmi nan ipogaw
ay insolat Moses isnan liblo ay naisolatan nan linteg ya din insolat din
mamadto. Siya si Jesus ay iNazaret ay anak Jose."
46 "Ayke waday gawis is magapo id Nazaret?" kinwanin Natanael. Dat
kanan Felipe, "Aka bawet ta enta ilaen."

47 Issan nang-ilaan Jesus ken Natanael ay om-omey isnan kad-ana danat
kanan, “Naay di tet-ewa ay Judio ay maid ngawi isnan nemnemna.”
48 Dat sooten Natanael, “Ngan di mangtekam ken sak-en?” Dat kanan
Jesus, “Inilak sik-a issan kad-am issan poon di kaiw esapay omey ayagan
Felipe sik-a.”
49 Dat kanan Natanael, “Apo, sik-a od nan Anak Apo Dios. Sik-a nan ali ay
sedsed-enmi isna id Israel.”
50 Dat kanan Jesus, “Ay nan mamatiyam et gapo tay inbagak en inilak sik-a
isnan poon di kaiw? Ngem awnit wada pay nan ilaem ay kaskasdaaw mo
nan naay.
51 Ibagak et tet-ewa ay awnityo ilaen ay matokaban id daya et om-omey ya
omal-ali nan aanghel Apo Dios ken sak-en ay makwani en Iyon-an Am-in di
Ipogaw.”

2

Nan Danom Ay Ninbalin Is Tapey

1 Issan maikatlo ay agew et wada nan babayas id Cana ay sakop di Galilea.
Wada si inan Jesus isdi
2 dapay nadkat gedan si Jesus ya san papasolotna.
3 Naamin pay nan tapey* dat kanan inan Jesus ken siya, “Naamin et nan
tapeyda.”
4 Dat kanan Jesus, “Ina, adi masapol ay ibagam nan ikkak. Egay pay omdan
nan mang-ikkanak isnan inbilin Apo Dios.”
5 Ngem dat ibagan inana isnan deeyday baa isdi en, “Tongpalenyo am-in
nan ibagana ken dakayo.”
6 Nan Judio et wada nan abigda isnan menboowanda isonga wada nan
enem ay bolnay isdi ay maipaypay-an di danom et waay limay boti nan
malaon di esa.
7 Dat kanan Jesus issan deeyday baa, “Ponowenyo dana is danom.” Dadat
ponowen san deeyday bolnay
8 danat kanan, “Ala, gomaod kayo ta eyeyyo isnan apowen di baey ay
naay.” Siya di nan inikkanda.
9 Dat tamtaman san apowen di baey san danom ay ninbalin is tapey
daet masdaaw tay gawigawis. Ngem adina getken nan nagapowana tay
kedengda ay baa is mangtek tay daida nan nang-ala. Danat ayagan san lalaki
ay binommey
10 et kanana, “Nan ogalin di ipogaw et nan kagawisan ay tapey nan
iyapagda omon-ona isnan sangailida et no maamin nan kagawisan dadat
iyapag nan kaasiyan. Ngem sik-a et apay nga inpaod-odim ay nangiyapag
isnan kagawisan ay tapey?”
11 Nan naay inikkan Jesus id Cana ay esay ili id Galilea et siya nan damo ay
kaskasdaaw ay inikkana ay nangipailaana isnan panakabalina dat omam-
amed nan pammatin nan papasolotna ken siya.
12 Nakwas pay san babayas dat omey da Jesus ken da inana, nan bebsatna
ya nan papasolotna id Capernaum dadat mentetee isdi isnan nadandan ay
agew.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo
Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc. 19:45-46

* **2:3** Nan tapey di Judio et nasapo isnan danom di obas ya kanegna nan ingel di tapey isna.

13 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel ay mangnemneman di
Judio isdin nangbadangan Apo Dios isdin alal-apoda id sang-adom isonga
inmey da Jesus id Jerusalem ay makifiesta.
14 Dadat omey isnan Templo et datnganda nan men-ilaklako is baka,
kalnilo ya kalapati ay awnit mapalti ay iboyag nan ipogaw ken Apo Dios.
Wada gedan isdi nan mensoksokat is siping.
15 Dat somalapid si Jesus is saplit et abowena am-in san bakbaka
ya kakalnilo ta bomalada danapay tokangen nan lamisaan di mensok-
sokatanda is siping et maiwakat san sipingda.
16 Danat ibilin issan men-ilaklako is kalapati, “Ibalayo am-in dana. Ay
inayan kayo pay, ay dakayon pabalinen ay pag-ilakowan nan baey Amak?”
17 Dat nemnemen san papasolotna nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin
ay naay, “Apo Dios, dadama nan sakit di nemnemko tay adida polos paayen
nan baeymo.”
18 Gapo isnan inikkan Jesus isnan Templo dat kanan nan aap-apon di
Judio, “Ngan di kaskasdaaw ay ikkam ta kail-ana ay waday kalintegam ay
mang-ikkan isna?”
19 Dat kanan Jesus, “No bakasenyo nan baey Apo Dios ay naay et
pasagongek kasin isnan tolo ay agew.”
20 Dat kanan san deeyday Judio, “Aykeka makasaad kasin isna is tolo ay
agew? Dapay epatpoo ya enem ay tew-en nan nasaadan nan Templo ay
naay.”
21 Ngem nan baey Apo Dios ay kankanan Jesus et nan awakna.
22 Isonga idi natey si Jesus dat kasin matago et ninemnem san papasolotna
ay tinmet-ewa nan kinwanina dadat patiyen nan naisolat id kasin ay kalin
Apo Dios ya din inbagan Jesus isnan awnitna katagowan.
23 Issan kawad-an Jesus id Jerusalem ay makifiesta et adoado nan mamati
ken siya tay inilada nan kaskasdaaw ay inik-ikkana.
24 Ngem getkena ay kolang kayet nan pammatida ken siya tay gegetkena
nan kaipogawda
25 et adi masapol di waday mang-itdo ken siya maipanggep isnan ipogaw
tay gegetkena nan nemnemda am-in.

3

Si Jesus Ya Si Nikodemo

1 Wada nan esay ap-apon di Judio ay Fariseo ay kangadan is Nikodemo.
2 Isnan esay labi inmey ken Jesus et kanana, “Apo, getkenmi ay si Apo Dios
nan nangibaa ken sik-a ay mangisolo ken dakami tay maiwed makaikkan
isnan kaskasdaaw ay ik-ikkam malaksig no wada si Apo Dios ken siya.”
3 Dat kanan Jesus, “Tet-etet-ewa nan ibagak ken sik-a, maiwed makasgep
isnan mentolayan Apo Dios no adi maiyanak kasin.”
4 Dat kanan Nikodemo, “Ayke mabalin ay maiyanak kasin nan ipogaw ay
naeteng? Ay daan di songgepana isnan eges inana esapay bomala kasin?”
5 Dat kanan kasin Jesus, “Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, adi mabalin ay
maitapi nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios no adida maiyanak isnan
danom ya Ispirito Santo.
6 Nan iyanak nan ipogaw et awatena nan nangiyanak ken siya ay ipogaw.
Et nan ipogaw ay iyanak nan Ispirito Santo et awatena abes nan nangiyanak
ken siya ay Ispirito Santo isonga menbalinda ay an-ak Apo Dios.
7 Isonga adika masdaaw no ibagak en masapol ay maiyanak kayo kasin.

8 Kaneg nan dagem et adi kaila ngem menpoypoyopoy isnan laylaydena.
Dedengngem nan ngengena ngem adim getken nan magapgapowana ya
nan omay-ayana. Siya na nan kaneg nan am-in ay maiyanak isnan Ispirito
Santo."
9 "Intoy ikakkana?" sinoot Nikodemo.
10 Dat kanan Jesus, "Esaka ay nangato ay mangisolsolo ken datako ay Judio
dakapay adi getken na?
11 Ibagbagak met nan tet-ewa ay getkek ya inilak ngem adiyo kayet patiyen
nan kankanak.
12 Inpagtekko nan maipanggep isnan wada isnan batawa ngem adiyo
patiyen. Intoy ikkanyo ngalod ay mangpati no ibagak ken dakayo nan
maipanggep isnan wada id daya?
13 Maiwed ipogaw is in-inmey id daya ay makaibaga isnan wada isdi nodi
kedengak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw tay nagapowak id daya.
14 Et awnitak maipangato ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay kaneg din
inikkan din si Moses ay nangilansa isnan sinang-oweg isnan sokod danat
ipangato isnan kad-anda issan bilbilig* tay masapol ay awnitak mailansa
abes esakpay maipangato
15 tasiyay am-in ay mamati ken sak-en et matagotagoda ay eng-enggana
ken Apo Dios." Siya di nan kinwanin Jesus.
16 Gapo tay dadama nan layad Apo Dios isnan ipogaw isnan batawa et
inpaiyalina nan kedkedeng ay Anakna tasiyay am-in ay mamati ken siya et
adida kadosdosa nodi matagotagoda ken Apo Dios.
17 Tay egay inbaan Apo Dios nan Anakna ay mangpabasol ken datako ay
ipogaw nodi ta isalakana datako
18 tay am-in ay mamati isnan Anakna et adida madosa ngem nan adi
mamati et awnit madosada is maid patenggana tay adida patiyen nan
kedkedeng ay Anak Apo Dios.
19 Nan kapabasolanda et inmali nan silaw isnan batawa ngem pawedwed-
en kayet nan ipogaw nan menbolinget mo nan menpat-a gapo isnan ngawi
ay ik-ikkanda.
20 Tay adyan nan mang-ik-ikkan is ngawi nan menpat-a isonga adida
somag-en isnan silaw tay adida layden ay maila nan ik-ikkanda.
21 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan gawis et somag-enda isnan silaw tasiyay
ipailada ay si Apo Dios nan mangbadbadang isnan gawis ay ik-ikkanda.

Nan Pangwanin Juan Ken Jesus

22 Nakwas pay di dat omey si Jesus ya nan papasolotna isnan tap-in di
ili isnan probinsiya ay Judea. Ninteeda isdi isnan nadandan ay agew et
menbonbonyagda.
23 Si Juan et menbonbonyag abes id Enon ay sag-en di Salim tay adoado
nan danom isdi. Men-inonod nan ipogaw ay omey ken siya danat bonyagan
daida.
24 Egay pay naibalod si Juan issan deey ay menbonbonyagana.
25 Issan esay agew et wada nan inmey ay nakisongbat isnan papasolot Juan
maipanggep isnan bonyag ay kakaanan di basol.
26 Isonga dadat omey ken Juan et kananda, "Apo, din ib-am issan demang
di ginawang ay Jordan ay inbagam ken dakami et menbonbonyag id wani

* **3:14** Isdin kad-an di Judio isnan bilbilig et binmasolda isonga inpaeyey Apo Dios nan kaoweoweg ay mangketeb ken daida ta mateyda. Ngem idi inbabawida san basolda, inbagan Apo Dios ken Moses en somapo is sinang-oweg ay gading ta mailansa isnan sokod danat ipangato et am-in ay mang-ila isdi et matagoda olay naketbanda.

et siya nan omay-ayan am-in nan kaipoipogaw isonga atiatik nan omal-ali isna.”
27 Dat kanan Juan, “Adi mensakit nan nemnemko olay no atiatik nan omali isna tay si Apo Dios nan mang-idya isnan kalebbengan di ipogaw ay ikkan.
28 Dakayo met laeng nan mangpaneknek isdin kinwanik en bakenak si Kristo nodi inbaan Apo Dios sak-en ay mangipagtek ken siya tasiyay mamatida ken siya.
29 Nan kaidiligana et kaneg nan mangisagana is omasawaan nan gayyemna. No omey nan lalaki isnan babai ay asawaena et dadama nan gasing nan gayyemna tay men-asawada tet-ewa. Et siya nan kanegko abes ay nangisagana isnan omaliyan Jesus isonga dadama nan gasingko tay inmali et siya.
30 Et siya nan masapol ay maipawedweda dakpay maipababa.”

Nan Magapo Id Daya Nan Kangatowan

31 Nan magapo isnan batawa et ibatawa isonga nan getkena et nan maipanggep isnan batawa ngem nan magapo id daya et siya nan kangatowan isnan am-in.
32 Ibagbagana nan inil-ilana ya nan dindinngena ngem atiatik nan mangpati isnan kankanana olay no siya nan kangatowan.
33 Ngem nan mangidnge isnan ibagbagana et paneknekana ay tet-ewa nan kankanan Apo Dios.
34 Tay si Jesu Kristo ay inbaan Apo Dios et kankanana nan kalin Apo Dios tay inidyan Apo Dios nan am-in ay panakabalin di Ispirito Santo ken siya.
35 Si Apo Dios et laylaydena nan Anakna isonga inidyana nan kabaelana ta makigad isnan am-in.
36 Nan mamati isnan Anakna et matagotago ken Apo Dios ngem nan adi mamati et adi matagotago nodi dosaen Apo Dios ay eng-enggana.

4

Si Jesus Ya Nan Babai Ay iSamaria

1 Nan Fariseo et mamaslatda issan nangdenganda ay adoado nan om-omey ken Jesus ay menpabonyag ay amed ad-ado mo nan om-omey ken Juan.
2 (Ngem nan kinatet-ewana et egay ninbonbonyag si Jesus nodi kedeng nan papasolotna.)
3 Idi gintek da Jesus ay mamaslat nan Fariseo dadat komaan id Judea et somagongda id Galilea
4 et nan daanda ay omey et isnan probinsiya ay Samaria.
5-6 Kag-aw nan inomdananda id Sicar ay esay ili id Samaria ay sag-en di om-a ay inpatawid din si Jacob ken Jose ay anakna id sang-adom. Wada gedan isdi nan bobon din si Jacob. Nabbay si Jesus ay nindad-aan dat omey tomokdo isdi
7-8 dapay omey san papasolotna isnan ili ay lomako is kanenda.
Dat wada nan somakdo ay babai ay iSamaria dat kanan Jesus ken siya, “Omyalika kad is inomek.”
9 Nasdaaw san babai issan kinwanin Jesus tay nan Judio et aamisenda nan iSamaria isonga danat kanan, “Judioka dakapay aped makiin-inom ken sak-en ay iSamaria?”
10 Dat kanan Jesus, “No getkem koma nan idyan Apo Dios ya no sinowak ay mangmangwani en painomem et ibagam koma tapno agtak sik-a isnan danom ay mang-idya is biyag.”

11 Dat kanan san babai, “Apo, maid met igaodmo dapay adaadaem nan
naay ay bobon. Ay intoy apedmo mang-alaan is danom ay mang-idya is
biyag?
12 Inpatawid din alapo tako ay si Jacob nan naay bobon. Siya na nan
sakdowanda isdin an-akna ya nan inmin-inoman din talakena. Ay kanam
en nangatngatoka mo din si Jacob?”
13 Ngem dat kanan Jesus, “Nan mang-inom isnan danom ay naay et
maewew kasin
14 ngem nan mang-inom isnan idyak ay danom et adi kaew-ewew. Tay nan
danom ay idyak et menbalin ay kaneg balaan ay adi katkatdok isnan awakna
ay mang-idya ken siya is biyag ay eng-enggana.”
15 Dat kanan san babai, “Apo, iyalim ngalod nan sanay danom tasiyay
adiyak kasin maew-ewew ya mabmabbay ay somakdo isna.”
16 Dat kanan Jesus, “Enka ayagan si asawam dakayot omali isna.”
17 Dat kanan san babai, “Dapay maid asawak.” Dat kanan Jesus, “Tet-ewa
nan inbagam ay maid asawam.
18 Namin limaka ay nakias-asawa et nan lalaki ay ibabaeymo id wani et
bakenmo asawa. Tet-ewa nan inbagam.”
19 Dat kanan san babai, “Apo, mamadtoka obpay.
20 Ay into ngalod nan osto ay mangdayawan tako ken Apo Dios? Tay nan
bilig ay naay nan nangdaydayawan di alal-apomi ay iSamaria ken siya ngem
dakayo et kananyo en id Jerusalem nan kadayawan Apo Dios et kedeng.”
21 Dat kanan Jesus, “Patiyem nan kanak, awnit omdan nan timpo ay baken
nan bilig ay naay ya baken gedan id Jerusalem is mangdaydayawan nan
ipogaw ken Apo Dios ay Ama.
22 Dakayo ay iSamaria et adiyo getken no sino nan daydayawenyo ngem
dakami ay Judio et getkenmi nan daydayawenmi tay nagapo isnan Judio nan
awnit mangisalakan.
23 Ngem inomdan nan timpo ay nan ikkan nan tet-ewa ay mangdayaw ken
Apo Dios et dayawenda ay ostoosto isnan nemnemda ya isnan tet-etet-ewa
ay pammatida tay si Apo Dios ay Ama et siya di nan laydena ay ikkan di
mangdayaw ken siya.
24 Si Apo Dios et manakabalin ay adi kaila isonga olay no intoy kad-am et
wada siya isonga masapol ay dayawenda siya isnan kinatet-ewa ya isnan
osto ay nemnemda.”
25 Dat kanan san babai, “Getkek ay awnit omali nan Mesias ay makwani
en Kristo et awnit ipagtekna nan am-in ken datako.”
26 Dat kanan Jesus, “Nan kankanam ay awnit omali et sak-en ay
makikalkali ken sik-a.”

Nan Dinmatngan Nan Papasolot Jesus

27 Daan ay makikalkali si Jesus dat domateng san papasolotna et nas-
daawda tay dinatnganda siya ay makitoytoya isnan babai. Ngem maid
makasoot no ngan di masapol san babai ya dan aped makitoytoya ken siya.
28 Dat taynan san babai nan kalambana et somagong isnan ili danat kanan
isnan kakailiyana,
29 “Akayo pod ta entako ilaen nan lalaki ay nangibaga isnan am-in ay inik-
ikkak. Ay baken ngen siya di nan Kristo?”
30 Isonga dadat menlobwat ay omey issan kad-an Jesus.
31 Issan kinmaanan san babai isnan kad-an da Jesus dat kanan san papa-
solotna ken siya, “Apo, aka ta manganka od.”
32 Ngem danat kanan, “Wada nan kanek ay adiyo getken.”

33 Dat men-asikwani san papasolotna, “Ay wada ngen di nangyali is
kanena?”
34 Dat kanan Jesus, “Nan kanek et nan mangtongpalak isnan layden nan
nangibaa ken sak-en ya nan mangkewasak isnan ipaoblana.
35 Olay kananyo en epat pay ay bowan esapay aani ngem ibagak ken
dakayo en mentamaang kayo et ilaenyo nan ado ay egay mamati ken Apo
Dios tay kanegda pagey ay maani et.
36 Dakayo ay mangisolsolo id wani nan kaneg nan men-ani et malagbowan
kayo tay togopenyo nan nabgasan tapno waday biyagda ay maid pateng-
gana. Nan nin-isolo id kasin et daida nan nintoned isonga maigiddanda ay
makigasing ken dakayo ay men-ani.
37 Tay tet-ewa nan pangwanida id kasin en teken nan mentoned ya teken
nan men-ani.
38 Ibaak dakayo ay men-ani isnan egayyo ninbannogan. Teken nan
nangibannog ngem makilak-am kayo isnan ninbannoganda.”

Nan Namatiyan Nan iSamaria Ken Jesus

39 Adoado ay iSamaria nan namati ken Jesus issan deey ay ili gapo isnan
nangwaniyan san babai en, “Inbagana ken sak-en nan am-in ay inik-ikkak.”
40 Isonga inmeyda ken Jesus dadat ipapati ay makitee da Jesus ken daida
dadat makitee is doway agew
41 et adoado pay nan namati ken siya gapo isnan insolsolona.
42 Kinwanida issan babai, “Mamati kami et baken gapo isnan inbagam
nodi tay dinngemi abes nan kankanana et getkenmi ay siya tet-ewa nan
mangisalakan isnan ipogaw isnan batawa tay idyana nan biyag ay maid
patenggana.”

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Anak Di Opisyal

43 Nakwas nan doway agew dat komaan da Jesus id Samaria et omeyda
isnan probinsiya ay Galilea.
44 Id kasin kinwanin Jesus en, “Nan mamadto et adi maipateg isnan ilina,”
45 ngem issan inomdanda id Galilea ay nasiknana dat dayawen obpay nan
kailiyana siya tay issan inmayanda id Jerusalem issan Fiestan di Linmaosan
di Anghel et inilada am-in nan inik-ikkana.
46 Dat omey da Jesus id Cana ay esay ili id Galilea ay din nangipabalinana
is tapey nan danom. Id Capernaum et wada nan opisyal ay masaksakit nan
anakna ay lalaki.
47 Dinngena ay wada si Jesus id Galilea ay nagapo id Judea isonga dat omey
menseg-ang ken siya ta ena koma pagawisen nan anakna ay matmatey.
48 Ngem dat kanan Jesus, “Ay adi kayo mamati no maid ilaenyo is kaskas-
daaw?”
49 Dat kanan san opisyal, “Apo, pangaasim ta enta esapay matey nan
anakko.”
50 Dat kanan Jesus, “Somaaka tay ginmawis nan anakmo.”
Pinatin san opisyal san inbagan Jesus dat somaa.
51 Issan kawakgatana ay egay kayet omdan dat sab-aten nan baana ay
mangibaga en ginmawis nan anakna.
52 Danat sooten no tongona nan ginmawisana dadat kanan en, “Nabaew
nan podotna issan nakwasan di kakan isnan kag-aw id kob-a.”
53 Nasdaaw siya tay ninemnemna ay siya di san osto ay nangwaniyan Jesus
ken siya en, “Ginmawis nan anakmo.” Isonga dadat mamati ay sinbaey ken
Jesus.

54 Siya na nan maikadwa ay kaskasdaaw ay inikkan Jesus id Galilea isnan
nagapowana id Judea.

5

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Masakit Dapay Obaya

1 Nakwas pay di dat fiestan di Judio id Jerusalem isonga dat omey si Jesus
ay makifiesta.
2 Wada nan pag-emsan isdi ay nginadnan di Judio is Betsaida isnan sag-en
di segpan nan kakalnilo. Isnan bengetna et wada nan limay bawi
3 ay mangipodpodanan nan adoado ay masaksakit ay kollaw, pilay ya nan
napalalais (tay sedsed-enda nan menkiwiyan nan danom
4 tay mamin ado kano ay lomayog isnan pag-emsan nan esay anghel et
pakiwiyena nan danom et nan omon-ona ay manggatin isnan pag-emsan et
gomawis kano nan kompolmi ay sakitna.)
5 Wada isdi nan lalaki ay nasasasakit is tolompoo ya wao ay tew-en.
6 Issan nang-ilaan Jesus ken siya ay nangipopodan isdi et gintekna ay
nabayag ay nasasakit isonga danat kanan, “Ay laydem ay gomawis?”
7 Dat kanan san masaksakit, “Apo, maiwed od mangippey ken sak-en isnan
pag-emsan no menkiwi nan danom tay no kanak en omeyak dat wada et nan
epdas inmey.”
8 Dat kanan Jesus, “Bomangonka. Alaem nan abekmo ta mendaanka.”
9 Dat maganawis san mensakit danat alaen nan abekna et mendaan et.
Sinabado ay obayan di Judio et issan agew ay deey et Sabado
10 isonga kinwanin nan aap-apon di Judio issan lalaki ay ginmawis, “Obaya
id wani et lawaen nan linteg tako nan mangaawitam isnan abekmo.”
11 Danat kanan, “Dapay inbagan san ipogaw ay nangipagawis ken sak-en
en alaek nan abekko ta mendaanak.”
12 Dadat sooten ken siya, “Ay sino nan ipogaw ay sana ay nangwani issa?”
13 Ngem adi getken san lalaki san nangipagawis ken siya tay adoado nan
ipogaw et kinmaan si Jesus ay egayda getken.
14 Maaw-awni pay dat anapen Jesus san lalaki ay deey danat datngan siya
isnan Templo danat kanan, “Ilam, ginmawiska et. Adika bomasbasol kasin
modatya waday ommat ken sik-a is am-am-amed ngawi.”
15 Dat komaan san lalaki et ena ibaga issan aap-apon di Judio en si Jesus
obpay nan nangipagawis isnan sakitna.
16 Gapo isnan naay et kaliligetda si Jesus tay inpagawisna nan masaksakit
isnan obaya.
17 Issan nang-ilaan pay Jesus ken daida danat kanan en, “Nan kananyo
et no obaya datakot adi men-obla. Ngem si Apo Dios ay Amak, et adina
isalsaldeng ay mang-ay-ayowan isnan ipogaw olay no obaya isonga masapol
ay kaneg todi abes nan ikkak.”
18 Isnan kinwanina ay naay et am-amed ginmege nan aap-apon di Judio
ay mangwani en mangpatey ken siya tay baken kedeng di egayna nangtong-
palan isnan lintegda isnan obaya nodi iyis-isona nan awakna ken Apo Dios
ay mangwani en Amana siya.

Nan Kalebbengan Jesus

19 Isonga dat kanan Jesus ken daida en, “Ibagak nan tet-ewa ken dakayo,
sak-en ay Anak Apo Dios et maiwed mabalinko is ikkan no makekedengak
nodi ikkak et kedeng nan ilaek ay ik-ikkan Ama. Tay am-in ay ik-ikkan Ama
et siya abes nan ik-ikkak.

20 Tay si Ama et laylaydena sak-en ay Anakna isonga ipailana ken sak-
en nan am-in ay ik-ikkana et awnitna ipaikkan ken sak-en nan am-amed
kaskasdaaw no da tona isonga awnit kayo masdaaw.
21 Si Ama et tagowena nan natey et siya abes nan ikkak ay Anakna tay
agtak is biyag nan laydek ay agtan.
22 Tay baken si Ama is mangbanag isnan ipogaw nodi inyalina ken sak-en
ay Anakna nan kalebbengak ay mangbanag isnan ipogaw
23 tasiyay dayawenda am-in sak-en ay Anakna ay kaneg nan panang-
dayawda ken Ama. Nan adi mangpateg ken sak-en et adina gedan patgen
si Ama ay nangibaa ken sak-en."
24 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Ibagak nan tet-ewa, am-in ay mangidnge
isnan ibagbagak ya mamati isnan nangibaa ken sak-en et matagotago ay
eng-enggana ya adi kadosdosa. Napakawan et nan basbasolna isonga
makitetee ken Apo Dios ay eng-enggana.
25 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo et kaneg nan natey nan kaipoipogaw tay
maisisiyanda ken Apo Dios ngem enggana id wani et dengngenda nan kalik
ay Anakna et nan mangidnge et awnit matagotagoda.
26 Tay si Ama nan kagapowan di biyag isonga inyalina nan kalebbengak
ay mang-idya gedan is biyag.
27 Inyalina gedan nan kalebbengak ay mangbanag isnan ipogaw tay sak-
en nan Iyon-an Am-in di Ipogaw.
28 Adi kayo masdaaw isnan inbagak tay awnit omdan nan timpo ay am-in
ay natey et dengngenda nan kalik
29 et awnitda bomala isnan naipay-anda. Am-in ay gawis nan inik-ikkanda
et awnit matagotagoda ay eng-enggana ken Apo Dios ngem nan ngawi nan
inik-ikkanda et awnit maid patenggan nan dosada."

Si Amana Nan Mangpaneknek Ken Jesus

30 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "No makekedengak et maiwed maikkak
isonga kedeng nan ibagan Ama ken sak-en is banagek. Osto nan ikkak ay
mangbanag isnan ipogaw tay baken nan laylaydek is ik-ikkak nodi kedeng
nan layden Ama ay nangibaa ken sak-en.
31 No sak-en met laeng nan mangpanpaneknek isnan awakko et waay
baken kapapati nan kankanak.
32 Ngem si Ama nan mangpaneknek ken sak-en et getkek ay tet-ewa nan
ibagana maipanggep ken sak-en.
33 Wadada nan inbaayo ay inmey ken Juan et inbagana nan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en.
34 Adiyak od masapol di ipogaw is mangpaneknek ken sak-en ngem
apedko ipanemnem ken dakayo din inbagan Juan tasiyay mamati kayo
koma daket agtan dakayo is biyag ay eng-enggana ken Apo Dios.
35 Si Juan et siya nan kaneg silaw ay menbidbidang tay tangtanggewana
nan nemnem di ipogaw ngem apedyo ginanas is sin-awyan nan insolsolona.
36 Ngem wada nan mangpaneknek ken sak-en ay am-am-amed no si Juan.
Nan naayday ik-ikkak ay ipaik-ikkan Ama et siya nan mangpaneknek isnan
maipanggep ken sak-en ya mangipaila gedan ay si Ama nan nangibaa ken
sak-en.
37 Isonga si Ama ay nangibaa ken sak-en et siya gedan nan nangibaga isnan
maipanggep ken sak-en ngem egayyo dindinnge nan kalina ya egayyo gedan
inil-ila nan kanegna
38 ya adiyo ipateg nan inbagana tay adiyo patiyen sak-en ay inbaana.

39 Solsolowenyo nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin isnan liblo tay
kananyo en no siya nan patiyenyo et matagotago kayo ay eng-enggana dapay
sak-en nan kankanan san liblo.
40 Ngem dayon ngalod adyan ay mamati ken sak-en tapno matagotago
kayo ay eng-enggana?
41 Adiyak masapol nan dayaw di ipogaw
42 tay getkek nan gapo ay mang-adyanyo ken sak-en. Owen, tay maiwed
layadyo ken Apo Dios.
43 Inmaliyak gapo isnan kalebbengan Ama ngem mang-adi kayo. Ngem no
waday aped omali is teken ay wada nan kabaelana ay egay inbaan Apo Dios
et siya nan dawatenyo.
44 Ayke kayo od mamati? Tay laydenyo ay mendindinayaw ngem adyanyo
ay mang-ikkan is gawis tasiyay dayawen nan kedkedeng ay Dios ay si Apo
Dios dakayo.
45 Ngem adiyo kanan en sak-en nan awnit mangpabasol ken dakayo ken
Ama tay nan awnit mangpabasol ken dakayo et nan insolat din si Moses ay
nangitalkanyo isnan namnamayo ay maisalakan.
46 Tay no pinatpatiyo din si Moses et patiyenyo abes sak-en tay din insolat
Moses et sak-en nan kankanana.
47 Ngem gapo tay adiyo patiyen nan insolsolatna, intoy ikkanyo ay mang-
pati isnan ibagbagak?" kinwanin Jesus.

6

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17

1 Nallos nan kaat ay agew dat gedangen da Jesus nan baybay ay Galilea ay
makwani gedan en baybay ay Tiberias.
2 Adoado nan ipogaw ay nang-onod ken siya gapo tay inilada nan kaskas-
daaw ay inik-ikkana issan nangipagawisana isnan masaksakit.
3 Tinmikid si Jesus ya nan papasolotna isnan bilig dadat tomokdo.
4 Issan deey ay timpo et nganngani nan kapatgan ay fiestan di Judio ay
makwani en Linmaosan di Anghel.
5 Nintamaang si Jesus danat ilaen nan kaipoipogaw ay om-omey isnan
kad-ana isonga danat kanan ken Felipe, "Ay into ngen lomakowan tako is
kanen am-in nan ipogaw ay naayda?"
6 Getken Jesus nan awnitna ikkan ngem apedna kinwani di ta ilaena no
ngan nan ikkan Felipe.
7 Dat kanan Felipe, "Isnan kaad-adoda et adi omanay nan kaat ay gasot ay
pisos is mailako is tinapay ay kanenda olay no sin-at-ikenda ay mangpigpi-
gas."
8 Dat kanan nan esay pasolotna ay si Andres ay besat Simon Pedro,
9 "Wada nan esay baballo ay kabaon is limay tinapay ya doway ikan. Ngem
ayke omanay di isnan naayda ay kaipoipogaw?"
10 Dat kanan Jesus, "Kadya patokdowenyo daida." Isonga dat tomokdo am-
in san ipogaw isnan kaloglogaman isdi et waay limay libo nan lalalaki ay
egay kaibilang nan babábai ya nan oongong-a.
11 Dat alan Jesus nan deeyday tinapay et men-iyaman ken Apo Dios danat
ipawatwat isnan adoado ay tinmokdo. Siya di gedan nan inkana issan ikan
et nanganda engganay nabsogda.
12 Idi nabsogda am-in danat kanan isnan papasolotna, "Togopenyo nan
binay-an ta maid makawas."

13 Isonga dadat togopen am-in san binay-anda issan limay tinapay et
napno nan simpoo ya dowa ay lowa.
14 Issan nang-ilaan san kaipoipogaw issan kaskasdaaw ay inikkan Jesus
dadat kanan, “Waay siya na nan tet-ewa ay mamadto ay inbaan Apo Dios
isnan batawa.”
15 Gintek Jesus ay ipapatida ay mang-ala ken siya ta menbalinenda ay alida
isonga dat makekedeng ay omey isnan bilig.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52

16 Nagisbet pay dat lomayog san papasolotna issan baybay.
17 Nalabi et dapay maid kayet si Jesus isnan kad-anda isonga dadat
menlogan isnan bangka et men-gedangda koma ay omey id Capernaum
18 ngem dat domateng nan napigsa ay dagem et mendalloyon.
19 Idi lima wenno enem ay kilometro nan nallosanda dadat ilaen si Jesus ay
mendad-aan isnan danom ay omey isnan bangka daet palalo nan egyatda.
20 Ngem dat komali si Jesus ay mangwani en, “Adi kayo omegyat tay sak-en
na.”
21 Dadat men-galalasing ay mangipalogan ken siya isnan bangka dadat
maanedan isnan omayanda.
22-24 Issan kawakgatana et wada kayet nan adoado ay ipogaw issan kad-
an san nin-iyamanan Jesus ay nangananda is tinapay. Kananda en waay
wada kayet si Jesus isdi tay inilada ay es-esang ay bangka nan ninloganan
nan papasolotna dapay egay nakilogan si Jesus. Ngem idi inilada ay maiwed
si Jesus wenno san papasolotna isdi dadat et menlogan isnan bangka tay
wada nan tap-in di bangka ay nagapo id Tiberias dadat omey anapen siya
id Capernaum.

Si Jesus Nan Kaneg Makan Ay Mang-idya Is Biyag

25 Issan nangdatnganan san kaipoipogaw ken Jesus issan demang di
baybay dadat kanan ken siya, “Apo, ay tongona nan inmaliyam isna?”
26 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et mang-an-anap
kayo gapo tay napnek kayo isnan tinapay ay kinanyo ay baken gapo tay
naawatanyo nan kayat ay kanan nan kaskasdaaw ay inpailak ken dakayo.
27 Adi kayo koma aped menligligat gapo isnan makan ay adi menbayag
nodi anapenyo nan makan ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana.
Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan mang-idya ken dakayo isnan makan
ay naay tay si Apo Dios ay Amak nan nangyali isnan kalebbengak.”
28 Isonga dadat sooten, “Ngan pay nan ikkanmi ay mangtongpal isnan
kayat Apo Dios?”
29 Dat kanan Jesus, “Siya na nan layden Apo Dios ay ikkanyo, patiyenyo
sak-en tay sak-en nan inbaana.”
30 Dadat kanan, “Ngan ngalod di kaskasdaaw is ipailam tasiyay mamati
kami ken sik-a? Ay ngan nan ikkam?
31 Tay din si Moses et pinakana din alal-apo tako isnan bilbilig is makan
ay makwani en manna tay kanan nan naisolat id kasin ay kalin Apo Dios en,
‘Inagtana daida is makan ay nagapo id daya.’ ”
32 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, baken si Moses is
nang-idya isnan makan ay nagapo id daya nodi si Amak tay siya nan mang-
idya isnan tet-ewa ay makan ay magapo id daya.
33 Et nan makan ay idyan Apo Dios et siya nan magapo id daya ay mang-
idya is biyag isnan kaipoipogaw.”
34 Dadat kanan, “Apo, agtam kad dakami ay kanayon isnan sanay makan.”

35 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan makan ay mang-idya is biyag tay nan omali
ay maitapi ya mamati ken sak-en et adi kaoowat ya adi kaew-ewew.
36 Ngem ibagak kasin din kinwanik en olay no mang-il-ila kayo et adi kayo
kayet mamati.
37 Am-in nan ipogaw ay iyalin Ama ken sak-en et awnitda mamati ken sak-
en. Et nan omali ken sak-en et adiyak polos ad-adyan.
38 Tay egayak nagapo id ngato ay omali ay mang-ikkan isnan laylaydek
nodi nan layden nan nangibaa ken sak-en nan ikkak.
39 Et siya na nan layden nan nangibaa ken sak-en ay ikkak, masapol ay
aayewak ta maid maamas is olay esa isnan am-in ay inyalina ken sak-en nodi
tagowek daida isnan kaodiyan ay agew.
40 Tay siya na nan layden Amak, am-inda ay mangtek ya mangpati ay sak-
en nan inbaan Apo Dios et agtak daida is biyag ay maid patenggana ken Apo
Dios et sak-en nan mangtago ken daida isnan kaodiyan ay agew.”

41 Nan Judio et mamaslatda ken Jesus gapo isnan nangwaniyana en siya
nan makan ay nagapo id daya.
42 Dadat kanan, “Ay baken siya na si Jesus ay anak Jose? Getken tako da
amana ken inana danat aped kankanan id wani en nagapo id daya?”

43 Dat kanan Jesus, “Adi kayo men-ag-agotoot.
44 Maid makaali ken sak-en no adi paaliyen Ama ay nangibaa ken sak-en
et siya nan awnitak tagowen isnan kaodiyan ay agew.
45 Insolat din deeyday mamadto en, ‘Am-in nan ipogaw et itdowan Apo
Dios,’ ya nan am-in ay mangidnge ken Ama et daida nan omali ken sak-en.
46 Ngem adiyak kanan en waday nang-ila ken Ama tay maiwed nakaila ken
siya nodi kedengak ay nagapo ken Apo Dios ay Amak.
47 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo ay nan mamati ken sak-en et matago-
tago ay eng-enggana ken Apo Dios.
48 Sak-en nan makan ay mang-idya is biyag.
49 Din alal-apo tako et olay no kinanda nan makan ay manna isnan bilbilig
ngem nateyda met laeng.
50 Ngem nan mangan isnan makan ay nagapo id daya et adi katkatey.
51 Sak-en nan makan ay nagapo id daya ay mang-idya is biyag. Et nan
mangkakan isnan naay ay makan et maagtan is biyag ay eng-enggana. Nan
awakko et siya nan makan ay idyak isnan ipogaw isnan batawa tasiyay
matagotagoda.”

52 Dat mamaslat nan Judio dadapay men-asikwani en, “Into nan aped
ikkan tosa ay mangiyali isnan awakna ta kanen tako?”

53 Dat kasin kanan Jesus, “Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, no adiyo kanen
nan awakko ya no adiyo inomen nan basak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et
maiwed biyag ken dakayo.
54 Tay nan mangkakan isnan awakko ya mang-inom isnan basak et daida
nan matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios et daida abes nan awnitak
tagowen isnan kaodiyan ay agew.
55 Tay nan awakko nan tet-ewa ay makan ya nan basak nan tet-ewa ay
mainom.
56 Nan mangkakan isnan awakko ya mang-inom isnan basak et makitetee
ken sak-en ya makiteteeak abes ken siya.
57 Tay si Amak ay nangibaa ken sak-en et siya nan kagapowan di biyag
isonga matatagowak gapo ken siya. Siya di nan kaneg nan mangkakan ken
sak-en et matatago abes gapo ken sak-en.

58 Tay sak-en nan makan ay nagapo id daya ay baken kaneg din makan
ay kinan din alal-apo tako id kasin dadat matey met laeng. Ngem nan
mangkakan ken sak-en et matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios."
59 Inbagan Jesus na issan nin-isolsolowana isnan sinagoga id Capernaum.

Si Jesus Nan Kali Ay Mang-idya Is Biyag

60 Adoado nan naknakkey ken Jesus ay nangdedenge isnan inbagbagana
ngem dadat kanan, "Adi kaokmon obpay nan naay isolsolona. Ayke ngen
waday mangpati?"
61 Olay no maiwed nangibaga ken Jesus et gegetkena nan kankananda
isonga danat kanan ken daida, "Ay mensakit obpay nan nemnemyo gapo
isnan naay?
62 Ngan ngen pay nan nemnemyo no ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw ay somagong id daya ay nagapowak?
63 Nan mang-idya is biyag et nan Ispirito et nan ipogaw et maid maikkana
isonga no patiyenyo nan kankanak et idyan Apo Dios ken dakayo nan biyag
ay maid patenggana.
64 Ngem wada kayet ken dakayo nan adi mamati." Tay sigod ay getken
Jesus nan adi mamati ya nan awnit mangisipsip ken siya.
65 Danat itoloy ay mangwani en, "Siya na nan gapo ay inbagak ken dakayo
en maiwed makaali ken sak-en no adi paaliyen Ama."
66 Gapo isnan kinwanina et adoado nan kinmaan ay naknakkey ken siya.
67 Isonga danat kanan issan simpoo ya dowa ay pasolotna, "Dakayo pay,
ay mangtaynan kayo abes?"
68 Dat kanan Simon Pedro, "Apo, ay sinoy teken is omayanmi dapay sik-a
nan mangibagbaga isnan kali ay mang-idya is biyag ay eng-enggana?
69 Et id wani mamati kami et ay sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios
ay mangisalakan."
70 Dat kanan Jesus, "Sak-en nan nangpili ken dakayo ay simpoo ya dowa
ngem wada kayet ken dakayo nan esa ay baan Satanas."
71 San kankanana et si Judas ay anak Simon Iscariote tay siya nan awnit
mangisipsip ken siya olay no esa siya ken daida ay simpoo ya dowa ay
pasolotna.

7

Nan Inmayan Jesus Isnan Fiestan Di Bawbawi

1 Nakwas pay di dat kedeng id Galilea is sinolsol Jesus ay egay inmey id
Judea tay getkena ay layden nan aap-apon di Judio isdi ay mangpatey ken
siya.
2 Nganngani nan fiestan di Judio ay makwani en Fiestan di Bawbawi
3 isonga dat ibagan nan bebsat Jesus ken siya en, "Komaanka isna ay
Galilea ta omeyka id Judea ay kad-an di adoado ay ipogaw
4 tay no laydem ay mait-it-ek et baken isna ay teeteen ay ili is apedmo
mentetean. Enka koma adi isnan dakkel ay ili tasiyay ilaen am-in nan
ipogaw nan kaskasdaaw ay ik-ikkam."
5 Kinwanida di tay olay bebsat Jesus daida et adida mamati ken siya.
6 Dat kanan Jesus ken daida, "Egay pay inomdan nan menpailaak id
Jerusalem. Ngem dakayo, omey kayo tay ikkanyo nan laydenyo is olay ngan
tosa ay agew.
7 Adi mabalin ay kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios dakayo ngem
kaliligetda sak-en tay ibagbagak ay ngawi nan ik-ikkanda.

8 Enkayo bawet makifiesta. Adiyak makkey tay egay inomdan nan
men-
pailaak."
9 Inbagana na ken daida dat kayet mentetee id Galilea.
10 Idi nallos san bebsatna ay omey makifiesta id Jerusalem dat abes omey
si Jesus isdi ngem egayna inpagpagtek.
11 Nan aap-apon di Judio et an-anapenda siya issan pagfiestaan no into nan
kad-ana.
12 Nan kaipoipogaw ay nadagop id Jerusalem et sodsodokenda si Jesus
maipanggep isnan ik-ikkana. Wada nan mangmangwani en, "Siya et gawis
ay ipogaw." Ngem nan tap-ina kananda en, "Baken, tay sos-owitikena nan
ipogaw."
13 Ngem inyaammada nan kalida tay omegyatda ay dengngen nan aap-
apon di Judio.

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Fiesta

14 Nintenga pay nan fiesta dat omey si Jesus isnan Templo et men-isolo.
15 Nasdaaw nan aap-apon di Judio isnan laingna dadat kanan, "Dan aped
adoado nan getken nan ipogaw ay naay dapay egay nin-adal?"
16 Issan nangdengngan Jesus isnan kinwanida danat kanan, "Nan isol-
solok et baken nan nemnemko is kagapgapowana nodi ken Apo Dios ay
nangibaa ken sak-en.
17 Nan manglayad ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios et getkena no sak-
en nan kagapgapowan nan kankanak wenno si Apo Dios.
18 Tay nan mangibagbaga isnan maipanggep isnan awakna et it-it-ekna
nan awakna. Ngem nan manglayad ay mangidayaw isnan nangibaa ken siya
et adi menlaslastog ya tet-ewa am-in ay kankanana.
19 Inidyan din si Moses nan linteg ken dakayo ngem maiwed olay esa
ken dakayo is mangtongpal isnan linteg tay dakayon kanan en mangpatey
kayo?"
20 Dat kanan nan kaipoipogaw, "Maong-ong-ongka samet. Ay sinoy mang-
wani en pateyen dakaet en?"
21 Dat kanan Jesus, "Isdin namingsan et naslat kayo tay Sabado nan
nangpagawisak isnan masaksakit dapay obaya.
22 Ngem dakayo et segyatanyo nan an-akyo isnan maikawao ay agewna
olay no Sabado ay obaya tapno tongpalenyo din inbilin Moses isnan kasegy-
atan di onga. (Ngem baken si Moses is nangibilin isnan kasegyatan di onga
nodi din alal-apona.)
23 No segyatanyo nan onga isnan obaya tasiyay tongpalenyo nan linteg
Moses dakayon aped mamaslat ken sak-en gapo isnan nangipagawisak
isnan masaksakit isnan obaya?
24 Adi kayo aped menpabpabasol gapo isnan il-ilaenyo et kedeng nodi
nemnemenyo ay osto esakayopay menpabasol."

Ay Si Jesus Nan Kristo?

25 Nan tap-in di iJerusalem et kinwanida en, "Ay baken kad si tona nan
laydenda ay pateyen?
26 Ilaenyo. Menkalkali siya isnan kad-an nan kaipoipogaw dapay maid
makasopyat ken siya. Ay getken ngen nan aap-apo tako ay siya tet-ewa nan
Kristo ay inbaan Apo Dios?
27 Ngem waay baken tay getken tako met am-in nan nagapowan tona ngem
no omali si Kristo et maiwed mangtek kano is kagapowana."

28 Ngem issan men-isolsolowan Jesus isnan Templo et inbibiyadna ay
mangwani, “Kananyo kayman en mangtek kayo ya getkenyo nan na-
gapowak. Ngem adiyo getken adi tay bakenak is kanemnem ay aped inmali
nodi wada nan nangibaa ken sak-en et siya nan tet-ewa ay nagapowak.
Adiyo getken siya ngem
29 getkek siya tay siya nan nagapowak ya siya gedan nan nangibaa ken
sak-en.”
30 Idi kinwanina di dat depapen koma nan aap-apon di Judio siya ngem
egay inpalobos Apo Dios isonga egayda nakadpap ken siya.
31 Ngem olay no kaneg todi et adoado kayet nan mamati ken siya dadat
kanan, “Waay siya tet-ewa si Kristo. Tay no baken siya, ay wada ngen teken
ay omali ay menpaila is am-amed kaskasdaaw mo nan inikkan tona?”
32 Dinngen nan Fariseo nan kankanan nan kaipoipogaw maipanggep
ken Jesus isonga dat ibaan nan Fariseo ya nan aap-apon di papadi nan
gogowaldiyan di Templo ta enda depapen si Jesus.
33 Ngem dat kanan Jesus, “Makiteeak ken dakayo is sin-awyan pay esakpay
somagong isnan nangibaa ken sak-en.
34 Et awnit kayo mang-an-anap ngem adi kayo makadateng tay nan
omayak et adi kayo makaali.”
35 Dat men-asikwani nan aap-apon di Judio en, “Ay into ngen nan awnitna
omayan tasiyay adi tako datngan? Ay omeyna ngen isolowan nan baken
Judio isnan il-ilida ay inmayan nan ib-a tako ay Judio?
36 Ay ngan ngen nan kayat ay kanan nan inbagana en awnit tako an-
anapen siya ngem adi tako makadateng ya nan inbagana gedan en adi tako
makaey isnan omayana?” kinwanida.
37 Nan kaodiyan ay agew isnan Fiestan di Bawbawi et siya nan kawed-
wedaan. Issan deey ay agew tinmakdeg si Jesus danat ibibiyad ay mang-
wani, “No sino nan maewew dat omali ken sak-en ta ominom.
38 Tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, ‘Nan mamati ken
sak-en et mawada ken siya nan kaneg balaan ay adi katkatdok ay mang-idya
is biyag ay eng-enggana.’ ”
39 Nan kayat ay kanan nan inbagan Jesus et nan Ispirito Santo ay ngan-
ngani ay dawaten nan mamati ken siya ngem egay kayet naidya tay masapol
ay somagong si Jesus isnan kadayawana id daya esapay maidya.
40 Nan tap-in nan nangdenge isnan naay ay inbagan Jesus et kinwanida
en, “Tet-ewa obpay ay siya na nan mamadto ay sinsin-ed tako.”
41 Nan tap-ina et kananda en, “Siya na si Kristo ay inbaan Apo Dios.” Ngem
nan tap-ina et kananda en, “Baken tay id Galilea nan nagapowana dapay
baken kano isdi is kagapowan di Kristo.
42 Tay kanan nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin en magapo kano si
Kristo isnan ap-on David et maiyanak id Betlehem ay ilin din si David.”
43 Isonga nateketeken nan pangwanin nan kaipoipogaw ken siya.
44 Nan tap-ina et kayatda ay depapen siya ngem maiwed nakaitoled is
mangikawe ken siya.

Nan Aap-apon Di Judio Ya Nan Fariseo Et Adida Mamati

45 San gogowaldiyan di Templo et sinmagongda isnan aap-apon di papadi
ya nan Fariseo dat sooten nan nangibaa ken daida en, “Dayon egay inyali
siya no?”
46 Dat kanan san gogowaldiya, “Kaskasdaaw od nan kankanana tay mai-
wed makaikkan isnan ikkana ay men-isolo.”
47 Dat gilawen nan Fariseo daida ay mangwani, “Ay olay dakayo et
naallilaw kayo gedan?

48 Ayke kad waday ap-apo wenno Fariseo is mamati ken siya?
49 Nan sanaday ninkanenengneng et adida od getken nan linteg Moses
isonga nayaw-awanda."
50 Dat menkali nan esa ken daida ay si Nikodemo. Siya din inmey nakikali
ken Jesus. Kinwanina ken daida en,
51 "Kanan nan linteg tako en adi mabalin ay pabasolen tako nan ipogaw
no adi tako somalyaen tasiyay getken tako nan inikkana."
52 Dadat kanan ken siya, "Dakan aped badbadangan siya? Ay kailiyam siya
ay iGalilea? Basaem kod nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin et awnit
getkem ay maiwed polos mamadto is magapo id Galilea."
53 Dadat somaa am-in.

8

Nan Babai Ay Makiseyseyep Isnan Bakena Asawa

1 Inmey si Jesus isnan bilig ay Olivo ay omapa
2 dat issan kawakgatana et nasapa ay sinmagong isnan Templo dat ali-
bongbongan nan ipogaw siya isonga danat itokdo et isolowana daida.
3 Dat iyey nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo nan babai ay
dinatnganda ay makiseyseyep isnan bakena asawa dadat patakdegen isnan
sasagangenda am-in.
4 Dadat kanan ken Jesus, "Mistolo, dinatnganmi nan naay babai ay
makiseyseyep isnan bakena asawa dapay wada nan asawana.
5 Isnan linteg tako et inbilin Moses en nan kaneg tona ay babai et masapol
ay magayang ta matey. Ay ngan nan kanam?"
6 Kinwanida di tay kaytenda ay waday kanan Jesus is mangidalomanda
ken siya. Ngem dat aped menyodong si Jesus et isolatna nan gomotna isnan
lota.
7 Ngem kasasanootda od isonga dat tomakdeg si Jesus et kanana ken
daida, "Nan maiwed ngalod basolna ken dakayo et siya nan omon-ona ay
manggayang ken siya."
8 Dat kasin menyodong et mensolat.
9 Issan nangdengnganda isnan kinwanina dadat masonson ay komaan
ngem nan kaam-amaan nan inmon-ona ay kinmaan. Et kedeng si Jesus ya
san babai ay tinmatakdeg is nataynan isdi.
10 Tinmakdeg si Jesus danat kanan issan babai, "Ay into da todi? Ay maid
nataynan is manggayang ken sik-a?"
11 "Maiwed, Apo," kinwanin san babai. Dat kanan Jesus, "Olay sak-en et
adiyak dosaen sik-a. Somaaka et ngem adika kasin menbasbasol."

Si Jesus Nan Silaw Nan Ipogaw Isnan Batawa

12 Kasin ninkali si Jesus isnan kaipoipogaw danat kanan, "Sak-en nan
silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw isnan batawa. Nan mamati
ken sak-en dat mang-onod et matanggewan siya ta makaan nan men-
bolinget isnan nemnemna tasiyay maagtan is biyag ay maid patenggana."
13 Dat kanan nan Fariseo ken siya, "Kaneg baken kapapati nan ibagbagam
tay sik-a met laeng nan mangpanpaneknek isnan awakmo."
14 Dat kanan Jesus, "Olay no sak-en nan mangpanpaneknek isnan awakko
et tet-ewa nan kankanak. Tay gegetkek nan maipanggep ken sak-en dakpay
getken nan nagapowak ya nan somagongak ngem dakayo et adiyo getken.
15 Aped kayo menpabpabasol gapo isnan maiila ay iilanyo. Sak-en et
adiyak menpabpabasol

16 ngem no pabasolek dakayo et tet-ewa nan ikkak ay mangipabasol tay
bakenak kedeng nodi dowa kami ken Ama ay nangibaa ken sak-en.
17 Tay tet-ewa nan kanan nan lintegyo en no menpaliso nan kanan nan
doway tistigo et mapati nan kananda.
18 Et dowa kami ken Ama ay nangibaa ken sak-en ay mangpaneknek isnan
awakko."
19 Dadat sooten, "Ay into obpay di kad-an di amam is kankanam?" Dat
kanan Jesus, "Adi kayo mangmangtek ya adiyo gedan getgetken si Ama. No
mangmangtek kayo koma, getgetkenyo koma abes si Amak."
20 Inbagan Jesus am-in dana issan men-isolsolowana isnan mentetean nan
maipaypay-an di siping isnan Templo. Ngem maid nangdepap ken siya tay
egay pay inpalobos Apo Dios.

Adida Makaey Isnan Omayan Jesus

21 Intoloy kasin Jesus ay mangwani en, "No komaanak et awnit kayo
mang-an-anap ngem adi kayo makadateng tay awnit kayo matey dapay egay
kapakawan nan basbasolyo isonga adi kayo makaey isnan omayak."
22 Isonga nin-asikwani nan Judio, "Aytay ngen danan kanan en adi tako
makadateng ken siya? Ay awnitna pateyen ngen nan awakna?"
23 Dat kanan Jesus, "Ibatawa kayo od et maipanggep isnan batawa nan
getkenyo et kedeng. Ngem sak-en et idayaak isonga nan maipanggep abes
isnan daya nan ibagbagak.
24 Isonga inbagak en awnit matey kayo dapay egay kapakawan nan
basbasolyo et maisisisisiyan kayo ken Apo Dios no adi kayo mamati ay sak-
en nan inbaana."
25 Dadat sooten, "Ay sinoka obpay?" Dat kanan Jesus, "Kanayon ngalod ay
ibagak ken dakayo enggana isdin damo ay nin-isolsolowak.
26 No maipanggep ken dakayo et adoado nan mabalin ay kanak ay mangi-
pabasol ken dakayo ngem adiyak ikkan nodi nan ibagbagak isnan ipogaw
isnan batawa et nan tet-ewa ay dengdengngek ay kankanan nan nangibaa
ken sak-en."
27 Ngem daida egayda naawatan ay si Apo Dios ay Amana nan kinwanina
28 isonga dat kanan Jesus ken daida, "No ipangatoyo sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw isnan kros et siya nan mangtekanyo ay sak-en nan inbaan Apo
Dios ya maiwed teken is ikkak nodi nan it-itdon Ama ken sak-en.
29 Nan nangibaa ken sak-en et kanayon ay wada ken sak-en ay mangbad-
badang tay adina taytaynan sak-en ay maeesa tay nan laydena et kedeng nan
ik-ikkak."

Nan An-ak Abraham

30 Adoado ay Judio nan namati ken Jesus gapo isnan kinwanina
31 isonga danat kanan ken daida, "No patpatiyenyo nan isolsolok et dakayo
nan tet-ewa ay papasolotko.
32 Daket ipagtek nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en tasiyay mawayaan
kayo."
33 Dadat kanan, "Ap-on din si Abraham dakami et enggana id kasin
maiwed kabaa ken dakami. Damen aped kanan en awnit kami mawayaan?"
34 Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, am-in ay bomasol et
baan di basol.
35 Nan baa et mabalin ay maipakaan isnan baey nan kabaa ken siya ngem
nan anak et adi mabalin ay aped maipakaan isnan baey nan amana tay wada
nan kalebbengana.
36 Ngem no sak-en ay Anak Apo Dios nan mangwaya ken dakayo isnan
basol et mawayaan kayo tet-ewa.

37 Getkek ay ap-on din si Abraham dakayo ngem laydenyo pay laeng ay
mangpatey tay adiyo patiyen nan isolsolok.
38 Isolsolok nan inpailan Amak ken sak-en ngem dakayo et nan ik-ikkanyo
et nan ibagbagan amayo."
39 Dadat kanan, "Dapay si Abraham din amami." Dat kanan Jesus, "No tet-
ewa ay an-ak Abraham dakayo et ikkanyo koma nan kaneg nan inik-ikkana.
40 Ngem dakayon aped layden ay mangpatey dapay sak-en nan mangibag-
baga ken dakayo isnan tet-ewa ay dinngek ken Apo Dios? Maiwed kaneg tosa
is inik-ikkan din si Abraham nodi
41 nan ogaliyo et kaneg nan ogalin amayo." Dadat kanan, "Baken kami
nailistog tay es-esa nan Amami ay si Apo Dios et kedeng."
42 Dat kanan Jesus, "No tet-ewa ay amayo si Apo Dios et manglaylayad kayo
koma tay naayak ay nagapo ken siya. Egayak aped inmali nodi inbaana sak-
en.
43 Ngem aytay dayon adi maawatan nan kankanak? Owen, gapo tay
totowengenyo nan ibagbagak.
44 Dakayo nan an-ak Satanas ay amayo isonga laydenyo ay mangtongtong-
pal isnan laydena. Enggana isdin damo et ninpatpatey siya. Maiwed tet-ewa
is kankanana tay siya di nan sigod ay ogalina ay menlaslastog. Isonga siya
nan kagapowan nan am-in ay kinalastog.
45 Siya na nan gapo ay adi kayo mangpati olay no ibagak nan tet-ewa.
46 Ay wada ken dakayo di mangpaneknek en binmasolak? Maid tay
maiwed basolko. Isonga no ibagak nan tet-ewa, dakayon pay adi mangpati?
47 Nan an-ak Apo Dios et idngeda nan ibagbagana. Ngem nan gapo ay
adiyo idnge siya et tay bakena an-ak dakayo."

Nan Pangwanin Jesus Isnan Awakna

48 Dat kanan nan deeyday Judio ken Jesus, "Tet-ewa nan kananmi
en iSamariaka tay ap-aposem dakami ay Judio. Waay obpay naan-
anitowanka."
49 Ngem dat kanan Jesus, "Egayak kaan-anitowan. Patpatgek si Amak
ngem aped ngawi nan kankananyo ken sak-en.
50 Adiyak oman-anap is mangdaydayaw ken sak-en ngem si Apo Dios ay
mangbanbantay ken sak-en et siya nan mangpaneknek ay gawisak.
51 Ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo ay nan mangtongpal isnan ibag-
bagak et adi katkatey."
52 Dat kanan nan Judio, "Id wani getkenmi ay tet-ewa ay naan-anitowanka.
Tay din si Abraham ya din mamadto et nateyda id sang-adom dakapay aped
kanan en adi katkatey di mangtongpal isnan kalim?
53 Natey din napateg ay alapo tako ay si Abraham ya din mamadto. Ay
kanam en nangatngatoka no daida? Ay sinoka et en?"
54 Dat kanan Jesus, "No idaydayawko nan awakko et maiwed silbina. Nan
mangidayaw ken sak-en et si Amak ay apedyo kankanan en Diosyo.
55 Ngem adiyo getken siya. Sak-en pay et getkek tay no kanak en adiyak
getken et kampotanak ay kanegyo. Ngem tet-ewa ay getkek siya isonga
tongtongpalek nan kankanana.
56 Men-gasing din si Abraham ay alapoyo tay kanana en awnit mang-ila
isnan omaliyak et id wani men-galalasing tay nang-ila."
57 Dat kanan nan Judio, "Maiwed pay limampoo is tew-enmo damet aped
kanan en inilam si Abraham?"
58 Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nawadaak esapay
naiyanak si Abraham."

59 Dadat menpidit is bato ay igayangda koma ken siya ngem dat itabonan
Jesus daida et komaan isnan Templo.

9

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Naiyanak Ay Kowap

1 Issan mendad-aanan Jesus et inilana nan esay lalaki ay naiyanak ay
kowap.
2 Dat sooten nan papasolotna ken siya, “Apo, ay sino nan kabasol isnan
naiyanakana ay kowap? Ay siya ngen wenno nan makin-anak?”
3 Ngem dat kanan Jesus, “Nan nakowapana et baken gapo isnan basba-
solna wenno nan makin-anak. Nakowap siya tasiyay maipaila nan panaka-
balin Apo Dios isnan mangpagawisana ken siya.
4 Masapol ay ikkan tako nan ipaik-ikkan nan nangibaa ken sak-en tay daan
ay kag-aw et wada pay laeng nan waya tako. Tay no matey tako et maiwed
mabalin is ikkan tako ay kaneg nan labi ay adi tako men-obla.
5 Et isnan kawad-ak isnan batawa et sak-en nan silaw ay mangtanggew
isnan nemnem di ipogaw.”
6 Kinwanina di dat mentobba isnan lota danat pekken et ipoklatna isnan
matan san kowap
7 danapay kanan, “Enka mendaop isnan pag-emsan id Siloe.” (Nan kayat
ay kanan nan Siloe et naibaa.) Isonga dat omey mendaop san lalaki dat
makaila et ay somaa.
8 Ilaen pay nan sag-ogongna ya nan nang-il-ila ken siya isdin menlim-
limosana dadat kanan, “Ay baken si tona din tomotototokdo isna ay men-
limlimos?”
9 Nan tap-ina et kananda en, “Owen, siya si tosa,” ngem nan tap-ina et
kananda en, “Baken. Ngem kanekanegna et kedeng.”
Isonga dat kanan san lalaki, “Owen, tet-ewa ay sak-en din menlimlimos.”
10 Dadat sooten, “Dakan aped makaila? Ay into nan inkakkam ay gin-
mawis?”
11 Danat kanan, “Nan kangadan is Jesus et inlaokna nan tobbana isnan lota
danat ipoklat isnan matak danat kanan en omeyak mendaop id Siloe isonga
daket omey et issan nakadaopak daket tet-ewa makaila.”
12 “Into pay nan kad-ana?” sinootda. Danat kanan, “Adiyak getken.”

Nan Ninsootan Nan Fariseo Isnan Kowap

13-15 Dadat eyey san ginmawis ay kowap isnan deeyday Fariseo. Dat
sooten nan Fariseo nan inkakkan nan matana ay ginmawis. Danat kanan,
“Pinoklatana nan matak is lota daket mendaop daket makaila.”
San agew ay nangsapowan Jesus isnan lota danat iyagas isnan matan san
kowap et Sabado ay obayan di Judio
16 isonga kinwanin nan tap-in di Fariseo en, “Nan nang-ikkan isna adi
et egay kagapo ken Apo Dios tay adina tongpalen nan linteg di obaya.”
Ngem nan tap-ina et kananda baw en, “Ayke makaikkan di managbasol is
kaskasdaaw ay kaneg nan naayda?” Dadat mensinopyat am-in.
17 Isonga dat kanan kasin nan Fariseo issan lalaki, “Kanam en inpagaw-
isna nan matam. Et ngan ngalod nan pangwanim ken siya?” “Siya et
mamadton Apo Dios,” kinwanina.
18 Ngem san deeyday aap-apon di Judio et adida patiyen ay kowap siya dat
makaila isonga dadat paayagan da amana
19 et sootenda, “Ay si todi san anakyo? Ay tet-ewa ay kowap isdin
naiyanakana? Dan aped makaila id wani no?”

20 Dat kanan da amana, “Owen, anakmi di et tet-ewa ay kowap isdin
binmalaana.
21 Ngem maipanggep isnan makailaana id wani et adimi getken no ngan
nan inikkana ya no sino nan nangpagawis isnan matana. Sootenyo baw ken
siya tay naetngan met siya et getkena nan kankanana.”
22 Siya di nan kinwanida tay omegyatda isnan aap-apon di Judio tay
kananda en no sinoy mangwani en si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios
et adida ipalobos ay maitapida isnan sinagoga.
23 Isonga siya na nan gapo ay kinwanin da amana en sootenda ken siya.
24 Dat kasin paayagan san Fariseo san lalaki et kananda en, “Isapatam
ngalod ken Apo Dios en inbagam nan tet-ewa tay getkenmi ay managbasol
nan nangpagawis ken sik-a.”
25 Dat kanan san lalaki, “Adiyak getken no managbasol siya. Basta nan
getkek et kowapak daket makaila.”
26 Dadat sooten, “Ngem ngan nan inkana ay nangipagawis isnan matam?”
27 Danat kanan, “Inbagak et ngalod ken dakayo ngem adiyo patiyen.
Dayon layden ay dengngen kasin? Ay laydenyo abes ay menbalin ay
pasolotna?”
28 Iniyawda siya ay mangwani en, “Sik-a adi nan pasolotna tay papasolot
Moses dakami.
29 Getkenmi ay makikalkali si Apo Dios ken Moses ngem nan ipogaw ay
deey et adimi pay getken no intoy nagapowana.”
30 Dat kanan san lalaki, “Katakatataa obpay sa. Adiyo obpay getken nan
nagapowana danapay inpagawis nan matak.
31 Getken tako met ay adi id-idngen Apo Dios nan kankanan di managbasol
ngem idngena nan mangdaydayaw ken siya ya nan mang-ikkan isnan
laydena.
32 Enggana isdin naboliwan nan batawa et maiwed nadnadnge is nangi-
pagawgawis is naiyanak ay kowap.
33 No egay kagapo ken Apo Dios et adi koma makaikkan isna.”
34 Dadat kanan, “Naiyanakka ay managbasol dakapay aped isolsolowan
dakami?” Dadat pakaanen siya.

Kaneg Kowap Nan Adi Mamati

35 Issan nangdengan Jesus ay inpakaanda san lalaki danat anapen siya et
kanana, “Ay mamatika isnan Iyon-an Am-in di Ipogaw?”
36 Dat kanan san lalaki, “Apo, ibagam od no sino siya tasiyay mamatiyak
ken siya.”
37 Dat kanan Jesus, “Siya nan iilaem ay makikalkali ken sik-a.”
38 “Mamatiyak et ken sik-a, Apo,” kinwanin san lalaki dat menpalin-
tomeng ay mangdayaw ken Jesus.
39 Dat kanan Jesus, “Inmaliyak isnan batawa tasiyay mailasinan nan
mamati ya adi mamati ken Apo Dios. Nan adi mamati ken Apo Dios et
kanegda kowap ngem awnitak pagawisen daida no mamatida. Ngem nan
aped mangmangwani en makailada tay getkenda kano si Apo Dios et daida
nan kowap.”
40 Nan tap-in di Fariseo ay wada isdi et dinngeda san kinwanina dadat
sooten, “Ay kanam en kowap kami abes?”
41 Dat kanan Jesus, “No getkenyo koma ay kowap kayo et pagawisen Apo
Dios dakayo tasiyay mangpatiyanyo ken siya ta adina pabasolen dakayo.
Ngem gapo tay apedyo kankanan en getkenyo si Apo Dios isonga siya nan
mangipabasolana ken dakayo.”

10

Si Jesus Nan Kagawisan Ay Menbanbantay

1 Dat menpangngalig si Jesus ay mangwani en, “Ibagak nan tet-ewa ken
dakayo, nan ipogaw ay mangsakyat isnan baked kakalnilo ay baken nan
segpana is segpena et mangakew.
2 Tay nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et kedeng nan segpan is
segsegpena
3 tay wada nan mangbanbantay isnan segpan ay mangtokab isnan eneb
no songgep nan mang-ay-ayowan isnan kakalnilo. No ayagana nan ngad-
ngadan nan kalnilona et gegetkenda nan kalina danat ipabala daida.
4 No inpabalana daida dat mang-on-ona et onoden nan kakalnilona siya
tay imamatonanda nan kalina.
5 Adida aped omon-onod isnan teken ay ipogaw nodi itagtaganda tay adida
getken nan kalina.”
6 Sinodok Jesus di ken daida ngem egayda naawatan nan kayat ay kanan
nan ibagbagana ken daida
7 isonga dat kasin kanan Jesus, “Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-en
nan kanega segpan di pokokan di kalnilo.
8 Ngem am-in ay inmal-ali esakpay omali et kanegda mangakew tay baken
tet-ewa nan insolsoloda. Ngem nan mamati ken sak-en et egayda id-idnge
daida
9 tay sak-en nan segpan et am-in ay omali ken sak-en et awnitak isalakan
daida et kanegda nan kalnilok ay songsonggep ya bomalbala ay mangman-
gan is gawis ay menkatagoda.
10 Nan mangakew et aped omali ta men-akew, menpalti ya mendadael et
kedeng ngem inmaliyak tasiyay agtak nan ipogaw is gawis ay biyag et siya
na nan biyag ay maid kolangna ken Apo Dios.”
11 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Sak-en nan kagawisan ay mangbanban-
tay isnan kakalnilo. Nan gawis ay menbanbantay et olay matey gapo is
ayyewna isnan kalnilona.
12 Ngem nan malaglagbowan ay menbanbantay et taynana nan kalnilo no
waday ilaena is dakkel ay atap ay aso ay omala is isdana isnan banbantayana
tay bakena kowa daida. Isonga isdan san atap ay aso nan tap-ina danapay
patagtagen nan tap-ina ta mabokada.
13 Siya nan gapo ay lomayaw nan menbanbantay tay aped malaglagbowan
et kedeng isonga adina paayen nan kalnilo.
14-15 Ngem sak-en nan kagawisan ay menbanbantay tay nan ikkanmi ken
Ama ay men-gin-ginetek et siya nan kaneg nan kalnilok tay getkek daida ya
mangtekda abes. Et olay mateyak basta matago nan kalnilok.
16 Wada pay nan tap-in di kalnilok ay egay naitatapi isnan naayda ay
naipopokok et masapol ay iyalik daida isna ta idngeda abes nan kalik tasiyay
maaam-inda ya ta maeesa nan mangbanbantay ken daida.
17 Laylayden Ama sak-en tay ikkak nan laydena ay olay siya nan kateyak
tapno matagowak kasin.
18 Maiwed makapatey ken sak-en no adiyak ipalobos tay sak-en et ke-
deng nan kalebbeng isnan kateyak ya sak-en gedan nan kalebbeng isnan
matagowak kasin. Siya na nan inbilin Ama ay ikkak,” kinwanin Jesus.
19 Nan deeyday Judio et ninsisinopyatda kasin gapo isnan kinwanin Jesus.
20 Adoado nan mangmangwani en, “Matawtawaw siya tay naan-
anitowan. Dayon aped dengdengngen nan kankanana?”
21 Ngem nan tap-ina et kankananda en, “Nan naan-anitowan et adi
makakali is kaneg tona. Ayke kad makaipagawis di anito is kowap?”

Adi Mamati Nan Judio Ken Jesus

22 Isnan pinagtedek et siya nan Fiestan di Daton id Jerusalem.
23 Wada si Jesus issan fiesta et mendad-aan isnan makwani en Bangsal
Solomon isnan Templo
24 dat likoben nan Judio siya et kananda, “Tongona pay nan mangibagaam
isnan tet-ewa ken dakami? Ibagam kad no sik-a nan Kristo ay inbaan Apo
Dios.”
25 Dat kanan Jesus, “Inbagak et ken dakayo ngem adi kayo mangpati. Nan
ik-ikkak gapo isnan panakabalin Ama et siya dana nan mangipagpagtek ken
sak-en
26 ngem adi kayo mamati tay bakenko kalnilo dakayo.
27 Tay nan kalnilok et idngeda nan kalik ya getkek gedan daida isonga
mang-on-onodda.
28 Agtak daida is biyag ken Apo Dios ay eng-enggana et adida maisis-iyan
ken siya ya maiwed makagowad ken daida ken sak-en.
29 Si Ama nan nangyali ken daida ken sak-en et siya nan kangatowan isnan
am-in isonga maiwed makagowad isnan banbantayana.
30 Dakami ken Ama et es-esa kami.”
31 Dat kasin menpidit nan Judio is bato ta igayangda koma ken siya
32 isonga dat kanan Jesus, “Ngan nan gapo ay manggayang kayo? Adoado
nan gawis ay inpail-ilak ken dakayo ay inpaik-ikkan Ama et into isnan
naayda nan gapo ay manggayanganyo?”
33 Dat kanan nan Judio, “Adimi gayangen sik-a gapo isnan gawis ay inik-
ikkam nodi nan mangiyiisowam isnan awakmo ken Apo Dios dakapay aped
ipogaw et kedeng.”
34 Dat kanan Jesus, “Ngem naisosolat isnan liblo isnan kalin Apo Dios ay
mangwani en, ‘Kaneg kayo dios gedan.’
35 Isonga kinwanina en dios din aap-apoyo ay nangisolsolowana isnan
linteg id sang-adom et adi mabalin ay sokatan tako din kinwanin Apo Dios.
36 Sak-en nan pinilin Ama ay inbaana isnan batawa isonga dayon aped
kanan en ap-aposek si Apo Dios gapo isnan nangwaniyak en sak-en nan
Anakna?
37 No baken nan ipaik-ikkan Ama is ik-ikkak et adiyo koma patpatiyen sak-
en.
38 Ngem no nan ipaikkan Ama nan ik-ikkak et olay no adiyo patiyen nan
kankanak et patiyenyo koma nan gawis ay inik-ikkak tasiyay getkenyo ay
tet-ewa ay wada si Ama ken sak-en ya wadaak abes ken siya.”
39 Kananda kasin en depapenda siya ngem danat men-ikolipet ay komaan.
40 Dat kasin somagong si Jesus isnan demang di ginawang ay Jordan ay
ninbonbonyagan Juan et mentee isdi.
41 Adoado nan ipogaw ay inmey ken siya dadat men-asikwani, “Maiwed
kaskasdaaw is inik-ikkan Juan ngem tet-ewa nan am-in ay inbagbagana
maipanggep ken Jesus.”
42 Et adoado nan namati ken siya isdi.

11

Nan Nateyan Lazaro

1-2 Wada id Betania ay ili id Judea nan tolo ay sin-ag-i ay kangadan is
Maria, Marta, ya Lazaro. Si Maria ay naay et siya nan nangibokbok isnan

menbango ay lana isnan sikin Apo Jesus danapay iponas nan bookna.*
Ninsakit si Lazaro
3 dat omibaa da Maria ken Marta is omey mangibaga ken Jesus en, “Apo,
nan gayyemmo ay laylaydem et mensaksakit.”
4 Issan nangdengan Jesus isna danat kanan, “Nan sakit Lazaro et adina
ikatey nodi ta maipaila nan panakabalinko ta madaydayaw si Apo Dios ya
sak-en abes ay Anakna.”
5 Si Jesus et laylaydena san tolo ay sin-agi
6 ngem issan nangdengngana ay mensaksakit si Lazaro dat mentee kayet
issan kad-ana is doway agew
7 danat kanan isnan papasolotna, “Somagong tako id Judea.”
8 Dadat kanan, “Apo, egay nabayag din manggayangan koma nan Judio
ken sik-a dakat aped kasin somagong isdi?”
9 Ngem dat kanan Jesus, “Olay, tay simpoo ya dowa ay olas nan sin-agew
isonga wada pay nan waya tako ay mang-ikkan isnan ikkan tako. Kanegna
nan mendad-aanan nan ipogaw isnan kag-aw et adi maisagaw tay menpat-a
10 ngem no mendad-aan isnan labi et maisagaw tay menbolinget.”
11 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Nan gayyem tako ay si Lazaro et naseyep
ngem omeyak ay manggido.”
12 Dat kanan nan papasolotna, “Apo, gawis no naseyep tay awnit go-
mawis.”
13 Kananda en waay tet-ewa ay naseseyep si Lazaro ngem nan kayat Jesus
ay kanan et natey et
14 isonga danat kanan, “Natey si Lazaro
15 ngem men-gasingak tay maiwedak isnan kad-ana isnan nateyana
tasiyay pomigsa nan pammatiyo no ilaenyo nan ikkak. Entako bawet ilaen
siya.”
16 Si Tomas ay makwani en Ipi et kinwanina isnan iib-ana ay pasolot en,
“Makkey tako ken Jesus id Judea ta olay no maitapi tako ken siya ay matey.”

Si Jesus Nan Mangtago Isnan Natey Ya Nan Mang-idya Is Biyag

17 Issan inomdanan da Jesus id Betania et dinatnganda ay epdas naikaob
si Lazaro is epat ay agew.
18 Toloy kilometro nan kaad-addawina id Jerusalem
19 isonga adoado nan Judio ay inmey nangliwliwaliw ken da Marta ken
Maria gapo isnan nateyan nan besatda.
20 Issan nangdengan Marta ay omal-ali si Jesus danat omey sab-aten siya
ngem si Maria et nataynan isnan baeyda.
21 Dat kanan Marta ken Jesus, “Apo, no wadaka isna et egay koma katey
nan besatko.
22 Ngem getkek ay olay id wani et idyan Apo Dios ken sik-a nan dawatem
ken siya.”
23 Dat kanan Jesus, “Awnit matago san besatmo.”
24 Dat kanan Marta, “Owen tay getkek ay awnit matago siya isnan
katagowan kasin di am-in ay natey isnan kaodiyan ay agew.”
25 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan mangtago isnan natey tay sak-en nan
mang-idya is biyag. Am-in ay mamati ken sak-en olay no matey et awnit
matago kasin
26 et daida ay matatago gapo isnan pammatida ken sak-en et adida kaisis-
iyan ken Apo Dios. Ay patiyem na?”

* **11:1-2** Ilaem isnan 12:3.

27 Danat kanan, “Owen, Apo. Mamatiyak ay sik-a nan sinsin-edmi ay omali
isnan batawa ay si Kristo ay Anak Apo Dios.”
28 Kinwanin Marta di dat somaa et wag-eyena si Maria ta iyagasaasna ay
mangwani, “Inmali nan Apo tako et paay-ayagana sik-a.”
29 Issan nangdengan Maria isna danat ikakamo et ena sab-aten si Jesus.
30-31 San deeyda ay Judio ay wada isnan baey da Maria ay mangliwliwaliw
ken siya et inonodda siya tay kananda en waay omey isnan naikaoban nan
besatna ay men-aga. Ngem baken obpay is inmayana nodi issan kad-an Jesus
tay egay kayet inomdan issan ili tay daan issan nangsab-atan Marta ken siya.
32 Inomdan pay si Maria issan kad-an Jesus dat menlokbob isnan sasagan-
gena danapay kanan, “Apo, no wadaka isna et egay koma katey nan be-
satko.”
33 Inilan Jesus ay men-ag-aga siya ya nan Judio ay nakkey ken siya dat
dadama nan seg-angna
34 danat sooten, “Ay into nan nangikaobanyo ken siya?” Dadat kanan,
“Apo, aka ta entako ilaen.”
35 Dat men-aga abes si Jesus
36 isonga dat kanan nan Judio, “Ilaenyo kod et dadama nan layadna ken
Lazaro.”
37 Ngem nan tap-ina et kinwanida, “Inpagawisna met san kowap. Ay maid
ngen mabalin is inkana tasiyay egay katey koma si Lazaro?”

Nan Natagowan Kasin Lazaro

38 Inmam-amed nan seg-ang Jesus issan sinmag-enana isnan liyang ay
naipay-an san natey ay naeemban is bato.
39 Danat ibilin en, “Kaanenyo nan bato.” Ngem dat kanan Marta ay besat
san natey, “Apo, adi tay menpeleleteg tay maikap-at ay agew id wani isnan
naikaobana.”
40 Dat kanan Jesus ken siya, “Ay kinalingkingam nan inbagak en no
mamatika et ilaem nan panakabalin Apo Dios?”
41 Dadat kaanen san bato dat mentangad si Jesus danapay kanan, “Ama,
men-iyamanak tay id-idngem sak-en.
42 Getkek ay id-idngem sak-en ngem kanak na tasiyay nan mangdedenge
ay naayda et mamatida ay sik-a nan nangibaa ken sak-en.”
43 Kinwanina na danat ibibiyad ay mangwani en, “Lazaro, bomalaka.”
44 Dat bomala ay nabebedbedan nan ledengna ya sikina ya nakokomonan
nan angasna is galot. Dat kanan Jesus, “Kaanenyo nan naibebedbed ken siya
tasiyay makadaan ay gawis.”

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2

45 Adoado issan deeyday Judio ay inmey nangliwaliw ken da Maria et
namatida ken Jesus issan nang-ilaanda isnan kaskasdaaw ay inikkana.
46 Ngem nan tap-ina et sinmagongda isnan Fariseo ta ibagada san inikkan
Jesus.
47 Isonga nan Fariseo ya nan menkangangato ay papadi et inpadagopda
nan aap-apon di Judio dadat kanan, “Ay ngan nan ikkan tako ken Jesus tay
adoado nan kaskasdaaw ay ik-ikkana?
48 No adi tako pasaldengen nan ik-ikkana et mamati nan am-in ay ipogaw
ken siya daet siya nan men-apoda et awnit omali nan menlelebbeng ay
iRoma et bakasenda nan Templo ya nan il-ili tako.”
49 Ngem si Caifas ay kangatowan ay padi issan deey ay tew-en et kinwan-
ina, “Maiwed polos getkenyo.

50 Ay adiyo getken en gawgawis no matey nan esa tapno matago nan
kaipoipogaw isnan il-ili tako?"
51 Aped kinwanin Caifas di ay baken nan nemnemna is nagapowana ngem
tay siya nan kangatowan ay padi isonga siya nan nangipanemneman Apo
Dios en nganngani ay matey si Jesus ta kaanena nan basol di am-in ay Judio
52 ngem bakenda kedeng ay Judio nodi nan am-in ay an-ak Apo Dios ay
mamati ken siya ay naiwakat isnan batawa tasiyay maeesada.
53 Enggana issan deey ay agew et ninemnemnem nan aap-apon di Judio
nan ikkanda ay mangpatey ken Jesus
54 isonga egay ninpail-ila si Jesus ya nan papasolotna id Judea nodi
inmeyda nintee isnan ili ay Efraim ay sag-en di bilig.
55 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel isonga adoado nan
ipogaw ay nintikid id Jerusalem tasiyay ikkanda nan lintegda ay masapol
ay men-emesda ta makaan nan dakes esapay omdan nan fiesta.
56 Anaanapenda si Jesus et issan nadagopanda isnan Templo dadat men-
asikwani, "Ay ngan nan kananyo? Ay omali ngata siya isnan fiesta?"
57 Ngem nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo et inbilinda en no
waday mangtek isnan kad-an Jesus danat ibaga ken daida ta depapenda.

12

Nan Nanglanaan Maria Ken Jesus
Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9

1 Enem pay ay agew esapay menlogi nan fiesta dat omey si Jesus id Betania
ay ilin Lazaro ay tinagona.
2 Nakikan da Jesus isnan insagsaganada ay makan et binmadang si Marta
ay mangpakan ken daida dapay makioobong si Lazaro ken Jesus.
3 Dat alaen Maria nan esay palanggo ay nangina ay menbango ay lana
ay makwani en naldo et ibokbokna isnan sikin Jesus danat ponasan isnan
bookna daet napno nan baey isnan bangon nan lana.
4 Ngem nan esay pasolot Jesus ay si Judas Iscariote ay awnit mangisipsip
ken siya et kinwanina en,
5 "Dan egay kitdi nailako nan lana ay naay is tolong gasot ta maidya isnan
kodokdo?"
6 Kinwanina di ngem baken gapo tay isakitna nan kodokdo nodi tay siya
nan manggegeen isnan sipingda et apedna gasgastowen no laydena tay siya
di nan ogalina.
7 Ngem dat kanan Jesus, "Bay-am si Maria. Tay nan inikkana ken sak-en et
insaganana nan awakko isnan awnitak maikaoban.
8 Olay ket wawawawada nan kodokdo ay mabalin ay badanganyo ngem
sak-en et adiyak makitetee ken dakayo ay eng-enggana."
9 Dinngen nan adoado ay Judio ay wada si Jesus id Betania dadat omey
isdi. Inmeyda ngem baken si Jesus et kedeng nan gapona nodi ta ilaenda si
Lazaro ay tinagona.
10 Isonga dat mentotolag nan deeyday menkangangato ay papadi ta
pateyenda gedan si Lazaro
11 tay isnan natagowana et adoado nan Judio ay naisiyan isnan aap-apoda
ta mamatida ken Jesus.

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40

12 Issan kawakgatana nan kaipoipogaw ay inmey makifiesta et dinngeda
ay domatdateng si Jesus id Jerusalem

13 isonga dadat omala is lamos ay iyap-apda isnan daanen Jesus isnan
enda mangsab-atan ken siya dadapay ibogbogaw ay mangmangwani en,
“Hosanna. Madaydayaw nan naay Ali tako. Mabindisyonan nan inbaan Apo
Dios ay omali mentolay ken datako ay Judio.”
14 Si Jesus et mensasakay isnan anak di kabayo. Et siya nan katongpalan
nan kalin Apo Dios ay naisolat id kasin ay naay,
15 “Dakayo ay iJerusalem, adi kayo omeg-egyat tay naay omal-ali nan Aliyo
ay mensasakay isnan anak di kabayo.”
16 Nan papasolotna et egayda naawatan nan kayatna ay kanan ngem isnan
sinmagongan Jesus id daya et siya nan nangnemnemanda isdin naisolat id
kasin maipanggep ken siya tay tinmet-ewa ay naikkan ken siya.
17 Nan nang-ila isdin nang-ayagan Jesus ken Lazaro isnan liyang ay nang-
tagowana ken siya et inpadamagda nan inommat.
18 Siya di nan gapona ay adoado nan nangsab-at ken Jesus tay dinngeda
nan inikkana ay kaskasdaaw.
19 Ngem nan Fariseo et nin-asikwanida kayet en, “Ilaenyo, maid maikkan
tako tay omon-on-onod ken siya nan am-in ay ipogaw isnan batawa.”

Inpagtek Jesus Nan Nganngani Ay Kateyana

20 Wadada nan baken Judio ay nagapo id Grecia ay inmey id Jerusalem ay
makifiesta dadapay mendayaw ken Apo Dios.
21 Dadat omey ken Felipe et kananda en, “Apo, laydenmi ay mang-ila ken
Jesus.” (Si Felipe san iBetsaida id Galilea.)
22 Dat omey ibagan Felipe ken Andres ta omeyda ipagtek ken Jesus.
23 Dat kanan Jesus, “Nganngani nan kateyak ya nan kaipangatowak ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw.
24 Nan awnitak maikaoban et siya nan kaneg nan mais-ekan nan esay
bowa tay no adi kais-ek et adi bomgas ngem no mais-ek et awnit bomgas is
adoado. Kaneg nan awnitak mateyan et awnit adoado nan maisalakan.
25 Nan ipogaw ay kedeng nan awakna is ay-ayyewana et awnit matey met
laeng. Ngem nan adi mang-ayyew isnan awakna isnan naay batawa gapo
ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana.
26 Nan manglayad ay menpabaa ken sak-en et masapol ay mang-on-onod
tasiyay olay intoy kad-ak et wada siya abes isdi. Tay am-in ay menpabaa ken
sak-en et awnit patpatgen Ama.”
27 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Id wani et mangangawngaw nan nem-
nemko. Ngan ngata nan kanak ken Ama? Ay kanak ngen en, ‘Ama, ilisim
koma sak-en isnan naay ommat ken sak-en?’ Ngem adi tay siya na nan gapo
ay inmaliyak.”
28 Danat kanan ken Apo Dios en, “O Ama, ipailam nan kadayawan nan
ngadanmo.”
Dat wada nan kali ay nagapo id daya ay mangwani en, “Inpailak nan
kadayawak isnan inik-ikkam et awnitak ipaila kasin.”
29 San tinmatakdeg isdi et dinngeda san kali ngem kananda en waay
ninkido. Nan tap-ina et kinwanida en nakitoya nan esay anghel ken siya.
30 Ngem dat kanan Jesus, “San kali ay dinngeyo et bakenak is maipad-
ngeana nodi ken dakayo.
31 Id wani et nan menlogiyan nan kabanagan nan ipogaw isnan batawa ya
id wani nan kaabakan Satanas ay ap-apon di adi mamati.
32 No maipangatowak et awisek am-in nan kaipoipogaw ta mamatida ken
sak-en.”
33 Kinwanina na ta ipagtekna nan kateyana ay mailansa siya isnan kros.

34 Dadat kanan, “Damen kanan en masapol ay maipangato ta matey nan
Iyon-an Am-in di Ipogaw dapay kanan nan linteg en nan Kristo et matatago
ay eng-enggana? Ay sino obpay nan Iyon-an Am-in di Ipogaw? Ay baken siya
nan Kristo?”
35 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan silaw et sin-awyan pay et kedeng nan
menteak ken dakayo. Isonga omali kayo isnan silaw tay kakad-ana pay ken
dakayo ta adi kayo kalabiyan. Tay nan mendad-aan isnan menbolinget et
adina getken nan omay-ayana.
36 Iso ngalod nga mamati kayo ken sak-en ay silaw isnan kakad-ak ken
dakayo tapno matatanggewan nan nemnemyo.”

Nan Egay Namatiyan Nan Judio

Kinwanin Jesus di dat komaan et itabonana daida.
37 Olay no inpailana nan adoado ay kaskasdaaw isnan kad-anda et egayda
kayet namati ken siya
38 et siya nan katongpalan din insolat Isaias ay mamadton Apo Dios id
sang-adom ay naay,
“Apo, maiwed namati isnan inbagbagami ya maiwed gedan namati isnan
inpail-ilam ay panakabalinmo.”
39 Nan gapo ay egayda namati et insolat gedan din si Isaias en,
40 “Kaneg kinollaw Apo Dios nan dalon mang-adi ay mamati ya inpaken-
tegna nan toktokda tay adida layden ay mangnemnem isnan tet-ewa
isonga bobolagenda dadapay totowengen tay adida layden ay omali
ken sak-en ta pakawanek nan basolda.”
41 Kinwanin Isaias na tay inilana nan kinadios Kristo id sang-adom danat
ibaga nan maipanggep ken siya.
42 Ngem olay no kaneg todi et ado nan aap-apon di Judio ay namati ken
Jesus ngem egayda inpapagtek tay omegyatda isnan Fariseo tay no getkenda
et adida ipalobos ay maitapida isnan sinagogada
43 ya tay laylaydenda ay madaydayaw isnan ipogaw mo nan ma-
dayawanda ken Apo Dios.
44 Dat kasin menkali si Jesus et ibibiyadna ay mangwani en, “Nan mamati
ken sak-en et bakenak kedeng is patiyenda nodi nan nangibaa gedan ken
sak-en
45 tay nan nang-ila ken sak-en et inilana gedan nan nangibaa ken sak-en.
46 Inmaliyak ay silaw isnan batawa ta tanggewak nan nemnem am-in nan
mamati ken sak-en ta adida mentetee isnan menbolinget.
47 Nan mangdenge isnan kalik danat adi tongpalen et bakenak is mangi-
pabasol ken siya tay egayak inmali isnan batawa ay mangipabasol isnan
ipogaw nodi inmaliyak ay mangisalakan ken daida.
48 Ngem wada nan mangpabasol isnan mang-adi ken sak-en ya nan
kankanak tay nan mangpabasol ken daida et siya nan tet-ewa ay kinkin-
wanik isonga awnit madosada isnan kaodiyan ay agew.
49 Tay bakenak is kanemnem isnan kinkinwanik nodi inbilin Ama ay
nangibaa ken sak-en nan masapol ay kanak.
50 Tay getkek ay nan bilin Ama nan mang-idya is biyag ay maid patenggana
isonga nan inbilin Ama nan ibagbagak.”

13

Nan Nangdenasan Jesus Isnan Papasolotna

1 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel et getken Jesus ay siya
nan komaanana isnan batawa ay somagongana ken Amana. Et siya na nan

timpo ay mangipailaana ay maid kolang di layadna isnan ipogawna isnan batawa tay enggana isdin damo et linaylayadna daida.
2 Idi mangmangan si Jesus ya nan papasolotna isnan labi dat ipanemnem Satanas ken Judas ay anak Simon Iscariote en id wani ay labi nan mangisip-sipana ken Jesus.
3 Ngem si Jesus et getkena ay inidyan Amana nan am-in ay panakabalin ken siya ya getkena gedan ay si Apo Dios nan nagapowana ya nan so-magongana.
4 Dat tomakdeg et kaanena nan nin-ooson ay badona dat men-ibalikes is towalya.
5 Danat pay-an nan palanggana is danom et denasana nan papasolotna danapay ponasan issan towalya ay inbalikesna.
6 Idi inomdan si Jesus ken Simon Pedro dat kanan Pedro, “Apo, ay sik-a nan mangdenas ken sak-en dapay apomi sik-a?”
7 Dat kanan Jesus, “Adim pay maawatan nan naay ay ik-ikkak ngem awnit to met laeng getkem.”
8 Dat kanan Pedro, “Adiyak layden ay sik-a nan mangdenas ken sak-en.” Dat kanan Jesus, “Ngem no adiyak denasan sik-a et adika et maibilang ay pasolotko.”
9 “Apo, baken ngalod kedeng nan sikik is owasam nodi nan ledengko ya nan toktokko gedan,” kinwanin Pedro.
10 Ngem dat kanan Jesus, “Nan epdas nin-emes et adi masapol ay men-emes kasin tay nadalos et nodi kedeng nan sikina is madenasan. Dakayo et nadalos kayo malaksig nan esa.”
11 Getken Jesus nan awnit mangisipsip ken siya isonga siya nan gapo ay kinwanina en bakenda nadalos am-in.
12 Idi dinenasana daida dat menbado kasin et makitokdo ken daida. Danat sooten, “Ay maawatanyo san inikkak ken dakayo?
13 Kankananyo ken sak-en en Mistolo ya Apo et osto nan kananyo tay tet-ewa.
14 Iso ngalod nga no sak-en ay Apoyo ya Mistoloyo et ipababak nan awakko ta denasak dakayo et masapol abes ay mendinenas kayo ya adiyo pangangatowen nan awakyo.
15-16 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, maiwed baa is nangatngato mo nan apona ya maiwed naibaa is nangatngato mo nan nangibaa ken siya. Isonga sak-en ay apoyo et inpailak di ken dakayo tasiyay ikkanyo abes nan inikkak.
17 No getkenyo ya maawatanyo dana et nagasat kayo no tongpalenyo.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Mangisipsip Ken Siya
Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc. 22:21-23

18 “Ngem baken kayo am-in is pangwaniyak en nadalos kayo tay getkek nan nemnemyo ay pinilik. Ngem masapol ay maikkan na ta matongpal din naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay naay, ‘Nan esa ay nakikan ken sak-en et nangisipsip.’
19 Ibagak na ken dakayo esapay ommat tasiyay no matongpal et awnit mamati kayo ay sak-en nan Kristo ay inbaan Apo Dios.
20 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan mangidnge isnan ibaak et mangid-nge gedan ya nan mangidnge et idngena gedan nan nangibaa ken sak-en.”
21 Kinwanin Jesus di dat dadama ay mangangawngaw nan nemnemna isonga danat kanan, “Ibagak nan tet-ewa et mangisipsip nan esa ken dakayo.”
22 Dat men-asiila nan papasolotna tay adida getken no sino ken daida nan kankanana.

23 Nan tomotokdo isnan sag-en Jesus et siya nan pasolot ay laylaydena
24 dat sinyasan Simon Pedro siya ta sootena ken Jesus no sino ken daida
nan kankanana.
25 Isonga dat somag-en ken Jesus san deey pasolot et sadagana siya
danapay sooten, “Apo, ay sino ken dakami nan kankanam?”
26 Dat kanan Jesus ken siya et kedeng, “Siya nan mang-idyaak isnan itab-
awko ay tinapay.” Isonga dat omala is tinapay et itab-awna danat idya ken
Judas ay anak Simon Iscariote.
27 Idi alaen Judas san tinapay dat kapten Satanas siya.
Dat kanan Jesus ken siya, “Ikkam ay dagos nan wada isnan nemnemmo.”
28 San kinwanin Jesus ken Judas et egay naawatan nan papasolotna ay
mangmangan
29 ngem gapo tay si Judas nan manggegeen isnan sipingda et inpagalopda
en inbagan Jesus en omey lomako is osalenda isnan fiesta wenno agtana nan
kodokdo.
30 Kinan pay Judas san tinapay dat bomala. San kinmaanana et nalabi.

Masapol Ay Menlinayad Nan Papasolot Jesus

31 Issan kinmaanan Judas dat kanan Jesus, “Maipaila nan kadayawak
id wani ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ya siya abes nan maipailaan nan
kadayawan Apo Dios.
32 Et no maipaila nan madayawan Apo Dios gapo ken sak-en et siya met
laeng nan mail-an nan kinadayawko ay Anakna et maikkan ay dagos.
33 An-akko, sin-awyan pay et kedeng nan kawad-ak ken dakayo. Awnit
kayo mang-an-anap ngem ibagak ken dakayo id wani din inbagak isnan aap-
apon di Judio en adi kayo makaey isnan omayak.
34 Naay di balbalo ay bilin ay ipagtekko ken dakayo. Masapol ay menlili-
nayad kayo. Kaneg nan pananglayadko ken dakayo nan ikkanyo koma ay
menlilinayad.
35 No menlilinayad kayo et siya nan mangipagtek isnan am-in ay ipogaw
en tet-ewa ay papasolotko dakayo.”

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya
Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34

36 Dat sooten Simon Pedro, “Apo, ay intoy omayam et en?” “Adi mabalin
ay omonodka ken sak-en id wani ngem esaka met laeng omonod,” kinwanin
Jesus.
37 Dat kayet sooten Pedro, “Apo, ayta dan adi mabalin ay omonodak ken
sik-a id wani dapay olay mateyak gapo isnan pammatik ken sik-a?”
38 Dat kanan Jesus, “Kanam en olay no mateyka gapo isnan pammatim ken
sak-en ngem ibagak nan tet-ewa ken sik-a et esapay mentan-o nan manok et
mamitloka ay mangisot.”

14

Si Jesus Nan Daan

1 Dat itoloy Jesus ay mangwani ken daida, “Olay no ngan di ommat et
adi kayo koma mendanag nodi mamati kayo ken Apo Dios ya mamati kayo
gedan ken sak-en.
2 Tay nan kad-an Ama et omanay ay mentean di kaipoipogaw et omeyak ay
mangisagana isnan menteanyo. Egayak koma inbagana no baken tet-ewa.
3 Et isnan omayak ay mangisagana isnan awnityo mentean, awnitak
somagong ay mang-ayag ken dakayo tasiyay makitee kayo isnan kad-ak.
4 Getkenyo met nan daan ay omey isnan omayak.”

5 Dat kanan Tomas ken siya, “Apo, adimi getken nan omayam isonga adimi
gedan getken nan daan ay omey isdi.”
6 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan daan tay kedengak is kagapowan di biyag
ya kedengak is mangibagbaga isnan tet-ewa et maiwed makaey ken Ama no
adi mendaan ken sak-en.
7 No tet-ewa ay mangtek kayo et getkenyo gedan si Ama et enggana id wani
kanegyo inila siya tay nang-ila kayo.”
8 Dat kanan Felipe, “Apo, ipailam ngalod si Amam ken dakami ta mapnek
kami.”
9 Dat kanan Jesus, “Felipe, nabayag ay wadaak ken dakayo dakapay adi
mangtek kayet? Nan nang-ila ken sak-en et inilana gedan si Ama. Ngem
dakan kayet kanan en ipailak si Ama?
10 Ay adim patiyen ay wadaak ken Ama ya wada abes si Ama ken sak-en?
Nan inbagbagak ken dakayo et bakenak is nagapowana nodi si Ama tay siya
nan mangipakalkali ken sak-en.
11 Mamati kayo koma ay wadaak ken Ama ya wada abes si Ama ken sak-
en. Ngem no adi kayo mamati isnan ibagbagak et mamati kayo koma gapo
isnan naayda ay ik-ikkak.
12 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, nan mamati ken sak-en et awnit ikkana
nan ik-ikkak. Owen, dadakke pay mo da tona nan ikkana tay omeyak ken
Ama.
13 Isonga am-in ay dawatenyo gapo isnan mangtalkanyo isnan kabaelak et
tongpalek tasiyay maidayaw si Ama isnan ik-ikkak ay Anakna.
14 Owen, gapo isnan talekyo ken sak-en et olay am-in ay dawatenyo isnan
ngadanko et awnitak ikkan.”

Nan Nangibagaan Jesus En Omali Nan Ispirito Santo

15 Intoloy Jesus ay mangwani en, “No laylaydenyo sak-en et tongpalenyo
nan bilinko.
16 Awnitak dawaten ken Ama ta omibaa is teken ay mangbadang ay
makitee ken dakayo ay eng-enggana
17 et siya nan Ispirito Santo ay mangipagtek isnan tet-ewa. Nan adi mamati
ken sak-en et adida dawaten nan Ispirito Santo tay adida maimatonan siya.
Ngem dakayo et gegetkenyo siya tay wada siya ken dakayo ay eng-enggana.
18 Adiyak taynan dakayo ay kaneg ngoso tay awnitak kasin somagong.
19 Isnan sin-awyan et awnit adi mang-il-ila nan adi mamati ken sak-en
ngem dakayo ay mamati et awnit ilaenyo sak-en. Et gapo tay matagowak
kasin isonga awnit kayo abes matagotago.
20 No omdan nan agew ay deey et getkenyo ay wadaak ken Ama et wada
kayo ken sak-en ay kaneg nan kawadak ken dakayo.
21 Nan mangdenge isnan bilinko danat tongpalen et siya nan manglay-
layad ken sak-en. Nan manglaylayad ken sak-en et laylayden Ama ya
laylaydek abes isonga awnitak ipagtek ken siya nan am-in ay maipanggep
ken sak-en,” kinwanin Jesus.
22 Dat kanan Judas (baken si Judas Iscariote), “Apo, dakan aped ipagtek
nan kaipogawmo ken dakami et kedeng ay baken isnan am-in ay ipogaw?”
23 Dat kanan Jesus, “Nan manglaylayad ken sak-en et tongtongpalena nan
ibagbagak. Siya gedan et laylayden Ama isonga dakami ken Ama et awnit
kami omali ay makitee ken siya.
24 Ngem nan adi manglaylayad ken sak-en et adina tongtongpalen nan
ibagbagak. Bakenak is nagapowan nan kali ay dinngeyo nodi nagapo ken
Ama ay nangibaa ken sak-en.
25 Ibagbagak am-in dana tay daanak ken dakayo.

26 Ngem awnit ibaan Ama nan bomadbadang ay si Ispirito Santo ay
mangipagtek isnan maipanggep ken sak-en. Awnitna itdo nan maipanggep
isnan am-in ay gawis ya ipanemnemna am-in nan inbagbagak ken dakayo.
27 Adi kayo madandanagan ya omeg-egyat tay idyak nan lamnin ken
dakayo ta menlamlamnin kayo et nan naay ay lamnin ay magapo ken sak-en
et maiwed kaneg di kagawisna isnan batawa.
28 Dinngeyo san inbagak ay awnitak taynan dakayo ngem awnitak kasin
somagong. No linaylayadyo sak-en et men-gasing kayo tay omeyak ken Ama
ay nangatngato mo sak-en.
29 Inbagak na id wani ken dakayo esapay ommat tasiyay no ommat et
pomigsa koma nan pammatiyo ken sak-en.
30 Adiyak bayabayagen ay makikalkali ken dakayo tay omal-ali si Satanas
ay ap-apon di adi mamati ay ipogaw. Maiwed kabaelana ken sak-en
31 ngem ipalobosko ay ikkana nan kayatna ay ikkan tasiyay ipailak isnan
am-in ay ipogaw ay laylaydek si Ama isonga tongtongpalek am-in ay ibagba-
gana ken sak-en.
Ala, akayo ta entako.”

15

Si Jesus Nan Kanega Kaiw

1 Intoloy Jesus ay mangwani, “Sak-en nan kanega kaiw et si Ama nan
mang-ay-ayowan.
2 Kaanena am-in nan panga ay adi bombomgas. Ngem nan bombomgas
ay panga kaanena nan pingpingina ay adi bombomgas tasiyay ad-ado nan
ibgasda.
3 Kanegyo nan panga ay bombomgas tay nadalosan kayo tay patiyenyo
nan inbagak ken dakayo.
4 Isonga itoltoloyyo ay mangtaltalek tasiyay menteteeak ken dakayo. Tay
no adi kayo mangtaltalek et adi kayo makaikkan is gawis. Kaneg nan panga
et adi mabalin ay bomgas mo makaan isnan poona.
5 Sak-en nan kanega poon di kaiw et dakayo nan kanegna panga. Nan
mangtaltalek ken sak-en et menteteeak ken siya et awnit adoado nan ik-
ikkana ay gawis tay no maiwedak et adi kayo makaikkan is gawis.
6 Isonga nan adi maitoloy ay mentetee ken sak-en et maiwasit ay kaneg
nan panga ay maango dat maponok et mapoowan.
7 Ngem no itoltoloyyo ay mentetee ken sak-en ya idngeyo nan kalik
dakayot ibaga nan kayatyo ken Ama et awnit maikkan ken dakayo.
8 Siya na nan pakaidayawan Ama, no gawis nan ikkanyo et kaneg kayo
bomgas is ado ta mangipail-anyo ay pasolotko dakayo.
9 Laylaydek dakayo ay kaneg nan pananglayad Ama ken sak-en isonga
adiyo taytaynan nan layadko ken dakayo.
10 No tongpalenyo nan bilinko ay kaneg nan ikkak ay mangtongpal isnan
bilin Ama et adi makak-aan nan layadko ken dakayo ay kaneg nan layad
Ama ken sak-en ay adi makak-aan.
11 Inbagak na ken dakayo tasiyay makigasgasing kayo ken sak-en ay eng-
enggana.
12 Siya na nan ibilinko, menlinlinayad kayo ay kaneg nan ikkak ay
manglaylayad ken dakayo.
13 Nan kadakkelan ay layad ay ipailan nan ipogaw et olay matey siya basta
matago nan gagayyemna
14 et dakayo nan gagayyemko no tongpalenyo nan bilinko.

15 Id wani gagayyem nan pangwanik ken dakayo tay inbagak ken dakayo
nan am-in ay dinngek ken Ama isonga baken et baa nan pangwanik ken
dakayo tay nan baa et adina getken nan ik-ikkan nan apona.
16 Baken kayo is nangpili ken sak-en ay mangisolo ken dakayo nodi sak-
en nan nangpili ken dakayo. Pinilik dakayo ay omey mang-ikkan is gawis et
siya nan kanegyo begas ay adi kaam-am-amin et ited Ama ken dakayo nan
am-in ay dawatenyo isnan ngadanko tay mamati kayo ken sak-en.
17 Ibagak kasin san inbagak ken dakayo, menlinlinayad kayo."

Nan Mang-aamisan Nan Adi Mamati Ken Jesus Isnan Papasolotna

18 Kinwanin pay Jesus en, "Adi kayo masdaaw no aamisen nan adi mamati
ken sak-en dakayo tay inilayo nan inkanda ay nang-aamis ken sak-en.
19 No kanegyo koma nan adi mamati et laylaydenda dakayo tay ib-ada
dakayo. Ngem bakenyo kaneg daida tay pinilik dakayo ay mamati ken sak-
en isonga siya na nan gapo ay aamisenda dakayo.
20 Nenemnemenyo nan inbagak ken dakayo ay maiwed baa is nangat-
ngato mo nan apona. No inaamisda sak-en et awnitda aamisen abes dakayo.
Ngem no tinongtongpalda koma nan inbagbagak et tongpalenda abes nan
ibagbagayo.
21 Ngem awnit ikkanda na am-in ken dakayo gapo ken sak-en tay adida od
mamati ken Apo Dios ay nangibaa ken sak-en.
22 No egayak koma inmali ay ninkali ken daida et bakenda basol nan
adida mangpatiyan ken sak-en. Ngem id wani maiwed et ilasonda isnan
basbasolda.
23 Tay nan mang-adi ken sak-en et adyana gedan si Ama.
24 Bakenda koma basol nan adida mangpatiyan ken sak-en no egayak
inpaila ken daida nan kaskasdaaw ay maiwed polos makaikkan. Ngem
id wani ay olay inilada nan inik-ikkak et adyanda kayet dakami ken Ama
isonga dadama nan basolda.
25 Ngem masapol ay ommat dana tasiyay matongpal nan insolat din
mamadto id kasin ay naay, 'Adyanda sak-en ay maiwed gapo na.'
26 Awnitak ibaa ken dakayo nan Ispirito Santo ay magapo ken Ama tasiyay
badbadangana dakayo ay eng-enggana. Siya nan mangpaneknek isnan tet-
ewa ay maipanggep ken sak-en.
27 Et dakayo abes nan mangibaga isnan maipanggep ken sak-en tay nai-
bobobobowег kayo ken sak-en engganay inlogik ay men-isolo et getkenyo
nan kaipogawko.

16

1 Inbagak na ken dakayo tasiyay adiyo kalkalingkingan nan pammatiyo
olay ngan di awnitda ik-ikkan ken dakayo
2 tay awnit adida ipalobos ay maitapi kayo isnan sinagogada gapo isnan
pammatiyo ken sak-en. Owen, awnit omdan nan timpo ay nan mangpatey
ken dakayo et kananda en nan inikkanda et siya nan layden Apo Dios.
3 Siya na nan ikkanda ken dakayo tay adida getken si Ama ya sak-en.
4 Ngem ibagbagak na tasiyay mo ikkanda na ken dakayo dayot manem-
nem nan inbagbagak."

Nan Ikkan Nan Ispirito Santo

"Egayak inbaga na id kasin tay daanak ken dakayo
5 ngem id wani ibagak na tay somagongak et isnan nangibaa ken sak-en.
Ngem dan maiwed mensoot ken dakayo no intoy somagongak?
6 Getkek ay menseseg-ang kayo gapo isnan inbagbagak

7 ngem ibagak nan tet-ewa ken dakayo, pagawisanyo met laeng nan
komaanak tay no adiyak komaan et adi mabalin ay omali nan Ispirito Santo
ken dakayo ngem isnan komaanak et ibaak siya ta badbadangana dakayo.
8 Et isnan omaliyana awnit ipagtekna isnan adi mamati ken sak-en nan
maipanggep isnan basolda. Ipagtekna gedan nan maipanggep isnan kina-
gawisko ya ipagtekna gedan nan maipanggep isnan mangbanagan Apo Dios
isnan ipogaw isnan batawa.
9 Nan maipanggep isnan basol et nan mangtekanda ay nakabasolda isnan
egayda nangpatiyan ken sak-en.
10 Nan maipanggep nan kinagawisko et nan mangtekanda ay sak-en nan
pinilin Apo Dios ay mang-ikkan isnan laydena ya nan omayak ken siya ay
awnit adi kayo mang-il-ila.
11 Nan maipanggep isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et nan
mangtekanda isnan nabanagan Satanas ay ap-apon di adi mamati ya nan
am-in ay baana.
12 Adoado pay nan ibagak koma ken dakayo ngem id wani adiyo pay laeng
maawatan.
13 Ngem olay tay no omali nan Ispirito Santo et siya nan mangipagtek ken
dakayo isnan am-in ay tet-ewa. Nan awnitna it-itdo et baken nan nemnemna
is kagapgapowana nodi nan dengngena ay ibagbagan Apo Dios danapay
ipagpagtek nan awnit om-ommat.
14 Madayawak gapo ken siya tay awnit id-ana nan kayatko ay ibaga ken
dakayo.
15 Tay nan nemnem Ama et siya abes nan nemnemko isonga inbagak en
awnit id-an nan Ispirito Santo nan kayatko ay ibaga ken dakayo."

Nan Mang-ilaanda Kasin Ken Jesus

16 Intoloy Jesus ay mangwani, "Isnan madandan ay agew awnit adiyo il-
ilaen sak-en ngem adi mabayag et awnit mang-ila kayo kasin."
17 Dat kanan nan tap-in nan pasolot Jesus isnan iib-ada, "Ngan ngen nan
kayat ay kanan nan inbagana en isnan madandan ay agew et adi tako il-ilan
siya ngem adi mabayag datakot ilaen kasin siya ya nan kinwanina gedan en
omayana ken Amana?"
18 Dadat men-asisoot en, "Ngan nan kayatna ay kanan isnan madandan ay
agew? Adi tako maawatan nan ibagbagana."
19 Getken Jesus ay kayatda ay sooten ken siya isonga danat kanan ken
daida, "Ay men-as-asisoot kayo gapo isnan inbagak en isnan madandan
awnityo adi il-ilaen sak-en ngem adi mabayag dakayot mang-ila kasin?
20 Dengenyo pay nan ibagak ken dakayo, awnit kayo men-aga dakayopay
menseseg-ang gapo isnan awnit ommat ken sak-en dapay men-gasgasing
nan adi mamati. Owen, awnit kayo menseseg-ang ngem awnit kayo kasin
gomasing.
21 Kaneg nan omanakan nan babai et kaseseg-ang nan ilana gapo isnan
menpasikalana ngem no epdas binmala nan onga et kalingkingana et nan
sakitna gapo isnan gasingna isnan onga.
22 Kaneg abes ken dakayo, id wani menseseg-ang kayo ngem nan awnitak
mang-ilaan kasin ken dakayo et awnit kayo men-galalasing. Owen, gasing
ay maiwed makakaan ken dakayo.
23 Ngem no mang-ila kayo kasin et bakenak is mendawdawatanyo nodi
ken Ama. Owen, itedna nan am-in ay dawatenyo ken siya no iyosalyo nan
ngadanko.

24 Enggana id wani et maiwed dinawatyo ken Ama ay maipoon isnan
pammatiyo ken sak-en. Mendawat kayo et awnit maagtan kayo tasiyay maid
kolang di gasingyo."

Inabak Jesus Si Satanas

25 Intoloy Jesus ay mangwani, "Pangngalig nan inik-ikkak ay nangsod-
sodok is dana ken dakayo ngem awnit omdan nan timpo ay adi masapol
ay menpangngaligak ay mensodsodok ken dakayo nodi ipapadawesko ay
mangipagtek isnan tet-ewa maipanggep ken Ama.
26 No omdan nan timpo ay deey awnit siya nan mendawdawatanyo tay
idyak nan kalebbenganyo ay mendawat et adiyet masapol ay idawdawatak
dakayo
27 tay laylayden Ama dakayo isonga itedna nan dawatenyo. Laylaydena
dakayo gapo tay laylaydenyo sak-en ya patiyenyo ay nagapowak ken Apo
Dios.
28 Nagapowak ken Ama daket omali isnan batawa ngem id wani et taynak
nan batawa tay somagongak ken Ama."
29 Dat kanan nan papasolotna ken siya, "Ilaem, maawatanmi nan
kankanam id wani tay adim dadlo ipapangngalig.
30 Id wani getkenmi ay getkem am-in isonga adi masapol ay mensoot
kami ken sik-a tay getkem nan wada isnan nemnemmi. Siya na nan
mangpatiyanmi ay nagapoka ken Apo Dios."
31 Dat kanan Jesus, "Ay mamati kayo dadlo id wani?
32 Ngem nganngani ay omdan nan timpo ay awnit kayo masis-iyan tay
wasdin somaa et mataynanak ay maeesa. Ngem adiyak kaeesa tet-ewa tay
wada si Ama ken sak-en.
33 Inbagak na ken dakayo tasiyay menlamlamnin kayo isnan maitat-
apiyanyo ken sak-en tay awnit paligaten nan adi mamati dakayo. Ngem olay,
papigsaenyo kayet nan nemnemyo tay inabakko si Satanas ay ap-apon nan
adi mamati ya nan am-in ay anito."

17

Nan Lowalon Jesus

1 Nakwas pay ay kinwanin Jesus na dat mentangad id daya et kanana,
"Ama, inomdan et nan kateyak. Ipailam nan kinapategko tasiyay maipaila
abes nan kinapategmo ken sak-en.
2 Tay inyalim nan kalebbengak isnan am-in ay ipogaw tasiyay agtak is
biyag ay maid patenggana nan am-in ay mamati ken sak-en.
3 Nan gapo ay matagotago nan ipogaw ay eng-enggana et nan pangtekanda
ay sik-a et kedkedeng nan tet-ewa ay Dios ya nan pangtekanda ken sak-en ay
Kristo ay inbaam.
4 Inpailak nan kinadiosmo isnan ipogaw isnan batawa tay kinwasko nan
inbagam ay ikkak.
5 Ama, pasagongem sak-en isnan kad-am dakat mangipateg ay kaneg san
panangipategmo ken sak-en issan kakad-ak ken sik-a esapay maboliw nan
batawa.
6 Inpagtekko nan maipanggep ken sik-a isnan ipogaw ay inyalim ken sak-
en tay ipogawmo daida dakat iyali ken sak-en. Tinongtongpalda nan kalim
7 et id wani getkenda ay sik-a nan nagapowan am-in nan inik-ikkak.
8 Inbagak am-in ken daida nan inbagam ken sak-en et pinatida. Getkenda
ay tet-ewa ay nagapowak ken sik-a ya sik-a nan nangibaa ken sak-en

9 isonga ilol-owalowak daida. Baken nan adi mamati is ilol-owalowak nodi
nan mamati tay ipogawmo ay inyalim.
10 Am-in ay ipogawko et ipogawmo gedan kaneg nan ipogawmo et
ipogawko abes et daida nan nangipaila isnan kinapategko.
11 Id wani somagongak ken sik-a tay komaanak isnan batawa ngem matay-
nanda isna. Manakabalin ay Ama, aywanam daida isnan panakabalinmo
tasiyay maeesa nan nemnemda ay kanegta.
12 Isnan kawadak ken daida et inaywanak daida isnan panakabalinmo ay
inyalim. Inaywanak daida et maiwed naisis-iyan nodi kedeng nan esa ay
manglayad ay maisiyan tasiyay matongpal din naisolat ay kalim id kasin.
13 Nganngani ay somagongak ken sik-a isonga ibagak dana ta dengen nan
papasolotko esakpay taynan daida tasiyay makigasgasingda ken sak-en.
14 Inpagtekko nan kalim isnan papasolotko ngem inaamis nan adi mamati
daida tay bakenda od ib-a daida ay kanegko ay bakenko gedan ib-a daida.
15 Adiyak kanan en pakaanem daida isnan batawa nodi dawatek ta ay-
wanam daida isnan panakabalin Satanas.
16 Tay nan papasolotko et bakenda kaneg nan adi mamati nodi kanegda
sak-en.
17 Nan kankanam et tet-ewa isonga ipagtekmo ken daida nan maipanggep
ken sik-a ta maisiyanda isnan ngawi tasiyay makaikkanda isnan laydek ay
ikkanda.
18 Nan inikkam ay nangibaa ken sak-en et siya abes nan ikkak ay man-
gibaa ken daida ay omey isnan il-ili isnan batawa ay mangipadamag isnan
maipanggep ken sik-a.
19 Gapo ken daida et mensaganaak ay matey tasiyay madalosanda tet-ewa
ken sik-a.
20 Baken kedeng nan naayda ay pasolotko is ilol-owalowak nodi olay nan
am-in ay awnit mamati ken sak-en gapo isnan mangisolsolowanda isnan
maipanggep ken sak-en.
21 Ilowalowak daida ta maeesa koma nan nemnemda ay kanegta. Maitap-
ida koma ken daita ay kaneg nan kawad-ak ken sik-a ya nan kawad-am ken
sak-en tasiyay patiyen nan ipogaw ay inbaam sak-en.
22 Siya nan gapo ay idyak ken daida nan panakabalin ay kaneg nan
panakabalin ay inyalim tasiyay maeesada ay kanegta.
23 Wadaka ken sak-en ya wadaak abes ken daida isonga maeesada tasiyay
maipaila isnan ipogaw ay inbaam sak-en ya laylaydem daida ay kaneg nan
pananglayadmo ken sak-en.
24 Ama, linaylayadmo sak-en esapay maboliw nan batawa et siya nan
gapo ay inyalim nan kinadiosmo. Laydek ay daida ay mamati ken sak-en
et maitapida ken sak-en id daya ta ilaenda abes nan kinadiosko.
25 Ama ay nalinteg, nan adi mamati ken sak-en et adida getken sik-a ngem
getkek sik-a ya getken nan mamati ay inbaam sak-en
26 tay inpailak ken daida nan kinadiosmo et itoltoloyko ay mangipagtek
tasiyay menlinlinayadda ay kaneg nan pananglayadmo ken sak-en ya
tasiyay wadaak ken daida ay eng-enggana," kinwanin Jesus.

18

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53

1 Issan nakalowalowan Jesus danat iboweg nan papasolotna et gomdan-
gda isnan ginawang ay Kidron dadat omey issan kad-an di kak-aiw ay olivo.

2 Si Judas ay nangisipsip ken Jesus et getkena nan kad-anda tay namin ado
ay inmey da Jesus isdi.
3 Isonga inmey si Judas isdi ay mangboboweg isnan sosoldado ya nan tap-
in di gowaldiyan di Templo ay inbaan nan menkangangato ay papadi ya nan
Fariseo. Ninseselewda ya nin-aalmasda ay inmey.
4 Gegetken Jesus nan awnit ommat ken siya isonga danat sab-aten daida
et kanana, “Ay sino nan an-anapenyo?”
5 Dadat kanan, “Si Jesus ay iNazaret.” Dat kanan Jesus, “Naayak.” (Si Judas
ay nangisipsip et wada ay makitatakdeg ken daida.)
6 Ngem issan nangwaniyan Jesus en, “Naayak” dadat mensanod dadapay
matokang.
7 Dat kasin sooten Jesus, “Sino ngalod nan an-anapenyo?” Dadat kasin
kanan, “Si Jesus ay iNazaret.”
8 Dat kanan Jesus, “Inbagak ngalod ay sak-en. No sak-en nan an-anapenyo,
bay-anyo nan iib-ak.”
9 Siya di nan kinwanina tasiyay matongpal san inbagana en, “Ama, maid
polos naisis-iyan isnan am-in ay inyalim ken sak-en.”
10 Si Simon Pedro et wada nan gamigna danat asoten et pingasana nan
kanawan ay ingan Malco ay baan di kangatowan ay padi.
11 Dat kanan Jesus ken Pedro, “Isiklangmo nan gamigmo. Ay kanam en
adiyak maanosan nan ligat ay inyalin Ama?”
12 San sosoldado, san apoda ya san gogowaldiya et dinpapda si Jesus dadat
ogden nan ledengna
13 dadat eyey omona ken Anas ay katogangan Caifas ay kangatowan ay
padi isdin deey ay tew-en.
14 Si Caifas nan nangbagbaga isnan Judio ay gawgawis mo matey nan esay
ipogaw gapo isnan kaipoipogaw.

Nan Damo Ay Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luc. 22:56-57

15 Si Simon Pedro ya nan esay ib-ana ay pasolot et inmonodda ken Jesus.
San ib-an Pedro et getgetkena si Anas ay kangatowan ay padi isdin nallos ay
tew-en isonga nakisgep ken Jesus issan pantew.
16 Ngem si Pedro et nataynan isnan lowangan di pantew isonga dat
somagong san ib-ana et ibagana issan mangbanbantay isnan lowangan ta
pasegpena si Pedro.
17 Dat kanan san babai ken Pedro en, “Ay baken sik-a nan esay pasolot nan
ipogaw ay deey?” Dat kanan Pedro, “Baken.”
18 Issan labi ay deey et mentedek isonga dat mendenet nan deeyday baa
ya san gogowaldiya et men-anidoda dat makianido abes si Pedro ken daida.

Nan Nangsomalyaan Nan Kangatowan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-66; Mar. 14:55-64; Luc. 22:66-71

19 Isnan baey et somsomalyaen san kangatowan ay padi si Jesus
maipanggep isnan papasolotna ya nan isolsolona.
20 Dat kanan Jesus, “Nan ninkalkaliyak et isnan sagang nan kaipoipogaw
tay nan nin-isolsolowak et isnan kaponponokan am-in di Judio ay kasinasi-
nagoga ya isnan Templo. Maiwed polos kinkinwanik is naililimed.
21 Ngem dan sak-en od nan somsomalyaem ay baken nan naayda ay
ipogaw ay nangdedenge ken sak-en is mensootam no ngan nan inbagbagak
ken daida tay getkenda?”

22 Idi nakakali si Jesus dat tipaken nan esay gowaldiya siya danapay
kanan, “Dan aped kaneg tosa nan ikkam ay mangsongbat isnan kangatowan
ay padi?”
23 Dat kanan Jesus ken siya, “No waday kinwanik is ngawi, ibagam. Ngem
no maiwed dakan aped mangtipak?”
24 Dat paeyey Anas si Jesus ay daan ay nababalod nan ledengna ken Caifas
ay kangatowan ay padi.

Nan Nangisotan Kasin Pedro Ken Jesus
Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luc. 22:58-62

25 Daan ay tomatakdeg si Pedro ay men-an-anido dat kanan nan tap-ina
ken siya en, “Ay baken kad sik-a nan esay pasolot todi?” Ngem dat isot Pedro
ay mangwani, “Bakenak.”
26 Nan esay baan di kangatowan ay padi ay agin san piningasan Pedro san
ingana et kinwanina en, “Ay baken sik-a san inilak ay ib-an todi issan kad-an
di kak-aiw?”
27 Dat kasin isot Pedro en bakena ib-a si Jesus dat matanan-o nan manok.

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luc. 23:1-5

28 Wisngit dat ikaan san aap-apon di Judio si Jesus issan baey Caifas et
eyeyda isnan baey Gobilnadol Pilato. Ngem egayda songgep tay nan ogalida
et no songgepda isnan baey di baken Judio et adi mabalin ay makikanda
isnan Fiestan di Linmaosan di Anghel tay bakenda nadalos.
29 Isonga dat bomala si Gobilnadol Pilato et ena sooten, “Ngan nan mangi-
dalomanyo isnan naay ay ipogaw?”
30 Dadat kanan, “Adimi aped iyali siya ken sik-a no maiwed basolna.”
31 Dat kanan Pilato ken daida, “Kigad kayo ngalod ay mangbanag ken siya
ay kaneg isnan lintegyo.” Dat kanan san deeyday Judio, “Ngem dakami ay
Judio et maid kalebbenganmi ay mangipapatey is ipogaw.”
32 Siya di nan inommat ta matongpalan din inbagan Jesus ay ikkakan di
kateyana.
33 Dat songgep kasin si Pilato danat paayagan si Jesus et sootena en, “Ay
sik-a nan alin di Judio?”
34 Dat kanan Jesus, “Ay sik-a nan kanemnem isnan sinootmo wenno waday
nangibaga ken sik-a?”
35 Dat kanan Pilato, “Aykeak Judio? Nan kailiyam ya nan menkangangato
ay papadiyo nan nangidalom ken sik-a isna. Ay ngan nan basolmo?”
36 Dat kanan Jesus, “Baken isnan batawa is men-aliyak. Tay no isnan
batawa koma waay makigobat nan ipogawko tasiyay adiyak maidya isnan
Judio. Ngem baken isnan batawa is men-aliyak.”
37 Isonga dat kanan Pilato, “Adi pay alika obpay?” Dat kanan Jesus, “Sik-a
nan nangwani en aliyak. Siya na nan gapo ay naiyanakak isnan batawa ta
ibagbagak nan tet-ewa. Et nan manglayad isnan tet-ewa, dengngenda nan
ibagbagak.”
38 Dat kanan Pilato, “Ay ngan ngen nan kinatet-ewa?” Dat bomala kasin
et kanana issan deeyday Judio en, “Maiwed getkek is basol todi is apedna
kadosaan.
39 Ngem gapo isnan ogaliyo ay tonggal Fiestan di Linmaosan di Anghel et
omipalobosak is esay balod isonga ay laydenyo ta nan naay alin di Judio nan
palobosak?”
40 Dadat asigigiyaw ay mangmangwani en, “Baken siya nodi si Barabas
nan palobosam.” Si Barabas et mangakew.

19

Nan Nangibagaanda En Mailansa Si Jesus
Mat 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luc. 23:13-25

1 Daet ipabaig Pilato si Jesus.
2 Dat komawikaw nan sosoldado is sibit et ipabedbedda ken Jesus ay kaneg kalagong di ali dadapay badowan is men-gadangdang ay kaneg badon di ali.
3 Dadat sag-enen siya ay mangmangwani en, “Madayaw kano nan alin di Judio,” dadapay tipatipaken siya.
4 Dat bomala kasin si Pilato et kanana issan kaipoipogaw, “Ilaenyo, ipailak siya ken dakayo tasiyay getkenyo ay maid met masokalak is gapo na ay apedak mangdosaan ken siya.”
5 Isonga dat bomala si Jesus ay ninbebedbed is sibit ya ninbabado is kaneg badon di ali dat kanan Pilato ken daida, “Ilaenyo, naay san ipogaw.”
6 Idi inilan san menkangangato ay papadi ya san menlelebbeng ay Judio si Jesus dadat kasigigiyaw en, “Pailansam isnan kros. Pailansam isnan kros.” Ngem dat kanan Pilato ken daida, “Dakayo ngalod nan mangilansa ken siya isnan kros tay maiwed nasokalak is gapo na is apedak mangdosaan ken siya.”
7 Dat kanan san deeyday Judio, “Ngem isnan lintegmi et lebbengna ay matey siya tay apedna kankanan en Anak Apo Dios siya.”
8 Issan nangdengngan Pilato isnan kinwanida et am-amed inmegyat
9 dat songgep kasin et sootena ken Jesus, “Ay into nan nagapowam?” Ngem egay sinmongbat si Jesus.
10 Dat kanan Pilato, “Dakan adi somongbat? Ay adim getken ay wada nan kalebbengak ay mangipalobos wenno mangipalansa ken sik-a isnan kros?”
11 Dat kanan Jesus, “Maid kalebbengam ken sak-en no egay inidyan Apo Dios ken sik-a. Isonga nan nang-idya ken sak-en ken sik-a et dadama nan basolda.”
12 Issan nangdengngan Pilato isna et palalo nan layadna ay mangipalobos koma ken siya. Ngem am-amed inbogaw san deeyday Judio en, “No palobosam si tosa et mamagtek ay bakenmo gayyem si Cesar ay ali tako. Tay nan mangwani en ali nan awakna et ap-aposena si Cesar.”
13 Issan nangdengngan Pilato issan kinwanida danat ipabala kasin si Jesus dat omey tomokdo si Pilato isnan tokdowan di howis. San deey ay tokdowan et nadadatil is bato ay kanan nan Judio en Gabata.
14 Issan tinmokdowana ay mangbanag ken Jesus et kag-aw esapay menlogi nan fiesta. Dat kanan Pilato issan deeyday Judio, “Naay nan aliyo.”
15 Dadat kasigigiyaw en, “Papateymo. Papateymo. Pailansam isnan kros.” Dat sooten Pilato ken daida, “Ay laydenyo ay pailansak isnan kros nan aliyo?” Dat kanan san menkangangato ay papadi, “Maiwed teken is alimi nodi kedeng si Cesar.”
16 Dat idyan Pilato si Jesus ken daida ta mailansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43

17 Isonga dat alaen san sosoldado si Jesus et ipaboligda nan krosna dadat iyey isnan bilig ay makwani en ingit di toktok ay kanan di Judio en Golgota.
18 Isdi nan nangilansaanda ken siya isnan kros. Wada gedan nan doway lalalaki ay nailansa isnan krosda ay nanggagawa ken Jesus.
19 Dat ipasolat Pilato nan naay, “Si Jesus ay iNazaret ay alin di Judio” danat ipapaey isnan kros.

20 Adoado nan Judio ay mangbasbasa isna tay san nailansaan Jesus et
naisasag-en id Jerusalem dapay naisolat isnan kalin di Judio, kalin di iRoma
ya isnan kalin di iGrecia.
21 San deeyday Judio ay menkangangato ay papadi et enda inbaga ken
Pilato en, “Sokatam kad nan insolatmo ay, ‘Alin di Judio’ ta isolatmo en,
‘Kankanan tona en siya nan alin di Judio.’ ”
22 Ngem dat kanan Pilato, “Nan epdasko insolat et siya nan maisosolat.”
23 Idi inlansan san sosoldado si Jesus dadat alaen nan badbadona et
pagkap-atenda ay mangpigpigas tay epatda. Inalada gedan nan an-ando ay
badona ay inabe ay maid panaitana.
24 Isonga dadat kanan, “Gawis no adi tako singsingaten na ta menbonot
tako no sinoy mang-ala.” Et siya nan natongpalan din kalin Apo Dios ay
naisolat id kasin ay naay,
“Pinigpigasda nan badbadok. Ninsosogalda gapo isnan an-ando ay badok.”
Et siya di nan inkan san sosoldado.
25 Issan sag-en nan kros Jesus et tinmatakdeg da inana ya san besat inana,
si Maria ay asawan Cleofas ya si Maria Magdalena.
26 Inilan Jesus si inana ya san esay pasolotna ay linaylayadna ay tin-
matakdeg isdi isonga dat kanan Jesus ken inana, “Ina, si tosa et nan men-
anakmo.”
27 Danat abes kanan issan pasolotna, “Si ina et nan men-inam.” Et enggana
isdi dat ayagan san pasolot si inan Jesus ta makitee ken siya.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:31-41; Luc. 23:44-49

28 Getken Jesus ay nakwas am-in danat kanan, “Naewewak,” ta matong-
palan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin.
29 Wada isdi nan nalaka ay basi dadat itab-aw nan galot ay naibedbed
isnan pao dadat ipangato ta sopsopan Jesus.
30 Sinopsopan Jesus san basi danat kanan, “Nakwas et am-in id wani,” dat
maoyos nan leng-agna.
31 Issan agew ay deey et Biyalnis et kanan nan Judio ay lawa no taynanda
nan nailansa isnan kros isnan agew di obaya tay nan kawakgatana et
ngitingit di obaya isonga dat dawaten san aap-apon di Judio ken Pilato en
palobosana nan sosoldado ta gopongenda nan siksikin san deeyday nailansa
tasiyay epdasda matey ta kakaananda isnan krosda.
32 Isonga dat omey san sosoldado et gopongenda san siksikin san dowa ay
naitapi ay nailansa ken Jesus.
33 Omdanda pay ken Jesus dadat ilaen ay epdas natey isonga egayda et
gopongen nan sikina.
34 Ngem nan esay soldado et indoy-okna kayet nan balbegna isnan gitang
Jesus dat mabanala ay dagos nan basa ya danom.
35 San nang-ila issan am-in ay inom-ommat et siya nan nangibagbaga
isnan tet-ewa tasiyay patiyenyo abes. Tet-ewa nan ibagbagana tay getkena
nan inom-ommat.
36 Siya na san inommat ta matongpalan din naipagto ay kalin Apo Dios id
kasin, “Maiwed esay ingitna is awnit magpong.”
37 Wada gedan nan naisolat ay kanana en, “Awnit ilaenda met laeng san
dinoy-okda.”

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56

38 Wada nan am-ama ay si Jose ay iyArimatea. Si Jose et mamati ken
Jesus ngem egayna inpagpagtek tay omegyat isnan aap-apon di Judio. Ngem

issan nateyan Jesus dat omey ken Pilato ay mangdawat isnan awak Jesus. Dat palobosan Pilato siya ay mang-ala ken Jesus isonga dadat omey ken Nikodemo et alaenda.
39 Si Nikodemo san inmey nakitoya ken Jesus isdin esay labi. Issan
inmayanda ken Jose et inkakawit Nikodemo nan limampoo ay kilo ay
menbango ay agas ay ninlaok nan libon di kaiw ay mira ya alos.
40 Inalada nan awak Jesus dadat pakbowan issan menbango ay agas
dadapay bongonen isnan balo ay galot tay siya di nan ikkan nan Judio isnan
natey sadapay ikaob.
41 Dadat eyey siya isnan kakak-aiwan ay kad-an di nakakaongan ay bato
ay egay kaos-osal ay sag-en nan nailansaana.
42 Siya di nan nangiyanda tay naisasag-en dapay kamasdemana et menlogi
san obayan di Judio.

20

Nan Namaidan Nan Awak Jesus Issan Naipay-ana
Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12

1 Wisngit isnan Domingo dat omey da Maria Magdalena issan naipay-an
Jesus dadat ilaen ay nakaan san bato ay naitangeb.
2 Dadat tomagtag ay omey ken Simon Pedro ya san esay pasolot ay
linaylayad Jesus dat kanan Maria, “Inalada man nan Apo tako issan naipay-
ana et adimi getken no intoy nangyanda ken siya.”
3 Dat omey si Pedro ya san esay pasolot issan naipay-an Jesus.
4 Mentagtagtagda ay dowa ngem san ib-an Pedro et makatagtag mo siya
isonga inomdan omon-ona
5 danat osdongan et inilana san galot ay naibongon ken Jesus ngem egay
sinonggep.
6 Omdan pay si Simon Pedro danat idadawes ay songgep danat ilaen san
galot ay naibongon ken Jesus ay naibabadeng
7 ngem san galot ay naibebedbed issan toktok Jesus et nalolon ay nai-
sisiyan issan galot ay naibongon issan awakna.
8 Dat abes songgep san ib-an Pedro. Issan nang-il-ana issan galot et siya
nan namatiyana ay natago kasin si Jesus.
9 Ngem egayda kayet naawatan din naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay
mangwani en awnit matago kasin.

Nan Ninpailaan Jesus Ken Maria Magdalena
Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11

10 Dat somaa san doway pasolot
11 ngem si Maria Magdalena et nataynan ay men-ag-aga issan kad-an di
naipay-an Jesus. Daan ay men-ag-aga dat men-osdong
12 danat ilaen nan doway anghel ay ninbabado is polaw. Tinmotokdoda
issan naipay-an san awak Jesus. Nan esa et wada isnan totongowen di toktok
ya nan esa isnan sikiyan.
13 Dadat kanan, “Dakan aped men-ag-aga?” Danat kanan, “Inalada nan
Ap-apo et adiyak getken nan nangyanda ken siya.”
14 Kinwanina di dat menligos danat ilaen si Jesus ay tomatakdeg isdi ngem
egayna naimatonan ay si Jesus.
15 Dat kanan Jesus, “Dakan aped men-ag-aga? Ay sino nan an-anapem?”
Ngem kanan Maria Magdalena en waay siya san mangbanbantay issan kad-
an di kak-aiw isonga danat kanan, “Apo, no sik-a nan nang-ala ken siya,
ibagam kad no intoy nangyam ta omeyak alaen.”

16 “Maria,” kinwanin Jesus. Dat sagongen Maria siya danat kanan, “Rabboni.” (Nan kanan tona isnan kalin di Judio et mistolo.)
17 Ngem dat kanan Jesus, “Adika mangikawkawe tay egayak kayet ninsagong ken Ama. Omeyka bawet ibaga isnan papasolotko ay bebsatko en somagongak ken Amak ay Diosko ay siya nan Amayo ya Diosyo gedan.”
18 Isonga dat omey si Maria Magdalena et ibagana issan papasolot Jesus en inilana si Apo Jesus danapay inbaga san inbagan Jesus ken siya.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna
Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49

19 Nalabi issan deey ay Domingo dat matogop san deeyday pasolot Jesus et mendakigda tay omegyatda isnan aap-apon di Judio. Ngem dat mawanada si Jesus issan kad-anda ay tomatakdeg danat kanan, “Menlamlamnin kayo.”
20 Danat ipaila nan adpana ya nan gitangna et dadama nan gasing san deeyday papasolotna issan nang-ilaanda isnan Apoda.
21 Dat kanan kasin Jesus ken daida, “Menlamlamnin kayo. Ibaak dakayo ay kaneg nan inkan Ama ay nangibaa ken sak-en.”
22 Danat sip-oyan daida danapay kanan, “Dawatenyo nan Ispirito Santo.
23 No pakawanenyo nan basbasol di ipogaw et pakawanen Apo Dios daida ngem no adiyo pakawanen daida et adi pakawanen Apo Dios daida.”

Nan Ninpailaan Jesus Ken Tomas

24 Issan ninpailaan Jesus issan papasolotna et maiwed si Tomas ay makwani en Ipi ay esa issan simpoo ya dowa
25 isonga dat ibagan san iib-ana en inilada nan Apoda. Dat kanan Tomas, “No adiyak ilaen ya kapposen nan kiblat di nalansaan isnan adpana ya adiyak kapposen nan gitangna et adiyak polos patiyen.”
26 Nakwas nan esay domingo dat maponok kasin san papasolot Jesus isnan baey et wada et si Tomas. Naidadakig nan en-eneb ngem dat mawanada si Jesus ay tomatakdeg isnan kad-anda. Danat kanan, “Menlamlamnin kayo.”
27 Danat kanan ken Tomas, “Ilaem nan kiblat isnan adpak dakat kapposen dakapay oyaden nan ledengmo ta kapposem nan gitangko. Adika mendowadowa nodi mamatika.”
28 Dat kanan Tomas, “Sik-a nan Apok ya nan Diosko.”
29 Dat kanan Jesus ken siya, “Mamatika aya tay nang-ilaka? Nan mamati et olay no egayda nang-ila et dadama nan gasingda.”

Nan Gapo Ay Naisolat Nan Naay Ay Liblo

30 Adoado pay nan inik-ikkan Jesus ay kaskasdaaw ay inpail-ilana isnan papasolotna ngem egay naisolat isnan naay ay liblo.
31 Ngem nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay engenggana ken Apo Dios.

21

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Pito Ay Papasolotna

1 Nallos nan kaat ay agew dat kasin menpaila si Jesus isnan papasolotna isnan baybay id Tiberias. Siya na nan inkana ay ninpaila.
2 Nadadagop da Simon Pedro, Tomas ay makwani en Ipi, Natanael ay iCana ay esay ili id Galilea, san doway an-ak Zebedeo ya nan dowa pay ay ib-ada.
3 Dat kanan Simon Pedro issan iib-ana, “Omeyak mensidok.” Dadat kanan, “Makkey kami ken sik-a.” Isonga dadat omey et menloganda isnan bangka ngem maid polos inalada is ikan issan labi ay deey engganay nawakgat.

4 Isnan wisngit dat tomakdeg si Jesus issan benget di baybay ngem egay
naimatonan san papasolotna siya.
5 Danat kanan ken daida, “Gagayyem, ay waday sinidokanyo?” Dadat
kanan, “Maiwed polos.”
6 Danat kanan ken daida, “Oy-oyenyo nan sidokyo isnan makanawan nan
bangka et awnit wada nan alaenyo.” Isonga dadat oy-oyen nan sidok dadat
adi makaipadaka isnan sidok tay adoado nan inalada ay ikan.
7 Dat ibagan san pasolot ay linaylayad Jesus ken Pedro en, “Siya di si Apo
Jesus.” Issan nangdengngan Simon Pedro ay siya si Apo Jesus dat menbado
tay ninlalabos dat lomabtok isnan danom ta ena datngan si Jesus
8 dapay mataynan san iib-ana isnan bangka ay manggoygoyod ay mangi-
daka isnan sidok ay nanapno is ikan tay waay siyampoo ay metro et kedeng
nan kaad-addawida isnan benget nan baybay.
9 Kinmay-atda isnan benget nan baybay dadat ilaen nan men-gag-aeb ay
gabbang ay naiyooson nan ikan ya wada gedan nan tinapay.
10 Dat kanan Jesus ken daida, “Omyali kayo isnan kaal-alayo ay ikan.”
11 Dat omey si Simon Pedro et ipadakana isnan benget di baybay san sidok
ay nanapno is dadakke ay ikan. Sin-gasot ya limampoo ya tolo am-in ngem
olay no adoado nan ikan et egay nabakas san sidok.
12 Dat kanan Jesus ken daida, “Akayo ta mangan tako.” Ngem mabainda
ay mangsoot no sino siya tay gegetkenda ay siya si Jesus.
13 Dat alaen Jesus nan tinapay ya nan ikan et idyana ken daida.
14 Siya di san maikatlo ay ninpailaan Jesus issan papasolotna enggana
isdin natagowana.

Si Jesus Ya Si Pedro

15 Nakakanda pay dat kanan Jesus ken Simon Pedro, “Simon ay anak
Juan, ay am-amed nan pananglayadmo ken sak-en mo da tona?” Dat kanan
Simon, “Owen, Apo, getkem ay laylaydek sik-a.” Dat kanan Jesus, “No siya
sa, banbantayam ngalod nan ipogawko tay daida nan kanegko kakalnilo.”
16 Pinidwan Jesus ay mangwani, “Simon, ay anak Juan ay manglay-
layadka?” Dat kanan kasin Simon, “Owen, Apo, getkem met ay laylaydek
sik-a.” Dat kanan Jesus, “No siya sa, banbantayam nan kakalnilok.”
17 Dat pitlowan Jesus ay mangwani, “Simon, ay anak Juan, ay manglay-
layadka tet-ewa?” Dat menseseg-ang si Pedro tay namitlo ay sinoot Jesus
no laylaydena siya danat kanan, “Apo, getkem nan am-in et getkem ay
laylaydek sik-a.” Dat kanan Jesus ken siya, “Banbantayam ngalod nan
kakalnilok.
18 Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, issan kaongam et kigadka ay menbadbado
dakat omey is laylaydem ngem no maam-amaka awnit wadada nan mangi-
padedepa ken sik-a dadapay igalot nan ledengmo dadat eyey sik-a isnan
adim layden ay omayan.”
19 Nan nangwaniyan Jesus isna et tasiyay ipagtekna nan awnit maikkan
ken Pedro isnan mateyana ta maidaydayaw si Apo Dios. Dat kanan Jesus
ken siya, “Mang-on-onodka.”
20 Dat menligos si Pedro et ilaena ay omon-onod san pasolot ay linaylayad
Jesus. Siya di san nangsadag ken Jesus isdin deey labi ay nangananda ay
nangsoot en no sinoy awnit mangisipsip ken siya.
21 Issan nang-ilaan Pedro issan deey ay pasolot danat kanan ken Jesus,
“Apo, ay ngan pay nan awnit ommat isnan naay ay ipogaw?”
22 Ngem dat kanan Jesus, “No laydek ay matatago siya enggana ay oma-
liyak kasin, ay ngan di pangtom? Basta mang-on-onodka bawet.”

23 Issan nangdengngan san papasolot Jesus et kananda en waay adi mat-
matey nan deey ay pasolot. Ngem egay kinwanin Jesus en adi katkatey nodi
kinwanina et kedeng en, “No laydek ay matatago siya enggana ay omaliyak
kasin, ay ngan di pangtom?”

Nan Kombos Nan Liblo Ay Naay

24 San deey pasolot ay kankanan Jesus et sak-en ay nangibaga ya nangiso-
lat isnan naayda et getkenmi ay tet-ewa nan insolatko ay naay.

25 Owen, adoado pay nan tap-ina ay inik-ikkan Jesus. No maisolatda
koma am-in et kanak en adi omanay nan batawa is kaipay-an nan liblo ay
kaisolatanda.

Nan Inik-Ikkan Nan Aapostolis

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan liblo ay Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis et siya nan toloy nan damo ay liblo ay insolat Lucas ay maipanggep ken Jesus. Nan osto ay kayatna ay ipagtek et nan inik-ikkan din inmon-ona ay papasolot Jesus ay nangibagbaga isnan maipanggep ken siya ay ninlogi id Jerusalem dat isnan kailiili id Judea ya id Samaria enggana isnan kailiili isnan batawa. Nan Ispirito Santo nan nangtaktakdo ay mangbadbadang ken daida. Ibagbagana isna nan nataptapiyan nan mamati ken Kristo ay ninlogi isnan Judio engganay maitapi gedan nan adoado ay baken Judio.

Nan liblo ay naay et napagkatlo ay nagedgedwa ay mangipaila isnan kaadadon nan il-ili ay naibagbagaan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ya nan nangsolotan di ipogaw ken siya. Nan damo et nan ninlogiyana id Jerusalem maisned isdin sinmaaan Jesus id daya. Nan maikadwa et nan naiwakatan nan gawis ay damag isnan tap-in nan ilin di Judio. Ya nan maikatlo et nan am-amedna naiwakatan enggana id Roma.

Nan esay napateg ay ibagbagan nan liblo ay naay et nan nangbadbadangan nan Ispirito Santo isnan mamati. Nan ninlogiyana et siya nan kinmapetana isnan mamati id Jerusalem isnan agew ay makwani en Pentecostes. Et ninlogi isdi danat itoltoloy ay mangbadbadang ya mangipapipigsa isnan mamati ya mangipangpango ken daida. Nan inom-ommat ay naibagbaga isna et ipailana nan kabaelan nan mait-itdo ay wada isnan gawis ay damag ay mangbadbadang isnan ipogaw ay mangpati.

Nan wada isna

Nan maisaganaan nan ipogaw ay mangpaneknek ken Jesus 1:1-26
a. Nan kaodiyan ay bilin ya inkalin Jesus 1:1-14
b. Nan naisokat ken Judas 1:15-26
Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Jerusalem 2:1-8:3
Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Judea ya id Samaria 8:4-12:25
Nan nin-isolsolowan Pablo 13:1-28:31
a. Nan damo ay omayan da Pablo ay men-itdo 13:1-14:28
b. Nan nadagopan nan papangolon di mamati 15:1-35
c. Nan maikadwa ay omayan da Pablo ay men-itdo 15:36-18:22
d. Nan maikatlo ay omayan da Pablo ay men-itdo 18:23-21:6
e. Nan naibalodan Pablo id Jerusalem, Cesarea ya id Roma 21:7-28:31

Login Nan Solat

1 Gayyem Teofilo:

Isdin damo ay liblo ay insolatko et inbagak am-in din inik-ikkan ya insolon Jesus menlogi isdin logina

2 ya enggana isdin nangipangatowan Apo Dios ken siya id daya. Ngem esapay somaa id daya et wada nan inbilina isnan deeyda ay papasolotna ay pinilina ay makwani en apostolis. Nan Ispirito Santo nan nang-itdo ken Jesus isnan inbagbagana ken daida.

3 Namin ado nan ninpap-ailaana isnan aapostolis isnan kasina natagowan enggana ay nalpas nan epat poo ay agew. Adoado gedan nan inik-ikkana tasiyay maid gapona is adida mangpatiyan ay kasin natago. Inil-ilada siya et init-itdowana daida maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.

4-5 Isnan esa ay agew nadagopda. Dat kanan Jesus ken daida, “Din si Juan et danom nan inosalna ay menbonyag ngem awnit nan Ispirito Santo nan

ited Apo Dios ken dakayo ay kanegna ibonyag ken dakayo. Isonga adi kayo komak-aan id isna Jerusalem ta sed-enyo tay nganngani ay omali. Siya di nan inkalin Ama ay inbagak abes ken dakayo."

Nan Nangipangatowan Apo Dios Ken Jesus Id Daya

6 Isnan namingsan ay nadagopan da Jesus ya nan aapostolis et sinootda en, "Apo, ay id wani nan mangipakaanam isnan iRoma ay mentotolay ken datako tasiyay datako nan kalebbeng ay mentolay isnan am-in ay ili tako ay Judio?"

7 Dat kanan Jesus ken daida en, "Nan timpo ay mentolayan tako et adi kabalin ay getkenyo tay si Apo Dios et kedeng nan kalebbeng ay mangtek isnan awnit om-ommat isnan omal-ali ay agew ya nan timpo ay ommatana.

8 Ngem nan ipagtekko ken dakayo et siya na. Awnit kapten nan Ispirito Santo dakayo et itedna nan kabaelanyo ta tomoled kayo ay mangibagbaga isnan maipanggep ken sak-en id Jerusalem dat isnan kailiili id Judea ya isnan kailiili id Samaria enggana isnan kailiili isnan batawa."

9 Nakwas nan initdon Jesus ay deey dadat ilan siya ay maipangato id daya. Nintangadda ay mang-ila ken siya enggana ay nasalinan isnan liboo.

10 Daanda pay ay mangiila id daya dat wada nan doway lalalaki ay anghel ay ninbabado is polaw ay natanakdeg isnan kad-an nan aapostolis.

11 Dadat kanan, "Dakayo ay iGalilea, dakayon aped tatangaden id daya? Si Jesus ay inilayo ay naipangato id daya et awnityo kasin ilan nan omaliyana ay kaneg nan inmayana id wani."

12 Dat somagong nan aapostolis id Jerusalem ay magapo isnan bilig ay Olivo ay esay kilometro nan kaasag-ena.

Nan Nangpiliyanda Isnan Maisokat Ken Judas

13 Idi inomdan nan aapostolis id Jerusalem et inmeyda isnan baey. Dadat omey isnan maikadwa ay galado ay menteteanda. Siya dana nan ngad-ngadanda. Da Pedro ken Juan, Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago ay anak Alfeo, Simon ay mangisaksakit isnan ilina yas Judas ay anak Santiago.

14 Inagew ay enda makilol-owalo tay naeesa nan nemnemda maipanggep isnan pammatida ken Apo Dios. Wada abes nan bababai ay naitapi ken daida ya si Maria ay inan Jesus ya nan bebsat Jesus ay lalalaki.

15 Isnan esay agew ay nadagopan nan waay sin-gasot ya dowampoo ay mamati ken Jesus dat tomakdeg si Pedro et kanana,

16-18 "Dakayo ay bebsatko ay mamati ken Jesu Kristo, natongpal et nan inpanemnem nan Ispirito Santo ay insolat din si David ay maipanggep ken Judas tay am-in ay kankanan Apo Dios et masapol ay matongpal. Si Judas et nadotokan ay nakiobla ken dakami ay apostolis. Ib-ami siya ngem siya nan nangipango isnan nangdepap ken Jesus. Linagbowanda siya isnan ngawi ay inikkana dat maosal nan lagbona ay mailako is om-a. Dat mentekdag dat maboslayan nan egesna.

19 Idi gintek am-in nan iJerusalem nan inikkan Judas dadat ngadnan san om-a is Aceldama ay makwani en om-a ay nabasaan isnan kalida."

20 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Siya na nan inpanemnem nan Ispirito Santo id kasikasin ay maipanggep ken Judas et naisolat isnan liblo ay Salmo. Kanana en,
'Menbayen koma nan baeyna ta maid kasin mentet-ee isdi.'
Wada abes nan naisolat ay mangwani,
'Maidya koma nan saadna isnan tap-in di ipogaw.'
Siya di nan naisolat."

21-22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Isonga omila tako is maisokat
ken Judas ta waday maitapi ken dakami is mangpaneknek isnan kasin
natagowan Apo Jesus. Anapen tako nan ipogaw ay nakiib-a ken datako
enggana isdin damo. Masapol ay inilana am-in nan inik-ikkan Jesus ay
menlogi isdin ninpabonyagana ken Juan et enggana isdin naipangatowana
id daya.” Siya di nan kinwanin Pedro.
23 Dadat ibaga nan ngadan di doway ipogaw ay da Matias ken Jose ta mapili
ken daida nan maisokat ken Judas. Nan tap-in nan ngadan Jose et Barsabas
ya Justo.
24 Dadat menlowalo ay mangwani en, “Apo, gapo tay sik-a nan mangtek
isnan nemnem am-in nan ipogaw et ipagtekmo ken dakami nan piliyem ken
datona ay dowa
25 ta maitapi ken dakami ay mang-ikkan isnan oblami ay aapostolis tasiyay
siya nan maisokat ken Judas tay kinmaan ay omey isnan impilno.” Siya di
nan lowaloda.
26 Dadat menbobonot ken datodi ay dowa. Et si Matias nan nabonot. Dat
maitapi et maikasimpoo ya dowa ken daida.

2

Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Isnan Mamati Ken Jesus

1 Idi inomdan nan esay fiestan di Judio ay makwani en Pentecostes daet
madagop am-in nan mamati ken Jesu Kristo isnan esay baey.
2 Dadat madanenge isnan kaneg ngengen di dagem ay nagapo id daya et
pinmigsa isnan baey ay nadadagopanda.
3 Dadat ilan nan adoado ay kanega apoy ay masisiyan ay omey pomatong
am-in isnan ipogaw.
4 Dadat wasdin nakapet isnan Ispirito Santo et wasdin menkali isnan teken
ay kali ay egayda solowen tay inpakalin nan Ispirito Santo daida.
5 Isnan timpo ay deey wada id Jerusalem nan adoado ay Judio ay mang-
daydayaw ken Apo Dios ay nagapo isnan kailiili isnan batawa.
6-8 Idi dinngeda san ninngengenge dadat madagop isnan kad-anda et
nasdanasdaawda tay was-in nangdedenge isnan osto ay kalina isnan koma-
lkaliyan nan apostolis. Nasdaawda ay mangwani, “Dan getken nan iGalilea
ay naayda nan kalin di kailiili ay nagapowan tako?
9 Datako pay iPartia, iMedia, iyElam, iMesopotamia, iJudea, iCapadocia,
iPonto ya iyAsia.
10 Wada pay nan iFrigia, iPamfilia, iyEgipto ya nan nagapo isnan tapin di
ili id Libia ay as-asag-en id Cirene ya nan nagapo id Roma abes.
11 Nan tapi tako et Judio ngem nan tap-ina et baken Judio ngem solotenda
nan ogalin di Judio. Nan tapi tako et iCreta ya nan tap-ina et iyArabia.”
Kananda pay, “Dengngen tako ay kalkaliyenda nan nateketeken ay kali tako
ay mangibaga isnan kaskasdaaw ay inikkan Apo Dios.”
12 Nasdanasdaawda dadat men-asitotya ay mangwani, “Ngan nan aped
mangtekan datona isnan nateketeken ay kali tako? Ngan nan kayat tona ay
ibaga?”
13 Ngem wadada nan naitapi isnan kaipoipogaw ay mang-oy-oyaw isnan
mamati ken Jesu Kristo ay mangwani en nabotengda.
14 Dat kanan Pedro ay mangipigsa isnan kalina ay mangitakdeg isnan
simpoo ya doway apostolis ay mangwani en, “Dakayo ay iJerusalem ya am-in
kayo ay ib-ami ay Judio, dedengngenyo pod nan kanak ta ibagak nan kayat
tona ay kaliyen.

15 Egay kami kaboteng ay kananyo. Getkenyo ay adi kaboteng nan ipogaw
isnan olas di alas nowibi isnan wakgat.
16 Ngem nan dinngeyo isnan menkalkaliyanmi isnan nateketeken ay kali
et siya na nan inbagan din mamadton Apo Dios ay si Joel isnan nangiba-
gaana isnan kinwanin Apo Dios. Kinwanina en,
17 'Siya na nan ik-ikkak isnan maod-odi ay agew. Awnitko ipakapet nan
Ispiritok isnan kaipoipogaw. Nan an-akyo ay lalalaki ya bababai
et awnitda ibagbaga nan itdok ken daida. Nan bababallo et awnit
kaskasdaaw nan ipailak ken daida. Nan aamam-a et awnitda iitawen
nan itdok ken daida.
18 Isnan siya di ay agew awnitko ipakapet nan Ispirito Santo isnan ibab-aak
ay lalalaki ya bababai et enda ibagbaga nan itdok ken daida.
19 Awnit wada nan ipailak ay kaskasdaaw id daya ya isnan batawa tay awnit
ipailak nan kabaelak ay kaneg naisoyat ay basa, apoy ya kaeegyat ay asok.
20 Awnit bomolinget nan agew ya gomadangdang nan bowan ay kaneg basa.
Siya di nan ommat esapay omdan nan napateg ay agew ay omaliyan nan
Apo.
21 Isonga mo sino nan menpabadang ken sak-en et daida nan maisalakan ay
adiyak dosaen.'
Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat din si Joel."
22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Dakayo ay ib-ak ay Judio,
dengngenyo pod nan kanak. Si Jesu Kristo ay iNazaret et inpagtek Apo Dios
ken dakayo ay siya nan inbaana tay adoado nan kaskasdaaw ay inik-ikkana
ay mangipaila isnan kabaelana. Et getkenyo dana tay inilayo nan inpaikkan
Apo Dios ken Jesus.
23 Id kasin et ninenemnem Apo Dios nan ommat ken Jesus. Et natongpal
tay inpapateyyo isnan iRoma ay makedse ay ipogaw et inlansada isnan kros.
24 Ngem si Apo Dios et egayna ipalobos ay maitoloy ay matey si Jesus tay
tinagona kasin. Tay nan tetey et maid kabaelana ay mangikawe ken siya.
25 Si Jesus nan natongpalan din insolat David ay mangwani,
'Getkek ay mamamamakkeyka, Apo Dios et olay no waday domateng is ligat
adiyak omegyat tay wadaka ay bomadang.
26 Isonga men-galalasingak et maila nan gasingko isnan kankanak tay
patiyek ay adi madonot nan awakko
27 tay getkek ay adika mangkalkalingking isnan kad-an di natey ya adim
ipalobos ay madonot nan awakko tay sak-en nan mangtongtongpal ken sik-
a.
28 Inpagtekmo nan ikkak tapno matatagowak ay eng-enggana et palalo nan
gasingko tay makiteteak ken sik-a.'
Siya di nan insolat din si David."
29 Dat itoloy Pedro, "Dakayo ay bebsatko, laydek ay ipagtekko ay osto ken
dakayo nan maipanggep ken David ay ali tako id kasin. Din si David et baken
nan awakna is kinwanina tay natey et naikaob. Et daan ay mamaila nan
naikaobana id wani.
30 Ngem gapo tay mamadton Apo Dios din si David isonga gintekna ay
awnit tongpalen Apo Dios nan insapatana ay awnit wada nan bomala ay
apona ay mangsokat ken siya ay men-ali et si Kristo.
31 Gintek David ay awnit tomet-ewa nan inbagan Apo Dios maipanggep
isnan kasin matagowan nan awnit men-ali ay si Kristo isonga kinwanina en
adi kakalkalingkingan ay adi madonot nan awakna isnan kad-an di natey."
32 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Si Jesus din inbagan din si David tay
siya nan tinagon Apo Dios. Mabalin ay ibagami ken dakayo tay inilami am-in
ay natago siya.

33 Ngem id wani wada si Jesus id daya isnan makanawan Apo Dios ay
Amana ay kad-an di madaydayaw. Et intedna ken Jesus nan epdasna inkali
ken siya et siya nan Ispiritona ay inpaalina ken dakami. Isonga dinngeyo ya
inilayo nan menkalkaliyanmi isnan nateketeken ay kali.
34 Baken nan awakna is kinwanin David tay egay inmey nan awakna id
daya nodi si Jesus nan inmey isonga kinwanin David nan maipanggep ken
siya ay mangwani en,
‘Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko
35 enggana ay abakek am-in nan bosom ta sik-a nan Apo.’ ”
36 Dat itoloy Pedro ay mangwani, “Isonga dakayo ay ib-ami ay Judio,
masapol ay getkenyo ay gawis ay si Jesus ay pinateyyo et siya nan pinabalin
Apo Dios is Apo tako ya Ali tako ay kanan tako en Kristo.”
37 Idi dinngen nan kaipoipogaw nan kinwanin Pedro dat dadama nan seg-
angda tay daida nan nangipapatey ken Jesus. Dadat kanan ken da Pedro,
“Gagayyem, sino nan ikkanmi tapno makaan nan naay basolmi?”
38 Dat kanan Pedro ken daida, “Wasdin mangdokog is basolna dat men-
pabonyag ay mangipagtek ay apowena si Jesu Kristo tapno pakawanena nan
basolyo et itedna nan Ispirito Santo ta komapet ken dakayo.
39 Tay nakitolag si Apo Dios ay mangwani en, ‘Am-in kayo ay ayagak et
awnit komapet nan Ispirito Santo ken dakayo ya nan an-akyo ya nan ap-oyo,
olay nan ipogaw ay baken Judio olay sino ay ipogaw ay ayagak et makapetda
isnan Ispirito Santo.’ ”
40 Menkalkali kayet si Pedro ay mangtogon ken daida ay mangwani en,
“Masapol ay dokoganyo nan basolyo ta adi kayo maitapi isnan ipogaw ay
madosa isnan impilno ay eng-enggana gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.”
41 Dat adoado nan mamati ken Jesus et ninpabonyagda. Omey ay tolo ay
libo nan bilang nan mamati isnan agew ay deey et maitapida issan deeyda
ay namati isnan damo.
42 Nan mamati et kaageagew ay madagdagopda ta dengngenda nan it-
itdon nan aapostolis. Isnan madagdagopanda et makilol-owalo ya makiap-
apatda maipanggep isnan kankanan Apo Dios dadapay makikikan isnan
kanemneman nan nateyan Jesus.

Napos-a Nan Nemnem Nan Mamati Ken Jesus

43 Nan aapostolis et adoado nan inik-ikkanda ay kaskasdaaw ay mangi-
paila isnan kabaelan Apo Dios et inmegyat am-in nan ipogaw isnan il-
ilaenda.
44 Intoltoloy nan deeyda ay mamati ken Jesus ay madagdagop et pinos-ada
am-in nan kok-owada tapno maiwalas ken daida am-in.
45 Dadat omilako isnan payewda ya isnan kokwada ta ipigasanda nan ib-
ada ay makasapol.
46 Intoltoloyda ay madagdagop isnan Templon Apo Dios id isdi Jerusalem
ay kaageagew. Makiol-olnosda ay maob-obong ay mangmangan isnan bab-
aeyda et dadama nan gasingda tay napopos-a nan nemnemda.
47 Daydayawenda si Apo Dios et am-in nan omili id Jerusalem olay nan
adi mamati ken Jesus, kananda en gawigawis nan ik-ikkan nan deeyda
ay mamati ken Jesus. Inagew ay tapiyan Jesus nan mamati ken siya ay
maisalakan.

3

Nan Ginmawisan Nan Napilay

1 Isnan namingsan et inmey da Pedro ken Juan isnan Templo isnan alas
tres isnan masdem tay siya nan olas ay menlowalowan di ipogaw isdi.
2 Isnan segpan ay nginadnanda is Menbegew et wada nan am-ama ay pilay
enggana isdin binmalaana. Winakgat ay aw-awitenda siya ay mang-eyey
isnan Templo ta menlimlimos isnan songsonggep.
3 Idi ilana da Pedro ken Juan ay songgep isnan Templo daet menlimos ken
daida.
4 Dadat ikikiyat siya dat kanan Pedro, “Ilam dakami.”
5 Danat ilan daida ta baleng waday itedda ken siya.
6 Ngem dat kanan Pedro, “Maid polos sipingmi ngem nan kabaelan Apo
Jesus ay iNazaret et siya nan wada ay ibadangmi ken sik-a.” Danat kanan,
“Mendaanka.”
7 Dat gen-an Pedro nan kanawan ay ledengna ta patakdegena daet na-
ganawis nan sikina.
8 Dat matanakdeg et mendaan ta makkey ken da Pedro yas Juan ay
songgep isnan Templo. San napilay et mendad-aan ay menyakyaking ay
mangdaydayaw ken Apo Dios.
9 Am-in nan ipogaw et inilada siya ay mendad-aan ay mangdaydayaw ken
Apo Dios.
10 Dadat imatonan ay siya san menlimlimos issan segpan ay makwani en
Menbegew. Dadat masdaaw tay makadaan.
11 Isnan nanggegen-anan nan napilay ken da Pedro ken Juan dat matanag-
tag nan kaipoipogaw ay omey isnan kad-anda isnan kanandan Bangsal
Solomon tay pilmi ay masdaawda.

Nin-isolo Si Pedro Isnan Templo

12 Inilan Pedro nan kaipoipogaw danat kanan ken daida, “Dakayo ay ib-
ami ay Judio, dakayon masdaaw ay mangwani en dan makadaan si tona?
Dakayon ikikiyat dakami? Ay kananyo en gapo tay gawis kami ay ipogaw
wenno nan kabaelanmi nan nangipagawis ken tona?
13 Baken dakami tay si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako ay da
Abraham ken Isaac yas Jacob nan nangipagawis ken siya ta madayaw si
Jesus ay inbaana ken datako. Ngem indalomyo siya isnan iRoma dayopay
inadyan isnan nangbistaan Pilato ken siya olay linayad Pilato ay ipalobos
siya.
14 Ay apo kayo, inadyanyo nan gawigawis ay ipogaw ay maid polos basolna
dayopay aped piliyen nan ninpatey is ipogaw is kayatyo ay mapalobosan.
15 Si Jesus ay mang-ited isnan biyag ay maid patenggana et siya nan
pinateyyo. Ngem kasin tinagon Apo Dios siya et ibagbagami ay tet-ewa ay
kasin natago tay inilami.
16 Gapo isnan kabaelan nan olay ngadan Jesus isonga ginmawis nan pilay
nan ipogaw ay naay. Si Jesus nan nangipapigsa isnan nemnemna ay mamati
ken siya isonga iilaenyo am-in ay nakaan nan pilayna.”
17 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Dakayo ay bebsatko, getkek ay
egayyo getken nan saad Jesus isonga inpapateyyo. Olay nan ap-apoyo et
egayda getken.
18 Nan inikkanyo ay mangpatey ken siya et siya din inbagan Apo Dios isdin
mamadtona id kasin tay inbagada en nan pinilin Apo Dios ay mentolay et
masapol ay mapaligatan ya matey gapo isnan basbasol di ipogaw. Et siya di
nan natongpalan nan kinwanina.
19 Isonga dokoganyo nan basolyo ta nemnemenyo si Apo Dios ta kaanena
nan basolyo ya itedna nan nasimpa ay nemnem ken dakayo.

20-21 Si Jesus et id wani masapol ay id daya nan kad-ana enggana isnan
timpo ay kasin pagawisen Apo Dios nan am-in. Ngem awnit ibaana kasin
si Jesus is Ali tako ay makwani en Kristo tay siya di nan sigod ay inbagan
Apo Dios isdin mamadtona enggana id kasin."
22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Olay din si Moses et kinwanina en,
'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw isnan ib-a tako is mamadto ay
kaneg nan inikkana ay nangdotok ken sak-en et ipootyo ay mang-
denge am-in isnan kankanana.
23 Nan ipogaw ay adi mamati isnan kankanan nan mamadton Apo Dios ay
deey et awnitda maisiyan isnan ipogawna et madosada ay eng-enggana.'
24 Siya met laeng din kinwanin din am-in ay mamadton Apo Dios ay menlogi
ken Samuel. Tay inbagada nan maik-ikkan isnan timpo tako id wani.
25 Datako id wani et naitapi tako abes isnan inpabagan Apo Dios isdin
mamadtona. Naitapi tako abes isnan nakitolagan Apo Dios isdin alal-apo
tako tay kinwanina ken Abraham en, 'Awnitak osalen nan esa ay Apom ay
mangbadang isnan kaipoipogaw isnan batawa'.
26 Isonga inbaan Apo Dios nan Anakna ta omali isnan batawa et datako ay
Judio nan damdamo ay inmaliyana tay layden Apo Dios ay bomadang ken
datako ta dokogan tako nan ngawi ay ik-ikkan tako." Siya di nan kinwanin
Pedro ken daida.

4

Nasomalya Da Pedro Ken Juan

1 Daan ay menkalkali da Pedro isnan kaipoipogaw dat omey nan papadi
ya nan apon di gogowaldiyan di Templo ya nan tap-in di Judio ay Saduceo
isnan kad-an da Pedro. Nan Saduceo et daida nan mangwani en adi kasin
matago nan matey ay ipogaw.
2 Makaligetda tay isolsolon da Pedro en kasin natago si Jesus isonga tet-
ewa ay kasin matago nan ipogaw.
3 Isonga dadat ikawe daida et eyeyda isnan pagbalodan. Ngem gapo tay
nasdem et, apedda inbalod daida ta mawakgat esadapay masomalya.
4 Adoado nan mamati isnan deeyda ay nangdedenge isnan kinkinwanin
da Pedro. Nan kabibilang nan aamam-a ay mamati ken Jesus et omey ay
limay libo.
5 Idi nawakgat nadagop id Jerusalem nan menlelebbeng isnan ilida, nan
aamam-a ya nan men-is-isolo isnan linteg Apo Dios.
6 Dadat menmimiting ken da Caifas, Juan ya si Alejandro yas Anas ay
kangatowan ay padi ya nan tap-in di agin Anas.
7 Dadat ipatakdeg da Pedro ken Juan isnan sasagangenda ta somalyaenda
daida. Dadat kanan ken daida. "Sino nan kangadan isnan kananyo en
nangipagawis isnan napilay ay naay? Sino nan nang-idya isnan kabaelanyo
ay mangipagawis ken siya?"
8 Dat itdowan nan Ispirito Santo si Pedro is isongbatna et kanana, "Dakayo
ay ap-apomi ya aam-ami,
9 no maipanggep isnan gawis ay inikkanmi ay nangkaan isnan sakit nan
pilay nan isomalyayo ken dakami ya no ngan nan inikkanmi ay nangipa-
gawis ken siya et
10 dengngenyo tay masapol ay getkenyo ya nan am-in ay ib-a tako ay Judio.
Si Jesu Kristo ay iNazaret nan nang-idya isnan kabaelanmi ay mangkaan
isnan sakitna. Et siya nan inlansayo isnan kros ngem tinagon kasin Apo Dios.

11 Nan inpasolat Apo Dios ay mangwani en, ‘Nan bato ay inadyan di
ninsaad is baey et siya nan kapatgan tay ipapaknegna nan baey.’ Et si Jesus
nan naiyaligana. Owen si Jesus nan kapatgan.
12 Tay maid teken is mabalin ay mangisalakan ken datako no baken si Jesus
tay kedkedeng siya is inbaan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw.”
13 Idi nakakali si Pedro dat kanan nan menlelebbeng, “Dan datona ay dowa
nan natoled ay mangsongbat ken datako ay ap-apoda? Egayda nakaadal
dadapay getken ay mangsongbat ken datako.” Masdaawda dadat nemne-
men en daida nan nakiboweg ken Jesus.
14 Dapay san menlelebbeng et maid isongbatda tay wada san napilay ay
makitatakdeg ken da Pedro et mamagtek ay tet-ewa nan kankananda.
15 Isonga nan inikkanda et inpabalada da Pedro ken Juan ya san napilay
ta ikekedeng nan menlelebbeng is menkalkali.
16 Dadat mentototya ay mangwani en, “Ngan di ikkan tako ken datodi tay
tet-ewa ay kaskasdaaw nan inikkanda isnan napilay et getken am-in nan
omili id Jerusalem isonga adi mabalin ay kanan tako en baken tet-ewa.”
17 Dadat kanan en, “Ibaga tako ken daida en madosada no kasinda sod-
sodoken si Jesus ta adi dengngen nan kaipoipogaw modatya patiyenda.”
18 Dadat kasin ayagan da Pedro et ibagada ken daida ta adida kasin
sodsodoken si Jesus ya adida isolsolowan nan ipogaw maipanggep isnan
ngadana.
19 Ngem da Pedro ken Juan et sinmongbatda ay mangwani en, “Nemne-
menyo no sino nan layden Apo Dios. Ay dakayo nan osto ay patiyenmi
wenno si Apo Dios?
20 Adi mabalin ay isaldengmi ay mangibagbaga isnan inil-ilami ya dindin-
ngemi ay maipanggep ken Jesus.”
21 Dat eg-egyaten nan menlelebbeng da Pedro esadapay palobosan daida
tay adida getken nan ikkanda ay mangdosa ken daida tay omegyatda isnan
kaipoipogaw tay daydayawenda si Apo Dios gapo isnan inikkan da Pedro
isnan napilay.
22 Kaskasdaaw nan ginmawisan nan napilay tay solok is epatpoo nan tew-
ena.

Nan Lowalon Nan Mamati Ken Jesus

23 Idi naipalobos da Pedro ken Juan dadat omey isnan ib-ada ay mamati
ken Jesus. Dadat ibaga nan kinwanin nan menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a ken daida.
24 Idi dinnge nan ib-ada dadat makilowalo ay mangdayaw ken Apo Dios
ay mangwani en, “Apo, sik-a nan nangboliw isnan daya, nan batawa, nan
baybay ya nan am-in ay mentetee.
25 Olay din alapomi ay din si David ay esay ipogawmo et inpabagan nan
Ispirito Santo ken siya nan insolatna ay,
‘Dan aped menpapangato ken Apo Dios nan ipogaw ay baken Judio? Dan
aped nemnemen nan Judio ay mang-ik-ikkan isnan ol-olay ay maid
silbina ay mang-apos ken Apo Dios?
26 Mensagana nan alin di kailiili et madagop abes nan menkangangato ay
ipogaw ta gobatenda si Apo Dios ya nan Anakna ay makwani en Kristo.’
27 Et natongpal san deey ay kinwanin David tay nadagop nan ib-ami ay
Judio ya nan baken Judio ya nan ap-apo ay da Herod ken Poncio Pilato id
Jerusalem ta mentotyada ay mangpatey ken Jesus ay mangtongtongpal ken
sik-a dapay siya nan dinotokam ay mentolay isnan am-in ay ipogaw.
28 Inikkanda ken Jesus nan ninenemnemmo ay ommat gapo isnan kayat
ya panakabalinmo.

29 Id wani, Apo, ilam pod nan ik-ikkanda ay mangipaegyat ken dakami ay
inbaam. Et anayam nan toledmi ay mamati ken sik-a ta ibagbagami kayet
nan kankanam.
30 Pagawisem nan masaksakit ay ipogaw et ipailam nan kaskasdaaw ay
maikkan gapo isnan kabaelan Jesus ay mangtongtongpal ken sik-a."
31 Idi nakalowaloda daet mawedwed nan baey ay menteteanda dat tak-
dowen nan Ispirito Santo daida dadat amed tomoled ay mangibagbaga kayet
isnan kankanan Apo Dios.
32 Nan am-in ay mamati ken Jesus et makiolnosda isonga am-in nan kok-
owada et pinos-ada ta kowada am-in ay maid mangibobokod.
33 Pilmi nan kabaelan nan aapostolis ay mangibagbaga isnan nang-il-anda
ken Apo Jesus ay kasin natago. Et gawigawis nan badang Apo Dios ken daida.
34 Am-in nan mamati et maid kolangda tay nan wada nan payewna wenno
baeyna danat ilako et itedna nan lakona
35 isnan aapostolis ta iwalasda isnan makasapol.
36 Siya nan inikkan Jose ay esay iChipre ay esay apon din si Levi. Nan
inpangadan nan aapostolis ken siya et Bernabe tay nan kayatna ay kanan
et ipogaw ay mangipagasing is nemnem di napaligatan.
37 Nan inikkana et nin-ilako is payewna danat ited nan lakona isnan
aapostolis.

5

Nan Maipanggep Ken Da Ananias Yas Safira

1 Wada pay nan esay am-ama ay kangadan is Ananias ya nan asawana ay
si Safira. Inlakona nan ib-an nan kokwada.
2 Dadat mentoya ay sin-asawa ta igagoda nan tap-in nan lakona. Danat ited
nan tap-ina isnan aapostolis ay mangwani, "Naay nan lakon nan kokwami."
3 Ngem kinwanin Pedro, "Ananias, damen patiyen nan kanan Satanas ken
sik-a? Nan Ispirito Santo nan pinadasmo ay sikapan tay isotmo nan tap-in
nan lakona.
4 Isnan egayna kailakowan, kokwam. Et sik-a nan kigad is ikkam isnan
lakona. Ngem dayon aped nemnemen ay mang-ikkan isnan naay? Baken
met aped ipogaw nodi si Apo Dios nan pinadasyo ay sikapan."
5 Dinngen Ananias nan kankanan Pedro dat aped matokang et matey. Dat
am-in ay mangdedenge isnan inommat ken Ananias et pilmi nan egyatda
ken Apo Dios.
6 Dat pomika nan bababallo et bongonenda nan awakna dadat ibala et
ikaobda.
7 Nallos nan waay toloy olas dat omey nan asawana ngem egayna getken
ay natey san asawana.
8 Dat kanan Pedro ken siya, "Ibagam mo tet-ewa ay siya na nan osto ay
lakon nan inlakoyo ay kowayo." Dat kanan nan babai en, "Tet-ewa ay siya
sa."
9 Dat kanan Pedro ken siya, "Dakayon nintolag ay mangsiksikap isnan
Ispiriton Apo Dios? Ilam, naay omali nan nangikaob ken asawam esadat
abes isoblat sik-a."
10 Dat matokang et matey abes siya. Sinonggep san deeyda ay bababallo et
idi ilaenda ay natey dadat ibala ay en mang-idlen isnan naikaoban asawana.
11 Dat nan mamati ken Jesus ya nan am-in ay nangdedenge isnan inommat
et inmegyaegyatda.

Nan Kaskasdaaw Ay Inik-ikkan Nan Aapostolis

12 Nan aapostolis et adoado nan kaskasdaaw ay inik-ikkanda ay inilan nan
ipogaw. Nan osto ay nadagopan nan deeyda ay mamati ken Jesus et nan
bangsal nan Templon Apo Dios ay makwani en Bangsal Solomon.
13 Dinayaw am-in nan ipogaw daida ngem omegyatda ay maitapi ken
daida no egayda mamati ken Jesus.
14 Ngem inmadoado met laeng nan aamam-a ya iinin-a ay naitapi ay
mamati ken Apo Jesus.
15 Gapo isnan inik-ikkan di aapostolis et inpabala nan ipogaw nan masak-
sakit dadat eyey isnan kalsa dadat ipapodan daida isnan kamada wenno
isnan abekda. Tay kananda en ta moke lomaos si Pedro et olay no kedeng
nan alin-ewna is manglingeb ken daida et makaan nan sakitda.
16 Adoado pay nan nagapo isnan kailiili ay as-asag-en id Jerusalem et ey-
eyeyda nan masaksakit ya nan kinapet di anito et ginmawisda am-in.

Nan Napaligatan Di Aapostolis

17 Gapo isnan kabaelan nan aapostolis et linmiget nan kangatowan ay padi
ya nan iib-ana ay Saduceo gapo isnan apalda.
18 Dat nan inikkanda et inmeyda ay mangdepap isnan aapostolis dadat
eyey daida isnan pagbalodan.
19 Ngem isnan labi, inmey nan esay anghel Apo Dios et tokabana nan eneb
nan pagbalodan danat ipabala daida ay mangwani en,
20 “Enkayo isnan Templo ta ibagayo isnan ipogaw nan maipanggep isnan
biyag ay maid patenggana.” Siya di nan kinwanin nan anghel.
21 Isonga idi pinmat-a dadat omey isnan Templo ay men-isolo. Mawakgat
pay dat ayagan nan kangatowan ay padi ya nan iib-ana am-in nan men-
lelebbeng ya nan aamam-a ta menmitingda. Dadat omibaa is omey isnan
pagbalodan ta ayaganda nan aapostolis.
22 Omdan pay nan deeyda ay gowaldiya ay inbaada dadat ilaen ay maiwed
san aapostolis. Dadat somagong ay mangwani en,
23 “Nan kananyo ay ayaganmi et maidda. Inilami nan pagbalodan et
daan ay naeemban ya daan ay naikakandado. Wada abes nan gowaldiya
ay tomatakdeg isnan segpan. Ngem idi tinokabanmi et maid ipogaw.”
24 Idi dinngen nan menkangangato ay papadi ya nan ap-apon di
gogowaldiyan di Templo nan kinwanin nan deeyda ay binaada dadat kanan
isnan nemnemda en, “Ngan ngata nan awnit ommat gapo ken daida?”
25 Dat wada nan inmey ay mangibaga en, “San deeyda ay binalodyo et
wadada isnan Templo ay men-is-isolo isnan ipogaw.”
26 Dat omey nan deeyda ay gowaldiya ya nan ap-apoda ay mang-ala ken
daida ngem egayda goyoden daida isnan nang-ayaganda ken daida tay
omegyatda isnan kaipoipogaw modatya gayangenda daida tay daydayawen
nan ipogaw nan aapostolis.
27 Dadat eyey nan aapostolis isnan menmitmitingan nan deeyda ay men-
lelebbeng. Dat kanan nan kangatowan ay padi en,
28 “Binilbilinmi dakayo ta adiyo isolsolo nan maipanggep ken Jesus. Dapay
id wani et maid polos egay nangdenge isnan isolsoloyo id Jerusalem. Et
kanegyo layden ay madosa kami isnan nateyan Jesus.”
29 Sinmongbat da Pedro ya nan iib-ana ay apostolis ay mangwani en,
“Masapol ay patiyenmi nan inbagan Apo Dios ken dakami ta ibagbagami
nan maipanggep ken Jesus isonga baken nan kananyo ay aped ipogaw is
patpatiyenmi.
30 Tet-ewa ay pinateyyo si Jesus ya inlansayo isnan kros ngem si Apo Dios
ay dinaydayaw din alal-apo tako et tinagona kasin siya.

31 Danat ipangato siya ta tomokdo isnan makanawana ta siya nan men-
ap-apo ya siya nan mangisalsalakan ken datako tasiyay mawayaan tako ay
Judio ay menbabawi tapno pakawanen Apo Dios nan basbasol tako.
32 Dakami nan nang-ila ay tet-ewa isonga ibagami ken dakayo. Et nan
Ispirito Santo ay inpakapet Apo Dios ken dakami ay mamati ken Jesus nan
mangpaneknek ay tet-ewa nan kankananmi isnan mangipaik-ikkanana ken
dakami isnan kaskasdaaw." Siya di nan kinwanin Pedro.
33 Isnan nangdengngan nan deeyda ay menlelebbeng isdi et nakaligetda
isonga kayatda ay pateyen daida.
34 Ngem wada nan esay Fariseo ken daida ay kangadan is Gamaliel. Siya
nan esay men-is-isolo isnan linteg Apo Dios et siya nan ikabain nan ib-ana.
Tinmakdeg ay mangibaga ta ikaanda san aapostolis is sin-awyan.
35 Inpabalada daida dat kanan Gamaliel, "Dakayo ay ib-ak ay Judio,
nemnemen tako ay gawis nan ikkan tako ken datona.
36 Nemnemenyo nan inommat id kasin tay no maid si Apo Dios isnan
ipogaw et mamaid nan itdoda. Kaneg din binmal-an Teudas ay aped
nangipangato isnan awakna issan kaat todi ngen ay tew-en et sinmolot nan
waay epat gasot ay ipogaw ken siya. Ngem napatey siya et aped naboka nan
papasolotna et namaid nan insolsolona.
37 Nakwas di dat wada si Judas ay iGalilea isdin timpon di nasinsosan di
ipogaw. Adoado abes nan naawis ay nakiboweg ken siya. Ngem napatey
abes dat maboka nan namati ken siya.
38 Isonga nan ibagak ken dakayo id wani et adiyo paligaten nan naayda
ay ipogaw. Bay-anyo daida tay siya met laeng nan ommat no aped nan
nemnemda nan nagapowan nan isolsoloda ya ik-ikkanda tay awnit mamaid
abes.
39 Ngem no si Apo Dios nan nang-idya isnan kabaelanda et adi mabalin ay
ipasaldengyo. Isonga adiyo itoltoloy ay mang-aamis ken daida modatya si
Apo Dios nan aamisenyo." Siya di nan kinwanin Gamaliel.
40 Et siya di nan pinatida. Isonga kasinda inpaayag daida et ipabaibaigda
daida. Dadat kanan, "Adi kayo kasin men-is-isolo isnan maipanggep isnan
ngadan Jesus." Dadat palobosan daida.
41 Napalobosanda dadat taynan nan deeyda ay menmitmiting et men-
gasingda tay maawatanda ay getken Apo Dios ay adida omegyat olay no
mabainanda maipanggep isnan it-itdoda ay maipanggep ken Jesus.
42 Isonga winakgat ay om-omeyda kayet isnan Templo ya nan am-in ay
bab-aey ay mangisolsolo ay si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios ay
mentoltolay isnan ipogaw.

6

Nan Napiliyan Nan Nangbadang Isnan Aapostolis

1 Issan timpo ay deey isnan inmad-adowan nan mamati ken Jesus et
nin-asisongbat nan mamati ay Judio ya nan iib-ada ay Judio ay naiyanak
isnan teken ay ili ay Griego nan kalida. Dat menlili nan kakali is Griego
ay mangwani en, "Apay nga mabaybay-an nan bababaimi ay balo isnan
maiwalasan nan makan isnan inagew?"
2 Isonga inpaayag nan aapostolis am-iam-in nan deeyda ay mamati ken
Jesus dadat kanan, "Adi mabalin ay mataktaktak kami isnan oblami ay man-
gibagbaga isnan kankanan Apo Dios ay maipanggep ken Jesus ta dakami nan
mangiwalwalas is makan.

3 Isonga dakayo ay kadwami ay mamati ken Jesus et pomili kayo is pito
ay nalaing ay amam-a ay managpati isnan Ispirito Santo ta daida nan
dotokanmi ay mangiwalas isnan makan.
4 Tapno dakami pay ay aapostolis et mabalin ay eesangenmi ay menlol-
owalo ya mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus."
5 Dat iyoog am-in nan mamati ken Jesus nan kinwanin nan aapostolis. Et
datona nan pinilida. Nan esa et si Esteban. Managtongpal isnan Ispirito
Santo ya napigsa nan pammatina ken Jesus. Nan ib-ana et da Felipe, Procoro,
Nicanor, Timon, Parmenas ya Nicolas ay iyAntiokia. Baken Judio si Nicolas
ngem solsolotena nan ogalin di Judio.
6 Dadat eyey daida isnan aapostolis. Dat menlowalo nan aapostolis
dadapay ipatang nan ledengda isnan olon nan deeyday pito tay siya nan
ikkanda ay mangdotok ken daida.
7 Isonga inmad-ado nan nangdengdenge isnan kalin Apo Dios dat
omadoado abes ay mamati ken Jesus id Jerusalem. Olay nan papadi et
adoadoda ay mamati ken Jesus.

Nan Nang-ap-aposanda Ken Esteban

8 Si Esteban pay et kaskasdaaw nan inik-ikkana isnan ipogaw tay binadan-
gan Apo Dios siya et adoado nan intedna ay kabaelana.
9 Ngem wadada nan ipogaw isnan sinagogan di Libertino, ay Judio ay na-
gapo id Cirene ya id Alejandria ya Judio ay iCilicia ya iyAsia et nakisongbatda
ken Esteban. Ngem adida makaabak ken siya tay
10 initdowan nan Ispirito Santo siya isonga nalaing ay komali.
11 Dadat lagbowen nan ipogaw ta menkampotda ay mangwani en, "Din-
ngemi nan kinwanin Esteban et aposena din si Moses yas Apo Dios."
12 Isonga nan kaipoipogaw ya nan aamam-a ya nan men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios et nakaligetda ken Esteban gapo isnan kinwanin nan deeyda
ay menkampot. Dadat ikawe si Esteban et eyeyda isnan menlelebbeng.
13 Dadat ipatakdeg san deeyda ay menkamkampot ay mangwani en, "Si
Esteban et adi somalsaldeng ay mang-ap-apos isnan linteg ay initdon din si
Moses ya ngawi nan kankanana maipanggep isnan Templo
14 tay dinngemi nan nangwaniyana en awnit dadaelen Jesus ay iNazaret
nan Templo tako ya sokatana nan linteg ay initdon din si Moses ay tinawid
tako."
15 Iilan pay nan deeyda ay menlelebbeng si Esteban dadat ilaen ay somi-
lang nan angasna ay kaneg angas di anghel.

7

Nan Insongbat Esteban

1 Dat kanan nan kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg isnan Judio ken
Apo Dios ken Esteban en, "Ay tet-ewa nan kankanan datona?"
2 Dat kanan Esteban ay mangwani en, "Dakayo ay ap-apok ya aam-ak ya
bebsatko, nemnemenyo pod nan inik-ikkan Apo Dios ken datako ay Judio
enggana id kasin. Si Apo Dios ay kangatowan et ninpaila ken Abraham ay
din alapo tako isdin ninteteana id Mesopotamia isdin egay pay laeng nin-
alisana id Haran.
3 Et kanan Apo Dios ken siya, 'Komaanka isnan iliyo ay naay ta taynam nan
agiyo ta enka isnan ili ay awnitko itdo ken sik-a.'
4 Isonga kinmaan si Abraham id Mesopotamia ay mentetean nan ipogaw
ay makwani en Caldeo et inmey nintetee id Haran. Idi natey din amana dat
ipangon Apo Dios siya isnan naay ili ay mentetean tako id wani.

5 Issan inmaliyan Abraham isnan kad-an tako id wani et maid polos
inidyan Apo Dios is dagana is olay teeteen. Ngem nakitolag si Apo Dios ay
mangwani en awnitna idya ken siya ta ipatawidna isnan anakna ya nan ap-
ona. Isnan nangwaniyana isdi et maid pay laeng anak da Abraham.
6 Et siya na nan tap-in nan inbagan Apo Dios ken Abraham. Kinwanina
en awnit omey nan ap-ona isnan ilin di teken ay ipogaw et awnitda mapilit
ay menpabaa ay maid lagboda ya awnit maligligatan am-in nan ap-ona
enggana ay makwas nan epat gasot ay tew-en.
7 Ngem kanan Apo Dios en, ‘Awnitko dosaen nan deeyda ay ipogaw ay
mangpaligat isnan ap-om. Et gapo isnan madosaanda et awnitda ipalobos
nan ap-om ay komaan isdi ay omali kasin ay mangdaydayaw ken sak-en id
isna.’ ”
8 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, “Wada nan inbilin Apo Dios ken
daida ta waday mangnemnemnemanda isnan nakitolagan Apo Dios ken
daida. Et siya nan nangsegyatanda isnan an-akda ay lalalaki. Isonga idi
binmala nan anak Abraham ay si Isaac et isnan maikawao ay agewna siya
nan inikkan amana ken siya. Et siya met laeng nan inikkan Isaac isnan
anakna ay si Jacob. Siya abes nan inikkan Jacob isnan simpoo ya dowa ay
an-akna ay lalalaki ay kanan tako en am-a tako id kasin.

9 Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob et inapalanda nan innodida ay si
Jose. Isonga inlakoda siya isnan iyEgipto ta eyeyda isnan ilida ta mabab-aa
ay adi kalagbo. Ngem si Apo Dios et wada kayet ken siya
10 et binadbadangana siya isnan naligligatana. Gapo tay wada si Apo Dios
ken siya ya wada nan intedna ay laingna et laylayden nan alin di Egipto ay
makwani en Faro si Jose. Danat dotokan siya ay men-gobilnadol isnan am-in
ay ili id Egipto ya men-ap-apo abes isnan am-in ay ipogaw isnan baey Faro.
11 Dat domateng nan bitil isnan kailiili id Egipto ya id Canaan et napalipali-
gatan nan ipogaw. Din deeyday am-a tako ay an-ak Jacob et maid ikkanda
ay omanap is kanenda.
12 Isonga idi dinngen Jacob ay wada nan kasaoyan di makan id Egipto
danat ibaa nan iiyon-an Jose ta omeyda manaoy is kanenda. Siya di nan
damo ay inmayanda.
13 Isnan ikadwa ay inmayanda et ninpagtek si Jose ken daida. Danat
ipagtek abes daida ken Faro.
14 Danat ipaayag da amana ay si Jacob ya nan am-in ay ag-ida ta omeyda
id Egipto. Pitompooda ya lima am-in.
15 Inmey da Jacob am-in id Egipto. Et siya nan ninteteana enggana ay
natey. Siya abes nan nateyan nan an-akna ay din am-a tako.
16 Ngem naisas-aa nan awakda id Sikem et naikak-aobda isnan liyang ay
linakowan Abraham isnan an-ak Hamor isdi.”
17 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, “Nganngani ay omdan nan nakito-
lagan Apo Dios ken Abraham et inmad-ado nan ap-on Jacob ay din alal-apo
tako.
18 Isdin deey ay timpo et wada nan naisokat ay ali ay egay nangtek isdin
gawis ay inik-ikkan din si Jose tay adoado nan nallos ay tew-en.
19 Nan ali et siniksikapana din alal-apo tako et pinaligatna daida ya inpap-
atina ay mabaybay-an nan kaengaenga ta mateyda tasiyay adida omad-ado.
20 Et siya di nan timpo ay naiyanakan Moses ay menbelelegew ay onga
et linaylayad Apo Dios siya. Toloy bowan nan nangpasososowan inana ken
siya.
21 Idi adida makaigago ken siya dadat baybay-an. Ngem dinatngan nan
esay babai ay anak nan ali danat alan et talaknena ay kanegna anak.

22 Et naisolowan si Moses isnan am-in ay adal nan iyEgipto et nalailaing ay
mangmangwani isnan kankanana ya mang-ik-ikkan isnan ik-ikkana.
23 Idi epatpoo nan tew-en Moses danat kayten ay omey ilan nan kadalaana
ay ap-on Jacob.
24 Isnan inmayana et inilana ay am-amisen nan esay iyEgipto nan esay
kailiyana. Dat omey ta badangana nan napaligatan et pateyena nan
iyEgipto.
25 Tay kanan Moses en waay gintek nan kadalaana ay siya nan pinilin
Apo Dios ay mangipalobos ken daida isnan mapalpaligatanda ngem egayda
obpay maawatan.
26 Idi kasin napseng dat mensape nan doway ipogaw ay ap-on Jacob dat
sekaken Moses daida ay mangipagawis koma isnan nemnemda ay mang-
wani en, 'Bebsat, dakayon mensapsape dapay sin-ag-i kayo?'
27 Ngem indogos nan nakabasol si Moses danat kanan ken siya, 'Ayke wa-
day lebbengmo ay men-apo ken dakami ya mangibanag isnan ik-ikkanmi?
28 Ay laydem ay pomateyka ay kaneg nan inikkam isdin iyEgipto id kob-a?'
29 Idi dinngen Moses san kinwanina dat omegyat et linmayaw ay omey
id Midian. Nakiasawa isdi et isdi nan naiyanakan nan doway an-akna ay
lalalaki.
30 Nallos nan epatpoo ay tew-en ay nintetean Moses id Midian daet
menpaila si Apo Dios ken siya isnan apoy isnan kad-ana isnan pondag ay
gogowaben nan bilig ay Sinai.
31 Et nasdaaw si Moses tay nan inilana et nan kaiw ay aped menbidbidang
ngem adi kanen nan apoy. Idi inmas-asag-en dinngena nan kalin Apo Dios
ay mangwani en,
32 'Sak-en si Apo Dios ay Dios din alapom ay da Abraham, Isaac yas Jacob.'
Dinngen Moses dat aped menpayegpeg et omegyat ay mang-ila.
33 Dat kanan Apo Dios ken siya, 'Kaanem nan sapatosmo, tay napateg nan
naay lota ay menteteam tay wadaak isna.
34 Tet-ewa ay inil-ilak nan mapalpaligatan nan ipogawko id Egipto. Dak-
pay dengdengngen nan adawagda. Isonga inmaliyak ay mangisalakan ken
daida isnan mabab-aaanda. Aka ta ibaak sik-a ay omey id Egipto.' Siya di
nan kinwanin Apo Dios ken Moses."
35 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, "Din si Moses ay egay dinawat din
kadalaana ay nangwaniyanda en, 'Ayke waday lebbengmo ay men-apo ken
dakami ya mangibanag isnan ik-ikkanmi?' et siya kayet nan inbaan Apo
Dios ay men-apo ya mangipalobos ken daida isnan napalpaligatanda. Et nan
anghel ay ninpaila ken siya issan kaiw et binadbadangana siya.
36 Din si Moses met laeng nan nang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw isnan
nangipangpangowana ken daida isnan kinmaananda id Egipto ya isnan
inikkanda ay ginomdang isnan baybay ay makwani en Gadangdang ya nan
inik-ikkana isnan epatpoo ay tew-en ay nindad-aananda isnan pondag.
37 Din si Moses abes nan nangibaga isnan deeyda ay ap-on Jacob ay
mangwani en, 'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw isnan ib-a tako is
mamadtona kaneg nan inikkana ay nangdotok ken sak-en.'
38 Nakidagop met laeng si Moses isdin alal-apo tako isnan bilig ay Sinai ay
makitoya ken Apo Dios. Danat dawaten nan naisolat ay linteg ay naidya ken
datako ay adi makak-aan ay eng-enggana.
39 Ngem egay pinatin din alal-apo tako din si Moses. Et inadyanda siya ay
men-ap-apo ken daida tay kayatda ay somagong id Egipto.
40 Gapo tay nabayag si Moses isnan bilig ay Sinai, kinwanida ken Aaron ay
iyon-an Moses en, 'Somapoka is dios tako is mangipangpango ken datako.

Adi tako getken no ngan di inommat ken Moses ay nangipango ken datako
issan linmayawan tako id Egipto.'
41 Dadat sapowen nan kanega anak di baka ay kinadiosda. Dadat ipaltiyan
ay menlalagsak ya mangdaydayaw isnan sinapoda ay dios.
42 Isonga dinokogan Apo Dios daida et binaybay-ana daida ay mangday-
dayaw isnan olay talaw id daya. Naisolat isnan liblon din mamadton Apo
Dios nan nangwaniyan Apo Dios ken daida en,
'Dakayo ay nagapo isdin si Israel, ayke sak-en di inpaltiyanyo issan epatpoo
ay tew-en ay nindad-aananyo isnan pondag?
43 Nodi nan sinang didios ay sinapoyo nan dinaydayawyo. Inawityo pay
nan baey ay nangipay-anyo isnan sinang didiosyo ay makwani en Moloch.
Dayopay daydayawen nan sinapoyo ay sinang tatalaw ay makwani en
Refam. Gapo isnan inik-ikkanyo et awnitko pakaanen dakayo isnan iliyo ta
omey kayo isnan bas-ang nan ili id Babilonia ta mapaligatan kayo.'
44 Ngem din alal-apo tako et egayda dinawat si Apo Dios is men-apo ken
daida, olay no sinapoda ya inkawkawitda din inos-osalda ay mangnemne-
manda koma ken siya issan nindad-aananda isnan pondag. Sinapon da
Moses nan baey ay tolda ay kaneg nan inpailan Apo Dios ay toladena.
45 Et siya nan inkawkawitda isdin sinonggepanda isnan ili ay inpatawid
Apo Dios ken daida. Isdin timpo ay deey et si Josue nan naisokat ken
Moses ay mangipangpango ken daida isdin nangipakaanan Apo Dios isnan
nateketeken ay ipogaw ay mentetee. Et isdi nan nintetean san baey Apo Dios
enggana isdin timpon din si David ay ali.
46 Din ali ay si David et linaylayad Apo Dios siya et sinootna ken Apo Dios no
mabalin ay somaad is osto ay baeyna tay siya nan Diosna ay Dios gedan din
si Jacob ay alapona id kasin.
47 Ngem egay inyoog Apo Dios. Nodi si Solomon ay anakna nan kanana en
mangsaad.
48 Gawis tay sinaadna ngem getken tako ay nan osto ay mentetean Apo
Dios ay kangatowan isnan am-in et baken baey ay sinaad di ipogaw olay no
gawigawis. Kaneg nan insolat din mamadton Apo Dios ay mangwani en,
49 'Sak-en nan ap-apo id daya ya isnan gagatinak ay batawa. Isonga olay ngan
nan saadenyo et adi omanay is menteteak.
50 Tay sak-en nan nangboliw isnan am-in ay wada id daya ya nan wada isnan
batawa.'
Siya di din kinwanin Apo Dios."
51 Dat itoloy Esteban ay mangwani ken daida en, "Ay apo kayo, ikekedseyo ay
adi mangpati ken Apo Dios dayopay totowengen nan ibagbagana. Dayopay
adyan abes nan Ispirito Santo. Nan inik-ikkan din alal-apo tako et siya kayet
nan ik-ikkanyo.
52 Maid olay esa isdin mamadton Apo Dios is egay pinaligat din alal-apo tako.
Olay din mamadto ay nangibagbaga isnan omaliyan nan napateg ay ipogaw
ay si Jesus et pinateyda daida. Dakayo abes, siya met laeng nan inikkanyo
tay dinpapyo si Jesus olay no maid basolna dayot ipapatey.
53 Dapay dakayo nan naitedan nan linteg Apo Dios ay inpaitedna ken Moses
isnan aanghel ngem adiyo patpatiyen."

Nan Nangpateyanda Ken Esteban

54 Idi dinngen nan deeyda ay menlelebbeng nan kinwanin Esteban et
nakaligetda ay pilmi dadapay men-gegege.
55 Ngem si Esteban et naitakdo nan Ispirito Santo daet mentangad id daya
et masili isnan nang-il-ana ken Jesus ay tomatakdeg isnan makanawan Apo
Dios.

56 Dat kanan Esteban en, “Deey. Iilak ay napewak id daya et wada si Jesus
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay tomatakdeg isnan makanawan Apo Dios.”
57 Dat menbogaw san deeyda ay menlelebbeng dadapay opopen nan in-
gada ta adida dedengngen nan kankanana. Dadat mapanika ay mangikawe
ken siya.
58 Dadat goyoden et eyeyda isnan benget nan ili ta gayangenda is bato
tasiyay matey. San deeyda ay nangipabasol ken Esteban et kinaanda nan
badoda et inbadengda isnan sag-en nan esay baballo ay Saulo nan ngadana.
Inikkanda di ta bantayana ta makigayangda abes ken Esteban.
59 Idi gaygayangenda dat menlowalo si Esteban ay mangwani en, “Apo
Jesus, dawatem nan ab-abiikko.”
60 Dat menpalintomeng et menbogaw ay mangwani, “Apo Jesus, adim
pabasolen datona isnan naay ik-ikkanda.” Nakwas di dat matey. Et inyoog
Saulo nan nangpateyanda ken siya.

8

Nan Nangpaligatan Saulo Isnan Mamati Ken Jesus

1-2 Natey si Esteban dat agaan nan amam-a ay mangpatpateg ken Apo Dios
dadat ikaob siya. Et esangka ay agew nan nangpateyanda ken Esteban ya
nan ninlogiyan nan nangpaligatanda isnan am-in ay mamati ken Jesus id
Jerusalem. Dat masis-iyan nan deeyda ay mamati ken Jesus et omeyda isnan
probinsiyan di Judea ya Samaria. Et kedeng nan deeyda ay aapostolis is
nataynan.
3 Ngem nan inik-ikkan Saulo et pinalpaligatna nan ipogaw ay mamati ken
Jesus. Sinongsonggep isnan kabaebaey ay mangbalod isnan lalalaki wenno
bababai ay mamati ken Jesus ta eyeyna isnan pagbalodan tay kayatna ay
mamaid nan ipogaw ay mamati ken Jesus.

Naibagbaga Nan Maipanggep Ken Jesus Isnan Kailiili Id Samaria

4 Nan nasis-iyan ay ipogaw ay mamati ken Jesus et inmeyda is-
nan nateketeken ay ili ay mangibagbaga isnan kankanan Apo Dios ay
maipanggep ken siya.
5 Si Felipe nan esa et inmey isnan esay ili id Samaria et inap-apatna si
Jesus ken daida ay mangwani en si Jesus nan inbagan Apo Dios ay omali ay
mentolay.
6 Nan kaipoipogaw id isdi et kaykayatda ay mangdengdenge isnan
kankanan Felipe ya mang-il-ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana.
7 Nan anito ay kinmapet isnan ipogaw et inpakaan Felipe daida dadat
men-owakis ay mangtaynan isnan ipogaw ay kinapetda. Adoado abes nan
napalalais ya nan napilay ay inpagawis Felipe.
8 Isonga men-galalasing nan omili isdi.
9 Wada abes nan am-ama ay kangadan is Simon ay somasalamangka.
Masdaaw nan iSamaria isnan kabaelana. Men-et-etek siya ay mangwani en
siya et nangato ay ipogaw.
10 Patiyen am-in nan omili olay sinoy kaipogawna, nangato wenno
nababa. Et kananda en napigsa nan kabaelana ay inidyan Apo Dios ken siya.
11 Et pinatpatin am-in nan ipogaw siya tay nabayag ay siniksikapana daida
isnan inik-ikkana ay mensalsalamangka.
12 Ngem idi pinatin nan ipogaw nan inbagbagan Felipe ay masapol ay
apowenda si Jesu Kristo esadapay maitapi isnan mentolayan Apo Dios ay
maid patenggana dat menpabonyag am-in nan lalalaki ya nan bababai.

13 Olay si Simon et namati abes isnan kabaelan Apo Dios dat men-
pabonyag. Dat makiboweg ken Felipe et nasdaaw isnan kaskasdaaw ay inik-
ikkana.
14 Idi dinngen san deeyda ay aapostolis id Jerusalem ay dinawat nan
iSamaria nan kalin Apo Dios dadat ibaa da Pedro ken Juan ay omey isdi.
15 Idi inomdanda, inlowalowanda nan mamati ken Jesus tasiyay kapten
nan Ispirito Santo daida.
16 Tay issan nabonyaganda et egay kinmapet ken daida tay basta nan
ngadan Apo Jesus et kedeng nan ninpabonyaganda.
17 Dat ipatang da Pedro ken Juan nan ledengda isnan oloda ay
mangilowalo ken daida. Dat komapet nan Ispirito Santo ken daida.
18 Dat si Simon ay somasalamangka et inilana ay kinmapet nan Ispirito
Santo isnan ipogaw ay gen-an nan aapostolis danat pabal-en nan sipingna
19 ay mangwani en, “Mang-ated kayo is kabaelak tasiyay olay sino nan gen-
ak et kapten nan Ispirito Santo daida.”
20 Ngem kinwanin Pedro ken siya, “Maitapi nan sipingmo ken sik-a ay
mapoowan isnan impilno tay apedmo kanan en mabalin ay malakowan nan
badang Apo Dios ay adi kalakowan.
21 Maid polos biyangmo ay maitapi isnan ik-ikkanmi tay getken Apo Dios
ay baken osto nan nemnemmo.
22 Dokogam nan ngawi ay nemnemmo. Menlowaloka ta moke pakawanen
Apo Dios sik-a.
23 Tay getkek ay palalo ay omapalka ya baan di basol sik-a.”
24 Dat kanan Simon, “Ilowalowanyo ngalod sak-en ken Apo Dios ta adi
ommat ken sak-en nan sana kankanam.”
25 Nakwas pay ay inbagan da Pedro ken Juan nan inilada maipanggep ken
Jesus ya inbagada nan kankanan Apo Dios dadat somaa. Ngem isnan somas-
aaanda id Jerusalem et inbagbagada nan gawis ay damag ay maipanggep
ken Jesus isnan kailiili ay linal-aosanda id Samaria.

Nan Nang-itdowan Felipe Isnan Opisyal Di Etiopia

26 Ngem nan inommat ken Felipe et wada nan anghel Apo Dios ay nakitoya
ken siya ay mangwani en, “Ipikam ta omeyka isnan kalsa ay magapo id
Jerusalem ay omey id Gaza.” Et an-annawa ay pondag nan madaan.
27 Inpikana dat omey. Danat datngan nan iyEtiopia ay nangato ay opisyal
nan alida ay babai ay kangadan is Candace. Siya abes nan nang-ay-ayowan
isnan kokwana am-in. Nan naay am-ama et nagapo id Jerusalem tay inmey
ay nindayaw ken Apo Dios.
28 Dat menlogan isnan kalisana ay somaa isnan ilina danapay basbasaen
nan tap-in nan liblon Apo Dios ay insolat Isaias ay din mamadton Apo Dios.
29 Inilan Felipe siya dat kanan nan Ispirito Santo, “Enka ta maisag-enka
isnan deey logan.”
30 Dat tomagtag si Felipe et somag-en isnan logan et dedengngena nan
basbasaen nan am-ama ay solat din mamadto ay si Isaias. Danat kanan ken
siya, “Ay maawatam nan basbasaem?”
31 “Adiyak maawatan no maid mang-itdo ken sak-en,” kanan san am-ama.
Danat ibaga ken Felipe ta makilogan.
32 Nan basbasaena isnan liblon Apo Dios et siya na. Kanana en,
“Kanegna nan kalnilo ay maeyey ay mapalti. Apedna igiginek ay kaneg nan
kalnilo ay mapokpokisan ay maid polos lilina.
33 Baibainanda siya dadapay adi somalyaen omona. Olay maid basolna
ngem pinateyda kayet. Ngem olay natey et adi kabilang nan awnitna kaneg
an-ak.”

Siya di nan binasana isnan liblon Apo Dios.
34 Dat kanan san am-ama ken Felipe, “Kadya, sino nan inap-apat din ma-
madto ay si Isaias? Ay nan osto ay awakna nan kanana en awnit mapaligatan
wenno nan teken ay ipogaw?”
35 Dat ilogin Felipe ay mangiyispikal ken siya isnan kayat ay kanan nan
insolat din si Isaias. Inbagana nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.
36 Idi wada nan danom ay dinas-anda isnan mendad-aananda dat kanan san
am-ama, “Naay di danom. Ay mabalin ay mabonyaganak isna?”
37 Dat kanan Felipe, “Mabalin no mamatika ken Jesus.” “Mamatiyak,” kanan
san am-ama, “Patiyek ay tet-ewa ay Anak Apo Dios si Jesu Kristo.”
38 Danat ipasaldeng nan logan. Dadat lomayog ay dowa et domakdakda
isnan danom. Dat bonyagan Felipe siya.
39 Idi dinmakada isnan danom dat ikaan nan Ispirito Santo si Felipe et egay
kasin inilan san am-ama siya. Ngem men-gasing nan nemnemna danat
itoloy ay omey isnan omayana.
40 Ngem si Felipe et aped wada id Azoto. Danat ibagbaga nan maipanggep
ken Jesus isnan kailiili isdi enggana ay inomdan id Cesarea.

9

Nan Namatiyan Saulo

1 Ngem si Saulo et intoltoloyna ay mangpalpaligat isnan mamati ken Jesus
tay laydena ay pateyen daida isonga inmey isnan kangatowan ay padi
2 ay menpasolat is solat ta eyeyna isnan kasinasinagoga ay madagdagopan
di Judio id Damasco. Nan kanan nan solsolat et maidya nan kalintegan Saulo
ay mangdepap isnan ipogaw ay lalalaki wenno bababai ay mamati ken Jesus
ta eyeyna id Jerusalem.
3 Dat pomika si Saulo ay omey id Damasco. Idi inmas-asag-en isnan ili dat
menkatatanggewan siya isnan pat-a ay nagapo id daya.
4 Dat matokang et dengngena nan kali ay mangmangwani, “Saulo, Saulo,
dakan palpaligaten sak-en?”
5 Dat kanan Saulo, “Sinoka Apo?” “Sak-en si Jesus ay mangisakit isnan
ipogawko ay palpaligatem.
6 Ibangonmo ta omeyka isnan ili ay omayam et awnit wada nan man-
gibaga ken sik-a isnan masapol ay ikkam.”
7 Nan ib-an Saulo et sinmaldengda ya ginminekda tay didinngeda nan kali
ngem maid inilada is menkalkali.
8 Dat bomangon si Saulo ngem idi bitagena nan matana et adi makaila tay
nakowap isonga pinadangda ay mangipango id Damasco.
9 Toloy agew nan nakowapana et egay mangmangan ya egay omin-inom.
10 Wada abes id Damasco nan esay am-ama ay kangadan is Ananias ay
mamati ken Jesus. Ninpaila si Apo Jesus ken siya ay kaneg iitaw danat kanan,
“Ananias.” Dat songbatan Ananias, “Sinoy ibagam, Apo?”
11 Dat kanan Apo Jesus, “Ipikam ta omeyka isnan kalsa ay Leteg isnan baey
Judas ta ilam si Saulo ay iTarso ay menlol-owalo.
12 Tay wada nan inpailak ken siya ay kaneg iitaw et inilana sik-a ay
sinonggep ay mangkappos isnan matana ta kasin makaila.”
13 Ngem omegyat si Ananias isonga sinongbatana ay mangwani en, “Apo,
adoado nan mangmangwani en dadama nan ik-ikkan Saulo ay mangpalpali-
gat isnan ib-ami ay mamati ken sik-a id Jerusalem.

14 Id wani kano wada nan solat ay inalana isnan menkangangato ay
papadi id Jerusalem ta mabalin ay omali ay mangdepap ken dakami am-in
ay mamati ken sik-a."
15 Ngem kinwanin Apo Jesus, "Olay, omeyka kayet tay pinilik siya ay en
mangibagbaga isnan maipanggep ken sak-en isnan ipogaw ay baken Judio
ya nan alida ya nan ib-ayo ay Judio ay daan pay laeng ay egay mamati ken
sak-en.
16 Awnitko ibaga abes ken Saulo nan adoado ay ligat ay masapol ay
liknaena gapo tay apowena sak-en."
17 Dat tet-ewa omey si Ananias et songgep isnan baey ay mentetean Saulo.
Danat gen-an siya et kanana, "Besat ay Saulo, nan Apo tako ay si Jesus
ay ninpaila ken sik-a isnan daan isnan inmaliyam et siya met laeng nan
nangibaa ken sak-en ay omaliyak ken sik-a ta kasinka makaila ya ta kapten
nan Ispirito Santo sik-a."
18 Dat mapanokyatan nan matana et kasin makaila. Danat ipika et
mabonyagan.
19 Dat mangan et pomigsa nan awakna.
Nakitetee si Saulo isnan mamati ken Jesus id Damasco isnan nadandan ay
agew.
20 Dat omey isnan sinagoga ay madagdagopan nan ib-ana ay Judio et
ibagbagana ay mangwani en, "Tet-ewa ay Anak Apo Dios si Jesus."
21 Nasdaaw am-in nan nangdedenge isnan kankanan Saulo. Dadat kanan,
"Ay baken si todi nan nangpalpaligat isnan mamati ken Jesus id Jerusalem?
Ay baken nan inmaliyana isna et ta depapena nan mamati ta eyeyna isnan
menkangangato ay papadi id Jerusalem?"
22 Ngem am-amed binmikas si Saulo ay men-isolo isnan ib-ana ay Judio
id Damasco isnan maipanggep ken Jesus et adida makaabak ken siya tay
nalaing ay mangpaneknek ay si Jesu Kristo nan inbaan Apo Dios ay omali
ay mentolay.
23 Idi nalalanganan is kaat ay agew dat mentotya nan Judio ay adi mamati
is ikkanda ay mangpatey ken Saulo.
24 Kaageagew ya kalabilabi ay sesed-enda si Saulo isnan segpan nan ilida
ta pateyenda no bomala. Ngem wada nan nangipagtek ken Saulo isnan
layden nan ib-ana ay ikkan ken siya.
25 Isonga isnan labi et inippey nan ib-ana siya isnan dakedake ay tiklis
dadat oy-oyen isnan ataatakdag ay baked nan ilida. Nan nang-oy-oy ken siya
et daida nan nangpati isnan kinkinwanin Saulo maipanggep ken Jesus. Et
siya di nan inikkan Saulo ay kinmaan isnan ili et egayda pateyen.

Nan Inmayan Saulo Id Jerusalem

26 Sinmagong si Saulo id Jerusalem et laydena ay maitapi isnan mamati
ken Jesus. Ngem omegyatda tay adida patiyen no tet-ewa ay mamati siya
ken Jesus.
27 Ngem si Bernabe et inayagana siya ta ibowegna ay omey isnan deeyda
ay aapostolis. Danat sodoken ken daida nan am-in ay inommat ken Saulo
isnan nang-il-ana ken Jesus isnan daan ya nan dinngena ay kalin Jesus.
Inbagana abes nan nangitoledana ay nangibagbaga isnan maipanggep ken
Jesus id Damasco.
28 Isonga nakibob-oweg si Saulo ken daida id Jerusalem. Natoled abes ay
mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus.
29 Ngem wada abes nan iib-ana ay Judio ay Griego nan kalida ay makisong-
songbatan Saulo isnan maipanggep ken Jesus. Ngem kayatda ay pateyen
siya.

30 Idi gintek nan mamati ken Jesus ay kayatda ay pateyen siya dadat ipango
id Cesarea dadat palobwaten ta somaa id Tarso ay ilina.
31 Dat somingpa nan biyag nan mamati ken Jesus isnan probinsiya id
Judea ya id Galilea ya id Samaria tay maid et mang-am-amis ken daida.
Dadat omad-ado dapay pomigsa nan pammatida tay apowenda si Jesus ya
badangan abes nan Ispirito Santo daida.

Nan Inmayan Pedro Id Lidda Ya Id Joppe

32 Si Pedro abes et inmey ninpaspasyal isnan kailiili ay kad-an di mamati
ken Jesus. Nan esay inmayana et id Lidda.
33 Dinas-ana isdi nan esay am-ama ay kangadan is Eneas ay napalalais ay
ninpopopodan is wao ay tew-en.
34 Dat kanan Pedro ken Eneas, “Ibangonmo ta lolonem nan kamenmo tay
pagawisen Jesu Kristo sik-a.” Dat mabanangon siya.
35 Nan omili id Lidda ya nan kaipoipogaw ay iSarona et inilada dadat
mamati ken Jesus.
36 Wada abes nan kangadan is Tabita ay in-ina ay mamati ken Jesus id
Joppe. Nan pangwanida isnan kalin di Griego et Dorcas tay nan kanan
nan ngadana et ogsa. Gawis am-in nan inik-ikkana isnan ipogaw danapay
badbadangan nan kokodokdo.
37 Ngem dat mensakit dat matey. Dadat banyosan et papodanenda isnan
kowalto isnan maikadwa ay galado.
38 Ngem gintek nan mamati ken Jesus ay wada si Pedro id Lidda ay sag-en
nan ilida dadat ibaa nan dowa ay amam-a ay omey mang-ayag ken siya ay
mangwani, “Pangaasim ta ikakamom ay omey id Joppe.”
39 Dat mapika si Pedro et makkey ken daida. Idi inomdanda dadat ipango
isnan kowalto ay kad-an san natey. Wadada isdi nan adoado ay bababai ay
babalo ay men-ag-aga. Inpailada ken Pedro nan sinapon Dorcas ay badbado
ya ew-ewes isnan egayna kateyan.
40 Dat ipabalan Pedro daida am-in dat menpalintomeng ay menlowalo.
Danat sagangen nan awak san natey et kanana, “Tabita, ibangonmo.” Dat
menbitag nan matan san babai et ilana si Pedro dat bomangon.
41 Dat gen-an Pedro nan ledengna et patakdegena siya. Dat ayagan Pedro
san deeyda ay bababai ay balo ya nan ib-ada ay mamati ken Jesus ta ilaenda
si Dorcas ay kasin natago.
42 Nan inommat ken Dorcas et nagtek isnan am-in ay omili id Joppe dat
omad-ado nan mamati ken Apo Jesus.
43 Nintetee si Pedro id Joppe is nadandan ay agew isnan baey Simon ay
mensapsapo is lalat.

10

Nan Inmayan Pedro Isnan Baey Di Baken Judio

1 Id Cesarea et wada nan esay am-ama ay baken Judio ay kangadan is
Cornelio. Siya nan kapitan di sin-gasot ay sosoldado ay nagapo id Italia.
2 Olay no baken Judio si Cornelio et napigsa nan pammatina ken Apo Dios.
Si Apo Dios nan daydayawenda ay sinbaey ya adoado nan badangna isnan
Judio ay kokodokdo. Kanayon abes ay menlol-owalo.
3 Isnan esay agew isnan alas tres isnan kag-aw et inbaan Apo Dios nan esay
anghelna ken Cornelio ay mangwani, “Cornelio.”
4 Dat omegyat si Cornelio et ikikiyatna. Danat kanan, “Sino nan ibagam,
Apo?” Dat kanan nan anghel, “Nenemnemen Apo Dios sik-a tay getkena

nan ik-ikkam ay menlowalo ken siya ya getkena gedan nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan kokodokdo ay ipogaw.
5 Bomaaka is omey mang-ayag ken Simon Pedro id Joppe.
6 Makitetee siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay naisasag-en nan baeyna isnan baybay."
7 Kinwanin nan anghel di dat komaan. Dat omayag si Cornelio is doway baana ya nan esay soldado ay kabadangna ay ib-ana ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
8 Danat sodsodoken am-in nan inommat danat ibaa daida ta omeyda id Joppe.
9 Isnan kawakgatana et daan ay mendad-aan nan deeyday tolo ay omas-asag-enda et id Joppe. Esadapay omdan et inmey si Pedro isnan nasisingpa ay atep nan baey ay menteteana. Dat menlowalo isnan alas dosi isnan kag-aw.
10 Danat layden ay mangan tay naowat. Ngem egayda makaoto. Dat wada nan inpailan Apo Dios ken siya ay kaneg iitaw.
11 Nan inilana et napewak id daya. Dat wada nan maoy-oy ay kaneg dakkel ay ewes ay napapadonan nan epat ay solina.
12 Nan wada isnan ewes et am-iam-in ay menkiwkiwi ay kalasin di animal, oweg ya koyat.
13 Danat dengngen nan kali ay mangwani en, "Ibangonmo, Pedro, ta pomaltika is isdam." Ngem isnan Judio et adoado nan law-enda isnan datodi ay maisda.
14 Isonga kinwanin Pedro, "Adi mabalin, Apo, tay maid inis-isdak is malawa ay maisda."
15 Dat kasin kanan nan menkalkali, "Adim kanan en lawa tay adi law-en Apo Dios daida id wani."
16 Namitlo ay inilana ya dinngena di dat ngomato nan ewes id daya.
17-20 Dat nemnemen Pedro no sino ngen nan kayatna ay kaliyen. Dat komali nan Ispirito Santo ken siya ay mangwani en, "Dengngem nan ibagak. Wada nan tolo ay mang-an-anap ken sik-a. Ipikam ta lomayogka et adika mendodowa nodi makkeyka ken daida tay sak-en gedan nan nangbaa ken daida." Dat omdan tet-ewa san deeyday toloy inbaan Cornelio ay mang-an-anap isnan baey Simon. Inomdanda isnan segpan dadat sooten mo siya nan baey ay mentetean Simon Pedro.
21 Dat lomayog si Pedro et kanana isnan toloy amam-a, "Sak-en nan an-anapenyo. Dakayon inmali?"
22 Dadat kanan en, "Si Kapitan Cornelio nan nangbaa ken dakami. Si Cornelio ay apomi et gawigawis ay ipogaw et si Apo Dios nan daydayawena. Olay nan ib-ayo ay Judio et gawigawis nan kankananda ay maipanggep ken siya. Et wada nan ninpaila ken siya ay esay anghel Apo Dios et inbagana ta ipaayagna sik-a ta dengngena no ngan di ibagam ken siya." Siya di nan kinwanida.
23 Dat pasgepen Pedro daida ta isdi nan kaseyepanda. Mawakgat pay dadat menlobwat. Naiboweg abes nan tap-in di mamati ken Jesus ay iJoppe.
24 Inomdanda id Cesarea issan maikadwa ay agew et sisin-ed Cornelio daida. Wada abes nan ag-ina ya nan gagayyemna ay makiseseed tay inayagan Cornelio daida.
25 Idi inomdan da Pedro dat omey sab-aten Cornelio siya. Dat menpalin-tomeng ay mangdayaw ken siya.
26 Ngem inpatakdeg Pedro siya ay mangwani, "Itakdegmo tay ipogaw tako am-in. Bakenak dios ta dayawem sak-en."

27 Mentoytoyada ay songgep isnan baeyna dat ilan Pedro nan adoado ay
nadagop ay ipogaw.
28 Dat kanan Pedro ken daida, “Dakayo, getkenyo ay dakami ay Judio et
law-enmi ay makiib-a isnan ipogaw ay baken Judio ya law-enmi abes ay
songgep isnan baeyda. Ngem inpagtek Apo Dios ken sak-en ay madi no
waday adyak is ipogaw gapo tay kanak en bakenda nadalos gapo tay adida
solsoloten nan ogalimi.
29 Isonga isnan nangipaayaganyo ken sak-en et egayak mendodowa ay
omali. Isonga ibagayo kadya no dakayon nangipaayag.”
30 Dat kanan Cornelio, “Id sinpang-etewna isnan kaneg tona ay alas tres et
ninlowalowak. Dat katanakdeg nan anghel ay somili nan badona.
31 Kinwanina ken sak-en, ‘Cornelio, dengdengngen Apo Dios nan lowalom
ken siya ya getkena nan ik-ikkam ay mangbadbadang isnan kokodokdo ay
ipogaw.
32 Bomaaka is omey id Joppe ta ayagana nan am-ama ay si Simon Pedro.
Makitetee siya ken Simon ay mensapsapo is lalat ay maisasag-en nan baeyna
isnan baybay.’
33 Siya di nan kinwanina isonga inpaayagko sik-a ay dagos et gawigawis
tay inmalika. Et iilaen Apo Dios ay nadagop kami isna ta dengngenmi no
ngan di laydena ay itdom ken dakami.”
34 Dat ilogin Pedro ay mangibaga en, “Tet-ewa ay maawatak id wani ay si
Apo Dios et maid paam-amdena is ipogaw.
35 Tay olay sino ay ipogaw, Judio wenno baken et no dayawenda si Apo
Dios ya gawis nan ik-ikkanda et dawatena daida.
36 Inpagtek Apo Dios ken dakami ay Judio ay ap-on din si Israel nan gawis
ay damag ay mangwani en nakaan nan ligetna isnan basbasol di ipogaw
gapo ken Jesu Kristo ay apon di kaipoipogaw.
37 Waay dindinngeyo nan inik-ikkan ya nan insolsolon Jesus ay iNazaret
isnan probinsiya id Galilea dat isnan kailiili id Judea issan nakwasan din
nin-isolsolowan Juan ay menbonbonyag.
38 Isonga maawatanyo nan nangitapiyan Apo Dios isnan Ispiritona ya
kabaelana ken Jesus. Olay no into nan inmay-ayana et inpagawisna nan
masaksakit ya nan ipogaw ay kinapet di anito tay wada si Apo Dios ken siya.
39 Et dakami nan nang-il-ila isnan am-in ay gawis ay inik-ikkana id
Jerusalem ya isnan kailiili id Judea. Inilami abes nan nangilansaanda ken
siya isnan kros ay nateyana.
40 Ngem si Apo Dios et tinagona kasin siya isnan maikatlo ay agew. Et kasin
ninpap-aila ken dakami.
41 Egay ninpap-aila si Jesus isnan am-in ay ipogaw ngem ninpap-aila ken
dakami et nakikikan ya nakiin-inom ken dakami tay dakami nan pinilin Apo
Dios ay mangibagbaga isnan inil-ilami.
42 Et inbaan Apo Dios dakami ay en mangibagbaga isnan gawis ay damag
isnan kaipoipogaw. Ibagbagami gedan ay si Jesus nan pinilina ay mang-
banag isnan am-in ay ipogaw olay no epdasda natey wenno matatago kayet
isnan kasina omaliyan.
43 Olay id kasin et inbagbagan din mamadton Apo Dios en gapo isnan
inikkan Jesus et mapakawan nan basbasol nan am-in ay mamati ken siya.”
Siya di nan inbagan Pedro ken da Cornelio.

Nan Namatiyan Nan Baken Judio Ya Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Ken Daida

44 Daan ay menkalkali si Pedro dat komapet nan Ispirito Santo isnan am-in
ay mangdedenge.

45 Nasdaaw san ib-an Pedro ay Judio ay mamati ken Jesus tay olay nan
ipogaw ay baken Judio et kapten nan Ispirito Santo daida.
46 Nan nangtekanda ay kinmapet nan Ispirito Santo ken daida et kasida
kakali is nateketeken ay kali ay mangdaydayaw ken Apo Dios. Dat kanan
Pedro,
47 "Nan naayda ay ipogaw, olay no bakenda Judio et kinmapet nan Ispirito
Santo ken daida ay kaneg ken datako met laeng. Isonga adi mabalin ay iyadi
tako nan kabonyaganda."
48 Danat kanan ken da Cornelio, "Masapol ay menpabonyag kayo ta
ipagtekyo ay ap-apowenyo si Jesus." Dat kanan da Cornelio en makitee si
Pedro ken daida is madandan ay agew.

11

Sodsodoken Pedro Nan Inik-ikkana

1 Egay nabayag dat nan aapostolis ya nan iib-ada ay mamati ken Jesus ay
wada id Judea et dinngeda ay patiyen abes nan ipogaw ay baken Judio nan
kanan Apo Dios ay maipanggep ken Jesus.
2 Dat somaa si Pedro id Jerusalem. Dat wada nan ib-ana ay Judio ay
mangipapati ay masapol ay masolot nan linteg Moses olay no mamatida ken
Jesus. Dadat delawen si Pedro
3 ay mangwani en, "Dakan aped songgep isnan baey di baken Judio?
Nakikikanka pay isdi. Dapay law-en nan linteg tako di is maikkan."
4 Dat sodoken Pedro am-iam-in nan inommat.
5 Kinwanina en, "Wadaak id Joppe et menlol-owalowak dat wada nan
inpailan Apo Dios ken sak-en ay kanega iitaw et inilak nan maoy-oy-oy ay
kanega dakkel ay ewes ay nagapo id daya ay napapadonan nan epat ay
solina daet ompa isnan sag-enko.
6 Daket isin-eng et am-iam-in ay menkiwkiwi ay kalasin di animal, oweg
ya koyat nan mentetee.
7 Daket dengngen nan kali ay mangwani en, 'Ibangonmo, Pedro, ta poma-
ltika is isdam.'
8 Daket kanan, 'Adi mabalin Apo, tay maid inis-isdak is malawa ay maisda.'
9 Dat kasin kanan nan menkalkali ay nagapo id daya en, 'Adim kanan en
lawa tay adi law-en Apo Dios daida id wani.'
10 Namitlo nan nang-ilaak ya nangdengngak isdi dat ngomato nan ewes.
11 Idi nginmato san ewes id daya dat siya nan inomdanan nan tolo ay
amam-a ay nabaa ay nagapo id Cesarea.
12 Inbagan nan Ispirito Santo en adiyak mendodowa ay makkey ken daida
olay bakenda Judio. Nakkey abes nan naayda ay enem ay ib-a tako et inmey
kami am-in id Cesarea et sinonggep kami isnan baey da Cornelio.
13 Dat apaten Cornelio nan nang-il-ana isnan anghel isnan baeyna ya nan
inbagan nan anghel ken siya ay mangwani en, 'Bomaaka is omey mang-ayag
ken Simon Pedro.
14 Et awnitna ibaga nan masapol ay patiyenyo ta mapakawan nan basolyo
ta maisalakan kayo.' Siya di nan kinwanin nan anghel ken Cornelio."
15 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, "Issan menkalkaliyak et komapet nan
Ispirito Santo ken daida ay kaneg met laeng din kinmapetana ken datako
isdin damo.
16 Daket nemnemen nan kinwanin Apo Jesus ken datako en, 'Si Juan et
binonyagana dakayo is danom ay mangipagtek ay mamati kayo ken Apo
Dios ngem id wani ibonyag Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo.' Siya di nan
kinwanin Apo Jesus.

17 Si Apo Dios nan nangipakapet isnan Ispiritona ken datako isdin na-
matiyan tako ken Apo Jesu Kristo. Paliso gedan isnan baken Judio et
inpakapetna nan Ispiritona ken daida. Et sinowak is mangiyadi ken Apo
Dios ay mang-ikkan isdi?”
18 Idi dinngeda di dadat somaldeng ay mangdeldelaw ken siya et day-
dayawenda si Apo Dios. Et kananda en layden Apo Dios obpay ay maidya
nan biyag ay maid patenggana isnan olay ipogaw ay baken Judio no ibabaw-
ida nan basolda.

Nan Damo Ay Makwani En Kristiano

19 Isnan nangpateyan nan Judio ken Esteban et nasis-iyan nan mamati
ken Jesus tay pinalpaligat nan adi mamati ay Judio daida. Inomdan nan
tap-ina enggana id Fenicia ya id Chipre ya id Antiokia. Inbagbagada
kayet nan maipanggep ken Jesus ngem kedkedeng isnan iib-ada ay Judio is
nangibagbagaanda.
20 Ngem wada nan iChipre ya iCirene ay mamati ken Jesus et inmeyda id
Antiokia et inbagada abes nan gawis ay damag ay maipanggep ken Apo Jesus
isnan baken Judio.
21 Inted Apo Dios nan kabaelanda ay men-is-isolo isonga adoado nan
nangibabawi isnan basbasolda ta mamatida ken Apo Jesus.
22 Nan mamati ken Jesus ay wada id Jerusalem et dinngeda di. Dadat ibaa
si Bernabe ay omey mang-ila ken daida id Antiokia.
23 Idi inomdan isdi dat men-gasing isnan nang-il-ana isnan badang Apo
Dios ken daida. Danat bagbagaan daida ta itoltoloyda ay mamati ken Apo
Jesus olay ngan di om-ommat ken daida.
24 Si Bernabe et gawigawis siya ay ipogaw. Nan Ispirito Santo nan mang-
it-itdo isnan ik-ikkana dapay napigsapigsa nan pammatina ken Apo Dios. Et
adoado nan naitapi ken Apo Jesus gapo isnan insolona.
25 Kinmaan si Bernabe id Antiokia dat omey id Tarso ay mang-anap ken
Saulo.
26 Idi dinatngana danat ayagan et somagongda ay dowa id Antiokia et
nakatew-enda isdi ay makibob-oweg isnan ipogaw ay mamati ken Jesus et
adoado nan insolsolowanda. Nan mamati ken Jesus id Antiokia et daida nan
damo ay makwani en Kristiano.
27 Isnan ninteteanda id Antiokia et wadada nan mamadton Apo Dios ay
nagapo id Jerusalem.
28 Nan esa ay kangadan is Agabo et initdowan nan Ispirito Santo siya danat
ibaga en awnit mabtil nan kailiili isnan batawa. Tinmet-ewa nan kinwanina
isnan timpon Ali Claudio.
29 Et nan deeyda ay mamati ken Jesus et nintotolagda ay mangipaw-it
isnan badangda isnan ib-ada ay mamati ken Jesus ay wada id Judea. Nin-
itedda isnan wada ay mabalin ay ibadangda.
30 Nan nangyey isnan badangda et da Bernabe ken Saulo dadat ited isnan
amam-an di mamati ken Jesus id Jerusalem.

12

Nan Naipalobosan Pedro Isnan Pagbalodan

1 Isnan timpo ay deey inlogin Ali Herod ay mangpaligat isnan tap-in di
ipogaw ay mamati ken Jesus.
2 Inpapotona nan olon Santiago ay besat Juan.

3 Idi inilana ay men-gasing nan Judio isnan inikkana danat ipadpap si
Pedro. Nan nang-ikkanana isdi et isnan fiesta ay mangananda isnan tinapay
ay egay kabobodan.
4 Idi nadpap si Pedro dadat ipagowaldiya isnan simpoo ya enem ay
sosoldado ngem masin-ep-atda ay mensinsinokat ay menbanbantay. Kanan
Herod en ipapateyna siya isnan mangboyaan di kaipoipogaw no makwas
nan fiesta.
5 Naibalod si Pedro ngem nan ib-ana ay mamati ken Jesus et adida
somaldeng ay mangilol-owalo ken siya.
6 Nalabi et naseseyep si Pedro isnan betaay nan doway gowaldiya
tay kanan Ali Herod en kawakgatana et ipaboyana siya ay maipapatey.
Nakakawalan si Pedro is doway kawal ya nagogowaldiyaan abes nan segpan
nan pagbalodan.
7 Dat aped pomat-a nan kowalto et mawanada nan anghel Apo Dios.
Dat iwedwed nan anghel ay manggido ken siya danat kanan, “Ikamom
ta bomangonka.” Dat aped natanekdag nan kawal ay naibabalod isnan
ledengna.
8 Dat kanan nan anghel, “Isiglotmo nan balikes nan badom dakat mensap-
atos.” Inikkan Pedro di dat kasin kanan nan anghel, “Isadleymo nan ewesmo
ta omonodka.”
9 Dat bomala si Pedro ay omonod isnan anghel ngem nan wada isnan
nemnemna et waay baken tet-ewa nodi iitaw et kedeng.
10 Linaosanda nan esa ay gowaldiya ya nan maikadwa dadat omdan
isnan dakkel ay eneb ay landok isnan segpan ay bomala id deya. Dat aped
matokaban ay maid mangtokab dadat bomala. Mendaanda pay isnan esa ay
kalsa dat mamaid san anghel.
11 Nakwas di dat nemnemen Pedro ay tet-ewa obpay nan inommat ken
siya. Danat kanan, “Getkek id wani ay tet-ewa ay si Apo Dios nan nangbaa
isnan anghelna ay mangisalakan ken sak-en ta adi pomatey si Ali Herod
tasiyay adi maikkan nan layden nan Judio ay maikkan ken sak-en.”
12 Danat nemnemen ay omey isnan baey da Maria ay inan Juan ay
kangadan abes is Marcos. Siya di nan nadagopan nan mamati ken Jesus ay
menlol-owalo.
13 Idi inomdan isnan segpan dat menkogkog dat omey nan esay baa ay si
Roda ay mangtokab.
14 Mailalasina nan kalin Pedro ngem kinalingkingana ay mangtokab gapo
isnan gasingna dat tomagtag ay en mangibaga ay wada si Pedro isnan
segpan.
15 Ngem egayda patiyen ay kananda en. “Ay naong-ongka?” Ngem
inpapatina ay tet-ewa dadat kanan, “Waay nan anghelna.”
16 Ngem ninkogkog kayet si Pedro enggana ay enda tinokaban dadat ilan
ay tet-ewa ay si Pedro dadat masdamasdaaw.
17 Dat ipaginek Pedro daida et sodokena nan inikkan Apo Dios ay nangipa-
bala ken siya isnan pagbalodan. Danat kanan, “Enkayo ibaga abes is ken da
Santiago ya nan iib-a tako ay mamati ken Jesus.” Dat komaan et omey isnan
teken ay ili.
18 Mawakgat pay dat palalo ay menngalngalawngaw nan men-
gogowaldiya isnan pagbalodan tay maid si Pedro.
19 Si Ali Herod pay et inbilina ay anapenda siya ngem adida makadateng.
Isonga sinomalyan Ali Herod nan gogowaldiya danat ipapatey daida. Dat
komaan si Ali Herod id Judea et omey menpasyal id Cesarea.

Nan Nateyan Ali Herod

20 Si Ali Herod et nakaliget isnan ipogaw id Tiro ya id Sidon. Isonga maid somya is ikkanda ay omala is kanenda tay nan ili ay mentolayan Ali Herod nan magapowan nan kanenda. Isonga nin-an-anapda is limidyoda ay mang-ayak ken siya ta makaan nan ligetna. Nan inikkanda et inawisda si Blasto ta gayyemenda ta badangana daida tay siya nan kangatowan ay baan Ali Herod. Et tet-ewa ay binadangana daida ay makitoya ken Ali Herod. Dadat menseg-ang ken siya ta makaan nan ligetna ken daida.
21 Inomdan nan agew ay pinilin Herod ay menpailaana ta itedna nan songbatna ken daida. Dat menbado is nanginangina ay bado ay badon di ali dat omey tomokdo isnan tokdowan di ali et menkali isnan adoado ay ipogaw ay nadagop isdi.
22 Nakwas di dat menbogaw nan kaipoipogaw ay mangdayaw ken siya ay mangwani en, “Kalin di dios, baken aped kalin di ipogaw.”
23 Dat dosaen Apo Dios siya tay laylaydena nan mangdayawanda ken siya dapay maid polos panangdayawna ken Apo Dios. Isonga inpa-eyna ay dagos nan esay anghelna ay mangipasakit ken siya. Dat aped mabanogis nan awakna et egay nabayag dat matey.
24 Ngem nan kalin Apo Dios et naitoltoloy ay maipagtek ya inmad-ad-ado nan ipogaw ay mamati.
25 Da Bernabe ken Saulo et nakwas nan oblada id Jerusalem dadat komaan et somagongda id Antiokia. Inkawitda abes si Juan ay kangadan is Marcos.

13

Nan Nabaaan Da Bernabe Ken Saulo Ay Men-isolo

1 Isnan mamati ken Jesus id Antiokia et wada nan naitapi ken daida ay mamadton Apo Dios. Wada abes nan nalaing ay men-is-isolo isnan kalin Apo Dios. Siya dana nan ngadanda. Da Bernabe, si Simeon ay kangadan is Niger, si Lucio ay iCirene yas Manaen ay esa ay tinalaken din aman Herod ay gobilnadol id Galilea yas Saulo.
2 Isnan esay agew et menlol-owalo nan mamati ken Jesus dadapay mentepe ay adi mangmangan ta kedeng si Apo Dios is nenemnemenda. Dat kanan nan Ispirito Santo ken daida en, “Dotokanyo da Bernabe ken Saulo ta ikkanda nan ipaoblak ken daida.”
3 Isonga kasinda ninlowalo ya nintepe dadat ipatang nan ledengda isnan olon da Bernabe ken Saulo ay mangdotok ken daida. Dadat papikaen daida ta omeyda ikkan nan kayat Apo Dios ay ikkanda.

Si Elimas Ay Mensip-ok

4 Isonga da Bernabe ken Saulo ay inbaan nan Ispirito Santo et inmeyda id Seleucia. Dadat menlogan isnan bapor ay omey id Chipre.
5 Inomdanda pay id Salamina ay esay ili id Chipre dadat ibagbaga nan kalin Apo Dios isnan kasinasinagoga ay madagdagopan nan ib-ada ay Judio. Inkawitda si Juan Marcos ay mangbadang ken daida.
6 Pinasyalda am-in nan ili id Chipre enggana id Pafo. Dadat datngan nan esay Judio ay mensip-ok ay mangwani en siya nan esay mamadton Apo Dios ay mang-it-itdo isnan ibagbagana ngem baken tet-ewa kadi. Nan ngadana et Barjesus wenno Elimas tay nan kayat ay kanan nan Elimas isnan kalin di Griego et mensip-ok.
7 Siya nan esay ib-an nan nalaing ay gobilnadol id Chipre ay si Sergio Paulo. Isnan esay agew et inayagan nan gobilnadol da Bernabe ken Saulo tay laydena ay dengngen nan kanan Apo Dios.
8 Idi makikalkalida ken siya dat taktaken nan mensip-ok daida tasiyay adi patiyen nan gobilnadol si Jesus.

9 Dat liknaen Saulo ay kangadan abes is Pablo nan kabaelan nan Ispirito
Santo ken siya et ikiyatna si Elimas.
10 Danat kanan ken siya, “Sik-a nan anak Satanas tay aposem am-in nan
gomawisan nan ipogaw. Nalaingka ay menkamkampot ya mensiksikap.
Dakan adi somaldeng ay mangbalbalinsowek isnan kankanan Apo Dios?
11 Id wani et dosaen Apo Dios sik-a ta makowapka ta adika makaila is
kaat ay agew.” Osto ay kinwanina di dat liknaen nan mensip-ok ay kaneg
wada nan mangsasalin isnan matana et menkapkapokap ay omanap is
mangpadang ay mangipango ken siya.
12 Inilan nan gobilnadol di dat mamati tay nasdanasdaaw isnan insoloda
ay maipanggep ken Apo Jesus.

Id Antiokia Pisidia

13 Nakwas pay di dat komaan da Pablo ya nan ib-ana id Pafo et menloganda
kasin isnan bapor et omeyda id Perge ay esay ili id Pamfilia. Idi inomdanda
isdi dat taynan Juan Marcos daida ay somaa id Jerusalem.
14 Ngem intoloy da Pablo ay omey et taynanda id Perge et omeyda isnan
teken ay Antiokia ay ili id Pisidia. Wadada isdi isnan Sabado ay agew ay omil-
illengan di Judio dadat songgep isnan sinagoga ay madagdagopan di Judio et
makitokdoda.
15 Idi nakwas nan nangbasaanda isnan tap-in di naisolat ay linteg Moses
ya nan naisolat ay kalin di tap-in di mamadton Apo Dios dat kanan nan apon
di sinagoga ken da Pablo en, “Dakayo ay gagayyem, no waday isoloyo isnan
ipogaw ay naayda, ibagayo.”
16 Dat tomakdeg si Pablo et ipaginekna daida danat kanan, “Dakayo ay ib-
ami ay Judio ay kaalapo ken Israel ay din apo tako id kasin ya dakayo abes
ay baken Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios et dengngenyo.
17 Nan daydayawen tako ay Judio et si Apo Dios. Siya nan nangpili isdin
alal-apo tako ay an-ak din si Israel. Et siya gedan nan nangipaad-ado ken
daida isdin ninteteanda id Egipto. Siya abes nan nangipaila isnan pigsana
ay nangipango ken daida ay komaan id isdi.
18 Isdin ninteteanda isnan pondag et inan-anosana nan inik-ikkanda ay
menlilili ken siya enggana ay inmey nan waay epatpoo ay tew-en.
19 Idi inomdanda id Canaan et binadbadangan Apo Dios daida ay mang-
abak isnan ipogaw isnan pito ay ili isdi ta ipatawidna ken daida ay Judio.
Nakwas nan epat gasot ya limampoo ay tew-en enggana isdin inmayanda id
Egipto.
20 Nakwas di dat menpilpili si Apo Dios is mangibanbanag ken daida ay
mensinsinokat enggana isdin timpon din si Samuel ay esay mamadtona.
21 Dat mendawat din alal-apo tako ken Apo Dios is ali ay men-apo ken
daida. Isonga pinilin Apo Dios si Saulo ay anak Kis ay kaalapo ken Benjamin.
Dat siya nan men-ali is epatpoo ay tew-en.
22 Dat kaanen Apo Dios si Saulo et isokatna si David ay men-ali ken daida.
Naay nan kinwanin Apo Dios ay maipanggep ken David.
‘Nan anak Jesse ay si David nan laylaydek tay gawigawis ay ipogaw siya tay
matalek ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay laydek.’ ”
23 Dat itoloy Pablo ay mangwani, “Din si David nan kaapo isnan mangisal-
salakan ken datako ay ap-on din si Israel. Et siya si Jesus ay inkalin Apo Dios
ay omali.
24 Isnan egay pay laeng ninlogiyan Jesus ay men-isolo et wada si Juan
ay menbonbonyag ay mangibagbaga isnan ib-a tako ay ap-on Israel en
dokoganda nan basolda ya menpabonyagda.

25 Nganngani ay makwas nan lebbeng Juan ay men-is-isolo danat kanan
isnan kaipoipogaw en, ‘Waay kananyo en sak-en nan inbaan Apo Dios ay
mangisalakan ken dakayo ngem baken. Ngem omal-ali ay mangsokat ken
sak-en et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibagay ay mangkaan isnan
sapatosna.’ Kinwanin Juan di.”
26 Dat itoloy Pablo ay mangwani en, “Dakayo ay ib-ak ay kaalapo ken
Abraham, olay dakayo ay baken Judio ay mangdaydayaw ken Apo Dios
et datako am-in nan nangipagtekan Apo Dios isnan maipanggep isnan
mangisalakan ken datako.
27 Ngem nan ib-a tako ay Judio ay iJerusalem ya nan ap-apoda et egayda
getken ay si Jesus nan mangisalakan isnan ipogaw. Egayda maawatan ay si
Jesus nan sinodsodok din mamadton Apo Dios id kasin olay no sinabado ay
basbasaenda din insolatda. Ngem daida nan nangtongpal isnan kinwanin
din mamadton Apo Dios tay kinwanida en masapol ay matey si Jesus.
28 Isonga olay maid basolna is gapo ay matey siya ngem inbagada kayet
ken Pilato ta ipapateyna.
29 Siya di nan inikkanda tapno matongpal am-in nan epdas naisolat ay
maipanggep ken siya. Dat wada nan nangkaan isnan awakna isnan kros
dadat iliyang.
30 Ngem tinagon Apo Dios siya kasin.
31 Et san nakiboboweg ken siya issan nagapowanda id Galilea ay enggana
id Jerusalem et daida nan ninpap-ailaana is nadandan ay agew et daida id
wani nan mangipagpagtek ken datako ay Judio ay kasin natago siya.
32-33 Siya di nan inmaliyanmi id wani ta ibagami ken dakayo nan gawis ay
damag tay tinmet-ewa isnan timpo tako din nakitolagan Apo Dios isdin alal-
apo tako id kasin isnan kasina nangtagowan ken Jesus. Kaneg nan naisolat
isnan maikadwa ay Salmo en,
‘Anakko sik-a, isonga id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam.’
34 Id kasin abes inbagan Apo Dios nan maipanggep isnan kasin matagowan
Jesus ay adi kasin matey ay enggana isnan nangwaniyana en,
‘Ikkak ken sik-a nan badang ay inkalik isdin si David ay adi polos kasok-
sokat.’
35 Tay nan inkalina ken David et naisolat isnan nangwaniyan David en,
‘Adi kabalin ay iyoogmo, Apo, ay madonot nan awakko tay patiyek sik-a.’
36 Tay si David et pinatina am-in nan inbagan Apo Dios ay ikkana isdin
timpona. Ngem dat matey dadat ikaob isnan naikaoban din alapona gedan
dat madonot nan awakna.
37 Ngem si Jesus et egay nadonot nan awakna tay kasin tinagon Apo Dios siya.
38 Isonga ibagami ken dakayo ay gagayyemmi en gapo isnan inikkan Jesus et
mabalin ay pakawanen Apo Dios nan basol tako.
39 Olay no patiyen tako am-in nan linteg din si Moses ngem baken kayet
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako. Ngem no si Jesus nan patiyen
tako et gawis nan pangiilaana ken datako.
40 Makailanyo ta adi ommat ken dakayo din inbagan din mamadton Apo Dios
id kasin ay mangwani en,
41 ‘Dakayo ay mang-oy-oyaw isnan kankanan Apo Dios et makailanyo tay
awnit kayo masdaaw isnan ikkan Apo Dios dakayot maisiyan ken siya
ay matey tay adi kayo mamati. Olay no ipootda ay gawis ay mangibaga
ken dakayo et adi kayo met laeng mamati.’
Siya di nan naisolat.” Siya di nan kombos nan inbagan Pablo ken daida.
42 Idi bomala da Bernabe ken Pablo isnan sinagoga dat kanan nan ipogaw
en no mabalin koma ta tapiyanda kasin nan insoloda isnan omali ay Sabado.

43 Idi nabokada isnan sinagoga dat makiboweg nan adoado ay ipogaw
ken da Pablo yas Bernabe. Wada ken daida nan Judio ya wada abes nan
baken Judio ay mangsolsolot isnan ogalin di Judio. Dadat kanan ken daida
en itoltoloyda ay mamati isnan gawis ay badang Apo Dios ken daida.
44 Idi kasin Sabado dat kanega am-iam-in nan omili id Antiokia nan inmey
ay makidenge isnan maitdo ay nagapo ken Apo Dios.
45 Ngem nan adi mamati ay Judio et pilmi ay inmapalda isnan nang-
ilaanda isnan adoado ay ipogaw ay mangdedenge ken da Pablo. Dadat
makisongbat ken Pablo dadapay oyawen siya.
46 Ngem da Pablo ken Bernabe et intoledda ay mangwani en, "Masapol ay
dakayo nan damo ay maibagaan nan kalin Apo Dios tay Judio kayo ngem
gapo tay adyanyo ya adiyo layden ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana,
isonga id wani omey kami isnan baken Judio ta ibagami ken daida.
47 Tay siya nan inbilin Apo Dios ken dakami isnan nangwaniyana en,
'Ibaak sik-a ay omey mang-itdo isnan baken Judio ay manglawag isnan
nemnemda ta waday waya ay maisalakan nan am-in ay kaipoipogaw
isnan batawa.'
Siya di din inbagan Apo Dios."
48 Idi dinngen nan deeyda ay baken Judio nan kinwanin Pablo dadat men-
galalasing. Dadapay dayawen si Apo Dios gapo isnan inbagan da Pablo
ay maipanggep ken Jesus. Dat am-in ay pinilin Apo Dios ay manglayad ay
mangdawat isnan biyag ay maid patenggana et mamatida.
49 Dat maibagbaga nan maipanggep ken Apo Jesus isnan kailiili id isdi.
50 Ngem nan Judio ay adi mamati et tinoyada nan amam-a ay kalebbeng
isnan ili ya nan babaknang ay inin-a ay mangsolsolot isnan ogalin di Judio
ta aposenda da Pablo ken Bernabe. Dadat ilogi ay mangpaligat ken daida
dadat ipapati ta komaanda isnan ilida.
51 Isonga nan inikkan da Pablo et inpigadda nan sikida ta makaan nan
tapok ay mangipagtek ay adida kasin isolsolowan daida tay olay no din-
ngeda nan kali ay maipanggep ken Jesus et egayda patiyen. Dadat omey id
Iconio.
52 Ngem nan deeyda ay mamati ken Jesus ay nataynan id Antiokia et egay
makak-aan nan gasingda. Et wawawawada nan Ispirito Santo ken daida.

14

Id Iconio

1 Id Iconio abes et inmey da Pablo ay men-isolo isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ana ay Judio. Isnan nin-isolowan Pablo et adoado
nan Judio ya nan baken Judio ay namati ken Jesus.
2 Ngem nan Judio ay egay namati et inawisda nan baken Judio ta aposenda
nan mamati ken Jesus.
3 Ngem nabayag kayet da Pablo ken Bernabe id isdi. Dadapay natoled
ay men-is-isolo isnan maipanggep ken Apo Jesus. Et inpagtek Apo Jesus ay
tet-ewa nan inbagbagada ay maipanggep isnan badangna isnan ipogaw tay
intedna nan kabaelanda ay mang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw.
4 Ngem nagegedwa nan nemnem nan kaipoipogaw ay omili id isdi
maipanggep ken da Pablo. Wada nan mangsolot issan Judio ay adi mamati
ngem wada abes nan mangsolot ken da Pablo.
5 Dat mentolag nan Judio ya nan baken Judio ay adi mamati ya nan
menlelebbeng ken daida ta aamisenda da Pablo dadat gayangen ta mateyda.
6 Idi gintek nan aapostolis dadat lomayaw et inmeyda isnan tap-in di ili id
Licaonia ay id Listra ya id Derbe ya isnan tap-in di ili ay naisasag-en isdi.

7 Dadat isolo kasin nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.

Id Listra Ya Id Derbe

8 Wada id Listra nan esay am-ama ay pilay et egay polos nindad-aan enggana isdin naiyanakana.
9 Dedengngen nan pilay nan kankanan da Pablo dat inengneng Pablo siya et gintekna ay patiyena ay mabalin ay kaanen Apo Dios nan pilayna.
10 Danat ibiyad nan kalina ay mangwani, “Itakdegmo.” Dat katanakdeg et mendaan.
11 Idi inilan nan kaipoipogaw nan inikkan da Pablo dadat ilogi ay menbogaw, “Dios dana ay ninpaila ay kaneg ipogaw et inmalida ken datako.” Ngem egay maawatan da Pablo tay nan kalida ay iLicaonia nan ikalkalida.
12 Dadat ngadnan daida isnan ngadan nan diosda. Nginadnanda si Bernabe is Zeus ya si Pablo gapo tay siya nan ninkalkali et nginadnanda is Hermes ay esay diosda gedan.
13 Nan simbaan ay mangdayawanda isnan diosda ay si Zeus et wada isnan soban nan ili. Et nan padida et wada nan sabsabong ya bakbaka ay inyeyda isnan segpan nan ilida ta paltiyenda ay mangdayaw ken da Pablo.
14 Ngem idi gintek da Bernabe ken Pablo nan layden nan ipogaw ay ikkan dadat bisngaten nan badoda ay mangipagtek isnan mang-adyanda isnan ikkanda tay ngawi di ken Apo Dios. Dadapay tomagtag ay omey isnan kad-an nan kaipoipogaw ay menbogaw ay mangwani en,
15 “Gagayyem, dayon aped ik-ikkan na? Ipogaw kami ay kanegyo met laeng. Inmali kami isna ta ibagbagami nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo ta taynanyo nan sinang didiosyo ay maid kapaayanda ta patiyenyo si Apo Dios ay naleleng-agan. Si Apo Dios et siya nan nangboliw isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan am-in ay mentetee.
16 Id kasin et binaybay-ana nan kaipoipogaw ay mang-ik-ikkan isnan laylaydenda.
17 Ngem wada met laeng nan mangtekanda ay wada siya gapo isnan gawigawis ay inik-ikkana ay pala ken daida. Tay siya nan mang-it-ited isnan odan ya nan bomgasan di nais-ek ta waday katatagowanyo tasiyay mengasing kayo.”
18 Ngem olay dinngeda nan kinwanin Pablo ay deey ngem kayakayatda kayet ay ipaltiyan daida.
19 Nakwas di dat wada nan Judio ay adi mamati ken Jesus ay iyAntiokia id Pisidia ya nan iyIconio ay inmey id isdi Listra. Dadat awisen nan kaipoipogaw ta gayangenda si Pablo. Idi nakagayangda dadat goyoden ay mangyey isnan soban nan ili tay kananda en natey.
20 Ngem idi likoben nan mamati ken Jesus siya dat bomangon et somagong isnan ili. Kawakgatana dat komaan da Pablo ken Bernabe ay omey id Derbe.

Nan Simagongan Da Pablo Id Antiokia Siria

21 Idi inomdan da Pablo id Derbe dadat isolo nan maipanggep ken Jesus isdi et adoado nan mamati. Dadat somagong id Listra ya id Iconio enggana id Antiokia ay ili id Pisidia
22 ta papigsaenda nan pammatin nan ipogaw ay mamati ken Jesus issan damo ay inmayanda. Kinwanida en, “Itoltoloyyo kayet ay mamati ken Apo Jesus tay mapaligatan tako is nateketeken ay ligat esatakopay maitapi isnan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana.”
23 Dadat mendotok is kalebbeng ay mangipangpango isnan iib-ada ay mamati isnan tonggal paggimgimongan nan mamati ken Jesus. Dadat mentepe ay mangilowalo ay mangitalek ken daida ken Apo Jesus ay mamatiyanda.

24 Dadat idaan isnan probinsiya ay Pisidia et omeyda id Perge ay ili id Pamfilia.
25 Insoloda nan maipanggep ken Jesus id Perge dadat omey id Atalia.
26 Dadat menlogan isnan bapor et somagongda id Antiokia id Siria. Sinmaada isdi isnan nangkewasanda isnan oblada tay siya di din nin-lowalowan nan mamati ken Jesus ay nangidawat ken Apo Dios ta ay-ayowanana da Pablo ken Bernabe isnan oblada.
27 Idi inomdanda id Antiokia dadat ipadagop nan mamati ken Jesus dadat ibaga am-in nan inpaik-ikkan Apo Dios ken daida. Inbagada abes ay inpalobos Apo Dios nan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag isnan baken Judio ta mamatida abes ken Jesus.
28 Nabayag nan nakitetean da Pablo ken Bernabe isnan mamati ken Jesus id isdi Antiokia.

15

Maipanggep Isnan Osto Ay Ikkan Nan Baken Judio Ay Mamati Ken Jesus

1 Wada nan Judio ay iJerusalem id Judea ay inmey id isdi Antiokia dadat men-isolsolo isnan ipogaw ay baken Judio ay mamati ken Jesus. Kinwanida en, “Adi isalakan Apo Dios dakayo no adi kayo menpasegyat ay kaneg nan initdon Moses ay ogalimi ay Judio.”
2 Isonga da Pablo ken Bernabe et pilmi nan inik-ikkanda ay makisongsong-bat ay mangwani en adi masapol ay ikkanda. Isonga inbaan nan iyAntiokia ay mamati ken Jesus da Pablo ken Bernabe ya nan tap-ina ay omey id Jerusalem ta sootenda isnan aapostolis ya nan amam-a no sino nan tet-ewa.
3 Dat palobwaten nan mamati ken Jesus daida. Isnan nanglaosanda id Fenicia ya id Samaria et sinodsodokda isnan ib-ada ay Judio ay mamati ken Jesus nan mamatiyan nan baken Judio. Isonga men-galalasingda isnan nangdengnganda isdi.
4 Inomdanda id Jerusalem dat men-galalasing nan aapostolis ya nan aamam-a ya am-in nan mamati ken Jesus ay mang-ila ken daida. Dat sodsodoken abes da Pablo nan inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang ken daida isnan inmay-ayanda.
5 Ngem wada nan Fariseo ay mamati ken Jesus et tinmakdegda ay mang-wani en, “Masapol ay bilinen tako nan baken Judio ta menpasegyatda ya patiyenda abes am-in nan linteg Moses ay patpatiyen tako ay Judio.”
6 Dat menpamiting nan aapostolis ya nan aamam-a ay mangipangpango isnan mamati ta tolagenda nan kinwanin nan Fariseo ay maipanggep isnan linteg Moses.
7 Nabayag ay mentoltolagda dat tomakdeg si Pedro ay mangwani en, “Bebsatko, getkenyo ay sak-en nan pinilin Apo Dios ken datako id kasin ay en mangisolo isnan baken Judio isnan maipanggep ken Jesus tasiyay dengngenda ta patiyenda.
8 Si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay nemnem di ipogaw et inpailana ay dawdawatena nan baken Judio no mamatida ken siya tay inpakapetna nan Ispirito Santo ken daida ay kaneg met laeng nan inikkana ken datako.
9 Baken tako kedeng is kaam-amedan di layad Apo Dios. Tay dalosana nan basol nan ipogaw ay baken Judio met laeng no mamatida ken siya.
10 No epdas inpagtek Apo Dios ay dawatena daida dayon layden ay mangpadas isnan anosna isnan mangmangwaniyanyo en masapol ay tong-palenda nan linteg tako dapay nan linteg ay kananyo en masapol ay tongpal-enda et adi tako kabaelan ay mangtongpal? Olay din alal-apo tako id kasin et egayda nakaikkan.

11 Nodi getken tako ay maisalakan tako gapo isnan badang Apo Jesus ken datako et siya gedan nan maisalakanan nan baken Judio." Siya di nan kinwanin Pedro.
12 Nakwas di dat gominek nan kaipoipogaw ta dengngenda nan mangsodokan da Bernabe ken Pablo isnan kaskasdaaw ay inik-ikkan Apo Dios ay mangbadang ken daida isnan nin-isolowanda isnan ipogaw ay baken Judio.
13 Nakwas abes di dat menkali si Santiago ay mangwani en, "Dakayo ay bebsat, dedengngenyo pod nan kanak.
14 Sinodsodok Simon Pedro din damo ay nangipailaan Apo Dios isnan layadna isnan ipogaw ay baken Judio tasiyay wada abes ken daida nan menbalin is ipogawna.
15 Maiyiso abes nan kinwanin din mamadton Apo Dios ay naisolat id kasin ay mangwani en,
16 'Kinwanin Apo Dios en, Awnitak kasin somagong ay men-ali et maisagong
nan paliso isdin napigsa ay nin-aliyan din si David
17 tasiyay mang-anap nan kaipoipogaw olay nan baken Judio ay inawisko ay
menbalin is ipogawko.
18 Siya di nan kinwanin Apo Dios ay inpagtekna id kasin.' "
19 Dat itoloy Santiago ay mangwani en, "Isonga kanak en adi tako paligaten nan baken Judio ay mangdokdokog isnan pinatpatida id kasin ta mamatida ken Jesus.
20 Nodi mensolat tako ken daida ta ibaga tako ta adida is-isda nan naiboyag isnan sinang didios ya adida is-isda nan napalti no egay nakaan nan basana isnan napaltiyana ya adida is-isda nan basa ya adida iseyseyep nan bakenda asawa. Tay no siya dadi nan ik-ikkanda et adi liligten ay pilmi nan Judio daida.
21 Tay getken am-in nan Judio nan naayda ay linteg ya enggana id kasin insolsoloda nan linteg Moses isnan kasinasinagoga ay madagdagopanda ay sinabado. Isonga gawis no ibaga tako isnan baken Judio ta tongpalenda nan naayda ta adi masaktan nan nemnem di Judio." Kinwanin Santiago di.
22 Dat owenan am-in nan aapostolis ya nan aamam-a ya nan am-in ay mamati ken Jesus. Dadat kanan en pomilida isnan amam-ada ta makkeyda ken da Pablo yas Bernabe ay omey id Antiokia. Nan pinilida et nan dowa ay apoda ay da Judas ay kangadan gedan is Barsabas yas Silas.
23 Siya na nan inpaw-itda ay solat ken daida,
"Naay di solatmi ay aapostolis, amam-a ya ib-ayo ay mamati ken Jesus id isna Jerusalem ken dakayo ay bebsatmi ay baken Judio id issa Antiokia ya isnan kailiili id Siria ya id Cilicia.
24 Dinngemi ay mendodowa kayo gapo isnan insolon nan deeyda ay nagapo id isna ay inmey nangngawngaw isnan nemnemyo issa. Ngem baken kami is nangbaa ken daida.
25 Isonga ninmiting kami isna et ninemnemmi en gawis no piliyenmi nan ibaami ay makkey ken da Pablo yas Bernabe ay gayyem tako.
26 Datona ay ipogaw et adida kawanan nan biyagda olay mateyda gapo isnan men-oblaanda ay pala ken Apo Jesu Kristo.
27 Nan pinilimi ay makkey ken daida et da Judas ken Silas ta ibagada abes nan insolatmi ay naay.
28 Nan kankananmi isna et inaboloyan abes nan Ispirito Santo. Adimi layden ay paligaten dakayo ay mangipapati ay tongpalenyo nan ogalimi. Basta siya dana nan gawis ay maik-ikkan.
29 Adiyo is-isda nan naiboyag isnan sinang didios ya adiyo is-isda nan basa ya adiyo is-isda nan napalti no egay nakaan nan basa isnan napaltiyana.

Adiyo abes iseyseyep nan bakenyo asawa. Gawigawis no siya dana nan tongtongpalenyo. Kedeng di is laydenmi ay ibaga ken dakayo issa." Siya di nan insolatda.
30 Idi nakasolatda dat komaan nan nangipaw-itanda isnan solat ay omey id Antiokia.
Idi inomdanda dadat ipadagop nan mamati ken Jesus dadat ited nan solat.
31 Basaenda pay dat gomasing nan nemnemda isnan gawis ay inbagbagana.
32 Da Judas ken Silas et mamadton Apo Dios daida et adoado nan insolsoloda isonga pinmigsa nan pammatida.
33 Nakwas nan kaat ay agew dat palobwaten nan mamati ken Jesus da Judas. Kinwanida en, "Sapay koma ta bobowegen Apo Dios dakayo isnan omayanyo." Dadat somagong id Jerusalem ay kad-an di nangbaa ken daida.
34 (-)
35 Ngem nataynan da Pablo ken Bernabe id Antiokia ay men-isolo ya mangibaga isnan maipanggep ken Jesus ya wada gedan nan iib-ada ay men-is-isolo.

Inlogin Da Pablo Ken Silas Ay Men-isolo Isnan Kailiili

36 Nakwas nan kaat ay agew dat kanan Pablo ken Bernabe, "Enta pasyalen nan ib-ata ay mamati ken Jesus isnan kailiili ay inmay-ayanta ay nangibaga isnan maipanggep ken Jesus ta ilanta no kas-anoda."
37 Inyoog Bernabe ngem laydena ay makkey si Juan Marcos.
38 Ngem kanan Pablo en olay adi makkey siya tay siya san linmayaw isdin kad-anda id Pamfilia et egayna itoloy ay mangbadang isnan oblada.
39 Dadat menbinogtak et mensiyanda. Isonga inboweg Bernabe si Marcos et menloganda isnan bapor ay omey id Chipre.
40 Ngem si Pablo et pinilina si Silas is kadwana. Dat ilowalowan nan mamati ken Jesus daida ta badangan Apo Dios daida isnan am-in ay omayanda. Dadat omey.
41 Inmeyda isnan kailiili id Siria ya id Cilicia ta papigsaenda nan nemnem nan mamati ken Jesus isnan paggimgimonganda id isdi.

16

Si Timoteo Nan Nakiboweg Ken Da Pablo Yas Silas

1 Inmeyda abes id Derbe ya id Listra. Dadat datngan si Timoteo ay esa ay mamati ken Jesus. Nan inana et Judio ay esa ay mamati abes ngem si amana et Griego.
2 Dinayaw am-in nan mamati ken Jesus id Listra ya id Iconio si Timoteo.
3 Et layden Pablo ay makkey si Timoteo ken daida ngem gapo tay gintek am-in nan ipogaw ay baken Judio si amana isonga sinegyatana ay kaneg nan ogalin di Judio ta adi masaktan nan nemnem di ib-ada ay Judio isnan il-ili ay omayanda.
4 Isnan nangpasyalanda isnan kailiili isdi et inbagbagada san kinwanin nan aapostolis ya amam-a id Jerusalem ta siya di nan solotenda.
5 Isonga nan mamati ken Jesus isnan paggimgimonganda et pinmigsa nan pammatida dapay inagew ay omad-adoda.

Iniitaw Pablo Nan iMacedonia Ay Menpakpakaasi

6 Nalpas di dadat idaan isnan il-ili id Frigia ya id Galacia tay inyadin nan Ispirito Santo nan omayanda id Asia ay mangibaga isnan maipanggep ken Jesus.

7 Idi inomdanda isnan pep-eng nan probinsiya id Misia dadat kanan en
omeyda id Bitinia ngem kasin inyadin nan Ispiriton Jesus.
8 Isonga dinaanda id Misia et inmeyda id Troas.
9 Nalabi dat ipaiitaw Apo Dios ken Pablo nan esay am-ama ay iMacedonia
ay tomatakdeg ay menpakpakaasi ken siya ay mangwani en, “Omalika id
isna Macedonia ta badangam dakami.”
10 Isonga dakamit mensagana ay omey id Macedonia tay gintekmi ay
inayagan Apo Dios dakami ay mangibaga isnan maipanggep ken Jesus isnan
ipogaw isdi. Et sak-en si Lucas ay nakkey gedan.

Mamati Si Lydia

11 Ninlogan kami isnan bapor id Troas dakamit mendagas id Samotracia.
Mawakgat pay dakamit omey id Neapolis.
12 Nindessaag kami isdi dakamit mendaan ay omey isnan ili ay Filipos.
Siya nan esay dakkel ay ili id Macedonia ay mentolayan nan iRoma. Nintee
kami isdi is nadandan ay agew.
13 Isnan Sabado ay omil-illengan di Judio et tinaynanmi nan ili et inmey
kami isnan benget di ginawang tay kananmi en waay siya nan madagopan
nan ib-ami ay Judio ay menlowalo. Dakamit tomokdo et makitoya kami
isnan inin-a ay nadagop isdi.
14 Wada nan esa ay in-ina ay kangadan is Lydia ay iTiatira ay men-
ilaklako is nangina ay lopot ay men-gadangdang. Olay baken Judio siya
ngem solsolotena nan ogalin di Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios. Idi
dinngena nan kankanan Pablo dat ipanemnem Apo Dios ken siya ta patiyena
nan inbagana.
15 Dadat menpabonyag ay sinbaey. Danat kanan ken dakami, “Mo
kananyo en tet-ewa ay mamatiyak ken Apo Jesus, omali kayo isnan baeymi
ta makitee kayo.” Inpapatina isonga inmey kami.

Naibalod Da Pablo Id Filipos

16 Isnan esa ay agew, inmey kami isnan paglowalowan dat maisab-at nan
babassang ay kinapet di anito. It-itdowan nan anito siya isonga ibagbagana
nan awnit ommat isnan omali ay agew. Nan kabaa ken siya et adoado nan
inalada ay lagbon san babassang tay lagbowen nan ipogaw siya no ibagana
nan awnit ommat ken daida.
17 Dat omonod ken dakami ken Pablo ay mangibogbogaw en, “Nan naayda
ay ipogaw et inbaan di kangatowan ay Dios daida. Ibagada nan masapol ay
ikkanyo ta maisalakan kayo.”
18 Nadandan ay agew nan mang-ik-ikkanana isdi enggana ay naoma si
Pablo tay agindadayaw nan anito ken Apo Dios. Isonga dat sagongen Pablo
nan babassang et kanana isnan anito en, “Gapo isnan kabaelan nan ngadan
Jesu Kristo et ibagak en taynam siya.” Dat tet-ewa komaan nan anito ay
dagos.
19 Idi gintek nan kabaa ken siya ay maid kasinda omalaan is siping dadat
depapen da Pablo ken Silas dadat goyoden daida ay mangyey isnan kad-an
di mentolay isnan malkitan.
20 Dadat pabasolen daida isnan mentolay ay tinodingan nan iRoma ay
mangwani en, “Datona ay Judio et ap-aposenda nan ili tako.
21 Tay adi mabalin ay soloten tako ay iRoma nan linteg ay isolsoloda.”
22 Dat nan kaipoipogaw abes et sapsapeenda da Pablo. Dat bisngaten nan
mentoltolay nan badon da Pablo ay mangkaan dadat ipabaig daida.
23 Nakwas ay nabaibaigda dadat ibalod daida. Dadat ibilin isnan
gowaldiya ta bantayana daida ay gawis.

24 Idi dinngen nan gowaldiya nan kinwanida danat ipa-ey daida isnan kowalto isnan dogon nan pagbalodan danat ippey nan sikida isnan nalolokawan ay kaiw ay pag-ipitan.

Nan Namatiyan Nan Gowaldiya

25 Tengan di labi pay dat menlol-owalo ya menkankanta da Pablo ken Silas ay mangdayaw ken Apo Dios dapay dedengngen nan ib-ada ay balod.
26 Dat kayanegyeg nan batawa is napigsa et naiwedwed am-in nan pagbalodan. Dat aped matokaban am-in nan segpan ya aped makaan nan kawal ay naitaked isnan kabalobalod.
27 Binmangon nan gowaldiya et inilana ay natotokaban nan en-eneb isonga inasotna nan gamigna ay mangpatey isnan awakna tay kanana en waay linmayaw am-in nan balod.
28 Ngem ninbogaw si Pablo ay mangwani en, “Adim ikkan sa. Wada kami isna am-in.”
29 Dat ibagan nan gowaldiya ta waday mangyey is silaw. Dat menkakamo ay songgep et omey menpalintomeng ay aped menpaypayegpeg isnan sagen da Pablo ken Silas.
30 Danat pabal-en daida et sootena en, “Apo, sino nan masapol ay ikkak tapno maisalakanak ay maitapi ken Apo Dios?”
31 “Masapol ay patiyem si Apo Jesu Kristo ta maitapika ya nan pamilyam ken Apo Dios,” kinwanin Pablo.
32 Dat itdowan da Pablo daida am-in ay sinbaey isnan kankanan Apo Dios.
33 Daan pay ay tengan di labi dat ayagan nan gowaldiya daida et owasana nan sogatda isnan nangbaiganda ken daida dadapay menpabonyag am-in ay sinbaey.
34 Danat ayagan da Pablo ken Silas isnan baeyda ta pakanena daida. Et men-gasingda am-in ay sinbaey tay ninbalinda is mamati ken Apo Dios.
35 Mawakgat pay dat ibaan nan mentolay nan polis ta ipalobosda da Pablo.
36 Dat ibagan san gowaldiya ken Pablo en, “Kanan nan mentolay en maipalobos kayo ken Silas. Isonga enkayo ya sapay koma ta badangan Apo Dios dakayo.”
37 Ngem kinwanin Pablo isnan polis en, “Adi, tay apedda inpasaplit ya inpabalod dakami dadapay egay nangsomalya on-ona ta getkenda no tetewa ay waday basolmi. Dapay paliso nan kalebbenganmi isnan iRoma. Ayke mabalin ay igagoda nan inikkanda ken dakami ay mangwani en aped kami igiginek ay komaan? Gag-awis no daida ay mismo nan omali ay mangipalobos ken dakami.”
38 Dat ibagan nan polis nan kinwanin Pablo isnan mentolay. Et inmegyatda isnan nangdengnganda ay iRoma gedan da Pablo.
39 Isonga inmeyda isnan pagbalodan ta menpakawanda esadapay ipango daida ay komaan isnan pagbalodan dadapay kanan no mabalin ta komaanda isnan ili.
40 Isonga kinmaan da Pablo ken Silas isnan pagbalodan et omeyda isnan baey Lydia. Nakidagopda isnan ib-ada ay mamati ken Jesus et insolowanda daida ta pomigsa kayet nan pammatida. Dadat komaan.

17

Id Tesalonica

1 Linaosan da Pablo ken Silas id Amfipolis ya id Apolonia dadat omdan id Tesalonica et wada isdi nan sinagoga ay madagdagopan di Judio.

2 Tolo ay Sabado ay in-inmey si Pablo isnan sinagoga ay men-isolo isnan
kalin Apo Dios. Tay nan ogalin Pablo no omey isnan teken ay ili et nan
sinagoga nan omayana on-ona ay men-isolowan.
3 Nan insolsolona et nan naisolat ay kankanan Apo Dios ay masapol ay
matey si Kristo dat kasin matago. Danat kanan, "Si Jesus ay ibagbagak ken
dakayo et siya nan inbaan Apo Dios ay makwani en Kristo."
4 Wadada nan Judio ay mamati et naitapida ken da Pablo yas Silas. Adoado
abes nan mamati ay baken Judio ay nangsolsolot isnan ogalin di Judio ya nan
inin-a ay wada nan kalebbenganda.
5 Ngem omapal nan Judio dadat dagopen nan mamakedse ay ipogaw ya
nan menbaybayanggodaw ta menngalawngawda enggana ay magolo am-in
nan omili. Dadat ipapati ay songgep isnan baey Jason ay esay mamati tay
siya nan mentetean da Pablo. Tay laydenda ay pabal-en daida ta ilan nan
kaipoipogaw.
6 Ngem egayda makadateng isonga ginoyodda da Jason ya nan ib-ana ay
mamati ken Jesus dadat iyey daida isnan mentolay. Dadat pabasolen daida
ay mangwani en, "Wada nan ipogaw ay manggolgolo isnan kailiili et naay
inmalida abes isna.
7 Dat si Jason ay naay et palanglang-ayena daida. Et am-in nan mangpati
ken daida et adida patiyen nan linteg Ali Cesar dadapay kanan en wada nan
teken ay ali ay kangadan is Jesus."
8 Idi dinngen nan mentolay ya nan kaipoipogaw nan kinwanida dadat
makaliget.
9 Dadat moltaen da Jason ya nan ib-ana esadapay ipalobos daida.
10 Nalabi dat palobwaten nan mamati ken Jesus da Pablo ken Silas ta
omeyda id Berea. Idi inomdanda isdi dadat omey isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ada ay Judio.
11 Nan Judio id Berea et gag-awis nan nemnemda mo nan Judio id
Tesalonica tay laylaydenda ay mangdengdenge isnan kankanan Apo Dios.
Inagew ay basbasaenda nan naisolat ay liblon Apo Dios ta ilanda no tet-ewa
nan isolsolon da Pablo.
12 Isonga adoado nan mamati ken Jesus. Adoado abes nan wada nan
kalebbenganda ay inin-a ya nan amam-a ay baken Judio ay mamati.
13 Ngem idi gintek nan Judio id Tesalonica ay inmey da Pablo id Berea
ay mangisolo isnan maipanggep ken Jesus dadat omonod. Dadat omawis is
ipogaw ta amisenda da Pablo.
14 Isonga nan mamati ken Jesus et inpalobwatda ay dagos si Pablo ta omey
isnan ili isnan benget nan baybay ngem nataynan da Silas ken Timoteo id
Berea.
15 Nan nangipango ken Pablo et nakkeyda enggana id Atenas. Dadat
somaa id Berea et ibagada ken da Silas yas Timoteo nan kinwanin Pablo ta
ikakamoda ay omey mangdateng ken siya.

Id Atenas

16 Nan kad-an Pablo id Atenas ay mangses-eed ken da Silas et inilana nan
adoado ay tinagtago ay sinang didios di ipogaw id isdi et palalo nan sakit nan
nemnemna.
17 Isonga nakitoytoya isnan Judio ya nan baken Judio ay mangdayaw
ken Apo Dios isnan sinagoga. Winakgat abes ay omey isnan malkitan ay
makitotya isnan madagdagop isdi.
18 Dat wada nan omey ay makisongbat ken Pablo. Daida nan mangsol-
solot isnan insolon din si Epicureo ya din si Estoicio. Wada ken daida
nan mangwani en, "Ngan nan kankanan nan naay ay aped menkalkali is
maid paayna?" Kanan abes nan tap-ina en, "Waay nan teken ay dios nan

isolsolona." Kananda di tay insolon Pablo nan maipanggep ken Jesus ya nan kasin matagowan di ipogaw.

19 Dadat ayagan siya et eyeyda isnan bilig ay kananda en Areopago ay pag-ag-aggongan di amam-a et kananda en, "Mo mabalin ta ipagtekmo ken dakami nan naay balo ay isolsolom.

20 Nasdaaw kami isnan isolsolom tay teken. Ket no mabalin laydenmi ay getken nan kayat ay kanan nan kankanam."

21 Siya di nan kinwanida tay am-in nan omili id Atenas olay nan nagapo isnan teken ay ili ay nakiili id isdi et iyaagewda ay mangibagbaga wenno mangdengdenge isnan balo ay solsolo.

22 Dat tomakdeg si Pablo isnan sasagangen nan ipogaw id isdi Areopago et kanana en, "Dakayo ay iyAtenas, inilak ay pilmi nan mangnemnemnemanyo isnan diosyo

23 tay pinasyalko nan iliyo et inilak nan adoado ay mangdaydayawanyo isnan kadiodiosyo et wada abes nan esa ay inilak ay naisolatan nan kali ay mangwani en, 'Siya na nan mangdaydayawanmi isnan dios ay adimi getken.' Nan Dios ay dayawenyo ay adiyo getken et siya nan ipagtekko ken dakayo id wani.

24 Et siya si Apo Dios ay nangboliw isnan batawa ya nan am-in ay mentetee. Et baken isnan sinang bab-aey ay sinapon di ipogaw is menteteana tay siya nan Apo isnan am-in, nan daya ya nan batawa.

25 Et maid masapolna is mabalin is ibadang tako ay ipogaw ken siya tay siya nan mangiyal-ali isnan biyag tako ya am-iam-in ay masapol tako.

26 Es-esang nan ipogaw ay binoliw Apo Dios isdin damo et siya nan poon nan kaipoipogaw isnan am-in ay kailiili isnan batawa. Enggana id kasikasin et pinilin Apo Dios nan timpon nan menlebbengan nan nateketeken ay ipogaw ya nan il-ili ay awnitda mentean.

27 Inikkana di tasiyay nemnemnemenda siya koma ta moke siya di nan mangtekanda ken siya tay baken met ad-addawi ken datako.

28 Kaneg nan esay nangwani en,

'Si Apo Dios nan nangiyali isnan biyag ken datako. Siya abes nan nangiyali isnan nemnem tako ya wawawawada siya ken datako isnan am-in ay ik-ikkan tako.'

Wada din nakaadal ay ib-ayo abes ay nangwani en,

'Si Apo Dios nan kaanak ken datako.'

29 Isonga kanak en nan anak et awatenda nan kaanak ken daida. No datako nan anak Apo Dios et adi kabalin ay kanan tako en balitok wenno bato si Apo Dios ay sinapon di nalaing ay ipogaw is tinagtago.

30 Id kasin inan-anosan Apo Dios nan inik-ikkan din ipogaw ay egayna dosdosaen daida tay egayda getken siya. Ngem id wani et inbilina ay masapol ay dokogan am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-ikkanda.

31 Tay epdas ninemnem Apo Dios nan agew ay mangbanagana isnan kaipoipogaw ta ibagana nan maitapi ken siya ya nan adi. Inpagtekna ay si Jesus nan pinilina ay mang-ikkan is dana tay tinagona kasin siya. Si Apo Dios nan mangtek isnan timpo ay mangibanagana isnan kaipoipogaw et nan ikkana ay mangbanag et gawigawis."

32 Idi dinngeda nan nangwaniyan Pablo en wada nan kasin matago ay ipogaw et nin-ammeng nan tap-ina. Ngem nan tap-ina et kinwanida en, "Laydenmi ay dengngen nan kankanam is mamingsan kasin."

33 Dat taynan Pablo daida.

34 Wadada nan naitapi ken Pablo ay mamati ken Jesus. Nan esa et si Dionisio
ay esay am-ama ay makipangbon isnan obong di Areopago. Si Damaris ay
in-ina nan esa ya wadada abes nan tap-ina.

18

Nan Mamati Id Corinto

1 Nakwas di dat komaan si Pablo id Atenas et omey id Corinto.
2 Dinatngana isdi da Akila ken Priscila ay sin-asawa ay iPonto. Judio
datona et kadatdatengda ay nagapo id Italia tay inpakaan Ali Claudio am-
in nan Judio id Roma ay dakkel ay ili id Italia. Inmey si Pablo ay mang-ila
ken daida.
3 Dat makitetee ken daida tay kanegna daida ay mensapsapo is lalat ay
baey isonga nakiob-obla ken daida.
4 Sinabado ay omey si Pablo ay mangiyis-ispikal isnan maipanggep ken
Jesus isnan sinagoga ta mamati koma nan Judio ya nan baken Judio.
5 Idi inomdan da Silas ken Timoteo ay nagapo id Macedonia daida
nan makiobla dapay eesten Pablo ay mangibagbaga ay inagew isnan
maipanggep ken Jesus isnan Judio. Ibagbagana en tet-ewa ay si Jesus nan
makwani en Kristo ay inbaan Apo Dios ay mentoltolay.
6 Ngem inaposda ya inoyawda siya isonga inyagyag Pablo nan badona ta
ipagtekna ay adina kasin isolsolowan daida. Kinwanina en, "Kigad kayo
is ik-ikkanyo no madosa kayo tay id wani et maid bibiyangko ken dakayo.
Isonga taynak dakayo ta omeyak ay mangisolo isnan baken Judio."
7 Dat komaan et egay kasin men-isolo isnan sinagoga ngem inmey isnan
baey Tito Justo ay baken Judio ngem si Apo Dios nan daydayawena. Nan
baeyna et naisasag-en isnan sinagoga.
8 Ngem si Crispo ay apon di sinagoga ya nan pamilyana et mamatida ken
Jesus. Adoado abes nan iCorinto ay mamati isnan nangdengnganda isnan
kinwanin Pablo dadat menpabonyag.
9-10 Isnan esay labi et ninpaiitaw si Apo Dios ken Pablo ay mangwani,
"Adika omegyat isnan ipogaw id isna tay adi mabalin ay aamisen daka tay
wadaak ken sik-a. Isonga itoltoloymo ay men-isolo tay adoado pay laeng nan
egay mamati ay laydek ay maitapi ken sak-en."
11 Isonga nintetee si Pablo isdi is esay tew-en ya kagedwa ay mangisolsolo
isnan kankanan Apo Dios.
12 Idi men-gobilnadol si Galion id Acaya dat makitoya nan Judio ay adi
mamati et eyeyda si Pablo ay mangidalom isnan gobilnadol.
13 Kananda en, "Nan naay am-ama et aw-awisena nan ipogaw ta teken nan
ikkanda ay mangdayaw ken Apo Dios ay bakenmi linteg."
14 Kanan Pablo ta komali dat kanan Gobilnadol Galion isnan Judio, "No
waday inikkan tosa is ngawi et masapol ay dengek nan ibagayo.
15 Ngem gapo tay maipanggep isnan ogaliyo ya nan mentontonanyo isnan
agiyo ya nan lintegyo nan lililiyenyo et adiyak layden ay mangdedenge is
dasa. Isonga kigad kayo ay mangnemnem is ikkanyo."
16 Danat ipakaan daida isnan kad-ana isdi.
17 Dat ikawen nan kaipoipogaw si Sostenes ay ap-apon nan sinagogan di
Judio dadat baigen isnan pantew nan mentetean nan gobilnadol. Ngem olay
inilan Gobilnadol Galion nan ik-ikkanda et binaybay-ana daida.

Sinmagong Si Pablo Id Antiokia

18 Nabayag pay laeng si Pablo id Corinto danat taynan nan ib-ana ay
mamati ken Jesus. Nakkey da Akila ken Priscila ken siya. Idi inomdanda

id Cencrea dat menpaapolog si Pablo tay siya nan ogalida ta getken nan ib-ana ay wada nan insapatana ken Apo Dios. Dadat menlogan isnan bapor et omeyda id Siria.

19-21 Idi inomdanda id Efeso dat songgep si Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan di ib-ada ay Judio ay makitoya ken daida. Laydenda ay makitetee siya ken daida ngem adina layden. Ngem isnan kinmaanana et inbagana ken daida en, “No layden Apo Dios, awnitak kasin omali.” Danat taynan da Akila ay sin-asawa et menlogan isnan bapor ay omey id Siria.

22 Nindessaag id Cesarea ay esay ili id Siria dat omey id Jerusalem ay mangila isnan mamati ken Jesus isnan paggimgimonganda isdi esapay omey id Antiokia id Siria.

23 Nabayag isdi esapay kasin komaan et pasyalena am-in nan il-ili id Galacia ya id Frigia et men-is-isolo isnan mamati ken Jesus ta pomigpigsa nan pammatida.

Nan Nin-isolowan Apolos Id Efeso Ya Id Corinto

24 Daan si Pablo id Galacia ya id Frigia dat wada nan esa ay Judio ay iyAlejandria ay inmey id Efeso. Nan ngadana et Apolos. Nalaing siya ay men-isolo et adoado nan getkena maipanggep isnan kalin Apo Dios ay naisolat id kasikasin.

25 Et wada din nangisolo ken siya maipanggep ken Apo Jesus ngem kedeng nan inbagan Juan ay din menbonbonyag is insolona. Nagaget si Apolos ay men-isolo isnan maipanggep ken Jesus ngem adina getken am-in.

26 Idi tinmoled si Apolos ay men-isolo isnan sinagoga et siya di nan nangdengngan da Akila ken Priscila ken siya. Dadat ayagan ay makkey is baeyda et isoloda nan egayna getken maipanggep ken Jesus ya nan inikikkana.

27 Dat layden Apolos ay omey men-isolo isnan probinsiya id Acaya. Isonga ninsolat nan ib-ana id Efeso isnan mamati ken Jesus id Acaya ta sangailiyenda siya ay gawis. Idi inomdan isdi et adoado nan badangna isnan ipogaw ay mamati gapo isnan nangipailaan Apo Dios isnan layad ya anosna ken daida.

28 Nalaing siya ay makisongsongbat isnan Judio ay mang-ap-apos ken siya isonga inabakna daida tay inpailana nan wada isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangpaneknek ay si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan isnan kaipoipogaw.

19

Kinapet Nan Ispirito Santo Nan Ipogaw Ay iyEfeso

1 Daan si Apolos id Corinto ay esay ili id Acaya dat omey si Pablo id Efeso et indaana isnan bilbilig ay magapo id Frigia. Idi inomdan id Efeso dat wada nan dinatngana ay mamati.

2 Danat sooten ken daida en, “Ay kinapet nan Ispirito Santo dakayo isnan namatiyanyo?” “Egay,” kinwanida. “Maid getkenmi isnan kanam en Ispirito Santo.”

3 Dat kanan Pablo kasin, “Sino nan kaneg din ninpabonyaganyo?” “Kaneg din inikkan Juan ay ninbonyag nan ninpabonyaganmi,” kinwanida.

4 Dat kanan Pablo, “Nan insolon Juan isdin ninbonyagana et inbagana isnan ipogaw ta menpabonyagda ay mangipaila ay ibababawida nan basbasolda. Ngem inbagana abes en masapol ay patiyen nan ipogaw nan maisokat ken siya ay si Jesus.”

5 Idi dinngeda di dadat mamati ken Jesus dadat kasin menpabonyag ngem nan naikadwa ay ninpabonyaganda et gapo isnan pammatida ken Jesus.

6 Idi inpatang Pablo nan ledengna ken daida dat kapten nan Ispirito Santo
daida et komalida is nateketeken ay kali ay mangibaga isnan inpagtek Apo
Dios ken daida.
7 Nan kabibilangda et waay simpoo ya dowa.

Nan Kad-an Pablo Id Efeso

8 Tolo ay bowan nan nin-isolowan Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan
nan ib-ana ay Judio id Efeso. Intoledna ay mangisolo isnan maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios tasiyay maawisda ta patiyenda gedan si Jesus.
9 Ngem wada nan makedse ay ipogaw ay mang-adi ay mamati et oyawenda
nan ibagbagan Pablo maipanggep ken Jesus isnan kad-an nan nadagop ay
ipogaw. Isonga tinaynan Pablo daida dat makkey ken siya nan mamati ken
Jesus. Inmeyda isnan oskilaan Tirano. Dat inagew ay men-isolsolo si Pablo
isdi.
10 Doway tew-en nan nin-isolsolowana isdi isonga am-in nan ipogaw id
Asia ay Judio ya nan baken Judio et dinngeda nan maipanggep ken Apo Jesus.
11 Si Pablo et adoado nan inpaikkan Apo Dios ken siya ay maid nakail-ila
is kanegna.
12 Tay olay nan panyo wenno galot ay kapposena dat maiyey isnan masak-
sakit ya nan kinapet di anito et gomawisda ya taynan nan anito daida.
13 Ngem wada nan Judio ay mensip-ok ay om-omey ay mangipagawis
isnan kinapet di anito. Dadat padasen ay mang-osal isnan ngadan Apo Jesus
ay mangwani en, “Sik-a ay anito, komaanka id wani tay si Jesus ay insolon
Pablo nan mangipakaan ken sik-a.” Siya di nan kinwanida isnan anito.
14 Nan tap-in nan nang-ikkan isdi et nan pito ay an-ak Sceva ay esa isnan
menkangangato ay padin di Judio.
15 Ngem sinongbatan nan anito daida ay mangwani en, “Getkek da Jesus
ken Pablo et omegyatak ken daida. Ngem dakayo et adiyak getken dakayo.”
16 Dat nan ipogaw ay kinapet nan anito et dinpapna daida et gapo isnan
pigsan nan anito et inabakna daida am-in dadat lomayaw ay menlalabos ya
nakiblakibladan.
17 Idi dinngen nan Judio ya nan baken Judio ay mentetee id Efeso dadat
omegyat isnan kabaelan Apo Dios dapay omam-amed nan kinapateg nan
ngadan Apo Jesus.
18 Dat wada nan namati ken Jesus ay mensip-ok id kasin ay omey ken Pablo
ta ipagtekda nan inik-ikkanda esadapay mamati.
19 Isonga adoado nan nangibala isnan inos-osalda ay mensip-ok ya men-
sapsapo. Dadat dagopen am-in et iilaen nan kaipoipogaw nan nang-
poowanda. Nan banol nan deeyda et omey is limampoo ay libo.
20 Isonga naiwalagawag nan maipanggep ken Jesus et inmad-ado nan
mamati ken siya.

Nan Menbesa Ay iyEfeso Et Menngalawngawda

21 Idi nakwas di dat nemnemen Pablo ay omey isnan probinsiya id Mace-
donia ya id Acaya esapay omey id Jerusalem. Kanana abes en masapol ay
omey id Roma.
22 Isonga inbaana on-ona nan dowa ay kabadangna ay da Timoteo ken
Erasto ay omey id Macedonia. Dapay mataynan si Pablo isnan probinsiya
id Asia ay kad-an nan ili ay Efeso et mentee isdi is sin-awyan.
23 Isnan kawad-ana isdi et siya di nan ninlogiyan nan nin-golowan nan
kaipoipogaw maipanggep isnan mamati ken Jesus. Siya na nan inommat.
24 Wada nan am-ama ay kangadan is Demetrio ay nalaing ay menbesa
is balitok. Adoado nan men-oblaena ay mensapsapo is sinang sisimbaan

nan diosda ay babai ay nginadnanda is Artemis. Ilaklakoda nan sinang sisimbaan ay deey et dakkel abes nan galansiyada.
25 Isonga menpamiting si Demetrio isnan men-ob-oblaena ya nan am-in ay ib-ana ay menbesbesa et kanana en, “Dakayo ay kakadwak, getkenyo ay nan obla tako ay besa nan menkatagowan tako.
26 Iilaen tako ya dedengngen tako abes ay adoado nan mamati isnan isol-solon Pablo id isna Efeso ya gistay am-iam-in nan kailiili isnan probinsiya id Asia. Et awisena daida ta dokoganda si Artemis tay kanana en baken tet-ewa ay dios nan aped sinapon nan ipogaw.
27 Naligat na tay awnit maid mangpaay isnan sapowen tako ay menbes-besa. No ipalobos tako nan ik-ikkan Pablo et baken kedkedeng nan obla tako is adida paayen nodi awnitda kanan abes en maid bilang nan simbaan nan kangatowan ay dios tako ay si Artemis ya mamaid nan panangdayawda ken Artemis dapay siya nan dios nan kaipoipogaw isnan probinsiya id Asia ya nan kailiili isnan batawa.” Siya di nan kinwanin Demetrio.
28 Idi dinngen nan menbesbesa nan kinwanina dadat makaliget dadat kasibobogaw ay mangwani en, “Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso.”
29 Isonga nagolo am-in nan omili dadat asitatagtag ay omey isnan kadagdagopan di ipogaw dadat depapen da Gayo ken Aristarco ay iMace-donia ay boweg Pablo isnan inmayanda id Efeso. Dadat goyoden daida ay mangyey isnan madagdagopan nan kaipoipogaw.
30 Si Pablo abes et kanana en ta omey isnan madagdagopan nan kaipoi-pogaw ngem nan mamati ken Jesus et egayda inpalobos.
31 Olay nan gagayyem Pablo ay menlelebbeng isnan probinsiya et in-baada nan omey mangibaga ken Pablo ta adi menpail-ila koma isnan madagdagopanda.
32 Nan ipogaw isnan madagdagopanda pay et wasdin menbogbogaw is teken tay adi men-iso nan nemnemda tay nan kaadowan ken daida et egayda getken nan poon nan nadagopanda.
33 Dat ipatakdeg nan Judio nan ib-ada ay si Alejandro isnan kad-an nan kaipoipogaw ta iyispikalna koma nan om-ommat. Isonga tinmakdeg si Alejandro et pinadasna ay mangipaginek isnan ipogaw ta kaliyana daida.
34 Ngem inmatonanda ay Judio siya dadat eesangen nan ibogbogawda is nganngani ay doway olas ay mangmangmangwani en, “Madaydayaw si Artemis ay dios id Efeso.”
35 Ngem nan esay nangato ay ipogaw isnan ili et inpaginekna daida danat kanan ken daida, “Dakayo ay kailiyak ay iyEfeso, ayke maid mangtek ay datako nan mangbanbantay isnan simbaan nan madaydayaw ay dios tako ay si Artemis ya nan tinagtago ay bato ay nagapo id daya id kasin?
36 Maid mabalin is mangwani en baken tet-ewa na isonga masapol ay igiginekyo ay adi kayo kaneg matawtawaw.
37 Nan ipogaw ay inyaliyo isna et maid inakewda isnan simbaan tako ya egayda oyawen nan dios tako.
38 Isonga no wada nan ipogaw ay idalom da Demetrio ya nan ib-ana et wada nan howis isnan opisinada ya olay nan menlelebbeng isnan probin-siya et wadada abes. Isonga idalomda koma ken daida esapay songbatan abes nan idalomda.
39 No waday tap-in di laydenyo is maibaga et totyaen tako isnan osto ay miting tako.
40 Tay gapo isnan inikkanyo id wani mabalin ay maidalom tako isnan apo tako id Roma et sino ngen nan isongbat tako tay maid osto is ninpoonan nan nin-golowanyo.”

41 Kinwanina di danat kanan en mabokada.

20

Nan Sinmagongan Da Pablo Isnan Il-ili Ay Pinaspasyalda

1 Idi nakwas nan nin-golowan nan menbesbesa dat ayagan Pablo nan
mamati ken Jesus ay mangipagaget ken daida isnan pammatida esanapay
taynan daida ay omey id Macedonia.
2 Isnan nangpaspasyalana isnan kailiili id isdi ay men-is-isolo isnan ma-
mati ken Jesus et ginmasingda dat omey id Acaya.
3 Tolo ay bowan nan ninteteana id isdi danat kanan en menlogan isnan
bapor ta omey koma isnan probinsiya id Siria ngem dat maipagtek nan
kanan nan Judio ay adi mamati ken Jesus en pateyenda siya. Isonga
ninemnemna ay kasin idaan id Macedonia.
4-5 Idi inomdan kami id Filipos dat omon-ona nan ib-ami ay menlogan
isnan bapor ay omey mangseed ken dakami id Troas. Daida da Sopatro ay
anak Pirro ay iBerea ken Aristarco yas Segundo ay iTesalonica yas Gayo ay
iDerbe yas Timoteo ya da Tikico ken Trofimo ay iyAsia.
6 Idi nakwas nan fiesta ay nangananda isnan tinapay ay egay kabobodan
dakamit menlogan isnan bapor. Sak-en si Lucas ay nakkey abes. Inmey nan
limay agew esamipay datngan nan ib-ami id Troas. Et nakadomingomi isdi.

Nan Natekdagan Eutico Id Troas

7 Isnan Domingo et nadagop kami am-in ay mamati ken Jesus ta kanenmi
nan tinapay ay mangnemnemanmi isnan nateyan Jesus. Dat men-isolo si
Pablo enggana isnan tengan di labi tay kanana en komaan isnan kawak-
gatana.
8 Adoado nan silaw isnan kowalto id ngato ay ninteteanmi.
9 Nan esa ay baballo ay si Eutico et intotokdona isnan tawa. Idi nabayag ay
ninkalkali si Pablo dat mentomtom-e si Eutico dat maseyep isonga natekdag
ay nagapo isnan maikatlo ay galadon nan baey. Idi enda bangonen dat obpay
natey et.
10 Ngem linmayog abes si Pablo et enna gen-an danat kanan, “Adi kayo
madanagan tay natago kasin.”
11 Dat kasin tomikid si Pablo dakamit mangan isnan tinapay ay mangnem-
nemanmi isnan nateyan Jesus. Dat kasin makikalkali si Pablo engganay
mawakgat dat komaan.
12 San baballo pay et inyeyda isnan baeyda dadat men-galalasing tay daan
ay matatago.

Nan Inmayan Pablo Id Mileto

13 Ngem isnan komaananmi et inbilin Pablo ay menlogan kami isnan
bapor ay omey id Asson dapay ta mendad-aan siya ay omey isdi esamipay
dag-osen siya.
14 Idi ninsab-at kami id Asson dat makilogan ken dakami et omey kami
am-in id Mitilene.
15 Napseng dakamit kasin menlobwat et linaosanmi id Chio. Napseng abes
dakamit domag-os id Samos. Kasin mawakgat pay dakamit idadawes ay
omey id Mileto
16 tay kananmi en adi kami domag-os id Efeso tay adi layden Pablo ay
mabayag kami id Asia tay menkakamo siya ay omdan id Jerusalem esapay
omdan nan fiesta ay Pentecostes no mabalin.

Nan Inbagan Pablo Isnan Amam-an Di Mamati Ken Jesus Id Efeso

17 Isonga isnan kad-anmi id Mileto et inbaan Pablo nan omey id Efeso ay
mang-ayag isnan mangipangpango isnan mamati ken Jesus id isdi.
18 Idi inmalida danat kanan ken daida en, “Dakayo ay amam-a, getkenyo
am-in nan inik-ikkak isnan nakiteteak ken dakayo isnan probinsiyayo id
isna Asia enggana isdin damo ay inmaliyak.
19 Tinongpalko am-in nan inbagan Apo Jesus ken sak-en. Egayak aped nin-
papangato. Getkenyo abes ay no mamingsan et mensakit nan nemnemko
gapo isnan inik-ikkan nan ib-ak ay Judio ay nangpalpaligat ken sak-en ay
mangpatey koma ngem itoltoloyko kayet nan oblak.
20 Getkenyo abes ay maid egayak inbagbaga is men-gawisanyo isdin nin-
it-itdowak ken dakayo isnan madagdagopanyo ya isnan bab-aeyyo.
21 Getkenyo abes ay insetko ay mangibagbaga isnan ib-ak ay Judio ya nan
baken Judio ay masapol ay dokoganda nan basolda ta patpatiyenda si Apo
Dios ya mamatida ken Apo Jesus.
22 Isonga id wani omeyak id Jerusalem tay siya nan inbagan nan Ispirito
Santo ken sak-en. Et adiyak getken am-in nan awnit ommat ken sak-en id
isdi.
23 Ngem inpagtek nan Ispirito Santo ken sak-en isnan kailiili ay linal-
aosanmi ay awnitak maibalod ya mapaligatan id Jerusalem.
24 Ngem napatpateg nan bilin Apo Jesus is ikkak mo nan awakko isonga
kedeng nan mangkewasak isnan inpaoblan Apo Jesus ken sak-en is nem-
nemnemek. Et siya nan mangibagbagaak isnan gawis ay damag ay mangi-
pagpagtek isnan dakkel ay badang Apo Dios isnan ipogaw.
25 Inbagbagak ken dakayo nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay
maid patenggana. Ngem menlogi id wani et getkek ay adi kayo kasin il-ilaen
sak-en.
26 Isonga ibagak ken dakayo en no waday awnit madosa isnan impilno et
adi kabalin ay omipabasol kayo
27 tay maid egayak inbaga isnan layden Apo Dios ay maipagtek ken
dakayo.
28 Isonga dakayo ay amam-a, pagawisenyo koma nan nemnemyo dayot
abes banbantayan ay gawis nan ipogaw ay inted nan Ispirito Santo ay
biyangyo tapno solsolotenda si Kristo ay osto. Isolowanyo ay gawis nan ma-
mati ken Jesus tay nan nang-itedana isnan awakna ay matey nan insakbotna
ken datako.
29 Getkek ay no komaanak et awnit omali nan men-isolo isnan baken
tet-ewa ay kanegda atap ay animal ay mangpatey isnan talaken. Kanak
di tay laydenda ay madadael nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ay
banbantayanyo.
30 Olay ken dakayo ay mamati et wada nan maitatapi ken dakayo ay awnit
men-isolo isnan baken tet-ewa ta awisenda nan mamati ken Jesus ta daida
nan patiyenda.
31 Isonga makailanyo. Nemnemenyo ta toladenyo nan inik-ikkak isnan
toloy tew-en ay nakiteteak ken dakayo ay egayak somalsaldeng ay men-isolo
ken dakayo ay olay no mamingsan et men-ag-agaak gapo isnan dakkel ay
seg-angko ken dakayo.
32 Id wani italekko dakayo ken Apo Dios ya isnan mait-itdo maipanggep
isnan pilmi ay badangna ken datako. Tay nan mait-itdo ay naay et kabaelana
ay mangipapigsa isnan pammati tako ya mang-ited isnan gawis ay it-ited
Apo Dios isnan ipogawna.
33 Sak-en pay et egayak ninkedkedaw is sipingyo wenno badoyo.
34 Tay getkenyo ay kigadak ay nin-ob-obla is ninkatagok ya nan
ninkatagon nan iib-ak.

35 Tay siya di gedan nan inpail-ilak ken dakayo et gawis no men-obla tako
ta waday ibadang tako isnan makasapol tay nenemnemek nan kinwanin
Apo Jesus en, ‘Am-amed nan gasing nan men-ited ay mangbadang isnan
makasapol mo nan gasing nan maagtan.’ ”
36 Idi nakakali si Pablo dadat menpalintomeng am-in ay menlowalo.
37 Dadat men-aga ay mangikawe koma ken siya tay adida layden ay
komaan siya.
38 Tay pilmi ay menseseg-angda gapo isnan nangdengnganda ay adida
kasin esa men-in-inila. Dadat ipango siya enggana isnan bapor.

21

Nan Inmayan Pablo Id Jerusalem

1 Dakami ken da Pablo et idi kasin kami ninlogan ay mangtaynan ken
daida et indadawesmi id Coos. Isnan napsengana inmey kami id Rodas. Idi
napseng abes dat id Patara.
2 Et dinatnganmi isdi nan esay bapor ay omey id Fenicia. Dat siya nan
ninlogananmi.
3 Isnan omay-ayanmi et linaosanmi id Chipre isnan makanigidmi. Damit
indadawes id Tiro ay esay ili isnan probinsiya id Siria dakamit mendessaag
tay siya nan nangipadessaaganda isnan kalga.
4 Dinatnganmi nan mamati ken Jesus et nakadomingomi ay nakitetee ken
daida. Dadat ibaga ken Pablo ta adi omey id Jerusalem tay inpagtek nan
Ispirito Santo ken daida en awnit mapaligatan id isdi.
5 Ngem idi nakwas nan ninteteanmi id isdi dakamit omey kayet. Dadat
masinbabaey ay mangipango ken dakami enggana isnan baybay ay benget
nan ilida. Dakamit menpalintomeng ay menlowalo. Idi nakapakada kami
ken daida dadat palobwaten dakami.
6 Dakamit menlogan isnan bapor dadapay somaa isnan bab-aeyda.
7 Ninlogan kami enggana id Tolemaida ay nagapo id Tiro dakamit
mendessaag. Nakiag-aggong kami isnan mamati ken Jesus id isdi et siya nan
inmapaanmi.
8 Idi nawakgat dakamit komaan ay omey id Cesarea. Nan baey Felipe nan
nakiteteanmi id isdi. Siya nan esa isnan pito ay napili ay mangbadang isnan
aapostolis id Jerusalem id kasin. Men-is-isolo abes maipanggep ken Jesus.
9 Wada abes nan epat ay an-akda ay bababassang ay mamadton Apo Dios.
10 Nakitetee kami id isdi is nadandan ay agew dat wada nan am-ama ay
mamadton Apo Dios ay kangadan is Agabo ay inmali ay nagapo id Judea.
11 Dat omali ay mang-ila ken dakami. Danat alan nan balikes Pablo et
ibedbedna isnan ledengna ya nan sikina danat kanan en, “Siya na nan kayat
ay ipagtek nan Ispirito Santo. Nan kakwa isnan balikes ay naay et siya nan
awnit esa ogden nan Judio id Jerusalem ay kaneg met laeng nan naikkan
isnan ledengko ya nan sikik ay nag-od. Awnitda abes idalom isnan baken
Judio ay mangipapatey ken siya.” Kinwanin Agabo di.
12 Idi dinngemi di dakamit menpakaasi am-in ta adi koma omey si Pablo
id Jerusalem.
13 Dat songbatan Pablo ay mangwani en, “Dayon agaan sak-en? Dayon
pasakiten nan nemnemko? Nakasaganaak isnan mangibalodanda ken sak-
en olay no mangpateyda id Jerusalem maipanggep isnan pammatik ken Apo
Jesus.”
14 Idi adi kabalin ay ipapatimi nan kayatmi dakamit iginek et kananmi en,
“Sapay koma ta nan layden Apo Dios di ommat.”

15 Nakwas nan ninteteanmi isdi dakamit mensagana ay omey id
Jerusalem.
16 Wada abes nan mamati ken Jesus ay iCesarea ay nakkey abes id
Jerusalem. Dadat ipango dakami isnan baey Nason ay iChipre tay siya nan
kananda en menteanmi. Si Nason et nabayag ay mamati ken Jesus.

Nan Inbagan Santiago Ken Pablo

17 Nan mamati ken Jesus id Jerusalem et ginmasingda isnan inomdananmi
isdi.
18 Idi napseng dakamit omey ay menpaila ken da Santiago ya nan am-in
ay amam-a ay mangipangpango isnan mamati ken Jesus.
19 Idi nin-asiinilada dat sodsodoken Pablo am-iam-in nan inpaikkan Apo
Dios isnan baken Judio isnan nin-isolowana ken daida.
20 Idi dinngeda di dadat daydayawen si Apo Dios. Ngem kinwanida ken
Pablo, “Besatmi, getkem et kalibolibo nan bilang nan Judio ay mamati ken
Jesus et am-iam-inda et ipapatida ay mangwani en masapol ay matongpal
nan linteg tako ay Judio.
21 Ngem wada nan nangibaga ken daida en initdowam kano nan Judio ay
wada isnan ilin di baken Judio ta taynanda nan linteg tako ay initdon din si
Moses. It-itdom kano ta adida segyatan nan an-akda ya adida soloten nan
ogali tako.
22-24 Isonga sino nan ikkan tako ta getken nan ib-a tako ay egaymo initdo
dadi tay kapilitan ay awnitda dengngen ay wadaka isna? Waay siya ngalod
na nan gawis ay ikkam. Makkeyka isnan naayda epat ay amam-a ay wada
nan insapatada ken Apo Dios. Et omey kayo isnan Templo ta menpaila
kayo isnan padi ta tongpalenyo nan kanan nan linteg tako ay maikkan. No
makwas pay nan pitoy agew dakat bayadan nan masapolda ta mabalin ay
apologan nan padi daida. Et awnit siya nan mangtekan nan ipogaw en
tongpalem gedan nan linteg tako.
25 Ngem nan baken Judio ay mamati ken Jesus et adimi kanan ta patiyenda
nan linteg tako ay Judio. Kedkedeng san bilin ay insolatmi ken daida ta adida
is-isda nan naiboyag isnan sinang didios ya adida is-isda nan basa ya adida
is-isda nan napalti no egay nakaan nan basana isnan napaltiyana ya adida
iseyseyep nan bakenda asawa.” Siya di nan kinwanin da Santiago ken Pablo.
26 Isonga napseng dat maiboweg si Pablo isnan epat ay amam-a et omeyda
isnan Templo et menpailada isnan padi ta ipagtekda nan agew ay kakwasan
nan ikkanda esadapay menpalti ya menpaapolog.

Nadpap Si Pablo

27 Nganngani ay makwas nan pitoy agew dat wadada nan Judio ay nagapo
id Asia ay nang-ila ken Pablo isnan Templo. Dadat ibaga isnan kaipoipogaw
ta sapeenda si Pablo dadat depapen
28 dadapay menbogaw isnan ib-ada ay Judio ay mangwani en, “Akayo
gagayyem. Mangbadang kayo tay si tona nan om-omey isnan kailiili ay men-
is-isolo isnan naikakasiyo ken datako ay Judio ya nan Templo tako ya nan
linteg tako ay initdon din si Moses. Nan esa pay ay inikkana et padogisena
nan Templo tako tay inpasgepna nan baken Judio.”
29 Kinwanida di tay inilada ay inboboweg Pablo nan esay iyEfeso ay si
Trofimo isnan ili id Jerusalem et kananda en waay inisgepna siya isnan
Templo.
30 Idi dinngen nan omili id Jerusalem di dadat makaliget dadat kasitatag-
tag ay en mangikawe ken Pablo et goyodenda ay mangibala isnan Templo
dadat emban.

31 Laydenda ay mangpatey ken siya koma ngem dinngen nan apon di soldado ay iRoma ay mentoltolay id Jerusalem ay men-golgolo am-in nan omili.
32 Danat ipaayag nan kakapitan ya nan sosoldadoda dadat asitatagtag ay omey mangdateng isnan kaipoipogaw. Idi ilan nan ipogaw san apo ya san sosoldado dadat isaldeng ay mangbab-aig ken Pablo.
33 Dat ikawen san apo si Pablo et ipag-odna is doway kawal danat sooten isnan kaipoipogaw no sino nan ngadana ya nan basolna.
34 Ngem nateketeken nan insongbatda dadapay menngalngalawngaw isonga egay maawatan san apo nan kinwanida. Isonga kinwanina en maiyey isnan menteteanda ay sosoldado.
35 Idi inomdanda isnan agdan dadat lak-eyen siya ay mangipapangato tay dadama nan inikkan nan kaipoipogaw
36 ay nangboboweg ken daida dadapay menbogbogaw ay mangwani en, “Pateyen tako.”
37 Si Pablo pay isnan songsonggepanda isnan mentetean di sosoldado et kinwanina issan apo, “No mabalin koma wada nan ibagak ken sik-a.” Dat nasdaaw san apo tay gintek Pablo nan kalina ay Griego tay siya nan inkalina.
38 “Kanak en sik-a san iyEgipto ay ninpagolo isnan ipogaw id kasin ay apon di epat ay libo ay ninpatey is ipogaw ay nangboboweg ken siya isnan pondag,” kinwanin san apo ken Pablo.
39 “Bakenak,” kinwanin Pablo. “Judiowak ay iTarso id Cilicia et waay maid egay nangtek isnan ilimi. Et wada nan kayatko ay ibaga isnan ipogaw ay naayda no mabalin.”
40 Dat owenan san apo dat tomakdeg si Pablo isnan agdan danat ipaginek nan kaipoipogaw. Idi ginminekda dat komali si Pablo isnan Hebreo ay kalin nan ib-ana ay Judio.

22

Nan Nangsongbatan Pablo Isnan Judio

1 Kinwanin Pablo en, “Dakayo ay bebsatko ya am-ak, dengngenyo pod nan isongbatko isnan ipabasolda ken sak-en.”
2 Idi dinngeda ay Hebreo nan kalina dadat am-amed gominek. Dat itoloy Pablo ay mangwani en,
3 “Sak-en et Judiowak. Naiyanakak id Tarso ay esay ili isnan probinsiya id Cilicia. Ngem id isna Jerusalem nan nasiknak. Si Gamaliel din mistolok ay nangisolo ken sak-en am-in isnan linteg din alal-apo tako ay Judio. Napigsa nan pammatik ken Apo Dios ay kaneg ken dakayo abes id isna.
4 Tay sak-en abes et pinalpaligatko ya inpapateyko nan mamati ken Jesus. Olay lalalaki wenno bababai et dinpapko daida am-in ay mangipabalod.
5 Nan kangatowan ay padi ya nan am-in ay amam-a tako et getkenda nan inik-ikkak. Mabalin ay paneknekanda ay tet-ewa nan ibagbagak tay daida nan nangiyali is solat ay maipaw-it isnan ib-a tako ay Judio id Damasco ta mabalin ay omeyak id isdi ay mangdepap isnan mamati ken Jesus ta iyalik daida id isna Jerusalem ta madosada.
6 Ngem isnan nganngani ay omdananmi id Damasco et nakag-aw dat aped mapanat-a din kad-ak et masilanganak isnan pat-a ay nagapo id daya.
7 Daket matokang daket dengngen nan mangmangwani en, ‘Saulo, Saulo dakan mangpalpaligat?’
8 Daket songbatan, ‘Sinoka, Apo?’ Danat kanan en, ‘Sak-en si Jesus ay iNazaret ay mangisakit isnan ipogawko ay palpaligatem.’

9 Nan iib-ak pay et inilada nan pat-a ngem egayda dengngen nan
ninkalkali ken sak-en.
10 Daket kanan, ‘Sino nan masapol ay ikkak, Apo?’ Danat kanan ken sak-
en en, ‘Ibangonmo ta omeyka id Damasco ta maipagtek ken sik-a isdi nan
awnitak ipaikkan ken sik-a.’
11 Ngem adiyak makaila tay nakowapak isnan nasiliyak issan pat-a. Isonga
nan iib-ak et pinadangda sak-en ay mangipango enggana ay inomdan kami
id Damasco.
12 Wada id Damasco nan kangadan is Ananias. Gawis nan inik-ikkana ay
mamati isnan linteg Moses isonga lispitowen am-in nan ib-a tako ay Judio id
Damasco siya.
13 Dat omali siya et tomakdeg isnan sag-enko. Danat kanan ken sak-en,
‘Besatko ay Saulo, mapokyatan nan matam ta makailaka.’ Daket bitagen nan
matak et ilak siya.
14 Danat kanan ken sak-en, ‘Nan Dios ay dinaydayaw din alal-apo tako
et pinilina sik-a ay mang-ila ya mangdenge isnan maibagay ay Anakna tay
laydena ay getkem nan ipaikkana ken sik-a.
15 Tay sik-a nan awnit mangipagtek isnan kaipoipogaw isnan inilam ya
dinngem.
16 Sino nan sedsed-em? Ibangonmo ta menpabonyagka. Apowem si Apo
Jesus ta makaan nan basolmo.’ Siya di nan inbagan Ananias ken sak-en.
17 Idi sinmagongak id isna Jerusalem daket menlol-owalo isnan Templo
tako dat wada nan kaneg iitaw ay inpailan Apo Dios ken sak-en
18 tay inilak si Jesus ay mangwani ken sak-en en, ‘Ikakamom ay mangtay-
nan id isna Jerusalem tay awnit adi patiyen nan ib-am ay Judio id isna nan
ibagbagam maipanggep ken sak-en.’
19 Ngem kinwanik ken siya, ‘Waay mamatida, Apo, tay getkenda ngalod ay
id kasin et sak-en nan nangbab-aig ya nangipabalbalod isnan mamati ken
sik-a isnan kasinasinagoga ay madagdagopanda.
20 Getkenda abes nan gasingko id kasin ay mangbantay isnan nang-
pateyanda isdin si Esteban ay esay nangibagbaga isnan maipanggep ken sik-
a. Sak-en pay nan nanggegeen isnan badon di nangpatey ken siya.’
21 Danat kanan ken sak-en en, ‘Olay, omeyka et tay ibaak sik-a ay omey
men-is-isolo isnan baken Judio isnan anaanaddawi ay il-ili.’ ” Siya di nan
inbagan Pablo isnan kaipoipogaw.
22 Et dinngen nan kaipoipogaw siya enggana isnan nangwaniyana en
omey isnan baken Judio dadat menbogaw ay mangwani en, “Pateyen tako
siya tay gag-awis no matey.”
23 Et nakaligetda dadat aped iwasawas nan badbadoda ya itabtab-okda
nan tapok gapo isnan ligetda.
24 Dat ipasgep nan apon di sosoldado si Pablo isnan menteteanda ta
ipabaigna ta ibagana nan tet-ewa no aytay dan aped nakaliget nan kaipoi-
pogaw ken siya.
25 Ngem idi ibaodda siya tasiyay baigenda koma dat komali si Pablo
isnan kapitan ay tinmatakdeg isnan sag-ena ay mangwani en, “Ayke waday
lebbengyo ay mangbaig isnan ipogaw ay waday kalintegana ay kanega
iRoma no egay kasomalya on-ona?”
26 Idi dinngen nan kapitan nan kinwanina danat omey ibaga isnan apona.
Kinwanina en, “Sino nan aped tako ik-ikkan dapay wada nan kalintegan
tona ay kanega iRoma?”
27 Dat omey nan apo ay mangsoot ken Pablo ay mangwani, “Ibagam no tet-
ewa ay iRomaka.” Dat kanan Pablo en, “Owen, tet-ewa.”

28 Dat kanan nan apo, “Olay sak-en ngem dakkel nan inbayadko ta mabalin
ay maibilangak ay iRoma.” “Ngem sak-en,” kanan Pablo, “maid inbayadko
tay naiyanakak ay iRoma abes.”
29 Dat nan deeyday mangbaig koma ken siya et kinmaanda ya olay nan
apoda et inmegyat isnan nangtekana ay apedna inpabaod nan ipogaw ay
wada nan kalintegana ay kanega iRoma.

Nan Nangsomalyaan Nan Judio Ken Pablo

30 Isnan napsengana et kayat nan apo ay getken nan osto ay mangipaba-
solan nan Judio ken Pablo isonga inpakaana nan naigagalot ken siya danat
ipatogop nan menkangangato ay papadi ya nan am-in ay amam-an di Judio.
Danat ipatakdeg si Pablo ta komali ken daida.

23

1 Dat inengneng Pablo nan amam-a et kanana en, “Dakayo ay iib-ak ay
Judio, getken Apo Dios ay enggana id wani et ostoosto nan mangsolsolotak
ken siya isonga maid babawin nan nemnemko.”
2 Ngem si Ananias ay kangatowan ay padi et inbagana isnan naisasag-en
ken Pablo ta tampikenda nan topekna.
3 Dat kanan Pablo ken siya en, “Ayke adi dosaen Apo Dios sik-a abes tay
aginngangatoka tay bistaem sak-en maipanggep isnan linteg tako ngem sik-
a nan nakabasol tay inpatampikmo sak-en dapay iyadin nan linteg tako di is
maikkan.”
4 Dat kanan nan naisasag-en ken siya, “Damen aped oyawen nan kanga-
towan ay padin Apo Dios?”
5 Dat kanan Pablo, “Mosaya gintekko ay siya nan kangatowan ay padi,
gagayyem, ta egayak koma kinwani di tay kanan nan naisolat ay kalin Apo
Dios en adi tako oyawen nan apo tako.”
6-8 Dat ilan Pablo nan amam-a ay wada nan doway dagop ay Fariseo
ya Saduceo. Nan Saduceo et daida nan mamati ay adi kasin matago nan
ipogaw no epdas natey ya kananda en maid anghel wenno ab-abiik. Ngem
nan Fariseo et patiyenda ay wada am-in dadi. Dat nemnemen Pablo nan
limidyona. Isonga ibibiyadna nan kalina ay mangwani en, “Gagayyem ay
amam-a, sak-en et Fariseowak. Naiyanakak ay Fariseo. Isonga patiyek ya
sedsed-ek nan kasin matagowan nan natey ay ipogaw. Dapay siya di nan
apedyo mangipabasolan ken sak-en.” Et siya nan nin-asiligtan nan Fariseo
ya nan Saduceo tay adi men-iso nan pammatida.
9 Isonga ninngangalawngawda ay menbogaw. Dat tomakdeg nan tap-in
di Fariseo ay men-is-isolo isnan linteg et ipapatida ay mangwani en, “Maid
magtek is basol nan ipogaw ay naay tay waay tet-ewa ay ninpaila nan adi
kaila wenno anghel ken siya.”
10 Dadat am-amed men-asisongbat isonga inmegyat nan apon di sosol-
dado moditya men-ginoyodanda si Pablo et maanok-a nan awakna isonga
inbilina isnan sosoldado ta enda eyey isnan menteteanda.
11 Dat isnan labi, ninpaila si Apo Jesus ken Pablo ay mangwani en, “Adika
omegyat tay awnitmo ipagtek nan maipanggep ken sak-en id Roma ay kaneg
met laeng nan inik-ikkam id isna Jerusalem.”

Nan Nangpadasan Di Epatpoo Ay Ipogaw Ay Mangdepap Ken Pablo

12-13 Isnan napsengana wada nan epatpoo ay Judio ay adi mamati ken
Jesus ay nintotya no sino nan ikkanda ay mangpatey ken Pablo. Ninsapatada
am-in ay adida mangmangan ya adida omin-inom engganay pateyenda si
Pablo.

14 Dadat omey makitoya isnan menkangangato ay papadi ya nan amam-an
di Judio ay mangwani en, “Insapatami ay adi kami mangmangan engganay
pateyenmi si Pablo.
15 Isonga dakayo ay amam-ami et kadya ibagayo isnan apon di sosoldado
ta iyalina si Pablo isnan naay pagmitinganyo ay kaneg laydenyo tet-ewa ay
somalyaen siya ay gawis. Dakamit siimen siya isnan daan ta pateyenmi siya
esapay omdan isna.”
16 Ngem nan kaanakan Pablo et dinngena ay siimen koma san deeyda ay
ipogaw si Pablo. Isonga inmey isnan mentetean di sosoldado ay mangibaga
ken Pablo.
17 Dat ayagan Pablo nan kapitan danat kanan ken siya, “Eyeymo nan
baballo ay naay isnan apoyo tay wada nan ibagana ken siya.”
18 Isonga inyey nan kapitan danat kanan, “Nan balod ay si Pablo et inaya-
gana sak-en ta ipangok nan baballo ay naay tay wada kano nan ibagana ken
sik-a.”
19 Dat padangen nan apo san baballo et gomaygay-edda ta makekedengda
danat sooten no sino nan kayatna ay ibaga.
20 Dat kanan nan baballo isnan apon di sosoldado en, “Nan Judio et
nintotolagda ta ibilinda ken sik-a ta eyeymo si Pablo isnan pagmitinganda
is wakgat ta somalyaenda ay gawis kano.
21 Ngem adim kadi patpatiyen daida tay nasolok is epatpoo ay ipogaw nan
mangsis-iim ken siya tay insapatada en adida mangmangan ya adida omin-
inom engganay pateyenda siya. Nakasaganada et kedkedeng nan kanam is
sesed-enda.”
22 Dat kanan nan apo, “Adim ibagbaga ay inbagam nan naay ken sak-en.”
Kinwanina di danat pabalaen san baballo.

Nan Nangyeyanda Ken Pablo Id Cesarea

23 Dat ayagan nan apo nan dowa ay kapitan danat kanan ken daida,
“Isaganayo nan dowanggasot ay sosoldado ay mangipango ken Pablo id Ce-
sarea ya nan dowanggasot ay menbabalbeg ya nan pitompoo ay mensakay
is kabayo. Ngem sokod alas nowibi isnan labi esakayopay menlobwat.
24 Pasakayenyo abes si Pablo. Dayot bantayan siya ta maid ommat ken
siya enggana ay id-anyo ken Gobilnadol Felix.” Siya di nan inbagana isnan
kakapitan.
25 Ninsolat abes ay mangwani en,
26 “Apo Gobilnadol Felix, sak-en si Claudio Lisias nan mensolat et ko-
mostaka.
27 Nan ipogaw ay naay et dinpap nan Judio tay kananda en pateyenda.
Ngem dakami ya nan sosoldado et dinatnganmi siya. Idi gintekko ay iRoma
siya et inbaliwak.
28 Ngem gapo tay kayatko ay getken no sino nan ipabasolda ken siya et
inyeyko isnan aamam-ada.
29 Isonga getkek ay maid basolna is gapo ay maibalod wenno mapatey tay
maipanggep isnan lintegda nan gapo ay nakaligtanda ken siya.
30 Idi wada nan nangipagtek ken sak-en en wada nan mangsiim ken siya
daket kanan en gawis no maiyey ay dagos ken sik-a. Inbilinko abes isnan
nangidalom ken siya ta omeyda abes issa ta ibagada ken sik-a no sino nan
ipabasolda ken siya.” Siya di nan naisolat.
31 Idi nalabi dat ipangon nan sosoldado si Pablo enggana id Antipatrisa tay
siya nan inbilin nan apoda ken daida.

32 Kawakgatana dat somagong nan tap-in di sosoldado isnan menteteanda
id Jerusalem daet kedeng nan nakasakay is kabayo nan nangiboweg ken
Pablo.
33 Idi id-anda si Pablo id Cesarea dadat iyey siya ya nan solat isnan
gobilnadol.
34 Idi binasan nan gobilnadol nan solat danat sooten ken Pablo no sino ay
probinsiya nan nagapowana dat ibagan Pablo en iCilicia siya.
35 Dat kanan nan gobilnadol ken siya en, “Esak somalyaen sik-a no omali
nan nangidalom ken sik-a.” Kinwanina di danat ibaga ta magowaldiyaan si
Pablo isnan baey ay inpasaad din ali ay si Herod.

24

Nan Nangsomalyaan Felix Ken Pablo

1 Nallos nan limay agew dat omey nan kangatowan ay padi ay si Ananias
ya nan tap-in di amam-an di Judio ya nan esay abogadoda ay si Tertulo id
Cesarea ta ibagada isnan gobilnadol nan ipabasolda ken Pablo.
2 Idi inpaayag nan gobilnadol si Pablo dat ibagan Tertulo nan ipabasolda
ken siya. Kanana en, “Madaydayaw ay Apo Gobilnadol. Gapo isnan
gawigawis ay ik-ikkam ay mentolay ken dakami et sinmaldeng nan nang-
aamis ken dakami dapay adoado nan nas-et isnan kad-anmi.
3 Et am-in kami isnan kailiili et getkenmi am-in nan inik-ikkam et men-
iyaman kami ken sik-a.
4 Adiyak layden ay tawtawen sik-a ngem no mabalin ta anosam ay
mangdedenge isnan naay atiatik ay ibagami ken sik-a.
5 Nan ipogaw ay naay et getkenmi ay ngawi siya tay golgolowena am-in
nan Judio isnan kailiili isnan batawa. Siya gedan nan esay apon nan obon di
ipogaw ay mamati ken Jesus ay iNazaret ay mang-ad-adi ay mangsolot isnan
tet-ewa.
6 Pinadasna abes ay padogisen nan Templomi ay mangdaydayawanmi ken
Apo Dios isonga dinpapmi.
7 (-)
8 No somalyaem et magtek ay tet-ewa am-in nan ibagbagami.” Siya di nan
kinwanin Tertulo ken Felix.
9 Nan iib-an Tertulo abes et ab-aboloyanda nan kankanana.

Nan Insongbat Pablo Isnan Naidalomana

10 Dat ipakalin Gobilnadol Felix si Pablo. Et siya na nan songbatna.
Kanana en, “Getkek ay nabayag nan nintolayam ken dakami ay Judio isonga
men-gasingak ay mangsongbat isnan ipabasol datona ken sak-en tay sik-a
nan wada.
11 Nalaka ay getkem ay egay nasolok is simpoo ya doway agew nan ninteak
id Jerusalem. Inmeyak isdi ay mangdayaw ken Apo Dios isnan Templona.
12 Maid polos nang-il-anda ken sak-en is makisongsongbatak isnan Templo
wenno nanggolgolo isnan kaipoipogaw isnan kasinasinagoga wenno isnan
kompolmi ay kad-anda.
13 Maid polos mabalin is ikkanda ay mangpaneknek isnan naay ay ipabas-
basolda ken sak-en.
14 Ngem kedeng na is getkek ay tet-ewa is kinwanida tay tet-ewa ay
maitatapiyak isnan mamati ken Jesus ay kananda en teken ay solsolo. Si
Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apomi nan daydayawek abes ngem nan
initdon Jesus nan solsolotek ay mangdaydayaw ken siya. Patiyek pay am-
in nan naisolat isnan lintegmi ya nan am-in ay insolat nan mamadton Apo
Dios id kasin.

15 Nan naayda ay amam-ami ay Judio et patpatiyenda ya sedsed-enda
gedan nan patpatiyek ya sedsed-ek et siya di nan mangtagowan Apo Dios
isnan am-in ay natnatey ay gawis wenno ngawi.
16 Gapo tay siya di nan patpatiyek et padpadasek ay mang-ikkan isnan
gawis tasiyay adiyak mabainan ken Apo Dios ya isnan ipogaw.
17 Nabayag ay kinmaanak id Jerusalem et kadatdatengak ay en mang-ited
isnan siping ay maibadang isnan ib-ak ay makasapol. Daket omey abes ay
menpalti ta maiboyag ken Apo Dios isnan Templona.
18 Et maid mabalin is ipabasolda ken sak-en tay siya di san ik-ikkak isnan
nangdatngan nan Judio ay iyAsia ken sak-en isnan Templo. Kagapgapowak
ay en ninpaila isnan padi. Maid met menngangalawngaw isdi ya maid abes
adoado is ipogaw.
19 San deeyda ay iyAsia koma nan inmali ay mangidalom no waday
ipabasolda ken sak-en.
20 Ngem maidda isonga nan naayda ay amam-ami nan mangibaga koma
no tet-ewa ay waday getkenda is basolko isnan nangsomalyaanda isnan
nadagopan nan amam-a id Jerusalem.
21 Nan getkek et kedeng ay kananda en basolko et nan inbagak ken daida
isnan nangitakdegak ay nangibiyad isnan kalik ay mangwani en, 'Nan gapo
ay mangsomalyaanyo ken sak-en et gapo tay mamatiyak ay kasin matago
nan natey ay ipogaw.' "
Siya di nan kinwanin Pablo isnan gobilnadol.

Nan Nabalodan Pablo Isnan Kagobilnadol Felix

22 Ngem si Gobilnadol Felix et adoado nan gintekna maipanggep isnan
ik-ikkan nan mamati ken Jesus ya nan isolsoloda ay initdon Jesus. Isonga
inpakaana daida tay kanana en ta omali si Lisias ay apon di sosoldado
esanapay banagen.
23 Danat ibilin isnan kapitan ta ipagowaldiyana si Pablo ngem adida pal-
paligaten dadapay ipalobos abes nan omayan nan gagayyemna ay mangyey
isnan masapolna.
24 Nallos nan nadandan ay agew dat wada da Felix ya nan asawana ay
Judio ay si Drusila. Danat ipaayag si Pablo ta dengngenda nan ibagana
maipanggep isnan pammati ken Jesu Kristo.
25 Dat isolon Pablo ken siya nan maipanggep isnan gawis ay maikkan ya
nan osto ay nemnem ta adi ik-ikkan di ipogaw nan ol-olay. Inbagana abes
ay awnit banagen Apo Dios nan kaipoipogaw isnan batawa ta ibagana nan
maitapi ken siya ya nan adi. Idi insolona di dat omegyat si Gobilnadol Felix
danat pabal-en siya ay mangwani en, "Olay omeyka id wani ta is mamingsan
no waday wayak esakpay kasin ipaayag sik-a."
26 Dat kanayon ay ipaayagna si Pablo ta mentoyada ngem nan wada isnan
nemnemna et kanana en ta moke agtan Pablo siya is siping.
27 Nakwas nan doway tew-en dat maisokat si Porcio Festo ken Felix ay
men-gobilnadol. Ngem gapo tay layden Felix ay it-it-ek nan Judio siya isonga
egayna pinalobosan si Pablo.

25

Nan Nangbistaan Festo Ken Pablo

1 Nakwas nan toloy agew enggana isdin ninlogiyan Festo ay men-
gobilnadol id Cesarea dat omey id Jerusalem.
2-3 Dat nan menkangangato ay papadi ya nan apon di Judio id isdi et
inbagada nan lilida maipanggep ken Pablo dadapay mensegseg-ang ay
mangipapati ta ipaeyeyna si Pablo id Jerusalem. Siya di nan kananda tay
nenemnemenda ay siimenda siya isnan daan ta pateyenda.

4 Ngem sinmongbat si Festo ken daida ay mangwani en,
“Nagogowaldiyaan si Pablo id Cesarea dakpay nganngani ay somaa.
5 Isonga no waday manglayad isnan ap-oyo ay makkey ken sak-en et gawis
no id isdi nan mangidalomanyo ken Pablo no waday inikkana is ngawi.”
Siya di nan insongbat Gobilnadol Festo isnan Judio.
6 Et waay wao wenno simpoo ay agewna id Jerusalem esapay somaa id
Cesarea. Dat isnan kawakgatana et inpaayagna si Pablo ta bistaena.
7 Idi inomdan si Pablo dat likoben nan Judio ay nagapo id Jerusalem. Et
adoado nan mendagsen ay inpabasolda ken siya. Ngem maid ikkanda ay
mangpaneknek is basolna.
8 Nan insongbat Pablo et kinwanina en, “Maid getkek is basolko isnan
linteg wenno isnan Templo tako. Olay ken Ali Cesar et maid gedan.”
9 Ngem gapo tay kayat Gobilnadol Festo ay dayawen nan Judio siya
isonga sinootna ken Pablo en, “Ay laydem ay omey id Jerusalem ta isdi nan
mangbistaak isnan dalomda ken sik-a?”
10 Dat kanan Pablo en, “Adi, tay naayak ay mangitatakdeg isnan
sasagangem et sik-a nan esay tinodingan Ali Cesar ay kalebbeng ay man-
gibanag isnan kasok. Ngem nan ib-ak ay Judio et maid biyangda ken sak-en
tay getkem met ay maid basolko ken daida.
11 Tay no nakabasolak isnan lintegyo ya omanay is kapateyak et adiyak
adyan. Ngem nan inpabasolda ken sak-en et maid kinatet-ewana isonga adi
mabalin ay ipabanagmo nan kasok ken daida. Isonga laydek ay si Ali Cesar
nan mangibanag.”
12 Dat makitoya si Gobilnadol Festo isnan ib-ana ay nalaing ay mangibanag
danat kanan ken Pablo, “No si Ali Cesar nan laydem ay mangibanag isnan
kasom et siya nan mangipaeyak ken sik-a.”

Nan Nangsodokan Festo Ken Ali Agripa Maipanggep Ken Pablo

13 Nallos nan kaat ay agew dat omey nan Alin di Judio ay da Agripa ya
nan asawana ay si Bernice id Cesarea ta ipagtekda nan gasingda isnan nin-
gobilnadolan Festo.
14 Idi nadandanda isdi dat sodoken Gobilnadol Festo ken Ali Agripa nan
maipanggep ken Pablo ay mangwani en, “Wada nan esay balod isna ay
tinaynan Gobilnadol Felix.
15 Idi wadaak id Jerusalem et inbagan nan menkangangato ay papadi ya
nan aamam-an di Judio nan inpabasolda ken siya tay kayatda ay ipapatey.
16 Ngem inbagak ken daida ay bakenmi ogali ay iRoma ay mangipapatey
isnan naidalom no egay mawayaan omona ay mangsongbat isnan ipabasol
nan mangidalom ken siya.
17 Isonga idi inomdan isna nan amam-a ay mangidalom ken siya daket
banagen ay dagos isnan nawakgatana.
18 Kanak en wada nan ngawi ay inikkana ngem idi inmalida et maid met.
19 Nodi nan lilida ken siya et maipanggep isnan ogalida ay Judio ya nan
esay ipogaw ay kangadan is Jesus ay natey ay kanan Pablo en kasin natago.
20 Gapo tay maid getkek ay mangbanag isnan kaneg todi ay lili isonga
sinootko ken Pablo no laydena ay id Jerusalem nan mangbistaak isnan
kasona.
21 Ngem adina layden di tay laydena ay sed-en nan mangbanagan Ali Cesar
ken siya. Isonga inpagowaldiyak engganay mabalin ay maipa-ey siya isnan
kad-an Ali Cesar.” Siya di nan kinwanin Gobilnadol Festo ken Ali Agripa.
22 Dat kanan Ali Agripa, “Laydek ay dengngen abes nan kanan Pablo.” Dat
kanan Gobilnadol Festo, “Is wakgat ta esak ipaayag ta dengngem.”

23 Isnan wakgat ninbado da Ali Agripa ken Bernice isnan gawigawis ay
badoda ay men-et-etek dadat omey isnan pagbistaan. Nakkey abes nan aap-
apon di sosoldado ya nan aap-apon di ili. Inpaayag Festo si Pablo dadat eyey
siya.
24 Dat kanan Gobilnadol Festo en, “Ali Agripa ya dakayo am-in ay wada
isna, nan ipogaw ay iilaenyo ay naay et siya na nan inpapapatin nan
kaJudiojudio id Jerusalem ya id isna Cesarea ay ipapateyko.
25 Ngem sak-en, maid dinatngak is basolna is omanay is mapateyana.
Isonga awnitak ipa-ey siya id Roma isnan kad-an Ali Cesar tay laydena ay
siya nan mangbanag isnan kasona.
26 Ngem maid getkek is isolatko ken Ali Cesar maipanggep ken siya. Et
siya di nan poon nan nangyaliyak ken siya isnan sasagangenyo am-in ya am-
amed ken sik-a Ali Agripa tasiyay waday isolatko no makabista tako ken siya.
27 Tay baken osto no maipaeyey nan balod ken Ali Cesar no maid ibaga
tako is basolna.”

26

Nan Insongbat Pablo Ken Ali Agripa

1 Dat kanan Ali Agripa ken Pablo, “Kadya ibagam nan songbatmo.” Dat
ipaginek Pablo nan ipogaw danat songbatan nan inpabasolda ken siya ay
mangwani en,
2 “Apo Ali Agripa, dadama nan gasingko tay sik-a nan mangibagaak isnan
songbatko isnan ipabasbasol nan ib-ata ay Judio ken sak-en.
3 Tay sik-a et getkem ay osto nan ogali tako ay Judio ya getkem gedan nan
mensinsinongbatan tako. Isonga anosam kad ay mangdenge isnan kanak.
4 Getken am-in nan ib-ata ay Judio nan inik-ikkak enggana isdin kaongak
tay nakiteteeak ken daida isnan ilik ya id Jerusalem.
5 No laydenda ay mangibaga isnan tet-ewa et ibagada koma ay nabayag ay
getkenda ay Fariseowak ay mang-atiw isnan tap-in di Judio ay mangsolsolot
isnan linteg tako.
6 Gapo tay patpatiyek nan inkalin Apo Dios isdin alal-apo tako ay awnit
kasin matago nan natey et siya nan gapo ay wadaak isna ay mabisbista.
7 Dapay siya nan sedsed-en nan am-in ay Judio isnan mangdaydayawanda
ken Apo Dios isnan kaageagew ya kalabilabi. Et gapo isnan naay ay
namnama et siya di nan mangipabasolanda ken sak-en, Apo Ali Agripa.
8 Ay adi kayo abes mamati ay kabaelan Apo Dios ay mangtago isnan natey
ay ipogaw?
9 Olay sak-en id kasin esakpay mamati et kanak en gawis no aposek am-in
nan mamati ken Jesus ay iNazaret.
10 Et siya di nan inik-ikkak id Jerusalem. Inyalin nan menkangangato
ay papadi nan lebbengko ay mangibalod isnan mamati ken Jesus. Idi
kinwanida en masapol ay mapateyda et inow-owenak abes tay kanak en
gawis no mapateyda.
11 Kanayon abes ay sinonggepak isnan sinagoga ay madagdagopanda
ay mangpaligat ken daida. Pinadasko ay mangipapati ta taynanda nan
pammatida. Dadama nan inik-ikkak ken daida tay olay isnan ilin di baken
Judio et in-inmeyak gedan ay mang-amis ken daida.
12 Et siya di nan inmayak id Damasco tay wada nan ginen-ak ay solat
di menkangangato ay papadi ay mangwani en mabalin ay depapek nan
mamati ken Jesus.

13 Ngem isnan osto ay kag-aw Apo Agripa et nasilanganak isnan pat-a
ay nagapo id daya ay napigpigsa mo nan agew et nasilangan gedan nan
bobowegko.
14 Dakamit aped matokang dat wada nan dinngek ay mangwani isnan kali
tako ay Hebreo, ‘Saulo, Saulo dakan mangpalpaligat? Maid silbin nan ik-
ikkam tay nan awakmo met laeng nan palpaligatem.’
15 Daket sooten ay mangwani en, ‘Sinoka, Apo?’ Dat kanan Apo Jesus ken
sak-en, ‘Sak-en si Jesus ay mangisakit isnan ipogawko ay palpaligatem.
16 Ngem ibangonmo tay ninpailaak ken sik-a ta ibaak sik-a ta makibadan-
gka ay mangipagtek isnan maipanggep ken sak-en. Awnitmo ibagbaga nan
inilam id wani ya nan awnitko ipaila ken sik-a isnan tap-in di agew.
17 Et sak-en nan mangibalbaliw ken sik-a no waday mangpadas ay mang-
patey ken sik-a isnan mangibaaak ken sik-a ay omey isnan Judio ya nan
baken.
18 Isolowam daida ta maawatanda nan maipanggep ken sak-en ta malawa-
gan nan nemnemda ya dokoganda nan ngawi ya ta maabak nan kabaelan
Satanas ken daida. Et no mamatida ken sak-en, pakawanen Apo Dios nan
basbasolda tapno maitapida isnan ipogawna.’ Siya di nan kinwanin Jesus
ken sak-en.”
19 Dat itoloy Pablo ay mangwani, “Isonga, Apo Ali Agripa, tinongpalko nan
inpagtek Apo Jesus ken sak-en
20 tay inbagbagak isnan kaipoipogaw ta dokoganda nan basolda ta si
Apo Dios di patiyenda dadapay ik-ikkan nan gawis ay mangipagtek isnan
pammatida. Id Damasco nan damo ay nangisolowak is dadi dat id Jerusalem
dat isnan kailiili isnan probinsiya ay naay ay Judea dat abes isnan baken
Judio.
21 Et gapo isnan insolsolok et dinpap nan Judio sak-en isnan Templo tay
kananda en mangpateyda.
22 Ngem gapo tay si Apo Dios nan kanayon ay mangbadang ken sak-en
isonga wadaak isna ay mangibagbaga kayet is dadi isnan nangato wenno
nababa ay ipogaw. Isonga nan ibagbagak et maid teken nodi nan inbagan
gedan din mamadton Apo Dios id kasin ya nan inbagan din si Moses ay awnit
ommat.
23 Tay inbagada en awnit wada nan ibaan Apo Dios ay si Kristo et masapol
ay matey siya ngem awnit siya nan damo ay kasin matago. Et siya nan
mangipagpagtek isnan Judio ya nan baken Judio tapno malawagan nan
nemnemda ta maisalakanda.”
24 Daan ay menkalkali si Pablo dat menbogaw si Gobilnadol Festo ay
mangwani en, “Natawawka Pablo. Waay nan dadama ay sinolom nan
nangtawaw ken sik-a.”
25 Dat songbatan Pablo ay mangwani en, “Adiyak matawtawaw, Apo
Gobilnadol Festo, tay tet-ewa nan kankanak. Adiyak aped kankanan.
26 Intoledko ay mangibaga isnan naayda ken Ali Agripa tay getkek ay
getkena am-in dana tay inom-ommat isnan mangiilaan nan adoado ay
ipogaw.”
27 Danat itoloy ay mangwani isnan Ali, “Apo Ali Agripa, ay patiyem nan
inbagan din mamadton Apo Dios id kasin? Getkek ay patpatiyem nan
inbagada.”
28 Ngem kinwanin Ali Agripa ken siya, “Ay kanam en nalaka nan mang-
awisam ken sak-en ta maitapiyak isnan Kristiano?”
29 Dat kanan Pablo, “Sik-a Ali ya am-in kayo ay mangdedenge ken sak-en
id wani, olay nalaka wenno naligat ay mamati kayo ngem nan dawatek ken
Apo Dios et ta maiyiso kayo koma ken sak-en basta adi kayo maibalod.”

30 Dat bomala da Ali Agripa ya nan gobilnadol yas Bernice ya nan nakito-
tokdo ken daida.
31 Dadat mentotya ay mangwani en, “Si todi ay ipogaw et maid basolna is
omanay is maibalodana wenno maipapateyana.”
32 Dat kanan Agripa ken Festo, “Mabalin ay palobosam siya no baken nan
nangwaniyana en si Ali Cesar nan mangbanag isnan kasona.”

27

Nan Ninlogiyan Nan Inmayan Da Pablo Id Roma

1 Idi inomdan nan omayan Pablo id Italia ay kad-an Ali Cesar dakamit
menlogan isnan bapor. Inpagowaldiyada da Pablo ya nan tap-in di balod
ken Julio. Si Julio nan kapitan nan sosoldado ay makwani en gropon
Augusto.
2 Nan ninlogananmi et nagapo id Adrumeto ay omey isnan il-ili id Asia.
Sak-en si Lucas yas Aristarco ay iTesalonica id Macedonia et nakkey kami
abes. Dakamit menlobwat.
3 Nawakgat nan inomdananmi id Sidon. Gapo isnan anos Kapitan Julio
et inpalobosna si Pablo ay omey mangpasyal isnan gagayyemna ta agtanda
siya is masapolna.
4 Idi kasin kami ninlobwat ay nagapo id Sidon dat napigsa nan dagem ay
sab-aten nan loganmi isonga indaanmi isnan igid nan ili id Chipre ay baken
dadama nan dagem.
5 Linaosanmi nan demang nan probinsiya id Cilicia ya id Pamfilia dakamit
omdan id Mira ay esay ili id Licia.
6 Et id isdi nan nangdatngan Kapitan Julio isnan esay bapor ay nagapo id
Alejandria ay omey id Italia ay omayanmi et siya nan ninlogananmi.
7 Iyam-amman nan loganmi isonga nabayag esakamipay demangen nan
ili id Nido tay napaligatan kami isnan napigsa ay dagem ay mangsabsab-at.
Idi adi kami makaipadaan isnan bapor gapo isnan dagem damit teknen nan
daanenmi et idaanmi isnan igid id Creta ay bassit nan dagem et dinmangmi
id Salmon.
8 Ngem olay no inpadaanmi nan bapor isnan sag-en nan ili id Creta et
napaligatan kami gedan. Dakamit omdan isnan ili ay makwani en gawis ay
somaldengan di bapor ay sag-en id Lasea.
9 Ngem gapo tay nabayag kami isnan daan et kaeegyat ay menlogan isnan
bapor tay pinaglemlem. Isonga dat kanan Pablo ken daida en,
10 “Gagayyem, kaeegyat no ipapati tako ay omey kayet. No itoloy tako et
awnit adoado nan madadael isnan kalga tako ya madadael abes nan naay
bapor ya awnit wada abes nan matey ken datako.”
11 Ngem nan kapitan et egayna patiyen nan kinwanin Pablo tay nan
menmanmaniho ya nan kakwa isnan bapor nan patiyena et kedeng.
12 Ad-ado abes nan manglayad ay itoloymi ay omey mo dakami tay
kananda en kaeegyat isdi is menteanmi isnan pinaglemlem. Isonga
kananda en, “Waay mabalin ay omdan tako id Fenix ay esay ili id Creta ta
siya di nan mentetean tako isnan pinaglemlem.” Kinwanida di tay gag-awis
di is somaldengan di bapor tay adina sasagangen nan magapowan di dagem
isnan pinaglemlem.

Nan Nalemleman Da Pablo

13 Idi naegew dakamit menlobwat tay kananda en mabalin et. Damit idaan
isnan sag-en nan igid id Creta.
14 Ngem kaloblobwat kami dat omdan nan napigsa ay lemlem ay nagapo
isnan totongowen nan ili.

15 Et maisaplit nan bapor et paliwesena et adi kabalin ay pasagangenda
isnan dagem isonga apedmi inpalobos ay padaanen nan dagem dakami
isnan omayana.
16 Idi dinmangmi nan teeteen ay ili id Cauda et bakin kami nasalinan
isnan dagem. Damit ilogan nan bangka ay ginoygoyod nan bapor ngem
napaligatan kami ay mangilogan tay mendagdagem.
17 Nailogan san bangka dadat bedbeden nan bapor ta adi masisiyan nan
tablana. Ngem omegyatda modatya mailomlom nan bapor isnan lagan tay
at-atapew nan danom id Sirte isonga linolonda nan mensede ay galot ay
osalenda ay mangsalapa isnan dagem et indogos nan dagem dakami isnan
omayanmi gedan.
18 Idi nawakgat dat am-amed pomigsa nan lemlem et pilmi nan ikkana
isnan bapor isonga kinsayanda nan kalga ay mangiwasit ta yomap-ew.
19 Isnan maikatlo ay agew inwasitda gedan nan tap-in di maosal isnan
bapor.
20 Nabayag ay egaymi il-ilan nan agew ya nan talaw isonga kananmi am-in
en waay adi kami makaibaliw isnan awakmi tay napigsapigsa nan dagem.
21 Nabayag abes ay egay kami polos nangnangan dat tomakdeg si Pablo
ay mangwani, “Gagayyem, mosaya tinongpalyo san kinwanik ta egay tako
koma tinaynan id Creta. No siya di nan inikkan tako et egay tako napaligatan
ya maid abes nadadael.
22 Ngem olay baw, papigsaenyo nan nemnemyo kayet tay awnit maid
matey ken datako nodi kedeng nan bapor is madadael.
23 Getkek di tay si Apo Dios ay daydayawek ay kakwa ken sak-en et id labi
inbaana nan esay anghelna ay ninpaila ay mangwani ken sak-en
24 en, ‘Adika omegyat, Pablo, tay masapol ay omeyka menpaila ken Ali
Cesar. Et gapo isnan layad Apo Dios ken sik-a et awnit maid matey gedan
isnan iib-am isnan bapor.’ Siya di nan kinwanin nan anghel ken sak-en.
25 Isonga tomoled kayo ay iib-ak tay patiyek si Apo Dios ay awnit ommat
am-in nan inbagana.
26 Ngem awnit maidongpal nan bapor isnan teeteen ay ili isnan gawan di
baybay et isdi nan maisalakanan tako.”
27 Dowa ay domingo ay aped indogdogos nan dagem nan bapor isnan
gawan di baybay id Adriatico. Tengan di labi dat nemnemen nan men-ob-
obla isnan bapor ay waay omas-asag-en kami isnan lota.
28 Dadat lokden nan kaad-adaem nan danom ngem dowampoo ay depa
pay laeng. Sinomsomleg kami is atik dadat kasin lokden et simpoo ya limay
depa damit getken en wada nan ili isnan sag-enmi.
29 Dadat omegyat modatya maidongpal nan bapor isnan bato ay wada
isnan benget nan ili. Isonga inoy-oyda nan epat ay landok ay napapalongan
ay mangikawe isnan obet nan bapor damit ilol-owalo ta epdas koma mawak-
gat.
30 Ngem ngawi tay layden nan tap-in di men-ob-obla isnan bapor ay
lomayaw et agindaooy-oy isnan landok ay mangikawe isnan bapor isnan
sagangna ngem nan bangka nan inpagowabda isnan baybay ay kananda
kadi en ta menlogananda.
31 Idi gintek Pablo nan kayatda ay ikkan danat kanan isnan kapitan ya nan
sosoldadona, “No lomayaw nan deeyda ay men-obla isnan bapor et awnit
maid matago ken datako.”
32 Isonga ginedged nan sosoldado nan tali ay mangikawe isnan bangka et
matekdag ta adida makalayaw.

33 Nganngani ay mawakgat dat menpakaasi si Pablo ta manganda. Kanana
en, “Naay dowa ay domingo ay egay kayo polos nangnangan tay sinsin-edyo
nan somaldengan nan dagem.
34 Isonga pangaasiyo ta mangan kayo ta pomigsa kayo is bassit. Adi kayo
madanagan tay awnit tako maisalakan am-in ya maid gedan masogatan ken
datako.”
35 Dat omala isnan esay tinapay dat menlowalo ken Apo Dios danat pit-
ingen et kanena et inilada am-in.
36 Isonga pinmigsa nan nemnemda dadat mangan abes.
37 Nan kabibilangmi am-in isnan bapor et dowanggasot ya pitompoo ya
enem.
38 Idi nakakanda dadat iwasit nan tap-in di kalga tapno am-amed yomap-
ew nan bapor.

Nan Naisaplitan Nan Bapor Isnan Bato

39 Mawakgat pay dat maila nan benget di ili. Adida makailasin no sino
nan kailina. Ngem inilada ay nadadata nan bengetna et kananda en waay
mabalin ay ipad-anda nan bapor isdi.
40 Isonga inokasda nan landok ay mangikawe et tinaynanda isnan baybay.
Dadat okasen abes nan tali ay mangikawe isnan tabla ay mangipango isnan
omayan nan bapor dadat ipangato nan mensede ay galot ay wada isnan
sagang ta idogos nan dagem nan bapor isnan bengetna.
41 Ngem dat mailomlom nan sagang nan bapor isnan lagan dat maikawe.
Nan obetna pay et nasaplisaplit isnan napigsa ay dalloyon isonga nadadael.
42 Dat kanan nan sosoldado en pateyenda koma nan balod ay
gogowaldiyaanda ta adida lomayaw.
43 Ngem dat iyadin nan kapitan tay laydena ay ibaliwan si Pablo. Isonga
inbagana ta menlamew nan mangtek ta omeyda isnan benget nan ili.
44 Dapay men-akbaya nan tap-ina isnan tabla ya nan tap-in di kaiw ay
magapo isnan bapor. Isonga siya di nan inikkanmi et dinatnganmi nan ili
et maid natey ken dakami am-in.

28

Nan Kad-an Pablo Id Malta

1 Idi dinmaka kami esamipay getken ay Malta nan ngadan nan ili ay
inomdananmi.
2 Nan omili id isdi et gawigawis nan inikkanda ay nang-ay-ayowan ken
dakami. Dinomnetda is men-anidowanmi tay men-od-odan dapay ment-
edek.
3 Si Pablo et nangmong is maanido abes ngem idi inigwana isnan apoy dat
bomala nan oweg ay menkedet et kinetbana nan ledengna.
4 Idi inilan nan omili nan oweg ay mentatayon isnan ledeng Pablo dadat
men-asikwani, “Waay ninpatey is ipogaw tay dey olay egay katey isnan
baybay ngem bakena gasat ay matago kayet.”
5 Ngem si Pablo et apedna inwakgi nan oweg isnan apoy et maid inommat.
6 Binanbantayan nan omili ta ilaenda no bomgeng nan ledengna wenno
aped matokang ay matey. Idi nabayag dapay maid inommat dadat sokatan
nan nemnemda et kananda en waay dios obpay gedan siya.
7 Isnan sag-en nan inomdananmi ay deey et wada nan kowan Publio ay
esay apoda id isdi. Et gawis tay inpasgepna dakami et nakitetee kami ken
siya is toloy agew.

8 Nan aman Publio et masaksakit ay menpodpodot dapay mentakki is
basa. Isonga inmey si Pablo isnan kad-ana et gen-ana siya danat ilowalowan
et makaan nan sakitna.
9 Idi gintekda nan inommat daet am-in nan masaksakit isnan ili isdi et
inmeyda ken Pablo et pagawisena daida.
10 Adoado abes nan inyalida ay mangipaila isnan gasingda ken dakami.
Issan kinmaananmi abes inyalida am-in nan masapolmi isnan daan.

Nan Inomdanan Da Pablo Id Roma

11 Nintetee kami isdi is toloy bowan esakamipay komaan. Ninlogan kami
isnan bapor ay nagapo id Alejandria ay nintetee isdi issan pinaglemlem.
Nan inpangadanda isnan bapor et Singin ay Dios.
12 Inomdan kami id Siracusa et toloy agewmi isdi.
13 Kasin kami ninlobwat et omey kami id Regio. Esay agewmi isdi danat
ilogi ay mendagem isnan nagapowanmi isonga ninlobwat kami kasin et
inomdan kami id Puteoli isnan nawakgatana.
14 Dinatnganmi isdi nan iib-ami ay mamati ken Jesus. Dadat kanan en
makitetee kami ken daida is esay domingo. Nalpas nan esay domingo
dakamit mendad-aan ay omey id Roma.
15 Idi gintek nan mamati ken Jesus id Roma ay omey kami isdi dadat
mangsab-at isnan malkitan id Appio. Nan tap-ina et isnan kad-an di toloy
tindaan nan nangsab-atanda ken dakami. Idi inilan Pablo daida dat men-
iyaman ken Apo Dios et pomigsa nan nemnemna.
16 Idi inomdan kami id Roma dat ipalobos nan soldado ay men-abang si
Pablo isnan esay baey ngem wada abes nan gowaldiya ay makitetee ken siya.

Tinoyan Pablo Nan Judio Id Roma

17 Nallos nan toloy agew dat ipaayag Pablo nan aamam-an di Judio ay wada
id Roma. Idi nadagopda danat kanan ken daida en, “Dakayo ay aamam-a,
olay maid basolko isnan ib-a tako ay Judio wenno isnan ogalin din alal-apo
tako ngem aped inpabasol nan iJerusalem sak-en ta maitedak isnan iRoma.
18 Idi sinomalyan nan iRoma sak-en dadat kayat ay ipalobos sak-en tay
gintekda ay maid inikkak is omanay is mangpateyanda ken sak-en.
19 Ngem nan ib-a tako ay Judio et daida nan nangiyadi isnan mapalobosak.
Isonga masapol ay omaliyak isna ta ipabanagko ken Ali Cesar. Waay
kananyo en idalomko daida ngem adyak. Maid idalomko.
20 Et siya di nan poon nan nangipaayagak ken dakayo ta mensinagang
tako ta ibagak ken dakayo nan poon nan naibalodak. Maid teken nodi gapo
isnan pammatik isnan sedsed-en nan am-in ay Judio ay si Kristo ay awnit
mentoltolay ken datako.” Siya di nan kinwanin Pablo isnan aamam-an di
Judio.
21 Dadat kanan ken siya, “Maid dinawatmi is solat is nagapo id Judea
maipanggep ken sik-a. Olay gedan nan inmali ay ib-a tako et maid sinod-
sodokda is ngawi ay inikkam.
22 Ngem getkenmi ay nakaliget nan kaipoipogaw isnan kailiili ken dakayo
ay mamati ken Jesus isonga laydenmi ay dengngen no sino nan kanam.”
23 Dadat tolagen nan agew ay kasinda madagopan. Idi kasinda inmey
isnan kad-an Pablo dadat madad-aoman isonga inlogin Pablo isnan wakgat
enggana ay malabi tay adoado nan inbagbagana ken daida. Inbagana nan
maipanggep ken Jesus ya nan mentolayan Apo Dios ay maid patenggana.
Laydena ay awisen daida ta mamatida abes ken Jesus isonga adoado nan
inbagana ay wada isnan insolat din si Moses ya nan insolat nan tap-in din
mamadton Apo Dios id kasin ay maipanggep ken Kristo.
24 Et wadada nan naawis ngem nan tap-ina et egayda mamati.

25 Idi adi kapos-a nan nemnemda dadat kanan en komaanda dat kanan
Pablo ken daida,
"Tet-ewa nan inpanemnem nan Ispirito Santo ken Isaias ay esay mamad-
ton Apo Dios id kasin ay maipanggep isnan alal-apo tako. Tay kinwanin Apo
Dios ken Isaias en,
26 'Ibaak sik-a ay omey mangibaga isnan ipogaw en, "Tet-ewa ay deng-
dengngenyo nan kankanak ngem maid polos maawatanyo. Tet-ewa
ay boyboyaenyo nan ipap-ailak ken dakayo ngem adiyo imatonan.
27 Tay adiyo nemnemen nan kayatko ay kanan. Nodi totowengenyo ya
kokollawenyo ay mang-ad-adi isnan kankanak tay adyanyo ay mang-il-ila ya
mangdengdenge ken sak-en dayopay adyan ay mangtek ken sak-en modatya
dokoganyo nan basbasolyo ta sak-en di solotenyo ta isalakanko dakayo." ' "
Siya di nan kinwanin Apo Dios ay insolat din si Isaias ay inbagan Pablo isnan
aamam-a.
28 Dat itoloy Pablo ay mangwani en, "Isonga ipagtekko ken dakayo en id wani
et layden Apo Dios ay maibaga nan maipanggep ken Kristo isnan ipogaw ay
baken Judio tay daida nan mangidnge ta maisalakanda."
29 (-)

Nan Nintetean Pablo Id Roma

30 Et doway tew-en nan nintetean Pablo isnan baey ay inabangana id
Roma. Et am-in ay omey ken siya et men-gasing ay mangipasgep ken daida.
31 Insolsolona nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios ay maid
patenggana ya maipanggep ken Apo Jesu Kristo. Et maid baina ay mangibag-
baga is dadi dapay maid nangiyad-adi isnan inik-ikkana.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Roma

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat Pablo isnan mamati id Roma et naisolat ay mangipagtek isnan mangkaytana ay omey mangbisita ken daida. Nan kayatna et men-it-itdo isnan mamati id isdi is sin-awyan esanapay itoloy ay omey id Espanya.

Ninsolat ay mangipaawat ken daida isnan maawatana maipanggep isnan pammati ken Jesus. Laydena ay ipagtek ken daida nan masapol ay ik-ikkan nan ipogaw no mamatida ken Kristo. Isnan am-in ay solat ay insolat Pablo et nan naay ay solatna isnan iRoma nan kad-an nan kaadowan nan inbagana ay maipanggep isnan pammati ken Jesus. Idi pinakomostaana nan mamati id Roma ya inbagana nan mangilol-owalowana ken daida danat ibaga nan kayatna ay ipagtek isnan solat et siya na nan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangiilaana isnan ipogaw. Inbagana ay gapo isnan pammati et kedeng, maid teken. (1:17)

Kinwanin Pablo en am-in ay ipogaw, olay Judio wenno baken et masapol ay mapakawan nan basbasolda tapno mabalin ay maitapida ken Apo Dios tay palisoda ay managbasol. Ngem kedeng nan pammatin di ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay mapakawanda. Nan maisned et inbagan Pablo nan kaneg nan balo ay biyag ay wada isnan maitapi ken Jesus gapo isnan ma-pakawanan nan basbasolda. Nan mamati et makaan nan mangbosowanda ken Apo Dios ya mawayaanda ay adi mangitoltoloy ay bomasol gapo isnan badang nan Ispirito Santo. Isonga maipalobosda ay adi maitapi isnan dosa ay maid patenggana.

Isnan kapitolo 5 engganay 8 et ibagbagan Pablo nan kaosalan nan linteg Apo Dios ya nan esa et nan kabaelan nan Ispiriton Apo Dios isnan biyag di mamati. Nan maisned et ibagbagana nan planon Apo Dios isnan Judio ya nan baken Judio ay makwani en Gentil. Kinwanina en nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus et siya nan epdas ninemnem Apo Dios tapno mawayaan nan tap-in di ipogaw ay mangdenge isnan badangna ta maisalakanda abes gapo isnan inikkan Kristo. Ngem kinwanin Pablo ay adi maitoltoloy ay enggana nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus.

Isnan maisned ay insolat Pablo et ibagbagana nan osto ay ikkan di mamati, am-amed nan maipanggep isnan ikkanda ay menlinayad. Inbagana gedan nan ikkanda ay mensilbi ken Apo Dios ya nan menlinayadanda ya nan masapol ay ikkanda ay mangtongpal isnan menlelebbeng ya nan osto ay maikkan no mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan bilin Apo Dios. Isnan kombos nan solat et inbagana nan mangdaydayawana ken Apo Dios ya nan ipalowalona ken daida ya nan ipogaw ay menpakomostaana.

Nan wada isna:

Login nan solat ya nan napateg ay inbagana 1:1-17
Nan maisalakanan di ipogaw nan masapol 1:18-3:20
Nan inikkan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw 3:21-4:25
Nan balo ay biyag ay magapo ken Jesu Kristo 5:1-8:39
Nan planon Apo Dios maipanggep isnan Judio 9:1-11:36
Nan ogalin di mamati 12:1-15:13
Nan kombos nan solat 15:14-16:27

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay baan Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo id issa Roma. Napiliyak ay esay apostolisna. Dinotokan Apo Dios sak-en tapno om-omeyak ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken siya.

2 Nan gawis ay damag ay kankanak et inkalin Apo Dios id kasikasin.
Inbagana isnan mamadtona et siya nan insolsolatda gedan isnan liblo ay
inpasolatna.
3 Inpasolatna nan maipanggep isnan Anakna ay si Jesu Kristo ay Apo tako.
Nan maipanggep isnan kaipogawna et naiyanak siya isnan naay ay batawa
et nan alapona et din si David.
4 Ngem nan maipanggep isnan kadiosna et nan kasina natagowan nan
pilmi ay nangipagtek ay siya nan Anak Apo Dios.
5 Gapo ken siya et inted Apo Dios ken sak-en nan gawis ay badangna
danapay ninbalinen sak-en is esay apostolis Kristo. Inikkana di tapno
aw-awisek nan kaipoipogaw ay nagapo isnan natkenatken ay il-ili tapno
mamatida ken Kristo. Tay no siya di nan ommat et madaydayaw siya.
6 Maitatapi kayo gedan id issa Roma isnan ipogaw ay inayagan Apo Dios
ay maitapi ken Jesu Kristo.
7 Isonga mensolatak ken dakayo issa ay laylayden Apo Dios ay inayagana
ay menbalin is ipogawna. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya
layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako
yas Apo Jesu Kristo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Pasyalen Nan iRoma

8 Nan damo ay kayatko ay ibaga et men-iyamanak ken Apo Dios gapo ken
dakayo am-in tay nagtek isnan olay addaaddawi nan gawis ay pammatiyo.
Et dengdengngen Apo Dios nan lowalok tay wada si Kristo ay mangitak-
takdeg isnan mamati.
9-10 Gegetken Apo Dios ay tet-ewa nan kankanak en isnan tonggal
menlowalowak et ilol-owalowak dakayo. Dawdawatek ken Apo Dios ay
nang-itedak isnan awakko ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay
maipanggep isnan Anakna tapno no kayatna et mangwaya ta omeyak
pasyalen dakayo tay nabayag ay kakakakayatko.
11 Tay pilmi nan layadko ay mang-ila ken dakayo tapno pomigpigpigsa
nan pammatiyo isnan mangitapiyak ken dakayo isnan gawis ay maitdo ay
nagapo ken Apo Dios.
12 Nan kayatko ay kanan et ta mabadangan tako am-in. Mabadanganak
gapo isnan mang-ilaak isnan pammatiyo ya mabadangan kayo abes isnan
pammatik.
13 Bebsatko, kayatko ay getkenyo ay namin ado nan nangnemnemak ay
omey pasyalen dakayo ngem kanayon ay wada nan nangipasaldeng ken sak-
en. Kayatko ay pasyalen dakayo tay laydek ay wada kayet ken dakayo ay
iRoma nan mamati gapo isnan ibagbagak ay kaneg nan namatiyan nan tapin
di baken Judio.
14 Tay adi mabalin ay adiyak ibagbaga nan gawis ay damag isnan am-in ay
kalasin di ipogaw ay nakaadal wenno egay wenno nan naidokalan wenno
egay tay siya nan bilin Apo Dios ken sak-en.
15 Isonga men-galalasingak ay mang-itdo isnan gawis ay damag ken
dakayo abes ay mentetee id issa Roma.
16 Adiyak polos mabain ay mangibagbaga is dana tay getkek ay siya nan
mail-ilaan nan kabaelan Apo Dios ay mangisalakan isnan am-in ay mamati.
Ngem nan mamati ay Judio nan damdamo ay naisalakan esapay maisalakan
nan mamati ay baken Judio.
17 Men-gasingak ay mangibaga isnan gawis ay damag ay maipanggep
ken Kristo tay siya di nan kagtekan nan inikkan Apo Dios tapno mabalin
ay mapakawan nan basbasol di ipogaw tapno gawis nan pangiilaana ken
daida. Kedkedeng nan mamatiyan nan ipogaw is gapona ay mabalin ay

mapakawanda. Kaneg na nan esay nakwani isnan inpasolat Apo Dios ay mangwani en, “Kedkedeng nan pammatin nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay matagotagoda ay enggana.”

Pilmi Ay Managbasol Nan Kaipoipogaw

18 Ipagpagtek Apo Dios nan mang-ad-adyana isnan ngawi isnan mangipap-ailaana isnan ligetna isnan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw ya nan kamaid polos nemnemda ken siya. Masolsolin nan tet-ewa ay maipanggep ken siya gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.
19 Kinwanik ay solsolinenda tay nalaka ay getkenda nan maipanggep ken siya no kayatda tay inpailan Apo Dios dadlo.
20 Tay ninlogi isnan nangboliwan Apo Dios isnan batawa et wada nan naipagtek ay maipanggep ken siya. Olay adi kaila ngem nalaka ay getken tako nan kadiosna ya nan pilmi ay kabaelana ay maid patenggana gapo isnan mangiilaan tako isnan binoliwna. Isonga maid polos lasonda ay adi mangtek isnan tet-ewa.
21 Getkenda ay wada si Apo Dios ngem adida kayet patgen dapay siya nan osto ay mapateg ya adida mensalamat ken siya. Nodi nan nemnemda et ninbalin is maid polos paayna isonga am-amed menbolinget nan nemnemda.
22 Kankananda en masilibda ngem am-amedda ninbalin ay adi makanemnem is ostoosto.
23 Tay imbis si Apo Dios ay kangatowan ya adi katkatey nan patpatgenda ngem nan sinang didios ay sapsapowenda ay paliso nan kail-anda isnan ipogaw ay nalaka ay mamaid wenno isnan koykoyat wenno isnan tap-in di matagtago nan patpatgenda.
24 Isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ikkan isnan kompolmi ay kadodogis ay maikkan ay laydenda ay ikkan. Ibabainda nan awakda gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.
25 Sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios ta nan baken tet-ewa nan patiyenda. Tay nan patpatgenda et nan binoliw Apo Dios dadapay adi patgen nan nangboliw is dana dapay siya nan osto ay madaydayaw ay enggana. Tet-ewa sa.
26 Gapo tay siya dadi nan inik-ikkanda isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ik-ikkan isnan kababain. Olay nan babábai, sinokatanda nan osto isnan baken osto ay nemnem ay maipanggep isnan awakda.
27 Paliso isnan ik-ikkan nan lalalaki. Dinokoganda nan osto ay omasawaan nan ipogaw tay nan iib-ada ay lalalaki nan bigbigawenda ay asawaen. Kababain di tay kadodogis nan ikkan nan lalalaki isnan iib-ada ay lalalaki. Isonga nan ngawi ay ommat isnan awakda gapo isnan kadodogis ay ik-ikkanda et maibagay ken daida.
28 Gapo tay adida paayen nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios isonga binaybay-an Apo Dios daida ay mennemnemnem is baken osto ya maid kapaayana. Isonga ik-ikkanda nan baken gawis ay maikkan.
29 Nanapno nan nemnemda isnan am-in ay ngawi. Kaykayatda ay mangipasakit isnan iib-ada ay ipogaw dadapay adi mapnek isnan wada ken daida. Omaapalda, pomapateyda, somasapeda, somisikapda,
30 somosolbogda ya tomatayoktokda. Kaseselatda si Apo Dios ya maid lispitoda isnan kompolmi ay ipogaw. Ipapangatoda nan awakda dadapay men-et-etek. Kanayon ay nemnemenda nan awnitda ikkan ay ngawi dadapay adi polos patiyen nan napowanda.
31 Adida polos matalek ay ipogaw. Maid layadda wenno seg-angda ya maid nemnemda ken Apo Dios.

32 Olay getkenda nan linteg Apo Dios ay mangwani en osto no madosa ay
eng-enggana nan ipogaw ay mang-ik-ikkan is dadi ngem ik-ikkanda kayet.
Et baken kedkedeng di is ik-ikkanda nodi nan am-amed ngawi et nan men-
gasinganda no soloten nan tapin di ipogaw ay mang-ikkan isnan kaneg nan
ik-ikkanda.

2

Malak-am Nan Judio Gedan Isnan Madosaan Nan Kaipoipogaw

1 Ay kananyo en ngawingawi ay ipogaw da todi? Ngem kanak ken
dakayo en maid polos lebbengyo ay mangbanag ken daida tay paliso nan
ik-ikkanyo isnan ik-ikkanda. Isonga no banbanagenyo daida et itaptapiyo
ay mangbanbanag isnan awakyo.
2 Getken tako ay ostoosto nan mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw ay
mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg da todi.
3 Isonga ayke osto no nemnemenyo ay adi kayo madosa dapay ik-ikkanyo
nan ngawi ay paliso isnan ik-ikkan nan ipogaw ay banbanagenyo?
4 Adiyo patgen samet nan pilmi ay anos Apo Dios ken dakayo. Ay adiyo
getken ay pilmi ay an-anosan Apo Dios dakayo tay sesesed-ena nan man-
gibabawiyanyo isnan ngawi ay ik-ikkanyo?
5 Ngem dakayo et adi kayo menbabawi tay menkenteg nan oloyo. Isonga
am-amed nan madosaanyo isnan agew ay mangipailaan Apo Dios isnan
ligetna ay mangdosa isnan egay nangpati ken siya isnan mangbanagana ay
maiyostoosto isnan kaipoipogaw.
6 Tay awnit ited Apo Dios nan ostoosto ay maibagay isnan inik-ikkan nan
tonggal esay ipogaw.
7 Nan ipogaw ay gawigawis nan inik-ikkana gapo isnan nanggamgamga-
mana isnan makiteana ken Apo Dios ay enggana ya nan mangdayawana ken
siya et ited Apo Dios ken siya nan biyag ay maid patenggana.
8 Ngem nan ipogaw ay mangipaon-ona isnan kaykayatda ya mang-adi ay
mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios tapno ik-ikkanda nan
ngawi et awnitda lak-amen nan pilmi ay liget Apo Dios.
9 Owen, siya di nan ommat isnan am-in ay ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan
ngawi, olay no Judioda wenno baken.
10 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan gawis et awnitda ganaben nan
maitapiyanda ken Apo Dios ay enggana danapay ipangato ya dayawen
daida. Ommat di abes isnan Judio ya nan baken Judio.
11 Tay maid ipogaw is pawedwed-en Apo Dios isnan mangbanagana ken
daida.
12 Isonga am-in ay bomasbasol ay olay no Judio wenno baken et madosada
ay eng-enggana. Nan baken Judio et adida getken nan linteg Apo Dios ay
intedna isnan Judio isonga baken nan lintegna is osalena ay mangbanag ken
daida. Ngem madosada kayet ay maisiyan ken Apo Dios ay eng-enggana
gapo isnan basbasolda. Ngem nan osalen Apo Dios ay mangbanag isnan
Judio isnan basbasolda et nan lintegna tay sigod ay getkenda.
13 Tay baken nan mangtekan nan ipogaw isnan linteg Apo Dios is gapo ay
gawis nan pangiilan Apo Dios ken daida nodi masapol ay tongtongpalenda.
14 Olay no adi getken nan baken Judio nan naayda ay linteg ay naited ken
Moses et mailasin ay getkenda kayet nan osto ya nan baken osto ay maikkan
ay kaneg nan naibaga isnan linteg. Isonga magtek ay nan nemnemda nan
mangilinlinteg ken daida ay olay adida getken nan naisolat ay linteg Moses.

15 Ipap-ailada isnan ik-ikkanda ay getkenda nan osto ay maikkan ay kaneg
nan inbilin Apo Dios isnan kaipoipogaw. Getkenda tay nan nemnemda nan
mangibaga ken daida no gawis wenno baken gawis nan ik-ikkanda.
16 Isonga kaneg nan ibagbagak isnan gawis ay damag et madosa nan am-
in ay bomasbasol. Awnit ommat di isnan agew ay ipabanag Apo Dios ken
Jesu Kristo nan am-in, ay olay nan adi kakagtek ay wada isnan nemnem di
ipogaw.

Baken Nan KaJudion Di Ipogaw Is Napateg Ken Apo Dios Nodi Nan Mang-tongpalanda Isnan Bilbilina

17 Dakayo ay iib-ak ay Judio, wada nan ibagak ken dakayo. It-it-ekyo nan
kaJudioyo ay mangmangwani en gawis nan nemnem Apo Dios ken dakayo
tay wada ken dakayo nan lintegna. It-it-ekyo nan mangtekanyo ken siya ay
tet-ewa ay Dios.
18 Tet-ewa ay getkenyo nan kayatna ay maikkan et gapo isnan
mangtekanyo isnan lintegna et oowenanyo nan gawis.
19 Isnan nemnemyo et maibagay kayo ay men-itdo isnan adi mangtek ken
Apo Dios ay mangipagtek ken daida isnan adida getken.
20 Nalaing kayo kano ay mang-eset isnan baken osto ay ik-ikkanda. Kaneg
kayo kano mistolo is men-itdo is oongong-a. Mabalin ay ikkanyo kano tay
getkenyo nan linteg Apo Dios ay kad-an nan am-in ay osto ya tet-ewa.
21 Ngem dakayo ay men-it-itdo et it-itdowanyo nan iib-ayo ngem kanak
en aytay dakayon adi itdowan nan awakyo? Ibilbilinyo ken daida ay
mangmangwani en, “Adi kayo mangak-akew.” Ngem ay tet-ewa ngen ay adi
kayo mangak-akew?
22 Kankananyo abes en, “Adi kayo menkamkamolala.” Ngem ay tet-ewa
ay adiyo ik-ikkan ngen? Pilmi ay ad-adyanyo nan tinagtago ay sinang didios
ngem ik-ikkanyo nan ngawi tay aped kayo songsonggep isnan kad-an da todi
ay ngawi ken dakayo ay mang-ak-akew isnan nabanol ay wada isnan kad-
anda.
23 It-it-ekyo nan kawadan nan linteg Apo Dios ken dakayo ngem ibabainyo
si Apo Dios isnan adiyo mangtongtongpalan isnan lintegna.
24 Kaneg nan naisolat ay mangwani en oy-oyawen nan baken Judio si Apo
Dios gapo isnan il-ilaenda ken dakayo.

25 Mapaay nan kaJudioyo no tongtongpalenyo nan linteg Apo Dios. Ngem
no adiyo tongpalen et maid polos paayna. Kanegyo nan baken Judio ay
baken ipogaw Apo Dios.
26 Paliso isnan baken Judio tay no tongtongpalenda nan linteg Apo Dios et
kanegda Judio met laeng abes ay ipogaw Apo Dios.
27 Isonga awnit idalom nan baken Judio dakayo ay Judio ay mangwani
en, “Lebbengna no madosa kayo.” Kananda di tay olay wada ken dakayo
nan naisolat ay linteg Apo Dios ngem adiyo tongtongpalen ay olay no
ipailayo nan maitatapiyanyo isnan Judio isnan ninpasegyatanyo ay kaneg
nan ogali tako ay Judio. Dapay daida ay baken Judio ay egay nasegyatan et
tongtongpalenda nan linteg Apo Dios.
28-29 Tay nan tet-ewa ay Judio ay ipogaw Apo Dios et daida nan ipogaw
ay ostoosto nan nemnemda. Baken nan menpasegyatan nan ipogaw is
mangipaila ay tet-ewa ay ipogaw Apo Dios siya tay nan oson nan awakna et
kedeng nan madalosan ay baken nan nemnemna. Tay nan masokatan nan
nemnem di ipogaw tapno managtongpalda et nan Ispirito Santo nan kaobla
ay baken nan linteg. Et daida nan tet-ewa ay ipogaw Apo Dios. Et olay maid
dayawda isnan ipogaw ngem daydayawen Apo Dios daida.

3

Ostoosto Am-in Nan Ik-ikkan Apo Dios

1 No kaneg todi nan tet-ewa, sino ngen nan kagag-awis nan kaJudion nan
ipogaw isnan baken Judio? Ay waday paay nan kaJudio tako?
2 Kaysan nan kagag-awisna. Tay nan damo et intalek Apo Dios isnan Judio
nan damo ay kalina ay inpasolatna.
3 Tet-ewa ay adi matalek nan tapina ken daida. Ngem adi kabalin ay kanan
tako en adi matalek si Apo Dios.
4 Tay olay no menkamkampot am-in nan ipogaw et adi polos mabalin ay
menkampot si Apo Dios. Kaneg nan naisolat isnan kalina id kasikasin ay
mangwani en,
"Tet-etet-ewa ay magtek ay ostoosto nan am-in ay ikkan ya nemnem Apo
Dios isnan kankanana. Olay no waday mangipabasol ken siya ngem
siya kayet nan tet-ewa."
Siya di nan naisolat ay maipanggep ken siya.
5 Waay kankanan nan ipogaw ay mangilaslason isnan bomasbasolanda en
baken osto nan ikkan Apo Dios no dosaena daida gapo isnan basbasolda tay
omam-amed kano mamagtek nan kinangatona no maidilig nan kinaostona
isnan bomasbasolanda.
6 Ngem kanak en adi kabalin tay no baken osto nan ik-ikkan Apo Dios et
intoy ikkana ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw?
7 Ngem waay wada nan mangmangwani en adi lombeng no madosa gapo
isnan kampot ay kankanana tay am-amed maila kano nan katet-ewan nan
kankanan Apo Dios isnan menkamkampotana isonga am-am-amed kano
maila nan kinangatona.
8 Ngem nan songbatko et baken osto di tay no tet-ewa sa et gag-awis no
ikkan tako nan ngawi tapno am-amed nan madayawan nan kinagawis Apo
Dios. Siya sa nan kankanan nan mensolsolbog ay mangidaldalom ken sak-en
tay kananda en siya di nan it-itdok dapay baken tet-ewa. Isonga lebbengna
nan awnitda madosaan.

Maid Ipogaw Is Ostoosto Nan Ik-ikkana

9 Isonga sino nan osto ay nemnemen tako? Ay mabalin ay kanan tako en
gag-awis nan nemnem Apo Dios ken datako ay Judio mo nan nemnemna
isnan baken Judio? Adi kabalin. Kaneg nan kinwanik en baan di basol
datako am-in.
10 Kaneg na abes nan naisolat isnan kalin Apo Dios id kasikasin ay
mangwani en,
"Maid polos ipogaw is mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
11 Maid polos makaawat isnan ostoosto ay maipanggep ken Apo Dios ya maid
abes manggamgam ay mangtek ken siya.
12 Nodi teken nan an-anapenda isonga ninbalinda is adi mapaay ay ipogaw.
Olay esang et maid mang-ikkan is ostoosto.
13 Kadodogis nan kankananda ay kaneg nan menpeteg ay magapgapo isnan
beka. Nanapno nan dilada is kampot. Omipasakit nan kankananda ay kaneg
nan kedet di oweg.
14 Liget ya amis nan kanayon ay kalkaliyenda.
15 Nalaka ken daida nan pomatey.
16 Dadadaelenda nan olnos ya ganas nan iib-ada ay ipogaw ay olay kompolmi
nan omay-ayanda.
17 Maid polos likliknaenda is natalna ay nemnem.
18 Adida polos patgen si Apo Dios."
Siya dadi nan inpasolat Apo Dios.

19 Getken tako ay inpasolat Apo Dios nan lintegna tapno tongpalen nan
ipogaw ay nang-itedana. Isonga adi kabalin ay menlason nan olay esay
ipogaw isnan mangbanagan Apo Dios ken datako tay olay wada ken datako
nan linteg Apo Dios et adi tako tongtongpalen.
20 Isonga ibagak en maid ipogaw is mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya gapo isnan mangtongtongpalana isnan lintegna tay adina tong-
palen am-iam-in. Isonga nan mabalin ay kaosalan nan linteg et kedkedeng
nan mangipagtekana isnan ipogaw ay wada nan basolna.

Nan Inikkan Apo Dios Tapno Mabalin Ay Gawis Nan Pangiilaana Isnan Ipogaw

21 Ngem id wani naipagtek nan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis
nan pangiilaana isnan ipogaw. Ngem baken nan mangtongtongpalanda
isnan lintegna is gapona ay olay napaneknekan nan maipanggep isnan
inikkana isnan insolat Moses ya nan tapin di mamadtona.
22 Nan gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan kaipoi-
pogaw et gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo. Olay kompolmi ay
ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
daida tay maid paam-amdena ken daida am-in.
23 Tay managbasol tako am-in ya addaaddawi nan kinagawis tako isnan
kinagawis Apo Dios.
24 Ngem kaneg nan kinwanik en mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken datako gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay nangsobot ken datako.
Siya nan badang Apo Dios ken datako ay maid bayadna.
25 Inted Apo Dios siya ta matey gapo isnan basbasol tako tapno mabalin
ay mapakawan tako gapo isnan mamatiyan tako ken siya. Inikkana di
tapno ipailana ay maid polos baken osto isnan ik-ikkana tay tinongpalna
ay mangdosa isnan basol. Tay olay inan-anosana nan binmasbasolan nan
ipogaw id kasin
26 ngem id wani inpailana ay egayna aped baybay-an nan basbasol di
ipogaw tay wada si Kristo ay nadosa gapo isnan basbasol tako isonga magtek
ay ostoosto nan ik-ikkan Apo Dios. Et siya abes nan mangipap-aosto isnan
am-in ay mamati ken Jesus tapno gawis nan pangiilaana ken daida.
27 Isonga ay waday somya is mabalin ay it-it-ek tako nan ginmawisan tako?
Maid. Tay baken nan nangtongpalan tako isnan linteg Apo Dios is gapo ay
ginmawis tako nodi gapo isnan pammati tako ken Kristo.
28 Tay patiyenmi ay kedkedeng nan mamatiyan nan ipogaw ken Jesu
Kristo is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay baken nan
mangtongpalanda isnan linteg Moses.
29 Nan gapo ay baken nan mangtongpalan nan ipogaw isnan linteg Moses
is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida et tay no keg todi
kedkedeng nan Judio is maisalakan koma tay kedkedengda is mangtek isnan
lintegna. Ngem baken di is tet-ewa tay olay no baken Judio et laklak-amen
Apo Dios daida gedan.
30 Es-esa nan Dios et siya nan Dios isnan am-in. Isonga gawis nan pangi-
ilaana isnan ipogaw am-in ay Judio wenno baken gapo isnan pammatida.
31 Ngem baken di is kayatko ay kanan ay adi tako paayen nan linteg Apo
Dios gapo tay mamati tako. Nodi am-amed tako tongpalen nan lintegna.

4

Si Abraham Nan Esay Pagbasalan Ay Nan Pammatin Nan Ipogaw Nan Gapo Ay Gawis Nan Nemnem Apo Dios Ken Daida

1 Nemnemen tako si Abraham ay alapo tako ay Judio id kasikasin ta getken
tako ay osto ay baken nan mangtongpalan tako isnan linteg is gomawisan
tako. Sino nan inommat ken siya?
2 No gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya gapo isnan inik-ikkana et
bagayna ay ninpadayaw siya. Ngem adi kabalin ay men-et-etek siya ken Apo
Dios tay baken nan gawis ay inik-ikkana is gapo ay nin-gasing si Apo Dios ken
siya.
3 Tay naibaga isnan inpasolat Apo Dios en adi mendowadowa si Abraham
isnan kankanan Apo Dios isonga gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya
gapo isnan pammatina.
4 Siya na nan esay pagbasalan. Nan ipogaw et no men-ob-obla, malagbo
siya ngem adi tako kanan en sagot nan lagbona tay nan oblana nan sokatna.
5 Ngem baken keg todi nan ipogaw ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken siya tay maid mabalin is ikkana ay mangsokat isnan ited Apo Dios ay
sagotna. Nodi nan pammatina ken Apo Dios ay mangpakpakawan isnan
managbasol nan gapo ay makaganab siya. Tay nan pammatin nan ipogaw
nan iiilan Apo Dios sapay mabalin ay gawis nan pangiilaana ken daida.
6 Siya di nan wada isnan nemnem din si David isnan nangibagaana isnan
pilmi ay gasing nan ipogaw ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay
baken nan inik-ikkanda is gapo na.
7 Kinwanina en,
“Men-galalasing nan ipogaw ay pinakawan Apo Dios ay mangkalingking
isnan basbasolda.
8 Owen, men-galalasing siya ay nangwaniyan Apo Dios en maid et basol is
iilaek ken sik-a.”
Siya di nan kinwanin din si David.
9 Ay kedeng nan Judio ay mangsolsolot isnan esay lintegda ay mangwani
en masapol ay menpasegyatda is mabalin ay manglikna isnan keg todi ay
gasing? Baken. Tay mabalin ay malak-am abes nan baken Judio ay olay
egayda ninpasegyat. Tet-ewa na tay kaneg nan inbagak ay naisolat isnan
kalín Apo Dios ay mangwani en adi mendowadowa si Abraham ken Apo Dios
et gapo isnan pammatina et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
10 Isonga nemnemenyo na. Ay nasegyatan si Abraham sapay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya? Egay. Naodi nan ninpasegyatana.
11 Inpasegyat Apo Dios siya tapno waday malkana ay mangpaneknek ay
nan pammatin Abraham nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
siya ay olay egay pay laeng ninpasegyat. Isonga siya nan kaneg aman am-in
nan ipogaw ay mamati ken Apo Dios et nan pammatida nan gapo ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay olay adida menpasegyat.
12 Si Abraham abes nan aman nan Judio ay nangsolot isnan ogalida ay
menpasegyat. Ngem baken isnan ninpasegyatanda is gapona ay kanegda
ama siya. Nodi nan pammatida ken Apo Dios ay kaneg nan pammatin
Abraham ay olay egay pay laeng menpasegyat siya nan gapona.
13 Inkalin Apo Dios ken Abraham ya isnan aap-ona ay daida nan awnit
mangtawid isnan batawa. Inkalin Apo Dios di gapo isnan gawis ay pangi-
ilaana ken siya gapo isnan kamaid dowadowan Abraham isnan kankanana
ay baken isnan nangtongtongpalana isnan adoado ay lintegna.
14 Tay no maited nan inkalin Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan mangtong-
tongpalanda isnan lintegna et maid kaosalan nan pammatida. Ya maid paay
abes nan inkalin Apo Dios ken daida tay adida makaganab gapo isnan adida
makatongpalan isnan lintegna.
15 Nan tet-ewa ay it-ited nan linteg et siya nan kaliknaan nan liget Apo Dios.
Tay kedeng nan kamaid linteg is kamaid basol.

16 Isonga nan inkalin Apo Dios et mabalin ay ganaben nan ipogaw gapo
isnan pammatina. Masapol ay kaneg todi tapno matongpal nan inkalin Apo
Dios ken datako am-in ay aap-on Abraham ay baken kedkedeng isnan Judio
ay mangpatpati isnan linteg. Badang Apo Dios di ay maid bayadna isnan am-
in ay mamati ay kaneg Abraham. Tay siya nan ama tako am-in
17 ay kaneg nan naisolat ay inbagan Apo Dios ken siya ay mangwani en,
“Menbalinek sik-a is aman nan adoado ay kalasin di ipogaw.” Siya di nan
kinwanina. Et natongpal nan kinwanina tay isnan nemnem Apo Dios et siya
nan ama tako ay mamati. Si Apo Dios nan makabael ay mangtago isnan
natey ya mangpawada isnan maid et siya nan Dios ay pinatpatin Abraham.
18 Pinatpatina nan kinkinwanin Apo Dios ay olay no kega adi kabalin ay
matongpal nan inkalina. Isonga tet-ewa ay natongpal nan ninbalinana is
aman nan adoado ay kaneg nan nangwaniyan Apo Dios ken siya en, “Awnit
omadoado nan magapo ken sik-a.”
19 Egay kinmapsot nan pammatina isnan nangnemnemana isnan awakna
ay maid polos kabaelana ay omanak tay nganngani ay sin-gasot nan tew-ena
dapay si Sara ay asawana et adi kabalin ay maliton.
20 Ngem maid sokat nan nangpatpatiyana ken Apo Dios dapay egay nin-
dowadowa nan nemnemna isnan inkalin Apo Dios ken siya. Nodi inam-
amedna kayet nan pammatina ya dinaydayawna si Apo Dios.
21 Egay polos nindowadowa nan nemnemna ay kabaelan Apo Dios ay
mangtongpal isnan inkalina.
22 Et siya di nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
23 Ngem nan naisolat ay mangwani en nan pammatina nan gapo ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken siya et baken pala ken Abraham et kedeng is
naisolatana.
24 Nodi nalak-am tako. Tay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako abes
ay mamati ken siya ay nangtago ken Jesus ay Apo tako.
25 Naited si Jesus ay natey gapo isnan basbasol tako dat tagowen Apo Dios
tapno mabalin ay gawis nan pangiilaana ken datako.

5

Inpailan Apo Dios Nan Pilmi Ay Layadna Ken Datako Isnan Inikkan Kristo Ay Pala Ken Datako

1 Isonga gapo isnan pammati tako et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
datako. Ya gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako et nakaan nan liget
Apo Dios ken datako gapo isnan basbasol tako.
2 Gapo ken Kristo et ginanab tako nan pilmi ay gawis ay badang Apo Dios
ay naay tay mamati tako. Isonga men-galalasing tako isnan mangnamna-
maan tako isnan awnit tako maitapiyan ken siya isnan kangatona.
3 Et baken kedeng nan gawis ay awnit ommat is gomasingan tako nodi
men-gasing tako abes isnan ligat tay getken tako ay nan ligat et badangana
datako tapno getken tako ay men-itpe.
4 Et no getken tako ay mangitpe isnan ligat et mapaneknekan ay matalek
tako ay ipogaw. Dat nan banagna et getken tako ay awnit matongpal nan
namnamaen tako.
5 Et adi tako mabainan gapo isnan namnamaen tako tay getken tako ay tet-
ewa ay matongpal gapo isnan Ispirito Santo ay inted Apo Dios ken datako tay
siya nan mangipaliklikna isnan pilmi ay layad Apo Dios ken datako.
6 Mamagtek nan pilmi ay layadna isnan inikkan Kristo tay isnan timpo ay
pinilin Apo Dios et natey siya ay pala ken datako ay managbasol ay maid
polos pigsana ay mang-ikkan isnan osto.

7 Naligat isnan kompolmi ay ipogaw ay matey ay pala isnan olay gawigawis ay ipogaw. Ngem waay wada samet nan makaikkan.
8 Ngem inpailan Apo Dios nan pilmi ay layadna tay natey si Kristo ay pala ken datako datakopay ngawingawi ay ipogaw ay bomasbasbasol ken siya.
9 Isonga am-amed nan mangisalakanan Kristo ken datako isnan liget Apo Dios isnan mangbanagana isnan kaipoipogaw tay gawis et nan pangiilaan Apo Dios ken datako gapo isnan nateyan Kristo.
10 Owen, inpagayyem Apo Dios datako ken siya gapo isnan nateyan nan Anakna dapay pilmi nan nang-ap-aposan tako ken siya. Isonga id wani isnan epdas tako nanggayyeman ken siya et am-amed nan mangisalakanana ken datako gapo isnan matatagowan nan Anakna.
11 Ngem baken kedeng dadi is gawis tay id wani et pilmi nan gasing tako gapo isnan mangtekan tako ken Apo Dios gapo ken Apo Jesu Kristo ay nangipagayyem ken datako ken siya.

Nan Ginanab Tako Ken Adam Ya Nan Mang-awatan Tako Ken Kristo

12 Gapo isnan basol Adam id sang-adom et siya nan ninlogiyan nan bomasbasolan di ipogaw. Et nan nateyana abes et gapo isnan binmasbasolana. Isonga am-in tako ay ipogaw et matey tako tay bomasbasol tako am-in.
13 Binmasbasol nan ipogaw esapay ited Apo Dios nan lintegna ken Moses. Isonga getken tako ay wada nan bilina ken daida tay no maid bilin et adi makwani en basol nan ngawi ay inik-ikkanda.
14 Getken tako ay wada nan basolda tay ninlogi ken Adam enggana ken Moses et natey nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda ay olay baken paliso nan basolda isnan basol Adam ay egay nangidnge isnan kinwanin Apo Dios ken siya.

Si Adam et wada nan naila ken siya ay maiyiso isnan inmali ay si Kristo.
15 Ngem baken nan inikkanda is men-isowanda tay nan om-ommat gapo isnan ited Apo Dios ay maid bayadna et baken paliso isnan om-ommat gapo isnan basol Adam. Tay gapo isnan basol nan esa et matey nan am-in ay ipogaw ngem gapo isnan gawis ay badang nan esa ay si Jesu Kristo et wada nan somya ay maisalakan nan am-in. Isonga napigpigsa nan badang Apo Dios ay maid bayadna mo nan banag nan basol Adam.
16 Et teken abes nan banag nan inikkanda tay nan banag nan es-esa ay basol Adam et nabanag nan ipogaw ay madosada ay eng-enggana. Ngem nan banag nan inikkan Kristo et olay adoado nan basbasol nan ipogaw et mabalin ay mapakawanda tapno gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay olay maid ibayadda.
17 Owen, gapo isnan basol nan esa et abaken nan tetey nan am-in. Ngem gapo isnan esay ipogaw abes ay si Jesu Kristo et napigpigsa nan banag nan inikkana. Kanak en napigpigsa tay am-in ay mangdawat isnan dadama ay badang Apo Dios ya isnan gawis ay pangiilaana ken daida ay sagotna et matatatatago ya maitatatatapida ken Jesus isnan mentolayana.
18 Isonga nan men-isowan da Adam ken Kristo et olay es-esa adoado nan naagambit isnan inikkanda. Tay nabanag ay madosa ay enggana nan am-in gapo isnan esa ay inikkan Adam. Et gapo isnan esay ostoosto ay inikkan Kristo et mabalin ay mapalobosan nan am-in ay adi madosa isonga matagotagoda ay enggana.
19 Gapo isnan egay nangpatiyan nan esa isnan kinwanin Apo Dios et ninbalinda is managbasol am-in. Kaneg todi abes nan ninbalinan ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan am-in ay mamati tay nan nangpatiyan nan esa abes nan gapona.

20 Inted Apo Dios nan lintegna tapno maimatonan nan maam-amedan nan basol. Ngem isnan naam-amedan nan basbasol et inmam-amed kayet nan badang Apo Dios.
21 Isonga id kasin inabak nan basol nan ipogaw et tetey nan banagna. Ngem id wani kaneg na nan nangabakan nan gawis ay badang Apo Dios isnan basol. Tay gapo isnan inikkan Apo Jesu Kristo et gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw. Et nan banagna et matagotago tako ay enggana ken siya.

6

Nan Gapo Ay Mabalin Ay Abaken Tako Nan Ngawi

1 Gapo tay napigpigsa nan badang Apo Dios mo nan basol ay ik-ikkan tako ay mabalin ngen ay kanan tako en itoltoloy tako ay bomasbasol tapno omam-amed pay nan badang Apo Dios?
2 Adi polos mabalin. Tay naabak nan kabaelan nan basol ken datako. Isonga adi kabalin ay bomasbasol tako kayet.
3 Tay getken tako ay isnan ninpabonyagan tako ay mangipaila isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et kaneg tako naitapi ken siya isnan nateyana.
4 Naitapi tako ken siya isnan nateyana ya isnan naikaobana tapno matago tako kasin isnan balo ay biyag ay kaneg nan natagowan Kristo kasin gapo isnan pilmi ay kabaelan Apo Dios ay Ama tako.
5 Tay no tet-ewa ay naitapi tako ken siya isnan nateyana et tet-ewa abes ay maitapi tako ken siya ay matatago kasin isnan biyag ay naitken isnan biyag tako id wani.
6 Getken tako ay naitapi nan inmona ay biyag tako ken siya isnan nateyana isnan kros tapno mamaid nan kabaelan nan basol ken datako tapno adi tako kasin mabab-aa isnan ngawi ay maik-ikkan.
7 Tay no matey nan ipogaw et mapalobosan siya isnan kabaelan nan basol.
8 Owen, gapo tay naitapi tako ken Kristo ay natey, patiyen tako gedan ay maitapi tako abes ken siya isnan biyagna.
9 Tay getken tako ay natago kasin siya ay adi katkatkatey. Namaid nan kabaelan nan tetey ken siya.
10 Issan nateyana et napatengga nan nang-awitana isnan basol di ipogaw isonga matatago siya ay mensilsilbi ken Apo Dios.
11 Kaneg tona koma nan ik-ikkanyo. Nemnemenyo ay napatengga nan kabaelan nan basol ken dakayo tapno mensilbi kayo ken Apo Dios tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo.
12 Adi kayo koma menpaab-abak kasin isnan basol tapno baken nan ngawi ay kaykayatyo is tongtongpalenyo.
13 Owen, adi tako ipalobos nan olay esay paltin di awak ay mang-ikkan isnan ngawi. Nodi ited tako ken Apo Dios nan awak tako ay mang-ik-ikkan isnan gawis ay kayatna tay siya nan maibagay ay ikkan nan ipogaw ay naisalakan isnan tetey ay nangganab isnan balo ay biyag.
14 Isonga adi tako kasin menpabab-aa isnan ngawi tay baken nan linteg Moses ay maid kabaelana ay mangbadang ken datako is manggegeen ken datako. Nodi nan gawigawis ay badang Apo Dios nan wawawawada ken datako.
15 Isonga ay itoltoloy tako ay bomasbasol gapo isnan napalobosan tako isnan linteg Moses gapo isnan kawawawawadan nan anos ya layad Apo Dios ken datako? Adi kabalin.

16 Ay adiyo getken ay madogdogdog kayo isnan nang-itedanyo isnan
awakyo? No ipalobosyo nan awakyo ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et nan
ngawi nan kabaa ken dakayo. Et tetey nan banagna. Ngem no ipalobosyo
nan awakyo ay mangtongtongpal ken Apo Dios et nan banagna et gawis nan
pangiilaana ken dakayo.
17 Ngem daydayawek si Apo Dios tay olay no nabab-aa kayo id kasin isnan
ngawi ay maikkan ngem id wani et adi tay inpasnekyo isnan nemnemyo ay
mangtongpal isnan tet-ewa ay mait-itdo ay naipadnge ken dakayo.
18 Et id wani, nan gawis ya osto ay maikkan nan kabaa ken dakayo tay
napalobosan kayo isnan nangbab-aaan nan ngawi ken dakayo.
19 Inikwanik isnan nalaka ay maawatanyo tay egay pay laeng maeteng nan
pammatiyo. Tay id kasin, ninpabab-aa kayo isnan basol isonga nan ngawi
nan inik-ikkanyo. Ngem id wani sokatanyo koma ta nan gawis ya ostoosto
nan menpabaaanyo.
20 Isdin kabaan nan ngawi ken dakayo et maid polos nabab-aaanyo is
gawis.
21 Ngem sino ngen nan ginanabyo isnan naikkan ay mabab-ainanyo id
wani dapay nan banag nan keg todi ay maikkan et tetey?
22 Ngem id wani ay napalobosan kayo, baken et nan ngawi ay maikkan is
apoyo nodi si Apo Dios. Ginanabyo dadlo nan biyag ay mensilbi ken siya. Et
nan matagotagowanyo ay enggana ken siya nan banagna.
23 Tay nan bayad nan basol et tetey ngem nan sagot Apo Dios isnan
kaipoipogaw et biyag ay maid patenggana gapo isnan maitatapiyan tako ken
Jesu Kristo ay Apo tako.

7

Nawayaan Tako Isnan Dati Ay Naisolat Ay Linteg

1 Bebsatko, getkenyo nan maipanggep isnan linteg Apo Dios isonga
maawatanyo ay kedkedeng isnan matatagowan nan ipogaw nan kawadan
nan lebbeng nan linteg ken siya.
2 Kaspangaligan nan babai ay inmasawa. Kankanan nan linteg en adi
kabalin ay omasawa isnan teken ay lalaki no daan pay laeng nan asawana.
Ngem no matey siya dat mabalin ay omasawa kasin.
3 Isonga no makitee siya isnan teken ay lalaki dapay wada pay laeng nan
inmona et kanan tako en makikamkamolala siya. Ngem no matey nan
asawana et maipalobos siya ay mangsolot isnan deey ay bilin. Isonga baken
basol no omasawa kasin.
4 Kanegna abes ken dakayo, bebsatko. Kaneg kayo nakitetey ken Kristo
isnan nateyana isonga maid et lebbeng nan linteg Moses ken dakayo. Et id
wani teken nan menlebbeng ken dakayo et siya si Kristo ay natago kasin
tapno mensilsilbi tako ken Apo Dios.
5 Tay isdin nangtongtongpalan tako isnan ngawi satakopay mamati et
inam-amed tako ikkan nan ngawi isnan nangtekan tako isnan linteg tay
laylayden nan sigod ay ogali tako ay mangipapapati isnan kaykayatna.
Ngem nan banagna et tetey.
6 Ngem id wani napalobosan tako isnan naay ay linteg tay kaneg tako natey
abes isnan nateyan Kristo. Isonga adi tako kasin mabab-aa isnan dati ay
naisolat ay linteg nodi solsoloten tako nan balbalo et siya nan mensilbiyan
tako ken Apo Dios gapo isnan badang nan Ispirito Santo ken datako.

Nan Osto Ay Kapaayan Nan Naisolat Ay Linteg

7 Ay kanan tako ngen en ngawi nan linteg gapo isnan nang-am-amedan
tako isnan ngawi isnan nangtekan tako isnan linteg? Baken. Tay no

maid linteg et adiyak mailasin nan kangawin nan ogalik. Kaspangaligan no adi kanan nan linteg en adi kayo men-ap-apal et baken am-amed nan mangkaytak ay ikkan.

8 Ngem gapo tay managbasolak et am-amedak manag-apal isnan nangtekak isnan linteg ay mangmangwani en adi kayo men-ap-apal. Ngem no maid linteg ay mang-adi isnan ngawi ay maikkan et adi maila nan basol.

9 Sak-en id kasin et maid danagko isnan binmasbasolak tay egayak pay laeng maawatan nan kayat nan linteg ay kanan. Ngem isnan nangtekak ay osto isnan kayatna ay kanan ay inayan, inmam-amedak obpay binmasol.

10 Isonga tetey nan inted nan linteg ken sak-en dapay nan ostoosto ay kaosalana et ipagtekna nan maikkan tapno matagotago nan ipogaw ay enggana.

11 Ngem nangsogsog nan basol isnan nangtekak isnan linteg ay mangipapati ay mang-ikkan isnan adyan nan linteg. Isonga tet-ewa ay binmasbasolak et siya nan kega nangpatey ken sak-en tay gapo isnan basol et madosa nan ipogaw ay eng-enggana.

12 Isonga baken nan linteg is ngawi nodi nan ipogaw tay nan linteg Apo Dios et maid polos ngawi ya nan bilbilina et gawisda ya ostoostoda.

13 Ay kananyo en into nan ikkana ay gawis nan linteg dapay tetey nan itedna isnan ipogaw? Ngem baken kaneg todi. Nodi nan gapo ay awnit madosa nan ipogaw ay enggana et gapo isnan basbasolda. Nan gapo ay kaneg todi et tapno maila nan kangawingawin nan basol tay ipaadina datako ay mangtongpal isnan linteg dapay gawis. Et gapo isnan adi tako mangtongpalan isnan linteg et madosa tako ay enggana. Isonga gapo isnan ostoosto ay bilbilin Apo Dios et am-amed nan kail-ilaan nan kangawin nan basol.

Nan Manggobgobat Isnan Ipogaw

14 Getken tako ay nagapo isnan Ispirito Santo nan linteg isonga gawis. Ngem sak-en apedak ipogaw ay nalaka ay bomasol. Mabab-aaak isnan ngawi.

15 Isonga kega adiyak maawatan nan ik-ikkak tay adiyak ikkan nan gawis dapay siya nan kayatko ay ikkan. Nodi nan ngawi ay kaseselatko nan ik-ikkak.

16 Isonga nan mamaslatak isnan ngawi ay ik-ikkak et siya nan mangipaila ay oowenak nan linteg ay siya nan gawis ay masolot.

17 Kega bakenak is mang-ik-ikkan isnan ngawi nodi nan mangkaytak ay bomasol nan mangipapapati ken sak-en.

18 Getkek ay maid polos gawis is mabalin ay ikkan nan naiyogali isnan kaipoipogaw tay managbasol tako am-in. Tay olay no kayatko ay ikkan nan gawis ngem adiyak kayet makaikkan.

19 Isonga adiyak makaikkan isnan gawis ay kayatko ay ikkan nodi nan ngawi ay adiyak layden nan apedko ik-ikkan.

20 Isonga nan tet-ewa et bakenak is mangipapati ay mang-ikkan isnan basol nodi nan ngawi ay naiyogali ken sak-en nan mangipapapati ay ikkak dakpay adi layden ay mang-ikkan.

21 Isonga da tona nan likliknaek ay mangbab-aa ken sak-en. Olay laydek ay mang-ikkan isnan gawis et maid polos pigsak ay mang-ikkan isonga nan ngawi nan ik-ikkak kayet.

22 Nan nemnemko et men-gasing isnan am-in ay linteg Apo Dios.

23 Ngem kaneg teken nan mangbab-aa isnan awakko. Et teken nan kayatna isnan kayat nan nemnem ay mangoowen isnan linteg Apo Dios. Isonga kanegna gobgobaten enggana ay maabak nan gawis tapno bomasolak.

24 Ay apo, sak-en nan ipogaw ay maid polos gasingna. Sino nan
mangisalakan ken sak-en isnan kangawik tapno adiyak itoloy ay omey isnan
dosa ay maid patenggana?
25 Tay olay no kayat nan nemnemko ay mangtongpal isnan linteg Apo
Dios ngem no kedkedengak et adi kabalin. Nodi napigpigsa kayet nan
mangkaytan nan awakko ay mangtongpal isnan ngawi. Ngem pilmi nan
panangdayawko ken Apo Dios tay wada nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay
makabael ay mangipalobos ken sak-en tapno adiyak mabab-aa isnan ngawi.

8

Nan Biyag Ay Maid Patenggana Nan Ited Nan Ispirito Santo

1 Isonga am-in ay ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo et adida madosa ay
enggana.
2 Tay wada nan balo ay linteg ay nagapo isnan Ispirito Santo ay nangipalo-
bos ken datako isnan bomasbasolan tako tapno adi tako madosa ay enggana.
Tay gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et inyalin nan Ispirito
Santo nan balo ay biyag ken datako.
3 Inikkan Apo Dios nan adi kabalin ay ikkan nan linteg Moses gapo isnan
kamaid pigsan nan kaipoipogaw ay mang-adi isnan ngawi. Inpaalina nan
Anakna isnan naay ay batawa ay ninbalin is ipogaw ay kaneg tako tapno siya
nan madosa ay pala isnan basbasol di ipogaw. Gapo isnan inikkan Kristo et
kinaan Apo Dios nan kabaelan nan basol ay mang-aw-awis ken datako.
4 Inikkana di tapno mabalin ay tongtongpalen tako nan lintegna tay
siya nan ostoosto ay maonod. Tongpalen tako tay nan Ispirito Santo nan
patpatiyen tako ay baken nan ngawi ay kaykayat nan awak tako.
5 Nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kaykayatda et nan kayatda nan
mangtimtimbeng isnan nemnemda. Ngem nan ipogaw ay mangtongtongpal
isnan kayat nan Ispirito Santo et siya nan mangtimtimbeng ken daida.
6 Nan banag nan matimtimbengan tako isnan kaykayat tako et tetey. Ngem
nan matimtimbengan tako isnan kaykayat nan Ispirito Santo et tomalna nan
nemnem tako datakopay ganaben nan biyag ay maid patenggana.
7 Tay nan ipogaw ay mangnemnemnem isnan kaykayatna et ap-aposena si
Apo Dios. Adina tongpalen nan linteg Apo Dios tay nan tet-ewa et adi kabalin
ay ikkana.
8 Isonga adi kabalin ay men-gasing si Apo Dios ken siya.
9 Ngem baken kaneg todi ken dakayo. Tay no mentetee ken dakayo nan
Ispirito Santo et tongtongpalenyo nan ipagtekna ken dakayo ay baken nan
sigod ay ogaliyo ay mangkaykayat isnan basol is tongtongpalenyo. Ngem
nan ipogaw ay adi mentetean nan Ispirito Santo et baken ipogaw Kristo.
10 Ngem no mentetee ken dakayo si Kristo et wada nan balo ay biyagyo.
Olay awnit matey nan awakyo gapo isnan basolyo ngem nan ab-abiikyo et
matagotago ay enggana ken Apo Dios gapo tay gawis nan pangiilaana ken
dakayo isnan maitatapiyanyo ken Kristo.
11 Et no wada ken dakayo nan Ispiriton Apo Dios ay nangtago ken Kristo et
awnitna tagowen abes nan awakyo isnan mateyanyo gapo isnan mentetean
nan Ispiritona ken dakayo.
12 Isonga, bebsatko, wada nan masapol ay tongpalen tako ngem baken nan
sigod ay kaykayat tako is masapol ay matongpal.
13 Tay no siya dadi nan tongtongpalen tako et madosa tako ay eng-enggana.
Ngem no menpabadang tako isnan Ispiriton Apo Dios tapno baken nan
ngawi ay kaykayat tako is ik-ikkan tako et matagotago tako ken Apo Dios ay
eng-enggana.

14 Nan ipogaw ay mangidnge isnan kankanan nan Ispirito Santo et daida
nan an-ak Apo Dios.
15 Tay nan naited ken datako et baken nan nemnem ay iyeeeegyat di baa
ay kaneg nan ipogaw ay mapopokok isnan linteg. Nodi nan Ispirito Santo
nan naited ken datako et siya nan gapo ay kaanak Apo Dios ken datako. Et
siya nan gapo gedan ay men-gasing tako ay mangwani en Ama si Apo Dios.
16 Ipagpagtek nan Ispiriton Apo Dios isnan nemnem tako ay tet-ewa ay an-
ak Apo Dios datako.
17 Et gapo tay an-ak Apo Dios datako et tawidana datako datakopay
makitawid abes isnan am-in ay itedna ken Jesus. Tay no makiligat tako ken
Kristo isnan kaneg nan inommat ken siya id kasin et maitaptapi tako abes
ken siya isnan kangatona.

Nan Awnit Gomawisan Nan Am-in Nan Sesesed-en Tako

18 No nemnemek nan ligat ay likliknaen tako et kega mamaid no nemne-
mek gedan nan dadama ay gawis ay awnit ipailan Apo Dios ken datako.
19 Olay nan am-in ay binoliw Apo Dios et kakakakayatda ay siya dat omdan
nan timpo ay ipailan Apo Dios nan kaan-akna ken datako.
20 Tay nan am-in ay binoliwna et nasokat nan kasasaadda ay adi
makaikkan isnan osto ay kapaayanda gapo isnan binmasolan Adam. Ngem
baken di is kayatda ay ommat ken daida nodi nan nangboliw ken daida nan
nang-ikkan isdi.
21 Ngem olay no siya di nan inommat ken daida et namnamaenda kayet
ay awnit kasinda gomawis ay adi madondonot ay maitapi isnan an-ak Apo
Dios ay adi kasin matmatey.
22 Ninlogi isnan damdamo ay enggana id wani et palalo nan adawag nan
am-in ay naboliw ay kaneg nan menpasikalan nan omanak.
23 Ngem bakenda kedeng is men-ad-adawag nodi olay datako met laeng
ay naitedan nan Ispirito Santo ay damdadamdamo ay naited ken datako ay
mamati. Tay pilmi nan layad tako ay siya dat omdan nan timpo ay maila
ay ostoosto nan kaanak Apo Dios ken datako ya nan mang-alaan tako isnan
balo ay awak ay adi katkatey.
24 Tay isnan namatiyan tako et naitapi nan namnamaen tako ay awnit
matago kasin nan awak tako. Ngem no ilaen tako nan namnamaen tako et
kaneg baken namnama tay epdas inommat.
25 Ngem no adi tako pay laeng ilaen nan namnamaen tako ay awnit ommat
et an-anosan tako ay mangseseseeed.
26 Baken kedeng nan namnamaen tako is mangbadbadang ken datako
isnan kinakapsot tako nodi olay nan Ispirito Santo. Tay olay isnan men-
lowalowan tako et adi tako getken nan ostoosto ay ilowalo tako ngem nan
Ispiriton Apo Dios et ilolol-owalowana datako ay mangiyas-asog ken datako
isnan kali ay maid makaikwani.
27 Ngem si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay wada isnan nemnem tako
et getkena abes nan nemnem nan Ispiritona tay ilol-owalowana nan ipogaw
Apo Dios ay maipaliso isnan kayat Apo Dios ay ommat isnan ipogawna.

Maid Olay Esang Is Masapol Ay Madanagan Tako Gapo Isnan Layad Apo Dios Ken Datako

28 Datako ay manglaylayad ken Apo Dios ay inayagana gapo isnan gan-
datna et getken tako ay am-in nan om-ommat ken datako et menbalinena
ay masilbi ken datako.
29 Et nan am-in ay epdas gintek Apo Dios ay mamati et daida abes nan
epdasna pinili ay awnit maiyiso isnan Anakna tapno siya nan men-inoy-an
am-in nan kanegna kabebsabebsat.

30 Isonga inayagan Apo Dios am-in ay epdasna gintek ay awnit mamati.
Et daida nan ninbalinena ay gawis ken siya. Et am-in ay gawis isnan
pangiilaana et awnitna itapi daida isnan kinangaton nan Anakna.
31 Sino ngen nan kayat da todi am-in ay ipagtek? Nan ipagpagtekda ken
datako et maid polos mabalin is mangipasakit ken datako tay pilmi nan
layad Apo Dios ken datako.
32 Olay nan es-esang ay Anakna et inpalobosna siya ay matey ay pala ken
datako am-in. No siya di nan inikkana ay adina ited ken datako nan am-in
ay masapol tako?
33 Isonga sino ngen nan makaidalom ken datako ay pinilin Apo Dios? Ay si
Apo Dios? Baken, tay pinakawana datako tapno gawis nan pangiilaana ken
datako.
34 Et sino ngen nan makabanag ken datako ay mangwani en masapol ay
madosa tako ay enggana? Ay si Kristo? Baken. Siya nan natey ay pala
ken datako et kasin natago. Isonga wada siya id wani ay mangitaktakdeg
ay mangbadbadang ken datako isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di
menlebbeng.
35 Isonga ay waday mabalin is mangisiyan ken datako isnan layad Kristo
ken datako? Maid. Olay kompolmi ay kalasin di ligat et maid kabaelanda.
Nan danag tako wenno nan mangpaligatan nan ipogaw ken datako wenno
nan kaeegyat ay ommat et adi mabalin ay isiyanda datako isnan layadna.
Adi kabalin abes nan kakodo tako wenno nan kaow-owatan tako ya olay nan
mateyan tako.
36 Nan mangliklikнaan nan mamati isnan ligat et siya nan kaneg nan
inpasolat Apo Dios en,
"Gapo ken sik-a Apo, et eeepdenmi ay mapatey. Inbilangda dakami ay kaneg
kakalnilo is maisagana ay mapalti."
37 Ngem olay wada am-in ay ligat et maid kabaelanda ay mang-abak ken
datako tay wada si Kristo ay manglaylayad ken datako.
38 Tay getkek ay maid polos makaisiyan ken datako isnan layadna. Nan
am-in ay om-ommat isnan biyag tako ya olay nan tetey et maid polos
kabaelanda. Olay anghel wenno nan tapin di adi kaila ay menlelebbeng
wenno kompolmi ay wada nan kabaelanda et adida makaisiyan ken datako
ken Apo Dios. Ya olay nan om-ommat id wani wenno nan awnit ommat
39 wenno nan am-in ay panakabalin ay wada id daya wenno nan panaka-
balin ay wada isnan batawa et adida makaikkan. Isnan am-in ay naboliw
et maid polos makaisiyan isnan layad Apo Dios ken datako ay intedna gapo
ken Jesu Kristo ay Apo tako.

9

Lebbeng Apo Dios Ay Mang-ikkan Isnan Kompolmi Ay Kayatna Ay Ikkan

1-3 Nan ibagak ay naay et tet-etet-ewa tay adiyak menkamkampot gapo
tay esaak ay mamati ken Kristo. Et nan nemnemko ay tatakdowen nan
Ispirito Santo et panpaneknekana ay bakenko kampot. Nan kayatko ay
ibaga et pilmi nan seg-angko ay maid makaipagasing gapo isnan bebsatko
ay kakadalaak ay Judio. Gapo isnan layadko ken daida no mabalin koma
olay sak-en nan adi maisalakan ya sak-en nan madosa ay pala ken daida.
4 Pilmi nan kinapategda tay daida nan pinilin Apo Dios et ninbalinena
daida is an-akna. Et inpap-ailana nan kinadiosna ken daida. Wada abes nan
nakitolagana ken daida ya intedna nan lintegna. Inpagtekna gedan nan osto
ay ik-ikkanda ay mangdayaw ken siya ya adoado nan gawis ay inkalina ken
daida.

5 Nan alal-apoda et napategda ay ipogaw id kasikasin. Et si Kristo ay
kangatowan ay Dios et Judio siya isnan ninbalinana is ipogaw. Madaydayaw
siya koma ay eng-enggana.
6 Ngem olay no ad-adyan nan adoado ay Judio ay mangpati ken Jesus et adi
kabalin ay kanan tako en maid paay nan inkalin Apo Dios ken daida. Nodi
tongpalen Apo Dios tet-ewa nan inkalina isnan ipogawna am-in ay baken
kedeng nan Judio. Tay baken am-in ay nagapo isdin si Israel et ipogaw Apo
Dios.
7 Baken gedan am-in ay kaalapo ken Abraham is tet-ewa ay aap-ona is
mangtawid isnan inkalin Apo Dios ken siya. Kaneg nan kinwanin Apo Dios
ken Abraham en, "Kedeng nan magapo isnan anakmo ay si Isaac is tet-ewa
ay aap-om ay inkalik ken sik-a." Et am-in nan mamati et daida nan kaneg
nan nagapo ken Isaac.
8 Isonga getken tako ay baken nan nagapo isnan anak Abraham ay egay
inkalin Apo Dios is ibilangna ay an-akna. Nodi kedkedeng nan nagapo isnan
anak Abraham ay inkalin Apo Dios.
9 Tay esapay maiyanak si Isaac et inkalin Apo Dios ken Abraham en, "Is
tew-en et ipailak nan kabaelak ken Sara ay asawam tay awnit omanak is
lalaki."
10-12 Et baken kedeng di is mangipaila ay ikkan Apo Dios nan kayatna ay
ikkan tay isdin nalitonan Rebecca ay asawan nan alapo tako ay din si Isaac et
wada nan inbagan Apo Dios ken siya. Esapay maiyanak nan doway an-akna
ay lalalaki et kinwanin Apo Dios ken siya en awnit napatpateg nan innodi
mo nan inoy-ana. Kinwanina di sapay wada nan ikkanda ay gawis wenno
ngawi tapno magtek ay ikkan Apo Dios nan ik-ikkana gapo isnan epdasna
mangnemneman isnan kayatna ay ommat. Isonga egay nagapo isnan inik-
ikkan san sin-agi nodi nan epdas ninemnem Apo Dios ay awnit ommat nan
nagapowana.
13 Kaneg nan naisolat ay nangwaniyan Apo Dios en, "Laylaydek si Jacob
ngem si Esau et adi."
14 Gapo tay kaneg todi nan inikkan Apo Dios isnan nangwaniyana isdi, ay
kanan tako en baken osto nan ik-ikkana? Adi kabalin tay kalebbengana ay
mang-ikkan isnan gawis ken siya.
15 Kaneg nan inbagana isdin si Moses ay mangwani en, "Seg-angak nan
kayatko ay maseg-angan."
16 Isonga baken nan ik-ikkan ya manglaydan nan ipogaw is gapo ay
matongpal nan kayatda nodi gapo isnan seg-angna ken daida.
17 Kaneg nan naisolat ay kinwanin Apo Dios ken Faro ay ali id Egipto id
kasikasin. Kinwanina en, "Ninbalinek sik-a ay apo tapno matongpal nan
kayatko ay mangipaila isnan kabaelak isnan ikkam tapno maipagtek isnan
kaipoipogaw isnan batawa." Siya dana nan kinwanin Apo Dios.
18 Isonga getken tako ay seg-angan Apo Dios nan kayatna ay seg-angan ya
pakentegena nan olon nan kayatna ay pakentegen.
19 Gapo isnan kinkinwanik waay wada nan mangwani en, "No keg todi
intoy ikkan Apo Dios ay mangipabasol isnan ipogaw? Tay no waday kayat
Apo Dios et maid ipogaw is makaadi isnan kayatna."
20 Ngem kanak en ayke mabalin ay songbatan nan aped ipogaw si Apo
Dios? Ay mabalin ay kanan nan banga isnan nangsapo ken siya en aytay
dan kaneg tona nan nangsapowam ken sak-en?
21 Ay adi mabalin ay ikkan nan mensapo is banga nan kayatna ay ikkan
isnan kolayeng ay sapowena is banga? No laydena et somapo is pala napateg
nan kaosalana danapay sapowen nan tapina is kompolmi nan kaosalana.

22 Kaneg todi abes nan inikkan Apo Dios tay lebbengna ay mang-ikkan
isnan kayatna. No kayatna ay mangipaila isnan ligetna ya kabaelana isnan
mangdosaana isnan ipogaw ay maibagay ay madosa ay enggana gapo isnan
bomasbasolanda et lebbengna. Ngem inan-anosana daida.
23 Inan-anosana tay lebbengna gedan ay mangipaila isnan pilmi ay kagaw-
isna isnan ipogaw ay segseg-angana ay epdasna insagana tapno makiteeda
ken siya ay eng-enggana.
24 Et datako ay mamati nan ipogaw ay deeyda. Ngem baken kedeng nan
Judio is inayagana nodi nalak-am nan baken Judio abes.
25 Kaneg tona nan inpasolat Apo Dios ken Hosea ay mamadtona id kasin.
Kinwanina en,
"Nan bakenko ipogaw et awnitko kanan en ipogawko daida. Et nan ipogaw
ay maid layadko ken daida et awnitak kanan en daida nan laylaydek.
26 Nan ipogaw ay egay nangtek ken sak-en ay makwani en bakenko ipogaw
et awnit daida nan makwani en an-ak nan tet-ewa ay Dios."
27 Et wada abes nan inpabagan Apo Dios ken Isaias id kasikasin ay
maipanggep isnan Judio ay ipogaw ay nagapo isdin si Israel. Kinwanina en,
"Olay no kaneg nan lagan isnan baybay nan kaad-adon nan nagapo isdin si
Israel et atiatik ken daida nan awnit maisalakan.
28 Tay awnit tongpalen Apo Dios nan inbagana ay dosaena nan ipogaw isnan
batawa et adina pabayagen nan mang-ikkanana."
29 Kaneg abes nan esay kinwanina en,
"No egay binay-an Apo Dios ay kangatowan nan atiatik ken dakami et na-
maid kami am-in ay kaneg nan inommat isdin iSodoma ya iGomora."
30 Sino nan kayat ay kanan nan naayda ay inbagak? Siya na nan banagna.
Nan ipogaw ay baken Judio ay baken nan gawis ay pangiilaan Apo Dios
ken daida is ninemnemnemda et daida nan nangdateng isdi gapo isnan
pammatida.
31 Ngem nan Judio ay nanggamgamgam isnan gawis ay pangiilaan Apo
Dios ken daida gapo isnan nangsolsolotanda isnan gawis ay linteg et egayda
dinatngan.
32 Nan gapo ay egayda dinatngan et tay ipagalopda en nan mang-ik-
ikkananda isnan gawis di mangdatnganda ay baken nan mamatiyanda ken
Kristo.
33 Isonga naseyatanda ken Kristo ay makwani en bato ay nadismayaanda
ay naibaga isnan inpasolat Apo Dios. Kanana en,
"Ilaenyo, ipa-eyko id Jerusalem ay makwani en Sion nan bato ay madisdis-
mayaan di ipogaw ay kaol-olinanda. Ngem nan kompolmi ay ipogaw
ay mamati ken siya et adida polos mabainan."

10

Baken Osto Nan Nemnem Nan Judio Maipanggep Isnan Maisalakanan Di Ipogaw

1 Ngem bebsatko, nan nemnemko isnan iib-ak ay Judio et kakakakayatko
ay maisalakanda. Siya di nan kanayon ay ilol-owalok ken Apo Dios.
2 Getkek ay dadama nan mangnemnemnemanda ken Apo Dios. Ngem
adida getken ay osto nan maipanggep ken siya.
3 Adida ikaskaso nan inikkan Apo Dios tapno gawis nan pangiilaana isnan
ipogaw. Nodi daida nan nangpadas ay somapo isnan wayada et siya nan
mangsolsolotanda isnan linteg Moses.

4 Ngem baken osto di tay pinatenggan Kristo nan linteg Moses tapno nan
pammatin nan ipogaw nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida
ay baken nan mangsolsolotanda isnan linteg.
5 No nan mangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg di nemnemenda is gawis
ay pangiilaan Apo Dios ken daida et pinaneknekan Moses ay adi kabalin di
tay insolatna en, “Nan ipogaw ay mangtongpal isnan am-iam-in ay linteg et
daida nan makaganab isnan biyag ay maid patenggana.”
6 Ngem naitken nan inpagtek nan kalin Apo Dios maipanggep isnan
pammati tako ay siya nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako.
Tay inpagtekna ay adi masapol ay ikkan tako nan adi mabalin ay maikkan
ay kaneg nan inbilin nan linteg. Tay adi masapol ay kanan tako en masapol
ay waday omey id daya is mang-ayag ken Kristo tay epdas inpaalin Apo Dios
et.
7 Ya adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday lomayog is omey
isnan kad-an di natey ay mangtago ken Kristo tay epdas natago.
8 Nodi nan ipagtekna ken dakayo et wada ken dakayo nan damag ay
nagapo ken Apo Dios tay wada isnan nemnemyo ya mabalin ay itoytoyayo.
Nan damag ay naay et siya nan ibagbagami ay mangwani en nan pammatin
nan ipogaw nan gapo ay maisalakanda.
9 Tay kankananmi en maisalakan kayo no tet-ewa ay patiyenyo ay tinagon
Apo Dios si Jesus dayopay ipagtek nan patpatiyenyo ay siya nan kangatowan
ay Apo.
10 Tay gapo isnan tet-ewa ay pammati tako et gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken datako. Ya gapo isnan mangipagpagtekan tako isnan patpatiyen
tako et maisalakan tako ay adi madosdosa ay enggana.
11 Kanan nan inpasolat Apo Dios en maid polos menbabawiyan nan
kompolmi ay ipogaw ay mamati ken Jesus.
12 Tay mabalin ay maitapi nan am-in. Tay maid nateknan nan Judio isnan
baken Judio ken Apo Dios. Tay si Apo Dios nan Apon nan am-in et dadama
nan badangna isnan am-in ay menpabadang ken siya.
13 Kaneg na nan naisolat isnan kalin Apo Dios tay kanana en nan am-in ay
menpabadang ken Kristo ay menpaisalakan et isalakana.

Dinngen Nan Judio Nan Tet-ewa Ngem Egayda Pinati

14 Ngem ay mabalin ngen ay menpabadang nan ipogaw isnan adida
patiyen? Adi kabalin. Et sino nan wayan nan ipogaw ay mamati ken Jesus
no adida dengngen nan maipanggep ken siya? Maid. Et intoy ikkanda ay
mangdenge no maid mangibaga?
15 Et into abes nan ikkanda ay mangibaga no maid nangbaa ken daida?
Ngem naibaada. Tay naisolat isnan kalin Apo Dios en, “Kagagasing nan
omaliyan nan mangibaga isnan gawigawis ay damag.” Siya dana nan
naisolat.
16 Ngem baken am-in ay ipogaw et dawatenda nan gawis ay damag. Olay
si Isaias ay esay mamadton Apo Dios id kasin et siya nan esa ay nangwani
en, “Apo, atiatik nan mangpatpati isnan ibagbagami.”
17 Ngem nan kankanak et siya kayet nan tet-ewa ay masapol ay dengngen
nan ipogaw nan maibaga sadapay mamati. Et nan maibaga et siya nan
damag ay maipanggep ken Kristo.
18 Ngem sootek na. Ay egay dinngen nan Judio nan maipanggep ken
Kristo? Dinngeda tay kanan nan inpasolat Apo Dios en nadnge isnan
natkenatken ay ili. Naipagtek isnan am-in ay batawa.

19 Ngem kasinak sooten. Ay egayda getken ay maitapi nan baken Judio?
Getkenda tay inbagan Moses nan kinwanin Apo Dios isnan Judio ay mang-
wani en,
"Awnitak men-imonen dakayo gapo isnan ipogaw ay bakenko ipogaw.
Paligtek dakayo gapo isnan ipogaw ay maid polos getkenda isnan
maipanggep ken sak-en."
20 Olay si Isaias et natoled pay ay mangibaga isnan kinwanin Apo Dios ay
maipanggep isnan baken Judio. Kinwanina en,
"Nangdateng nan egay nang-an-anap ken sak-en. Ninpailaak isnan ipogaw
ay maid sinos-ootda is maipanggep ken sak-en."
21 Ngem nan kinwanina ay maipanggep isnan nagapo isdin si Israel et
kinwanina en,
"Nabayabayag nan nang-ay-ayagak isnan ipogaw ay mangikekeeg ya adi
managpati."

11

Nan Planon Apo Dios Isnan Judio Ya Isnan Baken Judio

1 Mensootak kadya. Gapo tay inadyan nan Judio ay mamati et ay ipaga-
lopyo en inadyan Apo Dios daida ay ipogawna? Egay. Tay sak-en nan esay
ipogawna ay nagapo isdin si Israel. Si Abraham nan alapok id kasikasin. Et
nan anak Israel ay si Benjamin nan osto ay nagapowak.
2 Tet-ewa nan kinwanik en egay inadyan Apo Dios nan ipogawna ay
pinilina isdin damdamo. Getkenyo nan kinwanin din si Elias ay esay
mamadton Apo Dios isnan ninliliyana gapo isnan ngawi ay inik-ikkan nan
kakadwana ay Judio.
3 Kinwanina ken Apo Dios en, "Apo, pinateyda nan tapin nan mamadtom.
Dinadaelda nan am-in ay kapop-oowan nan ited nan ipogaw ken sik-a.
Kedkedengak is nabay-an et olay sak-en et mang-an-anapda ta pomateyda."
4 Ngem sino nan insongbat Apo Dios ken siya? Kinwanina en, "Wada pay
nan ipogawko tay wada nan pito ay libo ay adi mangdayaw isnan sinang
didios ay kangadan is Baal."
5 Et paliso id wani ay timpo tay wada nan nagabis ay pinilin Apo Dios gapo
tay kayatna ay ited nan gawis ay badangna ken daida.
6 Tet-ewa nan kanak ay pinilina daida gapo isnan layadna ay mang-ited
isnan gawis ay baken nan ik-ikkanda is gapona. Tay no masapol ay ostoosto
nan ik-ikkan di ipogaw sadapay mapili et maid paay nan badang Apo Dios
ken daida ay mang-ited isnan maisalakananda.
7 Isonga sino nan inommat? Egay dinatngan nan Judio nan inan-anapda.
Kedkedeng nan atiatik ay napili is nangdateng. Nan adoado ay tapina ay
Judio et kinmenteg nan oloda.
8 Kaneg nan inpasolat Apo Dios ay mangwani en,
"Inted Apo Dios ken daida nan nemnem ay kaneg nan nemnem nan ipogaw
ay maseseyep. Enggana id wani et olay mamamataanda et adida
makaila. Ya olay maiingaanda et adida makadnge."
9 Olay din si David et wada nan lowalona abes ay maipanggep ken daida.
Kinwanina en,
"Sapay koma ta bitowan nan pilmi ay pap-aayenda daida et siya nan mabae-
sanda.
10 Makowap nan nemnemda koma tapno adida makaawat isnan tet-ewa.
Dadapay mapalpaligatan ay pilmi."
Siya dadi nan kinwanin David.

11 Sino nan nemnemnemenyo? Ay kananyo ngen en nan mang-ad-
adyanan nan Judio ay mangpati ken Kristo et siya nan madadaelanda
ay adida kasin makasobli? Baken, nodi nan ninbanagan nan basolda ay
adi mamati ken Kristo et siya nan gapo ay nalak-am nan baken Judio ay
maisalakan tapno isnan mang-ilaan nan Judio et apalanda ay maisalakan
abes.
12 Isonga no dadama nan mabadangan nan baken Judio gapo isnan basol
nan Judio ya nan adida mangganaban isnan kayat Apo Dios ay ited ken daida
et am-amed gag-awis nan ommat isnan baken Judio isnan somagongan nan
Judio ay mamati ay osto ken Apo Dios.
13 Siya dana nan kanak ken dakayo ay baken Judio. Gapo tay inbaan Apo
Dios sak-en ay esay apostolisna ay omey men-it-itdo ken dakayo et patpatgek
nan naay ay oblak.
14 Et ipapangatok ta modatya apalan nan iib-ak ay Judio nan mabadan-
ganyo tapno maitapida koma ay mamati tapno maisalakanda abes.
15 Tay isnan mang-aadyanan Apo Dios ken daida et ninbalin nan baken
Judio is gagayyem Apo Dios. Isonga getken tako ay am-am-amed gawis nan
ommat isnan kasin mangdawatan Apo Dios ken daida. Nan kagawisna et
kega natey is kasin natago.
16 Siya na nan kaiyaligan nan kayatko ay kanan ay maipanggep isnan
Judio ay daan ay ipogaw Apo Dios tay ipogawna nan alal-apoda. Kaneg
na nan damdadamdamo ay begas di esek ay maited ken Apo Dios ay
mangipagtek ay kowan Apo Dios nan am-iam-in. Nan esa pay no nemnemen
tako nan kaiw. No kowan Apo Dios nan poopoona, kowana met laeng nan
tinmobo ay nagapo isnan poopoona.
17 Nan Judio et daida nan kaneg nan pangan nan esay kaiw Apo Dios.
Ngem nabodasan nan tapin di pangan nan kaiw daet maisoop nan teken ay
panga ay nagapo isnan aped tinmobo ay kaiw. Et dakayo ay baken Judio nan
kanak en aped tinmobo ay kaiw tay id wani et maitatapi kayo isnan gawis ay
it-ited Apo Dios isnan ipogawna ay Judio.
18 Isonga adiyo ipangato nan nemnemyo ay mangwani en dakayo nan gag-
awis mo nan inmona ay panga. Tay masapol ay adiyo kalkalingkingan ay
baken kayo is mangipatobo isnan lamotna nodi nan lamotna nan mangipa-
tobo.
19 Waay wada nan mangwani en, “Tet-ewa sa, ngem nabodasan nan
inmona ay panga tapno nawayaak ay maitapi.”
20 Ngem kanak en tet-ewa ay nabodasanda ngem nan gapo na et gapo
tay egayda namati. Dapay nan gapo ay maitatapi kayo et gapo isnan
mamatiyanyo. Ngem adiyo koma it-it-ek. Nodi masapol ay makailanyo
21 tay no kinaan Apo Dios nan Judio ay ipogaw ay pinilina isnan damdamo
et nalaklaka ay kaanena dakayo ay bakena ipogaw isnan loglogina.
22 Siya na nan mangipap-aila isnan kaneg Apo Dios tay tet-ewa ay naanos
siya ngem mendosa gedan. Dinosana nan egay nangpati ken siya danapay
ipap-aila nan anosna ken dakayo ay mamati. Ngem masapol ay itoltoloyyo
ay mamati ken siya tapno maitoloy abes nan anosna. Tay no adi, mabodasan
kayo gedan.
23 Dapay nan Judio et no mamatida, isagong Apo Dios daida isnan sigod ay
kad-anda tay kabaelana ay mang-ikkan.
24 Tay no mabalin ay itapin Apo Dios nan aped tinmobo ay kaiw isnan nais-
ek ay kaiw et am-amed nan kalakana ay mangisagong isnan sigod ay pangan
nan nais-ek ay kaiw isnan dati ay kad-anda id kasin.
25 Bebsatko, wada nan ipagtekko ken dakayo ay egay naipagtek id kasin.
Kayatko ay ipagtek tapno adi kayo men-et-etek gapo isnan naisalakananyo

dapay egay pay laeng nan Judio. Tay nan nang-adyanan nan tapin di Judio ay mamati ken Kristo et adi maitoloy ay enggana. Awnitda mamati abes ngem sokod maanay nan bilang nan baken Judio ay maisalakan.
26 Isonga awnit maisalakan nan nagapo isdin si Israel ay kangadan is Jacob met laeng. Naibaga isnan esay naisolat id kasin ay mangwani en,
"Awnit omali nan mangisalakan isnan kaipoipogaw ay magapo id Sion. Nan
ikkana et kaanena nan ngawi isnan ap-on din si Jacob.
27 Et siya nan matongpalan nan nakitolagak ken daida ay awnitak kaanen
nan basbasolda."
Siya di nan kinwanin Apo Dios.
28 Gapo isnan nang-adyanan nan Judio ay mamati isnan gawis ay damag et kega boson Apo Dios daida. Ngem gapo isdi et nawayaan kayo ay baken Judio ay mabadangan. Ngem no nemnemen tako nan nangpiliyan Apo Dios ken daida et gagayyem Apo Dios daida met laeng tay ipogawna nan alal-apoda.
29 Tay si Apo Dios et adi mabalin ay sokatana nan nemnemna no waday piliyena ya ikalina ay ited.
30 Dakayo ay baken Judio, egayyo pinati si Apo Dios id kasin. Ngem id wani ay patpatiyenyo, sineg-angana dakayo ay mangpakawan isnan basbasolyo. Nan seg-angna ken dakayo et siya nan banag nan nang-adyan nan Judio ay patiyen si Kristo.
31 Kaneg na abes nan Judio id wani. Adida patpatiyen si Apo Dios. Ngem awnitna met laeng seg-angan daida ay kaneg nan nangseg-angana ken dakayo.
32 Tay kayat Apo Dios ay maawatan nan am-in ay ipogaw ay man-agbasolda tapno maawatanda abes nan seg-angna isnan am-in isnan mangisalakanana ken daida ay olay adoado nan basbasolda.
33 Pilmi ay dadama nan gawigawis ay ik-ikkan Apo Dios ken datako. Nan getkena ya nan laingna ay mennemnem et maid kais-isona. Maid ipogaw is makaawat ay ostoosto isnan ninemnemna ya isnan ikkana ay mangipatongpal isnan ninemnemna.
34 Kaneg nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
"Ay waday mangtek isnan nemnem Apo Dios? Maid. Isonga maid makabag-
baga ken siya.
35 Maid polos masapol Apo Dios tapno mabalin ay pabolodan nan ipogaw siya ta wada es di otangna."
36 Tet-ewa nan kanan nan naisolat tay siya nan nangboliw isnan am-in. Siya nan mang-ay-ayowan isnan am-in ta waday toloyda ya nan gapo ay naboliwda tapno madayaw siya. Isonga daydayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay koma.

12

Nan Osto Ay Isobalit Tako Ken Apo Dios

1 Bebsatko, gapo isnan am-in ay gawis ay inik-ikkan Apo Dios ay pala ken datako ya gapo isnan seg-angna ken datako, kanak en pangaasiyo ta itedyo ken Apo Dios nan awakyo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna tay siya nan gomasingana ken datako. Ikkan tako tay siya di nan osto ay maikkan no tet-ewa ay patgen tako si Apo Dios.
2 Adi tako ipalpaliso nan ogali ya ik-ikkan tako isnan ogalin nan adi mamati. Nodi ipasokat tako ken Apo Dios nan nemnem tako tapno baken kaneg nan ogali tako isdin damo. Tay no siya di nan ikkan tako et mabalin ay getken tako nan ostoosto ya gawigawis ay kayat Apo Dios ay kapkapnekana.

Masapol Ay Osalen Tako Nan Laing Tako Ay Ostoosto

3 Gapo isnan lebbengko ay inyalin Apo Dios ay men-itdo ken dakayo
kanak en adiyo ipapangato nan awakyo. Nodi masapol ay nemnemenyo ay
ostoosto nan laingyo ay inted Apo Dios gapo isnan pammatiyo.
4 Tay nan laing ay naited isnan mamati et natkenatken ay kaneg nan awak
di ipogaw. Tay nan awak et adoado nan paltina ngem baken paliso nan
oblada am-in.
5 Kaneg na ken datako ay mamati. Tay olay adoado tako ngem kaneg tako
es-esa gapo isnan maitatapiyan tako am-in ken Kristo. Tay paltin nan esa
nan tonggal esa ken datako am-in.
6 Isonga masapol ay ikkan tako nan ipaoblan Apo Dios ken datako sigon
isnan laing ay intedna ken datako. Isonga no nan laingmo et nan mangiba-
gaam isnan inpagtek Apo Dios ken sik-a, sigi, ikkam ay maitimbang isnan
pammatim.
7-8 No nan mangbadangam isnan makasapol is badang wenno nan men-
itdowam isnan kalin Apo Dios isnan iib-am wenno nan mangbadangam
ken daida ay mangsolot ken Apo Dios ay ostoosto di laingmo et masapol ay
ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ikkan ay gawis. No nan men-itedam
isnan wada ken sik-a ay ibadangmo isnan makasapol di ipaikkana ken sik-a
et ikkam ay gawigawis ay maid polos imotam. No nan laing ay men-ipango
di inted Apo Dios ken sik-a et ipangom nan ipogaw ay naitalek ken sik-a ay
ostoosto. Wenno nan mangbadangam isnan kaseseg-ang di getkem et men-
gasingka koma ay mang-ikkan.
9-10 Siya dana nan tapin nan kayat Apo Dios ay maikkan. Ipailayo ay
tet-ewa nan layadyo isnan am-in ay ipogaw et nan iib-ayo ay mamati et
nemnemenyo daida ay kanegyo tet-ewa bebsat. Patgenyo daida mo nan
mangpatganyo isnan awakyo. Kaseselatyo nan ngawi dakayopay soloten ay
kanayon nan gawis ay maik-ikkan.
11 Adi kayo somadsadot nodi itoltoloyyo ay kanayon nan mang-ikkananyo
isnan oblayo ay pala ken Apo Dios dakayopay men-gasing ay mang-ikkan.
12 Men-gasing kayo abes isnan gawis ay namnamaen tako ay awnit
ommat. Anosanyo koma nan naligat. Adiyo taytaynan nan kanayon ay
menlowalowanyo ken Apo Dios.
13 Men-ited kayo is badang isnan iib-ayo ay mamati ay makasapol is
badang dakayopay men-gasing ay mangsangaili isnan somikom.
14 Nan ipogaw ay mangpaligat ken dakayo et adiyo nemnemen en gawis
no dosaen Apo Dios daida. Nodi ilowaloyo ta badangana daida.
15 No men-gasing nan iib-ayo ay ipogaw et makigasing kayo abes gapo
isnan gasingda. Wenno no menseseg-angda et makiseg-ang kayo abes.
16 Iyesayo nan nemnemyo koma isnan iib-ayo ay mamati tapno adi kayo
men-asisape. Adiyo polos menlalasinen nan nemnemyo wenno ipapangato
nan awakyo isnan iib-ayo ay ipogaw. Adi kayo menbab-ain ay mang-ikkan
isnan oblan di baa.
17 No waday mang-ikkan is ngawi ken dakayo et adiyo ibab-aes. Nodi nan
kankanan nan am-in ay ipogaw en gawis et siya koma nan ik-ikkanyo.
18 No mabalin koma et bakenka is mangiloglogi is ngalawngaw isnan
ipogaw tapno gawis nan men-ginayyemanyo am-in.
19 Laylaydek ay bebsatko, adi kayo menbab-aes. Bay-anyo ken Apo Dios
tay naisolat isnan inpasolatna en, “Sak-en ay kangatowan nan mang-ikkan
isnan baes.”
20 Isonga ikkan tako nan kaneg nan naisolat id kasin ay mangwani en no
naowat nan bosom dakat pakanen. No naewew et painomem. Tay no siya
di nan ik-ikkan tako et mabainan ay pilmi gapo isnan ngawi ay inikkana.

21 Isonga kanak en adi tako koma paabak nan gawis ay ik-ikkan tako isnan
ngawi. Nodi nan kanayon ay ikkan tako et nan gawis tapno maabak nan
ngawi.

13

Masapol Ay Patiyen Tako Nan Menlebbeng

1 Siya dana pay nan ibagak. Am-in tako ay ipogaw et masapol ay patiyen
tako nan menlebbeng isnan gobilno tay maid lebbeng is baken ken Apo Dios
is nagapowana ya am-in nan menlebbeng et si Apo Dios nan nangipatakdeg.
2 Isonga nan mang-adi ay mangpati isnan menlebbeng et adyana abes ay
mangpati isnan kayat Apo Dios ay maikkan. Et siya di nan gapo ay madosa
siya.
3 Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan gawis et maid iyegyatna isnan
menlebbeng. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan ngawi et omegyat. Isonga no
laydenyo ay maid iyegyatyo ken daida et nan gawis nan ik-ikkanyo. Tay no
siya di nan ik-ikkanyo, men-gasing nan menlebbeng ken dakayo.
4 Tay ipap-aoblan Apo Dios ken daida nan oblada tapno gawis nan biyagyo.
Ngem no ngawi nan ik-ikkanyo omegyat kayo koma tay mabalin ay osal-
enda nan lebbengda ay mendosa. Tay daida nan kaneg baan Apo Dios
ay mangtongpal isnan kayatna ay mangdosa isnan ipogaw ay mang-ikkan
isnan ngawi.
5 Isonga masapol ay tongtongpalen tako nan bilin nan gobilno tapno adi
tako lak-amen nan liget Apo Dios. Ngem baken kedeng di is gapona nodi
masapol ay tongpalen tako tay getken tako ay siya nan osto ay maikkan.
6 Isonga gapo tay si Apo Dios nan nangipatakdeg isnan gobilno et masapol
ay bayadan tako nan bowis tako tay nan menlebbeng et ibab-aan Apo Dios
daida ay mang-ik-ikkan isnan oblada ay pala ken datako.
7 Isonga am-in ay bowisyo et bayadanyo. Dayopay lispitowen nan men-
lebbeng tay siya nan ostoosto.

Nan Kapatgan Ay Bilin

8 No waday otang tako masapol ay adi tako bayabayagen ay mangbayad.
Malaksig mo nan otang ay maid patenggana ay layad isnan iib-a tako. Tay
no layden tako nan iib-a tako ay ipogaw et matongpal am-in nan linteg Apo
Dios.
9 Tay nan bilbilin ay mangmangwani en adi kayo menkamkamolala ya
adi kayo menpatpatey ya adi kayo mangak-akew ya adi kayo men-ap-apal
wenno nan kompolmi ay tapin di bilin et matongpalda am-in isnan esay bilin
ay mangwani en laylaydem nan iib-am ay kaneg nan manglaylaydam isnan
awakmo.
10 Tay no laylaydem nan iib-am et maid polos ngawi is ikkam ken daida.
Siya di nan gapo ay kinwanik en matongpal nan am-in ay linteg Apo Dios no
laylayden tako nan iib-a tako.
11 Masapol am-ameden tako ay ikkan nan gawis tay getken tako ay omas-
as-asag-en nan agew ay omaliyan kasin Kristo. Isonga masapol ay adi tako
komaneg nan maseseyep ay ipogaw nodi kanayon ay ik-ikkan tako nan obla
tako ay pala ken Apo Dios.
12 Tay nganngani ay menpatengga nan labi. Adi mabayag dat somagong
si Kristo ay mang-ala ken datako. Isonga dokogan tako koma nan am-in ay
ngawi ay maikkan ta nan gawis di ikkan tako tay siya nan kaneg almas nan
ipogaw ay nalawagan nan nemnemda.

13 Owen, nan ostoosto ay maikkan nan ik-ikkan tako koma tay siya nan
maibagay isnan ipogaw ay nalawagan nan nemnemda. Adi tako menbot-
boteng ya ik-ikkan nan kababain ay ik-ikkanda. Ya adi tako mamabai ya
lomalaki wenno men-ap-apal ya makisapsape.
14 Baken nan ngawi ay kaykayat nan awak tako is palaglagsaken tako.
Nodi nan ogalin Jesu Kristo ay Apo tako nan toladen tako.

14

Adi Tako Men-asiiyaw Maipanggep Isnan Nateknan Nan Nemnem Nan Esa Ken Esa

1 Nan ipogaw ay nakapsot pay laeng nan pammatida et masapol ay
dawatenyo daida ay maitapi ken dakayo. Ngem adi kayo makisongsongbat
ken daida gapo isnan naitkenan nan nemnemda ken dakayo.
2 Tay natkenatken nan nemnem nan esa ken esa. Nan nemnem nan esa
et baken ngawi nan mangkakanana isnan kompolmi. Dapay nan nakapsot
nan pammatina et nenemnemena ay kedeng nan madengdeng is gawis ay
kanena.
3 Nan ipogaw ay maid egyatna ay mangan isnan kompolmi et adina
nemnemnemen koma ay gag-awis siya mo nan ipogaw ay omegyat. Ya nan
es ipogaw ay omegyat ay men-isda et adina ibanag nan ipogaw ay maid
egyatna tay dinawat Apo Dios siya.
4 Isonga adi tako men-asibanag. Tay maid lebbeng tako ay mangbanag
isnan ipogaw ay baan nan teken. Nodi si Apo Dios ay Apona nan lombeng
ay mangbanag ken siya no gawis wenno baken nan ik-ikkana. Et gawis nan
ik-ikkana tay makabael nan Apona ay si Kristo ay mangipaosto ken siya.
5 Nan esa pay ay nateknan nan nemnem di mamati et kankanan nan
tapina en masapol ay patpatgen tako nan tapin di agew mo nan tapina.
Ngem kanan abes nan tapina en paliso am-in nan agew isonga adi masapol
ay patgen tako nan esa mo nan esa. Ngem kanak en kigad nan esa ay
mangnemnem isnan men-gawisana.
6 Tay nan ipogaw ay mangpateg isnan tapin di agew et ikkana tay siya nan
gawis ken siya ay mangpateg ken Apo Dios. Paliso isnan ipogaw ay maid
adyana is makan tay si Kristo nan patgena isnan men-iyamanana ken Apo
Dios. Ya nan ipogaw ay mang-adi ay mensida et ikkana abes ay mangpateg
ken Apo Jesus tay men-iyaman siya gedan isnan kanena.
7 Tay am-in tako ay mamati et baken tako et kedeng is kakwa isnan biyag
tako ya olay isnan mateyan tako.
8 Tay isnan biyag tako masapol ay ipaona tako nan kayat Apo Jesus ken
datako. Ya isnan mateyan tako et siya gedan nan kakwa ken datako. Isonga
olay no matatago tako wenno matey tako et si Kristo nan kakwa ken datako.
9 Tay si Kristo et natey dat kasin matago tapno siya nan Apo tako isnan
matatagowan tako ya isnan mateyan tako.
10 Isonga adi tako men-asidelaw wenno men-asibanag isnan maipanggep
isnan kankanen tako. Tay am-in tako et si Apo Dios nan awnit mangbanag
ken datako.
11 Kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios. Kinwanin Apo Dios
en,

“Nan kaneg nan katet-ewan nan matatagowak et kanegna nan katet-ewan
nan awnit menpalintomengan nan am-in ay ipogaw ken sak-en.
Awnitda kanan am-in en tet-ewa ay sik-a nan Dios.”

12 Isonga awnit sag-es-angena datako am-in ay mangipabaga ken datako
isnan inik-ikkan tako isnan batawa.

Adi Tako Ikkan Nan Mangsakit Isnan Nemnem Nan Iib-a Tako

13 Gapo tay kaneg todi nan ommat adi tako iiyawen nan iib-a tako ay
mamati. Nodi nemnemen tako ay baken koma nan kompolmi ay mangseyat
ken daida ay mangsolot ay osto ken Kristo is ikkan tako.
14 Tay isnan nemnemko ay esay maitatapi ken Apo Jesus et maid makan is
malawa. Ngem no basol isnan nemnem di tapin di ipogaw gag-awis no adida
kanen tay bomasolda no ipapatida ay mangkakan isnan kadodogisda.
15 Isonga no masaktan nan nemnem nan ib-am ay mamati gapo isnan
mangkakanam isnan lawaena et baken layad nan ipailam ken siya. Isonga
adim ipalobos ay madadael nan pammatin nan esay ipogaw gapo isnan
makan tay natey si Kristo ay pala ken siya.
16 Owen, adi tako ikkan nan kanan nan tapin di ipogaw en ngawi ay olay
baken ngawi isnan nemnem tako tapno maid domlawanda.
17 Tay isnan mentolayan Apo Dios et baken nan kanen nan ipogaw wenno
nan inomena is napateg. Nodi nan napateg et nan osto ay maikkan ya nan
natalna ay nemnem ya nan gasing ay it-ited nan Ispirito Santo.
18 Nan mang-ik-ikkan is dadi isnan men-ob-oblaana ken Kristo et men-
gasing si Apo Dios ken siya ya kagagasing nan tapin di ipogaw siya.
19 Isonga ipakat tako ay mang-ikkan isnan mang-olnos isnan nemnem di
ipogaw ya nan mangbadang ken datako isnan mangsolotan tako ken Kristo.
20 Kanak kasin nan kakakwanik. Adi tako koma dadaelen nan pammatin
nan iib-a tako gapo isnan makan. Tet-ewa ay maid law-en Apo Dios is makan
ngem basol tako mo siya nan maseyatan nan iib-a tako ay nakapsot nan
pammatida.
21 Isonga gag-awis no adi tako mangan is sida wenno ominom is alak
wenno ikkan nan kompolmi ay maikkan no siya nan gapona ay maseyatan
nan osto ay mangsolotan nan ipogaw ken Kristo.
22 Isonga nan patpatiyen nan tonggal esay ipogaw ay maipanggep isnan
mabalin ay kanena wenno inomena et itoltoloyna ay patiyen ngem adina
isongsongbat isnan kaipoipogaw. Tay men-gasing nan ipogaw ay adi men-
dowadowa nan nemnemna gapo isnan patpatiyena.
23 Ngem nan mendowadowa nan nemnemna gapo isnan makan et basolna
no kanena tay olay kompolmi ay maikkan et no mendowadowa nan nem-
nem tako et tet-ewa ay bomasol tako no ipapati tako ay ikkan.

15

Ipaon-ona Tako Nan Iib-a Tako Ay Baken Nan Kayat Tako

1 Datako ay napigsa nan pammatina ay maid adoado is mendowadowaan
nan nemnemna et masapol ay an-anosan tako nan mendowadowaan nan
nemnem nan nakapsot nan pammatina. Adi tako ipaon-on-ona nan nem-
nem tako.
2 Nodi ipaona tako nan iib-a tako tapno mabadangan ya maipapigsada
isnan pammatida.
3 Tay siya di nan kaneg nan inik-ikkan Kristo. Egayna inpaon-on-ona nan
awakna nodi inan-anosana nan ngawi ay inik-ikkan nan ipogaw ken siya.
Kaneg na nan naisolat id kasikasin ay maipanggep ken siya ay mangwani en,
“Nan liget nan ipogaw ken sik-a, Apo Dios, et sak-en nan nangipapasanda.”
4 Nan kaneg todi ay naisolat ya nan am-in ay tapina ay naisolat id kasikasin
et inpasolat Apo Dios tapno maisolowan tako tapno mabalin ay anosan tako
nan ligat ya maliwliwaliwan tako tapno adi makak-aan ken datako nan
gawigawis ay namnamaen tako.

5 Si Apo Dios nan mangliwliwaliw ya mangbadbadang ken datako tapno
makaitpe tako isnan ligat. Sapay koma ta siya nan mangpos-a isnan nemne-
myo gapo isnan mangtoltoladanyo isnan ogalin Kristo.
6 Tay no kaneg todi nan ik-ikkanyo et maeesa nan nemnemyo ay mangday-
dayaw ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako.
7 Isonga ibagak ken dakayo en laydenyo ay mangdawat isnan iib-ayo ay
mamati ay olay baken paliso nan nemnemda isnan nemnemyo. Dawatenyo
daida ay kaneg nan nangdawatan Kristo ken dakayo tapno madayaw si Apo
Dios.
8 Adiyo kalkalingkingan ay inmali si Kristo ay mangbadang isnan Judio
tapno ipailana ay tet-ewa nan inkalin Apo Dios isdin alal-apoda.
9 Ya nan esa ay inmaliyana et gapo isnan baken Judio gedan tay kayatna
ay daydayawenda si Apo Dios abes gapo isnan seg-angna ay mangitapi ay
mangisalakan ken daida. Siya di nan kaneg nan kinwanin Kristo ay naisolat
id kasikasin ay mangwani en,
“Maitapiyak isnan baken Judio ay makidayaw ken sik-a. Olay nan kanta ay
mangdayaw ken sik-a et kantaek.”
10 Kanan nan esa pay ay naisolat en,
“Dakayo ay baken Judio et makigasing kayo isnan ipogaw Apo Dios.”
11 Ya nan esa pay. Kankanana en,
“Dakayo ay baken Judio et dayawenyo si Apo Dios. Am-in kayo ay ipogaw et
daydayawenyo siya.”
12 Nan esay mamadton Apo Dios ay si Isaias et kinwanina abes en,
“Awnit maiyanak nan esay apon Jesse. Awnit siya nan mentolay isnan am-in
ay baken Judio. Et siya gedan nan kad-an nan namnamada.”
13 Isonga kanak en sapay koma ta si Apo Dios ay nang-ited isnan namna-
maenyo et itedna abes koma nan natalna ay nemnem ya dadama ay gasing
gapo isnan pammatiyo ken siya. Tay no siya di nan ommat et pomigpigpigsa
nan mangpatiyanyo isnan namnamaenyo gapo isnan kabaelan nan Ispirito
Santo ay mangbadbadang ken dakayo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Mangibaga Isnan Gawis Ay Damag Isnan Addaaddawi Ay Il-ili

14 Bebsatko, isnan nemnemko et mapnekak ay nan kanayon ay ikkanyo
et gawis. Getkek ay ostoosto nan mangtekanyo isnan maipanggep isnan
pammatiyo. Mabalin ay isolowanyo nan iib-ayo.
15 Ngem insolatko nan inbagak tapno adiyo kalkalingkingan. Maid dowad-
owak isnan inbagak tay wada nan lebbengko gapo tay sak-en nan esay
apostolis Kristo ay pinilín Apo Dios.
16 Pinilina sak-en ay esay baan Jesu Kristo ay men-obla isnan baken Judio
ay mangibagbaga ken daida isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo
Dios. Isnan mang-ik-ikkanak is dana et ik-ikkak nan kaneg nan oblan nan
mensilsilbi isnan Templon Apo Dios. Nan gapo ay mang-ik-ikkanak is dana
et tapno dalosan nan Ispirito Santo daida tapno mabalin ay dawaten Apo
Dios daida.
17 Adiyak mabain ay mangibagbaga isnan inik-ikkak ay pala ken Apo Dios
gapo isnan mangtatakdowan Kristo ken sak-en.
18 Tay maid teken is ibagbagak nodi kedeng nan badang Kristo ken sak-en
is gapo na ay nakabadangak isnan baken Judio ta mamatida.
19 Binadbadangana sak-en isnan inik-ikkak ya isnan kinkinwanik ya isnan
kabaelak ay nang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw gapo isnan kabaelan nan
Ispirito Santo. Isonga inlogik id Jerusalem ay enggana id Ilirico et maid

linaosak is egayak mangibagaan isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo.
20 Tay nabayag ay kakakakayatko ay mangibaga isnan gawis ay damag
isnan deeyda ay il-ili ay maid inmona tay adiyak layden ay taktaken nan
epdas inmona.
21 Kayatko ay ikkan nan kaneg nan naisolat ay mangwani en,
“Nan egay mangdenge isnan maipanggep ken siya et awnitda ilaen siya ya
awnitda maawatan nan maipanggep ken siya.”
22 Gapo isnan mangkaytak ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan
natkenatken ay ili et siya di nan gapo ay egayak pasyalen dakayo.
23-24 Ngem id wani kinwasko nan oblak isnan adoado ay ili ay naayda
isonga kayatko ay pasyalen dakayo isnan omayak id Espanya tay ado ay
tew-en ay ninemnemko ay pasyalen dakayo. No mabalin koma kayatko ay
badanganyo sak-en isnan masapolko isnan omayak id Espanya no maiyili-
wanak ken dakayo.
25 Ngem id wani mensaganaak ay mangyey id Jerusalem isnan inolnong
nan tapin di mamati ay mangbadang isnan mamati isdi.
26 Tay nan mamati id Macedonia ya id Acaya et ninemnemda en gawis no
men-olnongda is itedda isnan mamati ay makasapol id Jerusalem.
27 Nin-gasingda ay mang-ikkan isdi et maibagay tay kega wada nan
otangda isnan Judio. Kanak di tay maitapida isnan Judio ay kakwa isnan
gawigawis ay badang Apo Dios ken daida isonga gawis no men-itedda is
masapol nan Judio isnan biyagda.
28 Isonga no id-anko nan ited nan baken Judio isnan Judio id Jerusalem
daket ilogi ay menbiyahi ay omey id Espanya ngem domag-osak ken dakayo
omona.
29 Et getkek ay isnan omayak ken dakayo et gawigawis nan badang Kristo
ken datako tapno am-amed pomigsa nan pammati tako.
30-31 Nan esay kayatko ay ikkanyo bebsatko, et badanganyo sak-en ay
mangilowalo ken Apo Dios ta badangana sak-en tapno adi saksakitan nan
adi mamati ay Judio id Jerusalem sak-en. Ilowalowanyo sak-en koma gapo
isnan layadyo ken Apo Jesu Kristo ya gapo isnan layad ay inted nan Ispirito
Santo ken datako. Ilowaloyo abes tapno gawis nan mangdawatan nan Judio
ay mamati id Jerusalem isnan olnong ay eyeyko ken daida.
32 Tay no siya na nan ommat et pilmi nan gasingko ay omey ken dakayo no
siya nan kayat Apo Dios. Et gapo isnan men-asiilaan tako, gomasing tako.
33 Sapay koma ta si Apo Dios ay mang-it-ited isnan natalna ay nemnem nan
mentetee ken dakayo.

16

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

1 Wada nan esay mamati ay babai ay esay men-ob-obla isnan simbaan id
Cencrea ay omey id issa ken dakayo. Febe nan ngadana.
2 Kayatko ay dawatenyo siya ay gawis gapo tay ipogaw Kristo siya. Ikkanyo
ken siya nan maikkan ay maibagay isnan ipogaw ay mamati. Badanganyo
siya koma isnan masapolna tay adoado nan binadbadangana. Esangak abes
ay binadangana.
3 Komosta ken Akila yas asawana ay Priscila ay men-ob-obla ay kanegko
ay pala ken Jesu Kristo.
4 Olay nan biyagda et inpostada ay pala ken sak-en. Isonga mensalamatak
ken daida. Ngem bakenak et kedeng is mensalamat nodi nan am-in ay baken
Judio isnan kasimbasimbaan isnan il-ilida.

5 Adoado pay nan kayatko ay menpakomostaan. Nan mamati ay
madagdagop isnan baey da Akila et daida nan esa ya nan kanegko besat ay
si Epeneto abes ay damdamo ay mamati isnan probinsiya ay Asia.
6 Komosta abes ken Maria. Pilmi nan oblana ay mangbadbadang ken
dakayo.
7 Da Adronico ken Junia ay iib-ak ay Judio nan ib-ana ay menpakomostaak.
Namatida sakpay mamati et esangka nan naibalodanmi id kasin gapo isnan
pammatimi. Pilmi nan lispiton nan aapostolis ken daida.
8-9 Menpakomostaak ken Ampliato yas Estakis ay pilmi nan layadko ken
daida gapo isnan pammatimi ken Apo Jesus. Ya si Urbano ay esay ib-a tako
isnan men-ob-oblaan tako ken Kristo.
10-11 Nemnemnemek abes si Apeles ay esay napaneknekan ay gawigawis
nan pammatina ken Kristo. Nan pamilyan Aristobulo ya nan mamati isnan
pamilyan Narciso et komosta ken daida am-in. Komosta abes ken Herodion
ay esay ib-ak ay Judio.
12 Kananyo en komosta ken Trifena yas Trifosa ay tapin di men-ob-obla ay
pala ken Apo Jesus. Si Persida abes ay laylayden nan am-in ay mamati issa.
Siya nan esa pay ay pilmi nan oblana ay pala ken Jesus.
13 Komosta abes ken Rufo ay gawigawis nan mangsolsolotana ken Kristo.
Itapiyo nan inana ay kanegko ina abes gapo isnan inik-ikkana ken sak-en.
14 Si Asincrito, si Flegonte, si Hermes, si Patrobas, si Hermas ya nan
mamati ay maitatapi ken daida et ibagayo nan komostak ken daida am-in.
15 Itapiyo abes si Filologo yas Julia yas Nereo ya nan besatna ay babai yas
Olimpas ya nan iib-ada ay mamati.
16 Menpinakomosta kayo abes ay mangipaila isnan men-asilaydanyo. Nan
mamati isnan am-in ay tapin di simbaan et menpakomostada ken dakayo
issa.
17 Wada nan bassit pay ay ibagak. Makailanyo tapno adiyo dawdawaten
nan ipogaw ay mangipasongsongbat ya mangipaaddawi isnan ipogaw isnan
osto ay pammati ay naitdo ay inpasnekyo. Addawiyanyo daida
18 tay baken si Kristo ay Apo tako is men-ob-oblaanda. Nodi kedeng nan
awakda is nemnemnemenda. Gapo isnan laingda ay komali is gawigawis et
nalaka ay maal-allilaw nan nalaka ay maawis.
19 Kinwanik dadi tay olay mamagtek isnan adoado nan osto ay mangsol-
solotanyo ken Kristo ya siya nan esay men-gasingak ken dakayo ngem kay-
atko ay maam-amed nan mangtekanyo isnan ostoosto ay maikkan dayopay
adi nemnemnemen nan ngawi.
20 Et si Apo Dios ay mang-it-ited isnan natalna ay nemnem tako et adi
mabayag danat ipagatin si Satanas ken dakayo. Sapay koma ta likliknaenyo
abes nan badang ya layad Apo Jesu Kristo.
21 Menpakomosta ken dakayo si Timoteo ay ib-ak isnan oblami ay pala ken
Kristo. Menpakomosta abes nan iib-ak ay Judio ay da Lucio yas Jason yas
Sosipatro.
22 Si Tercio ay ib-a tako ay mamati ay mangipasolsolatak isnan naay ay
solat et menpakomosta siya gedan.
23 Menpakomosta ken dakayo gedan si Gayo ay menteteeak. Kanayon
ay sangsangailiyena nan am-in ay mamati ay omal-ali isna. Maitapi ay
menpakomosta nan besat tako ay si Cuarto yas Erasto ay mangidoldolin
isnan siping di omili.*
24 (-)

* **16:23** Isnan tapin di Biblia, naitapi nan versiculo 24 ay mangwani en, “Sapay koma ta wawawawada ken dakayo am-in nan badang nan Apo tako ay si Jesu Kristo.”

25-27 Sapay koma ta daydaydayawen tako si Apo Dios ay enggana gapo
ken Jesu Kristo. Kedkedeng siya is makagtek isnan am-in. Siya abes
nan makabael ay mangipapipigsa ken dakayo isnan pammatiyo ay kaneg
nan kankanan nan gawis ay damag ay ibagbagak ay maipanggep ken Jesu
Kristo. Nan gawis ay damag ay naay et egay naipagtek isnan ipogaw id
kasin. Ngem id wani naipagtek isnan mangibagbagaanmi isnan insolat nan
mamadton Apo Dios id kasin. Inbilin nan wawawawada ay si Apo Dios ta
ibagbagami tapno waday somya ay mamati am-in nan kaipoipogaw isnan
batawa. Owen, dayawen tako siya koma ay enggana. Siya dana nan ibagak.

Nan Damo ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Pablo isnan mamati id Corinto et naisolat tasiyay badangana daida isnan kolang pay isnan pammati ya tapno mas-et nan baken osto ay ik-ikkanda tay nan nin-it-itdowan Pablo ken daida nan gapona ay mamatida ken Jesus.

Issan deey ay timpo et dakkel ay ili di Griego id Corinto et siya nan kapital nan Acaya ay esay probinsiya ay mentolayan di Roma. Nagtek nan deey ay ili gapo isnan kinabaknang nan ipogaw isdi ya nan nangsolsolotanda isnan sigod ay ogalida, nan adoado ay sinang didiosda ya nan ngawi ay ogalida ay mamabai ya lomalaki. Nan pilmi ay masapol ay esten Pablo ken daida et nan egay kapopos-aan nan nemnemda ya nan adida mangiyadyan isnan makikamkamolala. Adoado pay nan egayda maawatan ay osto ay kaneg nan maipanggep isnan ik-ikkanda isnan omasawaanda ya nan maik-ikkan isnan madagdagopanda isnan paggimonganda ya nan osto ay kaosalan nan laing ay ited nan Ispirito Santo isnan mamati ya nan matagowan kasin nan natnatey. Ngem inbagan Pablo ay mabalin ay getkenda nan osto ay maipanggep isnan naayda ay soot gapo isnan mangtekanda isnan gawis ay damag.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-9
Nan egay kapopos-aan nan nemnem nan mamati 1:10-4:21
Nan biyag di sinbaey ya nan kangawin nan mamabai ya lomalaki 5:1-7:40
Nan maipanggep isnan nateknan nan ik-ikkan nan mamati ya nan adi mamati 8:1-11:1
Nan osto ay maikkan isnan paggimongan di mamati 11:2-14:40
Nan kasin natagowan Jesus ya nan awnit matagowan nan mamati ken siya 15:1-58
Nan maolnong ay maited isnan mamati id Judea 16:1-4
Nan kombos nan solat 16:5-24

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken dakayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios ay mentetee id Corinto. Et inaboloyan Sostenes ay ib-a tako ay mamati nan ibagak isnan naay ay solatko.

Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkak. Mensolatak ken dakayo ay inalan Apo Dios ta menbalinena dakayo is ipogawna gapo isnan maitatapiyanyo ken Jesu Kristo. Owen, inayagana dakayo ay nadalosan ta ipogawna dakayo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna. Baken kayo kedkedeng is inayagana nodi am-in ay ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo ay Apo tako.

3 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Gawis Ay Inted Apo Dios

4 Kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios gapo isnan ganaganagwis ay it-itedna ay mangipaila isnan layadna ay mangbadang ken dakayo. Nabadangan kayo tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo gapo isnan mamatiyanyo ken siya.

5 Isonga adoado nan badangna ken dakayo. Nan esay badangna et nan
ostoosto ay mang-awatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken
siya ya nan laingyo ay mangibagbaga is dana.
6 Owen, pinatiyo ay ostoosto nan inbagbagami ken dakayo ay maipanggep
ken Kristo
7 isonga maid kolangyo isnan adoado ay kalasin di laing ay it-ited Apo Dios
tapno mabadangan kayo ay mangsolsolot isnan kayatna isnan mangsedsed-
anyo isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo.
8 Et siya nan mangitoltoloy ay mangbadang ken dakayo enggana isnan
menpatenggaan nan biyagyo tapno maid polos madlawanyo isnan agew ay
kasina omaliyan.
9 Tay si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo tapno maipos-a kayo ken Apo
Jesu Kristo ay Anakna et pilmi ay matalek siya.

Nan Baken Gawis Ay Ik-ikkan Nan iCorinto

10 Dakayo ay ib-ak ay mamati, wada nan ibagak ken dakayo gapo isnan
lebbeng nan Apo tako ay si Jesu Kristo. Kanak en pangaasiyo ta eesangenyo
nan nemnemyo. Adi kayo tekteknen.
11 Kinwanik di bebsatko, tay wada isnan pamilyan Cloe nan nangibaga ay
mensosongbat kayo gapo isnan nateknan nan nemnem nan esa ken esa.
12 Siya na nan ik-ikkanyo ay baken osto. Kankanan nan esa en, “Si Pablo
nan solsolotek.” Dat kanan nan esa en, “Si Apolos nan solsolotek.” Wada nan
tapina ay mangmangwani en, “Maitatapiyak ken Pedro.” Dat wada pay nan
mangmangwani en, “Sak-en abes et si Kristo nan maitatapiyak.”
13 Ay apo, ayke mabalin ay am-amam-asenyo si Kristo? Ay sak-en nan
natey isnan kros ay pala ken dakayo? Wenno ay nan nangsolotanyo ken sak-
en nan gapo ay ninpabonyag kayo?
14-15 Men-gasingak tay bakenak is nangbonyag ken dakayo tapno adi
mabalin ay kananyo en gapo isnan nangsolotanyo ken sak-en nan nin-
pabonyaganyo. Tay kedkedeng da Crispo ken Gayo is binonyagak.
16 Ya da Estefanas ay sinbaey obpay kayman. Maid teken is getkek is
binonbonyagak.
17 Tay baken nan menbonyagak is ipogaw is gapo ay inbaan Kristo sak-en.
Nodi inbaana sak-en tapno ibagbagak nan gawis ay damag ay maipanggep
ken siya. Et isnan nang-ik-ikkak is dana, baken nan kali ay mangipaila isnan
silib di ipogaw is os-osalek tapno baken nan silib ay kali nan makaawis
isnan ipogaw. Nodi nan maawatanda ay nateyan Kristo ay pala ken daida
di maawisanda.

Si Kristo Nan Kagtekan Nan Kabaelan Apo Dios

18 Nan adi mamati ay ipogaw ay adi maisalakan et no dengngenda nan
damag ay ibagbagak ay maipanggep isnan nateyan Kristo isnan basbasol
di ipogaw et kananda en maid silbina. Ngem ken datako ay mamati ay
isalsalakan Apo Dios et getken tako ay siya nan esay nangipailaana isnan
kabaelana.
19 Maila nan katet-ewan nan kinwanik isnan esay naisolat id kasin isnan
kalin Apo Dios. Kinwanin Apo Dios en,
“Nan silib di masilib ay ipogaw ay adi mamati et awnitak dadaelen tapno adi
masilbi.
Ya nan laingda et awnitak ipaila ay maid polos paayna ken sak-en.”
20 No kaneg todi nan awnit ikkan Apo Dios, sino ngen nan paay nan masilib
ay ipogaw ya nan kalalaingan ay mangtek isnan linteg Moses ya nan nalaing
ay makisongbat ay wada isnan batawa? Tay olay no adoado nan getken nan
adi mamati et inpailan Apo Dios ay maid kabaelan nan silibda.

21 Nan gapo ay kanak en maid kabaelan nan silibda et tay getken Apo Dios
ay adi mabalin ay nan silibda nan mangtekanda ken siya. Nodi gapo isnan
silibna nan mangtekan di ipogaw ken siya tay ninemnemna ay maisalakan
nan ipogaw gapo isnan mangpatiyanda isnan maipanggep ken Kristo ay
ibagbagami. Ngem isnan nemnem nan adi mamati et maid silbin nan
ibagbagami.
22 Tay isnan nemnem di Judio et kananda en masapol ay wada nan
kaskasdaaw ay ipailan Apo Dios sadapay mamati. Et isnan nemnem di
Griego et adida patiyen nan maibaga no isnan nemnemda et baken tet-ewa
ay silib.
23 Ngem nan ibagbagami et nan nateyan nan mangisalakan isnan ipogaw
ay si Kristo et siya nan adyan nan Judio ay dengngen ya isnan nemnem di
Griego et maid paay nan kaneg todi ay inommat.
24 Ngem isnan ipogaw ay nangpati isnan ayag Apo Dios ken siya ay olay no
Griego wenno Judio et getkena ay nan inikkan Kristo ay nangisalakan isnan
ipogaw nan nangipaila isnan kabaelan ya silib Apo Dios.
25 Tay nan ik-ikkan Apo Dios ay maid paayna isnan adi mamati et nangat-
ngato mo nan am-in ay silibda. Ya nan wada isnan nemnemda ay kinakapsot
Apo Dios et napigpigsa mo nan am-in ay kabaelan di ipogaw.
26 Bebsatko ay mamati, nemnemenyo na. Atiatik nan ap-apo ken dakayo
wenno madaydayaw isnan silib wenno anak di nangato ngem inayagan Apo
Dios dakayo kayet ta mamati kayo ken siya.
27 Tay pinilin Apo Dios nan ipogaw ay kankanan nan adi mamati en
maid paayda tapno nan mangmangwani en daida nan mapaay ay ipogaw et
daida nan awnit mabainan. Nan maid kabaelanda nan pinilina abes tapno
mabainan nan mangmangwani en daida nan wada nan kabaelanda.
28 Et nan nababa ay ipogaw ay adi paayen nan adi mamati et daida nan
pinilin Apo Dios tapno maila ay nan mangipangato isnan nemnemda nan
tet-ewa ay maid paayna ken siya.
29 Inikkana di tapno magtek ay maid polos somya is ikkan di ipogaw ay
mangipangato isnan awakda ken siya.
30 Tay nan am-in ay wada ken datako et nagapo ken siya. Owen, siya nan
nangitapi ken datako ken Jesu Kristo. Et siya di nan gapo ay wada nan silib
tako ya nan gapo ay awnit maid mangdelawan Apo Dios ken datako. Si Kristo
gedan nan nangsobot ken datako ya nan gapo ay mabalin ay nadiosan tako
ay ipogaw.
31 Isonga kaneg nan naisolat id kasin en no waday ipangato tako et baken
nan awak tako nodi si Kristo nan maipangato.

2

Nan Damag Ay Maipanggep Ken Kristo Et Siya Nan Kapatgan

1 Bebsatko, isdin inmayak ken dakayo ay mangibaga isnan ipabagbagan
Apo Dios ay maipanggep ken Kristo et baken nan kali ay mangipaila isnan
silib is kinkinwanik.
2 Tay ninemnemko ay masapol ay kedkedeng si Jesu Kristo ya nan
nateyana ken datako is wada isnan nemnemko.
3 Isdin nakiteteak ken dakayo et mabainak ay men-itdo modatya kolang
nan getkek ay mangibaga isnan maipanggep ken Kristo. Isonga ninpay-
payegpegak gapo isnan pilmi ay egyatko ay men-itdo.
4 Et isdin nin-itdowak ken dakayo et baken nan silib di ipogaw is inpailak
isnan kinkinwanik ay nang-awis isnan kaipoipogaw. Nodi inpailan Apo Dios

nan kabaelana gapo isnan Ispiritona et siya di nan kailasinana ay tet-ewa nan inbagbagak.
5 Kaneg todi nan inikkak tapno mamati kayo gapo isnan nangtalkanyo isnan kabaelan Apo Dios ay baken nan nangtalkanyo isnan silib di ipogaw.
6 Ngem wada nan silib ay ipagpagtekko isnan ipogaw ay naeteng nan pammatida. Ngem baken kaneg nan silib ay magapgapo isnan nemnem di ipogaw isnan batawa wenno silib ay magapgapo isnan aap-apo tay nan silibda et nakokombos ay kaneg nan nakokombosan nan men-ap-apowanda.
7 Nodi nan silib Apo Dios ay egay naipagtek id kasin nan ipagpagtekmi. Ngem sapay boliwen Apo Dios nan batawa et wada isnan nemnemna olay egayna inpagtek. Nan silib ay kanak et siya nan mangipagtek isnan inikkan Apo Dios tapno awnit tako maitapi ken siya isnan kangatona.
8 Nan nangangato ay ipogaw isnan batawa et egayda naawatan dana tay no naawatanda koma egayda pinatey si Kristo ay kangatowan ay Apo.
9 Nan ibagbagami et siya nan kaneg nan inpasolat Apo Dios id kasikasin ay mangwani en,
“Wada nan insaganan Apo Dios isnan manglayad ken siya. Nan insaganana
et nan egayda ilan wenno dinnge wenno ninemnem ngem siya dana
nan awnit maited ken daida.”
Siya dana nan inpasolat Apo Dios.
10 Et id wani da tona nan inpabagana isnan Ispirito Santona ken datako ay mamati. Tay maid adi getken nan Ispiriton Apo Dios. Olay am-in ay maipanggep ken Apo Dios et getkena.
11 Kaneg nan ipogaw, maid mangtek isnan wada isnan nemnem nan esay ipogaw no adina ibaga. Kedkedeng nan nemnemna is mangtek. Kaneg abes ken Apo Dios. Kedkedeng nan Ispiritona is mangtek isnan am-in ay maipanggep ken siya.
12 Ngem datako ay mamati et baken nan nemnem ay kaneg nan nemnem di adi mamati isnan batawa is inted Apo Dios ken datako. Nodi nan ostoosto ay nemnem nan intedna gapo isnan nang-itedana ken datako isnan Ispiritona tapno ostoosto nan mangtekan tako isnan adoado ay intedna ken datako.
13 Isonga isnan men-it-itdowanmi, adimi os-osalen nan kali ay mangipaila isnan silib di ipogaw nodi ibagbagami nan it-itdon nan Ispirito Santo ken dakami. Iyis-ispikalmi nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios isnan ipogaw ay mentetean nan Ispirito Santo.
14 Ngem nan ipogaw ay adi mamati ay adi mentetean nan Ispiriton Apo Dios et adyana ay mangdawat isnan magapgapo isnan Ispirito Santo. Maid paayna ken siya tay adi makaawat isnan kagawisda tay maid ken siya nan Ispiriton Apo Dios ay mangibagbaga ken siya isnan kagawisda.
15 Ngem nan ipogaw ay mamati et wada ken siya nan Ispiriton Apo Dios isonga mabalin ay mailasina am-in ay om-ommat dapay maid makailasin isnan ik-ikkana isnan ipogaw ay adi mamati.
16 Naisolat isnan inpasolat Apo Dios en,
“Ayke waday mangtek isnan nemnem Apo Dios wenno makabagbaga ken
siya?”
Ngem kanak ken dakayo en wada nan getken tako ay maipanggep ken siya tay inpagtek Kristo nan nemnemna ken datako.

3

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Oblan Da Pablo Ken Apolos

1 Ngem bebsatko, isdin nakiteteak ken dakayo et egay kabalin ay itdowak
dakayo ay kaneg nan nang-itdowak isnan ipogaw ay napigsa nan pam-
matida. Nodi init-itdowak dakayo ay kaneg oongong-a tay adoado pay nan
inik-ikkanyo ay kaneg nan ik-ikkan di adi mamati.
2 Isonga pinalakak nan init-itdok ken dakayo tay egay kayo nakadawat
isnan maitdo ay pala isnan naeteng nan pammatina. Olay id wani et egay
pay laeng maeteng nan pammatiyo.
3 Tay adoado pay nan maiyisowan nan nemnemyo isnan adi mamati.
Kanak di tay ik-ikkanyo id wani nan kaneg nan ik-ikkanda tay makisong-
songbat kayo ya manag-apal kayo.
4 Tay isnan mangmangwaniyan nan tapina ay sak-en nan solsolotenda
dapay kankanan abes nan tapina ay si Apolos nan gawis ay masolsolot et
maila ay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkan nan adi mamati.
5 Tay sinowak ya sino si Apolos? Baan Apo Dios dakami et kedeng ay nin-
it-itdo ken dakayo tapno mamati kayo ken Jesus. Inikkanmi nan ipaik-ikkan
Apo Dios ken dakami.
6 Maidiligak isnan men-esek is mola tay sak-en nan nangibaga isnan
pinatiyo. Et maidilig si Apolos isnan mensibog tay siya nan nangtapi isnan
pammatiyo tapno am-amed pomigsa. Ngem si Apo Dios nan tet-ewa ay
mangsiken ken dakayo tapno pomigpigpigsa nan pammatiyo.
7 Isonga atiatik nan silbin nan men-esek ya nan mensibog. Ngem nan
mangsiken ay si Apo Dios et siya nan dakedake nan silbina.
8 Nan menmola ya nan mensibog et paliso nan paayda. Et awnit maliga-
lowanda ay osto isnan ik-ikkanda.
9 Dakami ay men-it-itdo ken dakayo et dakami nan men-ob-obla ken Apo
Dios. Ngem dakayo nan men-oblaanmi. No iyaligko na et kanegyo nan
payew wenno baey ay sapsapowen Apo Dios.
10 Gapo isnan laing ay inted Apo Dios ken sak-en et sak-en nan kaneg
nan nangsapo isnan pegnadna. Et ostoosto nan nang-ikkanak is dana.
Ngem teken nan ipogaw ay mang-anay isnan kolangna. Ngem masapol ay
makailan nan ipogaw ay mang-anay tapno ostoosto nan itapina.
11 Tay maid teken is mabalin ay osalen di ipogaw is pegnad nodi kedkedeng
nan inosal Apo Dios ay si Jesu Kristo.
12 Ngem mabalin ay natkenatken nan maosal ay itapida isnan pegnadna
tay wada nan gawis ya wada nan baken gawis ay it-itdon di ipogaw. Kaneg
nan mensaad is baey tay nan tap-ina et nan gawigawis ay mabayabayag nan
osalenda ay kaneg nan segat wenno saminto wenno temtem ay bato. Ngem
nan tap-ina et nan nakapsot nan osalenda ay kaneg nan segak-a wenno goon
wenno galami.
13 Ngem awnit maila isnan agew ay mangbanagan Kristo isnan am-in
nan inikkan nan ipogaw ay nin-it-itdo. Tay awnitna ipadas nan apoy isnan
sinapoda tapno maila no makneg wenno adi.
14 Et no adi mapoowan nan intapida isnan pegnad et maagtanda is gawis
is ligaloda.
15 Ngem no mapoowan adida maagtan. Nodi maisalakan nan awakda et
kedeng. Kaneg nan ipogaw ay maisalakan isnan mapop-oowan ay baey.
16 Ay adiyo getken ay dakayo nan kaneg baey Apo Dios tay mentetee si Apo
Dios ken dakayo gapo isnan Ispiritona?
17 Isonga no waday mangdadael isnan baey Apo Dios ay mang-itdo isnan
baken tet-ewa, awnit dadaelen Apo Dios abes siya. Tay initken Apo Dios
dakayo ay kowana ay menteteana.

Maid Polos Lebbeng Nan Ipogaw Ay Men-et-etek

18 Adi kayo maal-allilaw ay mangnemnemnem en masilib kayo gapo tay
adoado nan getkenyo isnan getken di ipogaw isnan batawa. No kaneg todi
nan nemnemyo et kanak en gag-awis no menbalinenyo nan awakyo ay
kaneg maid getkenyo tapno ganabenyo nan tet-ewa ay silib ay magapo ken
Apo Dios.
19 Tay nan kankanan nan ipogaw isnan batawa ay silibda et maid paayna
isnan nemnem Apo Dios. Kaneg nan naisolat isnan kalina ay mangwani en,
“Awnit idadael Apo Dios nan laingda ken daida.”
20 Inpasolat Apo Dios abes nan nakwani en, “Getken Apo Dios ay maid
silbin nan nemnem di mangmangwani en masilibda.”
21 Isonga adiyo ipapangato nan esay ipogaw isnan esa tay nakikowa kayo
ken Kristo ay kakwa isnan am-in.
22-23 Isonga olay sak-en yas Apolos yas Pedro et baayo dakami am-in. Am-
iam-in ay wada isnan batawa, nan biyag, tetey, nan om-ommat id wani ya
nan awnit ommat et kowayo am-in dadi. Owen kowayo tay kowan Kristo
dakayo dapay kowan Apo Dios si Kristo.

4

Nan Osto Ay Nemnem Isnan Oblan Di Aapostolis

1 Kaneg nan kinwanik en nan masapol ay wada isnan nemnemyo ay
maipanggep ken dakami et baan Kristo dakami. Intalek Apo Dios ken
dakami nan ibagbagami ay maipanggep ken Jesu Kristo ay egay gintek nan
kaipoipogaw id kasin.
2 Isonga ik-ikkanmi ay gawis tay nan masapol ay ikkan nan ipogaw ay
wada nan oblana ay naitalek ken siya et masapol ay ik-ikkana nan kankanan
nan apona.
3 Isonga olay kompolmi nan mangnemnemnemanyo isnan ikkak ay men-
obla tay baken kayo wenno kompolmi ay ipogaw is mangbanag ken sak-en
no gawis nan oblak ay pala ken Apo Dios wenno baken tay si Apo Dios nan
apok. Olay sak-en, adiyak kanan en ostoosto wenno baken.
4 Tay olay maid getkek is basolko, adiyak getken no siya nan tet-ewa.
Isonga bakenak is mangwani en gawis nan oblak nodi si Kristo nan
makaibaga isnan tet-ewa.
5 Isonga dakayo ay iCorinto, adiyo banbanagen nan iib-ayo ay ipogaw. Tay
awnit kasin omali si Kristo ay mangbanag. Et siya di nan osto ay timpo ay
mabanaganda tay awnitna ipaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnem di
ipogaw ay adi kagtek id wani. Dat dayawen Apo Dios daida isnan maibagay
isnan inik-ikkanda.
6 Bebsatko, inbagak am-in nan maipanggep isnan oblami ken Apolos
tapno waday adalenyo. Tay kayatko ay menbasal kayo ken dakami ta
adiyo lakdangan nan kanan Apo Dios isnan solatna en masapol ay maid
ipapangatoyo isnan tonggal esa ken dakayo. Isonga ngawi no kananyo en
gag-awis nan esa isnan pinilina ay mang-it-itdo ken dakayo.
7 Dakayo ay men-et-etek, olay no waday laingyo, ay baken si Apo Dios
is nang-ited is dadi? Ayke aped wada ken dakayo? Isonga no maited ken
dakayo aytay dakayon men-et-etek ay kaneg dakayo nan nangsapo isnan
laingyo?
8 Ay apo kayo ay iCorinto. Isnan nemnemyo et gintekyo et nan am-in ay
masapol ay getkenyo. Kankananyo isnan nemnemyo en wada ken dakayo
nan am-in ay laing ay it-ited Apo Dios. Kaneg dakayo nan men-ali. Ngem
ken dakami ay aapostolis, egay pay laeng. Gawis no tet-ewa ay ali kayo tapno
makiali kami abes.

9 Ngem isnan nemnemko kega kayat Apo Dios no dakami ay aapostolisna
nan nababa isnan am-in. Kanegmi nan ipogaw ay nabanag ay maipapatey
isnan pobliko ta boyaen nan am-in ay ipogaw ya nan aanghel abes.
10 Gapo isnan mangsolsolotanmi ken Kristo et kankanan nan adi mamati
en maid nemnemmi ya kabaelanmi dadapay kanan en maid paaymi. Ngem
dakayo et kankananyo en pilmi nan silibyo isnan mangtekanyo ken Apo Dios
ya adoado nan kabaelanyo dakayopay nangangato ay ipogaw. Waay siya
nan wada isnan nemnemyo.
11 Ngem dakami et enggana id wani ay timpo it-itpemi nan owat ya
ewewmi ya kolang nan badomi. Maid osto is baeymi ya adoado nan
mangpalpaligat ken dakami.
12 Mapalpaligatan kami ay men-obla tapno waday katagowanmi. Olay
ngawi nan ik-ikkan di ipogaw ken dakami ya olay no ngawi nan kalka-
liyenda ken dakami et ilowalowanmi daida tapno badangan Apo Dios daida.
No paligatenda dakami et anosanmi.
13 No waday solbog is kankananda ay maipanggep isnan ik-ikkanmi et
adimi songsongbatan is ngawi. Nodi iyammami ay mangwani isnan gawis.
Nan nemnem nan tapin di ipogaw ken dakami et kankananda en dakami
nan kangawiyan ay ipogaw ay maid polos paayna.
14 Egayak inbaga dana ay mangipabain ken dakayo. Nodi laydek ay itdok
ken dakayo nan osto ay maikkan tay laylaydek dakayo ay kanegko an-ak.
15 Tay olay waday adoado is mangbagbaga ken dakayo gapo tay mamati
kayo ken Jesus et kedkedengak is kanegyo ama. Sak-en nan amayo gapo tay
sak-en nan gapo ay mamati kayo ken Jesu Kristo gapo isnan nangibagbagaak
isnan gawis ay damag ken dakayo.
16 Isonga pangaasiyo ta sak-en nan toladenyo.
17 Gapo tay laydek ay toladenyo sak-en et inbaak si Timoteo ay omey ken
dakayo. Siya nan esay laylaydek ay anakko gapo isnan pammatina abes ken
Kristo. Matalek siya ay ipogaw isonga inbaak siya tapno ipanemnemna ken
dakayo kasin nan kaneg nan ik-ikkak ay mangsolot ken Kristo ay maiyiso
isnan it-itdok isnan ipogaw ay mamati isnan am-in ay il-ili.
18 Wada ken dakayo nan mangipapangato isnan awakda. Kankananda en
waay omegyatak ay omey issa.
19 Ngem adi mabayag daket omey issa no siya nan kayat Apo Dios ay ikkak.
Daket ilaen no tet-ewa ay waday kabaelan nan menpapangato. Masapol ay
maila isnan ik-ikkanda ay baken kedkedeng isnan kalkaliyenda.
20 Tay nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios et masapol ay maila nan
kagawisda isnan ik-ikkanda ay baken kedkedeng isnan kankananda.
21 Isonga ngan nan laydenyo? Ay masapol ay omeyak id issa ay mangdosa
ken dakayo wenno laydenyo ay men-gasingak ay mangipaila isnan layad ya
anosko?

5

Nan Esay Basol Nan iCorinto

1 Siya na nan esay delawek ken dakayo. Naibaga ken sak-en ay wada nan
esay ib-ayo ay mamati ay asiasi nan ik-ikkana. Inasawana nan ininana. Olay
nan adi mamati et adida ikkan nan basol ay kaneg todi.
2 Ngem dakayo et kankananyo en gawigawis nan mangsolsolotanyo ken
Kristo dayopay inpalobos nan kaneg todi ay ommat. Gag-awis no menseseg-
ang kayo gapo isnan ngawi ay basol ay inikkan nan esa ken dakayo.
Siya na nan kanak ay masapol ay ikkanyo. Pakaanenyo siya isnan
maitatapiyana ken dakayo isnan simbaanyo.

3 Tay olay no maidak issa et epdasko ninemnem nan masapol ay maikkan.
Isonga kanegak wada ken dakayo tay nan nemnemko et wada ken dakayo.
4 Gapo isnan lebbengko ay inted Jesus ay Apo tako ken sak-en, kanak en
madagop kayo isnan simbaanyo. Et kanegak maitatapi gapo isnan kawadan
nan nemnemko ken dakayo.
5 Et gapo isnan kabaelan Apo Jesus ay wada ken dakayo abes, pakaanenyo
san deey ay lalaki isnan simbaanyo tapno paligaten Satanas siya. Tay
kayatko ay ibabawina nan basolna tapno maisalakan siya isnan agew ay
mangbanagan Jesus isnan kaipoipogaw.
6 Adi polos lombeng ay men-et-etek kayo. Ay adiyo getken ay olay atiatik
ay bobod nan maitapi isnan kompolmi et sin-awyan dadat maalisan am-in?
Kaneg tona abes nan ommat ken dakayo no adiyo kaanen nan esay ngawi.
7 Isonga kaanenyo nan ngawi ay ogali ay kaneg nan inik-ikkanyo id kasin
tapno bomalo nan biyagyo tay nadalosan kayo gapo isnan mamatiyanyo.
Nan gapo ay nadalosan kayo et gapo tay natey si Kristo isnan basbasol
tako. Et nan nateyana nan naiyaligan nan menpalpaltiyan nan Judio is anak
di kalnilo isnan mangnemnemanda isnan nanglaosan nan anghel ay adi
mangpatey isnan iyon-a ay anakda.
8 Isonga pagasingen tako si Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan Judio ay
mangipagasing ken siya isnan deey ay fiestada. Ngem baken kaneg nan
ik-ikkanda ay adi mangbobod isnan tinapayda nan ikkan tako. Nodi nan
kaanen tako et nan am-iam-in ay ngawi ay kaiyaligan nan bobod ta sokatan
tako is osto ay nemnem ya gawis ay maikkan.
9 Nan inbagak isnan esay solatko id kasin et kinwanik en masapol ay
maisiyan kayo isnan ipogaw ay mamabai ya lomalaki.
10 Ngem baken di is kayatko ay kanan en maisiyan kayo isnan adi mamati
ay mang-ik-ikkan isnan kaneg todi ya omaapal wenno mangakew wenno
nan mamati isnan baken tet-ewa ay dios. Tay adi mabalin ay maisisiyan tako
ken daida tay maid teken is mentetean tako isnan naay batawa ay kad-an
tako am-in.
11 Nodi nan kayatko ay ikkanyo et adi kayo makigayyem isnan ib-ayo
ay mangwani en mamati no ik-ikkana nan ngawi ay kaneg nan mamabai
wenno botengan ya mangakew. No managsolbog siya ay ipogaw wenno
apalana nan wada isnan iib-ana wenno patpatiyena nan baken tet-ewa ay
dios et adiyo gaygayyemen. Ya adi kayo makikikan ken siya.
12-13 Maid biyang tako ay mangbanag isnan baken tako ib-a ay mamati
tay si Apo Dios nan kabiyang is dadi. Nodi nan iib-a tako ay mamati nan
masapol ay banagen tako. Isonga kaanenyo isnan simbaanyo nan mang-ik-
ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inbagan Apo Dios isnan solatna.

6

Nan Osto Ay Maikkan No Waday Men-asidalom Isnan Mangsolsolot Ken Kristo

1 Naayda pay di ibagak. No waday idalomyo isnan ib-ayo ay mamati ayke
gawis no nan adi mamati di mangipabanbanaganyo? Nan mamati ken Jesus
di mangipabanaganyo koma.
2 Ay adiyo getken ay nan ipogaw Apo Dios nan awnit mangbadang ay
mangbanag isnan am-in? No siya di nan awnityo ikkan, ayke adi mabalin
ay banagenyo nan bassit nan pategna?
3 Olay nan aanghel et awnit tako badangan si Kristo ay mangbanag ken
daida. Isonga am-amed ay mabalin ay banagen tako nan maipanggep nan
wada isnan batawa.

4-6 Isonga no waday kasoyo aytay dayon eyey isnan adi mamati ay
mangipabanag dayopay getken ay maid maiyisowan nan nemnemda isnan
nemnem di mamati? Tay nan ik-ikkanyo et men-asidalom kayo dayopay
ipabanbanag isnan ipogaw ay adi mamati. Kababain di is maikkan. Ayke
maid nalaing ken dakayo is makabanag isnan kasoyo?

7 Olay nan men-asidalomanyo et ngawingawi di. Kaneg inabak nan ngawi
dakayo. Gag-awis no baybay-anyo nan mang-ikkan isnan ngawi ken dakayo.
Olay masos-owitik kayo basta adiyo omey ipabanbanag isnan adi mamati.

8 Ngem nan ik-ikkanyo et dakayo nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ya
mangsos-owitik isnan ipogaw. Olay nan ib-ayo ay mamati et sowitikenyo
daida.

9 Ay adiyo getken ay adi maitapi isnan mentolayan Apo Dios nan ipogaw
ay mang-ik-ikkan isnan ngawi? Adi kayo masogsogsogan ay mangpati
isnan baken tet-ewa. Tay adi maitapi ken Apo Dios nan mamabai, nan
menkamkamolala, nan lalaki ay mangbigaw isnan ib-ana ay lalaki ay
asawaen ya nan mangpati isnan baken tet-ewa ay dios.

10 Adi maitapi abes isnan mentolayan Apo Dios nan menpidpidit, nan
mangak-akew, nan naimot, nan managsolbog ya nan botengan.

11 Id kasin kaneg todi nan inik-ikkan nan tapina ken dakayo. Ngem id
wani nadalosan kayo tay pinakawan Apo Dios dakayo. Ninbalin kayo abes
is ipogawna ay mensilbi ken siya. Et id wani gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken dakayo. Inommat am-in dadi gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo tako
ya nan Ispiriton nan Dios tako.

Adi Tako Ikkan Nan Ngawi Tay Nan Awak Nan Mamati Nan Kaneg Baey Apo Dios

12 Wada pay nan ibagak ken dakayo. Tet-ewa ay am-in ay adi adyan Apo
Dios et mabalin ay ikkan tako. Ngem adina kayat ay kaliyen en isnan mang-
ikkanan tako am-in is dana et mabadangan tako. Ya nan esa et baken gawis
no pakaam-amden tako nan esay maikkan ay olay baken basol. Tay no siya
di nan ikkan tako et menbalin is basol tay nan pakaam-amden tako et siya
nan menbalin ay apo tako.

13 Kaspangaligan nan makan. Wada nan kaosalana tay ninsapo si Apo Dios
is makan tapno kanen tako ya sinapona nan eges di ipogaw tapno siya nan
omayan nan kanen tako. Ngem adina kanan en dadam-en tako. Tay baken
dadi is napatepateg tay maid toloy nan makan ya nan eges di ipogaw. Ngem
nan awak nan ipogaw et baken nan kinababailona is kaosalana. Tay nan
osto ay kaosalan nan awak tako et ta ikkan tako nan kayat Kristo et si Kristo
abes et ay-ayowanana nan awak tako.

14 Masapol ay nan gawis nan mang-osalan tako isnan awak tako tay siya
nan wada nan toloyna tay awnit tagowen Apo Dios gapo isnan kabaelana ay
kaneg nan nangtagowana ken Kristo.

15 Ay adiyo getken ay paltin nan awak Kristo nan awak nan mamati?
Isonga ay mabalin ay om-omey kayo isnan kad-an di mabaybayadan ay
bababai dapay wada si Kristo ken dakayo? Baken osto di.

16 Tay nan mangiseyepan nan ipogaw isnan kaneg da todi ay bababai et
menbalinda is esa. Tay kinwanin Apo Dios en, “Nan dowa et menbalinda is
esa.”

17 Et wada nan maiyisowana ken Kristo ya nan maitatapi ken siya tay
kanegda es-esang gedan gapo isnan napos-aan nan nemnemda.

18 Isonga adi kayo mamabai. Nan tapin di basol et baken nan awak is
pangawiyena. Ngem nan babailo et nan awakna nan pangawiyena.

19 Ay adiyo getken ay nan awakyo nan kaneg baey nan Ispirito Santo ay
inted Apo Dios tay mentetee siya ken dakayo? Baken kayo is kakwa isnan
awakyo nodi si Apo Dios.
20 Tay nangina nan inbayadna tapno mabalin ay ipogawna datako. Isonga
masapol ay madaydayaw si Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkan tako.

7

Nan Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Omasawaan Di Ipogaw

1 Siya na nan songbatko isnan sinootyo isnan solatyo ay maipanggep isnan
omasawaan nan ipogaw. No mabalin koma gawis no adida omasawa.
2 Ngem tapno adi madolog nan ipogaw ay mamabai ya lomalaki et gag-
awis no omasawada.
3 Et mentinongpal koma nan sin-asawa.
4 Tay no omasawa nan babai et baken siya et kedeng is kakwa isnan
awakna. Nodi wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna. Siyangna
isnan lalaki. Wada nan lebbeng nan asawana isnan awakna.
5 Isonga no sin-asawa kayo adi kayo men-asiadi malaksig no mentoya kayo
omona tay laydenyo ay mangnemnem isnan lowaloyo ken Apo Dios is kaat
ay agew. Dat no makwas nan kaat ay agew, maseyep kayo kasin tapno adi
mabalin ay dologen Satanas dakayo ay omey isnan bakenyo asawa gapo
isnan adiyo makateppelan isnan kayatyo.
6 Nan kinwanik et mabalin ay omasawa nan ipogaw ngem baken di is bilin.
7 Tay isnan nemnemko et gag-awis no adi omasawa nan ipogaw ay
kanegko. Ngem getkek ay baken di is mabalin isnan am-in ay ipogaw. Tay
natkenatken nan kabaelan ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna.
8 Isnan egay omasawa pay laeng ya isnan balo ay babai et kanak en gawis
no itoloyda ay adi omasawa ay kanegko.
9 Ngem no adi kabalin ay teppelenda nan kayat nan awakda et oma-
sawada. Tay gag-awis no omasawa nan ipogaw mo nan mangnemnemne-
mana isnan kaykayat nan awakna.
10 Siya na nan ibagak isnan sin-asawa. Bakenko bilin nan naay nodi bilin
Apo Jesus. Kanak en adi koma isis-iyan nan babai nan asawana.
11 Ngem no taynana nan asawana et adi koma makias-asawa kasin.
Kedkedeng nan sigod ay asawana is mabalin ay asawaena. Ya adi koma abes
isis-iyan nan lalaki nan asawana.
12 Naay da pay di ibagak isnan tapin di ipogaw. Sak-en nan mangwani tay
egay inbagan Apo Jesus na. Kanak en no wada ken dakayo ay lalalaki ay
mamati ngem adi mamati nan asawana et adina isis-iyan no men-gasing siya
ay makitetee ken siya.
13 Siyang na isnan bababai ay mamati. No adi mamati nan asawana ngem
no men-gasing siya ay makitetee ken siya et adina isis-iyan.
14 Tay nan adi mamati isnan sin-asawa et ibilang Apo Dios siya ay kanegna
ipogaw gapo isnan pammatin nan asawana. Tay no adi ikkan Apo Dios di
et adi kalak-am abes nan an-akda. Ngem baken tay maibilangda abes ay
kanegna an-ak.
15 Ngem no adi layden nan adi mamati ay makitetee isnan asawana ay
mamati, olay, bay-ana. Adi masapol ay ikakawena tay kayat Apo Dios ay
nasingpa nan biyag nan ipogawna.
16 Tay olay adim ipalobos, adim getken no awnit maisalakan nan asawam
gapo isnan badangmo ken siya.

17 Ngem siya dana nan esay bilinko isnan am-in ay mamati. Nan sigod ay
biyag ay inted Apo Dios ken datako et itoltoloy tako isnan mamatiyan tako.
Adi masapol ay padasen tako ay sokatan.
18 Kaspangaligan, ay epdas kayo ninpasegyat isdin namatiyanyo? Adi
masapol ay padasenyo ay sokatan. Wenno no egay kayo ninpasegyat isdin
namatiyanyo, adi masapol ay menpasegyat kayo.
19 Tay baken nan menpasegyatanyo wenno nan adi kayo menpasegyatan
is mappay nodi nan mangsolsolotanyo isnan bilbilin Apo Dios nan mappay.
20 Isonga adi tako nemnemen ay masapol ay sokatan tako nan sigod ay
biyag basta baken ngawi ken Apo Dios.
21 Ay baaka isnan namatiyam? Olay. Itoltoloymo ay mabaa. Ngem no
waday somya ay mapalobosanka isnan mabab-aaam gawis no taynam.
22 Ngem ken Apo Dios olay no baaka isnan nemnem di ipogaw et bakenka
baa isnan nemnemna no anakna sik-a. Et nan ipogaw ay olay baken baa
isnan nemnem di ipogaw et baada tay baan Kristo daida no siya nan Apoda.
23 Ipogaw Apo Dios dakayo tay sinobotna dakayo is nanginangina. Isonga
adi kayo menpabaa isnan nemnem ya kankanan nan aped ipogaw tapno adi
kayo maisiyan isnan mensilsilbiyanyo ken Apo Dios.
24 Kanak kasin nan kinwanik, bebsatko. Adiyo nemnemen ay masapol ay
masokatan nan sigod ay biyagyo no mamati kayo basta itoltoloyyo ay somag-
en ken Apo Dios.
25 Siya dana pay nan ibagak isnan omasawaan di ipogaw. No egay
omasawa pay laeng nan ipogaw et ibagak nan wada isnan nemnemko ay
maipanggep isnan gawis ay ikkanda. Maid inbilin Apo Jesus is maipanggep
isnan naay ngem mabalin ay talkenyo nan ibagak tay matalekak gapo isnan
layadna ay mangbadbadang ken sak-en.
26 Gapo isnan inmam-amedan nan ligat nan ipogaw id wani et kanak en
gawis no adi sokatan nan ipogaw nan kasasaadna.
27 Nan kayatko ay kanan et no inmasawaka et adim isis-iyan nan asawam.
No maid asawam adi masapol ay omasawaka.
28 Ngem no laydem ay omasawa baken basol. Ngem gag-awis no adi kayo
omasawa. Kanak di tay kayatko ay adi kayo kapaligatan isnan sigod ay ligat
di sin-asawa.
29 Bebsatko, nan kayatko ay ibaga et adi mabayag nan waya tako ay men-
obla ken Apo Dios. Isonga menlogi id wani et nan ipogaw ay wada nan
asawana baken nan asawana is madadanagana nodi nan oblana ken Apo
Dios.
30 Nan gasing wenno nan seg-ang wenno nan kinabaknang et baken dadi
koma is mangiyadi isnan men-ob-oblaam ken Apo Dios.
31 Olay nan am-in ay wada isnan batawa et adi tako nemnemnemen ay
pilmi tay maid toloyda. Tay awnit mamaid nan batawa ay mentetean tako
id wani.
32 Nan kayatko et baken koma adoado nan danagyo. Tay nan ipogaw
ay maid asawana, kedeng nan oblana ken Apo Dios ya nan ikkana ay
mangipagasing ken siya is nenemnemena.
33 Ngem nan inmasawa et masapol ay nemnemena nan biyagda isnan
batawa tapno men-gasing nan asawana.
34 Isonga adi maolnos nan nemnemna tay nemnemnemena nan pam-
ilyana danapay es nemnemnemen nan laydena ay ikkan ay pala ken Apo
Dios. Siyang na isnan babai ay adi omasawa. Nemnemnemena omona nan
masapol ay maikkan ay pala ken Apo Dios tay kayatna ay kedeng nan ipaik-
ikkan Apo Dios is ik-ikkana. Ngem nan babai ay wada nan asawana et nan
oblana ay mangipagasing isnan asawana nan nemnemnemena.

35 Inbagak nan kinwanik tapno mabadangan kayo. Adiyak iyadi nan
makiasawaanyo. Ngem inbagak tapno ostoosto nan ik-ikkanyo ya tapno adi
kayo maisiyan isnan layadyo ay mang-ikkan isnan ipaik-ikkan Apo Jesus.
36 Ngem no wada nan mentolag ay men-asawa dadat mentoya ay adi itoloy
dat no liknaen nan lalaki ay adina mateppelan nan kayatna et itipona nan
gayyemna. Baken basol di.
37 Ngem no nemnemena ay makaitpe ay adi makiasawa ya no nemnemena
ay siya nan gawis ken siya ya maid mangpilpilit ken siya et gawis no ikkana.
38 Isonga no omasawa nan ipogaw et gawis di ngem gagag-awis no adi
omasawa.
39 Nan mamati ay babai ay wada nan asawana et adi mabalin ay kasin
omasawa no daan pay laeng nan asawana. Ngem no matey nan sigod et
kigad siya no omasawa kasin ngem masapol ay mamati nan asawaena.
40 Ngem isnan nemnemko et gag-awis ken siya no adi omasawa kasin. Et
waay siya abes nan nemnem nan Ispiriton Apo Dios.

8

Napatpateg Nan Ik-ikkan Tako Ya Nan Nemnem Tako Mo Nan Kanen Tako

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan maisda ay sinootyo ay naiboyag
isnan sinang didios no mabalin ay kanen tako. Tet-ewa ay getken tako ay
maid kabaelan nan sinang didios. Ngem baken nan mangtekan tako isna is
makabadang isnan iib-a tako tay mabalin ay men-et-etek nan ipogaw gapo
isnan getkena. Ngem no pilmi nan layad tako isnan iib-a tako et siya nan
makabadang ken daida.
2 Tay no men-et-etek nan ipogaw ay mangmangwani en adoado nan
getkena et ipailana ay baken osto pay laeng nan nemnemna.
3 Ngem no laylayden nan ipogaw si Apo Dios et ibilangna siya ay anakna.
4 Ngem isnan nangsootanyo isnan isda et siya na nan ibagak. Getken tako
ay baken tet-ewa ay dios nan sinang didios tay es-esa et kedeng nan tet-ewa
ay Dios.
5-6 Olay no waday adoado is patpatiyen nan ipogaw ay kananda en dios
ngem ken datako et es-esang nan Dios ay Ama tako. Et siya nan nagapowan
nan am-in ay wada. Ya nan matatagowan tako et tapno ik-ikkan tako nan
kayatna. Es-esang abes nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay nangboliw isnan
am-in ya nang-ited isnan balo ay biyag tako. Ngem isnan adi mamati adoado
nan dios ay ap-apowenda ay mentetee isnan batawa ya id daya.
7 Olay isnan tapin di mamati et adida maawatan kayet ay baken tet-ewa ay
dios nan sinang didios. Tay inmingsada ay mangpatpati ken daida. Isonga
no kanenda nan naiboyag isnan sinang didios et basol isnan nemnemda. Tay
mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan sinang didios tay baken
napigsa nan pammatida ken Apo Dios.
8 Ngem ibagak ken dakayo en baken nan kankanen tako is gapo na ay
gawis nan nemnem Apo Dios ken datako. Paliso no kanen tako wenno adi.
9 Ngem masapol ay makailan tako nan iib-a tako ay nakapsot pay laeng
nan pammatida ta adida bomasol gapo isnan ikkan tako.
10 Tay olay baken ngawi isnan nemnemmo ngem no waday mang-ila ken
sik-a ay makikanka isnan baey di sinang didios waay kanana en mabalin ay
maitapi siya ay mangan dapay mendowadowa nan nemnemna no basol di
wenno baken.
11 Isonga gapo isnan inikkam olay getkem ay baken basol di et madadael
nan pammatin nan ib-am ay nakapsot nan pammatina dapay siya abes nan
esay nateyan Kristo.

12 Isonga binmasolka ken Kristo gapo isnan binmasolam isnan ib-am
ay mamati ay mangipasakit isnan nemnemna gapo isnan kinakapsot nan
pammatina.
13 Isonga no bomasol nan ib-ak ay mamati gapo isnan men-isdaak isnan
naiboyag isnan sinang didios et adiyak polos ikkan tapno adi bomasol siya
gapo ken sak-en.

9

Nan Lebbeng Nan Aapostolis

1-2 Olay nawayaak ay mangnemnem isnan ikkak ngem baken nan awakko
is paon-on-onaek. Olay esaak ay menlebbeng ay apostolis Kristo ya esaak
ay nang-ila ken siya ay Apo tako ngem adiyak ipapati nan kayatko. Olay no
kanan nan tapin di ipogaw en bakenak apostolis ngem getkenyo ay tet-ewa
ay apostolisak tay nan maitatapiyanyo ken Kristo gapo isnan mamatiyanyo
nan kailasinana ya mangpaneknek ay tet-ewa ay men-ob-oblaak ay pala ken
siya.
3 Et siya dadi nan songbatko isnan ipogaw ay adi mangpati ay apostolis
Kristo sak-en.
4 Nemnemenyo nan ik-ikkanmi. Wada nan lebbengmi ay omala isnan
men-itdowanmi is kanenmi ya inomenmi ngem adimi ik-ikkan dadi.
5 Wada nan lebbengmi abes ay omasawa ya mangikawit isnan asawami
isnan omayanmi ay men-itdowan ay kaneg nan ik-ikkan Pedro ya nan tapin
di apostolis ya nan bebsat Jesus.
6 Isonga baken osto no kananyo en masapol ay menlagbo kami ken
Bernabe ta waday katagowanmi.
7 Baken di is osto tay kaspangaligan, maid soldado is manglaglagbo isnan
awakna nodi nan men-ob-oblaana nan manglagbo ken siya. Ya maid
menmola is adi mangbolas isnan begas nan molana. Ya maid menpaspastol
is adi mang-in-inom isnan gatas nan pastolna.
8 Ay nagapo isnan nemnem di ipogaw nan kakakwanik? Baken, tay paliso
nan kinwanin Apo Dios isnan linteg ay inpasolatna ken Moses.
9 Tay naisolat isnan linteg Moses nan mangwani en, “Adika op-opotan nan
topek nan baka ay men-ilik isnan pagey.” Sootek ken dakayo en ay kedeng
nan baka is nenemnemen Apo Dios?
10 Baken adi. Inbagana na tay ninemnemna nan ipogaw. Tay osto isnan
omey makialado wenno makiani ay mangnamnama isnan lagboda.
11 Isonga am-amed ken dakami tay nan napatepateg ay nagapo ken Apo
Dios nan init-itedmi ken dakayo isonga bagayna no agtanyo dakami is
katagowanmi ay atiatik nan banolna.
12 Isonga no osto ay maagtan nan tapin di ipogaw et am-amed kami is
maagtan.
Ngem olay no bagayna ay omala kami et egay kami omal-ala. Nan gapo
ay egay kami inmala et tay adimi layden no waday mangsolin isnan gawis
ay damag ay ibagbagami. Isonga olay no mapalpaligatan kami ay men-an-
anap is katagowanmi et an-anosanmi.
13 Ngem wada nan lebbengmi ay omala no laydenmi. Kaneg nan ipogaw
ay men-ob-obla isnan Templon Apo Dios. Ay adiyo getken ay maagtanda is
kanenda? Ya nan menpalti isnan maiboyag ken Apo Dios isnan Templona et
wada nan kowada isnan paltiyenda.
14 Siyang na isnan ipogaw ay omey mangibagbaga isnan gawis ay
damag. Tay siya nan esay bilin Apo Jesus ay siya nan mang-alaanda isnan
katagowanda.

15 Ngem sak-en, egayak inmal-ala isnan men-it-itdowak olay waday
lebbengko ay omala. Et baken di is gapo ay inbagak na ta maagtanak. Olay
mateyak gapo isnan owatko. Gag-awis di mo nan makaanan nan gasingko
ay mangwani en adiyak kalagbo ay men-itdo.
16 Tay maid lebbengko ay maidayaw gapo isnan mangibagbagaak isnan
gawis ay damag. Nodi masapol ay ikkak tay inayan no adiyak ikkan tay siya
nan tet-ewa ay ipaob-oblan Apo Dios ken sak-en.
17 No apedko nemnem ay ikkan ay egay inpaoblan Apo Dios ken sak-en et
osto no maagtanak is lagbok. Ngem gapo tay siya nan inpaoblana ken sak-en
ay egayak ninemnem inmona et ik-ikkak tay siya nan intalekna ken sak-en.
18 No keg todi, sino ngen nan ligalok ay mang-ik-ikkan isnan oblak?
Nan ligalok et nan gasingko ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay
adi bayadan nan mangdengdenge ay olay waday lebbengko ay omala is
katagowak ken daida.
19 Isonga gapo tay maid manglagbo ken sak-en maid abes kalebbengan
nan ipogaw ay mangibaa ken sak-en. Ngem olay no keg todi nan tet-ewa et
mabaaak isnan kompolmi gapo isnan layadko ay mang-ikkan tapno waday
maawis is adoado ay mangsolot ken Kristo.
20 Kaspangaligan no wadaak isnan Judio solotek nan ogalin di Judio tapno
maawisda ay mangsolot ken Kristo. No kananda en masapol ay masolot nan
linteg Moses, olay solotek tapno idngeda nan ibagak. Ngem getkek ay adi
masapol ay masolot nan linteg Moses tapno maisalakan nan ipogaw.
21 Isnan ipogaw ay baken Judio ay adi mangsolot isnan linteg Moses et
adiyak soloten abes tapno patiyenda nan ibagak ay maipanggep ken Kristo.
Ngem adina kayat ay kanan en adiyak solsoloten nan bilin Apo Dios tay wada
nan inbilin Kristo et siya dadi nan solsolotek.
22 Isnan ipogaw ay nakapsot nan pammatida et adiyak ikkan abes nan
kananda en basol olay getkek ay baken tet-ewa ay basol. Ikkak tapno
mabalin ay badangak daida isnan pammatida. Isonga ipamosposak nan
kompolmi ay napateg isnan nemnem di ipogaw tapno waday maawis is
mangpati ken Kristo tapno maisalakanda.
23 Am-in dadi et ik-ikkak tapno omadoado nan mamati ken Jesu Kristo tay
kayatko gedan ay maitapiyak isnan gawis ay ited Kristo isnan mangsolsolot
ken siya.

Masapol Ay Maiyaddawi Tako Isnan Ngawi Tapno Adi Kaanen Apo Dios Nan Badangna

24 Iyaligko nan mangsolotan tako ken Kristo isnan kaneg nan ikkan nan
menlomba. Getkenyo ay olay adoado nan makilomba ngem es-esa nan
mangabak ay maligalowan. Keg datako abes tay masapol ay ipapati tako ay
mang-ikkan isnan gawis ta maagtan tako is ligalo.
25 Nan ikkan nan makikontis ay mangtetena isnan am-in tapno pomipigsa
nan awakna et siya di nan kaneg nan ikkan tako koma ay mangipapigsa
isnan pammati tako. Ikkana di tapno mangabak ay mang-ala isnan ligalo ay
nalaka ay menpatengga. Ngem nan ligalo tako isnan ik-ikkan tako et maid
patenggana.
26 Keg sak-en tay adiyak aped ik-ikkan nan maid paayna ay mangtaktaktak
isnan oblak ken Apo Dios.
27 Nodi ten-ek nan am-in tapno abakek nan ngawi ay kayatko ay ikkan tay
adiyak layden no awnit adi ligalowan Apo Dios sak-en gapo isnan inik-ikkak
dakpay esay mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan ipogaw isnan osto
ay ikkanda.

10

1 Tay no adi itoltoloy nan ipogaw ay mangtongpal ken Apo Dios et waay
ngen kaanena nan badangna ken daida. Adiyo kalkalingkingan, bebsatko,
nan inommat isdin alal-apo tako id kasikasin. Binadbadangan Apo Dios
daida am-in tay maitaptapi siya isnan liboo ay mangibob-oweg ken daida.
Binadangana daida abes ay nanggedang isnan baybay ay Gadangdang nan
ngadana.
2 Et din si Moses nan nangipangpango ken daida isdin inommatan todi
isonga napos-a nan nemnemda am-in ay nangsolsolot ken siya.
3 Pinakpakan Apo Dios daida am-in isnan makan ay nagapgapo ken siya.
4 Olay nan tapin di danom ay inin-inomda et inpabalana isnan bato.
Naiyalig san bato ken Kristo ay mang-it-ited isnan masapol nan ipogawna.
Tay si Kristo nan nangtaktakdo ken daida ay nang-it-ited isnan masapolda.
5 Ngem olay binadbadangan Apo Dios daida am-in et atiatik ken daida nan
men-gasingana tay atiatik nan managtongpal. Nagtek ay tet-ewa di tay natey
nan adoado ken daida isnan kad-anda isnan pondag.
6 Inpasolat Apo Dios nan inommat id kasin ta makailan tako ay adi
manggamgam isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkanda.
7 Adi tako gedan ikkan nan kaneg nan inik-ikkan nan tapina ken daida ay
manggasgasing isnan sinang didios. Getken tako ay inikkanda di tay naisolat
isnan kalin Apo Dios nan mangwani en, “Nakwasda ay nangkakan isnan
pinaltida ya inminomda ay mangdayaw isnan sinang didios ay sinapoda
dadat ikkan nan ol-olay.”
8 Adi tako abes mamabai ya lomalaki ay kaneg nan inikkan nan tapina ken
daida tay siya nan gapo ay natey nan dowampoo ya tolo ay libo isnan sin-
agew.
9 Ya adi tako koma padpadasen nan anos Apo Dios ay kaneg nan inikkan
nan tapina tay siya nan gapo ay inpa-ey Apo Dios nan menkedet ay oweg ay
mangpatey ken daida.
10 Nan esay ngawi ay inikkan nan tapina et ninmotmotda isnan inikkan
Apo Dios isonga inbaan Apo Dios nan esay anghel ay mangpatey ken daida.
11 Nan am-in ay inikkan Apo Dios ay nangdosa ken daida et inommat
tapno waday men-adalan tako. Et naisolatda tapno makailan tako tapno adi
tako madosa ay kaneg datodi. Tay id wani nganngani ay menpatengga nan
batawa.
12 Isonga no waday ipogaw is mangnemnem en adina ikkan nan ngawi tay
napigsa nan pammatina et makailana ta modatya nalaka ay bomasol siya.
13 Maid naitkenan nan madologam isnan madologan nan am-in ay
ipogaw. Ngem si Apo Dios et pilmi ay matalek ay mangbadang ken sik-a. Tay
adina ipalobos ken sik-a nan adim kabaelan ay mang-adi. Nodi no waday
ipalobosna et itedna abes nan kabaelam ay mang-adi tapno adim ikkan.

Baken Gawis No Malaolaokan Nan Pammatin Nan Ipogaw

14 Isonga dakayo ay laylaydek, adi kayo maitaptapi ay mangdaydayaw
isnan sinang didios ta adi kayo madosa ay kaneg din alal-apo tako.
15 Gapo tay getkenyo ay mennemnem, kanak en nemnemenyo no tet-ewa
wenno baken nan ibagak.
16 Nan mang-inoman tako isnan men-iyamanan tako ken Apo Dios ay
mangipanemnem isnan nin-ayosan nan basan Jesus ay badangna et siya
nan mangipaila isnan maitatapiyan tako ken Kristo. Ya nan manganan tako
isnan naamaamas ay tinapay ay mangnemneman tako isnan awak Jesus
isnan nateyana et siya nan esay mangipaila isnan maitatapiyan tako ken
siya.

17 Gapo tay es-esa ay tinapay nan naam-amam-as ay pala ken datako
et ibagana ay olay adoado tako et kaneg tako es-esa gapo tay es-esa nan
maitatapiyan tako ay si Kristo.
18 Nan esa ay pagbasalan et siya nan ik-ikkan di Judio. Tay no maitapida
ay makikan isnan pinaltida ay iboyagda ken Apo Dios et ipailada ay maitat-
apida ken Apo Dios ay maitedan nan pinaltida.
19 Ay maawatanyo nan kayatko ay ibaga gapo isnan kinwanik? Ay
kananyo en tet-ewa ay dios nan sinang didios wenno kananyo en mappay
nan napalti ay iboyagda ken daida? Baken di is kayatko ay kanan.
20 Nodi nan kayatko ay kanan et nan paltiyen nan adi mamati ay iboyagda
isnan sinang didiosda et nan adi kaila ay akin-apo ken Satanas ay aanito nan
tet-ewa ay mangiboyboyaganda ay baken si Apo Dios. Isonga adiyak layden
no maitapi kayo isnan ik-ikkanda tay adiyak layden ay maitapi kayo isnan
aanito.
21 Tay adi kabalin ay maitaptapi kayo isnan mainom ay mangipagtek
isnan mamatiyanyo ken Kristo dakayot abes maitapi isnan mangipagtek
isnan mamatiyanyo isnan anito. Ya adi kabalin abes ay makikan kayo isnan
mangipanemnem ken Kristo dakayot makikan abes isnan naiboyag isnan
anito.
22 Tay no kaneg todi nan ikkanyo et padpadasenyo ay mangipaliget ken
Apo Dios. Ayke kayo napigpigsa mo siya tapno abakenyo siya?

Nemnemen Tako Omona Nan Iib-a Tako

23 Wadada nan mangwani en, “Nawaya kami ay mang-ikkan isnan lay-
denmi basta baken basol.” Ngem kanak en baken am-in nan ik-ikkan tako
et mabadangan nan ib-a tako.
24 Tay masapol ay nemnemen tako omona nan iib-a tako satakopay nem-
nemen nan awak tako.
25 Isonga kanak en baken basol no kanenyo nan lang-ay ay ilakoda isnan
malkitan no adiyo sos-ooten no naiboyag isnan sinang didios gapo isnan
mendowadowaan nan nemnemyo.
26 Mabalin ay kanenyo tay nan batawa ya nan am-in ay wada et kowan
Apo Dios.
27 Isonga no ayagan nan adi mamati sik-a ay makikan dat no laydem dakat
omey ya kanem nan kompolmi ay itedda. Ngem adim nemnemnemen ay
masapol ay sootem no inboyagda nan lang-ay.
28-29 Ngem no waday mamati isdi is mangwani ay naiboyag isnan sinang
didios dakat adi kanen tay siya nan mangipaila ay basol isnan nemnemna
no kanem. Isonga adim kanen tapno adi masaktan nan nemnemna.
Waay wada nan mangwani en, “Aytay daken adi kanen dakpay getken ay
baken basol di?” Kananda pay en, “Dan masapol ay solotek nan nemnem di
esa dapay baken osto nan nemnemna?
30 Tay no men-iyamanak ken Apo Dios isnan makan aytay dadan delawen
sak-en?” Waay siya di nan sootenyo.
31 Ngem ibagak nan gapo ay masapol ay adi tako kanen. Nan gapo na et
tay masapol ay madayaw si Apo Dios gapo isnan am-in ay ik-ikkan tako ay
olay isnan kanen tako wenno isnan inomen tako.
32 Masapol ay adi mapasaksakitan nan nemnem nan iib-a tako am-in ay
olay no Judioda wenno baken wenno iib-a tako ay mamati.
33 Toladenyo sak-en tay adiyak ipaona nan awakko nodi padpadasek ay
mangipagasing isnan am-in ay ipogaw gapo isnan am-in ay ik-ikkak. Ik-
ikkak di tapno idngeda nan ibagbagak tapno maisalakanda.

11

1 Owen, toladenyo sak-en ay kaneg gedan nan mangtoltoladak ken Kristo.

Nan Osto Ay Ikkan Di Babai Isnan Simbaan

2 Wada abes nan ibagak ay maipanggep isnan osto ay maikkan isnan
madagdagopanyo isnan simbaanyo. Nan damo et gawis tay adiyo kalka-
lingkingan nan init-itdok ken dakayo dayopay solsoloten nan sigod ay bilin
ken datako ay inbagbagak ken dakayo.
3 Ngem wada pay nan masapol ay getkenyo et siya na. Nan babai et nan
asawana nan apona. Nan lalaki abes et si Kristo nan apona ya nan apon
Kristo et si Apo Dios.
4 Isonga no menlowalo nan lalaki wenno waday ibagana isnan inpagtek
Apo Dios ken siya et masapol ay adi men-aapongot. Tay no menkakalogong
et kega ipababana nan awakna isnan ipogaw dapay si Kristo nan Apona. Et
no siya di nan ikkana, ipabaina si Kristo.
5 Ngem no menlowalo abes nan babai wenno men-ibaga isnan inpagtek
Apo Dios ken siya et masapol ay men-aapongot tay no adina ikkan et
ipabaina nan asawana tay adina ipaila ay nabababa siya mo nan lalaki.
Kababain isnan babai ay adi men-aapongot ay kaneg nan menpaapolog.
6 Isonga no adina layden ay komonan nan olona et kanak en menpaapolog
siya. Ngem no mabain siya isnan mang-ikkanana isdi komonana koma nan
olona no omey makisimba.
7 Nan gapo ay gawis no adi menkalogong nan lalaki isnan simbaan tay siya
nan kailaan nan kinaapon Apo Dios. Ngem nan babai et siya nan kailaan nan
kinaapon nan lalaki. Isonga gawis no men-aapongot.
8 Tay baken nan babai is nagapowan nan lalaki nodi nagapo isnan lalaki
nan babai.
9 Ya egay binoliw Apo Dios nan lalaki ay pala isnan babai nodi binoliwna
nan babai ay pala isnan lalaki.
10 Isonga masapol ay komonan nan babai nan olona ay mangipaila isnan
kababana isnan lalaki tay olay nan aanghel id daya et il-ilaenda.
11 Ngem isnan maitatapiyan tako ken Kristo, adi mabalin ay kanan nan
lalaki en adina masapol nan babai. Kaneg abes nan babai tay adi mabalin
ay kanana en adina masapol nan lalaki. Tay men-asisapolda ay dowa.
12 Tay olay nagapo nan damo ay babai isnan lalaki ngem id wani et maid
lalaki is adi maiyanak isnan babai. Ngem nan am-iam-in et nagapo ken Apo
Dios.
13-15 Nemnemenyo na no tet-ewa wenno baken. Ay baken gawis isnan
nemnem di ipogaw no andoando nan book di bababai? Ay baken di is
esay mangipabgew ken daida? Owen siya tay inted Apo Dios ken daida ay
mangipaila ay gawis no makomonan nan oloda. Siya dadi nan mangipagtek
ay baken gawis no adi komonan nan bababai nan oloda no menlowaloda
ken Apo Dios isnan simbaan. Ngem teken isnan lalalaki tay no paandowena
nan bookna ay kaneg babai et maibabain siya.
16 No waday ipogaw is menlili gapo isnan inbagak kanak en kedeng di is
it-itdok ay maipanggep isnan bababai ya kedeng di is ik-ikkan nan mamati
isnan am-in ay simbaan. Isonga siya gedan nan masapol ay ik-ikkanyo.

Nan Osto Ay Maikkan Ay Mangtongpal Isnan Esay Bilin Kristo Ay Mangnemneman Nan Ipogaw Ken Siya

17 Isnan mangibagaak isnan osto ay tapin di maikkan et adi mabalin ay
kanak en gawis nan ik-ikkanyo isnan madagdagopanyo. Tay kaneg maid
silbin nan madagdagopanyo ay mangnemnem ken Apo Dios tay ad-ado nan
ngawi ay ikkanyo mo nan gawis.

18 Tay nan esay dinngek et masis-iyan nan nemnemyo. Et midyo patiyek
19 tay siya nan sigod ay ogalin di ipogaw. Ngem waay maosal nan masis-iyanan nan nemnemyo tay siya nan mangipasokal isnan ostoosto ay nemnem di esang ken esang.
20 Mail-ila ay baken gawis nan nemnemyo tay isnan madagdagopanyo ay makikan ay mangnemnem isnan nateyan Jesus et baken si Jesus is nemnemenyo.
21 Tay nan tonggal esa et ibobokodna nan eyeyna ay adina iwalas isnan iib-ana. Isonga wada nan maboteng gapo tay sobla nan kanen ya inomena dapay maoooowat nan tapina.
22 Ayke maid baeyyo is mangananyo? Aytay dan maid lispitoyo isnan iib-ayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios dayopay ipabain nan kokodokdo? Ayke mabalin ay kanak en gawis nan ik-ikkanyo?
23 Ibagak ken dakayo kasin nan osto ay ikkanyo ay inpagtek Apo Jesus ken sak-en. Ikkanyo nan kaneg nan inommat isdin labi ay naisipsip siya. Nan inommat et inalan Apo Jesus nan tinapay ay kanenda.
24 Dat men-iyaman ken Apo Dios danat amam-asen ay mangiwalas. Danat kanan en, “Siya na nan awakko ay itedko ay matey ay pala ken dakayo. Ik-ik-ikkanyo nan naay ay inikkak ay mangnemnemnem ken sak-en.”
25 Nakwas nan nangananda danat alaen nan inomenda. Danat kanan en, “Nan naay ay mainom et siya nan kaiyaligan nan balo ay tolag Apo Dios isnan ipogaw. Nan mangipatet-ewa isnan balo ay tolag et nan basak ay men-ayos isnan mateyak. Ik-ik-ikkanyo na ta adiyo kalkalingkingan sak-en.” Siya dadi nan inbilin Jesus.
26 Et isnan mangtongtongpalanyo isnan inbilina ay naay et ipagtekyo nan nateyana enggana isnan kasina omaliyan.
27 Gapo tay nan mang-ik-ikkanan tako isdi nan mangipagtek isnan nateyan Jesus et no waday aped maitapi ay makikan ay adi mangnemnem ay osto isnan kaosalana et bomasol siya tay adina lispitowen nan mangipanem-nem isnan nateyan Jesus.
28 Isonga masapol ay nemnemen nan ipogaw omona no maid kaibabainana esapay mabalin ay maitapi ay makikan ya makiinom.
29 Tay no waday aped maitapi ay adi mang-awat ay osto isnan maipanggep isnan mangipanemnem isnan nateyan Jesus et dosaen Apo Dios siya.
30 Siya di nan gapo ay adoado nan masaksakit ya nakapsot ken dakayo ya wada abes nan natnatey.
31 Ngem no nemnemen tako omona nan ikkan tako tapno adi tako ik-ikkan nan ngawi et adi dosaen Apo Dios datako.
32 Ngem no dosaen Apo Dios datako ay mamati et ikkana di tapno adi tako itoloy ay mang-ikkan isnan ngawi ta adina itapi datako isnan ipogaw ay adi mamati ay awnit madosa ay enggana.
33 Isonga bebsatko, no madagop kayo ay mangan gapo isnan mangtong-tongpalanyo isnan bilin Kristo et masapol ay mensineed kayo.
34 No wada es naowaowat et mangan siya omona isnan baeyna tapno adi dosaen Apo Dios siya. Awnitak ibaga nan tapin di ibilinko ken dakayo isnan omayak id issa.

12

Nan Osto Ay Mang-osalan Nan Mamati Isnan Laing Ay Nagapo Isnan Ispirito Santo

1 Bebsatko, id wani songbatak nan sinootyo ay maipanggep isnan laing
ay ited nan Ispiriton Apo Dios isnan ipogawna tay kayatko ay getkenyo ay
ostoosto.
2 Tay id kasin sakayopay mamati et getkenyo ay naawis kayo ay mamati
isnan sinang didios ay maid leng-agda. Gapo isnan nangpatiyanyo ken daida
et nalilo kayo ay inmaddawi isnan tet-ewa ay Dios.
3 Ngem isnan mamatiyanyo ken Apo Dios et mabalin ay getkenyo no tet-
ewa ay magapo ken siya nan kankanan nan ipogaw wenno baken. Tay
adi kabalin ay nagapo isnan Ispiriton Apo Dios no kankanan nan ipogaw
en ngawi koma nan ommat ken Jesus. Ya adi kabalin abes ay kanan nan
ipogaw ay si Jesus nan kangatowan ay Apo no baken nan Ispirito Santo is
mangipagtek ken siya.
4 Ngem isnan laing ay maited isnan ipogaw Apo Dios et adoado ay kalasi
ngem es-esa nan mang-ited ay nan Ispirito Santo.
5 Adoado abes nan kalasin di obla ay mangbadang isnan iib-a tako ngem
es-esa nan kaikkanana ay nan Apo tako ay si Kristo.
6 Adoado nan kailaan nan kabaelan Apo Dios ken datako ngem kedkedeng
siya is nagapowana.
7 Tay tonggal esay mamati et maagtan is mangipaila ay wada ken siya nan
Ispirito Santo ngem nan kaosalan nan intedna et ta menbinadang tako.
8 Ited nan Ispiriton Apo Dios isnan esay ipogawna nan silibna ay man-
gibaga isnan maipanggep ken siya. Isnan esa et itedna nan laingna ay
mangiyispikal is dadi.
9 Nan Ispiritona met laeng nan mang-ited isnan kabaelan nan esay ipogaw
ay mangipagawis isnan sakit. Ya siya met laeng nan mang-ited ay mangipa-
pigsa isnan talek nan esa ken Apo Dios.
10 Isnan esa et agtana siya is kabaelana ay mang-ikkan isnan kaskasdaaw.
Nan laing ay itedna isnan esa et ibagbagana nan kayat Apo Dios ay maibaga.
Nan esay laing ay itedna isnan esang et nan kabaelana ay mangilasin isnan
nagapowan nan ibagbagan nan ipogaw no nagapo isnan Ispiriton Apo Dios
wenno ken Satanas. Nan laing ay itedna isnan esa et nan laing ay menkali
isnan kali ay egayna solowen. Nan esay laing ay itedna isnan esang et
getkena ay mangiyispikal isnan kanan nan kali ay egayna solowen.
11 Kedkedeng nan Ispiriton Apo Dios is nagapowan am-in nan laing ay
naayda. Et siya abes nan mangnemnem isnan kayatna ay ited isnan tonggal
esay ipogaw.

Es-esa Nan Awak Nan Mamati Gapo Isnan Maitatapiyanda Ken Kristo

12 No nemnemen tako nan awak di ipogaw et adoado nan paltina ngem
es-esa ay awak. Siyangna ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.
13 Tay olay no adoado tako ay mamati et kaneg es-esa nan awak tako gapo
isnan maitatapiyan tako ken Jesus, olay no Judio wenno baken ya baa wenno
baken. Tay es-esa nan Ispirito ay naited ken datako et siya nan nang-esa ken
datako isnan naitapiyan tako ken Jesus isnan menpabonyagan tako.
14 Kaneg nan kinwanik isnan awak. Baken es-esa nan paltina nodi adoado.
15 Adi mabalin ay kanan nan siki en, “Bakenak is esa ay maitatapi isnan
awak tay bakenak is ledeng.” Olay no kanana di baken tet-ewa tay adi
mabalin ay adi maitapi isnan awak.
16 Paliso isnan inga. Adi kabalin ay adi maitatapi isnan awak olay kanana
en, “Bakenak is mata isonga adiyak maitatapi isnan awak.”
17 Nemnemenyo na. No mata et kedeng nan awak di ipogaw into nan
ikkana ay mendenge? Wenno no inga et kedeng nan awak into nan ikkana
ay mensongsong?

18 Ngem baken kaneg todi tay binoliw Apo Dios nan ipogaw ay mangippey
isnan am-in ay paltin di awakna isnan ostoosto ay menteteana.
19 Tay no es-esa nan paltina ayke makwani en awak?
20 Ngem nan kinatet-ewana et adoado nan paltina ngem es-esa ay awak.
21 Isonga adi kabalin ay kanan nan mata isnan ledeng wenno nan olo isnan
siki en, “Adik masapol sik-a.”
22 Nodi nan tet-ewa et nan ipagalop tako ay waay adi kapaay isnan awak
et daida nan am-amed ay masapol tako mo nan tapina.
23 Ya nan paltin di awak ay kanan tako en at-atik nan paayna et daida
nan pabegewen tako isnan menbadowan tako. Ya nan paltin di awak ay
maibabainan tako et salinan tako ay gawis.
24 Ngem adi tako salinan nan gawis nan kaiilaana tay adi masapol. Isonga
getken tako ay sinapon Apo Dios nan awak tapno patpatgen tako nan atiatik
nan paayna.
25 Inikkana di tapno maid pakaam-amden tako isnan awak nodi paliso nan
ikkan tako ay mang-ayowan isnan am-in ay paltin nan awak tako.
26 No mensakit nan esay paltin di awak et liknaen nan awak am-in. No
madayaw nan esay paltina et men-gasing nan am-iam-in.
27 Isonga kaneg tako nan es-esa ay awak ay adoado nan paltina tay es-esa
nan maitatapiyan tako ay si Kristo. Keg datako nan awakna. Ngem adoado
tako ay paltina.
28 Isonga natkenatken nan obla tako ay ipaoblan Apo Dios ken datako
ay mamati. Nan damdamo ay kapatgan et nan oblan nan apostolis. Nan
maikadwa et siya nan oblan nan mamadton Apo Dios ay osalena ay man-
gibaga isnan kayatna ay ibaga. Nan maikatlo et siya nan oblan di men-it-itdo
isnan kalina. Nan omonod et daida nan mang-ikkan isnan kaskasdaaw ya
nan mabalin ay mangipagawis isnan sakit di ipogaw ya nan mangbadang
isnan iib-ada ya nan mangipangpango isnan iib-ada ay mamati ya nan
makakali isnan kali ay egayda solowen.
29 Ayke kedkedeng nan apostolis am-in wenno mamadto am-in wenno
ipogaw ay men-itdo am-in di men-ob-oblaen Apo Dios? Baken. Ya baken am-
in ay makaikkan isnan kaskasdaaw
30 wenno mangkaan isnan sakit di ipogaw wenno menkali isnan teken ay
kali wenno mangibaga isnan kayat ay kanan nan makakali isnan teken ay
kali.
31 Gawis am-in nan kabaelan ay ited Apo Dios ngem gawis no nan nap-
atpateg di dawatem. Ngem nan men-asilaydan tako et siya pay laeng nan
kagawisan.

13

Nan Kagawisan Ay Nemnem

1 Tay olay getkek ay mangikali isnan natkenatken ay kalin di ipogaw ya
olay no getkek ay kaliyen nan kalin di aanghel ngem no maid layadko isnan
iib-ak ay ipogaw et maid polos paay nan mangtekak isnan adoado ay kali.
Nodi apedak ngalawngaw ay kaneg nan adi kagaeb ay gangsa.
2 Olay no getkek nan am-in ay maipanggep ken Apo Dios ya nan adi kagtek
no baken siya is mangipagtek, ya no nalaingak ay mangibaga isnan kayat
Apo Dios ay ipagtek isnan kaipoipogaw ya olay no mabalin ay bilinek nan
bilig ta men-alis isnan teken gapo isnan kapigsan nan pammatik ngem no
maid layadko isnan kaipoipogaw et maid polos paayko.

3 Olay pigasek nan am-in ay bonagko ay mangipakdaw ya itapik nan
awakko ay mapoowan ay matey ngem no baken nan layadko isnan kaipoi-
pogaw is gapona et maid ganabek isnan mang-ikkanak is dana.
4 Siya dana nan kaneg nan layad ay ibagbagak. Managkoya ya man-
agbadang. Maid apal ken siya ya baken napasindayaw. Nan ipogaw ay
gawigawis nan layadna et adina ipapangato nan awakna.
5 Managlispito siya ya adina ipapati nan kayatna. Adi abes nalaka ay
makaliget ya nalaka ay kalingkingana nan ngawi ay ikkan nan ipogaw ken
siya.
6 Baken nan ngawi ay ik-ikkan nan iib-ana is kagagasingna nodi nan
gawigawis ay maik-ikkan di kagagasingna.
7 Nan ipogaw ay dadama nan layadna et adi kaom-oma ay mang-itpe isnan
am-in ay om-ommat ken siya ya maid lilina. Adi kakak-aan nan talekna ya
nan namnamana isnan iib-ana.
8 Nan am-in ay laing ya kabaelan ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna et
awnitda mapatengga. Ngem nan layad et maid patenggana. Tay nan laing
nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan inpagtek Apo Dios et awnit makombos. Ya
nan laing ay menkali isnan kali ay egay nasolo et wada abes nan pep-engna.
Olay nan getken nan ipogaw id wani ay maipanggep ken Apo Dios et awnit
adi maosal.
9 Tay nan getken tako id wani et egay kaanay. Ya nan mait-itdo ay nagapo
ken Apo Dios et kolang pay laeng tay adi tako getken nan am-in.
10 Ngem no maanay nan getken tako ta maid kolangna, adiyet maosal nan
laing ay wada ken datako id wani.
11 Kaneg nan onga tay isdin kaongak et nan wada isnan nemnemko ya nan
inikkak ay mennemnem ya nan inikkak ay menkali et kaneg onga. Ngem id
wani ay am-amaak et tinaynak nan ogalin di onga.
12 Siya na nan kaneg nan awnit ommat ken datako tay awnit tako getken
nan am-in no ilaen tako ay mismo si Jesus. Ngem id wani kaneg tako
mensalsalming isnan masasalimaawan ay salming ay adi mangipaila ay
ostoosto isnan iilaen tako. Kanak di tay adi tako getken nan am-in id wani.
Ngem awnit maiyiso nan mangtekak isnan maipanggep ken Apo Dios isnan
mangtekana ken sak-en.
13 Isonga kanak en wada nan tolo ay mappay ay eng-enggana, nan mang-
taltalkan tako ken Apo Dios ya nan gawis ay namnama ya nan gawigawis
ay layad. Ngem nan kagawisan isnan tolo et nan layad. Isonga siya na nan
nenemnemen tako koma ay ikkan.

14

Napatpateg Nan Laing Ay Mangipagtek Isnan It-itdon Apo Dios Mo Nan Makakaliyan Nan Ipogaw Isnan Kali Ay Ipakalin Nan

Ispirito Santo

1 Ipakatyo nan kabaelanyo ay menlinayad ngem gawis abes no dawatenyo
ken Apo Dios nan tap-in di laing ay it-itedna isnan ipogawna, am-amed nan
laing ay mang-itdo isnan ipagpagtek Apo Dios ay baken nan menkaliyanyo
isnan teken ay kali.
2 Tay no menkali nan ipogaw isnan teken ay kali ay egayna solowen et
kedeng si Apo Dios is toytoyaena. Baken nan ipogaw tay adida maawatan.
Tay nan ab-abiikna nan mangipakalkali ken siya isnan adi getken nan tapin
di ipogaw.
3 Ngem nan ipogaw ay mangipagtek isnan inpagtek Apo Dios ken siya
et wada nan badangna isnan mangdenge tay ipapigsana nan nemnemda

ya nan ikkanda ay mangsolot ken Jesus danapay badangan daida isnan madadanaganda.

4 Isonga nan menkali isnan teken ay kali et kedkedeng nan awakna is badangana ngem nan mangipagtek isnan kankanan Apo Dios et nan iib-ana ay mamati nan badbadangana.

5 Kayatko koma ay makaikali kayo am-in isnan kali ay egayyo solowen ngem mas kaykayatko pay no ipagtekyo nan kankanan Apo Dios. Tay mapap-aay nan mang-ikkan isdi malaksig no makaiyispikalka isnan kayat ay kanan nan kaliyem tapno mabadangan nan iib-am ay mamati.

6 Bebsatko, nemnemenyo na. No omeyak ken dakayo dat nan teken ay kali di osalek ay men-itdo, ay mabadangan kayo ngen? Adi, tay masapol ay waday ipagtekko isnan inpagtek Apo Dios ken sak-en wenno waday itdok isnan getkek ay maipanggep ken siya tapno tet-ewa ay mabadangan kayo.

7 Tay kaspangaligan nan kalaleng wenno kotengteng. No nalaolaok nan kalina ayke getken nan mangdenge nan osto ay ayogna?

8 Kaneg abes nan tanggoyob ay osalen nan soldado ay mang-ayag isnan iib-ana. No baken osto nan ikkana ay mangtanggoyob, ayke maawatan nan sosoldado ta mensaganada ay makigobat?

9 Siyang na ken dakayo. No nan kali ay adi maawatan di osalenyo et maid mangtek isnan kankananyo. Kaneg dagem di toytoyaenyo.

10 Tet-ewa ay adoado nan kalasin di kali isnan batawa ya wada nan kayatda ay kanan am-in.

11 Ngem no adiyak maawatan nan kali ay kalkaliyen nan esa et tekenak ken siya ya teken siya ken sak-en.

12 Isonga gapo tay laydenyo ay maagtan is laing ay magapo isnan Ispirito Santo, padasenyo koma ay mang-ala isnan laing ay mangbadang isnan iib-ayo ay mamati.

13 Isonga no nan menkaliyanyo is teken ay kali di inted nan Ispirito Santo is laingyo, menlowalo kayo tapno itedna abes nan laingyo ay mangibaga isnan kayatna ay kanan.

14 Tay no menlowalowak isnan teken ay kali daket adi maawatan et nan ab-abiikko nan mang-ikkan ngem nan nemnemko et adi kailak-am.

15 Isonga sino nan gawis ay ikkak? Siya dana. Menlowalowak ken Apo Dios isnan kali ay ipakalin nan ab-abiikko ngem menlowalowak abes isnan kali ay getkek. Menkantaak ay mangdayaw ken Apo Dios isnan kali ay ipakalin nan ab-abiikko ngem menkantaak abes isnan kali ay getkek.

16 Tay no dayawen tako si Apo Dios isnan teken ay kali et adi mabalin ay owenan nan adi makaawat nan kanan tako ay mangdayaw ken siya tay adida getken nan kali ay inosal tako.

17 Olay no gawigawis nan mangdayawam ken Apo Dios ngem adi mabalin ay mabadangan nan adi makaawat.

18 Men-iyamanak ken Apo Dios tay naagtanak is laing ay menkali isnan kali ay egayak solowen. Waay abakek dakayo am-in.

19 Ngem baken di is kapatgan tay nan gag-awis et olay lima ay kali et kedeng di ibagak ay men-itdo isnan kaipoipogaw basta maawatanda mo nan simpoo ay libo nan bilangna dadat adi maawatan.

20 Bebsatko, sapay koma ta baken nan laing ay menkali isnan kali ay egayyo solowen is gamgamgamanyo tay kaneg kayo oongong-a is mennem-nemnem no siya di nan ikkanyo. Nodi nan naeteng koma ay nemnem di wada isnan nemnemyo. Ngem no maipanggep isnan ngawi, komaneg kayo koma engnga ay adi mangtek ay mang-ikkan is ngawi.

21 Nemnemenyo nan kinwanin Apo Dios ay mangwani en, “Awnitak
osalen nan teken ay ipogaw ay menkali isnan teken ay kali tapno ibagada
nan kayatko ay ibaga isnan naayda kaipoipogaw. Ngem olay no siya di nan
ikkak et adida kayet omidnge.” Siya di nan kinwanin Apo Dios.
22 Magtek isnan kinwanina ay nan mang-osalan Apo Dios isnan
menkaliyan nan ipogaw isnan teken ay kali et siya nan kailasinan nan
adi mamati ay tet-ewa ay adida mamati. Baken isnan ipogaw ay mamati
is kaosalana. Ngem nan mangipagtekan nan mamadto isnan kayat Apo
Dios ay ipagtek et siya nan kailasinan nan mamati ay tet-ewa ay mamatida.
Isonga baken isnan adi mamati nan kaosalana.
23 Isonga no madagop kayo ay mamati isnan paggimgimonganyo dakayot
menkali am-in isnan teken ay kali, ay adi kanan ngen nan adi mamati en
matawtawaw kayo?
24 Ngem no aam-inenyo ay mangipagtek isnan kayat Apo Dios ay kanan
dat songgep nan adi mamati et maamowana nan ngawi isnan ogalina isonga
nemnemena.
25 Danat liknaen ay getken Apo Dios nan am-in ay basolna ay adi maila
isnan ipogaw. Isonga ibabawina et dayawena si Apo Dios danapay kanan en
tet-ewa ay wada si Apo Dios ken dakayo.

Masapol ay Maolnos Nan Maikkan Isnan Simbaan

26 Isonga bebsatko, sino ngen nan gawis ay maikkan? Ibagak ken dakayo
en nan mangbadang isnan ipogaw isnan pammatina et siya nan gawis.
Isonga no madagop kayo gawis no waday menkanta ay mangdayaw ken
Apo Dios. Wada nan mangbiyang ay men-itdo. Biyangen nan tapina ay
mangipagtek isnan initdon Apo Dios ken daida. Menkali nan tapina isnan
teken ay kali dat waday mangibaga isnan kayatna ay kanan isnan ipogaw.
27 Ngem no waday menkali isnan teken ay kali, masapol ay adi somolok
is tolo ay ipogaw ya masapol ay masin-es-ada ay komali. Masapol gedan ay
waday mangipalawag isnan kananda.
28 Ngem no maid mangipalawag et adida ikkan isnan simbaan. Nodi
nan makekedenganda di mang-ikkananda ta kedeng si Apo Dios is
makikaliyanda.
29 No waday mangipagtek isnan kayat Apo Dios ay ibaga et gawis no dowa
wenno tolo nan mang-ikkan. Ngem masapol ay nemnemen nan am-in ay
mangdenge no tet-ewa ay magapgapo isnan Ispirito Santo nan kankanana.
30 Menbinanesda abes ay mangibaga. No waday ipagtek nan Ispirito Santo
isnan esa isnan menkalkaliyan nan esa et gawis no isaldeng nan inmona ay
menkalkali.
31 Tay mabalin ay komali kayo am-in ngem masapol ay mensinonson kayo
tapno maitdowan ya mabadangan nan am-in ay mangdedenge.
32 Tay mabalin ay geddengan nan mangipagtek nan ipagpagtekna.
33 Tay baken nan ngalawngaw is layden Apo Dios nodi nan laydena et nan
naolnos.

Baken Nan Bababai Is Men-itdo Isnan Simbaan

34 Isnan am-in ay simbaan di mamati et baken koma nan babai is men-itdo.
Adida maipalobos ay mang-ikkan isdi tay masapol ay nabababada mo nan
lalalaki tay siya nan kanan nan linteg ay naisolat id kasin isnan kalin Apo
Dios.
35 No waday adida maawatan, gawis no somaada sadapay sooten isnan
as-awada. Tay kababain di is maikkan no adoado nan kalin di babai isnan
simbaan.

36 Ay adiyo layden ay patiyen nan kanak? Ay magapo ngen ken dakayo
nan gawis ay damag wenno kedkedeng kayo is mangtek isna? Baken adi.
37 Nan mangwani en wada nan ipagpagtek Apo Dios ken siya wenno no
kanana en siya nan esay mamadton Apo Dios et masapol ay patiyena gedan
ay tet-ewa ay bilin Apo Dios nan insolatko ken dakayo.
38 Ngem nan adi mangpati et adi tako abes patiyen nan kankanana.
39 Bebsatko, nan kayatko ay kanan ay maipanggep isnan laing ay ibagba-
gak et gag-awis no dawatenyo ken Apo Dios nan laing ay mangipagtek isnan
ipagtekna ken dakayo. Ya mabalin abes ay menkali kayo isnan teken ay kali.
40 Ngem masapol ay maoolnos am-in.

15

Nan Kapatgan Isnan Gawis Ay Damag

1 Bebsatko, kasinak ipanemnem nan inbagak id kasin ken dakayo ay
pinatiyo ay daan ay patpatiyenyo id wani. Et siya nan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo.
2 Et siya abes nan maisalakananyo no itoltoloyyo ay patiyen, malaksig no
baken tet-ewa ay mamati kayo.
3 Et siya dana nan kapatgan ay inbagbagak id kasin ay naitdo ken sak-
en. Inbagak nan nateyan Kristo ay pala isnan basbasol di ipogaw ay epdas
inpasolat Apo Dios id kasikasin.
4 Inbagak abes nan naikaobana ya nan nangtagowan Apo Dios ken siya
isnan maikatlo ay agew ay inbagan abes nan epdasna inpasolat.
5 Inbagak nan ninpailaana ken Pedro ya nan kasina ninpailaan ken daida
am-in ay aapostolisna.
6 Idi nakwas di dat menpaila ay namingpingsan isnan adoado ay mamati
ken siya ay nasolok is limang gasot. Adoado nan daan ken daida id wani.
7 Dat menpaila siya abes ken Santiago dat kasin isnan am-in ay aapos-
tolisna.
8 Et sak-en nan naodi ay ninpailaana. Et kanegak naiyanak ay kolang nan
binowana tay golpi nan namatiyak ken siya ay baken kaneg nan namatiyan
nan tapin nan aapostolisna.
9 Tay isnan nemnemko et adiyak maibagay ay menbalin is esay apos-
tolisna. Sak-en nan kababaan tay sakpay mamati et pinalpaligatko nan
mamati ken siya.
10 Ngem gapo isnan anos ya layad Apo Dios ken sak-en et nan ogalik id
wani et baken kaneg nan ogalik id kasin. Et wada nan paayko ken Apo Dios
id wani isonga nasilbi nan anosna ken sak-en. Tay napigpigsa nan men-ob-
oblaak ken Apo Dios mo nan men-oblaan nan tapina. Ngem nan tet-ewa et
bakenak is mang-ik-ikkan nodi magapgapo isnan badang Apo Dios ken sak-
en.
11 Ngem no maipanggep isnan gawis ay damag ay ibagbagami ay pat-
patiyenyo et paliso am-in nan kankananmi ay aapostolis.

Nan Baken Tet-ewa Ay Kankanan Nan iCorinto

12 Aytay dan kanan nan tapina ken dakayo en adi kasin matago nan
ipogaw ay natey dapay nan esay inbagbagami et kasin natago si Kristo?
13 Tay no tet-ewa ay adi matago kasin nan ipogaw waay egay kasin natago
si Kristo.
14 Et no egay natago si Kristo et maid paay nan ibagbagami ya maid polos
paay nan pammatiyo.

15 No tet-ewa nan kankananyo ay adi kasin matago nan ipogaw ay natey,
kampot nan ibagbagami ay maipanggep ken Apo Dios damipay ibagbaga en
tinagon Apo Dios si Kristo.
16 Tay no adi matago kasin nan ipogaw ay natey et egay tinagon Apo Dios
si Kristo.
17 Et no kaneg todi maid polos paay nan mamatiyanyo ken Kristo ya egay
pay laeng napakawan nan basbasolyo.
18 Ya nan mamati ken Kristo ay natey et egayda naisalakan isnan dosa.
19 No kedeng isnan matatagowan tako is kapaayan nan namnamaen tako
ay magapo isnan pammati tako ken Kristo et kaseseg-ang tako ay ipogaw mo
nan am-in.

Nan Kasin Natagowan Kristo Nan Kailasinan Nan Awnit Kasin Matagowan Nan Mamati Ken Siya

20 Ngem nan tet-etet-ewa et tinagon Apo Dios si Kristo. Siya nan damo
ay natago kasin isnan am-in ay natey ay mangipatet-ewa isnan awnit kasin
matagowan nan am-in ay mamati ken siya.
21 Nan gapo ay matey nan ipogaw et gapo isnan inikkan nan esay ipogaw
id sang-asang-adom ay si Adam. Siyang na abes isnan awnit matagowan di
ipogaw tay esay ipogaw nan gapona.
22 Tay kaneg nan mateyan tako gapo isnan kaap-on Adam ken datako et
kaneg abes nan matagowan tako gapo isnan maitatapiyan tako ken Kristo.
23 Ngem si Kristo nan damo ay kasin natago tay siya di nan osto. Et awnit
abes omonod nan am-in ay ipogawna isnan agew ay kasina omaliyan.
24-25 Makwas pay di dat omdan nan kaodiyan ay timpo. Dat abaken
Kristo am-in ay ninkangangato ay mang-ap-apos ken siya olay no ipogaw
wenno si Satanas ya nan iib-ana ay dimonyo. Tay awnit mentolay si Kristo
engganay abakena am-in ay mangbosboso ken siya. Danat ited am-in nan
mentolayana ken Amana ay si Apo Dios.
26 Ngem wada pay nan masapol ay maabak kayet et nan tetey. Tay masapol
abes ay kaanen Kristo nan esay boson di ipogaw ay tetey tapno adida matey.
27 Getken tako di tay naibaga isnan kalin Apo Dios en, “Awnitna ited nan
am-in ken Kristo tapno maid nangatngato mo siya.” Ngem adi maitapi si Apo
Dios isnan am-in ay men-apowan Kristo tay siya nan mang-ikkan is dadi.
28 Isnan mangabakan Jesus ay Anak Apo Dios isnan am-in danat isagong
nan am-in ken Apo Dios ay nang-ited is dana ken siya. Itapina nan awakna
ay mangipababa tapno si Apo Dios nan kangangatowan.
29 Ngem isnan kankananyo ay adi matago kasin nan ipogaw ay natey
kanak en no tet-ewa ay adida matago kasin, aytay dakayon menpabonyag
ay mangitakdeg isnan natey ay egay ninpabonyag ay kananyo en badang
ken daida? Tay no esada adi kasin matago sino ngen nan paay nan mang-
ik-ikkananyo is dasa?
30 Ya nan esa et aytay dakamin ipalobos nan biyagmi ay olay matey gapo
isnan mangibagbagaanmi isnan maipanggep ken Kristo no adi matago kasin
nan natey?
31 Dapay nan kinatet-ewana et inagew ay malililigatanak. Patiyenyo di tay
inbagak nan tet-etet-ewa gapo isnan gasingko ken dakayo ay bebsatko gapo
isnan pammati tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.
32 No adi kasin matago nan natey maid polos paay nan napalpaligatak ay
kaneg nan inommat id Efeso. Tay intoltoloyda ay nangsapsape ken sak-en.
Ngem maid silbin nan nang-it-itpeak isnan ligat no esaak matey daket esa
adi kasin matago. Tay no kaneg todi et ikkan tako ngalod nan kaneg nan

kanayon ay kankanan di ipogaw en, “Gag-awis no nan gomasingan tako nan ikkan tako tay no matey tako dat kedeng.”
33 Ngem adi kayo maal-allilaw tay baken di is tet-ewa. Makailanyo ta adi
kayo makigaygayyem isnan baken osto nan nemnemda modatya malak-am
kayo.
34 Mennemnem kayo pod ay osto. Dokoganyo nan ngawi ay ogaliyo. Kanak
di ta menbain kayo. Tay wada pay laeng nan tapiyo ay adi mangtek ken Apo
Dios.

Nan Nateknan Nan Balo Ay Awak Isnan Sigod

35 Isnan matagowan kasin nan natey et waay wada nan mangsoot ay
mangwani en, “Into nan ikakkana? Sino nan kaneg nan awakda?” Siya dadi
nan sootenda.
36 Ngem kanak en ay maid nemnemyo? Nemnemen tako pod nan mola.
No is-ekmo nan bowan di mola sino nan ommat? Ay adi masapol ay maikaob
nan bowa sapay tomobo nan mola?
37 Ya nan esa, kedkedeng nan bowa is mais-ek olay pagey wenno teken.
Ngem no tomobo baken bowa nan kailaana nodi teken.
38 Tay sapowen Apo Dios nan tobona ay kaneg nan kayatna. Tonggal esa ay
mola ay bolboliwena et tobowana daida isnan maibagay isnan esa ken esa.
39 Paliso no nemnemen tako nan awak nan matatago tay nateketeken. Tay
teken nan begas nan ingit nan ipogaw isnan begas nan ingit nan animalis.
Ya teken abes nan begas nan ingit di koyat isnan ikan.
40 Wada abes nan mentetee id daya ay teken isnan mentetee isnan batawa.
Teken nan begew nan wada id daya isnan begew nan wada isna.
41 Olay nan wada id daya ay kaneg nan agew, teken nan begewna isnan
begew nan bowan. Dat teken abes nan katalatalaw. Olay nan katalatalaw et
naitken nan esa isnan esa.
42 Siya dadi nan mangipaila ken datako isnan nateknan abes nan awak
nan ipogaw ay tagowen Apo Dios isnan awak tako id wani. Tay nan awak
nan ipogaw ay tagowen Apo Dios et adi katkatkatey.
43 Nan awak tako no matey et maid kabaelana dapay madonot. Ngem no
matago kasin et menbelelegew ya wada nan kabaelana.
44 No maikaob et aped awak di ipogaw ngem isnan mangtagowan Apo Dios
isnan awak tako et wada nan maiyisowana ken siya. Kaneg nan katet-ewana
ay wada nan awak di ipogaw id wani et siya abes nan katet-ewana ay wada
nan awak ay wada nan maiyisowana ken Apo Dios.
45 Getken tako dadi tay wada nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mang-
wani en naagtan nan damo ay ipogaw ay si Adam is biyagna et siya nan
kaneg tako ay nagapo ken siya. Ngem nan biyag ay nagapo ken Adam et
matey. Ngem ninbalin si Kristo is ipogaw ay makwani en kombos Adam ay
mang-ited isnan biyag ay maid patenggana.
46 Ngem baken nan balo ay awak ay maid patenggana is damo ay wada ken
datako nodi nan awak ay matey.
47 Si Adam et naboliw ay nagapo isnan lota ngem si Kristo et id daya nan
nagapowana.
48 Et gapo tay nagapo tako ken Adam, matey nan awak tako. Ngem am-in
ay maitatapi ken Kristo et wada ken daida nan biyag ay maid patenggana ay
kaneg nan biyag Kristo.
49 Owen, tet-ewa ay kaneg tako nan nagapo isnan lota. Et kaneg na abes
nan katet-ewan nan awnit kakaneg tako isnan nagapo id daya.

Nan Mangabakan Kristo Isnan Am-in

50 Bebsatko, nan kayatko ay kanan gapo isnan kinkinwanik et adi mabalin
ay maitapi tako isnan kad-an nan mentolayan Apo Dios no adi masokatan
nan awak tako. Tet-ewa na tay adi mabalin ay maitapi nan awak ay matey
isnan kad-an di adi katkatey ay eng-enggana.
51 Ibagak ken dakayo nan egay kaawatan id kasin. Siya na nan awnit
ommat isnan mamati. Awnit tako esa adi matey am-in ngem am-in tako et
masokatan nan awak tako.
52 Isnan ommatana, kaneg nan menkedeman nan mata ay siasiawyan.
Ommat na isnan agew ay matanggoyoban nan tanggoyob Apo Dios. Tay
awnit madnge nan tanggoyob Apo Dios dat matago kasin nan awak nan
mamati ay natey et adiyet katkatey. Dapay maigiddan ay masokatan nan
awak nan egay pay laeng natey ta adida katkatey abes.
53 Tay masapol ay maagtan tako ay sinkapogtong nan biyagna is balo ay
awak ay adi katkatkatey ya masokat nan awak tako ay nalaka ay madonot is
awak ay adi kadondonot.
54 No ommat di dat matongpal nan naisolat id kasin ay mangwani en,
“Awnit mamaid nan tetey ta adiyet matmatey nan ipogaw.
55 Into pay obpay di kabaelam ay tetey? Naabakka et dadlo. Namaid nan
kabaelam ay mangipaeg-egyat isnan ipogaw.” Siya na nan naisolat id kasin.
56 Tay nan bomasbasolan nan ipogaw et siya nan kagapowan nan kabae-
lan nan tetey ay mangpaligat ken daida. Ya nan kagapowan nan kabaelan
nan basol ay mangdosa isnan ipogaw et gapo tay wada nan linteg Apo Dios.
57 Ngem dayawen tako si Apo Dios tay it-itedna ken datako ay mamati nan
kabaelan tako ay mang-abak isnan tetey gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay
Apo tako.
58 Isonga kanak ken dakayo ay laylaydek ay bebsatko en itoltoltoloyyo
ay mamati ya adi masoksokatan koma nan nemnemyo olay waday mang-
doldolog ken dakayo. Ik-ikkanyo ay kanayon nan oblayo ay pala ken Kristo
tay getken tako ay mapaay nan am-in ay ik-ikkan tako ay pala ken siya.

16

Nan Gawis Ay Maikkan Ay Maipanggep Isnan Olnong

1 Wada nan bassit pay ay ibagak. Nan maipanggep isnan olnongyo ay pala
isnan mapalpaligatan ay mamati id Jerusalem et ikkanyo abes nan kaneg
nan inbilinko isnan mamati id Galacia.
2 Kinwanik en dinomingo ay men-ited kayo is mabalin ay itedyo sigon
isnan olnongyo. Isaganayo tapno baken nan omayak issa is men-ol-
olnonganyo.
3 Et no omdanak issa et ipaw-itko isnan ipogaw ay talkenyo ay mang-awit
ta iyeyda id Jerusalem. Et wada abes nan solat ay ipaw-itko ay mangipagtek
ay daida nan inbaak.
4 Ngem no esaak makanemnem ya gag-awis isnan nemnemko ay sak-en di
esa mang-awit isnan maiyey dadat makkey ken sak-en.

Nan Tapina Ay Ibagbagan Pablo Isnan Kombos Nan Solatna

5 Nemnemnemek ay omeyak ay men-itdo isnan probinsiya ay Macedonia
daket pasyalen dakayo.
6 Et mabayagak ngata is bassit ken dakayo. Waay makiteeak ken dakayo
engganay makwas nan pinag-andap. Et gawis no badanganyo sak-en isnan
masapolko isnan mangtaynanak ken dakayo.
7 Tay adiyak layden ay pasyalek dakayo id wani dat siasiawyan et kedeng.
Nodi kayatko ay mabayagak is bassit no ipalobos Kristo sak-en ay mang-
ikkan.

8 Ngem menteteeak id isna Efeso engganay omdan nan fiesta ay makwani
en Pentecostes
9 tay wada nan gawis ay somya id wani ay men-itdowak isna ay olay
adoado nan mang-ap-apos ken sak-en.
10 No omey si Timoteo ken dakayo, sangailiyenyo ay gawis tay ib-ak siya
ay men-ob-obla isnan Apo tako ay si Kristo.
11 Isonga lispitowenyo siya ay gawis. Ikkanyo nan gawis ken siya tapno
men-gasing ken dakayo isnan komaanana ay somagong ken sak-en tay
sesed-ek siya ya nan iib-ana ay bebsat tako ta dengngek nan ibagana.
12 Si Apolos ay esay besat tako et inbagak ken siya en kakakakayatko no
makkey siya isnan iib-a tako ay mamati ay mangpasyal ken dakayo. Ngem
adina layden ay omey id wani. Awnit omey no waday wayana.
13 Isnan mangsolsolotanyo ken Kristo et makailanyo ta maitoloy ay osto
nan pammatiyo. Am-amed kayo pomigsa koma ay mang-ikkan isnan kayat
Apo Dios. Adi kayo omegyat ay mangsolot ken siya olay naligat.
14 Ya isnan am-in ay ikkanyo et ipailayo nan gawis ay layad.
15 Bebsatko, getkenyo da Estefanas ay sinbaey ay daida nan damodamo
ay mamati id Acaya. Et isdin damo enggana id wani adoado nan badangda
isnan iib-ada ay mamati.
16 Kanak en patiyenyo koma nan kankananda ya nan kankanan abes nan
tapin di ipogaw ay kaneg todi nan ik-ikkanda.
17 Pilmi nan gasingko isnan inmaliyan da Estefanas ken Fortunato yas
Acaico tay naksayan nan iliwko ken dakayo gapo ken daida.
18 Pinagasingda sak-en ay kaneg nan nangipagasinganda ken dakayo.
Lispitowenyo ay gawis nan ipogaw ay kanegda.
19 Gapo isnan maitatapiyan tako am-in ken Kristo et menpakomosta
nan ipogaw isnan kasimbasimbaan isnan il-ili ay probinsiyan di Asia ken
dakayo. Am-amed nan pakomostan da Akila ken asawana ay Priscila ya nan
am-in ay madagdagop isnan baeyda ay mensolo isnan maipanggep ken Apo
Dios.
20 Olay nan am-in ay mamati isna et kananda en gawis koma nan biyagyo.
Ipailayo nan pananglispitoyo ya nan men-asilayadanyo no men-asiila kayo.
21 Isnan inpasolatko ay naay et sak-en nan nangitoloy ay nangisolat isnan
kombosna.
22 Nan kayatko et omali koma ay dagos si Kristo. Nan aginpapati ay maid
polos layadda ken Kristo et awnitda madosa ay eng-enggana.
23 Sapay koma ta likliknaenyo nan badang ya layad nan Apo tako ay si
Jesus.
24 Wada ken dakayo am-in ay mamati nan layadko abes. Siya na nan
kombos nan insolatko isna.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo isnan iCorinto et insolatna isnan timpo ay naligatana ken daida tay nasokat nan nemnem nan tap-in di iCorinto ken siya. Nan tap-in di mamati isdi et wada nan ngawi ay inbagbagada ay maipanggep ken Pablo ngem baken kadi tet-ewa. Ngem olay no siya di nan inik-ikkanda et inpailan Pablo kayet nan pilmi ay anosna ay mangses-eed isnan menbabawiyanda. Et isnan nangbasaanda isnan solatna, ninbabawida ay tet-ewa. Isonga dadama nan gasing Pablo.

Isnan login nan solat et ibagbagan Pablo nan gawis ay nemnemna ken daida. Iyis-ispikalna nan gapo ay pilmi nan nangsagiitana ken daida isnan nang-iyawanda ya nang-ap-aposanda ken siya. Danat ibaga nan dadama ay gasingna tay gapo isnan nangislatana ken daida et ninbabawida ya ginmawis nan nemnemda kasin ken siya.

Nan esa ay inbagana isnan mamati isdi et men-olnongda koma is ibadangda isnan mamati id Judea ay makasapol is badang. Isnan kombos nan solatna et inbagan Pablo nan kalintegana ay men-apostolis tay wada nan ipogaw id Corinto ay aped mangmangwani en daida nan tet-ewa ay apostolis ay nangatngato mo si Pablo dapay baken kadi tet-ewa. Isonga inpagtek Pablo nan tet-ewa.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-11
Nan nemnem Pablo isnan mamati id Corinto 1:12-7:16
Nan maited ay badang isnan mamati ay makasapol id Judea 8:1-9:15
Nan nangpaneknekan Pablo isnan kalebbengana ay men-apostolis 10:1-13:10
Kombos nan solat 13:11-14

Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et aboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Corinto ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios isnan probinsiyayo ay Acaya.

2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, nan layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Ama tako ay Apo Dios yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Si Apo Dios Nan Mangbadbadang Isnan Ipogaw Ay Mapalpaligatan

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman Apo Jesu Kristo ya Diosna tay dadama ay maseg-ang ken datako danapay ay-ayowen datako isnan am-in ay ligat.

4 Liwliwaliwena datako tapno getken tako abes nan ikkan tako ay mangliwliwaliw isnan iib-a tako ay mapalpaligatan. Mabalin ay badangan tako daida gapo isnan inadal tako ay badang Apo Dios ken datako.

5 Owen, tay nan kaad-adon nan mapalpaligatak ay kaneg din napalpaligatan Kristo et siya nan kaad-adon nan badang Apo Dios ken sak-en gapo isnan maitatapiyak ken Kristo.

6 Isonga olay no mapalpaligatan kami isnan mangibagbagaanmi isnan gawis ay damag tay menpaay ken dakayo tay siya di nan mabadanganyo ya maisalakananyo. Et nan mangliwliwaliwan Apo Dios ken dakami isnan ligat

et siya nan mangtekanmi ay mangliwliwaliw ken dakayo isnan ligatyo tapno mabalin ay an-anosanyo.
7 Isonga maid danagmi ken dakayo tay getkenmi ay no mapalpaligatan kayo ay kanegmi et badangan Apo Dios dakayo gedan ay kaneg nan mang-badbadangana ken dakami.

8 Wada nan ibagak bebsatko, tay laydek ay getkenyo nan inommat ken dakami isnan il-ili id Asia. Dadama nan napalpaligatanmi isdi. Isonga kanak en adi kami makaitpe isnan mendalalagsen ay ligat.
9 Tay isnan nemnemmi et waay siya di nan timpo ay mateyanmi. Ngem inommat di ta baken nan awakmi is talkenmi nodi si Apo Dios ay makabael ay mangtago isnan matey.
10 Et tet-ewa ay insalakana dakami ta adi kami matey. Et getkek abes ay itoltoloyna ay mangisalakan ken dakami isonga dadama nan talekko ken siya.
11 Et nan lowaloyo pala ken dakami nan esa ay mangbadang ken dakami. Et isnan mangsongbatan Apo Dios isnan lowalon nan adoado et maadoado abes nan mangdayaw ken siya ay men-iyaman isnan gawis ay badangna.

Inbagan Pablo Nan Gapo Ay Sinokatana Nan Nemnemna

12 Men-gasing kami ay mangwani en maid polos getkenmi is inikkanmi is ngawi isnan ipogaw, am-amed ken dakayo. Ostoosto nan inik-ikkanmi ya maid polos kampot is wada isnan nemnemmi tay si Apo Dios nan nagapowana. Isnan am-in ay ik-ikkanmi et baken nan silib di ipogaw is magapgapowana nodi nagapo isnan badang Apo Dios isonga makaikkan kami isnan ostoosto.
13-14 Magtek ay maid kampot isnan nemnemmi tay maid sinalinanmi isnan am-in ay insolatko ken dakayo tay nalaka ay mabasa ya maawatan. Sapay koma ta nan bassit ay getkenyo id wani ay maipanggep isnan ogalimi et namnamaenmi ay awnit mataptapiyan enggana ay omdan nan agew ay kasin omaliyan Kristo tapno awnit maipaliso nan gasingyo ken dakami isnan gasingmi ken dakayo.

15-16 Gapo tay namnamaek ay men-gasing kayo ken dakami et ninem-nemko en gawis no dinmag-os kami koma isnan kad-anyo isnan inmayanmi id Macedonia dakamit kasin domag-os isnan somagonganmi. Kayatko no mamindowa ay ilaenmi dakayo tapno mamindowa ay mabadangan kayo. Et isnan komaanak ay omey id Judea gawis no bomadang kayo.
17 Waay kananyo ngen en no kaneg todi nan kayatko aytay dan egay natongpal? Ay kananyo ngen en nalaka ay masokat nan nemnemko gapo tay egayak tinongpal nan omayak ken dakayo? Ngem adiyo koma kanan en adiyak matalek ay ipogaw ay kaneg nan ipogaw ay maid nemnemna ken Apo Dios ay mangwani en owen dat nalaka ay sokatana nan nemnemna.
18 Tay baken tet-ewa di. Tay tet-etet-ewa nan ibagbagami ken dakayo ay kaneg nan katet-ewan nan kankanan Apo Dios.
19 Tay nan Anak Apo Dios ay si Jesu Kristo ay inbagbagami ken da Silas yas Timoteo ken dakayo et adi polos masokatan nan kankanana am-in.
20 Et siya nan natongpalan nan am-in ay inkalin Apo Dios ay maipanggep isnan mangisalakan isnan kaipoipogaw. Isonga gapo ken Kristo, oowenan tako nan katet-ewan nan inkalin Apo Dios et siya nan esay madaydayawana.
21 Et si Apo Dios nan mangipapapigsa ken datako isnan mangsolsolotan tako ken Kristo. Pinilina datako ay menbalin is ipogawna ay mang-ikkan isnan obla ay pala ken siya.

22 Intedna nan Ispiritona ken datako ay kailasinan nan maitatapiyan tako
ken siya. Et gapo isnan kawadan nan Ispiritona ken datako getken tako ay
tongpalena nan am-in ay awnitna ited ken datako.
23 Ngem ibagak id wani nan gapo ay egayak inmey id issa ay mangpasyal
ken dakayo. Egayak inmey tapno maagtan kayo is waya ay mangibabawi
isnan basbasolyo ta adi masapol ay dosaek dakayo. Getken Apo Dios ay tet-
ewa di.
24 Ngem baken na is kayatko ay kanan ay pilpilitenmi dakayo maipanggep
isnan pammati tako ken Kristo tay osto nan pammatiyo. Ngem laydenmi ay
mangbadang ken dakayo isnan mangsolsolotanyo ken siya tapno matapiyan
nan gasingyo.

2

1 Owen, tet-ewa di. Egayak inmey tay epdasko ninemnem ay adiyak
layden ay mangipaseg-ang kasin ken dakayo.
2 Tay maid mangpagasing ken sak-en no baken dakayo. Et adi mabalin ay
pagasingenyo sak-en no menseseg-ang kayo.
3 Isonga siya di nan gapo ay ninsolatak omona ken dakayo. Inikkak di
tapno ibabawiyo koma nan ngawi tapno adi mensakit nan nemnemko gapo
ken dakayo no omeyak issa. No mabalin koma et dakayo nan mangipagasing
ken sak-en. Tay mamatiyak en no men-gasingak et men-gasing kayo abes.
4 Isonga isnan ninsolatak et nin-ayos nan agak gapo isnan dadama ay
seg-angko. Ngem egayak ninsolat ay mangipaseseg-ang ken dakayo nodi
ninsolatak tay kayatko ay ipaila nan pilmi ay layadko ken dakayo.

Masapol Ay Mapakawan Nan Nakabasol

5 Nan binmasol issa et bakenak is nasakitan nodi dakayo. Ngem baken
kayo am-in is nasakitan. Kanak en baken kayo am-in tay adiyak layden ay
paam-ameden nan kadagsen nan basol nan binmasol.
6-7 Isonga id wani omanay nan nangdosaan nan adoado ken dakayo ken
siya. Isonga teknenyo nan nemnemyo ta pakawanenyo ya pagasingenyo
siya tapno adi palalo ay menseseg-ang gapo isnan baina.
8 Pangaasiyo ta kasinyo ipaila nan layadyo ken siya.
9 Tay nan ninsolatak ken dakayo et tapno mapaneknekan no managpati
kayo.
10 Isonga kanak en nan pakawanenyo et pakawanek abes. Tay no waday
masapol ay mapakawan et pakawanek tapno mabadangan kayo abes et
getken Kristo ay tet-ewa nan kankanak.
11 Tay adiyak layden no tongpalenyo si Satanas ay mangkayat ay bomasol
kayo tay getken tako ay siya di nan oblana.

Nan Oblan Da Pablo Et Nan Mangibagbagaanda Isnan Maipanggep Ken Kristo

12 Itoloyko ay ibaga nan inmayak id Macedonia. Isnan inomdanak id Troas
ay mangibaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo et gawis nan
wayak ay men-itdo ay men-obla ken Apo Jesus.
13 Ngem gapo tay egayak inila nan gayyemko ay si Tito et nadanaganak
ay pilmi. Isonga tinaynak nan gagayyemko ay mentetee isdi ta itoloyko ay
omey id Macedonia.
14 Idi dinatngak siya et gawigawis nan inbagana ken sak-en isonga pilmi
nan nangdayawak ken Apo Dios. Daydayawek siya tay isnan maitat-
apiyanmi ken Kristo et si Apo Dios nan Apomi ay mangipangpango ken
dakami tapno am-in ay omay-ayanmi et osalena dakami ay mangibaga isnan
gawigawis ay damag.

15 Men-galalasing si Apo Dios ken dakami gapo isnan mangibagbagaanmi
ken Kristo. Et si Kristo ay ibagbagami et wada nan ipagpagtekna isnan am-in
ay ipogaw ay omay-ayanmi ay mamati wenno adi mamati.
16 Nan mangpati isnan kananmi et laydenda ay mangdenge isnan ibag-
bagami tay siya nan maagtananda is biyag ay maid patenggana. Ngem
nan adi mamati ay adi maisalakan et adyanda ay mangdenge tay siya di
nan mangtekanda ay awnitda madosa ay eng-enggana. Isonga gapo tay
napatepateg nan oblami kanak en maid ipogaw is maibagay ay mang-ikkan.
17 Ngem makaikkan kami tay inpaikkan Apo Dios ken dakami. Ibag-
bagami nan kayatna ay maibaga gapo isnan maitatapiyanmi ken Kristo.
Maid polos ngawi isnan nemnemmi isnan mang-ik-ikkananmi is dadi tay
getkenmi ay iiilaen Apo Dios dakami. Bakenmi kaneg nan adoado ay ipogaw
ay men-it-itdo isnan kalin Apo Dios ay nan kalagbowanda et kedeng nan
gamgamgamanda.

3

1 Ay sino nan nemnemnemenyo ay maipanggep ken sak-en gapo isnan
kinkinwanik? Ay kananyo en men-et-etekak? Ay masapol ay waday ipailami
is solat is nagapo isnan teken ay ipogaw ay mangpaneknek isnan kagawis
nan ogalimi? Wenno masapol ay waday ipasolatmi ken dakayo ta ipailami
isnan ipogaw isnan teken ay ili ay omayanmi ay men-itdowan? Siya di nan
ik-ikkan nan tapin di ipogaw ngem adi masapol di ken dakami
2 tay dakayo nan kinasolatmi ay mangpaneknek ay tet-ewa nan ibag-
bagami tay mamati kayo gapo isnan oblami. Getkek ay tet-ewa di. Et nalaka
ay getken nan tapin di ipogaw gedan.
3 Mail-ila isnan ik-ikkanyo ay nagapo ken Kristo nan pammatiyo et dakami
nan inosalna ay nangibaga isnan pinatiyo. Bakenyo kaneg nan tet-ewa
ay solat ay tinta nan naisolat nodi nan Ispiriton Apo Dios ay nalaleng-
agan ay Dios nan nangisolat. Et baken nan nadadapig ay bato ay kaneg
nan naisolatan nan linteg Moses is nangisolatana nodi isnan nemnemyo ay
mamati.
4 Mabalin ay kanak en ostoosto nan ik-ikkanmi tay si Apo Dios nan
talkenmi ay bomadbadang gapo tay maitatapi si Kristo ken dakami.
5 Tay getkenmi ay maid mabalin is ikkanmi is osto no kedkedeng nan
awakmi is talkenmi. Nodi nan gapo ay makaikkan kami isnan ikkanmi et
gapo tay badbadangan Apo Dios dakami.
6 Tay an-anayana nan kabaelanmi ay mangibaga isnan balo ay nakitola-
gana. Nan naay ay nakitolagana et baken kaneg nan damdamo ay naisolat
ay linteg ay inbagan Apo Dios ken Moses. Nodi nan Ispirito Santo nan
mangipagpagtek. Tay nan damo ay naisolat ay linteg et dosa ay maid
patenggana nan itedna tay maid makasolot. Ngem nan ited nan Ispirito
Santo et biyag ay maid patenggana.

Nan Balo Ay Tolag Et Siya Nan Kagawisan

7-8 Wada pay nan ibagak isnan nateknan nan nakitolagan Apo Dios isnan
lintegna. Nan linteg ay naisolat isnan bato et naila isdi nan kinangaton Apo
Dios. Ya olay si Moses ay nang-itedana et sinmilang ay pilmi nan angasna
gapo isnan naisag-enana ken siya. Et olay mamam-aid nan silangna, adi
kayet makaila nan Judio ken siya tay nasilida. Isonga no naila nan kinan-
gaton Apo Dios isnan linteg ay nang-ited isnan tetey, ay baken am-am-amed
nan kail-an nan kinangaton Apo Dios isnan ik-ikkan nan Ispiritona ay mang-
ited isnan biyag ay maid patenggana?
9 Owen, tay no maila nan kangaton Apo Dios isnan linteg ay mang-ited
isnan dosa ay maid patenggana et am-am-amed nan mailaan nan kangatona

isnan balo ay nakitolagana ay mang-ited isnan gawis ay pangiilaana isnan kaipoipogaw ta makiteeda ken siya ay eng-enggana.
10 Minaid nan kagawis nan nakitolagan Apo Dios nan kagawis nan linteg ay inmona.
11 Tay no maila nan kangaton Apo Dios isnan nalaka ay mamaid, am-amamed nan kail-an nan kangatona isnan maid patenggana.
12 Gapo tay getkenmi ay kaneg todi nan pateg nan patpatiyenmi et maid salsalinanmi isnan mangibagbagaanmi isnan am-in isnan nakitolagan Apo Dios ay maipanggep ken Kristo.
13 Bakenmi kaneg si Moses ay nangsalin isnan angasna tapno adi ilaen nan Judio nan mamaidan nan silang nan angasna.
14 Ngem san deeyda ay Judio et menkenteg nan oloda. Olay nan Judio id wani ay timpo no basaenda nan insolat Moses id kasikasin et kaneg nasasalinan nan nemnemda tay adida maawatan nan tet-ewa ay kayat Moses ay ibaga. Kedkedeng nan mangtekanda ken Kristo is mabalin ay maawatanda.
15 Owen, tet-ewa sa tay olay id wani no mabasa nan linteg Moses et kaneg wada nan mangsasalin isnan nemnemda.
16 Ngem no mamatida ken Kristo et makaan nan mangsasalin isnan nemnemda.
17 Tay si Kristo nan Ispirito Santo ay mentetee isnan mamati. Et siya nan mangwaya isnan mabab-aan nan ipogaw isnan linteg ya isnan ngawi ay maikkan.
18 Isonga getken tako ay ostoosto nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ya nan kangatona tay nakaan nan nangsasalin isnan nemnem tako. Isonga gapo isnan mang-il-ilaan tako ken siya et gomawgawgawis tako engganay maipaliso tako ken Kristo. Et si Apo Jesus ay Ispirito Santo nan mang-ik-ikkan is dana.

4

Nan Ogalin Nan Mang-it-itdo Isnan Gawis Ay Damag

1 Gapo tay nan gawigawis ay kaneg todi nan ibagbagami et maid polos egy-atko ay mangibaga ay olay no mapalpaligatak. Et maid teken is nagapowan nan kalebbenganmi ay mang-ikkan no baken nan layad ya seg-ang Apo Dios.
2 Isonga inadyanmi ay mang-ikkan isnan kababain ay mangibabain isnan ipogaw no magtek. Adimi siksikapan nan kaipoipogaw. Maid soksokatanmi isnan kankanan Apo Dios nodi kedeng nan tet-ewa is ibagbagami. Et siya dadi nan ik-ikkanmi ay mangpaneknek isnan ipogaw ay maid ngawi isnan nemnemmi. Et getken Apo Dios ay tet-ewa di tay iiilaena dakami.
3 Ngem wada nan kasasalinan nan gawis ay damag ay ibagbagami et kedkedeng isnan adi mamati ay awnit madosa ay eng-enggana.
4 Nan gapo ay adida mamati et gapo tay kinowap Satanas ay apon nan ipogaw isnan batawa nan nemnemda tapno adida getken nan kagawis nan damag ay mangipaila isnan kangaton Kristo ay mangipaila isnan kaneg Apo Dios.
5 Tay nan ibagbagami et baken nan awakmi nodi si Jesu Kristo et siya nan Apo ay inbaan Apo Dios. Et kanegmi nan baa ay men-ob-obla ken dakayo ay pala ken Kristo.
6 Tay si Apo Dios ay nangboliw isnan mangsilsilaw isnan menbolinget et siya gedan nan nangtanggew isnan nemnemmi ta ipailana nan kangatongatona ay il-ilaen tako ken Kristo.

Intalek Apo Dios Nan Kabanolan Ay Maitdo Isnan Aped Ipogaw

7 Nan gawigawis ay damag ay intalek Apo Dios ken dakami tapno ibag-
bagami et siya nan kababanolan. Ngem ken datako ay ipogaw ay atiatik nan
pategna ay kaneg nan banga ay atiatik nan banolna nan nangitalkana tapno
magtek ay nan kabaelana ay maid polos naiyisowana nan magapgapowan
nan kabaelan nan ipogaw ay mang-ikkan isnan naitalek ken daida.
8 Tay adoado nan mapalpaligatanmi ngem namnamaenmi ay mamaid.
Namin ado ay magogolo nan nemnemmi ngem egay naam-amas.
9 Palpaligaten nan ipogaw dakami ngem wawawawada si Apo Dios ay
bomadbadang ken dakami. Nganngani ay pateyenda dakami ngem naibali-
wan kami.
10 Sasasagangenmi nan kateyanmi ay kaneg nan inommat ken Jesus ngem
gapo isnan badangna ken dakami et daan kami ay matatago. Isonga siya nan
mangpaneknek ay daan ay matatago si Jesus.
11 Tet-ewa nan kinwanik tay isnan matatagowanmi et kanayon ay wada
nan ommat ay nganngani ay mateyanmi gapo isnan pammatimi ya nan
oblami ay pala ken Kristo. Om-ommat di tapno mail-ila nan manakabalin
ay biyag Kristo ken dakami ay aped ipogaw ay maid kabaelana.
12 Owen, tet-ewa nan mapalpaligatanmi ay pilmi ngem gawis di tay siya
nan gapo ay matagotago kayo ay eng-enggana ken Apo Dios.

Awnit Masokat Nan Sigod Ay Awak Di Ipogaw Is Balo

13 Isonga olay no mapalpaligatan kami et itoltoloymi kayet ay mangibaga
isnan maipanggep ken Apo Dios tay paliso nan pammatimi isnan pammatin
nan esay ipogaw id kasikasin ay nangwani en, “Patpatiyek nan kankanan
Apo Dios isonga ibagbagak.”
14 Tay getkenmi ay si Apo Dios ay nangtago ken Apo Jesus et awnitna
tagowen dakami gapo isnan maitatapiyanmi ken siya. Awnitna alaen
datako am-in ay mamati ay mangitapi ken siya isnan kad-ana.
15 Isonga am-in ay ligat et it-itpemi gapo isnan mangbadbadanganmi ken
dakayo. It-itpemi nan ligat tapno omadoado nan ipogaw ay mangtek isnan
layad Apo Dios. Isonga omadoado abes nan men-iyaman ken Apo Dios et
siya dadi nan esay madayawana.
16 Isonga adi kami somadsadot ay mangibagbaga is dana. Tay olay no
komapkapkapsot nan awak tako et inagew ay pomigpigpigsa nan biyag ay
wada ken datako ay adi katkatkatey.
17 Isonga olay no likliknaen tako nan ligat et olay tay siasiawyan. Tay
isaganan gedan nan ligat datako isnan gawigawis ay awnit tako ganaben ay
maid patenggana.
18 Tay nan kanayon ay wada isnan nemnemmi et baken nan mail-ila isnan
batawa ay gamgamgaman nan kaipoipogaw nodi nan wada id daya ay awnit
ganaben nan mamati nan nemnemnemenmi. Tay nan mail-ila et wada nan
patenggada dapay nan adi kaila et maid patenggada.

5

1 Tay getken tako ay olay matey nan sigod ay awak et wada nan balo ay
awak ay ited Apo Dios ay naitken isnan awak tako tay nan balo ay awak et
adi katey ya id daya nan menteteana.
2 Isnan matatagowan tako isnan naay batawa et naligaligat nan biyag tako
isonga kayat tako ay pilmi ay siya dat maisokat nan balo ay awak
3 tapno waday awak tako is mentean nan ab-abiik tako ay dagos no taynan
tako nan awak tako ay sigod.
4 Tet-ewa nan kinwanik tay naligaligat nan biyag tako id wani. Adoado
nan madanagan tako. Ngem adiyak kanan en kayatko ay matey ta taynak

nan sigod ay awakko nodi nan kayatko et ta maisokat nan balo ay awak ay adi katkatey isnan sigod.

5 Et si Apo Dios nan nangisagana ken datako ay mangganab isnan balo ay awak ya intedna nan Ispiritona ay mentetee ken datako ay mangpan-paneknek ay awnit tako maagtan.

6 Isonga gapo tay wada nan Ispirito Santo ken dakami adi kami madanagan. Getkenmi ay maiyaaddawi kami ken Apo Jesus id daya isnan naay kadaanmi isnan naay batawa.

7 Ngem olay tay nan pammati tako nan napateg ay olay adi tako iilaen.

8 Isonga men-gasing kami kayet. Ngem gag-awis no taynanmi nan awakmi tapno makitee kami ken Apo Dios id daya.

9 Ngem olay nan kadaanmi wenno nan makiteanmi ken siya et nan mangipagasinganmi ken siya met laeng nan kapatgan ken dakami.

10 Tay am-in tako et awnit banagen Kristo datako tapno ganaben tako nan inik-ikkan tako no gawis wenno ngawi.

Gapo Isnan Inikkan Kristo Et Wada Nan Somya Isnan Ipogaw ay Menbalin Is Gayyem Apo Dios

11 Isonga gapo tay getkenmi ay kaeegyat nan menbanagan Kristo, siya nan mangipakpakatanmi ay mang-awis isnan ipogaw tapno patiyenda dakami. Getken Apo Dios ay maid ngawi isnan nemnemmi isnan men-it-itdowanmi. Et sapay koma ta getkenyo abes.

12 Adiyak menpangangato isnan nangwaniyak is dadi. Nodi ibagak nan tet-ewa tapno adi kayo polos mabab-ain ay mangsalaknib ken sak-en isnan mangdeldelaw ken sak-en. Baken nan tet-ewa ay gawis ay nemnem is napateg ken daida nodi nan mamaila ay maid pategda ken Apo Dios nan patpatgenda.

13 Ngem nan nemnemmi et baken kaneg nan nemnemda. Tay no kanan nan tapin di ipogaw en matawtawaw kami et olay tay pala ken Apo Dios nan am-in ay ik-ikkanmi. Wenno no kanan nan tapina en ostoosto nan nemnemmi et mabalin abes tay pala ken dakayo abes nan oblami.

14 Olay kompolmi nan kankananda tay nan tet-ewa et nan mangtekanmi isnan pilmi ay layad Kristo nan gapo ay ik-ikkanmi nan oblami. Tay getkenmi ay linak-am nan esa nan tetey ay pala isnan am-iam-in. Isonga am-in ay ipogaw et kanegda naitapi abes ken Kristo ay natey isnan nateyana.

15 Natey si Kristo ay pala isnan am-in tapno isnan matatagowan tako et adi tako ipaon-on-ona nan kayat tako. Nodi nan kayat Kristo ay natey dat kasin matago ay pala ken datako nan paon-on-onaen tako.

16 Isonga isnan nemnemko baken nan maiila ay napateg isnan ipogaw ay adi mamati is gapo ay kanak en gawigawis nan ipogaw. Nodi nan ostoosto ay wada isnan nemnem di ipogaw nan gapo ay gawisda wenno baken. Ngem nan nemnemko id kasin ken Kristo et kaneg nan nemnem nan adi mamati. Ngem nasokat et id wani.

17 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken Kristo et kanegda ninlopton tay binmalo nan nemnemda isnan nangtaynananda isnan sigod ay ogalida.

18 Nan balo ay nemnem et nagapo ken Apo Dios tay kinaana nan mangsolsolin ken datako ken siya gapo isnan inikkan Kristo. Danat italek ken datako nan omayan tako mangibagbagaan isnan inikkana tapno getken nan ipogaw ay namaid nan mangsolsolin ken daida isnan maitapiyanda ken Apo Dios.

19 Ibagbaga tako ay si Kristo nan kad-an nan somya ay mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tapno waday somya ay gayyemena daida. Siya dana nan intalek Apo Dios ken datako ay omey tako ibagbaga.

20 Isonga dakami nan kinatopek Kristo ay mangipagtek isnan kayatna ay
ipagtek. Isonga as-asoganmi dakayo ta adiyo itoloy ay mang-adi ken Apo
Dios ta makiinawat kayo ken siya. Tay aw-awisen Apo Dios dakayo isnan
ibagbagami.
21 Tay inpaalina si Kristo ay maid polos basolna ta siya nan manglak-am
isnan basbasol tako. Inikkana di tapno waday somya ay maitapi tako ken
siya isnan kinagawisna gapo isnan maitatapiyan tako ken Kristo.

6

1 Isonga gapo tay maitatapi kami ken Apo Dios ay makiob-obla isnan
oblana kanak en mensilbi kayo koma ken Apo Dios ta mapaay nan nang-
dawatanyo isnan inikkana ay mangisalakan ken dakayo.
2 Tay awnit komombos nan timpo ay badangan Apo Dios nan kaipoipogaw.
Kaneg nan mangwaniyan Apo Dios id kasikasin en,
"Wada nan osto ay timpo ay mangdedengak isnan lowaloyo ya wada nan
osto ay timpo ay mangbadangak ay mangisalakan ken dakayo."
Siya di nan kinwanina. Isonga kanak en menpabadang kayo ken siya id wani
tay daan nan timpo ay mangisalakana isnan mamati ken siya. Tay adi tako
getken nan komombosana.

*Nan Ligat Ay It-itpen Da Pablo Nan Mangipaila Ay Si Apo Dios Nan Nan-
gibaa Ken Daida*

3 Isnan men-ob-oblaanmi ay pala ken Apo Dios et maid ik-ikkanmi is
mabalin ay delawen nan kaipoipogaw tapno maid lasonda ay mang-adi
isnan ibagbagami.
4 Nodi isnan am-in ay ikkanmi et ipail-ilami ay baan Apo Dios dakami.
Mail-ila isnan mang-an-anosanmi ay mang-it-itpe isnan am-in ay ligat ya
kaeegyat ay om-ommat ken dakami.
5 Inan-anosanmi nan nangpatpat-owanda ken dakami ya nan naibalbalo-
danmi ya nan nangliklikobanda ay mangpatey koma ken dakami ya nan
naligat ay oblami. Init-itpemi nan owatmi ya seyepmi.
6 Mail-ila ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan kamaid ngawi isnan
nemnemmi ya isnan osto ay mangtekanmi ken siya ya isnan gawis ay
nemnem ya gawis ay ikkanmi isnan ipogaw. Mail-ila abes isnan badang nan
Ispirito Santo ken dakami ya isnan layadmi isnan ipogaw.
7 Inpail-ilami ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan mangibagba-
gaanmi isnan tet-ewa ya isnan kabaelan Apo Dios ay wada ken dakami. Nan
kanegmi almas et nan kagawis nan ogalimi. Et siya nan osalenmi ay ibanget
ya mangsalaknib ken dakami no waday mang-ap-apos.
8 Itoltoloymi ay mang-ikkan isnan gawis ay olay no maipapangato
kami wenno ipapagowabda dakami. No iiyawenda dakami wenno day-
dayawenda dakami et adi katken nan ik-ikkanmi. Olay kankanan nan tapin
di ipogaw en agin-iisolo kami ngem nan ibagbagami et tet-ewa.
9 Isnan nemnem di tapin di ipogaw et maid paaymi ngem getken nan
tapina nan tet-ewa ay maipanggep ken dakami. Matmateyan kami ngem
ilaenyo et daan kami kayet. Nadosdosa kami ngem baken sobla tay osto ay
men-gawisanmi.
10 Wada nan mangipaseseg-ang ken dakami ngem egay makak-aan nan
gasingmi. Kodokdo kami ngem pabaknangenmi nan adoado ay ipogaw
isnan gawis ay magapgapo ken Apo Dios. Maid gamengmi isnan batawa
ngem maiwed abes bakenmi gameng tay maitapi kami ay makikwa isnan
kowan Ama tako id daya.

11 Ilaenyo ay iCorinto, maid egayak inbaga ken dakayo ya pilmi abes nan
layadko ken dakayo.
12 Baken kami is maid layadna ken dakayo nodi dakayo nan maid layadna
ken dakami.
13 Isonga mensobalit kayo ta manglayad kayo tay dakayo nan kanegko an-
ak.

Masapol Ay Adi Maipalpaliso Nan Mamati Isnan Adi Mamati

14 Nan esay ibilinko ken dakayo et adi kayo makias-asawa wenno mak-
isossosyo isnan adi mamati ay ipogaw. Tay sino ngen nan men-isowan nan
ostoosto ay maikkan isnan ngawi? Kaneg na nan adi men-isowan nan pat-a
isnan bolinget.
15 Kaneg abes da Kristo ken Satanas et maid men-isowanda. Isonga maid
abes men-isowan nan mamati ken Kristo isnan adi mamati.
16 Ayke maibagay no maitapi nan sinang didios isnan mentetean Apo Dios?
Adi adi. Isonga siyang na ken datako. Adi kabalin ay matapiyan tako is ngawi
tay datako ay mamati nan mentetean nan naleleng-agan ay Dios. Kaneg nan
kinwanin Apo Dios en,
"Awnitak mentee ken daida. Sak-en nan Diosda ya daida nan ipogawko."
17 Isonga kankanan Apo Dios en,
"Taynanyo nan am-in ay ngawi. Adi kayo maipalpaliso ken daida. Am-in ay
baken nadalos ken sak-en et adiyo sagsag-enen. No kaneg todi nan
ik-ikkanyo et dawatek dakayo ay omali ken sak-en.
18 Et sak-en nan Amayo ya dakayo nan an-akko."
Siya dadi nan kinwanin nan kangatowan ay Apo.

7

1 Gagayyemko, gapo tay keg da todi nan inkalin Apo Dios ken datako et
kaanen tako koma nan am-in ay ngawi ay maik-ikkan ya ngawi ay nemnem.
Ipakat tako ay pagawgawisen nan ogali tako engganay maanay gapo isnan
mangpatpatgan tako ken Apo Dios.

Nan Layad Pablo Isnan iCorinto

2 Kasinko kanan en pangaasiyo ta men-gasing kayo ken dakami tay maid
ngawi is inikkanmi ken dakayo. Maid inpail-ilami is ngawi ay ogali is
mangipangawi ken dakayo ya maid siniksikapanmi.
3 Egayak kinwani na ay mangipabasol ken dakayo. Tay tet-ewa nan
kinwanik en laylaydek dakayo. Olay makiteeak ken dakayo ay engganay
mateyak et mabalin no siya nan kayat Apo Dios.
4 Pilmi nan talek ya gasingko ken dakayo. Olay napalpaligatan kami ngem
nakaan nan danagmi isnan inmaliyan Tito. Men-galalasingak gapo isnan
gawis ay inbagana.
5 Tay isdin inmayanmi id Macedonia et magogolo ay pilmi nan nemnemmi
gapo isnan pilmi ay ligat ay dinatnganmi. Napalpaligatan kami isnan mang-
ap-apos ken dakami ya isnan dadama ay danagko gapo isnan mangnem-
nemnemak isnan mamati ay initdowak modatya mamaid nan pammatida.
6 Ngem si Apo Dios ay mangipasingsingpa isnan nemnem di madadanagan
et kinaana nan danagmi gapo isnan inmaliyan Tito.
7 Et baken kedkedeng nan nang-ilaanmi ken siya is nangipasingpa is-
nan nemnemmi nodi am-amed nan gasingmi isnan gawis ay inbagana ay
maipanggep ken dakayo. Tay inbagana nan nangipagasinganyo ken siya
ay mangibaga isnan pilmi ay layadyo ay mang-ila ken sak-en ya nan pilmi
ay seg-angyo isnan nangipasakitanyo isnan nemnemko. Inbagana abes ay
kayatyo ay ikkan nan inbilinko ken dakayo.

8 Isonga id wani maid babawik isnan damo ay solatko ken dakayo olay
getkek ay nasaktan nan nemnemyo is sin-awyan gapo isnan kinwanik.
Ngem issan nangisolatak ninbabawiyak tay gintekko ay masakitan kayo.
9 Ngem id wani men-galalasingak tay nan nasakitan nan nemnemyo nan
gapo ay tinaynanyo nan ngawi. Tay nan inikkanyo ay menseg-ang et pinaay
Apo Dios. Isonga nabadangan kayo gapo isnan solatko.
10 Tay nan osto ay seg-ang ay kaneg nan layden Apo Dios et siya nan mang-
badang isnan ipogaw ta ibabawida nan ngawi tapno maisalakanda. Isonga
maid polos babawiyo isnan ninbabawiyanyo. Ngem nan menseseg-angan
nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios et maid badang nan menseg-angana
nodi iyeyna isnan tetey tay olay menseseg-ang et baken nan basbasolna is
menseseg-angana.
11 Isonga nemnemenyo nan gawis ay inommat gapo isnan seg-angyo ay
inpaliknan Apo Dios ken dakayo. Tay naam-amed nan layadyo ay mang-
ikkan isnan osto id wani. Palalo ay kayatyo ay mangipaila ay baken ngawi
nan nemnemyo. Inadyanyo ay pilmi nan naibabainanyo ay inikkan nan
ib-ayo. Inmegyat kayo modatya madosa kayo. Kayatyo ay pilmi ay men-
gasingak ken dakayo kasin. Pilmi nan mang-ad-adyanyo isnan ngawi tay
dinosayo ay osto nan nakabasol. Isnan am-in et inpailayo ay maid polos
egayyo esten isnan masapol ay mas-et.
12 Isonga baken kedeng nan nakabasol wenno nan nasaktan is gapo ay nin-
solatak. Nodi am-amed kayo is gapo ay ninsolatak ta ipagtekko ken dakayo
isnan pangiilaan Apo Dios ay tet-ewa ay laylaydenyo ay mangipagasing ken
dakami. Isonga siya dadi nan ginmasinganmi.
13 Et am-amed nan gasingmi isnan nang-ilaanmi ken Tito tay men-
galalasing siya isnan nakaanan nan danagna gapo isnan gawis ay inilana
ken dakayo.
14 Esapay omey si Tito ken dakayo et inbagak ken siya nan adoado ay gawis
ay ik-ikkanyo. Danat ilaen ay tet-ewa isonga egayak nabain isnan kinwanik.
Issan am-in ay inbagak ken dakayo et maid polos kampot. Et id wani nagtek
abes ay tet-ewa nan kinwanik en gawigawis kayo.
15 Id wani inmam-amed nan layad Tito ken dakayo no nemnemnemena
nan gawis ay inikkanyo ay nangidnge isnan inbagbagana. Inmegyat kayo
ay adi mangtongpal isnan am-in ay inbagbagana.
16 Isonga men-galalasingak id wani tay getkek ay mabalin ay talkek dakayo
ay mang-ikkan isnan ostoosto.

8

Nan Maipanggep Isnan Badang Isnan Makasapol

1 Bebsatko, laydek ay getkenyo nan gawigawis ay inikkan nan mamati
isnan probinsiya ay Macedonia gapo isnan nangbadbadangan Apo Dios ken
daida.
2 Tay olay pilmi nan mapalpaligatanda ya dadama nan kakododa ngem
gapo isnan pilmi ay gasingda ken Apo Dios adoado nan intedda ay badangda
isnan iib-ada.
3 Gapo tay kayatda ay ikkan et ad-ado nan intedda mo nan nabay-an ay
masapolda.
4 Maid nangibagbaga ken daida ay masapol ay men-itedda nodi daida nan
nangwani ken dakami en, “Pangaasiyo ta maitapi kami ay bomadang isnan
iib-a tako ay mamati id Judea ay makasapol is badang.”
5 Et ad-ado nan intedda mo nan wada isnan nemnemmi ay ikkanda. Tay
sadapay men-ited is badangda et intalekda on-ona nan biyagda ken Apo

Dios. Dadat italek abes ken dakami tay getkenda ay siya nan layden Apo Dios ay ikkanda.

6 Isonga inbagami ken Tito ay nangipalogi ken dakayo ay men-ited is badangyo ta kasin omey issa ta badangana dakayo ay mangikwas isnan epdasyo inlogi id kasin.

7 Gawigawis koma no wedwedaenyo nan itedyo ay badangyo isnan kodokdo ay kaneg nan kawedwedan nan pammatiyo, nan osto ay mangtekanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo, nan laingyo ay mang-itdo is dana, nan mangtongtongpalanyo ken Jesus ya nan pilmi ay layadyo ken dakami.

8 Egayak bilinen dakayo ay men-ited ngem kinwanik dadi tay kayatko ay ipasagid nan inikkan nan iMacedonia tapno maila nan kinatet-ewan nan layadyo.

9 Tay getkenyo nan kaneg nan layad Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-badang ken datako. Tay olay siya nan kangatowan ay kakwa isnan am-in ngem tinaynana am-in dadi isnan ninbalinana is ipogaw gapo isnan layadna ken datako. Inikkana di tapno wada nan somya ay maitapi tako ken siya isnan kangatona ay makikwa isnan am-in.

10 Isonga bagbagaak dakayo ta itoloyyo nan epdasyo inlogi id tew-en. Tay dakayo nan damdamo ay nangnemnem ya damdamo met laeng ay nangilogi isdi.

11 Isonga itoloyyo ay mangikwas ay men-ited is mabalin ay itedyo tapno maipaliso nan ikkanyo isnan wada isnan nemnemyo.

12 Tay no tet-ewa ay laydenyo ay men-ited et men-gasing si Apo Dios ay mangdawat isnan mabalin ay itedyo. Baken nan ad-ado ay adi mabalin ay itedyo is nemnemena.

13 Adiyak kanan en badbadbadanganyo nan ib-ayo engganay mapaligatan kayo.

14 Ngem nan kayatko ay kanan et gawis no nan soblan nan osalenyo nan itedyo ay ibadang ken daida tapno no awnit kayo makolangan et itedda abes nan soblaenda ay mangbadang ken dakayo. Gawis no kaneg todi nan maik-ikkan tapno palipaliso.

15 Kaneg nan naisolat id kasin en, “Nan nangsolok isnan inalana et maid nabay-an ken siya dapay nan nang-ala isnan atiatik et inmanay.”

16 Men-iyamanak ken Apo Dios tay inpalisona nan nemnem Tito isnan nemnemko ay bomadang ken dakayo.

17 Nagtek ay tet-ewa na tay epdasna ninemnem ay kayatna ay omey ken dakayo sakpay sooten ken siya no mabalin.

18 Ipakkeymi ken Tito nan esay ib-a tako ay mamati ay getkegetken nan ipogaw isnan am-in ay paggimongan di mamati gapo isnan laingna ay mangibagbaga isnan gawis ay damag.

19 Et siya abes nan pinilin nan mamati isnan tapin di paggimongan ay makkey ken sak-en ay mangiyey id Jerusalem isnan inolnongyo. Ikkanmi di tapno am-amed nan madayawan Apo Dios ya tapno ipailami nan gawis ay nemnemmi ay mangbadang isnan kodokdo.

20 Bakenak kedkedeng is mang-ikkan tapno maid somya is mangdelawanda ken dakami ay mangwani en keskesayenmi nan kasipisiping ay ol-olnongenmi.

21 Tay baken kedkedeng nan ostoosto ken Apo Dios is laydenmi ay ik-ikkan nodi ikkanmi isnan ipogaw abes.

22 Wada nan esa pay ay besat tako ay makkey ken daida ay omey issa. Namin ado ay pinanpaneknekak siya et nail-ila ay nagaget siya ay mang-ikkan isnan oblana ken Apo Dios. Et id wani am-amed nan mangkaytana

ay mangbadang ken dakayo tay pilmi nan panangtalekna isnan gawis ay ogaliyo.
23 Isonga si Tito et siya nan ib-ak ay men-obla ay pala ken dakayo ya nan
iib-ana ay bebsat tako et daida nan kinaawak nan mamati isnan tapin di
simbaan. Gapo isnan gawis ay ik-ikkanda et madaydayaw si Kristo.
24 Isonga ipailayo nan layadyo ken daida tapno mapaneknekan isnan iib-
ayo ay mamati isnan tapin di simbaan. Ya tapno getkenda abes ay tet-ewa
nan gawis ay inbagak ken daida ay maipanggep ken dakayo.

9

Itoltoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Maipanggep Nan Olnong

1 Getkek ay adi masapol ay bagbagaak dakayo maipanggep isnan olnong
ay maited isnan iib-a tako ay mamati id Judea
2 tay getkek ay siya nan kayatyo ay ikkan. Isonga inbagbagak dakayo
isnan iMacedonia ay mangwani en, “Nan ipogaw isnan probinsiya ay Acaya
et nakasaganada ay bomadang enggana id tew-en.” Et gapo isnan inbagak
ay maipanggep ken dakayo et adoado nan naitapi ay men-ited is badangda
abes.
3 Ngem ipa-eyko san deeyda ay inbagak tapno maila ay tet-ewa nan
kinwanik ay maipanggep isnan gawis ay ik-ikkanyo ya tapno isnan omayak
issa epdas naisagana nan itedyo ay kaneg san epdasko kinwani.
4 Tay no waday iMacedonia is makkey ken sak-en ay omey issa,
mabainanak no egay maisagana dakpay kinwani en tet-ewa ay naisagana.
Et bakenak kedkedeng is mabainan nodi olay dakayo gedan.
5 Isonga ninemnemko en gawis no omeyda omona tapno epdas maisagana
nan inkaliyo sakpay omdan issa. Tay no keg todi nan ikkanyo et maila ay nan
gasingyo nan magapowan nan itedyo ay adi kayo mapilit.
6 Nemnemenyo pod na. No atiatik nan is-ek nan ipogaw atiatik abes nan
apitena. Ngem no adoado nan is-ekna et adoado abes nan awnitna apiten.
7 No men-ited tako et gawis no tonggal esa ay mangnemnem omona isnan
osto ay mabalin ay itedna. Danat ited gapo isnan gasingna ay mang-ikkan ay
adi mapilit siya tay kagagasing Apo Dios nan men-gasing ay men-ited.
8 Tay kabaelan Apo Dios ay mang-ited ken datako isnan ad-ad-ado mo nan
masapol tako tapno adi tako polos makolangan ay men-ited is ad-ado isnan
makasapol.
9 Kaneg nan kanan nan esay inpasolat Apo Dios ay maipanggep isnan
ipogaw ay maid polos imotna en,
“Adoado nan it-itedna ya badbadangana nan kodokdo. Isonga adi makalka-
lkalingkingan nan gawigawis ay ik-ikkana.”
Siya di nan kanan nan naisolat.
10 Tay si Apo Dios ay mang-it-ited is esek isnan menmola ya isnan kanen di
ipogaw et siya met laeng nan mangtaptapi isnan wada ken datako tapno
mataptaptapiyan abes nan gawis ay ik-ikkan tako ay men-ited.
11 Owen, adoado nan ited Apo Dios ken datako tapno adoado abes nan ited
tako isnan makasapol. Et no iyeymi nan itedyo isnan makasapol dadama
nan men-iyamananda ken Apo Dios.
12 Isonga doway banag nan ik-ikkanyo tay mabadangan nan iib-a tako ay
mamati ay makasapol ya madayaw ay pilmi si Apo Dios.
13 Tay no maila ay tet-ewa nan kankananyo ay pammatiyo isnan bomad-
badanganyo et adoado nan mangdaydayaw ken Apo Dios gapo isnan gawis
ya osto ay mangsolsolotanyo isnan gawis ay damag ay maipanggep ken

Kristo. Dadapay dayawen si Apo Dios isnan badangyo ken daida ya isnan tapin di ipogaw.
14 Et isnan mangilowalowanda ken dakayo maitatapi nan layadda gapo
isnan gawigawis ay ik-ikkanyo gapo isnan mangbadbadangan Apo Dios ken
dakayo ay mang-ikkan.
15 Daydayawen tako si Apo Dios gapo ken Kristo ay Anakna ay insagotna
ken datako ay maid polos makaatiw isnan kagawisna.

10

Nan Songbat Pablo Isnan Mangdeldelaw Ken Siya

1-2 Naayda pay di ibagak. Nan kayatko et ta gawis nan ik-ikkanyo tapno
adiyak dosaen dakayo tay kayatko ay ikkan ken dakayo nan kaneg nan
ik-ikkan Kristo ay mang-an-anos ken datako. Ngem getkek ay wada nan
mangmangwani en no maiyaaddawiyak et natoledak ay mangislat ken
dakayo ngem no sasagangek dakayo et egyatanak ay ipogaw. Ngem sak-
en ay mismo nan mangwani en pangaasiyo ta adi masapol ay ipailak nan
toledko no omeyak issa. Tay wada nan kalintegak ay mangipaila isnan
toledko isnan ipogaw ay mangmangwani en ngawiyak ay kaneg nan ik-
ikkan nan adi mamati.
3 Ngem baken tet-ewa di tay olay apedak ipogaw ay maid kabaelana,
makaikkanak met laeng isnan oblak tay baken nan awakko is talkek ay
manggobat isnan am-in ay ngawi ay mang-ap-apos ken Apo Dios.
4 Tay nan os-osalenmi ay pinakaalmasmi et naitken isnan wada isnan
batawa. Ngem isnan nemnem Apo Dios et daida nan kapipigsaan tay daida
nan kad-an nan kabaelan ay mangdadael isnan mang-ap-apos ken siya.
5 Abakenmi am-in nan lason nan ipogaw ay mang-adi isnan am-in ay
maipanggep ken Apo Dios. Abakenmi abes nan ipapangatoda ay mang-
sosolin ken daida isnan mangtekanda ken Apo Dios. Isonga sokatanda nan
nemnemda tapno si Kristo nan patiyenda.
6 Isonga magtek isnan kinwanik ay nakasaganaak ay mangdosa isnan
ipogaw ay adi mangpati isnan ibagbagak. Ngem agtak dakayo omona is
wayayo ay menbabawi.
7 Baken osto nan nemnemyo tay adiyo paneknekan omona nan wada
isnan nemnem di ipogaw. Tay wada nan mangmangwani en wada nan
lebbengda ay men-obla ken Kristo. Ngem no siya di nan kankananda
masapol ay getkenda ay menlebbeng kami gedan.
8 Tay olay no adoado nan ibagbagak ay maipanggep isnan lebbengko et
adiyak mabain tay tet-ewa ay si Kristo nan nangiyali tapno badangak dakayo
ay baken nan mangdadaelak isnan pammatiyo is kaosalana.
9 Adiyak layden no apedyo kankanan en, “Padpadasen Pablo ay paegyaten
dakami isnan insolsolatna.”
10 Tay baken tet-ewa nan mangmangwaniyan nan tapin di ipogaw isdi.
Kankananda en, “Natoled si Pablo ay nangisolat isnan kankanana. Ngem no
iilaem siya et kaneg kin-oy tay maid toledna ya maid paay nan kalkaliyena.”
11 Ngem kanak en masapol ay maawatan nan mangmangwani is dana ay
nan kankanak isnan solatko et siya nan awnitak ikkan no omeyak isnan kad-
anyo.
12 San deeyda ay ipogaw ay mangipaspasindayaw isnan awakda et
mabainak ay mangipaliso isnan awakko isnan awakda. Tay nangatngatoda
mo sak-en. Ngem lablabakko kadi di. Tay baken osto nan ik-ikkanda
tay kedkedeng nan ipogaw ay maiyiisowan nan nemnemda ken daida is
mendildiliganda. Adida nemnemen nan kankanan Apo Dios en gawis.
Isonga maid polos paay nan nemnemda.

13 Ngem dakami et adimi kankanan en dakami nan nang-ikkan isnan
egaymi inikkan. Nodi kedeng nan ostoosto ay inpaik-ikkan Apo Dios ken
dakami is kankananmi en inikkanmi. Et nan oblami ken dakayo nan esay
ipap-aoblan Apo Dios ken dakami.
14 Isonga nan nin-it-itdowanmi ken dakayo et siya nan biyangmi. Tay
dakami nan damdamo ay inmey ken dakayo ay nang-itdo isnan gawis ay
damag ay maipanggep ken Kristo.
15 Adi kami men-et-etek ay mangwani en dakami nan nang-ikkan isnan
inpaoblan Apo Dios isnan teken ay ipogaw. Nodi nan kayatmi et omostoosto
koma nan pammatiyo tapno mabalin ay taynanmi dakayo ay omey isnan
teken ay ili
16 ta iyeymi abes nan gawis ay damag isnan tapin di naiad-addawi ay il-ili
ay maid ipogaw is men-it-itdo tapno baken nan biyang nan teken is it-ekmi
ay mangwani en biyangmi.
17 Ngem kaneg nan nakwani isnan solat Apo Dios en, “No layden nan
ipogaw ay mendayaw et baken nan awakna is dayawena nodi si Apo Dios
nan dayawena.”
18 Tay baken nan mangdaydayawan nan ipogaw isnan awakna is mang-
panpaneknek ay tet-ewa nan kankanana nodi nan mangdayawan Apo Dios
ken siya et siya nan mangpaneknek ay tet-ewa ay gawis siya.

11

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Lebbeng Pablo

1 Wada nan ibagak ay adiyak polos layden ay kanan tay kaneg adi kapaay
ngem anosanyo koma.
2 Ngem mapilitak ay mangwani gapo isnan pilmi ay mangnemnemnemak
ken dakayo modatya maawis kayo isnan dolog. Tay iimonak dakayo ay
kaneg nan mang-iimonan Apo Dios ken dakayo. Tay intedko dakayo ken
Kristo ay kaneg nan mang-itedan nan ama isnan anakna ay babassang isnan
lalaki ay asawaena. Isonga kayatko ay mapopos-a nan pammatiyo.
3 Ngem omegyatak modatya masokat nan gawis ay nemnemyo ken Kristo
ay mangpati isnan baken tet-ewa. Kaneg todi nan inommat ken Eva id
kasikasin tay nasikapan siya gapo isnan laing nan oweg ay si Satanas ay
nangdolog.
4 Madanaganak tay tonggal waday omey ay mangibagbaga ken dakayo
isnan teken ay Jesus ay baken si Jesu Kristo ay ibagbagami et nalaka kayo
ay maawis. Wenno mo ibagada nan teken ay ispirito ay baken nan Ispirito
Santo ay inted Apo Dios wenno teken ay damag ay kananda en gawis ay
damag et nalaka ay dawatenyo.
5 Isonga masapol ay ipailak ay bakenak nababa mo nan aginpapangato ay
baken tet-ewa ay apostolis ay inmey ken dakayo.
6 Olay bakenak nalaing ay men-osal isnan menkapapateg ay kali ngem
adiyak menkolang isnan getkek ay maipanggep ken Apo Dios. Inpailami ay
tet-ewa di isnan am-in ay inil-ilayo ken dakami.
7 Wada nan sootek. Ay kananyo en nakabasolak tay inpababak nan
awakko ay egay ninpalagbo ken dakayo isnan mangibagbagaak ken dakayo
isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios? Adiyo kanan en ngawi di.
Nodi inikkak di tapno mabadangan kayo.
8 Tet-ewa ay maid inalak ken dakayo. Nodi nan mamati isnan teken ay il-ili
nan nang-alaak isnan masapolko isnan nin-it-itdowak ken dakayo. Kanegak
nangakew tay nan teken ay ipogaw nan nang-alaak isnan inos-osalko dapay
bakenda is nin-oblaak.

9 Tay issan nakiteteak ken dakayo et baken kayo is naligligatan ay
nangilaklak-am ken sak-en no waday masapolko. Nodi nan mamati ay
nagapo id Macedonia nan nang-ited isnan masapolko. Isonga baken kayo
is pinalpaligatko et ibagak ken dakayo ay awnit siya gedan nan itoltoloyko
ay ikkan.
10 Et tet-etet-ewa ay maid makaipasaldeng ken sak-en isnan ik-ikkak ay adi
omal-ala is katagowak isnan am-in ay probinsiyan di Acaya. Tet-ewa di ay
kaneg nan katet-ewan nan ibagbagan Kristo ay wada ken sak-en.
11 Ay kananyo en maid layadko ken dakayo tay adiyak omala ken dakayo
is masapolko? Adiyo kanan tay getken Apo Dios ay laylaydek dakayo.
12 Ngem itoltoloyko kayet ay ikkan nan sigod ay ik-ikkak tapno maid somya
ay kanan nan men-et-etek ay men-it-itdo en paliso nan ik-ikkanda isnan ik-
ikkak. Baken tet-ewa tay malaglagboda dapay dakami et adi.
13 San deeyda ay men-it-itdo et kankananda en aapostolis Kristo daida
dapay baken tet-ewa kadi. Al-allilawenda nan it-itdowanda. Nan ipap-
ailada et nan gawis ngem ngawi nan wada isnan nemnemda.
14-15 Ngem baken kaskasdaaw di tay nan apoda ay si Satanas nan kanegda.
Tay mabalin ay menpaila siya ay kanegna nan anghel Apo Dios. Isonga
siya nan ik-ikkan nan baana abes. Ipailada ay daida nan mang-it-itdo isnan
gawis. Ngem nan awnit ommat ken daida et ngawi ay kaneg nan kangawin
nan ik-ikkanda.
16 Kanak kasin en adiyo nemnemen ay maong-ong-ongak gapo tay nan
awakko nan ibagbagak. Ngem olay kankananyo basta dengngenyo kayet
nan ibagbagak.
17 Ngem ibagak ken dakayo omona ay baken nan kaneg nan ogalin Jesus
ay Apo tako nan mangibagbagaak isnan awakko. Nodi toladek nan kaneg
nan ik-ikkan nan baken osto nan nemnemna.
18 Ngem masapol ay ikkak nan ik-ikkan nan adoado ay makitetee ken
dakayo ay mang-it-it-ek isnan baken napateg ta dengngenyo abes nan
ibagbagak.
19 Tay nan mang-os-osalanyo isnan silibyo et nan manglaylaydanyo ay
mangdenge isnan maid paayna.
20 Owen, maiila ay laylaydenyo nan adi kapaay tay laylaydenyo nan
ipogaw ay mangibab-aa ken dakayo wenno mang-al-ala isnan kowayo
wenno mangipapangato isnan awakna ken dakayo wenno mang-amis ken
dakayo.
21 Ayke gawis di? Baken kaneg todi nan toledko. Ngem nan kankananda
ay maipanggep isnan awakda et mabalin ay kanak gedan ay olay adi kapaay.
22 Kankananda en Judioda ay makwani en Hebreo. Esangak abes ay
Hebreo. Kankananda en din si Israel nan nagapowanda. Esangak abes ay
nagapo ken siya. Ay din si Abraham nan alapoda? Olay sak-en abes.
23 Kankananda abes en men-ob-oblada ay pala ken Kristo. Olay kanegak
maong-ong-ong ngem ipapatik kayet ay mangwani en am-amed nan oblak
ken Kristo. Il-ilaenyo nan katet-ewana tay ad-ado nan inik-ikkak ay pala ken
Kristo mo daida. Ad-ado abes nan naibalbalodak gapo isnan inik-ikkak ay
pala ken siya. Adi mabalin ay mabilang nan napatpat-owak. Namin ado ay
ngannganiyak ay matey.
24 Naminlima ay inab-ablatan nan Judio sak-en is sintotlompoo ya siyam.
25 Namintolo ay napat-owanak is kaiw. Isnan namingsan pay et nagayan-
gak is bato et napyadak. Isnan ninlogloganak isnan bapor et namintolo
nadadadaelda. Isnan namingsan et ginegen-ak nan tabla et naitaptappakak
isnan baybay is sin-agew ya sinlabiyan.

26 Isnan inmay-ayak isnan natkenatken ay ili et adoado nan kaeegyat ay ininmat ken sak-en. Nan esa et nan napigsa ay danom isnan ginawang. Nan tapina et nan mangakew. Wada abes nan kaeegyat ay nagapo isnan ngawi ay inik-ikkan nan ib-ak ay Judio ya nan baken Judio ya nan aginpapati. No mamingsan wada nan ngawi ay om-ommat ken sak-en isnan dadadake ay il-ili ya isnan maid bab-aey ya isnan ninlogloganak isnan bapor.

27 Mail-ila ay tet-ewa ay apostolis Kristo sak-en isnan naligaligat ay obla ay ik-ikkak. Mail-ila abes tay namin ado ay egayak naseyseyep ya naow-owatak ya naew-ewewak ya nasnaskawak tay maid omanay is osalek.

28 Dakpay kanayon ay madanagan gapo isnan mangnemnemnemak isnan mamati ken Kristo.

29 Tay no waday nakapsot nan pammatida kanegak liliknaen abes nan kinakapsotda. Wenno no waday makabasol et pilmi nan seg-angko.

30 Ngem nan kinatet-ewana et adiyak layden ay mangibaga isnan kabaelak. Nodi laydek ay mangibaga isnan kinakapsotko tapno magtek ay nan kabaelan Kristo nan nagapowan nan kabaelak.

31 Si Apo Dios ay Dios ya Aman Apo Jesus et getkena ay tet-ewa. Siya nan madaydayaw ay eng-enggana.

32 Siya na nan esay inommat ay nangipaila isnan kinakapsotko tay id Damasco, kayat nan gobilnadol ay pinilin Ali Aretas ay mangpadpap ken sak-en. Isonga wada nan sosoldado ay inbaana ay omey mangbantay isnan segpan nan ili.

33 Ngem egayda nakadateng tay nangbadang nan mamati ay nangipalayaw ken sak-en. Pinalonganda nan tiklis daket men-onog et oy-oyenda sak-en isnan ataatakdag ay toping ay baked nan ilida.

12

Itoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Tap-in Nan Lebbengna

1 Naayda pay di ibagak. Kaneg nan kinwanik en adiyak layden ay mang-itek isnan awakko ngem kapilitan ay ikkak ay olay adi kapaay. Isonga ibagak nan tapina ay inommat ken sak-en ay maipanggep isnan inpailan Apo Jesus ken sak-en.

2 Enggana isdin inommatana et simpoo ya epat ay tew-en nan nallos. Nan inommat et naiyeyak id daya isnan kad-an Apo Dios. Adiyak getken no kedkedeng nan ab-abiikko is inmey wenno naitapi nan awakko. Getken Apo Dios di.

3 Owen, inmeyak isnan mentetean Apo Dios ay makwani en Paraiso ngem kedkedeng si Apo Dios is mangtek no naitapi nan awakko wenno egay.

4 Id daya, dinngek nan adi kabalin ay maibaga tay maid kali is makaibaga ya adi gedan ipalobos Apo Dios ay ikkak.

5 Nan inommat ken sak-en ay deey et no kayatko ay it-ek et lebbengna ngem adiyak layden. Nodi nan kinakapsotko nan ibagbagak.

6 Ngem no kayatko ay ipangato nan awakko et adi kabalin ay kananyo en maong-ong-ongak tay tet-ewa ay inommat nan ibagbagak. Ngem adiyak layden ay men-et-etek tapno maid mangipapangato ken sak-en. Nodi laydek no nan osto ay il-ilaen ya dengdengngen nan ipogaw ken sak-en di mangalaanda is mangnemnemanda ken sak-en.

7 Gapo tay adi layden Apo Dios ay ipapangatok nan nemnemko gapo isnan nabanobanol ay inpailana ken sak-en et inpalobosna nan esay baan Satanas ay mangpalpaligat ya mangpasaksakit ken sak-en.

8 Olay namintolo ay ninlowalowak ken Apo Jesus ta pakaanena

9 ngem kinwanina en, “Adi masapol tay omanay nan badangko ken sik-a
tay ostoosto nan kailaan nan kabaelak isnan nakapsot ay ipogaw.” Isonga
men-gasingak isnan kinakapsotko tasiyay wawawawada nan kabaelan
Kristo ay mangbadbadang ken sak-en.
10 Isonga men-gasingak isnan ligat ya isnan kaeegyat ya isnan kinakap-
sotko. No iiyawenda sak-en ya mangpalpaligatda gapo isnan mangsol-
solotak ken Kristo et olay tay no maid pigsak et maam-amed nan badangna
ay mangipapigsa ken sak-en.

11 Gapo tay nan awakko nan inbagak kaneg baken osto nan nemnemko
ngem napilitak ay mangwani gapo isnan ik-ikkanyo. Dapay gag-awis koma
no dakayo nan mangibaga isnan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en. Tay
olay no maid kabaelak ngem baken nan agin-aapostolis is nangatngato mo
sak-en ay olay no isnan nemnemda et daida nan kangatowan.
12 Inil-ilayo ay tet-ewa ay apostolisak isnan kaskasdaaw ay inik-ikkak issan
nakiteteak ken dakayo. Inan-anosak ay mang-ik-ikkan isnan mangipaila
isnan panakabalin Apo Dios.
13 Ayke waday nateknan nan inik-ikkak ken dakayo isnan inik-ikkak isnan
tapin di mamati isnan tapin di il-ili? Kedkedeng nan egayak nin-al-alaan is
katagowak ken dakayo is naitken isnan inikkak. Ngem ayke basol di?

14 Nakasaganaak id wani ay omey mang-ila kasin ken dakayo. Et siya nan
maikatlo ay omayak issa. Adiyak kayet omal-ala ken dakayo is masapolko ta
adi kayo mapaligatan tay baken nan kowayo is gamgamgamak nodi dakayo
nan kayatko ay awisen ta nan ostoosto nan solotenyo. Tay sak-en nan
kanegyo ama et nan ama nan mangtalaken isnan an-akna. Baken nan an-
ak is mang-ikkan.
15 Isonga men-gasingak ay manggastos isnan wada ken sak-en. Olay nan
biyagko et itedko ta mabadangan kayo. Ay makmaksayan nan layadyo ngen
ken sak-en isnan maam-amedan nan layadko ken dakayo?

16 Nan esay idaldalomda ken sak-en et kankananda en olay maid inyal-
aliyo is katagowak ngem inallilawko dakayo kano ay nin-al-ala is kompolmi.
17 Ngem nan isongbatko et ibagayo no intoy inkakkak. Ay waday inal-alan
nan inbab-aaak ay inmey ken dakayo? Maid polos.
18 Tay si Tito nan esay inbaak et nakkey nan esay ib-a tako ay mamati. Ay
waday inalana ken dakayo? Maid polos. Nodi paliso nan nemnemna ya nan
inikkana isnan nemnemko ya inik-ikkak.

19 Gapo isnan adoado ay inbagak ay ipagalopyo en salsalaknibak nan ik-
ikkak? Adi. Nodi nan ibagbagak et nan maibagay ay ikkan nan mamati
ken Kristo tay baken kayo is mangbanag ken sak-en nodi si Apo Dios nan
mang-ikkan. Isonga nan kinwanik et inbagak tapno mabadangan kayo ay
gagayyemko.
20 Omegyatak ay datngan nan adiyak layden ay ilaen ay ikkanyo no
omeyak issa. Dat no kaneg todi et ilaenyo abes nan adiyo layden ay ilaen ken
sak-en tay masapol ay dosaek dakayo. Tay madadanaganak ay mangdateng
isnan ngawi ay kaneg nan solbog, nan imon, nan bonget, nan imot ya nan
etek. No adi kayo maolnos ya mensinongbat kayo wenno mentinayoktok
kayo et siya dadi nan adiyak layden.
21 Omegyatak modatya ipabain Apo Dios sak-en ken dakayo ay mang-
dateng isnan ngawi. Daket menseseg-ang ay pilmi gapo isnan adiyo man-
gibabawiyan isnan ngawi ay kinababailoyo ya nan tapina ay kaneg tona.

13

Masapol Ay Madosa Nan iCorinto No Adida Ibabawi Nan Ngawi Ay Ik-ikkanda

1 Siya na nan maikatlo ay omayak ken dakayo. Kanan nan naisolat isnan
kalin Apo Dios en, “No waday mangidalom isnan ib-ana et masapol ay waday
dowa wenno tolo is mang-aboloy isnan katet-ewana.”
2 Issan naikadwa ay inmayak ken dakayo et inbagak isnan nakabasol ya
isnan tapin di ipogaw en no omeyak kasin ya adida pay laeng ibabawi nan
ngawi et dosaek daida. Et kasinko ibaga id wani.
3 Gapo tay kayatyo ay paneknekak ay si Kristo tet-ewa nan nangibaa ken
sak-en et awnitak ipaila nan lebbengko ay mangdosa isnan mang-ikkan
isnan ngawi. Tay si Kristo ay wada ken sak-en et maid polos kapsotna ay
mangdosa isnan nakabasol nodi dadama nan kabaelana ay mang-ikkan.
4 Olay kanan nan tapin di ipogaw en maid kabaelan Kristo issan nang-
pateyanda ken siya ngem nan katatagowana id wani gapo isnan kabaelan
Apo Dios et siya nan mangipaila isnan kabaelan Kristo. Et paliso ken
dakami tay no mamingsan kega maid pigsami abes gapo isnan anosmi isnan
maitatapiyanmi ken siya. Ngem no masapol ay awnitko dosaen dakayo
et awnityo ilaen ay napigpigsaak ay kaneg nan pigsan Jesus gapo isnan
kabaelan Apo Dios.
5 Isonga ilaenyo nan ik-ikkanyo ta paneknekanyo no tet-ewa nan pam-
matiyo. Aykeyo adi getken ay wada si Jesu Kristo ken dakayo? Malaksig no
baken tet-ewa nan pammatiyo.
6 Ngem gawis no getkenyo ay tet-ewa ay apostolis Kristo sak-en ya tet-ewa
nan kabaelak.
7 Nan ilol-owalok ken Apo Dios et ta maid koma ngawi is ik-ikkanyo. Ngem
baken di is gapo na ay kayatko ay madayaw kami. Tay olay no adi patiyen
nan tapin di ipogaw ay wada nan lebbengko basta gawis nan ik-ikkanyo.
8 Tay no gawis nan ik-ikkanyo et adi kabalin ay ipailak nan lebbengko ay
mangdosa ken dakayo. Tay nan kaosalan nan lebbengko et kedkedeng isnan
mang-ap-apos isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios.
9 Isonga kaneg nan kinwanik en men-galalasingak no adi masapol ay
ipailak nan kabaelak ay mendosa. Olay no kankanan nan tap-in di ipogaw
en nakapsot kami, basta gawigawis nan mangsolotanyo ken Jesus. Tay nan
kayatko ya nan ilol-owalok ken Apo Dios et nan gomawisan nan ik-ikkanyo.
10 Isonga isolatko nan naayda ay ibagbagak sakpay omey issa tapno
estenyo omona nan ngawi ay ik-ikkanyo tapno adi masapol ay ipailak nan
lebbengko ay inted Apo Dios ken sak-en. Tay nan tet-ewa ay kaosalana
et ta badangak dakayo isnan mangsolsolotanyo ken Jesus ay baken nan
mangdadaelak isnan pammatiyo is kaosalana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

11 Bebsatko, siya dana nan kanak isnan kombos nan naay ay solatko.
Estenyo nan ogaliyo tasiyay madiosan kayo. Patiyenyo nan ibagbagak isna.
Pos-aenyo nan nemnemyo ta adi kayo men-asisongbat. No kaneg da todi
nan ikkanyo et makitetee ken dakayo si Apo Dios ay manglayad ya mang-
ited isnan talna.
12 No men-asiila kayo et ipailayo nan pananglispitoyo ya nan layadyo.
13 Menpakomosta nan mamati isna ken dakayo.
14 Kanayon koma ay liknaenyo am-in nan badang ya anos Apo Jesu Kristo
ya nan layad Apo Dios ya nan kawadan nan Ispirito Santo ken dakayo. Sapay
koma ta matongpal am-in nan inbagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Galacia

Nan Maipanggep Isnan Solat

Idi naibagbaga nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan baken Judio dat adoado ken daida nan namati. Isonga kanan nan tap-in di Judio en masapol ay tongpalenda nan linteg Moses tapno dawaten Apo Dios daida is an-akna. Ngem inbagbagan Pablo ay nin-is-isolo isnan iGalacia id kasin en adi masapol tay baken nan mangsolsolotan di ipogaw isnan linteg Moses is gapo ay maisalakanda. Nodi kedkedeng nan pammatida ken Jesus is gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida. Ngem wada nan inmey isnan mamati id Galacia ay mang-ap-apos ken Pablo ay teken nan init-itdoda. Kinwanida en masapol gedan ay masolot nan linteg Moses sapay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw.

Nan naay solat Pablo isnan iGalacia et naisolat tasiyay somagong isnan osto ay pammati nan deeyday ipogaw ay naaw-awis isnan baken tet-ewa ay mait-itdo. Pinaneknekana ken daida nan osto ay kalebbengana ay esay apostolis Jesu Kristo. Inpagtekna ay nan kalebbengana ay ninbalin is apostolis et nagapo ken Apo Dios ay baken isnan aped kompolmi ay ipogaw. Laydena ay maawatan nan iGalacia ay ostoosto ay kedkedeng nan pammati ken Jesus is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw. Isnan kombos nan solatna et inpagtek Pablo ay nan gawis ay ogalin di mamati et siya nan banag nan menlinlinayadanda gapo isnan pammatida ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-10
Nan kalebbengan Pablo ay esay apostolis 1:11-2:21
Nan gawis ay damag ay mangipagtek isnan badang Apo Dios 3:1-4:31
Nan mawayaan di mamati ay adi mangsolot isnan linteg Moses ya nan masapol ay ikkanda 5:1-6:10
Kombos nan solat 6:11-18

Nan Login Nan Solat

1-3 Sak-en si Pablo ay esay apostolis Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo ay mamati ken siya ay mentetee isnan il-ili id issa probinsiya ay Galacia. Menpakomosta nan iib-a tako ay mamati ay wada isna ken dakayo id issa. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Apostolisak et baken nan ipogaw is nangpili wenno daida nan nangwani ken sak-en en ibagak nan maipanggep ken Kristo. Nodi si Jesu Kristo yas Apo Dios ay Ama ay nangtago ken Kristo nan nangpili ken sak-en ta ikkak nan ipaikkana.

4 Gapo tay laydena ay mabadangan tako ay mangtaynan isnan ngawi ay maik-ikkan isnan batawa isonga inted Kristo nan biyagna ay mangsobot ken datako isnan nangtongpalana isnan layden Apo Dios ay Ama tako.

5 Siya nan osto ay madayaw ay eng-enggana. Sapay koma.

Es-esa Nan Tet-ewa Ay Gawis Ay Damag

6 Bebsatko issa, masdaawak ay pilmi gapo isnan ik-ikkanyo id wani tay sin-awyan dakayot dokogan si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo gapo isnan layad ya anos Kristo isnan ipogaw. Dat teken nan dayopay solsoloten ay mait-itdo ay kananyo en gawis ay damag.

7 Dapay baken dadi is tet-ewa ay gawis ay damag nodi kedkedeng nan
maipanggep ken Kristo is tet-ewa. Ngem wada nan men-it-itdo ay mangn-
gawngawngaw isnan nemnemyo tay laydenda ay sokatan nan gawis ay
damag ay maipanggep ken Kristo.
8 Ngem kanak ken dakayo en no waday men-it-itdo is maibabangsa isnan
gawis ay damag ay inbagami ken dakayo et kapilitan ay dosaen Apo Dios ay
mangipa-ey ken siya isnan impilno. Olay dakami wenno anghel di mang-
ikkan isdi et madosa kami gedan.
9 Inbagak ken dakayo id kasin nan kakakwanik ngem kasinko ibaga tay
siya nan masapol ay patiyenyo. Kanak en no waday men-it-itdo is damag
ay naitken isnan gawis ay damag ay pinatiyo ay nagapo isnan initdomi et
masapol ay madosa siya isnan impilno.

10 Gapo tay kinwanik di, ayke mabalin ay kananyo en nan madayawak di
an-anapek? Baken, nodi nan tet-ewa ay an-anapek et nan gomasingan Apo
Dios ken sak-en tay no nan mangdayawan nan kaipoipogaw ken sak-en di
an-anapek et bakenak gawis is baan Kristo.

Ibagbagan Pablo Nan Nagapowan Nan Lebbengna Ay Men-apostolis

11 Bebsatko, laydek ay getkenyo ay baken nan nemnem di ipogaw is
nagapowan nan gawis ay damag ay inbagak ken dakayo.
12 Baken gedan ipogaw nan nang-itdo is dana nodi si Jesu Kristo nan
nangipagtek ken sak-en.

13-14 Dinngeyo nan inikkak ay nangsolsolot isnan pammatin di Judio
sakpay mamati ken Jesus. Ninlasinak isnan adoado ay ib-ak ay katew-enak
isnan nangwanwandanmi isnan linteg din al-apomi. Isonga pinalpaligatko
ay pilmi nan ipogaw Apo Dios ay mamati ken Jesu Kristo tay kanak en
adida banolen nan linteg din alal-apomi. Isonga din laydek et maid polos
mangsolot ken Jesus.
15 Ngem teken obpay nan mang-osalan Apo Dios ken sak-en. Tay sakpay
maiyanak epdas nangpili et gapo isnan layadna, inayagana sak-en ta ma-
matiyak isnan Anakna.
16 Isonga isnan inomdanan nan timpo ay kayat Apo Dios ay ipagtek
ken sak-en ay tet-ewa ay Anakna si Jesus tapno omeyak ibagbaga nan
maipanggep ken siya isnan ipogaw ay baken Judio et maid polos esa is
ipogaw is inmayak ay ninpaitdowan.
17 Olay isnan tapin di aapostolis ay wada id Jerusalem ay damo ay pinilina
et egayak inmey ay ninpaitdo ken daida. Nodi inmeyak ay dagos id Arabia.
Idi nakwas nan ninteteak isdi daket somagong id Damasco.
18 Nallos nan tolo ay tew-en enggana isdin namatiyak daket komaan id
Damasco et omeyak id Jerusalem ay mangpasyal ken Pedro. Nakiteteak ken
siya is doway domingo.
19 Ngem kedkedeng si Pedro ya si Santiago ay besat Jesus is apostolis is
inilak isdi. Maid teken.
20 Getken Apo Dios ay baken kampot dana.

21 Issan kinmaanak id Jerusalem et inmeyak nin-is-isolo isnan il-ili id Siria
ya id Cilicia.
22 Ngem issan timpo ay deey, egay kayet getken nan mamati id Judea sak-
en.
23 Nodi nan mangtekanda et kedeng et nan mangmangwaniyan nan tapin
di ipogaw en, “Nan nangpalpaligat ken datako id kasin ay si Pablo, et siya nan
men-it-itdo isnan maipanggep ken Kristo id wani dapay id kasin adyana no
waday mangsolot ken Jesus.”

24 Issan nangtekanda ay ninbalbaliw nan nemnemko et dinaydayawda si
Apo Dios.

2

Nan Nakitoyaan Pablo Ken Da Santiago

1 Idi nakwas nan simpoo ya epat ay tew-en daket omey kasin id Jerusalem
ay mentet-ean nan aapostolis. Nakkey si Bernabe daket iboweg si Tito abes.
2 Inmeyak id Jerusalem tay inpagtek Apo Dios ken sak-en ay kayatna ay
omeyak ilawlawag isnan mamati isdi nan kaneg nan kankanak ay mang-
itdo isnan gawis ay damag isnan ipogaw ay baken Judio ay makwani en
Gentil. Inpalawagko omona isnan nangangato ay mangipangpango isnan
mamati isdi tapno getkek no owenanda nan it-itdok wenno adi. Tay no adida
owenan kega maid silbin nan oblak ay inikkak ya nan ikkak ay men-it-itdo
ken daida ay Gentil.
3 Et tet-ewa ay inaboloyanda am-in. Isonga tet-ewa nan it-itdok ay mang-
wani en adi masapol ay soloten nan baken Judio ay mamati nan adoado ay
linteg di Judio. Olay si Tito ay esay baken Judio et egayda kanan ken siya en
masapol ay menpasegyat siya ay kaneg nan kanan nan esay linteg di Judio.
4 Kedeng nan aginsosolot ken Kristo is nangwani en masapol ay menpas-
egyat siya. Inmalida ay mensiim ay mangtek isnan it-itdok isnan baken
Judio. Nan gapona et tay adida layden ay mapalobosan tako ay mangtaynan
isnan linteg di Judio gapo isnan pammati tako ken Jesus. Nodi laydenda no
mabab-aa tako isnan menkaliligat ay linteg.
5 Ngem egaymi polos patiyen nan kankananda tapno adi madadael nan
tet-ewa ay gawis ay damag tapno masolotanyo ay osto.
6 Kaneg san kinwanik, san deeyday menpangpango et maid intapida
wenno sinokatanda isnan it-itdok. Ngem olay no daida nan ipangangaton
nan tapin di ipogaw et getkek ay maiwed paam-amden Apo Dios isonga
palipalisoda am-in isnan nemnemko.
7-9 Ngem tet-ewa, maid sinokatanda isnan it-itdok. Nodi isnan
nangtekanda ay wada nan kabaelak gapo isnan badang Apo Dios ken
sak-en, kinwanin nan mangipangpango ay da Santiago ken Pedro yas Juan
ken dakami ken Bernabe en, "Gawis nan ik-ikkanyo isonga itoloyyo ta
badanganyo dakami ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo. Omey
kayo isnan Gentil dakamipay omey isnan Judio." Kinwanida di gapo tay
gintekda ay intalek Apo Dios ken sak-en nan ikkak ay mangibagbaga isnan
gawis ay damag isnan baken Judio ay kaneg nan nangtalkana ken Pedro ay
mang-itdo is dana isnan Judio. Tay si Apo Dios nan mangbadbadang ken
Pedro ay men-itdo isnan Judio isnan maipanggep ken Kristo et siya gedan
nan mangbadbadang ken sak-en ay men-it-itdo isnan baken Judio.
10 Ya kinwanida gedan en, "Adiyo kalkalingkingan ay mangbadbadang
isnan kodokdo." Daket kanan, "Owen," tay siya nan esay kaykayatko ay
ikkan. Daket taynan daida.

Nan Nangsagiitan Pablo Ken Pedro

11 Ngem isnan inmaliyan Pedro id Antiokia et wada nan baken gawis ay
inikkana. Isonga sinagiitko siya isnan sagang nan tap-in di mamati.
12 Tay issan kaal-alina et osto nan ik-ikkana tay makikikan isnan baken
Judio ay mamati ay kaneg nan ik-ikkan nan tapin di Judio ay mamati isdi.
Ngem idi inmali nan nagapo ken Santiago ay Judio ay mangbanbanol isnan
lintegda dat adiyet makikikan si Pedro isnan baken Judio tay omegyat isnan
mangbanbanol isnan linteg modatya oyawenda siya. Tay nan linteg di Judio
et law-enda ay makikan isnan baken Judio.

13 Isonga wada nan nangsolot ay tapin di Judio isnan inikkan Pedro olay
getkenda ay baken osto di. Olay si Bernabe et sinmolot gedan.
14 Siya di nan gapo ay sinagiitko da Pedro tay baken nan kaneg todi
is mait-itdo isnan gawis ay damag. Isonga kinwanik ken Pedro isnan
napoponokanmi am-in en, "Olay no esaka ay Judio kanegka baken tay adim
soloten nan adoado ay linteg di Judio tay getkem ay adi masapol. No sik-a ay
Judio nan adi mangsolot isnan linteg tako, damen aped ilak-am nan baken
Judio ay mangsolot?"
15 Kanak en, "Tet-ewa ay Judio tako ay mangtek isnan linteg Apo Dios.
Baken tako Gentil ay adi mangtek isnan lintegna.
16 Ngem getken tako kayet ay adi mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken datako gapo isnan mangsolotan tako isnan linteg. Nodi kedkedeng
nan pammati tako ken Jesu Kristo is gapo na. Isonga olay no Judio tako
et baken nan linteg Moses is talken tako nodi pinati tako si Jesu Kristo ta
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako tay baken nan mangsolsolotan
tako isnan linteg is mangwaniyana en gawis tako." Siya di nan kinwanik
ken Pedro.
17 Isonga id wani baken nan mangsolotan tako isnan linteg Moses is
nenemnemen tako ta gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako. Nodi nan
pammati tako ken Kristo nan namnamaen tako ay kaisalakanan tako. Siya
na nan gapo ay kankanan nan tapin di ipogaw en bomasbasol tako. Isonga
pabasbasolenda si Kristo gapo isnan mangpatiyan tako ken siya. Ngem
baken kadi di is tet-ewa ay basol.
18 Nodi tet-ewa ay bomasolak no sagongek nan init-itdok id kasin ay
mangmangwani en masapol ay soloten nan ipogaw nan linteg di Judio tapno
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.
19 Owen, siya di nan tet-ewa ay basol tay isnan nangsolsolowak isnan
linteg et getkek ay adiyak makaikkan isnan am-in isonga getkek ay baken
di is mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken sak-en. Isonga tinaynak
nan linteg tapno nan kayat Apo Dios et kedeng di kanayon is ikkak.
20 Isonga isnan nateyan Kristo kegak naitapi gedan ay natey tay natken
nan nemnemko id wani. Et baken et nan laydek is ik-ikkak nodi nan
layden Kristo tay wada siya ay mangtatakdo ken sak-en. Isonga gapo isnan
pammatik ken siya, laylaydek ay mang-ikkan isnan layden Kristo ay Anak
Apo Dios ay natey pala ken sak-en gapo isnan layadna.
21 Tay no mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo
isnan mangsolsolotanda isnan linteg et maid silbin nan nateyan Jesus. Ngem
tay adi kabalin isonga natey. Isonga adi polos mabalin ay kanak en maid
paay nan nateyan Jesus ay badang Apo Dios ken datako tapno mabalin ay
maisalakan tako.

3

Nan Pammatin Di Ipogaw Nan Gapo Ay Mabalin Ay Maisalakanda

1 Ay apo, dakayo ay iGalacia. Maiila ay wada nan manggolgolo isnan
nemnemyo. Dayon aped patiyen nan it-itdoda dapay inpaawatko ay gawis
ken dakayo nan gapo ay natey si Kristo?
2 Wada kad nan sootek. Ay nan nangsolsolotanyo isnan linteg di Judio di
gapo ay inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo? Baken. Nodi intedna
gapo tay pinatiyo nan inbagak ay maipanggep ken Kristo.
3 Isonga ayke mabalin ay itoltoloyyo ay mangsolot ken Kristo no nan
mang-ikkananyo isnan linteg di talkenyo dapay nan Ispiriton Apo Dios nan
masapolyo isnan namatiyanyo ken siya?
4 Ay maid paay nan adoado ay inommat ken dakayo? Waay wada.

5 Owen, tay getkenyo ay baken nan nangsolotanyo isnan linteg is gapo ay
inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo ya inpail-ilana nan kaskasdaaw
nodi gapo isnan nangpatiyanyo isnan dindinngeyo ay maipanggep ken
Kristo.
6 Siyang na ken Abraham ay alapomi id kasikasin. Nan gapo ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya et tay pinatpatina nan kankanan Apo Dios.
7 Isonga getken tako ay maibilang en ap-on Abraham nan ipogaw no gawis
nan pammatida ay kaneg nan pammatina.
8 Olay nan baken Judio et maitapida gedan isnan ipogaw ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios no mamatida. Inpagtek Apo Dios di ken Abraham id
kasikasin. Kinwanina en, “Gapo ken sik-a awnitak badangan nan adoado
ay ipogaw isnan am-in ay kailiili.” Isonga epdas nagtek isnan naisolat ay
kalin Apo Dios nan gawis ay damag ay mangibaga isnan badangna isnan
kaipoipogaw.
9 Isonga am-in ay ipogaw ay gawis nan pammatida et mabadanganda
ay kaneg nan nangbadangan Apo Dios ken Abraham id kasin gapo isnan
pammatina.
10 Ngem am-in ay mangtalek isnan mangsolsolotanda isnan linteg Moses
et nabanagda ay awnit madosa isnan impilno. Nan gapo na et tay naisolat
isnan kalin Apo Dios en, “Masapol ay maid malakdangan is olay esa isnan
naisolat ay lintegna ta adi madosa nan ipogaw isnan dosa ay maid pateng-
gana.”
11 Ngem maid makaikkan isnan am-in. Isonga nagtek ay maid ipogaw is
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya gapo isnan mangsolsolotana isnan
linteg. Nodi kinwanin Apo Dios en kedeng nan pammatin nan ipogaw is
gapo ay gawis nan pangiilaana ken siya. Et siya di nan gapo ay matagotago
siya ken Apo Dios ay eng-enggana.
12 Baken nan mamatiyam isnan linteg is gapo ay mabalin ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken sik-a nodi nan mangtongpalam isnan linteg. Tay
naibaga isnan kalin Apo Dios en, “Masapol ay ikkam am-in nan lintegna
esapay mabalin ay matagotagoka ay eng-enggana.”
13 Ngem gawis tay sinobot Kristo datako ta adi tako mabanag ay madosa
ay eng-enggana gapo isnan adi tako makasolotan isnan am-in ay linteg. Adi
tako madosa tay si Kristo nan nanglak-am isnan dosa tako. Nan inommat
ken siya et kaneg nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay mangwani
en, “Nan kailasinan nan pilmi ay mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw et
maisakkey isnan kaiw.”
14 Inalan Kristo nan dosa tako tapno maitapi nan Gentil ay mangganab
isnan badang ay inkalin Apo Dios isdin si Abraham ya tapno ganaben tako
nan inkalina ay Ispiritona gapo isnan pammati tako.

Napatpateg Nan Badang Ay Inkalin Apo Dios Mo Nan Lintegna

15 Bebsatko, no isnan nemnemyo et napatpateg nan linteg Apo Dios
mo nan inkalina ay badangna et ibagak ken dakayo nan pagbasalan ta
maawatanyo ay gawis en adi makasokat nan linteg isnan badang ay inkalin
Apo Dios. Et siya na. Isnan ipogaw, no wada nan mentolaganda et adi
mabalin ay masokatan no epdasda pinilmaan.
16 Kaneg todi nan inommat isdin nang-itedan Apo Dios isnan inkalina ken
Abraham ya isnan awnitna apo ay si Kristo issan nintolaganda. Ngem baken
isnan am-in ay ap-ona is nang-itedana nodi kedeng isnan esa.
17 Nan gapo ay kanak en kaneg todi nan inommat tay sokod nakwas nan
epat gasot ya tolompoo ay tew-en esapay ited Apo Dios nan lintegna. Isonga
san nintolaganda ken Abraham et adi mabalin ay sokatan nan lintegna tay
epdasda inowenan san nintolaganda.

18 Tay no ited Apo Dios nan am-in ay kayatna ay ited isnan ipogaw gapo
isnan mangsolotanda isnan lintegna et maid paay nan badang ay inkalina.
Ngem baken kaneg todi. Tay no nemnemen tako si Abraham et getken tako
ay inted Apo Dios nan intedna ken siya gapo tay inkalina.

Nan Kaosalan Nan Linteg Ay Inted Apo Dios Ken Moses

19 Waay kananyo en no keg tosa, ngan ngalod nan gapo ay inted Apo Dios
nan lintegna? Ngan nan kaosalana? Siya na nan songbatko. Inted Apo Dios
nan lintegna ay mangipagtek no sino nan basol. Ngem maosal et kedeng
engganay maiyanak nan esay apon Abraham ay si Kristo ay nang-itedana
isnan kinwanina. Et nan esay kailasinana ay nabanbanol nan inkalin Apo
Dios mo nan linteg et tay nan aanghel nan inbaana ay nang-ited isnan linteg
ken Moses. Dat ibagan Moses isnan ipogaw.
20 Ngem nan inmali ay nang-ited isnan inkalina et siya ay mismo.
21 Ngem adi mabalin ay kanan tako en kontalaen nan linteg Apo Dios
nan inkalina tay no waday linteg is mabalin ay mang-ited is biyag ay maid
patenggana et tet-ewa ay siya nan inosal Apo Dios tapno waday somya ay
gawis nan pangiilaana ken daida.
22 Ngem kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, “Maid polos ipogaw is
maid basolna tay baan nan basol datako am-in.” Tet-ewa di tasiyay kedeng
nan mamatiyan nan ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay ited Apo Dios ken
daida nan badang ay inkalina ay biyag ay maid patenggana.
23 Esapay inomdan nan timpo ay mamati nan ipogaw ken Kristo et kaneg
tako balod tay pinopokok nan linteg datako tapno baken nan ngawi is ik-
ikkan tako. Pinopokokna datako engganay inmali san pinatpati tako.
24 Tay binanbantayan nan linteg nan ipogaw ta ipagtekna no sino nan
basol engganay naiyanak si Kristo. Ngem egay kaanen nan linteg nan
basbasol tako. Ngem isnan inmaliyan Kristo wada dadlo nan somya ta gawis
nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan pammatida.
25-26 Isonga gapo isnan pammati tako ken Kristo et maibilang en an-ak Apo
Dios datako am-in tay siya nan maitatapiyan tako. Isonga baken et nan linteg
is mangbanbantay ken datako.
27 Owen, tay am-in ay ipogaw ay menpabonyag ay mangipagtek ay ma-
matida ken Kristo et maitapida ken siya. Isonga wada nan maiyisowanda
ken siya isnan ogalina.
28 Isonga isnan ipogaw ay mamati, adi nemnemnemen Apo Dios no sino
nan kaipogawda no Judioda wenno baken ya no baada wenno baken. Adina
abes nemnemnemen no lalalakida wenno bababaida tay palipalisoda am-
in. Kega es-esa nan kalasin di ipogaw ken siya gapo isnan maitatapiyanda
ken Kristo.
29 Isonga no maitatapika ken Kristo et apon Abraham sik-a et nakitawidka
isnan inkalin Apo Dios ken siya.

4

Nan Esay Maidiligan Nan Linteg Moses

1 Naay di esay pagbasalan ay amed mang-anay isnan maawatanyo issan
kaibagbagak. Isnan kaongan pay laeng nan anak di baknang ay awnit
mangtawid isnan am-in ay kowan amana et bassit nan naitkenana isnan
baan amana ay olay siya nan awnit mangtawid isnan am-in.
2 Tay adi mabalin ay kikigadena ay mang-ikkan isnan kayatna nodi
masapol ay tongpalena nan kanan nan mang-ay-ayowan ken siya. Ya baken
siya is mangnemnemnem isnan kaosalan nan awnitna tawiden engganay
omdan nan timpo ay inbagan amana ay mang-alaana isnan tawidna.

3 Siya na nan kaneg tako id kasin satakopay maawatan nan tet-ewa. Keg
tako oongong-a ay mabab-aa isnan nang-ik-ikkanan tako isnan adoado ay
paik-ikkan nan ipogaw ay mangipagasing isnan diosda.
4 Ngem inpaalin Apo Dios nan Anakna ay maiyanak isnan batawa isnan
osto ay timpo ay pinilina. Naiyanak ay Judio ay mangsolsolot isnan linteg
Moses
5 tapno sobtena datako isnan mababalodan tako isnan linteg tapno men-
balin tako ay an-ak Apo Dios.
6 Isonga id wani an-ak Apo Dios dakayo et siya nan gapo ay intedna nan
Ispiriton nan Anakna ken dakayo. Isonga mabalin ay kananyo en Ama no
menlowalo kayo ken siya.
7 Baken kayo et kaneg nan baa nodi an-ak Apo Dios dakayo. Isonga awnit
ited Apo Dios ken dakayo nan am-in ay ipatawidna isnan an-akna.
8 Id kasin sayopay getken si Apo Dios et pinatpatiyo ya sinolsolotyo nan
baken tet-ewa ay dios. Keg kayo baa ken daida.
9 Ngem gapo isnan nangnemneman Apo Dios ken dakayo omona et
getkenyo siya id wani. Dan no getkenyo si Apo Dios aytay dayon aped layden
ay somagong isnan inik-ikkanyo ay maid paayna? Ay laydenyo ay menbaa
kasin?
10 Dayon kankanan en masapol ay solotenyo nan ik-ikkan di Judio ay
men-obaya ya menpalti isnan agew ay patpatgenda ta badangan Apo Dios
dakayo?
11 No keg tona nan ik-ikkanyo omegyatak tay keg maid paay nan oblak ay
nin-it-itdo ken dakayo.

Mensakit Nan Nemnem Pablo Gapo Isnan Ik-ikkan Nan iGalacia

12 Bebsatko, pangaasiyo ta toladenyo sak-en. Tay baken nan linteg di Judio
is solsolotek. Et siya nan kanegyo id kasin isdin kamaid linteg is getkenyo.
Isdin nakiteteak ken dakayo id kasin, gawigawis nan inik-ikkanyo ken sak-
en. Isonga pangaasiyo ta nan gawis ay ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak
di itoltoloyyo.
13 Isdin nasakitak et siya nan gapo ay nakiteteak ken dakayo ya getkenyo
ay siya nan damok ay mang-itdo ken dakayo isnan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo.
14 Et olay napalpaligatan kayo gapo isnan ngawi ay sakitko egay kayo
nadisdismaya ya nang-ad-adyan nodi nang-an-anos kayo. Sinangailiyo sak-
en ay kaneg anghel is nagapo ken Apo Dios. Gawis nan inik-ikkanyo ken sak-
en ay kaneg si Jesu Kristo nan sinangailiyo.
15 Ngem aytay dan teken nan nemnemyo id wani? Dan maid gasingyo ken
sak-en dapay id kasin et pilmi din gasingyo? Tet-ewa di tay din nakiteteak
ken dakayo et no mabalin et kaanenyo nan matayo ta iyaliyo ken sak-en ta
isokatko isnan matak ay mensakit.
16 Ngem dakayon natken id wani? Ay kananyo ngen en bosbosowek
dakayo gapo isnan mangibagbagaak isnan tet-ewa ken dakayo?
17 Nan men-it-itdo ken dakayo ay mangwani en masapol ay solotenyo nan
linteg Moses et as-asokalanda nan kankananda tapno gawis nan nemnemyo
ken daida. Ngem baken nan gomawisanyo is nenemnemenda. Nodi lay-
denda ay dokoganyo sak-en ya nan it-itdok.
18 Baken ngawi no waday makigayyem ken dakayo basta nan gapona et
laydenda ay bomadang ken dakayo. Olay no wadaak issa wenno maidak.
19 Dakayo ay an-akko, mensakit nan nemnemko gapo isnan ik-ikkanyo.
Mensakit ay kaneg nan likliknaen nan babai isnan menpasikalana. Siya

nan kaneg nan likliknaek isnan mangsesed-ak isnan osto ay mangsolotanyo isnan ogalin Kristo.
20 Kayatko no wadaak koma issa ta mabalin ay mentotya tako. Tay naligat ay maawatan ya magtek nan osto ay kanak gapo tay naiyaddaaddawiyak ken dakayo.

Nan Esa Pay Ay Maidiligan Nan Linteg Moses

21 Dakayo ay mangnemnemnem en masapol ay solotenyo nan linteg Moses, ay getkenyo nan kankanan nan linteg ay deeyda? Dengngenyo ta ibagak.
22 Naisolat isnan kalin Apo Dios din dowa ay anak Abraham. Nan esa et anak din asawan Abraham ay baana ya nan esa et anak din asawana ay sigod.
23 Naliton din asawana ay baa et baken kaskasdaaw tay sigod ay malitlitonan nan babai. Ngem egay naliton nan sigod ay asawana no egay inkalin Apo Dios ay awnit omanak tay nain-iin-ina siya.
24-25 Wada nan kayat ay kanan nan inommat ay keg todi. Siya dana nan kaiyaligan san doway asawan Abraham. San baa ay kangadan is Agar et aligna nan linteg ay inted Apo Dios ken Moses isnan bilig ay makwani en Sinai ay wada id Arabia. Nan gapo ay kanak en alig Agar nan linteg Moses et tay am-in ay ipogaw ay mangtaltalek isnan linteg Moses et daida nan kaneg nan an-ak Agar ay baa tay bab-aaen nan linteg daida. Et nan mangtaltalek isnan linteg Moses et daida nan Judio ay adi mamati ken Jesu Kristo.
26 Ngem nan kaiyaligan nan sigod ay asawan Abraham et siya nan esay katolagan ay inted Apo Dios ay mangwani en badangana nan ipogaw ay mangpati ken siya. Et am-in tako ay mamati ken Kristo et datako nan kaneg an-ak nan babai ay baken baa tay adi tako mabab-aa isnan linteg.
27 Wada nan kanegna isnan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
“Gomasingka ay babai ay maid anakna. Olay egayka omanak menlagsakka
gapo isnan gasingmo. Tay sik-a ay tinaynan asawam et ad-ado nan
kanegmo an-ak mo nan babai ay egay taynan asawana.”
28 Bebsatko, datako ay mamati nan palpalison din si Isaac ay anak nan baken baa. Tay naiyanak siya gapo isnan nangpatiyan nan napowana isdin inkalin Apo Dios. Et datako abes, an-ak Apo Dios datako gapo tay pinati tako nan inkalina.
29 Issan deey ay timpo nan inyanak san asawan Abraham ay baa et pinalpaligatna nan anak ay naiyanak gapo isnan badang nan Ispiriton Apo Dios. Et olay id wani siya gedan nan om-ommat tay palpaligaten nan adi mamati nan ipogaw ay mamati.
30 Ngem sino nan kanan nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Kinwanin Apo Dios ken Abraham en, “Pakaanem nan asawam ay baa ya nan anakna tay adi mabalin ay makitawid nan anakna isnan awnit tawiden nan anak nan baken baa.”
31 Bebsatko, getken tako ay baken nan baa is makin-anak ken datako isonga awnit tako makitawid isnan ipatawid Apo Dios.

5

Adiyet Mabab-aa Nan Mamati Isnan Linteg Moses

1 Pinalobosan Kristo datako ta adi tako kasin mabab-aa isnan linteg. Isonga adi kayo kasin somagsagong isnan kabaa ken dakayo.
2 Ibagak ken dakayo en maid polos paay Kristo ken dakayo no kananyo en masapol ay solotenyo nan esay linteg ay mangwani en menpasegyat kayo.

3 Ibagak kasin ken dakayo en no laydenyo ay menpasegyat et masapol
ngalod abes ay tongpalenyo am-iam-in nan linteg Moses.
4 Isonga nan ipogaw ay mangnemnemnem en masapol ay solotena nan
linteg Moses esapay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya et maisiyan ken
Kristo ya adi maitapi isnan badang Apo Dios isnan ipogaw ta maisalakan.
5 Ngem datako et namnamaen tako nan gawis ay pangiilaan Apo Dios ken
datako gapo isnan pammati tako ken Kristo et nan Ispiritona nan mangbad-
badang ken datako isnan mangses-eedan tako isnan katongpalana.
6 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo et baken nan ninpasegy-
atana wenno nan egayna ninpasegyatan is gapo ay gawis nan nemnem
Apo Dios ken siya. Nodi nan gapo na et nan pammatina ay maipaila isnan
manglaylaydana isnan ib-ana ay ipogaw.
7 Id kasin gawigawis nan inik-ikkanyo ay mangsolot ken Kristo. Ngem sino
nan nangngawngaw ken dakayo ta adiyo et patiyen nan tet-ewa?
8 Baken si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo ta mamati kayo isnan
Anakna is nagapowana.
9 Olay no es-esa ay ipogaw nan nanggolo isnan nemnemyo mabalin ay
ngomawi kayo am-in. Kaneg nan bobod. Olay atiatik nan osalem, alisana
am-in nan mangipay-am.
10 Ngem talkek nan badang Kristo ken dakayo ta adiyo patiyen nan mait-
itdo ay teken isnan initdok. Et nan manggolgolo ken dakayo et awnit
madosa.
11 Wada nan mangmangwani abes en it-itdok kano en masapol ay men-
pasegyat nan Gentil no mamati siya. Ngem ibagak ken dakayo ay bebsatko,
baken tet-ewa di tay no tet-ewa, adi koma mangpalpaligat nan Judio gapo
isnan it-itdok ay maipanggep isnan nateyan Jesus. Dapay nan mangmang-
waniyak en adi masapol ay masolot nan linteg Moses nan kaliligetda ken
sak-en.
12 Sapay koma ta taynan nan ipogaw ay manggolgolo dakayo.
13 Bebsatko, kayat Apo Dios ay mawayaan kayo ta adi kayo mapilpilit ay
mangsolot isnan linteg Moses. Ngem adiyo kanan en nawayaan kayo isnan
linteg ta ikkanyo nan kompolmi ay kayatyo. Nodi menbinadang kayo gapo
isnan menlinayadanyo.
14 Tay no solotenyo nan bilin Apo Dios ay mangwani en laydem nan ib-am
ay ipogaw ay kaneg nan manglaylaydam isnan awakmo et matongpal nan
am-in ay lintegna tay am-in ay linteg et wada isna.
15 Ngem no men-asiliget kayo, makailanyo modatya madadael nan ol-
nosyo ay mangsolsolot ken Kristo.

Naitken Nan Kayat Nan Ispirito Santo Isnan Kayat Di Ipogaw

16 Siya dana nan kayatko ay ikkanyo. Solotenyo ay gawis nan am-in ay
kayat nan Ispirito Santo ken dakayo ta adiyo koma ikkan nan ol-olay ay
layden nan awakyo.
17 Tay nan kayat di ipogaw ya nan kayat nan Ispirito Santo et baken paliso.
Kegda menbinoso isonga no mamingsan adi tako makaikkan isnan kayat
tako ay ikkan tay mensinopla nan gawis isnan ngawi.
18 Ngem no nan kayat nan Ispirito Santo nan solotem et adi masapol ay
solsolotenyo nan linteg Moses.
19-20 Nalaka ay mailasin nan aped magapgapo isnan kayat di ipogaw. Et
siya dana; nan mamabai, mamati isnan sinang didios, mensapsapo isnan
ib-ada ay ipogaw, malililit, makisosongbat, manag-apal, naimot, omaapos
ya adi menkinaawatan,

21 mabotboteng ya nan tapina ay kaneg datona. Kasinko ibaga nan kaneg
nan inbagak id kasin. Kanak en makailanyo tay nan ipogaw ay mang-ikkan
isnan da tona et adida mabalin ay maitapi isnan mentolayan Apo Dios.
22 Ngem dakkel nan nateknan nan maikkan ay magapo isnan Ispirito
Santo. Siya dana nan magapgapo ken siya; layad, gasing, natalna ay
nemnem, anos ya gawis nan ik-ikkam isnan ib-am, matalekka isnan ipogaw,
23 managpakombaba ya getkem ay mangtena isnan am-in ay ikkam. No
ikkam am-in da tona et tongtongpalem nan am-iam-in ay linteg.
24 Et nan makwani en ipogaw Jesu Kristo et taynanda nan ngawi ay inik-
ikkanda id kasin ta adida patpatiyen nan ol-olay ay kaykayatda.
25 Gapo tay wada nan balo ay biyag gapo isnan nang-itedan Apo Dios isnan
Ispiritona ken datako et masapol ay ikkan tako ngalod nan gawis ay it-itdon
nan Ispiritona ken datako.
26 Masapol ay adi tako pangangatowen nan nemnem tako ya adi tako
makisongsongbat ya kaanen tako nan ngawi ay apal isnan nemnem tako.

6

Menbinadang Tako

1 Bebsatko, naay di kasinko ibaga. No waday mamati is makabasol
masapol ay badangan nan ipogaw ay napigsa nan pammatina ya anosana
ay mangbadang ken siya ay mangipaila isnan layadna. Ya makailana tay
mabalin ay madolog siya gedan.
2 Menbinadang kayo ay mamati no waday menligatan nan esa ken dakayo.
No siya di nan ik-ikkanyo et matongpal nan bilin Kristo ay mangwani en
menlinayad tako.
3 Adi kayo mendine ay mangwani en adiyo masapol nan badang nan ib-
ayo. Tay no keg tona nan nemnem nan ipogaw et al-allilawena nan awakna
tay baken di is tet-ewa.
4 Isonga masapol tonggal esa ay mangnemnem isnan ik-ikkana ta
paneknekana omona no osto wenno baken. Et no mapaneknekan ay gawis
am-in nan inikkana, men-gasing siya. Ngem baken koma nan kinakolang
nan ib-am is mangidildiligam isnan kabaelam ta mabalin ay kanam en gag-
awiska mo siya.
5 Tay tonggal esay ipogaw et wada nan kinakapsotna ay nalaka ay boma-
solana. Et siya nan masapol ay makailana.
6 Siya na nan esay it-itdok. Nan ipogaw ay mait-itdowan isnan kalin Apo
Dios et masapol ay agtana isnan wada ken siya nan ipogaw ay mang-it-itdo
ken siya.
7 Siya dana pay nan ibagak ken dakayo. Adi kayo masiksikapan. Tay nan
ik-ikkan nan ipogaw ay gawis wenno ngawi et siya nan awnitna apiten tay
adi mabalin ay maallilaw si Apo Dios.
8 No nan layden nan ipogaw et nan ik-ikkana ay ol-olay, awnit madosa
siya ay eng-enggana. Ngem no ik-ikkana nan layden nan Ispirito Santo et
awnitna ganaben nan biyag ken Apo Dios ay ited nan Ispirito Santo ken siya
ay maid patenggana.
9 Isonga adi tako koma maom-oma ay mang-ik-ikkan isnan gawis tay no
itoltoloy tako ay mang-ikkan awnit siya nan apiten tako no omdan nan osto
ay timpo.
10 Isonga kanayon koma ay ikkan tako nan gawis isnan am-in ay ipogaw
isnan matatagowan tako. Am-am-amed isnan ib-a tako ay mamati.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

11 Isnan naay kombos nan solatko ken dakayo et sak-en ay mismo nan
nangisolat. Isonga ilaenyo baw nan kadadaken nan solatko.
12 Kanak en nan men-it-itdo ken dakayo ay mangwani en masapol ay
menpasegyat kayo ta maisalakan kayo et ik-ikkanda dadi ta madayawda.
Ikkanda di abes tay no kananda en omanay nan nateyan Jesus gapo is-
nan basbasol di ipogaw et paligaten nan ib-ada ay Judio daida. Isonga
kankananda en masapol ay masolot nan linteg Moses gedan.
13 Ngem olay ninpasegyatda adida kadi solsoloten nan am-in ay linteg
Moses. Laydenda ay menpasegyat kayo ta mabalin ay men-etekda ay
mangwani isnan tapin di ipogaw en, “Ilaenyo, ninpasegyatda gapo tay
solsolotenda nan it-itdomi.”
14 Ngem sak-en, baken nan kaneg todi is laydek ay ibaga. Nodi laydek
ay ibaga nan nateyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ay pala ken sak-en.
Gapo isnan inikkana et id wani maid polos laydek isnan am-in ay maik-ikkan
isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios tay maid polos paayda ken sak-
en.
15 Tay nan napatepateg isnan biyag tako et nan balo ay nemnem ay nagapo
ken Apo Dios. Baken nan menpasegyatan nan ipogaw.
16 Sapay koma ta liknaen nan am-in ay mangpatpati isnan kakakwanik
nan seg-ang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios. Daida
nan ipogaw Apo Dios olay no Judio wenno baken.
17 Menlogi id wani, adi kayo koma pomaligat ay mangsongsongbat isnan
kankanak. Tay nan naay adoado ay kablatko ay nagapo isnan mang-ad-
adi ken Jesus et da tona nan mangipagtek isnan kinatet-ewan nan men-ob-
oblaak ay pala ken Jesus.
18 Bebsatko, sapay koma ta wawawawada ken dakayo nan layad ya anos
Jesu Kristo ay Apo tako.
Siya dana et kedeng nan ibagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Efeso

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan naay ay insolat Pablo isnan mamati id Efeso et nan awnit ikkan Apo Dios ay mangpos-a isnan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is apoda. (1:10). Siya nan gapo ay binagbagaan Pablo nan mamati tapno osto nan ik-ikkanda ta mapos-a nan nemnemda.

Pangngalig nan tap-in nan inosal Pablo ta ipailana nan kaneg nan mapos-aan tako ay mamati. Kanana en nan mamati et kanegda nan esay awak et si Jesu Kristo nan kaneg olon nan awak ay deey. Kanana abes en kaneg baey nan mamati et si Kristo nan kanegna tokod. Indiligna pay nan sin-asawa ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.

Nan wada isna:

Nan login nan solat 1:1-2
Nan mapos-aan Kristo ya nan mamati ken siya 1:3-3:21
Nan ik-ikkan nan mamati ken Kristo 4:1-6:20
Kombos nan solat 6:21-24

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay pinilin Apo Dios ay esay apostolis Jesu Kristo. Naay
di solatko ken dakayo ay ipogaw Apo Dios id issa Efeso ay mangitoltoloy ay
mamati ken Jesu Kristo.

2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay
nemnem ay magapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kaskasdaaw Ay Seg-ang Apo Dios

3 Dadama nan panangdayaw tako ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu
Kristo ay Apo tako. Gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et dadama
nan badang Apo Dios ken datako tay inpaiyalina isnan Ispiritona nan am-in
ay gawis ay nagapo id daya.

4 Gapo ken Jesu Kristo et olay isdin egay kaboliwan nan naay batawa et
epdas pinilin Apo Dios datako ay men-ipogawna ta menbalinena datako is
nadiosan ay maid polos basbasolna ken siya.

5 Id sang-adom et ninemnem Apo Dios ay menbalinena datako is an-akna
maipoon isnan ikkan Jesu Kristo. Siya nan layden Apo Dios ay ommat ken
datako gapo isnan dadama ay layadna ken datako.

6 Isonga daydayawen tako si Apo Dios gapo isnan gawigawis ay egayna
inyim-imot ay badangna ken datako tay inbaana ken datako nan laylaydena
ay Anakna ay si Jesu Kristo.

7 Nan basan Jesu Kristo ay inmayos isdin nateyana et siya nan nangsakbot
ken datako isnan basbasol tako isonga pinakawan Apo Dios datako. Gapo
tay managseg-ang siya

8 et dakkel nan badangna ken datako ay maid kankanegna. Si Apo Dios et
getkena nan am-in ay wada ya ostoosto nan am-in ay ikkana.

9 Isonga inpagtekna ken datako nan awnit maikkan ay egayna inpagtek
isnan tap-in di ipogaw ay epdasna ninemnem id sang-adom ay awnit ma-
tongpal gapo ken Kristo.

10 Siya na nan planona. No makwas nan am-in ay masapol ay ommat dat
pos-aen Apo Dios nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si
Kristo is Apo.

11-12 Am-iam-in ay om-ommat et epdas ninemnem Apo Dios ay awnit
ommat. Kaneg nan nangpiliyana ken dakami ay Judio ta dakami nan omon-
ona ay mamati ken Jesu Kristo. Tay enggana id sang-adom et dakami ay Judio
nan nangses-eed isnan inbagana ay awnit omdan ta madayaw si Apo Dios
gapo isnan panakabalina.
13 Ngem id wani gawis tay olay dakayo ay baken Judio et inpailan Apo Dios
ay ipogawna dakayo tay inidyana ken dakayo nan Ispiritona ay kaneg din
inbagana. Inikkana di tay namati kayo ken Kristo issan nangdengnganyo
isnan gawis ya tet-ewa ay mait-itdo maipanggep isnan inikkan Apo Dios ay
mangisalakan ken datako.
14 Nan makitetean nan Ispirito Santo ken datako et siya nan manggetkan
tako ay tet-ewa ay tongpalen Apo Dios nan am-in ay inkalina isnan ipogawna
isonga getken tako ay awnitna dawaten datako. Daydayawen tako nan
kaskasdaaw ay seg-ang Apo Dios.

Nan Lowalon Pablo Pala Isnan Mamati

15 Gapo tay dinngek nan pammatiyo ken Apo Jesus ya nan dadama ay
layadyo abes isnan am-in ay ib-ayo ay ipogaw Apo Dios
16 et adiyak isalsaldeng ay men-iyaman ken Apo Dios gapo isnan inikkana
ken dakayo ya ilol-owalowak dakayo ken siya.
17 Menlol-owalowak ken Apo Dios ay kadayawan ay Ama tako ay nangibaa
ken Apo Jesu Kristo. Dawdawatek ay itedna koma ken dakayo nan silib ay
magapo isnan Ispirito Santo ay mangipagtek isnan am-in ay maipanggep
isnan kinadiosna tapno getkenyo siya ay osto.
18 Idawdawatko pay ken Apo Dios ay silawana nan nemnemyo tapno
getkenyo ay osto nan awnitna ited ken dakayo ay biyag ay maid patenggana
tay siya nan gapo ay pinilina dakayo. Laydek abes ay getkenyo nan kinaado
ya kinagawis nan awnitna ited isnan ipogawna.
19 Idawdawatko gedan ay likliknaenyo koma nan kabaelana ay mang-
badang ken datako ay mamati ken siya. Inpailan Apo Dios nan kapigsan nan
kabaelana ay maid kanegna
20 isdin nangtagowana ken Jesu Kristo isdin nateyana danat ipangato id
daya et patokdowena isnan makanawana ay kad-an di madaydayaw.
21 Isonga wada si Jesus id daya et siya nan kangatowan ay Apo id wani ay
eng-enggana. Maiwed nangatngato mo siya isnan am-in ay manakabalin ay
apo isnan batawa ya id daya ay maila ya adi kaila.
22 Inpangaton Apo Dios si Jesu Kristo ay men-apo isnan am-in ay wada et
siya gedan nan pinilin Apo Dios ay Apon di mamati.
23 Isonga datako ay mamati ken Jesu Kristo et kanega datako nan awakna
ya siya nan kaneg tako olo. Tay si Kristo ay kangatowan ay Apo isnan am-in
et siya nan mangipaik-ikkan isnan am-in ay laydena ay maikkan et datako
nan mang-ik-ikkan ya datako gedan nan mangipagtek isnan kanegna.

2

Si Apo Dios Nan Mangipabalo Isnan Biyag Tako

1 Id kasin, isdin egay kayo namatiyan et kaneg kayo natey gapo isnan
basbasolyo.
2 Din ogaliyo et kaneg nan ngawi ay ikkan nan mangnemnemnem isnan
biyagda isnan naay ay batawa et kedeng tay pinatpatiyo gedan nan layden
Satanas ay apon am-in di anito ya nan mang-adi ay mangpati ken Kristo.
3 Olay datako id kasin et inik-ikkan tako abes nan aped tako is laylayden
ay olay no getken tako ay ngawi. Nan layden nan awak tako ya nan wada
isnan nemnem tako et siya nan aped tako inik-ikkan. Isonga no egay tako

namati ken Jesu Kristo et masapol ay dosaen Apo Dios datako ay kaneg nan adi mamati.
4 Ngem olay no kaneg todi et dadama kayet nan seg-ang ya badang Apo Dios tay dadama nan layadna ken datako.
5 Olay no kaneg tako natey gapo isnan menbasbasolan tako et intapina datako isnan balo ay biyag ken Kristo. Nan seg-ang Apo Dios nan gapo ay intapina datako ken Jesu Kristo tapno maisalakan tako.
6 Et gapo isnan naitapiyan tako ken siya et awnitna ipangato datako ta wada nan kalebbengan tako ay makitolay ken siya id daya.
7 Nan gapo ay inikkan Apo Dios nan naay et ta maila ay eng-enggana nan kinapigsan nan layadna ya nan seg-angna ken datako gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu Kristo.
8 Tay nan seg-ang Apo Dios et kedeng nan gapo ay dawatena datako no mamati tako. Et maiwed polos inik-ikkan tako is gapo ay insalakana datako nodi siya nan kanemnem et kedeng.
9 Isonga adi mabalin ay men-etek nan ipogaw ay mangwani en nan gawis ay inikkana nan gapo ay insalakan Apo Dios siya.
10 Tay si Apo Dios et kedeng nan mangipabalo isnan biyag tako gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu Kristo tapno ikkan tako koma nan gawis ay ninemnemna id kasin ay awnit tako ikkan.

Pinos-an Jesu Kristo Nan Nemnem Nan Am-in Ay Mamati Ken Siya

11 Isonga dakayo ay baken Judio ay makwani en Gentil et nemnemenyo din kanegyo id kasin. Dakayo et kanan nan Judio en egay kayo naibilang ay ipogaw Apo Dios tay egay kayo od kasegyatan. Owen, tay id kasin et inbagan Apo Dios en masapol ay masegyatanda tay siya nan mangipaila ay ipogaw Apo Dios daida. Ngem maid silbin nan apedda ikkan isnan awakda no adida ikkan pay nan layden Apo Dios.
12 Ngem nemnemenyo din egayyo naitapiyan ken Kristo. Kaneg kayo naiyaddaaddawi ken Apo Dios tay baken kayo Judio ay ap-on Israel ay pinilin Apo Dios ay ipogawna. Isonga egay kayo gedan nailak-am isdin inkalin Apo Dios isnan ipogawna en awnit omali nan mangisalakan ken daida. Isdin nangitoltoloyanyo isnan sigod ay ogaliyo et maid namnamayo ay awnit dawaten Apo Dios dakayo tay egayyo getken nan maipanggep ken siya.
13 Ngem id wani gawis tay naitapi kayo ken Apo Dios ya ken dakami ay ipogawna gapo isnan nateyan Jesu Kristo.
14 Isonga inamong Jesu Kristo datako ay Judio ya nan baken Judio et ninbalin tako ay kaneg sin-ag-i. Inesangna nan nemnem tako tay minaidna nan poon nan men-inaamisan tako
15 tay isnan nateyana et minaidna nan linteg ay naited ken Moses ya am-in nan bilbilina ay pinatpatimi ay Judio id kasin ta maeesang si Apo Dios is solsolotenmi ay Judio ya dakayo ay baken Judio. Isonga id wani et siya nan kaoolnosan tako tay pinabalona datako ay ninbalinena ay es-esa ay ipogaw gapo isnan maitatapiyan tako ken siya.
16 Gapo isnan nateyan Jesu Kristo isnan kros et siya nan nakaanan nan kedse tako tay pinos-ana nan nemnem tako ay mamati ay Judio ya Gentil ay kaneg esay ipogaw tasiyay somag-en tako ken Apo Dios.
17 Isonga inmali si Kristo ta ibagana ken dakayo ay naiyaaddawi ken Apo Dios ya ken dakami gedan ay naisasag-en ken siya nan gawis ay damag ay mabalin ay maitapi tako ken Apo Dios.
18 Et nan maitatapiyan tako ken Kristo nan gapo ay makasag-en tako am-in ken Apo Dios ay Ama tako tay wada nan Ispirito Santo ken datako id wani.

19 Isonga dakayo ay egay kaibilang ay ipogaw Apo Dios id kasin et naitapi
kayo id wani ken dakami ay ipogawna et men-an-ak Apo Dios datako am-in.
20-22 Et maitapi tako am-in isnan baey ay sas-aadena ay mentetean di
Ispirito Santo. Si Jesu Kristo et siya nan kanegna tokod tay siya nan
mangipapakneg ya mangipadadakkel isnan baey dapay nan aapostolis ya
nan mamadton Apo Dios et daida nan kanega kiling san baey tay daida
nan omon-ona ay mangipagtek isnan maipanggep ken Jesus. Gapo isnan
maitatapiyan nan mamati ken Kristo et kanegda nan kaiw ay nateketeken
ngem wada nan kaosalanda am-in isnan baey. Isonga dakayo pay ay mamati
nan tap-in di isaad Apo Dios isnan gawis ay baeyna.

3

Si Pablo Nan Mangipagtek Isnan Maipanggep Ken Apo Dios Isnan Baken Judio

1 Gapo isnan am-in dadi ay kaibagbagak et ilol-owalowak dakayo. Owen
sak-en si Pablo ay naibalod gapo isnan nangibagbagaak ken dakayo ay
baken Judio isnan maipanggep ken Jesu Kristo.
2 Waay getkenyo met ay si Apo Dios nan nangyali isnan kalebbengak ay
mangipagtek ken dakayo isnan layadna ya nan seg-angna ta mabadangan
kayo.
3 Tay inpagtek Apo Dios ken sak-en nan egay naipagtek id kasin et siya nan
insolatko isnan logiyan nan solat ay naay.
4 No basaenyo ay osto et awnityo getken ay tet-ewa ay inpagtekna ken sak-
en nan awnit ommat isnan maipanggep ken Kristo.
5 Egayna inpagtek isdin ipogaw id kasin ngem id wani nan Ispiritona nan
nangipagtek ken dakami ay aapostolis ya mamadton Apo Dios.
6 Et siya na nan inpagtekna. Baken kami kedeng ay Judio is dawaten
Apo Dios nodi olay dakayo gedan ay baken Judio ta maitapi kayo isnan
mamati ken Kristo dakayopay maagtan isnan am-in ay inkalin Apo Dios
en itedna isnan ipogawna gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo issan
nangdengnganyo isnan gawis ay damag.
7 Inbaan Apo Dios sak-en ta ibagak nan gawis ay damag et inyalina gedan
nan laingko ay mang-ikkan gapo isnan kabaelana.
8 Olay sak-en nan kababaan isnan am-in ay ipogawna ngem sak-en kayet
nan pinilina ay mangibaga ken dakayo ay baken Judio isnan dadama ay
layad Kristo ken datako ay maid kanegna.
9 Tay si Apo Dios ay nangboliw isnan am-in ay wada et inbaana sak-
en ay mangipagtek isnan am-in ay ipogaw nan ikkana ta matongpal nan
panggepna ay egayna inpagtek id kasin enggana id wani
10 tasiyay no ilaen nan aap-apon di aanghel id daya ya nan tap-in di
manakabalin ay adi kaila nan gawis ay ikkan Apo Dios ken datako ay
mamati dadat getken ay osto nan kinapigsan di silibna ya nan kinagawis di
nemnemna.
11 Tay olay id kasin et siya din ninemnemna ay ikkana ken datako et siya
nan tet-ewa ay inikkana isnan nateyan Jesu Kristo ay Apo tako.
12 Isonga id wani adi tako mabain ay menlowalo ken Apo Dios tay getken
tako ay idngena datako gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.
13 Isonga adi kayo koma menseseg-ang gapo ken sak-en tay olay no
mapalpaligatak et paggawisanyo met laeng.

Nan Lowalon Pablo

14 No nemnemek nan am-in ay inik-ikkan Apo Dios ay Ama tako daket
menpalintomeng ken siya ay mangilowalo ken dakayo.

15 Siya nan makwani en Ama tay siya nan nagapowan nan am-in ay wada
isnan batawa ya id daya.
16 Adoado nan badang Apo Dios ken datako gapo isnan kabaelana ay maid
kanegna. Isonga idawdawatko ken siya ta papigsaen nan Ispirito Santo nan
nemnemyo
17 ta liknaenyo koma ay tet-ewa ay wada si Jesu Kristo ken dakayo gapo
isnan pammatiyo. Idawdawatko abes ta pomigpigsa kayet nan layadyo ken
Apo Dios ya isnan ib-ayo
18 ta mawada ken dakayo ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios nan laing
ay manggetek ya makaawat isnan kinaam-amed nan pigsan nan layad Jesu
Kristo ken datako.
19 Tet-ewa ay maiwed makagtek ay osto isnan kapigsan nan layadna ngem
mataptapiyan koma nan getkenyo ta maanay nan komaneganyo ken Apo
Dios.
20 Madaydayaw si Apo Dios ay manakabalin ay mangbadbadang ken
datako tay olay no ngan di dawaten tako wenno nemnemen tako et mabalin
ay ikkana tay napigsa nan kabaelana ay mang-ikkan mo nan aped tako
nenemnemen.
21 Am-in tako ay mamati et daydayawen tako siya gapo isnan nangpos-
aana ken datako ya gapo abes ken Jesu Kristo isonga si Apo Dios nan
daydayawen tako ay eng-enggana. Sapay koma.

4

Mapopos-a Koma Nan Nemnem Di Mamati

1 Sak-en ay naibalod gapo ken Apo Jesus et ibagak en pangaasiyo koma ta
tongpalenyo nan am-in ay maibagay ay ikkan nan pinilin Apo Dios.
2 Kaneg tona nan ikkanyo koma, managkoya kayo ay adi kayo men-et-etek
nodi men-inanos kayo ay menlinayad.
3 Nan Ispirito Santo nan mangpopos-a isnan nemnem tako isonga gawis
no itoltoloy tako ay mang-ik-ikkan isnan masapol ta adi kangawngaw nan
mapopos-aan tako.
4 Tay am-in tako ay naitapi ken Jesu Kristo et kaneg tako esay awak ya
es-esa nan Ispirito Santo ay makitetee ken datako am-in. Esang abes nan
namnama tako gapo isnan nangpiliyan Apo Dios ken datako.
5 Es-esa nan patiyen tako et siya nan es-esa ay Apo tako ya es-esa nan
mangipaila ay naitapi tako ken Kristo et siya nan kabonyagan tako.
6 Es-esa si Apo Dios ay Ama tako am-in et siya nan kangatowan ay Apo
isnan am-in ya wada siya ay mangbadbadang ken datako am-in.
7 Ngem olay no es-esa nan pammati tako et nateketeken nan laing tako tay
wasdin esa ken datako et inagtan Kristo is osto ay laingna.
8 Tay wada nan naisolat ay kalin Apo Dios ay maipanggep ken Kristo ay
mangwani en, “Inabakna nan bosona danat ikawit nan adoado ay baana
isnan somagongana id daya danat idya nan gawis ay laing isnan ipogawna.”
9 Ngan ngen nan kayatna ay kanan isnan nangwaniyana en somagong id
daya? Kanana met en inmali siya tet-ewa isnan naay ay batawa ay nagapo
id daya.
10 Tay san nagapo id daya et siya nan sinmagong kasin isonga id wani siya
nan kangatowan ay Apon nan am-in ay nawada.
11 Et siya abes nan mang-id-idya is gawis ay laing isnan ipogawna ta
makaikkanda isnan kayatna. Pinilina nan tap-ina ay men-apostolis ya
nan tap-ina ay makwani en mamadto ay mangibagbaga isnan kankanana.
Wadada abes nan pinilina ay omey mangibagbaga isnan gawis ay damag

isnan kailiili ya wadada abes nan mang-it-itdo ya mangbadbadang isnan mamati.
12 Nan gapo ay inyalin Kristo nan laing tako et ta menbinadang tako ta pomigsa koma nan pammatin nan ipogawna ay kanegna awak
13 ya ta mataptapiyan nan getken tako ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios ta maeteng nan pammati tako ken siya. Tay no siya di nan ommat et mapopos-a nan nemnem tako dapay omosto et awaten tako nan gawigawis ay ogalin Jesu Kristo.

14 No siya di nan ikkan tako et baken tako dadlo kanega onga ay nalaka ay mamati isnan kompolmi ay dengngena tay adi tako aped mamatpati isnan teken ay solsolo ya adi tako gedan masiksikapan isnan nalaing ay men-al-allilaw ay mangisolsolo isnan baken tet-ewa.
15 Owen, baken nalaka koma ay masokatan nan pammati tako nodi kalkaliyen tako isnan ib-a tako nan tet-ewa ay mait-itdo gapo isnan layad tako ken daida ta omosto nan pammati tako ken Jesu Kristo et komaneg nan ogali tako isnan ogalina tay siya nan kaneg tako olo
16 ya datako nan kanegna awak. Iyap-apowana datako ta mapopos-a nan nemnem tako ay menbinadang. Tay am-in ay paltin di awak et no ikkanda nan layden nan olo et pomigpigsa ya domakdakkel nan awak. Et siya nan kaneg tako no menlinayad tako.

Komaneg Koma Isnan Ogalin Apo Dios Nan Ogaliyo

17 Ibagak nan naay ken dakayo tay si Apo Jesus nan mangkayat ay ibagak. Masapol ay adiyo itoltoloy ay mang-ikkan isnan ogalin nan adi mamati ken Apo Dios tay nan ik-ikkanda ya nan nemnemda et adi kapaay.
18 Gapo tay menkenteg nan toktokda ay adida kabagbagaan et egay natanggewan nan nemnemda isonga maiwed ken daida nan biyag ay ited Apo Dios.
19 Isonga maid polos bainda tay apedda ik-ikkan nan layden nan awakda ay adida ten-en nan ik-ikkanda ay ngawi.

20 Ngem dakayo et baken kaneg todi nan sinolsoloyo isnan maipanggep ken Kristo.
21 Tay dinngeyo met nan tet-ewa ay initdomi ay maipanggep ken siya et siya nan solsolotenyo.
22 Isonga kaanenyo nan sigod ay nemnemyo ya ogaliyo tay nan ngawi ay layden nan awak tako et siya nan mang-allilaw ken datako ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ya siya nan mang-engew ay mangipangawi ken datako.
23 Isonga masapol ay masokatan nan ogaliyo ya nan nemnemyo is gawis.
24 Dawatenyo nan mangpabalowan Apo Dios isnan biyagyo ta komaneg kayo ken siya et maila ay napabalo nan biyagyo isnan tet-ewa ya nadiosan ay ik-ikkanyo.

25 Isonga adi tako koma menkamkampot nodi nan tet-ewa et kedeng nan kankanan tako isnan ib-a tako tay datako ay mamati et naitapi tako am-in isnan awak Jesu Kristo.
26 No makaliget tako datakot pabaewen nan nemnem tako ta adi tako bomasol ay mang-ikkan is ngawi. Adi tako koma itoltoloy nan liget tako isnan sin-agew
27 tapno maid wayan Satanas ay mangdolog ken datako.
28 No waday mangakew ken dakayo et masapol ay isaldengna et ta bomikas ay men-obla is katagowana ya tasiyay wada gedan di ibadangna isnan kodokdo.

29 Adi tako koma menkalkali is ngawi nodi am-in ay kankanan tako et
nan bomadang ay mangipapigsa ya mangipaosto isnan nemnem di mend-
edenge.
30 Nan esa pay et adi tako koma ipaseseg-ang nan Ispirito Santo tay nan
menteteana ken datako nan mangipaila ay ipogaw Apo Dios datako ya siya
abes nan mangipagtek ay maitapi tako ay maisalakan isnan kasin omaliyan
Jesu Kristo.
31 Isonga adiyo koma aamisen nan ib-ayo. Masapol ay kaanenyo am-in ay
sakit di nemnemyo ya nan bongetyo ken daida. Adi kayo makisapsape ya
makisongsongbat ya adiyo taytayoktoken nan ib-ayo.
32 Baken koma kaneg todi nan ikkan tako nodi men-inanos tako ya ipaila
tako nan seg-ang tako isnan ib-a tako. Menpinakawan tako ay kaneg nan
inikkan Apo Dios ay mangpakawan ken datako gapo ken Jesu Kristo.

5

Mentetee Kayo Koma Isnan Menpat-a

1 Gapo tay datako nan an-ak Apo Dios ay laylaydena et siya koma nan
toltoladen tako ta komaneg tako ken siya.
2 Laylayden tako koma nan ib-a tako ay kaneg nan pananglayad Kristo ken
datako. Inyoogna nan awakna ay matey tasiyay mabalin ay pakawanen Apo
Dios nan basbasol tako isonga pinagasingna si Apo Dios isnan inikkana.
3 Isonga adi kayo koma makikamkamolala ya men-ag-agom. Adi kayo
aped mensodsodok isnan kaneg todi ay ngawi. Baken kaneg todi koma nan
ikkan nan ipogaw Apo Dios.
4 Adi maibagay ay menkalkali is ngawi wenno naalas nan ipogawna nodi
nan gawis koma nan kankanana tasiyay madayaw si Apo Dios
5 tay gegetken tako ay adi mabalin ay maitapi isnan mentolayan Kristo ya
si Apo Dios nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan makikamkamolala ya
nan naagom. Nan naagom et nan kinaagomna nan kinadiosna tay siya nan
kapatgan ken siya.
6 Adi kayo maal-allilaw isnan menkamkampot ay mangmangwani en
baken ngawi nan mang-ikkan isnan kaneg todi. Tay nan kaneg todi ay maik-
ikkan et siya nan gapo ay makaliget si Apo Dios isnan adi mangpati ken siya
isonga dosaena daida.
7 Isonga adi kayo maibob-oweg isnan kaneg da todi ay ipogaw.
8 Tay id kasin et kaneg menbolinget nan nemnemyo ngem id wani ay
tinanggewan Jesu Kristo nan nemnemyo et kaneg kayo mentetee isnan
menpat-a gapo isnan naitapiyanyo ken siya isonga ikkanyo nan osto ay
ikkan nan mentetee isnan menpat-a.
9 Tay nan ipaik-ikkan Jesu Kristo isnan tinanggewana et nan am-in ay
gawis, nan nalinteg ya nan tet-ewa.
10 Solowenyo koma dayopay ikkan nan layden Apo Jesus.
11-12 Adi kayo makiik-ikkan isnan adi kapaay ay ik-ikkan di egay katangge-
wan di nemnemna. Owen, tay nan ik-ikkanda ay ngawi ay adida ipapaila
et kababain is aped masodsodok. Ngem nan gawis ay ik-ikkanyo et siya
nan kanega silaw ay mangipaila isnan kangawin nan ik-ikkanda tasiyay
omapalda koma isnan gawis dadat isaldeng nan ngawi.
13 Tay no masilawan nan wada isnan menbolinget et maila nan tet-ewa ay
kanegna.
14 Daet no ilaenda nan kangawida et matanggewan nan nemnemda dadat
menbalin is gawis. Et siya nan gapo ay wada nan day-eng ay naay,
“Magidoka ay naseyep. Matagoka ay natey,

Ta tanggewan Kristo nan nemnemyo.”

15 Isonga masapol ay nemnemen tako ay gawis nan ik-ikkan tako ta adi
tako kaneg maong-ong-ong nodi kaneg tako koma nan masilib
16 ay mang-ik-ikkan is gawis. Siya di nan ikkan tako koma tay id wani et
adoado nan mang-ik-ikkan is ngawi.
17 Adiyo koma oong-ongen nodi nemnemenyo nan layden Apo Jesus ay
ikkanyo.
18 Adi kayo menbotboteng tay nan maboteng et adina getken nan
kankanana ya nan ik-ikkana. Nodi nan Ispirito Santo koma nan mangi-
panemnem ken dakayo isnan gawis.
19 No madadagop kayo dakayot menkanta ay mangdayaw ken Jesu Kristo
ngem masapol ay tet-ewa koma ay dayawenyo siya isnan nemnemyo ta
baken kedeng nan topekyo is mangdaydayaw.
20 Ya men-iyaman kayo ken Apo Dios ay Ama tako isnan am-in ay om-
ommat olay no gawis wenno naligat gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay Apo
tako.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Sin-asawa

21 Menpinateg kayo tay siya nan layden Kristo ay Apo tako ay ikkanyo.
22 Dakayo ay bababai et patgenyo nan as-awayo ay kaneg nan panangpat-
egyo ken Apo Jesu Kristo.
23 Tay nan lalaki nan apowen nan asawana ay kaneg gedan si Jesus ay
apon nan mamati ken siya tay kaneg siya nan olon di mamati tay siya nan
nangisalakan ken datako ay kanegna awak.
24 Isonga masapol ay patiyenyo ay bababai nan am-in ay kanan nan as-
awayo ay kaneg nan mangpatpatiyan tako isnan am-in ay layden Kristo.

25 Dakayo abes ay lalalaki, masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ay kaneg
nan pananglayad Jesu Kristo isnan ipogawna. Tay nan inikkana et intedna
nan awakna ta isalakana datako
26 tasiyay menbalinena datako ay ipogawna ay maid basolna. Tay kanegna
inowasan nan basbasol tako isnan nabonyagan tako ay mangipaila ay
patiyen tako am-in nan wada isnan kalin Apo Dios.
27 Nan gapo ay natey siya et ta kaanena nan am-in ay basol tako tasiyay no
omali siya ay mang-ala ken datako et gawis tako ay maid polos kadelawana
isnan pangiil-ana.
28 Isonga dakayo ay lalalaki et masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ay
kaneg nan pananglayadyo isnan awakyo tay nan asawam et kanegmo gedan
awak.
29 Tay maiwed ipogaw is mang-adi isnan awakna nodi ayowanana. Et
kaneg todi nan ik-ikkan Kristo ken datako ay mamati
30 tay ibilangna ay awakna datako.
31 Wada nan naisolat ay kalin Apo Dios ay kanana en, “No makiasawa
nan lalaki et taynana nan amana ya inana ta maipos-a isnan asawana et
menbalinda ay es-esa.”
32 Naligat ay magtek nan kayatna ay kanan ngem ken sak-en et idiligko nan
sin-asawa ken Kristo ya nan mamati ken siya.
33 Ngem naay pay di kanana ay maipanggep ken dakayo ay sin-asawa.
Sik-a ay lalaki et masapol ay laylaydem nan asawam ay kaneg nan
pananglayadmo isnan awakmo. Ya sik-a pay abes ay babai et masapol ay
patpatgem abes si asawam.

6

Nan Osto Ay Ikkan Nan Onga

1 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo nan ama ya inayo tay siya nan osto ay
ikkan nan maitapi ken Jesu Kristo
2 tay wada nan bilin Apo Dios ay mangwani en, “Masapol ay patpatgem
da amam ken inam.” Siya di nan omon-ona ay bilin Apo Dios ay wada nan
ibagana ay ommat no matongpal.
3 Kanana en, “No tongpalem na et gawis nan ommat ken sik-a dakapay
matatago ay mabayag isnan naay ay batawa.”
4 Dakayo pay ay am-a ya in-a et adiyo paligligten nan an-akyo nodi itdoyo
nan gawis ay layden Jesu Kristo ya bagbagaanyo daida tasiyay gawis nan ik-
ikkanda.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Baa Ya Nan Apoda

5 Dakayo ay baa et patiyenyo nan apoyo isnan batawa. Ipakatmo koma
nan kabaelam ay mang-ikkan isnan ibagana ken sik-a ay kaneg nan ikkam
no si Kristo nan mangbaa ken sik-a.
6-7 Baken koma kedeng nan mangiil-an nan apom ken sik-a is mang-
ikkanam isnan oblam ta dayawen daka nodi men-gasingka dakapay men-
gaget koma ay mang-ikkan isnan am-in ay ibagana tay siya nan layden Apo
Dios. Ikkam di tay nenemnemem ay baken kedeng nan ipogaw is apom nodi
nan osto ay apom et si Kristo
8 tay getkenyo ay ligalowan Apo Dios nan mang-ik-ikkan is gawis olay no
baa siya wenno baken.
9 Dakayo abes ay wada nan baana et masapol ay gawis abes nan ikkanyo
isnan baayo. Adiyo paeg-egyaten daida tay getkenyo ay es-esang si Apo Dios
id daya ay Apoyo isnan baam et maiwed pawedwed-ena is ipogaw.

Nan Kaneg Salida Ay Ited Apo Dios

10 Siya na nan kombos nan ibagak ken dakayo. Gapo isnan maitatapiyanyo
ken Jesu Kristo et dawatenyo ay papigsaena koma nan pammatiyo. Mabalin
ay ikkana gapo isnan panakabalina.
11 Tay datako et kaneg tako makigobgobat isnan boso tako ay si Satanas
ay mang-al-allilaw ken datako isonga masapol ay osalen tako nan am-in ay
inted Apo Dios ay salida ta adi tako maabak.
12 Tay baken ipogaw nan kaboso tako nodi si Satanas ya nan
menkakekedse ay kaanianito ya nan tap-in di adi kaila ay mang-ik-ikkan is
ngawi ay men-ap-apo isnan naay ay batawa ay kad-an di menbolinget ay
nemnem.
13 Siya di nan gapo ay masapol ay osalen tako am-in nan salida ay inyalin
Apo Dios tasiyay nakasagana tako no waday ommat is ngawi ta olay no
pomigsa nan ikkan Satanas et adi polos makaabak ken datako.
14 Isonga isagana tako nan naayda ay kanega salida ay masapol ay osalen
tako. Nan mangibagaan tako isnan tet-ewa et siya nan kanega balikes ay
salida. Nan gawis ay ik-ikkan tako et siya nan kanega salidan di pagaew.
15 Nan kaneg tako sapatos ay mangipagawis isnan mendad-aanan tako et
nan manglaydan tako ay mangibaga isnan gawis ay damag.
16 Nan mentoltoloyan di pammati tako ken Jesu Kristo et siya nan kaneg
tako kasay tay siya nan isalida tako isnan ngawi ay nemnem ya nan kaeegyat
ay om-ommat tay daida nan kaneg menbidbidang ay balbeg ay igaygayang
Satanas.

17 Nan kaneg abes salidan nan olo tako et nan pammati tako isnan
nangisalakanan Jesu Kristo ken datako. Ya nan kaneg tako gamig ay
manggobat ken Satanas et nan kalin Apo Dios ay inted nan Ispirito Santo.
18 Nan esa pay ay salida ay wada ken datako et nan lowalo. Masapol koma
ay kanayon ay menlowalo tako isnan badang nan Ispirito Santo. Itoltoloyyo
ay menlol-owalo olay ngan nan om-ommat dayopay adi kalkalingkingan ay
ilowalowan nan am-in ay ipogaw Apo Dios.
19 Ilol-owalowanyo koma abes sak-en ta itdon Apo Dios nan kankanak no
men-isolowak ya ta tomoledak ay mangipagtek isnan gawis ay damag ay
maipanggep ken Jesu Kristo ay egay naipagtek enggana id wani.
20 Siya di nan nangibaaan Apo Dios ken sak-en et siya nan gapo ay
maibabalodak id wani. Isonga ilol-owalowanyo sak-en ta tomoledak koma
ay mangibaga isnan kayatna.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Si Tikico nan ibaak ken dakayo ta ipagtekna nan am-in ay om-ommat
ken sak-en. Siya nan esay gawigawis ay ib-ak ay naanos ay mangbadbadang
ken sak-en isnan ik-ikkak ay pala ken Jesu Kristo.
22 Isonga inbaak siya ken dakayo ta ipadamagna nan om-ommat ken
dakami isna ya ta papigsaena nan nemnemyo.
23 Dakayo ay bebsatko ay mamati et sapay koma ta si Apo Dios ay Ama tako
ya si Apo Jesu Kristo nan mangipapigsa isnan pammatiyo tapno liknaenyo
nan natalna ay nemnem ya menlinayad kayo.
24 Ya sapay koma ta liknaen nan am-in ay manglaylayad ay eng-enggana
ken Apo Jesu Kristo nan gawis ay badang ya seg-ang Apo Dios.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Filipos

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan iFilipos. Daida nan damon di namati ken Kristo id Europa gapo isnan solsolon Pablo. Naibabalod si Pablo isdin nangisolatana isnan naay et mensakit nan nemnemna gapo isnan ngawi ay kankanan nan tap-in di men-is-isolo maipanggep ken siya dapay madanagan isnan deeyday mamati ay wada id Filipos tay wada nan baken osto ay naitdo ken daida. Ngem olay no siya di et maila isnan naay ay solat nan gasing Pablo ya nan talekna gapo isnan pammatina ken Jesu Kristo.

Nan osto ay gapo ay nangisolatan Pablo isnan naay et ta menpasalamat isnan badang nan deeyday mamati ay wada id Filipos ken siya. Bagbagaana gedan daida tapno papigsaena nan pammatida olay no ngan nan ommat ken siya wenno ken daida. Inbagana en ipababada nan awakda ay kaneg nan inikkan Jesus tapno adida men-im-imot ya men-et-etek. Inpanemnemna ken daida ay wada nan osto ay biyagda gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo et nan layad Apo Dios ken daida nan gapo na. Tay naidya ken daida na gapo isnan pammatida ay baken gapo isnan nangtongpalanda isnan linteg di Judio. Inpanemnem Pablo gedan nan gasing ya nan talnan di nemnem ay inidyan Apo Dios ken daida isnan naitatapiyanda ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-11
Nan inommat ken Pablo 1:12-26
Nan biyag di maitapi ken Kristo 1:27-2:18
Nan planon Pablo ken da Timoteo ken Epafrodito 2:19-30
Pamagbaga maipanggep isnan men-ap-apos ya nan ngawi ay solsoloda 3:1-4:9
Nan gasing Pablo isnan badang di iFilipos 4:10-20
Kombos di solat 4:21-23

Nan Login Nan Solat

1 Dakami da Pablo ken Timoteo ay baan Jesu Kristo nan mensolat ken dakayo ay mangipangpango ya mangbadbadang isnan mamati id issa Filipos ya ken dakayo am-in abes ay ipogaw Apo Dios issa gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.

2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Lowalon Pablo

3 Isnan am-in ay mangnemnemak ken dakayo daket men-iyaman ken Apo Dios

4 ya men-gasingak isnan mangilol-owalowak ken dakayo am-in

5 gapo isnan nangbadbadanganyo ken sak-en isnan ik-ikkak ay mang-ititdo isnan gawis ay damag maipanggep ken Jesu Kristo. Tay enggana isdin namatiyanyo enggana id wani et nangbadbadang kayo.

6 Isonga getkek ay itoltoloy Apo Dios nan gawis ay ik-ikkana isnan biyagyo engganay maanaanay isnan omaliyan kasin Jesu Kristo.

7 Kanayon ay nemnemnemek dakayo et osto no siya nan ikkak tay makilaklak-am kayo isnan oblak ay inted Apo Dios. Kaneg id kasin et binadbadanganyo sak-en isnan nangipanpaneknekak ay tet-ewa nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ya id wani et itoltoloyyo ay olay

naibabalodak. Isonga makilaklak-am kayo isnan badang Apo Dios ken sak-en.
8 Getken Apo Dios ay dadama nan iliwko ken dakayo tay laylaydek dakayo
ay kaneg nan pananglayad Jesu Kristo ken dakayo.

9 Siya na nan ilowalok ken Apo Dios. Idawdawatko ay pomigpigsa kayet
koma nan layadyo ken siya ya nan ikkanyo abes ay menlinayad ta mat-
aptapiyan nan getkenyo maipanggep ken Apo Dios ya nan kabaelanyo ay
mangtek ken siya.
10 No siya di et getkenyo ay mang-ikkan is gawis ta awnit maiwed mangi-
pabasol ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo tay gawis nan ogaliyo.
11 Dat omad-ado nan gawis ay ik-ikkanyo ay ipaikkan Jesu Kristo tay
kedeng siya is makapaikkan. Siya nan ikkana ta madaydayaw si Apo Dios.

Nan Badang Nan Nabalodan Pablo

12 Bebsatko, waay kananyo en sinmaldeng nan maibagbagaan nan gawis
ay damag gapo isnan naibalodak. Ngem egay tay amed pinmigsa nan
maibagbagaana.
13 Tay dinngen nan am-in ay sosoldadon di ali ya nan am-in ay ipogaw isna
ay maid teken is gapo ay naibalodak nodi kedeng nan pammatik ken Jesu
Kristo.
14 Isonga pinmigsa nan pammatin nan adoado ay bebsat tako ken Apo Jesu
Kristo isnan nang-ilaanda isnan ik-ikkak isnan naay ay pagbalodan dadat
amed tomoled ay mangibaga isnan kalin Apo Dios.

15 Tet-ewa ay wadada nan mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo ay
baken is osto ay gandatda nodi gapo isnan apalda ken sak-en. Ngem wada
nan tap-ina ay osto nan gandatda
16 tay nan maipanggep ken Kristo nan ibagbagada gapo isnan layadda ken
sak-en tay getkenda ay inpalobos Apo Dios ay naibalodak ta paneknekak ay
tet-ewa nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.
17 Ngem san deeyda ay omapal et apedda it-itdo nan maipanggep ken
Kristo tay laydenda ay daida koma nan mangipango isnan ado ay ipogaw
tay kananda en no siya nan ikkanda et omam-amed nan ligatko isnan naay
ay pagbalodan no dengngek nan ik-ikkanda.
18 Ngem olay no siya di et olay. Tay no ngawi wenno gawis nan gandatda
basta maitdo nan maipanggep ken Jesu Kristo et men-gasingak met laeng.

19 Owen, mentoltoloy nan gasingko tay getkek ay paggawisak nan am-in
ay inommat ken sak-en gapo isnan lowaloyo ya nan mangbadbadangan nan
Ispirito Santo ken sak-en ay nan nangbadbadang gedan ken Jesu Kristo.
20 Nan namnamak ya nan osto ay laydek et ta maiwed koma ik-ikkak is
gapo ay mabainak ken Apo Dios. Et adi koma makmaksayan nan toledko ta
id wani ya isnan omali ay agew et maitoltoloy ay madaydayaw si Jesu Kristo
isnan ik-ikkak isnan katatagowak ya olay no mateyak.
21 Tay ken sak-en et isnan matatagowak et ta ipailak koma nan kinagawis
Jesu Kristo ngem no mateyak et gawgawis pay tay omeyak ken siya.
22 Ngem no matatagowak et makaitoloyak isnan naay ay nabanol ay
ik-ikkak. Isonga no sak-en nan menpili et adiyak getken no ngan nan
kagawisan
23 tay tet-ewa ay laydek nan dowa. Kanak en gagag-awis no komaanak
isnan naay batawa ta makiteeak ken Kristo
24 ngem gapo tay masapolyo sak-en et waay gawgawis no adiyak matey id
wani.

25 Isonga gegetkek ay adiyak matey id wani tay masapol ay wadaak
ken dakayo tapno pomigpigsa kayet nan pammatiyo dakayopay am-amed
gomasing.
26 Kayatko gedan ay matatago pay tapno isnan awnitak somagongan kasin
ken dakayo et siya nan amedyo mangdayawan ken Jesu Kristo.
27 Ngem olay no ngan nan ommat et masapol ay ikkanyo nan osto ay ikkan
nan mamati isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dat olay
no omeyak issa wenno adi et nan dengdengngek koma ay maipanggep ken
dakayo et itoltoloyyo ay maeesa nan nemnemyo ay manggobat ken Satanas
ya nan baana ta itakdegyo nan pammatiyo.
28 Adi kayo koma omeg-egyat isnan mangbosboso ken dakayo. Tay no
tomotoled kayo et siya nan mangipagtek ay maabakda et madosada ay eng-
enggana dapay dakayo nan mangabak tay si Apo Dios nan mangbadbadang
ken dakayo ta maitapi kayo ken siya ay eng-enggana.
29 Tay naagtan kayo is waya ay mamati ken Jesu Kristo ta madayaw
siya. Ngem baken kedeng nan pammatiyo is naited nodi masapol gedan ay
mapaligatan kayo ta madayaw siya.
30 Isonga maitapi kayo ken sak-en ay manggobat ken Satanas ay kaneg nan
inil-ilayo ay nakigobgobatak id kasin ya nan dengdengngenyo ay ik-ikkak id
wani.

2

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 Getkenyo ay pinmigsa nan nemnemyo gapo isnan pammatiyo ken Jesu
Kristo ya isnan layadna ken dakayo. Makitetee ken dakayo abes nan Ispirito
Santo ay mangbadbadang ken dakayo. Getkenyo abes ay menlinayad ya
mensineg-ang.
2 Isonga anayenyo pay nan gasingko isnan amedyo mangeesangan isnan
nemnemyo ay nan men-ginayyemanyo ya menlinayadanyo.
3 Baken koma nan madayawanyo ya mait-ekanyo is ik-ikkanyo nodi
ipababayo nan nemnemyo dayopay patgen nan iib-ayo.
4 Baken kedeng nan paggawisanyo is nemnemenyo nodi olay nan masapol
nan iib-ayo.
5 Solotenyo koma nan kaneg nan nemnem Jesu Kristo.
6 Olay no Dios si Kristo et adina nemnemnemen nan kinangatona
7 Nodi tinaynana nan kinangatona et menbalin is ipogaw danat ibilang ay
baa siya.
8 Isnan ninbalinana is ipogaw et inpababana nan nemnemna
Ta tongpalena nan gandat Apo Dios ken siya ay enggana isnan kaeegyat ay
ikateyna ay nan mailansaana isnan kros.
9 Isonga siya nan gapo ay inpangaton Apo Dios siya
Ta siya nan kangangatowan isnan am-in ay wada
10 Ta nan am-in ay wada et dayawenda siya.
Nan wada id daya ya isnan batawa ya nan natnatey gedan
Et awnitda menpalintomeng am-in ay mangdayaw ken siya
11 Ay mangwani en si Jesu Kristo nan es-esa ay Apo.
Et siya di nan kaidaydayawan Ama tako ay si Apo Dios.

Nan Mamati Et Kaneg Silaw Isnan Batawa

12 Isonga naay di ibagak ken dakayo ay laylaydek. No siya di nan inik-
ikkan Kristo et masapol abes ay managpati tako. Isnan kad-ak ken dakayo
et pinatpatiyo sak-en ngem id wani ay maiwedak ken dakayo et am-amed

koma nan ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak. Itoltoloyyo ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios ta matongpal nan gandatna ay omosto nan pammatiyo. Ngem gapo tay adi kayo makatongpal no adina badangan dakayo et masapol ay ikabainyo ya iyegyatyo siya.

13 Tay si Apo Dios ay mentetee ken dakayo nan mang-it-ited isnan layadyo ay mang-ikkan isnan laydena ya isnan kabaelanyo ay mangtongpal gedan.

14 Isnan am-in ay ik-ikkanyo et masapol ay adi kayo menlilili ya adi kayo gedan makisongsongbat

15 ta maiwed koma makaipabasol ken dakayo ay an-ak Apo Dios. Olay no makitetee kayo isnan mang-ik-ikkan is ngawi isnan naay ay batawa et adi kayo koma maal-alisan isnan ngawi ay ik-ikkanda nodi maila koma ay gawis ya osto nan ik-ikkanyo tay kanegyo nan silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw isnan batawa.

16 Tay nan kalin Apo Dios ay it-itdoyo et siya nan mang-ited ken daida isnan biyag ay maid patenggana. No siya di nan ik-ikkanyo et men-gasingak ay mang-it-ek ken dakayo isnan omaliyan kasin Kristo tay nan ik-ikkanyo nan mangipaila ay mapaay nan inpakpakatko ay inik-ikkan.

17 Waay awnitak mapatey gapo isnan oblak ay pala ken Apo Dios ngem olay tay siya nan mangipapigsa isnan pammatiyo. Kaneg nan pammatiyo nan igasingyo ken Apo Dios isonga men-gasingak tay kega anayan nan kateyak nan igasingyo.

18 Isonga olay no awnitak matey et makigasing kayo koma ken sak-en.

Da Timoteo Ken Epafrodito

19 Adi mabayag et ibaak si Timoteo ken dakayo no ipalobos Apo Jesu Kristo tasiyay no somagong siya daket men-gasing gapo isnan ipadamagna ay maipanggep ken dakayo.

20 Maid teken is ib-ak ay mangnemnemnem is paggawisanyo nodi siya et kedeng

21 tay nan tap-ina et kedeng nan paggawisanda is apedda nemnemnemen ay baken nan layden Jesu Kristo ay ikkanda.

22 Ngem si Timoteo et getkenyo met ay gawis nan ogalina tay kaneg kami sin-ama gapo isnan mang-it-itdowanmi isnan maipanggep ken Jesu Kristo.

23 Isonga ibaak siya ken dakayo ay dagos no getkek nan mabanagan nan kasok.

24 Et sapay koma abes ta ipalobos Apo Jesu Kristo ay adi mabayag daket omey gedan ken dakayo issa.

25 Ngem kanak en masapol ay pasagongek issa ay dagos nan ib-a tako ay si Epafrodito. Kanegko besat siya tay nakiiib-a ken sak-en ay kaneg soldadon Apo Dios gedan. Siya nan inbaayo ken sak-en ay mangbadang isnan am-in ay masapolko.

26 Ngem ipasaak siya ken dakayo issa tay mailiw ken dakayo et am-amed nan seg-angna isnan nanggetkana ay dinngeyo ay nasakit siya.

27 Tet-ewa ay pilmi nan sakitna tay nganngani ay matey ngem sineg-angan Apo Dios siya et ginmawis. Baken kedeng siya is sineg-angan Apo Dios nodi sak-en gedan ta adi omam-amed nan ligatko no matey siya.

28 Isonga kakakakayatko ay pasagongen siya ta gomasing kayo kasin no ilaenyo siya ya ta makesayan nan danagko gedan.

29 Ipailayo koma ay men-gasing kayo isnan somagongana issa tay siya nan tet-ewa ay besat tako gapo isnan pammatina ken Apo Dios. Nan ipogaw ay kaneg ken Epafrodito et gawis no patgenyo.

30 Tay gistay ay matey gapo isnan inik-ikkana ay maipanggep ken Kristo.
Adina imotan nan biyagna ay mangbadbadang ken sak-en isnan kamaidyo.

3

Nan Osto Ay Paggawisan

1 Kasinak ibaga ken dakayo ay bebsatko en men-galalasing kayo koma
gapo isnan naitapiyanyo ken Apo Jesu Kristo. Adiyak maom-oma ay man-
gibagbaga isnan inbagbagak ken dakayo tay masapol ay maawatanyo ay
osto ta adi mangawngawngaw nan pammatiyo.
2 Makailanyo nan menkenteg nan toktokda ay mang-ik-ikkan isnan ngawi
tay ipapatida en no egay kayo kasegyatan et adi kayo kano maitapi ken Apo
Dios.
3 Ngem datako nan tet-ewa ay an-ak Apo Dios tay baken kadi nan segyat di
kailasinan nan tet-ewa ay anakna nodi nan mangdaydayawan tako ken Apo
Dios isnan kabaelan nan Ispirito Santo ya nan mangipapangatowan tako
ken Jesu Kristo. Siya nan osto ay talken tako, ay baken nan maikkan isnan
awak tako ta katongpalan nan linteg ay kaneg nan kasegyatan di ipogaw.
4 No waday ipogaw is mabalin ay talkena isnan am-in ay inik-ikkana et
maid teken nodi sak-en. No waday mangwani en maitapi siya ken Apo Dios
gapo isnan inik-ikkana ya nan kaipogawna et am-amed ken sak-en
5 tay ilaenyo, tet-ewa ay Judiowak tay Judio gedan da ama isonga nasegy-
atanak isdin maikawao ay agewko. Sak-en nan esay apon din si Israel tay
nan anakna ay din si Benjamin nan apok et maid apok is baken Judio. No
maipanggep isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et tinongpalko am-in
dadi tay Fariseowak.
6 Pilmi nan nangpalpaligatak isnan mamati ken Jesus tay kanak en
mamaidenda nan lintegmi. Maiwed met nangpabpabasol ken sak-en
maipanggep isnan linteg Moses tay tinongtongpalko od am-in.
7 Ngem am-in dadi ay kanak en paggawisak et id wani ibilangko ay maid
obpay paayda tay si Kristo et kedeng nan mang-ited is pagawisan di ipogaw.
8 Baken kedeng di nodi ibilangko ay maid polos paay nan am-in no idiligko
daida isnan kagawisan ay maid kanegna isnan makiib-aak ken Jesu Kristo
ay Apok. Gapo ken siya et tinaynak nan am-in tay laydek ay getken ay osto
si Jesu Kristo
9 tapno maitatapiyak ken siya. Baken nan gawis ay ikkak ay mangtongpal
isnan linteg di gapo ay maibilangak ay gawis nodi isnan pammatik ken Jesu
Kristo. Tay si Apo Dios nan kagapowan nan kinagawis nan mamati ken siya
et gawis nan pangiilaana ken daida gapo isnan pammatida.
10 Isonga laydelaydek ay maawatak ay osto si Kristo. Padasek koma abes
nan kabaelan Kristo ay wada ken siya isnan kasina natagowan. Kayatko ay
mapaligatak ay kaneg nan napaligatana ya olay no mateyak ay kaneg nan
nateyana
11 tay namnamaek ay no mateyak et tagowen kasin Apo Dios sak-en ta
makiteteeak ken siya ay eng-enggana.

Ipakat Tako Ay Mang-ikkan Isnan Layden Apo Dios

12 Adiyak kanan en getkek ay osto nan maipanggep ken Kristo ya adiyak
kanan gedan en maiwed kolang isnan ogalik. Ngem ipakatko nan am-in
ay kabaelak ta ganabek koma nan gandat Kristo isnan nangpabalinana ken
sak-en ay ipogawna.
13 Bebsatko, adiyak kanan en makaikkanak isnan am-in ay laydek ngem
id wani et baken nan am-in ay inik-ikkak is nemnemnemek nodi ipakatko
ay mang-ikkan isnan layden Kristo.

14 Ipakpakatko ay mang-ikkan isna ta ganabek nan gon-gona ay awnit ited
Apo Dios ken datako ay nan maitapiyan tako ken siya id daya gapo isnan
inikkan Jesu Kristo.
15 Kaneg todi koma nan nemnem tako am-in ay naeteng nan pammatina.
Ngem no wada nan teken di nemnemna ken dakayo et si Apo Dios nan mang-
itdo isnan osto.
16 Nan masapol et nan mang-ik-ikkanan tako isnan am-in ay getken tako
ay layden Apo Dios.
17 Bebsatko, nan inil-ilayo ay inik-ikkak nan toltoladenyo koma. Inpail-
ilami nan osto ay maikkan isonga ilaenyo nan deeyday mangsolot tet-ewa
18 tay kaneg din inbagbagak id kasin et adoda nan mang-ik-ikkan is
ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu Kristo tay kanegda iyawen nan nateyana
isnan kros. No nemnemek daida et pilmi nan sakit di nemnemko isonga
mentedtedted nan agak.
19 Tay nan layden nan awakda et kedeng nan tongtongpalenda ay kaneg
siya nan diosda. Et nan kababain ay maik-ikkan nan laydenda ay ipail-ila ya
nan katatagowanda isnan batawa et kedeng nan apedda nemnemnemen.
Ngem nan menbanaganda et madosdosada ay eng-enggana isnan impilno.
20 Ngem teken ken datako ay mamati tet-ewa tay olay no mentetee tako
isnan batawa id wani ngem awnit tako omey id daya ay osto ay ili tako.
Et siya gedan nan magapowan nan sedsed-en tako ay si Apo Jesu Kristo ay
nangisalakan ken datako.
21 Et awnitna menbalinen nan naay kaseseg-ang ay matmatey ay awak
tako is kaneg nan gawis ay awakna. Et mabalin ay ikkana di gapo isnan
kabaelana ay men-apo isnan am-in ay wada.

4

1 Isonga dakayo ay bebsatko, papigsaenyo nan pammatiyo ken Jesu Kristo.
Mailiiliwak ken dakayo ay laylaydek tay dakayo nan mangipagasgasing ken
sak-en ya dakayo pay nan gon-gonak isnan men-it-itdowak.

Nan Pamagbagan Pablo

2 Dakayo Evodias ken Sintike, pangaasiyo ta menkinaawatan kayo tay keg
kayo sinbesat gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.
3 Et sik-a abes ay matalek ay gayyemko, kadya badangam da tona ay
bababai ta menkinaawatanda. Tay ninbikasda abes ay nangbadbadang ken
sak-en isdin nangipadamdamagak isnan maipanggep ken Kristo. Owen,
daida ken da Clemente ya nan tap-in di nangbadbadang ken sak-en. Epdas
inlistan Apo Dios daida isnan liblona ay listaan di matagotago ken siya ay
enggana.
4 Kanayon ay men-gasing kayo koma gapo tay wada si Jesu Kristo ken
dakayo. Kasinek kasin ay mangwani en men-galalasing kayo koma.
5 Ipailayo nan anosyo isnan am-in ay ipogaw. Nganngani nan omaliyan
kasin nan Apo tako.
6 Adi kayo koma aped madadanagan is kompolmi nodi menlowalo kayo
ken Apo Dios ta dawatenyo ken siya nan am-in ay masapolyo dakayopay
men-iyaman ken siya gapo isnan am-in.
7 No siya di nan ik-ikkanyo et gawis nan nemnemyo isnan mamatiyanyo
ken Jesu Kristo tay idyan Apo Dios nan natalna ay nemnem ay adi tako
manemnem.
8 Siya na nan kombos nan ibagak ken dakayo ay bebsatko, nemnemne-
menyo nan tet-ewa ya nan napateg ya nan am-in ay osto ya gawis ay ikkan
nan ipogaw. Nan am-in ay kadadayaw nan nenemnemenyo koma.

9 Nan sinolsoloyo ken sak-en ay inil-ilayo ya nan dindinngeyo et siya dadi
nan ikkanyo. Et adi taytaynan Apo Dios dakayo danapay pagawisen gedan
nan nemnemyo.

Nan Gasing Pablo Isnan Badangda Ken Siya

10 Men-galalasingak ya daydayawek si Apo Dios gedan tay olay no nabayag
ay egay kayo nangbadbadang ngem isnan inpaiyaliyo id wani et ipailayo
kasin ay kayatyo ay mangbadang ken sak-en. Getkek ay egayyo kinal-
ingkingan sak-en ngem maid wayayo ay bomadang.
11 Adiyak kanan na gapo isnan kakolang di masapolko tay inmingsaak ay
mang-itpe isnan kompolmi ay ommat.
12 Pinadpadasko nan kakolang di masapolko ya nan kasoblana gedan
isonga id wani olay no maoowatak wenno mamabsogak ya olay no kolang
wenno sobla nan masapolko et mapnekak gedan ay adiyak menlilili.
13 Mabalin ay makaitpeak isnan am-in ay ommat tay nan kabaelan Kristo
nan mangbadbadang ken sak-en.
14 Ngem olay no siya di et gawis met laeng tay mangbadbadang kayo isnan
maligligatak.
15 Dakayo ay iFilipos et getkenyo met ay din damdamon di nangibagba-
gaak isnan gawis ay damag isdin nagapowak id Macedonia et maid teken is
nangbadbadang ken sak-en nodi dakayo. Kedeng dakayo ay mamati id issa
nan nangiyal-ali isdin masapolko.
16 Olay isdin kad-ak id Tesalonica et baken namnamingsan ay inpawpaw-
ityo nan masapolko.
17 Men-gasingak isnan mangbadbadanganyo ken sak-en ngem nan am-
amedko men-gasingan et nan kawadan nan awnityo gon-oden ay gon-gona
ken Apo Dios.
18 Id wani gapo isnan inpaw-ityo ken Epafrodito et adiyak makolangan is
masapolko nodi sobla. Ya nan inyal-aliyo ken sak-en et bakenak kedeng is
nangiyaliyanyo nodi ken Apo Dios gedan isonga men-gasing siya gedan tay
laydena nan inikkanyo.
19 Et si Apo Dios ay kakwa isnan am-in et siya nan mang-idya ken dakayo
isnan am-in ay masapolyo gapo isnan naitapiyanyo ken Jesu Kristo.
20 Isonga si Apo Dios ay Ama tako nan daydayawen tako ay eng-enggana
koma.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Sak-en ya nan bebsatko isna et nemnemnemenmi dakayo issa am-in ay
ipogaw Apo Dios gapo isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.
22 Am-in nan ipogaw Apo Dios id isna Roma et menpakomostada ken
dakayo gedan ngem am-amed nan deeyda ay wada isnan baey Ali Cesar.
23 Sapay koma ta si Apo Jesu Kristo nan mangbadbadang ken dakayo am-in
issa.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Colosas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan mamati ay wada id Colosas ay esay ili ay asagen di Efeso id Asia. Baken si Pablo isnan nangisolsolo isnan mamati ken Kristo id isdi ngem kinwanin Pablo en wada nan biyangna ken daida tay inbaana nan mamati id Efeso ay omey id isdi. Gintek Pablo en wada nan menis-isolo isnan baken tet-ewa id Colosas ay mangipapati en masapol kano ay daydayawen di ipogaw nan adi kaila esadapay maisalakan ya maitapi ken Apo Dios. Insoloda gedan en masapol ay matongpal nan am-in ay ogalida ay kaneg nan mensegyat ya nan masapol ay ikkanda isnan makmakan ya nan ib-an di ogali. Dat isolat Pablo na ta iyadina nan mangpatpatiyanda isnan deeyday baken tet-ewa. Kanana en kedkedeng si Jesu Kristo isnan makaited ken daida isnan osto ay kaisalakananda dapay nan deeyday baken tet-ewa ay solsolo et apedna paaddawiyen daida ken Jesus.

Inpaw-it Pablo ken Tikiko nan naay ay solat ay omey isnan iColosas. Inpaiyeyna gedan si Onesimo (4:9). Si Onesimo nan baa ay inpasagong Pablo ken Filemon ay apona. Et siya nan gapo ay insolatna nan solat ay Filemon.

Nan wada isna:
Login di solat 1:1-8
Nan kaneg Kristo ya nan inik-ikkana 1:9-2:19
Nan balo ay biyag is ken Kristo 2:20-4:6
Kombos di solat 4:7-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan abes
Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay
esangak ay pinilin Apo Dios.
2 Mensolatak ken dakayo ay matalek ay bebsatmi ay ipogaw Apo Dios id
issa Colosas gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.
Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, layad ya natalna ay
nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako.

Nan Men-iyamanan Pablo Ya Nan Lowalona

3 No ilowalowanmi dakayo ken Apo Dios ay Aman Jesu Kristo ay Apo tako
et kanayon ay men-iyaman kami ken siya
4 tay dinamagmi ay napigsa nan pammatiyo ken Jesu Kristo ya pilmi abes
nan layadyo isnan am-in ay ipogaw Apo Dios.
5 Siya di nan ik-ikkanyo tay getkenyo ay awnityo dawaten nan insaganan
Apo Dios ken dakayo id daya et siya dadi nan namnamayo enggana isnan
nangdengnganyo isnan tet-ewa ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu
Kristo.
6 Nan naay gawis ay damag ay inomdan ken dakayo id kasin et
maipadamdamag id wani isnan am-in ay il-ili isnan batawa isonga mamati
nan adoado ay nangdenge dadat sokatan nan ogalida ay kaneg nan nasokatan din ogaliyo gedan isdin namatiyanyo. Tay engganay dinngeyo na et
napadasanyo nan badang Apo Dios isonga getkenyo et nan kinatet-ewana.
7 Nan nang-itdo isnan naayda ken dakayo et si Epafras ay esay matalek ay
baan Jesu Kristo. Siya nan esa ay laylaydek ay ib-ami ay men-it-itdo.
8 Inbagana ken dakami nan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay maid teken
is nagapowana nodi nan Ispirito Santo.

9 Isonga engganay dinngemi nan pammatiyo ken Jesu Kristo et adimi
isalsaldeng ay mangilol-owalo ken dakayo. Dawdawatenmi ken Apo Dios
ta ipagtekna ken dakayo nan am-in ay laydena ay ik-ikkanyo ya ta awatenyo
koma nan am-in ay silibna ay ipagtek nan Ispiritona.
10 Dat mabalin ay ikkanyo nan layden Apo Dios ta dakayo nan mangipaila
isnan gawis ay ogalin di mamati ken Kristo ya nan mangipagasing ken siya
daet dadlo omad-ad-ado nan getkenyo ay maipanggep ken Apo Dios.
11 Dawdawatenmi abes nan panakabalin Apo Dios ay maid kanegna ta siya
nan mangipapigsa isnan pammatiyo ta olay ngan di ommat ken dakayo et
mabalin ay maanosanyo ya gomasing kayo.
12 Et baken siya di et kedeng nodi men-iyaman kayo pay ken Dios Ama
ay nang-idya isnan kalebbengan tako ay makitawid isnan ipatawidna isnan
ipogawna ay natanggewan nan nemnemda.
13 Insalakana datako isnan kabaelan Satanas ay apon di menbolinget
nan nemnemda. Tay intapina datako isnan mentolayan Jesu Kristo ay
laylaydena ay Anakna ay
14 nangsobot ken datako ta mapakawan nan basbasol tako.

Nan Kaneg Jesu Kristo Ya Nan Inikkana

15 Si Jesu Kristo et siya nan nangipaila no ngan nan kaneg Apo Dios ay adi
kaila. Si Kristo ay kangatowan et nawawada esapay mawada nan am-in ay
naboliw
16 et gapo ken siya et naboliw am-in ay wada id daya ya isnan batawa. Tay
siya nan nangboliw isnan am-in ay maila ya nan adi kaila, olay nan aanghel
ya nan tap-in di manakabalin ay adi kaila ya nan kababaan enggana isnan
kangangatowan. Inpasapon Apo Dios dana ken Kristo et siya na nan naikkan
ta madayaw si Kristo.
17 Nawawada si Kristo esapay mawada nan am-in et mentoltoloy nan am-
in ay wada gapo ken siya.
18 Siya gedan nan kaneg tako toktok ay mamati ya datako nan kanegna
awak. Tay siya ay Anak Apo Dios nan nagapowan nan balo ay biyag tako tay
natago kasin siya isonga matatago abes ay enggana nan mamati ken siya.
Isonga siya nan kangatowan isnan am-in.
19 Layden Apo Dios ay nan am-in ay wada ken siya et masapol ay wada
gedan ken Jesu Kristo ay Anakna isonga paliso nan kadiosda.
20 Et layden Apo Dios gedan ay maipos-a kasin ken siya nan am-in ay
wada isnan batawa ya id daya tay naisiyanda ken siya. Isonga kinaana nan
naisiyananda isnan inmayosan nan basan Kristo isnan nateyana isnan kros.
21 Olay dakayo id kasin et naiyaaddawi nan nemnemyo ken Apo Dios
tay kanegyo boso siya gapo isnan ngawi ay ninemnemnemyo ya nan inik-
ikkanyo.
22 Ngem id wani baken kaneg todi tay ninbalinen Apo Dios dakayo ay
ib-ana gapo isnan nateyan nan Anakna isnan kros. Gapo isdin nateyana
et nadalosan nan basbasolyo tasiyay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
dakayo ay maid kadeldelawanyo.
23 Ngem masapol ay ipakatyo ay mangitoltoloy isnan pammatiyo. Adi
kayo koma kaaw-awis ay mangtaynan isnan pammatiyo ya isnan dinngeyo
tay maid teken is namnaman di ipogaw ay maitapi ken Apo Dios no baken
nan naay ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan naay ay
makwani en gawis ay damag et naiwalas isnan batawa. Et sak-en si Pablo ay
esay mangibagbaga.

Nan Badang Pablo Isnan Mamati

24 Olay no mapalpaligatak isnan naay ay pagbalodan gapo isnan naay ay
it-itdok ken dakayo ay baken Judio et men-gasingak kayet tay an-anayak nan
am-in ay kinwanin Kristo en masapol ay liknaek gapo isnan iib-a tako ay
mamati ay kanegna awak.
25 Si Apo Dios nan nangpili ken sak-en ta badangak nan am-in ay mamati.
Am-amed dakayo ay baken Judio ta ipagtekko ken dakayo nan am-in ay
kinwanin Apo Dios ay maikkan.
26 Enggana id sang-adom et maid nakagtek isnan ninemnem Apo Dios ay
awnit maikkan ngem id wani et inpagtekna ken datako ay ipogawna
27 et maitapi kayo gedan ay baken Judio isnan ipogaw ay nangipagtekana.
Maid kais-ison nan kaskasdaaw ay ninemnemna ay naay, makitetee si Kristo
ken datako et siya nan poon nan namnama tako ay maitapi ken Apo Dios.
28 Isonga si Kristo nan ibagbagami isnan am-in ay ipogaw. Itoltoloymi
ay mangbagbaga ya mang-it-itdo isnan am-in ay getkenmi ay maipanggep
ken Kristo tasiyay maeteng koma nan nemnemda am-in maipanggep isnan
pammatida.
29 Ipakatko ay mang-ikkan is dana isnan am-in ay kabaelak et nan napigsa
ay kabaelan Jesu Kristo nan nagapowan nan kabaelak.

2

1 Dakayo ay iColosas ya iLaodicea ya am-in ay mamati ay egayko inil-ila,
kayatko ay getkenyo ay ipakpakatko nan kabaelak gapo ken dakayo.
2 Tay nan laydek ay ommat ken dakayo et ta pomigsa pay nan pammatiyo
ya mapos-a nan nemnemyo gapo isnan tet-ewa ay menlinayadanyo. No siya
di et maawatanyo ay osto ta maid dowadowayo isnan gawis ay mait-itdo ay
inpagtek Apo Dios ay egay naipagtek id kasin et siya nan maipanggep ken
Jesu Kristo.
3 Tay wada gedan ken Jesus nan nemnem ya nan am-in ay silib Apo Dios
isonga siya et kedeng nan makaipagtek isnan ipogaw.
4 Ibagak nan naayda ken dakayo ta adi kayo kaal-allilaw isnan nalaing ay
men-allilaw.
5 Tay olay no adiyak makitetee ken dakayo issa, adiyak kalkalingkingan
dakayo et men-gasingak gapo isnan napos-aan nan nemnemyo ya isnan
kinapigsan nan pammatiyo ken Kristo.

Nan Kinagawis Nan Biyag Di Mamati Ken Kristo

6 Tet-ewa ay dinawatyo si Jesu Kristo ay Apoyo isonga masapol abes ay siya
nan patiyenyo ay bomadang isnan am-in ay ikkanyo.
7 Nan pammatiyo ken siya et kaneg nan kaiw koma ay andoando nan lam-
otna tasiyay napaot. Solowenyo pay nan naitdo ken dakayo ay maipanggep
ken siya tasiyay pomigsa kayet nan pammatiyo ya kanayon ay men-iyaman
kayo ken Apo Dios.
8 Makailanyo nan mang-aw-awis ken dakayo tay kayatda ay allilawen
dakayo ta daida koma nan solotenyo. Kaneg gawis nan it-itdoda ngem nan
kinatet-ewana et maid paayna tay aped nan ogalin di ipogaw id kasin ay
nagapo isnan ninemnemda ay maipanggep isnan naay batawa nan it-itdoda
ay baken nan nagapo ken Kristo.
9 Tay si Jesu Kristo et ninbalin is ipogaw ngem wada kayet ken siya nan
am-in ay wada ken Apo Dios
10 isonga am-amed nan kabaelan Jesu Kristo mo nan am-in ay manaka-
balin et nangatngato siya mo daida. Et dakayo et maid kolangyo isnan am-in
ay masapolyo tay wada ken dakayo nan am-in ay wada ken siya gapo isnan
naitapiyanyo ken siya.

11 Id kasin et wada nan inbagan Apo Dios ay menpasegyat nan Judio tay
siya nan mangipaila ay ipogawna daida ngem id wani et wada nan teken ay
makaan abes ken datako ay mangipaila ay ipogawna datako. Nan makaan
id wani gapo isnan maitapiyan tako ken Kristo et baken nan segyat nodi nan
makaanan nan ngawi ay nemnem tako.
12 Tay nan kakaanan nan nemnem tako ay ngawi et maipaila isnan
kabonyagan tako tay kaneg tako natey ya kaneg tako naitapi ken Kristo ay
naikaob datakot matago isnan balo ay biyag ken siya gapo isnan pammati
tako isnan kabaelan Apo Dios ay nangtago ken Jesu Kristo gedan.
13 Isdin egay kayo namatiyan et kaneg kayo natey gapo tay egay nakaan
nan basolyo ya maid getkenyo ay baken Judio isnan linteg Apo Dios. Ngem
id wani tinagon Apo Dios dakayo tay intapina dakayo isnan balo ay biyag
Jesu Kristo. Pinakawan Apo Dios nan am-in ay basol tako.
14 Id kasin et masapol ay madosa tako tay egay tako tinongpal nan linteg
Apo Dios ngem id wani et adi masapol ay dosaena datako ay mamati tay
kinaana nan basbasol tako isdin nangikalowan Kristo isdin nateyana isnan
kros.
15 Et isdin nateyana inabakna si Satanas ya nan iib-ana et siya abes nan
nangipailaana ay kinaana nan kabaelan nan dimonyo tay inabakna daida
isnan pangiil-an nan am-in ay wada.
16 Isonga adiyo koma patpatiyen nan mangpabasbasol ken dakayo ay
mangmangwani en lawa nan tapin di makan ya mainom ya nan kananda en
masapol ay maikkan isnan men-obayaanda ay kaneg nan bomeskaan nan
bowan ya nan Sabado ya nan tapin di agew ay ibilangda ay napateg.
17 Tay am-in da tona et apedda is pangngalig ay naitdo id kasin isnan
maipanggep isnan awnit domateng. Ngem epdas dinmateng met si Jesus ay
Kristo isonga soloten tako siya.
18 Adi kayo abes masiksikapan isnan mangwani en maid paayyo isonga
masapol kano ay dayawenyo nan aanghel ta daida nan kinatopekyo kano
ken Apo Dios ta itapina dakayo ken siya koma. Kanan nan naayda ay ipogaw
en wada kano nan inpagtek Apo Dios ken daida ngem adiyo kadi patpatiyen
tay apedda men-et-etek tay nan nemnemda et kedeng nan nagapowana ay
baken ken Apo Dios.
19 Egayda itoltoloy ay mamati ken Kristo dapay si Kristo nan kaneg tako
toktok ya datako ay mamati nan kanegna awak. Am-in ay masapol nan awak
ta masiken et magapo isnan toktok et siya gedan nan mangoolnos isnan
awak ta masiken ay osto ay kaneg nan layden Apo Dios ay ommat ken datako.
20 Dakayo ay mamati et kaneg kayo naitapi ken Kristo isnan nateyana
isonga siya nan naipalobosanyo isnan ogalin di ipogaw ya isnan kananda
en bilin di adi kaila. No siya di dayon aped patiyen kayet nan lawlawaenda
ay mangwani en
21 adiyo gengen-an dadi ya adiyo tamtamtaman dana?
22 Nan nagapowan nan deey ay bilin et nan nemnem di ipogaw et kedeng
dapay binoliw Apo Dios nan am-in ta osalen nan ipogaw et maamin.
23 Nan bilinda ay deey et kanega wada nan kinagawisna tay kananda en
masapol ay paligatenda nan awakda dadapay ipabababa nan nemnemda
ay mangipaila ay ipakpakatda ay mangdayaw ken Apo Dios. Ngem maid
paay nan ik-ikkanda tay wada kayet nan laylayden nan awakda ya ngawi
ay nemnemda.

3

1 Ngem isnan natagowan kasin Kristo et naitapi tako ay natago isnan balo
ay biyag. No siya di, masapol ay paayen tako nan mapaay ken Kristo isnan

makanawan Apo Dios id daya ay kad-an di mentolay.
2 Nan wada koma isnan nemnem tako et nan maipanggep ken Kristo ta
baken nan wada isnan naay batawa.
3 Tay datako ay mamati et kaneg tako natey isnan naay batawa. Ngem
natago tako kasin tay wada ken datako nan biyag Jesu Kristo ay adi kaila ay
wada ken Apo Dios id daya.
4 Tay si Kristo nan nagapowan nan tet-ewa ay biyag tako et no somagong
kasin et mailak-am tako isnan pat-an nan kinagawisna tay wada tako ken
siya.

Nan Sigod Ay Inik-ikkan Tako Ya Nan Maik-ikkan Id Wani

5 Isonga masapol ay adyanyo ay mang-ikkan isnan am-in ay ngawi ay sigod
ay ogalin di ipogaw isnan batawa ay kaneg nan mamabai ya lomalaki ya
nan am-in ay layden nan awak ay ngawi. Baken kayo koma naagom tay nan
naagom et nan kinaagomna nan kinadiosna tay siya nan kapatgan ken siya.
6 Awnit dadama nan panangdosan Apo Dios isnan mang-ikkan isnan
kaneg da todi.
7 Isdin egay kayo namatiyan et nakiik-ikkan kayo abes is dadi.
8 Ngem id wani masapol ay isaldengyo abes ay mang-ik-ikkan am-in is
dana. Adi kayo koma lomigliget, makisongsongbat ya adiyo taytayoktoken
nan ib-ayo. Adiyo gedan aamisen nan ib-ayo. Masapol ay adiyo aped
pabalbal-en nan ol-olay ay ngawi ay kali.
9 Adi kayo pay menlinlinastog tay inwasityo nan sigod ay nemnemyo ya
ogaliyo
10 dayopay dinawat nan balo ay nemnem ay inted Apo Dios. Et an-an-
anayana nan naay ay gawis ay nemnem ta mabalin ay maawatan tako nan
maipanggep ken Apo Dios datakopay komankankaneg ken siya.
11 Ken Apo Dios et maiwed nateknan nan am-in ay ipogaw ay inpabalina
ay an-akna ay olay no Judio wenno baken, olay nasegyatan wenno egay ya
olay no nakaadal wenno egay, olay baa wenno baken. Palipalisoda am-in
ken Apo Dios tay ipogawna daida ay mamati ken Jesu Kristo et wada siya
ken daida.
12 Dakayo nan pinilin Apo Dios ay ipogawna ay laylaydena isonga masapol
ay nan laydena nan ik-ikkanyo koma. Managseg-ang ya managbadang
kayo koma isnan ib-ayo. Adiyo koma pangangatowen nan awakyo nodi
ipababababayo nan nemnemyo ta adiyo paseseg-angen nan ib-ayo ya man-
agkoya kayo.
13 Men-inanos kayo isnan iib-ayo ta no waday bomasol dakayot men-
pinakawan ay dagos. Menpinakawan kayo ay kaneg nan inikkan Apo Jesus
ay nangpakawan ken datako.
14 Nan kapapatgan ay ikkanyo et menlinayad kayo tay nan layad nan osto
ay poon nan kapopos-an nan mamati.
15 Nan olnos ay nagapo ken Jesu Kristo nan dawdawatenyo tay pinos-an
Apo Dios datako ay kaneg awak Jesu Kristo isonga laydena ay gawis nan
menkakadwaan tako. Ya adi tako koma kalkalingkingan ay men-iyaman ken
siya.
16 Adiyo kalkalingkingan nan am-in ay dinngeyo ay inbagan Kristo nodi
osalenyo nan silib ay intedna ken dakayo ay men-initdo ya menbinagbaga.
Kantaenyo nan mangipanemnem isnan kalin Apo Dios ya dayawenyo siya
abes isnan kantayo. Ya men-iyaman kayo ay osto ken siya.
17 Isnan am-in ay ik-ikkanyo ya nan kankananyo, masapol ay nenemne-
menyo si Jesu Kristo ta siya nan solotenyo ya masapol abes ay men-iyaman
kayo ken Apo Dios ay Ama tako gapo ken Apo Jesu Kristo.

18 Dakayo ay bababai, patgenyo nan as-awayo tay siya nan masapol ay
ikkan nan mamati ken Jesu Kristo.
19 Dakayo abes ay lalalaki et masapol ay laylaydenyo nan as-awayo ya
masapol ay naanos kayo ken daida.
20 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo nan am-in ay ibagan nan ama ya inayo
tay siya nan mangpagasing ken Apo Dios.
21 Dakayo abes ay am-a ya in-a et adiyo dadam-en ay mangsagiit isnan an-
akyo ta adida madisdismaya.
22 Dakayo ay baa, tongpalenyo nan am-in ay ibagan nan apoyo. Et baken
koma kedeng nan mangiil-ana ken sik-a is mang-ikkanam isnan oblam ta
dayawen daka nodi masapol ay men-gagetka ay mang-ikkan isnan ibagana
gapo tay siya nan maibagay ay ikkan nan ipogaw Apo Dios.
23 Isonga am-in ay ikkam et men-gagetka ay mang-ikkan ay kaneg si Apo
Dios nan kabaa ken sik-a ay baken nan ipogaw.
24 Nemnemenyo ay si Apo Dios nan mangligalo ken dakayo isnan inik-
ikkanyo tay si Kristo nan tet-ewa ay kabaa ken dakayo et awnitna ited ken
dakayo nan insasaganana.
25 Ya am-in ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et awnit abes masobalitan
is ngawi tay ken Apo Dios et maid polos pawedwed-ena isnan awnitna
mangbanagan isnan am-in ay ipogaw isonga nan inik-ikkana et sobalitan
Apo Dios is kanegna.

4

1 Dakayo ay wada nan baana, masapol ay ikkanyo nan gawis ya osto isnan
baayo. Nemnemenyo ay wada nan Apoyo gedan id daya.
2 Am-in kayo et itoltoloyyo koma ay menlol-owalo ya baken nan topekyo
is aped magapgapowan nan lowaloyo nodi masapol ay ipasnekyo isnan
nemnemyo ya men-iyaman kayo abes ken Apo Dios.
3 Ilol-owalowanyo abes dakami ta ited Apo Dios nan wayawayami ay
mangipadpadamag isnan egay kaipagtek id kasin ay maipanggep ken Jesu
Kristo. Ta olay no maibabalodak id wani gapo isnan men-isolsolowak et
mabalin koma kayet ay itoltoloyko ay men-isolo.
4 Ya dawatenyo ken Apo Dios ta badangana sak-en tasiyay nalaka ay
maawatan nan isolsolok.
5 Masapol ay makailanyo ta gawis nan ipap-ailayo isnan adi mamati ya
no waday wayayo et masapol abes ay it-itdowanyo daida ta mamatida koma
ken Apo Dios.
6 Masapol ay nemnemenyo nan osto ay songbatyo ta no wada di mensoot
ken dakayo dat mayat nan songbatyo.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

7 Naay omey issa nan laylaydek ay besat tako ay si Tikico. Matalek siya ay
mangbadbadang ken dakami isnan men-ob-oblaanmi gapo ken Apo Dios et
siya nan awnit mangipadamag ken dakayo isnan maipanggep ken sak-en.
8 Ibaak siya ken dakayo ta ipadamagna nan om-ommat ken dakami isna
ya ta papigsaena nan nemnemyo.
9 Makkey gedan si Onesimo ay esay kailiyanyo ay laylaydenmi gedan.
Matalek siya gedan ya maibilang ay esay besat tako ay mamati. Daida nan
omey mangipadamag isnan am-in ay om-ommat isna.
10 Si Aristarco ay ib-ak isnan naay pagbalodan et menpakomosta ken
dakayo. Ya kaneg abes si Marcos ay kasinsin Bernabe. Wada din inbagak
ken dakayo ay maipanggep ken siya isonga no omey siya ken dakayo dayot
ayowanan ay gawis.

11 Si Jesu Justo et menpakomosta gedan ken dakayo. Am-in ay Judio ay
wada isna et kedeng nan tolo ay naayda, da Aristarco, Marcos ya si Jesu, is
nangbadbadang ken sak-en ay mangibagbaga isnan maipanggep isnan men-
toltolayan Apo Dios. Adoado nan badangda ya daida nan mangpagasgasing
ken sak-en.
12 Si Epafras ay kailiyanyo gedan et menpakomosta ken dakayo.
Siya gedan nan esay baan Jesu Kristo et kanayon ay ipapasnekna ay
mangilol-owalo ken dakayo ta pomigsa koma nan pammatiyo ya ta maid
menkolkolangan nan nemnemyo tasiyay getkenyo ay tet-ewa nan layden
Apo Dios.
13 Paneknekak ay si Epafras et pilmi nan inikkana ay mangbadang ken
dakayo ya ken daida ay iLaodicea ya iHierapolis gedan.
14 Si Lucas ay doktol ay laylayden tako am-in ya si abes Demas et menpako-
mostada gedan ken dakayo.
15 Menpakomostaak gedan isnan iib-a tako ay mamati id Laodicea. Men-
pakomostaak gedan ken Nimfas ya nan iib-ana ay madagdagop isnan
baeyna ay mamati ken Apo Dios.
16 No basaenyo nan naay ay solat dayot ipaey id Laodicea ta basaenda abes
isnan madagdagopanda ay mamati isdi. Dayot alaen abes nan solatko ken
daida ta basaenyo id issa Colosas.
17 Ibagayo gedan ken Arkipo en masapol ay kewasena nan oblana ay inted
Apo Dios ken siya.
18 Sak-en si Pablo ay nangpilma isnan naay ay solat ay inpasolatko. Ibagak
ken dakayo en adiyo kalkalingkingan ay wadaak isnan naay ay pagbalodan.
Sapay koma ta badbadbadangan Apo Dios dakayo.

Nan Damo ay Solat Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Id Tesalonica nan kapital nan Macedonia ay esay probinsiyan nan Roma. Wadanda nan mamati isdi gapo isnan nin-it-itdowan Pablo isnan kinmaanana id Filipos. Ngem egay nabayag dat wada nan Judio ay omapal gapo isnan nangpatiyan nan baken Judio isnan init-itdon Pablo ken daida ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dadat aamisen. Isonga napilitan si Pablo ay kinmaan id Tesalonica. Idi inomdan id Corinto danat dengngen ken Timoteo ay ib-ana ay men-it-itdo nan mapalpaligatan nan mamati id Tesalonica.

Isonga dat isolat Pablo nan damo ay solatna isnan iTesalonica ay mangipapigsa ya mangliwliwaliw isnan mamati isdi. Nin-iyaman siya gapo isnan dinngena ay gawis nan pammatida ya layadda. Inpanemnemna gedan san kaneg san biyagna issan nakiteteana ken daida danapay ibaga nan songbat nan sinos-ootda maipanggep isnan kasin somagongan Jesu Kristo. Tay sinootda no mabalin ay maitapi isnan biyag ay maid patenggana nan mamati ay epdas natey isnan somagongan Kristo. Sinootda gedan no tongona nan kasina omaliyan. Mabalin ay mabasa nan songbat nan soot ay naay isnan kapitolo 4 ya 5.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Nan mangdayawan Pablo ken Apo Dios gapo isnan iTesalonica 1:2-3:13
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 4:1-12
Pamagbaga maipanggep isnan kasin omaliyan Kristo 4:13-5:11
Kombos nan solat 5:12-28

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan da Silas
ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay mentetee id issa
Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo
tako. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay
nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Ibagbagan Pablo Nan Gawis Ay Ik-ikkan Nan iTesalonica

2-3 Isnan menlowalowanmi et adimi kalkalingkingan ay ilol-owalowan
dakayo am-in. Kanayon ay men-iiyaman kami ken Apo Dios ay Ama tako
gapo tay nemnemnemenmi nan gawis ay ik-ikkanyo gapo isnan tet-ewa ay
pammatiyo. Men-iiyaman kami abes isnan adoado ay ik-ikkanyo ay pala ken
Apo Dios gapo isnan layadyo ken siya. Ya nan esa et nan adi makak-aanan
nan namnamayo ken Jesu Kristo ay Apo tako.

4 Bebsatko ay laylayden Apo Dios, getkenmi nan nangpiliyan Apo Dios ken
dakayo ta maisalakan kayo.

5 Getkenmi na tay dadama nan badang nan Ispirito Santo ken dakami
issan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag ken dakayo. Tay baken
kedeng nan kinkinwanimi is dindinngeyo nodi linikliknayo nan kabaelan
nan Ispirito Santo ay nangipagtek isnan tet-ewa. Isonga pinatiyo san
kinkinwanimi. Getkenyo nan gawis ay inik-ikkanmi isdin nakiteteanmi ken
dakayo et siya dadi gedan nan mangbadang ken dakayo ta mamati kayo.

6 Gapo isnan namatiyanyo et tinoladyo dakami ya si Apo Jesus abes et
olay no napalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo isnan kalin Apo Dios
ngem men-gasing kayo kayet ay mangpatpati tay nan Ispirito Santo nan
mangipagasgasing ken dakayo.

7 Isonga ninbalin kayo is menbasbasalan nan am-in ay mamati ken Jesu
Kristo ay mentetee isnan kailiili id Macedonia ya id Acaya.
8 Et baken kedeng nan iMacedonia ya iyAcaya is nangdenge isnan
maipanggep ken Jesus nodi dengdengngen nan tapin di kailiili abes gapo
isnan nangdenganda isnan gawis ay pammatiyo. Isonga adi masapol ay
ibagami tay epdasda gintek.
9 Tay daida nan mangibagbaga ken dakami isnan inommat issa. Ibagba-
gada nan gasingyo ay nangdenge issan inbagami. Ibagbagada gedan nan
nangtaynananyo isnan sinang didios isnan namatiyanyo ta mensilbi kayo
ken Apo Dios ay tet-ewa ay Dios ay matatago.
10 Ibagbagada abes nan mangses-eedanyo isnan kasin omaliyan nan
Anakna ay magapo id daya. Et siya si Jesus ay kasin tinagon Apo Dios. Siya
abes nan mangisalakan ken datako isnan dosa ay awnit omdan gapo isnan
mangliligtan Apo Dios isnan am-in ay ngawi.

2

Nan Nin-itdowan Pablo Isnan iTesalonica

1 Dakayo ay ib-ak ay mamati ken Jesu Kristo, olay no wada nan mangmang-
wani en maid silbin nan inmayanmi id kasin issa ngem getkenyo ay nasilbi.
2 Getkenyo nan napaligatanmi id Filipos ya nan pilmi ay nang-iiyawanda
ken dakami sakamipay omey issa. Ngem olay no adoado nan nang-ap-apos
ken dakami et egay kami kayet inmeg-egyat ay nangibagbaga isnan gawis ay
damag Apo Dios tay badbadbadangana dakami.
3 Maid egyatmi tay baken kampot nan ibagbagami ay mang-aw-awis isnan
ipogaw ta mamatida ken Jesu Kristo. Maid kankananmi is mangsikap isnan
ipogaw ya baken bababa nan wada isnan nemnemmi isdin inmayanmi issa
ay nin-itdo.
4 Nodi kanayon ay ibagbagami nan tet-ewa ay kaneg nan ik-ikkan nan
ipogaw ay taltalken Apo Dios tay talkena dakami ay mangibagbaga isnan
gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Et baken nan gomasingan di
ipogaw ken dakami is wada isnan nemnemmi nodi nan gomasingan Apo
Dios tay siya nan makailasin isnan gawis wenno ngawi ay nemnem di
ipogaw.
5 Getkenyo met ay egaymi inas-asokalan nan kinkinwanimi tapno maawis
nan ipogaw. Ya baken nan bomaknanganmi is inan-anapmi issan nin-
isolsolowanmi. Getken Apo Dios ay tet-ewa dana.
6 Et baken nan dayawyo ken dakami wenno nan dayaw di teken ay ipogaw
is inan-anapmi.
7 Ngem no kayatmi ay madayaw et mabalin tay dakami nan pinilin Kristo
ay aapostolisna. Ngem egaymi inpapangato nan nemnemmi nodi inan-
anosanmi nan am-in ay inik-ikkanmi ay pala ken dakayo ay kaneg nan ikkan
nan ina ay mang-ay-ayowan ay gawis isnan an-akna.
8 Isonga gapo isnan dadama ay layadmi ken dakayo et baken kedeng nan
nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag is it-itedmi ken dakayo ngem
mabalin ay olay matey kami gapo ken dakayo basta getkenyo nan kalin Apo
Dios.
9 Waay nemnemnemenyo kayet nan dadama ay nin-oblaanmi. Labi ya
kag-aw et intoltoloymi ay ninsapsapo is inlaklakomi dakamipay isolsolo nan
gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Ninsapsapo kami is inlaklakomi
tasiyay waday menkatagomi tapno egay kayo napaligatan ay men-gasto pala
ken dakami.

10 Inil-ilayo ya getken Apo Dios abes nan gawigawis ay ogalimi ken dakayo
ay mamati id issa. Maid inik-ikkanmi is mabalin ay nadeldelaw nodi nan
mangipagasgasing ken Apo Dios nan inik-ikkanmi.
11 Getkenyo ay kaneg nan gawis ay ikkan nan ama ay mang-it-itdo isnan
an-akna nan kaneg nan inikkanmi ken dakayo.
12 Liniwliwaliwmi ya inpagpagagetmi dakayo ta adi kayo somadsadot ay
mangsolsolot isnan gawis ay maikkan tapno pagasingenyo si Apo Dios ay
nang-ayag ken dakayo tapno maibilang kayo isnan awnitna mentolayan ya
isnan kinangatona abes.

Mapalpaligatan Nan Mamati Id Tesalonica Ngem Intoltoloyda Kayet Ay Mamati

13 Nan esa pay ay kanayon ay men-iyamananmi ken Apo Dios et isnan
nangdengnganyo isnan kalina ay inbagami et pinatiyo tay getkenyo ay
baken aped kalin di ipogaw nodi kalin Apo Dios tay siya nan tet-ewa ay
nagapowana. Tay nan kalina et kabaelana ay mangbadang isnan ipogaw ay
mamati ta solotenda nan gawis.
14 Nail-ila nan kabaelana tay olay no pinalpaligat nan kailiyanyo ay adi
mamati dakayo ngem egay nasokatan nan nemnemyo ay mangpati isnan
kalin Apo Dios. Paliso nan inommat ken dakayo isnan inommat isnan
mamati ken Jesu Kristo id Judea tay pinalpaligat gedan nan kailiyanda
daida.
15 Nan Judio id kasikasin nan nangpatey isnan tapin di mamadton Apo
Dios. Et nan ap-oda ay Judio abes nan nangpatey ken Jesus ay Apo tako.
Pinalpaligatda dakami abes. Isonga maid gasing Apo Dios ken daida isnan
ik-ikkanda. Ap-aposenda am-in nan ipogaw
16 tay adida layden no ibagami isnan baken Judio nan maipanggep ken
Kristo ta maisalakanda. Et siya nan mangtaptapiyanda isnan basolda
engganay omadoado ay pilmi. Ngem epdasda nabanag ay madosa tay liniget
Apo Dios daida gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Pilmi Nan Iliw Pablo Isnan Mamati Id Tesalonica

17 Dakayo ay naibilang ay kanegko bebsat, pilmi nan iliwmi ken dakayo
isnan sin-awyan ay naisiyananmi ken dakayo. Olay no maid kami ay
makitetee ken dakayo ngem wada kayo kayet isnan nemnemmi. Gapo isnan
iliwmi et inpakatmi ay somagong id issa ta kasin tako men-inila.
18 Namin ado ay pinadpadasko ay omey ngem inpaspasaldeng Satanas
sak-en ya nan iib-ak gedan.
19 Pilmi nan layadmi ay mang-ila ken dakayo tay dakayo nan mangipa-
gasgasing ken dakami gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo. Taltalkenmi dakayo
ay mangitoltoloy ay mangsolsolot ken Jesu Kristo. Isonga awnit kami men-
galalasing ay mangipaila ken dakayo ken Jesu Kristo isnan kasina omaliyan
tay osto nan pammatiyo.
20 Tet-ewa na. Dakayo nan mangipagasgasing ken dakami et day-
dayawenmi si Apo Dios ay pilmi gapo isnan ostoosto ay pammatiyo.

3

Nan Nangibaaan Pablo Ken Timoteo Ay Omey Id Tesalonica

1-2 Isonga isnan kadadaman nan iliwko daket ibaa si Timoteo ay omey id
issa ay olay no kedkedengak is nabay-an id Atenas. Inbaak nan besat tako ay
si Timoteo ay esay mangbadbadang isnan oblami ay mangibagbaga isnan
maipanggep ken Kristo ta papigsaena dakayo isnan pammatiyo. Ibagana
nan masapol ay ik-ikkanyo ta solotenyo ay gawis si Kristo

3 ta adiyo dokdokogan nan pammatiyo gapo isnan mapalpaligatanyo. Tay
getkenyo ay masapol ay mapaligatan tako tay siya nan esay ipalpalobos Apo
Dios ken datako.
4 Inbagami dadi ken dakayo isdin nakiteteanmi ken dakayo. Inbagami
sapay ommat ay masapol ay liknaen tako nan ligat. Et getkenyo nan katet-
ewana tay siya dadi nan inommat.
5 Isnan nangibaaak ken Timoteo et pilmi ay mensakit nan nemnemko gapo
tay inmegyatak modatya nadolog kayo gapo isnan ik-ikkan Satanas. Tay no
nadolog kayo dakayot taynan nan pammatiyo et maid silbin nan oblami ay
nangibagbaga isnan kalin Apo Dios ken dakayo.
6 Ngem id wani sinmagong si Timoteo id isna ay mangipadamag isnan
gawis ay maipanggep ken dakayo. Inbagana nan kapigsan nan pammatiyo
ya nan manglaylayadanyo isnan ib-ayo. Inbagana abes nan gawis ay
nemnemyo ken dakami ya nan mangkaytanyo ay mang-ila ken dakami ay
kaneg nan mangkaytanmi ay mang-ila ken dakayo.
7 Isonga bebsatko, olay no waday adoado is ligat is likliknaenmi id wani
ngem sinmingpa nan nemnemmi isnan nangtekanmi ay itoltoloyyo obpay
ay mamati.
8 Tay isnan nemnemmi et olay no mapalpaligatan kami basta itoltoloyyo
ay mangtalek ken Jesu Kristo ay Apo tako. Tay no kaneg todi nan ikkanyo et
mamaid nan danagmi ken dakayo.
9 Maid getkek is kanak ay men-iyaman ken Apo Dios tay dadama nan
gasingmi ay nagapo ken siya gapo isnan gawis ay pammatiyo.
10 Itoltoloymi ay mangdawdawat ken Apo Dios ta kasin tako men-asiila ya
tapno tapiyanmi nan kolang isnan pammatiyo.
11 Sapay koma ta kaanen Apo Dios ay Ama tako yas Jesus ay Apo tako nan
mangtaktaktak ken dakami ta omeymi ilaen dakayo kasin.
12 Ya taptaptapiyan koma nan Apo tako nan layadyo isnan iib-ayo ya isnan
am-in ay ipogaw. No mabalin koma et gawis no kaneg nan layadmi ken
dakayo nan pananglayadyo abes isnan iib-ayo.
13 Tay no kaneg todi nan layadyo et mabalin ay papigsaen nan Apo tako
dakayo ay mang-ik-ikkan isnan gawis tapno maid ilaen Apo Dios ay Ama
tako is ngawi ken datako isnan agew ay awnit kasin omaliyan Kristo ay
makkeyan am-in nan ipogawna.

4

Nan Tapin Di Bilin Ay Masapol Ay Masolot

1 Naay da pay di ibagak ken dakayo ay bebsatko. Getkenyo nan gawis
ay maik-ikkan tapno men-gasing si Apo Dios ken datako tay inad-adalyo
ken dakami et siya nan ik-ikkanyo id wani. Ngem gapo tay wada nan
kalebbengan Apo Jesus ken dakami et ipakpakaasimi ta taptapiyanyo kayet
nan gawis ay ik-ikkanyo.
2 Tay getkenyo nan inbilinmi ken dakayo ay nagapo isnan kalebbengan
Apo Jesus ay intedna ken dakami.
3 Kinwanimi en layden Apo Dios ay nadiosan kayo ay ipogaw. Masapol ay
adi kayo mamabai.
4 Nodi nan ostoosto ay maid polos ngawi wenno kadelawan nan ikkanyo
ay mangibabaey isnan as-awayo
5 ta baken koma kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay adi mamati ken Apo
Dios is ik-ikkanyo. Tay nan mangiseyepanda isnan babai nan pilmi ay
nemnemnemenda.

6 Adiyo pod ikkan nan ngawi isnan ib-ayo ay mangiseyep isnan asawana
tay awnit baesan Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dana.
Insisigodmi ay nangibaga is dana id kasin.
7 Tay baken nan mamabaiyan nan ipogaw is kayat Apo Dios ay ikkan tako
nodi laydena ay madiosan tako ay ipogaw.
8 Isonga no ikkanyo di et baken nan kankanan di ipogaw is adyanyo nodi
nan kankanan Apo Dios dapay intedna nan nasantowan ay Ispiritona ken
dakayo tay kayatna ay madiosan kayo.
9 Ngem isnan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay mamati et adi masapol ay
waday ibagak tay si Apo Dios nan mangisolsolo ken dakayo isnan layadyo.
10 Tet-ewa di tay baken nan kailiyanyo et kedeng is laylaydenyo nodi am-in
ay ipogaw isnan tapin di ili id Macedonia. Ngem kananmi en am-amedenyo
kayet nan layadyo.
11 Ya nan esay ibagak et ipasnekyo isnan nemnemyo nan nasingpa ay ogali
tapno maoolnos kayo. Adi kayo abes makibibiyang isnan maid kabiyan-
ganyo nodi men-obla kayo ay gawis ta waday katagowanyo. Siya na nan esay
inbilinmi ken dakayo id kasin.
12 Men-obla kayo ay gawis tapno adi masapol ay kanayon ay menpabad-
badang kayo isnan iib-ayo ya tapno lispitowen nan adi mamati dakayo.

Nan Maitdo Ay Maipanggep Isnan Mamati No Mateyda

13 Bebsatko, wada pay kayet nan ibagak ta getkenyo nan ommat isnan
mamati ay natey. Ibagak ta adi kayo menseseg-ang ay kaneg nan ipogaw
ay maid namnamada ay maipanggep isnan awnit matagowan nan awakda.
14 Pinati tako nan nateyan Jesus ya nan kasina natagowan. Isonga patiyen
tako abes ay kasin matago nan natey ay mamati ken siya tay awnit ipakkey
Apo Dios daida ken Jesus isnan kasina omaliyan isnan batawa.
15 Naay nan kinwanin Jesus ay Apo tako ay ibagbagak ken dakayo. No
egay tako pay laeng matey isnan kasina omaliyan et baken tako is omona
is mangsab-at ken siya nodi nan awak nan mamati ay natey ay tinaynan di
ab-abiikda.
16 Siya na nan awnit ommat. Awnit menbogaw si Kristo ay mang-ayag
isnan mamati ken siya. Dat menbogaw abes nan esay kangatowan ay
anghelna ya madnge nan tanggoyob Apo Dios. Dat lomayog nan Apo tako
ay si Jesus ay magapo id daya. Danat tagowen nan awak nan natnatey ay
mamati ken siya.
17 Makwas pay di dat ayagan Jesus abes nan mamati ay egay pay laeng
natey et sab-atenda siya am-in id ngato. Et makitetee tako ken siya ay maid
patenggana.
18 Isonga masapol ay ibagbagayo nan kali ay naayda isnan ib-ayo ay
mamati ta adida menseseg-ang ay pilmi no waday matey.

5

Nan Kasin Omaliyan Kristo

1 Bebsatko, adi masapol ay waday isolatko is maipanggep isnan timpo ay
awnit omaliyan Kristo ay mangbanag isnan ipogaw
2 tay getkenyo ay maid mangtek isnan agew ay ommatana. Kaneg nan
domatngan nan mangakew nan omaliyan Kristo tay adina ipagtek sapay
ommat.
3 Isnan omdanan nan timpo ay deey et nan wada isnan nemnem di adi
mamati et kananda en nasingpa nan biyagda ya maid madadanaganda.
Dat domateng ay golpi nan dosa ay maid patenggana. Et maid somya is

lomayawanda. Kaneg nan golpi ay menpasikalan nan omanak nan kaneg
nan domatngan nan dosa ay maid patenggana ken daida.
4 Ngem dakayo ay mamati, baken kaneg todi nan awnit ommat ken dakayo
tay baken nan menbolinget is menteteanyo isonga adi kayo masdaaw isnan
domatngan nan dosa.
5 Tay nalawagan nan nemnem tako ay baken kaneg nan adi mamati ay
menbolinget nan nemnemda ay adi makaawat isnan tet-ewa.
6 Isonga adi tako somadsadot ay mang-ik-ikkan isnan gawis ay baken
kaneg nan ik-ikkan nan adi mamati. Itoltoloy tako koma ay mang-ikkan
isnan gawis ya nemnemen tako omona ay osto nan am-in ay ikkan tako
tapno nakasagana tako isnan awnit omaliyan Kristo.
7 Tay baken tako kaneg nan adi mangtek ken Apo Dios ay menbolinget
nan nemnemda. Kanegda maseseyep tay maid ikkanda ay mensagana isnan
awnitna omaliyan nodi adoado nan ik-ikkanda ay ngawi ay kaneg nan
ipogaw ay mabotboteng.
8 Ngem teken ken datako ay mamati tay nalawagan nan nemnem tako.
Isonga ten-en tako koma nan am-in ay ikkan tako ya nan nemnem tako
ta maid ngawi is ik-ikkan tako. Adi tako kalkalingkingan nan pammati
tako ken Kristo ya layad tako isnan iib-a tako. Adi tako kalkalingkingan
abes nan nangisalakanan Jesus ken datako ta adi tako madosa. Tay nan
pammati ya nan layad ya nan nangisalakanan Jesus ken datako et daida nan
mangbadbadang ay mangsalaknib ken datako isnan dolog.
9 Tay baken nan mangipailaan Apo Dios isnan ligetna is gapo ay pinilina
datako nodi kayatna ay maisalakan tako gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay
Apo tako.
10 Tay si Kristo nan natey ay pala ken datako tapno olay no natey tako
wenno daan ay matatago tako isnan kasina omaliyan et makitetee tako ken
siya ay eng-enggana.
11 Isonga nan ik-ikkanyo ay men-ginasing ya menbinadang ay mangipa-
papigsa isnan pammatiyo di itoltoloyyo.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Daida

12 Naay da pay di ibagak ken dakayo. Nan ipogaw ay mangipapaek ay
mangbagbaga ya mangipangpango ken dakayo isnan mangsolsolotanyo ken
Kristo et kayatko ay lispitowenyo daida ay gawis.
13 Ipailayo nan layadyo ya banolenyo daida tay daida nan men-ob-obla
ay gawis pala ken Kristo. Ya nan esay kayatko et pos-aenyo koma nan
nemnemyo am-in ay mamati.
14 Ibagak abes ken dakayo ay mamati en masapol ay ibilinyo isnan sadot
ay men-obla ta mentalabakoda ay gawis. Ay-ayowenyo nan omegyat isnan
ligat ya badanganyo nan nalaka ay madoldolog ta baken nan dolog is
patpatiyenda. Masapol ay anosanyo ay mangbadbadang isnan am-in ay
ipogaw.
15 No waday mang-ik-ikkan is ngawi ken dakayo adiyo bab-aesan nodi nan
gawis koma nan ikkanyo ay kanayon isnan ib-ayo.
16 Olay no waday ligat et adi koma makak-aan nan gasingyo.
17 Itoltoloyyo ay menlol-owalo ken Apo Dios isnan am-in ay maik-ikkan.
18 Men-iyaman kayo ken siya isnan am-in ay om-ommat olay no naligat tay
siya dana nan kayatna ay ikkan tako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu
Kristo.
19 Adiyo sopsoplaen nan ibagbagan nan Ispirito Santo ken dakayo.
20 Lispitowenyo ay gawis nan kankanan nan mamadton Apo Dios

21 ngem masapol ay paneknekanyo nan ibagbagada ta getkenyo no tet-ewa
ay nagapo ken Apo Dios
22 ya itoltoloyyo ay mangpati isnan am-in ay gawis dakayopay addawiyan
nan am-in ay ngawi.
23 Sapay koma ta si Apo Dios ay mangipasingsingpa isnan nemnem tako
nan mangipagawgawis ken dakayo isnan am-in ay nemnemyo ya am-in ay
ikkanyo ta maid kadelawanyo isnan Apo tako ay si Jesu Kristo isnan kasina
omaliyan.
24 Matalek si Apo Dios ay nang-awis ken dakayo ta mamati kayo isonga
siya gedan nan mangbadbadang ken dakayo ay mang-ikkan isnan gawis ta
masilbi kayo ken siya.
25 Dakayo ay ib-ami ay mamati, ilol-owalowanyo kad dakami.
26 Ibagayo abes nan layadko isnan ib-ayo ay mamati issa.
27 Gapo isnan kalebbengak ay nagapo ken Jesus ay Apo tako et ibilinko
ken dakayo ay ibasayo nan naay solatko isnan am-in ay mamati id issa
Tesalonica.
28 Sapay koma ta likliknaenyo nan badang ya layad nan Apo tako ay si Jesu
Kristo.

Nan Maikadwa Ay Solat Pablo Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan mamati id Tesalonica et mangawngawngaw nan nemnemda tay adida maawatan ay gawis nan mait-itdo ay mangwani en awnit kasin somagong si Kristo. Isonga insolat Pablo nan naay ay maikadwa ay solatna isnan iTesalonica tasiyay ipakaawatna ay baken tet-ewa nan naibaga ay epdas sinmagong si Jesus. Kanana en egay pay laeng ommat tay esapay somagong et masapol ay omam-am-amed nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw gapo isnan awnitda mangpatpatiyan isnan mang-ap-apos ken Kristo. Binagbagaana daida ta itoltoloyda koma nan gawis ay pammatida ken Kristo ay olay mapalpaligatanda. Inbagana gedan ay masapol ay men-oblada is menkatagoda ay kaneg san inikkana ya san iib-ana isdin nakiteteanda ken daida. Ya inbagana en am-amedenda koma ay mang-ikkan isnan gawis.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayawna ken daida gapo isnan kinagawisda 1:3-12
Pamagbaga maipanggep isnan omaliyan kasin Kristo 2:1-17
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 3:1-16
Kombos nan solat 3:17-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan naay ay solat et inaboloyan da Silas
ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Tesalonica ay
maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.
2 Sapay koma ta nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo
ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako di wawawawada ken
dakayo.

An-anosan Tako Nan Ligat Tay Wada Nan Kaosalana Isnan Mamati

3 Bebsatko, masapol ay kanayon ay men-iyaman kami ken Apo Dios gapo
ken dakayo. Ostoosto no ikkanmi di tay dadama nan inmam-amedan nan
pammatiyo ya nan menlinayadanyo am-in.
4 Isonga idaydayawmi dakayo ay mangibagbaga isnan tapin di simbaan
isnan mangitoltoloyanyo ay mamati ay olay waday mangpalpaligat ken
dakayo. Ibagbagami abes nan mang-an-anosanyo isnan ligat.
5-6 Nan mang-an-anosanyo isnan ligat gapo tay solsolotenyo si Kristo
et siya nan maibagayanyo ay maitapi ken Apo Dios isnan mentolayana
danapay awnit dosaen nan mangpalpaligat ken dakayo. Siya dadi nan
mangipagtek ay ostoosto nan men-ibanagan Apo Dios.
7 Tay awnit omdan nan timpo ay maiden Apo Dios nan am-in ay ligat ay
om-ommat ken datako id wani. Awnit tako somingpa isnan kasin omaliyan
nan Apo tako ay si Jesus. Et makkey ken siya nan aanghelna ay mangipaila
isnan pilmi ay kabaelana. Isnan omaliyana kasin ay magapo id daya et
kaneg menbidbidang ay apoy nan awakna.
8 Et dosaena nan ipogaw ay mang-ad-adi ay mangtek ken Apo Dios ya adi
mangpatpati isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ay Apo tako.
9 Nan dosada gapo isnan nang-adyanda isnan tet-ewa et maisiyanda
ken Apo Dios ay eng-enggana ya adida polos makasag-en isnan pilmi ay
kinangatona.

10 Awnit ommat am-in dana isnan somagongan Kristo isnan batawa ay
mangbanag isnan ipogaw. Isnan timpo ay deey et awnit daydayawen ya
patpatgen am-in nan ipogawna siya. Et maitapi kayo gedan tay ipogawna
dakayo tay pinatpatiyo nan inbagbagami ken dakayo.

Nan Gawis Ay Ilol-owalon Pablo Ay Pala Isnan Mamati

11 Gapo tay nenenenemnemenmi am-in dadi et kanayon ay ilol-
owalowanmi dakayo tapno gawigawis nan mangsolsolotanyo ken Kristo
tapno awnit kanan Apo Dios en maibagay kayo ay maitapi ken siya tay siya
nan gapo ay inawisna dakayo. Ilol-owalomi abes ay gapo isnan kabaelan
Apo Dios et tongpalena nan am-in ay gawis ay kayatyo ay ikkan ya am-in ay
gawis ay ipakpakatyo ay ikkan gapo isnan pammatiyo.

12 Tay no keg todi et madayaw si Jesus ay Apo tako gapo isnan gawis
ay ik-ikkanyo ya madayaw kayo abes gapo isnan maitatapiyanyo ken siya.
Ommat dadi tay badbadangan Apo Dios yas Jesu Kristo datako gapo isnan
layad ya anosda ken datako.

2

Nan Masapol Ay Ommat Sapay Omali Kasin Si Kristo

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay
si Jesu Kristo ya maipanggep isnan mangdagopana ken datako ay mamati ta
makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

2 Bebsatko, baken koma nalaka ay magolo nan nemnemyo no waday
mangwani en inomdan nan timpo ay kasin omali si Jesus. Adiyo kadi
patpatiyen olay no kankananda en mamadton Apo Dios daida wenno daida
nan mangibagbaga isnan kalin Apo Dios wenno kananda en wada nan solat
ay nagapo ken dakami ay mangwani is dana.

3 Adi kayo koma masogsogsogan tay adi omali si Kristo kasin ay sokod
omdan nan timpo ay omadoado nan mangdokog ken Apo Dios. Ya nan esay
kailasinana et domateng nan dakes ay ipogaw ay mangkayat ay mang-ik-
ikkan isnan am-in ay ngawi ay adyan Apo Dios. Siya nan epdas nabanag ay
awnit madosa isnan impilno.

4 Ipapangatona nan awakna et aposena nan am-in ay patiyen nan ipogaw
ay kananda en diosda. Olay si Apo Dios danapay itapi ay mang-ap-apos
gedan. Isonga awnit itokdona isnan Templon Apo Dios ay wada id Jerusalem
danapay kanan en siya si Apo Dios.

5 Ay kinalingkinganyo din nangibagaak is dana ken dakayo isdin
nakiteteak issa?

6 Getkenyo nan gapo ay egay kayet ommat tay wada nan mangiyad-adi
isnan dakes ay ipogaw ay deey no omali. Isonga adi makaali engganay
omdan nan osto ay timpo ay pinilin Apo Dios.

7 Ngem olay no egay pay laeng domateng nan deey ay mang-ap-apos ken
Apo Dios et wada nan mangsas-ailo isnan ipogaw ta adyanda ay mang-ikkan
isnan kayat Apo Dios ngem masasalinan ay adi kaila. Ngem awnit komaan
nan mangiyad-adi isnan deey dakes ay ipogaw dat omali tet-ewa ay adi et
masasalinan.

8 Ngem no omali nan Apo tako ay si Jesus et awnitna dadaelen siya ay
mangipaila isnan kinangatona. Et awnit olay kedeng nan angesna is isip-
oyna ken siya et matey.

9-10 Isnan omaliyan nan dakes ay ipogaw ay deey et wada ken siya nan
kabaelan Satanas. Isonga nalaing ay men-allilaw ya adoado nan kaskas-
daaw ay mabalin ay ikkana ay mangsikap isnan ipogaw. Et nan nalaka
ay masikapan et daida nan adi mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken

Apo Dios. No patiyenda koma et maisalakanda. Ngem adida patiyen isonga
awnitda madosa.
11 Gapo tay ad-adyanda nan tet-ewa et ipalobos Apo Dios ken daida nan
nemnem ay mangpati isnan baken tet-ewa.
12 Isonga mabanagda ay madosa tay adida patiyen nan tet-ewa nodi nan
ngawi ay maik-ikkan nan igasgasingda.

Nan Gapo Ay Kanayon Ay Men-iyaman Si Pablo

13 Ngem dakayo ay bebsatko ay laylayden nan Apo tako, gawigawis no
kanayon ay men-iyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Men-iyaman
kami tay olay id sang-asang-adom ay egay kayo pay laeng nawada et epdas
pinilin Apo Dios dakayo ay maisalakan gapo isnan nangdalosan nan Ispirito
Santo ken dakayo gapo isnan pammatiyo isnan tet-ewa ay mait-itdo.
14 Inayagan Apo Dios dakayo ta maisalakan kayo gapo isnan nangdengn-
ganyo isnan gawis ay damag ay inbagbagami. Owen, inayagana dakayo
tapno maibilang kayo isnan kinangaton Jesu Kristo ay Apo tako.
15 Isonga bebsatko, masapol ay adi masoksokatan nan patpatiyenyo.
Adiyo kak-aanen nan tet-ewa ay insolomi ken dakayo isnan insolsolatmi ya
isnan inbagbagami.
16-17 Sapay koma ta si Jesu Kristo ay Apo tako yas Apo Dios ay Ama tako
nan mangipagagaget ya mangipapapigsa ken dakayo ta gawis nan am-in ay
ik-ikkanyo ya am-in ay kankananyo tay si Apo Dios nan manglaylayad ken
datako. Et gapo isnan layad ya anosna et it-itedna gedan nan gasing tako ay
maid patenggana ya nan gawis ay namnamaen tako ay awnit ommat.

3

Nan Kayat Pablo Ay Ilowaloda

1 Naay pay di atik ay ibagak ken dakayo ay bebsatko. Kayatko ay
ilowalowanyo dakami tapno sin-awyan dat maiwalas nan kalin Apo Dios ay
ibagbagami. Ilowaloyo koma abes ta patgen di kaipoipogaw ya dawatenda
ay kaneg nan inikkanyo.
2 Ilowalowanyo dakami abes ta salakniban Apo Dios dakami isnan dakes
ay ipogaw tay baken am-in ay ipogaw et mamatida ken Apo Dios.
3 Ngem si Jesu Kristo et dadama ay matalek. Et siya nan mangipapapigsa
ya mangsalsalaknib ken dakayo isnan ngawi ay ik-ikkan Satanas.
4 Isonga talkenmi dakayo ay mangitoltoloy ay mang-ikkan isnan am-in ay
inbilinmi ken dakayo tay nan talekmi ken Jesus nan mang-it-ited.
5 Sapay koma ta paam-amdena nan mang-awatanyo isnan pilmi ay mang-
an-anosana isnan ligat ya nan pilmi ay layad Apo Dios ken dakayo ta
mabadangan kayo isnan mangsolsolotanyo ken siya.

Ngawi No Somadsadot Nan Ipogaw

6 Naay di esay ibilinmi ken dakayo ay ibagak gapo isnan kalebbenganmi
ay inyalin Jesu Kristo. Ibilinko ta adi kayo makigaygayyem isnan ib-ayo
ay mamati ay sadot ay men-obla ay adi mangtongpal isnan inadalyo ken
dakami.
7 Tay getkenyo ay egay kami sinmadsadot ay men-obla isdin nakiteteanmi
ken dakayo. Siya di nan masapol ay solotenyo.
8 Maid inal-alami is masapolmi is egaymi baybayadan. Nodi nin-ob-obla
kami ay pilmi ay inagew ya linabi tapno adi masapol ay dakayo nan men-
gasto isnan masapolmi.

9 Baken di kamaid lebbengmi is gapo ay egay kami nindawdawat ken
dakayo. Egay kami nindawdawat is kanegmi lagbo ta baken di is toladenyo
nodi nan inikkanmi ay nin-obla di toladenyo.
10 Issan nakiteteanmi ken dakayo et kinkinwanimi en, “No adyan nan
ipogaw ay men-obla et masapol ay adi mangan abes.”
11 Ibagbagak nan naay kasin tay dinngemi ay wada ken dakayo nan
mang-adi ay men-obla. Nodi adoado nan ibagbagada ay adi mapaay ay
mangtaktaktak isnan ib-ada.
12 Gapo tay wada nan kalebbenganmi ay inyalin Apo Jesu Kristo et ibilinmi
en masapol ay adida aped mentaktaktak nodi tonggal esa ken daida ay
omiyobla is katagowana.
13 Dakayo ay ib-ak ay mamati, adi kayo koma maom-oma ay mang-ik-ikkan
isnan gawis.
14 No waday mang-adi ay mangpati isnan ibagbagami isnan solat ay naay
et masapol ay kananyo en ngawi nan nemnemna. Isonga adiyo gaygayye-
men tapno mabainan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.
15 Ngem gapo tay siya nan esay ib-ayo ay mamati et adi kayo makalkaliget
nodi bagbagaanyo bawet ay gawis ta ibabawina nan ngawi ay ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

16 Sapay koma ta kanayon ay ited nan Apo tako nan nasingpa ay nemnem
ay olay ngan nan ommat ken dakayo tay siya nan kagapowan nan tet-ewa ay
natalna ay biyag. Sapay koma ta kanayon ay wada siya ken dakayo am-in.
17 Nan kanak ay naay isnan kombos nan solatko et sak-en si Pablo ay
mangisolsolat is dana. Siya di nan ik-ikkak isnan am-in ay solatko ta
getkenyo ay tet-ewa ay nagapo ken sak-en.
18 Sapay koma ta am-in kayo et likliknaenyo nan badang ya layad Jesu
Kristo ay Apo tako.
Kedeng dana is ibagak.

Nan Damo ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Timoteo et esay mamati ay iDerbe. Nan inana et Judio ngem nan amana et Griego. Ninbalin si Timoteo ay esay ib-an Pablo ay mangbadang ken siya isnan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan damo ay solat Pablo ken Timoteo et wada nan tolo ay napateg ay kayatna ay ibaga. Nan damo et ibagbagana nan ikkan Timoteo tasiyay iyadina nan baken osto ay mait-itdo. Nan naay ay mait-itdo et aped nagapo isnan nemnem di ipogaw. Nan maikadwa et inbagbagan Pablo nan masapol ay kaneg nan ogalin di mangipangpango isnan mamati ya nan osto ay ik-ikkan di mamati koma isnan paggimonganda. Isnan kombos nan solatna et inbagana ken Timoteo nan ikkana tasiyay am-amed gomawis ay baan Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Pamagbaga maipanggep isnan mamati ya nan menpangpango 1:3-3:26
Pamagbaga ken Timoteo maipanggep isnan oblana 4:1-6:21

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay pinilin Jesu Kristo ay makwani en apostolis ay
inbilin Apo Dios ay mangisalakan ken datako yas Jesu Kristo ay kad-an nan
namnama tako.
2 Mensolatak ken sik-a Timoteo ay ibilangko ay kanegko tet-ewa ay anak
gapo isnan pammatim.
Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya
nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken
Jesu Kristo ay Apo tako.

Masapol Ay Maipasaldeng Nan Ipogaw Ay Mang-it-itdo Isnan Baken Tet-ewa

3 Timoteo, adim kalkalingkingan din napateg ay inbagak ken sik-a isdin
kinmaanak issa ay omey id Macedonia. Din kinwanik et masapol ay
itoltoloymo ay mentetee id issa Efeso tay wada nan mang-it-itdo isnan baken
tet-ewa ay solsolo. Masapol ay bilinem daida ta isaldengda.
4 Bilinem daida ta adida aped it-itdo nan maid silbina ay is-istolya ay baken
tet-ewa. Ya adida tontontontonen nan alal-apoda ay maid kombosna. Tay
adi mapaay nan kaneg todi ay maikkan tay kedkedeng nan adoado ay soot is
om-ommat dapay maid magtek is songbatna. Maid ibadang nan kaneg todi
ay maikkan ken datako isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako. Nodi kedeng nan
pammati tako ken siya is makabadang ken datako.
5 Tay nan kayat Apo Dios ay ommat ay banag nan ibagbagami et nan
manglaydan tako isnan iib-a tako ay ipogaw. Magapgapo di isnan kamaid
ngawi isnan nemnem tako is mabainan tako ya isnan katet-ewan nan
pammati tako ken Apo Dios.
6 Ngem nan men-it-itdo is baken osto et teken nan nemnemnemenda
isonga ik-ikkanda nan maid silbina ay mangsapsapit isnan adi mapaay.
7 Laylaydenda ay daida nan mangisolo isnan linteg ay inted Apo Dios
isdin si Moses id sang-adom tay ipagalopda ay osto nan it-itdoda ngem
adida maawatan nan kayat nan linteg ay kanan. Apedda menkalkali ay adi
mangtek isnan kankananda.
8 No nemnemen tako nan linteg Moses et getken tako ay gawigawis no osto
nan mang-os-osalan di ipogaw.

9 Tay getken tako ay baken nan ipogaw ay mangsolsolot isnan gawis is
gapo ay inted Apo Dios nan linteg nodi intedna gapo tay wada nan mang-
ad-adi ay mailintegan. Ad-adyanda ay mangpati isnan kankanan Apo Dios.
Masapol nan linteg isnan ipogaw ay bomasbasol ya isnan ngawingawi nan
nemnemda tay maiwed nan ogalin Apo Dios ken daida. Masapol abes isnan
pomapatey ay olay amana ya inana et mabalin ay pateyena.
10-11 Wada nan linteg abes tay wada nan mamabai ya lomalaki ya lalaki ay
mang-alem isnan ib-ana ay lalaki ta asawaen. Nan ipogaw ay mangdepap
isnan ib-ana ay ipogaw ta menbaana ya nan ipogaw ay menkampot ay olay
no mensapatada et siya dadi nan gapo ay masapol ay wada nan linteg. Am-in
ay mait-itdo ay adi maibagay isnan gawigawis ay damag ay maipanggep ken
Apo Dios ay kangatowan ya kaoostowan et siya dadi nan gapo ay inted Apo
Dios nan lintegna isnan kaipoipogaw. Nan gawigawis ay damag ay kinwanik
et siya di nan intalek Apo Dios ken sak-en ta it-itdok isnan kaipoipogaw.

Nan Men-iyamanan Pablo Ken Apo Dios

12-13 Men-iyamanak ken Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-it-ited isnan
pigsak ay mang-ik-ikkan isnan oblak pala ken siya. Men-iyamanak ken
siya tay taltalkena sak-en isonga pinilina sak-en ay mang-ikkan isnan ipaob-
oblana ay olay inik-ikkak id kasin nan ngawingawi ken siya isnan adoado ay
kinwanik ay nang-apos ken siya ya isnan nangpalpaligatak isnan ipogawna.
Ngem gapo isnan seg-ang Apo Dios ken sak-en et pinakawana sak-en isnan
am-in ay ngawi ay inik-ikkak id kasin tay maid gintekko is osto ay ikkak tay
egayak namati ken siya issan timpo ay deey.
14 Inyalin Kristo ken sak-en nan pilmi ay layad ya anosna danapay inted
ken sak-en nan gawis ay pammatik ya nan manglayadak isnan iib-ak tay siya
dana nan it-itedna isnan maitatapi ken siya.
15 Nan naay mait-itdo maipanggep isnan gapo ay inmali si Kristo isnan
batawa et gawigawis no talken ya patiyen nan am-in ay ipogaw tay tet-etet-
ewa. Inmali siya tasiyay isalakana nan managbasol ta adida omey isnan
impilno. Et sak-en nan kapilmiyan ay managbasol.
16 Ngem naseg-ang si Apo Dios ken sak-en ya binadangana sak-en tapno
sak-en nan esay mailaan nan dadama ay anos Kristo. Tay no ilaen nan tapin
di ipogaw ay awnit mamati ken siya nan anosna ken sak-en ay kapilmiyan
ay managbasol et waay kananda en mabalin ay pakawanen Apo Dios daida
gedan tapno matagotagoda ay eng-enggana ken siya.
17 Isonga patpatgen ya daydayawen tako si Apo Dios ay eng-enggana tay
siya et kedeng nan Dios. Siya nan Ali ay eng-enggana. Adi kaila siya
ngem nawada siya ay maid logina ya adi matmatmatey. Tet-etet-ewa nan
kinwanik ay naay.

Nan Tapin Di Ibilin Pablo Ken Timoteo

18-20 Sik-a Timoteo, ay kanegko anak et naay di ibilinko ken sik-a.
Itoltoloymo ay mangiyad-adi isnan am-in ay baken osto ken Apo Dios. Isnan
mang-ikkanam isdi et masapol ay napigsa nan pammatim ya masapol abes
ay maid ikkam is ngawi ta maid kabainam ken Apo Dios ya isnan ib-am ay
ipogaw. Inpagtek Apo Dios ay siya nan kayatna ken sik-a isdin kinwanin nan
mamadtona isdin nangibaaanda ken sik-a ay mangibaga isnan maipanggep
ken Kristo. Adim kalkalingkingan nan inbagada tasiyay pomigpigsaka ay
mang-ikkan is dadi. Ngem wada nan ipogaw ay maid bainda ay kaneg
da Himeneo ken Alejandro tay ik-ikkanda nan ngawi olay getkenda nan
kangawina. Siya di nan gapo ay maid pammatida id wani isnan am-
in ay maipanggep ken Apo Dios dapay namatida id kasin. Inpalobosko
daida isnan kabaelan Satanas ta liknaenda nan ligat ta adida itoltoloy ay
mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep ken Apo Dios.

2

Nan Osto Ay Maikkan Isnan Men-gimonganda

1 Naay pay di ibagak ken sik-a. Nan omona et masapol ay ilowalowan tako
am-in ay ipogaw olay ngan nan kaipogawna. Dawaten tako ta badangan Apo
Dios daida datakot adi kalkalingkingan ay men-iyaman isnan badangna.
2 Ilowalowan tako nan ap-apo tako ay mentoltolay ken datako ya nan
am-in ay ib-ada ay wada nan kalebbenganda ay mangipangpango ken
datako. Ilowalowan tako daida ta gawis nan mentolayanda tapno nasingpa
nan kailiili tako ya tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan mangipaila isnan
mangpatgan tako ken Apo Dios ya isnan iib-a tako ay ipogaw.
3 Gawis no keg todi nan ik-ikkan tako et siya gedan nan men-gasingan Apo
Dios ay mangisalakan ken datako.
4 Tay laylaydena no maisalakan am-in nan ipogaw dadapay getken nan
tet-ewa ay maipanggep ken siya.
5 Tay es-esang nan Dios ya es-esang abes nan mabalin ay makikali ken Apo
Dios pala ken datako ta mapakawan nan basbasol tako et siya si Kristo ay
naiyanak ay ipogaw.
6 Intedna nan biyagna ay maibayad ay mangsobot ken datako ay ipogaw
isnan awnit tako madosaan et nan nang-ikkanana isdi nan nangipagtek ay
laylayden Apo Dios no maisalakan am-in nan ipogaw. Inommat di isnan
ostoosto ay timpo ay pinilin Apo Dios.
7 Isonga pinilin Jesus sak-en ta menbalinak is esay apostolisna tapno
ibagbagak nan tet-ewa ay maipanggep ken siya isnan ipogaw ay baken Judio
ta mamatida. Tet-ewa na, baken kampot.
8 Naay da pay di iyanayko isnan kayatko ay ikkanyo. Isnan am-in ay pag-
gimongan di mamati ken Kristo et kayatko ay nan lalalaki nan mangipang-
pango isnan menlowalowanyo. Ngem masapol ay maid ngawi is nemnemda
isnan ib-ada tay baken gawis no wada nan ligetda no menlowaloda.
9 Ya nan babababai et masapol ay menbadoda isnan maiyosto ay bado ken
daida. Ya baken nan mang-igwaanda isnan nabanol ay batek isnan oloda ay
kadayawanda wenno nan menbadbadowanda is nangina ay mait-ekanda is
wada isnan nemnemda.
10 Nodi nan gawis ay maikkan et siya nan masapol ay wada koma isnan
nemnemda tay siya di nan maibagay isnan babababai ay mangwani en pat-
patgenda si Apo Dios.
11-12 Adiyak ipalobos nan babai ay men-itdo isnan lalalaki isnan paggi-
monganyo wenno siya nan mangipango ken daida. Gag-awis no igiginek
nan babai ay mangdenge isnan men-it-itdo ta men-adal siya et masapol ay
adi makisongsongbat isnan lalalaki.
13 Tay baken nan babai ay si Eva is damo ay binoliw Apo Dios nodi nan
lalaki ay si Adam.
14 Ya baken si Adam is nasogsogan nodi si Eva isonga siya nan damo ay
binmasol.
15 Siya nan gapo ay mapaligatan nan babababai ay omanak ngem badbadan-
gan Apo Dios daida kayet ta maisalakanda no itoltoloyda ay mamati ken
siya. Masapol abes ay managlayadda isnan ib-ada ya nadiosan koma nan
nemnemda ay mang-ikkan is ostoosto.

3

Nan Masapol Isnan Ogalin Di Mangipangpango Isnan Mamati

1 Tet-ewa nan naay ay kankanan di ipogaw. Kankananda en no layden
nan ipogaw ay siya nan esay mangipango isnan mamati et siya nan gawis ay
maikkan.
2 Ngem nan mangipango et masapol ay maid ik-ikkana is kaoyawana isnan
ib-ana ay ipogaw. Masapol ay es-esa nan asawana. Adina sobsoblaan nan
osto nodi getkena ay mangtena isnan am-in ay ikkana ta maid ngawi is
ikkana. Masapol ay malispito nan ik-ikkana. Masapol abes ay sangailiyena
am-in ay omey isnan baeyda. Masapol ay getkena ay men-isolo.
3 Adi mabotboteng. Adina layden ay makisapsape wenno makisong-
songbat nodi naanos siya. Ya nan esay masapol ken siya et baken nan
bomaknangana is nemnemnemena.
4 Masapol ay getkena ay mang-olnos isnan pamilyana. Nan an-akna et
masapol ay managpatida. Lispitowenda nan napowanda.
5 Tay no adina getken ay mang-olnos isnan pamilyana et am-amed nan
mamati ken Kristo ay ipangpangona is adina getken ay olnosen.
6 Masapol ay baken kaskaslek ay mamati modatya ipapangatona nan
nemnemna gapo isnan napiliyana. Tay no men-et-etek siya danat adi
ibabawi et nabanag siya ay awnit madosa ay kaneg nan nabanagan Satanas
isdin men-et-etekana id kasikasin.
7 Ya nan esay masapol isnan mangipangpango et masapol ay gawis siya
isnan nemnem nan adi mamati ken Jesu Kristo. Tay no wada nan ilaen
nan adi mamati is ngawi ken siya et madelaw siya. Tay no madelaw et
nasailowan siya ken Satanas.
8 Nan mangbadang isnan mangipangpango et masapol ay malispitoda
gedan. Masapol ay adida menkamkampot nodi ibagbagada nan tet-ewa ay
wada isnan nemnemda. Adida mabotboteng. Baken nan bomaknanganda
is gamgamgamanda.
9 Masapol ay itoltoloyda ay mamati ay ostoosto isnan maipanggep ken Jesu
Kristo ay inpagtek Apo Dios ay egay nagtek id kasin. Isnan mamatiyanda ken
Kristo et masapol ay maid getkenda is ngawi is naitapi isnan pammatida.
10 No layden nan ipogaw ay menbalin ay bomadbadang isnan obla ay pala
ken Kristo masapol ay mapaneknekan siya omona. No maid ik-ikkana is
ngawi et mabalin ay bomadang isnan obla.
11 Nan as-awada gedan et masapol abes ay gawis nan ik-ikkanda ta
malispitoda. Adida mentaytayoktok. Masapol ay matalekda isnan am-in ay
ikkanda.
12 Nan bomadbadang et masapol abes ay es-esa nan asawana ya getkena
abes ay mang-olnos ay gawis isnan an-akna ya am-in ay pamilyana.
13 Tay nan ipogaw ay bomadang isnan adoado ay obla ay pala ken Kristo et
gawis nan panang-ilan nan iib-ana ken siya no ikkana ay gawis nan oblana.
Ya nan esay gawis ay ommat et omam-amed nan laingna ay mangibaga isnan
pammatina ken Jesu Kristo isonga maid baina ay mangibaga.

Nan Napatepateg Ay Patpatiyen Nan Mamati Ay Maipanggep Ken Kristo

14-15 Sapay koma ta adi mabayabayag daket maka-ey issa, Timoteo. Ngem
mensolatak ken sik-a id wani tapno getkem nan osto ay ikkan nan mamati
ken Apo Dios tay modatya mabayagak pay. Tay nan mamati ken Apo Dios
et daida nan kanegna baey tay daida nan kaneg mentetean nan Dios tako ay
matatago ay eng-enggana. Kanegda abes nan pegnad di toping tay daida nan
mangipapapigsa ay mangibagbaga isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.
16 Napatepateg ay maid dowadowana nan patpatiyen tako ay egay
naipagtek id kasin ngem id wani inpagtek Apo Dios. Napateg tay ibagbagana
nan maipanggep ken Kristo. Kankanana en,
“Si Kristo et ninbalin is ipogaw dat mentee isnan batawa.

Pinaneknekan nan Ispirito Santo ay siya nan Anak Apo Dios ay maid basolna.
Inil-ilan nan aanghel siya.
Naibagbaga siya isnan ipogaw isnan batawa ya adoado ken daida nan mamati ken siya.
Inalan Amana siya ay mangipasagong id daya."

4

Nan It-itdon Nan Kampot Ay Ipogaw

1 Timoteo, ibagbagan ay gawis nan Ispirito Santo en awnit wada nan mangtaynan isnan patpatiyen tako ay maipanggep ken Jesu Kristo. Awnitda soloten nan mait-itdo ay magapo isnan adi kaila ay menkamkampot ay makwani en dimonyo.
2 Nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan ibagbagan nan dimonyo et menkamkampotda. Gapo tay inmingsada ay mang-adi isnan kayat Apo Dios et adi mabalin ay getkenda nan osto ya gawis.
3 Adoado nan it-itdoda ay baken osto. Kankananda en baken osto no omasawa nan ipogaw ya iyadida ay mangan isnan tapin di makan dapay binoliw Apo Dios dana. Isonga nan mangtek ya mangpati isnan tet-ewa et mabalin ay kanenda. Laylayden Apo Dios no dawaten tako nan intedna datakopay men-iyaman ken siya.
4 Tay am-in ay binoliw Apo Dios et gawisda et baken gawis no law-en tako. Ngem masapol ay men-iyaman tako ken siya.
5 Tay nan kalin Apo Dios ay osalen tako ay menlowalo et siya nan mangi-pagawis isnan makan.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Men-obla Ken Kristo

6 Timoteo, no bagbagaam daida ay mamati issa ta solotenda nan kinwanik et gawis nan ikkam ay men-obla pala ken Jesu Kristo. Maila ay inpasnekmo ay gawis nan patpatiyen tako ay maipanggep ken Kristo ya nan gawis ay mait-itdo ay sinolsolsolotmo.
7 Ngem addawiyam nan aped sodsodok ay maid polos maibagayana ken Apo Dios tay maid silbina. Nodi nan ikkam ay mangpateg ken Apo Dios nan nemnemnemem ya solsolotem.
8 Tay olay no waday paay nan mangipapigsaan tako isnan awak tako ngem am-amed nan kagawisna no papigsaen tako nan mangsolsolotan tako ken Apo Dios. Tay nan maikkan ay kaneg todi et siya nan mangbadbadang ken datako isnan biyag tako id wani ya isnan biyag tako ken Apo Dios.
9 Tet-ewa nan kakakwanik en gawigawis no patiyen tako am-in dadi ay maid dowadowan nan nemnem tako.
10 Ipapati tako ay mang-ikkan isnan gawis tay taltalken tako si Apo Dios ay matatago ay eng-enggana ay mangisalakan isnan am-in ay ipogaw. Ngem nan tet-ewa ay maisalakan et nan mamati ken siya.
11 Ibagam am-in dana, Timoteo, ya bilinem nan ipogaw ta solsolotenda.
12 Adim ipalobos ay maoyawka gapo isnan kaongam. Nodi sik-a koma nan menbasalan nan ib-am ay mamati. Ipailam nan gawis ay solotenda isnan kalkaliyem ya isnan am-in ay ik-ikkam. Ipailam nan manglaylayadam ken daida ya nan pammatim ken Apo Dios ya nan kamaid ngawi isnan nemnemmo.
13 Engganay omeyak issa itoltoloymo ay mangibasbasa isnan kalin Apo Dios isnan mamati isnan paggimonganda. Isolsolom ken daida nan kankanan Apo Dios ya bagbagaam daida abes ta solotenda.

14 Inted Apo Dios ken sik-a nan laingmo ay mangipangpango isnan mamati. Siya na san intedna issan nangipatangan san nangipangpango ay aamam-a isnan ledengda isnan olom issan nangilowalowanda ken sik-a. Inbagan san mamadton Apo Dios san kayat Apo Dios ay kaliyen issan nangikkananda isdi. Isonga ipasnekmo isnan nemnemmo nan oblam.

15 Itoltoloymo ay mang-ikkan is dadi. Ikkam ay gawis ta getken am-in nan ipogaw nan mataptaptapiyan nan laingmo ay mang-ikkan isnan ipaik-ikkan Apo Dios ken sik-a.

16 Makailam nan ik-ikkam ya nan it-itdom. Adim kalkalingkingan nan inbagak ay masapol ay ikkam tay no siya di nan ikkam et maisalakanka tetewa ya bakenka kedkedeng is maisalakan nodi maitapi nan mang-id-idnge ken sik-a.

5

1 Naay da pay di kayatko ay ikkam. Adim bogbogtaken nan am-ama mo sik-a. Nodi bagbagaam ay gawis ay kanegmo ama. Bagbagaam nan lalalaki ay naod-odi mo sik-a ay kanegmo bebsat.

2 Ya bagbagaam nan in-ina ay naet-eteng mo sik-a ay kanegmo ina. Ya bagbagaam abes nan bababai ay naod-odi mo sik-a ay kanegmo bebsat. Gawisem nan nemnemmo ken daida ta maid ipap-ailam is ol-olay ken daida ta maid kabainam ken Apo Dios.

Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Bababai Ay Balo

3 Timoteo, gawis no badanganyo ay mamati nan bababai ay balo no tetewa ay maid polos paltidosda is mangbadang ken daida.

4 Ngem no wada nan an-ak wenno aap-oda et masapol ay daida nan mangbadang ken daida isnan menkatagoda tay siya nan gawis ay ikkan nan mangsolsolot ken Apo Dios. Siya di nan kayat Apo Dios ay ikkan tako ay mangsobalit isnan badangda ken datako id kasin.

5 Nan balo ay babai ay maeesang ay maid ipogaw is mangbadang ken siya et si Apo Dios nan taltalkena ay mangbadbadang ken siya isonga itoltoloyna ay mendawdawat isnan kag-aw wenno labi.

6 Ngem nan balo ay kedeng nan kayat nan awakna is an-anapena et kaneg natey tay maid ken siya nan biyag Apo Dios ay maid patenggana.

7 Isonga ibilinko ay itapim nan kinwanik ay maipanggep isnan bababai ay balo isnan tapin nan bilin ta adi madelaw nan mamati ken Apo Dios.

8 Tay nan mamati ay mang-adi ay mangbadang isnan paltidosna amamed no nan pamilyana et ipap-ailan nan ik-ikkana ay maid kapaayan nan pammatina ken siya. Et ngawngawi siya mo nan adi mamati.

9 Siya na nan ikkanyo ay mamati isnan balo ay bababai ay maid pamilyada is mangbadang ken daida. Nan mentew-en is enempoo ya nasolok et daida nan ilistayo ay mabadangan. Masapol abes ay egay nakiid-idang.

10 Masapol abes ay waday mangpaneknek isnan gawis ay inik-ikkana ay kaneg nan gawis ay nang-ay-ayowanana isnan an-akna ya isnan in-inmey ken siya ay sangailina. Egayna saksakiten ay nang-ik-ikkan isnan naibabaaana. Binadbadangana nan napaligatan ay ipogaw. Ninemnemnemna ay pilmi nan gawis ay ikkan isnan am-iam-in ay inik-ikkana.

11 Ngem nan balo ay baken palalo ay nain-ina et adi masapol ay itapiyo daida ay mangilista. Tay no pomigsa nan kayatda et awnitda layden ay omasawa kasin dadat taynan nan oblada ay pala ken Kristo.

12 Isonga maoyawda tay adida tongpalen nan inkalida en adida omasasawa kasin ta men-oblada ay pala ken Kristo.

13 Ya nan esay baken gawis et waay awnitda adi men-obla ay gawis.
Apedda om-omey ay mangtaktaktak isnan ipogaw. Dat maam-amed
nan ngawi ay ik-ikkanda tay mentaytayoktokda ay mangmangwani isnan
adoado ay maid silbina.
14 Isonga gag-awis no omasawa kasin nan balo ay baken palalo ay nain-
ina ta men-oblada ay mangipagawis isnan biyagda ay sinbaey. No keg todi
nan ikkanda et maid somya is mang-oyawan nan adi mamati ken datako ay
mamati.
15 Ibagbagak nan deey ay kinwanik tay wada nan balo ay babababai ay epdas
nangsokat isnan nemnemda ay mang-ik-ikkan isnan kayat Satanas.
16 Kasinek nan kinwanik id kawni isnan badang isnan babababai ay balo. No
waday balo isnan paltidosyo ay mamati ken Apo Dios et masapol ay dakayo
nan mangbadang ken daida tapno mabalin ay badangan nan sinkagimon-
gan ay mamati nan tet-ewa ay maid mangbadang ken daida. Tay adi mabalin
ay mabadanganda am-in ay maminpingsan.

Masapol Ay Malagbo Ay Gawis Nan Mangipangpango Ay Gawis Isnan Mamati

17 Naay pay di esay itdok Timoteo. Nan ipogaw ay gawigawis nan
mangipangpangowana isnan mamati et masapol ay lispitowenyo ay gawis
dayopay lagbowen ay osto. Am-amed nan ipogaw ay men-ob-obla ay pilmi
ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios ya mangisolsolo ay gawis isnan
kayatna ay kanan ya nan osto ay maikkan.
18 Tay kankanan Apo Dios isnan naisolat ay kalina en, “Adika op-opotan
nan topek nan baka ay men-ilik isnan pagey.” Kinwanina di tay olay baka
et masapolna nan kanena tay siya di nan kanegna lagbo. Isonga am-amed
nan ipogaw tay isnan esay naisolat ay kalin Apo Dios et kankanana abes en,
“Nan makibalasa et masapol ay malagbo.”
19 No waday mangdelaw isnan mangipangpango ken dakayo ay ma-
mati adika patpatiyen malaksig no waday dowa wenno tolo ay ipogaw is
mangtistigo.
20 Ngem no tet-ewa ay wada nan basolna ya adina ibabawi et masapol ay
masagiit isnan kad-an nan am-in ay ib-ana ay mamati tapno omegyat nan
ib-an di mangipangpango ay mang-ik-ikkan isnan ngawi.
21 Dedengngen ya oowenan Apo Dios ya si Jesu Kristo ya nan nadiosan ay
aanghelna nan ibagak ken sik-a en masapol ay patiyem nan kaibagbagak
ngem masapol ay maid ipogaw is paam-amdem nodi palisowem nan nem-
nemmo ken daida am-in.
22-25 No waday piliyenyo is bomadang isnan obla ay pala ken Kristo, adiyo
koma ipatang ay dagos nan ledengyo isnan olona ay mangdotok ken siya.
Nodi masapol ay paneknekanyo omona no gawis siya ay ipogaw. Tay no
baken gawis siya dakayot dotokan et maitapi kayo isnan kangawina. Isonga
baken di is ikkam nodi masapol ay nan nadiosan nan ik-ikkam. Masapol
ay mapaneknekan nan ipogaw tay olay no wada nan ngawi ay ik-ikkan di
ipogaw ay mail-ila ngem wada abes nan ik-ikkan nan tap-ina ay adi kaila.
Isonga masapol ay mapaneknekanda sakayopay piliyen. Paliso isnan ik-
ikkan di ipogaw ay gawis. Wada nan mail-ila id wani ya wada nan adi. Ngem
awnitda magtek am-in.
Ya nan esa Timoteo, baken kedeng di danom is in-inomem. Gag-awis no
anok-an dakat ominom is bassit ay basi ta agasana nan sakit nan egesmo ya
nan tapin di sakitmo tay namin ado ay masaksakitka.

6

Nan Bilin Isnan Baa Ay Mamati

1 Wada nan ibagak isnan ipogaw ay nailako ay menbaa. Olay no baa no
esa ay mamati ken Jesu Kristo et ikkana ay gawis nan am-in ay ipaikkan nan
apona ken siya ay mangipaila isnan lispitona. Ikkana di tapno adi madelaw
si Apo Dios wenno nan mait-itdo ay magapgapo ken siya.
2 No mamati nan apona abes ken Jesu Kristo et adina eeyaen. Nodi am-
amedena koma ay mang-ikkan ay gawis isnan am-in ay kayatna tay ib-ana
siya ay mamati ya laylaydena.

Baken Koma Nan Kinabaknang Is An-anapen Di Ipogaw

3 Timoteo, siya dana nan masapol ay itdom ay gawis ta masolot. No waday
men-it-itdo is adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo ay Apo tako ya adi
maiyiso isnan gawis ay kayat Apo Dios ay ikkan tako et
4 men-et-etek siya dapay maid getkena isnan tet-ewa. Kaneg kolang
nan nemnemna tay laylaydena ay makisongsongbat isnan adi mapaay ay
kankanan nan ipogaw. Dapay nan banag nan maik-ikkan ay kaneg todi et
apal, sape, solbog ya ngawi ay nemnem isnan iib-a.
5 Siya dadi nan banag nan ik-ikkan nan ipogaw ay maid gawis isnan
nemnemda isonga maid getkenda isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo
Dios. Tay kananda en no mamatida et bomaknangda.
6 Tet-ewa ay wada nan kinabaknang tako ay mamati ken Apo Dios ngem
baken siping wenno bonag. Basta mamapnek tako isnan wada ken datako
et siya nan kinabaknang tako.
7 Tay isnan naiyanakan tako et maid ginegen-an tako ya awnit maid gegen-
an tako is iyey tako is magapo isnan batawa isnan mateyan tako.
8 Isonga no waday omanay is kanen tako ya omanay is bado tako id wani
et mapnek tako koma.
9 Ngem nan ipogaw ay manglayad ay bomaknang et adoado nan
madoldologanda. Kanegda nabitowan tay nan adoado ay adi masilbi ay an-
anapenda et siya dadi nan mangsakit ken daida ay awnit mangyey ken daida
isnan pagdosaan ay maid patenggana.
10 Tay nan pilmi ay manggamgaman nan ipogaw isnan kinabaknang et
siya nan magapgapowan nan adoado ay ngawi ay ik-ikkanda. Gapo tay an-
anapenda ay pilmi nan bomaknanganda et siya di nan gapo ay tinaynan
nan tapin di ipogaw nan pammatida ken Jesu Kristo. Dat nan menbanagana
et siya nan pilmi ay mensakitan nan nemnemda gapo isnan bainda isnan
ngawi ay inik-ikkanda.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Timoteo

11 Ngem sik-a Timoteo, ay esa ay men-ob-obla ay pala ken Apo Dios et adim
solsoloten nan maik-ikkan ay kaneg da todi. Ipasnekmo isnan nemnemmo
nan mang-ikkanam isnan gawis ya nemnem ay nadiosan. Itoltoloymo
ay mamati. Laylaydem ay pilmi si Apo Dios ya nan iib-am ay ipogaw.
Itoltoloymo ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios olay no mapaligatanka
dakapay an-anosan nan mangpaligat ken sik-a.
12 Itoltoloymo ay mamati olay naligat tay siya nan ostoosto ay maikkan
tapno ganabem nan biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Tay inawis Apo
Dios sik-a ta maagtanka isnan biyag ay deey issan nangwaniyam id kasin en
mamatika ken Jesu Kristo isnan nangdedengngan nan adoado ay ipogaw.
13 Nan kanak ay naayda et dedengngen ya oowenan Apo Dios ay mang-
tatago isnan am-in ya dedengngen gedan Jesu Kristo ay pagbasalan tako
isnan kamaid egyatna ay nangibaga isnan tet-ewa ken Poncio Pilato.
14 Isonga ibilinko ken sik-a ta makailam nan am-in ay getkem ay
maipanggep ken Kristo ta maid ngawi is mailal-aok isnan tet-ewa ta maid

kaoyawan nan mait-itdo ay maipanggep ken siya. Ikkam dana engganay
kasin omali nan Apo tako ay si Jesu Kristo.
15 Awnit omali isnan osto ay timpo ay piliyen Apo Dios. Kedkedeng siya is
kagawisan is mentolay isnan am-in. Siya nan kangatowan ay Ali isnan am-in
ay ali ya kangatowan ay Apo isnan am-in ay apo.
16 Kedkedeng siya is adi mabalin ay matey. Nan kad-ana et menpalalat-a
ay adi mabalin ay sag-enen di ipogaw. Maid ipogaw is nang-il-ila ken siya
tay adi kaila. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentoltolay ay eng-
enggana. Et matongpal koma.
17 Timoteo, ibagam isnan babaknang ta adida pangangatowen nan nem-
nemda. Baken nan kinabaknangda koma is taltalkenda tay adida getken no
maitoltoloy nan kinabaknangda. Nodi si Apo Dios nan taltalkenda koma tay
siya nan maid polos imotna ay mang-it-ited ken datako isnan am-in ay gawis
ta ganasen tako.
18 Ibilinmo ken daida ta nan gawis nan dadama ay ik-ikkanda. Ya adida
imotan nan kinabaknangda
19 tay no maid imotda et kega waday idolinda id daya is awnit somagong
ken daida isnan kaoodiyan ay agew. Et siya di nan mabalin ay talkenda
ay tet-ewa. No keg todi nan ikkan nan babaknang et awnitda ganaben nan
biyag ay tet-ewa ay wada nan silbina.
20 Ibagak ken sik-a Timoteo en makailam ta maid ngawi is mailal-aok
isnan maisolsolo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios ken sik-a
ay itdom. Addawiyam nan kalkaliyen nan adi mamati ay mangmangwani
en nan kankananda kano nan tet-ewa ay silib dapay maid kadi silbin nan
ibagbagada ay maipanggep ken Apo Dios tay baken tet-ewa. Nodi apedda
makisongsongbat.
21 Nan silib ay kananda en tet-ewa ay silib et baken kadi tet-ewa tay
paaddaaddawiyena nan ipogaw ay mangsolsolot is dadi isnan tet-ewa ay
pammati ken Apo Dios. Wadada nan mang-ik-ikkan isnan kaneg todi.
Kedeng di is ibagak id wani. Sapay koma ta nan badang ya layad Apo Dios
di likliknaenyo.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo ken Timoteo et siya nan nangisolatana isnan adoado ay pamagbaga ken Timoteo ay kanegna innodi ya mangbadbadang ken siya isnan oblana ay pala ken Kristo. Nan kapatgan isnan naay ay solat et nan mang-it-itpean nan mamati isnan ligat. Binagbagaana si Timoteo ay mangipapigpigsa ken siya tapno itoltoloyna ay mang-it-itdo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Binagbagaana siya gedan ta adina kalkalingkingan nan maibagbaga isnan gawis ay damag ya nan getkena maipanggep isnan inpasolat Apo Dios id kasikasin tasiyay itoltoloyna ay patgen. Binagbagaana gedan tasiyay ikkana nan osto ay oblana olay no adoado nan ligat ay likliknaena ya olay gedan maaamis siya.

Inbagan Pablo ken Timoteo ay masapol ay makailana ta adi maitaptapi ay makiap-apat isnan maid polos paayna. Tay maid polos badang nan kaneg todi nodi maidena nan pammatin nan ipogaw ay mangdedenge is dana.

Inpanemnem gedan Pablo ken Timoteo nan kaneg nan ik-ikkana ya gandatna ta siya nan menbasalana.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayaw ya pamagbaga 1:3-2:13
Nan mangbagbagaan Pablo ken Timoteo 2:14-4:5
Nan inom-ommat ken Pablo 4:6-18
Nan kombos nan solat 4:19-22

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken sik-a Timoteo ay laylaydek ay anakko. Sak-en nan esay apostolis Jesu Kristo ay ibab-aana tay siya nan kayat Apo Dios. Inbaan Kristo sak-en ta ibagbagak isnan ipogaw nan biyag ay maid patenggana ay inkalin Apo Dios isnan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo. Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan seg-ang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Men-iiyamanan Pablo Ken Apo Dios Isnan Kagawis Timoteo

3 Nenenenemnemek sik-a Timoteo isnan menlol-owalowak ken Apo Dios ay mensilsilbiyak ay mangipagasing ken siya ay kaneg din inikkan din alal-apok. Et men-iiyamanak ken siya isnan kagawis nan pammatim.

4 No nemnemek san nin-ayosan nan agam issan nangtaynak ken sik-a id kasin dat palalo nan iliwko ken sik-a. Olay kag-aw wenno labi et nemnemnemek sik-a et kayatko ay mang-ila ken sik-a tapno omam-amed nan gasingko.

5 Nenemnemek nan pammatim ay tet-etet-ewa ay kaneg nan pammatin Loida ay alapom ya nan pammatin Eunice ay inam.

6 Isonga ibagak ken sik-a en itoltoloymo ay osalen nan laing ay inidyan Apo Dios ken sik-a ay mangipango isnan mamati ken siya. Inidyana issan nangipatangak isnan ledengko isnan olom issan nangilowalowak ken sik-a.

7 Tay nan inted Apo Dios ken datako et nan Ispirito Santo. Et baken egyat nan inyalin nan Ispirito Santo ken datako nodi inomyali siya is kabaelan tako ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ya is layad tako ya is mangtekan tako ay mangtena isnan am-in ay ikkan tako.

8 Isonga adika mabab-ain ay mangipanekneknek isnan maipanggep ken
Jesus ay Apo tako. Ya adika omeg-egyat wenno mabab-ain ay mangga-
gayyem ken sak-en olay maibabalodak tay nan naibalodak et gapo isnan
nangibagbagaak isnan maipanggep ken siya. Nodi lak-amem nan ligat
ay domatdatdateng ken datako gapo isnan mangibagbagaan tako isnan
maipanggep ken Kristo tay si Apo Dios nan mangipapapigsa ken sik-a.

Nan Gawigawis Ay Inikkan Apo Dios Ay Pala Ken Datako

9 Nan inikkan Apo Dios ken datako et insalakana datako ya kayatna ay
toladen tako nan gawis ay ogalina. Ngem isnan nangisalakanan Apo Dios
ken datako et baken nan kinagawis tako is gapona tay kolang pay nan
kinagawis tako tay managbasol tako. Nodi insalakana datako tay siya nan
gandatna gapo isnan layad ya anosna ken datako. Ninemnemna id sang-
asang-adom ay awnitna ited si Jesu Kristo ay ibadangna ken datako.
10 Et natongpal nan badangna tay inmali si Jesu Kristo isnan batawa ay
nangisalakan ken datako. Gapo isnan inikkana et inabakna nan tetey ya
inpagtekna isnan gawis ay damag ay wada nan biyag ay maid patenggana.
11 Napiliyak ay esay apostolis Kristo ay ibab-aana ta ibagbagak san deey
ay gawis ay damag. Ibagbagak nan kayat Apo Dios ay maibaga ya it-itdok ay
osto nan gawis ay soloten tako.
12 Siya di nan gapo ay palpaligaten nan adi mamati sak-en. Ngem olay.
Maid bainko gapo isdi tay getkek si Apo Dios ay taltalkek. Getkek abes
ay kabaelana ay mang-ay-ayowan ken sak-en isnan am-in ay intalekna ay
engganay omdan nan agew ay banagena datako ay ipogaw.
13 Timoteo, nemnemnemem nan tet-ewa ay mait-itdo ay inbagbagak
ken sik-a tasiyay ik-ikkam abes ya adi makmaksayan koma nan gawis ay
pammatim ya nan mangipap-ailaam isnan layadmo isnan iib-am tay siya
dadi nan wada ken datako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo.
14 Gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo ay wada ken datako et
makailam nan tet-ewa ay getkem ay maipanggep ken Jesu Kristo ay naitalek
ken sik-a tapno maid masoksokatan.
15 Getkem ay dinokogan nan adoado ay ipogaw ay mentetee id Asia sak-en.
Et naitapi da Figelo ken Hermogenes.
16-18 Ngem si Onesiforo et egay kabab-ain ay nangbadbadang ken sak-
en olay isnan naibabalodak. Namin ado ay pinagasgasingna sak-en. Isdin
inmaliyana id isna Roma et nang-anap ay dagos danat datngan sak-en.
Getkenyo met nan badangna ken sak-en id kasin id Efeso. Sapay koma ta
badbadbadangan Apo Dios daida ay sinbaey. Ya maseg-ang koma si Apo Dios
ken siya isnan agew ay mangbanagana isnan ipogaw.

2

Masapol Ay An-anosan Nan Mamati Nan Ligat

1 Gapo isnan inbagbagak isnan solat ay naay, anakko, papigpigsaem pay
nan pammatim tay badbadbadangan Jesu Kristo sik-a gapo isnan maitat-
apiyam ken siya.
2 Nan sigod ay dindinngem ay it-itdok ay dinngen met laeng nan kaipoi-
pogaw et siya dadi nan itdom isnan teken ay ipogaw ay matalek tapno daida
nan mangitoltoloy ay men-itdo isnan tapin di ipogaw.
3 Masapol ay adika omegyat ay manglak-am isnan ligat gapo isnan mang-
solsolotam ken Jesu Kristo. Tolademnan ikkan nan gawis ay soldado
4 tay nan ikkana et laydena ay mang-ik-ikkan ay gawis isnan ipaik-ikkan
nan apona tapno mapnek nan apona ken siya. Isonga no wada nan ipaikkan
nan apona ken siya et adi om-omey isnan teken ay obla.

5 Nan esay pagbasalan et nan menlomba tay adi makaganab isnan ligalo
no adina patiyen nan bilin isnan lomba.
6 Naay pay di esa. Nan ipogaw ay kagagetan ay men-esek et siya nan men-
apit omona.
7 Nemnemem ay gawis nan tolo ay pangngalig ay deey et badangan Jesus
sik-a ta maawatam am-in.
8 Ipasnekmo isnan nemnemmo nan naay ay maipanggep ken Jesu Kristo.
Adim kalkalingkingan nan ninbalinana is ipogaw ay nagapo isdin si Ali
David. Ya adim kalkalingkingan ay kasin natago isonga wada siya id wani
ay mangbadbadang isnan ipogawna. Siya dadi nan ibagbagak isnan gawis
ay damag.
9 Mapalpaligatak ay kanega ngawi ay ipogaw gapo tay ibagbagak nan
gawis ay damag ay deey. Maibabalodak ngem olay tay adi mabalin ay
maibalod nan kalin Apo Dios.
10 Isonga olay no mapalpaligatak et adiyak sakiten tay kayatko ay ipagtek
nan maipanggep ken Apo Dios isnan ipogaw ay pilpiliyena tapno mamatida
ta maisalakanda ya matagotagoda ken Apo Dios ay eng-enggana gapo isnan
inikkan Jesu Kristo.
11 Tet-ewa nan naay ay makwani.
"No adi tako imotan nan biyag tako isnan mangsolsolotan tako ken siya et
awnit tako matagotago ken siya ay eng-enggana.
12 No adi tako maom-oma ay mang-an-anos isnan ligat awnit tako men-ali ay
mangbadbadang ken Jesu Kristo. Ngem no is-isot tako nan mangtekan tako
ken siya et awnitna abes adyan datako.
13 Matalek ay pilmi si Kristo tay adi mabalin ay masokatan nan nemnemna
ay olay no masokasokat nan nemnem tako."

Nan Tapin Di Gawis Ay Masapol Ay Ik-ikkan Di Mamati

14 Itoltoloymo ay mangipanemnemnem isnan kinkinwanik isnan ipogaw
ay bagbagaam ta adida kalkalingkingan. Ibilinmo ken daida isnan ngadan
Apo Dios ta adida makisongsongbat isnan adi masilbi ay kankanan di
ipogaw. Tay nan kaneg todi ay kali et paaddawiyena nan ipogaw isnan
mangsolsolotana ken Kristo.
15 Ipakatmo ay mang-ik-ikkan isnan kayat Apo Dios tapno men-galalasing
siya ken sik-a. Tay no kaneg da tona nan ikkam et kanegmo nan ipogaw ay
men-ob-obla ay maid kabainana isnan ik-ikkana tay ostoosto nan mangibag-
bagaam isnan tet-ewa ay kalin Apo Dios.
16 Adika maitaptapi ay makikalkali isnan mait-itdo ay maid polos paayna
ken Apo Dios. Tay nan kankanan di ipogaw ay kaneg todi et ipaaddaaddaw-
ina nan ipogaw isnan gawis ay layden Apo Dios ay maik-ikkan.
17 Ngawi di ay kaneg nan esay sakit ay mangdonot isnan awak nan ipogaw.
Nan doway ipogaw ay men-it-itdo ay kaneg todi et da Himeneo ken Fileto.
18 Dinokoganda nan tet-ewa tay kankananda en epdas et natago nan
mamati gapo isnan balo ay biyagda isonga adida kasin matago no mateyda.
Isonga golgolowenda nan pammatin nan tapin di ipogaw.
19 Ngem am-in ay kankanan Apo Dios et tet-etet-ewa ay adi masokasokat ay
kaneg nan dakkel ay bato ay maid makaiwedwed. Et kankanana ay getkena
nan tet-ewa ay maitatapi ken siya. Ya kankanana abes en no kanam en esaka
ay maitatapi ken siya et masapol ay adim ik-ikkan nan ngawi.
20 Timoteo, nemnemem na. Isnan dakedake ay baey et wada nan
nateketeken ay maos-osal. Baken kedkedeng nan nangina ay nasapo ay
nagapo isnan balitok ngem wada nan nasapo ay nagapo isnan kaiw ya isnan

lota. Wada nan os-osalenda isnan napateg ay maikkan ya wada nan os-osalenda isnan baken napateg.
21 Timoteo, siya na nan kayatko ay kanan isnan pangngalig ay naay. Kaneg tako nan maos-osal. No layden tako ay kaneg tako nan maosal isnan napateg ay maikkan ay pala ken Kristo et masapol ay adi tako ik-ikkan nan ngawi. No kaneg todi nan ikkan tako et nadalos tako et mabalin ay osalen nan Apo tako datako isnan kompolmi ay gawis ay kayatna.
22 Isonga dokogam, Timoteo, nan adoado ay ngawi ay kaykayat nan bababallo. Ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ik-ikkan isnan gawis ya mangipapigsa isnan pammatim ya manglaylayad isnan ib-am. Ya ipos-am nan nemnemmo isnan nemnem di ib-am ay mamati ay menpabadang ken Kristo ay maid mabainanda ken siya.
23 Kasinek nan kinwanik id kawni. Dokogam nan songbat ay maid silbina ay kankanan nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tay getkem ay liget nan padatengenda.
24 Tay nan ipogaw ay menpabaa ken Kristo et masapol ay adi makisong-songbat nodi naanos isnan am-in ay ipogaw ya gawigawis nan men-it-itdowana. Adina layden ay men-ibab-aes isnan ngawi ay ikkan nan ipogaw ken siya.
25 Nodi an-anosana ay mangpadas ay mangpaosto isnan nemnem nan mang-ap-apos ken siya ta baleng badangan Apo Dios daida ta ibabawida nan ngawi ta nan tet-ewa nan patiyenda.
26 No patiyenda nan tet-ewa et malopsotda isnan kaneg biton Satanas tay siya di nan mentetean nan adi mamati ta ipaik-ikkan Satanas ken daida nan kayatna.

3

Nan Kaneg Nan Ipogaw Ay Aginsosolot Ken Apo Dios

1 Masapol ay maawatam na. Isnan timpo ay nganngani ay omali kasin si Kristo ay makwani en kaodiyan ay timpo et omado nan maik-ikkan ay mangpaligat isnan ipogaw ay mamati.
2 Tay nan adi mamati et awnit kedeng nan awakda is nemnemnemenda. Is bomaknanganda nan pilmi ay an-anapenda dadapay men-et-etek. Asiasi nan kankananda. Adida patiyen nan bilin nan napowanda ya adida getken ay men-iyaman. Maid polos ogalin Apo Dios is solotenda.
3 Kanegda baken ipogaw tay adida getken ay manglayad isnan an-akda wenno isnan napowanda. No waday makaligtanda et adida kalkalingkingan nan ligetda. Adida getken ay mangtena isnan ikkanda dadapay makedse ay pilmi. Kaliligetda nan gawis.
4 Adida matalek ay ipogaw. No waday ilaenda is kaaapalda et adida nemnemen no gawis wenno baken. Apedda ipapati ay en mang-ala. Baken si Apo Dios is laydenda nodi nan kaykayatda nan kagagasingda.
5 Olay kankananda en mamatida ken Apo Dios ngem adida polos paayen nan kabaelana ay mangipagawis ken daida. Isonga dokogam nan ipogaw ay kaneg da todi.
6 Wada ken daida nan om-omey isnan bab-aey ay manggaygayyem isnan kabaey ta waday mamati isnan it-itdoda. Ik-ikkanda dadi tapno maawis nan bababai ay nalaka ay madologan. Siya dadi nan bababai ay nagolo nan nemnemda gapo isnan adoado ay basolda.
7 Dadat nalaka ay maawis isnan kompolmi ay dengdengngenda ngem adida makaawat isnan tet-ewa ay mait-itdo.

8 Nan aginsosolot ken Kristo et kanegda din da Janes ken Jambres tay inap-
aposda din si Moses id kasikasin. Nan aginsosolot et ap-aposenda abes nan
tet-ewa ay magapgapo ken Apo Dios. Asiasi nan nemnemda ya baken polos
tet-ewa nan pammatida.
9 Ngem adi mabayag dat getken am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-
ikkanda ay kaneg din inommat ken Janes yas Jambres.

Itoltoloy Tako Ay Mamati Olay No Mapalpaligatan Tako

10 Ngem sik-a Timoteo, gawis nan mangtekam isnan kaipogawko tay nang-
il-ilaka. Getkem nan it-itdok ya nan ik-ikkak ya nan gandatko isnan biyagko.
Getkem ay sigod nan pammatik ya nan layadko isnan iib-ak ay ipogaw ya
nan anosko olay ngan nan om-ommat ken sak-en.
11 Getkem abes nan nangpaligatanda ken sak-en id Antiokia ya id Iconio
ya id Listra. Ngem insalakan Apo Dios sak-en.
12 Tet-etet-ewa ay nan am-in ay manglaylayad ay mangsolsolot isnan gawis
ay ogalin Jesus gapo tay maitatapida ken siya et palpaligaten nan adi mamati
daida.
13 Dapay nan ipogaw ay ngawi ya nan menkamkampot ay men-it-itdo et
am-amed omad-ado nan ngawi ay ik-ikkanda. Al-allilawenda nan ib-ada ya
maitaptapida gedan ay maallilaw.
14 Ngem sik-a, Timoteo, itoltoloymo ay mamati isnan am-in ay inad-
adalmo ya pinatim tay gawis nan nangtekam isnan kaipoipogaw ay
nangisolsolo ken sik-a.
15 Enggana isdin kaongam et getkem nan kalin Apo Dios ay naisolat id
kasikasin. Siya na nan nangtekam isnan osto tapno maisalakanka gapo
isnan mamatiyam ken Jesu Kristo.
16 Tay am-in nan naisolat ay kalin Apo Dios et nagapo ken siya. Isonga
mapamapaay ken datako tay siya nan mangipagpagtek ken datako isnan tet-
ewa ay maipanggep ken Apo Dios ya nan kayatna. Ibagbagana nan ngawi ta
baken di is itoltoloy tako ay ik-ikkan. Ipagpagtekna ken datako nan am-in ay
ikkan tako tapno gomawgawgawis nan ogali tako.
17 Ibagbagana dadi tapno maid menkolangan tako ay mamati tapno ma-
balin ay ikkan tako nan gawis ay kayat Apo Dios.

4

Nan Tapin Di Inbilin Pablo Ken Timoteo

1 Naay nan tapin di ibilinko ken sik-a Timoteo. Dedengngen Apo Dios ya
si Jesu Kristo ay awnit omali ay mentolay ay mangibanag isnan ipogaw ay
matatago ya natey.
2 Kanak ken sik-a en ipapatim ay mangibagbaga isnan kalin Apo Dios isnan
ipogaw no laydenda ay mangdenge wenno adi. Ipagtekmo nan baken gawis
ay ik-ikkanda ta nemnemenda tapno ibabawida. Ibagam abes nan masapol
ay ikkanda tapno gawis nan mangsolotanda ken Kristo. Adika isalsaldeng
ay men-it-itdo dakapay an-an-anosan nan am-in.
3 Tay awnit domateng nan timpo ay adyan nan ipogaw ay mangdenge
isnan tet-ewa ay maisolo ay magapo ken Apo Dios. Nodi laydenda no waday
men-itdo ken daida is adoado ay mait-itdo ay kayatda ay dengngen.
4 Dokoganda nan tet-ewa ay maitdo ay dindinngeda ta nan baken tet-ewa
ay is-istolya ay maid silbina nan patiyenda.
5 Ngem sik-a Timoteo, masapol ay nemnemem ay ostoosto nan am-in ay
ikkam. Adika omeg-egyat isnan ligat. Itoltoloymo ay om-omey ay mangibag-
baga isnan maipanggep ken Jesus ta waday mamati ken siya. Itoltoloymo ay
mang-ik-ikkan isnan oblam ay pala ken Kristo engganay makwas.

6 Tay sak-en et nganngani ay taynak nan batawa. Ngem olay no mateyak
tay maited nan biyagko ken Apo Dios tay siya nan kakwa ken sak-en.
7 Kinwasko nan ipaik-ikkan Apo Dios ken sak-en olay naligaligat ay
kaneg gobat. Inik-ikkak ay gawis ya egayak sinoksokatan nan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo is olay teeteen.
8 Isonga wada nan indolin Jesus ay Apo tako ay iligalona ken sak-en
gapo tay osto nan mangsolsolotak ken siya. Tay si Jesus nan mangbanag
isnan ipogaw ay ostoosto. Bakenak kedeng is mangganab isnan ligalo isnan
agew ay mangbanagana isnan ipogaw nodi am-in ay mangkayat isnan kasin
omaliyan Jesus et maitapida ay maagtan.
9 Ipakatmo ay omali isna ay adi mabayabayag.
10 Tay tinaynan Demas sak-en gapo tay nan wada isnan batawa nan pilmi
ay nemnemnemena id wani. Inmey siya id Tesalonica. Inmey abes si
Cresente id Galacia ya si Tito et inmey id Dalmacia.
11 Kedkedeng si Lucas is wada ken sak-en id wani. No omalika dakat dag-
osen si Marcos ta mangbadang.
12 Inpa-eyko si Tikico id Efeso.
13 No omalika dakat dag-osen nan obolkotko ay tinaynak id Troas ken
Carpo. Itapim nan kaliblolíblok ya am-amed nan solsolatko.
14 Si Alejandro ay bomebesa et adoado nan inik-ikkana ay nanggolgolo
isnan it-itdok. Ngem awnit dosaen Apo Dios siya gapo isnan inik-ikkana.
15 Makailam siya tay dadama nan nang-ap-aposana isnan ibagbaga tako
ay maipanggep ken Kristo.
16 Isnan damo ay nangbanagan nan iRoma ken sak-en et maid nangbad-
badang ken sak-en isnan insongsongbatko. Nangtaynan am-in nan iib-ak.
Sapay koma ta adi dosaen Apo Dios daida isnan nang-ikkananda isdi.
17 Ngem egay nangtaytaynan si Jesu Kristo. Pinapigsana sak-en isonga
inbagbagak ay gawis am-in nan maipanggep ken siya ta dengngen nan
adoado ay ipogaw ay baken Judio. Nangbadang si Jesus ay nangilisi ken sak-
en isnan nganngani ay pomateyanda.
18 Ya getkek ay olay sino ay ommat ay kaeegyat et badbadbadangan
Jesus sak-en et olay no pateyenda sak-en tay maitapiyak ken siya isnan
mentolayana id daya. Sapay koma ta madaydaydayaw siya ay eng-enggana.
Sapay koma ta matongpal.
19 Komosta ken Akila ya si asawana ay Priscila. Komosta abes ken
Onesiforo ya nan am-in ay pamilyana.
20 Nataynan si Erasto id Corinto et si Trofimo et tinaynak id Mileto tay
masaksakit.
21 Ipakatmo ay omali isna sapay pinag-andap. Da Eubulo, Pudente, Lino ya
si Claudia ya am-in ay mamati ay wada isna et pakomostaanda gedan dakayo
issa.
22 Sapay koma ta kanayon ay wada si Kristo ken sik-a ya likliknaenyo abes
nan badang ya layadna.
Kedeng dana is ibagak.

Nan Solat Pablo ken Tito

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Tito et baken Judio ngem mamati ken Jesu Kristo. Dat menbalin ay esay ib-an Pablo ay mangbadbadang ken siya isnan oblana ay mang-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ninsolat si Pablo ay men-it-itdo isnan mamati isdi.

Nan solatna et wada nan tolo ay napateg ay ibagana. Nan damo et inbagana ken Tito nan masapol ay kaneg nan ogalin nan mapili ay men-pangpango isnan ipogaw isnan paggimonganda. Masapol di tay adoado nan ngawi ay ogalin di iCreta. Nan maisned et inbagana nan ikkan Tito ay mangisolo isnan aamam-a ya iinin-a ya nan katapitapina. Nan kombosna et inbagana ken Tito nan osto ay masapol ay ikkan di mamati tasiyay mapopos-a nan nemnemda ta maoolnos nan biyagda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-4
Maipanggep isnan menpangpango isnan paggimongan di mamati 1:5-16
Nan masapol ay ikkan nan aamam-a ya iinin-a ya nan tap-in di mamati 2:1-15
Nan masapol ay makailanda ta adida ik-ikkan 3:1-11
Kombos nan solat 3:12-15

Nan Login Nan Solat

1-4 Sak-en si Pablo ay baan Apo Dios ay mensolat ken sik-a Tito ay anakko isnan pammati ay wada ken daita. Pinilin Jesu Kristo sak-en ay esay apostolisna tapno maibab-aaak ay mangbadbadang isnan ipogaw ay pinilin Apo Dios tapno mabadanganda isnan pammatida ya isnan mangtekanda isnan tet-ewa ay mait-itdo ay mangipagpagtek isnan nadiosan ay ogali. Nan maipoonan nan oblak et gapo isnan namnamaen tako ay biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Si Apo Dios ay maid polos kampotna et inkalina nan biyag ay deey id sang-asang-adom ngem sokod id wani sanapay ilawlawag ay osto tay id wani nan osto ay timpo ay pinilina ay mangipagtekana. Inpagtekna isnan gawis ay damag ay intalekna ken sak-en ay ibagbagak tay siya nan inbilin Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay mangisalakan ken datako.

Nan Ipaoblan Pablo Ken Tito Id Creta

5 Tito, tinaynak sik-a id Creta tapno ikkam nan nabay-an ay maikkan ay masapol ay mas-et ya tapno menpilika is mangipangpango isnan mamati isnan am-in ay il-ili id issa. Ngem adim kalkalingkingan nan inbagak maipanggep isnan mapili.

6 Kinwanik en masapol ay maid ngawi is ik-ikkana is mabalin ay delawen nan tapin di ipogaw. Masapol abes ay es-esa nan asawana ya mamati nan an-akna. Masapol ay managpatida ya adida madeldelaw ay men-ik-ikkan is ol-olay.

7 Tay nan ipogaw ay men-obla ken Apo Dios ay mangipangpango isnan ipogawna et masapol ay maid ik-ikkana is kadkadlawana. Masapol ay baken napati. Masapol abes ay adi mabotboteng wenno agom. Adi malililit ya baken makedse.

8 Nodi siya na nan masapol ay kaneg nan ogalina. Managsangaili siya ya laylaydena ay mang-ikkan isnan am-in ay gawis. Managtongpal am-in isnan

gawis ay bilin, solsolotena nan kayat Apo Dios ay maikkan ya getkena ay mangtena isnan am-in ay ik-ikkana tapno baken nan ngawi is ikkana.

9 Nan esay masapol isnan ik-ikkana et nan mait-itdo ay nagapo ken Kristo di eesangena is nenemnemena ta adina taytaynan. Siya nan mait-itdo ay mabalin ay talken nan ipogaw tay tet-etet-ewa. Masapol ay nemnemena ay osto tapno mabalin ay ipapigsana nan pammatin nan iib-ana ya tapno getkena nan ostoosto ay isongbatna isnan ipogaw ay mang-ap-apos isnan tet-ewa tapno mapaneknekan nan katet-ewana.

10 Tay wada nan adoado ay ipogaw id wani ay mang-ad-adi ay mangpati isnan tet-ewa. Al-allilawenda nan tapin di ipogaw isnan adi mapaay ay kankananda. Am-amed nan Judio ay mamati ken Kristo ay nan linteg Moses nan kapatgan kayet ken daida.

11 Am-in ay men-it-itdo isnan baken tet-ewa et masapol ay maipasaldengda tay golgolowenda nan nemnem nan adoado ay ipogaw ya olay am-in ay sinbaey tay it-itdoda nan baken osto ay maitdo dapay kedeng nan kalagbowanda is an-anapenda isnan men-itdowanda.

12 Wada nan esay kailiyanda ay iCreta ay mamadtoda ay nangwani en, “Nan iCreta et menkamkampotda. Asiasi nan ogalida. Adida layden ay men-obla dadapay bokatot.”

13-14 Siya di nan kinwanin nan esay kailiyanda et tet-ewa nan kinwanina. Isonga sagiitem daida tapno baken nan adoado ay aped sodsodok di Judio is solsolotenda wenno nan aped bilin di ipogaw ay mang-ad-adi isnan tet-ewa ay mait-itdo ay magapgapo ken Apo Dios. Nodi ostoosto koma nan mangtekanda isnan maipanggep ken Kristo.

15 Tay nan ipogaw ay ngawi nan nemnemna ya adi mamati isnan maipanggep ken Kristo et adoado nan ngawi ken siya isnan am-in ay binoliw Apo Dios. Isonga adoado nan law-ena tay adina getken ay mennemnem ay osto. Ngem nan ipogaw ay nadiosan nan ogalina et maid ngawi ken siya isnan am-in ay binoliw Apo Dios isonga maid lawa ken siya.

16 Nan ipogaw ay ngawi nan nemnemda et kankananda en getkenda si Apo Dios ngem maiila ay baken tet-ewa nan kankananda isnan ik-ikkanda. Adida patpatiyen nan bilin Apo Dios. Adida makaikkan isnan gawis tay ngawi nan nemnemda. Isonga adyan Apo Dios daida gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

2

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mamati Ay Mangsobalit Isnan Inikkan Apo Dios

1 Ngem sik-a Tito, baken kaneg todi nan ikkam. Nodi itoltoloymo ay mang-itdo isnan osto ay maisolo ay maibagay isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.

2 Ibagam isnan aamam-a tapno adida dadam-en nan inomenda. Masapol ay ten-enda am-in nan ik-ikkanda ta malispitoda. Bagbagaam daida ta ostoosto nan pammatida ya nan manglayadanda isnan ib-ada ya nan mangitoloyanda ay mamati olay ngan nan ommat.

3 Ya nan iinin-a et bagbagaam daida abes tapno ipailada nan pammatida isnan am-in ay ik-ikkanda. Masapol ay maid ngawi is kankananda isnan ik-ikkan nan ib-ada. Adida mabotboteng nodi getkenda ay mangtena isnan inomenda. Masapol ay it-itdoda nan gawis ay maikkan

4 tapno maitdowan ay gawis nan inannodida tapno gawis nan layadda isnan as-awada ya isnan an-akda.

5 Bagbagaanda daida tapno ten-enda nan am-in ay ik-ikkanda tapno maid ngawi is ik-ikkanda. Masapol ay nadalos nan nemnemda ay adida lomalaki.

Masapol ay nan oblada isnan bab-aeyda nan nenemnemenda. Bagbagaan nan nain-ina daida abes tapno naanosda ya managpatida isnan as-awada. No kaneg todi nan ik-ikkanda et adi madeldelaw nan mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios.

6 Ibagam isnan lalalaki ay binnayan tapno ten-enda abes nan am-in ay ik-ikkanda tapno gawis.

7 Sik-a nan menbasalanda ay mangipaila isnan gawis ay maik-ikkan. Masapol ay mail-ila isnan it-itdom nan kinagawis nan nemnemmo.

8 Paostowem ay gawis nan kanam tapno adi mabalin ay madelaw tapno mabainan nan mang-ap-apos ken datako gapo tay maid somya is mangdelawanda ken datako.

9 Nan ipogaw ay nalakowan ay mabab-aa abes et bagbagaam daida tapno patpatiyenda nan apoda. Pagasingenda nan apoda isnan am-in ay ik-ikkanda. Adida songsongbatan daida

10 wenno menpidpidit isnan kowan nan apoda. Nodi ipailada ay pilmi ay matalekda tapno madaydayaw nan mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

11 Tay inpagtek Apo Dios nan badangna ya nan layadna isnan am-in ay ipogaw ta maisalakanda.

12 Et gapo isnan mangtekan tako isnan gawis ay badangna et adalen tako ay masapol ay taynan tako nan baken gawis ay maikkan ay adi layden Apo Dios tapno soloten tako nan osto ay maibagay isnan laylayden Apo Dios.

13 Ikkan tako am-in dadi isnan mangsedsed-an tako isnan gawigawis ay namnamaen tako. Et siya nan kasin omaliyan Jesu Kristo ya nan kailaan nan dadama ay kinangatona. Siya nan Dios tako ay manakabalin ay mangisalakan ken datako.

14 Tay siya nan nang-ited isnan biyagna ay mangsobot ken datako ta adi tako itoltoloy ay mang-ikkan isnan ngawi. Natey siya tapno madalosan tako ay ipogawna ay mangkaykayat ay mang-ikkan isnan gawis.

15 Siya dadi am-in nan ibagbagam, Tito. Ibagam ta solotenda dakapay ipagtek nan baken gawis ay ik-ikkanda. Ipailam nan kalebbengam ay mang-ikkan is dana tapno adida kanan en maid kalebbengam ay men-itdo.

3

Nan Gawis Ay Ogalin Nan Mangsolot Ken Apo Dios

1 Nan esay ikkam et ipanemnemmo ken daida nan inbagak id kasin ay nangwani en masapol ay patiyenda nan mentoltolay ken daida. Adida ipapangato nan nemnemda isnan ipogaw ay nangatngato mo daida. Nodi nakasaganada koma ay bomadang no wada nan gawis ay ipaikkan nan mentolay ken daida.

2 Ya nan esay ibagam et adida taytayoktoken nan ib-ada ya adida mak-isongsongbat nodi nan gawis nan ik-ikkanda isnan am-in ay ipogaw.

3 Tay masapol ay baken kaneg nan inik-ikkan tako id kasin nan ikkan tako id wani. Id kasin maid gintek tako is maipanggep ken Apo Dios ya nan lintegna. Isonga egay tako pinati nan bilina. Sinolsolot tako nan baken tet-ewa ay solsolo ya pinatpati tako nan kompolmi ay kagagasing tako ay ngomawiyan nan awak tako tay maid kabaelan tako ay nang-adi is dadi. Tay id kasin men-inamis, men-inapal ya menliniget tako ay ipogaw.

4 Ngem idi inpailan Apo Dios ay mangisalakan ken datako nan layad ya anosna ken datako isnan nangibaaana ken Jesu Kristo isnan batawa

5 et insalakana datako. Ngem baken nan gawis ay inik-ikkan tako is gapo na. Nodi insalakana datako gapo isnan seg-angna. Gapo isnan nangkaanan

nan Ispirito Santo isnan basbasol tako et inyalin Apo Dios nan balo ay biyag
ay maid patenggana ken datako.
6 Inyalina nan Ispirito Santona ken datako gapo isnan inikkan Jesu Kristo
ay nangisalakan ken datako. Isnan nang-itedana isnan Ispiritona et maid
polos olay teeteen is inimotana.
7 Owen, inikkana di tapno nan badangna nan gapo ay gawis nan pangi-
ilaana ken datako ya maagtan tako isnan namnamaen tako ay biyag ay maid
patenggana.
8 Tet-etet-ewa am-in dana.
Tito, am-in ay inbagbagak isnan solat ay naay et siya dadi nan kayatko
ay ibilinmo ken daida id issa Creta tapno nan gawis ay maikkan nan
tongtongpalen nan mamati ken Apo Dios. Tay siya di nan gawis ya mapaay
isnan ipogaw.
9 Ngem adika maitaptapi isnan makisongsongbatan nan ipogaw isnan
soot ay maid mangtek is songbatna tay maid paayda. Adika maitaptapi
abes isnan ik-ikkan di ipogaw ay mangtontonton isnan alal-apoda tay maid
kombosna. Ya adika makibibiyang ay makisongsongbat maipanggep isnan
linteg Moses tay maid ibadang nan songbat isnan pammati tako.
10 No waday ipogaw is tayoktok ay mangkayat ay mangsis-iyan isnan
nemnem di mamati et bilinem tapno isaldengna. No mamindowam ay
bilinen ya adina patiyen dakat adi kadkadwaen.
11 Tay getkem ay nan ipogaw ay kaneg todi nan ik-ikkana et nabalinsowek
nan nemnemna ay mang-ik-ikkan isnan ngawi. Olay siya abes et getkena ay
ngawi nan ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

12 Isnan mangibaaak ken Artemas wenno ken Tikico id issa dakat ipakat
ay omali ay mang-ila id Nicopolis tay isdi nan kayatko ay mentean engganay
somaldeng nan pinag-andap.
13 Ipakatmo abes ay mangbadang ken Zenas ay abogado yas Apolos tapno
waday osalenda isnan omay-ayanda ay men-itdowan.
14 Ya itdowam abes nan ib-a tako ay mamati tapno omingsada ay bo-
madang isnan pilmi ay makasapol is badang. Tay masapol ay menpaay nan
ik-ikkan tako.
15 Am-in ay ib-ak ay mangbadbadang ken sak-en isna et menpakomostada
ken sik-a. Komosta abes isnan gagayyem tako ay mamati issa ay manglay-
layad ken dakami gapo isnan pammati tako.
Sapay koma ta nan badang ya layad Apo Dios di kanayon ay liknaenyo.

Nan Solat Pablo ken Filemon

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Filemon et esay gawis ay mamati id Colosas ay kakwa isnan baa ay si Onesimo. Nan baa ay naay et linmayaw isnan apona ay si Filemon dat omey id Roma. Wada si Pablo isdi ay naibabalod et nin-asigetekda ken Onesimo isdi. Gapo ken Pablo et ninbalin si Onesimo is esay mamati. Nan solat Pablo ken Filemon et ibagbagana ken siya ta pakawanena nan baana ay ipasagong Pablo. Kayat Pablo ay dawaten Filemon siya koma ay baken kaneg baa et kedeng nodi dawatena ay kaneg besat gapo isnan pammatina.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3
Panangdayaw ken Filemon 4-7
Menpakpakaasi si Pablo ta gawis nan ikkan Filemon ken Onesimo 8-22
Kombos nan solat 23-25

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay nangisolat isnan solat ay naay isnan naibabalodak gapo isnan oblak ay pala ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a, Filemon, ay esay gayyemko ay mangbadbadang isnan oblami ay pala ken Kristo. Mensolatak abes ken Apia ay kanegmi kababaiyan yas Arkipo ay esay mentaltalabako ay pilmi pala ken Jesus. Maitapi abes am-in ay mamati ay madagdagop isnan baeyyo ay mangdayaw ken Apo Dios ya mensolo isnan kalina. Ab-aboloyan Timoteo ay besat tako gapo isnan pammati tako nan kankanak isnan solat ay naay.

3 Sapay koma ta kanayon ay wada ken dakayo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya si Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kayat Pablo Ay Ikkan Filemon Ay Pala Ken Onesimo

4 Filemon, kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios isnan mangilol-owalowak ken sik-a

5 tay dengedengngek nan gawis ay pammatim ken Jesu Kristo ya nan layadmo isnan iib-a tako ay mamati.

6 Ilol-owalowak sik-a tapno gapo isnan mangibagbagaam isnan pammatim isnan tap-in di ipogaw et mataptapiyan nan mangtekanyo am-in isnan am-in ay gawis ay it-ited Kristo ken datako gapo tay maitatapi tako ken siya.

7 Besatko, gapo isnan manglaylayadam isnan iib-am ay mamati et inmamamed nan gasingko ya pinmigsa nan nemnemko tay inpapigsam nan nemnemda.

8 Isonga wada nan kayatko ay ibaga ken sik-a tay getkek nan gawis ay ikikkam. No kayatko ay bilinen sik-a et mabalin tay wada nan kalebbengak gapo ken Kristo.

9 Ngem gapo tay men-asilayad tako, kadya sootek no mabalin ay ikkam nan kayatko. Pangaasim ta ikkam ay pala ken sak-en tay naam-amaak dakpay naibabalod gapo isnan mentaltalabakowak ken Jesu Kristo.

10 Isonga dawatek ken sik-a ta adim is-islat si Onesimo isnan somagongana ken sik-a nodi ikkam nan gawis ay pala ken siya. Inbilangko siya ay kanegko anak tay mamati siya isnan inbagak ay maipanggep ken Kristo isnan maibabalodak.

11 Olay no siya nan esay baam ay maid paayna ken sik-a id kasin ngem id wani mapaay siya ay pala ken sak-en ya ken sik-a abes.

12 Ipasagongko siya ken sik-a ngem ikakawitna nan layadko ken siya.
13 Kayatko koma pay ay makitetee siya isna tapno bomadang isnan ka-
maidmo ay mangbadang ken sak-en isnan naay ay maibabalodak gapo isnan
mangibagbagaak isnan gawis ay damag.
14 Ngem isnan nemnemko et gag-awis no sootek ken sik-a omona tapno
getkek nan nemnemmo tay adiyak layden no pilitek sik-a. Nodi no waday
badangmo ken sak-en et gag-awis no magapo isnan gasingmo.

Nan Nasokatan Nan Nemnem Onesimo Gapo Isnan Namatiyana Ken Kristo

15 Waay nan gapo ay tinaynan daka is sin-awyan et ta maitdowan siya
tapno makitetee ken sik-a ay eng-enggana.
16 Tay id kasin egay mamati isonga baam et kedeng. Ngem id wani et
mamati. Isonga olay no baa siya ngem gawis no ibilangmo ay besat tay
mamati kayo ay dowa ken Kristo. Pilmi nan layadko ken siya ngem am-
amed nan layadmo tay ninbalin ay kanegmo besat isonga inmam-amed nan
badangna ken sik-a mo id kasin.
17 Isonga no tet-ewa ay ibilangmo sak-en ay ib-am ay mamati et san-
gailiyem siya ay kaneg nan ik-ikkam ay mangsangsangaili ken sak-en.
18 No waday ngawi is inikkana ken sik-a wenno waday bayadana ken sik-a
et singilem ken sak-en.
19 Tet-ewa nan kinwanik. Sak-en nan nangisolat isnan naay en awnitak
bayadan. Ngem waay adi masapol ay ipanemnemko ken sik-a ay otangmo
ken sak-en nan balo ay biyagmo ay nagapo ken Apo Dios.
20 Isonga besatko, pangaasim ta ikkam nan kayatko gapo isnan pammatita
ken Jesus ay Apota. Pagasingem sak-en tay sik-a nan esay besatko isnan
mangpatpatiyanta ken Kristo.
21 Mensolatak ken sik-a tay getkek ay am-amed gawis nan ikkam ay pala
ken Onesimo mo nan idawdawatko ay ikkam.

Nan Kombos Nan Naay Solat Pablo

22 Wada pay nan esay ibagak ken sik-a. Gawis no omisaganaka is awnitak
mentean ta sapay koma ta songbatan Apo Dios nan lowaloyo ta maka-
pasyalak ken dakayo.
23 Komosta kayo ay kanan Epafras ay ib-ak ay naibabalod id wani gapo
isnan oblana ken Kristo.
24 Komosta kayo abes ay kanan da Marcos ken Aristarco, Demas yas Lucas
ay mangbadbadang ken sak-en isnan obla tako ay pala ken Kristo.
25 Sapay koma ta wada ken dakayo nan layad ya anos Jesu Kristo ay Apo
tako.

Solat Isnan Hebreo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay naay et naisolat ay pala isnan Judio ay mamati ay makwani gedan en Hebreo. Naisolat tapno maipapigpigsa nan pammatida tay gapo isnan adoado ay ligat ay linikliknada et nganngani ay taynanda nan pammatida ken Jesu Kristo. Nan inikkan nan nangisolat ay mangipapigsa ken daida et inpagtekna ay si Kristo nan tet-ewa ay mangipaila isnan kayat Apo Dios ay ipaila isnan ipogaw. Maid teken nodi siya et kedeng.

Isnan nangibagbagaan nan nangisolat isnan maipanggep ken Jesus et tolo nan napateg ay inpagtekna. Nan damo et Anak Apo Dios si Jesus ay maid logina wenno patenggana. Ngem isdin ninbalinana is ipogaw et sinolsolona nan masapol ay ikkana ay mangtongpal ken Amana ay olay napalpaligatan siya. Gapo tay siya nan Anak Apo Dios isonga nangatngato mo din mamadton Apo Dios ya din si Moses ya olay nan aanghel Apo Dios.

Nan maikadwa ay inpagtekna et gag-awis nan inikkan Jesus mo nan inik-ikkan nan papadin di Judio. Isonga siya nan nangsokat ken daida ay mangitatakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios ay eng-enggana. Nan maikatlo et gapo ken Jesus et tet-ewa ay maisalakan nan ipogaw. Siya nan tet-ewa ay kaiyaligan nan napalpalti ay in-inted nan Judio ken Apo Dios tay napatey siya ay nang-ited isnan biyagna ay mangsobot isnan basbasol nan kaipoipogaw.

Isnan kapitolo 11 et inbagbagana nan kaneg nan gawis ay pammatin nan tap-in di mamati id kasin tasiyay papigsaena nan pammatida. Nan wada isnan kombos nan solat et pamagbaga ya nan masapol ay makail-ilanda.

Nan wada isna:

Si Kristo nan mangipaila isnan ostoosto ay kaneg Apo Dios 1:1-3
Nan kinangaton Jesus mo nan aanghel 1:4-2:18
Nan kinangaton Jesus mo da Moses ken Josue 3:1-4:13
Nan kinangaton nan kinapadin Kristo 4:14-7:28
Nan kinangaton nan nakitolagan Kristo 8:1-9:28
Nan kinangaton nan inikkan Kristo ay mangisalakan isnan ipogaw 10:1-31
Nan pateg nan pammati 11:1-12:25
Kombos nan solat 13:1-25

Inpabagan Apo Dios Isnan Anakna Nan Kayatna Ay Ipagtek Isnan Ipogaw

1 Id kasin namin ado ay wada nan inpagtek Apo Dios isnan alal-apo tako.
Natkenatken nan inikkana ay nangipagpagtek isnan kayatna ay ipagtek
ngem isnan adoado ay mamadtona nan nangipagpagtekana ta ibagada
isnan kaipoipogaw.
2 Ngem id wani et baken kaneg todi tay nan Anakna nan inosalna ay
mangipagpagtek isnan kayatna ken datako. Siya nan nangipaboliwan Apo
Dios isnan am-in ay wada. Et siya gedan nan pinilina ay mangtawid isnan
am-in.
3 Maiiiila ken siya nan kinangaton Apo Dios. Nan kaneg Apo Dios et
siya gedan nan kaneg nan Anakna. Maid polos nateknanda. Gapo isnan
kabaelan nan olay kalina et maooolnos nan am-in ay binoliwna. Et siya
gedan nan nangwaya isnan ipogaw tapno mapakawan nan basbasolda. Idi
nakwas dat somaa id daya. Danat itokdo isnan makanawan Apo Dios ay kad-
an di kapatgan.

Nan Kinangaton Nan Anak Apo Dios

4 Isonga nan Anak Apo Dios et dadama nan kinangatona mo nan aanghel.
Olay nan inpangadan Apo Dios ken siya et napatpateg mo nan inpangadana
isnan aanghelna.
5 Tay maid nangwaniyan Apo Dios isnan olay esa ay anghelna en,
“Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam.”
Ya maid nangwaniyana isnan aanghel en,
“Sak-en nan Amam ya sik-a nan Anakko.”
6 Nodi kinwanin Apo Dios isdin nangibaaana isnan nangatongato ay Anakna
isnan batawa en, “Dakayo ay aanghelko et dayawenyo siya.”
7 Nan kinwanina abes maipanggep isnan aanghelna et, “Daida nan ibab-aak
ay kaneg nan dagem wenno apoy ay om-omey ay mangtongpal isnan
kayatko.”
8 Ngem nan kinwanina isnan Anakna et, “Maid patenggan nan mentolayam,
Apo Dios. Nan ik-ikkam ay mentolay et ostoosto
9 tay laylaydem nan gawis dakapay adyan nan ngawi. Siya di nan gapo ay
dadama nan mangipagasingan Apo Dios ay Diosmo ken sik-a mo nan iib-
am.”
10 Kinwanina abes en, “Isnan damodamo et sik-a Apo, nan nangboliw isnan
batawa ya sik-a gedan nan nangboliw isnan daya.
11 Awnitda mamaid ngem wawawawadaka ay enggana. Daida et kanegda
bado ay lomogak.
12 Tay nan awnit ommat isnan batawa ya nan daya et kanegda nan bado
ay makopin dat maidolin. Owen, tay awnitda masokatan ay kaneg nan
kasokatan nan nabayag ay bado ay adi et maosal. Ngem sik-a et adika polos
menbalbaliw ya nan biyagmo et maid kombosna gedan.”
13 Nan esa pay ay mangipaila isnan kinangatngaton nan Anak Apo Dios
mo nan aanghelna et nan nangwaniyana en, “Itokdom isna isnan
makanawanko engganay ipagatinko ken sik-a nan bosbosom.”
Tay egayna kinwani di isnan aanghelna nodi isnan Anakna nan nang-
waniyana et kedeng.
14 Isonga ngan ngen nan kapaayan nan aanghelna? Daida nan adi kaila ay
mensilsilbi ken siya et ibab-aana daida ay en mangbadbadang isnan awnit
maisalakan ta makiteeda ken siya.

2

Masapol Ay Idngen Nan Ipogaw Nan Inbagbagan Jesus

1 Gapo tay nan Anak Apo Dios nan nangipagtek isnan inpagtek Apo Dios
ken datako et masapol ay am-amed nan mangsolsolotan tako isnan dinnge
tako tapno adi tako maiyaddawi isnan tet-ewa.
2 Tay id kasin et nadosa isnan maibagay isnan basolna nan ipogaw ay egay
nangpati isnan inpabagan Apo Dios isnan aanghelna isdin alal-apo tako tay
tet-ewa nan inbagbagada.
3 Isonga am-am-amed nan dosa tako no adi tako patiyen nan napatepateg
ay naibaga ay maipanggep isnan maisalakanan di ipogaw. Tay si Apo
Jesus nan damodamo ay nangipagtek isnan maisalakanan tako. Et nan
nangdenge isnan inbagbagana et pinaneknekanda nan katet-ewana ken
datako.
4 Inpagtek gedan Apo Dios nan mangoowenana isnan inbagbagada gapo
isnan adoado ay kaskasdaaw ay inpaik-ikkana ken daida ay nangibagbaga
isnan gawis ay damag. Ya nan esa ay kailaana ay oowenana et intedna nan
Ispirito Santona isnan mamati gapo tay kayatna.

Nan Mangisalakan Ken Datako

5 Baken nan aanghel Apo Dios is awnit mentolayena isnan balo ay batawa ay
ibagbagami.
6 Nodi nan ipogawna nan awnitna patolayen ay kaneg nan naisolat isnan
kalin Apo Dios ay wada nan ipogaw ay nangwani ken siya en,
"Ayke napateg nan ipogaw is gapo ay nemnemnemem daida? Kaskasdaaw
nan mangsegseg-angam ken daida ay aped ipogaw.
7 Id wani ipababababam daida mo nan aanghel ngem sin-awyan et kedeng. Tay
awnitmo ipangato ya patgepatgen daida
8 ya patolayen daida isnan am-in."
Isnan nakwaniyana en patolayen Apo Dios nan ipogaw isnan am-in et
mamagtek ay maid polos adida itolayan. Ngem id wani et baken kaneg todi
nan il-ilaen tako tay egay pay laeng inommat.
9 Ngem nan getken tako ay epdas inmat et si Jesus nan naipangato ya
madaydayaw gapo isnan inikkana ay natey ay pala isnan kaipoipogaw. Sin-
awyan nan naipababaana mo nan aanghel isdin ninbalinana is ipogaw.
Inommat di tapno matey siya ay pala isnan am-in ay ipogaw gapo isnan
layad Apo Dios ay mangbadang ken datako.

10 Tapno mabalin ay makitee nan adoado ay anakna ken siya et inbaan
Apo Dios si Jesus isnan batawa ta mapaligatan tapno menbalinena siya is
ostoosto ay pangolo tako ta siya nan mangipango ken datako ay makitee ken
Amana. Et ostoosto di is inikkan Apo Dios ay nangboliw ya gapo ay naboliw
nan am-in.
11 Si Jesus nan mangipagawis ken datako. Isonga nan Aman nan nangipa-
gawis ya nan Aman nan pagawisena et es-esa. Siya di nan gapo ay maid bain
Jesus ay mangwani en datako nan bebsatna.
12 Getken tako ay tet-ewa ay bebsatna datako gapo isnan nangwaniyana
ken Apo Dios en, "Ibagbagak nan maipanggep ken sik-a isnan bebsatko.
Daydayawek sik-a isnan madagdagopanda."
13 Ya nan nangwaniyana en, "Talkek si Apo Dios," ya nan nangwaniyana
gedan en, "Naayak ay maitatapi isnan an-ak Apo Dios ay intalekna ken sak-
en," et siya dadi nan kagtekana ay ibilangna ay bebsatna datako.

14 Nan makwani en an-ak Apo Dios et datako ay ipogaw isonga ninbalin
abes si Jesus is ipogaw ay kaneg tako. Inikkana di tapno abakena si Satanas
ay makwani gedan en Diablo. Inabakna siya gapo isnan nateyana ay pala
ken datako tay isnan nateyana kinaana nan kabaelan Satanas ay mang-eyey
isnan ipogaw isnan tetey ay maid patenggana.
15 Isonga gapo isnan inikkana et winayaana nan ipogaw ta adida itoltoloy
ay omegyat isnan tetey no mamatida tay engganay ginomtekda et kanegda
baan nan egyatda isnan tetey.
16 Et nalaka ay magtek ay baken aanghel nan badbadangana nodi datako
ay ipogaw. Kaneg todi nan kanan nan inpasolat Apo Dios en nan aap-on
Abraham nan badbadangana.
17 Isonga masapol ay ninbalin siya is ostoosto ay kaneg tako ay bebsatna
tapno menbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitaktakdeg ken datako
ken Apo Dios ay mangsegseg-ang ken datako ya mang-ik-ikkan ay ostoosto
isnan oblana isnan mensilsilbiyana ken Apo Dios tapno mapakawan nan
basbasol tako.
18 Isonga id wani makabadang siya ken datako ay ostoosto isnan madolo-
gan tako tay napalpaligatan siya isnan napadpadasana abes ay madolog
ngem egayna tinongpal.

3

Masapol Ay Tongtongpalen Tako Si Apo Dios Tapno Mabalin Ay Ganaben Tako Nan Itedna Ken Datako

1 Bebsatko ay pinilin Apo Dios ay mensilsilbi ken siya ay inayagana gedan
ay maitapi ken siya et nemnemnemenyo koma si Jesus. Siya nan inbaan Apo
Dios ay mangipagpagtek isnan pammati tako ya mangitaktakdeg ken datako
ken Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan kangatowan ay padi ken datako ay
Judio.
2 Isnan nang-ik-ikkanana isnan inpaoblan Apo Dios ken siya et tinongtong-
palna ay ostoosto nan am-in ay kaneg nan nangtongtongpalan din si Moses
isnan inpaoblan Apo Dios ken siya ay nang-ay-ayowan isnan kanegna baey
ay ipogawna.
3 Ngem napatpateg si Jesus mo si Moses ay kaneg nan kinapateg nan
mensaad mo nan baey ay saadena.
4 Et nan am-in ay baey et adi aped mawada no maid mangsaad ngem si
Apo Dios nan nangboliw isnan am-in.
5 Tet-ewa ay ostoosto nan nang-ik-ikkanan Moses isnan inpaoblan Apo
Dios ken siya isnan ipogaw ay maiyalig ay baeyna. Siya nan baan Apo Dios
ay nangibagbaga isnan awnit ipagtek Apo Dios.
6 Ngem si Jesus et siya nan Anak Apo Dios ay kakwa isnan baey et ostoosto
gedan nan nang-ik-ikkanana isnan intalek nan Amana ken siya. Owen,
datako nan kanegna baey no itoltoloy tako ay mamati olay ngan nan ommat
ya no itoltoloy tako ay men-gasing isnan namnamaen tako.
7 Isonga ikkan tako nan kaneg nan kankanan nan Ispirito Santo ay mang-
wani en,
8 “Id wani, no dengngenyo nan kalin Apo Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen
ay kaneg nan inik-ikkan din alal-apoyo id kasin ay egay nang-id-idnge.
Tay isdin ninteteanda isnan pondag et pinadpadasda si Apo Dios ta
ilaenda no dosaena daida isnan bomasbasolanda.”
9 Inbagan Apo Dios nan maipanggep ken daida isnan nangwaniyana en,
“Pinadpadpadasda sak-en olay inil-il-ilada nan panakabalinko isnan epat-
poo ay tew-en.
10 Siya di nan gapo ay linmigetak ken daida ay nangwani en ad-adyanda
ay mangtongpal isnan bilbilinko ya kankanayon ay mamatida isnan baken
osto.
11 Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak ipalobos daida ay songgep isnan
itedko koma ken daida ay omillenganda isnan ligat.”
Siya dadi nan kinwanin Apo Dios.
12 Isonga bebsatko ay mamati, kanak en makailanyo ta maid olay esa ken
dakayo is mangsolsolot isnan ngawi ay nemnem ay adi mangpati ken Apo
Dios ta adiyo dokogan nan tet-ewa ay Dios.
13 Nodi masapol ay menbinbinadang kayo isnan pammatiyo id wani sapay
makwas nan timpo ay wayayo ay mamati. Ikkanyo dana koma tapno adi
komenteg nan oloyo ay adi mangtongpal ken Apo Dios gapo isnan maal-
allilawanyo isnan bomasbasolanyo.
14 Masapol ay adi masoksokatan nan pammati tako ken Kristo ay pinatpati
tako isnan damo tapno maitoltoloy gedan nan maitatapiyan tako ken siya
isnan am-in ay inted Amana ken siya.
15 Siya di nan kankanan nan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani en,
“Id wani no dengngenyo nan kalin Apo Dios et idngeyo ay adiyo sosokilen ay
kaneg nan inik-ikkan din alal-apoyo id kasin ay egay nang-id-idnge.”
16 Sinoda nan ipogaw ay nangdengdenge isnan kinkinwanin Apo Dios
dadat adi tongpalen? Daida nan inboweg Moses ay nangtaynan id Egipto.

17 Et sinoda nan linmigetan Apo Dios isnan epatpoo ay tew-en? Daida nan
binmasbasol ay natey isnan pondag.
18 Sino abes nan nangwaniyan Apo Dios isnan nangisapataana en adina
polos ipalobos daida ay songgep isnan ili ay omillenganda ay itedna koma
ken daida? Nan deeyda ay ipogaw ay nang-adi ay mangpati ken siya.
19 Isonga getken tako ay egayda nakasgep isnan insaganan Apo Dios ken
daida tay egayda pinatpati siya.

4

1 Ngem linak-am Apo Dios datako met laeng isnan inkalina ay insaganana
ay awnit omillengan nan ipogawna. Isonga makailan tako ta maid adi
makaganab ken datako.
2 Tay dinnge tako gedan nan gawis ay damag ay kaneg din alal-apo
tako. Ngem olay dindinngeda et maid inbadang nan dinngeda tay egayda
pinatpati ay awnit matongpal.
3 Ngem datako ay mamati et awnit tako songgep isnan omillengan tako ay
inbagan Apo Dios isnan nangwaniyana en,
"Gapo isnan ligetko et insapatak ay adiyak polos ipalobos daida ay songgep
isnan itedko koma ken daida ay omillenganda."
Owen, tet-ewa ay egayda nakasgep ay olay insaganan Apo Dios nan omillen-
ganda enggana isdin nakwasan nan nangboliwana isnan batawa.
4 Getken tako ay naisagana tay wada nan naisolat isnan kalin Apo Dios
ay mangwani en, "Inmilleng si Apo Dios isnan maikapito ay agew isnan
nakwasan nan oblana."
5 Isnan nangwaniyan Apo Dios en, "Adiyak ipalobos daida ay songgep
isnan itedko koma ken daida ay omillenganda," et ipagtekna ay wada tet-
ewa nan illeng ay kayatna ay ited isnan ipogaw.
6 Ngem nan damdamo ay nangdengdenge isnan gawis ay damag et egayda
pinatpati isonga egayda ginanab. Ngem wada nan awnit makaganab.
7 Isonga wada nan esa ay timpo ay inted Apo Dios isnan kaipoipogaw tapno
mawayaanda ay mangganab isnan illeng ay itedna. Et id wani nan timpo
ay kankanana ay deey. Getken tako di tay idi nallos nan adoado ay tew-
en issan nangwaniyan Apo Dios isdi et wada nan inpasolatna ken David ay
mangwani en,
"Id wani no dengngenyo nan ibagbagan Apo Dios ken dakayo et idngeyo ay
adiyo sosokilen."
8 Isnan nangwaniyan David isdi et getken tako ay baken nan sinonggepan
nan Judio id Canaan is illeng ay inkalin Apo Dios. Tay no mabalin ay
ginanabda isdin nangipangowan Josue ken daida ay songgep id Canaan et
egay kasin inbagan Apo Dios isnan naodi ay agew ay wada pay laeng nan
omillenganda.
9 Isonga getken tako ay wada pay laeng nan illeng ay awnit ganaben nan
ipogaw Apo Dios. Et nan naay ay omillengan tako et gawigawis ay kaneg
nan inmillengan Apo Dios isnan maikapito ay agew.
10 Tay nan am-in ay mangganab isnan illeng ay inkalin Apo Dios et omil-
lengda ay ostoosto isnan am-in ay oblada ay kaneg nan inikkan Apo Dios
isnan maikapito ay agew.
11 Isonga ipakat tako ta adi tako ikkan nan kaneg nan inikkan din alal-apo
tako ay adi mamati tapno ganaben tako nan deey ay illeng id daya ay kad-an
Apo Dios.
12 Masapol ay patpatiyen tako si Apo Dios tay nan am-in ay kankanana
et kega matatago tay pilmi nan kabaelana. Maidilig nan kalina isnan
mentalaladem ay ispada ay dowa nan tademna tay makatebek is adaadaem.

Siya di nan kaiyaligana tay makailasin isnan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ay olay nan adi polos magtek.
13 Owen, isnan am-in ay binoliw Apo Dios et maid mabalin is maigago ken
siya tay getkena nan am-iam-in ay maipanggep ken daida. Isonga makail-
ilan tako tay siya nan masapol ay awnit tako mangibagbagaan isnan am-in
ay ik-ikkan tako isnan natatagowan tako isnan batawa no banagena datako.

Si Jesus Nan Mangbadbadang Ken Datako Tay Siya Nan Mangitatakdeg Ken Datako Ken Apo Dios

14 Kaneg nan kinwanik id kawni en wada nan inmey isnan kad-an Apo
Dios ay mangitatakdeg ken datako ken siya. Et siya si Jesus ay Anakna.
Isonga ipasnek tako isnan nemnem tako nan mangpatpatiyan tako ken siya
15 tay nan mangitatakdeg ken datako et mabalin dadlo ay seg-angana
datako isnan kinakapsot tako. Tay isdin ninbalinana is ipogaw et wada nan
nangsogsogsog ken siya ay kaneg nan om-ommat ken datako ngem egayna
polos tinongtongpal.
16 Isonga adi tako omegyat ay somag-en ken Apo Dios tay kayakayatna ay
mangipaila isnan anos ya layadna ken datako. No menpabadang tako ken
siya et seg-angana ya badangana datako isnan kinakapsot tako.

5

1 Nan mapili is kangatowan ay padi isnan Judio ay mangitaktakdeg isnan
iib-ana ay Judio ken Apo Dios et ipogaw tay ipogaw gedan nan itakdegana.
Et siya nan mang-ik-ikkan isnan masapol ay maikkan ay mang-ited isnan
masapol tapno mapakawan nan basbasolda.
2 Gapo tay ipogaw siya gedan ay nalaka ay bomasbasol et mabalin ay
anosana nan iib-ana ay ipogaw ay bomasbasol gapo tay adida maawatan
nan osto ay ik-ikkanda.
3 Et no iboyagna nan naibon-ong ken Apo Dios tapno pakawanena nan
basbasolda et masapol ay menbon-ong siya omon-ona tay managbasol met
laeng siya.
4 Ngem isnan mapiliyan nan ipogaw ay mangitakdeg isnan iib-ana ay
ipogaw ken Apo Dios et baken siya is mangpili isnan awakna. Nodi si Apo
Dios nan mangpili ken siya ta ik-ikkana nan naay ay napateg ay obla. Kaneg
todi nan inommat isdin si Aaron id kasikasin tay si Apo Dios nan nangpili
ken siya.
5 Isonga siyang na abes ken Kristo. Egayna inpangato nan awakna ay aped
nang-ala isnan napateg ay obla ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw ken Apo
Dios nodi pinilin Apo Dios siya ay mang-ikkan. Kinwanin Apo Dios ken siya
en,
"Sik-a nan Anakko et id wani ipagtekko ay sak-en nan Amam."
6 Kinwanina abes isnan esa pay ay inpasolatna en,
"Ipaikkak ken sik-a nan oblan di padi ay enggana. Maitapika isnan kanga-
towan ay kalasin di padi ay kaneg si Melkisedec id kasikasin."
7 Inpailan Jesus ay maibagay siya ay mang-ik-ikkan isnan oblan nan
kangatowan ay padi tay isdin nganngani ay mateyana isdin kad-ana isnan
naay ay batawa et dadama nan ninlowalowana ken Apo Dios ay makabael
ay mangisalakan ken siya ta no mabalin koma et adi matey. Palalo ay nin-
ag-aga ngem egayna inpapati nan kayatna nodi inpalobosna ay nan am-in ay
layden Apo Dios nan masapol ay matongpal. Isonga dinngen Apo Dios nan
lowalona.
8 Ngem olay no siya nan Anak Apo Dios et masapol ay napalpaligatan
tapno makasolo siya isnan tet-ewa ay kayat ay kanan nan mangtongpal ken
Apo Dios.

9 Isonga gapo tay maid polos ngawi is inik-ikkana et siya nan naibagay
ay natey ay nangbayad isnan basbasol di ipogaw tapno maisalakan ay eng-
enggana nan am-in ay mangpati ken siya.
10 Isonga pinilin Apo Dios siya ta siya nan mangitatakdeg ken datako ay
maitatapi isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

Makailan Tako Ta Adi Tako Dokdokogan Nan Pammati Tako

11 Adoado pay nan kayatko ay ipagtek ken dakayo ay maipanggep isnan
maiyisowan Melkisedec ken Kristo ngem naligat ay mangiyispikal is dadi
ken dakayo tay naligat kayo ay makaawat.
12 Dapay gag-awis no dakayo koma nan men-it-itdo isnan iib-ayo tay
nabayabayag ay nait-itdowan kayo. Ngem masapolyo pay laeng di waday
men-it-itdo ken dakayo isnan kalalakaan ay mait-itdo ay maipanggep isnan
ipagpagtek Apo Dios ken datako. Kanegyo od nan onga ay adi pay laeng
mangan nodi mensososo kayet.
13 Nan keg todi ay ipogaw et adina getken pay laeng ay mangilasin isnan
ostoosto ya nan baken.
14 Ngem nan ipogaw ay naeteng nan nemnemna et mabalin ay maitdowan
isnan naligat tay getkena ay mangilasin isnan gawis ya nan baken tay siya
nan kanayon ay ik-ikkana.

6

1 Isonga kanak ken dakayo en adi masapol ay kasikasinen tako nan
nalakalaka ay mait-itdo ay maipanggep ken Kristo ay inadal tako issan
damdamo tapno adalen tako abes nan mait-itdo ay pala isnan naeteng ay
ipogaw. Adi masapol ay kaskaskasinen tako ay mang-adal isnan poon nan
pammati tako ay kaneg nan nakwani en dokogan tako nan adi kapaay ay
maik-ikkan ya patiyen tako si Apo Dios.
2 Ya nan tapina ay adi masapol ay kaskasinen tako et nan maitdo ay
maipanggep isnan kaosalan nan maow-owasan di awak ay maiyalig isnan
makak-aanan nan ngawi ken datako ya nan mangipatangan nan ipogaw
isnan ledengda isnan olon nan esa ay ipogaw ay mangilowalo ken siya. Adi
masapol ay kasinen tako abes nan sigod ay mait-itdo ay maipanggep isnan
matagowan kasin nan ipogaw ya isnan awnit mangbanagan Apo Dios isnan
am-in ay ipogaw ay adi kasokatan nan nemnemna no epdas nakwas.
3 Nodi nan ikkan tako koma et adalen tako nan mait-itdo ay pala isnan
ipogaw ay naeteng nan pammatina. Et siya nan itdok ken dakayo no
papigsaen Apo Dios sak-en ay mang-ikkan.
4 Tay maid paayna no makaskaskasin nan nalakalaka ay mait-itdo tay no
tet-ewa ay maawatan nan ipogaw nan gawis ay damag ya liniknada nan
gawigawis ay inted Apo Dios ya naitedda isnan Ispirito Santo dadat adyan
ay mangitoltoloy ay mamati et adi kabalin ay maipababawida ta kasinda
mamati.
5 No tet-ewa ay getkenda nan kinagawis nan naibaga isnan gawis ay
damag ya likliknaenda abes nan panakabalin ay kaneg nan awnit ipailan
Apo Dios isnan kaodiyan ay timpo
6 dadat dokogan am-in dadi et aped maitoltoloy nan mang-adyanda is
dana. Maid polos waya ay maipababawida isnan inikkanda tay dadama ay
ipababainda nan Anak Apo Dios. Kanegda ipalansa kasin siya isnan kros.
7 Nan kaneg da todi ay ipogaw et kanegda nan ngawi ay lota. Tay men-
gasing si Apo Dios isnan gawis ay lota ay mang-is-isop isnan odan ay mang-
op-op-ope tapno makatobo nan molmola. Gawis nan lota ay kaneg todi tay
mapaay isnan mang-es-esek.

8 Ngem no loglogam ya sibsibit et kedeng nan tomobo isnan lota et maid
paayna. Isonga nganngani ay dadaelen Apo Dios nan kaneg todi tay awnitna
poowan ay kaneg nan ikkana isnan mangdokog isnan pammatina.
9 Bebsatko ay laylaydek, olay no keg todi nan kankanak et adiyak kanan en
siya nan ommat ken dakayo. Tay getkek ay ik-ikkanyo nan gawis ay kaneg
nan ikkan nan maisalakan ay ipogaw isonga gawis gedan nan maited ken
dakayo.
10 Tay ostoosto nan ik-ikkan Apo Dios isonga adina kalkalingkingan nan
gawis ay ik-ikkanyo ya nan mangipail-ilaanyo isnan layadyo ken siya isnan
mangbadbadanganyo isnan iib-ayo ay mamati.
11 Et pilmi ay kayatko ay itoltoloyyo am-in ay men-gasing ay mang-ikkan
isnan gawis engganay omali kasin si Kristo tapno matongpal nan namna-
maenyo.
12 Isonga adi kayo somadsadot nodi toladenyo nan ik-ikkan nan ipogaw ay
gawis nan pammatida ay mang-an-anos ay mangses-eed isnan inkalin Apo
Dios. Tay daida nan awnit mangganab isnan kalina.

Nan Kankanan Apo Dios Et Tet-ewa Ay Matongpal

13 Din si Abraham nan esay pagbasalan nan kakakwanik. Tay id kasikasin
et wada nan inkalin Apo Dios ken siya. Et insapatana ay awnitna tongpalen.
Gapo tay maid nangatngato mo siya isonga nan ngadana nan inosalna ay
ninsapata.
14 Kinwanina ken Abraham en, “Ibagak ken sik-a ay awnit pilmi nan
badangko ken sik-a ya agtak sik-a is adoado is ap-om.” Siya di nan inkalina.
15 Isonga inan-anosan Abraham ay mangses-eed isnan katongpalan nan
insapatana. Et tet-ewa ay tinongpal Apo Dios.
16-17 Insapatan Apo Dios di tay kayatna ay ipagtek isnan ipogaw ay
nangibagbagaana ay adina polos soksokatan nan nemnemna. Kaneg nan
ik-ikkan di ipogaw tay no laydenda ay mangipagtek ay tet-etet-ewa nan
kankananda et mensapatada. Ngem no mensapatada et masapol ay men-
sapatada isnan nangatngato mo daida. Dat no siya di nan ikkanda et maid
et teken is mabalin ay kanan nan tapin di ipogaw.
18 Isonga getken tako ay tet-ewa ay matongpal nan inkalin Apo Dios ken
datako tay baken kedeng nan nangikaliyana nodi insapatana gedan ay tet-
ewa ay tongpalena. Gapo tay kaneg todi nan inikkana et getken tako ay
adina polos sokatan nan inbagana tay adi menkamkampot si Apo Dios.
Isonga datako ay menpasalsalaknib ken siya et adi tako mendowadowa ay
mangitoltoloy ay mangpati isnan namnamaen tako.
19 San deey ay namnamaen tako et siya nan mangipapigpigsa isnan
pammati tako tay tet-etet-ewa ay matongpal ay maid polos dowadowana.
Taltalken tako nan awnit tako mangganaban isnan inkalin Apo Dios tay
wada si Jesus isdi isnan kad-ana.
20 Inmona siya mo datako ay omey isdi tapno badangana datako tapno tet-
ewa ay makasgep tako. Ninbalin siya is kangatowan ay padi ay mangitak-
takdeg ay enggana ken datako ken Amana. Naitapi siya isnan kangatowan
ay kalasin di padi ay kaneg din si Melkisedec.

7

Nan Maipanggep Isdin Si Melkisedec

1-2 Din si Melkisedec et siya nan esay padin nan kangatowan ay si Apo
Dios. Siya din ali id kasin id Salem. Nan kayat ay kanan nan ngadana et
ali ay ostoosto nan ik-ikkana. Nan kayat ay kanan nan ngadan nan ilina et
naolnos isonga siya abes nan ali ay mang-it-ited is talna. Isdin sinmaaan

Abraham isnan esay gobat ay nang-abakana isnan epat ay ali et sinab-at Melkisedec siya. Danat bindisyonan si Abraham. Dat agtan Abraham siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan nakigobatana.

3 Maid mangtek isnan alapon Melkisedec wenno no sino nan napowana. Maid naisolat abes is maipanggep isnan naiyanakana wenno nan nateyana. Isonga kega maid logina wenno patenggana. Et siya nan maiyisowana isnan Anak Apo Dios ay maid gedan logina wenno patenggana. Isonga maitoltoloy ay enggana nan menpapadiyana ay mensilsilbi ken Apo Dios.

4 Mamagtek nan kinangaton Melkisedec tay olay din si Abraham et inagtana siya is pagkasimpoon nan am-in ay inalana isnan nakigobatana dapay siya nan kapatgan ken datako tay siya nan poon tako ay Judio.

5 Ya nan esa et nan wada isnan linteg et kankanana en nan ipogaw ay ap-on Levi ay menbalin is padi et daida nan agtan nan iib-ada ay Judio is pagkasimpoon nan ap-apitenda olay no sinbebsatda am-in ay ap-on Abraham.

6 Ngem olay no baken apon Levi si Melkisedec et inagtan Abraham siya kayet is pagkasimpoon nan inalana.

Et nan esa pay ay nangipagtek isnan kinangaton Melkisedec et nan kawadan nan kalebbengana ay nangbindisyon ken Abraham olay no napateg ay ipogaw si Abraham gedan tay siya nan nangibagaan Apo Dios isnan inkalkalina.

7 Isonga getken tako ay tet-ewa ay nangatngato si Melkisedec mo si Abraham tay nan ipogaw ay wada nan kalebbengana ay menbindisyon et nangatngato mo nan ipogaw ay bindisyonana.

8 Ya nan esa et nangatngato siya mo nan ap-on Levi ay nait-itedan nan pagkasimpoon nan apit nan iib-ada tay natnateyda tay apedda ipogaw. Ngem si Melkisedec et maid naibaga is nateyana isnan inpasolat Apo Dios nodi kedeng nan natatagowana.

9-10 Olay si Levi ay esay napatepateg ay ipogaw tay nan ap-ona nan sigod ay naag-agtan is pagkasimpoon din apit et mabalin ay kanan tako en nalakam siya ken Abraham ay nin-ited gedan ay olay egay pay laeng naiyanak tay si Abraham nan alapona.

Gapo Tay Nasokatan Nan Damo Ay Tolag Is Balo Ay Tolag Et Nasokatan Gedan Nan Mang-ik-ikkan Isnan Oblan Nan Kangatowan

Ay Padi

11 Inted Apo Dios nan lintegna ay makwani en linteg Moses isnan Judio tay wada nan ap-on Levi ay ninpadiyena ay mang-ikkan isnan kanan nan linteg ay masapol ay maikkan. Ngem nemnemenyo na. No mabalin ay menbalin tako is maibagay ay maitapi ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkan nan papadi ay ap-on Levi et adi masapol ay wada nan teken ay padi ay baken ken Levi is magapowana. Ngem gapo tay kolang nan inik-ikkan nan inmona ay kalasin di padi et masapol ay wada nan teken ay maiyiso isnan naitapiyan din si Melkisedec ay baken kaneg din si Aaron ay esay apon Levi.

12 Et no masokat nan kalasin di padi ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw et masapol abes ay masokat nan linteg ay tongtongpalena.

13-14 Mamagtek ay nasokat nan sigod ay kalasin di padi tay si Apo Jesus ay ibagbagak isna et baken din si Levi ay sigod ay nagapgapowan di papadi is nagapowana. Nodi mamagtek ay si Juda nan alapona id kasin et maid polos ap-ona is kabiyang ay mang-ikkan isnan oblan di padi. Owen, maid inbagan Moses is nagapo ken Juda is mabalin ay menpadi.

15 Am-amed abes ay mamagtek nan nangsokatan Apo Dios isnan sigod ay
tolag is balo ay tolag isnan nangpiliyana isnan teken ay padi ay wada nan
maiyisowana ken Melkisedec.
16 Tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay mangitaktakdeg ken datako
et egayna sinolot nan sigod ay linteg di Judio ay masapol ay magapo ken
Levi nan mapili. Nodi pinilina siya gapo isnan kabaelan nan biyagna ay adi
katkatey ay enggana.
17 Kaneg todi nan naibaga isnan inpasolat Apo Dios id kasin ay mangwani
en,
"Sik-a nan mangitatakdeg isnan kaipoipogaw ken sak-en ay eng-enggana.
Et maitapika isnan kangatowan ay kalasin di padi ay kaneg din si
Melkisedec."
18 Isonga getken tako ay kinaan Apo Dios nan sigod ay linteg ay lin-
teg Moses tay maid kabaelana ay mangbadang isnan kaipoipogaw tapno
maisalakanda.
19 Tay nan linteg ay deey et adi kabalin ay pagawisena ay ostoosto nan ik-
ikkan di ipogaw tapno makasag-enda ken Apo Dios. Et id wani gag-awis nan
namnamaen tako tay wada dadlo nan somya ay somag-enan tako ken siya.
20-21 Nan esa pay ay mangipagtek ay gag-awis nan balo mo nan sigod et
tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken Jesus ay menpadi et ninsapata siya ay
mangwani ken Jesus en,
"Isapatak ken sik-a ay sik-a nan mangitatakdeg isnan ipogaw ken sak-en ay
eng-enggana. Adi polos kasoksokat nan nemnemko."
Ngem isnan nangpiliyana isnan ap-on Levi et egay ninsapata ay mangwani
en adi kabalin ay masokat.
22 San deey ay naitkenan Jesus isnan papadi ay nagapo ken Levi et siya nan
esa ay mangipagtek ay tet-ewa ay gag-awis nan balo ay tolag mo nan damo.
23-24 Nan esa ay kinagawis nan ik-ikkan Jesus et adi katkatey siya. Isonga
adi masapol ay maited nan oblana isnan teken ay mang-ikkan. Dapay san
deeyda ay papadi ay nagapo ken Levi et natnateyda isonga masapol ay
adoadoda tay masoksoksokatanda ay mang-ikkan isnan oblada.
25 Ngem gapo tay wawawawada si Jesus et kabaelana ay mangisalakan
ay ostoosto isnan menpabadang ken Apo Dios gapo ken siya tay maid
patenggan nan menpabadbadangana ken Apo Dios ay pala ken datako.
26 Isonga kanak en si Jesus nan kagawisan ay mangitatakdeg ken datako
ken Apo Dios. Siya nan kagawisan tay nadiosan ay maid polos ngawi ken
siya. Pilmi nan naitkenana ken datako tay managbasol tako. Inpangaton
Apo Dios siya tapno siya nan kapatgan isnan am-in.
27 Bakena kaneg nan tapin di kangatowan ay padi ay masapol ay inagew
ay waday ibon-ongda ken Apo Dios wenno itedda omona tapno mapakawan
nan basbasolda sadapay ited nan masapol ta mapakawan nan iib-ada tay si
Jesus et maid basolna. Isonga nan nang-itedana isnan awakna ay matey et
omanay tapno mapakawan nan basbasol di kaipoipogaw. Maid polos teken
is masapol ay maikkan.
28 Isnan nangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg Moses et nan iib-ada ay
aped ipogaw ay bomasbasol nan mapilpili ay mangitakdeg ken daida ken
Apo Dios. Ngem isnan ninsapataan Apo Dios et pinilina nan Anakna ta siya
nan mangitaktakdeg isnan kaipoipogaw. Et siya nan ninbalin ay maid polos
kolangna ay enggana tay tinongpalna nan am-iam-in. Getken tako ay si Jesus
nan sokat nan linteg Moses tay nallos nan adoado ay tew-en isdin nang-
itedana isnan damo ay linteg ken Moses.

8

Nan Kinangaton Nan Nakitolagan Kristo

1 Nan kayatko ay ipagtek isnan am-in ay inbagbagak et wada nan ostoosto
ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios. Itotokdona isnan kad-an di
kapatgan ay makanawan Apo Dios id daya.
2 Ik-ikkana nan oblan dikangatowan ay padi isnan tet-ewa ay mentetean
Apo Dios ay kaiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan baey ay sinapoda ay
mangpatpatganda ken Apo Dios. Et baken ipogaw nan nangsapo isnan naay
ay kad-an Apo Dios nodi si Apo Dios ay Apo tako.
3 Nan ipogaw ay mangitakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios et siya nan napili
ay men-ited is itedda ken Apo Dios ay kaneg nan maibon-ong ya nan tapina.
Isonga paliso nan mangitatakdeg ken datako id wani tay masapol ay wada
nan itedna abes.
4 No wada si Jesus isna et baken siya is esay padin di Judio tay baken apon
Levi tay daida nan epdas naibaga ay kabiyang ay men-it-ited isnan masapol
ay ibilbilin nan linteg Moses.
5 Ngem nan oblada et maiyalig et kedeng isnan tet-ewa ay wada id
daya. Ipagtek nan ik-ikkanda ay wada nan tet-ewa ay kaneg todi id daya
ay kaneg nan mangipagtekan nan alin-ew di awak ay wada nan tet-ewa
ay awak. Siya di nan gapo ay inbagan Apo Dios ken Moses ay masapol
ay makailana tasiyay ostoosto nan mangsapowanda isnan baey ay nangi-
pagtekana ay wawawawada siya ken daida. Tay kinwanin Apo Dios ken siya
en, "Toladenyo ay ostoosto nan am-in ay kaneg san inpailak ken sik-a issan
ninteteam issan bilig."
6 Ngem nan ipaik-ikkan Apo Dios ken Jesus et nangatngato mo nan oblan
da Moses ay kaneg nan kinangatngaton nan balo ay tolag ay nan itatakdegan
Jesus ay pala ken datako mo nan damdamo tay gag-awis nan ibagbagan Apo
Dios isnan balo ay tolag.
7 No maid kolang nan damo et adi masapol ay sinapon Apo Dios nan balo
ay tolag.
8 Ngem mamagtek ay wada nan kolangna tay binmasbasol kayet nan
nangsolsolot. Isonga deldelawen Apo Dios daida isnan nangwaniyana en,
"Kanak en awnit omdan nan timpo ay mangsapowak isnan balo ay tolag
isnan ipogawko ay magapo isdin si Israel yas Juda.
9 Baken paliso isnan nakitolagak isnan alal-apoda id kasin isdin nang-
badangak ken daida ay komaan id Egipto tay egayda tinongtongpal nan
nakitolagak ken daida. Siya di nan gapo ay binaybay-ak daida.
10 Ngem siya na nan balo ay makitolagak isnan magapo ken Israel. Kanak en
awnitak ipagtek nan lintegko isnan nemnemda. Ipanemnemko ken daida
ta adida polos kalkalingkingan. Awnit sak-en nan Diosda ya daida nan
ipogawko.
11 Adi masapol ay itdowanda nan iib-ada ay Judio ay mangwani en,
'Getkenyo koma si Apo Dios,' tay awnitda am-in getken sak-en ay menlogi
isnan kababaan ay ipogaw enggana isnan kangatowan.
12 Awnitak pakawanen nan basbasolda. Adiyak nemnemnemen kasin nan
ngawi ay inik-ikkanda."
13 Issan nangibagaan Apo Dios isnan balo ay tolag et inpagtekna ay adi et
maosal nan damo. Ya nan adi maos-osal et mamaid.

9

Naiyalig Nan Damo Ay Tolag Isnan Balo Ay Tolag Ay Mangipagtek Isnan Tet-ewa

1 Isnan damo ay nakitolagan Apo Dios isdin alal-apo tako et wada nan
inbilbilina ay maipanggep isnan osto ay ikkanda ay mangdayaw ken siya.
Wada abes nan baey ay inpasaad Apo Dios ken daida ta siya nan osalenda
isnan mangdaydayawanda ken siya.
2 Wada nan doway kowalton san baey. Nan inpangadanda isnan damo ay
masgep et Nadiosan ay Kowalto. Nan mentetee et nan os-osalenda ay silaw
ya nan lamisaan ay maipaypay-an di tinapay ay iboyboyagda ken Apo Dios.
3 Wada nan menselelede ay balengbeng ay manggegedwa ay mangsasalin
isnan maikadwa ay kowalto. Nan ngadan nan maikadwa et Kadiosan ay
Kowalto.
4 Nan wada isdi et nan makwani en altar ay kapop-oowan di bangbanglo
ay makwani en insinso ay os-osalenda ay mangdayaw ken Apo Dios. Wada
abes isdi nan kaneg baol ay mentetean nan doway nadadapig ay bato
ay naisolatan nan simpoo ay linteg Apo Dios ay nangipagpagtek isnan
nakitolagana ken daida. Nan dowa pay ay wada isnan leem nan kaneg baol
et nan balitok ay banga ay kad-an di manna ay makan ay inted Apo Dios
id kasikasin ya nan natotobowan ay sokod din si Aaron. Nan baol ya nan
kapop-oowan di insinso et napakpakanda is balitok.
5 Isnan oson nan baol et wada nan doway sinang aanghel ay nindedepa
nan payakda. Daida nan sinyal ay wada si Apo Dios isdi. Bibilagenda
nan payakda ay manglololong isnan baol ay maiwakwaksiyan nan basan
di maibon-ong tapno mapakawan nan basbasol di ipogaw. Ngem baken id
wani is osto ay mangibagaak isnan maipanggep is dadi am-in.
6 Siya na nan inik-ikkan nan papadi ay ninsilsilbi isnan sinapoda ay baey.
Inagew ay songgepda isnan damo ay kowalto ay mangtongtongpal isnan
inbilin Apo Dios ken daida ay ikkanda.
7 Ngem isnan maikadwa ay kowalto et kedkedeng nan kangatowan ay padi
ay mangitaktakdeg isnan ipogaw is mabalin ay songgep ngem mamingsan
et kedeng isnan makatew-en. Et masapol abes ay omyey siya is basan nan
kapalpalti tasiyay iboyagna ken Apo Dios ay pala isnan basbasolna ya isnan
basbasol di ipogaw no waday inik-ikkanda is adida getken ay basol.
8 Gapo isnan inik-ikkanda ay egay songsonggep isnan Kadiosan ay
Kowalto et ipagpagtek nan Ispirito Santo ay issan deey ay timpo ay daan pay
nan ik-ikkanda isnan damo ay kowalto et egay pay laeng inomdan nan timpo
ay mawayaan di ipogaw ay songgep isnan kad-an Apo Dios.
9 Tay nan inik-ikkanda ay deeyda et naiyalig isnan epdas inommat id
wani. Ipagpagtekda ay adi kabalin ay makaan nan basbasol di ipogaw ay
mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan it-itedna ken siya ay kaneg
nan napalti ya nan tapina pay.
10 Tay nan kaosalan am-in da todi et maipanggep isnan makan ya mainom
ya isnan inik-ikkanda ay nangdaldalos isnan awakda sadapay somag-en ken
Apo Dios. Ngem nan deeyda ay bilbilin et maid kabaelanda ay mangdalos
isnan nemnem nodi nan awakda et kedeng nan kaosalanda. Et kayat Apo
Dios ay adi et maosal san deeyda ay bilin no wada nan balo ay linteg.
11 Et wada id wani nan gawis ay balo ay linteg tay epdas inmali si Kristo
ay mang-ikkan isnan oblan nan kangatowan ay padi. Et gag-awis nan wada
id wani mo nan naik-ikkan id kasin. Tay nan mang-ik-ikkanan Kristo isnan
oblana et gag-awis mo nan damo ay nang-ik-ikkanan nan papadi isnan
oblada. Tay baken baey ay sinapon di ipogaw ya baken isnan naay ay batawa
nan kad-ana.
12 Et isnan sinonggepan Jesus isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay naiyali-
gan nan kowalto ay kananda en Kadiosan ay Kowalto et baken basan di
kakalding wenno bakbaka nan inyeyna. Nodi inyeyna nan osto ay basana

tay nan nateyana nan gapo ay maisalakan tako ay enggana. Namingsan nan sinonggepana et adi masapol ay ikkana kasin.
13 Tay nan basan nan kakalding ya bakbaka ya nan dapon di napoowan
ay baka et teken nan kaosalanda. Siya dadi nan inos-osalda ay mangdalos
isnan awakda gapo isnan nangkapkapposanda isnan kadodogis ay law-enda
ay kaneg nan natey. Nawakwaksiyanda is basa ya dapon di napoowan ay
baka tapno madalosanda sadapay makasag-en ken Apo Dios.
14 No mabalin ay nadalosanda gapo isnan basan di animal et am-amed nan
kadalosan nan ipogaw gapo isnan basan Kristo. Tay gapo isnan badang nan
Ispirito Santo ay maid patenggana et inted Kristo nan awakna ay maid polos
danyona ta matey ta siya nan maited ken Apo Dios. Isonga nan basana nan
mangdaldalos isnan kinangawi tako tapno mabalin ay mensilbi tako isnan
tet-ewa ay Dios ay matatatago ay enggana. Isonga adi masapol ay ik-ikkan
tako nan kaneg nan inik-ikkan nan Judio id kasin tay maid kabaelan nan
inik-ikkanda ay mangkaan isnan basbasol.
15 Gapo tay kaneg todi nan kabaelan nan basan Kristo et siya nan
mentetenga isnan ipogaw ya ken Apo Dios ay mangipatet-ewa isnan balo ay
tolag. Inikkana di tapno nan am-in ay inayagan Apo Dios et makatawidda
isnan inkalina ay itedna ay maid patenggana. Mabalin ay maited dadi
tay natey si Kristo ay nangsobot ken datako tapno mawayaan tako ay adi
bomasbasol ay kaneg nan inik-ikkan tako isnan nangsolsolotan tako isnan
damo ay tolag.
16-17 Nan esay ik-ikkan di ipogaw et siya nan esay pagbasalan ay masapol
ay natey si Kristo satakopay ganaben nan ited Apo Dios. Tay kaspangaligan
no mamingsan nan ipatawid nan ama isnan an-akna et adida alaen eng-
ganay matey. Isonga masapol ay mapaneknekan ay tet-ewa ay natey nan
menpatawid sapay makaala nan mangganab isnan itedna.
18 Keg todi abes nan inikkan Apo Dios. Tay olay nan damo ay tolagna et
adi kaosal no maid matey tay masapol ay waday maibon-ong ta maited nan
basana.
19 Et siya nan inikkan Moses id kasikasin. Inbagana omona nan am-in ay
bilin ay wada isnan linteg ay inted Apo Dios ken daida. Dat omala is basan di
napalti ay anak di baka et tapiyana is danom. Danat alaen nan esay logam ay
makwani en hisop ay nabebedbedan is men-gadangdang ay dotdot di kalnilo
ay nalobid. Danat itab-aw isnan basa et iwaksina isnan naisolatan nan linteg
ya isnan kaipoipogaw abes.
20 Danat kanan en, “Naay nan basa ay maosal tapno tomet-ewa nan
nakitolagan Apo Dios ay ipaikkana ken dakayo.”
21 Danat waksiyan abes nan baey ay nangdaydayawanda ken Apo Dios ya
nan am-in ay maosal ay mentetee ay os-osalenda ay mangpateg ken siya.
22 Owen, isnan nangsolsolotanda isnan linteg et maid teken is mangdalos
isnan kankanan nan linteg ay masapol ay madalosan no baken basa. Tay
ipagtekna ay adi kabalin ay mapakawan nan basbasol no maid matey ay
mang-ited is basana.
23 Isonga olay san deeyda ay kaiyaligan nan tet-ewa ay wada id daya et
masapol ay madalosanda is basa. Ngem mabalin ay maosal nan basan
di olay animal ken daida tay kaiyaliganda nan tet-ewa et kedeng. Ngem
masapol ay nan kagawisan nan maosal isnan tet-ewa ay wada id daya.
24 Tay egay sinonggep si Kristo isnan sinapon di ipogaw ay mangday-
dayawanda ken Apo Dios nodi inmey id daya isnan osto ay kad-ana. Tay san
deey ay sinapon di ipogaw et baken di is tet-etet-ewa ay mentetean Apo Dios.
Nodi kaiyaligan et kedeng nan tet-ewa. Isonga id wani wada si Kristo id daya
ay mangitatakdeg ken datako ken Apo Dios.

25 Nan ik-ikkan nan kangatowan ay padin di Judio et tinew-en ay masapol
ay men-iyey siya is basan di napalti isnan Kadiosan ay Kowalto ay naiyalig
isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios. Ngem baken tinew-en nan inikkan Kristo.
26 Tay no keg todi et masapol ay mamin ado nan men-ikalowana enggana
isdin naboliwan nan batawa. Ngem namingsan et kedeng nan nang-itedana
isnan basana isnan nateyana ay mangkaan isnan basbasol tako tay omanay
di. Inmali siya ay nang-ikkan isdi isnan osto ay timpo ay epdas pinilin Apo
Dios.
27 Am-in tako ay ipogaw et tet-ewa ay mamingsan nan mateyan tako.
Datakot mabanag am-in isnan kaodiyan ay timpo.
28 Paliso ken Kristo tay namingsan nan nang-itedana isnan biyagna. Natey
siya tapno lak-amena nan basbasol di am-in ay ipogaw. Awnit omali kasin
ngem baken nan kasina mateyan ay pala isnan basbasol tako is gapona. Nodi
omali ay mang-ala ken datako ay mangses-eed ken siya tapno makitetee tako
ken siya ay eng-enggana.

10

Nan Kinangaton Nan Inikkan Kristo Ay Mangisalakan Isnan Ipogaw

1 Nan masolsolot isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et kaneg alin-
ew. Kanak di tay baken di is tet-ewa nodi aped alin-ew ay mangipagtek isnan
gawigawis ay awnit ommat. Isonga adi kabalin ay pagawisena nan ipogaw
ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios gapo isnan mang-it-it-itedanda ay
tinew-en isnan kanan nan linteg ay masapol ay maited ken Apo Dios.
2 Tay no mabalin ay tet-ewa ay madalosan nan ipogaw isnan basbasolda
gapo isnan it-itedda et adida koma itoltoloy ay men-ited. Ngem getken nan
ipogaw ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios ay adi kakak-aan kayet nan
basolda.
3 Nodi nan basan di naibon-ong ay iboyboyagda ken Apo Dios et ipanem-
nemnemna ken daida ay wada kayet nan basbasolda.
4 Tay adi kabalin ay kaanen nan basan di kakalding wenno nan bakbaka
nan basbasol di ipogaw.
5-6 Siya di nan gapo ay kinwanin Kristo ken Amana isdin nganngani ay
maiyanakana isnan batawa en,

“Baken nan basan di naibon-ong wenno nan tapin di mait-ited ken sik-a
is kaykayatmo. Baken gedan nan kapop-oowan di animal is men-
gasingam. Nodi nan kayatmo et ta menbalinak is ipogaw isonga nin-
isaganaka is awakko.

7 Isonga kanak en, ‘Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan kaykayatmo ay
kaneg nan nakwani isnan esa ay inpasolatmo ay maipanggep ken sak-en.’ ”

8 Nan damo ay kinwanin Kristo et baken nan napalti wenno nan tapin di
it-itedda ken siya is an-anapen Apo Dios wenno men-gasingana. Adi men-
gasing isnan napoowan ay animal ya nan tapina ay mait-ited ta mapakawan
nan basbasolda. Kinwanina di olay siya dadi nan ik-ikkanda ay mangsolot
isnan naibaga isnan linteg Moses.
9 Nan esay kinwanin Kristo et, “Naayak, Apo Dios, ay mangtongpal isnan
kaykayatmo.” Isonga getken tako ay inpasaldeng Apo Dios nan mang-it-
itedan di ipogaw isnan ibonbon-ongda ya nan tapin di it-itedda tay nan
nang-itedan Kristo isnan awakna nan sokatna.
10 Gapo tay tinongpal Jesu Kristo nan kayat Apo Dios et nadalosan nan
basbasol tako. Tinmet-ewa di tay inted Kristo nan awakna ay matey ay pala
ken datako. Maid teken nodi kedeng di is masapol ay ommat.

11 Nan papadi ay mangtongtongpal isnan patpatiyen di Judio et ik-ikkanda
ay inagew nan oblada dapay madoblidobli nan it-itedda ken Apo Dios. Ngem
maid polos kabaelan nan it-itedda ay mangkaan isnan basbasol di ipogaw.
12 Ngem si Kristo et es-esa nan itedna tay namingsan nan nang-itedana
isnan awakna ay pala isnan basbasol di ipogaw. Idi nakwas di danat itokdo
isnan makanawan Apo Dios tay nan intedna et masilbi ay eng-enggana.
13 Isonga wada siya id wani ay mangses-eed isnan maabakan nan am-in
ay bosbosona ta ipagatin Apo Dios daida ken siya.
14 Isonga kaneg nan kinwanik en gapo isnan es-esa ay intedna et pinagaw-
isna nan ipogaw ay daldalosana tapno maid polos kadelawanda ken Apo
Dios ay enggana.
15 Et panpaneknekan nan Ispirito Santo dadi gedan isnan nangwaniyana
en,
16 "Kankanan Apo Dios en siya nan makitolagak isnan ipogawko isnan omali
ay timpo. Awnitko ipaisnek nan bilbilinko isnan nemnemda ta adida
kalkalkalingkingan."
17 Kinwanina gedan en,
"Awnitko adi nemnemnemen kasin nan ngawi ay inik-ikkanda."
18 Isonga kanak en no mapakawan tet-ewa nan basbasol di ipogaw et adi
masapol ay wada kasin nan maited ay pala isnan basbasolda.

Mabalin Ay Somag-en Tako Ken Apo Dios Gapo Ken Kristo

19 Isonga bebsatko, gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken datako et
nawayaan tako dadlo ay songgep isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay
naiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto isnan damdamo ay baey ay sinapon di
ipogaw ay mangdaydayawanda ken siya.
20 Tay gapo isnan nang-itedana isnan awakna et sinapona nan balo ay
waya ay somag-enan tako ken Apo Dios. Tay kinaana nan nangseseyat ken
datako ay omey ken siya ay naiyaligan san balengbeng isnan damdamo ay
baey Apo Dios.
21 Isonga wada si Kristo ay kagawisan ay mangitatakdeg ken datako. Et
siya gedan nan mang-ay-ayowan ken datako.
22 Isonga somag-en tako ken Apo Dios gapo tay tet-etet-ewa ay layden tako
ay ikkan ya adi tako koma mendowadowa ay mamati ken siya. Somag-en
tako ken siya tay nadalosan tako gapo isnan nateyan Kristo tay kinaana nan
ngawi isnan nemnem tako ya kegna inowasan nan awak tako is menlen-
gleng ay danom.
23 Isonga adi tako polos taytaynan nan namnama ay kankanan tako en
patpatiyen tako tay matalek si Apo Dios ay nangibaga isnan namnamaen
tako.
24 Nemnemnemen tako koma nan men-gawisan nan iib-a tako. Menbi-
nadang tako ta nan gawis ya nan layad nan ipap-aila tako isnan iib-a tako.
25 Adi tako abes somadsadot ay makidagdagop ay mangdayaw ken Apo
Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan tapina ken datako. Nodi am-amed tako
papigsaen nan pammatin nan iib-a tako tay somagsagsag-en nan agew ay
kasin omaliyan Kristo ay Apo tako.
26 Tay no getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo datakopay
kayet ipapati ay mangitoltoloy ay bomasbasol et maid mabalin is mangkaan
isnan basbasol tako.
27 Nodi pilmi ay omegyat tako tay kedeng nan awnit tako mabanagan isnan
kaeegyat ay apoy ay awnit mangpoo isnan mangbosboso ken Apo Dios is
sedsed-en tako.

28 Olay nan linteg Moses et nan ipogaw ay nang-iiyaw et napateyda.
Sinomalyada siya omona dat no waday dowa wenno ad-ado is ipogaw ay
mangpaneknek ay tet-ewa ay iniiyawna et pinateyda siya ay egay nangseg-
ang ken siya.
29 Isonga am-amed nan dosan nan ipogaw ay mang-iiyaw isnan Anak Apo
Dios. No nemnemnemena ay maid paay nan basan Jesus ay intedna isnan
nateyana tapno matongpal nan balo ay tolag Apo Dios ay nangdalos ken
siya ya no iiyawena nan Ispirito Santo ay mangiyal-ali isnan gawigawis ay
badang Apo Dios et bagayna no pilmi nan dosana.
30 Getken tako nan kabaelan Apo Dios ay nangwani en, “Sak-en nan men-
ibab-aes. Awnitak dosaen nan lombeng ay madosa.” Kinwanina abes en,
“Sak-en nan awnit mangbanag isnan ipogawko.”
31 Isonga kanak en pilmi ay kaeegyat no maitedka ken Apo Dios ay
matatatago ay tet-ewa ta kigad siya is ikkana ken sik-a.
32 Nemnemenyo koma san inommat isnan namatiyanyo. Nalawagan nan
nemnemyo isnan nangdawatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo. Isonga olay
pilmi nan napalpaligatanyo ngem men-gasgasing kayo kayet.
33 No mamingsan et pilmi ay iiyawen nan adi mamati dakayo dadapay
palpaligaten dakayo isnan mangiilaan nan adoado ay ipogaw. Et no mam-
ingsan abes et kaneg kayo nakilak-am isnan ngawi ay inik-ikkanda isnan iib-
ayo ay mamati gapo isnan seg-angyo ken daida.
34 Sinegseg-anganyo ya binadbadanganyo nan naibalbalod. Et isnan
nang-al-alaan nan adi mamati isnan kompolmi ay kowayo et binaybay-
anyo daida dakayopay men-gasing kayet. Egay nakak-aan nan gasingyo tay
getkenyo ay wada nan am-amed gawis ay kowayo ay maid patenggana id
daya.
35 Isonga gapo tay siya dadi nan inik-ikkanyo id kasin et itoltoloyyo koma
ay mangtalek ken Apo Dios tay dadama ay gawis nan maited ken dakayo no
siya di nan ikkanyo.
36 Masapol ay itoltoloyyo ay mang-an-anos ay mang-itpe isnan ligat tapno
tongtongpalenyo nan kayat Apo Dios ya makaganab kayo isnan gawis ay
inkalina.
37 Tay kaneg nan naisolat isnan inpasolat Apo Dios ay mangwani en,
“Sin-awyan dat omali nan awnit omali. Adina bayabayagen.
38 Et nan ipogaw ay gawis nan pangiilaak ken daida et adi makak-aan nan
gawis ay pammatida ken sak-en isnan am-in ay ik-ikkanda. Ngem no waday
mamati dat mensanod et maid polos gasingko ken siya.”
Siya di nan kinwanin Apo Dios.
39 Ngem baken kaneg todi nan ik-ikkan tako tay baken tako kaneg nan
ninsanod ay mamati ay adi maisalakan. Nodi itoltoloy tako ay mamati tapno
tet-ewa ay maisalakan tako.

11

Nan Osto Ay Pammati

1-3 Nan kanan tako en pammati et siya nan mamatiyan tako ay awnit
matongpal tet-ewa nan namnamaen tako ay olay adi tako iilaen id wani.
Olay maid tako isdi ay nangiila et mamati tako ay aped nawada nan am-in
ay wada tay patpatiyen tako ay binoliw Apo Dios dadi gapo isnan kalina et
kedeng. Et nan pammati ay kaneg todi nan gapo ay men-gasing si Apo Dios
isnan tapin di ipogaw id kasikasin.
4 Kaneg din si Abel tay gapo isnan pammatina et gag-awis ken Apo Dios
nan inted Abel ken siya mo nan inted Cain. Isonga gapo isnan pammatina

et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya. Isonga dinawatna nan intedna et olay id kasikasin nan nateyan Abel et wada kayet nan ipagpagtekna gapo isnan pammatina.

5 Din si Enoc gedan nan esa ay pagbasalan. Tay gapo isnan dadama ay pammatina et egay natey. Nodi inalan Apo Dios si Enoc ta makitee ken siya. Isonga egay dinatngan nan ipogaw ay mang-an-anap ken siya. Kega aped naamas. Ngem sapay alaen Apo Dios siya et napaneknekan ay men-gasing si Apo Dios ken siya.

6 Ngem adi kabalin ay men-gasing si Apo Dios isnan ipogaw ay maid pammatina ken siya. Tay nan kompolmi ay mangkayat ay somag-en ken Apo Dios et masapol ay mamatida ay wada siya ya patpatiyenda ay nan ik-ikkana isnan manglayad ay mangtek ken siya et gawis.

7 Kaneg abes din si Noah tay nan pammatina gedan nan gapo ay pinatina nan inbagan Apo Dios ken siya. Tay inbagan Apo Dios nan kaeegyat ay awnit ommat dat patiyen Noah ay olay maid inil-ilana is kaneg todi. Isonga ninsapo is bapor ay kaneg nan inbagan Apo Dios et siya nan naisalakanan Noah ya nan pamilyana isdin napsongan nan batawa. Gapo isnan pammatina et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya dapay nan tapin di ipogaw ay egay namati et nadosada ay natey.

8 Nan pammatin Abraham abes nan gapo ay inidngena nan inbagan Apo Dios ken siya. Kinwanin Apo Dios en, "Taynam nan naay ay ilim ta omeyka isnan teken ay awnitak ited ken sik-a." Dat tet-ewa patiyen Abraham ay olay egayna gintek nan ili ay omayana.

9 Nakitee da Abraham ay kaneg sangaili isnan ili ay pinatina ay awnitna kowa tay siya nan inkalin Apo Dios ken siya. Ninbabaeyda isnan aped nasapo is kodil tay baken di is osto ay menteteanda. Gapo tay paliso nan inkalin Apo Dios ken daida et keg todi gedan nan inikkan Isaac ay anakna. Siyang na gedan nan apona ay si Jacob tay apedda nakitet-ee ay kanegda sangaili.

10 Inan-anosan Abraham ay nakitetee isnan bakenda ili tay ninamnamana nan ili ay maid patenggana ay sinaad Apo Dios id daya.

11 Olay si Sara gedan ay asawan Abraham et no pay nain-ina siya ay adi makaanak ngem inmanak gapo isnan pammatina. Inmanak tay pinatina ay tongpalen Apo Dios nan inkalina ken siya.

12 Isonga adoado nan ap-on Abraham ay olay dadama ay naam-ama esapay wada nan anakna. Adi kabilang nan kaad-adoda tay kanegda nan kaad-adon nan taltalaw wenno nan lagan isnan benget di baybay.

13 Da todi ay ipogaw et nateyda sapay matongpal nan sines-eedda. Ngem olay egay natongpal isnan natatagowanda et egayda dokdokogan nan pammatida. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et kanegda iiilaen tet-ewa nan awnit maited ken daida dadapay men-gasing ay mangdawat ay olay no mabayag nan matongpalana. Gintekda ay baken nan batawa is ostoosto ay ilida nodi kanegda aped sangaili isna.

14 Et nan ipogaw ay keg todi nan nemnemda et ipagtekda ay wada nan teken pay ay an-anapenda. Et siya nan ili id daya ay tet-ewa ay kowada.

15 Egay ninemnemnem da Abraham nan ili ay tinaynanda. Tay no siya nan inikkanda et wayawayada ay somagong.

16 Ngem egayda nodi kakakakayatda nan kagawisan ay ili et siya nan kadan Apo Dios. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et maid polos kabainan Apo Dios isnan nangwaniyanda en si Apo Dios nan Diosda. Mamagtek ay tet-ewa di tay wada nan ili ay insaganana ay pala ken daida.

17-18 Nan esa ay mangipagtek isnan gawis ay pammatin Abraham et nan inikkana ken Isaac ay anakna. Inbagan Apo Dios ken Abraham ay nan

magapo ken Isaac nan matongpalan nan inkalina ay awnit omadoado nan ap-ona. Dat isnan namingsan pinadas Apo Dios si Abraham ta maila no tet-ewa ay talkena siya. Kinwanina en masapol ay ited Abraham si Isaac ken siya. Isonga olay no kedkedeng si Isaac is anakna et ninsagana si Abraham ay mangpatey koma ken siya ay mang-ited ken Apo Dios.

19 Tay isnan nemnem Abraham et kabaelan Apo Dios ay kasin mangtago ken Isaac. Isonga olay egay inpalobos Apo Dios siya ay mangpatey isnan anakna ngem kega tet-ewa ay tinagona siya tay dandaney ay mapatey dat adi obpay.

20 Et isnan naam-amaan Isaac, inkalina isnan dowa ay an-akna ay da Jacob ken Esau nan awnit badang Apo Dios ken daida. Inkalina tay patpatiyena ay awnit tongpalen Apo Dios nan kinwanina ay olay egay pay laeng ommat.

21 Et si Jacob gedan et inbagana nan awnit badang Apo Dios isnan doway apona ay an-ak Jose isdin nganngani ay mateyana. Inbagana gapo tay pinatpatina ay awnit tongpalen Apo Dios nan epdasna inkali. Isnan nang-ikkanana isdi et ninyodong ay nangdayaw ken Apo Dios ay menkakawe isnan sokodna.

22 Kaneg abes si Jose et gapo isnan pammatina ken Apo Dios et inbagana nan awnit komaanan nan ap-on Jacob ay kangadan gedan is Israel id Egipto tay siya di nan inpagtek Apo Dios ay awnit ommat. Isonga isnan nganngani ay mateyana et inbilina gedan ken daida nan masapol ay awnitda ikkan isnan ingitna.

23 Nan napowan Moses nan esa ay gawis nan pammatida ken Apo Dios tay isdin naiyanakan Moses et egayda inmegyat ay adi mangtongpal isnan ngawi ay bilin nan alida. Isonga in-gagoda siya isnan tolo ay bowan tay menbelelegew ay onga.

24 Gapo isnan pammatin Moses isnan naetengana et inadyana ay maibilang ay anak nan nangtalaken ken siya ay nan babai ay anak nan ali id Egipto.

25 Nan gapo na et tay gag-awis isnan nemnemna no maitapi siya isnan ipogaw Apo Dios ay mapalpaligatan mo nan mangdokogana ken Apo Dios ta kigad siya ay mang-ikkan isnan laylaydena tay getkena ay nan biyag di ipogaw isnan batawa et sin-awyan et kedeng.

26 Tay ninemnemna en gag-awis no mapaligatan siya gapo isnan mangpat-patiyana isnan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay mo nan mangganabana isnan am-in ay kinabaknang nan iyEgipto tay ninemnemnemna nan ligalo id daya ay maited ken siya.

27 Gapo isnan pammatina et tinaynana id Egipto ya maid egyatna isnan liget nan ali ken siya isnan nang-ikkanana isdi. Maid polos sokat nan pammatina tay kegna inila si Apo Dios ay adi kaila.

28 Nan pammatina gedan nan gapo ay tinongpalna nan esay inbilin Apo Dios ken siya. Inpaikkana isnan alal-apo tako nan kanan tako en, ‘Nan Limaosan nan Anghel.’ Winaksiyanda nan segpan nan bab-aeyda is basan di napalti ay kalnilo tapno laosan nan anghel daida ay adi mangpatey isnan iyon-a ay an-akda.

29 Gapo isnan pammatin din alal-apo tako gedan et nakagedangda isnan baybay ay kangadan is Gadangdang ay kaneg maid danom. Ngem isnan nangpadasan nan iyEgipto ay manggedang ay mang-onod ken daida et nalimonda am-in.

30 Nan pammatida abes nan gapo ay dinadael Apo Dios nan baked ay ataatakdag ay toping ay nangliliwes isnan ili id Jerico isnan nangtongpa-landa isnan kinwanin Apo Dios en liwliwesenda nan ili is pito ay agew.

31 Gapo isnan pammatin Rahab ay olay siya nan esay malaklakowan nan
kinababaina id Jerico sapay mamati et egay naitapi isnan napateyan nan
kailiyana. Napateyda tay inad-adyanda ay mangtongpal ken Apo Dios.
Ngem gapo isnan nangpatiyan Rahab ay si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios et
binadangana nan Judio ay inmey id Jerico ay mangsiim ay mang-ila isnan
awnitda ikkan ay manggobat ken daida isonga egayda pinatey siya.
32 Ay itoloyko ay mangibaga isnan kapateg nan pammatin di ipogaw? Adi
omanay isnan naay ay solat no ibagak nan maipanggep ken Gideon, Barac,
Samson, Jefte, David, Samuel ya nan mamadton Apo Dios id kasikasin.
33 Gapo isnan pammatida et adoado nan inik-ikkanda. Wada ken daida
nan nangabak isnan nanggobgobatanda isnan natkenatken ay ili. Nin-
toltolay ay ostoosto nan tapina ya inil-ilada nan nangtongtongpalan Apo
Dios isnan inkalkalina. Nan tapina ken daida et inagtan Apo Dios daida is
kabaelanda ay mangipasaldeng isnan kaeegyat ay animal ay layon ta adida
makapatey.
34 Nan tapin di inik-ikkanda et nakapatpateyda is napigsapigsa ay apoy ya
nakalasatda isnan ipogaw ay mangpatey koma ken daida. Olay nakapsotda
ngem inpapigpigsan Apo Dios daida. Isonga pilmi nan pigsada ay nang-abak
isnan bosbosoda ay omey manggobgobat ken daida.
35 Gapo isnan pammatin nan tapin di bababai et natago kasin nan natey ay
an-akda. Nan tap-ina ay napigsa nan pammatida et nan kaeegyat ay inikkan
nan ib-ada ken daida nan inkateyda. Tay gag-awis ken daida no mateyda mo
nan mangdokoganda ken Apo Dios tay getkenda ay kasinda matago isnan
gag-awis ay biyag.
36 Nan tapina ken daida et naiyawda ay pilmi ya nasapsaplitda. Nan tapina
abes et nakawkawalanda ya naibalbalodda.
37 Wada ken daida nan nagaygayang is bato ay napatey ya naam-amas nan
awakda is lagadi ya napatpateyda is ispada. Kodokdo nan tapida et apedda
ninbadbado is kodil di kakalnilo wenno kakalding. Inaamis ya pinalpaligat
nan ipogaw daida.
38 Maid osto is ilida. Apedda nintet-ee isnan pondag wenno isnan bilig ay
maid bab-aey wenno isnan lil-iyang. Gapo tay kaneg todi nan pammatida et
kega adi maibagay no makiteeda isnan batawa tay gag-awisda mo nan am-in
ay wada isna.
39 Madaydayawda gapo isnan gawigawis ay pammatida. Ngem egayda
kayet dinatngan nan esa ay inkalin Apo Dios ken daida.
40 Tay wada nan gag-awis pay ay ninemnem Apo Dios ay ikkana tay
kayatna ay baken daida et kedeng is makaganab nodi kayatna ay maitapi
tako gedan isnan mangtongpalana isnan esay inkalina et siya nan mang-
pagawisana ken datako am-in tapno maid polos ngawi is il-ilaena isnan
kompolmi ay ipogaw ay mamati ken siya.

12

Itoltoloy Tako Ay Mamati Ay Gawis

1 Isonga gapo isnan adoado ay inbagbagak ay maipanggep isnan alal-
apo tako id kasin ay mangpanpaneknek isnan kinagawis nan pammatin
di ipogaw et toladen tako daida koma. Isonga lisiyan tako nan am-in ay
mangseseyat ken datako ay mangsolot ay ostoosto ken Apo Dios. Dokogan
tako koma nan ngawi ay maikkan ay mangbab-aa ken datako. Itoltoltoloy
tako ay adi polos maisis-iyan isnan kayat Apo Dios ay ikkan tako.
2 Nemnemnemen tako ay kanayon si Jesus tay siya nan ostoosto ay
mangipaila isnan tet-ewa ay pammati. Initpena nan nangilansaanda ken

siya isnan kros ay maid polos lilina. Egayna polos nemnemnemen nan naipababainana tay ninemnemna nan pilmi ay gasingna no makwas nan oblana ay mangisalakan ken datako. Et id wani wada siya ay tomotokdo isnan kad-an di kapatgan ay wada isnan makanawan nan tomotokdowan Apo Dios ay mentoltolay.

3 Nemnemnemen tako koma nan inommat ay nangliligtan nan ngawi ay ipogaw ken siya ngem inan-anosana. Isonga adi tako maom-oma tapno adi tako taytaynan nan mamatiyan tako.

4 Tay isnan mangpadpadasanyo ay mang-abak isnan ngawi ay maikkan et maid kayet napatey ken dakayo gapo isnan pammatiyo.

5 Ay kinalingkinganyo ngen nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangi-papigsa ken dakayo ay an-akna? Kanana en,

“Anakko, idngem no esten Apo Dios nan ik-ikkam. Adika menseseg-ang no
sagiitena sik-a.

6 Tay estena nan ikkan nan am-in ay laylaydena danapay dosaen nan am-in ay ibilangna ay an-akna no lombeng ay madosa.”

7 Isonga an-anosanyo nan naligat tay it-itdowan Apo Dios dakayo ay kaneg nan ikkan nan ama isnan an-akna. Tay maid an-ak is baybay-an nan amana ay mang-ikkan is ngawi nodi dosaena tapno mas-et nan ogalina.

8 No adi dosdosaen Apo Dios dakayo isnan ngawi ay ik-ikkanyo ay kaneg nan ik-ikkana isnan an-akna et baken kayo is tet-ewa ay an-akna.

9 Nan am-a tako et dinosdosada datako et lispitowen tako daida gapo isnan nang-ik-ikkananda isdi. Isonga am-amed koma nan manglispitowan tako ya mangpatiyan tako ken Apo Dios ay Ama tako id daya tay nan menbanagan nan mangdosdosaana ken datako et matatatago tako ay enggana.

10 Dinosdosan nan am-a tako datako id kasin ngem sin-awyan tay isdin kaongong-a tako et kedeng. Inik-ikkanda nan kananda en gawis ken datako. Ngem dosaen Apo Dios datako tay tet-ewa ay getkena ay siya nan gomawisan tako tapno menbalinena datako ay maiyiso ken siya isnan kinadalosna.

11 No madosa tako et masaktan tako isonga adi tako men-gasing isnan ommatana. Ngem gawis nan menbanagana tay no maitdowan tako et gomawgawis nan ogali tako isonga natalna nan nemnem tako gedan.

12 Isonga adi tako somadsadot ay olay naligat nan om-ommat. Papipigsaen tako nan nemnem tako.

13 Itoltoloy tako ay mang-ikkan isnan osto tapno isnan mang-il-ilaan nan nakapsot nan pammatida et adida maisis-iyan isnan osto ay mangsolotanda ken Kristo. Palakaenyo nan daanenda ay omey ken Apo Dios tapno adida maseseyatan.

14 Ipakatyo ay adi makisapsape tapno gawis nan nemnemyo isnan am-in ay ipogaw. Padasenyo abes ay mang-ikkan isnan gawigawis ay mangipaila ay maitatapi kayo ken Kristo. Tay no adi tako ikkan et adi tako makaila ken Apo Dios isnan kaodiyan ay agew.

15 Makailanyo tapno ostoosto nan mangsolsolotanyo ken Kristo tapno tet-ewa ay ganabenyo nan gawigawis ay badang Apo Dios ya makailanyo gedan tapno adi kayo baybay-an nan mang-ik-ikkan is ngawi tay no baybay-anyo daida et siya di nan menlogiyan di golo. Kanegna nan menpait ay no mailaok isnan gawis et papaitena nan am-in.

16 Adiyo ikkan nan ngawi ay mangiseyseyep isnan bakenyo asawa. Adiyo abes ik-ikkan nan kaneg nan inikkan Esau ay egay nangipaay ken Apo Dios. Tay insokat Esau isnan innodina nan tawidna isnan kinainoy-ana is makan ay sinkomakana et kedeng dapay nan bilin Apo Dios et nan inoy-a nan osto ay mangtawid.

17 Getken tako ay olay sinokatana nan nemnemna issan nakwasana ta
ganabena nan ipatawid amana ken siya koma et adi mabalin tay epdas
naikkan. Isonga adi mabalin ay ited amana ken siya nan tawidna tay adi
kabalin ay masokat nan epdasna inikkan olay pilmi ay ninbabawi. Isonga
adi tako ikkan nan kaneg todi ay adi mangpaay isnan kankanan Apo Dios.

18 Itoltoloy tako ay mamati ay ostoosto tay gag-awis nan balo ay tolag
Apo Dios mo nan damdamo ay intedna isnan Judio id kasin. Tay baken
et kaeegyat nan ipagpagtek Apo Dios ken datako ay kaneg nan inpap-
ailana ken daida. Tay adi tako iiilaen nan bilig ay makwani en Sinai ay
menbidbidang. Adi menpail-ila ken datako nan napigsa ay dagem ya nan
menbolilinget ay olay isnan kag-aw.
19 Adi tako dengdengngen nan napigsa ay tanggoyob ya nan napigsapigsa
ay kali. Isdin nangdengnganda isnan ninkaliyan Apo Dios et ninpak-
pakaasida ta adi maitoloy
20 tay pilmi ay inmegyatda ken Apo Dios isnan nangwaniyana en, “No
waday manggatin isnan bilig ay olay animal et masapol ay magayang is bato
ay mapatey.”
21 Gapo isnan pilmi ay kaeegyat ay ninpaila et kinwanin Moses en, “Men-
paypayegpegak gapo isnan egyatko.”

22 Ngem datako id wani et teken tay somagsag-en tako isnan tet-ewa
ay mentetean nan tet-ewa ay Dios ay makwani en Jerusalem id daya ya
nan esay ngadana et Sion. Wada isdi nan kalibolibo ay aanghel ay men-
galalasing isnan mangdayawanda ken Apo Dios.
23 Maitatapi tako isnan iib-a tako ay mamati ay naisolat gedan nan
ngadanda id daya tay datako am-in nan an-ak Apo Dios. Somagsag-en
tako gedan isnan mamati ay epdas natey ay makitetee ken Apo Dios id
wani. Daida nan gawis nan pangiilaan Apo Dios isdin natatagowanda. Et
id wani et adida polos bomasbasol. Somagsag-en tako abes ken Apo Dios ay
mangbanag isnan am-in ay ipogaw
24 ya ken Jesus ay nangipatongpal isnan balo ay tolag. Nan nang-itedana
isnan basana isnan nateyana et gag-awis nan inpagtekna mo nan basan Abel
tay kabaelan nan basan Jesus ay mangdalos isnan basbasol di ipogaw. Ngem
nan basan Abel et baes nan ibagana.

25 Makailan tako ta idnge tako nan kankanan Apo Dios. Tay id kasin et
nadosa nan ipogaw ay egay nangpati isnan inpabagana ken Moses. Isonga
am-amed nan dosa tako no adi tako patpatiyen nan inpabagana isnan
Anakna ay nagapo id daya.
26 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et ninyegyeg nan batawa isdin
nakikaliyana ken Moses id kasin ngem kinwanina en id wani et baken
kedeng nan batawa is ipayegyegna nodi itapina nan daya gedan.
27 Isnan nangwaniyana ay kasina ipayegyeg nan batawa et ipagtekna ay
awnitna maiden nan naay ay batawa ay binoliwna id kasikasin ta sokatana
is balo ay adi kabalin ay mamaid.

28 Isonga dayawen tako si Apo Dios tay nan awnit maited ken datako et nan
maitapiyan tako ken siya ay makitolay isnan deey ay balo ay batawa ay adi
kamam-aid. Men-iyaman tako ken siya ya patgen tako siya ay ostoosto ay
mang-ik-ikkan isnan mangipagasing ken siya. Lispitowen tako siya ay osto
ya adi tako kalkalingkingan nan kinangatona
29 tay si Apo Dios et dadama nan kabaelana ay mendosa ay kaneg nan apoy
ay mangpoo isnan am-in.

13

Bilbilin Isnan Mamati

1 Siya dana pay nan ibilinko ken dakayo ay mamati. Itoltoloyyo ay men-
asilayad ay kaneg sinbebsat.
2 Sangailiyenyo ay gawis nan sangaili tay id kasin et wadada nan nang-
ikkan dat anghel obpay nan sinangailida.
3 Makiseg-ang kayo isnan naibabalod ya nan mapalpaligatan ay kanegyo
likliknaen nan likliknaenda.
4 Paayenyo ay osto nan omasawaanyo ta adiyo iseyseyep nan bakenyo
asawa. Tay banagen Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dadi olay
no waday asawana wenno maid.
5 Adiyo gamgamgaman ay bomaknang nodi mapnek kayo isnan wada ken
dakayo tay kinwanin Apo Dios en, “Adiyak polos taytaynan dakayo wenno
mamaiden nan badangko ken dakayo.”
6 Isonga adi tako mabain ay mangwani en, “Si Apo Dios nan mangbad-
badang ken datako isonga maid egyat tako tay maid ipogaw is mabalin ay
mangpasakit ken datako.”
7 Adiyo kalkalingkingan din nangipangpango ken dakayo id kasin ay
nang-it-itdo isnan kalin Apo Dios ken dakayo. Nemnemnemenyo nan
gawis ay pammatida ay egay ninbalbaliw enggana ay nateyda ta siya nan
toltoladenyo.
8 Tay si Jesu Kristo et adi menbalbaliw nodi paliso ay eng-enggana.
9 Isonga makailanyo tapno adi masoksokat nan nemnemyo ay mangpati
isnan natkenatken ay baken tet-ewa ay mait-itdo. Kaneg nan aped ibil-
bilin di ipogaw ay adi kano kankanen nan tapin di makan. Baken nan
mangsolsolotan di ipogaw isnan kaneg da todi is mabadanganda. Nodi nan
mangbadang isnan kaipoipogaw et nan mapapigsaan nan nemnemda gapo
isnan badang Apo Dios ken daida.
10 Tay nan nang-itedan Jesus isnan awakna ay matey et siya nan mabadan-
gan tako. Ngem no adyan nan ipogaw ay mangtaynan isnan damo ay linteg
ay linteg Moses et maid ngalod lebbengda ay maitapi isnan mangbadbadang
ken datako tay adyanda ay mangpati isnan tet-ewa.
11 Tay nan esay ibonbon-ongda ken Apo Dios et maiyalig et kedeng isnan
epdas inikkan Kristo. Tay isgep nan kangatowan ay padi nan basan nan
kapalpalti isnan Kadiosan ay Kowalto tapno mapakawan nan basbasol di
ipogaw. Ngem nan awak nan naibon-ong et iyeyda isnan ilit di ilida tapno
mapoowan.
12-13 Et siya di nan kaiyaligan nan epdas inikkan Jesus tay nin-ikalo siya
ay natey isnan ilit nan ili ta nan awakna nan mangtongpal isnan inpaikkan
Apo Dios isnan Judio id kasin. Isonga taynan tako nan damo ay linteg tay nan
nang-itedan Jesus isnan basana nan osto ay mapakawanan nan basbasol di
kaipoipogaw tapno madalosanda. Maitapi tako koma ken Jesus ay olay no
mapalpaligatan tako isnan mang-ikkanan tako isnan naay.
14 Tay baken nan naay ay batawa is mentetean tako ay enggana. Nodi
namnamaen tako nan ili ay awnit tako datngan.
15 Isonga gapo isnan mamatiyan tako ken Jesus et baken et nan ibonbon-
ong tako is ited tako ken Apo Dios. Nodi nan dayaw tako ken siya nan
kanayon ay it-ited tako. Tay nan mangibagbagaan tako ay si Jesus nan Apo
tako et siya nan esa ay mangdayawan tako ken Apo Dios.
16 Et nan mang-ik-ikkanan tako isnan gawis ya nan men-asibadangan tako
nan ited tako ken Apo Dios ay mangipagasing ken siya.

17 Tongtongpalenyo nan kankanan nan mangipangpango ken dakayo. Ay-ayowananda dakayo ay gawis isnan pammatiyo tay masapol ay awnitda ibaga ken Apo Dios nan inik-ikkanda ay men-it-itdo. No tongpalenyo daida et men-gasingda ay mang-ikkan isnan oblada ngem no adi, menseseg-angda ay mang-ikkan. Et no menseseg-angda gapo ken dakayo et adiyo likliknaen nan gawis nodi awnityo liknaen nan dosa.
18 Itoltoloyyo koma ay mangilol-owalo ken dakami tay maid getkenmi is inikkanmi is ngawi ya kaykayatmi ay itoltoloy ay mang-ik-ikkan isnan gawis.
19 Et kayakayatko ay ilowaloyo ta adi mabayag daket somagong issa ken dakayo.

Kombos Nan Naay Solat

20-21 Sapay koma ta gapo ken Jesu Kristo et ited Apo Dios ken datako nan masapol tako tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan kayatna ya menbalinena datako is gawis ay ipogaw ay mangipagasing ken siya. Tay siya nan Dios tako ay mang-it-ited isnan natalna ay nemnem ya nangtago ken Jesus ay Apo tako ay mang-ay-ayowan ay gawis ken datako ay kanegna kakalnilo. Gapo isnan nateyana et nasapo nan balo ay tolag Apo Dios ay maid patenggana. Isonga daydayawen tako siya ay eng-enggana. Sapay koma ta matongpal.
22 Bebsatko, baken andoando nan naay ay solatko ken dakayo isonga pang-pangaasiyo ta anosanyo ay mangdenge isnan inbagbagak ay mangipapigsa ken dakayo.
23 Kayatko ay getkenyo ay naipabala nan besat tako ay si Timoteo isnan pagbalodan. No omali isna ay dagos et makkey ken sak-en isnan omeyak mangpasyalan ken dakayo.
24 Menpakomosta kami isnan mangipangpango ken dakayo issa ya isnan am-in ay ipogaw Apo Dios. Nan iib-a tako ay mamati ay nagapo id Italia et menpakomostada gedan.
25 Sapay koma ta wawawawada ken dakayo nan layad ya anos Apo Dios.

Nan Solat Santiago

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Santiago ay pangolon di mamati id Jerusalem id kasikasin et pamagbaga ay naisolat ay pala isnan am-in ay mamati ken Apo Dios ay naiwawakat isnan batawa. Inpagpagtekna ken daida nan osto ay ikkan di ipogaw no kananda en mamatida. Inos-osal Santiago nan adoado ay pangngalig ay mangipaawat isnan ninsolatana isnan tet-ewa ay kayatna ay ibaga tay laydena ay ostoosto nan ogalin di mamati.

Ibagbagana nan nemnem Apo Dios maipanggep isnan kinabaknang, nan kinakodo, nan mangdoldolog isnan ipogaw, nan baken gawis ay kankananda, nan tet-ewa ay silib ya nan tapina pay.

Nan napateg isna et masapol ay mail-ila nan pammatin di ipogaw isnan ik-ikkanda ay baken kedeng nan topekda is mangmangwani.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Maipanggep isnan tet-ewa ay pammati ya silib 1:2-8
Maipanggep isnan kinakodo ya kinabaknang 1:9-11
Maipanggep isnan padas ya dolog 1:12-18
Masapol ay adi aped dengdengngen nan ipogaw nan kalin Apo Dios nodi masapol ay tongpalenda 1:19-27
Nan kangawin di maipaam-amdan nan esay ipogaw mo nan esa 2:1-13
Masapol ay mail-ila nan pammatin nan ipogaw isnan ik-ikkanda 2:14-26
Masapol ay makailan tako nan kankanan tako 3:1-18
Masapol ay adi solsoloten nan mamati nan ik-ikkan di adi mamati 4:1-5:6
Tap-in di bilbilin 5:7-20

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Santiago ay baan Apo Dios ya si Jesu Kristo ay Apo tako et
naay di solatko ken dakayo ay Judio ay mamati ken Kristo ay inmey isnan
natkenatken ay il-ili. Komosta kayo.

Nan Tet-ewa Ay Pammati Ya Silib

2 Bebsatko, gawis no ibilangyo ay nagasat kayo olay adoado nan ligat ay
likliknaenyo
3 tay nan mang-an-anosanyo isnan ligat et siya nan mangpaneknek isnan
pammatiyo engganay menbalin kayo ay makatpe.
4 Isonga itolok tako ay ommat nan ligat ken datako tay siya nan mataptap-
tapiyan nan anos engganay maid menkolangan nan gawis ay ogali tako.
5 Ngem no wada ken dakayo nan kolang nan mangtekana isnan osto ay
ikkana dat mendawat ken Apo Dios ta itdona nan ikkana tay men-gasing siya
ay mang-ited ay maid polos imotana.
6 Ngem no mendawat kayo et masapol ay mamati kayo ay maid dowad-
owana ay idyana nan dawatenyo tay nan mendodowa et kanegna nan
dalloyon isnan baybay ay itaytayaw di dagem.
7-8 Nan ipogaw ay kaneg todi et menbalibaliw nan nemnemna isnan am-
in ay ik-ikkana isonga adina koma kanan en ited Apo Dios nan dawatena tay
tet-ewa ay adi agtan Apo Dios siya.

Kodokdo Ya Babaknang

9 Men-gasing kayo koma ay kodokdo ay mamati ken Kristo tay patpatgen
Apo Dios dakayo ay olay no adi paayen nan iib-ayo dakayo.

10 Ngem dakayo ay babaknang ay mamati ken Kristo et men-gasing kayo
koma no ipapagowab nan adi mamati dakayo tay olay no baknang ngem nan
biyag et kaneg sabsabong ay sin-awyan dat may-osan et maango.
11 Tay no men-alalatong et may-osan nan mola dat matekdag nan bengada
isonga omasiasi nan ilada. Siya di nan kaneg nan ommat isnan baknang is-
nan mang-as-asikasowana isnan kinabaknangna tay adi kapnek dat matey.
12 Nan mamati et men-gasing no anosanda ay mangitpe isnan ligat ay adi
kasoksokatan nan pammatida. Tay nan makatpe et ligalowan Apo Dios is
biyag ay maid patenggana ay inkalina ay maited isnan manglaylayad ken
siya.
13 Ngem no wada ken dakayo nan maligligatan dat madologan et adina
koma kankanan en si Apo Dios nan nangdolog ken siya. Tay si Apo Dios et
adi kadolog ya adi abes mendoldolog.
14 Tay nan madologan nan ipogaw ay bomasol et maid teken nodi nan
manglayadan nan awakna ay mang-ikkan isnan ngawi ay wada isnan
nemnemna.
15 Tay no nemnemnemen nan ipogaw nan ngawi et adi mabayag dat
bomasol. Et nan bomasbasolana nan gapo ay maisisiyan ken Apo Dios ay
eng-enggana.
16 Isonga dakayo ay bebsatko, adi kayo kaal-allilaw ay mangwani en si Apo
Dios nan mangdoldolog ken datako
17 tay kedeng nan gawis ya osto nan magapgapo ken siya. Owen, magapo
dadi ken Apo Dios ay nangboliw isnan am-in ay silaw id ngato ay nan
talaw, bowan ya agew. Ngem olay no menbalbaliw nan ilan nan deeyday
binoliwna et adi menbalbaliw si Apo Dios.
18 Gapo tay laydena ay ikkan et pinilina datako ay menbalin ay an-akna
gapo isnan mamatiyan tako isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpabagana tapno
datako ay mamati nan kapatgan isnan am-in ay binoliwna.

Masapol Ay Tongpalen Tako Nan Pamagbaga

19 Nemnemnemenyo na ay bebsatko, gawgawis no mendenge tako ay adi
tako aped makanali ya am-amed ay adi tako koma nalaka ay lomiget
20 tay nan liget di ipogaw et maidena nan gawis ay nemnem ya maikkan
ay layden Apo Dios.
21 Isonga masapol ay kaanen tako nan ngawi ay nemnemnemen ya ik-
ikkan tako. Ipababa tako nan nemnem tako ta nan pamagbaga ay inpagtek
Apo Dios ken datako nan tongpalen tako tay siya nan maisalakanan tako.
22 No kananyo en mamati kayo et adiyo koma aped dengdengngen et
kedeng nan kalin Apo Dios nodi tongpalenyo ta adiyo al-allilawen nan
awakyo.
23 Tay nan mangdengdenge isnan kalin Apo Dios danat adi tongpalen et
kanegna nan mensalming ay mang-ila ay nabingabingaw.
24 Dat aped komaan ay mangkalingking ay nabingaw siya ay adi omey
mendaop.
25 Siya di nan kaneg nan mangdengdenge isnan kalin Apo Dios danat
adi tongpalen. Ngem nan mangnemnemnem ya mangtongtongpal isnan
bilbilin Apo Dios et pagasingen Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkana. Tay nan
bilbilin Apo Dios et maid kolangda ya bolbolosanda isnan mabab-aaan nan
ipogaw isnan ngawi.
26 Nan mangwani en mamati ken Kristo dat no menkali dat ngawi et al-
allilawena nan awakna. Isonga nan mangmangwaniyana en mamati et
maid silbina.

27 Ngem nan kanan Apo Dios ay Ama tako en nan tet-ewa ay pammati et
nan mangtek ay mangbadang isnan ngoso ya nan balo isnan maligligatanda
ya adina solsoloten nan ngawi ay ogalin nan adi mamati ken Kristo.

2

Paliso Nan Ikkan Tako Isnan Kodo Ya Baknang

1 Bebsatko, no si Apo Jesu Kristo ay kangatowan nan mamatiyanyo et
masapol ay maid paam-amdenyo isnan am-in ay ipogaw.
2 Kaspangaligan no omey isnan simbaanyo nan baknang ay ninsisingsing
is balitok ya ninbabado is gawigawis dat domateng abes nan kodo ay
ninbabado is logak
3 dakat kanan isnan baknang en, “Aka ta itokdom isnan gawis ay tok-
dowan ay naay,” ngem damet kanan isnan kodo abes en, “Basta itatakdegmo
isnan soli isdi wenno itokdom isnan dao.”
4 Ngawika no nan kinabaknang nan ipogaw di gapo is mangipapanga-
towam ken daida.
5 Bebsatko, dengngenyo pod nan kanak. Ay adiyo getken ay adoado nan
kodokdo ay pinilin Apo Dios tapno bomaknangda isnan pammatida ya isnan
maitapiyanda isnan mentolayana? Siya di nan inkalina ay itedna isnan
manglaylayad ken siya.
6 Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo isnan kodokdo dayopay ipapan-
gato nan babaknang. Dapay daida nan mangsos-owitik ken dakayo ya
mangidaldalom ken dakayo isnan menlelebbeng.
7 Ya daida gedan nan mangmangwani is ngawi ay mang-ap-apos ken Jesu
Kristo ay Apo tako.
8 Gawis nan ikkanyo no tongtongpalenyo nan kapatgan ay linteg Apo Dios
ay naisolat id sang-adom ay mangwani en, “Masapol ay laylaydem nan ib-
am ay kaneg nan manglaydam isnan awakmo.”
9 Ngem no kedeng nan baknang is paam-amdem et kanan nan linteg Apo
Dios en nakabasolka.
10 Tay olay es-esang nan adim soloten isnan linteg et binmasolka met laeng
isnan am-in.
11 Tay nan nangwani en, “Adi kayo menkamolala” et siya gedan nan
nangwani en, “Adi kayo menpatpatey.” Isonga olay no adika menkamolala
ngem no menpateyka et linakdangam nan am-in ay lintegna tay egaymo
tongpalen si Apo Dios ay nangsapo isnan am-in ay linteg.
12 Isonga masapol ay nan gawis nan kankanan ya nan ik-ikkan tako tay
awnit tako met laeng mabanag gapo isnan ik-ikkan tako ay mangtongtong-
pal isnan bilin Kristo tay daida nan mangbolbolos ken datako ta adi tako
ikkan nan ngawi.
13 Tay nan adi maseg-ang isnan iib-ana et adi abes seg-angan Apo Dios siya
isnan awnitna mangbanagan isnan ipogaw. Ngem nan managseg-ang isnan
iib-ana et maid iyeegyatna no banagen Apo Dios siya.

Masapol Ay Maila Nan Pammatin Nan Ipogaw Isnan Ik-ikkanda

14 Bebsatko, no waday mangwani en mamati ken Jesu Kristo dat maid
ikkana is kail-ana en mamati tet-ewa et maid gedan silbin nan pammatina
tay nan nangwaniyana en mamati et adi omanay is mangisalakan ken siya.
15 Kadya, no waday besat tako is makasapol is badona ya kanena
16 ngem dakat adi agtan siya et maid silbin nan apedmo mangmang-
waniyan en, “Sapay koma ta gawis nan biyagmo. Menbadoka dakapay
mangan ay gawis.”

17 Isonga paliso nan aped mangwaniyan nan ipogaw en mamati ken Apo
Dios tay no adi maila nan pammatina isnan ik-ikkana et maid silbin nan
pammatina.
18 Ngem wada nan awnit makisongbat ay mangwani en, “Nateketeken
nan ikkan tako ay mamati tay nan tap-ina et wada nan pammatina isnan
nemnemda et kedeng ngem nan tap-ina et ik-ikkanda nan pammatida.”
Ngem nan kanak et ngan nan mabalin ay ikkam ay mangipaila isnan tet-
ewa ay pammatim no baken nan gawis is ipailam isnan iib-am? Isonga nan
mangipailaak ay tet-ewa ay mamatiyak et isnan gawis ay ikkak.
19 Ay kanam en tet-ewa ay wada nan pammatim tay patiyem ay es-esang
nan Dios ay si Apo Dios? Gawis no siya nan patiyem ngem kolang kayet di
is ik-ikkam tay olay nan didimonyo et getkenda abes ay wada si Apo Dios
isonga menpaypayegpegda gapo isnan egyatda ken siya.
20 Kega maid nemnem nan ipogaw ay siya di nan nemnemnemena. Ay
masapol ay paneknekak ay maid silbin nan pammati no maid ikkam ay
mangipaila?
21 Nemnemenyo din si Abraham ay alapo tako id sang-adom. Ngan nan
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya? Nan gapona et tay
tinongtongpalna si Apo Dios olay isnan nangpadasan Apo Dios ken siya ay
mangwani en itedna ken siya nan anakna ay si Isaac ay mapatey.
22 Isonga nan inikkan Abraham nan mangipaila ay tet-ewa nan pam-
matina ken Apo Dios tay nan nangtongtongpalana isnan layden Apo Dios
nan kailaana ay maid kolang nan pammatina.
23 Isonga natongpal din naisolat ay kalin Apo Dios id sang-adom ay kanana
en, “Si Abraham et egay polos nindowadowa isnan inbagan Apo Dios.
Tinongtongpalna. Isonga gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.” Isonga
siya nan makwaniyana en gayyem Apo Dios si Abraham.
24 Isonga getken tako ay nan mangtongpalan tako isnan kanan Apo Dios
nan gapo ay gawis nan pangiilaana ken datako. Tay olay no kanan tako en
mamati tako ken siya et adi omanay di.
25 Kaneg abes din si Rahab ay iJerico ay nangipabaybayad isnan kin-
ababaina id kasin. Olay no ngawi nan inikkana sapay mamati et ninbalin ay
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya tay inpailana nan pammatina isnan
nangbadangana isdin Judio ay inbaan Apo Dios ay omey mangsiim ay mang-
ila isnan ikakkan nan ilina.
26 Isonga nan kayatko ay ipagtek isnan inbagak et no kanam en mamatika
ngem maid ikkam is mailaana et maid silbin nan pammatim. Kaneg awak is
natey ay tinaynan di ab-abiikna.

3

Nan Kabaelan Nan Dila

1 Bebsatko, adi masapol ay adoado nan menpangolo ay men-isolo isnan
kalin Apo Dios tay am-amed nan dosan nan men-isolo mo nan isolowana no
adina tongpalen nan isolsolona.
2 Am-in tako ay ipogaw et bomasbasol tako et am-amed isnan ikkan tako ay
menkali. Isonga no waday maid basolna isnan kankanana et mamagtek ay
maid polos kadelawana et matna nan am-in ay ik-ikkana ta adi bomasbasol.
3-5 Tay nan dilan di ipogaw et olay teeteen ngem dakkel nan kabaelana.
Kanegna nan teeteen ay landok ay maippey isnan topek di kabayo ngem
dakkel nan ibadangna tay siya di nan mangtongpalan nan kabayo isnan
mangitolongan nan mensasakay. Nan kaneg gedan nan dila tako et nan
landok isnan obet di bapor tay olay no teeteen et napigsa tay itolongna

kayet nan dakkel ay bapor isnan layden nan mangmanmaniho olay no sabatena nan napigsa ay dagem. Kanegna gedan nan apoy tay olay bassit nan menlogiyana et makapoo isnan bilig.

6 Owen, nan dila tako et kaneg apoy tay olay teeteen et adoado nan ngawi ay mabalin ay ikkana. Palalo ay paas-asiyena nan kaipogaw tako. Tay nan magapgapowan nan ngawi ay kankanan tako et ken Satanas.

7 Kabaelan nan ipogaw ay mangipaamo isnan am-in ay kalasin di menkiwkiwi ay kaneg nan atap ay animal, nan mentaytayaw, nan menkodkodong ya nan wada isnan baybay

8 ngem adida kabaelan ay isolowan nan dila tasiyay am-in ay kankanana et osto. Kanega kedet is nakasagana ay pomatey gapo isnan ngawi ay kankanana.

9 Nan dila tako nan os-osalen tako ay mangdayaw ken Apo Dios ay Ama tako ngem siya gedan nan os-osalen tako ay mangiiyaw ya mang-ap-apos isnan iib-a tako dapay isdin nangboliwan Apo Dios isnan ipogaw et wada nan maisowanda ken siya.

10 Es-esa ay topek nan bomalbalaan nan mangdaydayawan tako ken Apo Dios ya nan mang-ap-aposan tako isnan ib-a tako. Bebsat, baken koma kaneg todi nan ik-ikkan tako.

11 Ayke mabalin ay bomala nan gawis ya menpait ay danom isnan es-esa ay balaan?

12 Maid abes papaya is mangibgas is mangga ya maid abes tagombaw is mangibgas is papaya. Ya nan balaan ay bomalbal-an di menpait ay danom et adi bomala nan gawis ay danom. Et siya koma nan kaneg nan dila tako ta adi menlaok nan gawis ya ngawi ay kali.

Nan Tet-ewa Ay Masilib

13 Ay wada ken dakayo nan masilib ya manakaawat? No wada, masapol ay ipailana nan kinasilibna isnan gawis ay ik-ikkana ay adi polos men-et-etek.

14 Ngem no palalo ay manag-apal ya naimot et adi men-et-etek ay mangwani en masilib tay baken tet-ewa.

15 Nan kaneg todi ay kinasilib et baken ken Apo Dios is kagapgapowana nodi isnan ngawi ay nemnem di ipogaw ya ken Satanas.

16 Tay no waday manag-apal ya manag-imot et wada abes nan am-in ay kalasin di ngawi ay maikkan dapay maid polos olnos.

17 Ngem no si Apo Dios nan kagapowan nan kinasilib tako et gawis nan banagna tay dokogan tako nan ngawi ay ogali ta nan gawis et kedeng nan ik-ikkan tako. Makigayyem tako, omanos tako ya adi tako ipapati nan layden tako. Managseg-ang tako isnan iib-a tako ya maid paamden tako isnan iib-a tako ya adi tako menkamkampot.

18 Tay nan ipogaw ay manglayad isnan olnos et olnosena nan nemnem nan iib-ana et nan banagna et adoado nan gawis ay om-ommat.

4

Si Apo Dios Nan Tongtongpalen Tako Koma

1 Ngem sino ngen nan kagapgapowan nan mensapsapeanyo? Nan nagapowana et tay wasdin mangkayat ay mang-ikkan isnan gomasingana olay getkena ay ngawi.

2 Adoado nan kayatyo ay alan ngem adi kayo makaganab isonga mensaspe kayo. Olay menpatey et nakasagana kayo ay mang-ikkan. Ngem nan gapo ay adi kayo makaala isnan kayatyo et adi kayo od mendawat ken Apo Dios.

3 Ngem olay no mendawat kayo ken Apo Dios et nan ngawi ay kagagasingyo nan mang-osalanyo isnan dawdawatenyo isonga adina ited.

4 Ay apo kayo ay adi matalek ay mangtongpal ken Apo Dios. Tay nan il-
ilaenyo isnan batawa nan pakaam-amdenyo mo siya. Ay adiyo getken ay
no laylaydenyo nan wada isnan batawa ay gomasingan di adi mamati et adi
kabalin ay gayyemenyo si Apo Dios? Isonga no siya di nan kayatyo ay ikkan
et boson Apo Dios dakayo.
5 Adiyo kanan en baken tet-ewa nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay
mangwani en, “Adi polos layden nan Ispirito Santo ay makitetee ken datako
no waday pakaam-amden tako mo si Apo Dios.”
6 Ngem nan layad Apo Dios ken datako et dadama isonga badbadangana
datako tapno mabalin ay osto nan mangtongtongpalan tako ken siya. Kaneg
nan naisolat id kasin isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, “Nan mangipa-
pangato isnan awakna et adyan Apo Dios ngem nan mangipabababa isnan
awakna et daida nan badbadbadangan Apo Dios.”
7 Isonga tongtongpalenyo si Apo Dios ta siya nan Apoyo. Adiyo id-idnge si
Satanas tay no siya nan ikkanyo et taynana dakayo.
8 Si Apo Dios nan somag-enan tako koma tay no ikkan tako di et somag-en
siya abes ken datako. Dakayo ay managbasol et ibabawiyo nan basbasolyo
ta nan gawis di ikkanyo. Dakayo ay mendowadowa ay mangsolot ken Apo
Dios et sokatanyo nan nemnemyo ta si Apo Dios nan tongpalenyo.
9 Masapol ay menseseg-ang kayo ya men-aga kayo gapo isnan basbasolyo.
Adi kayo aped men-gasgasing ay adi mangnemnem isnan basbasolyo nodi
mabain kayo.
10 Ipagowabyo nan awakyo ken Apo Dios et awnitna ipangato dakayo.

Adi Tako Men-in-iniyaw

11 Bebsatko ay mamati, adi kayo koma men-in-iniyaw tay nan mangiiyaw
isnan iib-ana et kanegna iiyawen gedan nan bilin Apo Dios ay mangwani
en masapol ay menlinlinayad tako. Isonga no men-in-iniyaw kayo et siya
nan kail-ana ay adiyo patiyen nan bilin Apo Dios nodi kanegyo kankanan
en baken tet-ewa nan bilina
12 dapay kedeng siya is nagapowan nan linteg isonga kedeng siya gedan
is men-ibanbanag ay ostoosto. Kedkedeng siya is makaisalakan wenno
makadosa ken datako. Isonga maid polos lebbeng tako ay mangibanag isnan
iib-a tako ay aped mangmangwani en, “Si todi et ngawi ay ipogaw.”

Adi Layden Apo Dios Nan Men-et-etek

13 Dengngenyo od nan kanak, dakayo ay mangmangwani en, “Siya na nan
ikkanmi id wani wenno is wakgat. Omey kami isnan teken ay ili ta mentinda
kami is esay tew-en tasiyay omad-ado nan sipingmi.”
14 Ngem aykeyo gegetken di ommat is wakgat? Tay nan biyag tako et
kanegna nan liboo ay wada id wani ngem maaw-awni dat mamaid.
15 Isonga gawgawis no nan kananyo koma et, “Kigad si Apo Dios no
laydena ay matatago tako tasiyay makaikkan tako isnan ikkan tako.”
16 Ngem dakayo et ngawi nan ik-ikkanyo tay men-et-etek kayo dayopay
laylayden ay ibagbaga nan ik-ikkanyo.
17 Isonga adiyo kalkalingkingan na, nan ipogaw ay mangtek isnan osto ay
maikkan danat adi ikkan et nakabasol.

5

Nan Awnit Ommat Isnan Agom Ay Baknang

1 Dakayo abes ay babaknang, dengngenyo nan kanak. Menseseg-ang ya
men-aga kayo koma gapo isnan awnityo pilmi ay mapaligatan.

2-3 Patpatgenyo nan kinabaknangyo ngem awnit mamaid tay nan adoado
ay osalenyo et awnitda mabakas. Nan badbadoyo et awnit madonot ya nan
sipingyo et mabootan ya malatiyan. Nan madadaelan nan idodolinyo et
siya nan kailaana ay awnit dosaen Apo Dios dakayo gapo isnan kinaagomyo.
Tay kedkedeng nan bomaknanganyo is gamgamgamanyo dapay id wani nan
maodi ay timpo.
4 Getken Apo Dios ay kangatowan ay Apo ay sos-owitikenyo nan mangsam-
sama isnan payewyo. Dengdengngena nan mensegseg-anganda ken siya ta
badangana daida tay adi omanay nan ilaglagboyo ken daida.
5 Ngem dakayo et nan gawis ya naganas ay biyagyo nan nemnemnemenyo
et kedeng. Isonga kanegyo nan baka ay aped mangmangmangan tasiyay
lomames ngem adina getken ay nganngani ay mapalti.
6 Nan esa pay ay ngawi ay ik-ikkanyo et apedyo pabasbasolen nan gawis
ay ipogaw dayopay patpateyen nan tap-ina ken daida olay no maid basolda
dapay maid ik-ikkanda ay mangsalaknib isnan awakda.

Masapol Ay Naanos Tako

7 Ngem dakayo ay bebsatko, masapol ay naanos kayo olay ngan di ik-
ikkanda ken dakayo engganay somagong si Jesu Kristo. Nemnemenyo nan
ikkan nan mannalon. An-anosanda ay mangses-eed isnan odan tasiyay
mensamada dadat mentoned. Dadat abes an-anosan ay mangses-eed eng-
ganay mabgasan nan pagey sadapay aniyen.
8 Isonga masapol abes ay anosanyo ay mangses-eed isnan somagongan
Apo Jesu Kristo. Papigsaenyo nan nemnemyo ay mangtongpal ken siya tay
nganngani nan somagongana isnan batawa.
9 Isonga adi kayo men-in-iniyaw tasiyay adi dosaen Apo Dios dakayo tay
nganngani nan omaliyan Jesu Kristo ay mangbanag ken datako.
10 Nemnemnemenyo bebsat, din mamadton Apo Dios ay inbab-aana ay
nangibagbaga isnan bilina. Naanosda ay olay no naligligatanda. Et siya di
koma nan ikkanyo.
11 Din deeyda ay mamadto et kanan tako en nagasatda tay nakaanosda
isnan ligat ay nangtongtongpal isnan layden Apo Dios. Dinngeyo nan
inommat isdin si Job id sang-adom. Dadama din ligatna ngem inan-anosana
isonga idi nakwas dat gawis nan ommat ken siya tay si Apo Dios et managseg-
ang ya dadama nan layadna isnan ipogaw.
12 Nan esa ay napatepateg ay ibagak ken dakayo ay bebsat et adi kayo
mensapsapata ay mang-osal isnan ngadan Apo Dios wenno isnan kompolmi.
Adi masapol di tay masapol ay matalek kayo ay kanayon ay men-ibagbaga
isnan tet-ewa. Tay no osalem nan ngadan Apo Dios ay mensapata et
madosaka.

Masapol Ay Menlowalo Tako

13 No wada ken dakayo nan maligligatan dat mendawat koma ken Apo
Dios ta badangana siya. Nan men-gasing abes ken dakayo et gawis abes no
dayawenda si Apo Dios.
14 Et no wada ken dakayo nan masaksakit et paayagna koma nan aap-apon
di mamati ta omeyda isnan baeyna ta lanaanda siya dadapay mendawat ken
Apo Dios ta pagawisena siya.
15 No talkenda si Apo Dios ay mangipagawis isnan sakitna et gomawis tet-
ewa. No abes nakabasol et pakawanen gedan Apo Dios siya.
16 Isonga no binmasol kayo isnan iib-ayo et masapol ay menpakawan
kayo. Masapol gedan ay ilowalowanyo nan iib-ayo tasiyay gomawis nan
saksakityo. Tay nan lowalon nan mamati ay gawigawis nan ik-ikkana et
pilmi nan kabaelana.

17 Kaneg din si Elias ay mamadto id kasikasin. Ipogaw siya ay kaneg tako
ngem inpapasnekna ay nangilowalo ken Apo Dios ta adi omod-odan dat egay
tet-ewa inmod-odan is toloy tew-en ya kagedwa.
18 Dat kasin menlowalo ta omodan dat omodan tet-ewa et tomobo nan
molmola.
19-20 Bebsatko, nemnemnemenyo ay no wada ken dakayo nan adi mang-
tongtongpal isnan linteg Apo Dios ngem dat wada ken dakayo nan mangbag-
baga ken siya tasiyay solotena kasin si Apo Dios et binadangana siya tasiyay
adi omey isnan kadosdosaan di adi mamati et olay no adoado nan basolna
et pakawanen Apo Dios.

Nan Damo ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat ay nagapo ken Pedro ay esay apostolis Kristo et naipaey isnan mamati ken Jesu Kristo ay naiwakawakat isnan kailiili. Nan osto ay panggep nan solatna et ta papigpigsaena daida ay maaamis ya maligligatan gapo isnan pammatida. Ninsolat ken daida tasiyay ipanemnemna ken daida nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo tay gapo isnan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan awnitna somagongan et siya nan magapowan nan namnamada ay maitapi ken Apo Dios. Isonga gapo isnan mangnemnemnemanda ken Kristo et mabalin ay itpeda nan ligat tay siya di nan mapadasan nan kinatet-ewan nan pammatida. Et awnitda ganaben nan biyag ay maid patenggana isnan agew ay omaliyan kasin Jesu Kristo no adida taytaynan nan pammatida.

Baken kedeng nan mangbagbagaana ken daida ta adida madadanagan isnan ligat nodi ibilbilina ken daida ta gawis koma nan ik-ikkanda ay kaneg nan osto ay ikkan nan tet-ewa ay ipogaw Kristo.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-2
Mangipanemnem isnan mangisalakanan Apo Dios isnan ipogaw 1:3-12
Pamagbaga maipanggep isnan nadiosan ay ogali 1:13-2:10
Nan masapol ay ikkan nan mamati no maligatanda 2:11-4:19
Masapol ay adi menpapangato nan mamati ya nan masapol ay ikkanda ay mensilsilbi ken Apo Dios 5:1-11
Kombos nan solat 5:12-14

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pedro ay mensolat ken dakayo. Esaak ay apostolis Jesu Kristo
ay pinilina ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken
dakayo ay mamati ay sangaili ay naiwalas id Ponto, Galacia, Capadocia, Asia
ya id Bitinia.
2 Ninemnem Apo Dios ay Ama tako dakayo sakayopay maiyanak et
pinilina dakayo tapno patiyenyo si Jesu Kristo ya tapno mapakawan nan
basbasolyo gapo isnan nangipalobosana ay matey siya. Nan Ispirito Santo
nan inbadangna ken dakayo ta madiosan kayo ay ipogawna.

Sapay koma ta mataptapiyan ken dakayo nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken siya.

Nan Gawis Ay Ommat Isnan Mamati Ken Kristo

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman ya Dios Jesu Kristo ay Apo tako.
Dayawen tako tay gapo isnan pilmi ay seg-angna intedna ken datako nan
balo ay biyag gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Isonga wada nan
gawigawis ay namnamaen tako ay awnit tet-ewa matongpal.
4 Et siya nan mangtekan tako ay wada nan indolin Apo Dios id daya ay
awnitna ipatawid ken datako. Et maid polos kadelawan nan itedna ya
mentoltoloy ay eng-enggana ay adi polos kamam-aid.
5 Gapo isnan kabaelana, salsalakniban Apo Dios dakayo gapo tay mamati
kayo ken siya. Banbantayana dakayo tapno adi kayo nalaka ay madolog
engganay omdan nan maodi ay agew ay omaliyana ay mang-ala ken dakayo
tapno makitee kayo ken siya ay eng-enggana.
6 Isonga men-galalasing kayo olay waday adoado is kalasin di ligat is om-
ommat tay nan ligat et adi maitoltoloy.

7 Nan gapo ay liknaenyo nan ligat et tapno mapaneknekan no tet-ewa nan
pammatiyo. Tay kaspangaligan olay nan balitok ay adi maitoloy ay enggana
et masapol ay mapaneknekan isnan apoy ta maila no tet-ewa ay balitok.
Isonga gapo tay napatpateg nan pammatiyo mo nan balitok masapol ay ma-
paneknekan abes. Et no maila nan katet-ewan nan pammatiyo et dayawen
ya ipangaton Apo Dios dakayo isnan agew ay kasin omaliyan Jesu Kristo.
8 Egayyo ilaen siya ngem laylaydenyo siya kayet. Olay id wani et adi kaila
ngem mamati kayo ken siya. Isonga men-galalasing kayo ay pilmi ay maid
kakwaniyana
9 tay nan maisalakananyo ay makitean ken siya ay enggana nan ginanabyo
gapo isnan pammatiyo.

Inbagan Apo Dios Id Kasikasin Nan Mangisalakanana Isnan Ipogaw

10 Din mamadton Apo Dios id kasikasin et egayda naawatan ay osto
nan inpabagan Apo Dios ken daida ay maipanggep isnan badangna ay
mangisalakan ken dakayo. Isonga ninemnemnemda ya inan-anapda nan
kayatna ay ibaga.
11 Inan-anapda no tongona nan ommatana ya nan kagtekana. Tay egayda
naawatan nan inpabagan nan Ispiriton Kristo ken daida ay maipanggep
isnan awnit mapaligatan Kristo ya nan awnitna maipangatowan.
12 Dat ipagtek Apo Dios ken daida ay baken nan timpo ay matatagowanda
is ommatana nodi nan timpo id wani nan ommatana. Et natongpal tet-ewa et
siya di nan dindinngeyo isnan ipogaw ay nangibaga ken dakayo isnan gawis
ay damag ay maipanggep ken Kristo. Inbagbagada gapo isnan kabaelan nan
Ispirito Santo ay mangbadbadang ken daida ay inbaan Apo Dios. Olay nan
aanghel et kayatda ay maawatan ay gawis nan maibagbaga isnan gawis ay
damag ay badang Apo Dios ay mangisalakan isnan kaipoipogaw.

Nan Masapol Ay Ikkan Nan Mamati

13 Isonga gapo isnan gawis ay badang Apo Dios ken dakayo et isaganayo
nan nemnemyo ta nan kayatna nan ikkanyo. Ten-enyo nan am-in ay ik-
ikkanyo ta gawis. Ipasnekyo ay gawis isnan nemnemyo nan namnamaenyo
ay ited Apo Dios ken dakayo isnan kasin omaliyan Jesu Kristo.
14 Gawis no kanegyo nan managpati ay onga ta si Apo Dios di patpatiyenyo.
Adi kayo kasin solsoloten nan ngawi ay ninemnemnemyo sakayopay getken
si Apo Dios.
15 Nodi komaneg kayo koma ken siya ay maid polos basolna. Masapol ay
madiosan nan ogaliyo ay kaneg ken Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo ay
maitapi ken siya.
16 Tay naisolat isnan kalina ay mangwani en, “Masapol ay madiosan kayo
tay sak-en et maid polos basolko.”
17 Et adiyo kalkalingkingan ay si Amayo ay Apo Dios ay menlol-
owalowanyo et maid pakaam-amdena no men-ibanag siya nodi awnit ba-
nagena nan tonggal esay ipogaw gapo isnan tet-ewa ay inik-ikkana. Isonga
masapol ay iyegyatyo siya isnan matatagowanyo.
18 Tay winayaan Apo Dios dakayo ay mangtaynan isnan maid paayna ay
winanwanedyo ay inpaik-ikkan nan alal-apoyo ken dakayo. Et getkenyo ay
baken aped siping ay malatlatiyan di inosalna ay nangwaya ken dakayo.
19 Nodi nan biyag Kristo ay nabanobanol nan insakbotna. Kanegna nan
kalnilo ay maid polos danyona ay napalpalti ay naiboyag ken Apo Dios.
20 Ninemnem Apo Dios nan mangisakbotana ken Kristo sapay mawada
nan batawa ngem sokod isnan naodi ay timpo sapay mawada siya isnan
batawa. Inmali si Kristo isnan batawa ay mangbadang ken dakayo.

21 Et gapo isnan inikkana et taltalkenyo ay pilmi si Apo Dios id wani. Siya
nan nangtago ken Kristo et inpangatona siya. Isonga taltalkenyo si Apo Dios
ay mangbadang ken dakayo ya namnamaenyo gedan nan gawis ay awnit
tako ganaben.
22 Gapo tay pinatiyo nan tet-ewa et nadalosan et nan nemnemyo. Isonga
mabalin ay laydenyo ay ostoosto nan iib-ayo ay mamati. Isonga kanak en
ikkanyo ngalod.
23 Tay wada nan balo ay biyagyo et baken nan ipogaw ay nalaka ay matey
is nagapowana nodi nagapo ken Apo Dios ay adi matmatmatey. Et wada ken
dakayo tay pinatiyo nan maid kombosna ay kalin Apo Dios ay mang-it-ited
isnan balo ay biyag.
24 Kaneg nan naibaga isnan inpasolat Apo Dios id kasikasin ay mangwani
en,
"Nan ipogaw et kanegda nan logam tay nalaka ay may-osan ya nan
kabegewna et kaneg nan sabsabong ay nalaka ay matey.
25 Ngem nan kankanan Apo Dios et wawawawada ay enggana."
Et kanak ken dakayo en nan kalin Apo Dios et siya gedan nan gawis ay damag
ay naibaga ken dakayo.

2

1 Isonga gapo tay wada nan balo ay biyagyo et kaanenyo am-in nan ngawi.
Adi kayo menkamkampot ya adiyo taytayoktoken nan iib-ayo ay mangi-
padakes ken daida dayopay kaanen nan ngawi ay apal isnan nemnemyo.
2 Kaneg kayo engnga tay kadawdawatyo nan biyag ay nagapo ken Apo
Dios. Isonga masapol ay laylaydenyo ay maitdowan isnan kalin Apo Dios ay
kaneg nan mangkaykayatan nan engnga isnan sosona tapno maet-et-eteng
kayo isnan pammatiyo engganay makitee kayo ken siya.
3 Gawis no laydenyo ay maitdowan tay likliknaenyo nan anos ya nan layad
nan Apo tako.

Naiyalig Si Kristo Isnan Katemteman Ay Bato

4 Somag-en kayo ken Kristo ay matatatatago ya mang-ited is biyag ay maid
patenggana. Kanegna nan katemteman ay bato ay maosal is pegnad di baey.
Inadyan nan kaipoipogaw ngem ken Apo Dios et siya nan kabanolan isonga
siya nan pinilina.
5 Et dakayo abes, no somag-en kayo ken Kristo et komaneg kayo ken siya
ta kanegyo abes nan temtem ay bato ay mensilbi isnan baeyna. Tay am-in
ay mamati et daida nan kinabaeyna. Isonga kanegyo nan papadi ay kedeng
si Apo Dios is men-ob-oblaanda ay mang-it-ited isnan isagotyo ken siya et
siya na nan gawis ay ik-ikkanyo. Et nan ik-ikkan Jesu Kristo ay pala ken
dakayo nan gapo ay mabalin ay men-gasing si Apo Dios ay mangdawat isnan
it-itedyo.
6 Tet-ewa nan kinwanik en kaneg Kristo nan katemteman ay bato tay
naisolat isnan kalin Apo Dios nan nangiyaligana ken Kristo ay mangmang-
wani en,
"Ilaenyo, ipegnadko id Sion nan napili ay nabanobanol ay bato et nan
mangpati ken siya et adi polos mabainan."
Siya di nan kinwanin Apo Dios sapay omali si Kristo isnan batawa.
7 Et tet-ewa di tay nabanobanol siya ken dakayo ay mamati. Ngem isnan
ipogaw ay adi mamati, maid banolna ken daida. Ngem kinwanin Apo Dios
en,
"Nan bato ay inadyan nan ninsaad et siya nan ninbalin is pegnad ay
kapatgan isnan baey."

8 Kinwanina abes en,
“San bato ay deey et siya nan madisdismayaanda ay maolinanda.”
Kinwanin Apo Dios di. Et natongpal tay naseyatanda gapo isnan adida mamatiyan isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Isonga awnitda madosa.

Naitken Nan Mamati Isnan Adi Mamati Isonga Masapol Ay Teken Abes Nan Ik-ikkanda

9 Ngem bakenyo kaneg nan mang-adi ay mangpati ken Kristo tay napili kayo ay ipogawna. Masilbi kayo ay ipogaw ay os-osalen nan Ali ay si Kristo ay kaneg nan papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios. Insiyan Apo Dios dakayo isnan adi mamati tay inalana dakayo ay ipogawna. Pinilin Apo Dios dakayo ay ipogawna ta ibagayo isnan tapin di ipogaw nan gawigawis ay ik-ikkana. Siya nan nang-ayag ken dakayo ta taynanyo nan ngawi tapno makitee kayo ken siya isnan am-in ay kagawisna. Kanegna kinaan datako isnan menbolinget et iyeyna datako isnan menpalalat-a.
10 Id kasin baken ipogaw Apo Dios dakayo ngem id wani ipogawna dakayo. Id kasin egayyo liknaen nan seg-angna ngem id wani et likliknaenyo.
11 Gapo tay baken nan batawa is tet-ewa ay ili tako, ibagak ken dakayo ay gagayyemko en pangaasiyo ta adiyo ikkan nan ngawi ay kaneg din wada isnan nemnem tako satakopay mamati. Tay nan ngawi ay maik-ikkan et daida nan boson di ipogaw tay daida nan mang-amas isnan pammatin di ipogaw.
12 Kanayon ay ikkanyo nan gawis ta ilaen nan adi mamati. Tay no waday delawenda ken dakayo et masokatan nan nemnemda no ilaenda nan gawis ay ik-ikkanyo. Et awnitda dayawen si Apo Dios isnan timpo ay gomawis nan nemnemda ay mangpati ken siya.
13 Nan esay masapol ay ik-ikkanyo tapno maid kadlawan nan Apo tako et patiyenyo nan am-in ay ipogaw ay wada nan lebbengda ay magapo isnan gobilno. Olay nan kangatowan ay ali
14 wenno nan ibab-aana ay menlebbeng ay mendosa is ipogaw ay adi mangpati isnan bilinda wenno mangdayaw isnan ipogaw ay gawis nan ikkanda et patiyenyo daida.
15 Tay layden Apo Dios ay nan ipogaw ay adi mangtek ken siya ay baken osto nan nemnemda et maid somya is mangdelawanda ken dakayo gapo isnan gawis ay il-ilaenda ay ik-ikkanyo.
16 Tet-ewa ay nawaya kayo ay ipogaw ay mangnemnem isnan kayatyo ay ikkan isonga ipailayo nan wayayo isnan ik-ikkanyo. Ngem baken nan ol-olay is mang-osalanyo isnan wayayo. Nodi masapol ay kanayon ay ikkanyo nan gawis ay kaneg tet-ewa ay baan Apo Dios.
17 Lispitowenyo am-in nan ipogaw. Laydenyo nan iib-ayo ay mamati. Iyeegyatyo si Apo Dios. Lispitowenyo nan ali. Keg da tona nan masapol ay ik-ikkanyo.

Si Kristo Ay Nang-anos Isnan Ligat Nan Menbasalan Tako

18 No baa kayo, patiyenyo nan apoyo ya lispitowenyo. Baken kedeng nan naanos ay apo is mang-ikkananyo is gawis nodi ikkanyo met laeng isnan makedse.
19 Tay no anosam nan mapalpaligatam ay maid gapona gapo isnan mangnemnemnemam ken Apo Dios et siya nan esay men-gasingan Apo Dios ken sik-a.
20 Ngem no kanam en nan binmasolam di mang-anosam isnan dosam et baken di is gapo ay dayawen daka ken Apo Dios tay osto no madosaka gapo

isnan basolmo. Ngem no anosam nan dosa isnan kagawis nan ik-ikkam et siya nan gawis isnan nemnem Apo Dios.
21 Tay siya di nan kayat Apo Dios ay ikkam tay inpailan Kristo nan menbasalan tako. Tay pilmi nan napalpaligatana ay pala ken datako
22 dapay maid basolna ya maid polos kampotna.
23 Olay ngawi nan kinkinwanida ken siya et maid ngawi is insongsongbatna. Ya isnan nangpalpaligatanda ken siya et egayna kankanan en awnitna baesan. Nodi intoloyna ay mangtalek ken Apo Dios ay ostoosto nan ikkana ay mangbanag.
24 Si Jesus nan nanglak-am isnan dosa tako gapo isnan basbasol tako isonga natey siya isnan kros. Inikkana di tapno adi tako itoloy ay bomasol nodi nan gawis ay kayatna nan ikkan tako. Gapo isnan nasogasogatana et naagasan nan ngawi ken datako.
25 Tay id kasin kaneg tako nan naamas ay kakalnilo tay inmaddaaddawi tako ken Apo Dios. Ngem id wani sinmag-en tako ken siya ay mang-ay-ayowan ya mangbanbantay ken datako.

3

Nan Gawis Ay Ikkan Di Sin-asawa

1-2 Naay abes di kayatko ay ibaga ken dakayo ay bababai ay wada nan as-awada. Masapol abes ay patpatiyenyo nan aas-awayo ay kaneg nan kinwanik isnan mangpatpatiyan nan ipogaw isnan menlebbeng. Tay olay no wada nan adi mamati id wani et awnit mamati nan tapina gapo isnan il-ilaenda ken dakayo. Olay maid ibagayo ken daida ngem awnitda mamati tay il-ilaenda nan gawis ay ik-ikkanyo ya nan manglislispitowanyo ken Apo Dios.
3 Baken koma nan gawis ay bado ya nan naaltiyan ay book ya nan tapin di al-alti ay os-osalen di bababai is nenemnemenyo is mangipabgew ken dakayo.
4 Nodi gag-awis no nan gawis ay ogaliyo nan mangipabgew ken dakayo tay no manag-anos kayo et siya nan mangipabgew ay adi kakak-aan et siya nan nabanobanol ken Apo Dios.
5 Siya dadi nan inik-ikkan din nadiosan ay bababai id kasikasin ay nangtalek ken Apo Dios. Tay pinatpatida nan aas-awada.
6 Kaneg din si Sara id sang-adom et pinatpatina si Abraham ay asawana. Inbilangna siya ay apo. Isonga no adi kayo omegyat ay mang-ikkan isnan gawis ay olay mapaligatan kayo et ap-on din si Sara dakayo.
7 Wada nan ibagak abes ken dakayo ay lalalaki. Isnan makiteteanyo isnan aas-awayo, ikkanyo nan getkenyo ay gawis ken daida. Ayowananyo daida ay gawis tay napigpigsa kayo mo daida. Ya lispitowenyo daida tay paliso nan nangganabanyo isnan balo ay biyag ay badang Apo Dios ken dakayo. No keg todi nan ik-ikkanyo et idngen Apo Dios dakayo no menlowalo kayo ken siya.

Nan Gawis Ay Ikkan Am-in Nan Mamati

8 Naay da pay di ibagak ay ikkanyo am-in. Pos-aenyo nan nemnemyo ya men-asiseg-ang kayo. Laylaydenyo nan iib-ayo ay mamati ay kaneg kayo sinagi ya masapol ay naanos kayo ay ipogaw dakayopay adi menpapangato.
9 No waday mang-ikkan is ngawi ken sik-a et adim ibaes. Olay no waday menkali is ngawi ken sik-a adim gedan songsongbatan. Nodi ilowalowam daida ta badangan Apo Dios daida. Tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkanyo tapno gawis gedan nan awnitna ited ken dakayo.
10 Kaneg nan inpasolat Apo Dios id kasikasin. Kanana en,

“No layden nan ipogaw ay gawis nan biyagna ya maitoltoloy nan gasingna
et baken nan ngawi wenno kampot is kankanana.
11 Masapol ay dokogana nan ngawi ta nan gawis di ik-ikkana. Ya masapol ay
nan nasimpa ay biyag di kaykayatna.
12 Tay no nan gawis di ik-ik-ikkan nan ipogaw et kanayon ay nemnemen Apo
Dios siya ya idngena nan lowalona. Ngem kaliliget Apo Dios nan mang-ik-
ikkan isnan ngawi.”
Siya di nan naisolat isnan kalin Apo Dios.

13 Ngem no nan gawis nan kanayon ay laydenyo ay ikkan sinoy aped
makapasakit ken dakayo?
14 Ngem olay no mapaligatan kayo gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo et adi
koma masaksaktan nan nemnemyo tay pilmi nan awnit badang Apo Dios
ken dakayo. Isonga adi kayo koma omegyat ya adi kayo madanagan.
15 Nodi patgenyo si Kristo ya dayawenyo siya isnan kinaapona. Kanayon
ay mensagana kayo ta no waday mensoot ken dakayo maipanggep isnan
mamatiyanyo ken Kristo et gawis ya osto nan songbatyo. Ngem anosanyo
ya gawisenyo ay mangsongbat ken daida.
16 Masapol abes ay maid ik-ikkanyo is maibabainanyo tapno no iyawen
nan mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep isnan ogaliyo et daida nan
mabainan.
17 Tay no ipalobos Apo Dios ay mapaligatan kayo et gag-awis mo nan mang-
ikkananyo isnan gawis di mapaligatanyo mo nan mang-ikkananyo isnan
ngawi di gapo na.
18 Tay kaneg si Kristo ay olay maid polos basolna ngem napaligatan ay
natey pala ken datako ay managbasol. Et omanay nan namingsan ay nang-
ikkanana isdi. Inikkana di tapno waday somya is ikkan tako ay makigayyem
ken Apo Dios. Pinateyda siya ngem nan ab-abiikna et egay katey.
19 Inmey nan ab-abiikna isnan pagbalodan di ab-abiik di natey tay wada
nan ibagana ken daida.
20 Nan deeyda ay natey ay inmayana et daida nan nang-adi ay mangpati
isnan kankanan Apo Dios id kasin isdin timpon Noah dapay inan-anosan
Apo Dios isnan nabayag ay mangses-eed isnan mamatiyanda. Isdin timpo
ay deey sinapon Noah nan dakkel ay bapor. Et siya nan naisalakanan nan
waw-ao ay ipogaw isnan napsongan nan batawa.
21 Kaneg nan naisalakanan da Noah isnan danom ay napsong nan kaneg
nan kaiyaligan nan menpabonyagan di ipogaw. Tay siya nan kailasinana ay
naisalakan tako isnan dosa gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Baken
nan kadalosan nan awak isnan danom is gapo ay maisalakan tako nodi gapo
isnan menpakawanan tako ken Apo Dios isnan basbasol tako tapno maid
mabainan tako ken siya.
22 Nakwas nan inmayan nan ab-abiik Kristo isnan natey dat matago kasin
nan awakna et sinmaa id daya. Wada id wani isnan makanawan Apo Dios ay
mentean di kangatowan. Isonga siya nan apowen nan aanghel ya nan tapin
di menkangangato ay wada nan kabaelanda.

4

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 No nemnemen tako nan mapalpaligatan di mamati et nemnemen tako
abes nan napalpaligatan Kristo isdin ninteteana isna ta toladen tako nan
nemnemna ay egay nang-adi isnan ligat. Tay nan mapalpaligatan tako et
siya nan mang-ited ken datako isnan kabaelan tako ay mang-adi isnan ngawi

2 tapno adi tako patpatiyen nan ol-olay ay kayat nan awak tako nodi
soloten tako nan laylayden Apo Dios ay maikkan.
3 Oston. Adiyo kasin ikkan nan ngawi ay inik-ikkanyo id kasin ay kaneg
nan laylayden nan adi mamati ay ikkan. Tay adida ten-en nan ol-olay ay
laylaydenda ay ikkan. Men-gasingda ay menboteng ya mang-ik-ikkan isnan
ol-olay. Nan sinang didios nan daydayawenda dapay iyad-adin Apo Dios di
is maikkan.
4 Masdaawda tay adi kayo et maitaptapi isnan ngawingawi ay ik-ikkanda.
Isonga oy-oyawenda dakayo.
5 Ngem awnit somalyaen Jesu Kristo daida tay nakasagana siya ay mang-
banag isnan am-in ay ipogaw ay natey wenno matatago.
6 Siya na nan gapo ay naibaga nan gawis ay damag isnan ipogaw sadapay
natey tay olay natey nan awakda tay siya nan sigod ay ommat isnan ipogaw
ngem matagotagoda ay kaneg Apo Dios no mamatida.
7 Naay da pay di ibagak. Gapo tay nan am-in et nganngani ay menpatengga
isonga paostowenyo ay gawis nan nemnemyo dakayopay ten-en nan ik-
ikkanyo tapno gawis nan menlowalowanyo.
8 Ya nan kapatgan ay ikkanyo koma et kanayon ay men-asilayad kayo
tay no gawis nan layadyo et baken nan basbasol nan iib-ayo is nemnemne-
menyo.
9 Men-gasing kayo koma ay mensinangaili.
10 Ya nan laing ay inted Apo Dios isnan tonggal esa ay mamati et osalenyo
ay menbinadang. Osalenyo ay gawis ay kaneg nan baa ay mangtongpal ay
osto isnan ipaik-ikkan nan apona.
11 No nan laing ay men-itdo nan inted Apo Dios ken sik-a et men-itdoka ay
gawis tay nan kalin Apo Dios nan ibagbagam. No nan mangbadangam isnan
iib-am nan laingmo et ipalisom isnan kabaelan ay inted Apo Dios. Masapol
ay osalen tako ay gawis nan laing ay wada ken datako tapno madayaw si
Apo Dios gapo ken Jesu Kristo. Ostoosto no si Apo Dios nan madaydayaw ya
men-ali ay eng-enggana tay siya nan kangatowan.

Adi Tako Masmasdaaw No Mapaligatan Tako

12 Gagayyemko ay laylaydek, adi kayo masmasdaaw gapo isnan mapal-
paligatanyo tay baken kaskasdaaw di. Nodi masapol ay ommat tapno
mapaneknekan nan pammatiyo no tet-ewa.
13 Isonga men-gasing kayo koma tay makiliklikna kayo isnan ligat ay
kaneg nan inommat ken Kristo. Tay no keg todi et maam-amed nan gasingyo
isnan mangipailaana isnan kangatona isnan kasina omaliyan.
14 Et nagasat kayo no nan mangsolsolotanyo ken Kristo di gapo na is
madeldelawanyo tay siya nan mangipaila ay wada ken dakayo nan kangan-
gatowan ay Ispirito ay Ispiriton Apo Dios.
15 Ngem no mapaligatan kayo, baken koma nan mang-ik-ikkananyo isnan
ngawi ay kaneg nan pomatey, mangakew wenno makibibiyang isnan maid
bibiyangyo is gapo na.
16 Ngem no gapo isnan mamatiyanyo ken Kristo et baken di is nemne-
menyo is mabainanyo. Nodi dayawenyo si Apo Dios gapo tay ipogawna
dakayo.
17 Inomdan nan timpo ay ilogin Apo Dios ay mangbanag isnan kaipoi-
pogaw. Et datako ay ipogawna nan on-onaena ay somalyaen ya banagen.
No nan mamati nan menlogiyana ngan ngen nan awnit ommat isnan adi
mamati ay mang-adi ay mangpati isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo
Dios? Awnit pilmi nan dosada.
18 Kaneg nan nakwani isnan naisolat ay kalin Apo Dios. Kanana en,

“No masapol ay mapaligatan nan mamati tapno adi mamaid nan pammatina ngan ngen nan kaneg nan ligat ay lak-amen nan managbasol ay adi mangpati ken siya?”

19 Isonga no mapaligatan tako gapo tay siya nan inpalobos Apo Dios ken datako et adi tako menseseg-ang. Nodi itoltoloy tako kayet ay mang-ikkan isnan gawis ya italek tako nan biyag tako ken Apo Dios ay nangboliw ken datako tay matalek siya ay pilmi.

5

Bilin Isnan Mangipangpango Isnan Mamati

1 Wada nan kayatko ay ibaga ken dakayo ay mangipangpango isnan mamati issa. Wada nan lebbengko ay mangwani tay sak-en abes et esaak ay mangipangpango dakpay inil-ila nan napalpaligatan Kristo. Et esaak abes ay esay awnit maitapi isnan kangaton Kristo ay awnitna ipaila.

2 Siya dana nan kayatko ay ikkanyo. Men-gasing kayo koma ay mang-ayowan ay gawis isnan ipogaw ay intalek Apo Dios ken dakayo ay adi kayo mapilit. Baken koma nan mangnemnemnemanyo isnan lagboyo is manglaydanyo ay ikkan nodi laydenyo ay ikkan gapo isnan gasingyo ay mensilbi ken Apo Dios.

3 Et adiyo ipapapati nan kayatyo nodi gapo isnan gawis ay ikkanyo et dakayo nan menbasalan nan ipangpangoyo.

4 No gawis nan mangipangowanyo isnan ipogaw et awnit agtan Kristo ay apon abes di mangipangpango dakayo is gawis ay ligalo ay adi makmakmak-say. Awnitna ited isnan kasina omaliyan.

Bilin Ken Datako Am-in

5 Dakayo ay bibinayan ay somolsolot et wada abes nan ibagak ken dakayo. Kanak en masapol ay patiyenyo ay gawis nan it-itdon nan mangipangpango ken dakayo. Adiyo ipapangato nan nemnemyo. Managkoya kayo am-in tay kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, “Adyan Apo Dios nan menpapangato ngem badbadangana nan mangipabababa isnan nemnemna.”

6 Isonga menpababa kayo ken Apo Dios ay makabael isnan am-in tapno ipangatona dakayo isnan agew ay kayatna ay mang-ikkanan.

7 Talkenyo si Apo Dios ay mangbadang ken dakayo isnan am-in ay danagyo tay nenemnemena ay kanayon dakayo ya laylaydena ay bomadang.

8 Makailanyo si Satanas ay boso tako. Ten-enyo nan am-in ta nan osto nan ik-ik-ikkanyo ta baken nan dologna is patiyenyo tay om-om-omey ay men-an-anap is dologena ta maisiyanda ken Apo Dios.

9 Papigsaenyo nan pammatiyo ta baken siya is patpatiyenyo. Adiyo kalkalingkingan ay baken kayo kedeng is mangliklikna isnan ligat tay olay nan iib-ayo ay mamati isnan natkenatken ay il-ili et likliknaenda gedan.

10 Ya adiyo kalkalingkingan abes ay sinkatpe nan mapalpaligatan tako isnan naay batawa. Et si Apo Dios ay kaanosan isnan am-in nan nang-awis ken dakayo ta awnit kayo makitee ken siya ay eng-enggana gapo tay maitatapi kayo ken Kristo. Et siya ay mismo nan mangipagawis isnan ikkanyo ya mangipapigsa ken dakayo.

11 Siya nan kaostowan ay mentoltolay ay eng-enggana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

12 Inpasolatko nan naay ay solat ken Silas ay esay ib-a tako ay gawigawis nan mangsolsolotana ken Kristo. Aptiaptik nan solatko ngem insolatko ta ipapigsak nan nemnemyo isnan mangsolsolotanyo ken Kristo ya

aboloyak ay tet-ewa nan mait-itdo maipanggep isnan badang Apo Dios ay patpatiyenyo. Ipasnekyo isnan nemnemyo tapno adiyo kalkalingkingan.

13 Nan iib-ayo ay mamati ay pinilin Apo Dios abes ay wada id Babilonia et menpakomostada ken dakayo. Si Marcos abes ay kanegko anak et menpakomosta ken dakayo.

14 No men-asiila kayo et ipailayo nan menpinateganyo ya nan menlinayadanyo. Sapay koma ta natalna am-in nan nemnemyo ay maitatapi ken Kristo.

Kedeng di is ibagak.

Nan Maikadwa ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pedro et insolatna ay pala isnan adoado ay mamati. Nan napateg ay ibagan nan solatna et ta adida maaw-awis isnan baken osto ay kankanan nan agin-iitdo tay pilmi ay bomasol nan mangsolsolot ken daida. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloyda ay mamati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken Jesus ay dindinngeda ay nagapo isnan ipogaw ay tet-ewa ay nang-ila ken siya. Tay no siya di nan ik-ikkanda et adida nalaka ay maawis isnan baken tet-ewa.

Nan esa ay ibagbagana et nan songbat nan it-itdon nan mangmangwani en adi somagong kasin si Kristo. Kanana en nan mabaybayagan nan somagongan kasin Kristo et gapo tay adi kayat Apo Dios ay madosa nan olay sino ay ipogaw nodi kayatna ay am-in ay ipogaw et ibabawida nan basbasolda koma ta maitapida ken siya. Siya di nan gapo ay adi somagong ay dagos tay sedsed-ena nan menbabawiyanda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Nan kayat Apo Dios ay ik-ikkan di mamati 1:3-21
Nan baken osto ay mait-itdo 2:1-22
Nan kasin omaliyan Jesu Kristo 3:1-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Simon Pedro ay esay baan Jesu Kristo. Esangak ay pinilina
ay makwani en apostolis ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya.
Mensolatak ken dakayo ay naagtan is pammati ay maid polos naitkenana
isnan pammatimi. Naagtan tako gapo isnan ostoosto ay ik-ikkan Jesu Kristo
ay Dios tako ay nangisalakan ken datako.
2 Sapay koma ta gapo isnan mataptaptapiyan nan mangtekanyo ken Apo
Dios yas Jesus ay Apo tako et mataptaptapiyan abes nan mangliknaanyo
isnan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken daida.

Nan Gawis Ay Itapi Tako Isnan Pammati Tako

3 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et intedna nan kabaelan tako ay mang-
ikkan isnan am-in ay kayatna ay maikkan. Mabalin ay ikkan tako tay getken
tako siya ay nang-ayag ken datako ta maitapi tako ken siya isnan kagawisna
ya isnan kangatona.
4 Gapo isnan kagawisna et intedna nan ganaganagwis ay mangbadbadang
ken datako ay inkalina tapno maiyiso tako ken siya ya tapno mailisi tako ay
adi makiik-ikkan isnan ngawi ay ik-ikkan di adi mamati ay magapgapo isnan
nemnemda ay ol-olay.
5 Isonga ipakat tako ay mangitapi is dana isnan pammati tako. Nan omona
et masapol ay gawis nan ogali tako. Ya nan maisned et masapol ay osalen
tako nan nemnem tako ay osto.
6 Nan maikatlo et ten-en tako nan ik-ikkan tako. Dat masapol ay anosan
tako nan ligat. Nan maikalima et soloten tako nan ogalin Apo Dios.
7 No ik-ikkan tako am-in dadi et wada pay nan masapol ay maitapi. Et siya
nan gawis ay nemnem isnan iib-a tako ay mamati ta menbinadang tako. Dat
mabalin ay ikkan tako nan esa et siya nan manglaydan tako isnan am-in ay
ipogaw.

8 No siya dadi nan maik-ik-ikkan et siya dadi nan gawis ay mangbad-
badang ken datako ta mapaay nan mangtekan tako ken Jesu Kristo ay Apo
tako.
9 Ngem nan ipogaw ay adi mangitapi isnan deeyda ay inbagak et kegda
nakowap tay olay mamatida ngem adoado pay laeng nan adida maawatan.
Adida nemnemen nan gawis ay inikkan Apo Dios ay nangkaan isnan basba-
solda.
10 Isonga bebsatko, gapo isnan gawis ay badang Apo Dios, ipakat tako
nan kabaelan tako ay mang-ikkan isnan gawis tapno mapaneknekan nan
nangpiliyan ya nang-ayagan Apo Dios ken datako ay menbalin is an-akna.
Tay no siya dadi nan ik-ikkan tako et adi tako dokogan nan pammati tako.
11 Dat no omdan tako isnan maid patenggana ay mentolayan Apo Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako et maid mabainan tako tay men-
galalasing siya ay mangdawat ken datako.

Gawis No Maidnge Nan Kankanan Pedro Tay Wada Nan Lebbengna Ay Mangibaga

12 Isonga olay getkenyo nan tet-ewa ya pinatiyo ay gawis et itoloyko kayet
ay mangipanemnem ken dakayo is dadi.
13 Tay isnan nemnemko siya nan gawis ay ikkak isnan kadaanko.
14 Tay getkek ay adi mabayag daket matey. Getkek di tay inpagtek Apo Jesu
Kristo ken sak-en.
15 Isonga ipanemnemnemko dadi ken dakayo id wani ay timpo tapno
adiyo kalkalingkingan no mamaidak.
16 Nan ibagbagami ken dakayo ay maipanggep isnan kabaelan Jesu Kristo
ya nan kasina omaliyan et baken aped sodsodok. Nodi tet-ewa tay inilami
nan pilmi ay kabaelana.
17-18 Tay wada kami isnan bilig ay nang-abatan Apo Dios ken dakami isnan
nangipailaana isnan kadios Jesus. Dinngemi nan kalin Apo Dios ay Amana
ay nagapo id daya ay nangwani en, “Siya na nan laylaydek ay Anakko et
pilmi nan gasingko ken siya.”
19 Nan inilami et siya nan mangpaneknek isnan katet-ewan nan inbagan
din mamadton Apo Dios id sang-adom. Isonga gawis no idngeyo nan
kankananda tay nan inbagbagada et siya dadi nan kaneg nan silaw ay
mangtanggew isnan menbolinget. Ngem awnit omdan nan timpo ay adi tako
masapol nan kankananda tay awnit omali nan tet-ewa ay manglawag isnan
nemnem di ipogaw.
20-21 Ngem masapol ay getkenyo ay maid inbagbagan din mamadton Apo
Dios is aped nagapo isnan nemnemda ya bakenda abes is aped mangibaga
isnan kayatna ay kanan. Nodi kedeng nan inpabagbagan nan Ispirito Santo
ken daida is inbagbagada.

2

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo Ya Nan Awnitda Madosaan

1 Kaneg id kasin wada nan mamadto ay baken tet-ewa ay mamadton Apo
Dios et wada abes nan awnit men-it-itdo ken dakayo is baken tet-ewa tay
men-itdoda is mangdadael ay mangsolin isnan tet-ewa. Olay si Kristo ay
nangsobot ken daida et isotda siya. Gapo isnan deeyda ay ngawi ay ik-
ikkanda et awnitda madosa ay pilmi ya golpi ay adida getken.
2 Ngem awnit wada nan adoado ay iib-ayo ay mangsolot isnan anaanas-i
ay ogalida et gapo isnan ngawi ay ikkanda et madelaw nan tet-ewa ay mait-
itdo ay magapgapo ken Apo Dios.

3 Adoado nan kampot ay ibagbagan nan agin-iisolo tay nan sipingyo nan
gamgamgamanda. Ngem enggana isdin damdamo et nabanagda ay madosa
tay adi kaseseyep si Apo Dios nodi getkena nan am-in.
4 Olay nan aanghel ay binmasol id kasikasin et dinosan Apo Dios daida ay
nangipaey ken daida isnan pagdosaan. Inpaeyna daida isnan adaadaem ay
lengaw ay menbolinget. Wadada isdi engganay banagen Apo Dios nan am-
in. No keg todi nan inommat ken daida olay no aanghelda et am-amed nan
madosaan nan aped ipogaw ay binmasol.
5 Nan inikkan Apo Dios isdin timpon Noah et siya nan esay mangipagtek
isnan ikkana ay men-ibanag. Tay inpaodana is pilmi engganay nalimon
nan am-in isonga natey am-in nan ipogaw tay maid polos nemnemenda is
maipanggep ken Apo Dios. Kedkedeng si Noah is nangkayat isnan gawis ya
nangibagbaga isnan osto isonga insalakan Apo Dios siya ya nan pito pay.
6 Ya nan esa pay et nan inommat isnan ipogaw id Sodoma ya id Gomora.
Gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda et pinoowan Apo Dios nan ilida ya nan
am-in ay ipogaw ay nintetee. Et siya dana nan mangipagtek ay adyan Apo
Dios nan ngawi isonga dosaena nan mang-ik-ikkan isnan ngawi.
7-8 Ngem wada nan esay ipogaw id Sodoma ay kangadan is Lot ay nang-
ad-adi isnan ol-olay ay inik-ikkan nan ipogaw isdi. Mensakit ay pilmi nan
nemnemna gapo isnan ngawi ay inil-ilana ya dindinngena ken daida. Isonga
insalakan Apo Dios siya tapno adi maitapi ken daida ay matey tay osto nan
nemnemna.
9 Gapo isnan deeyda ay inommat id kasin et mamagtek ay getken Apo Dios
ay mang-ikkan isnan osto tay isalsalakana nan mapalpaligatan ay ipogaw
ay mangpati ken siya danapay dosaen nan adi mangpati ken siya. Awnitna
dosaen isnan agew ay omdanan nan mangbanagana isnan ipogaw.
10 Am-amed nan madosaan nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan
awakda ya maid lispitoda isnan menlebbeng ay nangatngato mo daida.
Nan deeyda ay agin-iisolo et ipapatida nan kompolmi ay laydenda ya
maid polos bainenda. Olay nan manakabalin ay binoliw Apo Dios ay ad-ado
nan kabaelanda mo nan ipogaw et adi iyegyat nan agin-iisolo daida. Nodi
iiyawenda daida.
11 Dapay nan nangatngato ay aanghel mo daida et adida ik-ikkan nan
kaneg nan ik-ikkan nan agin-iisolo tay adida iiyawen nan olay nababa ay
iib-ada ay manakabalin ay mangipadakes ken daida ken Apo Dios.
12 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et kanegda nan animalis ay adi mangtek
ay mennemnem ay aped mang-ikkan isnan ikkanda. Es-esa nan kaosalanda
ay madpap ya mapatey. Et awnit paliso nan ommat isnan keg da todi ay
ipogaw ay mang-am-ammeng ya mangmangwani isnan ngawi isnan adida
maawatan
13 tay awnitda madosa gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.
Nan deeyda ay ipogaw et nan kagagasingda et nan mang-ikkananda isnan
ol-olay ay kayatda olay kag-aw pay laeng. Maibabain kayo gapo isnan
makikikananda ken dakayo dapay kedkedeng nan ngawi is wada isnan
nemnemda. Et nan ngawi abes nan kagagasingda.
14 Adida mapnek isnan kinababailoda ya nan tapin di bomasbasolanda.
Adoado nan ibagbagada isnan ipogaw ay baken napigsa nan pammatida
tapno solotenda daida ay mang-ikkan isnan ngawi gedan. Nalaingda ay
mang-ikkan isnan ol-olay ya mang-ala isnan kaykayatda tay siya di nan
epdasda inpaingsa. Ngem epdasda abes nabanag ay awnit madosa.
15 Tinaynanda nan tet-ewa ay mait-itdo dadat soloten nan baken tet-
ewa. Toltoladenda nan kaneg nan inikkan din si Balaam ay anak Bosor ay
nanggamgamgam isnan siping ay olay getkena ay ngawi nan kalagbowana.

16 Ngem din si Balaam id kasin et naislat siya gapo isnan basol ay inikkana.
Inpakalin Apo Dios nan kabayon Balaam ay makitoya ken siya. Ninkali is
kalin di ipogaw tapno adi itoloy Balaam ay mang-ikkan isnan ngawi. Et tet-
ewa ay egayna intoltoloy.
17 Ngem nan deeyda ay ipogaw et maid paayda. Kanegda nan natdok ay
balaan ya kanegda abes nan liboo ay nalaka ay itayaw di dagem. Ngem
epdas naisagana ken daida nan awnitda mentean ay menbolilinget.
18 Adoado nan ibagada ay maid polos paayna ya baken tet-ewa. Awnit
dadama nan dosada tay doldologenda nan kaloglogi ay mamati ay nangtay-
nan isnan ngawi ay inik-ikkanda. Dadat maawis tay nan idoldologda ken
daida et nan ol-olay ay kayat nan awakda ay kataytaynanda tay siya nan
nalaka ay patiyen di ipogaw.
19 Kananda en, "No solotenyo nan it-itdomi adi kayo mabab-aa ay mang-
ikkan isnan adiyo layden ay ikkan." Ngem nan kinatet-ewana et daida nan
tet-ewa ay mabab-aa tay baan di dakes ay nemnem daida. Tay nan ipogaw
et baan nan kompolmi ay inmapo ken siya.
20 Ngem nan ipogaw ay mangtaynan isnan ngawi ay inik-ikkana gapo
isnan nangtekana isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay mangisalakan dat kasin
somagong ay mang-ikkan isnan ngawi et am-amed nan kangawina mo isnan
egayna nangtekan ken Jesus.
21 Gag-awis nan awnitna mabanagan no adina getken nan osto ay maikkan
ay layden Apo Dios mo nan nangtekana danat dokogan nan bilin Apo Dios
ay naibaga ken siya.
22 No keg todi nan ommat et keg nan esay sapsapit ay mangwani en, "Nan
aso et sinmagong ay nangkakan isnan inyogatna. Ya nan beteg et olay no
emsem et kasin somagong ay menlabnak."

3

Tet-ewa Nan Awnit Somagongan Jesus

1 Gagayyemko, naay di maikadwa ay solatko ken dakayo. Isnan doway
solatko et wada nan inbagak ay mangipanemnem ken dakayo kasin isnan
epdasyo gintek ay maipanggep isnan osto ay maikkan.
2 Kayatko ay adiyo kalkalingkingan din inbagbagan din nadiosan ay
mamadton Apo Dios ya nan bilbilin nan Apo tako ay nangisalakan ken
datako. Dakami ay aapostolisna nan nangibagbaga is dadi ken dakayo.
3 Masapol ay getkenyo dana. Isnan maodi ay timpo et omali nan ipogaw
ay mangnemnemnem ay pilmi isnan kaykayat nan awakda. Ammenganda
nan ipogaw ay mamati.
4 Kankananda en, "Ayke tet-ewa ay kasin somagong si Jesus ay kaneg nan
inkalina? No tet-ewa di, tongona di omaliyana tapno ilaen tako? Nabayag
nan nateyan nan alal-apo tako ngem egay kayet omali. Siyang na met laeng
nan batawa ay kaneg isdin ninlogiyana." Siya di nan kankananda.
5-6 Ngem ibagak ken dakayo en adida layden ay mangnemnem isnan
mangdosaan Apo Dios isnan mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan
inikkana ay nangdadael isnan batawa id sang-adom. Adida layden tay
adyanda ay patiyen nan awnitda madosaan. Tay isnan logina et binoliw Apo
Dios nan am-in ay wada id daya. Et isnan apedna kali naboliwda. Inpabalina
nan danom is batawa. Ya danom abes nan inosalna ay nangposong ay
nangdadael isnan batawa.
7 Ngem inbagan Apo Dios abes ay awnit mapoowan nan batawa. Olay nan
daya et maitapi abes ay mapoowan. Ngem sokod omdan nan agew ay kanan

Apo Dios en ommatana. Et siya nan makwani en agew ay mabanag nan am-in et am-in ay maid pammatida ken siya et madadaelda.

8 Ngem bebsatko ay laylaydek, adiyo kalkalingkingan ay paliso nan esay agew ken Apo Dios isnan sinlibo ay tew-en ya nan sinlibo ay tew-en et paliso isnan esay agew tay kega maid agew wenno tew-en ken siya tay maid logina wenno odidina.

9 Isonga adi bayabayagen Apo Dios nan mangtongpalana isnan inkalina ay mangwani en awnit somagong si Jesus isnan batawa ay olay no kankanan nan tapin di ipogaw en dan mabayabayag. Ngem gapo tay adina layden ay madosa nan ipogaw ay omey isnan impilno isonga an-anosana ay mangses-eed no waday mangibabawi isnan basbasolda tay laydena ay maisalakanda am-in.

10 Ngem awnit omdan tet-ewa nan agew ay omali kasin si Kristo ay kaneg nan omaliyan di mangakew tay maid makagtek isnan ommatana. Isnan ommatana et madnge nan lolon nan daya ay maomas ya aped malonag nan am-in ay mentetee isdi dapay mapoowan gedan nan batawa ya am-in ay mentetee.

11 No keg da todi nan awnit ommat ngan ngen nan masapol ay ikkan tako? Masapol ay nadiosan tako ay ipogaw ay mang-ikkan ay kanayon isnan gawis.

12-13 Isnan mangses-eedan tako isnan agew ay deey et masapol ay ikkan tako nan am-in ay mabalin ay maikkan tapno adi mabayag nan omaliyan nan Apo tako. Adi tako omegyat isnan mapoowan nan batawa ya nan daya tay ses-eeden tako nan balo ay daya ya balo ay batawa ay inkalin Apo Dios. Isnan balo ay awnit sapowen Apo Dios et maid polos ngawi is mentee.

14 Isonga gagayyemko, ipakat tako ay mangsolot ay osto isnan ogalin Jesus tapno maid kadelawan tako isnan omaliyana isna et datngana ay natalna nan nemnem tako.

15 Nemnemenyo nan tet-ewa ay gapo ay adi somagong ay dagos si Kristo. Adi somagong ay dagos tay kayatna ay maisalakan nan ipogaw. Inbagan abes nan layden tako ay besat ay si Pablo nan naay isnan solatna ken dakayo gapo isnan silibna ay inted Apo Dios ken siya.

16 Isnan am-in ay solatna ay mangibagaana isna et kaneg todi nan in-bagbagana. Isnan tapin di ibagbagana et wada nan naligat ay maawatan. Et siya nan al-alaen nan adi mangtek isnan tet-ewa ay nalaka ay masokat nan nemnemda. Alaenda tapno balinsowekenda nan tet-ewa ay kayatna ay kanan. Siya di nan ik-ikkanda abes isnan tapin di inpasolat Apo Dios ngem awnitda madosa ay eng-enggana gapo isnan ik-ikkanda ay ngawi.

17 Gagayyemko, gapo tay getkenyo ay wada nan agin-iisolo ay baken gawis nan ogalida isonga makailanyo tapno adiyo patiyen nan it-itdoda. Tay no maawis kayo isnan ik-ikkanda et mamaid ken dakayo nan tet-ewa ay patpatiyenyo.

18 Isonga baken kaneg todi nan ikkanyo nodi taptaptapiyanyo nan gawis ay ogaliyo ya nan mangtekanyo isnan maipanggep isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay nangisalakan ken datako. Sapay koma ta madayaw siya ay eng-enggana.

Nan Damo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Juan, ay esay apostolis Jesus, et wada nan dowa ay napateg ay ibagana. Ibagbagana isnan ninsolatana ay gawis koma nan ikkanda ta adida maisis-iyan ken Apo Dios ya isnan Anakna ay si Jesu Kristo. Ya binagbagaana daida ta adida solsoloten nan baken osto ay mait-itdo tay siya di nan mangisiyan ken daida ken Apo Dios. Nan naay baken tet-ewa ay it-itdoda et apedda ninemnem ay mangmangwani en ngawi nan wada isnan naay batawa. Isonga kinwanida en adi kabalin ay ninbalin si Jesus is tet-ewa ay ipogaw tay adi kabalin kano ay maitapi nan Dios isnan ngawi ay wada isnan batawa. Kankananda en adi masapol ay gawis nan ik-ikkan nan mamati wenno menlinayadda. Ngem baken kadi tet-ewa di. Isonga nan songbat Juan et ibagbagana ay tet-ewa ay ninbalin is ipogaw si Jesu Kristo id kasikasin. Ipagpagtekna gedan ay am-in ay mamati ken Jesu Kristo ya manglayad ken Apo Dios et masapol ay gawis nan ik-ikkanda ya menlinlinayadda.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-4
Nan gawis ya nan baken gawis ay kaiyaligan nan menpat-a ya nan menbolinget 1:5-2:29
Nan nateknan nan ik-ikkan nan an-ak Apo Dios isnan an-ak Satanas 3:1-24
Nan tet-ewa ya baken tet-ewa 4:1-6
Masapol ay menlinayad nan mamati 4:7-21
Nan kaneg nan pammati ay mangabak ken Satanas 5:1-21

Nan Makwani En Kali Ay Mang-ited Isnan Biyag Ay Maid Patenggana

1 Isnan solat ay naay, ibagak ken dakayo nan makwani en Kali. Siya si Jesu Kristo ay nagapowan nan biyag ay maid patenggana. Sapay mawada nan am-in ay naboliw et sigod ay wada siya. Ibagak nan maipanggep ken siya tay inil-ilami ay gawis. Dindinngemi nan kalina ya ginen-gen-anmi siya.

2 Inil-ilami siya tay ninbalin siya is ipogaw ay nintetee isnan batawa. Siya di nan gapo ay panpaneknekanmi siya. Ibagbagami ay siya nan nawada ken Apo Dios ay Ama tako enggana id sang-asang-adom. Maid login nan biyagna, aped nawada tay siya nan Dios. Ngem ninbalin is ipogaw et inil-ilami.

3 Ibagbagak ken dakayo nan inil-ilami ya nan dindinngemi ken Jesus tapno maitapi kayo ken dakami isnan makiiib-aanmi ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Anakna.

4 Mensolatak ken dakayo abes ta maanay ay gawis nan gasing tako ta maid kolangna.

Masapol Ay Soloten Nan Ipogaw Apo Dios Nan Gawis Ay Ogali

5 Siya na nan dindinngemi ay maipanggep ken Apo Dios ay insolsolon Jesus ay ibagbagami ken dakayo. Si Apo Dios et kanegna nan menpalalat-a ay silaw ay maid polos menbolinget is naitapi. Kanak di tay maid polos olay teeteen is ngawi ken siya.

6 Isonga no waday mangwani en kinibkib-ana si Apo Dios dapay no ngawi nan ik-ikkana et menkamkampot tay adina ik-ikkan nan kaneg nan kankanana.

7 Ngem no kanayon ay ik-ikkan tako nan gawis ay kaneg nan ogalin Apo Dios et gawigawis nan kagayyem tako isnan iib-a tako ay mamati. Dapay

gomawgawgawis tako tay maow-owasan nan basbasol tako gapo isnan ninayosan nan basan Jesus ay Anak Apo Dios isnan nateyana ay pala ken datako.
8 No waday mangwani en maid basolna et maid polos getkena isnan tetewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Al-allilawena nan awakna tay baken tet-ewa nan nemnemna.
9 Ngem no ibaga tako ken Apo Dios en wada nan basbasol tako ya ibababawi tako et ikkana nan ostoosto ay mangpakawan isnan basbasol tako. Danapay pagawisen nan ogali tako tay matalek siya ay mangtongpal isnan inkalina ay ikkana gapo isnan nateyan Kristo ay nangsobot ken datako gapo isnan basbasol tako.
10 No waday mangwani en maid basolna dapay kanan Apo Dios en managbasol nan am-in et kanegna kanan en menkamkampot si Apo Dios. No keg todi nan kalkaliyen nan ipogaw et baken nan kalin Apo Dios is solsolotena.

2

Si Jesu Kristo Nan Makikali Ken Apo Dios Ta Pakawanena Nan Basbasol Tako

1 Dakayo ay maibilang ay kanegko an-ak, mensolatak ken dakayo tay kayatko ay adi kayo bomasbasol. Ngem no waday bomasol wada si Jesu Kristo ay maid polos basolna ay makikali ken Apo Dios ta pakawanena nan nakabasol.
2 Tay si Kristo nan gapo ay mabalin ay pakawanen Apo Dios nan basbasol tako tay natey siya gapo isnan basbasol tako. Baken tako kedeng is nateyana nodi isnan basbasol am-in di ipogaw.

Masapol Ay Laylayden Nan Mamati Nan Ib-ana Ay Ipogaw

3 Nan kailasinana no tet-ewa ay getken tako si Apo Dios et nan mangsolsolotan tako isnan am-in ay bilina.
4 Ngem nan mangwani en getkena si Apo Dios danapay adi solsoloten nan bilina et kampotan. Adina polos soloten nan tet-ewa ay panodtodon Apo Dios.
5-6 Ngem nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan bilin Apo Dios et daida nan manglaylayad ay ostoosto ken siya. No kanan nan ipogaw en wada siya ay kanayon ken Jesu Kristo et masapol ay solsolotenda nan ogalina ya nan inik-ikkana. No keg tona nan ikkan tako et siya nan kagtekana ay maitatapi tako tet-ewa ken Apo Dios.
7 Dakayo ay laylaydek, baken balo ay bilin nan ipagtekko ken dakayo tay dinngeyo nan bilin ay mangmangwani en menlinayad tako enggana isdin ninlogiyan din namatiyanyo ken Kristo.
8 Ngem kanega binmalo nan bilin ay naay. Kanak di tay id wani et getken tako nan ikkan tako ay mangtongpal tay il-ilaen tako ken Jesus. Isonga id wani et tongtongpalen tako gedan. Et gapo isnan nangtekan tako isna et kaneg makak-aan nan menbolinget isnan nemnem tako tay wada nan mangtatanggew ken datako ay mangipagpagtek isnan gawis.
9 No waday mangwani en nalawagan nan nemnemna tay si Kristo nan solsolotena danapay kaliliget nan ib-ana ay mamati et baken tet-ewa nan kankanana. Menbolinget kayet nan nemnemna.
10 Ngem nan manglaylayad isnan ib-ana et siya nan tet-ewa ay maitatapi ken Kristo. Kaneg mentetee isnan menpat-a. Et no wawawawada nan ipogaw isnan pat-a et baken nalaka ay bomasol.
11 Ngem nan mangliliget isnan ib-ana et kaneg mentetetetee isnan menbolinget. Adina getken nan gawis. Kanegna nan ipogaw ay adi mangtek isnan dad-aanena tay kaneg kokowapen nan menbolinget siya.

12 An-akko, nan gapo ay mensolatak ken dakayo et tay napakawan nan
basbasolyo gapo isnan nateyan Kristo ay pala ken datako.
13 Mensolatak ken dakayo ay naam-ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay
sigod ay wada sapay mawada nan am-in ay naboliw. Nan gapo ay menso-
latak ken dakayo ay egay kaam-ama tay inabakyo nan kagapgapowan nan
am-in ay ngawi ay si Satanas. Mensolatak ken dakayo am-in ay mamati ken
Kristo tay getkenyo si Apo Dios ay Ama tako.
14 Mensolatak ken dakayo ay naam-ama tay getkenyo si Jesu Kristo ay maid
logina. Sigod ay wada sapay mawada nan am-in ay naboliw. Mensolatak
ken dakayo ay egay kaam-ama tay napigsa nan pammatiyo gapo isnan
mangitoltoloyanyo ay mangnemnemnem isnan kalin Apo Dios. Siya di nan
gapo ay inabakyo si Satanas.

Baken Koma Nan Ngawi Ay Wada Isnan Batawa Is Nemnemnemen Nan Mamati

15 Wada nan esa ay ibagak ken dakayo. Baken koma nan wada isnan
batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios is laylaydenyo. Tay no kaneg todi nan
ikkan nan ipogaw et maid layadna ken Ama tako id daya.
16 Tay nan ngawi ay wada isnan batawa ay kaneg nan mangkaykaytan
di ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya nan mangbigbigawanda isnan
adoado ay il-ilaenda ya nan oman-anapanda is mait-ekanda et baken si Apo
Dios is kagapgapowana nodi magapgapo isnan batawa.
17 Dapay nan batawa ya am-in ay ngawi ay laylayden nan kaipoipogaw
et awnitda mamaid. Ngem nan mang-ik-ikkan isnan kayat Apo Dios et
matagotagoda ken Apo Dios ay eng-enggana.

Masapol Ay Adi Patiyen Nan Mamati Nan Mang-ap-apos Ken Kristo

18 Dakayo ay maibilang ay kanegko an-ak, nganngani ay omdan nan timpo
ay omaliyan Kristo kasin. Dindinngeyo id kasin en awnit wada nan esay
omali ay mang-apos ken siya. Isonga getken tako ay nganngani ay omali tay
id wani et inmadoado nan ipogaw ay mang-ap-apos ken siya.
19 Nan deeyda ay mang-ap-apos ken Kristo et naitaptapida ken datako id
kasin ngem baken tet-ewa ay paliso nan pammatida isnan pammati tako.
Tay no tet-ewa ay mamatida ken Kristo et egayda koma kinmaan. Ngem nan
kinmaananda et siya nan kailasinana ay baken tet-ewa nan pammatida.
20 Ngem bakenyo kaneg daida. Am-in kayo et getkenyo nan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo tay intedna nan Ispirito Santo ken dakayo.
21 Isonga baken nan adiyo mangtekan isnan tet-ewa is gapo ay mensolatak
ken dakayo. Nodi mensolatak tay getkenyo no tet-ewa nan mait-itdo wenno
baken. Ya getkenyo abes ay maid kampot is nagapo isnan tet-ewa ay mait-
itdo.
22 Sino ngalod nan menkamkampot? Nan mangwani en baken si Jesus
is pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay makwani en Kristo et siya nan
menkamkampot. Siya nan mang-ap-apos ken Kristo. Adyana ay mamati ken
Kristo ay Anak Apo Dios ya adyana gedan si Apo Dios ay Amana.
23 Tay nan mang-ad-adi ken Kristo et adyana gedan si Apo Dios ay Amana.
Ngem nan mangdawat ken Kristo ya mangipagtek isnan pammatina et wada
abes si Apo Dios ken siya.
24 Ipasnekyo isnan nemnemyo nan am-in ay dindinngeyo ay maipanggep
ken Kristo enggana isdin ninlogiyan nan pammatiyo. No siya di nan ikkanyo
et adi mamam-aid ken dakayo si Apo Dios yas Jesus ay Anakna.
25 Et maagtan tako is biyag ay maid patenggana tay siya nan esay inkalin
Kristo ken datako.

26 Inbagak ken dakayo nan isolsolon nan ipogaw ay mangkayat ay mang-
allilaw ken dakayo ay mangmangwani en baken si Jesus is Kristo
27 ngem adi masapol ay itdowak dakayo tay epdasyo gintek nan osto tay
inted Kristo nan Ispirito Santo ken dakayo et siya nan mangisolsolo ken
dakayo isnan osto. Isolsolona nan am-in ay masapol ay getkenyo. Et tet-ewa
am-in nan kankanana. Isonga adi kayo maisis-iyan ken Kristo tay siya di nan
esay insolon nan Ispirito Santo.
28 Itoltoloyyo ay maitatapi ken Jesu Kristo tapno maid kabainanyo nodi
men-gasing kayo ay mang-ila ken siya isnan kasina omaliyan.
29 Getken tako ay maid ik-ikkan Kristo is ngawi. Isonga getken tako abes
ay tet-ewa ay anak Apo Dios nan ipogaw ay mangtoltolad isnan ogalina.

3

Menbalinen Apo Dios Nan Mamati Is An-akna

1 Nemnemen tako nan pilmi ay layad Apo Dios ken datako. Nan kagtekan
nan layadna et nan nangpabalinana ken datako is an-akna. Owen, an-ak
Apo Dios datako ay mamati ken Kristo. Ngem nan adi mamati et adida
maawatan nan ogali tako tay adida getken nan Ama tako ay si Apo Dios.
2 Dakayo ay laylaydek, id wani an-ak Apo Dios datako ngem adi tako getken
nan am-in ay awnit tako menbalinan. Ngem getken tako ay isnan omaliyan
kasin Kristo et wada nan maipalisowan tako ken siya tay ilaen tako ay gawis
nan kanegna.
3 Isonga am-in ay ipogaw ay mangnamnama is dana et adida polos layden
ay mang-ikkan isnan ngawi tay maid polos ngawi is ik-ikkan Kristo.

Nan Tet-ewa Ay An-ak Apo Dios

4 Am-in ay maikkan ya nemnem ay baken osto isnan linteg Apo Dios et siya
dadi nan basol. Isonga am-in ay bomasbasol et siya dadi nan ipogaw ay adi
mangsolot isnan bilin Apo Dios.
5 Ngem getken tako ay inmali si Kristo isnan batawa ay matey ta ma-
pakawan nan basol di ipogaw ngem siya et maid polos olay esa is basolna.
6 Isonga nan mangitoltoloy ay maitatapi ken siya et adi mabalin ay
itoltoloyna ay bomasbasol. Ngem no itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol et
adina getken si Kristo.
7 Dakayo ay kanegko an-ak, adi kayo madoldologan ay mangpati isnan
baken tet-ewa tay siya na nan tet-ewa. Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan
gawis ay layden Apo Dios et daida nan gawigawis ay ipogaw. Kanegda si
Kristo ay gawigawis nan ogalina.
8 Ngem nan ipogaw ay mangitoltoloy ay bomasbasol et ipogaw Satanas.
Tay basol nan sigod ay ogalin Satanas enggana isdin gapgapona. Ngem
inmali nan Anak Apo Dios isnan batawa tapno kaanena nan kabaelan
Satanas ay mangpabasbasol isnan ipogaw.
9 Isonga adi mabalin ay itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol no tet-
ewa ay an-ak Apo Dios daida tay awatenda nan ogalin Apo Dios. Gapo
isnan nangiyanakan Apo Dios ken daida et adi mabalin ay itoltoloyda ay
bomasbasol.
10 Getken tako no si Apo Dios wenno si Satanas nan kaanak isnan ipogaw
tay maila isnan ik-ikkana. Baken anak Apo Dios nan ipogaw ay mang-ik-
ikkan isnan ngawi ya adi manglayad isnan iib-ana ay ipogaw.

Nan Napatepateg Ay Bilin Kristo

11 Getkenyo ay masapol ay menlinayad tako tay dindinngeyo na isdin
ninlogiyanyo ay mamati.

12 Baken nan ngawi ay ogalin Cain koma is soloten tako. Tay sinolotna
si Satanas et pinateyna nan innodina gapo tay kaliligetna nan gawis ay
ogalina.
13 Isonga adi tako masmasdaaw no kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios
datako tay kaneg nan ogalin Cain nan ogalida.
14 Getken tako ay adi tako madosdosa isnan impilno tay wada nan balo
ay biyag ay inyalin Apo Dios ken datako. Getken tako di tay nan layad tako
isnan iib-a tako nan mangipagpagtek. Ngem nan maid layadna isnan iib-ana
et olay matatago siya ngem kanega natey tay nan biyag Apo Dios ay maid
patenggana et maid ken siya.
15 Tay isnan nemnem Apo Dios, no kaliliget nan ipogaw nan iib-ana et
kanegna nan ipogaw ay pomapatey. Et getken tako ay maiwed nan biyag
Apo Dios ay maid patenggana isnan pomapatey.
16 Si Jesus et natey ta matagotago tako ay eng-enggana. Siya di nan kailaan
nan kinatet-ewan nan layadna. Isonga siya di nan gawigawis ay soloten tako
ta olay no matey tako isnan mangbadangan tako isnan ib-a tako et ikkan tako
no masapol.
17 Ngem nan ipogaw ay wada am-in nan masapolna danat ilaen nan esay
ib-ana ay kolang nan masapolna danat adi agtan, aykena laylayden si Apo
Dios?
18 Dakayo ay kanegko an-ak, ipaila tako nan layad tako isnan ib-a tako
isnan mang-ikkanan tako isnan gawis ken daida. Siya di nan kailasinan
nan tet-ewa ay layad. Adi omanay no kedeng nan mangmangwaniyam en
laylaydem nan ib-am nodi masapol ay ipailam isnan ik-ikkam.
19 Isonga no menlinayad tako et getken tako ay tet-ewa nan mangsol-
solotan tako ken Apo Dios. Et siya di nan mangipapapigsa isnan nemnem
tako ta maid mabainan tako ken siya.
20 No mamingsan et nemnemnemen tako ay mangwani en waay adi
layden Apo Dios datako tay ngawi tako. Ngem adi tako mendowadowa koma
isnan nangiyanakan Apo Dios ken datako. Tay nangatngato nan nemnemna
mo nan nemnem tako. Getkena nan am-iam-in isonga getkena ay wada nan
basol tako ngem laylaydena kayet datako.
21 Isonga gagayyemko, no adi mendowadowa nan nemnem tako isnan
kaan-ak Apo Dios ken datako et maid egyat tako ken siya.
22 Et olay no ngan nan dawaten tako ken siya, itedna tay patpatiyen tako
nan bilina ya kaykayat tako ay ikkan nan mangipagasing ken siya.
23 Et siya na nan esay napatepateg ay bilina ken datako. Kanana en mamati
tako isnan Anakna ay si Jesu Kristo ya menlinayad tako ay kaneg nan inbilin
Jesus ken datako abes.
24 Am-in ay mangsolsolot isnan bilin Apo Dios et mentetee ken Apo Dios
ya mentetee si Apo Dios ken siya. Getken tako ay mentetee si Apo Dios ken
datako tay inyalina nan Ispirito Santona ken datako.

4

Masapol Ay Mapaneknekan Nan Maitdo Gapo Tay Adoado Nan Agin-iisolo

1 Gagayyemko, adi kayo aped mamatpati isnan am-in ay mait-itdo tay
adoado nan ipogaw ay agin-iisolo id wani. Isonga masapol ay paneknekanyo
ay gawis no sino nan nagapowan nan isolsolon nan ipogaw no nagapo isnan
Ispirito Santo wenno isnan teken.
2 Ibagak ken dakayo nan mangtekanyo no nan Ispirito Santo wenno baken
nan mang-it-itdo ken daida isnan it-itdoda. No kananda en tet-ewa ay si

Jesus nan pinilin Apo Dios ay awnit mentolay ay makwani en Kristo ya tet-ewa ay ninbalin siya is ipogaw et siya di nan solsolo ay nagapo isnan Ispirito Santo.
3 Ngem no kananda en baken tet-ewa di, baken ken Apo Dios is nagapowan nan it-itdoda. Nodi nagapo isnan ispirito ay mang-ap-apos ken Kristo. Dindinngeyo nan omaliyana isnan batawa. Ilaenyo, inmali et, tay siya nan mang-it-itdo isnan agin-iisolo.

4 Dakayo ay kanegko an-ak, an-ak Apo Dios dakayo isonga inabakyo nan agin-iisolo tay napigpigsa nan Ispirito Santo ay wada ken dakayo mo nan teken ay ispirito ay mang-ap-apos ken Kristo ay wada ken daida ay baken an-ak Apo Dios.
5 Nan agin-iisolo et men-iiso nan nemnemda isnan iib-ada ay adi mamati ken Apo Dios. Isonga ibagbagada nan kaneg nan kankanan nan adi mamati. Siya di nan gapo ay laylayden nan adi mamati ken Apo Dios ay mangdeng-denge ken daida.
6 Adida layden ay mangdengdenge isnan kankanan tako ay an-ak Apo Dios tay baken ipogaw Apo Dios daida. Ngem nan ipogaw ay mangtek ken Apo Dios et siya dadi nan manglaylayad ay mangdengdenge isnan it-itdo tako. Siya nan esay kailasinana no tet-ewa ay nagapo isnan Ispirito Santo wenno isnan teken ay ispirito nan nagapowan nan it-itdon di ipogaw. Tay no nagapo isnan Ispirito Santo et adyan nan ipogaw ay adi mamati ay mangdengdenge.

Masapol Ay Menlinayad Nan Mangsolsolot Ken Kristo

7 Dakayo ay laylaydek, menlinayad tako tay si Apo Dios nan nagapowan nan layad. Tay nan ipogaw ay manglaylayad isnan ib-ana et siya nan anak Apo Dios ya getkena tet-ewa si Apo Dios.
8 Ngem nan maid layadna isnan iib-ana et adina getken si Apo Dios tay si Apo Dios et layad nan sigod ay ogalina.
9 Inpailana nan layadna ken datako issan nangibaaana ken Jesu Kristo ay es-esang ay Anakna isnan batawa tapno matey ay pala ken datako tapno matagotago tako ay eng-enggana ken siya.
10 Isonga siya na nan kagtekan nan tet-ewa ay layadna. Tay olay maid layad tako ken Apo Dios issan egay tako namatiyan ngem laylaydena kayet datako. Isonga inbaana nan Anakna ta matey tasiyay mapakawan nan basbasol tako.
11 Gagayyemko, no keg todi nan kapigsan nan layad Apo Dios ken datako et masapol ay menlinayad tako abes.
12 Tet-ewa ay maid ipogaw is makaila ken Apo Dios. Ngem olay no adi kaila no menlinayad tako et mentetee siya ken datako et gomawgawgawis nan layad tako engganay maid kolangna.
13 Getken tako nan mentetean tako ken Apo Dios ya nan menteteana ken datako tay inpateena nan Ispirito Santona ken datako.
14 Dakami et inil-ilami si Jesus. Siya di nan gapo ay ibagbagami en inbaan Apo Dios nan Anakna tapno isalakana am-in ay ipogaw isnan batawa tapno adida madosa isnan impilno no mamatida ken siya.
15 Isonga no mamati ya ipagtek nan ipogaw ay si Jesus nan Anak Apo Dios et mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya.
16 Getken tako ya taltalken tako nan layad Apo Dios ken datako. Man-aglayad si Apo Dios tay siya di nan sigod ay ogalina. Isonga nan ipogaw ay managlayad et itoltoloyna ay mentetee ken Apo Dios ya mentetee si Apo Dios ken siya.

17 Isonga mataptaptapiyan nan layad tako ken siya engganay ostoosto
tapno maid egyat tako ken siya isnan agew ay mangbanagana ken datako ay
ipogaw tay wada nan maiyisowan tako ken siya isnan managlayadan tako.
18 Tay no ostoosto nan layad tako ken Apo Dios et adi mabalin ay omegyat
tako ken siya. Tay nan layad ay maid kolangna et adi mabalin ay matapiyan
is egyat. Isonga no omegyat nan ipogaw ken Apo Dios et siya nan kailasinana
ay kolang nan layadna tay omegyat gapo isnan mangnemnemnemana isnan
dosa.
19 Nan gapo ay mabalin ay managlayad tako et tay inmona nan layad Apo
Dios ken datako.
20 Ngem no kanan nan ipogaw en laylaydena si Apo Dios dapay no
kaliligetna nan ib-ana ay ipogaw et menkamkampot siya. Tay no maid
layadna isnan iib-ana ay il-ilaena et am-amed si Apo Dios is adina layden
tay adina iilan.
21 Dapay nan esay bilin Apo Dios ken datako et kanana en no laylaydem si
Apo Dios et masapol ay laylaydem abes nan iib-am ay ipogaw.

5

Nan Kailasinan Nan Tet-ewa Ay Layad

1 Nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan inbaan Apo Dios ay makwani en
Kristo et daida nan an-ak Apo Dios. Ya am-in ay manglaylayad isnan Ama,
laylaydena abes nan an-akna.
2 Isonga no laylayden tako si Apo Dios ya tongtongpalen tako nan bilbilina,
getken tako ay laylayden tako abes nan iib-a tako ay an-akna.
3 No tongtongpalen tako nan bilbilin Apo Dios et siya nan kailaan nan
kinatet-ewan nan layad tako ken siya. Ya nan bilbilina et baken naligat ay
matongpal.
4 Tay no anak Apo Dios sik-a, makaabakka isnan am-in ay wada isnan
batawa ay mang-ap-apos ken Apo Dios. Aytay dakan makaabak? Tay gapo
isnan pammatim ken Jesu Kristo.
5 Tet-ewa di tay kedeng nan mangpati ay si Jesus nan Anak Apo Dios is
makaabak isnan am-in ay wada isnan batawa ay mang-ap-apos ken Apo
Dios.

Nan Mangpaneknek Ay Anak Apo Dios Si Jesus

6-8 Isnan inmaliyan Jesu Kristo isnan batawa et wada nan tolo ay nangi-
pagtek ay tet-ewa ay Anak Apo Dios siya. Naila isnan ninpabonyagana ken
Juan. Baken kedeng nan ninpabonyagana is nailaana ay Anak Apo Dios siya
nodi naila abes isnan nateyana. Ya nan maikatlo ay nangipagtek et nan
Ispirito Santo et tet-ewa am-in nan kankanana. Paliso nan inpagtekda ay
tolo ay maipanggep ken siya.

9 Kankanan Apo Dios en Anakna si Jesus. No patiyen tako nan kankanan
di ipogaw isnan mangibagaanda isnan getkenda et am-amed nan kinwanin
Apo Dios is patiyen tako koma tay napatpateg nan kankanana mo nan
kankanan nan ipogaw.
10 Isonga nan ipogaw ay mamati ay si Jesus nan Anak Apo Dios et liklik-
naena nan katet-ewan nan patpatiyena. Ngem no adi patiyen nan ipogaw
nan kinwanin Apo Dios ay maipanggep isnan Anakna et kanegna kankanan
en menkamkampot si Apo Dios.
11 Tay kinwanin Apo Dios en intedna nan biyag ay maid patenggana ken
datako ay mamati et si Jesus ay Anakna nan nagapowana.

12 Isonga nan ipogaw ay mentetean Jesus gapo isnan pammatina et
matagotago siya ken Apo Dios ay eng-enggana. Ngem no adi mamati ken
Jesus et adi makaganab isnan biyag ay naay.
13 Insolatko dana ken dakayo ay mamati isnan Anak Apo Dios ta ostoosto
nan mangtekanyo ay ginanabyo nan biyag ay maid patenggana.
14 Ya adi tako mabain ay mendawat ken siya tay getken tako ay dengngena
no nan ostoosto ay gawis ken siya nan dawaten tako.
15 Et no dengngena nan dawdawaten tako et getken tako ay awnitna ited.

Nan Tap-in Nan Gawis Ay Masolot

16 Naay pay nan esay ibagak. No ilaem nan esay ib-am ay bomasba-
sol dakat ilowalowan ta ited Apo Dios nan tet-ewa ay biyag ken siya.
Ilowalowam siya malaksig no ikkana nan esay basol ay mangyey ken siya
isnan dosa ay maid patenggana. Tay no siya di nan ikkana et adi kabaelan
nan lowalom ay mangbadang ken siya.
17 Am-in ay maikkan ay baken gawis et basol dadi. Ngem baken nan am-in
ay basol is mangyey isnan ipogaw isnan dosa ay maid patenggana.
18 Getken tako ay nan ninbalin is an-ak Apo Dios et adida itoltoloy ay
bomasbasol tay si Jesus ay Anak Apo Dios ay ninbalin is ipogaw et siya
nan mang-ay-ayowan ken daida. Adi makaala si Satanas ay mang-amis ken
daida.
19 Ngem am-in ay ipogaw ay adi mamati ken Kristo et napigsa nan
kabaelan Satanas ken daida. Ngem gawis tay gegetken tako ay ipogaw Apo
Dios datako.
20 Getken tako gedan ay ninbalin is ipogaw nan Anak Apo Dios et intedna
ken datako nan osto ay nemnem tapno getken tako nan tet-ewa ay Dios.
Maitatapi tako ken siya ya ken Jesu Kristo ay Anakna. Et si Apo Dios nan
tet-ewa ay Dios ay kagapowan nan biyag ay maid patenggana.
21 Isonga dakayo ay kanegko an-ak, adi kayo mamatpati isnan kompolmi
ay baken tet-ewa ay Dios.

Nan Maikadwa ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Juan et insolatna isnan kanana en laylaydena ay in-ina ya nan an-akna. Waay nan kayatna ay kanan et nan esay madagdagopan di mamati. Nan kapatgan ay ibagbagana isnan solatna et menlinlinayadda koma ya adida koma solsoloten nan kankanan nan agin-iisolo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3
Nan kinapateg nan layad 4-6
Pamagbaga maipanggep isnan baken osto ay mait-itdo 7-11
Kombos nan solat 12-13

1 Sak-en si Juan ay esay am-ama ay mangipangpango isnan ipogaw ay
mangsolsolot ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a ay in-ina ay pinilin Apo
Dios ya isnan an-akmo gedan.

Tet-ewa nan layadko ken dakayo. Et bakenak kedkedeng is manglaylayad
ken dakayo nodi am-in ay ipogaw ay mangtek isnan tet-ewa ay maipanggep
ken Jesu Kristo.

2 Menlinlinayad tako tay getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken
Kristo ay adi makak-aan isnan nemnem tako ay eng-enggana.

3 Gapo tay inpasnek tako isnan nemnem tako nan tet-ewa ay maipanggep
ken Kristo ya laylayden tako nan iib-a tako et it-ited Apo Dios ay Ama yas Jesu
Kristo ay Anakna ken datako nan gawigawis ay badangda. Maseg-angda ken
datako dadapay paspasingpaen nan nemnem tako.

4 Men-galalasingak tay getkek nan mangsolsolotan nan tapin di an-akmo
isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ay kaneg nan inbilin Apo Dios ay
Ama tako.

5 Ngem wada kayet nan laydek ay kanan ken dakayo en masapol ay
menlinayad tako. Baken balo ay bilin na nodi nabayag tay gintek tako isdin
ninlogiyan nan namatiyan tako.

6 Siya na nan ikkan tako ta maila nan manglaydan tako isnan iib-a tako.
Masapol ay tongtongpalen tako nan bilin Apo Dios. Dinngeyo id kasin nan
esay bilina ay mangmangwani en menlinayad tako.

7 Masapol ay soloten tako ay gawis nan bilin Apo Dios tay id wani naiwalas
nan adoado ay ipogaw ay mensogsogsog ay men-it-itdo. Menkamkampotda
tay kankananda en egay ninbalin si Jesu Kristo is tet-ewa ay ipogaw isnan
inmaliyana isnan batawa. Ngem daida nan mangsolsolot isnan apon nan
mang-ap-apos ken Kristo.

8 Makailanyo ta adi makak-aan ken dakayo nan ginanabyo ay nagapo
isnan oblami ay nangibagbaga ken dakayo isnan gawis ay damag. Gawis no
awnityo ganaben nan am-in ay kayat Apo Dios ay ited ken dakayo.

9 Nan ipogaw ay mang-it-itdo is teken ay adi maiyiso isnan insolsolon Jesu
Kristo et adina getken si Apo Dios. Baken siya is diosna. Ngem no solsoloten
nan ipogaw nan insolsolon Kristo et mentetee siya ken Apo Dios ay Ama ya
isnan Anakna abes.

10 Isonga no waday omey ken dakayo is teken nan isolsolona et adiyo
ipaspasgep isnan baeyyo. Olay adiyo komkomostaen.

11 Tay no ikkanyo di, kanegyo badangan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.

12 Adoado pay nan kayatko ay kanan ken dakayo isnan solat ay naay
ngem mas gag-awis samet no matotya tako. Kayatko ay pasyalen dakayo ta
matotya tako ay gawis ta maanay nan gasing tako tay men-inila tako dadlo.
13 Inpaw-it nan an-ak nan besatmo ay babai ay pinilin Apo Dios gedan
nan gawis ay pakomostada ken dakayo isnan solat ay naay. Kedengna is
mabalinko ay ibaga.

Nan Maikatlo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikatlo ay solat Juan et insolatna isnan esay mangipangpango isnan mamati ay si Gayo. Daydayawena si Gayo gapo isnan gawis ay nangbadbadangana isnan mamati ya am-amed isnan nangbadbadangana isnan men-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ibagbagana gedan ken siya ay masapol ay makailanda ta adida solsoloten nan ngawi ay ogalin nan am-ama ay kangadan is Diotrefes.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-4
Maidaydayaw si Gayo 5-8
Nan ngawi ay inik-ikkan Diotrefes 9-10
Nan gawis ay inik-ikkan Demetrio 11-12
Kombos nan solat 13-15

1 Sak-en si Juan ay nagapowan nan solat ay naay. Sak-en nan esay am-ama
ay mangipangpango isnan mamati ken Kristo. Mensolatak ken sik-a Gayo ay
tet-ewa ay laylaydek.
2 Gayyemko, getkek ay dadama nan pammatim. Isonga ilol-owalowak sik-
a ta gawis nan biyagmo ya pomipigsa nan awakmo ay kaneg nan kapigsan
nan pammatim.
3 Dadama nan gasingko isnan nangdengngak isnan gawigawis ay ik-
ikkam. Inbagan nan iib-am ay mamati ay inmali isna nan gawis ay mang-
solsolotam isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.
4 Maid teken is kagagawisan ay gasingko nodi nan mangdengngak ay
solsoloten nan an-akko nan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo.
5 Ibagak ken sik-a ay gayyemko en gawigawis nan mangbadbadangam
isnan iib-am ay mamati tay olay no adim getgetken daida et badbadangam
daida kayet.
6 Inbagada isnan mamati isna nan pilmi ay layadmo ay inpailam ken
daida. Gawigawis no itoltoloymo ay mang-ik-ikkan is dasa. Itedmo nan
masapolda isnan enda men-itdowan. Badangam daida ay paliso isnan kayat
Apo Dios ay ikkam.
7 Tay om-omeyda ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo et adida
omal-ala is masapolda isnan ipogaw ay adi mamati.
8 Isonga masapol ay datako ay mamati nan mangbadang ken daida tapno
maitapi tako isnan gawis ay ikkanda ay pala ken Kristo.
9 Wada nan insolatko ken dakayo ay mamati issa ngem egay patiyen
Diotrefes tay adi mamati isnan kalebbengak ay menpangpango. Nodi
laydena no siya nan mangipangpango issa.
10 No omeyak issa et awnitak ibaga ken dakayo ay mamati nan am-in ay
ngawi ay ik-ikkana. Ap-aposena sak-en ay mangmangwani en ngawiyak.
Baken kedeng dana is ngawi ay ik-ikkana nodi adina sangailiyen nan iib-
a tako ay mamati ay omey isnan iliyo. Ya iyadina abes nan kailiyanyo
ay mangsangaili ken daida. Danapay ipabala daida isnan simbaanyo no
ikkanda na.
11 Gayo ay gayyemko, adim solsoloten nan ngawi ay keg todi. Nodi solotem
nan gawis tay nan mang-ik-ikkan isnan gawis et siya nan anak Apo Dios.
Ngem nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et maid polos getkena
isnan maipanggep ken Apo Dios.

12 Si Demetrio pay et adoado nan mangmangwani en gawigawis siya. Saken abes, ibagbagak nan kagawis nan ogalina et getkem ay maid kampot isnan kankanak. Nan esay mangpanpaneknek isnan kagawisna et nan ikikkana tay mamagtek issa nan gawis ay ogalina.
13 Adoado pay nan kayatko ay ibaga ngem gag-awis no baken isnan solat.
14 Sapay koma ta adi mabayag nan awnitak mang-ilaan ken sik-a ta esata mentoya ay gawis.
15 Sapay koma ta mentoltoloy nan nasingpa ay biyagmo. Am-in ay gagayyemmo ay omili isna et intapida nan pakomostada. Komosta abes isnan am-iam-in ay gagayyem tako issa.

Nan Solat Judas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Judas ay esay besat Santiago et insolatna tasiyay bagbagaana nan mamati ta makail-ilanda nan baken osto ay mait-itdo ay init-itdon nan agiaginmamati. Nan aptiaptik ay solat ay naay et palpalison nan ibagbagan nan maikadwa ay solat Pedro. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloy tako ay mangpatpati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios. Tay siya nan ostoosto ay layden Apo Dios ay soloten di ipogaw.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-2
Nan ogali ya nan mait-itdo ya nan awnit dosan nan agin-iisolo 8-16
Pamagbaga tapno itoltoloy nan mamati ay mangsolot isnan osto 17-23
Lowalona ay menbindisyon 24-25

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Judas ay esay baan Jesu Kristo ya besat Santiago ay mensolat ken dakayo ay inayagan Apo Dios tapno mamati kayo ken Kristo. Laylayden nan Ama tako ay si Apo Dios dakayo ya banbantayana dakayo tapno maitoloy ay gawis nan pammatiyo engganay kasin omali si Jesu Kristo.

2 Sapay koma ta maam-am-amed nan mangliknaanyo isnan seg-ang, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo

3 Gagayyemko, nan pilmi ay kayatko ay ibaga koma ken dakayo isnan solat ay naay et nan maipanggep isnan maisalakanan tako am-in ay mamati ken Kristo. Ngem gapo tay wada nan agin-iisolo id wani et baken di is itoloyko ay ibaga ken dakayo. Nodi ibagak en masapol ay salaknibanyo nan tet-ewa ay solsolo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios isnan mamati tay adi kabalin ay masokatan.

4 Kanak na tay wada nan ipogaw ay maid polos nemnemda ken Apo Dios ay maitaptapi ken datako. Egayda inpaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnemda isnan naitapiyanda ken datako. Ngem sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep isnan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tay kananda en mabalin ay ikkan nan mamati nan kompolmi ay ol-olay ay kayatda tay epdas napakawan nan basbasolda. Dinokoganda nan es-esa ay Apo tako ay si Jesu Kristo. Ngem epdas naisolat id sang-adom nan madosaanda.

5 Ipanemnemko ken dakayo nan epdasyo gintek tapno nemnemenyo nan dosan nan ipogaw ay adi mangpati ken Apo Dios. Getkenyo met nan inommat id kasin ay olay insalakan Apo Dios nan am-in ay Judio isnan nangipakaanana ken daida id Egipto ngem idi wada ken daida nan adi mangpati ken siya danat dosaen daida ay mangpatey ken daida.

6 Ya nan aanghel gedan ay nangtaynan isnan osto ay menteteanda ya lebbengda et inbalod Apo Dios daida ay nangipaey ken daida isnan menbolinget engganay omdan nan agew ay banagena nan am-in ta madosada.

7 Dinosan Apo Dios gedan nan iSodoma ya iGomora ya nan ipogaw isnan tapin di il-ili ay naisasag-en. Pinateyna daida gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda tay nan lalalaki ken daida et nan iib-ada ay lalalaki nan binigawanda ay asawaen. Kaneg nan nang-adyan nan aanghel ay mangikkan isnan osto ay lebbengda et siya nan kaneg abes nan inikkan nan iSodoma ya iGomora ay nang-adi isnan osto ay maikkan. Nan nangpoowan

Apo Dios ken daida ya nan il-ilida et siya nan nangipagtek ay dosaen Apo Dios nan mang-ik-ikkan isnan ngawi.

8 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et itoltoloyda kayet ay mang-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkan din iSodoma. Kega maid nemnemda isnan mangpatpatiyanda isnan baken tet-ewa. Maid anyaman nan kinababailoda. Adyanda ay mangpati isnan nangatngato mo daida. Olay nan aanghel et padadangiwanen nan agin-iisolo daida.

9 Dapay nan kangatowan ay anghel ay si Miguel et maid keg todi is inik-ikkana. Tay isdin ninsinopyatanda ken Satanas ay maipanggep isnan awak nan natey ay si Moses et maid kinkinwanina is ngawi ken siya. Nodi kinwanina en, “Si Apo Dios nan kigad ay mangsopla ken sik-a.”

10 Ngem nan naayda ay ipogaw, awan, padadangiwanenda am-in ay adida getken ya maawatan. Apedda ik-ikkan nan kompolmi ay kayatda ay kaneg nan animal. Et siya nan awnit madosaanda ay eng-enggana.

11 Awnit mendalalagsen nan dosada tay toltoladenda nan ogalin din si Cain ay nang-adi isnan inbilin Apo Dios ken siya. Ik-ikkanda abes nan kaneg nan basol din si Balaam tay nemnemnemenda ay pilmi nan bomak-nanganda isonga nan ol-olay nan ik-ikkanda. Adyanda ay mangpati isnan nangatngato mo daida ay kaneg nan inikkan Core id kasikasin. Isonga nabanagda gedan ay kaneg Core ay madosa ay omey isnan impilno.

12 Nan naitapiyanda ken dakayo isnan makikikananyo isnan simbaanyo et adi maibagay. Kega nailaok nan nalogit isnan nadalos tay maid bainda ken dakayo ya ken Apo Dios. Apedda bokbokodan nan kagawisan ay makan. Maid paayda ay kaneg nan liboo ay maid itedna is odan ay itaytayaw di dagem wenno kanegda nan kaiw ay adi bomgas isnan timpo ay bom-gasanda. Kanegda namin dowa ay natey tay nateyda isnan kamaid begasda dadat magabot et maamko.

13 Kegda abes nan dakkel ay dalloyon isnan baybay tay kaneg nan kailaan nan kadodogis isnan osabna et kanegna abes nan kailaan nan ngawi ay ogalida. Ya kanegda nan talaw ay aped menlawlawlaw ay maid osto is menteanda isonga maid ibadangda. Isonga awnit ipa-ey Apo Dios daida isnan menbolilinget tapno isdi nan menteanda ay eng-enggana.

14 Wada nan inpabagan Apo Dios id sang-adom ken Enoc ay naikapito ay pangapon din si Adam ay maipanggep isnan deeyda ay agin-iisolo. Kinwanina en, “Ilaenyo, awnit omali si Apo Dios et makkey ken siya nan kalibolibo ay aanghelna.

15 Omali ay mangbanag isnan am-in ay kaipoipogaw et ipagtekna isnan nang-adi ay mangpati ken siya ay getkena nan am-in ay ngawi ay inik-ikkanda ya kinkinwanida ay nang-ap-apos ken siya isonga dosaena daida.” Siya dadi nan inbagan Enoc id kasikasin.

16 Nan ipogaw ay ibagbagak isna et daida nan managlili ay menmotmot-mot. Ik-ikkanda nan ol-olay ay kaykayatda dadapay men-et-etek. It-it-ekda nan tapin di ipogaw tapno makaalada is kayatda ay alaen.

17 Ngem dakayo ay gagayyemko, masapol ay adiyo kalkalingkingan nan inbagbagan nan aapostolis Jesu Kristo ay Apo tako.

18 Inbagada ken dakayo en isnan maodi ay timpo et omali nan ipogaw ay mangipadadangiwan isnan gawis. Ipapatida ay mang-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan awakda.

19 Nan naayda ay ipogaw et kedkedeng nan wada isnan batawa is nem-nemnemenda. Maid polos ken daida nan Ispiriton Apo Dios. Masis-iyan nan nemnem di mamati gapo isnan kankanan san deeyda ay agin-iisolo.

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Kristo

20 Ngem dakayo ay gagayyemko, baken koma dadi is ik-ikkanyo. Nodi
taptaptapiyanyo nan mangtekanyo isnan gawigawis ay patpatiyenyo ay
maipanggep ken Apo Dios. Menpabadang kayo isnan Ispirito Santo isnan
menlowalowanyo tapno gawis nan lowaloyo.
21 Baken koma nan mangipaaddawi ken dakayo isnan layad Apo Dios is
ikkanyo. Anosanyo ay mangses-eed isnan makiteean tako ay eng-enggana
ken Jesu Kristo ay Apo tako tay siya nan awnitna ited gapo isnan seg-angna.
22 Maseg-ang kayo isnan mendowadowa nan nemnemna ta ipapigsayo
nan pammatida.
23 Isnan ipogaw ay pagistay madosa isnan dosa ay maid patenggana gapo
tay adida mamati et ibagayo nan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo
tapno maisalakanda no mamatida. Dat no mamatida et kanegyo insalakan
daida isnan apoy. Isnan tapin di managbasol ay adi polos mamati et
masapol ay seg-anganyo daida ngem adyanyo nan ngawi ay ik-ikkanda. Ya
makailanyo modatya maitapi kayo ay bomasol.

Si Apo Dios Nan Kangatowan

24-25 Sapay koma ta madayaw ay eng-enggana nan es-esang ay Dios ay
si Apo Dios ay nangisalakan ken datako gapo isnan inikkan nan Apo tako
ay si Jesu Kristo. Kabaelana ay mangsalsalaknib ken dakayo ta adiyo ik-
ikkan nan ngawi. Et awnitna ipatakdeg dakayo ay maid kadelawanyo isnan
sagangna. Isonga awnit dadama nan gasing tako. Sapay koma ta si Apo Dios
nan kangatowan isnan nemnem di ipogaw. Gawis no getken nan ipogaw
am-in ay siya nan manakabalin ay Alin nan am-in enggana isdin damodamo
ya eng-enggana. Tet-etet-ewa am-in dana.

Nan Inpagtek Apo Dios ken Juan

Maipanggep Isnan Liblo

Nan inpailan Kristo ken Juan maipanggep isnan awnit ommat et naisolat isdin timpo ay napalpaligatan nan mamati gapo isnan nangsolsolotanda ken Jesus. Nan kapatgan ay layden nan nangisolat ay ibaga et ta ipapipigsana nan nemnemda ta adida kalkalingkingan nan gawis ay namnamada ta siya di nan mangbadang ken daida ay mangitoltoloy ay mangsolot isnan patpatiyenda olay mapalpaligatanda.

Nan adoado ay wada isnan naay liblo et nan inpail-ilan Apo Dios ken Juan ay wada nan kaiyaliganda am-in. Waay maawatan nan ipogaw isdin timpon Juan nan kayatda ay kanan ngem id wani naligaligat ay maawatan. Nadoblidobli ay naibagbaga nan naipagtek isna ngem nateketeken nan inikkana ay nangipagtek.

Olay naligat ay magtek nan am-in ay kayatna ay kanan ngem nalaka ay maawatan nan kapatgan ay ipailana et siya nan awnit mangkaanan Apo Dios isnan am-in ay mangbosboso ya mang-ap-apos ken siya. Ya nan esa pay et gapo ken Kristo awnit maligalowan is gawigawis nan am-in ay mamati ken siya ay adi mangtaytaynan isnan pammatida olay ngan nan ommat ken daida. Et makiteteteeda ken Apo Dios ay eng-enggana isnan balo ay batawa ay awnitna sapowen.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-8
Nan damo ay naipaila ya nan pito ay solat isnan pito ay paggimongan di mamati 1:9-3:22
Nan nalololon ay papil ay wada nan pito ay pilkatna 4:1-8:1
Nan pito ay tanggoyob 8:2-11:19
Nan dragon ya nan dowa ay kaeegyat 12:1-13:18
Nan nateketeken ay napail-ila 14:1-15:8
Nan pito ay malakong ay liget Apo Dios 16:1-21
Nan nadadaelan id Babilonia ya nan naabakan nan am-in ay boson Apo Dios 17:1-20:10
Nan mangbanagan Apo Dios isnan am-in isnan kaodiyan ay agew 20:11-15
Nan mangpabalowan Apo Dios isnan am-in 21:1-22:5
Kombos nan solat 22:6-21

Nan Login Nan Solat

1 Nan wada ay naisolat isnan liblo ay naay et nan inpagtek Jesu Kristo ken
sak-en ay esay baana ay kangadan is Juan. Inpabagan Apo Dios ken Jesus
tapno getken nan ipogawna nan nganngani ay ommat. Et siya nan inikkana
tay inbaana nan esay anghelna ay mangipagtek is dana ken sak-en.
2 Isonga insolatko nan am-in ay inpailana ken sak-en. Et siya dana nan
osto ay kalin Apo Dios ay inpagtek Jesu Kristo ken sak-en.
3 Men-gasing nan mangibasa isnan naay ay naipagtek ay awnit ommat ta
dengngen nan iib-ana ya men-gasing gedan nan mangidnge isnan naisolat
isna. Tay adi mabayag dat ommat dana.
4-6 Nan mangipaw-itak isnan solat ay naay et omey isnan mamati ken Apo
Dios ay mentetee isnan pito ay ili ay tapin di ili isnan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta likliknaenyo nan gawis ay layad ya anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ya nan Ispiritona yas Jesu Kristo. Si Apo Dios et mawawawada ay maid logina wenno patenggana. Nan Ispiriton Apo Dios ay wada isnan sagangna et pito nan mangipailaana isnan

panakabalin Apo Dios. Si Jesu Kristo et siya nan matalek ay mangpaneknek isnan maipanggep ken Apo Dios. Siya gedan nan damo ay natago kasin ay adi katkatey et siya gedan nan Apon am-in nan apo isnan naay ay batawa. Sapay koma ta siya nan madaydayaw ya mentoltolay ay enggana. Pilmi nan layadna ken datako. Sinakbotna datako isnan basbasol tako gapo isnan nateyana. Intapina datako isnan awnitna mentolayan et ninbalinena datako is mensilsilbi ken Amana ay Apo Dios ay kaneg nan ninsilsilbiyan nan papadin di Judio ken Apo Dios.

7 Nemnemen tako nan naay, tet-ewa ay awnit somagong si Jesus isna
ay maikawit isnan liboo. Awnit ilaen nan am-in ay ipogaw siya. Olay
din nangdoy-ok ken siya isnan nateyana et awnitda gedan ilaen. Awnit
kasiaadawag am-in ay ipogaw isnan batawa gapo isnan egyatda ken siya.
Tet-etet-ewa na.
8 Nan es-esa ay manakabalin ay Dios ay wawawawada ay maid logina
wenno patenggana et kankanana en, “Sak-en nan nangwada isnan am-in ay
wada et sak-en gedan nan awnit mangkombos isnan am-in.”

Nan Inpailan Jesu Kristo Ken Juan

9 Sak-en si Juan ay esay besatyo ay mamati. Gapo isnan pammati tako et ibak dakayo ay mang-an-anos isnan mapalpaligatan tako ya isnan maitapiyan tako ken Jesus isnan mentolayana. Nan inommat ken sak-en et insiyan nan adi mamati sak-en ay mangipaey ken sak-en id Patmos ay ili ay liniliwes di baybay. Inikkanda di gapo isnan nangibagbagaak isnan kankanan Apo Dios ya nan mait-itdo ay inpagtek Jesu Kristo.
10 Ngem isnan esay agew ay Domingo et kinapet nan Ispiriton Apo Dios sak-en daket dengngen nan napigsa ay kali isnan dodokogek ay kaneg tanggoyob.
11 Kinwanina en, “Isolatmo nan awnitmo il-ilaen ya dengdengngen ta ipaeymo isnan mamati ay madagdagop isnan naay ay pito ay ili; id Efeso, id Esmirna, id Pergamo, id Tiatira, id Sardis, id Filadelfia ya id Laodicea.”
12 Idi ninligosak ay mang-ila isnan mangtoytoya ken sak-en daket ilaen nan pito ay balitok ay maig-igwaan di silaw.
13 Isnan tetengaenda et wada nan kaneg ipogaw ay ninbabado is naisasagayad ya nangisasadley is nababalitokan ay galot.
14 Nan bookna et mapolapolaw ay kaneg nan kapolawan ay kapes. Et menkililimat nan matana ay kaneg apoy.
15 Nan sikina et mensilsilangda ay kaneg nataneg ay gambang ay nalaslalaslasan. Nan kalina et kanega men-genggengaas is menpeypey-as ay dakkel ay danom.
16 Et wada nan pito ay talaw isnan kanawan ay ledengna et wada gedan nan bomalbala isnan topekna ay kaneg gamig ay dowa nan tademna ay napalipalid. Et somili nan angasna ay kaneg nan agew isnan kag-aw.
17 Isnan nang-ilaak ken siya et natokangak isnan sasagangena ay kanegak natey gapo isnan egyatko. Ngem danat ig-en nan makanawan ay ledengna ken sak-en ay mangwani en, “Adika omegyat tay sak-en na. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada et sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in.
18 Matatatatagowak tay olay no nateyak id kasin ngem kasinak natago et mawawawadaak ay eng-enggana. Sak-en gedan nan kalebbeng isnan mateyan di ipogaw ya isnan pagbalodan nan ab-abiikda ay makwani en Hades.
19 Isonga isolatmo nan am-in ay ipailak ken sik-a ay om-ommat id wani ya nan om-ommat is kasin.

20 Nan pito ay talaw ay iilaem isnan makanawan ay ledengko ya nan pito
ay balitok ay maig-igwaan di silaw et ipagtekko ken sik-a nan kayatda ay
kanan. Nan pito ay talaw et daida nan pito ay mangipangpango ya mangban-
bantay isnan mamati issan deey ay pito ay ili. Nan pito abes ay maig-igwaan
di silaw et daida nan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken Apo
Dios issan pito ay ili." Siya dana nan kalina ken sak-en.

2

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Efeso

1 Danat ibaga nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Efeso.
Et kanana en, "Sak-en ay mamanggen isnan pito ay talaw isnan makanawan
ay ledengko ya wawawawada isnan tengan di pito ay balitok ay maig-
igwaan di silaw et siya na nan ibagak ken dakayo.
2 Getkek am-in nan ik-ikkanyo. Isonga getkek ay ipakpakatyo ay mang-ik-
ikkan isnan oblayo ay pala ken sak-en ya nan anosyo ay mangitpe isnan ligat.
Getkek abes ay ad-adyanyo nan ngawi ay ipogaw tay pinanpaneknekanyo
nan mangmangwani en apostolisda et getkenyo ay menkamkampotda.
3 Getkek gedan ay naanos kayo tay olay no mapalpaligatan kayo gapo
isnan pammatiyo ken sak-en et adiyo dokdokogan nan pammatiyo.
4 Ngem wada nan adiyak layden ay ik-ikkanyo et siya na. Naat-atikan nan
layadyo ken sak-en ay baken kaneg din damdamo.
5 Isonga nemnemenyo pod kasin nan kaneg san layadyo isdin damo ta
ibabawiyo nan ik-ikkanyo id wani ta solotenyo din inik-ikkanyo id kasin.
Tay no adyanyo ay dokogan nan basbasolyo et awnitak omey dosaen dakayo
ay mangkaan ken dakayo isnan lombeng ay menteanyo.
6 Ngem wada pay nan gawis ay ik-ikkanyo tay kaseselatyo nan ik-ikkan
nan ipogaw ay makwani en Nikolaita ay mang-it-itdo isnan baken tet-ewa
ay adiyak gedan layden.
7 No waday ingayo dakayot idnge pod nan ibagbagan nan Ispiriton Apo
Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-
ili. Kanana en, 'Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas siya et itedko
nan kalebbengana ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ay
maiwed patenggana ay tomotobo isnan kad-an Apo Dios.' "

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Esmirna

8 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id
Esmirna. Kanana, "Sak-en ay nangwada isnan am-in ay wada ya mangkom-
bos isnan am-in ya natey ay natago kasin et siya na nan ibagak ken dakayo.
9 Gegetkek nan napalpaligatanyo ya nan kakodokodoyo ngem nan katet-
ewana et baknang kayo gapo isnan pammatiyo ken sak-en. Getkek gedan
nan ngawi ay kankanan nan tap-in di Judio ay mang-ap-apos ken dakayo.
Apedda kankanan en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda ngem nan tet-
ewa et ipogaw Satanas daida tay adyanda ay mamati ken sak-en.
10 Isonga nan ibagak ken dakayo et adi kayo omegyat isnan nganngani ay
mapaligatanyo. Tay nganngani ay padasen Satanas dakayo ay mangkaan
koma isnan pammatiyo. Nan ikkana et awnitna ipabalod nan tap-ina ken
dakayo. Mapaligatan kayo is simpoo ay agew. Ngem adiyo dokdokogan nan
pammatiyo ken sak-en ay olay no siya nan ikateyyo tapno awnitak ited ken
dakayo nan gon-gonayo et siya nan biyag ay maid patenggana.
11 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan
mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili. Nan am-
in ay adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et adida maitapi ay madosa
ay eng-enggana isnan makwani en maikadwa ay tetey."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Pergamo

12 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id
Pergamo. Kanana, “Sak-en ay wada nan gamigna ay dowa nan tademna ay
napalipalid et siya na nan ibagak ken dakayo.
13 Gegetkek nan makiteteanyo isnan kad-an nan adoado ay mangday-
dayaw ken Satanas. Ngem gawis tay daan kayo ay mangpatpateg ken sak-
en. Olay isdin nangpateyan nan kailiyanyo ay baan Satanas ken Antipas
ay nangipagpagtek ay ostoosto ken sak-en et egayyo dinokogan nan pam-
matiyo.
14 Ngem wada nan bassit ay adiyak layden ay ik-ikkanyo tay wada ken
dakayo nan mangsolsolot isdin initdon din si Balaam ken Balak id sang-
adom. Initdon Balaam nan ikkan Balak tasiyay bomasol koma nan an-ak
Israel. Isonga inawisna daida ay mangan isnan makan ay naiboyag isnan
sinang didios ya mamabai ya lomalaki.
15 Kaneg abes ken dakayo tay wada nan mangsolsolot isnan ngawi ay it-
itdon di Nikolaita.
16 Isonga ibababawiyo nan basbasolyo tay no adiyo, awnitak omey ay dagos
ay mangidosa ken dakayo isnan kalik ay naiyalig is gamig ay bomalbala
isnan topekko.
17 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan
mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili. Nan adi
mangipalobos ay abaken Satanas et awnitak agtan siya isnan makan ay
makwani en manna ay adi maila id wani. Wasdin esa ken daida et agtak
abes is polaw ay bato ay naisolatan nan balo ay ngadana ay kedeng nan
mangdawat is mangtek.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Tiatira

18 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id
Tiatira. Kanana, “Sak-en ay Anak Apo Dios ay menkililimat nan matana ay
kaneg apoy ya mensilsileng nan sikina ay kaneg nalaslalaslasan ay gambang
et siya na nan ibagak ken dakayo.
19 Gegetkek nan ik-ikkanyo isonga getkek nan pammatiyo ken sak-en ya
nan layadyo. Getkek gedan nan badangyo isnan iib-ayo ya nan anosyo isnan
maligligatanyo. Getkek ay inmam-amed nan gawis ay ik-ikkanyo id wani mo
isdin damo ay namatiyanyo.
20 Ngem wada abes nan adiyak layden ken dakayo. Aytay dayon aped
baybay-an nan ngawi ay ik-ikkan nan babai ay si Jezebel ay aped mang-
mangwani en mamadton Apo Dios siya? Tay gapo isnan it-itdona et aw-
awisena nan mamati ken sak-en ta mamabaida ya lomalakida dadapay
makikikan isnan makan ay naiboyag isnan sinang didios.
21 Nabayag ay sesesesed-ek di mangibabawiyana koma isnan ngawi ay ik-
ikkana ngem adyana.
22 Isonga nan ikkak et awnitak agtan siya is dadama ay sakit et adi
makabangon ya maitapi gedan ay masakit nan iib-ana ay nakiik-ikkan is
ngawi. Siya di nan ikkak no adida dokogan nan maitaptapiyanda ken siya
ay mang-ikkan is ngawi.
23 Awnitak pateyen san deeyda ay nangsolsolot ken siya. Et siya dadi
nan mangipaila isnan mamati ken sak-en isnan am-in ay ili ay gegetkek
nan am-in ay wada isnan nemnem di ipogaw ya nan laylaydenda. Owen,
nan awnitak isobalit isnan tonggal esa ken dakayo et nan kaneg nan inik-
ikkanda.
24-25 Ngem nan tap-ina ken dakayo id issa Tiatira et egayyo solsoloten san
deeyday ngawi ay mait-itdo tay egayyo pay laeng solowen nan kananda en
naoneg ay mait-itdo ay nagapo ken Satanas. Isonga ibagak ken dakayo en

masapol ay itoltoloyyo ay mangpati isnan tet-ewa engganay somagongak kasin ken dakayo. Maiwed et ibagak is masapol ay ikkanyo ta adi omam-amed nan ligatyo.

26-28 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas enggana isnan mateyana ay mang-an-anos ay mang-ik-ikkan isnan ipaikkak ken siya et awnitak ited ken siya nan kalebbengana ay makitolay ken sak-en isnan kailiili ay kaneg nan kalebbengak ay inyalin Ama ken sak-en. Mentolayda ay maid makaabak dadat dosaen nan mang-ik-ikkan is ngawi. Et nan kaidiligan nan ik-ikkanda ay mendosa et siya nan kaneg nan kagpakan nan banga no gepakem isnan landok. Awnitak ited abes ken daida nan gawigawis ay makwani en batakagan ay talaw isnan tan-o.

29 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

3

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Sardis

1 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Sardis. Kanana, "Sak-en ay kad-an nan Ispiriton Apo Dios ay pito nan mailaan nan panakabalina ya manggegeen isnan pito ay talaw et siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek nan ik-ikkanyo. Isonga getkek gedan ay kankanan nan ipogaw en napigsa nan pammatiyo ken sak-en ngem baken kadi tet-ewa nodi kaneg kayo natey isnan kamam-aidan nan pammatiyo.

2 Isonga ilaenyo ta papigsaenyo nan daan pay laeng ay pammatiyo esapay mamaiwed. Tay inilak ay adi mapnek pay laeng si Apo Dios isnan pangi-ilaana ken dakayo.

3 Isonga nemnemenyo pod nan nait-itdo ken dakayo ay id-idngeyo id kasin. Ibabawiyo nan basbasolyo ta kasinyo tongpalen id wani. Tay no adiyo ikkan di et omaliyak ay mangdosa ken dakayo. Kaneg nan ikkan nan mangakew nan omaliyak ay adi kagtek no tongona nan domatngana.

4 Ngem wada nan tap-ina ken dakayo id issa Sardis ay egay kakilot nan badoda. (Nan kayatna ay kanan et adida bomasbasol.) Awnit dakayo nan maitapi ken sak-en ay menbabado is polaw tay gawis nan ik-ikkanyo.

5 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnit menbado is polaw et adiyak abes kaanen nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadan nan am-in ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana. Nodi awnitak kanan isnan kad-an Ama ya nan aanghelna en daida nan osto ay ipogawko.

6 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Filadelfia

7 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Filadelfia. Kanana, "Sak-en ay mangtongtongpal ken Apo Dios ya tet-ewa ay matalek isnan am-in et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangbanes isnan lebbeng din si Ali David ay mentolay isnan am-in. Et mabalin ay ikkak nan am-in ay kayatko ay ikkan ay maiwed makasopla.

8 Siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek am-in nan ik-ikkanyo. Getkek gedan ay at-atik et kedeng nan kabaelanyo ngem an-anosanyo kayet ay mang-ikkan isnan am-in ay inbagak ken dakayo ya egayyo is-isot ay papa-solotko dakayo. Isonga wada nan kaneg segpan ay tinokabak ken dakayo et maiwed makailikep.

9 Dengngenyo gedan nan naay. Nan ipogaw issa ay mangmangwani en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda et awnitak piliten daida ay omeyda

ay menpalintomeng ken dakayo tasiyay getkenda ay dakayo nan laylaydek. Tay nan tet-ewa et ipogaw Satanas daida ay menkamkampot.

10 Ngem gapo tay tongtongpalenyo nan inbagbagak ken dakayo en an-anosanyo nan am-in ay mapalpaligatanyo gapo ken sak-en et isalakanko dakayo isnan kaeegyat ay ligat ay awnit omdan isnan batawa ay mang-paneknek isnan ogalin di am-in ay ipogaw.

11 Dandaneyak omali isonga ipapasnekyo nan pammatiyo ken sak-en ta maid manggowad isnan awnityo ligalo ay awnitko ited.

12 Tay nan adi mangipalobos ay abaken Satanas et ipasgepko siya ay adi makakakak-aan isnan kad-an Apo Dios. Menbalinek siya ay kanega tokod isnan Templon Apo Dios ay maid makakaan. Et awnitak imalka ken siya nan ngadan Apo Dios ya nan ngadan di ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay awnit magapo ken Apo Dios id daya ya imalkak gedan ken siya nan balo ay ngadanko.

13 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Laodicea

14 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan mamati id Laodicea. Kanana, "Sak-en ay makwani en Tet-ewa tay matalekak ya am-in ay ipagtekko ay maipanggep ken Apo Dios et tet-etet-ewa et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada.

15 Kanak en gegetkek nan am-in ay ik-ikkanyo. Isonga getkek abes ay kanegyo nan mentineng-an ay poos di danom tay adiyo ap-aposen sak-en ngem adiyo gedan solsoloten ay osto. Gag-awis no piliyenyo no ngan nan ikkanyo no osto ay mamati kayo wenno adi.

16 Ngem gapo tay kaneg nan midyo menpoos ay danom nan pammatiyo ken sak-en et awnitak itobba dakayo.

17 Kankananyo en maid polos kolangyo isnan am-in ay masapolyo isonga kananyo en baknang kayo. Ngem adiyo getken ay nan tet-ewa et kokodokdo kayo ya kaseseg-ang kayo. Kanegyo nan ninlalabos ya kowap.

18 Isonga bagbagaak dakayo ta sak-en di omaliyanyo is omalaan is kaneg kapatgan ay balitok et siya nan osto ay pammati tasiyay tet-ewa ay bomak-nang kayo. Omala kayo koma gedan is polaw ay bado ta adi kayo menlalabos ta makaan nan bainyo. Ya omala kayo gedan is iyagasyo isnan matayo tasiyay makaila kayo kasin.

19 Am-in ay laylaydek et bagbagaak ya dosdosaek daida no ngawi nan ik-ikkanda tasiyay maitdowanda. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patiyenyo sak-en ay osto.

20 Dengngenyo, itatatakdegko isnan segpan nan kanegyo baey ay menkogkogkog. No waday mangdenge danat tokaban et songgepak et makiobongak ken siya.

21 Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnitak agtan is kalebbenganda ay makitokdo ken sak-en ay maitapi isnan kinanga-tok ay kaneg nan naitapiyak ken Ama isnan kinangatona issan nang-abakak ken Satanas.

22 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

Siya dadi nan inpasolatna ken sak-en isnan ipogaw isnan pito ay ili.

4

Nan Kadadayaw Ay Mentoltolay Id Daya

1 Nakwas pay di daket tamaangen id daya daket ilaen nan natokaban ay
eneb. Daket dengngen kasin san kali ay dinngek issan damo ay kaneg nan
kalin di tanggoyob ay mangmangwani en, “Omalika isna ta ipailak ken sik-a
nan awnit ommat.”
2 Dat makanapet nan Ispiriton Apo Dios ken sak-en daket wada id daya.
Daket ilan isdi nan tokdowan di ali ay wada nan tomotokdo.
3 Nan kaiilaana et mensilsilang ay kanega nan nangina ay bato ay mak-
wani en haspe ya karnelia. Isnan tokdowana et liniliwes nan mensilsilang
ay kaneg batikaang ay bildi ay kaneg nan bildi ay bato ay makwani en
esmeralda.
4 Nan tokdowana pay et liniliwes nan dowampoo ya epat ay ganaganagwis
ay tokdowan et tomotokdo isdi nan dowampoo ya epat ay aamam-a ay
nangato nan lebbengda et menbabadoda is polaw ya menkakalogongda is
balitok ay kalogong di ali.
5 Magapgapo isnan kad-an di mentoltolay nan kimat ya nan ninkapipigsa
ay kido. Isnan sagangna et wada nan pito ay mapapasgedan ay silaw et daida
nan mangipaila isnan pito ay kailaan nan panakabalin di es-esa ay Ispiriton
Apo Dios.
6 Nan esa pay ay inilak isnan sagang di tokdowana et kanega anaanawa ay
salming ay mensilsileng ay kaneg nan makwani en kristal.
Isnan sag-en nan kasolisolin nan tokdowan di ali et wada nan epat ay
matatago ay winadan Apo Dios et nakikilop nan awakda is kamatamata.
7 Nan omona et kaneg bolog is layon nan kaiilaana. Nan maikadwa et
kaneg baka. Nan maikatlo et kaneg angas di ipogaw nan angasna. Nan
maikap-at et kaneg labaan ay mentaytayaw.
8 Am-inda et napapayakanda is sag-en-em et nakikilop nan ninsinom-
bangil ay payakda is kamatamata. Inagew ya linabi et adida isalsaldeng ay
menkankanta ay mangmangwani en,
“Maiwed polos makaiso ken Apo Dios isnan kinangatona ya nan kinaostona.
Mawawawawada siya ay maid logina wenno patenggana.”
9 Menkankanta san epat ay matatago ay mangdaydayaw isnan kinapateg
san mentoltolay ay mawawawada ay eng-enggana dadapay men-iiyaman
ken siya. Isnan menkankantaanda
10 et makikankanta gedan san dowampoo ya epat ay aamam-a ay mang-
daydayaw gedan isnan mawawada ay eng-enggana. Isnan mangday-
dayawanda ken siya et menlokbobda dadapay kaanen nan kolonada ay
balitok ay kanega kalogong di ali dadaet ippey isnan sagangna ay mangwani,
11 “Sik-a nan Apomi ya Diosmi. Maibagayka ay madayaw ya maipangato
gapo isnan dadama ay panakabalinmo tay sik-a nan nangwada isnan
am-in ay wada. Owen, gapo isnan layadmo ay nangwada isnan am-in
et naboliwda.”

5

Nan Nalololon Ay Papil Ya Nan Makwani En Kalnilo Ay Wada Nan Kalebbengana Ay Manglokat

1 Nakwas di daket ilaen nan nalololon ay papil ay gegen-an san tomotokdo
ay mentolay isnan makanawan ay ledengna. San papil et nasosolatan nan
ninsinombangil ya napipilkatan is pito tasiyay adi malokatan.
2 Daket ilaen abes nan napigsa ay anghel ay mangibibiyad isnan kalina ay
mangmangwani en, “Sino nan maibagay ay manglatlat isnan naipipilkat ay
papil ay naay ta lokatana?”

3 Ngem olay id daya wenno isnan batawa wenno isnan kad-an di natey
et maiwed polos olay esa is dinatngana is wada nan kalebbengana ay
manglokat isnan papil ta ilaena nan naisosolat isdi.
4 Isonga daket men-agaaga tay maiwed polos dinatngana is makalokat
isnan deey ay papil.
5 Ngem dat kanan nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en, "Adika pod
men-ag-aga. Ilam, wada isna si Kristo ay nangadnan is Layon ay nagapo ken
Juda ya apon abes din si Ali David. Siya nan nakaabak ken Satanas isonga
kalebbengana ay manglatlat isnan pito ay naipipilkat ay papil ta bilagena
san nalololon ay papil."
6 Idi kinwanina di daket ilaen ay wada nan kanega anak di kalnilo
ay tomatakdeg isnan kad-an di tokdowan di ali ay linilikob san epat ay
matatago ya san dowampoo ya epat ay aamam-a. San Kalnilo et kanega
napatey id kasin tay wada nan kablatna. Wada nan pito ay sakgodna ya pito
abes nan matana ay mangipaila isnan panakabalin nan Ispiriton Apo Dios
ay mang-il-ila isnan am-in ay om-ommat isnan batawa.
7 Daet omey ay mang-ala isnan nalololon ay papil isnan makanawan ay
ledeng san tomotokdo ay mentolay.
8 Isnan nang-alaana isdi dat menpangalokbob san epat ay matatago ya
san dowampoo ya epat ay aamam-a ay kasikokotengteng isnan makwani en
harpe ay mangdayaw isnan makwani en Kalnilo. Wada abes ken daida nan
sag-es-a ay balitok ay malakong ay mapop-oowan di insinso. Nan kaiyaligan
nan insinso et nan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios.
9 Dadat kantaen nan balo ay kanta ay mangwani en,
"Kedkedengka is maibagay ay mang-ala isnan nalololon ay papil ya
mangkaan isnan pilkatna. Tay napateyka et nan nateyam nan naisbot
isnan basbasol di ipogaw ta waday menbalin is ipogaw Apo Dios isnan
magapo isnan am-in ay ili ay natkenatken nan kalida ya kaiilaanda.
10 Intapim daida isnan mentoltolayan Apo Dios ya ninbalinem daida is
mensilsilbi ken siya ay kaneg nan inik-ikkan di papadin di Judio ya awnitda
mentolay isnan batawa."
11 Kasinak nintamaang daket ilaen nan kalibolibolibo ay aanghel ay
nangliliwes isnan tokdowan di mentolay ya san epat ay matatago ya san
dowampoo ya epat ay aamam-a.
12 Dadat ibibiyad nan kantada ay mangmangwani en,
"Nan makwani en Kalnilo ay pinateyda et maibagay ay madayaw ya map-
ateg ya maipangato tay maiwed polos menkolangan nan kabaelana
ya nan getkena ya nan kinagawisna."
13 Dinngek gedan nan kantan di am-iam-in ay naboliw, nan wada id daya,
isnan batawa, nan wada isnan baybay ya wada isnan kad-an di natey. Am-
iam-in ay binoliw Apo Dios et menkankantada ay mangmangwani en,
"Nan tomotokdo ay mentolay ya nan makwani en Kalnilo et daida nan
kapigsaan isonga madaydayawda ya mapatpategda ya maipapanga-
toda ay eng-enggana."
14 Dat songbatan san epat ay matatago et kananda en, "Tet-ewa am-in
sa." Dat kasin menpangalokbob san dowampoo ya epat ay aamam-a ay
mangdayaw issan Kalnilo ya san Mentolay.

6

Nan Nakaanan Di Enem Ay Naipipilkat Ay Papil Issan Nalololon Ay Papil

1 Daket ilaen san Kalnilo ay mangkaan isnan damo ay pilkat. Isnan
nangkaanana daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kido ay kalin
di esa issan epat ay matatago ay mangmangwani en, “Omalika et.”
2 Daket ilaen ay bomalbala nan polaw ay kabayo ay wada nan mensasakay
ay nananggen is pana ay igobatna. Dat wada nan mang-ited ken siya is
kalogong ay singyal di mangabak. Dat omey makigobat ay mang-abak isnan
am-in ay kagobatna.
3 Dat kaanen nan Kalnilo nan maikadwa ay pilkat isnan papil daket
dengngen ay kanan san maikadwa ay matatago en, “Omalika et.”
4 Dat bomala nan men-gadangdang ay kabayo. Nan mensasakay et
inagtanda is andoando ay ispada ay mangipagtek isnan panakabalina ay
mangipagobat isnan ipogaw isnan batawa ta menpinateyda.
5 Dat kaanen san Kalnilo nan maikatlo ay pilkat daket dengngen ay kanan
nan maikatlo ay matatago en, “Omalika et.” Daket ilaen nan menngitit ay
kabayo. Nan mensasakay et bibilalayena nan pagkilowan.
6 Daket dengngen nan kali ay nagapo issan kad-an di epat ay matatago
ay mangwani en, “Awnit wada nan bitil isnan batawa isonga nan lagbon
di ipogaw isnan sin-agew et dowa ay salmon ay bagas et kedeng wenno
sinkasalop ay ginilling ay ballogo. Ngem adiyo panginnginaen nan mantika
ya basi.”
7 Dat kaanen san Kalnilo san maikap-at ay pilkat daket dengngen ay kanan
nan maikap-at ay matatago en, “Omalika et.”
8 Daket ilaen nan kabayo ay inmopsat. Nan ngadan nan mensasakay et
Tetey et omon-onod ken siya si Hades ay pangwanida isnan kad-an di natey.
Naagtanda is kalebbenganda ay mangpatey isnan pagkap-at di ipogaw isnan
batawa. Nan ikateyda et nan gobat, bitil, sakit ya nan atap ay aanimalis.
9 Dat kaanen san Kalnilo nan maikalima ay pilkat isnan papil. Daket ilaen
nan maig-igwaan di maiboyboyag ken Apo Dios ay makwani en altar et
wada isnan silokna nan ab-abiik di kaipoipogaw ay napatpatey gapo tay
pinatpatida nan kalin Apo Dios ya gapo isnan nangipanpaneknekanda isnan
tet-ewa ay maipanggep ken siya.
10 Inbobogawda ay mangwani en, “Manakabalin ay Dios, tet-ewa nan am-
in ay kanam ya osto nan ik-ikkam. Isonga tongona pay di mangbanagam
isnan ipogaw isnan batawa ta baesam nan nangpatey ken dakami?”
11 Dadat maagtan am-in is polaw ay bado ya naibaga ken daida en
omillengda pay is sin-awyan ta sed-enda nan am-in ay masapol ay mapatey
ay bebsatda ay baan Apo Dios ay kaneg nan inpeseda.
12 Daket ilaen kasin ay kaanen san Kalnilo nan maikan-em ay pilkat. Dat
manawada nan napigsa ay yegyeg isnan batawa dat mabanolinget nan agew
ay kaneg nan menngalilitit ay galot dapay gomadangdang nan bowan ay
kaneg basa.
13 Dat matekdag nan katalatalaw isnan batawa ay kaneg nan kaapgasan
nan egay kaom ay begas di molmola isnan napigsa ay dagem.
14 Dat mamaid nan daya ay kaneg papil is nalolon et maaton nan am-in ay
bilbilig ya olay nan bilig gedan isnan tengan di baybay.
15 Dat omegyat nan am-in ay ipogaw isnan batawa. Nan aali, nan tap-
in di mentolay, nan aap-apon di sosoldado, nan babaknang, nan wada nan
kabaelanda ya nan am-in ay tap-in di ipogaw ay baa ya baken et enda nin-
gago am-in isnan lil-iyang ya isnan natetengyaban ay batbato isnan bilbilig.
16 Dadat kasibobogaw ay mangmangwani isnan bilbilig ya isnan batbato,
“Magday kayo koma ta gab-onanyo dakami ta adi mang-ila nan tomotokdo
ay mentolay ya ta adimi liknaen nan liget nan makwani en Kalnilo.

17 Tay id wani nan inomdanan nan kaeegyat ay ligetda et maid polos
makaitoled is mangsango isnan ligetda."

7

Nan Sin-gasot Ya Epatpoo Ya Epat Ay Libo Ay Ipogaw

1 Nakwas di daket ilaen nan epat ay anghel ay tomatakdeg ay nin-ang-anga
isnan batawa ay mangseseyat isnan epat ay kagapowan di dagem ta maid
omey is dagem isnan batawa ya baybay ya ta adi kaiwessawes nan kak-aiw.
2 Daida nan inagtan Apo Dios is kabaelanda ay mangdadael isnan batawa
ya baybay. Daket ilaen nan esay anghel ay nagapo isnan batog di balaan di
agew ay mamanggen isnan pala malkan Apo Dios ay maleleng-agan.
3 Danat ibogaw issan epat ay anghel ay mangwani en, "Awni. Adiyo
saksakiten nan batawa, baybay ya nan kak-aiw engganay malkaanmi nan
kitkitong nan baan Apo Dios."
4 Daket dengngen nan kabibilang nan namalkaan nan kitongda et sin-
gasot ya epat poo ya epat ay libo. Nagapoda isnan simpoo ya dowa ay an-ak
din si Israel.
5-8 Et sagsisimpoo ya doway libo nan nagapo isnan tonggal esa ay
kaapowan Israel ay da Juda, Ruben, Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon,
Levi, Isacar, Zabulon, Jose, yas Benjamin.
9 Idi mentamaangak kasin daket ilaen ay wada nan adoado ay ipogaw
ay adi kabilang. Nagapoda isnan am-in ay ili isnan batawa ay nateketeken
nan kalida ya kaiilaanda. Itatakdegda am-in isnan sagang nan mentolay ya
nan makwani en Kalnilo et wasdin ninbadbado is polaw ay naisasagayad ya
wasdin nanggegeen is lamos ay mangipaila isnan gasingda.
10 Inbibiyadda ay mangmangwani en, "Maid teken is mangisalakan ken
datako nodi nan Kalnilo et kedeng yas Apo Dios ay tomotokdo ay mentolay."
11 Am-in ay anghel et linikobda nan tokdowan di ali, san aamam-a ya san
epat ay matatago. Dadat menpangalokbob issan sagang di tokdowan ay
mangdayaw ken Apo Dios.
12 Kananda en, "Tet-ewa nan naayda. Maibagay si Apo Dios ay maday-
dayaw ya maipangato ay eng-enggana. Men-iyaman tako ken siya tay maid
polos menkolangan nan kabaelana ya nan getkena. Tet-ewa am-in dana."
13 Dat sooten nan esa issan deeyday aamam-a ken sak-en en, "Ay getkem
no sino nan ipogaw ay naayda ay nakabado is polaw ya into nan na-
gapowanda?"
14 Daket kanan, "Adiyak getken, apo. Waay sik-a nan mangtek."
Danat kanan, "Da tona nan ipogaw ay mamati ay nangilasat isnan dadama
ay ligat isnan batawa. Kanegda linabaan nan badoda isnan basan nan mak-
wani en Kalnilo ta pomolaw ay maiyalig isnan naowasan nan basbasolda.
15 Isonga menteteeda id wani isnan sagang di tokdowan Apo Dios ta
mensilsilbida isnan Templona ay inagew ya linabi. Et san tomotokdo ay
mentolay et banbantayana daida tay wada siya ay maitatapi ken daida.
16 Isonga adida polos kasin kaow-owat ya adida kasin kaew-ewew. Adida
pay mapaligatan isnan kaeegyat ay agew ya mailisida isnan pilmi ay poos di
kompolmi
17 tay nan Kalnilo ay wada isnan kad-an di tokdowan di ali et siya nan
mangbanbantay ken daida ya siya nan mangipangpango ken daida isnan
balaan di danom ay mang-ited is biyag ay maid patenggana. Et kaanen Apo
Dios nan am-in ay seg-angda ta adida kasin men-ag-aga." Siya dadi nan
kinwanina.

8

Nan Nakaanan Di Maikapito Issan Naipipilkat Ay Papil

1 Idi kinaan nan makwani en Kalnilo nan maikapito ay pilkat isnan deey
ay papil dat omneng am-in ay wada id daya is waay kagedwa ay olas.
2 Daket ilaen nan pito ay anghel ay tomatakdeg isnan sagang Apo Dios
dadat maagtan is sin-es-a ay tanggoyob.
3 Dat domateng nan esay anghel ay nananggen is balitok ay maipaypay-an
di insinso dat omey tomakdeg isnan altar. Naagtan siya is adoado ay insinso
ta maitapi isnan lol-owalon di kaipoipogaw Apo Dios danat poowan isnan
balitok ay altar ay wada isnan sagang di tokdowan di ali.
4 Dat ngomato nan asok di insinso ay nagapo issan ginegen-an di anghel ay
tomatakdeg isnan sagang Apo Dios ay maitapi isnan lol-owalon di ipogawna.
5 Inalan kasin san anghel san maipaypay-an di insinso danat ponowen is
gabbang isnan altar et ibkasna isnan batawa. Daet mawanada nan kaeegyat
ay kimat ya napigsa ay kido dapay manayegyeg nan batawa.

Nan Inpabalan Nan Pito Ay Tanggoyob

6 Nakwas di dat mensagana san deeyday pito ay anghel ay mentanggoyob.
7 Nintanggoyob nan damo ay anghel dat omodan is dalalo ya apoy ay
malalaokan is basa. Dat mapoowan nan pagkatlon nan batawa ya nan
pagkatlon abes di kak-aiw ya am-in ay logam.
8 Idi nintanggoyob nan maikadwa ay anghel dat mawada nan kaneg
dakkel ay bilig ay menbidbidang et naibkas isnan baybay. Dat menbalin nan
pagkatlon di baybay is basa
9 isonga natey nan pagkatlon di matatago isnan baybay ya nalimon nan
pagkatlon di bapbapor ya bangbangka.
10 Idi nintanggoyob nan maikatlo ay anghel dat wada nan dakkel ay talaw
ay menbidbidang ay kaneg silew ay maekdag ay nagapo id daya et ompa
isnan pagkatlon nan am-in ay balaan di danom ya nan gin-ginawang.
11 Menpait nan ngadan san deey ay talaw et pinmait nan pagkatlon di
danom isnan batawa isonga natey nan adoado ay ipogaw ay nang-inom
isnan deey ay danom.
12 Idi nintanggoyob nan maikap-at ay anghel dat mapontaan nan pagkat-
lon di agew, nan pagkatlon di bowan ya nan pagkatlon di taltalaw. Isonga
namaid nan pagkatlon di silawda. Et menbolinget isnan pagkatlon di kag-
aw ya pagkatlon di labi.
13 Idi mentamaangak kasin daket ilaen nan labaan ay mentaytayaw id
ngato ay mangibobogaw ay mangmangwani en, “Ay inayan tay am-amed
kaeegyat nan ommat pay isnan mentetee isnan batawa no mentanggoyob
nan tolo pay ay anghel.”

9

1 Dat mentanggoyob nan maikalima ay anghel. Daket ilaen nan esay talaw
ay naekdag isnan batawa. Dat maagtan siya is tolbek di eneb di lengaw ay
maid patenggan di kaad-adaemna.
2 Danat lokatan nan lengaw dat bomala nan adoado ay asok ay kaneg asok
di dakedake ay apoy et salinana nan agew. Isonga binmolinget nan batawa
gapo isnan kaeegyat ay asok ay nagapo isnan lengaw.
3 Dat wada nan ipabalan nan asok ay kaneg kadododododon ay maiwakat
isnan batawa et naagtanda is kabaelan ay mensinget nan obetda ay kaneg
gayaman.

4 Ngem naibilin ken daida ay adida dadaelen nan loglogam ya nan kak-
aiw nodi singtenda et kedeng nan ipogaw ay maid malkan nan kitongda ta
kailasinanda isnan ipogaw Apo Dios.
5 Ngem egayda napalobosan ay mangpatey isnan deeyday ipogaw nodi
apedda paligaten daida is limay bowan. Ya nan sakit nan singetda et kaneg
nan kaeegyat ay singet di gayaman.
6 Issan deey ay mapalpaligatanda et kayat san deeyday ipogaw ay matey
ngem adi kabalin.
7 Nan kaiilaan san deeyday kaneg dodon et kaneg kabayo ay nakasagana
ay makigobat. Et wada nan kaneg balitok ay kolona isnan oloda. Nan
angasda et kaneg angas di ipogaw.
8 Nan bookda et andoando ay kaneg book di babai ya kaneg bab-an di
layon nan bab-ada.
9 Et wada isnan pegaewda nan kaneg salida ay landok. Nan kalin di
paypayakda et kaneg nan gogon di adoado ay kalisa ay omey makigobat.
10 Nan singten nan obetda et kaneg nan kaeegyat ay singten di gayaman
isonga nan obetda nan isingsingetda isnan ipogaw isnan oneg di limay
bowan.
11 Et wada nan apoda ay siya gedan nan anghel ay apo isnan lengaw ay
maid patenggan di kaad-adaemna. Nan ngadana isnan kalin di Judio et
Abaddon ya isnan kalin di Griego et Apolion. Nan kayatna ay kanan et
mendadadael.
12 Nakwas nan omon-ona isnan tolo ay kaeegyat ay ommat ngem wada pay
nan dowa ay omon-onod.
13 Dat mentanggoyob nan maikan-em ay anghel daket dengngen nan kali
et kaneg nagapo isnan epat ay solin di balitok ay altar isnan sagang Apo Dios.
14 Kinwanin san kali isnan maikan-em ay anghel en, “Enka palobosan nan
epat ay anghel ay nanag-od isnan sag-en di dakkel ay ginawang ay Eufrates.”
15 Danat omey palobosan daida tay naisaganada isnan naay ay osto ay tew-
en ya bowan, agew ya olas ay enda mangpateyan isnan pagkatlon am-in di
ipogaw.
16 Daket dengngen ay nan kabibilang di soldadoda ay mensasakay isnan
kabayoda et dowampoo ay libo nan gropoda et sagsisimpoo ay libo isnan
esay gropo.
17 Et siya na nan kaneg di kabkabayo ya nan mensasakay ay naipaila
ken sak-en. Nan salidan di pegaewda et tolo nan kololda. Wada nan men-
gadangdang ay kaneg apoy, amarilyo ya asol ay kaneg nan asol ay batek ay
makwani en sapiro. San deeyday kabayo et kaneg olon di layon nan oloda et
bomalbala isnan topekda nan asok ya apoy ya nan menbidbidang ay kaneg
libo.
18 Isonga dat matey nan pagkatlon di ipogaw isnan batawa gapo isnan
asok, apoy ya libo ay bomalbala isnan topekda.
19 Et dowa nan kabaelan san deeyda ay kabayo ay mangpatey tay nan
topekda nan ipateyda ya nan ikoda abes nan osalenda ay mangpaligat isnan
ipogaw tay nan ikoda et kaneg oweg.
20 Ngem nan nabay-an ay ipogaw ay egay natey isnan deey ay ligat et
egayda polos tinaynan nan ngawi ay ik-ikkanda ay mangpatpati isnan
didimonyo ay aanito ya nan apedda sinapsapo ay balitok, gambang, landok,
bato ya kaiw ay sinang didiosda. Dapay nan deeyda ay sinang didios et adida
polos makaila, makadnge ya makadaan.
21 Egayda gedan isaldeng nan ngawi ay ik-ikkanda ay menpatpatey ya
mensapsapo isnan ib-ada ay ipogaw. Itoltoloyda gedan ay mangak-akew ya
mamabai ya lomalaki.

10

Nan Banban-eg Ay Papil Ay Gegen-an Nan Anghel

1 Nintamaangak kasin daket ilaen ay wada pay nan napigsapigsa ay
anghel ay lomaylayog ay nagapo id daya. Kaneg nababadowan is liboo ya
nabebedbedan is batikaang. Somili nan angasna ay kaneg agew ya nan
sikina et kaneg menbidbidang is apoy.
2 Gegen-ana nan banban-eg ay nabibilag ay solat. Isnan linmayogana
danat igagatin nan kanawan ay sikina isnan baybay ya nan kanigid isnan
lota.
3 Dat menbogaw et kaneg napigsa ay kalin di layon. Dat songbatan nan
pito ay napigsa ay kido.
4 Daket isolat koma nan kinwanin nan kido ngem dat wada nan kali ay
nagapo id daya ay mangmangwani, “Adim ipagpagtek nan kinwanin san
pito ay kido. Adim isolat.”
5 San anghel ay inilak ay tomatakdeg isnan baybay ya lota et inpangatona
nan kanawan ay ledengna.
6 Dat mensapata isnan ngadan Apo Dios ay adi katkatey ay nangboliw
isnan daya, nan batawa, nan baybay ya nan am-in ay mentetee ken daida.
Kinwanina en, “Maiwed et maiyaw-awniyana pay laeng
7 tay no mentanggoyob nan maikapito ay anghel et kewasen Apo Dios nan
am-in ay ninemnemna ay maikkan ay kaneg din inbagana isdin bab-aana ay
mamadtona id sang-adom ngem egay naipagtek isnan tap-in di ipogaw.”
8 Kinwanina di daket dengngen kasin san kali ay nagapo id daya ay
mangwani ken sak-en en, “Enka ta alaem san nabibilag ay solat ay gegen-an
nan anghel ay tomatakdeg isnan baybay ya isnan lota.”
9 Isonga inmeyak isnan anghel daket ipaala san banban-eg ay papil. Danat
kanan, “Alaem ta kanem. Nan tamtamna et mam-is ay kaneg dilo ngem no
okmonem et awnitna pasakiten nan egesmo gapo isnan paitna.”
10 Isonga inalak san banban-eg ay papil ay gegen-ana daket kanen et mam-
is ay kaneg dilo. Ngem idi inokmonko dat somakit tet-ewa nan egesko.
11 Dat maibaga ken sak-en nan kayat ay kanan san paitna. Kanana en,
“Masapol ay kasinmo ibagbaga nan kaeegyat ay awnit ommat isnan aali ya
nan ipogaw ay nagapo isnan nateketeken ay ili ay natkenatken nan kalida
ya kaiilaanda.”

11

Nan Doway Tistigos Apo Dios

1 Nakwas di dat wada nan mangiyali is pao ay pala lokod danapay ibaga
en, “Enka lokoden nan Templon Apo Dios ya nan altar dakat bilangen abes
nan mangdaydayaw ken siya isnan Templona.
2 Ngem adim loklokoden nan pantew di Templo tay epdas naited isnan adi
mamati ken Apo Dios ta paasiasiyenda nan ilin Apo Dios is epatpoo ya doway
bowan.
3 Ngem isnan deey ay epatpoo ya doway bowan ay sinlibo ya dowanggasot
ya enempoo ay agew et siya gedan nan mangibaaak isnan doway tistigosko
ay mangpaneknek ken sak-en. Et sako nan badoda ay mangipaila isnan
menseseg-anganda gapo isnan om-ommat.”
4 San deey tistigos Apo Dios et daida nan nakwani id kasin en kaneg doway
kaiw ay olivo ya doway silaw isnan sagang Apo Dios ay Apo isnan batawa.
5 Et no waday mangpadas ay mang-ikkan is ngawi ken daida et wada
nan apoy ay bomala isnan topekda ay mangpoo ken daida. Et siya nan
mapateyan nan bosoda.

6 Wada gedan nan kabaelanda ay mangipatiyagew ta adi omod-odan isnan
mangibagbagaanda isnan inbagan Apo Dios ken daida. Et wada abes nan
kabaelanda ay mangipabalin isnan danom is basa. Ya wada gedan nan
kabaelanda ay mangpaligat isnan kaipoipogaw is kompolmi ay ligat basta
laydenda.

7 Idi nakwas san inbagbagan san doway tistigos Apo Dios dat bomala nan
pilmi ay kaeegyat isnan lengaw ay maid patenggan di kaad-adaemna et
sapeena daida. Danat pateyen san doway tistigos Apo Dios tay inabakna
daida.
8-9 Dat baybay-an nan ipogaw nan awakda is tolo ay agew ya kagedwa
isnan esay kalsan nan dakkel ay ili ay nailansaan met laeng nan Apo tako
isnan kros. Nan deey ay ili et nakadwaan is ngadan ay Sodoma ya Egipto tay
kaneg din ngawi ay naikkan issan deeyda ay ili nan maik-ikkan gedan isnan
naay ay ili. Nan kaipoipogaw isnan am-in ay nateketeken ay ili isnan batawa
et boyboyaenda nan awak san doway natey dadapay iyadi ay maikaob.
10 Tay men-galalasingda gapo isnan nateyan san dowa ay mamadton
Apo Dios tay dadama nan nangpalpaligatanda isnan kaipoipogaw isonga
ninlalagsakda dadapay menpinakdaw.

11 Ngem idi nakwas san tolo ay agew ya kagedwa dat tagowen kasin Apo
Dios san dowa dadat bomangon. Isonga am-in ay nang-ila et pilmi nan
egyatda.
12 Dat dengngen san dowa ay mamadto nan napigsa ay kali ay nagapo id
daya ay mangwani en, “Ngomato kayo isna.” Dat ilaen nan mangliliget issan
dowa ay makingatngatoda isnan liboo ay omey id daya.
13 Dat manayegyeg nan batawa is napigsa et madadael nan pagkasimpoon
san deey ay ili dapay wada nan natey ay pitoy libo ay ipogaw. Dat dadama
nan egyat nan tap-in di ipogaw isonga dadat dayawen si Apo Dios.

14 Nakwas nan maikadwa ay kaeegyat ay ommat ngem omal-ali nan
maikatlo.

Nan Kaodiyan Ay Tanggoyob

15 Idi nintanggoyob nan maikapito ay anghel dat wada nan napigsa ay
kakalikali id daya ay mangmangwani en, “Menlogi id wani et maid teken is
mentolay isnan batawa no baken kedkedeng nan Apo tako ya nan inbaana
ay si Kristo et daida nan mentoltolay ay eng-enggana.”
16 Dat san dowampoo ya epat ay aamam-a ay tomotokdo isnan sagang Apo
Dios et ninpangalokbobda ay mangdayaw ken Apo Dios ay mangwani en,

17 “Apo Dios ay Apomi ay manakabalin ay wawawawada et men-iyaman
kami ken sik-a tay id wani inpailam nan kaskasdaaw ay panakabal-
inmo et menlogi et nan mentolayam.
18 Nan mang-ap-apos ken sik-a et dadama nan ligetda ngem inomdan id wani
nan timpo ay ipailam nan ligetmo gedan tay inomdan nan agew ay banagem
nan am-in ay natey ta ligalowam nan bab-aam ay mamadtom ya nan am-in
ay ipogawmo ay mangpatpateg ken sik-a ay olay nan ninkabababa ya nan
ninkangangato dakapay dadaelen nan kaipoipogaw ay nang-ik-ikkan isnan
ngawi isnan batawa.”
Siya di nan kinwanida.

19 Daket ilaen ay matokaban nan Templon Apo Dios id daya et inilak
gedan nan pokok ay nangipapay-anda isnan mangipanemnemnem isnan
tolag Apo Dios isnan ipogawna. Dat menkimat dapay menkido is napigsa
ya mendalalo dapay menyegyeg gedan nan batawa.

12

Nan Babai Ya Nan Dragon

1 Idi nakwas di dat mawada isnan daya nan esa ay kaskasdaaw ay napateg
nan kayatna ay ipaila. Wada nan babai ay ninbabado is somili ay kaneg
agew danapay gagatinan nan bowan. Ninkakalogong siya is kolona ay
simpoo ya doway talaw.
2 Makaan-anak siya isonga men-ad-adawag gapo isnan sakit nan egesna.
3 Dat mawada gedan nan esay kaskasdaaw ay dakedake ay kaneg bowaya
ay makwani en dragon ay men-gadangdang. Pito nan olona ya simpoo nan
sakgodna et isnan am-in ay olona et nakolkolonaanda is kalogong di ali.
4 Nan ikona et piniktiwna nan pagkatlon di talaw dadat maekdag isnan
batawa. Dat omey isnan sagang san babai ay makaan-anak ta alaena koma
nan anakna no bomala ta kanena.
5 Ngem idi inmanak dat maeyey ay dagos san anakna ay lalaki isnan kad-
an Apo Dios tay siya nan awnit mentolay isnan batawa. Et maid polos
makaabak ya makasopla ken siya isnan mentolayana.
6 Ngem san babai et linmayaw ay omey isnan pondag ay insaganan Apo
Dios ay menteana ta maay-ayowanan siya isdi is sinlibo ya dowanggasot ya
enempoo ay agew.
7 Dat id daya et men-giginobatda. Si Miguel ay esay anghel Apo Dios ya nan
iib-ana ay anghel et ginobatda nan dragon ya nan baana ay aanghel gedan.
8 Ngem naabak san dragon isonga inpakaanda daida id daya tay maid
kalebbenganda ay mentee pay isdi.
9 Isonga dadat bekasen siya ya nan aanghelna isnan batawa. San dakkel
ay dragon et siya met laeng nan ninpaila ay oweg id sang-asang-adom. Nan
ngadana et Satanas wenno Diablo ay nang-al-allilaw isnan kaipoipogaw
isnan batawa.
10 Nakwas di daket dengngen kasin nan napigsa ay kali id daya ay
mangmangwani en, “Id wani nan mangisalakanan Apo Dios isnan kaipoi-
pogawna. Id wani gedan nan mangipailaana isnan kabaelana ay mento-
lay. Nan pinilina ay mentolay ay si Kristo et ipailana gedan id wani nan
kalebbengana tay naabak si Satanas. Id kasin et tinmaktakdeg si Satanas
isnan sagang Apo Dios ay mangisodsodsod isnan basol nan iib-a tako ay
mamati isnan batawa ay inagew ya linabi ngem id wani et naipakaan siya
id daya.
11 Inabak nan iib-a tako siya gapo isnan nin-ayosan nan basan nan
makwani en Kalnilo isnan nateyana ya gapo gedan isnan nangipan-
paneknekanda ken Apo Dios. Kinkinwanida en olay no mateyda gapo isnan
pammatida tay adida polos imotan nan biyagda.
12 Isonga am-in kayo ay mentetee id daya et men-galalasing kayo gapo
isnan naabakan Satanas. Ngem dakayo ay wada isnan batawa et kaseseg-
ang kayo tay naibkas si Satanas isnan kad-anyo et dadama nan ligetna tay
getkena ay sin-awyan pay et kedeng nan mang-ikkanana isnan laydena.”
Siya di nan kinwanin nan ninkali.
13 Idi naibkas san dragon isnan batawa danat kedagen san babai ay
inmanak is lalaki.
14 Ngem naagtan san babai is doway dadadadakke ay payak di labaan
tasiyay makatayaw siya ay omey isnan pondag ta adi makadateng san
dragon ken siya ta isdi nan mang-ay-ayowanan Apo Dios ken siya is tolo ay
tew-en ya kagedwa.
15 Dat pabalaen san dragon isnan topekna nan adoado ay danom tapno
maiyanod san babai.

16 Ngem binadangan nan lota san babai tay nang-ak et maonog nan danom
ay nagapo isnan topek san dragon.
17 Dat dadama nan liget san dragon issan babai isonga danat omey sapeen
nan tap-in di an-akna. Daida nan mangtongtongpal isnan bilbilin Apo Dios
ya mangpatpati gedan isnan tet-ewa ay inpagtek Jesus.
18 Dat omey san dragon isnan benget di baybay danat itakdeg isdi.

13

Nan Kaeegyat Ay Animal Ay Nagapo Isnan Baybay

1 Daket ilaen ay aped wada nan bomalbala isnan baybay ay kaeegyat.
Kaneg animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna et isnan am-in ay
sakgodna et nakolkolonaanda is kalogong di ali. Et isnan am-in ay olona et
wada nan naisolat ay mangipadakes ken Apo Dios.
2 Nan ilan san kaeegyat et kaneg tigre. Ngem nan dapana et anaanando ya
mentadem nan kokona ay kaneg nan dapan di bear. Nan topekna et kaneg
topek di layon ay kaeegyat nan bab-ana. Dat ited nan dragon ken siya nan
panakabalina ya lebbengna ay mentolay isnan itoltolayana.
3 Isnan esay olon san kaeegyat ay deey et wada nan dakkel ay kablat
di kaeegyat ay sogat ay ikateyna koma ngem dat obpay gomawis. Isonga
nasdanasdaaw nan kaipoipogaw isnan batawa dadat mamati ken siya
4 dadapay daydayawen san dragon tay siya nan nang-ited isnan kalebben-
gan san kaeegyat. Daydayawenda gedan san kaeegyat ay deey ay mang-
mangwani en, “Maiwed polos kaneg na. Ya maid abes makaabak ken siya.”
5 Isnan epatpoo ya doway bowan et inpalobos Apo Dios san kaeegyat ay
men-apo ya mang-it-it-ek isnan awakna ay mang-iiyaw ken Apo Dios.
6 Aped menkalkali is ngawi maipanggep ken Apo Dios ya isnan kad-ana ya
nan am-in ay mentetee isdi.
7 Naipalobos siya gedan ay manggobat isnan ipogaw Apo Dios danat
abaken daida. Naagtan siya is kalebbengana ay men-apo isnan am-in ay
ipogaw isnan batawa isnan nateketeken ay ili ay nateketeken nan kalida ya
kaiilaanda.
8 Isonga am-in ay ipogaw isnan batawa et ninbalinenda san kaeegyat
ay deey is diosda malaksig nan naisolat nan ngadanda isnan paglistaan di
matagotago ay eng-enggana tay adida daydayawen siya. Esapay mawada
nan batawa et nailista nan ngadngadanda isnan paglistaan ay kowan san
makwani en Kalnilo ay napatey id kasin.
9 Dengngenyo nan naay no waday ingayo.
10 Nan natodingan ay mabalod et awnitda maibalod. Ya nan natodingan
ay mapatey isnan gamig et awnitda mapatey isnan gamig. Isonga masapol
ay napigsa nan pammatin nan ipogaw Apo Dios ya nan kabaelanda ay mang-
itpe isnan olay ngan ay ommat.

Nan Maikadwa Ay Kaeegyat Ay Animal

11 Idi nintamaangak kasin dat wada nan esa pay ay kaeegyat ay bomalbala
isnan lota. Wada nan doway sakgodna ay kaneg sakgod di anak di kalnilo
ngem nan kalina et kaeegyat ay kaneg kalin di dragon.
12 Wada ken siya nan am-in ay panakabalin san inmon-ona ay kaeegyat
isnan mangitakdegana ken siya. Et inpapatina ay dayawen am-in ay wada
isnan batawa san inmon-ona ay kaeegyat ay natey issan nasogatana dat
gomawis.
13 Dat ipail-ilan san maikadwa nan kaskasdaaw isnan kaipoipogaw ay
kaneg nan nangipalayogana isnan apoy ay nagapo id ngato.

14 Isonga inal-allilawna nan kaipoipogaw gapo isnan kaskasdaaw ay
inpaik-ikkan san inmon-ona ay kaeegyat ken siya. Danapay ibaga isnan
kaipoipogaw en somapoda is tinagtago is kaneg san nasogatan is gamig
dapay kayet matatago ta ipailada ay patpatgenda siya.
15 Dat maagtan gedan san maikadwa ay kaeegyat is kabaelana ay
mangleng-ag isnan tinagtago ta makakali dapay makapatey isnan am-in ay
adi mangdayaw ken siya.
16 Dat ipapatin san maikadwa gedan ay mamalkaan nan am-in ay ipogaw
isnan kanawan ay ledengda wenno isnan kitongda. Olay nan nangato ay
ipogaw ya nan nababa, nan kadangyan ya nan kodokdo, nan baa ya nan
baken et masapol ay mamalkaanda.
17 Isonga maid polos ipogaw is men-ilako ya lomako no adida omona
mamalkaan is ngadan san inmon-ona ay kaeegyat wenno nan nomilo ay
mangipagtek isnan ngadana.
18 Masapol ay masilib kayo sakayopay makamegas isnan ngadana. Ngem
dakayo ay nalaing et mabalin ay makaibaga kayo isnan ipagtek nan
nomilona ay 666 tay siya nan mangipagtek isnan ngadana.

14

Nan Kalnilo Ya Nan Insalakana Ay 144,000

1 Nintamaangak kasin daket ilaen ay tomatakdeg nan makwani en Kalnilo
isnan bilig ay Sion. Et makitatakdeg ken siya nan sin-gasot ya epatpoo ya
epat ay libo ay ipogaw ay naisosolat isnan kitkitongda nan ngadana ya si
Amana.
2 Daket dengngen nan kali ay nagapo id daya ay kaneg napigsa ay gengaas
di danom ya kaneg kido. Et kaneg gedan kalin di adoado ay kotengteng.
3 Tomatakdeg san sin-gasot ya epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw ay
mangsasagang issan tokdowan di ali ya nan epat ay matatago ya nan
dowampoo ya epat ay aamam-a. Kankantaenda nan balo ay kanta ay maid
teken is makagtek nodi daida et kedeng tay daida nan nasbot isnan batawa.
4 Nan naayday ipogaw et nadalosda ay maid nadnadlawanda ken Apo
Dios. Makmakkeyda isnan Kalnilo olay intoy omay-ayana. Et daida nan
damo ay naited ken Apo Dios ya isnan Kalnilo ay iib-an nan nasbot ay kaneg
nan damdadamdamo ay maani ay nabgasan ay pagey.
5 Egayda polos ninkamkampot ya maiwed naipabasbasolanda.

Nan Inpadngen Nan Tolo Ay Anghel

6 Nakwas di daket ilaen nan esay anghel ay mentaytayaw id ngato ay
wada nan gawis ay damag ay ibagbagana. Nan gawis ay ibagbagana
isnan kaipoipogaw isnan batawa ay mentetee isnan nateketeken ay ili ay
nateketeken nan kalida et adi masokatan ay eng-enggana.
7 Inbibiyadna nan kalina ay mangmangwani en, “Patgenyo ay ostoosto
si Apo Dios dakayopay dayawen siya isnan kinangatona tay omal-ali nan
timpo ay mangbanagana isnan am-in ay ipogaw. Daydayawen ya pat-
patgenyo siya ay nangboliw isnan am-in ay wada, ay nan daya, nan batawa,
nan baybay ya nan bomabalbalaan nan dandanom.”
8 Dat wada nan maikadwa ay anghel ay mangmangwani en, “Nadadael
nan Babilonia ay madamdamag ay ili gapo isnan kinangawin di ipogaw isdi
tay inaw-awisda nan tap-in di ipogaw isnan batawa ta taynanda nan tet-ewa
ay Dios ta ik-ikkanda nan ol-olay ay mangsolsolot isnan sinang didios.”
9 Dat wada nan maikatlo ay anghel ay mangibibiyad ay mangmangwani
en, “Nan mangdaydayaw issan kaeegyat ya nan tinagtagona ya namalkaan
nan kitongda wenno nan ledengda isnan malkana

10 et awnitda liknaen nan pilmi ay liget Apo Dios. Epdas nakasagana siya
ay mangdosa ken daida ay maid polos seg-angna. Awnitda mapalpaligatan
isnan apoy ya menbidbidang ay libo dapay iilaen nan aanghel Apo Dios ya
nan makwani en Kalnilo.
11 Adi katkatey nan apoy ay mangpalpaligat ken daida ay eng-enggana.
Aped men-as-as-asok. Isonga wadada isdi ay inagew ya linabi ay adi
makalayaw tay daida nan nangdaydayaw isnan nang-ap-apos ken Apo Dios
ya nan tinagtago ay kanegna dadapay namalkaan is ngadana."
12 Isonga gapo tay keg todi nan awnit ommat isnan adi mamati et dakayo
ay mamati ken Jesu Kristo ay ipogaw Apo Dios ya mangtongtongpal isnan
bilina et am-amed ay masapol ay itpeyo ay adi mangdokdokog isnan pam-
matiyo.
13 Daket kasin dengngen nan kali ay nagapo id daya ay mangmangwani
en, "Isolatmo na. Menlogi id wani et nagasat nan mamati no mateyda."
Dat songbatan nan Ispirito Santo ay mangwani en, "Tet-ewa ay men-
gasingda tay siya nan omillenganda isnan naligat ay oblada tay siya di gedan
nan manggon-odanda isnan gawis ay inik-ikkanda."

Nan Maapitan Di Adi Mamati Isnan Batawa

14 Idi nintamaangak kasin daket ilaen nan polaw ay liboo. Et wada nan
tomotokdo isdi ay kaneg ipogaw ay nakokolonaan is balitok nan olona ya
gegen-ana nan mentalaladem ay kompay.
15 Dat wada nan esa ay anghel ay bomala isnan Templo id daya ay
mangibobogaw ay mangwani isnan tomotokdo isnan liboo en, "Enka ta
men-gapaska tay id wani nan kaaniyan nan tap-in di ipogaw isnan batawa
ay kaneg payew ay nabgasan nan pagey."
16 Isonga dat omey men-gapas dat menkakalpas nan ani.
17 Daket ilaen nan esa pay ay anghel ay bomala isnan Templon Apo Dios id
daya ay manggegeen gedan is mentalaladem ay kompay.
18 Dat bomala kasin nan esa pay ay anghel ay kabiyang is apoy isnan
altar. Danat bogawan san maikadwa ay anghel ay manggegeen is kompay
et kanana en, "Enka bolasen nan obas isnan batawa. Kompayem nan
nasabsablod ay begasda isnan ot-oteda tay naomda et."
19 Isonga danat iwasawas nan kompay et maala am-in nan begas di obas
danat ibkas isnan dakkel ay paggilingan ta masetset nan danomda. Ngem
nan kayatna ay kanan et nan awnit ommat isnan ipogaw ay adi mamati
isnan pilmi ay mangdosaan Apo Dios ken daida.
20 Et nin-ayos nan adoado ay basa is nasolok is tolong gasot ay kilometro
ya nasolok is esay metro ya kagedwa nan kaad-adaemna ay naiyaligan nan
nasetsetan nan danom di obas isnan nagilinganda isnan ilit di ili.

15

Nan Pito Ay Anghel Ay Mangiwalas Isnan Pito Ay Ligligat

1 Nakwas pay di daket ilaen id daya nan esa pay ay kaskasdaaw ay
mangipaila isnan awnit ommat. Wada nan pito ay anghel ay pito nan
kabaelanda ay mangpaligat isnan ipogaw. Et nan naayda nan kaodiyan
ay ligat tay siya nan kaodiyan di ikkan Apo Dios ay mangipailaana isnan
ligetna.
2 Inilak gedan nan anaanawa ay kaneg salming nan kail-ana ngem men-
bidbidang. Wada nan mentatakdeg isdi et daida nan nang-abak isnan
kaeegyat ay nang-ap-apos ken Apo Dios ya nan tinagtago ay kanegna tay
egayda pinatpati siya. Daida nan egay namalkaan is ngadana wenno nan
nomilon di ngadana. Kasida gegeen is kotengteng ay inted Apo Dios

3 et kankantaenda nan kantan Moses ay esay baan Apo Dios id kasin ay
kantan gedan nan makwani en Kalnilo. Siya na nan kankantaenda.
“Apo Dios ay manakabalin isnan am-in ay wada,
kaskasdaaw ya kadadayaw nan ik-ikkam.
Sik-a nan Apon di am-in ay ili,
et ostoosto ya gawigawis nan am-in ay ik-ikkam.
4 Maid polos adi mangpateg ken sik-a, Apo.
Maid polos gedan mang-adi ay mangipagtek isnan kinangatom
tay sik-a et kedeng nan kasasantowan.
Isonga awnit omali nan ipogaw isnan am-in ay ili ay mangdayaw ken sik-a
tay inil-ilada am-in nan ostoosto ay ik-ikkam.”
5 Idi nakakantada daket ilaen ay natokaban nan kasantowan ay kowalto
isnan Templon Apo Dios ay kananda en osto ay teana.
6 Dat bomala san pito ay anghel ay awnit mang-idya is pito ay ligat isnan
batawa. Ninbabadoda is nadalos ay menpolololaw ya nabebedbedan nan
pegaewda is nabalitokan ay galot.
7 Idi binmalada dat ited nan esa issan epat ay matatago nan sag-es-ay
malakong ay balitok ay nanapno is liget Apo Dios ay matatatago ay eng-
enggana.
8 Dat mapno nan Templon Apo Dios is asok ay mangipaila isnan panaka-
balina ya nan kinangatona. Isonga maid makasgep isdi engganay makwas
nan pito ay ligat ay ikkan nan pito ay anghel.

16

Nan Maikolbowan Nan Liget Apo Dios Ay Wada Isnan Pito Ay Malakong

1 Idi maaw-awni daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan
Templo ay kankanana isnan pito ay anghel en, “Enkayo ta ikolboyo isnan
batawa nan liget Apo Dios ay wada isnan pito ay malakong.”
2 Isonga dat omey nan omon-ona ay anghel ay mangikolbo isnan wada
isnan malakongna isnan batawa. Dat magaddil nan am-in ay ipogaw ay na-
malkaan is ngadan san kaeegyat ya nan nangdaydayaw isnan tinagtagona
et dadama nan sakit nan gaddilda.
3 Nakwas pay di dat omey nan maikadwa ay anghel et ikolbona isnan
baybay nan wada isnan malakongna. Dat menbalin nan danom is kaneg
basan di natey dat matey am-in ay mentetee isnan baybay.
4 Nakwas pay di dat omey nan maikatlo ay anghel et ikolbona isnan
kaginaginawang ya menbalbalaan di danom nan wada isnan malakongna
dat menbalin nan danom is basa.
5 Daket dengngen ay kanan nan anghel ay mangbanbantay isnan danom
en, “Apo Dios ay maid kaneg di kagawismo ay wawawawada et ostoosto nan
ikkam ay mendosa
6 tay nan dosdosaem et inwaswasitda nan basan nan ipogawmo ya nan
mamadtom isnan nangpateyanda ken daida isonga basa nan itedmo ken
daida ay inomenda. Et siya di nan maibagay ay maikkan ken daida.”
7 Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan altar ay mangwani en, “Apo
Dios ay manakabalin, tet-ewa ay tongpalem nan kalim ay mendosa ya
ostoosto nan mang-ikkanam.”
8 Nakwas pay di dat omey nan maikap-at ay anghel et ikolbona isnan agew
nan wada isnan malakongna et dadama nan poos isonga kinan di agew nan
kollop di ipogaw.

9 Maatoatonganda isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios ay
nagapowan nan naayday ligat. Ngem adida kayet ibabawi nan basbasolda
ta siya nan dayawenda koma isnan panakabalina.
10 Nakwas pay di dat omey nan maikalima ay anghel et ikolbona nan
wada isnan malakongna isnan mentoltolayan nan kaeegyat ay nagapo isnan
baybay. Dat bomolinget nan il-ili ay mentolayana. Nan ipogaw isdi et
gegetlaenda nan dilada gapo isnan sakit di gaddilda
11 dadapay menkalkali is ngawi ken Apo Dios id daya gapo isnan ligatda
ya sakitda. Ngem adida kayet balbaliwan nan ngawi ay ik-ikkanda.
12 Nakwas pay di dat omey nan maikan-em ay anghel et ikolbona nan
wada isnan malakongna isnan dakkel ay ginawang ay Eufrates dat matdok
nan danom et makagedang nan mentotolay ya nan sosoldado isnan il-ili
isnan makinlagod.
13 Daket ilaen gedan nan tolo ay anaanas-i ay dimonyo ay kaneg bakbak
nan kaiilaanda. Binmala nan esa isnan topek di dragon, nan esa et isnan
topek di kaeegyat ay nagapo isnan baybay ya nan maikatlo et binmala isnan
topek di menkamkampot ay mamadto.
14 Nan deeyday toloy dimonyo et mabalin ay ikkanda nan kaskasdaaw.
Om-omeyda isnan am-in ay kad-an di mentolay isnan batawa ay mangi-
padagop ken daida ta mentotolagda ay manggobat ken Apo Dios ay manaka-
balin isnan makwani en kapapatgan ay agewna.
15-16 Dadat dagopen nan al-ali ya nan sosoldadoda isnan kadagdagopanda
ay kanan nan Judio en Armagedon.
Ngem kankanan Jesu Kristo en, “Dengngenyo na. Awnitak omali isnan
adiyo getken ay timpo ay kaneg nan ikkan nan mangakew. Nagasat nan
nakasagana ay mangses-eed ken sak-en ay adi kaseseyep nodi menbabado
tasiyay adi kabain isnan omaliyak.”
17 Nakwas pay di dat omey gedan nan maikapito ay anghel et ikolbona
isnan dagem nan wada isnan malakongna. Dat wada nan napigsa ay kali
ay nagapo isnan tokdowan di ali isnan Templo ay mangwani en, “Kedeng.
Nakwas.”
18 Dat mawanada nan kaeegyat ay kimat ya napigsa ay kido dapay meny-
egyeg nan batawa is napigsapigsa. Maiwed kaneg tona is yegyeg engganay
nawada nan ipogaw isnan batawa tay nan naay nan kapipigsaan ay yegyeg.
19 Nan madamdamag ay ili ay Babilonia et napagkatlo ay nang-ak isonga
nadadael et nadadael gedan nan am-in ay dadakkel ay ili isnan batawa.
Isonga tet-ewa ay egay kalingkingan Apo Dios ay mangdosa isnan iBabilonia
ay nangipainom ken daida isnan sinmoka ay tapey ay naiyaligan nan
ligetna.
20 Nan am-in ay ili ay liniliwes di baybay et nalimonda ya nan bilbilig abes
et namaidda.
21 Dat mendalalo is dadadadakke. Nan tap-ina et limampoo ay kilo nan
kadagsena. Pinontaanda nan ipogaw isonga dadat menkalkali is ngawi ken
Apo Dios gapo isnan naay dadama ay kaeegyat ay ligat.

17

Nan Madamdamag Ay Babai Ay Lomalaki

1 Idi nakwas di dat omali nan esa issan pito ay anghel ay wada nan
malakongda danat kanan, “Aka ta ipailak ken sik-a nan awnit dosan di
babai ay madamdamag nan kangawina isnan lomalakiyana. Itotokdona ay
mentolay isnan ili ay kad-an di kaginaginawang.

2 Nan mentotolay isnan naay ay batawa et nakiseyseyepda am-in ken
siya. Ya nan kaipoipogaw gedan ay mentetee isnan batawa et kanegda
mabotboteng isnan mangsolsolotanda isnan ngawi ay lomalakiyana."
3 Dat kapten nan Ispirito Santo sak-en dat mangyey san anghel isnan
pondag. Daket ilaen nan babai ay mensasakay isnan kaeegyat ay men-
gadangdang ay animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna. Nan
awak san animal et nasolasolatan is kali ay mangipadakes ken Apo Dios.
4 Nan badon san babai et men-gadangdang ya asol ay kaneg badon di ali
dapay naaltialtiyan siya is ado ay balitok ya nangina ay bato ya batek. Wada
nan balitok ay apag ay gegen-ana ngem nanapno isnan kadodogis ya ngawi
ay ik-ikkana.
5 Et naisosolat isnan naibebedbed isnan kitongna nan ngadana ay wada
nan maiyaligana. Kanana en,
"Babilonia ay madamdamag
Inan di am-in ay lomalaki
Ya poon di am-in ay kababain ay maik-ikkan isnan batawa."
6 Daket ilaen ay naboteng san babai. Nan nabotengana et nan gasingna isnan
nin-ayosan nan basan di adoado ay ipogaw Apo Dios ay pinateyda gapo
isnan pammatida ken Jesus.
Nasdanasdaawak issan nang-ilaak issan babai
7 ngem dat kanan san anghel en, "Dakan aped masdaaw? Ibagak ken sik-a
no ngan nan kayat ay kanan san babai ya nan animal ay sasakayana ay pito
nan olona ya simpoo nan sakgodna.
8 San animal ay inilam et maiyalig isnan esa ay wada id kasin. Id wani
et maiwed siya ngem adi isnan madandan daet bomala siya isnan lengaw
ay maid patenggan di kaad-adaemna ngem dat maiyey isnan madosaana
ay maid patenggana. Masdamasdaaw nan ipogaw isnan batawa isnan
mang-ilaanda ken siya tay natatago siya id kasin dat mamaid dat aped
mawada kasin. Nan masmasdaaw et daida nan ipogaw ay egay kaisolat
nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay eng-enggana ay naisolat
esapay masapo nan batawa."
9 Dat itoloy nan anghel ay mangwani en, "Masapol ay masilib nan ipogaw
sadapay maawatan nan naay. Nan kayat ay kanan nan pito ay olo et pito ay
bilig ay mentetean san babai. Nan kayatna ay kanan gedan et pito ay ali.
10 Ngem san pito ay ali et epdas nakaan nan lima ken daida. Mentoltolay
nan esa id wani ya wada pay nan esa ay awnit omali ay mentolay ngem sin-
awyan et kedeng.
11 San deey ay wada id kasin ay maid id wani et siya gedan nan esa issan
pito ay ali et no bomala siya kasin dat siya nan maikawao ay ali ngem awnit
maiyey isnan madosaana.
12 Nan simpoo ay sakgod ay inilam et daida nan simpoo ay ali ay egay
pay laeng mentolay ngem awnitda maagtan is lebbengda ay makitolay issan
kanega kaeegyat ay animal ngem is sin-awyan et kedeng.
13 Gapo tay es-esa nan gandatda isonga itedda nan kalebbenganda ya nan
pigsada issan kaeegyat ay binmala isnan baybay.
14 Dadat gobaten nan Kalnilo ngem nan Kalnilo ya nan matalek ay pinilina
ay mangsolot ken siya et abakenda daida. Tay siya met laeng nan Apon di
am-in ay apo ya siya gedan nan Alin di am-in ay ali."
15 Intoltoloy san anghel ay mangwani ken sak-en en, "San kaginaginawang
ay inilam isnan sag-en san ngawi ay babai et daida nan mangipagtek
isnan kaipoipogaw isnan nateketeken ay ili isnan batawa ay menkali is
nateketeken ay kali ya nateketeken nan kaiilaanda.

16 Ngem san animal ya san simpoo ay ali ay kayat ay kanan san simpoo
ay sakgod et awnitda kaseselat san babai isonga alaenda am-in ay kowana
engganay maid mabay-an ay olay nan badona. Kegda isda nan begasna
isnan mangdadaelanda ken siya dadapay poowan.
17-18 San babai ay deey et siya nan kaiyaligan nan dakkel ay ili ay
kalebbeng isnan am-in ay ali isnan batawa. Nan gapo ay ommat am-in
nan naay et tay si Apo Dios nan nangipanemnem ken daida ay itedda nan
kalebbenganda issan kaeegyat ta mentolay siya engganay matongpal am-in
nan kinwanin Apo Dios."

18

Nan Nadadaelan Nan Ili Id Babilonia

1 Nakwas di daket ilaen nan esa pay ay anghel ay lomaylayog ay magapo
id daya. Napigsa nan kalebbengana et sisilangana nan batawa isnan
kinangatona.
2 Inbibiyadna ay mangwani en, "Nadadael et id wani. Nadadael nan ili ay
Babilonia ay madamdamag isnan batawa. Id wani et siya nan mentetean
di nateketeken ay kalasin di makedse ya isdi gedan nan mentetean nan
kadodogis ay koykoyat.
3 Nadadael tay nan kababain nan inpaik-ikkana isnan kaipoipogaw isnan
natkenatken ay il-ili isnan batawa. Nan mentotolay isnan naay ay batawa et
kanegda nakiseyseyep am-in ken siya isnan naitapiyanda ken siya ay mang-
dokog ken Apo Dios. Nan men-ilaklako isnan batawa et binmaknangda gapo
isnan adoado ay laylayden san babai ay laklakowan."
4 Kinwanina di daket dengngen nan esa pay ay kali ay nagapo id daya
ay mangmangwani en, "Dakayo ay ipogawko, komaan kayo isnan sana ay
ili. Lomayaw kayo ta adi kayo maitapi isnan bomasbasolana ya ta adi kayo
maitapi gedan isnan kadosaana.
5 Tay nan kaad-adon nan basbasolna et kaneg nababantoog enggana id
daya. Et adi kalkalingkingan Apo Dios nan ngawi ay ik-ikkana.
6 Isnan inik-ikkana ay nangpalpaligat isnan ipogaw et id wani maibaes
abes ken siya ngem am-amed tay madobli. Nan tasana ay pinona isnan
sinmoka ay tapey ay inpainomna isnan ipogaw et awnit abes madobli nan
sokan nan maipainom ken siya ay naiyaligan nan pilmi ay liget Apo Dios.
7 Nan kaad-adon nan apedna is laylayden ay al-alaen ya nan mangipa-
pangatowana isnan awakna et siya gedan nan kaad-adon nan ligat ay awnit
maikkan ken siya. Tay kankanan san ngawi ay babai ay naiyaligan san ili en,
'Sak-en nan mentotolay et maid polos kolangko. Bakenak kaneg nan balo tay
maid polos gapona is menseseg-angak.'
8 Isonga gapo tay kaneg todi nan nemnemna et awnit mawanada isnan
sin-agew nan nateketeken ay ligatna. Awnit omdan nan adoado ay sakit,
dadama ay seg-ang ya bitil dapay mapoowan tay si Apo Dios ay mangbanag
ken siya et pilmi nan kabaelana." Siya di nan kinwanin san kali ay nagapo
id daya.
9 Isonga am-in ay mentolay isnan naay batawa ay naitaptapi issan babai
issan ngawi ay inik-ikkana ya nanggan-ganas ay nang-os-osal isnan lak-
lakowana et dadama nan agada ya seg-angda isnan nang-ilaanda issan asok
isnan kapop-oowan san ili ay naiyalig is ngawi ay babai.
10 Ngem inmaddawida tay omegyatda ay maitapi. Isonga kasida kakak-
wani en, "Kaeegyat nan om-ommat isnan deey ay ili ay Babilonia. Kasese-
gang siya tay olay no dakkel ya napateg ngem siasiawyan nan mamaidana tay
golpi nan kabanagana."

11 Olay gedan nan men-ilaklako isnan am-in ay ili et dadama nan agada ya
seg-angda tay maid et manglako isnan ilaklakoda.
12 Owen maid polos manglako isnan balitokda, pilak ya nan nangina ay
bato ay nasapo is batek ya perlas ay maosal is oway. Maid gedan manglako
isnan nangina ay galot ay gadangdang, asol ya nan tapin di napintas ay kolol
ya nan sida ay galot. Ya nan abes ganaganagwis ay menbango ay kaiw ya nan
kompolmi ay nasapo ay nagapo isnan saong di ilipanti, nan nangina ay kaiw,
gambang, landok ya nan napintas ay bato.
13 Maid gedan manglako isnan lakoda ay nangina ay lana ay menbango,
nan insinso ya nan mira ya frankinsince. Ya nan abes lakoda ay mainom,
lana, alina ya bagas. Ya nan abes baka, kalnilo, kabayo ya kalisa. Ya maid
abes manglako isnan ilaklakoda ay ipogaw ay menbalinenda is baa.
14 Am-in ay men-ilaklako et kankananda en, “Sayang nan ili ay deey tay
madadael am-in nan gawis ay laylaydena. Isonga am-in ay kinabaknangna
ya kaidaydayawana et namaid et adi mabalin ay mawada kasin.”
15 Siya di nan kankanan nan binmaknang ay men-ilaklako issan deey ay
ili. Ngem adyanda ay somag-en ta adida maitapi isnan ligatna. Ngem men-
ag-agada ya menseseg-angda ay mangmangwani en,
16 “Kaseseg-ang san napateg ay ili tay id kasin et menbabado nan ipogaw
isdi isnan nangina ay gadangdang ya asol ay galot ya men-oosalda is ado ay
balitok ya nan nangina ay bato ya batek.
17 Ngem siasiawyan nan namaidanda am-in.”
Am-inda gedan ay mentetee isnan bapbapor ay nan men-ob-obla ya nan
aapoda ya nan menlologan ay omey men-ilaklako ya am-in ay nan baybay
nan mang-alaanda is katagowanda et inmaaddawida
18 ay mangiila isnan asok ay nagapo issan deey ay ili dadapay menbog-
bogaw ay mangmangwani en, “Kedeng. Maid et teken is kaneg san deey ay
napateg ay ili.”
19 Dadat pay-an is dapo nan oloda gapo isnan sakit di nemnemda et kasida
aaga ay menseseg-ang dadapay kankanan en, “Kaeegyat nan om-ommat
isnan deey ay napateg ay ili. Kaseseg-ang siya tay nan kinabaknangna nan
inbaknang abes nan am-in ay wada nan baporna. Ngem sayang tay nagolpi
ay namaid am-in nan wada isdi.” Kinwanida di.
20 Ngem dakayo ay wada id daya et men-galalasing kayo gapo isnan
nadosaana. Ya dakayo abes ay ipogaw Apo Dios ya nan aapostolisna ya
nan mamadtona et men-gasing kayo tay binanag Apo Dios san deey ay ili
ay nangibaes isnan ngawi ay inik-ikkana ken dakayo.
21 Idi naipaila di ken sak-en dat mawada nan napigsa ay anghel ay lomak-
ey is dakkel ay bato ay kaneg losongan danat ibkas isnan baybay. Danat
kanan,
“Kaneg todi nan awnit ommat isnan madamdamag ay ili ay Babilonia. Awnit
madadael ya mamaid et adi polos kail-ila kasin.
22 Isonga adi kasin madmadnge isnan deey ay ili nan menkankanta ya nan
kalin di kotengteng, nan kalaleng ya nan tanggoyob. Et awnit maid kasin
oblantisna ya maid pay madnge is menbaybayo.
23 Maid gedan awnit menbidbidang is silaw isdi ya maid madmadnge pay is
kalin di makibabayas. Siya dadi nan dosan di Babilonia tay nan nin-ilaklako
issan deey ay ili et nin-et-etekda gapo tay daida nan kababaknangan isnan
batawa. Ya nan esa et inal-allilawna nan am-in ay ipogaw isnan batawa
isnan kampotna.”
24 Madosa gedan nan ili ay Babilonia tay siya nan nangpatey isnan ma-
madton Apo Dios ya nan tapin di ipogawna. Owen tay nail-ila isdi nan basan
nan am-in ay mamati ay napatpatey isnan naay ay batawa.

19

Nan Gasing Di Mentetee Id Daya

1 Nakwas di daket dengngen nan napigsa ay kali ay kaneg kalin di adoado
ay ipogaw id daya ay mangmangwani en,
"Madaydayaw si Apo Dios. Owen, dayawen tako ya patgen tako siya isnan
panakabalina ya nan mangisalsalakanana ken datako.
2 Ostoosto ya tet-ewa nan ikkana ay mangbanag isnan ipogaw tay dinosana
san mendindinamag ay babai ay nang-awis isnan kaipoipogaw ay maitapi
isnan ngawi ay ik-ikkana. Inbaes Apo Dios issan ngawi ay babai nan
nangpatpateyana isnan baan Apo Dios."
3 Kasinda inbibiyad nan kalida ay mangmangwani en,
"Madaydayaw si Apo Dios. Men-as-as-asok ay enggana san deey ay ili tay
mapop-oowan ay madosdosa."
4 Dat nan dowampoo ya epat ay aamam-a ya nan epat ay matatago et
ninpangalokbobda ay mangdayaw isnan tomotokdo ay mentolay ay si Apo
Dios. Dadapay kankanan en,
"Tet-etet-ewa dadi. Madaydayaw si Apo Dios."
5 Daket dengngen nan kali ay nagapo isnan kad-an di tokdowan di mento-
lay ay mangwani en,
"Daydayawenyo nan Dios tako. Am-in kayo ay ipogawna et daydayawenyo
siya. Dakayo ay mangpatpateg ken siya olay no nangato kayo wenno
nababa kayo et daydayawenyo siya."
6 Dinngek gedan nan kalin di adoado ay ipogaw ay kaneg nan gengaas
di menpeypey-as ay dakkel ay danom ya kaneg gedan napigsa ay kido.
Kankananda en,
"Daydayawen tako am-in nan Apo tako tay si Apo Dios ay manakabalin et
siya et kedeng nan mentolay isnan am-in.
7 Men-galalasing tako datakopay daydayawen si Apo Dios isnan kangatonga-
tona. Tay id wani nan mang-alaan nan makwani en Kalnilo isnan ipogawna
tay naisaganada ay makitee ken siya ay naiyalig isnan makikasal
8 ay naagtan is bado ay menpolololaw."
Nan kaiyaligan nan deey menpolololaw ay galot et nan gawis ay ik-ikkan
nan ipogaw Apo Dios.
9 Kinwanin nan anghel ken sak-en en, "Isolatmo na. Kanam en, 'Nagasat
nan naayagan ay maitapi isnan naiyaligan nan nakiasawaan nan makwani
en Kalnilo.' "
10 Daket menpalintomeng ay mangdayaw koma issan deey ay anghel
ngem danat kanan en, "Adim ikkan sa. Masapol ay kedkedeng si Apo Dios
is daydayawem tay esaak ay baan Apo Dios gedan ay kanegmo ya kaneg nan
iib-am ay mangsolsolot isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpagtek Jesus. Tay nan
inpagtekna nan nagapowan nan am-in ay inbagbagan nan mamadton Apo
Dios."

Nan Mangabakan Nan Mensasakay Isnan Polaw Ay Kabayo Isnan Bosona

11 Maaw-awni pay daket ilaen ay menlokat nan daya dat bomala nan
polaw ay kabayo. Et wada nan mensasakay ay kangadan is Matalek ya Tet-
ewa tay nan ik-ikkana ay menbanag et ostoosto ya nalinteg nan ikkana ay
manggobat isnan mang-ap-apos ken siya.
12 Menkililimat nan matana ay kaneg apoy ya nan olona et wada nan
adoado ay kolona. Wada gedan nan ngadan ay naisosolat isnan awakna ay
maid polos mangtek isnan kayatna ay kanan nodi siya et kedeng.
13 Nabasabasaan nan badona. Nan inpangadanda ken siya et Kalin Apo
Dios.

14 Nan wada id daya et omon-onodda ken siya ay kanegda sosoldado ay
mang-on-onod isnan apoda. Nakabadoda am-in is polaw ay maid polos
kilotna ya nakasakayda is polaw ay kabayo.
15 San makwani en Kalin Apo Dios et wada nan bomalbala isnan topekna
ay kanega mentalaladem ay gamig et siya nan osalena ay mang-abak isnan
ipogaw isnan am-in ay ili ay adi mamati ken siya. Isnan mentolayana et adi
kabalin ay adi matongpal nan am-in ay kankanana. Dosaena nan masapol
ay madosa ay mangipaila isnan pilmi ay liget Apo Dios ay manakabalin.
Kaneg nan ikkan nan ipogaw ay mangpespes isnan obas ta bomala nan
danomna et siya nan kaneg nan awnitna ikkan ken daida.
16 Nan naisosolat isnan badona ya isnan opona et nan ngadana ay mang-
wani en Alin di am-in ay ali ya Apon di am-in ay apo.
17 Idi mentamaangak kasin daket ilaen nan esay anghel ay tomatakdeg
isnan agew. Bogbogawana nan am-in ay koyat ay mentaytayaw id tag-ey ay
mangmangwani en, “Madagop kayo ay nateketeken ay koyat ta isdayo nan
adoado ay patpateyen Apo Dios.
18 Akayo ta isdayo nan aw-awak di mentotolay ya nan sosoldado ya nan
aap-apoda. Dakayot isda gedan nan awak di kakabayo ya nan mensasakay.
Omali kayo ta isdayo nan awak nan am-in ay ipogaw ay nang-adi ken Apo
Dios ay nangato ya nan nababa, nan baa ya nan baken baa.”
19 Nakwas di daket ilaen ay madagop san kaeegyat ay binmala issan bay-
bay, nan mentoltolay ya nan sosoldadoda ta enda gobaten san mensasakay
isnan polaw ay kabayo ya nan sosoldadona.
20 Ngem dadat depapen san kaeegyat dadapay depapen san menkamkam-
pot ay mamadto ay nangipail-ila isnan kaskasdaaw isnan nangitaktakde-
gana isnan apona. San deeyday kaskasdaaw ay inpail-ilana et siya nan inyal-
allilawna isnan kaipoipogaw ay namalkaan isnan malkan di kaeegyat ya
nangdaydayaw issan tinagtagona. Issan nadpapan san dowa et naibkasda
isnan menbidbidang ay apoy ay kaneg nalilibowan.
21 Am-in abes ay soldadoda et napateyda isnan gamig ay bomalbala isnan
topek di mensasakay isnan kabayo. Et nabsog nan am-in ay koykoyat isnan
inisdada ay aw-awak di natey.

20

Nan Naibalodan Satanas Is Sinlibo Ay Tew-en

1 Nakwas di daket ilaen kasin nan esay anghel ay lomaylayog ay nagapo id
daya ay manggegeen isnan dakkel ay kawal ya nan tolbek di eneb di lengaw
ay maid patenggan di kaad-adaemna.
2-3 Danat depapen san dragon ay si Satanas ay nan esay ngadana et Diablo.
Siya gedan nan ninbalin is oweg ay ninpaila ken Eva id sang-asang-adom.
Kinawalan san anghel siya danat ibkas issan lengaw danat itolbek ta adi
makaallilaw isnan nateketeken ay ili is esay libo ay tew-en. Ngem no
makwas nan sinlibo ay tew-en et masapol ay maipalobos si Satanas kasin
ngem sin-awyan et kedeng.
4 Nakwas di daket ilaen ay wada nan kasitotokdo isnan tokdowan di ali et
naagtanda abes is kalebbengan ay menbanag. Daida nan napatpatey gapo
isnan nangipagpagtekanda isnan maipanggep ken Jesus ya nan kalin Apo
Dios. Inadyanda ay mangdayaw issan kaeegyat ay nang-ap-apos ken Apo
Dios ya san tinagtago ay kanegna ya egayda gedan inpamalka nan kitongda
ya ledengda isnan malkana. Natagoda kasin et makitolayda ken Kristo is
esay libo ay tew-en.
5 Siya di nan omona ay katagowan kasin di ipogaw. Ngem nan tap-ina et
sokod makwas san sinlibo ay tew-en sadapay matago kasin abes.

6 Nan maitapi isnan omona ay katagowan di natey et nagasatda ya dadama
nan gasingda tay adida polos liknaen nan ligat ay makwani en maikadwa ay
tetey. Nodi menbalinda is kaneg papadi ay mensilsilbi ken Apo Dios yas Jesu
Kristo dadapay makitolay ken Kristo is sinlibo ay tew-en.

Nan Naabakan Satanas Ya Nan Naibkasana Isnan Apoy

7 Ngem no makwas san sinlibo ay tew-en dat maipalobos si Satanas isnan
naibalodana.
8 Dat omey ay mang-al-allilaw isnan ipogaw isnan nateketeken ay ili isnan
batawa. Et nan maallilaw et nan mang-ap-apos ken Apo Dios et daida nan
makwani en Gog ya Magog. Dat dagopen Satanas daida am-in ta maitapida
ken siya ay omey makigobat. Et adoadoda ay kaneg nan lagan isnan benget
di baybay ay adi kabilang.
9 Dadat maiwakawakat ay mangliwes isnan ili ay laylayden Apo Dios ay
kad-an di ipogawna. Ngem dat wada nan apoy ay lomayog ay magapo id
daya ay mangpoo ken daida am-in.
10 Et si Satanas pay ay nang-al-allilaw ken daida et maibkas isnan apoy
ay kaneg libo ay menbidbidang ay epdas naibkasan gedan san deey ay
kaeegyat ya nan menkamkampot ay mamadtona. Et maid polos patenggan
nan mapalpaligatanda.

Nan Kaodiyan Ay Menbanagan Apo Dios

11 Nakwas di daket ilaen nan dakedake ay masisilangan is polaw ay
tokdowan di ali ya nan tomototokdo. Gapo tay wada siya isdi et namanaid
nan naay ay batawa ya nan daya et adida mail-ila kasin.
12-13 Daket ilaen nan natnatey ay tomatakdeg isnan sagang nan mentolay.
Nan nangato ya nan nababa et wadada. Owen, nan am-in ay wada id Hades
ay kad-an di natey ya olay nan natnatey isnan baybay et nadagopda ta was-
din esa ken daida et mabanag gapo isnan inik-ikkana isnan natatagowana.
Dat wada nan mangbilag isnan deeyday liblo ay naisolsolatan nan am-in ay
inik-ikkan di ipogaw. Dat mabilag abes nan esa pay ay liblo ay kailislistaan
di ngadan di ipogaw ay matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana. Dat
banagen Apo Dios nan kaipoipogaw gapo isnan naisolat ay inik-ikkanda
isnan natatagowanda.
14-15 Dat iwasit Apo Dios san am-in ay natey ay nagapo id Hades ay kad-
an di natey. Inbekasna daida isnan anaanawa ay menbidbidang ay apoy.
Isonga am-in ay ipogaw ay egay naisolat nan ngadanda isnan liblo ay listaan
di ngadngadan di matagotago ken Apo Dios ay eng-enggana et maiwasitda
isnan deey ay menbidbidang. Et siya di nan makwani en maikadwa ay tetey.

21

Nan Balo Ay Daya Ya Nan Balo Ay Batawa

1 Idi nakwas di daket ilaen ay wada nan balo ay daya ya balo ay batawa tay
nan inmon-ona ay daya ya batawa ya nan baybay et namaidda.
2 Daket ilaen gedan nan ilin Apo Dios ay lomaylayog ay nagapo ken siya
id daya. Siya nan ili ay makwani en balo ay Jerusalem et menbelelegew ay
kaneg nan napintapintas ay babai ay menbabado is gawis ay nakasagana
isnan omayan nan mang-asawa ken siya.
3 Daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di
mentolay ay mangwani en, “Id wani et makitetee si Apo Dios isnan ipogaw.
Iib-aana daida et daida nan ipogawna. Owen, siya ay mismo nan makitetee
ken daida et siya nan Diosda.

4 Awnitna kaanen nan am-in ay gapo ay men-ag-agaanda. Awnit maid et
matmatey ya maid menseseg-anganda ya maligligatanda tay am-in ay inom-
ommat id kasin et namaidda."
5 Dat kanan nan tomotokdo isnan tokdowan di ali en, "Id wani et ipabalok
am-in ay wada." Kinwanina gedan ken sak-en en, "Isolatmo nan naayda ay
kanak tay tet-ewa ay awnit ommat."
6 Danat kanan abes, "Nakwas et tay kinwasko am-in. Sak-en nan nang-
wada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-
in. Nan maewew et agtak siya is kalebbengana ay ominom isnan danom
ay adi kalakowan ay magapo isnan balaan ay mang-ited is biyag ay maid
patenggana.
7 Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et sak-en nan Diosda ya
menbalinek daida is an-akko.
8 Ngem nan mang-ik-ikkan is ngawi et kaeegyat nan awnit ommat ken
daida tay am-in ay mangsolot ken Satanas ay kaneg nan adi matalek ya
nan mangdokog isnan pammatida gapo isnan egyatda isnan ligat ya nan
makiseyseyep isnan bakenda asawa ya mang-ik-ikkan isnan tap-in di asiasi
ay kaneg todi ya nan menpatey is ipogaw, nan mentala ya men-ap-apos,
nan mangpatpati is sinang didios ya am-in ay menkamkampot et awnitda
mentetetetee isnan anaanawa ay menbidbidangan nan apoy ay kaneg nalili-
bowan ay makwani en maikadwa ay tetey."

Nan Balo Ay Jerusalem Ay Nagapo Id Daya

9 Nalpas nan nangwaniyana isdi dat omali nan esa issan deeyday pito ay
anghel ay wada nan pito ay malakongda ay kad-an di pito ay kaodiyan ay
ligat et kanana, "Aka ta ipailak ken sik-a nan asawan nan Kalnilo ay maiyalig
isnan maitapiyana isnan kaipoipogawna."
10 Dat kapten nan Ispiriton Apo Dios sak-en kasin dat mangyey san anghel
isnan toktok di andoando ay bilig. Danat ipaila ken sak-en nan ilin Apo
Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay maid polos ngawi is mentetee.
Lomaylayog san ili ay nagapo ken Apo Dios
11 et mensilsilang tay wada si Apo Dios isdi. Nan silangna et kaneg
menbelelegew ay silang di nangina ay bato ay makwani en haspe.
12 Nan baked san deey ay ili et andoando ya wada nan simpoo ya doway
segpana et tonggal esay segpan et wada nan esay anghel ay mangbanbantay.
Tonggal esay segpan et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway an-ak
din si Israel ay daida nan poon di am-in ay Judio.
13 Sagtotlo nan segpan isnan epat ay igid, ay makindaya, makinlaod,
makin-amyanan ya makin-abagatan.
14 San toping ay baked et wada abes nan simpoo ya dowa ay pegnadna
et tonggal esay pegnad et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway
apostolis nan makwani en Kalnilo.
15 San anghel ay ninkali ken sak-en et gegen-ana nan pala lokod ay balitok
ta lokodena san ili ya nan bakedna ya segpana.
16 Et san deey ay ili et palipaliso nan kaan-andona, nan kaan-anawana ya
nan kaat-atakdagna. Tay linokod san anghel et doway libo ya epat gasot ay
kilometro nan kaan-andona et siya abes nan kaan-anawana ya nan kaat-
atakdagna.
17 Linokod gedan san anghel nan baked et nganngani ay pitompoo ay
metros nan kaat-atakdagna. Nan metros ay lokod ay inosal san anghel et
paliso isnan metros ay iloklokod di ipogaw.
18 San ili et nasapo is natatanig ay balitok et mensisilang ay kaneg salming
ya nan bakedna et nasapo is nangina ay bato ay makwani en haspe.

19 Nan simpoo ya doway pegnad di baked et naal-altiyanda isnan
nateketeken ay nangina ay menkimkimat ay bato ay naayda. Nan omona
ay pegnad et naaltiyan is haspe, nan maikadwa et naaltiyan isnan bato ay
makwani en sapiro, nan maikatlo et naaltiyan is kalsedonia, nan maikap-at
et naaltiyan is esmeralda.
20 Nan maikalima pay et naaltiyan is sardonika, nan maikan-em et
naaltiyan is karnelia, nan maikapito et naaltiyan is krisolito, nan maikawao
et naaltiyan is berilo, nan maikasiyam et topasio, nan maikasimpoo et
krisoprasio, nan maikasimpoo ya esa et hasinto ya nan maikasimpoo ya
dowa et amatista nan altina.
21 Tonggal esa isnan simpoo ya dowa ay segpan et sin-es-a ay perlas nan
nasapo ya nan kalsa issan deey ay ili et natatanig ay balitok nan nasapo et
mensilsilang ay kaneg salming.

Nan Kanegna Isnan Balo Ay Jerusalem

22 Maid inilak is templo wenno simbaan issan deey ay ili tay nan kinatem-
plona et si Apo Dios ay manakabalin ya san Kalnilo.
23 Nan ili gedan ay deey et adina masapol nan silaw di agew ya bowan tay
menpat-a gapo isnan silang Apo Dios ya san Kalnilo.
24-26 Am-in nan ipogaw isnan batawa et matanggewanda isnan silawna.
Ya am-in ay mentolay et iyeyda nan kinabaknangda isnan deey ay ili ay
mangipaila isnan layadda. Owen, am-in nan kinabaknang ya kinadayaw
isnan nateketeken ay ili et maeyey isnan deey ay ili. Nan deeyday segpan
issan deey ay ili et adida kailiklikep nodi matototokaban ay eng-enggana tay
adi kalablablabi isdi.
27 Ya adi polos gedan makasgep isdi nan baken nadalos isnan pangiilan
Apo Dios ay kaneg nan menkamkampot ya nan mang-ik-ikkan is kababain
tay kedkedeng nan naisolat nan ngadanda isnan liblon di Kalnilo ay nailis-
taan di matatago ay eng-enggana nan mabalin ay songgep.

22

1 Nakwas pay di dat ipailan san anghel nan ginawang ay kad-an di danom
ay mang-ited is biyag. Menlengleng nan danomna ay magapgapo isnan
tokdowan di mentolay ya nan Kalnilo.
2 Men-ay-ayos isnan tengan di kalsa isnan deey ay ili. Isnan sinombangil
nan ginawang et wada nan kak-aiw ay mang-ited is biyag. Binowan ay
bomgasda isonga mamin simpoo ya dowa ay bomgas isnan esay tew-en. Ya
nan toboda et daida nan iyag-agas di kaipoipogaw.
3 Isnan deey ay ili et maiwed polos ngawi isnan pangiilan Apo Dios. Tay
siya di nan osto ay kad-an Apo Dios ya nan Kalnilo ay mentotolay et am-in
ay baan Apo Dios et daydayawenda siya.
4 Iiilaenda nan angasna dapay maisolat nan ngadana isnan kitongda.
5 Adi polos kalablabi isdi isonga adida masapol nan silaw wenno silang
di agew tay si Apo Dios nan silawda. Et makitoltolayda ken siya ay eng-
enggana.

Nan Somagongan Jesus

6 Nakwas di dat kanan san anghel, “Tet-ewa am-in nan naibaga ken sik-a
tay awnit matongpal tet-ewa. Et nan Apo tako ay si Apo Dios ay mang-it-ited
isnan Ispiritona isnan mamadtona et siya gedan nan nangibaa ken sak-en ay
anghelna ta ipagtekko ken dakayo am-in ay baana nan masapol ay ommat.
Et isnan adi kabayag dat tet-ewa ay ommat.”

7 Naay nan kalin Jesus. Kanana en, “Dengngenyo nan kanak. Adi mabayag et somagongak ken dakayo. Et nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo et awnitda men-galalasing.”

8 Sak-en si Juan ay nangdengdenge ya nang-il-ila isnan naayda. Idi nakwas ay dinngek ya inilak am-in dana daket menpalintomeng koma isnan sagang san anghel ay nangipail-ila ken sak-en isnan deeyda ta dayawek koma siya.

9 Ngem danat kanan, “Adim ikkan sa. Tay masapol ay kedkedeng si Apo Dios is daydayawem tay esangak ay baan Apo Dios ay kanegmo ya kaneg nan iib-am ay mamadton Apo Dios ya nan am-in ay mangtongpal isnan naisolat isnan naay ay liblo.”

10 Intoloyna ay mangwani en, “Adim igagago nodi ipagtekmo nan inpagtekko ken sik-a ay wada isnan naay ay liblo tay nganngani ay ommat dana.

11 Tay no menlogi dana ay ommat et nan mang-ik-ikkan is ngawi et itoltoloyna ay mang-ikkan is ngawi ya nan mang-ik-ikkan is kababain et itoltoloyna ay mang-ikkan is kababain. Ngem nan gawis ay ipogaw ya nan nadiosan et itoltoloyda ay mang-ikkan is gawis tay daida nan ipogaw Apo Dios ay mang-ik-ikkan isnan laydena.”

12 Kinwanin Jesus, “Dengngenyo. Adi mabayag et somagongak ken dakayo ya ikawitko nan iligalok isnan ipogaw et nan inik-ikkan nan wasdin esa ken daida et siya nan kaneg nan ganabena.

13 Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in.”

14 Awnit dadama nan gasing nan mangdalos isnan badoda ay naiyalig isnan maowasan di basol tay daida nan wada nan kalebbenganda ay songgep isnan segpan nan deey ay ili ya wada gedan nan kalebbenganda ay mangan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag.

15 Ngem adi mabalin ay songgep isdi nan mang-ik-ikkan is ngawi ay kaneg nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ya bomabai ya lomalaki, nan mentala, nan menpatpatey is ipogaw, nan mangpatpateg is sinang didios, nan men-al-allilaw ya nan menkamkampot. Am-in nan mang-ik-ikkan is dana et adida makasgep.

16 Dat menkali si Jesus kasin ay mangwani en, “Sak-en si Jesus ay nangibaa isnan anghelko ta ena ibaga nan naayda ken sik-a tasiyay ipagtekmo gedan isnan mamati ken sak-en ay madagdagop isnan nateketeken ay ili. Sak-en nan tet-ewa ay Apon din si David ya sak-en gedan nan makwani en batakagan.”

17 “Omali kayo am-in ta maitapi kayo,” kanan nan Ispiriton Apo Dios ya nan ipogawna ay kaiyaligan di awnit asawaen nan Kalnilo.

“Owen, omali kayo,” kanan nan mangdenge isnan naayda. Am-in kayo ay mangkayat et ay-ayaganda dakayo ta am-in kayo ay maew-ewew et omali kayo koma ta dawatenyo ay ominom isnan danom ay maid bayadna ay mang-ited is biyag.

18 Sak-en si Juan ay mangwani en am-in kayo ay nangdenge isnan inpagtekko isnan naay ay liblo et makailanyo ta adiyo taptapiyan nan insolatko tay no wada nan mangtaptapi et tapiyan abes Apo Dios nan dosana ay kaneg nan ligat ay nakwani isnan naay ay liblo.

19 No wada gedan di mangkesay isnan naisolat isnan naay ay liblo et kaanen abes Apo Dios nan kalebbengana ay mangkakan isnan begas di kaiw ay mang-ited is biyag ya nan kalebbengana ay songgep isnan ilin Apo Dios ay naibaga isnan naay ay liblo.

20 Nan nangipagtek isnan naayda et kankanana en, “Tet-ewa ay nganngani nan somagongak.” Isonga sinongbatak en, “Owen, omalika Apo Jesus.”

21 Sapay koma ta wada nan badang ya anos Apo Jesus ken datako am-in.